iezen,

nnon

o 1683.

A° 1682.
Ontfangen ult° January
p.r 't schip de gekroonde
vrede ——

Register der Papieren die tot
Batavia zijn ontfangen concernerende
het gouvernement van Ceylon, zodanig
de zelve per 't schip en de laatste retour
scheepen naar het vaderland werden
geaddresseert. alle onder dato 16e en
20e december des jaars 1682 ——.
tot ult° feb: 1683

Register der Ceylonse papieren ——

Originele missive van den h.r gouverneur Laurens Pijl
en raad tot Colombo aan haar Ed.e tot Batavia geschr.
in dato 16e december a° 1682 ——.

Copia missive door de h.r gouverneur Pijl en raad tot Colombo
aan den Coninck Raja Singa geschr. in dato 28e 9b.r 1682:

Copia rapport door twee middelaars wegens 't onderleggen van
opgemelte brief aan de stede van Candia opgest ——.

Register aller overgekomene Ceylonse brieven ——.

Originele missive van den commandr Salomon Sedage
en raad uijt gale aan haar Ed.e geschr. in dato 20e decemb.r
1682 ——.

Originele brief uijt van den E. commandr Dominicus van Vorsten
uijt de stad gale aan haar Ed.e van dato 15e 8ber 1682 ——.

Register der Ceylonse papieren

ontfangen den 26e
maij 1682 p.r
'tschip couwerven

Originele missive van Thomas van Rhee en den verderen raat tot
colombo aen haar Ed.e tot Batavia geschr. in dato 14e
april 1682

Copie missive door d' Heer Gouverneur Pijl en den raad tot
colombo aen d' Heeren bewinthebberen ter vergaderinge
van 17. per de schepen couwerven, courtgene en
voorts aen 't Hol geschreven dato 9e january 1682

D.o door en aan als boven den 27e january 1682 per de
betuwe over persia omme te landt gesonden te werden

Extract uijt de dagelijkse aanteekeninge gehouden
inde visite der manaarse peerl banken

Copia rapport gedaan door den adsistent Isaacq baars
aen d'E. Thomas van Rhee commandeur en den E. Joan
van Vliet tweede der cust madure den 19e january
1682

1662 volgens de bevindinge der voorn. bancken —

Copia translaat van een protest door Anthonij Louijs d'Vallo Capn. aan 't opperhooft ende verdere raad tot Jaffanapatnam gedaen —

Register van eenige soldij boecken die door d'heer gouverneur Laurens Pijl pr. 't schip Couwerven na Batavia overgaet

4e. Junij ontfangen pr. Honsholredijk over Cormandel

Originele particuliere briefje vanden opperkoopman Nutgert de Heijde uijt Jaffanapat. aan haer Edls. tot Batavia geschr. in dato 26. december 1661.

Register der Colombose papieren

ontfo. pr. de Kat nedenhorst 29 7ber 1662

Originele missive vanden heer gouverneur Laurens Pijl en raat tot Colombo aan haar Edles. geschreven in dato 3. Julij 1662 —

Twee copie missiven door den heer gouverneur Pijl een aanden Coninck van Candia en d'ander aan sijne hofs grooten geschr. in dato 27. Junij 1662 —

Dagelijxe aanteekeningh door de expresse gecommitteerdens volgens de bevindinge der peerlbancken sedert 17 maart tot 17 april 1662 —

Consideratie vanden D. Steenwinckel over den Mochasen handel geaddresseert aende hooge regeringe tot Batavia dato 25 Junij 1662

Consideratie vanden coopman Jan Faitonier over den sevens handel aanden raat tot Colombo overgegeven den 3. Julij 1662

Twee registers der nu overgaande carten soo van Ceijlon als Mallabaar

Originele missive vanden commandeur Nutgert de Heijde en raat tot Tutucorijn aan haar Edles. tot Bata. geschr. in dato 8. Julij 1662 —

Des stucx copien translaat olas van en aande Coninginne van Atinge

Register der Colombose papieren

originele

Originele missive door den heere gouverneur pijl en raat aan haer Ed:e tot batavia gesz in dato 31 July 1662 —

Copie missive door J. cuyk van mierop uyt attaly aen gem:te gouverneur pijl geschreven den 15 July 1662 —

Tiendrie briefjes door onse gevangens uyt candia aan gem:te gouverneur pijl gesz. respectivelijck in dato 9 Junij 29 en 30 d:o 1662

Copie protest door den cap:n van 't Vergres Scepie d'agent aanden h:r commandeur Lesage gedaen den 8 July 1662

Missive vanden selven commandeur aan haer Ed:s tot batavia gesz:e den 6 augustij 1662 —

drie maleytse translaat schriftien vande amboinsche — gesonden aen haer Ed:s tot Batavia —

Register der Ceylonse papieren

Originele missive vanden heere Gouverneur Laurens pijl en raat tot Colombo aen haer Ed:s tot batavia gesz:en in dato 24 9ber 1662

ontfangen per de Cat opmeer den 24 January 1663.

Memorie door gem:te heere Gouvern:r pijl voorden hooft administrateur thomas van rhee en raat tot colombo in dato 23 aug:o 1662 —

Translaat ola door den keiserheer aen gem:te h:r gouvern:r met het antwoort daerop

Memorie tot reglement door den heere Gouv:r pijl voor:n voor den E. Jan bernard de nieve opperhooft tot trinquinemale en batticaloa en den raat ged:t 11:e 9ber 1662 —

Verclaringe door de opperhoofden van 't schip 't vl. van middelb:e verhaelt in dato 24 9ber 1662 wegens de rencontre die deselve met een vyandelijcke bodem ontrent de Caap van Ecbbeis gehadt —

Missive vanden commandeur Salomon Lesage en raat

tot

tot Galle aen haer Ed.e tot Batavia geschr.n in dato
27.e novemb.r 1662 —

Register der negotie, guarnisoen, en schepes soldije
boeken

Van Ceylon den 16e december Ao 1681.

Register der Papieren dewelke door d'E. hr. Laurens Pyl, raad extraordinaris van India, gouverneur en directeur des eylands Ceylon, en de [illegible] landen, ende raad, aan d'Ed. hr. gouverneur generaal, Cornelis Speelman, ende d'Ed. heeren raden van India # en te lande na gelegentheyt werden g'addresseert, # omme vandaan met het schip de gekroonde Vrede, na Batavia af te gaan; namentl.e:

No. 1. Originele missive door d'Ed. hr. gouverneur Laurens Pyl ende raad voornt. op heden aan haar Ed.e Ho. A. tot Batavia geschr.

2. Copia d.o door en aan als voren geantedateert den 25e aug.o 1681.

3. d.o door deselve den 7e 9ber aan d'Ed. hr. Commissaris en gouvern.r Jacob Joriss Pits ende raad tot Palicatta geschr.

4. Extract missive door den E. Commandant van Rhee, en den raad 18e septemb. aan d'Ed. hr. Pyl en raad geschr.

5. d.o Copia resolutie sedert 21e 9ber pass.o [illegible] in rade over deselve zaken tot heden getrocken.

6. Ola door den E. Commandant van Rhee dato 10e 9ber aan des [illegible] [illegible] geschr.

7. Copia missive door den Ed. hr. gouverneur Laurens Pyl den 28e 9ber aan den koning van Ceylon Ragia Singa geschr.

8. Copia rapport door twee [illegible] gedaan wegens 't overleveren [illegible] brieff aan de hoofden van Candia op [illegible]

9. Vier Copia briefjes en drie verklaringe, gedateert 21e en ulto 9ber pro 21e en 28 octob.r en ...... 9ber wegens 't schip de gekroonde Vrede, dat selve voor bij Zeylon [illegible] [illegible], en wat daar aan te repareren is geweest.

10. Copia missive door den hr. Commandr. Simon vander Stell, en raad aan de Caap de goede hoop, den 25e junij 1681 met 't Jagtje Sillida, aan haar Ed.e Ho. A. tot Batavia geschr.

11. d.o door als voren den zelven dato aan den Commandr. en raad op de westcust van Sumatra geschr.

12. Notitie der schepen die sedert den jare 1665 tot heden uyt 't patria op Ceylon zyn g'arriveert, met aanwysinge waar volk daar [illegible] is ondergekomen.

13. twee originele obligatien [illegible] [illegible] [illegible] Comincq van Siam.

14. Memorie der verdiensten en advysen &a met de antwoort in margine voor den E. [illegible] opperkoopman en hooft van 't generale [illegible] Comptoir des casteels Batavia.

No. 15.

Van Ceylon den 16:e December A:o 1681

N:o 15: Memorie bij de heer commandeur van Goens, opgestelt wegens [illegible] 1682: met antwoort daar op —

16. Register der guarnisoen en scheeps boeken, die als [illegible] van hier naar Batavia werden gesonden —

17: Rapport vanden Eerw: predicant Hemling —

18. d:o vande schoolen der Malabaarse [illegible] Joan van Vliet —

19: Twee pacquetten Persiaense papieren, aende schip de gekroonde Vrede, met [illegible] Negombo overgebragt —

20. een bondeltje Persiaense papieren voor Malacca —

21: Ceijlonse eijsch uijt 't vaderland voor de jaren 1682 en 1683.

22. bevinding van 't Canganoor aende gelde waegen hier aangebragt,

23. een d:o vande Tibeth Cath —

24. een d:o vande goederen p:r de schepen Ceylon, 't huijs te Bergen en Marcadan ontfangen —

25: Register der Ceijlonse negotie boeken, met haar dependentien, voor 't Comptoir generaal van India —

26. generale rapport van 't geene aende Bengaalse merken opgaele desen jare is ingeslagen —

Int Casteel Colombo den 16:e December 1681: was geteekent
Willem van Dielen secretaris —

Ampliatie der Papieren bij de boven staande alhier gevoegt, namentl:e —

N:o 27: originele missive door d' E:le commandeur Salomon le Sage en raad, tot Galle, aan haar Ed:e hoog agb:e gen:t geschr: —

28: factura en ... }
29: cognossementen } van 't geschepte met 't schip de gekroonde Vrede.

30. ontfangst rapport van gemelte boden —

31. Copia verklaringe vande gestalte der Malabaarse Cajer troffen in de boden geladen —

32. d:o d:o hoedanig de troffen a:o passo p:r 't jagt d' Elisabeth alhier van Cochim zijn aangebragt —

Inde Stat Gale den 20:e December 1681 was geteekent
Zacharias Sickelaar d' Clerq —

Batavia:

Van Ceylon den 16e December A.o 1681

Batavia —
Aan 't Ed.e Heere Cornelis Speelman gouverneur
generaal en d' E.E. Heeren Raden van India —

Ontfangen tot Batavia
den laasten Januarij 1682
P.r te gekroonde vrede —

Edele Erntfeste Hoog Agtbare
manhafte welwyse voorsz.: zeer
genereuse Heer, en E.E. Heeren —

Hoog gebiedende Heeren —.

Door Cormandel hebben den 21en aug.o jongst in alle eerbiedigh.t
aan uw Ed.e hoog agtb.e geschr: en daar bij als door ondersteken
gevoegt, de Copien van onse letteren, Consideratien, en andere
importante geschriften, met het schip de Bergen aan uw Ed.e Ho: Ed:
gesonden, die niet twijffelen of zullen uw Ed.e Ho: Ed: ter hant gekomen,
tijdelijk wesen toegebragt, niet te min hebben nodig —
geoordeelt, hier nog eens bij te voegen, het afschrift van
onse voorn. jongste onderdanige letteren, also ons gebleken is —
met het behouden varen en arriveeren der schepen, Coevorden
Macassar en 't schip de Bergen, gode zij dank, alhier op den —
21en octob.r 14e en 15e 9ber: de papieren met 't schip de Bergen
gesonden, alle volgens de respective registers, uw Ed.e Ho: Ed:
wel waren in handigt, en dat daarop 4e maalts en over —
malacca uw Ed.e Ho: Ed: verdere nodige rescriptie, en orders
stonden te volgen; Zo dat wij maar, met ontfanging van uw Ed.e
Ho: Ed: Zeer gerestimeerde letteren van 19e septemb: 4e en 6e
octob.r pass.o bij desen voortsd.e en zo veel de tijden mede
brengen, en lijden, zullen beantwoorden, en eerst —
aanhalen 't geene hier omtrent, en op dit eijlant is voorgevallen,
god de here moet geloost en gedanket zijn, voor zijne grote
genade, dat sedert ons jongste schrijvens tot nu onder
dit gouvernement, een gewenste rust en vrede hebben
beleeft, waar door niet alleen den handel voornamentl.e
op Madure naar behoren, is voortgegaen, maar mede —
ook soo uit vangen der Elephanten, dat in desen grote —
oegst, niet min dan 300 parten Canneel, waar van reeds
alleen vande Nigombose kant, en ter principale nije —
lagiats limiten 1666 parten in de pakhuijsen hebben —,

zullen

Van Ceylon den 16e December Ao 168[illegible]

Zullen zijn geschiet, zonder dat de Cannel schillers
naar het schriftig en leugenagtig voorgeven eeniger gruijs
uEdle hoog agtb: in onse onderdanige letteren met thuijs
te keeren, betuijgen gemaakt, en t welke wij gesien hebben
uijt uEdle Ho: A: letteren nu overgekomen, uEdle Ho: A:
niet zonder reden bij hadde bekommert, ider vande
Coningen zij ontmoet, dog uijt onse nader schrijven
over Cormandel, zal dese bekommering veelt van uEdle
Ho: A: weg genomen, en uEdle Ho: A: gebleken zijn
hoe alles door die gruijsachtig is geslingert geweest, dog
nadien zij zodanige reden en woorden hebben gebruijkt,
als in uEdle Ho: A: en onse letteren, voor t [illegible]
nieuwicheden, zo heeft t zelve al grote speculatie aan ons
gegeven, dese principale gruijs hebben tot nog [illegible]
bij de Cop watten, om dat niet het aanbrengen en [illegible]
van die bast, aan de [illegible] nog niet gedaan hebben,
dog zo dra de zelve aan de [illegible] medelijden uijt de bossen
gedetourneert zijn, om door t straffen vandese, d'andere
vrees aangejaagt te werden, staan de schuldige bij de [illegible]
en naar Indien, tot exempel van andere, daar [illegible]
te werden vande laatste of jongste oegst, zijn 5000
parten Cannel als voor naar Sumatra, en 500 dito
naar Persia, uijt zodanige bodem [illegible], als int voorig
staat aangetaalt te werden.

uEdle hoog agtbe: Intentie omtrent het schillen vanden
Cannel, en om de chialias hier te ontlasten, [illegible]
geben, hebben wij des ontfang van uEdle Ho: A: jongste
g'eerde letteren, ten vollen verstaan, maar naardien de
chialias van eenige andere bijsondere werken zijn gebruijkt
gelijk uEdle Ho: A: voor dezen hebben aangez: en zij
in den oegst gelijk ons nu is komen te blijken, 5000 parten
konnen schillen, zo staan daar bij met uEdle hoog A: te blijven,
en zo lang ons [illegible] deze bast, die wel de beste is, [illegible]
uijt [illegible], en andere Corles, laat schillen, daar bij gecontinu-
eert te werden, en schoon t een jaar dien bast door des regen

als anders

Van Ceylon den 16e December Ao 168[illegible]

als anders, zij beter van't anderelaat [illegible], so zullen alles
voortaan bij een goeden oegst continueren, en niet eer dan
[illegible] zien te gaderen, en waer niet andere ex—
traordinarie geen te vreesen [illegible] sullen hebben, [illegible]
jaarlijx maar eens in 't [illegible] gaan van den [illegible] oogst
bevrijt blijven, en de Compe. een goed getal ponden—
kaneel sal bekomen, en de [illegible] schepen met de Hoog
agtb. niet onaangenaam sal zijn ——.

Den Elephant vangst wort op Jaffnapatnam, gale, o[f] Batticaloa
wel bevestigt, en staan van die grote beesten een goed getal
op de stallen, maar daar toe zijn tot nog geen [illegible]
kooplieden overgekomen, en so de tot voortsetting der beesten
die beesten d' Compe. aanbekomen af te koopen, sal het Ceylon
[illegible] ten agteren setten, en dit jaar op [illegible] naar de winsten
so groot als 't voorige jaar niet vallen, dog also daar tegen
niet komende [illegible], sullen [illegible] almogende 't aanstaande
jaar beter sal zijn, d'onkosten nu wij door de reductie
op de halve getal zijn gekomen, staan jaarlijx [illegible]
komen, en [illegible], [illegible] gekregen kan—
behoort [illegible], staat door des [illegible] huyshoudinge
betragt te worden, wat Ceylon d' Compe. nu geen—
winsten [illegible] en Coopmans die [illegible]
worden, komt te vreesen, sal Costen en [illegible] agteren slaan,
sal met 't slijten der beesten, op [illegible] best komen
geven en ondervonden worden, als [illegible]
gaat, [illegible] brengt, dat het—
nog al [illegible], [illegible] Ceylon zijn [illegible] sal [illegible]
komen, dog wij wenschten van herten het anders was, en sal het
aan onse debvoirs, om so [illegible] te grote
onkosten te [illegible], niet gebreken, waar van [illegible]
gelieven [illegible] te worden, en dat wij alles aanspannen—
en practiseeren sullen, wat tot voordeel van de Compe. [illegible]
komen of mogen strecken ——.

Door den gevallen regen op Jaffnapatnam en Manaar, is hoop van—
een goede [illegible], aldaar te erlangen, [illegible] voor [illegible]
Commandement niet [illegible] sal [illegible] te [illegible].

Zijnde [illegible]

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

zijnde jongst van daar mede de gebroocke drade 24 lb
overgebragt, daar Jaffenapat mede zijnde genoegsaem voor
2 à 3 jaren genoeg heeft, en zegt den hr directr Casembroot
dat nog 24 à 30 lb of zijn tijt te laten bezorgen, bij zijnde dat
den hr directeur Jaques de Bucquoy en raad in Cormandel
bij haren brieven van 28e junij onder het regel, alwaar 25 lb
of uEd. hoog agtb. ordre te zullen inkoopen, wij hebben naar die
directie geschr. en verzogt, dat van die leeraars voortaen
tot dat wij daar van nader rijsel quamen te doen, geen meerder
gelieven in te koopen, alsoo de Jaffenapatnamse leliwaerts
binnen een jaar, of uijterlijk twee, naar Cormandel
staan verzonden te worden, en wij niet beducht zijn veel
quantit. Cormandel of de monsters door de vrinden
van Jaffenapat. derwaarts gestelt, daar van benodigt, of
versoeken zal, dog door de vrinden aldaar daar van eijsch
vermeerdert gedaan, gelijk wij stroomen van ja, alsoo de rebo
of Jaffenapat. Cormandel goet is bevonden, zullen niet nalaten
ordre naar Persia derwegen advijs geven.

Den Ed. hr Commissaris en gouverneur Sr hebben wij ook
bekent gemaakt, hoe ons van uEd. hoog agtb. kennisse was
gedaan, dat Nagapatnam onder Cormandel gestelt zijnde,
geen meerder jurisdictie zoude hebben, dan voor desen
onder Ceylon hoorende, hadde gehad, en wanneer de
Ostaen zijn Ed. zoude gelegen komen, dat wij possessie
vande bogt van Tuchiado tot de hoek van Calymere, namen,
maar hebben daar op nog geen bescheijt ontfangt, hoe wel zijn
Ed. derwegen van zijn Ed. hoog agtb. al lang ander kennis
heeft bekomen, en naar ons uEd. hoog agtb. ons hebben
gelieven te bevelen, dat wij een goede en vriendelijke corres-
pondentie ande zijn Ed. zoude onder houden, staat zelve
gehoorsamelijk nagecomen, en de vertoonde alle dispuiten
en cavillatien gevingst te vermijden, gelijk jongst aan zijn Ed.
hebben geschr. maar van hem antwoord bij desen gevoegde,
die daar aglix aangeannexeert is, een extract uijt de brief
door d' Commandt van Rhee in dato 18e Xber passato aan
ons geschr.

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

ons gesz: rakende 't schip den Zwarten Leeuw naer de—,
of Madure, daar van de nagapatnamse hindoen wa—
hoog hadden opgegeven; waar bij getoont werd, dat die—
hindoen niet naarwaarheijt geinformeert zijn, en daarom
zo hoog ten eerste, daar van niet hadden behoren opgegeven
te hebben, want zodanige rapporten door sulcke dikwils
twist redenen en cavillatien; waar voor dan den arreek—
slegt is geweest, en wat onkosten daar op gevallen zijn, en dat
die volen gewilligen zo veel winsten niet komen te geven,
als daar van werd geroepen, werd bij den Hr van Rhee—
klaar aangewesen —— .

Int land van Madure en op [illegible]ceerij, heeft den handel zeer—
bedorven, schoon al eertijde wedervaardigheden en belet—
daar in ontmoet hebben gehad, en hoewel de genoegh slack
lopen de zoon van Sivagi, den broer en andere voorts, de—
madureese Naijk zullen secondeeren, om den [illegible] de—
geconquesteerde landen, te doen ruijneren, zo heeft 't selve—
nog geen gevolg gehad, wat er nijverder van worden zal, moet
ons den tijt leeren, te wenschen was 't dat die landen eenmaal
in rust en met een vreedsame regeringe gesegent waren,
wanneer zonder twijffel den handel aldaar zeer zoude vergrooten,
in tusschentijden, zijnde in agt maanden tijt daar ter vente—
diverse koopmanschappen ter somma van f. 114066: 1: 9 slegt en daar
op boven d' E. Comp.s g'advanceert . . . . f. 109859: 16: 2
de generale lasten van dien tijt bedragen 80301: 7: 9
die van de winsten afgetrocken, beloopende zuijvere
winsten in agt maanden nog . . . . f. 30974: 7: 9

den inkoop der lijwaten en andere nodige koopmanschappen en provisien,
komt in 8 maanden te monteren een somma van f. 225940: 18: 13.
dat naar de gelegentheijt der tijden, al een considerable somma is,
en zoude zo wel deser als die van den Ileep vrij grooter geweest
zijn, zo onse daar in door de troublen en inwagieren der maisoeader—
sche hinder toegebragt was, werdende nog al geduerig gelabeureert,
de negotie meer en meer voort te zetten, en daar toe wij—
kopen den almogenden zijnen zegen zal geven, d' Comp.s logie
aande,

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

aande Zeekant en Z: en Noorde Zijde, niet een heele steen
minne ontrecken, doch om het palissaat vaste naar de west
of land zijde niet eenstelen mine te ontdecken, heeft den
land regent nog niet willen toestaan, onder voorgeven, dat
op buitencorijen te willen komen, en daar van occulaire
inspectie nemen, dat so wij komende zijn, om wat te hebben
zal te doen zijn, doch UE van alles is aangeboden, dat de tijden
in korten wel zullen aanwijzing zonder koning gelden
invites den leeuw zijn niet wel, schijnt te ammedere, dat wij
de welt in dat troubel water, niet sleden ontdecken kregen,
gelijk het andere op die reijse veel is opgehaalt, dat wel
wonderlijk, waar onder van de Compe een defensive de
kant vrije logie zouden hebben, zijnde en meest alles binnen
getrocken, dat buijten flagt te staan, dat niet alleen veel
gemak ingedruckt maar ook grote verleiding toe brengt.

Den eijsch van Contanten die van Madure voor en gaan werde
gedaan bestaat in ——.

3000: Coebangs
40000: Ropijen —— en
1600: Marck Spaanse realen, dat buijten den verderen eijsch van
Coopmanschappe, een rechte seer considerable somma is, en
die stabe willen wij hopen met de Ho: Ed: magtig zullen zijn, om
de voorheeren gesondeert Coebangs uit de voorschreven vaten
senden, onder negotie te komen, kan voorslaan, te meer
alles om so treffelijk werk voorgeroepen en naar den gang is

Tot het besoeken en visiteren der peerl banken, is ordre gegeven,
hoedanig de selve zullen worden bevonden, als met de Ho: Ed:
die hoog de Heer Majores naarder zijn gecommuniceert worden,
en naar den maal die weer voor de Rivier ondijkt dagelijks
seer favorabel ter Custe Madure is geweest, is dat volk lange
tijd, also niet anders hebben om teulde, dat zeegewacht
te vergenoegdijheden doch is bevonden dat of zodanige orde gestelt,
dat daar door de peerl banken geen schade lijden zullen, of bevoordeelt
worden, en sinds de voorjaars peerlbanken ao passato seer slegt zijn
bevonden, en de selve door de handen doorbladerde wonderlijk
nog ook die jongst voor Chilauw is opgedaan, niet wel ter degen

hebben

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

hebben, konnen bevogt werden, bevijnde dat de Jaffenapatn:
en Manaarse drijgheden op het naar zeggen niet sijn, alsoo
die van Tutucorijn, mede wordende van Calpatnam, zo sullen
die visite tot het laatste vande aanstaande maand februarij
uijtstellen, wanneer met dringe [illegible], mede het te drijven,
de besoeking van Mannaraccoil langs Manaar tot Negombo
toe, laten doen, onder tusschen offer op diepte water, nog iets op te doen zal
werden, dewijle men omtrent Chilauw, geen andere als
grote banken komen vinden, als ao passo zijn ontdekt
waartoe wij hopen, dat god de heere zijnen zegen zal geven,
om eenmaal daar van de lang gewagte voordele, te
mogen genieten; het succes daar van staat aan uwe hoogagtb:
te zijner tijt al mede te werden g'advijseert ——.

Voorts in 't afgaan van ons jongste letteren over Cormandel aan uwe
hoog ed: quam ulto augo op Tutucorijn, mede den 12e 7ber hier godank
behouden uijt ons lieve Vaderland te arriveren, 't schip de
Cristal [illegible], waar mede zodanige goederen hebben ontfangen,
als de Inventarie of adviesgaande bevindinge aan uwe ho: ed: zal
vertonen, daar aan ons niet weinig [illegible] gedragen ——
hebbende veelgoederen agter uijt moeten blijven, omdat die niet
konde innemen; gelijk uwe Ho: ed: ongetwijffelt vande hoog
ede heren Majores zal zijn te kennisse gekomen: wij hebben
vande oorsaken, daar op bestelijden, niet anders konnen vinden,
of dat voorschip heeft zijnde [illegible] op dat schip [illegible]
gedaan; dog indien agter wat schepen, en niet zo groot gebout
was, menen zij dat veel beter zoude blijven; de [illegible] is
seer [illegible] gebouwt, en voor een gedeelte vande [illegible] overloopt,
nodig ingebogen. En nadien zodanige bodems alleen niet
voor [illegible] te offeren varen, en bij harde weder niet maglig zijn, een
anker met de spil boven te krijgen, en daar en boven periculen lopen,
vande spil gaande te raken, en een groot ongeluk te bekomen,
zo hebben in plaatse vande spil, een braadspit voor inde
bog laten maken, niet wetende in toekomende zodanige ob-
[illegible] weder afgestelt [illegible] onder [illegible] te hebben,
en mogelijk niet vaderland geboeglijk zoude konnen gebruijken,
voorts die bodem is gemaakt geworden niet ——

sij [illegible]

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

8e Zeevaarende
9 Militairen

Wij hoopten te samen, daar door Ceylon bedugt of niet gedeserteert werd, naar dat desen bodem den togt om Ningo benodigt hadde naar Madure hadde gedaan, hebben 't selve op den 12e dito naar Malabaar gesonden, om ons den peper voor de retourschepen bijtijts toe te brengen, dewijl als doen nog geen tijdinge hadden dat 't schip Cortgene door UEd. voor [illegible] gesonden was, welkers arrivement op Cochin den 26e passo voorleden maand gelijk wij 't hebben vernomen, en daar nevens de tijdt dat in ladinge lag, om ons den peper en andere benodigtheden toe te brengen, die dan alle binnen tegemoet zien.

Het schip Macassar als hier voren geseght, den 11e dito hier aangekomen, is nevens 't buijs te bergen, van zijn inhebbende contanten, planken en andere goederen, ontlost, soodanig alles uijtgekomen is, en geresponde heeft, sulx hier al mede bij gevoegde memorie van UEd. connen sien, uijt schip Macassar hebben weder gescheept.

200 pakken cannel.
300 ammen coloen bossen arreek
6 balijs demitten
35 balijs camphuis ons bij slegt van Cormandel toegesonden, op voorgeven van Ao passo met de Hollandse schuijten op Negapatnam voor Ceylon aangebragt te zijn, daar van tegelijk geene minste tijdinge hebben, of ten waar deselve voor Negapatnam doormaals onder Ceylon verstrekt, waarom geschikt bijzonder zijn ons van daar nog particuliere kleedjes toegekomen, daarmede wij overkropt zitten, en hier bij de pakhuijsen leggen bederven, of het nu beter is, 't geene aldaar niet getrocken schijnt te wesen, ofte behoorlijke winsten kan opbrengen, ons verder toe te zenden en van Ceylon goederen te eijsschen, daar winsten op vallen, anders wij niet weten, dat wat te naarbeschreven mede ons schrijvens aan UEd. jongst over Cormandel gesonden, over een komende is.

Wij hebben hier op niet bijsonders geantwoort, om dat ons de goede harmonie van UEd. ten hoogsten is gerecommandeert, naar dat geen Macassar de voorsz goederen in hadde,

hebben

Van Ceylon den 16e December Ao 1642

hebbende ’t schip den 20e daer aen zijn reyse naer Malabaer—
kuste voortgaen, en daer mede aen den heer Commandeur en
Commissaris Muysman geschr: dat naerdien ’t schip [illegible]—
expres door u Ed: hooghachtb: is afgesonden, om peper des
[illegible] tot te brengen, dat in plaets vand geeyste 7 a 800 lb
ffen, het met 500 lb en [illegible] nog in voorraet hadden,
voor de twee geprojecteerde retour schepen souden stellen,
en zijn de het vertreckende voor peper afsetten connen, als
wij ons nader beloft dan maer uit [illegible] uit noorden—
mousson, konden bekomen, maer naederhant op den 22e 9ber
’t jachtje Negombo uit peper met 164 baels of 21560 lb
zijnde 20520 lb tarwe opgehaelt is komen verarriveren, en
vastgestelt hebben, dat jachtje of wel eenige grote bodem tout
uit Bengale verhoudende voor ’t Vaderlant bruyn tesamen
en Coningen, tot voor vande Vaderlandsche retouren der—
hier ander dan ondergem: 2 schepen sullen konen voorden—,
in voorraet hebben, aen te leggen, sal hier al beloopen met
de geeyste 500 lb [illegible] ffen voor drie bodems ontkomen, den hebben
op dit voorvalgevende staet konen maken, door onse schickinge
om het Jachtje Negombo of als gedight, so ons eenige grote bodem
aen de hand komt, naer ’t Vaderland te senden, willen hopende
bij u Ed: Ed: voor wel gedaen sal werden aengesien, want
anders sonder de kostelijke tijden, of anders goederen voor—
sodanigen schepsladinge, [illegible] het jaer moeten blijven
overleggen, en naerdien wij bericht werden, tesamen met
grote vanlasten, en eenige bodem onder voor Amsterdam
staet aengeleyt te werden, sullen wij de ladinghe [illegible]
egualiseren, en naer onse Calculatie niet wel konnen te
differeren, wanneer voor de kaneel Amsterdam 2. en voor de Camer
Zeelant een part der Canneel overgaet, ende wel tot wijsende
tesamen niet veel min dan 6000 bales te sullen zijn, daer en
boven staen aen de Ed: [illegible] nog bij [illegible] 2000 bales tot te komen.
God gheve dat se de belovende winsten met d’ andere koopmansz
mogen betalen ——.

De tarwe met het Jacht Negombo aengebracht, hebben wij [illegible]
gebruyckende

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

gekroonde breede kanten onderschelpen, en daar bij dan nog booven
voorbalken tamelijk, zo veel hij nauwelijks tegen brassen doen kan,
als of gale in voorraat leggen, en die boden dat komen [illegible],
gem:te boden hadden gedagt, ind.e hoog agtb.: al bij voorgaande
toegezonden te hebben, dewijl wij [illegible] den 17e 9ber op
Trinconomale arriveerende, geordonneert hadden na gale te lopen,
om aldaar de voornoemde goederen, bestaande in 100 kassen [illegible],
en 8 pakjes in een kadje voor Batavia, en 21 kassen [illegible]
en andere kleinigheden voor Malacca daar in te laden, tot
ind.e te stellen, maar is door p.de moetwil van den daarop
varenden opperstuurman en p.e geleiden schipper de gaalse
baaij verbij gelopen, gelijk bij de verklaring van den daarop
varenden p.e opperstuurman kan werden gezien, en wij
zijnde berigten genoegzaam als [illegible], gaande de [illegible]
alle hier wederom: de schippers voorgeven, van dat maar
van [illegible] en 2 touwen in voorraat hadde, confirmeert daar
bij bevoolen te zijn, en ook dat daarom ontwerkt de baaij
niet voort te aenkomen, also: [illegible] op den
21e 9bre in Tuticorin baaij komende [illegible] boden
2 ste ankers, en een plaatanker, mitsgaders [illegible]
touwen op den anderen, en een half sleets kabeltouw, en
een plechttouw van 12 duijm dik zijn bevonden, zodat de
moetwil, uijt meergemelde papieren ind.e hoog agtb.: gelieven
zal komen te blijken, en hoe veel wat schade de
Comp.e door zodanige moetwillige menschen word toegebragt.
deze boden heeft dan niet anders door den loot bevonden 't
waarnemen der stroomen op gale komen werden gebragt,
dan den 21e octob: daar aan wanneer zo veel van zijn
[illegible] door de stuurlieden is geholpen, dat onder goede
zeijlen geen swarigheit word gemaakt, de reijse tot ind.e
ho: ed: te laten ondernemen, gelijk de verklaring der stuur
luijden van diverse officieren, hier te zijn gegaan, ind.e ho: ed:
zal tonen, ons daar aan de verdere documenten, uijt welcken
[illegible] zijnde den p.e schipper over zijn [illegible] gedaan,
andere correctie gedaan, dan dat in zijn [illegible] van
opperstuurman is gesteld, tenzij alsnu een absoluten schipper gem.te

mannen

Van Ceylon den 16e December Ao 1681.

Marinus sloep hadden, die al drie jaren oud sijn, bij hebbende
haar sonder repatrieren, waar toe altoos geen occasie voor
komende, hebbende deselve op desen bodem geset, om te
zien of van Batavia, door uwe Hoog Agtb: goedt, een
schip om te repatrieren sonde komen te erlangen; de verdere
Conventie handelingen der 3e schipper sullen aan uwe
Ho: Ed: gedetermineert laten, onder deselve, sodanig te straffen als
uwe Ho: Ed: voor kantwijsheijt, ende importante handelinge
sullen oordelen te desijnden, om voor te komen, dat andere de
voetstappen van deese, ende van 't wapen van Middelburg, en
andere mede, tot ondienst van de Compe niet meer mogen
naan volgen; wat goederen en quantitijt van ijder soort,
mede gelevert werde, neffens die mijn paertia aangebragt,
afgeladen zijn, staat uwe Ho: Ed: te Cornet verzegelt gelegen,
nevens dat en aangeteekent te werden, waar aan ons dan de
Landt papieren mede getekent worden, en 't jagt Nigombo ons
mijt pardia toegekomen, en [illegible] gevoegt, onder verbiedige te
gedragen. de weijnige goederen voor Cormandel mede met
gen: bodem overgekomen, zijn opgeladen geleijt, om bij nieuwe ter
occasie derwaerts te werden besteld, 't welke wij meenen onder 't
kreijs te brengen sal zijn, met deeze bodem alleen van den
niemand groote maat gesien hebbende, dewijl die niet schip
sloep, geheel waar gebracht, en sonder precies daar mede niet
langer konden varen, den eersten dees naar Calpentijn gesonden
is, om aldaar spoedig met arreck afgeladen te zijn, daar mede
met haaste vande dane, naar Cormandel de reijse volgens
de vorige Ed: Ed: ordre resolutie te ondernemen; dat de
arreck aldaar gelost hebbende, sodra doenlijk naar Bengale
voort te gaan, om ons so het doenl: is, een lading rijs toe te
brengen, of wel tot nodiger dienst naar Batavia geemploijeert te
werden, waar mede dat bodemtje, 't selve wel geluckende, des
dubbelde togt slaat te doen.

In plaats van de [illegible] die tot het afhalen der ketoenen naar
[illegible] was geprojecteert hebben, doordien niet aan te [illegible]
konden.

Van Ceylon den 16: December Ao 1681.

vonden, dan wel hadden gedagt, de [illegible] eerwaarts
gesonden, met een laeding van 1100 amf: arreeck, 800 packen
Cannel, waar mede den 15: 9ber van Tutucorijn de reijse
derwaarts ondernomen, dog naar ons bericht zijn omtrent de
Caap Commorijn vrij wat getravailleert, en veel tegenspoedige
reijse, en wind gehad heeft, hopende niet te min dat nog ter
tijdig in Souratta sal zijn beland, om tegens den 20 of 25:
deser maand ons de retouren uijt Souratta sal toe brengen
wij vreesen in alle [illegible] mede de schepen uijt Bengale, de welke
g'arriveert, en de ffrie van Malabaer ons toegekomen zijnde, sullen
de retourschepen konnen afladen, en tot [illegible] vaardig maken,
dog of sulx al vroeger dan het [illegible] sal uijtvallen, is
niet [illegible] te schrijven, om dat [illegible] verwachten
naar den [illegible], [illegible] so dat wij konnen
afgeladen en vaardigh. de bodems die alhier buijten de
voorstaande aan de hand, en sedert ons jongste schrijven, [illegible]
hadden, zijn geweest, de [illegible] die mede heeft, [illegible]
[illegible], [illegible] Vogel, [illegible] naar
Batticaloa om [illegible], en de laatste [illegible]
naar Porto novo en Nagapatnam gesonden zijn, met [illegible]
aan de [illegible] aldaar die bodems naar ontlossing alweder
en passant naar Batticaloa om balken te willen senden,
gelijk mede de [illegible] is geschiet, dog den Vogel door zijn
tegenspoedige reijse en dat 't monsoen te [illegible]
was, heeft die plaats niet derven aandoen, met gem: bodems
zijn ons niet meer dan 1600 stx dunne en [illegible] balken
en 110 Cromhouten toegekomen, en beneffens 1500 pannen en [illegible]
[illegible] aldaar geen meerder balken in voorraad, en der
grote quantit: aan de [illegible] lagen, waaraan [illegible]
ook wel [illegible], dat dat hout niet [illegible]
moet worden; om [illegible] vandaar [illegible] gedaan, te
zullen besorgen in te komende [illegible] hout aldaar in
voorraad, alhoewel [illegible] die [illegible] niet
geklaagt.

Van Ceylon den 6: December Ao 1681

geslaagt, waer daer van zal komen zal den tijt leeren;
door gebreck van kost zijn wij dan genootsaakt geweest
[illegible] op gale zo veel kost te koopen, als inde boetsla-
[illegible] tot [illegible] hebben konnen vinden, dat [illegible] mede
veel [illegible], en presen [illegible] zijn, mede alle man, soo wel
matroosen, slaven als inwoonders 't selve mede [illegible]
[illegible] 't [illegible] te [illegible] ——.

Vragt [illegible] door de hoog Edle heeren majores aangeleyt, tot den slaven
handel, is van de [illegible] boot [illegible], onder [illegible] van
[illegible], den 24e [illegible] op gale aangekomen, hebbende behouden
[illegible] 236 stx slaven, te weten 87: mans en 149: vrouwen
de [illegible] door den commandr Van der Stell [illegible] aan uw Ed:
hoo: Ag: [illegible] commandr [illegible], [illegible] hebben wij
[illegible] copijen, die gaan bij desen tot uw Ed: hoo: Ag: [illegible]
dagregister bij de schippers [illegible] gehouden, en [illegible] principael
de negotie der slaven belangende, hebben tot gale [illegible]
[illegible] copijen, onder den heer commandr Van der Stel, [illegible]
[illegible] schepen tijdig te komen [illegible] den [illegible]
door gem: heer Van der Stel, van uw Ed: hoo: Ag: [illegible]
[illegible] te mogen bekomen, zonder van dat bodemtje hebben
gelegt, om mede naer de Caap te senden, maer de schipper [illegible]
[illegible] zonder [illegible], mede de slaven niet te konnen stellen,
[illegible] die man daer op gebleven, waer dat dan alles [illegible]
dat bodemtje van behoorl: [illegible], [illegible]
[illegible], [illegible] 't [illegible] zijn [illegible]
[illegible], [illegible] daer aldaar voorspoedig mag aankomen ——.

Hier [illegible] uw Ed: hoo: Ag: [illegible], aan komste, [illegible]
de schepen, [illegible] naer [illegible] zijn, [illegible]
[illegible] alleen uw Ed: hoo: Ag: [illegible], [illegible]
[illegible] te beantwoorden, bij de [illegible] is ons dan aangenaem [illegible]
[illegible], uw Ed: hoo: Ag: [illegible], om te continueren [illegible]
[illegible] naer Cormandel en Bengale [illegible] te senden,
[illegible] te laten aanlopen, waer toe wij [illegible]
[illegible], dat [illegible] voor Bengale tot [illegible]

[illegible].

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

Rijs voor Candia contanten, die hier oock zullen benodigt en hoe-
wel van Cormandel tot 't overbrengen van den arreek, dog is daar
op zo vasten staat niet wel, als of 't vervoer van Bengale te maken,
omdat den arreek den [illegible] bij vroeger van den andere inkomt,
ende vaartuigen daar naar niet [illegible] worden opgehouden, gelijk
ons jongst aan [illegible] is gebleken, wij zullen niet konnen
zo veel mogelijk voor de vroege [illegible] zorge dragen,
en hebben tot dien eijnde [illegible] aan gelegene commandeurs en
gecommandeerden den arreek daar ontrent te vergaderen,
in te zamelen, mitsgaders order naar Tuticorijn gegeven tot den
vroegen [illegible], en invordering der [illegible], op dat bijgevolg de
comste der schepen alles in voorraad mag zijn. Op Calpentijn
is de inkomste der arreek zo slecht niet, als opgaf, en daarom
moeten ons maandelijks een [illegible] der [illegible], en
[illegible] vergelijken, dog zoo dra naar [illegible] of [illegible]
arreek op Calpentijn in voorraad is, staat de zelve voor naar
Tuticorijn overgebragt, en opgelegt te worden, omme de tot dezelve
schepen, of niet de daar aankomende schepen te [illegible], [illegible]
dan naar 't [illegible] van de particuliere schepen nog inkomt, dat
volgens 't laatste van 't [illegible], met onse aande hand zijnde
bodems, naar Cormandel volgens [illegible] gebruijk worden [illegible],
niet [illegible] wij menen, dat [illegible] van den arreek
[illegible] groot [illegible] voorgekomen worden, [illegible]
door de aangeven der schepen zullen uitgebragt, [illegible]
dit jaar [illegible] komen [illegible] worden, [illegible] hier door
zo [illegible] zullen benodigen, en [illegible] nog al een [illegible]
getal [illegible], om den arreek van Colombo, en Calpentijn
naar Tuticorijn over te brengen, de benodigtheden [illegible] Cormandel
den [illegible] tot de fortificatie [illegible] van daar weder te [illegible], de
[illegible], [illegible], en andere [illegible] voor [illegible], en [illegible]
Bengale [illegible], en andere benodigtheden over te halen, en
[illegible] jaarlijx een of [illegible] Catten, nog naar [illegible]
[illegible] gaan omme [illegible] ons tot [illegible]
arreek en Cannel [illegible] te [illegible], brengen, zullende

nog al

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

nog al gelijk gedigt, een redelijk getal bodems behouden, dog
uEd: hoog agtb: gelieven selver te oordeelen, dat hier mede de
vaartuijg vrugteloos sal werden aangehouden ordinaris met de
nu onder te houden, van planken, olij, Cajer, en diergelijke be-
hoeften tot reparatie der selver vaartuijgen consumptie al mede van
Costelijke balen, sodat het deselve groote ommeslag op dit eijlant
veel strekt, gelijk uEd: hoog agtb: niet onbekent is, alle bodems
egter die hier niet dringent benodigt, staan naar Cormandel of
Bengale, of wel naer uEd: hoog agtb: believen, so men te vaar droog
genoegsame [illegible] in voorraat hadde, een [illegible] naer die Cust
naer Persia gesonden te werden, om de selve bij dig ter markt
te brengen, die sonder Ceijlon ook veel ontlasten, en bevinden
de E Compe onses bedunkens sich wel komen, indien uEd:
hoog agtb: sinnelijk waren, een ider of het draagende schip van
Batavia naer Sumatra tot afhalen der retouren voortijdig,
te senden, alsoo deselve bodem hier uit [illegible]
[illegible], [illegible], of andere retouren
al hier gereet in voorraat sijnde, met de ordinarie [illegible] retour
schepen, als dan souden depescheren, of andere voor [illegible]
komen onder vragt gedaan, soude naer Sumatra te brengen, en [illegible]
tot uEd: hoog agtb: expeditie nodig te hebben agt, hier aan te halen.

Dat onse oversgesonden papieren en schrijvens in de [illegible] van Ceijlon,
aan de hoge Regeringe van India en de hoog uEd: heeren Majores,
[illegible] komen te vertellen, is wel te geloven, en van herten te
wenschen, dat die een met 't ander over alle te brengen, en [illegible]
beloofde voor de E Compe daar nijt te halen was, maar daar toe
als nog geen kans sien, hebben alles naar waarheid [illegible]
gemaakt, so veel ons bewust, en ter behoorlijke [illegible]
afgesette, en met de boeken [illegible], waar daar van 't effectief
gekomen, [illegible] tijden niet [illegible] Landvoogden
te [illegible], dat uEd: hoog agtb: voor [illegible] on[illegible]
oversgesonden Consideratien, aan de [illegible]
en te [illegible] malkanderen over een te brengen
soude sijn, hebben gaarne gesien; so ander dat [illegible]

gouvernement

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

Vermits de heer gouverneur Rijckloff van Goens aangenomen hadde
op eenige pointen de saken van 't eijlant concernerende, de Hoge
Regeringe, nader opening te geven, sullen wij UEd. Ho: agtb:
ordre, en deselve nu over Malacca tegemoet sien, en nadien 't
seker is, dat ons 't selve te laat sal toekomen, om daar op
ons gevoelen met de repatrierende schepen, aan de Hoog Ed. heeren
Majores, aende over te seinden, gelieve UEd. Ho: Ag: te leggen
't selve dan eenmaal nog bequamelijk over derselver landweg te
konnen geschieden, 't welke dan so veel in ons vermogen is,
staan agtervolgt te werden, alhoewel een tijt het sorghvuldigste
zaken, al wat betreffende, sal connen, en ook wel ligt vore
vangedachte orders, ons de heeren landweg [illegible], dat te meer
alle begeerd UEd. Ho: Ag: daaromtrent staan te hebben, sal
gehoorsamelijk werden agtervolgt.

Zo lange daar niet UEd. Ho: Ag: geen nader ordre bekomen, de
[illegible], sullen geen posten, [illegible] of
[illegible], maar so lang doenlijk met voorsigtigheid en
goede ordre beschermen, of [illegible] maar voornamelijk van
zaken, om op 't beste doenelijk [illegible] te [illegible]. Het bevind
den gouverneur Pijl en Commandeur van Vorsten, waar ons
jongste schrijvens certaine Inspectie genomen, Land-
[illegible], Malwana, Hanguelle en Sitavaka zijn
alle vrij ligt en sobere vastigheden, dog legt Malwana
wat 't best en defensibelst, wanneer de [illegible] paggerstaken
in een slecht [illegible] wanneer, daar toe gebragt werd
den [illegible] dicht bij de land te zijn, maar wij hebben nog
zo veel aan deselve kunnen plaatsen te [illegible], dat wij
daarom niet derven denken; so meent [illegible] de volk
zo geen koophandel als of Jaffanapatnam [illegible] in hare
[illegible], Hanguelle gelijkt [illegible] wat, maar is
inderdaad niet, en bevangt met [illegible] pallisaden,
[illegible], daar aangedurige reparatie valt, hebbende
[illegible] afwatering 't water daar binnen [illegible] voeten hoog
gestaan

Van Ceylon den 16 December Ao. 1681 1.

gestaan, zulx 't zelve noodsakel. dient verlegt, en omtrent
150 roeden hoger, verder gebragt, op een hoogte, van lijp, off
roode steen, daar de weg onder de rivier langs heen loopt, en bij de
grootste afwatering noijt onder loopt, de steen tot den hegt
werk, is aldaar niet ver te halen, van Colombo tot dese post
omtrent 6 a 7 uijren gaens van den anderen leggende, hebben
meest vlakkens ende weijnig swaar bosch, waarom ook
wel te defenderen, ende onderstreuen, maar boven van
Citavaka opklimmende, gemoetende heuveltjes, bergen, valleijen,
en moerassen, beneffens digte en swaare bosschen, uitgesondert
sekeijl quade ?, die ons onbekend getal, tegens
Ragia's magt niet wel te passeren souden sijn, sonder te
verdeelen off minderen, in groot perikel te stellen, buijten dat
legt Citavaka op soo een quade situatie, gelijk in d'voorn. breeff
voorkomen hebben geschreven, dat niet mogelijk of magtig
soude sijn, het tegens Ragia te kunnen mijtenden, ons
verwonderende dat die post, op soo slegten plaats, en aan een
over Commanderende hoogte, en berg is gelegt, daar hogtens
regt tegen over soo een voordelige en hegt plaats is, alleen
van watuen sonde wanckelen, ongebotghelijk aldaar soo sterk
en niet veel minder kostijen, dan aan Citavaka gedaan is,
konnen gemaakt sijn, dat Ragia daar voorleggende, en de
onse van ammonitie en kosten wel voorsien sijnde,
daar aan niet veel quaads souden hebben konnen doen, dese
laatste plaats is voordesen een heijdensche tempel off pagode
geweest, van waar de meeste steen tot het maken van Citavaka
over de spruijt ende deselve waaren ter bedijt is gebragt, wat redenen
datter sijn geweest, dese voordelige en wel gelegen plaats, voor
een quade te verlaten, konnen wij niet ontwaar werden, sommige
seggen dat het is geweest, om die van Pamanel, en Cunnewitte
Corle te beter in toom te houden, maar zulx heeft geen reden,
en souden van geen sondaanden konnen werden belet, sijnde
niemant staande op de hoek van de Pamanel Corle, daar Citavaka
op legt, ende een pistool over de spruijt in de Cunnewitte te draagen

den

Van Ceylon den 16 December Ao 1681.

en Attelegam Corle van Sitavaca; gelijk te water ook vande
hoek der Attelegam Corle, daar de pagoot op legt, ende passagie
is, kan geschieden: of nu op deze vandie hoeken de bequame
of desondere vastigheden leggende, die so wel een als vander
Corles sonde konnen beschermen, zullen wij de Hoog agtb.
laten oordelen; alsoo zulx niet alleen met de vastigheijd, maar
ten principaalsten met de militie te landwaart in te marcheren
moet geschieden, en de inwoonders sodanig in toom gehouden
werden; Sitavaka lege omtrent een kinderspeel schoot vande
voorsz voornoemde plaats, de pagoot, tegens over de
westelijke wijde spruijt [illegible] beijden, uit aankomende van
Colombo, moetende om aan beijde deese plaatsen te komen,
een spruijt, leggende een Canon schoot van beijde deese
plaatsen over, dog is de spruijt om naar de pagoot te gaan
wat dieper dan die aan de vastigheijd Sitavaka, of die nu
so veel meriteren, om een wel gelegen plaats te abandon-
neren, om een slimmer, ja een [illegible] te [illegible],
zullen wij standvastelijk oordelen, die van sodanig
in deese materie ingewikkelt zijn; legt een gevolmagtigder
[illegible] van [illegible] te [illegible], op gale, Batticaloa en Trinco-
malee adverteren en [illegible] posten, ook wel te hebben [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible] daar van
zoude konnen [illegible] [illegible], en de Ho: Ed: grondiger
kennisse van alles geven, en [illegible] wel noodsakelijk
is, dat een gevolmagt van alle zijne onderhebbende plaatsen,
de [illegible] en constitutie der [illegible], so zal hij met
de Ho: Ed: [illegible] en alles in een [illegible] staat zijnde, #
een begin met de kost, en visite [illegible] die hij aan
te doen, [illegible] en aanvangen, met het Commandement van
gale, alwaar hij [illegible] wel een maand à twee weeke zal vinden,
Batticaloa, Trincq. en Jaffnapatnam, met de onderhorige plaatsen
[illegible] [illegible], en [illegible] hebbende staat zijn [illegible]: op [illegible]
[illegible] [illegible], weder [illegible] te [illegible], om aan de Ho: Ed:

als dan

Margin: de voornoe:

Margin: # Zoodra als de noord [illegible] [illegible] vaardig geappliceert zijn

Van Ceijlon den 16e December A° 1691

als van langhevorige rapporten te dienen: Verpligt zijnde wij insonderheijt van de Comp.e wegen te bedanken, dat de hoog Edele heeren Majores en uwe hoog agtb.e in zijne [illegible] genoegen zullen scheppen, en zijn Ed. de honorable caracter van raad extraordinaris van India door haar hoog Ed.e ordre van uwe hoog Ed. tot gouvern.r en directeur deses Eijlands Ceijlon toegevoegt, meriteren, om daardoor haar hoog Ed.e en uwe hoog Ed. verdere gunste te meugen deelagtig werden; uwe hoog Ed. voorstellinge, ende genegene gedagtenisse des [illegible] aansienl.e chargie, en toegelegde voorg.e extraraad, van den tijt dat dit gouvernement uijt handen van den oud heer gouverneur heeft overgenomen, ende alle schuldige verbindigst bedankende, zullende zijn Ed. alle deselve goetgunstigheden, nevens [illegible] verpligten, ten dienst ende voordeel van de Comp.e met alle zijn vermogen te betragten en behartigen, waar toe god almagtig zijnen zegen wil schenken, en meer zijn hoog magt gebeden zijn, uwe hoog Ed. onderdaan van de Comp.e alomme [illegible] te willen zegenen, volgens de commissie door uwe hoog Ed. op den gouverneur Pijl [illegible], is zijn Ed. den [illegible] den 18e passado publijcq voorgestelt, dewelke zijn Ed. met volkomen genoegen, voor haren gouverneur hebben aangenomen en beloofd daar voor te erkennen en te gehoorsamen.

Den heer commandeur van Leesten op hem genomen hebbende de zorge over het afladen der retourschepen, is den eerste deser naar Gale vertrocken, voor zijne sterk ons zorgt hebbende in deesen zijn schuldige dankbaarh.t aan uwe hoog Ed. betalen [illegible] over de caracter van tweede persoon deses gouvernem.ts en commandeur tot Jaffanapatnam. Zulx wij dan bij deesen mede zijn voor die verheffing uwe hoog Ed. verbindigst bedankende, naar gedaan transport aan den heer Thomas van Rhee en [illegible] stuk der Nederlandse schepen, staat zijn Ed. zig naar Jaffanapatnam te transporteren, ende op sijne commissie, om aldaar den volke als commandeur en tweede deses gouvernements voorgestelt te werden; den commandeur Lesage in [illegible] op Gale arriverende

zullen.

Van Ceylon den 16e December Ao 1681.

Zullende wij zijnde Commissie luijde [illegible] onses voll-
eaeren voorstellingh gem[elte] Sr Lesage, d' E[dele] Thomas van Rhee
Rutgaert de Heyde, d' [illegible] Capn Marten Scholten, Verneveld,
Castelijn, van Dielen, ende Capiteijns Jan del Court en
Weitdenburg, hebben van haere schuldige [illegible]
door haere afvaerdingh en [illegible] aen UEd. hoog agtb.
in [illegible] [illegible], [illegible] van bij [illegible]
[illegible], of [illegible] sal zij [illegible]
maken, [illegible] Compe de [illegible] te brengen,
[illegible] [illegible] [illegible], staet [illegible] in zijn functie
geïntroduceert te werden.

Den administrateur tot Jaffnapatnam Isaak van Dielen door UEd. hoo: a:
[illegible] tot Coopman [illegible] [illegible] [illegible] voor 's jaers, en
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] overgesonden acte [illegible]
.... [illegible], dat zijn [illegible] [illegible] [illegible] sal wesen geëyndigt
en volgens UEd. hoo: a: letteren van 19e 7ber passo [illegible] ....
[illegible] dat zijn jongste [illegible] sal wesen geëxpireert, [illegible]
[illegible] [illegible] van ondercoopman [illegible]
[illegible], [illegible] drie jaeren [illegible] geëxpireert [illegible], en [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] heeft, UEd. hoo: a: [illegible] in zijn
[illegible] te [illegible], [illegible] UEd. hoo: a: [illegible]
[illegible] te [illegible], [illegible] UEd. hoo: a: [illegible] daer in
gehandelt te hebben, of wel een andere acte [illegible]
[illegible], in plaetse te mogen bekomen, [illegible] [illegible] van [illegible]
qualiteijt gagie en [illegible] sal ingaen den 16e [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] administratie tot
Jaffnapatnam opgedragen is, [illegible] daer aen [illegible] [illegible]
daer van ontfangen, en [illegible] tot genoegen [illegible]
heeft, [illegible] [illegible] sal [illegible], [illegible] UEd. hoo: a:
alle genoegen in zijne [illegible], [illegible] UEd. hoo: a:
bij [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible] voor de [illegible]
aen hem [illegible], in [illegible] zijn gedaen [illegible], [illegible] UEd. hoo: a:
[illegible] sal [illegible], te [illegible] als dan nog een jaer [illegible] zijn [illegible]
sal hebben gedient.

Den Capn

Van Ceijlon den 16e December Ao 1681

Den Capiteijn Vanderspoel staat volgens uEd.e Hoog Ag.e mede [illegible] aan zijn plaatse tot uEd.e Ho: Ag.e over te komen, en zegt den E. [illegible] de geus of de gunstige [illegible] die uEd.e Ho: Ag.e aan zijn E. hebben beliefd [illegible] te laten van [illegible] te zijn, 't Ceijlonse paradijs te staan, [illegible] zijn gagie, zijn [illegible] op Batavia te gaan [illegible]; wanneer zijn E. [illegible] afgedaan zijn, is ons nog onbekent, doch hij dan tot zijn [illegible], nog niet wel of [illegible] hebbende, [illegible] van [illegible] zijnde, [illegible] voor gesegt, [illegible] zal zijn E. mede den raad [illegible] uEd.e Ho: Ag.e [illegible] tot de staat van [illegible] te komen voordragen, hebbende [illegible] de [illegible] van die plaats [illegible] uEd.e Ho: Ag.e beliefden tot andere occagie nog niet uijtgestelt, [illegible] wij geloven [illegible] voor [illegible] dat Ceijlon bij [illegible] 't paradijs [illegible] en wel [illegible] genaamt, gelieven uEd.e Ho: Ag.e [illegible] te laten voorkomen, voornamentlijk [illegible] van die [illegible], die [illegible] contrarie [illegible] voor [illegible] heeft gegaan, [illegible] daar in te komen, en wel [illegible] daar [illegible] te treden, [illegible] gelukt heeft [illegible] werden.

Dat uEd.e Ho: Ag.e [illegible] van den [illegible], die [illegible] voor wel gedaan, hadden geliefd aan te zien, hebben wij [illegible] aangenaamt [illegible] gelieven uEd.e Ho: Ag.e [illegible], dat wij [illegible] van [illegible] daar [illegible] hebben, [illegible] geleden zijn, van een hoge noot, [illegible] bij en andere [illegible] zijn [illegible] nog dagelijx ondervonden, alsoo [illegible] doch [illegible] hoge [illegible] van daar [illegible] mij [illegible] geduld, en [illegible] hebbende, [illegible] daar van daan gekomen zijn [illegible] dagen zijn [illegible] van [illegible]

[illegible]

Van Ceylon den 16. December A°. 1681

Jaffnapatnam aangebragt & beordert [illegible] inde Attacalan-
sche thuijs hoorende, dewelcke volgens haar voorgeven, door de
onderdanen der [illegible] afvalligh, derwaarts sond
[illegible] zijn, om deselve [illegible] voor de Comp:e [illegible]
daar van wij noijt [illegible] de minste kennisse hebben gehad, ja
selve niet soude derven onderstaan, daar na te zien, [illegible]
daar die gegraven worden, in s'Conincx landt zijn leggende, [illegible]
dese Majest:t niet begeert, dat door zijn onderdanen [illegible], daar-
na gesocht ende gebragt werden of [illegible] onderdanen, als
ordre nu gegeven heeft, is ons onbekent, en hebben [illegible]
wegen [illegible] advijs gegeven, om te onderstaan [illegible]
[illegible] konnen, waarbij dan zij, nog [illegible] de
Singaleesen, [illegible] in haar [illegible] zijn, [illegible] dat
daar niet [illegible] zullen [illegible], ende [illegible], want daar
in geen quaat [illegible] en [illegible] te brengen, zullen
wij dit [illegible] genoodsaakt zijn, [illegible]
[illegible], want [illegible], die [illegible]
[illegible] ende dagelijcks [illegible], op dat [illegible]
bekommering voor [illegible] mogten hebben, zijnde [illegible]
[illegible] Bangala, dat alleen de Comp:e [illegible] van
Elephanten, als andere, [illegible] te brengen, maar
[illegible] door andere [illegible] landen, van
[illegible] Caracter, [illegible] geschieden, waar voor de grote
bedriegling [illegible] souden [illegible] hebben, [illegible] door
[illegible] aan [illegible] gepresenteert, vinden wij
[illegible], dat [illegible] zijn aankomste alhier
de Comp:e [illegible] goede diensten heeft bewesen, doch, en
met de [illegible] belangt handel, alle [illegible]
aanbevolen was, daar op wij alle moeten zijn [illegible] en [illegible], niet te weten
dat oijt [illegible] de minste voor de Comp:e heeft gedaan, en t
welke geschiede zijnde, stellen wij vast dat niet [illegible]
sout hebben, [illegible] te [illegible], zulx
dit te kennen geven, [illegible]

[illegible]

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

noch is zijn voorgeven dat zijne opsending niet zonder
grote crueldheijt, met beroovinge van zijne goederen geschiet
is, alsoo hij zelver met onwoorstie, en alle slikkeijs is toegegaan,
bij de Inventaris van zijne goederen alleen gebleken, en ende
voorsz. E: naer Cormandel jongst toegesonden, zullen
UEd. E: A: konnen gesien hebben, dat de beste en principaalste
goederen bij zijn requeste voor Dreijt Dz. daer opgenoteerd staan
niet verduijstert, zijnde de goude kan, tijd enz. naar zijn voorgeven
met goud ingeleijt, en een zeer swaare waardige edelgesteenten beset
een Singaleese mes met een zilvere hegt en scheede, twee
tafel messen, met ijvore heften, drie messen met zilvere
heften en een pinang schaar met goud en zilver ingeleijt,
alle welke de gecommitteerdens verklaren, niet te hebben
gesien, dog een ijvore kan, eenige met goud en geen gesteenten
ingeleijt, heeft den zelven voor 14 à 15 maanden aan den gouverneur
Pijl geschonken, die zijn E niet begeerende te accepteeren, liet
timmeren de zelve eglix op tafel leggen, zonder die weder te
willen aanvaarden, waarna de zelve des avonds in 't Casteel
gevonden, in den administrateur Sterrevelt behandigen, om
in 't Comps. pakhuijs te bewaren, alwaar nog is, zulx die kan
hem ook weder behandigt kan werden, en nadien voorsz.
timmeren hem niet ontslaet zeven Singaleese lange messen
alle met zilver ingeleijt, 4 kuijs kordeltjes met zilver beslagen,
en kettingjes, en een kam met gesteenten beset te pretenderen,
daar nogtans de messen maar met zilvere bantjes aan de scheden
beslagen, en deselve 2 krijs kordeltjes met zilver beslagen,
en kettingjes en 2 do van simpel ijsser te vinden zijn,
mitsgaders de kam met geen gesteenten beset is, zo konnen
aan de gebrekkelijke betichtingen, niet veel geloof geven,
en zijn wij wel versekert dat niet weten der gecommitteerdens
niet 't minste van zijn goet vermindert is, gelijk wij zulx
bij de overgesonden Inventaris betaan te zullen blijken,
zijnde zoo ook van UEd. E: A: om weder naar Ceylon te
stieren.

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

Straeten, is strijdig tegens zijn eerste beloften zijn belening
aan ons gedaan, om van dese Vijanden te straeten, en waartoe
hij gelijk UEd. Hoog agtb. hebben aangeh: alles geprepareert
en zijn goedje gepakt had, zulx wij van hem tot nog geen
goet gevoelen konnen hebben, en voor alsnog al lien voor perijculeus
en gevaarlijk houden, behalven dat de Singalesen en andere
Inwoonders alhier, die hij grote overlast en geweldt stellig tijds
onder den dienst heeft aangedaan, zijn terug komst niet gaarne
zouden zien, zulx wij UEd. Ho: Ag: nogmaals verzoeken dat de
zelven daar blijven daar hij is, also onses gevoelens nooit
enig goet d'E Compe gedaan heeft, of ooit doen zal; bij deses
gevalle nu zouden wij ook weet UEd. Ho: Ag: konnen
toestaan, dat zijn vrouw en kinders, tot hem overvoeren, maar
wij weten tot nog niet waar zij zijn, of ten ware dat zij
neffens de dienaer van Pontsjo apot. die voor na zijn komst
van boven, tot d'E Compe en hem is overgekomen, dog na
dat enige weijnige tijd bij hem geweest was, heeft hij u zelve
verstoten, en is zij na haar broeder gegaan, alwaar nog woont,
dese komen mede niet beseffen, dat niemand voor zijn
vrouw is houdende, om dat ons zegt heeft, gelijk UEd.
Ho: Ag: bekent is, met de weduwe van Coracop medetaar
te mogen trouwen, of hij nu (tselve door ons ongelegentheid-
heden afgeslagen zijnde) of de Singalese wijse onder den
dienst egter met deselve getrouwt is, is ons onbekent,
derhalven zal hij zelver dienen te zeggen, wie voor zijn
vrouw is houdende, om de zelve daar toe genegen zijnde, dat wij
geensints konnen geloven, zij is dan wie zij is, wel geaccom-
modeert, derwaarts te zenden, en waartoe van onse zijde
geene redenen ~~nu~~ niet tot der zelver animering zullen
laten ontbreken.

Tot betalinge en bevrijdinge is ons gebleken, 't goet succes van
's Compe wapenen, tegens de afgevallen Ternatanen, en daer
koning Amsterdam, onder wiens Compe handen was gevallen,
god almagtig zij gebedet, de zelve verder te willen zegenen

en demaal

Van Ceylon den 16e December Anno 1681

en admiraal ongewoonte vrees en angst, aandoen kan te —
steeden —

De gevangenen en gedetineerde met de schepen Colombo en Macassar ontvlugtje 't huijs te bergen hierwaarts gesonden, zijn hier alle wel overgekomen, en die in de ketting aan s Comps werken gestelt, waar voor ten naasten zo veel andere Comps slaven, na Uwe hoog agtb: zullen toezenden; hoedanig met de Rebellenen, en die met Coratjeuu nog te [illegible] zijn, tot de meeste gerustheijt en verbetering gehandelt is en gehandelt zal worden, word hier onder aangehaalt —

Quintelet Anandu, gewesen admiraal van Gorontalo en [illegible] geweesene gogoege van Limbotto, mitsgaders Bodiwij Sampala en Bodiwij Dade, zijnde de twee Colonconse grooten, zullen met haar dienaars naar de Caap zenden —

Capiteijn Daut —

Quimelaka hebben twee Amboinse Orangcaijen, staan beijde op gate geplaatst, en goet tractement gegeven, mitsgaders den derden Orangcaij —

Jonkadje Loanna op Coutol gesteekt te worden —

Manspouwer van Groffagella, is naar Gale —

Dignawelli Sanckedia na Calitura gesonden —

Dato gogoege van Gorontalo is present nog hier, ende met de eerste gelegentheijt na Batticaloa voort te gaan blijvende.

Bij den Coning van Gorontalo of zijn [illegible] soeck voor [illegible] op Colombo, daar in wij geen swarigheijt zien, zo lange de Singalese of Malabaarse taal niet geleert heeft, dog hij en de andere die tale kennende zal het wat periculeuser met haar zijn, also zij het bij nagt, onder de gedaante van Sjogijs of pelgrims zouden konnen ontsnappen, waar tegen zo veel mogelijk een wakent oge zal worden gehouden: en nadien Uwe hoog Ed. gaarne zoude weten, bij overkomste van [illegible] [illegible] bekwaamheden, uijt Ternaten, en Amboina, of [illegible] [illegible] zijn, waaromme de selve na [illegible] [illegible] en [illegible] gesonden te worden, en of het altijd aan

gelegentheijt

Van Ceijlon den 16e December A:o 1681.

gelegentheijt ontbreeckt om de selve te visschen, dierwegh verzogten voor te komen, zo zullen daar op niet verbindight zijn te leggen, dat die op Ceijlon aan geen gelegentheijt ontbreecken zodanigen volck te krijgen en te visschen, zolange deselve niet geleert hebben, dog die kennende, zoude op de manier als hier vooren gezegt, of wel bij gelegentheijt te water komen verschaffen, en van deze distanden gehaelt ———.

d'Olij molen bij de h:r gouverneur Padbrugge gevonden, zullen laten maken, en met zijn toebehooren p:a eerste occagie nae de ho: ä: bestellen ———.

Uijt UEd:e hoog agtb: hoog geagte letteren gesien hebbende de vatten op- en naamen, over [illegible] worden te komen, zijn te [illegible] tot de resolutie gekomen, van de [illegible] 't huijs te bergen als hier voorstaat aangehaalt, na Batavia te zenden, hoewel het ons present zo schraap niet bedunt onkomt, dat niet meer van [illegible] in voorraat of van [illegible] [illegible], voor als nog door andere nodiger dienstes, konnende laten halen hebben, daar door het voortzetten van 't [illegible] werk, van de fortificatie, geheel blijft stilstaan, dog de slaven zijn niet te [illegible] aan ander nodig werk gesteld, en om 't hout gevonden om 't hout af te brengen; van de slavinnen en kinderen zijn bezig [illegible] opvullen van bolwerken, en guardijnen, en andere nodige dienstes: onderwijle present van de fortificatie zijn spreekende, konnen niet naarlaten, UEd:e ho: ä: bekent te maken, dat de guardijn in 't [illegible] tusschen hoorn en delft, zig geheel anders de poort begon te zetten, en agter over te zacken, het welke spillende voorkomen, vonden goet van binnen daar tegens aan te leggen een [illegible] van ontrent de 6 voeten dik, te meer die guardijn of [illegible] dan de helft van zijn hoogte naar benden op geen 4 à 5 voeten na van binnen in 't lood was opgehaalt, maar naar binnen, zo veel als de guardijn buijten de [illegible] overhing, [illegible] onmogelijk zodanig konde blijven staan, gelijk wij ook bevonden, dat de guardijn, wanneer de aarde van agteren, daar tegens aangelegt, weghaalden, schoon niet stutten geheel [illegible] [illegible], dat wel niet gedagt hadden, zo [illegible] [illegible]

zullen

Van Ceylon den 16e December Ao. 1681

zullen gelieven, dog tot grote verwondering, zijnde 't selve
met zonder kalk, en alleen mede stucken van steen, en
kleij of een anderen te zijn geplaatst, so heeft het ons niet
seer verwondert, en of dat die principaalste guardijen, so
onlangs hier voort blijven leggen, hebben mede den anderen
goet gevonden, so dra wij meer kalk aan de hand hebben, de
voorsz. guardijen so veer af te breken, als bevonden sal
voorsz. guardijen, met kleij en stucken van steen, of den anderen
gestelt te zijn, en van voren 't werk, met 't geene daar van
binnen aangeleijt is, te gelijk mede kalk en steen in plaats
op te trecken; of rolide en de fundamenten en tsijden mede sodanig
geslist zijn, die ook ondersogt te werden, en 't selve dan
sodanig zijnde, 't sal te nodiger zijn, dat mede de hooghte sodanig
deser twee gem: punten # dat en tsijden schijnen van geen
sterker werk te zijn, dan die buijtens voorn. en dat is ingestorte
en daarom 't maken der selve al mede nodig, of wij soolang
met diergelijke werken zullen vinden, moet den tijt leren;
zijnde de cijffer van de wortlijne die mede verbonden naar 't
vaderlant strekt, de voorm: ingestorte guardijen, uit Ceijlon
vanden geleden vaad selve [illegible], om te helpen daar naar aan de
Caap of uit vaderland gedraagt mogte werden, te komen
getuijgen waar te zijn, 't geene wij daar van schrijven.

Het pligt ons ten hooghsten, uw d'l. Ho: Ed: van herten te bedanken,
voor de goede voorsorge die uw d'l. Ho: Ed: voor ons hebben
gelieven te dragen, mede het afsenden van 80 matroosen,
en het zenden van contanten, coopmansz: houtwerken
en provisien, de [illegible] 80 werden voor den (Madurasse)
handel, gelijk alle andere waren zeker in goede spetie
bewaart en bevrijdt; de matroosen komen ons seer wel in de
hand, te meer nu nog een derden breken door ons voor 't
vaderlant sal werden aangeleijt, wij willen hopen uw d'l. Ho: Ed:
uit komende [illegible] zullen mogelijk zijn, ons mede eenige militairen
te schicken, alsoo ons hoopjes door de vele ziekten, die alle
hier in 't hospitaal leggen, en in 's Comp: [illegible], en die
dagelijx komen te sterven, seer klein en swak worden, daar de
boven.

geb: voorsz. wordende mede kaart aangewesen is voort gevaars met de guardijen cijffers de 2 gem: punten

Van Ceylon den 16 December A° 1681

voren hebben een ander al een bevolen getal naar 't Vaderlt
moeten sloopen, dog geene gelangeert, dan die bij na een jaar
over haar tijt hadden, en die daar aan te kort quamen, hebben
moeten overblijven, twelk ons geen kleine moeijelijkheden
veroorsaakt, en daarom van herten wenschen, dat de hoog Edle heren
Majores ons jaarlijx zodanigen getal soldaten en matrosen
gelieften, toe te zenden, als ordinaris onder dit gouvernement komen
te sterven, en slegt begeeren te zijn, dat al rede min dan 250
koppen mag worden gecalculeert, die dan bij vredige of gesonde
tijden bevonden worden, minder te hebben, als ons g'ordonneert of
vast gestelt getal, zonder naar Malabaar komen gesonden
werden.

De 12 stx Javaanse paarden, zijn alle wel en gesont overgekomen,
voor welke accommodatie uwe Edle ho: a: mede bedanken, wij
Persia hebben ons 12 stx grove paarden, gelijk voor henen
wel hierwaarts gesonden, en die niet anders dan de javaanse konnen
te kosten, gelijk, alsoo ze tot vrij hoger en sterker, en die derhalven
beter tot een voortteelt, van goede slag van paarden, dan de
gemelde Javaanse paarden zijn, schrijvende den heer directeur
Casembroot, zodanigen slag van paarden aldaar wel, maar zijnde
zeer qualijk te konnen bekomen, en daarom hebben zijn Ed:
sorge, naar dien Persia ons en afgelegt is, en niet anders te
paart wijs de geboorde witte of swarte zijnde paarden te
verzenden, en zodanige grove in plaats te zenden, en waar
mede zij dan naar dezen, mede den eijgen aanleit hope
te konnen stellen.

De twee gesonden Amboinse hoorns hebben wel ontfangen, en slaan
bij gelegentheit onderons een stuk of twee op gesonden, of wel
zo lange aangehouden te werden, tot den regt werden Camret
onder een begin nemen, om Persia daar door in stilte te
houden, wij hebben den 17 den 28e passato gepasseert een
zodanigen brief geschreven: als de copia hier bezijden gaande, uwe Edle
ho: a: zal vertonen, hebbende de zelve ten principalen gedient,
tot bekent making dat den gouverneur Pijl door uwe Edle ho: a:
tot gouvr absolut was aangestelt, welke brief ander groot

Ver:

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

deser volgens gedaan rapport, die daar mede opgesonden
medegaande, en hoofden, bij de dessave en hoofden tot Arrip
ontfangen, en bij de anderen brief gedeelt is; gelijk het translaat
van haar gedaan rapport, hier bij sijn gaande, mede 't ho: ed:
sal sien konnen, en nu mede aanwijsen, dat de voorn: hoofden
haar hebben gevraagt, wat voor een brief het was, en of
van Batavia of uijt Holland quam, daar d'onsen op geantwoort
hebben 't selve niet te weten; dewijl [illegible] ligt
nog niet te gedenken, daar hij eerst is ontfangen, sonder daarin
bij naar iets van sijn opgaan, of 't een of 't ander hoort, dog 't
bleek datter van is, dat de koning de haar gehad niet konden,
uijt de vrage aande voorn: hoofden, of de brief van Batavia
of uijt Holland is gekomen, sonder bij maar te beschrijven wiens,
dat sij op Ragia gaande sonder sien, datter een brief van
mede ho: ed: of wel van de hoog Ed: heeren majores, aan hem
quam, dog daar mede sonde dan ook een persoon, die men over te
komen, die de brief aan Ragia selfs overgaf, maar wat gevolg
daar op sonde komen, ofte opvolgen, konnen niet beschrijven,
alsoo 't gedoente van Ragia en heel raadsels sijn, egter dat
hij daar van meerder werk sonde maken, dan die van hier
weder opgesonden, is wel te gelooven; en dat 't selve dien onder
voort bewegingen sonde toebrengen; wierde het gedeelte [illegible]
daar door niet behaalt, ten minsten sonde 't die so veel
uijtwerken, wij den tamelijk vredig in sijn land blijven
sitten, en onse forten in gerustheijt besitten, een gedagtenis om
den brief wat meerder aandoen, en wat grooter roep te geven,
sonde daar bij konnen werden gevoegt, dog behoefde van geen
groot kostelijkheit te sijn, dewijl het een [illegible], die hem
aan goud of silver gelegen laat, maar alleen vrage naar
curiositeijten, en dingen die weijnig gesien heeft, maar 't selve
menigte hebben en ook door des grooten onderdoen, en swaare [illegible]
daar alle maanden veel pijn aan heeft, al te swaar [illegible]
de Singalesen, wanneer ten eerste aankomen, altijd aan Colombo
mede bevinding van Wegammatte door d'onse gedeelt, dewijl
niet vlugten, door t'achterheijt van sijn paard, de koning heeft
gekregen, ~~[illegible]~~ Ed: [illegible] hebben geschreven

Del

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

De geborduurde dekleden en eenighe tenten, eenige andere goederen, door ons opgesonden, daaronder een kop, staan [illegible] ter occasie [illegible] toege-bragt te worden, of hij 't selve sal mogen aenslaen, dat en lijt hier nog geen [illegible] van ja, omdat in 't eerste jaer, zo wij Correspondentie met de Coromandel [illegible], als nu, niet gehad hebben, en die geen die niet eenige boodschappen of goederen opnemen, zo wij hebben lange wachten, als nu [illegible] goed ontfanging en tractement: te verwachten waarts dat die met de geschenken zijn gegaan, de selve krijgen hadden, 't welk wij hopen, God de Heere geven zal, eenmaal te zullen gebeuren ——

Wij hadden wel gewenst in de hoog agtb. [illegible] jaarlijx waren gesonden ons eenige schepen linnenkleeden tot te zenden, te meer in de Ho. E. ons van dubbelt plankjes kleeden hebben gelieven te [illegible], daar wij wel nog van de kiste planken, geen dan aan de schepen en vaartuigen zullen worden gebruijkt; 't Saagje dit jaar is ons op den hals, en den [illegible] van [illegible] met boodschappen om zijn [illegible] te stoffen, toegekomen, zijnde zodanig niet alle de [illegible] aan de hand zijnde boeken, ons afgebaren, en daarom wel [illegible] door de [illegible] afge-legd, en [illegible] aen plaats [illegible], te beklagen zijnde, dat de boodems door gebrek van linnenkleeden, zodanig worden afgebaren, en dienvolgens hopen wij in de Ho. E. [illegible] daarover naar 't vaderland, aan de hoog Ed. heeren Majores zullen hebben geschreven, of dat dat gebrek mag verbeteren, en wij van behoorlijke schepen en goede [illegible] linnenkleeden voorzien worden, — neffens een molenmaker, die hier op 't maken en draaien der molens verstaat; zijnde onder een baas linnenmaker, die [illegible] daar niet [illegible] heeft, nog geheel aan zijn hand [illegible], en heeft mij die oorsake nog niet tot het opstellen van een molen- maar Ceylon komen gaan ——.

Door den Commissaris Huysmandt [illegible] nodige [illegible] tot bekleeding der [illegible] inbogt, [illegible] zal komen laten maken, [illegible] dagelijx van zijn [illegible] te stellen, [illegible] zo wij maar linnenkleeden hadden, zonder dit zelfs onder handen nemen, dat nu door gebrek der selve niet kan geschieden ja

zelfs

Van Ceylon den 16e December Ao. 1681

Zelfs niet de nodige reparatie aande vaartuygen, alleen besteeden, daar in beyde willen de timmerlieden, die haar tijt uijtgedient hebben, nog slecht zijn niet aanstonde [illegible] zij hier verzoeken, derhalve wel zeggen haar [illegible] niet te staken, bed. d'Comp.e daar voor te mogen zorgen, alzo zij andere haar tijt niet te dienen, voldaan hebben, zodat bij die timmerlieden nog eeden nog goede woorden plaats hebben ——

Volgens de overgekomen memorie, zullen, zo veel hier applicabel is, 't Comp.s belangen en [illegible] rade ——

Volgens 't inwisselen of afsetten van 't voorheen geslagen Copergelt, hebben volgens UEdle Ho: Ag: bevel dese sake al van grote importantie aandagtelijk met des anders overwogen, en daar over ook gehoort den [illegible] en geboden vanden Coopman en administrateur tot jaffnap.m Isaac van Dielen, die voor een heer [illegible] gekomen was, en ons berigtede dat het Copergelt, of jaffnepat-nam zodanig niet heeft gebleven, of zo veel in Cassa gegaan, als wel inde vorige jaren, 't welke dan bij ons in opmerkinge genomen, en niet min in consideratie gekomen zijnde, dat van dit bij maar ter zijner geloopen jaar, zo naar Batticaloa, Trincq.e als Colombo, een grote somma van jaffnepatnam is gesonden, en dat die zijn bij nu hebben, dat 't zelve voor de wandeling weder in d'Comp.s Cassa kan komen, zo hebben het gegaan in't wel nemen onse consideratien, over dese zake van groot belang, daar bij d'E Comp.e vrij veel 't zelve ook ging, geen voordeel maar grote schade zoude behalen, tot nader occasie, en de aanstaande jaar, nog niet te stellen, om onderwijsen te ondervinden, of die specie minder, 't welk het van beteren werkingen ondr d'Comp.e van inwisselen, of afsetten te bevrijden, dog 't zelve weder toevloeijende, als voordesen, zal een middel daarin moeten beraamt worden, zullende in aanstaan-onse gedagten nader laten gaan, tot weering van 't inbrengen van't Copergelt, voornamentlijk van buijten, en oftmede dienstiger zoude zijn, bij placcaat expresselijk te verbieden, dat geen kopergelt te water.

Van Ceylon den 16e December A° 1681

twalef [souden] mogen werden aangebragt, op de steenkole niet
alleen van [# zelve maar] ook van 't geheele vaartuijg ende zijn ingeladen
menschen hier door 't inbrengen bij namen en schepe onder,
soekinge wel sal voorgekomen en gestuit werden, en tot de
vermindering van 't zelve veel contribueren, mitsgaders mede
lijk, wanneer de arme ingesetenen haere [illegible] mogende
schepen en tot staet komen, ende een stuijver te komen verdienen,
en elck ordre op dat coopgelt te komen bekomen —

Op de overgesondene memorie vanden Sr Bonnezee staet voor ofte
Calteots guarnisoen boeckhouder Wouter vander Beeg, naar
bevonden geantwoort, de saken geredresseert, gereduceert ende
schuldige voor 't haere betaelt te werden, daer toe dan ook naar
ijder plaats, de nodige ordres zijn gegeven, d' ordre die uEd.e
Hoo: Ag: hebben gelieven te geven, om ons van vleesch en spek
en andere provisien, mitsgaders oorlogs behoeftes, onder die
gouvernement ten minsten voor een jaar te setten, en om
het ontstelde werck te continueren, sal gehoorsaeml. agtervolgt,
en sorge gedragen werden, de retourschepen van 't beste, [illegible]
en beste bekomen; de halve gagie vanden [onder] stuurman Brouwer
sal volgens uEd.e Hoo: Ag: ordre, en 't arrest vanden Ed. President
vanden Ed. agtb: Raad van Justitie aldaer, ende genaaghtigt
vanden E: Commandeur Vosch, tot voldoening van sijn schulde
maandelijx werden betaalt, en indien uEd.e Hoo: Ag: mogte behagen
wenschten wij in toekomende van sodanige luijden te mogen
geexcuseert zijn, alsoo door haer hoogmoede, haer wel sonder
in [illegible], dat zij een eerste [bevoorden] voorschipper of hooft op een kaek
of hoeker gestelt, te werden, dat ons niet dunkt in reden
te bestaen, also nadere die so lange ongemackelijk [illegible]
hebben, daar mede sonde sorgelijke werde —.

Vande 160 gulden die aende weduwe vanden Capn Jan Roelantsz sal.
op [illegible] en te goed hebbende reecq. met [illegible] bruijs
dat de [illegible] [tegens] 61: st.s is gereekent, hebbende doen betalen, staet
[illegible] aende hoog Ed.e h.ren Majores gedaan te werden, en sal
niet afbetalen van dingelijke originele reecq.e wanneer daer
niet op [illegible] is, uEd.e Hoo: Ag: ordre gevolgt, en 't [illegible] voort

van 't

Van Ceylon den 16e December Ao. 1682

vant selve comptoir tot Batavia, en aende heeren principalen overdragen belegt gedaan werden, op Copia deselve zullen niets dan ande voorwetten en approbatie van haar hoog Edel. laten betalen, en voor den ontfang der selve als andere voorsz. suffisante cautie te institueren doen stellen.

Ontrent den predicant Johannes Fredrick Stomphius hebben op op aende hoog agtb. schrijvens, die dat so grote belofte van beterschap, met zig voortaan stil, en sonder ergernisse te zullen dragen, heeft gedaan, de christelijke medogentheijt plaats gegeven, met hope en vertrouwen hee geen verdere bekommeringheijt sal zijn, maar dat zig dan met de kerke van manaar weder heeft gevoegt, en een goede attestatie voor zijn persoon verlangt, is hij met ~~Continuatie~~ communicatie vande kerken daar volgens resolutie, dewijl de bijde attestatie gesegt hebben daar, wert hem als een predicant na belooven gequeten heeft weder op manaar geplaatst, alsoo op gale niet dienen en met een vande himmeling niet wel over een komen en wel ligt vande predick een [illegible] steeds maken sonde, gelijk hij sijn voor aanwesen op gale, voor zijn vertrek naar Batavia, wel gebleken is, gemelte Do. Stomphius is mede aangesegt, dat zig van alle ergernissen en ontbehoorlijkheden te wagten hadde, of anders dat op het schrijvens vande hoog Edele heeren majores en uEd. ho. Ed. daar geronden te werden, hoedanig dit sal uijtvallen, moet den tijt leeren: wanneer den Eerw. Johannes Cyterus over Malacca ons toekomt, en door uEd. ho. Ed. nog een ander daar bij gevoegt werd, sullen zij haar plaatsen, op gale en jaffnapatnam bekomen kunnen, uEd. ho. Ed. voor derde sorgdragende en dat het dagregister van ao. 1669 geexpieert zijnde, ons sonde toegesonden werden, verbieden bedankende.

Agtervolgende uEd. ho. Ed. ordre staan in toekomende alle jaren overgesonden te werden, de hier gehouden dagregisters, brieven, acte, en resolutie boeken, beneffens andere importante schriftuuren die bij de brieven komen te requireren: de notitie vande schepen, sedert 't jaar 1664 uijt 't patria op Ceijlon aangekomen gaat hier over, met vande deficierende brieven en andere papieren zullen uEd. ho. Ed. sodra mogelijk werde toesenden, mitsgaders

sodanige

Van Ceylon den 16 December Ao 1681

Zodanige kaarten, der kustgelegentheden, als hier in voorraet bevonden, en die dienstig met de eerste besending konnen te versenden, zijnde mede mogelijk zodanige caarten correct over te zenden, als bij de memorie staan aangehaalt, alsoo alhier bij de caartemakers niet blijkt, of aangeteekent is, van zodanige caarten besonder, buijten dat er wel eenige concepten onder geweest zijn, daar vande stucken niet onder de caartemaker hebben, mogen bevinden; of de vande ... caarten der malabaarse fortificatie of malabaar, mede vrijgekomen te vinden zijn, staan UEd: Hoo Ed: tsijnder tijt te bemisse te komen, en bij ons gesonden te worden om voor de sending alhier mede te copieren; alle 't geen verder bij UEd. Ho. Ed. geboden en g'ordonneert is, staat promptelijk agtervolgt te worden; voor de communicatie der malabaarse, Souratse, Persische, Cormandelse en Bengaalse geschriften zeggen UEd. dank en zullen ons deselve tot speculatie en nazigt laten dienen.

Vande overgesonden lijste der ongetaxeerde goederen, waar op UEd. Ho. Ed. de prijsen van hadden gaarn te zien, te nog bekomen staan, deselve alle volgens UEd. Ho. Ed. order geprijseert te worden, ondertusschen zullen zo best konnen, de prijsen daar op stellen en het reets overgekomene getaxeerde tot een reglement zo ver konnen dienen.

Of het overgekomen koper, en andere koopmanschappen niet ... hier aangebragt, zoo veel naar de Colombos gewigt, wat meerder bevonden te kort komen, als UEd. Ho. Ed. daar op hebben gelieven te stellen, dog niet eenig Batavias gewigt, voor heeren van UEd. Hoog Ed. bekomen, daar tegenwoordig gewogen zijnde, zijnde zelfs passabel bevonden, en wel uijt gekomen, gelijk de nevensgaande copia resolutie notulen UEd. Ho. Ed. breeder en nader zal ... konnen, en niet eenige aanwijsinge reden waarom schipper vande Woestijne, van het te kort komende is vrij gekent, temeer opt ... zoo wel als het ander pronato bij naar een veel te kort komt, aan de 12 plaat geel koper komen niet zich weer te zijn bevonden, en nogtans deselve het zelve met Colombos gewigt 13 lb in de factura, en naar Batavias niet meer dan ½ lb

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

van 1/6 ll, en alsoo op 't een dan 't ander geen te verheffen staat te maken was, is gem: schipper van hier te kort komende [illegible] geworden, dog op dat wij in toecomende met het gewigt van Batavia correct ingelijk overeen komen, hebben goet gevonden hier anderhalf slegts door gecommitteerdens toe n:Ed: hoog agtb: gesteld te zenden—.

5 stx gewigt van Colombo als—

1: d° van 50.
1: d° van 25.
1 — 16.
1 — 10.
1 — 5 ll.

5 stx: ons voor heen van Batavia toegecomen te weten.

1: van 50.
1 .. 25.
1 .. 16.
1 .. 10.
1 .. 5 ll.

10: stx belangende uit Zeelant aldaar verheffen, en onlangs hier toegecomen zijnde, alle het gewigt daar naar gelijk te maken, om alle klagten voor te komen, wordende at hier alle het gewigt naar het hier zijnde stijl gewigt gewogen en gelijk—.

n:Ed: hoog agtb: nevens gestelde ordre omtrent de reductie en egualisatie der pagoden, en andere munten, hebben op den ontfang van n:Ed: hoo: a: letteren, terstont naar Cormandel aan d' Ed: hr Commissaris, en gouverneur Pits bekent gemaakt, en daar nevens tot zijn Ed: narigt gesonden de extracten van onse, de Perssiae en Suratse brieven—.

Den handel van Mocha belangende, voldoening a n:Ed: ho: a: daar over na Souratta en Persia hebben gelieven te schrijven, en waar over n:Ed: hoog agtb: onse consideratien, en wel specialt die van den [illegible] gelieven te vorderen, zullen niet naarlaten onse gedagten [illegible] te laten gaan en n:Ed: hoog agtb: [illegible] uit ervarenheid van daar ons [illegible] geboekt dierwegen te dienen—.

Naar de voorgevonden [illegible] uijt 't Vaderlant, zullen ons in alles reguleren, [illegible] en hoop daar naar te hooren [illegible] te laten doen, de copia van gemte [illegible], ende bijgesetten van de jongste [illegible],

ontbreken

Van Ceylon den 16e December Ao 1681.

Onderstaende Zieck Vaart ingekomen, zijn kort naar des ontfang voort naar Cormandel en Malabaar gesonden, om de kruijden tot speculatie en nasigt te dienen.

Het geene de Heeren van alimentatie der Engelsen ten agteren staan, zullen werde hier gemaakt, volgens UEd: Hoog Ed: ordre toesenden, dat geene naar des tijds aan haar meer mogt werden [illegible], staat Batavia in factura te werden gebragt.

Dat de voorheen gesondene [illegible] kroosjes, in de pijl meest root en onbequaam zijn bevonden, hebben ongaarne gehoord, de kruijden tot gale der reedens die wegen afgedraagt zijnde; dat ze alhier ontfangen waren, eenige reeds beschadigt en bedurven zijn geweest, gelijk dat waar breder van daan, blijckende een aanteekening staat aangehaalt, en UEd: Hoog Ed: bekent gemaakt te werden.

Naardemaal jaarlijx, met het aanbrengen en afpacken van de Cannel, een redelijke quantitijt [illegible] en brocken, komen over te blijven, en nu jongst uit den groten regen, een [illegible] met St Bossche Cannel zijn nat geworden, die daardoor seer broos en swartagtig, en over sulx deselve niet hebben derwaerts [illegible] zijn uijtgeslagen, egter haar [illegible] kragt daardoor weijnig of niet verloren hebben, so souden wij van UEd: Hoog Ed: ordre te mogen werden gedient, hoedanig met de jaarlijxe overschietende brocken, en nat geworden Cannel zullen mogen handelen, 't zij daar van olij te trekken, of wel door 't vuur te eenemaal te laten verbranden.

Bij onse letteren van 10e Julij passato sal UEd: Hoog Ed: gebleken zijn, dat een schip van den Siamsen Koning [illegible] tot [illegible] aangekomen zijnde, eenige contanten gebrek hadde, tot onderhout van sijn volk, en de volgende voijagie, en dat wij deselve daar onder [illegible], dewijl den Siamsen Koning altijt prompt in 't voldoen, van 't gene aan de Zijne is verstrekt, was geweest, gelijk dan ook geschiet is, dog wij moeten bekennen dat 't [illegible] onse calculatie een weijnig meer dan de helfte.

Van Ceylon den 16 December Ao 1682.

heeft te boven is gegaan, ende gedagt hadde, het om 2. à 3
nijtjes van 3000 Rds. te doen zoude geweest zijn, dog het
schijnt dat de [illegible] wat rijkelijcker daar in heeft getast,
het gene de Hr. Lesage van aan haar heeft verstrekt, zo in
Contant als andere goederen, waar van ons als nog geen
perfecte specificatie is toegekomen, bedraagt een somma
van 7200. Rds. waar van hare obligatien of quitantien
zo in de [illegible] als Nederlandse tale zijn gepasseert, dan
welke wij sonder bij deses tot UEd. Ho: Ag. overzenden,
en staat d' andere met een ander schip te volgen; ende
hebbe te kennen of dese mayt op de [illegible] koninge [illegible]
d' Comp. [illegible] ander voldoen, sullen ons 't zijner
tijt een aangename tijding zal zijn, en voornamentlijk
bij UEd. Ho: Ag. de [illegible] voor ende gratelijk gedaan, zullen
komen aan te zien, dog des UEd. misnoegen [illegible]
verbetering in het komende te mogen weten, of bij zodanige
voorval, wederom eenige [illegible] zal mogen gedaan
worden; geene boeken na dat dan [illegible] en
bijgedaan werden, waar heeft zijne weduwe maar [illegible]
gevonden, en in passant [illegible] onder aangeweest, edtmaer
met [illegible] tenno, ware &a ander zakes is geworden.

De Singaleese moorsche Coopluijden dit jaar tot Galle gearriveert,
hebben aldaar vande Comp. tegens rijs, lijwaten &a. mitsgaders
Contanten, [illegible] 24 stx Oliphanten 2104 [illegible]
dog [illegible] en andere betalinge, daar op d' Comp.
zijnde geprofiteert heeft een somma van 6797: 12. 3:
gelijk UEd. Ho: Ag. uijt de nevensgaande [illegible] breder
zullen ontwaar werden; het [illegible] daar toe d' Comp.
[illegible] Oliphanten komen geprijst worden [illegible] op dat
groote animaal, daar van [illegible] zijn, te beletten
[illegible] noch al veel vlijts, en [illegible] alles practiseren

Waar toe,

Van Ceijlon den 16e December Ao 1681

waar tot [illegible] der [illegible], en contrarie vande [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]; wat koopluijden deeser jare tot [illegible]
nijt [illegible] [illegible] aanlanden, wordende wij beter beseffende dat in
een goede getal zal bestaan, of dat wij [illegible] zijn [illegible]
gedient, ende de Compe vande [illegible] ontlastigen worden.

Leijde geluck vande des malabaarsche arreck te maken in redelijke
quantiteijt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] en aangebragt,
zo heeft den [illegible] tot nog geene de minste [illegible] met
afstek van den Ceijlonsche [illegible], dat wij [illegible]
vanden [illegible] zodanig [illegible] gaande houden, 't welke de
malabaarsche ook beginnen te merken, dewijl zij de [illegible]
voor haar arreck komen bedingen, [illegible] zij ondernomen te
hebben, een andere markt plaats te zoeken, ende de zelve na
Ponte noco te voeren, alsoo twee malabaarsche vaartuijgen, [illegible]
[illegible]: haar [illegible] ontfangen hebben, [illegible] tegens haar
pasceduillen of zee brieven, Manapaar [illegible] te loopen, maar van 't
[illegible] tot [illegible] den Coninck van Calicoilan, belade-
nde 163 parken, dat ander Compe koopman [illegible]
in het [illegible] 146 parken arreck, dewelke, door onse [illegible]
op 't [illegible] [illegible] in haar voijagie gestuit, en aange-
houden zijnde, [illegible] den Commandant van [illegible] [illegible]
[illegible] chialoupen [illegible], om deze voorsz arreck onder
[illegible] quantiteit uijt de vaartuijgen te ligten, en naar
Tutucorijn te voeren, dog de chialoup daar komende [illegible] de
voorn vaartuijgen, [illegible] ondank vande [illegible],
en haar pasceduillen in zijn handen [illegible], dat de
zelve met de voorsz chialoup haar eghter naar Ceijlon,
tot aande [illegible] van Mannacoil [illegible] aan land
stapten, [illegible] den [illegible] dat hij de gem. vaartuijgen
wilde [illegible], [illegible] de zelve met malabaarsche arreck geladen
waren, [illegible] zij volgens den inhoud van haar zee brieven

[illegible]

Van Ceylon den 16.e December A.o 1681

niet verder dan tot Manapaar mogten vorderen, door hij derwaarts
gekomen was, die Coopman t'r daar niet te sijn, en inde
Chialoup over te blijven, dat den Manigaar absoluut weijgerde
Zeggende dat de vaartuijgen die aldaar ter anker quamen,
So haij waren als op Comp.s plaatsen, 'tsij wat goederen de selve voeren
mogten inhebben, waar over den S.r van Rhee aan den heer
Terivir Prodalicondor wijse heeft geklaagt, en aangewesen dat
volgens Contract, geen anker als die vande Comp.e daar
mogt passeren gelijk onder lo: A. bij een ola in Copia hier
nevens gevoegt, [illegible] aan het gehoort, dog hij heeft den
Terivir hr. nog niet te licht of waardig g'agt, daarop te ant-
woorden, niet jegenstaande een exactie van [illegible]
naar derwaarts gesonden, wel een maand daar nagewagt
heeft; blijkt dat dien hr. de goede kennisse [illegible] de
verdraagsaamheijt vande Comp.e t'eenemaal begint te
misbruijken, en hem [illegible] aan het onder [illegible]
Contract gelegen laat, 't welk sij mede gaarne ook seer wel
bekennen, [illegible] daarom de Comp.e seer weijnig [illegible]
toedragen, gelijk ook onlangs [illegible] tot [illegible] is
gebleken, alwaar sij den resident van Baijpaar [illegible]
hebben afgelegt, om dat hij twee [illegible] sijnde parias
die baar tegens de [illegible] [illegible], sijnde de
hoofden [illegible] opgesocht, [illegible]
[illegible] dat de [illegible] hoort [illegible]
van Baijpaar die tot dien tijd aldaar gekomen was, [illegible]
[illegible] resident bij de [illegible] en naar dat
sij hem met goede woorden ontwapent hadden, [illegible]
[illegible] waarop den S.r van Rhee weder een
ola aan den hr. Terivir Prodalicondor wijse heeft gest. op dat sodanige
ongeregeltheden en geweldenarijen niet meer mogten voorvallen, dog
sullen daarop apparent al mede geen antwoort of [illegible]

satisfactie

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

satisfactie bekomen, en daarom wenschte wel, van UEd: hoogachtb:
te weten, hoedanigh wij, dien te; sodanigh voortgaande, ende eens
in te komen met, sullen handelen, also ons dit sitten tusschen
dese te meerder vrijspraak, en den quaden indruk in andere al
geven, zijnde hij ende dan omtrent maniaar en uytneminge te
verdelgen, en daarom te verwachten over rijstlijcke van militairen
volcq swarigh onder de posten, ende dan nu te bekeeren ˣkomen, sonder ons
telcke te „leggende „lande sterckheid te ontblooten, en wanneer wij luyden
den beroer 't sluys wat aan de voeten gelegt wille hebben
wel eens hoog sende gebeden, ende de Compe als voorkeuring [illegible]
[illegible]; vande betaling vant gelt aan hen gelevert, bevesten
den deselfde somma die over hoog van [illegible] lotje affandt;
te [illegible] staats komt onder hen, en sal 't selve niet ons te verslijten
mede geen goedigheyt afleggen, wat UEd: Ho: A: op ons vergelijckinge
wegens de drijvingen en [illegible] door de [illegible] sullen
gelieven te antwoorden, verwachten te bekomen maant te staan, als
wanneer [illegible] over 't een en 't ander sullen aandringen.

Den 8e deser hebben over uytneminge van Nagapat: schrijvens bekomen,
dat het aldaar op den 7 en 9 der passe zeer harde wijnden wolken,
heeft beginnen te waaijen, ende den ongehoorde swaar storm regen
welcke wint en regen, des anderen daags so vehement was
[illegible] uyt den W.Z. westen, ˣdat niemant aldaar sy so-
danigen swaren storm hadde beleeft, waardoor als in een
ogenblick meest alle de huysen, gelijck ook alle des E. Compe pak-
huysen van [illegible] [illegible] ontbloot, blijvende de selve
storm nog eenen hand continueren, tot den 10e deser middag, wanneer
god de heere wat stilligheyt geliefde te geven, ende wint over [illegible]
door de selve swaren storm en vehemente slagregen, zijn alle des E.
Compe effecten en goederen der particulieren en inwoonders 't
eenemaal door nat geworden en verdorven, en is 't water door
den ongehoorden regen so hoog gewasset, dat de inwoonders aldaar tot
hoog gedreigde lijf had, blijvende continueren geen anderen staa-

quaakes

Van Ceylon den 16e December Ao 1682.

maecken, van alle tegelijk te vergaen, gelijk alsdaer van [illegible]
veel menschen en beesten zijn verdronken, en onder de gevallen
huijsen dood gebleven; verleijdende ijder uijt sijn huijsen [illegible]
met [illegible] en hooge plaetsen, uijt 't water vande wooningen
op 't hooft te krijgen, gelijck dan [illegible] huijsen van Compe
dienaers en anderen, en het grootste gedeelte vande [illegible]
[illegible] vande kerck, mitsgaders [illegible]
die staen 't eenemael zijn ingestort, uijtgesondert onde punten
Middelburg en Rotterdam, daer de [illegible] nog [illegible] in [illegible]
staen; het [illegible] aende punt [illegible], is [illegible] voor de
gedeelte ingevallen, [illegible] de [illegible] punt
en [illegible], en de punten [illegible] en Alkmaar, zijn [illegible]
mitsgaders de [illegible] vande punt [illegible] tot
het platte bolwerk op 20 à 25 roeden [illegible], [illegible]
de [illegible] weg gespoelt, voorts zijn al de andere punten
uijtgenomen 't platte bolwerk, Amsterdam, Delft, Middelburg
beschadigt, en staet 't [illegible] pas aen Amsterdam, [illegible]
vallen, de corps de guarde en wagtplaetsen zijn alle[illegible]
om [illegible], en is 't [illegible] aende buijtenstad gestelt
geweest, alwaer [illegible] alle de wooningen om [illegible],
[illegible] veel menschen en beesten [illegible], onder de
gevallene wooningen dood gebleven, en van [illegible]
zijn, [illegible] op [illegible] plaetsen 5. 6. 10. 12. [illegible] in [illegible]
wooninge 23 menschen alleen dood gevonden, daer en boven
hebben de ingesetenen al hun goet [illegible], de fortificatie der
buijten [illegible] ^der buijtenstadt uijtgesondert de [illegible] punt [illegible], die alleen
in [illegible] staen, ende punt Zeelant en Hollant daer [illegible]
nog [illegible] overgebleven is, dog [illegible] der gedeeltelijk [illegible]
[illegible] zijn 't eenemael weg gespoelt, en [illegible]
[illegible] [illegible], het [illegible] door [illegible]
daer [illegible] de 800 [illegible] in zijn geweest, is met

menschen

Van Ceylon den 16e december Ao 1681

ondervinden dat al wegh geraakt, behalven dat de die havenhoofd
handwerk gesalveert hadden, de vier chialoups van nagapatnam,
de sloepen van voordese kapie, en voorders alle wel bewaert op de
wal stonden, zijn mede door den storm wegh gedreven, waar
van de twee laatste op strant deerlijck aan stucken geslagen, met
zant gevult, en gansch onbequaam om te repareren leggen,
zijnde de chialoups nagapatnam met haar twee sloepen in zee
geraakt, zodat men deselve hier niet wel zullen konnen afvinden,
hoe ellendig en desolaat het aldaar mede gesteld zijn, hoedanig
de landen tot masulipatnam, paliacatta &a. zullen gevaren
zijn, is ons noch onbekent, dog tijdinge dat al mede een straan
weer en grote schade zullen gehad hebben, dat god almagtig
eeuwiglijk gelooft zij, contrarie te [illegible] hoe op Jaffanapatnam
en ommelanden hebben god lof geen hardweer gehad, of schade
geleden, en was te wenschen dat het [illegible] noijt bequamen, waarom
zijn [illegible] gebeden mede zij.

Volgens de Ed. heer Commandeur Robertus Padbrugge is dese
vergaderinge vertoont dat op den 25e aug.o deses jaars, op een
jegens den Cap.n de sieur burgelijk Louis du tramblay als
[illegible] borg van den luijt.t den selven burger Angelo
Pegalotty was gedecerneert zekere sententie, waarbij den gem.
du tramblay is gecondemneert in een somma van 1500 rds.
afstaande solutium, waar van den selven du tramblay, gem. heeft
geconstitueert, appellant aan den Ed. agtb. raad van Justitie
des casteels batavia desselve jegens [illegible], zo is bij het
voorsz. request gestatueert, dat de gemelde Landraad
van Justitie alhier geen appel subject was, en bij arrest
was, zo verre dat op der selver sententie geen provisionele
[illegible] gesteld, en dat bij den Ed. heer Vangoens, zonder
[illegible] [illegible], [illegible] worden gedecerneert, en dat
op geweijgeringe van importabelder en [illegible] somma
[illegible] der distantie tusschen batavia en Ceylon, en dat de

appellanten

Van Ceylon den 16e December Ao 1681

appellanten op Batavia komende, tot spoly vant appel —
bantam nader bij een billet van occagie gedient zijn, ende deen of —
d'andere schepen te stellen, om zoo de condemnatie te ontgaen —
dat appel om tot dat voet te geraken kan werden aengelegt: insluijtende
sonderlinge overige te blijven van devisie, ende dat naer 't gezaghe
van alle tijden in voorder observantie waert, de hr. Padbrugge geen specialen
te boorden gebrugeert te werden, en voor ontrent blijven van devisie
(dat geen speciale authoriteit) overblijft, daer ter contrarie bij
deese uijtdrukinge voorige exemplen zijn opgehaelt, ende geconsidereert
ende de ho: ed: de resolutie daer over, en niet alhier te competeren,
en op dattet an te komende, en een gelijcke casus zoude mogen —
moeten, waer naer ons hebben te reguleren, en geen abusen nog —
amentaten mogten werden gecommitteert, zo gelieven ue de ho: ed:
goetvinden, ons te bedeelen, ende bequaemheijt te geven tot hoe hooge
somma ue de ho: ed: gelieven te stellen, dien raed van justitie
alhier gequalificeert zal zijn, te wijsen bij arrest, op dat gelijck
kan komen voor te vallen, d'appellen niet en werden aengelegt, om
de triumphanten van de zelven agtervolgens daer door te stellen —
en te geheijsde voor een tijt reliefoon te maken, ende gecondemneerde
onderwijsten van beroerden niet en mogen komen bij standinge —
van andere over te geven, en te transporteren, waer door dan in cas
van praesentatie en continuatie, d'eerste te derde zoude werden
gesteld in dat geval ue de ho: ed: ende versogt werden, ons te doen stellen,
tot wat somma de sententien van d'affdeelinge galle, batticaloa of
trinquenamale justitie zullen hebben, en aen den raed deses casteels —
appellabel zijn ——.

Claerdien ue de ho: ed: den commandr Salomon Sersage hebben —
gelieven te eeren met 't commandement bengale, ende per eerste uijtlegger
vant opperhooftschap van trinq: batticaloa, zo aenons geordonneert
te laten, zo hebben in raedt niemant anders gehadt nader nog bequaem
tot die functie konnen vinden dan den koopman en opperhooft —
van Manaar Joan Lollio die wij dan ook op ue de ho: ed: approbatie
daer in hebben gestelt, en de vacante plaetse van Manaar tot dien*
gesuppleert met den koopman en fiscael ~~hier~~* zullen aenstellen,
staet ue de ho: ed: ten naesten bekent gemaekt te werden, zijnde ons
tot die bedieninge nog geen subjecten voorgekomen ——

Gis

* [marginal note:] deses casteels fiscael papinioux gelijcke den [illegible] gaende [illegible] in ue ho: ed: [illegible] ~~[illegible]~~ niet [illegible] of deselfe schickinge, tot ue ho: ed: wel behagen, werd na dit ~~tot~~ fiscaelschap alhier

Van Ceylon den 16e December Ao 1681.

Hebbende wij gaen twee Requesten aan uwe hoog agtb: geaddresseert, t'eene vanden Predicant Laurentius Hemling en t'andere vanden onder koopman Jan van Vliet, daar bij verzoekende, dat deselve om door uwe hoog agtb: in gagie te mogen werden geaugmenteert, eerste laatste om inde qualite van koopman en gagie daar toe staande, geconcordeert te werden, en naardien haar Ed: ons voorschrijvens daar ontrent hebben verzogt, so konnen niet naarlaten omtrent den Predicant Hemling van ons voorig schrijven, so verre te alteeren, en betuijgen dat hij dinglijk hierwaarts zig zeer moderaat en wel lijker inden dienst des heeren heeft gedragen, ende kerke tot gaten ende stichte aande kant nu omtrent twee jaren hierwaarts alleen heeft bedient, twelk waart voor een Predicant, alleen zij swaar valt, hebbende daar en boven ook reeds twaalf jaren uijt land gewest, en geen verbetering van tractement van zijn eerste vijf jaren gehad; ende den onderkoopman van Vliet, die nu ruijm op eenige dagen na een jaar over zijn lijf gedient, en al 28 maanden de koopmans qualite volgens t' geapprobeerde reglement, ende plaats van hoofd tot Madure betrekt heeft, in welken dienst ons deegaande goede genoegen toegebragt, en steeds getoont heeft genegentheid tot bijvoeging der handel aldaar, te laten gebruiken, so is 't dat wij niet hebben konnen naarlaten, uwe hoog achtb: haare persoonen bij desen gedienstelijk voor te dragen, en te recommanderen, ende verzoeke dat deselve door uwe hoog agtb: gunste, haar gedesidereerd oogmerk mogen erlangen, niet twijfelende of zullen deze gunste haar steeds waardig te maken.

Den koopman de Kuke, en raad schrijvende bij den brief van den 23e passo uijt Trincomalle deelde, dat door het traag aan brengen van de rijst van Batticaloa, derwaarts overgestapt was, om te zien, waar aan zulx hapeerde, en bevonden had, dat de inwoonders zeer beklaagde over gebrek van water, dat deselve jaren hadden gehad, waar door haar opgeteelde rijst niet konnen voldoen, zulx in plaats van 1755 maar 1396 amonamen rijst hadden geleevert, konnende deze volgende te hoort 859, zodat met de 1..: amonamen van de mostert bedraagt deselve jaar ... 1588 amonamen of te 15880 parras rijst in het Batticaloase distrikt zijn ontfangen, waar rijst af te meten is, hoe weijnig staat op 't gewasch aldaar, en op geheel Ceijlon te maken is, hebbende de inwoonders nog geklaagt,

dat het

Van Ceylon den 16 December Anno 1682

datter 't aanstaande gewas niet sonder sijn, sij selver tot nodig
onderhout gebreck souden lijden, sulx om de landen te cultiveren
d' E: Comp:e nogt saat coorn heeft moeten uijtdeelen, als 't geene
of een taxt te koort komt, de inwoonders quijtschelden, om haar
geen tegen sin aan te jagen, en tot de culture der landen
te animeren, hopende dat god de heere haar desen jare met overvloedigen
tegen sal zegenen, en [illegible] goeden wasdom schenken, op dat d' E: Comp:e
een goede quantitijt van dat graan bekomen, en de inwoonders
[illegible] de cost hebben mogen, wat quantitijt dien granes desen
jare tot binnenslandmale ingeoogst is, vragen nog te staan, dog
vreesen dat het al mede niet veel om 't lijf hebben sal, dat egter
van heen gaarne anders sagen.

Met het [illegible] is 't selve Concordia met de [illegible] de [illegible]
van Malabaar alhier wel aangekomen, den welken mede 340130:
[illegible] laatsten met Moor: [illegible], behalven partij [illegible]
beladen, waar mede [illegible] bevonden of gals in voorraat,
mitsgaders die van [illegible] hebben bekomen, [illegible] maken
die [illegible] genoeg sullen hebben, [illegible] aan [illegible]
der [illegible] [illegible] gehouden, dog tot [illegible] nog geen
Bengaalsche schepen, sulx [illegible] niet seker konnen advijseren
wat [illegible] tot [illegible] wat vaderland sullen aanleggen, wij willen
hopen dat [illegible] tot [illegible] so [illegible] gemaakt, daar van
d' oorsaak niet sal sijn, maar dat de selve behouden, sullen overkomen,
't welk voor het [illegible] gekroonde [illegible] Bengale geschieden
staat, 't selve [illegible] van daar aangesteld te werden.

[illegible] van 't Jagt [illegible], is bevonden dat sewen packen, sijnde
wat nat geworden waren, die dan bij gecommitteerden geopent
hebben daar in gevonden 500 [illegible] die nat en [illegible] uijtgeslagen waren,
dog nog niet [illegible], [illegible], sulx de selve uijtgewasschen, weder
gedroogt, en nog [illegible] sijnde, gelaten hebben, de selve in twee
packen apart af te packen, en aan [illegible] te senden,
't [illegible] [illegible] gaat bij desen, [illegible] over [illegible]
[illegible] sodanig 't selve uijt [illegible] ontfangen is, dog
dat graan is [illegible], en [illegible] de [illegible] partije
bedorven, [illegible] gedeelte daar van tot gebruijk onbequaam
bevonden, sulx niet [illegible] goede [illegible] hebben doen [illegible]

'tgeheel

Van Ceylon den 16e December Ao 1681.

t geene nog Eenigsints doenlijck kan werden, tot de Schepen, onder-
tal in Zeewerken(?), dese bedorvene lanen(?) hebben de oorsaecke(?)
volgende 't Cognoissement en monster, doen betalen, ten waar
deselve sufficienter bevonden en blijcken wierden te geven, als wel
over gesonden ons dese hebben, doende(?), gelijck de selve voor-
dat ~~en~~ graan avanceert ontfangen, niet hebben gelden, ende
niet anders konnen bevroeden, of 't selve moete te droog gelevert(?)
en niet wel gedroogt zijn geweest, 't welck der kooijen onge-
troffenheit(?) soude oorsaeke hebben, en nadien het haar plicht
is, daar naar te kijken, en sodanige nalatigheden geen plaats
komen hebben, hebben naar gelegentheijt g'ordonneert, 't selve
de overheden, als gesegt, te laten betalen, op dat in toekomen-
de nalatigh en beter sorg mogen dragen. waar mede
Ede onder tont hoog geeerde heeren, met de hoog agtb.
onderdanige, eer bewijs, en dienstwillige dienaren
was geteekent Laurens Pijl, Dominicus van Gorsten(?),
Thomas van Rhee, Edmont van Sterrevelt, Joan Casteleijn,
Wouter vander Beeq(?), en Willem van Dielen(?) secretaris
in margine Int Casteel Colombo desen 16e december
Ao 1681. En P.S. naa 't sluijten van desen, komen ons
voor twee wisselbrieven van hier op met de hoog agtbe
getrocken, en waar van de penningen, in Comps Cassa
zijn gestelt, bij d'ingenaamde(?) vande Hr Jonghaas(?) welck
omme aan zijn E: weder voldaan te werden, ter
somma van - Rds 150
en bij den onderkoopman Floris Blom omme aan den
onderkoopman Willem van Doijenburg of inde selvs
absentie van Balthasar Coijde(?) secretaris vande
heeren heemraden gerestitueert te werden ter somma
van - 50

Zijnde te samen - Rds 200

die wij eerbiedig versoeken, op 't verthonen der wisselbrieven
met UEd: hoog agtbe order mogen betaalt en afgeschreven
werden.

Aanden

Van Ceylon onder dato 16 December A° 162..

Aenden grootmagtigsten Monarg en
onverwinnelijken Keyser Ragia Singa Raju
Keyser van 't wijt beroemde Eylant Ceylon

Grootmagtigsten Monarg en onverwinne-
lijken Keyser

Den 29e Meij is 't geweest dat wij d'eere hadden met de grootste
respect en schuldige onderdanigheyt aen de grootmagtigste
Monarg en onverwinnelijken Keyser te schrijven, en daer nevens
mede een aensienelijk Edelman Jonker Jacob Cuijck van Mierop
genaemt te senden, die grootste Keyserlijke geschenk, met den Edelman
als gesant vande Ede en doorluchtige Compe, wij gehoopt
hadden in korten tot u grootm: Mon: en onverw: Keyserl: voeten
hebben opgegaen, maer tot ons leetwesen en bijsondere droefheyt
bevinden dat den gesant, met die Ede Keyserlijke geschenk—
nog op Ampe(?) is blijvende, en d'eere tot nog niet heeft gehad
voor den troon van u grootm: Mon: en onverw: K: te mogen
verschijnen om te spreken, en ons u grootm: Mon: en onverw: K:
orders bekent te maken, wat u grootm: Mon: en onverw: K: believen
zij, dat bij ons tot dienst van u grootm: Mon: en onverw: K: zoude
moeten werden bragt(?), die zoude ons zodanig niet bedroeven,
dat de Keyserlijke geschenken blijven staen, indien wij maer—
mogten weten, en met den Edelman ter Audientie komen, waer
mede u grootm: Mon: en onverw: K: zoude konnen believen—
en enige importante en aengename diensten doen, tot het ons
de grootste eere, en vergenoeging zoude wesen, en daerom versoeken,
anderwerf zeer nedrig en onderdanig, dat u grootm: Mon: en
onverw: K: believen mogte zijn, genoemde Edelman voor den troon
van u grootm: Mon: en onverw: K: te laten verschijnen, om ons gewillige(?)
u grootm: Mon: en onverw: K: bevelen toe te brengen ——— .

Met eenige schepen uijt Holland en van Batavia alhier verschenen,
hebben tijdinge bekomen, dat Holland met alle Koningen en—
Vorsten van geheel Europa in een vaste vrede en verbont leefde(?)
en Zijn Koninkl: Hooght den Heer Prince van Orangien nog zeer
wel varende was; ook heeft het d'Ede en doorluchtige Compe—
belieft en behaagt, den Ede Hr gouverneur genl van India

Rijcklof.

Van Ceylon den 16e December Ao 1681.

tgeene nog eenigsints doenbaer kan werden, laeten sloopen, ende—
tot in zee werpen, deese bedorven lanen hebben de overheden
volgens 't Cognoissement ende monster, doen betalen, ten waere
deselve sufficienter bevonden en blijken weder te geven, als het
overgesonden ons heeft gebleken, doorn, gelijck de selve voor—
dat graan avarije ontfingen, niet hebben geden, ende—
niet anders konnen oordeelen, of 't selve moet te kroeg gewendet
en niet wel gedroogt zijn geweest, 't welcke de brouwers onge—
twijfelt goede oorsaake hebben, en nadien het haer plight
is, daer naer te kijken, en sodanige nijevelighten geen plaets—
komen hebben, hebben naer gelegentheyt geordonneert, 't selve
de overheden, als geseyt, te laeten betalen, op dat in toekomen
nauwer toesigt en beter sorg mogen draegen. waermede
Ed. onder't ont hoog geeerde heeren, na ed. hoog agtb.
onderdanige, ende trouwe, en dienstwillige dienaren—
was geteekent Laurens Pijl, dominicus van Senten—,
thomas van Rhee, Edmont van Sterrevelt, Joan Casteleyn,
wouter vander Berg, en willem van Dielen secretaris
in margine. Int casteel Colombo desen 16e december
Ao 1681. En P: S: naer slot van desen, komen ons
voor twee wisselbrieven van hier op ued. hoog agtb.
getrocken, en waer van de penningen, in comps. cassa
zijn gestelt, bij de gemaghtigde vande hr. Jonghaas welck
omme aan zijn Ed: weder voldaan te werden, ter—
somma van - Rds 150—
en bij den onderkoopman Floris Blom omme aende
onderkoopman willem van Doeijenburg of in desselfs
absentie van Balthasar Coyde secretaris vande
heeren bewinthebberen gerestitueert te werden ter somma
van - 50—

Zijnde te samen - Rds 200—

die wij verbiddig versoeken, op 't selve door die wisselbrieven
met ued. hoog agtb. ordre mogen betaalt en aengeteykent,
te werden——.

Aanden

Van Ceylon onder dato 16 December A° 16[illegible]

Aan den grootmagtigsten Monarg en
onverwinnelijcken Keijser Ragia Singa Raju
Keijser van 't wijt beroemde Eylant Ceylon

Grootmagtigsten Monarg en onverwinne-
lijken Keijser

Den 29e Aug[illegible] is 't geweest dat wij d' eere hadden met die grootste respect en schuldige onderdanigheijt aan de grootmagtighste monarg en onverwinnelijcken keijser te schrijven, en daar nevens mede een aanzienlijk edelman Jonker Jacob Cuijck van Mierop gezant te zenden, die groote keijserl. [illegible], met den edelman als gesant van d' Ed. en doorlugtige Comp.e, wij gehoopt hadden in korten tot ue grootm. Mon: en onverw. keijser [illegible] hebben opgegaan, maar tot ons leetwesen en bijzondere droefheijt bevinden dat den gesant, met den Ed. keijserl. [illegible] nog op [illegible] is [illegible], en [illegible] tot nog niet [illegible], voor den troon van ue grootm. Mon: en onverw. K: te mogen verschijnen om te [illegible], en ons ue grootm. Mon: en onverw. K: ordre [illegible] te maken, wat ue grootm. Mon: en onverw. K. begeeren zij, dat bij ons tot dienst van ue grootm. Mon: en onverw. K: zoude moeten werden [illegible], hoe zoude ons zodanig niet bedroeven, dat de keijserl. [illegible] blijven staan, indien wij maar mogten weten, en met den edelman ter audientie komen, waarmede ue grootm. Mon: en onverw. K: zoude komen te hebben enige importante en aangename diensten doen, 't welke ons de grootste eere, en verheuging zoude wesen, en daarom verzoeken, andermaal zeer nedrig en onderdanig, het ue grootm. Mon: en onverw. K. behagen mogt zijn, gemelte edelman voor den troon van ue grootm. Mon: en onverw. K: te laten verschijnen, om ons [illegible] ue grootm. Mon: en onverw. K. bevelen toe te brengen.

Met enige schepen uijt Holland en van Batavia alhier verschenen, hebben tijdinge bekomen, dat Holland met alle koningen en vorsten van geheel Europa in een vaste vrede en verbont leefde, en zijn koninkl. Hoogheijt den heere Prince van Orangien nog zeer wel varende was; ook heeft het d' Ed. en doorlugtige Comp.e belieft en behaagt, den Ed. H.r gouverneur generael van India

Rijcklof

Van Ceylon onder Dato 16e December Ao 1681.

Rijckloff van Goens bij u grootmagtigste Monarq en onverwinnelijke-
heijden, beliefden, van dat swaarwigtig ampt te ontslaan, en
weder tot gouvr. generael van Nederlants India aan te stellen den Edelen
en dappere heer Cornelis Speelman, die god geve lang en
voorspoedig voor 's Comps. staat magh regeren, en u grootm: Mon:
en onverw: K: veel genoegen geven, hebbende zijn Ed: ons belast,
u grootm: Mon: en onverw: K: hier van te willen tedoen, en of
dat u grootm: Mon: en onverw: K: van alles kennisse zoude hebben,
hebben wij onse onderdanige pligt geagt, u grootm: Mon: en onverw:
K: mede te adviseren, hoe d'Edle en doorlugtige Compe. mij
hebben geliefd te eeren en te begunstigen met de caracter van
raad extraordinaris van India, gelijk dat haar Edle hoog agtb.
d'Edle heer gouverneur generael ende Edle heeren raden van India,
mij nu absolutelijk hebben gestelt tot gouverneur over u grootm:
Monarq en onverw: K: getrouwe hollanders, daar bij getal [?],
u grootm: Mon: en onverw: K: alle vreugden, en daar bij vele
grote en getrouwe diensten te bewijsen, waar toe dan alle mijne
kragten en vermogens zal inspannen, met hope en vertrouwen
u grootm: Mon: en onverw: K: mij mede zal begunstigen,
en de eere geven, van u grootm: Mon: en onverw: K: gouverneur
te mogen genaamt werden, en 't welke mij sodanig zal
verootmoedigen, om niet alleen u grootm: Mon: en onverw: K:
vele en getrouwe diensten, maar ook mijn leven tot dienst
van u grootm: Mon: en onverw: K: te wagen en op te setten,
waar van u grootm: Mon: en onverw: heijden geheel versekert
zijn, en zullen de tijden leeren hoe getrouwelijk volgens de
recommandatie van d'Edle en doorlugtige Compe. ik u
grootm: Mon: en onverw: K: zoek en tragt te behagen en te dienen,
god bewaare u grootm: Monarq en onverwinnelijke K: bij lang-
jarige gesontheijt, en geve dat u grootm: Mon: en onverw: K: nog
lange jaaren gelukkig over zijne vijanden mag triumpheren, 't welke
van herten wenst, onderdanigst, grootm: Mon: en onverw: K: u grootm:
Mon: en onverw: K: getrouwe gouvr. en ootmoedige dienaar was
geteekent Laurens Pijl in margine aan u grootm: Mon: en
onverw: K: Casteel Colombo den 28e 9ber ao 1681. lager
geccollationeert accordeert Colombo den 10e decemb: 1681 en geteekent
Floris Blom Eerste Clercq

[Rassart]

Van Ceylon onder dato 16 December Ao 1681.

Rapport agtervolgens den last vande E. Adam Slegt hooft de Colombose landen gedaan, door Coeletonge Modliaar der Salpitte, en Witracon Modliaar der Kina Corle, aan d' Ed. Hr. Laurens Pijl Raat Extraordinarie van India, gouvr. en direct. des Eylants Ceylon, de Custe van Madure &c.a behelsende hun wedervaren int opbringen en overgeven, van den brief door gemelte Zijn Ed.t aan den Coninck Ragia Singa laast opgesonden

[illegible] den 4e december

Den 30e 9ber 1681 Sondag 's agtermiddags, is den keijserlijke brief door d' E. Adam Slegt hooft der Colombose landen, van jattanwatte voort gesonden, onder opsigt van Coeletonge Modliaar der Salpitte en Witracon Modliaar der Kina Corle, beneffens Don Sebastiaan Apolanij, Cambaragodde Apolanij, mitsgaders de twee hoofden, ende bijna onse Inlandse militie deselve op Anatlodongodde een quart mijl aan deeze zijde de frontiers op de uijterste wagt plaats, der bovenlanden, gekomen wesende, is bij haar gekomen een Tadcorijn, door Weragodde raale, afgesonden, die wegens den dessave der Vier Corles present was gebiedende, om te vernemen, hoe wat sij ende d' onse daar gekomen waren, — antwoordende den keijserl. brief voor zijn keijserl. M: te hebben, mede gebragt, waar op den gemelte Tadcorijn, dan weder was te rug gekeert, ende onse voornoemde twee hoofden, gingen tot Cottica Combre de — eerste wagt, met ontrent 150 gewapende Inlanders uijt de Vier Corles onder Weragodde raale bestiert gevonden, welcken raale d' onse — hadde gevraagt, offer ook iemant gekomen was, die mede naar 't hof soude gaan, diende daar op tot antwoort, ende dat bij d' onse bevolen hadde te dier plaatse tot de komste vande dessave te blijven wagten gelijk tot 's avonds agtermiddags toe gedaen, komt daar aan waarde — bij haar deselve den dessave der Seven Corles en [illegible] Modeliaar van dessen vant hof afgekomen mede bringende alle hare onderhorige krijgers, ende 19 vaandels vier flambauws, en [illegible] tambelijnhes ende dan dat de selve end' onse verklaarden, op 't vriendelijkste hadden.

Van Ceylon onder dato 16 december Ao. 1681

hadden ontfaalt en welkome, Zag den dessave der Zeven Corles datt er niemant in gesantschap was, opgekomen, vraagde over Zulx of d'onse den K: brief wilden overgeven, daarse jegenwoordig bij den anderen waren, of daar mede wilden gaan tot de plaatse alwaar 't heijdense gesteldt was, te kennen gevende; en dat d'onse tot beleefdijt hadden gevolgt, te Zullen doen, Zo als de gem.te Bovenlandse hooffden onsolden goed en raadig vinden, over 't welke de Zelve hun beraad genomen hebbende, begaven gesamentl.e op weg, stellende den dessave der Zeven Corles ende diwakere Mohottiar hun ande haar hefte inde voortogt, den K: brief volgende bij gelegen ende vijf vaandels houdende vier brandende flambauwen, en tot slaande trommeltjens, tot daar 't K: gesteldt was, alwaer andere goede reden der K: brief bekand die mede, aan den nederlandtsen gesant Jacob Cuijk van Mierop overgaf, die de Zelve dan hadde gebragt ende gelijk daar d'andere K: brieven waren; wijders vernomen zijnde, of deselve brieff uijt Holland ofte Batavia overgebragt was, of de Zelve van Colombo bevolen waren, zo zijnde d'onse daar op dat die maar de komste der Batavise schepen, door d'Ed.le heer gouv.r was opgesonden, maar willen ende waarse van daan quam —.

Maar inde den nederlandtsen gesant Jacob Cuijk van Mierop inde tegenwoordigh.t der voorn. hoofden ende d'onse hadde gewijstter, dat hij was den geringsten en ootmoedighsten dien.r van zijn K: Mayt, dies stroomende dat even als de glans en straalen der Zonne een ijgelijk zo grote als kleene toedeijlt, hij dergelijk aenkomen te zullen genieten de glans van zijn K: Mayts aanschijn, en ten dien eijnde te verblijven voor den troon van zijn K: Mayt. inde vaste hope daar toe het eere en gunste van zijn K: Mayt te verlangen: voorts hebbe d'ordre van d'Ed.le heer gouverneur te willen bekent maken, en zijn Ed.t mitsgaders de heeren van zijn raad onderdanigst te begroeten, hebbende ook begeerde dat de bovenlandse hoofden hem wilden toe staan, om de hoofden en lingten van Colombo te mogen laten vragen, mits daarom —

bevoordigt

Van Ceijlon onder dato 16e December Ao 1681.

bemoeijt waes, waer op zij zeijden dat hij order hadt wat hem beliefde, gelijk op 't Stalen, van onse nader te verlenen, daer bij voegende dat het een gesant die mogt laten halen, ende zij haar daar verder niet te bemoeijen hadden ——.

De Inwoonders voorbenoemde hebben door d' onse volgens d' Ed: Heer Gouverneurs ordre naa gedaene weijgeringe, hebben zij de selve nessens den raad dat ingelijcx bedagt, ende onse volgt hun nagt, tot aldaer te dienen, als zijnde de nodige bewijsstukken t'— binnen gebragt vervangt, dog alsoo d' onse hadden geloont daar toe— niet genegen te zijn, zo vonden se dien selven nagt door middel van wegen haar ende wees een eijgen tot 't parkers binnen— gracht uijtgeleijt, ende g' accompagneerden onderstont accordeerende Colombo den 10e Xber 1681: was geteekent Floris Blom eerste— Clercq ——.

Register vande volgende Ceijlonse negotie

boeken ende haar dependentien, gesloten op ulto Aug: 1681: ten overstaan van d' expresse gecommitteerdens afgepakt, in een kistje ende gedaen om naar 't Comptoir generaal van Nederlands India, tot Batavia ——.

Vant Comptoir Colombo ——.

1. generaal hooft negotie journaal
1. do . . . . grootboek ——.
1. apart negotie journaal
1. do grootboek —
1. specificatie boek —
1. cassa boek ——
1. winkel journaal
1. do . . . grootboek —
1. slavenoncost boek —
1. ontfang journaal
1. do . . . grootboekje
1. Equipagie journaal
1. do . . . grootboek —
1. journaal . . } van ongetaxeerde goederen —.
1. grootboek }
1. journaal } vande wapenkamer ——.
1. grootboek }

1 Consumptie

Van Ceylon onder dato 16e December Ao 1681.

1. Consumptie Journaal } gehouden met het fluijtschip de gulde [illegible] vanaf 26e 8ber dat uijt 't patria is vertrocken,
1. do grootboekje in een bant } tot den 26e julij 1681 dat op Ceylon is aangekomen —— .

1 [illegible] gehouden met schip de [illegible] aanvang nemende met den 19e Xber Ao 1680 en eijndigende op den 18e Xber 1681.

1. Dispensiers journaaltje } beijde maandelijcxe ontfangen en uijtgift
1. do grootboekje -- }

Gale —— .

1. Negotie Journaal
1. do grootboek ——
1. Cassa boek
1. winkel Journaal
1. do grootboekje ——
1. Scheepsoncostboek
1. Equipagie } boekjes der ongelaxeerde goederen —— .
1. wapenkamer }

Tutucorijn —— .

1. Negotie Journaal
1. do grootboek ——
1. Cassa boek ——
1. Scheepsoncostboek ——
1. Journaaltje } beijde ongelaxeerde goederen —— .
1. grootboek }

Alvatiernegarij —— .

1. Negotie Journaal
1. do grootboek ——

Manappar —— .

1. Negotie Journaal
1. do grootboek ——

Jaffenepatam

1. Negotie Journaal
1. do grootboek ——
1. Cassa boek ——
1. winkel Journaal
1. do grootboek ——
1 Journaal } beijde ongelaxeerde goederen in een band —— .
1. grootboek }

Manaar ——

1. Negotie Journaal
1. do grootboek ——

Calpentijn —— .

Van Ceylon under dato 16e December Ao 1681.

Calpentijn.

1. Negotie Journaal
1. do grootboek.

Nagapatnam.

1. Negotie Journaal
1. do grootboek
1. Cassa boek
1. winkel Journaal } in den band.
1. do grootboek }
1. scheeps onkost boek
1. journaal } band d'ammonitie } ongetaxeerde goederen
1. grootboek }
1. journaal } band Equipagie }
1. grootboek }
1. Journaal } bande buijten slots inkomsten.
1. grootboek }

Batticaloa.

1. Negotie Journaal
1. do grootboek
1. Cassa boek
1. winkel Journaal
1. do grootboek
1. scheeps onkost boek
1 Journaal } der ongetaxeerde goederen.
1 grootboek }

Trincoenemale.

1. Negotie Journaal
1 do grootboek
1 Cassa boek
1 winkel Journaal
1 do grootboek
1. scheeps onkost boekje
1 Journaal } der ongetaxeerde goederen.
1 grootboekje }

Int Casteel Colombo Adij 18e 9ber Ao 1681. was geteekent
Joan Cattoleijn, ter Eijdender omt praesentie geteekent
Wouter Vander beek .... Colombo.

Batavia.

Van Ceylon den 20e December Ao. 1681

Batavia

Aan d'Ede. Heer Cornelis Speelman Gouverneur Generaal, ende E.E. Heeren Raden van India

Ontfangen den laatsten january 1682 p. de gekroonde Budde

Edele, Erentfeste hoog Agtbare, manhafte, wel wijse voorsz. Seer genereuse heer en E.E. Heeren

Hoog gebiedende Heeren

Met het afscheijdelijck [illegible] den 14e Julij passo. bij onder
handen der heer gouverneur Laurens Pijl, maar [illegible]
hebben [illegible] aan uwe Ed. hoog agtb.
tot geleijde van gemelte bodem in alle [illegible] gesz.:
en [illegible] betuijgt [illegible] handen [illegible]
handel, alsoo, aan uwe Ed. hoog agtb. [illegible]
dat hij [illegible] door onsen Ed. heer gouverneur
werd gedaan, [illegible] van zijn Ed. [illegible]
uitschrift de gekroonde Budde hebben gedespecheert, en vant
[illegible] Cargo voor Batavia en Malacca in gemelte
bodem [illegible] zijn, zal de [illegible] factura en
Cognoissement [illegible] door 't [illegible] van
100 packen, gemelte [illegible] voor 't patria
daar in [illegible] hebben, [illegible] gaarne
[illegible] Cannel [illegible] hebben gehadt, maar de tijt
[illegible] dan 6000 packen voor 't Vaderlant [illegible]
hebben, en [illegible] nog met 14 dagen konde aanlopen, [illegible]
[illegible] ende [illegible] gesz. [illegible]
[illegible], zo hebben [illegible] dien bodem, daar naar [illegible]
op te [illegible], maar met die 88 packen Cannel daar in
geladen, [illegible] bij uwe Ed. [illegible]
[illegible] gedaan, zal werden opgenomen, te weten om

dattie

Van Ceylon den 20e December Ao 1682.

Datter in april of meij aenlaende, geen vreese dat
gebreken, om 't verblijvende van die specerijen tot uEd. hoog
agtb. ordre te senden, de Colombose en andere papieren
ons geheel toegekomen gaan bij desen tot uEd. Ho. Ed. over.

Hoedanig de Malabaarse Caijerbroeders [?] met desen bodem voor-
gaande, geblevten zijn, dat de herwaarts gaande sloeping mede
Ho. Ed. sullen, waer aen ons verblijdig gedragen, zijnde
bedorven en uitgeslagen bij gen. sloeping gedreven,
naer, hier aan land gebleven, ende broeders in Junij passo —
met de tijd van hier vertrocken, van Colombo alhier per 't
Jagt de Elisabeth Ao passo zodanig ontfangen, als uEd.
hoog agtb. ordre bij den sloeping hier ontbaet gebragt,
in alle verbiddigheijt aangeboden werd, daer aen ons
insgelijx onderdanigst gedragen —.

De Bengaalsche schepen zijn wij nog al tegelijke verwachtende dat god
almagtig haer voor rampen en andere ongemacken sal believen
bewaren, en in korten alhier behouden laten arriveren —.

Den tarw per 't Jagt Negombo uijt Persia herwaarts overgebragt,
alhier aan land gelaten, en veer van goede gedeelten stille
en bedorven bevonden zijnde, heeft den Ed. heer ons
gouverneur, geme. nevens den raad tot Colombo believen
te ordonneren, dat door de overheden van geme. jagt, zoude
werden betaalt, en dewijle den boekhouder daar van, me-
op de [?] vrede vrijheden, hebben wij heden in
naar koninge van geme. ordre de helft der voornoemde stille
en bedorven graanen, ter somma van twee en twintig 2/0 Rd.
op desselfs soldij heeft laten stellen, den schipper gelijke
somma, alhier in Cassa betaalt, hebbende —.

[?] om te schrijven gedaen, comt god tot alhier —
van [doorgehaald] frequentmaels 't Jagt naar geme. plaats gevoert
den commandeur Salomon Sesage, in deser plaatse
arriveren.

Van Ceylon den 20e December Ao 1681

arriveren, die uEd:e hoog agtb: bij desen ende andere —
van den generalen bedrijve, niet staende eenige contrarie
voor te adviseren, en op 't onderrigte bedanke, door dat
uEd:e hoo: agtb: zijn ende Zegeningen met dese commanderije
hebben believen te honoreren; zullende zijn de zeer —
gaarne contribueren, alles wat eenigsints in zijn —
vermogen is, om zig die uEd:e hoo: agtb: verdere gunste
meer en meer waardig te maken. Waar mede &a —
onderstont uEd:e hoog agtb: onderdanige, getrouwe, —
hoog verpligte, ende, en dienstwillige dienaers, was geteekent
Salomon Lesage, Michiel de geus, A: Bergainge —
en Michiel Adriaansen, ter zijden stont Gale —
den 20e december Ao 1681 —.

Batavia —

Aan d' Ed:e H:r Cornelis Speelman
Gouverneur Generaal en d' E.E. Heeren
Raden van India —

[illegible] January 1682. [illegible]

Ed:e, Erntfeste, hoog agtbare, —
manhafte, wel wijse, Voorsienige —,
Zeer discrete, genereuse Heer en
E.E. Heeren —.

Edele Hoog gebiedende Heeren —.

Wij hebben [illegible] van de gepasseerde maant octob: aen het arriveren
van 't schip Coebergen, en met 'tselve van uEd:e hoog agtb:
missive de dato 19e 7b: ontvangen, aan den heer gouverneur
en Raad van Ceylon geschr: [illegible]
hebbende dat het uEd:e ho: agtb: behaget is geweest, (onder
andere geordonneerde handelingen) mij met de caracter
van 2e persoon deses gouvernements te honoreren, en tot
Commandeur van Jaffanapatnam aan te stellen, zo is 't
dat ik

Van Ceylon onder dato 20e December Ao 1681

dat ik mij ten alderhoogsten verpligt vinde uw Ed: hoog
agtb: wegens deze gedane verheffing en liberale betoonde
gunste, op het alderonderdanigste te bedanken, gelijk ick
deze geringe en weijnige letteren ben doende, god biddende
mij wijsheijt en kennisse te willen geven, om het
talent mij aanvertrouwt, tot eere van zijne heijlige naam,
dienste van d' E Comp:e en uw Ed: ho: a: genoegen, dit heel
weder, van die Commandeurije, en de zelver ingesetenen
en landsaten, te besteden, en aen te leggen, ondertusschen
deze vinde om mijne schuldige dankbaarh:t te betonen
is gedigt, dat besluijten en uw Ed: ho: a: loffelijke regeering
persoonen en familien den zegen van god almagtig toegewenst,
wensch, bevelende Comp:s staat en gewigtige ommeslag
des alderhoogste hoede aan bevolen. waermede &a
onderstont, uw Ed: hoog agtb: geringen dienaer ende getrt
Dominicus van [illegible] en [illegible] Int Casteel
Colombo den 15e december Ao 1681.

'tVoorschreven door ons [illegible] tegens sijn principael gecollationeert [illegible] accorderen Bat: Int Castl: [illegible] Juny 1682

M. Roos

Jacob [illegible]

J. de Vlieg

Pr Schip Couwerven ontfangen tot Batavia den 26 may 1682

Register der papieren de welcke op heden door d'E opperkoop en hooft administrateur Thomas van Rhee mitsgaders den verderen Raadt tot Colombo aand' E. Heer Gouverneur Generael Cornelis Speelman en E:E: Heeren Raden van India tot Batavia Pr Schip Couwerven werden gesonden.

No 1 Originele missive aan haar Edle Ho: A: gemelt van dato, door als vooren gesz:

Copie missive door d'Edle Heer Gouverneur Laurens Pijl en raat tot Colombo, den 16 Xbre 1681 aen de geeroonde

Van Colombo den 15e April Ao 1682

N:o 2 — byden anderen gebonden

generaale brieve, aan haar Edl:e hoogh. Agts tot batavia gesz:n —

Copie door als vooren den 9:en Januarij 1682 p:r d'schepen Couwerden, Cortgeene, en Velsen aemstel, aen d'Ed:e heeren bewinthebberen ter vergaderinge van 17:n gesz:n —

D:o door en aan als boven den 27:e Januarij p:r de Betuwe over persia, omme te Lande gesonden te werden —

3. Extract uyt de dagelijckse aenteeckeninge gehouden inde visite der madurese peerl bancken —

4. rapport vande bevindinge der voorn: bancken gedaen aen d'E. thomas van Rhee den 19:en Januarij 1682 —

5. translaet van een protest door antonij Louijs d'vallo cap:n aen 't opperhooft, en de verdere vanden raat tot Jaffanapatnam —

6. Generale conto factuure vande goederen, en coopmansz: met de scheepen Couwerden, Cortgeene en Velsen aemstel na 't patria versonden —

7. Copia vanden eysch voor Ceylon voorden Jaare 1683 en 84 met den ampliatie —

8. Lijste der aengecomen, en vertrockene schepen op Ceylon 't sedert 20:e 9bre 1681 tot 10:e april 1682 —

9. Obligatie ten laste vanden Siamsen Coninck —

10. registers van eenige soldije boecken die met 't schip Couwerven overgaan —

11. een pacquet Sinasse stucken — —

12. een d:o mallabaarse —

13. een d:o van mauritius —

14. een geslooten brief aen d'E. E. heeren veedmedesteren tot Batavia —

15. Een bondel verseegelde stucken, sijnde een groots sijsselen

Van Colombo den 14.en april A.o 1682:

tusschen de gemachtige van d' Ed.le Heer Gouvern.r n: badbrugge, en den Cap.n der burgeren tot Colombo inden achtb.e raat van Justitie ingediënt, ende ten diffinitive affgedaan —

N.o 16. Factuera, en cognoissement

Colombo int Casteel den 15.en April A.o 1682 was geteeckent floris blom. d: clercq —

Batavia —

Aan d' Edele Heer Cornelis Speelman Gouverneur Generael en d' E.E. Heeren Raden van India

ontfangen tot batavia den 26.e maij 1682 per het schip Couwerve

Edele Erntfeste Hoogh achtbare Manhafte — wyse, Voorsz: en seer Genereuse Heer en E.E. heeren

Hoogh Gebiedende Heeren

met het schip de gekroonde vrede den 20.e december anno passo uijt de baaij van Gale t'zeijl gegaen, is u Ed: h: achtb: van hier door d' Ed.e heere gouverneur Laurens pijl en Raet onder dato 16.e vande voorsz maent in alle onderdanicht. geadvis.t 't geene tot die tijt onder dit Gouvernement was voorgevallen, daer van wij willen hopen u Ed.e h. achtb. nu allange sullen gedient, ende het selve bij u Ed.e h. achtb: met genoegen sal aengenomen zijn, niet te min gaet het affschrift van den Brief nu nevens, ende waerbij wij mede gevoegt hebben de copia der brieven door d' Ed.e heer gouverneur en den raedt voornt den 9.e ende 27.e Januarij verleden, met de

schepen

Van Ceylon onder dato 14en April Ao 1682

schrijven Commandeur en Commissaris ende fluijt Westerw-
amstel direckt mitsgaders met de retoure over patria
aende Hoog Edle heeren Majores int patria geschrn, —
waer uijt u Edle H. Achtb: den toestand, ende vredige
possessie deses Gouvernements met Verbiedinge van
ons nader vertoont werdt, naer het depescheeren
van vande voorn advijsen met de schepen gemelt
ende dat de besendinge nae andere quartieren
mede geschiet, ende alle plaatsen deses Eijlants
de noodige en vereijste ordre gegeven, ende schoonder
waren is bijden Edle heer Gouverneur goetgeacht
dat als door hem niet besonders voor eerst te
berichten souden sijn, ende sijn Edle niet gerust
sijn persoon elders anders connen bewegen, omme
naer u Edle H. Achtb: intentie den visite rontsom
om desen Eijlande, ende u Edle H. Achtb: van
ware gelegentheijt van Comps steeden casteelen
forten en Eijlanden &ca een oppertst rapport
te connen doen, voornemende sulx met de comm-
=andeuije van gale te beginnen, waerwaarts sijn
Edle den 24en februarij jongstleden te lande
vertrocken is, ende ons alvooren bevolen heeft
bij aencomste vanden Binnatten bodem u Edle H.
Achtb: vande voorvallen 'tsedert het affgaen
vande hier aengenoemde brieven kennisse te geven
waertoe dese onse geringe letteren in alle
onderdanicheijt sullen dienen, ende bij ons naar
uijtterste vermogen betracht werden, daermede
u Edle H. Achtbare wel behagen, en vermogende
gunste te verdienen, aenvanckelijk seggen dan dat
alhier opden 21en Januarij (Lode zij loff) het
schip de Batavia voornt. becomen uijt Japan

over

Van Ceylon onder dato 14en April A:o 1682

over mallacca g'arriveert is, ende ons daermede
in handen gecomen zijn u Ed:e H: Achtb: seer g'eerde
en g'achte letteren vanden 7en 10en november des
affgebroocken staans de welcke ons met besondere
aengenaamheyt vertoonde, het van u Ed:e H: A:
goetheyt en resolutie was geweest Ceylon boven
de baltick matrosen reets voor affgesonden en
hier aangekomen, te recruteren met een getal
van 150 Europese soldaten en 50 matrosen mitsgaders
een capitael van thien duysent goude Coupans
voor den handel op madure, waer van 5000: met
de voorn: betuwe en d'andere 5000: met 't schip
'twapen van middelburgh op den 23:e februarij hier aan
gebragt zijn; de soldaten, en 20 zeevaarende
hiermede behouden en gesont verschenen, en daar
van eenelycke - - troepen op de reyse overleden
mitsgaders met deselve redelick versterckt, en
tot het g'ordonneerde getal van 3000 troepen
gebragt zijnde, soo vinden ons op het hooghste
verplicht u Ed:e H: Achtb: voor dese sorge
en bestellinge seer deemoedick te bedancken, gelijk
by desen met alle ootmoet geschiet hopende dat
de gebreeckende dantick matrosen met de catten
opmeer en Zeelenburgh hiermede in korten
zullen arriveren, en ons met den lasten toegeb:t
worden u Ed:e H: A: bevelen en advysen over
vele saacken dit Gouvernement betreffende,

de goederen en coopmansz: die op u Ed:e H: Achtb: ordre
voor mallacca ondingh-dingh noch int voorn: schip
de betuwe zijn gescheept, hebben de overleden
behoorlijck en volgens de cognossementen en facture

rijs

Van Ceijlon onder dato 14en april Ao 1682

uijtgevoert, ende is dien bodem den selven dagh nae sijn
aencomste off opden 27en Januarij van hier over mallaca
nae Sumatta affgevaerdicht, ende nae 't seggen vande
overheden van Gouverneuren den 18en maert aff en aend
man bij haer gesien, sulcx daeghs daer ook al in
Sumatta sal gecomen wesen, den 23en februarij daer
aen quamen alhier te gelijck te arriveren 't schip
middelburgh van masulipatn: en 't fluijtje de meeuw
uijt bengale, die weijnigh nae 't stoffen vande hier voor
geschreven 5000 goude coupangs, en 30: ps allassen
en 2000: ps gorij uijt de middel landen ophouden
wederom afgesonden, en daer van tydinge van mallabaer
becomen hebben, dat sij beijden haere reyse nae
persia vervoordert hadden, alwaer Godt almachtich
haer behouden gelieve te laten aenlanden,

Inde missive van hier den 9en Januarij aan d'Ed:le heeren
bewinthebberen ter vergaderinge vande 17en geschr:
sal u Ed:e H:n A:n gemelt zijn de becommeringe voor de
suijckerzorge op Ceijlon, mits het sobere succes
en 't bederven van veel granen int landt van
Lanschouwer, mitsgaders het verbodt om geen rijs uijt
bengale te voeren, ende dat overzulcx van hier
nae mallabaer versocht gedaen was, omme ses
hondert lasten rijs op Canana in te coopen,
welcke naderhandt noch met twee hondert
lasten hebben vergroot, en tot affhalinge
vande selve, en eenige andere benodichheden
van houtwercken, cajen &ca derwaerts gedepescht:
alle de bodems die bij ons aende handt, en gewest
zijn de Civet catt, nederhorst, de jachjes
nigombo en trincquenemale mitsgaders de fluijt

't Huijs

Van Ceylon onder dato 14en April Ao. 1682.

thuijs te brengen, en 't cathoodtschip, 't jachtje nigombo
met eenen bevelende tot het overbrengen vanden heere
Commandeur Dominicus van Gotsten die den 3e maert
gehouden op Jaffanapn. aangeland is, sijnde alle de
voorn. scheepjes mede gehouden op mallabaar en Canara
gearriveert, en ons den 9en en 10en Courant vande
selve vaarder toegecomen thuijs te brengen, en de
catt nederhooft, d'eerste beladen zijnde met
246165 lb peper en 101½ Corgies kleedtsuijden en
d'ander met 125⅓ lasten rijs, waarmede den lesten
daags na zijn aankomste naer Gale is getrocken
omme dat Commandament dat alleen verlegen en
ontbloot was, daermede te provideeren off het thuijs
te brengen zijn peper daermede sal ontlossen en
alsdan tot het overbrengen van arreeq nae
Cormandel off wel eldens anders geemployeert
werden verwachten wij van ouden Edle heer
gouverneur te verstaen, en hoopen daar toe voor
'taffgaen van desen noch ordre te becomen, dat
u Edle Hoog Agtb. in desen dan mede sal gecommuniceert
werden het gem. fluijtschip was expres nae Ceylon
gesonden omme balcken en plancken, en voorts coetuijds
cajer &ca. dat aldaar voor Ceylon versamelt was
over te halen, doch den raat van daar schrijven ons
aan dat het onmogelyck is geweest desen bodem de
voorn. houtwercken conde innemen ende den selven
dienvolgens met den peper en kleeden hadden moeten
afladen, waar van behalven de voorsz andere
benodichtheden noch al een goede quantiteyt in
voorraat leght, die wij hadden gedacht voor

'tinbreecken

Van Ceylon den 14en April Anno 1682

t'inbrengen van sd: W: moisson met de voorn: bodems
te laten afhalen; doch deselve wat lange op weg
gebleven ende den tijt daartoe niets wat verre verlopen
zijnde, soo sullen wij daer van noch een deel moisson
versteecken zijn, dat om de hooge noodsaakelijckheijt
vande houtwercken en Cormandel en bengale met
de uiterste quantiteijt peper niet sullen connen
gerecht werden seer qualijk comt en ons in sulcke
gelegentheden al wat verlegen sal maacken, hier
bij voeght ons mede seeker hoope gegeven dat onse
benodicheyt van rijs mede int geheel sal voldaen
werden, niet uijt gebreck van dat graen dat op
Canara in overvloet te becomen was, maar door
quaetwillicheijt vande hovelingen van het Canarase
hoff, die d' E: comp: seer eindelijcke waren onder
de coopluijden beletten haren rijs aan onse
residenten te leveren, waar door de heer
Commissaris en Commandeur Marten Huijsman genoot-
saackt was geweest met den gestelden Canarasen
hoffs Coopman een Contract van 800 lasten te
sluijten om met Japans staafcoper tot 18 p:a
sanmg: van 112½ stuijvers piccol van 125 lb te
betalen, en den rijs ⅔ witte en ⅓ bruijne te
rekenen a 20½ rd: 't last dat wel een
redelijcke prijs, doch desen Coopman van cleen
vermogen en een schuldenaer vande hovelingen
zijnde, was de vreese den selven sijn Contract
niet half soude connen voldoen, en andere die
't vermogen wel hadden, hadde men uijt gesegt
dat die niet begeerde aen Comp: marckt te

verkoopen

Van Ceylon den 14en april A.o 1682 —

vercoopen, onder t welcke en ons soo veel mogelycke te
helpen, mitsgaders mallabaaren te providéeren, de heer
Commissaris noch een apart contract met den Coopman
babba parbou (doen mede op bassaloor zijnde) onder de
landt aangegaan had, van noch 400: lasten rijs ten prijse
voorn.t voor contant en eenige Coopmanschappen
omme die binnen Comp.s scheepen die ontrent de
Canarase cust benoorden mont Dellij souden comen
te leveren, te vatten soo wel den rijs van den Hoffs
Coopman mosten wachten, en anders deselve met
een nd.n 't last voor vracht op Cananoor en twee
nd.s op Cochim te bestellen, waar op echter noch
niet meer dan de 125 1/3 last met Nederhorst
overgebraght, op deselfs contracte voldaen was,
dogh den schipper van gem.n bodem heeft ons verhaelt
dat de apparentie als doen sich beter begonden
te vertoonen en den Coopman kintzaly alle
mogelijcke devoiren aanwenden, sulx wij willen hoopen,
onse uytgesondene bodems in corten met das
noodige graen sullen overcomen, ende de schepen
uyt Bengale mede voort eyndigen deser maant opdagen,
wanneer wij eenemaal buyten verlegentheijt
sullen sijn; uyt laest genoemde rijcke sijn wel vier
Stuks inlantse scheepjes op gale aangecomen,
dogh niet meer als een vant selve heeft ontrent
1000 man rijs mede gebraght, en d'andere met
cleeden affgeladen zijnde, waar van noch geen
contract gemaackt is, en u Ed.le H. achtbare
ten naesten nader advijs sal gegeven werden, een
Hollandse Stuijrman op het laeste scheepje

bescheyde

Van Ceylon den 14en April Ao. 1682

afscheijden, hebt verhaelt dat op haar vertrecke
het vervoeren vanden rijs toegestaan was, dat wij
met de overcomste vande fluijten de gulde wagen
en oudenburgh hadt seeckerlijck hoopen te
verstaan, sijnde de hoeker de lisse den 17en
februarij vandaar over Jaffanapm: en Trinquelm: met
eenige g'eijste behoefden voor die plaetsen, en
ons alhier g'arriveert, ende tot het overbrengen
vande goederen van Tutucorijn als anders ons seer
wel inde handt gecomen, alsoo wij met het
versenden van alle de voorn. bodems hier [illegible]
't begeeren in 't vaarwater hadden, hebbende den
Ysel op Tutucorijn moeten ver~~mindert~~ limiteert werden en daer
aan soo veel te doen gevonden dat nae eenige twee
maenden onderhouden geweest sijnde nu eerst gedaen
gemaeckt is, ende alle dage hier met een [illegible]
ladinge verwacht werdt, de hoeker molenaer die
mede met langer hebben waren gehouden conde
worden was nae Calpentijn gesonden, omme aldaer
met soo veel arreeck als bequaemelijck conde
werden ingenomen hebbende, daermede nae Tutucorijn te
vertrecken ende aldaer van sijn gebreecken geholpen
te werden, wacktoe den selven den 20e febr. met
560 lm arreeck van Calpentijn versonden, ende
daegs daer aen int gesicht van Tutucorijn geweest
is, comende met een opperwint en labberkoelte
langs de Eylanden, ende met meeninge het
Zuijder gat in te loopen, doch het buijten oft
polants niet genaeckende, bevonden aldaer maer
3 en 2½ vadem water, waermede wat afhielden,

en

Van Ceylon den 14en april Ao. 1682

en den hoeker daer egter tegen aen dreijvende, quam
deselve lagh opde klippen te stooten, ende tegen
alle aengewende debvoiren ende hulp middelen
van lands om dien bodem daer vandaen, en int diep
te brengen, soo vast inde voorñ rotsen te raecken
dat den 22e februarij des namiddaeghs is comen te
bersten, ende verongeluckten, waervan den comman-
deerent stuurman en verdere hoofden uijt de
genome informatien geen onvoorsichticheijt ofte
eenige quade handelingen schijnen gebruijckt te
hebben, ende de ongemanierheijt vanden hoeker,
ende dat tegen het rode en ongeladde zeijlen
indraeijden oorsaeck geweest te zijn, dat den-
selven vande klippen heeft moeten geklooft
werden, waer bij de compe egter niets anders dan
een hol van den out, en afgevaren bodem heeft
verloren, zijnde alle het touwerk, loopende
en staende want, zeijlen naels &a, en den anker
int geheel behouden, mitsgaders de coopmanschap
aenspoude tot 55 f:as de bhoij te gelijcke brocht
verleken prijs ende ooch 56 f:e voor yder baij-
noch dagelijcx op hitieroijn boven den anker bedongh
sint tegenstaende den mallad= anker daer even
sprecke aengebracht wert, daerby ulluijt den
clederen handel aldaer mede noch gelden voort
gaende ende sullen wij in het lands off gebiedt
vanden coninck van Indravacoor op [illegible] attane ni what
meerder niet komen te genieten, alsoo niets den
schrankagie van ontrent 300 Rds als dat hoft

te

Van Ceylon den 14en April Ao. 1682

te vrage gebracht is, dat wij den landtsonderkindert
aldaar sullen mogen drijven, ende een eijgen packe
huijs tot het bergen onser goederen hebben, dat
den gem: Coningh belooft heeft selfs te sullen
laten maecken, waer van het vervolgh u Ed.e Ho:
Achtb: ten naesten hopen te berichten, ende de
wijle wij vande Cust madure hebben begonnen
zijts aan te roeren, sal het niet qualijck passen
dat wij het geene daer verder van te seggen
valt hier eenlijck aen roeren, ende u Ed.e
Hoogh Achtbare naer onsen plicht vande
gelegentheyt en 't gepasseerde aldaar kennisse
geven, de peerlbancken zijn aldaar desen Jaare
niet geheel weder gevisiteert, ende doorgaande
zeer sober, en van weijnich apparentie bevonden,
eenelijck de groote bancke Kounaicompack suijver
en met schoone oesters beset zijnde, die noch
omtrent twee Jaar tijt van noden hebben, om
bequam om te duijcken sullen wesen, sulx als nog
geen hoope is om een goede peerlvisserije te houden
gelijck de gehouden aanteeckeninge en rapport
vande voorn. visite u Ed.le Ho: Achtbaerheden des
believen breeder sullende aanwijsen, de bancken
en reeden van Manaer tot Chilauw werden nu mede
besocht en wenschen dat die wat goets mogen
beloven, daer van de bevindinge u Ed.e Ho: Achtb.
ten naesten almede sal toecomen, in het visiteren
vande voorn. bancken, en oock het Tjanco's duijcken
hebben het volck vanden Madure soo nu en dan

al

Van Ceylon den 14en April Ao 1682

al eenige veranderinge tracthen toe te brengen, doch
sijn selvers niet billicklijck affgewesen, ende die luijden
gestadich tot het Ladsche gouvernement, verders schijnt
het ons toe dat door verscheyde inconvenienten soo
veel van die koorns niet sullen opgebracht werden
als Ao passo is geschiet die landen blijven noch even
onnuttigh ende het meeste gedeelte daar van bijden
maijsoender beset, waerinne den Teuver hem nu mede
tegen gecomen, en te velden getrocken is, omme die
verlooren Landen van sijn heer te helpen recouvreren
doch off den selven daertoe debvoiren genoech sal
komen, moet den tijt leeren, onderwijle en geduirende
dese revolutien hebben wij hoope gehadt, het
restenende vande steene muijr ande logie op tutucorijn
voort op te halen en daertoe de materialen reets
bijde werckers gebracht, mitsgaders de metselaers
van hier besorget, doch is het arbeyden de onse
selvers met groote dreygementen verboden, ende
niet anders als bedeck genoech te kennen gegeven
dat sulx alleen geschieden om daar door een schenckagie
van ons te becomen, 't welcke in dese tijden niet wel
bestelt soude sijn, ende op dat wij hier door geen
molestie inden handel te landewaart in mochten lijden
is naerderhaants ordre gegeven, met de Lantregenten
een minnelijcke en rustelijcke correspondentie te
en houden, ende haar geen misnoegen te doen nemende
veel min tegen haar wil en protestatie het gebroocke-
kende aande guardijn en puntjes der logie op te-
haalen, hopende dat metter tijt niet genoeche, en
sonder dat het d' Compe veel sal behoeven te costen
noch wel te krijgen in UEdle Hr. achtb. bevel

omme

Van Ceijlon den 14en April Ao. 1682

omme geen goederen op Corolan meer aan te brengen
is mede derwaarts besteet, en sal de opsendinge der
coopmanschappen als nu van Pangely off Piramanel geschie
den, dat inde lijwaten veel geen differentie, doch op de
coopmansz. 27: fa: sal differeren, die de coopluijden
minder dan voor henen sullen betaelen gelijcke u Ede
H: achtb: voor desen mede is vertoont, ende inde —
missive aan Hoogh Ede heeren majores meergem: —
sullen u Ede H: achtb: gemelt hebben dat den keijser
sich noch seer hantwerckingh betoont, en sich niet
verwaerdicht heeft op onse olas te antwoorden
daer soolange hij hem met de oorloghs saecken
inlaet, oock niets van te verwachten is, ende bij
ons soodanigh sal moeten verdragen werden, tot u
Ede H: achtb: daerinne anders believen te
disponeren,

Den gewesen commandant der gem: Custe Thomas van
Rhee is alhier den 3e februarij aengecomen, ende tot
hooft administrateur voorgestelt, hebbende den vrunde
Joan van Vliet soo lange het gebiet op Tutucorijn
en transport overgenomen, omme het indienforme
aende opperkoopman Rutgaert de Heyde vorder over
te geven, welcke ten lesten ten dien eijnde den 29e
maent alhier van Jaffanap: g'arriveert is, ende
bij deese gelegentheijt nae de Custe van Madure
staet te vertrecken, dese materie Tinnejinne —
gevoeght en ons een weijnich hebbende door
roeijluijden van het verhaal wat gelevert hier
aen gewerckt, en hoedanich geemploijeert zijn, dat
u Ede H: achtb:r mede bij een aparte lijste
werdt vertoont, soo sullen deselve nu vorder —
beginnen, ende u Ede H: achtb:, ter kennisse geven
dat

Van Ceylon den 14en april Ao 1682 —

dat de fluijt Sluijs te bengale zijnde voorgenoemt voor
calpentijn een arrecqs ladinge hebbende overgebracht
den 24: december van galle naer Cormandel is gestoocken
met order de voorss. rijsten op ponto novo te lossen, ende
als dan sijne reijse naer bengale voort te setten, omme
was het doenlijcke noch in dit mousson aldaer te
sijn, waertoe den selven een maent vroegh gevoeght sijnde
quam dit bodem den 27: Januarij seer onverwacht weder-
voorde Baij van Gale te verschijnen, hebbende voor
inde boght een leck ende volgens de gehoude —
journaelen vande schippers overleeden nae haere gissinge
op de lengte van 113 graden geweest ende alle
ijveren nae de kuste van Sumatra uijtgesien die door
de sterke stroom verre misgeloopen ende voor —
bevongen. plaets gesocht waren, en de wijle ons —
doen scheeps ruijmte quam te gebreecken om onse —
benoodichheden van mallabaer en canara gelijcke voor-
gesegt over te halen, soo wiert goet gevonden den
arreecq op gale aen lant te laten brengen, en de
fluijt nae dat van sijn leckagie geholpen was, —
nae mallabaer te senden, werwaerts mede versonden
is het fluijtje baren naer dat alle de goederen
bijden heer commandeur Vanderstel van ons gelicht
excepto den rijs ~~daer inge...~~ waren omme op canara
voort soo veel rijs ingegeven te worden als souden
connen voeren, dat wij op ontrent .. lasten hadden
gegist, dogh niets de opstaculen en verhinderinge
int contracteeren vanden rijs heeft het maer 41 2/3
lasten mede connen nemen, ende den heere —
commissaris Huijsman de overige plaetsen met
40 kisten en 17 packen versen Cardamom gevult omme

die

Van Ceylon den 14 april A.o 1682

die aende laetste retourschepen over te geven
die wy wenschen door het selve beloopen ende
door de goedtheyt des heemels behouden maer
overgebracht werden, de papieren die wy daermede
voor uEdele H.n A.n van het opperhooft en den
raadt op t'eylandt mauritius ontfangen hebben, schieten
desen, ende gaet nu mede aan uEdele H: A: over
een cassie met gesaagde Ebbenhoute platen, waer
van eenige tot een monster in vier cassen besloten,
met de retourschepen van hier aan d'Edele heeren
bewint hebberen mede over gesonden zijn,

Dat om de groote quantiteyt coopmanschappen die wy aende
handt hadden, en die uyt persia met 't jachtje nigombo
en Ziratta den 3 January met spoedt daar noch by
quamen een derden bodem gebruyckt hebben ende de
fluyt wester amstel daertoe den 25e december
wech van paste uyt bengale is comen te arriveren
gelieve uEdele H: A: bijden brief daermede affgegaen
te bogen zynde die drie voorn. scheepen tusschen
den 20e en 21e january onder den zegen van Godt
almachtig nae ons lieve vaderlant vertrocken
alwaar wy verhoopen dat zyn H: Majt. deselve
en de scheepen die van uEdele H: A: affgegaen
zijn, behouden ende sonder rampen sal gelieven
te laten aanlanden ende d'Ed: comp.e van hare mede
gekomen rycke cargasoenen, die verwachtende
vruchten doen genieten tot soulaas vande groote
en excessive costen, die deselve daeromme heeft
te dragen de Coopmanschappen van hier versonden
hebben bedragen een somma van f 914813„19„ [illegible]
alsin—

Couverden

Van Ceylon den 14e april Ao 1682.

Gouverden en .	f 397164„3„1
Wester Amstel voor Amsterdam . .	„ 117919„10„3
Couwtjene voor Zeelandt . . .	„ 469730„6„7
En te samen	f 984813„19„11

gelijck uwe Edele Hoog Achtb: bij de generale factuire nevens
desen in alle Eerbiedicht. nader komt vertoont,
De avonturen van het Jachtie Mallabaaren sijn schepinge
op die reyse sullen uwe Edele Hoog Achtb: nu al verstaan
hebben, het selve heeft ons den 7e december Ao passo
449 Jongens Coolijden toegebracht ende tot den
3e Januarij om sijn onbeseyltheyt ende sterke
n: winden hier moeten aangehouden worden, waarmede
het nae Manaer is gesonden, ende nae dat aldaar
3 Olifantjes met tanden van ontrent 4: cov: yder
hoogh ingenomen hadden, den eersten febr. nae
Cochina vertrocken, waervandaen tot den 10e daer
aen onderwegh geweest ende Olifantjes gesont
overgebracht heeft, waarmede het versoecke vanden
heer Commissaris en Commandeur Huysman, en
den Raet van die kusten nu is voldaen, ende
soo wij verhopen yts goets mede op Mallacca off
Canana sal te wege gebracht werden, twee
stux van dat animael staet van Jaffanapatnam mede
nae Cormandel gesonden te werden om te dienen
tot vereeringe aan eenige grooten van Golkanda
in recompens van het bestellen der Jacht [illegible]
en valcken voor den Ceylonschen keijser die d'Compe
nu al een goede somma gelts gekost hebben ende
des niettemin veel beschiet souden sijn soo daarmede

mede

Van Ceylon den 14e april ao 1682

maecte het opschrift van onse heeren Superieuren en Edele hooge achtb.en sonden bevelyckt werden, wat tydinge wij van dat hoff, ende opgesondene geschencken hebben staet ue Edle h: a int vervolgh gecommuniceert ende hier nu vervolgens en cortelycke aengehaelt te werden den toestant deses gouvernements waer inne wij gevenwoordich onder den genadigen zegen van onsen goedertieren Godt voortsom genieten den gewenschten rust en vrede ende hebt daer onder de Commandeurye van Jaffanapatnam dezen jare eenige cooplieden van Golconda overgekregen, ende daer aen verkocht een getal van 20: stux elephanten ter somma van 5125 rdrs die wy wenschen dat nu al hun verdubbelt ende noch eenige beesten alder man geholpen zyn, waertoe den heer Command.r van Vorsten en Raet haer groote hoope gegeven was, en hoewel aldaer ryckelycke beesten waren gestorven, soo en quam het daer als noch geensints te gebreecken, ende wierdt door de Jagers mede soo nu en dan noch eenige Elephanten opgebracht gelyck mede op Battical en Trinquinamale daer werden eenige bequame beesten in voornoemde hadden die by eerste scheeps gelegenth.t naer Jaffanapatnam stonden vervoert te werden den Lantbouw wort in dat distrikt mede seer wel behartigt, ende den inwoonders daertoe besonders aende kant van Battical genegen gevonden Gode Almachtich believen

Van Ceylon den 14 April A° 1682

beleeven haeren arbeyt te zegenen, ende 'tzynen tyt
een overvloedigen oogst doen erlangen,

De sorge die wy op Colombo gehadt hebben voor den
rys tot spyse vande groote gemeente aldaer is ons
naderhant benomen, ende syn deselve met die
overcomste van een menichte Hollantse vaartuygen
met dat graen van Cormandel in een overvloede
versien geworden, coopende den slechten rys ~~voor~~
voor 15 st: en den besten off witten voor dantick ende
die tusschen beyden voor rd: 20 en 21 rdrs vallende
penningen die banquiers alhier vaeder aende E:
comp in anneleg besteeden, ende al 1303 am van
die vruchten vervoert hebben, waer by wy staet
maecken noch een minsten soo veel am: aende selve
sullen vercoopen ende d'E. comp: gevende de
Calpatynse noten om dat die ordinair geslecteerden
is, tot 4 1/3 ende Colombos en Calitursche tot 5 en 6 1/4
een goede stuyvers mede komen te proffiteeren,
te wenschen zynde dat wy maer genoegh rys aende
Landt mogen crygen, omme den anneleg die meest
in voornaemste leyt, en dagelycx staet in te komen
off te halen, en naer Cormandel te senden, alwaer
den heere Gouverneur en Commissaris [illegible] en raedt
het achterblyven der selve ons in haer schryven
aan d'Edle heeren Majores heel lasten comen te
leggen, ende van onachtsaemheyt te beschuldigen als
off het niet aengebrackte van gelegentheyt
maer onse wille hadde gemanqueert, niettegenstaende
dat haer Edle 't contrarie ten vollen is gebleken

ende

Van Ceylon den 14 april A.o 1682

ende aangewassen, soo geheel onmachtich vry-
gemaeckt sijn sulx U: den arreecq toe te senden,
ende haar Edlen luijden dien volgens den Coop-
luijs grootelijcx geabuseert waren, 't welcke noch nader
door d'Edle heer extraord.s raet en Gouverneur
Laurens Pijl en den Raedt inden brieff van hier
vanden 9.e January aen d'Edle heeren bewinthebbers
is gedemonstreert, ende by den selven brieff alhier
mede in alle onderdanicheijt aen uwe Edle H: achtb.
beschreijden en wijs oordeel werdt opgedragen, end
gedefereert,

Op Jaffanapatnam is int laetst van 't gepasseerde Jaar
door quaet weder komen aentestranden seecker —
portugees scheepje genaemt St. Anthonij vande Bn.
Roos, naer Goa gedestineert en beladen met
arecque c. welcke die nat geworden en naer dat
weder gedroogt waren in voorn. scheepje —
affgeladen sijn, onderwijle de bevrachters van
't selve dit verstaen hebbende sijn hun bancksael
met een gehuurde prauw gevolgt en hadden
daerinne affgeladen c. welcken tuijchen en salpeter
die by 't voorss. scheepje achter uijt gesteijlt
waren en werde mede soo veel als het scheepje
manaers Inghelsche wilde passeeren, sonder eenigen
't tol voor haere goederen te betalen dat
haer weijerde affgeslagen, ende gesegt, daer
over ordre van hier mosten affwachten, als
wanneer daer tegen een schriftelijcke protest
(dat in copia desen verselt) hebben overgelevert

ende

Van Ceylon den 14 april Ao. 1682

ende uijt haer schuijt soo veel goederen uit het scheepje
St. Anthonij geschept als het selve conde innemen
ende dat suijcken om laten vertrecken, begeerende
als doen met de prauw sonder den tol te betalen
door manaars Ingesetene hunne reijse te vervorderen
t' welck haar alsnoch afgeslagen geworden, ende
van hier naer derwaerts geantwoordt is, dat de
portugesen op haere gedaene protestatie souden te
gemoet werden gevoert, dat d'E. Compie: geene vaar=
tuijgen sonder tol te betalen door Ingesetene van
manaar laet passeeren ten sij deselve met maintementos
nae Colombo gedestineert sijn, ende sulx met een
vaartuijgh vanden Coopman babba op mallabaer voor
desen was geschiet, doch dat om de g'alleguende
redenen in haar protest (van dat den tol van
onse schepen in marraure en elders niet genomen
wiert en niemant geweertight van sijn Coopmanschappe
betaelde dan ter plaetse daar deselve ontlost
en vercocht werden) den vrijen tol souden becomen
hier geen plaetse konde hebben, en sulx alleen
sprekende op openbaere reeden, alwaar vaymende
niet gewoon waren tollen te vorderen van
passeerende bodems, ende haere ingeladen goederen
niet vercochten gelijck op Cays voor het aenlandt
brengen er weder in scheepen van hare nat
geweerden Coopmantsn oock niet geschiet, doch
dat het met enge doorvaerten off Canaalen daer
waert gehouden wort, ende vaartuijgen subject
sijn aan te leggen, geheel anders gelegen

was

Van Ceylon den 14 april A° 1682

was, en onse schepen op de plaetsen der Portugesen
sulcx oocq subject waeren, en op de riviere van Lissebon
int gebruijck was dat aldaer den vollen tol van
alle coopmansch:en betaelt wert, soo de schepen
derwaerts heenen aldaer gestelt konnen te passeeren
gelijck noch jongst met het fluijtie de gulde
wagen soude geschiet sijn, ingevalle den schipper
niet gewaarschouwt was de riviere soo hoogh niet
op te lopen, ende dat het inde Engelse van
manaer een oude recht sijnde sij oversulcx daer
aen mede moeste gehouden sijn ende die Engelse
niet vermogen te passeeren, sonder alvooren den tol
betaelt te hebben ofte anders buijten om konden
uijtrecken, 't welcke alsoo lieft gesien hadden de
wijse dat volckje doch niet goets met d'comp:ie
voor, ende daeromme met den Ed:e heer onsen
Gouverneur voor het toecommende derwaerts
geordonneert hebben, haer volgens uEd:les H: acte
bevolen off te wijsen, ten ware eenige ten
hoochsten aenbenoodicht waeren dat haer ter verschen
sat konnen besoet en dan gelast werden te
uijtrecken, en de wijse al voor lange gestatueert
is dat geen schepen door manaers Engelse sullen
gevoert werden, is sulcx wijder in aenmerckinge
genomen, ende almede dat hen ordre gegeven
dat voortaen alle contrabande en andere goederen
die de vaertuygen tegen den inhout der passen
inhebben, sullen geconfisqueert werden 't waertoe
mi niet de Portugesen niet is geschiet, om dat

sij

Van Ceylon den 14en april Ao. 1682

sij bij een getuygt schrift van het opperhooft van
Negapatnam versekert hebben de goederen haar
toebehoorende en dese die op de cust daar in geschept
mitsgaders naer Goa gedestineert waaren oversulx
gantschelyck verloren en dat UEdele D: A: deese gehoude
procedures en gegeven ordre sullen gelieven, van
tgoet te keuren en te approberen,

Uyt het Singaleesche hoff vallen als nu dagelycx veel
valse tijdinge, en geruchten uyt gestrooyt, doch
komen selckerens soo veel vanden anderen te schillen
dat wy daar uyt niets vast off seecker connen besluyten
het waarachtige is dat den gesant Mierop op
attolie off ampio met de geschenckten noch al
verwacht de goetheyt van Ragia Singa omme
hem ten hooff te ontbieden waarvan den selven
soo nu en dan al sterke toeseggingen gedaan, en
soomen voorgaff preparatie gemaeckt souden sijn
doch het effect blyft noch achter, en souden nu
vanden uytgestelt onder belet vallen door het
nieuwe Jaar vande Singaleesen onder de dagen die
by haar quaet gent. werden, onder voor in slachs
vande aenstaende maent niet connen te eyndigen
off het dan eyndelyck lucken sal moet den tijt
leeren, wy vreesen het van gantscher harten
onder dat het Gode doch eenmael believen mach
de persoonen die met gewelt opgehouden en van
UEd. omp: als eerlijcke gesanten opgesonden
onder die alle niet anders als gevangenen te
houden

Van Ceylon den 14 april Ao 1682

houden zijn, te verlossen, ende het hetere vanden troost te meygen tot billicke ende aenschuydentst.

Met het schip de genoemde werde is aen UEdle H: ae van hier mede affgegaen de copia van onsen Eysch van benodicheden voorden Jaere 1683 en 84 die nu met kennisse van onsen Edle Heer Gouverneur met soodanige goederen is g'amplieert als wy alhier meesten hooghsten om benodicht zyn, ende UEdle H: A: by desen sal comen te blycken waerop wy onderdanigh versoecken dat door UEdle H: A: mede acht genomen ende deselve voldaen mogen werden,

Den tweede obligatie vande penn: die de hoofden van het Hamsschip op twinquen van D: Comp: genoten hebben, gaet mede hier nevens, dat verlopo ten overvloede ende DD: Comp: doorden koninck van dat rycke op 't overkomen van d'Eerste al voldaen sal zyn,

Noch waert desen vergeselschapt van een beslooten schrifteel proces tusschen den heere Gouverneur R: Padbrugge als Eyss:r en den Cap:n der Burgerye alhier Du Tramblay borge en principael voorden Luitenant vande gem: burgers angelo pegalotti ged:n voor den Raadt van Justitie alhier ingestelt en ten diffinitive uytgesproken zynde, waerby voorn: Du Tramblay gecondemneert is, inde voldoening van vyfthien hondert en vyftien rds met de verlopen Intrest affslach Solutium, ende van het welcke den selven sich helst gestelt appellant anden achtbaren Raadt van Justitie tot Batavia, gelycke UEdle H: A:

by

Van Ceylon den 14 april A° 1682

bij het jongste schrijven van hier is geadvist., mede
Dienstelijck versocht uEdele H: A: gelieven te ordonneren
tot hoe hoogen somme den raet van Justitie alhier
gequalificeert sal zijn te wijsen by appell, waer over
dan bij uEdele H: achtb: gedisponeert zijnde versoecken
oodtmoedelijck dit proces daer nae mach werden
gereguleert offte wel soodanigh als uEdele H: achtb:
sullen bevinden te behooren,

Nae dat wij lange uijtgesien en den bodem uijt Suratta
verwacht hadden komt hier eyndelijck op den 10: courant
gode zij loff van daer ter reede het schip Couwerven
voor Ceijlon en bengale mede brengende de volgende
contanten en coopmanschappen, als:

400 ℔ silvere ropijen —
500 p:s blauwe breede bastas —
540: sobaste breede d° —
2: ℔: gout en silverdraet —
12: p:s allassen —
150: d° goude en silvere lintjes —
150: p:s smalle chitsen —
23720 ℔: 4 ℔: madostij off sayvontel voor Cormandel —
15: lasten tarwe —

waer van wij den bodem aenstonts hebben ontlost mede
met water en brandhout versien, dat echter soo haest-
=ich niet heeft connen geschieden offte heeft den
selven daerom tot heeden moeten aangehouden
werden, Godt de heere gelieve dit schip behouden
en voorspoedich by uEdele H: achtb: te laten
aenlanden, Sullende uEdele H: A: daermede becomen
den pacquet Suratse en mallab: papieren, mede
vaert met het selve nu tot uEdele H: A: over den
Cap:n Harman vanderpoel soo mede seeker

Matroos

Van Ceylon den 14 april Anno 1682

matroos genaemt max Gouverneur van Ham, [doorgehaald] der vrecken
der vrecken op t schip de Doe beschreven gebleven en
op pallicatte is blijven staan, van waer hem alsdoen
begaft op den weg nae masulipatnam: om hoope aen
deen off ander compagnies schip te sullen aenboort comen
doch alsoo hem die weg onbekent was, is hij die
plaets voorby geloopen, ende tot aan het rijcke van
bengale gedwaelt, alwaer aen den riviere een cleyn
vaartuygje genomen en daermede drie dagen in
zee geswerven hebbende d'boeckers de lijsten ontricht
alla de gale ontmoet, en daermede hier aengebracht is,

Dergisteren is ons bij een brieffje van d'Edle heer
onsen gouverneur vanden 11 d courant uyt gale adviseert
dat aldaer noch een moors schip met ontrent 7000 m:
rijs uijt bengale was aengecomen, en die plaets nu
rijckelijcke soude kunnen geprovideert, ende heat
weder terst hier ontlost worden, den vrecken doen
noch in ons gesicht was is ten eersten dackroe
te rugh geroepen, ende op d'order van sijn voornoemde Edt.
d'fluijt t huijs te bevegen met den peper en 50. kisten
ropijen nae gale gesonden, waar van de ropijen
voor bengale sullen dienen, en vande Londers
overgekomene kisten al hier met meede aengehouden
worden, dan uijttevels voor den handel van madura
comen te behoeven,

Donderdvolgende persoonen hebben al hier in compagnies cassa
getelt de somma van Rdrs 3650 .. als

Capitain waanderpoel om aen hem selfs, in Rdrs 3500: —
d Eerw: predicant Simon heat om aen
den coopman pieter Silvius en pieter
van nijswijck Sdrs vande weeskamer
betaelt te werden . . . . 150: —

Rdr	3650

das

Van Ceylon den 14 april Ao 1682

dat wij dienstwillich verheught sijn op 't vernoomen der wisselbeurt
soodanich door uwe Ed: Ho: Ag: naer geschieden ingevolge
vande promotie door de heeren majores op den wel
Ed: achtb: heere Cornelis Speelman tot Gouverneur
generael van Nederlants India, sal sijn hoog Ed:
nu al geintroduceert, en den volcke publicq voorgestelt
sijn, gelijck wij daartoe mede al lange uwe Ho: Ag:
vermogende ordre verwachten, en mits wachtende wij
voor aff bij desen wel hebben willen sijn Ed: achtb:
in die hooge en aensienelijcke charge congratuleeren
ende uyt grondt onses herten met schuldige dienstbaerheijt
toe te wenschen dat het den alderhooghsten en almagti-
=gen godt believen mach sijn Ed: achtb: te behoeden
met sterckte lichaemlt: wijsheijt, gesontheijt, ende
een lange vreedige ende geluckige regeeringe
mitsgaders dat de E: comp: onder sijn Ed: achtbare
bestier met veele voordeelen mach gesegent
haar en staet meer en meer gegrontvest, en krijcke
onses godts vergroot, ende wijder uijtgebreijt werden
uwe Ed: Ho: achtb: persoonen voorts generalijck en yder
int besonder toewenschende alle het gene tot uwe Ed:
hoog achtb: vernoeginge, ende wel wesen mach comen
te strecken en hiermede desen eyndigende sullen
ons d'eere aenmatigen ende noemen, uwe Ed: hoog
achtbare onderdanige getrouwe gehoorsame en hoog
verplichte dienaren en was geteyckent Thomaes van
Rhee, H. v. de heyde, Joan Castelyn, L.L. vander Becq,
ter zyden stont Colombo den 14e april anno 1682

Van Ceylon onder dato 14 April A° 1682

Patria

Aende Edle Heeren Bewinthebberen der Vereenigde
nederlandse geoctroijeerde oostindische Comp:
ter vergaderinge vande 17en tot Amsterdam

Edele Eerntfeste, hooghachtbare,
manhafte, wel wijse, voorsienige
seer genereuse Heeren

Edle Hoogh gebiende Heeren

Den toestant en 't voorgevallene op en onder dit groote
gouvernement is u Edle hoogh achtb: a° pass° den 9en
Januarij te water met de scheepen Hendrick Maurits
en Oostenburgh en over den lantwegh van Persia den
18e Febr: daar aen in alle oetmoedicheijt bekent
gemaeckt, welcke letteren wij hopen door Godes
goetheijt en 't behouden vaeren der gem: bodems u Ed:
ho: ag: wel sullen toegebracht sijn ende die
coopmansch: nevens die van Batavia den goeden
meert aangetroffen hebben, gelijcke wij hopen dat de
scheepen die de reijse nu mede tot u Edle ho: ag: staen
te ondernemen geen minder spoet en segen van God
de Heere sullen erlangen, tot deese besendingh sijn
door de hooge regeeringh van India geprojecteert
de scheepen Couwerden en Cortgeene, het eerste
alhier den 25e octob: van Batavia met eenige
coopmanschap: ende andere benodichheden aengecomen
en 't andere de reijse volgens de ordre van haer
Edle ag: tot Batavia over Mallebaer genomen hebben
om ons der nodige peper tot retour toe te brengen

is

Van Ceylon onder dato 14 April Ao 1682

is eerst den 8e Xbre passo hier gearriveert, welcke
bodems dan naer gewoonte eenvaerdigt waerende,
om regens den ordinary tyt der besendingh ingedeelt leyt
te zyn en soo spoedich doenls tot uEdele Ho: A: te schicken
soo hebben oock noodich geacht onse advysen aan
uEdele Ho: A: in tyts gereet te maecken en kennisse
te doen wat sedert onse lest voorgaen onderdanige
letteren onder dit gouvernement is voorgevallen
en gepasseert, doch op dat wy uEdele Ho: A: in desen
met geen dubbel verhael souden comen te moeyelyc-
-ken, vermits de materie daer van al wat langh
en geextendeert souden vallen hebben best en nodig
geacht alle de brieven 't verleden jaar aan de
Hooge regeringe in India gesz: vervolgens hier
voor naden anderen te laten inbinden, waar by onder
nevensgaende apart gebondene consideratien
uEdele Ho: A: tot den 16e Xbre des afgewaecken jaars
alles beknopt by den anderen vervat sullen vinden,
tgeene indessen souden wetten en konnen aanhaelen
en waar aan ons dan int wel nemen gansch eerbiedig
gedragen, sullende niet te min alhier noch van
eenige saaken en voorvallen yts in passant
aanroeren en uEdele Hooge A: kennisse doen van 't
arrivement der fluytjes de gulde wagen en Civetcat,
't eerste alhier den 27 July en het laeste den
12e augs verleden, Godt danck behouden aan
gekomen, voor welckers herwaerts sending en
'tonthebt eeniger benodicheyt daermede overgekomen
uEdele Ho: A: bedancken op de memorien der bevindings

van

Van Ceylon onder dato 14 april aº 1682 -

van haar aangebragte goederen, hier bezijden gaande
staat pertinent genoteert wat deselve volgens de
cognossementen hebben uijt gelevert en 'tgeene te cort
bevonden is en waar aff ons met eerbiedigst gedragen
soo mede aande copia vande recepis voor den schipper
vande gulde wagen Cornelis Blanckenoort volgens
de mede gegeven 2000 rd:rs aan ons gedaen, sijn
verrigtingh en wat wijnen geretourneert heeft,
mitsgaders hoedanigh daarmede aande Caab de
goede hoope gehandelt is, sal uEdle A:a: sonder
twijffel al langh voor desen en met de verleedene
Jaarse retour vloot door den heer Commandeur
vander Stel sijn bekent, gelijk daer van alhier
niets sullen aanhalen, geme: bodempjes sijn ons beede
wel jnde haven gecomen en naer dat alhier
eenigen tijt dienst hadden gedaen is het eerste
met aanleg over Cormandel na Bengale en
'tander na Mallabaer gesonden, van waer het ons
een peper last voorde retourschepen heeft
toegebragt, dit bodempje is wat redelijke
gebout, maer heeft seer weijnigh zeijlagie en
wert gemeent indien 'tachter wat scherper waes
geschoten 'tveel beter soude zeijlen, om de
swackheijt van 'tvolck hier te lande, daar op
vaarende, dient het oock van een breedtspit om
te [illegible] en met minder perijckel aenkeer
te vinden, te vaeren versien, sijnde de stuurplegts
wat swack van balckjes gebout en die alreede
en daar de roerpen overloopt doorgebogen, anders

vallen

Van Ceylon onder dato 14 april Aº 1682

weten niet dat aan deselve yets gebreeckt en het
welcke ons door haare Edele Ag: tot Batavia gelast
is u Hoog Edele bekent te maecken,
In alle de hier voorg'aenngeroerde ongerieffelijcke bodemen
aende hooge regeeringe in India zullen u Edele hoogh
achtb: ontmoeten en te voren connen van hooftbreeckinge
scheeps timmerlieden wij versien zijn en dat haar
Edele Ag: door eijgen gebreecke ons daarmede niet
connen assisteren, waar door 't welcke zeer
vertraeght en u Edele h: Ag: bodems al uijt gevaeren
werden, dat soo veel doenlijck tracten voor te comen
maar egter door ommacht niet soodanigh als
wel behoorde sulx hopen u Edele Ho: Ag: soodanigh
getal van dat ambachts volck sullen uijtsenden
dat haar Edele Ag: van Batavia ons daar van mede
sullen connen missen, kuijp timmerlieden zijn
hier niet nodigh alsoo dat werck wel niet swaere
connen afsien, die wel niet moij en civielijck echter
hegt en stercke arbeijden, noch vier oude en af
gevaeren hoeckers hebben alhier aende Lands
waar van twee soo leck zijn dat niet langer
connen gebruijckt en overschip na Tutucorijn
hebben moeten gesonden werden om deselve soo
veel mogelijck te verhelpen de andere twee
sullen mede in corten en als wij maar connen
een beurt moeten hebben, echter die bodems
niet heel langh connen vaaren en daarom hebben
ons gebreecke na Batavia aen haar Edele Ag: bekent
gemaeckt op dat wij met twee a 3 nieuwe

hoeckers

Van Ceylon onder dato 14 april A° 1682

Eerstens mogten wensen vernemen, wat haar Ed: a: hierop en de gedeeltelijk nieuwer molemarkers [illegible] zullen connen goet te vinden blijft ons noch onbekent,

Met de twee gem: stijtus gelde vragen en de sinkreat mitsgaders over den verhuurden lantpacht zijn ons uwe Ed: a: seer geaffectioneerde letteren van 21 9bre 1679 20 Juny en 29 october 1680 benevens den extracten uijt den generaale brieven door uwe Ed: a: aan haar Ed: tot Batavia gedateert 21 9ber 1679: 20 Juny 29 october 1680 en 23 January 1681 gesz: mitsgaders de dysselen voorden Jare 1682 ende bellijsten der vercoopingen der Coopmans wel toegekomen en al voort Cormandel, mallebaer en Suratte nieuwe gedeylt om haar Ed: nevens ons daerna te connen reguleeren, den dyssel soo veel in ons is, sullen soo veel mogelijcke in deught- saetsgoets trachten te voldoen,

Om nu opde saken Ceylon concerneerende en in der beroemde extracten uijt der gem: generaale brieven verratte antwoorden, neemen ons wel niemen niet nodigh te wassen vermits deselve genoech inde hier voorgeschreven brieven en consideratien vervat staet, hopende uwe Ed: a: daarmede vernoegingh sal toecomen uwe hoogh achtbare versekerende dat uwe Ed: a: niet geen ydel hope sullen voeden en dat van hier geen andere advysen sullen ontegaen als die niet der waerheyt over een connen en waar op uwe Ed: a: sekere staet en uwe mesures sullen connen maecken

Syn

Van Ceylon onder dato 14 april a:o 1682

Sijn het geen opgevings van groote winsten 't sal
dan sijn soo als 't staetveraert is, en gelieve uEd:le Ho:
Ag: verseeckert te sijn jndiender winsten te behalen
zijn, wij ons oock voor zullen doen die te vermeerderen
en niettemin alle suijnige en menagieuse huijshouding
betrachten, maar omme daar doore de lasten te
boven te commen, daartoe sien noch geen apparentie
het verleden jaar hebben uEd:le Ho:r A: bekent
gemaeckt, dat de hooge regering tot Batavia hadde
geliefden goet te vinden, alle schijn winsten naer te
laten en de gelden voort costende by versendingh
eenmael in reeck:a te brengen, waer van Ceylon voor
desen geen cleijne voordeelen heeft getrocken
gelijcke uEd:le Ho:r A:e in geciteerde letteren staet
breede is vertoont en dat Ceylon daar door te
niet ten achteren zoude raecken, gelijck oock
is geschiet, want winsten ijder plaets int besonder
van behaalen werdt byde hier voorgeciteerde
consideratien int breede aangewesen en dat het
buijten Madure en den vercoop der Olifanten
niet veel en beschiet, mitsgaders weet vande
voorige opgevings comt te differeeren, gelijck
uEd:le Ho:r Achtbare met het sluijten deser
loopende boecken best zullen connen sien
wat Ceylon nogh ten achteren sal werden en
uEd:le Ho:r A:e jaerlijcx ten laste comen, buijten
Madure en de Olifanten heeft Ceylon als
gesegt geen besondere negotie en die vande
Olifanten

Van Ceylon onder dato 14 april a.o 1682

Elephanten begint van stare tot stare als men naet
verder zullen seggen, te verminderen den anderen
handel soude de Commandelse vrienden mede soo
aangenaam niet sijn als nu daar over veel roepen
jnden daarop de lasten der Equipagie, vrachten,
betrujsingh &c.a vallenden gebracht niet te min
waar jn uwe Ed.e Ho: a: eenige voordeelen konnen
toegebracht worden staet 't selve te geschieden,

Wat Ceylon op ult.o februarij passo met 't sluyten
der boecken noch ten achteren gestaan heeft
blyckt inde hier vooren aangebonden brief van 25.e
aug.o passo aan haar Ed.e a: tot Batavia geschr.
synde f 206438 „ 5 „ 5 - en sal het dit jaar noch
meerder sijn om dat het vorige jaar de eerste
ses maanden de goederen nogh met de vorige
hoger sapatie dan 't costende sijn verkonden geweest
en Ceylon ten goede gekomen is, welcke winsten
nu missen, dus met het slot deses loopende
boecken als geseght, beest sal connen werden
gesien wat Ceylon iaerlyx noch ten achteren
sal heeben, wat apparentien datter sijn om 't selve
te doen overwinnen en te boven te commen
sal uyt onse consideratien wel te bespeuren
sijn, en nae dien haare Ed.e Ho: a: tot bat.a bij
haar Ed.e letteren van 4.e october passo ons
hebben gelieven aan te schrijven, dat met dese
schepen over mallacca die int laetst van dese
maant vertrecken, haar Ed.e consideratien over
verscheyde pointen en saken ons souden

bestellen

Van Ceylon onder dato 14 april a° 1682

beschreven om onse Consideratie over deselve mede te
geven en Uwe Ed: Hoo: Ag: die over den Lantvoogt toe te
senden, soo staan deselve volgens de ordre van
haar Des achtbare voornt. Uwe Ed: Hoo: Ag: overeeden
voogt toe te comen. bij de hier voorg'annexeerde
bysonderlijk de laetste brieven, sullen Uwe Ed: Hoo: Ag:
ontwaar worden dat door de yverige debvoiren
vanden Commandant Van Rhee den handel op
Madure seer heeft toegenomen en dat inde laetste
acht maanden buyten alle onkosten overgewonnen
zijn een somme van f 71974"7"9. onder [illegible] en [illegible]
daarneboven veel grooter dan de vorige jaren is
geweest, mitsgaders indien de gedurige revolutien
vanden Maysoer en Madureer daar in geen belet
hadden gebracht deselve sekerlijck nogh vry
grooter souden zijn gevallen hoewel die van
maysoer de gemelden landen van Madure nogh al
in besit en hoewel de geruchten lopen den
madureer van andere staets gesecondeert te
werden, soo sietmen daar van nogh geen gevolgh
watter noch comen sal met den tijt leeren, wy
hebben ons altijt onder beyde de gem: Vorsten
neutraal gehouden, haare versoecken om secours
van volck, gelt, en oorlogs ammonitie met
beleeftheyt afgeslagen, en indat [illegible] watre
de tutacorynse logie meer dan de helft met
een steene muyr omtrocken gekregen, sijnde nu
alles [illegible] van binnen commende, het [illegible]
volbouwen is ons door de Maysoreders eenighsints
belet, op voorgeven dat den Lant regent eerst

het

Van Ceylon onder dato 14 april a° 1682

het wercke soude connen bevestigen maer daertoe
handelen hy vry langh en juisten hy alcomt, salt
om dingeschreeuwde, gelycke dat bedelachtich volck
gewoon is, te doen zyn, maer soo het waer is, dat
den keyser en andere lantheeren haer tegens
den maysoredoor comen aen te stellen, sal het
weynichtje tgeene aende logie noch te ontrecken,
is, syn dat hoofbol waeren als mede veel opgehaelt
werden, waeromme in d'eerw h: a^n: aldaer voor weynig
costen dan niet alleen een beantwye maer oock
een defensive logie tegens dat volck sullen
hebben, en in d'eerw h: a^n: capitalen en handel vry-
melder versekert dan voor heen syn, soolange
de negotie aldaer soodanigh gereffeert en de
revolutien en roveryen soo groot zyn, sal het
getal der dienaren voor eerst niet veel connen
werden verminderdt, om dat op alle plaetsen
gest aff en opbrengen der goederen, ja byde wachters
uut blycken van 't hunnen volck tot bewaringe
moet zyn, doch soo daer wy aldaer een bedigen
tyt connen te beleven stadt de verminderinge inde
dienaren, soo veel mogelycke te geschieden,

Den weyteren keyser stelt hem al wy onredelycke-
ach soo int aenhouden en opvoeren der mallebaerse
vaertuygen die tegens den contract kunnen passen
en dancke van onse wachten, hiuturyn niet haer
arnelerq voorbij lopen, t welcke hy volgens
Contract niet vermagh te doen gelycke bredder

byde

Van Ceylon onder dato 14 april 1682

bijde brieven van haar Ed:e A: tot Batavia geschreven
komt te blijcken op 't een en 't ander hebben tot nog
vanden selven geen antwoort of satisfactie becomen
en om yts tijtelijcx tegens hem te ondernemen
dorven sonder nader ordre van haar Ed:e h: A: -
tot Bat:a niet aanvangen, buijten dat ons daertoe
oock de macht ontbreeckt, zijnde met dese -
verlossingh en 't afsterven al verre beneden ons
gesette getal van 3000 coppen geraeckt, sulx -
wel noodsaeckelijck dienen gerecruteert, van
Batavia sijn ons wel No zeevarende toegesonden
maar daartegens zijnder weder op dese schepen
soo veel verlost dat wij daarbij weijnich comen -
te vermeerderen, ondertusschen die dagelijcx comen
te sterven maken 't getal telckens al cleender;

De peerlbancken op de madurese en marawasse cust sijn
tot noch niet besocht of dat werck voort afgaen
deser geabsolveert sal sijn, staet hier achter aan
gehaalt te werden, Godt geve dat wij u Ed:e h: A:
daar van wat goets mogen berichten, hoewel de grootste
hope daartoe niet hebben, vermits A:o pass:o de
bancken wel slechter dan 't jaar te vooren haar
hebben opgedaan, en voornamentlijck die voort laut
vanden heuvel is gelegen, de welcke al 't beste
sijnde sal het niet nodich sijn die van hem af
te handelen, alsoo d' d: Comp: door haar conquesten
int regt der Portugesen getreden en dienvolgens
meester vande peerlbancken is, niet dat die -

inwoonders

Van Ceylon onder dato 14 April ao. 1682

geaccordeert toegelaten werdt voor een lanto te duijcken gelijck dat int breede bijde rapporten der gehouden peerl visscherijen naar gesien can werden en dat den meijcke van Madure en den heuverheer daar op oocke haare vrijheijt genieten, t Zij datter op Madure off manaer gevist werdt den meijcke heeft uyt en den heuver drij vaartuijgen in een peerl visscherije vrij sonder voort visschen yts te betaelen en daarom gebruijcken sij altijt vande grootste vaartuijgen daar de meeste steenen en duijckers op sijn, daar is veel getracht een zeeker getal steenen off duijckers haar toe te leggen, alsoomen de betaling nade steenen van d'andere duijckers gereguleert maer daertoe hebben sij noijt willen verstaen, seggende haar aande oude gewoonte en usantie te willen houden, soo mi de peerlbancken voor des heuvers lant bequaem bevonden werden om een visscherije aldaar te houden, meenen, dat sij geenige pretentie op t'genoemde E. Compe: bedeeldt zoude maecken maar veel liet en sonder twijffel soo veel vaartuijgen vrij willen hebben als den meijcke van Madure inde visscherije heeft dogh daertoe zoude niet als met ordre van haar Edele Achtb. tot Batavia en ten uijtersten mogen gekomen werden gelijck wij in aanstaande indien ontrent des heuvers lant apparentie van een visscherije mogt zijn, derhalven naar Batavia aende hooge Regeeringe voornemens sijn te schrijven,

Wes

Van Ceylon onder dato 14 April ao 1682

Het Chiancos duijcken op Manaer heeft reets weder
een begin genomen, hebbende daar omtrent
soodanigen ordre en toesicht gestelt zijnde, dat
voort becoomen der parelaeren geen vreese is
en stellen godt de heere deselve door ongemac,
ten niet comt te straffen neffens tot de langh
verwachte en gehoopte visscherije sal connen
gehouden werden op de 2516 coren Chiancos
ao passo (die Ceylon nu als voor desen niet meer
bij menkundigh langeert) nader Bengale gesonden
is eene somme van f 48272"4"3 volgens 't hooghst
becomen schrijvens vande E: heer Commissaris
Baukes, geadvanceert en gale heeft van die gene
die aande mooren vercocht zijn f 24494"8"7
geprofiteert, twelcke te samen bedraeght
f 72766"12"10 dat redelijck veel gaan can
de vrinden van Bengale doen wederom eijsch
van 4000 Coren duijckers hoorens en 1000 E: tt:
anderhalf [illegible] nemen dat int geheel niet
sullen connen voldoen om dat de Bengaalse mooren
die de rijs op gale aanbrengen daer van en den
anderhalf om niet affkeerigh te maken, mede
moeten geholpen werden, doch 'tslagste sal
bij gelegentheijt connen werden voldaen
maer dan sullen Cormandel al weder aanden
hals hebben, die nu den anderhalf soo gadt roop
in [illegible] commende alle veel soude begeeren, geelt
u Edele [illegible] uijt de voorg. annexeerde brieven
sullen

Van Ceylon onder dato 14 April a.o 1682

Sullen connen beoogen, en niet denken dat wij —
veel voorsien hebben de vredelijke Taensche —
verschonende slechten aenslag en dat eenige
dier natien alleen aan particuliere inlanders
wrocht om haer tot den aanbrengh van rijs
te animeeren de vrunden aldaar niet veel
vernoegen soude, schijnende alle die vainsten
veel maer de lasten niet te begeeren, maer
de lasten van Equipagie &ca gelijcke hier voor
is aangehaalt daer bij moetende dragen, soo soude
die natien apparent soo aangenaem niet sijn
gelijcke wij breder bij onse letteren van 25en aug.o
over Cormandel na Bat.a afgegaen sal connen
werden beoogt, daer bij en den brief den 16e
bevorens na Cormandel gesz.n onse Consideratien
niet alleen over den aenslag maer oock over
tbevraechtem der particuliere vaartuijgen met
die natien ende particuliere voor haer rijs met
pagoden te betalen dat wij niet veel connen
begrijpen op wat wijse sulx soude connen
geschieden syn aangehaelt schijnende den hees
pits daer op een appart vertoogh geschift gemaect
te hebben en ons daer van geen visie heeft
gelieft te geven apparent nu onder Zijn particu
liere ~~Cadets~~ verbeget tot u Ed.e hoo: a: overgaende
hadde het onder de nu tot u Ed: ho: a: overgaende
publicquet Cormandelse papieren gebracht, soo

hadden

Van Ceylon onder dato 14en april ao 1682

Nadien onse consideratien tot uwe Ed. Ho. Ag. speculatie
daar nevens comen voegen of ons stelue van
haar Ed. Ag. tot Batavia sal gecommuniceert
of daarop bij haar Ed. Ag. geresolveert werden
staet ons den tijt te leeren, ons niet weijnigh
smertende de scandaleuse expressie die den
heer Commissaris pits in sijn brieff van 4en 7bre
aan haar Ed. achtb. tot Batavia geschr. onder
den handel van den arreeck tot onse lasten heeft
premature comt te gebruijcken, even als oft
wij den arreeck op gale aanbiedden en dese
bodems verladen lieten weetenden tot schade
en ondienst van d'E. comp.: hoe onwaar dat
voorgeven is sullen in t corten alhier aan
haalen en hier naar wat breeder aan de hooge
regeringe versoecken, vermits wij over soodanige
voorgevens voornemens sijn te doleren dijnde den
Gouverneur Pijl niet van meningh met soodanigen
kluchte te keeren te gaan, de woorden dan uijt
den Cormandelschen brieff luijden als volght:

wij hadden wel gewenscht ons van die vrugt
(te weeten den arreeck) de welcke schepes-
ladingh of ten minsten soo veel was toe-
gekomen als 'er op Gale en Billigam in voor-
=raedt lagh, maar men het schijnt dat die van
Ceylon (nu dat den mallabaarsen arreeck door
den ijver van die van Nagapatnam op geheel dijder
Cormandel gemortificeert en uijtgebannen is)
meerder smaerte beginnen te vinden om den

vercoop

Van Ceylon onder dato 14 april a° 1682.

verkoop van [illegible] rijs aan particuliere
Cormandelse en Bengalse moren over te
laten,

Hierop seggen [illegible] dat hier en op gale altijt
in practycq is geweest tot animeringh der
bengaleesen en andere inlanders om met haare
vaartuijgen met rijs herwaarts te comen, dickwils
veel te verstercken, alsoo de buijten soegt die
grootste soegh aldaer is, en die achterblijvende
souden u Ed:e Ho:e achtb: door haare schepen
den rijs moeten bestellen, niet alleen voor
s'comp:s dienaren, maar oock voor de andere
ingesetenen om de gemeente de maat open
te houden, soo nu d'E: comp:e al veel minder
op den arreecq die op Cormandel gelijck voor
heenen niet is geschiet, dan veel die hier tracht
vallet komt te profficteeren soo moet men
rekenen een grooten geniet de E: comp:e daar
door en den rijs sonder onkosten van schepen
hier toekomt, mitsgaders den arreecq met de
soodanigh quijt raeckt, gelijck dat int breede inde
hier voor g'antwoorde brieven vallet aangewesen
en d'E: comp:e int generael veel meer voordeel
met het vercoopen van den arreecq alhier
geniet, als deselve alle en geen rijs becomende
naar Cormandel te vervoeren, veel waar sijnde
de vruchten inde Cormandelse boecken valt vat
schijnen, maar daarentegen de lasten van Ceylon

ende

Van Ceylon onder dato 14:en April a:o 1682

en d'Equipagie int generael vander veel grooter
vaersen en met soodanigen gedoente t'beijden dij-
saecken int gants verlieten souden, de vrinden
seggen dan dat wy gewenscht hadden het
gemelte schip met arreecq haar weer toegecomen
of soo veel alsser op Gale en Billigam in voorraat
lagh, waarbij absolijt vast stellen dat aldaer
minder arreecq vande E: Comp:e heeft gelegen
dan met het schip is versonden, welcke een
schandige fraude en een absoluite geplegde —
dienvrije van u Ed:le Ho: A: onlust en voordeelen
souden sijn gewaecht en sal noijt bevaersen
vanden selve te sijn geschiet, ons schrijvens
in dato 8:en Julij na Gale afgegaan en in copia
hier besijden leggende, sal het contrarie
aenwijsen, waar aen seggen/

naer het afgaan van ons briefie vande morgen
is bij ons verstaan het schip Poulleron te
laten innemen den Caneel die aldaar nogh
in voorraat is en soo veel arreecq als
er op Gale vanden inlanden ooght mogte
in voorraat zijn, de fluijten Westeramstel,
en Swanenburgh hebben daar Ed:le A: —
tot Batavia over Ceijlon na Bengale —
gedestineert en gelast Gale aen te loopen,
de welcke dan aldaar aencommende sal
een derselven instonts naar Billigam moeten
gesonden en met soo veel arreecq als al
daar

aldaer inrvoorraet is, of deselven aan innemen voor Cormandel afgeladen werden;

En bij den briefie van Gale den 10e Julij herwaarts gesz: staat het volgende;

Op Billigam is den arreeq noch niet ingekomen of ontfangen en staat den opsiender van dien noten morgen of ten langsten overmorgen na derwaarts te vertrecken om den begin aldaer te maecken, en aan dese cant hebben wij niet meer dan nogh omtrent 30. ammun te verwachten, sullende niet gebreecken ud.e gestadick aan te schrijven hoe veel arreeq dat'er in dit distrikt in voorraet legt,

mitsgaders in den briefie van Gale den 21e Julij mede herwaarts geparticert.

arreeq hebben wij alhier geen in voorraet en op Billigam nogh niet meer dan 6. ammun dier noten ontfangen, dogh is tot het spoedig afbrengen van dien de vereyschte ordre gestelt,

uyt alle het welcke dan claar can gesien werden wij niet machtich sijn geweest meerder arreeq na Cormandel met Poulexon den 15e Julij van Gale vertrocken en 6. dagen te vooren aldaer schepen te versenden gevolgt: den frivole en vijle beschuldingh, daar mede wij inde publicque geschriften door d'heer commissaris pits ten toon werden gestelt en schoon indien tijt of voort vertrecke van Poulexon al 4 a 500. ammun arreeq aande bengaelse moren verocht waren, soude dat dan soo grooten winst bijgebracht en 'tschip

daermede

Van Ceylon onder dato 14 april a°: 1682

daermede afgeladen geweest hebben gevoegelijcke
meen, maar daar en tegen de bengaelse moren den
arreecq als dan ontrocken en een groot misnoegen
toegebraght zijn, ende Hoog: Ed: en oocke haer
Ed: tot Batavia zijn ten vollen bewust
wat moeyte wort gedaen om de particuliere
bengaelse moren te bewegen en te animeeren
met rijs na Ceylon te comen, end d'E: comp:
haer meeste Olifanten af te handelen, uijtgeson=
=dert partij Chiancos en arreecq die zij voort
procedido van haer rijs weder vervoeren,
versoeckende zij altijt geen Olifanten te
mogen becomen, doch dat werdt haer niet inge=
=willight, maer wel toegestaen daerby eenige
Chiancos en arreecq te negotieeren, om
haer des te meerder te animeeren, en dit nu
niet geschiedende, souden dan die luijden
niet achterblijven en d'E: comp: genootsaeckt
zijn die quantiteyt rijs met haer schepen
jaerlijcx aen te brengen, buijten dat alle de
Olifanten dan oocke aende handt souden
blijven, uijtgesondert eenige weijnige die
tot schenckagie vereyst werden, en waerlicke
[illegible] d'E: comp: meerder soude
strecken en gevoelen dan de vruchten van
alle den arreecq die op Cormandel werden
genoten of nu deselve elders vercoop ons uijt
particuliere smakelijcker valt, dan deselve

naer

Van Ceylon onder dato 14 april a:o 1682

naar Cormandel te versenden souden den heer Commiss:s
moeten komen sien ende soo light van veele anders
gedoente niet oordeelen te meer nogh geen regte
kennisse off ervarentheijt heeft soo schadelijck het
voor d'E: Comp:e soude wassen dat der bengaalse
mooren, door misnoegen van Ceylon quamen te
blijven en na kannassereij om olijphanten gingen,
buijten het coper en tin datse dan in bengale
tot nadeel van s'Comp:s handel van daar nogh aan
brengen gelijck UEd:e H: a: a: passe in onse
onderdanige letteren van 9:e Januarij vertoont
is,

De smaek souden ons ten principalen voorcomen seggende
Cormandelse vrienden nu door den ijver van die
van Negap:n op geheel Zuijder Cormandel den
mallabaarschen arreecq soude uijt gebannen en gemorti-
ficeert zijn, maar dit is almede een seggen
sonder bewijs, sij clagen geen arreecq becomen te
hebben, en die wiegt nochtans op een hooge
meers te sijn gesteygert, veel vraanmelder hebben
sij dan den mallabaarschen arreecq gevoedert, niet
buijt schrandruwaaren, dat is niet veel aanmerckelijck:
en soo vrij op de Cust van madure en tutucorijn
volgens de ordre van haar Ed:e h: tot Batavia
de mallabaren die niet met en hebben en
tegens haren aanbrengh cladden en op alle
passerende vaartuijgen met de Ceylonse of
eygentlijcker s'Comp:s chialoupen kruijsten en
niet gedoogde want niet arreecq passeerde

souden

Van Ceylon onder dato 14 april ao 1682

Zoude den mallebaarsen arreeq tot Nagapn: niet
verder komen door het dringen wij menen van tja
en dat de geEdele vaerdet niet ons selven sal
oordeelen en den mallebaarsen arreeq door die
van Madure alleen moet vaerden geslijt, mitsgaders
den yver van die van Nagapn: weijnich daertoe
contribueren soude, soo tot Madure die vrugt
wij hebben gesteeven, en het vaeltien den heivet
vande mallebaarse Coosten mede niet onbewust is,

Wat den Commandant en gevaerden gepreesoft van
Nagapn: de voorwer van dese saacke by een brief
van 3en Januarij 1679 waermede op Lataorijn was
gecommitteert, heeft geoordeelt, staet in onse
letteren den 25en augo passo over cormandel na
bata gesz, geinsereert, waerbij blijkt hoe
vast de Cormandelse brief mede heeft getreckt
Zijn E: concept nochtans voor heem gevaecht
is, dat Madure den mallebaarsen arreeq moet en
behoorde te vaeren en dien volgende den yver
vandie van Nagapn: daertoe weijnigh doen kan
dat den arreeq op cormandel tot soo hoogen
prijs en voor meerder dan op madure kan vaerden
vercocht gelijcke nu den saek is, is niet te ontkennen
dogh de oorsake daer van is, dat wij van geen
genoeghsaeme schepps eijgende sijn versien geweest
om die noten derwaerts te bestellen en de
vaartuijgen met die vrughten int eerste vant
mousson te versenden souden tot ondienst van
idem Ho: a: die geraecken uyt quyt zijn, gelijcke
das

Van Ceylon onder dato 14 april a°. 1682

dat het beleide van 't Rijs te krygen inde voorgem:
brieff van 25e aug° aande hooge regeeringe van
India geschr: komt te consteeren dat den prijs op
Cormandel op den accoord soo merckelijcke is gestey=
=gert connen niet anders sien of is gelijcke ins-
gemeen in alle landen geschiet, vermeerdert
(niet) of seer vraegnis van eenige dingen of coopman-
-schappen is, 'tselve dan altijt in prijs opslaat
en indien wy de rijsschep hadden connen voldoen
vertrouwen dat de landt souden moeten geligt
geworden zyn, om dat de gemeene man soo duyre
vrugten niet can koopen, en voor de vermogende
soude de quantiteyt al seer groot zijn geweest
en by 't blijven leggen bederven gelijcke der
voorgaende tijden 'tselve genoech hebben aan
gewesen, vermits men den accoord op Nagap:
nu eenige jaaren herwaerts soo goet coop en
by naer voor die prijs als deselve hier koomt
is, hebben moeten afstaen, gelijcke dat claar
by onse verleden jaarsche brieff en deselve
jaarse geschriften getoont werdt maar door
Nagap: nu zyn accoord (: daar van gelijcke voor
henen verschillende :) voor hooger prijs als
doen onder Ceylon stont, sal connen vercoopen
connen niet veel begrijpen, en sal 'tselve best
door d'heer Commissaris Pits connen aangewesen
werden, daar is ondervonden vermits den Ceylonse
accoord op te hoogen prijs verleide gehouden,

dat

Van Ceylon onder dato 14=e april a:o 1682

dat dan den mallabaarsen gebroocken arreeq insteets
quam door te dringen en te lande met draegossen
aangebragt werdt, 'twelcke dan altyt om de
Ceylonse tot de hooghste prijs te verkoopen
heeft veroorsaeckt, dat nu, den apparent mede
soude gestuit zijn, indien den redelycken Stier
op Madure selve door den troep niet hadde
verhindert, waarmede geen scheeps gelegentheit=
aende landt was, is den arreeq op gale versogt
aen die daar voor een raysonnabel prijs quamen
te bieden, om by t'langh leggen 'tbederven niet
onderworpen te wesen, gelijcke de Calpentynse
wiegt voornamentlijck en schoon die goet en gaaff
echter zeer cleen is, en daarom den galsen arreeq
voor 6. en de Calpentynse voor 4 rd:rs vercocht
werdende, soo willen de coopers nogh liever
gaalse dan Calpatynse arreeq hebben, 'twelcke
van buyten soo niet gesien kan werden, —
voornamentlijck alsmen gelijcke inde Cormandelse
brieff staat, eenlijck legt den arreeq voor
die en die prijs sonder te noemen van wat
plaats en of die gaaf off aangecomen is dogt
te sijn, daar anders een groot verschil inde
prijsen schynt te wesen,

Ind' meer gerecitteerde brieff van 25:e aug:o over
Cormandel aend' hooge regeringe tn India
geschr:n sullen u Ed:le hoo: a: mede ontmoeten

onder

Van Ceylon onder dato 14 april a° 1682

met hoeveel men costen en tyt den arreeq van Calpentijn na madure can werden gebracht en daarbij dubbelde tollen doen gevolgentlijk aldaar veel voor minder als lange reyse en grooter oncosten doende voor UEd: h° a: dienst magh afgestaen en daer door oock den aenbrengh der maldivaense arreeq geweert werden, gelijcke deselve aldaar qut betaelde waert weet komt en by het hier ingetrocken extract uyt de brief vanden Commandant van Rhee den 13e 7ber an° passo aan ons geschreven claar aangewesen, waar door den arreeq op madure is verhoogt en wat oncosten woorde cooperen (deselve veroorsakende) daarop vallen luyden als volght,

wij hebben alhier onlangs aande boyeros, bootikeros en andere cramers over de 200 boys geslepen tot den vorigen prijs van 56 fanum soo dat wij die vrachten nogh niet minder hebben afgestaan en sullen soo het eenichsints mogelijk is het daar op trachten te houden maar by aldien tot nagapatnam en Porto novo wat reyckelycke weert aangebracht, soo sal den prijs daar soo veel als hier verminderen op adriangapatnam, tondij arispedodij &a weert de boy voor 3 1/3 pallacatse pa° vercocht soo dat de coopluyden daarmede niet connen bestaan want

56 fanum hebben sij voor ijder boy betaelt ende generale ongelden waar mede die beswaart weest sijn,

9½ fanum namentlijk —

17 fan.

Van Ceylon onder dato 14 april a[nn]o 1682

1¼ fan[am] voorde tutucorijnse tol—

3/8 fan[am] voor 200 arreeq boven den tol—

2 fan[am] voor den tol op ootstaar—
oft de engte van Rammenacoil

2¾ fan[am] voorde vraght—

2 fan[am] voor den tol op tondij etc.—

1⅛ voorde spillagie—

9½ fan[am] voorde oncosten op een boy arreeq

65½ fan[am] monteert een boy met alle de gesupport-
-eerde oncosten t'welcke in pagoden gereduceert
tot 17½ fan[am] laat yder boy comt te costen
p[agod]a 3..13 en deselve kan pedelen niet hoger
als tot 3..5½ werden vercocht soo dat de
coopluijden daar op 7½ verliesen, alsoo genoodsaeckt
sijn (om contanten te fourneeren) deselve te
vercoopen, dat dan een merckelijcke verschil
in alles is met het gene de vrienden van
Nagap[atnam]: nader palleacatte aand E[dele] Heer Jacob
Joris Pits voorent hebben geschr[even] gelycke bij
het extract consteert, welcke nevens
een originele missive door sijn E[dele] aan UE[dele]
Ho[ogh]e A[chtbare] gereduceert en eenige andere
papieren hier nevens gevoegt is, de
laaste partij bestaande in—

1122 boys is aande volgende Coopl[uyden]: publicq vercogt
als 561 boy aan Regepulle.
261 d[itt]o aan catta mamoedunijna pulle.
200 d[itt]o aan pedrie tamby—
100 d[itt]o aan manuel Silvelus.

1122 boys aan vier Coopl[uyden]: doch die hebben meer
participanten.

participanten gehadt en is vande opgemelte partije naer Killekare, oostwaer ande Cust van Jucriado ghevoert met diverse tonijs met
820. bojs en alleen, op Cailpatnam en manapader sijn behalven de opgemelte 200 bojs gesleten en vercocht
302. bojs. dat dan monteert –
1122. bojs, waer uijt uwe Ed:le aº: dan evident sal connen te considereren, hoe notoire abuijsen in het gemelte extract sijn nedergestelt,

Waer bij kan werden gesegt dat de rapporten van s'Comps dienaeren die somtijts soo wat werden aangebracht niet altijt seecker gaet en dat de particulieren soo veel op haer geroofde vrughten niet winnen als daer van wert opgegeven, buijten dat soo sijn wij nooijt verheugt geweest wanneer arreeq in voorraet en schepen ruijmte aand'Landt hadden, die vrugt naer Cormandel, bengale en andere plaetsen te versenden, maer ons schepen occasie gebreekende is deselve op Madure om het bederven bij langh leggen voor te comen, den mallebaarden aenreeq te weeren en geet tot die negotie te souvenieren, en opt Gale aande bengaelse mooren om deselve te animeeren vaerder te comen en waer van hier voor genoegh gesproocken is, vercocht, sulx wij niet connen beschuldicht werden van arreeq aande Landt gehadt hebben, deselve met voorcomende schepen gelegentheijt niet te hebben versonden, gelijck dat die hier voor geannoteerde brieven genoech sullen connen thoonen,

7
Colombo aende heeren
hog: rijcxs darrende(?) ...

Indien

E. Van Ceylon onder dato 14 april a° 1682.

Indien wij de resolutie van haar Ed:e achtb:re tot bat:a
geweeten hadden, dat haar Ed:e a°: tot ider do: a:
besonderen dienst de schepen, bengales vaarders Ceylon
in passant souden laten aandoen hebben om de Ed:n
voornaemste zijnde arreeq en andere goederen derwaerts
te voeren soo soude apparent veel meer meerder
arreeq voor Cormandel konnen overgegaen zijn,
maer deselve niet geweeten hebbende, hebben geen
staet daer op connen maecken, maar nu haer Ed:e
achtbare tot Batavia ons hebben geliefen aan
te schrijven daermede jaerlijcx te sullen continueren
soo is nae alle plaetsen ordre gegeven te besorgen
den arreeq en oock de chiancos soo vroegh in
gesamelt werden, als doenlijk is, tegens de comste
der voorn: schepen is den arreeq ordinarij op
Gale ontfangen en op Belligam begint die in te
comen, dogh Calpentijn het geen tijt en is dan
aldaar naar den oogst mede de principaelste
liverantie maar dan ist oock den tijt dat de
bengaelse mooren van Gale staen te vertrecken
die van de Chiancos en arreeq tot animeringh
gelijcke hier voor gesegt mede moeten gerieft
werden en waer by van nodigh zijn te continueren
ter tijt ons anders door de hooge regeringh van
India sal bevolen werden, dogh op dat wij te
meerder Elephanten vercoopen souden, geven
wij aande bengaelders soo cleene koop om
Chiancos en arreeq te erlangen als doenlijk is
en welcke haar oock int gemeen noodsaeckt
heeft om 't ander te nemen, waermede wij

voordeelen

Van Ceylon onder dato 14 april ao 1682

voordelen UEd.le Ho: A: de grootste ende meeste dienst
te geschieden UEd.le Ho: A: gelieven versekert te
wesen dat wy daar altyt oocke naar sullen tracht
en niet op Ceylons particulier maar op UEd.le Ho: A:
generaal wel wesen siin en waartoe den
Gouverneur sijl hem op 't hooghste en te meerder
verpligt vind nadien het UEd.le Ho: A: heeft
behaagt hem te honoreren met de aansienelijk-
caracter en qualiteit van Raad Extraord.s van
India waar voor UEd.le Ho: A: by desen op het
eerbiedighste en uijt gront sijns hertens bedankt
en belovende dat het een principael sal sijn
om hem meer en meer in alle getrouwigheyt
in UEd.le hoog achtb. dienst te doen voort varen
hebbende haar Ed.le Ho: A: tot Bat.a mede goet gevonden
hem te vereeren met de absolute qualiteyt van
gouverneur deses Eylants en toe te leggen 't tractement
daartoe staande, sijnde hem leet dat hij UEd.le Ho:
A: soodanige voordeelen niet sal connen toebrengen
als van Ceylon wel sijn belooft en opgegeven, -
niet te min believen UEd.le Ho: A: te geloven dat
hij volgens sijn eedt verpligt UEd.le Ho: A: alle
voordeelen sal toebrengen die er te behaalen sijn
en waarmede hij oocke hoopt UEd.le Ho: A: —
vernoegingh te sullen connen geven,

Dese saacke vanden arreecq hier al wat lager dan
hadden gedacht ingevloeyt sijnde en ons die
vriendelijk correspondentie met den heer Commiss.s
en Gouverneur Pits haar Ed.le A: tot Bat.a ernstig
gerecommandeert sijnde, gelijck wij van onse

sijde

Van Ceylon onder dato 14 april ao 1682

Zijnde op alle manieren betrachten en sherts niets anders wenschen, soo hebben echter tot voorstant van onse eere nodigh geacht hoewel ongaerne en om ons niet door stilswijgen schuldigh te maken dit hier dus breede aan te haalen vertrouwende hopen dat uwe Ho: Ag: niet onaangenaem en verdrietigh sal voorcomen alsoo het niet en is geschiet om daer over uwe Ho: Ag: te clagen, maar alleen om ons onschult te vertoonen tegens onse beschuldiging die onder de Cormandelse brieven in melde over gaet hadden wij de Cormandelse bijlagen voor 't vertrecken van ons laatste schrijvens na Bata aande hooge regeringe gelesen, soo soude het ons gewoonte sijn geweest dat het daar en niet hier ingevloeijt was, komende het den Gouverneur Pijl mede al wat vreemt voor naardien den Heer Commissaris Pits bekent is zijn E: door uwe Ho: Ag: tot Raad extraordinaris van India en door de hooge regeringe tot Batavia tot Gouverneur gestelt is, rapuleren van 's Comps saken onder zijn E: particuliere segel dit overlesend, om bij sijn E: niet te werden gelesen wel waar sijnde den gouverneur Pijl de schriftueren en consideratien wegens 't belangh van Ceylon onder zijn particulier segel aande hooge Regeringh tot Batavia over Cormandel heeft gesonden, maar met die expressie dat den Heer Pits als raad van India daar van visie geliefde te nemen, welke courtoisie in tegendeel daer ter genomen te hebben vermits onse

bedenckens

Van Ceylon onder dato 14 april a.o 1682

bedingende soodanige die ued.le Ho: a.n met de Caracter van raad van India begunstigen en daar voor erkennen oock veel Remissie van 's Comp.s Stadt engelegentheijt mogen hebben,

Den heer Commandeur Huijsman heeft van Wijngurla het Catoene gaaren op ued.le Ho: a.n eysch niet connen voldoen en daar om na Madure versocht 't selve van daar te bestellen maar naderen den tijt dat toe niet alleen te cort geweest is, maar 't selve oock tot nadeel vanden Edelen handel voor Ceylon soude moeten geschieden, vermits 't katoen quas:- genoegh voor de daar te maken en aanbestede lijwaten te becomen is, soo hebben Zijn E: 't selve niet connen voldoen, doch soo aldaar yts buijten ondienst vanden Edelen handel yn toecommende te bemagtigen sal zijn, 't selve voor 't vaderlant versamelt te werden op.

Jaffanapatn: manaer:

en Calpentijn hebben nogh G. Godt danck in vrede en gaet den Edelen handel op die laatste plaets naar ouderge- -woonte voort, sonder dat van Ragia ofte die Zijne daarinne gemoeyt te werden, maar in den anderen voort costende vaart versonden, sal dat Comptoir daar door voortaan weijnich ofte geen winsten meer hebben buijten de gagien vant volck die door ued.le Ho: a.n uit 't vaderlant moeten betaelt werden, gelijck ued.le Ho: a.n 't selve breeder bij de afschriften der voorgenoemde brieven en consideratien sal connen te blijcken, op-

Manaer is wederom een redelijk quantiteijt Zaije of verf

Van Ceylon onder dato 14=april.s a.o=1682

verscheijden gegraven en een goet getal Elephanten
gevangen, maar d'inwoonders verarmen seer, gelijcke
mede tot,

Jaffanapatnam daar met groote moeyte en al scherpvorderende
d'opgelegde hooftgelden en lantrenten ingekomen gelijk
vele Ed.e ho.e a.e selve almede bijde overgaande conside=
=ratien uit breede sullen connen sien. een goet
getal Elephanten sijn door die vande provintien gevan=
=gen en verscheijde door de vannias in afcorting
van haar tribuyt gelevert, soo dat Ed.t aldaar
aan geen beesten comt te gebreken, maar daartoe
sijn tot nogh geen coopl.s overgekomen, Ed.t vallet
Jaffanap.m niet weijnich inde winsten sal te nigt
setten, de grootste en meeste winsten die op dit
eylant vallen moeten uyt den verkoop der Elephanten
aldaar en op gale voort comen en soo d'E Comp.e die
voordeelen comt te missen en de beesten aande
hant te houden en door't verarmen der ingesetenen
de nieuwe hooftgelden en lantrenten te niet raken
sal Ceylon op slacht buyten den Caneel niet
dan voor een last konnen strecken, want daar
geen occasie om te handelen of gelt te winnen
is, maar ter contrarie de inwoonders van alle
middelen versteken sijn, soo sullen sij die op=
=gelegde lasten niet konnen betalen gelijcke Ed.e
van mede uit breede bijde Jaffanapatnamse
consideratien gesprooken werdt, daar aan ons dan
almede niet verbindelijck sullen gedragen
en overstappen naar —

Batticalo en trinq.o aldaar seer weijnige winsten te

betalen

Van Ceylon onder dato 14 april aº 1682

behaalen zijn, hebbende het welleden staar vandaar niet meer becomen dan 4500 parren nelij ick cromhouten en 160 stx gemeene balcken, wel waster veel, maar geen meer bequame balcken in voorraet, alsoo door 't lange leggen van een groote quantiteijt heelemael zijn vergaan volgens de ordre stondt dat hout voort aan in den donckere maen te werden gecapt ende inde modder gelegt of staaste 't selve durabelder sal maaken, moet den tijt leeren, dat het hout aldaer voortaan wat swaarder en moeyelycker te haalen sal sijn ter oorsaake de bosschen door het gedurigh kappen daer van vrij ontbloot geworden komt almede by onse brieven te constereren; soo mede dat de hoop seer cleen is, dat het hout schoon inde modder gelegt weder bequaam sal wassen om daar mede onder water te timmeren,

Volgens de laatste advysen was op Batticalo met den stonghsten oegst voor d'E: Compie ingecomen 1583 amms oft 15830 parren nelij, 't welcke noch al veel verschilt der dat district voor colombos, wij laten staan Ceylons spys camer sal dienen, bij het voorm. schrijvens, in copia hier besyden gaande bleyckt datter soo veel vande luyden wechet genomen dat sij selve niet genoegh aent overschot hebben om van te leven, en haare landen weder te connen bezayen, waar ontrent den Gouverneur pijl van meningh is met sijn persoonelle visite de nodige ordres te stellen, by onse jongste letteren naar batavia

aan

Van Ceylon onder dato 14 april ao 1682

aande hooge Indische regeringh gesz. hebben in den Ho: A: ontmoeten den gouverneur Pyl den generale visite omdit Eylant staet te doen, na vereerders verrigtinge in den Ho: A: en haer den E: tot bata getrouwe rapport staet toe te comen, en wanneer oock daerby van verscheyde dingen clarder opening als nu wel souden geschieden, sal connen geven,

De Olijphanten op Batticalo en trinq. gevangen werden voort van daer na Jaffnap. gesonden, soo dat aldaer present met dat groote animael geheel overcropt sitten gantsch niet wel komende gelycke hier voor hebben aengehaelt geen Coopluyden daer toe overgekomen, wat wy hier van en 't districkt van Batticalo verder souden connen seggen staet almede inde dierhalven brieven en consideratien aengehaelt, daer aan ons om geen dubbel verhael te doen, eerbiedich gedragen gelycke wy mede sijn doende aande materie van

Gale daer sy in den Ho: A: sullen sien dat, dat commandament sigh selve op weere na niet het gedaen niet kan voeden of oyt gevoet heeft gelijcke daer van voor henen wel is opgegeven de Olijphants jacht en ordinarij gedaen is mede bevestight, doch omtrent saeke sijn al verder eenige schaden en beletselen gevallen, hoedanige negotie aldaer herwaerts gaen met de bengaelse mooren gedreven is sal de aparte memorie hier nevens gaande in den Ho: A: voorkomen en aan wysen daerby noch al eenige advance

voor

Van Ceylon onder dato 14 April a.o 1662.

voor U Ed.le E.o A. te zijn geraeckt Godt geve dat 't dese
jaere niet minder mach wesen, doch van daerop noch
geen de minste staet werden gemaeckt, den 24en Xber
passo. is tot Gale uyt Bengale comen te arriveren
de fluyt Vechter Amstel met 5000 sacken salpeter
ende montprovisie voorde retourschepen 't welcke
seer wel gecomen is, alsoo wij door de lange tardance
ofte weinige becommeringe voorde Bengaelsche schepen
hadden en naderhant met de comste vant jachtje
Nigombo uyt Persia op den 22en 9bre tot Gale ons
464 baellen zijde toegebracht en met de
te verwachtene goederen uyt Suratte genoechsaem
en soo veel goederen aende handt zijn, dat by de
voorm. geproporteerde twee schepen noch een
derde tot vervoer der overige retouren soude
moeten voegen, soo is daertoe de gem. fluyt als
de grootste ons aende handt zijnde, aengeleght
bevonden daertoe bequaem geoordeelt zijnde
mits deselve by naer van alle ~~ontrouwen~~ rondhouten als
den grooten mast, den boegspriet, den groote,
den focke, en den blinde ree, en een besaans
mast most werden voorsien, gelijck geschiet is,
alle 't welcke en de groote mast aen 's Rijcx
te bergen gegeven ons vande grootste en
principaelste mast houten met die Civet cat
becomen hebbende ons bloot en daerop eerbiedich
versoecken by U Ed.le E.o A. reflectie genomen
en den eysch daer door eenigsints vant [illegible]
vergroot

Van Ceylon onder dato 14 april A°. 1686.

seer groot moet vallen, wij willen hopen dat het
U Ed.le Ho: Ag.n en oock de hooge regeringe in India
niet sal mishagen dat dit tweede schip bij ons is
aangeleght, alsoo het geschiet is met goede
insichten en dat voordeligen beter te sijn dus ertoevers
ons aande handt zijnde nu te versenden dan deselve
een jaar over te laten leggen, sulx dat over
U Ed.le Ho: Ag.n en haar Ed.le Ag.n agreatie int toecoms
hopen te verstaan ——

t Jachtje Sillida zullen U Ed.le Ho: Ag.n bij ons laetste
schrijvens voor Bat.a aande hooge Indische ——
regeringe sien dat met zijn gehandelde madagas=
=carse slaven op Gale aangeweest is en waar
dat van water en verversinge behoorlijk was
versien, zijne reijse naade vaderlandt voort
geset heeft 't dagh register bijde overheden
van hun reijse gehouden ende de boeckjes vande
gehandelde slaven sijn hier gecopieert ende
werden met de retourschepen aande heer ——
Commandeur Vander Stel tot speculatie en narigt
overgesonden om of het aan den ander boden
int handelen van slaven te passe konde komen ——

den 25 e. dito quam oock hier onverwacht op Gale
't seevarende fluytje brengende ons door den heer
Commandeur S. vander Stel over mauritius toegesonden
hebbende vande laatste plaets voor U Ed.le Ho: Ag.n
overgebraght 4 kassen met 590 st.n ebben houten
bladen aldaar gesaagt, wat het opperhooft

S.r Isaac

Van Ceylon onder dato 14 April a° 1682.

Sr. Isaac Lamotius daar over aande hooge regeringe
in India en ons is schrijvende, gaet tot uEd. Ed.
in copia hier nevens en waer aan ons eerbiedigh
gedragen voorn. casten zijn verdeelt als

1 in Ebbehouten
2 in Coortgieme
1 in walschtraenschel

gelijck de facture breeder sal vertoonen de
benoodigheden voor de Caap van ons versogt, souden
wy presentelijck uytgenomen de 100 lasten rijs connen
voldoen en dat bodemtje voort wederom laten
vertrecken hebben, maer alsoo wy van geen rijs
zijn voorsien en t'selve voort t'expiratie,
waeromme dat Jachtje herwaerts gesonden is,
sal het soo lange dienen te wachten tot ons
eenigen rijs uyt Bengale toecomt, alwaer volgens
schrijven van Bengale in copia hier nevens
gaende, verboden was dat geen rijs mochten
werden uytgevoert, welcke soodanige continuatien
ons vrij verlegen souden maecken en hoewel
de vrienden uyt Bengale hoopten de ontslaginge
daer van te sullen obtineren soo hebben het daer
op niet derven laten aencomen te meer wy
van Nagapn. apparent mede geen rijs te verwachten
hebben, door het groot ongeval en hoogwaeter
dat daer geweest is, waer door velle huysen
bolwercken, dorpen etc.a teenemael wechgespoelt
en vergaen, alle 's Compies vaertuygen aen stucken
geslaegen

E: van Ceylon onder dato 14en april ao 1664

geslagen of vaeck gedreven zijn, sterrende die daer
noch dagelycx aende stadts muijren, en zijn in en
ontrent nagapatn: wel over de 3 a 4000 menschen
gestorven en verdroncken, gelijck dat breeder
by ons schryvens den 26en passo aen haer Edn Hn
Aen tot Batavia sal connen werden beooght
den grooten Godt moet gebeden zijn ons en alle
andere voor zoodanige ongevallen te willen
hoeden en bewaren en ons zijnen genadigen zegen
te verleenen, onse twee zaecken ons dan
seer recommanderende van geen rys te zullen becomen
en twelcke ons zeer verlegen zoude maeken,
zijn te rade geworden den heer Commandeur
Huysman te versoecken voor ons op Canara te
willen laten negotieeren en proper 600 lasten
rys twelck niet meer dan een jaers schaers
provisie voor Colombo alleen is en daerom hopen
noch yts uyt Bengalen te zullen erlangen, alsoo
het anders met dese stadts ingesetenen seer
sober zoude comen uyt te sien en zy gebreck
lyden daer soo veel doenlyck voor sullen zorgen
en naer Cormandel versoecken die luyden doch
aldaer mogen werden geanimeert met hun vaer=
=tuygen en rys herwaerts te comen, ende aen haer
in veel werden gesien, soo Ceylon sick selfs
uyt syn gewaay soude connen spysigen, waermede
wy dan met rys werden gesecondeert staet
Ed: gen: sleijtje [illegible] soo sterck doenlyck
daermede

Van Ceylon onder dato 14 april Ao. 1662.

daarmede en met de verdere benodigtheden affgeladen
en naar de Caap gesonden werden,

Colombo en in desselfs districts, hebbende hierna Zy daar
voor gedanckt gelyck op alle andere plaetsen desses
Eylants een gewenschte rust en vrede beleeft en
den Cannel voldick en sonder becommering ter
principaelen en voor tgrootste gedeelte aande-
Nigombosche kant in s'Conincx limiten ingekregen
voor hier, g'annexeerde brieven Zullen uEd: Ho: a:
ontmoeten dat eenige Chialias ginsten te veel te
Lande ingedrongen Zijnde en de luyden overlast
aangedaen hebbende van daar gedreven onder
voorgeven tselve om tschillen vanden Cannel
geschiet te Zyn, doch dat nadeeraendt onderwonden
hebben, dat hi om haar bedreven moetwil te
verschonen, sulx hebben gepractiseert, maer
naden de Coninge soodanige woorden Zouden
hebben gebruyckt als voorheenen by s'Compes.
papieren veel syn ingevloeyt, soo heeft het
ons al seer quaet nadencken gegeven de principaelste
belhamels hebben tot noch niet derven byde
Coplaten vatten om dat den oogst aande gaelsche
kant noch niet geabsolveert is, doch sullen
in corten daermede nu gedaen crygen en dan de
principaelste gijsten haar verdiende loon bestellen
of vry als dan [illegible] yts van haar Zullen ontdecken,
moet den tyt leeren, desse moet vrillegers
hebben niet verder in sConincx limiten gesonden

maer

Van Ceylon onder dato 14 april Ao. 1666.

maar aen dese kant daer dagt laten schillen en zijn door den resterende Chialias aende Nigombse kant inde verbodene pittegal en door den anderen inde anderen corlas geschilt de volgende parten

5666. parten aende Nigombsche cant.
230. op Colombo.
883. op Calituree
41. op gale. en
751. op mature.

7579 parten te samen, het welcke een groot getal is en voornamentlijck aendie cant, soo lange als ragia ons den cannel in sijn limiten vredigh laet schillen, sullen continueren, onder tusschen groeijen de bosschen binnen s'comps limiten verder lustigh aan en die noyt te onpasse sullen comen van dit getal becomt uwe Ed. h. a. met de nu vertreckende schepen 6000 parten en staan met de alreede versondene per die genoemde vaerde tot het getal van 2000 parten na bata. gesint te verseden, naar Suratte sijn 300 en persia 200 parten gepasseerde daer t' souden wel het welcke te samen al een goet getal comt uijt te maken godt geve dat daer op de behoorlijs advance mogen behaalt werden Cormandel nog bengalen hebben daer van geen eysch gedaan of wij die noch sullen becomen, moeten wij afwaghten,

Bij onse jongste brieven naer batavia aende groote Indische regeeringh gesz. sullen uwe Ed. h. a. sien dat wij om eenige versoecks hebben hoedanigh

in

Van Ceylon onder dato 14 april a[o] 1682.

in toecomende met het greijs of stuckens van
caneel handelen sullen, vermits daar van jaarlijcx
al een redelijcke quantiteijt int afpacken comt
over te schieten en hebben oogst door 'thooge
water eenige packen nat geworden zijn, die
wel haar cracht niet verloren heeft, maar door
dien wij sobert uijtgeslagen, echter tot het branden
van olij noch bequam is, niet hebben derven
versenden, wat ordre hier op sullen erlangen
zij om daar van olij te trecken of wel door't vuijr
laten verbranden staan in toecomende te [illegible]

volgens de geruchten en rapporten die ons dagelijx
toecomen heeft ragia singa noch bij goede gesontheijt
en schort hem niets dan sijn oude quael en bedurfte
na 't oordeel van velen houde hij er soo flux
en cragtigh uijt sien dat noch al eenige jaaren
soude connen leven, gelijck bij eenen vaert getuygt
die ons voor weijnige dagen [illegible] die int
boven de maant oct is uijt Candia van [illegible]
matthijs gomes heeft toegebracht, bij gem.[te] ola
vorder gesegt, dat ragia tot de E: Comp[e]: noch
seer genegen zijn en veel liefs ijmant naar
beneden int landt met een geschencke afkomen
soude, en hoewel die geruchten hier mede wel
lopen, gelijck wel dickmaels gebeurt soo connen
echter niet veel staat daar op maken, dat dien
gesant [illegible] met het opgesonden geschencke

noch

Van Ceylon onder dato 14e april a.o 1682

noch opde frontieren blijft verbleven sonder verder op te
trecken, sullen u Ed.le Ho: A.: uit breede in onse
voorige geciteerde brieven naar Batavia aande
hooge regeringe vervat vinden en dat die onse
met de bovenlanders bynae een vrije conversatie
met den anderen houden, nogh jongst hebben hem
50 rxg: tot gastos nevens eenige muylen en schoenen.
tot gebruyck met eenige onser hoofden toegesonden
die het selve hem wel inhandigh hebben, wanneer
onsen jongsten brief aan Ragia opgesonden is werdt
door de groot en die de wachts hadden gelast hierop
en tgeschreven op ampel hebben, gevraagt of dien
brief uyt hollant van u Ed.le Ho: A.: of van Batavia
vande hooge Indische regeringh quam en hoewel
zij wel beter wisten, soo soude daar uyt te
besluyten zijn dat Ragia gaarne soude sien le gelijcke
weder aansienelijcke ambassadeurs mede gekreygen;)
yemant met volle macht met een brief van u Ed.le
Ho: A.: of van haar Ed.le A.: tot Batavia aan hem
verbeeden gesonden, dogh is daarop geen seeker
besluyt te nemen of vaste staat te maaken.
vande fortificatien van Colombo, Negombo,
Calitura, nevens haare buyten posten, mits-
gaders die onder 't Jaffanap: gaalle en batticalo
commandement sorteeren, wort uit breede
inde Consideratien en voorn: brieven gesprooken,
sulx het wel nemen onnodigh achten hier in
deserwegen yts meer aan te haalen

Vier

Van Ceylon onder dato 14 april a° 1682.

Vier Caarten der fortificatie van Colombo, gale, jaffanap: en nigombo becomen uEdle Ho: a: nevens dese — bij het Extract uyt den generale brief vanden 20e Juny 1680 door uEdle Ho: a: aande "Edle" heer Gouverneur Generaal ende E: E: heeren Raden van India gesz. en ons toegesonden gelieven uEdle Ho: a: te seggen dat uEdle Ho: a: het voor een absolute ondoenlijke saake houden alle dese steden Casteelen en sterckten haare competente guarnisoenen te doen hebben ende deselve sonder guarnisoenen te laten die niet als een proye vanden vyandt connen zijn, gelijcke het waarlijck is, ende wanneer wij soo ongeluckigh sijn ons een Europese vyandt op den hals quam alsoo het een absolute onmogelijcke saake is, soodanige groote en veel plaatsen als wij nu van uEdle Ho: a: besetten naar behooren met dat weijnich en cleen getal volcx dat wij hier aande landt hebben, te connen defenderen buijten dat door die veele der lande natien en onse slaeven (?), veele uyt vreese van ons naden vyandt souden connen te verloopen, sulcx wij — willen hopen en den Almogenden Godt bidden dat hij uEd: Ho: a: staat en ons van een Europese vyandt sal bewaren, ende wanneer wij al veele onder ons gesnelt (?) getal zijn, soo souden t eerste alrede als wat slechts connen uytsien Indien Ragia ons quam besloken en niet denst aan te tasten, by onse voorn considerations en bewaren

sullen

Van Ceylon onder dato 14 april Ao. 1682

sullen uEdle Ho: Agtb: sien dat wij noodsaeckelijck meer dan 3000 koppen Eilant Ceylon tegens Ragia benodigen en alle jaaren particulierlijck voor de dooden en die haar tijt uijt sijn, met 250 a 300 koppen dienden gerecru=teert te werden, want soo wij eens de siecken en impotenten die doorgaans in 't hospitael leggen van 't getal en die buijten de militie sijn quamen af te trecken soo soude een kleen troupje om te wercken in jnde bosschen den vijant 't hooft bieden konnen over te schieten, gelijck dat int breede bij de consideratien werdt vertoont en daarom hopen wij dat ons wat meerder dan 't gestelt getal sal toegeleght of ten minsten de jaarlijcxe recruten seker gesonden werden,

Dat wij Tunderon, daar van voorheen soo groot opgegeven is voor suspect en schadelijck alhier hebben gehouden en geoordeelt, sullen de voorgenoemde brieven uEdle Ho: Agtb: mede int breede vertoonen en daarom hebben hem na Batavia gesonden, alwaar de E: Comp: minder quaedt dan hier sal doen;

Wij hebben partien zijde met 't hoeckje Nigombo uijt Persia ontfangen en die wat nat waren, is bevonden na 't openen 500 lb: die nat en schimmeltigtig uytgeslagen waren noch niet verstickt of verrot was, oversulx deselve uijtgewasschen en noch sterke zijde hebben die in twee partien apart doen afpacken ende na de respective Camers Amsterdam en Zeelant ijder een gesonden, dat wij hopen bij uEdle

Ho: Agtb:

Van Ceylon onder dato 14 april ao. 1662

hoogh. ao. voor vast gedaan sal werden aengesien, —
Sullende ul.Edle. Ho. ao. beyde sortiaen weder ontvangen
werden uyt wat partyen die genomen zyn. —

Den eysch van benoodigheden voor dit Gouvernement
voorden jaare 1663 en 1664 hebben hier by
gevoeght en zyn de gecroonde vrede den 1sten
passo. eerst na batavia connen senden ter oorsake
geen ander gelegentheyt na 't arrivement der
fluytjes die gilde vragen en Avertat aande
land geweest is, en wy geen staat conden maken
wat goederen met die bodempjes souden becomen,
Sulx onsen eysch en die van Batavia dесen jare
niet verder ingetrocken sal connen werden, of
ten ware de gecroonde vrede der twaalde
of laetste bestendingh tot batavia nogh belett
dogh in toecommende sullen sorge dragen, dat
die soo tydigh na batavia overgesonden werd
dat inden generalen eysch werd ingetrocken,

De weduwe der Edle. ao. tot batavia hiervaerts hebben
gelieven te ordonneren dat op Copia reeckgs. van
van verdiende maantgelden geen betaelyngh soude
mogen geschieden, sonder alvooreens daartoe
authorisatie van ul.Edle. Ho. ao. geobtineert te
hebben en ons doorden gegagieerd luyt. Jacob
Pietersz vander marck ao. 1650 met 't schip
Nieuw Zeelandia voor soldaet en der Camer
Rotterdam in India gecomen, instandigh versocht
zynde

Van Ceylon onder dato 24 april a° 1682

Sijnde om de betalinghe te mogen genieten van een duijsent ses hondert en drientsestich guldens elf stuyvers en twaelf penningen soo veel monteert 't geene den selven op d'hiernevens copia reeqte voor van de originele inden Jaere 1670 met 't blijven van 'tschip Polanen sijn te hoecke geraeckt te goet heeft behouden als op. —

Den copia reeq:^en gesloten inde legerboeken op het schip de salmander den laesten aug^o 1658 — geteekent Claes vander Heijde daar op te goet — — — — — — f 42 „ 19 „ 8.

Den d^o gesloten int casteel Colombo ult^o junij 1661. get^t W: van Cornpùt daarop te goet - - - - - - - „ 215 „ 19 „ 13.

Den d^o gesloten inde stadt Coylangh 15^e 9bre 1662 get^t C. Wantevelt, daarop te goet - - - - - - - „ 21 „ 10 „ 8.

Den d^o gesloten inde stadt Cochim den ult^o febr 1665 get^t R: v: Henrick en C. van Loop daer op te goet - - - - „ 3 „ 13 „ 15.

Den d^o gesloten int Casteel Colombo ult^o febr 1666. get^t W: van Cornpùt, daarop te g^t „ 545 „ 18 „ 6.

Den d^o gesloten als vooren in dato ult^o febr 1667 get^t R: Padbrugge daarop te g^t „ 236 „ 13 „ 10.

Den d^o gesloten en get^t als vooren ult^o febr 1668, daar op te goet — — — „ 150 „ 8 „ —.

Den d^o gesloten als boven ult^o febr 1669. get^t W: Dercker en daniel vanorlei, daar op te goet — — — — „ 166 „ 8 „ —

Den d^o gesloten en get^t als vooren in dato

ult^o

Van Ceylon onder dato 14 april Ao 1675

ulto. febr. 1670 daerop te goet — — " 216 " — " —

Den do. gesloten int Comptoir Sitarcijn
ulto. febr. 1671 gelt Cornelis
vander Lam, daer op te goet — — " 54 " — " —

10. stux Copia reeckgs monteeren te samen f 1661 " 11 " 12

En nadien voorn: persoon reets eenige Jaeren toenmael bindt is geweest, soo versoecken met een eerbiedich van uEdle Ho: Ag: te mogen verstaan of de voorn: somma nade ordre vande E: Comp: aan hem als nu sal mogen werden betaelt gelyck op d'Ameq geschiet is aande weduw vanden Capn Jan Roelantsz Dalx. ten bedrage van f 1851 " 13 " 6 zijnde soo veel als haer soon Roelant Jansz op een origineele reeckgs gesloten ten Casteele Jaffanapn in dato ulto. Xbre 1674 en getekent Daniel Roos en Vlugels in dato ulto febr 1675. tot reeckgs gesloten en getr. willem van Pollinckhoven, wijlen overleeden te goet behouden hadde en waer van haer Edl: Ag: gemelt last hebben uEdle Ho: Ag: kennisse te geven, gelyk bij desen eerbiedicht geschiet.

Dat uEdle Ho: Ag: expresse bevel hebben wy niet na gelaten soo op de voorgem. uitroupen als vande puije te publiceeren en oock by affixatie van placcaten bekent te maecken dat geene Luijs vanende persoonen eenige meerder goederen vermogen zullen mede te nemen dan drij maanden gagie bedragen, mitsgaders geene kassens, kistjes off andere goederen voor andere Luijden over te

brengen

Van Ceylon onder dato 14 april a° 1682

brengen op de verbeteringe vande selve, gelijcke een affschrift
daer van hier nevens gevoegt UEd.e Ho: A: sal toonen
dat aen UEd.e Ho: A: thuijscomende dienaren in plaets
van drij niet meer dan twee maenden gagie voor
d'achterom wijse sal werden verstreckt, hebben
wij nochmaels mede aen een ijder bij een billiet
bekent gemaeckt op dat geen ignorantie souden
connen te pretenderen, oock hebben niet nagelaten
de overhooffden der repatrieerende schepen ter hand
te stellen, de ordre die vaderlant Zijn Hoogh.t den
heere Prince van Orangie heeft verstaen dat
g'observeert sal werden soo wanneer de schepen
van oorloge vanden Staet vijanden op d'oostindische
retourschepen haer mogten comen te rescontreren,
Desen dus verre gest: zijnde becomen schrijvens van
Tutucorijn dat eenige perlbanckien wederom besoght,
dogh seer slecht en weijnig in plaets van met oesters
met zandt bedeckt bevonden waren, welckers
hebben op de bancke touraienpaele voor Tuticorijn
leggende ervaren, dat de oesters die daer op
hebben gaen sijn gevonden souden dat daer eenigh
ongemack was aangekomen, wel waren voort
gegroeijt maer de perelbrugh daerinne nogh
seer schraels en onvolcomen dat het grijs en
cleene pereltjes nijt 271 oesters gehaelt
wierden: op 1/4 en 3/8 fan: was geschat en geoordeelt
nogh wel 1½ à 2 jaren tijt van noden te
hebben eer bequaem om te duijcken souden wesen
hoedanigh

Van Ceylon onder dato 14 = april A°. 1662 –

hoedanigh de resterende die noch ongevisiteert waren
haer sullen opdoen, staet uEd:le Ho: A: over den lantvoogh
gecommuniceert te werden hoewel wijnigh hope dat
een goede peerlvisscherije aldaar is sullen u Ed:le Ho: A:
uijt t voorenstaande wel connen afnemen. Godt de
Heere zij gebeden dese en alle andere bancken
voor ongeval en dat schadel: weer of doirangh
te bewaren op dat d'E: Comp: te zijnder tijt de
gedesidereerde vruchten daarvan mach genieten –

Den 3:en deser is Gode zij lof uijt Suratte tot Galle
wel aangekomen de Bat spreefstijn medebrengende
voor uEd:le Ho: A: 2541 sts. packen en kisten met
diverse goederen die wij jn dese schepen hebben
doen afladen en hoedanigh verdeelen als de —
facturen en cognoissementen sullen aanwijsen
wat schrijvens ons daarmede is toegekomen
sal de copia hiernevens gaande uEd:le Ho: A: –
vertoonen, met de regenten leefden de vrinden
aldaar jn een goede harmonije, dogh door den
bellicieusen aert desmogols was den selven
niet tot vrede genegen, waar door dat nijt te
deen. ontroert en uijt gesuet bleef, t welcke
voor s Comp:s negotie anders te wenschen was,

hier nevens legt noch een lijste van eenige
persoonen beschreijden int gaalse Commandement
die haer verdiende maanden gagie jaerlijcx
aan haer ouders vrinden en bekenden gadene

van

Van Ceylon onder dato 14 april a° 1682 —

van haere Ed. vervolghs souden afgeschr. hebben, alsoo
welke alhier geschreven zijn en haer Ed. wy benodight
worde wy dan nevens bedr. verbinden versoecken, sodanig
geschieden mael willende wy afwachten wat u Ed.
Ho. a. daerop sullen gelieven te ordonneren,

Door eenige persoonen is alhier en tot Gale in u Ed. Ho. a.
Cassa gestort een somme van negendusent twee
hondert en sestigh en een achste rd.s als door
den heer gouverneur Pyl om aen de Ed. heer Daniels
geldervagen, bevonden hebben der E. Comp. tot Amsterd.
weder uytgekeert te werden -- rd.s 9260 1/8

door den voorsz. Cap.n Maerten Scholten om
aen den schipper Pieter van de Voorst synen
persoon repatrieerende, of den Coopman
Pieter Mol gerestitueert te werden .. // 1500 —

door den Coopman en Cassier Joan Jaircomik
omme aen de D. Adriaen Hendricks —
Willinge betaelt te werden ... // 200 —

A° 1678: is door den Curateur ad lites op
Gale mede in u Ed. Ho. a. Cassa gestort
het provenue van de nalatenschap van
eenen Jacob Prynen, gewesen hoofd
tot Gale onder welke de somma aen de wed.e
nogh niet en soude betaelt, niettegenstaen
op syne Ed. vervolgh goet gedaen syn
hebben daer van als nu een wisselbrief
gesonden omme met u Ed. Ho. a. believen
aen de voornoemde gent.e Belitje Hendrix
betaelt te werden, soo het rechts by,

haer

Van Ceylon onder dato 14 april a°. 1662

daer niet ontfangen is bedragende
een somme van – – – – rd.rs " 297 " 1/4.

Transporteere deese – " 10960 " 1/8.

makende de somme .... rd.rs " 11257 3/8.

de welcke wij mede ons ootmoedigh recommanderen op 't vertoonen der wisselbrieven daer van alsulcx vertrouwt door uwe Ed.le
Hoog. a°. verder mogen sijn gedient voldoen, en vermelde ten eijnde gedenckwaerdige materie gekomen zijnde, sullen desen hiermede besluijten en na wensch van godts zegen over uwe Ed.le Hoog. a°. Loffelijcke persoon en voorsichtige bestieringe na onse nedrige en ootmoedige groete blijven, onder stont: Ed.: Erntfeste
Hoogh achtb., manhafte wel wijse, voorsz. seer genereuse, Ed.le Hoogh gebiedende Heeren: UEd.le
Hooge a°. onderdanige dienst schuldige en getrouwe
dienaeren, was geteekent Laurens Pijl, A.s van Vorsten
Edmond van Sterrevelt, Joan Casteleijn, W. vanden
Berg en Willem van Dielen, n.t en Secr.s, in margine
stondt Colombo den 9.en Januarij 1662 – lager stont
accordeert Colombo 13.e april 1662 was geteekent
floris Blom Clercq:/

Patria

Aen d'Ed.le Heeren Bewinthebberen der
vereenigde nederlantse, G'octroijeerde oostijndische
Comp.e ter vergaderinge van de 17.ne tot amsterdam

Ed.le Erntfeste Hoogh achtbare
manhafte wel wijse voorsz. seer
genereuse heeren,

Ed.le Hoogh Gebiedende Heeren

doordien de sluijt verstreckende van meest alle

voorhouders

Van Ceylon onder dato 14 april 1662

Zoude hoe veel goeds worden vervullen is den tijt soo verre verloopen dat niet voorder 20e deser met de schepen voorwarden en Cortgheene de reyse na 't lieve vaderlant heeft connen ondernemen loopende door de goetheyt des heeren voorn: bodems met het ingeladene te samen f 914013" 19" 11: bedragende den spoedige en behouden reyse sullen verlangen zedert onse letteren van 9e stantij tot ued: ho: a: drie dubbelt met de gem: kielen afgegaan is alhier geen Zandveringe voorgevallen maar alles gebleven in den geruijsten toestant tsedertdo den almogende geve langh magh duren by d'voorn onse letteren hebben wij aangeraden dat volgens tschrijvens van haar Ed: a: tot batavia over mallacca eenige Consideratien over diverse pointen vregens Ceylon voorwaerheden om d'onse over deselve mede gegeven hebbende deselve over den lantvoeck ued: ho: a: te bestellen, dogh met t'arriveeren van 't schip der betuwe gedestineert over mallac na Zurratte en soo t noodich is mede na persia van mallacca op den 21e deser alhier ter rhede hebben wederom van haar Ed: a: tot bata bekomen eenige vreijnige reguleen onder anderen continerende dat haar Ed: kapiteyen en beulven met der Cat Ijsselenburgh in Cochen stinden te volgen of vrij de voorn consideratien door de menichvuldige occupatien van haar Ed: a: daar mede sullen becomen, moet den tijt leeren, en met eenen hoedanich haar Ed: a: sullen verstaan dat met deselve sal gehandelt werden, sullende

ued: ho: a:

Van Ceylon onder dato 14 april a.o 1682

u Ed.le Ho: A: van haer Ed.le alreede tot Batavia buyten 'tregister aangeschreven sijn, wat haer Ed.le derwegen hierwaarts hebben gelieven te ordonneeren en 't welcke by ontfangh alhier prompt staet nae gecomen te werden;

Van Batavorijn hebben tot noch de bevindinge der voorsz: peerlbancken niet vernomen, soo u Ed.le Ho: A: niet connen bekent maecken, hoedanich die uytgevallen is, hoopende dat deselve beter dan de voorige sullen werden bevonden, met voorn: schip de Beursen hebben haer Ed.le A: tot Batavia ons gelieven te adsisteren met 150 militairen, en 14 matrosen staende 't hagsne getal tot 50 coppen gesuppleert te werden, soo met de 50 matrosen bevonden hierwaarts gesonden, int geheele geeffectueert sijn met 200 coppen, welcke getal jaarlijcx om de dooden te suppleeren en die haer tijt uytgedient hebben te verlossen, wel sullen benodigen; in Japan is de negotie desen jare seer slecht uytgevallen en hebt 't cargasoen derwaarts gesonden niet als 66 3/4 p.r c.to aan winst opgebracht, synde 't selve na 't schryven vande vrienden uyt Japan een principalen veroorsaeckt, dat den nieuwen keyser velle aensienelijcke coopluyden ~~op~~ om 't selve oorsaecken hebt doen bannen, en van haer middelen beroven, waer vry hoopen niet meer sal gebeuren en d'E. Comp: in toecomende grooter advancen behalen, en vermits voor desen tijt niets anders u Ed.le Ho: A: weten te verhalen sullen desen hiermede dus sluyten, en na wenschen

van

Van Ceylon onder dato 14.e april a.o 1662

van Godts zegen over uwe Ed.e Ho.e A.e loffelijcke persoonen
en vruchtige bestieringh naa onse nedrige en ootmoedige
gebeden verblijven Edele Erntfeste Dero dienstelijcke, hoogh
achtb.e manhafte, seer voorsienige heeren
gunstelijcke heeren Dero Ho.e geb: heeren uwe hoogh
achtb.e onderdanige dienstschuldige en getrouwe
dienaren geteekent Laurens Pijl, D.s van Voorsten,
Salomon Lesage, Edmont van Sterrevelt, en Joan
Casteleyn in margine Colombo den 27.en January
a.o 1662, lager stont accordeert Colombo 13.e
april 1662 was geteykent Floris Blom Clercq.

Extract uyt de dagelyxe

aanteeckeningen gehouden inde
visite der madurese peerlbancken
bijden ad.t Haerlebaer, en over
gegeven aenden E: Joan van Vliet
op.r Coopman, en hoofde der
Cust van Madure voormeldt,

De edele uwe: mij tot de visite der peerlbancken
hebt gelieven te committeeren, en daar bij om bijsondere
redenen te ordonneren dat het niet Tournoyrimpaer,
anders genaemd de groote Cot welck de voornaemste
loop, nevens eenige andere banckjes voor Tutucorijn
leggende, eerst en voor alle souden vanden besoght
soo sijn in Godts naem, en op uwe: g' acht bevel op den

[illegible] Xber 1661 met de thialoupe Rigombo, vande sijs daartoe
verveerdigde t'Conijs smorgens ten drie uuren derwaerts
vertrocken, en door t'behulp vanden aflandigen off N:
W: wint, ten stuijgen daar aen volgende, op t'voorn.

niet

Van Ceylon onder dato 14e april ao 1682

riff Tonrayinimpare verschenen, waermede de thonijs op
de gewoonelijcke en ordinaire wijse gerangeerd sijnde
aanstonts tot ondersoecke van desselfs geschapentheijt
overgegaen te wercke gestelt, en hebben oock naer
het duijken in die besight. doorgebragt bevonden, dat
de meenichte oesters van ao passado daer op noch alle
in wesen en vande schadelijcke vaire-Souranghe, off
andere bederffelijcke toevallen, bevrijt dogh niet
groote maar sober voort gegroeijt, waeruit soo dat
den pattangatijn der seven pontes, nevens de verdere
hoofden, en kundigste mandarijs nogh bij haare
calculatien, en opgeven van vergangen Jaar blijven
persisteeren, en sijn nogh alle van gevoelen daar
op den tijde des oegst niet minder als een, en een
halve vallij sal te visschen sijn, maar oock dat sulx
noch twee Jaaren sal moeten aanloopen door dien de
oesters niet soodanigh als hij wel gehoopt, en op
andere bancken in voortijden gesien hadden, tgrooten
en t'welcke meest geeringen oordeels door de meenichte
der schulpen de een den ander het voedsel
benemende, off ten minsten vermindert ontstaet
want de oesters op het Ruijs sijnde der bancke op
verre naeck soo overvloedigh niet als aande noort
Zijde, leggende, waeren vry meerder als de andere
die soo dicke opden anderen leggen, gewasschen geest:
nu: bij en aande verscheijdentheijt der groote
vande 270 stux mede gebragte, en aldaer gedoorckten
oesters ongetwijffelt mede sal Zijn gebleken
en t'welcke in het opduijcken naukeurigh hebben

naer

P: Van Ceylon onder dato 14 = april a° 1682 —

aan respecteerd God den Heere sy gedanckt voorde conservatie deser vrughten en vierighlyck gebeden deselve tot sijn volcomen rijpht: te bewaren, op d'Ed: Comp: daar door en sijnen milden segen aande verdere neven een maal een proffitable visscherije en den inwoonder de vervullingh van sijn wensch en verlangen genieten magh,

17 = d° liepen als vooren vandaar om volgens Ud: ordre de banck Fernando-lemos te besoecken, dogh d'Coninghs conden deselve uijt de wint soo nab aan t'noorden schoot niet beseijlen, des wij Ud: nader last niet tot visiteren, den kleene neven, — pantamankaij corritspanpane, anivaij, orty, nagand, en clatiypane volbraghten, welcke des stiers vermits vriendlijs, en Zee nae wensch dienden — speartolijcke sijn belast, dogh op alle niet anders als doode off ledige schulpen veel met souranght bedeckt, en ouwassen gevonden, welcke vergiftige kruijt die banckjes soodanigh heeft ingenomen, en besmet, dat daar van volgens seggen der ervarenen voor eerst niets goets te hoopen, off te verwachten is,

18 = d° wierdt besloten om ons te famen tot ons reijse naar de noort te prepareren, en van victualie te provideeren, twelcke geschiet sijnde, den

= d° met een N: W: wind, derwaarts aan stevenden, en tot eenen avondt tot een mijl beneden telenpaele der

= tot voor velletamitive, en den

21 = d°

Van Ceylon onder dato 14 april Ao 1682

21e do tot mosselpattive op te halen, doch de Conings, die sigh
soo gevoeght des nagts niet onderdeyl, conden houden
quamen des anderen dages, oft —

22e do tegens den avont weder by ons, en voorgem: mosselpattive
te verschijnen, soo dat wij den —

23e do 't vaerwerk der visite vaerdernom begonden aen te stellen
en tusschen Tiroenmoorgipane besochten, 't vaerwerk —
soo naukeurigh als mogelijck geschieden, maar —
hebben tot ons leetwesen, alsoo vaal als ao passo
niet anders als suijvere Coraalsteen daar op —
gevonden, gevende de hoofden, en lootsen voor
reden dat mits de felle stroomen die door oostpassé
Zuyde, ende vallingen van adams brugh daer op
aanschieten, de oesters niet veel connen hegnen
of al eenighsints gevest zijnde, door het troubel
water, door gem: drift veroorsaeckt vaerdernom
connen te sterven, wij liepen nae dese bezigtinge
gesamentl: onder pinnentive ten ancker, en den —

24e do van daar weder tijdingh in zee nae de bancke
saliampane, daer van in drie uuren besochtens niet
meer als 11. stuc by nae volwassen oesters sijn
gedoocken, en niet meer connende vinden, begaven
ons naer tusschen killitchaupane, welcke nevens
de bancke paliamale met bysondere neerstigh[eyt]
is besogt, maer op die beyde met den eenich
oester vernomen, niet tegenstaende de eerst
en laetste bancke voor twee jaaren samentl: van
schulpen versien en 't voorleden Jaar daar van

noch

P: van Ceylon onder dato 24 april Ao. 1682

noch een goet, of tamelijcke gedeelte overigh was
geweest, en waar van die parwase booten, mandoghs,
en ervarene duijckers al mede geene andere redenen
en weeten te geven dan dat de vehemente branding
en harde stootinge die uijt Z: W: Zuydes van
nammanacoyl, tot aanden hoecke van walimouran
langs alle de Eylanden geen kleyntje dominerende
en veel ruijgten en andere vuijlicheden tusschen
de canalen der eylanden uijtwerpen de bancken
apparent beschadigen te meer talwaripane, —
maar een groote halve mijl en d'andere wat
verder buijten of aande voorschreven eylanden
sijn gelegen, en twelcke eenichsints waarschijnelijk
is, want inde 11. oesters die in mijn presentie
geopent, waren soo geel, dor, en mager, dat
men genoegsaam can bespeuren, deselve niet
seer wel geplaatst, nogh gevoet, en die van teiff
touraunimpaik gedoocken, seer ongelijcke waren
inde de volle tijden van smorgens ten 7. tot
namiddach ten 4 uuren waren in actie geweest
wiens de ruste aende duijckers &c.a seer noodich
en goet gevonden, die ander Edt. pens waters
eylant te neemen. —

25e do. staacken omtrent den 1 uur voor sonnen opgangh
met de landt wind naar de groote bancke —
comundanpane, waar op van 7. uuren tot op de
middach

middach toe sneedich vuert gedoocken, dogh almede niet den levendich oosten, maar veel valynich doode geleel onder den schadelycken sounangh bedolven gevonden, welcke spetie met eenen netjes vol vrient bovengebraeht naar dese veeringtinge sreeuden, naar drift bay pandekokane welcke ten oosten van oostens evangels: de voorige mach niet noch meerder sounangh bestemd bevonden, welcke verdervent sald sick sheedert verleden gaan van diverse plaetsen in den geheele reven over tadt vensprist, vay aersten kosten onse niet plaets voor d'aenstaende nagt onder taypaerk die den. —

26° d° des morgens ten 5 uuren, verlatende, desen dach in 't besoeckten vande banken teiwe — callecoolische, en fernando lemos door braghen en van welckers gestalne tot mij bysonder en stand grondigh leetvaeckn niet anders weet te schryven als dat deselve door den genoemden sounangh almede gants, en gaen vergift, en niet als ledige schelpen daerop bevonden syn die volgens sheggen der duyckers bynae een voet onder den sounangh lagen begraven gelijcke mij int opbrengen der paimpadlen gebleecken, en des avonts op tuticorijn aenlandt comende, ut. insgelijcx vertoont, en door de voorsz. d° berigt is,

27 d°

Van Ceylon onder dato 24 april A° 1682

27 d° Liepen met de 6 schepen buijten tot zuyden eenmaal verderen na de diepte der bancken, beswijden Tutucorijn gelegen, dogh konden daar op niets der Lande noorden wint die de zee niet weijnich had onstelt gaendts geen ondersoeckingh doen, waarom genoodsaeckt waren naar onse schuydplaats te rugh te keeren,

28 d° wierd den sondagh gode heyligh gevierd en des doen blasenden wint gestoorte den

29 d° noch over schencke, en dienhalven niet raadsaem bevonden dien dagh t'zee te gaen, doch alsoo tot des avonts den weijnich begost te bedaren, namen voorts weder den

30 d° op d'ordinare tijt te herwatten doch waren met de Rialoups soo haast niet buijten de eylanden, off konden genoech bespeuren de winden volle zee ons voorne=men niet begunstigden, waarom de schuyps aanstonts weder naar Tutucorijn, en wy tot conform U Ed. goede ordre tot naar Pommerail wenden alwaar de minnalen op gisteren inde Rialoups voort Comptoir almaanogarij geschept aanden resident overgelevert hebbende, almede te rugh keerenden, en den nu naer sommen ondergaende schuyps quamen, daar niets tot het aanhouden vanden noorden wint, tot den —

1682
9 January mosten verblijven, waarmede den selven gestild en weder bequaem zijnde, ons weder t'zee en naarde peerl revien begaven, vande welcke velden hebben gevisiteerd Attalbay, onpaddoe, — Baragombo, en Cortiapane, doch dese drie stn sijn almede van geen valliatie, met weijnige doode

Van Ceylon onder dato 14 april a° 1662

doode schulpen maar veel sourangh, en vele bedorf
t welcke de duijckers in groote quantiteyt boven
braghten, naar dese ondersoeckingh stevende wederom
naar tutucorijn, en den—

10 d° op d'ordinaire tyt van daar naar de neffens vellegot,
ompaddoe, en raakadeen liepaane, op d'eerste vonden
weijnige jonge oesters doch zeer verspreyd, en de
laetste was geheel sonder schulpen echter sijn beyde
die banckjes suijver en met den bedervenden sourangh
vele X^a niet gemeleert, de ondervindingh leert
van ... tot vaerwick naar de middach in actie
vermits den n: o: wind, sich soo hard begonde te
verheffen, dat de hoofden den thonijs genoodsaeckt
waren het ancker en naar den iuir rijders, de
masten op, en doen vorts gesamentlijk naar tutucorijn
te setten.—

11 d° is den sabbathdagh gecelebreert, en dan wederom den
12 d° bestedt tot het visiteren der resterende banken
voor tutucorijn met namen, pitsjepaare, caijtodoe,
paddoe podiepondutte, die alle vier zeer vlytigh
sijn besocht maar haar gestalte niet anders dan
een suijver coraal rift bevonden zijnde geen
de minste verderwende toevallen daarop bespeurd
soo dat de hoofden en kundige lootsen met
goedt fondament soo zij seggen, derven hoopen
dat sich binnen corten op gem: banckjes jonge
oesters sullen vertoonen, 't welcke den almogende
gever soodanigh gelieven, en op de noch te
besoecken reven, sich ijts vruchtelijcx op doen mach

13 d°

Van Ceylon onder dato 14 april a^o 1682

13e d^o Zeylden gesamentlijk naar de bancken van poundrail
gelegen, comende recht op nilancallepattane, welk
sich in drie plattjes verdeeld en van 10 tot 12: vadem
water west off zeewaarts uytstreckt, deselve
hebben wij geheel rontom de bancke pandane
tope, walkenare pane soo vaart als mogelijk, besocht
en niet anders bevonden als hier en daar, seer
weijnige jonge oesters, doch de meeste off grootste
plaats met Soirangh bedekt, welk den mandanijs
vreesen die jonge vrughten niet doen opwassen
maar verstikken sal, dit g'absolveerd sijnde
was den dagh bynae verloopen, des ons naar
poundrail vervoegden en vandaar den

14e d^o weder t'zee visiterende naar den anderen de
nieuw ragia Pippi pane, corlpointhjepattane, Coramonty,
en Cannavaypane de twee eerste waren mede
geheel met Soirangh overdeckt, en de twee
laatste noch met weijnige 4: jarige, en duysende
jonge oesters versien, de oude waren t'sedert
anno pass^o t'meerendeele door haer rijpte off
ouder, volgens rapport den duijckers gestorven
van welcke gronde zij in menigte, en schelpde
doode schulpen boven bragten, en de jonge
oesters waren van cancay, off kleijne mosseltjes
vergeselschapt dat gevreest werd, hun
competente ouderdom niet sullen bereycken
maar wanneer den cancay comt te sterven

en

Van Ceylon onder dato 14 april a° 1662.

en verrotten, door de starcke winden aengesproken

en vermits tselve veel anders te verhoopen

waer soo sij seggen weijnigh goets te verwachten

is, wij namen onse vaert rechte onder Caijlpatnam

15 d° Seijlden wij naer de rivier Caleschiem, of Caniampane

dat almede met den [illegible] was aengesprocken

en ondervonden met geen vruchten voorsien

naer dese ondersoeckinge dreven voor op drift

van Carwael, daerop een tamelijcke quantiteijt jonge

oesters vonden doch deselve waren gelijck op

Couranwelij en Cannawaijpane insgelijcx met

Carwaij aengewassen soo dat de hoope van deselve

voortgroeijinge seer sober is, doen van dese

bancken waren afgedreven, meijnende het naer

de wal te leggen doch een vande Caijlp:^m

mooren berichten mij dat weijnich [illegible] noch

een rift lagh, dat bij sijn wete in lange niet

besocht was, daeraenstonts naer toe liepen

en tselve [illegible] betast hebbende, bevonden

almede een groot getal jonge oesters met

Carwaij aengewassen en weijnige doode schulpen

die scheenen bij nae volwassen te sijn, tgem:

rift noordelijck van [illegible] Calatiaijpanne (?) leght op

1½ vadem water en O: ten Z: ontrent 2½ mijl

vande hoeck van Tutecorinadore (?), met dese

verrichtinge raeckten het laet op den dagh

en wij ontrent half sessen voor [illegible] Caijlpatnam

ten ancker alwaer ick met de hoofden der

thonijs (?)

Van Ceylon onder dato 14 april aº 1682

't Ruijs aan lant gaande, om volgens de gewoonte
de rapporten te contraroleren, den maiordecker
manigaer, en eenige vande Ambligands van Caylpatnam
op strand stonden die mij hebbende passeeren den
pattangatijn zande mobrais aanspraecken, om eenige
oesters die den manigaer seyde souden dienen, om
den lant regent te vertoonen waarop den pattangatijn
antwoorde geen te hebben, en den manigaer wederom
repliceerden, waarom soeckt gij niet op die plaats
ophalende met de handt 't zeewaard in hij protesteerde
mede dat hem sijn respect niet wiert gegeven
de welk wij met directie vanden Capn. van kitorijn
en zijn Edele (meynende den lantregent) waren
in zee gegaen hem van onse bevindingh te melden
om selfs te koomen op strand was gecomen geen
rapport quamen doen den pattangatijn antwoorden
dat hij selfs aen mij en geb. aen ud: schuldich
was van wien hij de waarheyt conde soecken
te verstaan, den manigaar vraegh of hij wel
wisten, dat hij macht hadde, om de 't Ruijs in
beslach te houden, en verbieden in zee te gaen,
daarmede sich omkeerende heel vertstoort
vertrocke en wij daarom niets te minder rusten,

16 dº verlieten onse rustplaats, en quamen tijdich
op de banck Kimme Candel daarop almede
verscheyde jonge oesters vonden bevonden

doch

doch deselve waren wat suyverder als de vorige
soo dat de kundige noch hoope hebben, haren wasdom
sullen erlangen, van dit noordende op rifft voortsttemale
daarop niet als eenige ledige schulpen gehaelt niet
weer overdeckt bevonden, seecker loots, die de
hoofden van walwandepatnam hadden mede genomen
seyde dat voor manapaar noch een banck lagh
daar hem hooghden visserij mitsdien andere op was
gehouden was die almede besochten, wij bevonden
die geheel suyver en aan 12: d: synde al mede
eenige jonge schulpen die niet waren besmet
den mandaeij noemden dit rifft haandie oupaddoe, wij
peijlden den zuydelijckste bergh van alwatunnegary
N: W: en de kercke van mannapaar vlack west, naer
gissingh drie kleijne mijlen van ons, en de grond
9: vadem diep, hiermede was de visite uitgehaelt
g'absolveert, en wij niet soo veere om de Zuyd
waaren affgedreven genootsaeckt naar manapaar
te stevenen, welcke — den

17= do smorgens met d'aencomst vande lant wind staende deen
18= do int geheel onder zeyl bleven, en den —
19= do smiddachs op kiticonijn aanlanden —

'tvoorenstaende sal ue: vertoonen, hoedanigh sigh
het en ander hiert in deese verrichtinge toege-
dragen, welcke van gansche herten wensche
dat wat heugelijcker had mij gevallen, derhalve
bidde ootmoedelijck ue: soo veel mijn Commissie
belangt, geliefve genoegen te nemen en mij de

der

B: van Ceylon onder dato 14 april a:o 1682

ede te laten en naer verbiedige groete altijt te mogen blijven, onder stont u E:E: ootmoedigen en gehoorsamen dienaar, was get:t Jsaack baaudt, in margine stont, Jaffanapatnam den 19:e Januarij 1682, lager accordeert get:t Jsaacq baaud D:clercq, onder stont accordeert Colombo den 13:e april 1682 get:t Floris Blom D:clercq,

Raport vanden present toestant en bevindinge der madureshe peerlbancken, gedaan aanden E: heer Thomas van Rhee Command:r en den E: Joan van Vliet secunde deser cust, door den adsist:t Jsaacq baant,

Mijn Heer

Soodanich sich de besoeckinge der madurese peerlreeven lestl: toe gedragen, mitsgaders de gestalte en bevindinge vandien, is u E:E: in mijne dagelijcxe aanteeckeningen daar van gehouden, wijdloopige en weert in desen met alle mogelijcke cont:t u E:E: mede verbiedich vertoont, zullende de methode int visiteren der bancken, gehouden verbij gaande maar eenl: aanhalen soodanigh die sij volgens sijn gesnee, en aanvanckelijk nemende van d'noort zijde der Cust mets de reeven,

Cheriamorgipaaru

taliaree paare

Bliss

Van Ceylon onder dato 14 april A° 1682

belsse sanpane

paliamale

commolanpane

baijpandre pare

pantan mantaij

fernando Lemos

perialle codlitsje pare, die presiut alle souden vrughten
en van geen valluatie sijn, vande drie eerst genoemde
de hoofden voor reden, dat de lange stormen, die
eenige ruggen en andere vuijlicht[e] sufficien die
Eylanden uijtdrijft de bancken bedecken, en de
vruchten doen vergaan maar vanden anderen is den
seer schadelijcken Sourangh de voornaemste oorsaecke
tenderende op het verduijsteren der swijne evident is
gebleecken naar dese bancken volgt het rift
Tonrainimpaan het welcke alleen considerabel
en met overvloedige vruchten versien is, zynde
daarop oocke met minste geen verderrende toevallen
maar seer gesonde oesters bevonden, gelijk aan
271 st[ucx] die van daan aan lant gebracht sijn is
gebleecken welcke niet tegenstaande noch bijde
twee jaeren te jonck sijn echter 13: cleyne
peerltjes hebben uijtgelevert en vaan van den
tijde des oogst meerder gelucke en volgens seggen
en verschijnen der hoofden 1½ vallij duijckers
te verwachten is, en deselve stuckx, doch niet
soo dick in dese leggende bancken, —

coerits janpane

andebay pare, nagere pare —

odijpare

Van Ceylon onder dato 14 april Ao 1682

Ottij pane
Clatij pane
attavlaij ou paddou
Baragombe, en
Codriapane, twelcke met geheel door den genoemden
souvangh sijn vergift, en voort met vaeck, en stinckende
nuijten bedeckt, naer dese weijnich Zuijdelijcken —
volgen de Leurten —
Mellagoe ou paddou
paarka dewesije pane
pitsje pane
Chaijotoe ou paddoe
podlijen —
Cannapoudenitte, op d'eerste leggen weijnige jonge
ochsens vanden anderen verscheyd, en d'andere sijn
geheel ledigh, doch alle souden schadelijcke toe
vallen, soo dat de ervaerne goede hoope hadde die
ledige plaetsen binnen corte niet hare suijverheyt
met jonge vruchten souden worden gesegent, waer
toe god almachtich zijn genaden rijcke goetse gelieve
te verleenen, ontrent voorn weijnich bezuijden
pommaijl leggen de neven
Milancalle pattane
pandane lope wallenane pane
ragia Chippipane, en —
Coelpoenitsje pattane dese vier stucx sijn vande
schadelijcken souvangh almede ten meerendeele
ingenomen, op de weere eerste bevonden wat
weinige jonge vruchten, doch de kundige oordeelden

dat

dat deselve door den Sourangh onfeylbaar souden
sterven, op de banken
Counamoety, en
Carnaweypare waren noch een geheele viel-
jarige oesters, waer van het vorige jaer A° passo
t'meeste part gedood, en maer weijnige overgebleven
had, deselve waren vol van duysende jonge oesters
aangegroeijd, maer soodanich met Carraij, een soort
van cleyne mosseltjes omringeld, dat d'oesters gants
geen bequaemelijk op haren wasdom maer vast
steeden, deselve te gelijck met den Carraij (die
niet langh can leven) souden moeten vergaan; Cariampare
lagh meest onder den Sourangh bedolven, en Chanwel
Clatycraije paar, en
Kimme Chanwel waren eensgelijcx met jonge vrughten
vergeselschapt van Carraij voorsien, doch die op het
laatste riff waren vrij suyverder als de vorige
des de hoofden goede hope hadden die haren
wasdom noch souden bereijcken; Condatotte male
is op weijnige plaatsen met ledige schulpen
doch de geheele bancke met vuijle bedeckt
die de ledighⁿ, off dood den schulpen heeft
veroorsaeckt deser was naer onse weijnige de laetste
bancke, maer den Warandepatnamsche mandery aenwees
ons noch een geheel voor Manapaar verleckerts-
peylingh in mijn gehouden dagh register staadt
aangeteeckend, en welcke gem: banckje onpaddeel hebben op
vonden oock een taemelijcke quantiteijt nieuwe
schulpen, geheel suijver en gesond, en vaart vande

Duijckers

Van Ceylon onder dato 14=[5] april a° 1682

duijckers vast geseet dat se sich van het Z: O: eynde
over de geheele bancke binnen corten vaal souden
uijtbreijden —

De Heer sijt gelieve UEd: de tegenwoordige geschapentheit
deser custsche peerlbancke cortelijck te ontvouwen, en
te gelooven dat ick in dese geheele verrightinge
geen ijver noch debvoir heb gespaert maar den
ijder continueele tot sijnen schuldigen pligt vermaand,
en met alle applicable middelen aangemoedicht —
trachtende tusschen de hoofden der parruas ende
caylpatnamse mooren een geduerige jalousie om
om de eere van ijts voordeeligs aan te wijsen
te houden, en moet ick oock met haar getuijgen
dat de gesonden van Mosselstive tot voor Manapaar
=toe soo naukeurigh, en met soodanigen neerstigheijt
sijn beknoopen, als eenigsints in de duijckers
mogelijk is geweest, doch het schijnt als fataal
en dat het God almachtigh tot noch niet gelieft
heeft die bancken met genoeghsame vruchten
tot een geheelen visserije te zegenen en waar
tegens niet anders is te doen als ons sijnen H:
wille lijdsamelijck onderwerpende, beter tijden
en intercomende meerder geluckte van sijne
godtheijt hopen en verwachten het welcke
het regerende al, dewaart wil verleenen
en waarmede H.a onderstont en was get.t Jaacob
Baardt, in margine Tuticorijn den 19.e Januarij
1682: lager, accordeert get.t Jaacob Baard.

Van Ceylon onder dato 14 april a° 1682

Translaet van een protest
door anthonij louijs d: vallo
capn. vande portugeese tale
aen t opperhooft en vordere
vanden Raede tot Jaffanapatnam
gededuceert en vertoont als
volghs

Heer Hooft en Andere Heeren des Raeds

Antonij Louijs d'valla Capitain en gesaghebber over de
schepen Sancto anthonio, en Sancto rosa op ponto novo
besich zijnde met salpeter voor sijn hoocheyt en
goederen der coopluijden in te schepen, omme naer
goa te stevenen, beliep een swaere onweder waer
door genoodsaeckt wiert zee te kiesen, twelck
alsdoen bedaerende, is het schip door Godes genade
comen te vervallen met verlies vande groote mast
ende om tselve te beter te behouden zijnde velle
goederen, canon geschut, touwen en tgeen opden
overloop vant schip was, inde zee geworpen
de goederen naerlaten oock alle nat gew: ende veel
bederft, en dat tsout water d'water tanq ingeloopen
is, sulx genootdruckt zijnde gevonden ons te
begeven nae Jaffanapatnam om daer uit landt
der vrienden mits betalinge geholpen te worden
en soo ons schip therstellen meenende de reyse
over manaer na goa te vervorderen, doordien
den tijt niet verliet deselve buyten om te
nemen, soo begeerende thooft deses lants dat wij
noch

Van Ceylon onder dato 14 april a° 1682

noch souden sochen, voorgevende beschrijt van Colombo
te moeten afwachten, twelck maer enkelijck gepracti-
-seert is, want in plaets van beschrijt te geven
om d'voyagie over Manaer te doen, comt hij ons niet
slechts te belasten, ende meer om te hinderen, als
den voortganck van onse togt te gedoogen, hetwelck
inde werelt des Coopmanschaps noyt is ondervonden in
soodanigen maniere gehouden te werden omme op de
goederen gerechticheyt te contribueren sonder eenige
waeren in deselve landen te vercoopen, behalven
datter gelet is op de tegenwoordige gelegentheyt
~~[illegible]~~
des tyts # ende daerom is het een groot onregt
van ons gerechticheyt te pretenderen daer de
mooren ende heydenen van vooren verschoont die
mede daer heenen moeten passeren, en niet dan de
gewoonelijck gerechticht betaelen, te weten d'ancke-
-ragie, hebbende 't hooft ende andere leeden om d'
vaert te vrijgeleiden, ons opgelegt gerechticheyt
te geven de welcke (als strydende tegens alle
recht ende billickheyt) niet can vrienden gecon-
-tribueert, daer d'hollanders selfs die 't gesach
hebben, haer over verwonderen, en lachen alsoo de
mooren en heydenen nieuwer recht connen te-
genieten, wellicke vrij die portugees zijn, ende door
noodtdwangh hun gecomen niet [illegible] naer
dies noch al niet tegenstaende, ende dat wij de
passagie vrij en vrancke niet mochten verkrijgen,

ten

~~[illegible margin note]~~

Van Ceylon onder dato 24 April Ao 1662

ten minsten sal deselve ons door andere insigten dienen
toegelaten te werden, om dat wy UEd: schrijven, slegts
synde, in onse havenen hulpe hebben toegevoegt, dit
bewijsen wy met 't schip dat voor eenige jaren —
beschadicht op Marcaine is aengecomen, daerop dan
soo goeden sorge hebben doen nemen datter niet de
minste permissie is verlooren gegaen, een ander in
Goa ende noch een in Brazyl, onangesien UEd: die
plaets verboden is, ende dat niet alleen, maer is
'tselve schip aldaer met alles wat behoefde
voorsien, doch hebben nu in onse noot contrarie
moeten beleven, alle welcke in consideratie —
nemende, versoecken d'novo over manier te mogen
navigeeren, verklarende alsnoch in der waerheyt
dat ons ladinge Zyn Hoogheyt aengaet, daerwelde
nu door UEd: ordre, veele schade souden onder=
=worpen syn ende andersints protesteeren wy uyt
d'name ende van wegen den Viceroy van India,
de doorluchtige Compe en d'Ed: Heer Generael
van Batavia, doende beklage over het groote
onrecht, dat 't hooft ende andere leeden des
raets ons ontfremen en plegen daer tegens
ooch protesteerende vergoedinge van haer te
hebben, op alle schade verderwaerdicheden
die d'goederen van Zyn Hoocheyt mochten —
comen te lyden ende wat meer de geinteresseerde
waren van 't schip souden mogen deperderen —
item op 't perykel der zee door 't veranderen

vande

Van Ceylon onder dato 14 april a° 1682

vande Comp.s buijten om, ende mede nadeel, die door 't laet verschijnen in goa opd' Coopmansz: mochte veroorsaecken, stellende 't alles ten laste van 't hooft en andere leeden van Jaffanapatnam, off d' gene, die schuldich sijn aende hinderlijcke oorsaecke, ende verhinderinge vande voorsz: voyagie, eijndelijck bij aldien 't hooft en andere leeden na d' ordre dietse becomen mochten de vaart niet toewilden gunnen, soo is mijn versoeck dat 't hooft hier onder een geschrift door den Secretaris gelieve te doen schrijven, waerbij bleecke dat wij soodanige requisitie en protest hebben gedaan, op dat 't selve tot ons verantwoordinge en ontlasting strecken mach &a:, was get: anthonij louijs d' vallo, lager, accordeert met d' translatie colombo den 13e april 1682 get: floris blom d: clercq /

Register vande naervolgende scheeps soldie boecken, de welcke ter ordre vanden Ed:le Heer Gouvern: Laurens pijl per schip dat godt bewaert genaemt Couwerven in een cas gepackt en gemerckt als in margine deses staet uijtgedruckt om naer batavia te werden verzonden als volght

Schip kat d' uijtreijs als

1: journael 1: grootboeck met sijn alphabet begint den 19: xber a° 1680 eijnd: den 19: 7ber 1681

1 vaderlantse monsterrol

Van Ceylon onder dato 14 april ao 1662

D: Hoecker den Egel als —

3. Journ: 3 grootboecken met haar alphabets begint
pmo Januarij 1661 zijnd: ulto Xber daer aanvolgende
1. boundel oncost reeckss —

D: Hoecker de Bergeent als —

3. Journaels 3. grootboeck: met haar alphabets begint
pmo maart ao 1661 zijnd: ulto febr 62 —
1. boundel oncost reeckss —

t' Jachtie Sinquenemale als —

2. Journ: 2. grootboecken met haar alphabets begint
pmo Xbre: 1660 zijnd: ulto 9ber 1661 —
1. boundel oncost reeckss —

3. monster rollen vande schepen toe voorden t'ontgene, en vbesten aensiel vbels den 20: Januarij 1662 van gale naar t' patria zijn vertrocken —

1. monster rol van t fluijtie Vlaanen den 15: febr 1662 vand rheede Colombo over mallabaar — naar cabo de bona Esperanca, vertrocken —

4. Registertjes vande boecken vbolcke met de schepen toe voorden en t'ontgene naar t' patria zijn versonden —

5. stucx monster rollen van verscheyde schepen die vand rheede Colombo en gales baaij naar verscheyde plaatsen zijn vertrocken —

Aldus gedaan en ingepackt ten soldie comptoir deses Casteels Colombo adij 14e April 1662

[illegible]

Van Ceylon onder dato 14=april a.o 1682
den overstaen van ons ondergesz.n: als gecommitteerdens
En was geteekent S.S. vander Beecq: en M. Schep
in margine J: w. B: 1682 = Freyden als present

Batavia
Aen d'Ed.le heer Cornelis Speelman
Gouverneur Generael ende d'Ed.le
Heeren Raeden van India

Ed.le Erntfeste hooch achtb.e
Manhafte wel wyse voors,,
ienige ende seer generuse
Ed.le heeren

ontf.n tot bat.a den 4 Junij ibid: p.r 't schip honselredyk over commandeur

Ed.le gestrenge Heeren

uijt UEd.le hooch achtbare missive van dato 19e 7ber verleden na Colombo geschreven is mijn gebleken, hoe uEd.le hoo: achtbare mijn had gelieven te stellen tot opperhooft van Tutucorijn en custe madure, achtende dienvolgen van mijnen plicht uEd.le hoo: ag: voor die Eer en gunst bewysinge op het alderhooghste en nedrighste te bedancken verhopende na schuldigen plicht in die bedieninge uEd.le hoo: ag: volcomen genoegen te geven; 't heeft mij wel seer gedaen, dat ick als present d'outste en eerste opperkoopman onder het Ceylonse Gouvernement den E. Thomas van Rhee nu door uEd.le hoo: ag: gestelt tot hooft administrateur van Colombo in rangh moet cederen daer d'voor rangh als d'outste by mijn vertr. is geweest, maer de wijle uEd.le hoo: ag: sulx hebben gelieven te ordonneren sal ick uEd.le hoo: ag: bevelen in alle onderdanicheijt gehoorsamen met gansch nedrich versoek en bidde uEd.le
hoo: ag:

Van Ceylon dato 26 december A.o 1681

hoogh geachtbare desse mijn stellinge, na uwEd:e ho: achtb: goetheyt, ten goeden gelieve te duyden ende sal hooghe verbindich uwEd:e ho: a: gelieve mijn lange en nu over de dertich jarige diensten onder het ceylonse Gouvernement in alle trouwe aen d'E. Comp.e gepresteert mitsgaders nu eenige twee jaeren als provisioneel geëxerceert van het Jaffanapatnamse commandement bekleet, in goede achtinge te nemen om bij voorvallende gelegentheden door uwEd:e ho: a: mede gunstelijk bedacht en na merite g'avanceert te werden, presenterende mijnen dienst in alle gelegentheden waer in uwEd:e ho: a: mij souden gelieven te gebruijken om 't selve met alle trouwe ijver te betrachten, waermede &a. onder stont, UEd:e ho: a: trouwschuldigen gehoorsamen en onderdanigen dienaer, was geteekent R.v. de Heyde

Register vande papieren

gesubscribeert aen d'Ed:e heer gouv.r Generael en d'E.E. heeren Raeden van India, de welcke door d'E. heer Laurens Pijl raet extraordinaris van India en gouverneur en directeur des Eijlants Ceijlon, en den Raet tot colombo met den hoecker de Berch, ende naer Tuticoriyn werden gesonden omme van daer door den Commandant en 't opperhooft Rutgaert de heyde en raet met de cat Vredenhorst naer batavia voort bestelt te werden als —

N.o 1: Originele missive door d'heer Gouverneur en raet voorn.t

Van Ceylon dato 3.e Julij A.o 1682 —

voorn.e opbreeden aen haer Ed.le groot achtbare tot batavia gesz:

N.o 2: copie missive doorden politijcquen raet tot colombo den 14: april met 't schrijv. couverturen aen haer voorn. Ed.len groot achtbare gesz:

3: vervolgh vant resolutie boek 't sedert den 29.e december ibidt tot den 2.en Junij des volgende Jaers —

4: twee copie brieven in dato 22 maij en 13 Junij door d'E. heeren Laurens Pijl en raet aen de heer commandeur Salomon lesage en raet tot gale geschreven —

5.e: Copia missive door den commandant tot trincoenijn aen d'E. heer Laurens pijl den 17. Junij geschreven

6: ses stucx copie brieven onder diverse datums door den gesant Jacob cuijcq van mierop en den d.o door — beelde missives in gonds den 9.e Januarij 1682 uijt candia aen d'Ed.le heer Laurens pijl mitsgaders — door voorn. mierop dato 19.e october aende dessave den 4 corles gesz: —

7: copia missive door d'E. heer Laurens pijl den 22. Junij aen voorn. Envoy mierop gesz.

8: d.o door als vooren aanden Coninck van candia 27. Junij geschreven

9: d.o door adjidem 27 d.o aand. hoff grooten van candia — geantwoort

10: vier stucx copia missives door d'E. heer J.J. Pits en raet op commandel den 14 en 31.e Abr. 1681 en 8.e Januarij en 24 april 1682 aen d'heer gouv.r Laurens pijl en raet gesz:

11: twee copia brieven door voorn. heer pijl en raet den 11 februarij en 2 Junij aanden Ed.le heer Gouvern.r J.J. Pits en raet gesz:

12: copia missive door d'Ed.le heeren gecommitteerden tot bevoint hebbende den 24 Julij 1681 aende heer

Van Ceylon dato 3: July Aº 1682 —

directeur en raat in Zouratta gesz.

Nº 13 Extract uyt de missive vanden 7. may en copia brief den laetsten dº door de E. heer Laurens Pyl en raat aande E. heer commissaris en commandr M: huysman en raat gesz.

14: copie missive door voorn: commandeur huysman en raat den 26 mey aand E. heer pyl en raat geschreven —

15: copie dº door opgemelte heer laurens pyl en raat den 23 Juny met het huys te bengen aan d E. heer directeur en raat in bengale gesz.

16: aenteeckeninge wegens de bevindinge der xxxx baicken door twee expresse gecommitteerde sedert den 17 maart tot 17 april 1682 gedaen

17: copie paspoort door het opperhooft tot Coilan ter ordre vanden heer commissaris M. — huysman, aen een moors coopman naer ponto verleent —

18: copia Inventaris der goederen in een aangehaelde prauw bevonden —

19: Extract uyt de gaalse Journalen wegens betaalde intrest penningen

20: rolle der slaven —

21: cartje vande caep commorijn

22: consideratie over den handel in mocca opgestelt door d E. desshave sterrevelt en g'addresseert aande Edle heer Gouverneur generael en d E. D. heeren raden van India

23: dº Isaacs gestelt + en overgegeven bijden — coopman Jan Koucoumin

24: vyde

Van Ceylon dato 3: July Anno 1682

No. 24: Eysch van Batavia voor Ceylon

25: lyste der vertrocken en aangekomen schepen op Ceylon 'tsedert den 10: april tot heeden

26: requeste vanden cappitein Steenvelt

27: do. vanden fiscael Cornelis vandenbaen

28: do. van floris blom

29: Copia van een antwoort of Judicieele confessie vanden gedeporteerden onderkoopman francois roosendaal, mitsgaders sententie tot laste vanden selven uijtgesprooken

30: Copia getuijgenis schrift vanden heer Commandeur H. lobs int faveur vanden luijtenant A. goetkint verleent en een recepisse dat geen Sinpleijgh van gagie genoten heeft

31: register der papieren die door d'Edle heer Gouverneur Generael ende DD. heeren raden van India van Ceylon gevonden en nevens desen gevoegt sijn,

32: do. van eenige oude caerten vande vastigheden en casteelen op Ceylon en Mallabaer

33: do. van 808 stucken van caerten van Cochim bewaert gehouden

No. 3: alle de voorn. caerten sijn in een langh werpige houte lade gepackt

34: Memorie der Eijndinnen en advisen nevens het antwt. in margine voor den D. Daniel Bonnelt opperkoopman en hooft van 't Generael Soldy Comptoir tot Batavia

35: Een bondel Crimineele procedure van Colombo,

36: factuur

Van Ceylon dato 3: July anno 1682

No. 36: facture, en cognoissement vant geschreepte inde cat nedenkorst voor Batavia — onder stont int Casteel Colombo den 3: July Ao. 1682 en was geteekent floris blom secrets, lager stont als luyt

A. origineele missive door den E. commandant en raat van tutucorijn in dato 1. July 1682 aen haer Edlen groot achtbare naa batavia geschreven

B. vijf copia translaat olas van en aen de coninginne van atinge gesz., onder stont tutucorijn den 1e July Ao. 1682: en was get. J van kempen secrets.

Batavia
Aan d'Edo. Heer Cornelis Speelman
Gouverneur Generael End: E.E.
heeren Raeden van India

ontfangen tot batavia den 29 Septemb 1682 pr. de cat nedenhorst

Edle. Eentfeste Groot achtb:
Manhafte wel wijse voorsz:
En seer Generuse Heere en
E.E. Heeren

Groot achtbare heeren

Den 14e april vertrock van hier tot ued. gr: a: 'tkostelijcke schip couverkerven vaerende den toestant en verrichtinge tot die tijt op en ontrent dit gouvernement voorgevallen, door den E. politiquen Raat ued. gr: a: verbeeldich is bekent gemaeckt, en soovele bij door godsdijt des heeren aen het geraeden vande van geen bodem niet 'tweyffelen, soo hebben niet te min volgens ordre:

Van Ceylon dato 3: Julij anno 1682—

oude usantie, en bedeckt de copie van gem.en schrijvens hier noch nevens gevoegt,

weijnich dagen na 't vertreck van meer gem.en bodem, quam den gouverneur na 2. maenden uijtwesens uijt het distrikt van Gaale, en Matture weder hier te rugh, hebbende alle die landen volslagen, en daerinne vorder bisondere gevonden, de buijten posten seer slecht, en leght gestelt, schijnende eerder coralen voor beesten, dan paggers of vastigheden tot defentie van menschen, en daerenboven sommige noch soo qualijk geleght dat van andere plaatsen niet alleen daer in can geschoten werden, maer op Mappelegem souden die daer in sijnde soodanig van buijten met steenen konnen doot gesmeeten werden, soo dat na het schijnt, die barricades meer om de naem, dan tot defentie daer leggen, vermits de lieden daer in beset wesende het niet langh souden konnen tegen houden, buijten dat wij door onse swackheijt en kleijn getal militairen die posten tegen nagias macht niet souden konnen ontsetten, eindelijk schijnt het schandsje cattoene van redelijke defentie te wesen, te weten voor Singaleesche macht, maer of het werck wel soo heel en sterck sal gemaekt sijn, dat het niet als voor heenen, door een langduerige slach regen soude comen in te storten, wort als seer getwijffelt, sijnde het seer een groote, en swaere last voor die inwoonderen geweest, en den Gouverneur veel claegten te voren gekomen over de groote quantiteijt beesten, die tot dat werck, en 't gesaij vande girrewaijs gebruijckt, sijn comen te sterven, waer door de eijgenaers haere betalinge hebben versocht, doch de quantiteijt is soo groot, ende

opvatting

opvattinge of vergaderinge van 't vee door yder een
soo confuijs toegegaan, dat daer een al veel werk
soude wesen, om dat het weeten, en na waerheijt
uijt te vinden, niet te min is den nieuwe geswooren
p.e dessave geleijt daer na naeukeurich te ondersoeken
en d'arme soo veel vernoeginge te geven als doenlijk
is en op dat d'arme ingesetenen door de vermogende,
en andere niet soodanich als voor desen geplaagt, en hare
goederen op de naem van deselve, en gene souden afgeperst
werden, is daerop soodanige ordre gestelt, dat wij
meenen daermede veel sal voorgekomen sijn —

De buijten posten, of paggers staen bij gelegentheijt van
tegen pallisaden vermaeckt en op de bequaemste
plaetsen geleijt te worden, om of se daerin, dat godt
verhoede moeten beset worden, het noch eenigen
tijt souden konnen uijthouden, en wij onderwijlen
het geheele corpus bij den anderen trecken, en haer
daermede soo het doenlijk was, komen te ontsetten,

Het gesaaij daermen voorheenen soo groot van werk op
gegeven, is een der swaerste lasten, die voor d'ingesetenen
souden konnen worden uijtgevonden, alsoo niet allen de
dienstbare coelijs &a. en verdere gemeene luijden
hun best daertoe hebben moeten leenen, maer
ooke sij selve de landen beploegen, bewaeken,
zaeijen, en maeijen, en 't welcke ordinarij inde
ongesondste tijden inde Ginnewijs geschiet, waer
door veele menschen om den hals komen, en dat
werck sodanich tegen gemaeckt, en met sulcken
schricke, en vreese bevangen, dat een haer toe
schijnt of sij na hun kerckhoff geleijt, en ter
doot

Van Ceylon dato 3: July Anno 1682

door gebracht worden, gelijk den Luijtenant hossaert
de Vos, en meer andere die in die lantstreecken
sijn geweest, tegen den Gouverneur verklaart
hebben, en datter op een dach tien, twaelff, twee
twintich, en dertich menschen, ja gelijk sijn komen
in te storten, en veele daer van door de doodt
voort gerucht, waer door en dat men alle saken
een goet getal tot Palcorijns na batticalo en
Trinquenemale (alwaer almede veele gestorven
sijn) gesonden heeft een groote menichte sijn comen te
verloopen, en de wel gepopuleerde landen onder het distrikt
van matura sodanich ontvolckt gevonden dat men aldaer
meende op verre na de helft van 't getal, dat aldaer voort
gepractiseert geweest inde ginnerwijs, en d'inneeminge
of besettinge van Batticalo, en Trincq.e geweest is, niet
soude te vinden sijn, waer van den Gouverneur op matura
een preuve genomen, en ter dien eijnde eenige principale
dorpen heeft laten beschrijven, en nasien, hoe veel coelijs,
en andere lage, of dienstbare geslachten daer noch in-
wesen mochten sijn, welckers tegens de tombo van 't
jaer 1666 gemaeckt naegesien hebbende, bevond dat
sommige dorpen, qualijk 1/3 meer van haer inwoonders hadden,
eenige geheel uijtgestorven, en geen dorp daer de helft
van 't voorige getal in waren, sijnde vande Palcorijns
ook geen sekere getal te vinden, en de meeste part
van haer onderhout berooft, gelijck deselve harde klaghten
daer over quamen doen, en sulx door veele andere
dienstbare mede is gedaen, dat door de hoofden, en
aensienelste het meeste geschiet, onde 't niet kont veel
sal uijtgevonden, en daer ontrent goede ordre gestelt
worden

Van Ceylon dato 3. July anno 1682 —

woorden, het gelady, offte de rijs, die men geenderwijs
noch mochte leggen, en hier nochtans byde boeken lia x.
liet den gouverneur door gecommitteerdens nader —
beschrijven, en opnemen, doch daer van weijnich de helft
noch niet in wesen, sijnde weijnich goet graen, en de rest
bedorven bevonden, sulx daer naer ondersoek liet doen,
en de hoofden afvragen, waer de voorn. rijs gebleven
was, de welcke voorgaven dat het selve, om niet, als
'tander te laten bederven, hadden geconsumeert, beloovende
in toecomende van 's lants velden soo veel in plaets
aan d'E. compe. te sullen leveren, daer echter niet veel
staat op soude te maken, en 't selve by versterf verloren
sijn, doch den Commies p.l dessave daertoe een expedient,
en goet middel uijt gevonden hebbende, om 's comp.s dorpen
aan de Schuldenaers te geven, en de landen daer in gelegen
door hunne beesten voor d'E. compe. te laten bezaeyen
soo willen wij hopen d'E. compe. haere rijs velden —
te rug bekomen sal, daer inne wij nochtans veel
bedrogen souden konnen worden, vermits ten besten genomen,
meenen wij dat er noch wel 2 jaren sullen heenen
loopen, eer het voedsel sal wassen, dat wij ons nu soo-
danich moeten laten gevallen doch hadden soo naturel,
en contracten wedersz: van 's comp.s gelady, als wel
het particuliere, dat echter niet 's comp.s inwoonders
landen, zaadkoorn en beesten is vergadert geworden,
soo soude aldaer wel wat meerder rijs in voorraet
sijn gevonden, en geschikt connen hebben, wat er van
jaer, tot jaer te kort, en bedorven was gevaerst —
en waarmede men sich niet een andere wijse, of

Malatie

Van Ceylon dato 3: July anno 1682

nalatigheyt niet had behoeven te verschoonen, en te
seggen het is van tyt, tot tyt soo gekomen, sonder
datmen daer van bewijs konde toonen, of ymant daer-
van eenich gewach gemaeckt heeft, synde het aldaer
mede geen manier geweest, datmen 's Compes nelij,
gelyke die particuliere ende d'inwoonders hun-
vaartuygen, besorgen ja selfs met 's Compes chialuypen
quamen aan de stranden te brengen, waer aen dan
wel is te sien, hoedanich daer mede huysgehouden,
en d'E. Compe. gedient syn, buyten datmen nu niet
lange verleden, noch 300: ammon.s nelij met 's Compes
vaartuygen voor bij de packhuysen op Matura inde
wooninge van een der inlantse hoofden uyt de ginnewaeys
door de lants coelijs heeft laten brengen, die—
volgens verclaringe vanden Padij meester, op 't ordinarij
lant (dat particulier jaerlycx voor den dessave
gehouden geweest is.) geschiet was, gelijck 't gemelte
inlants hooft mede verclaerde hem door den geweesen
dessave de geus gelast te syn, 't selve voor syn E. te
verkoopen, doch dit voorts by gemelte dessave ontkent,
en gesegt 't selve Compes nelij te wesen, maer waer
om dan die 's Compes packhuys verbij en daer niet
in laten brengen heeft, weet syn E. geen reden
af te geven, synde het ook tegens d'ordre op Matura
nelij te verkoopen, om dat daer en op galle altyt
gebreck van is, en dat de gem.e nelij by nae een
quart minder, dan deselve d'E. Compe. in reeckeninge
comt aldaer can omgeset worden, doch inde—
ginnewaeys is voorheenen wel g'ondommerd de nelij,

soo wel

Van Ceylon dato 3 Julij A° 1682 —

soo veel doenlijck aande Inwoonders te vercoopen, om
dat dat graen niet als tot groote lasten vanden armen
inwoonders en haer beesten, van daer konde afbrengen,
waerinne dé het op Mature geheel anders gelegen is, en
aldaer uijt de baijgams, en van andere plaetsen te —
water met koningh kan afgebragt werden, en niet
tegenstaende d'ammen rijs in de ginnewaeijs voor 3/4
larijn aan d'ingesetenen is gekoft, soo is den gouverneur
nochtans gebleeven, dat particuliere voorde comste
vanden dessave de Grās sijn gezaeij, dat aldaer was
ingevoert voor een larijn d'ammen de Comp:e hebben
aangeschreven, sulx een ijder (tot laste van d'E: Comp:e:)
sijn getijde om te visschen veele lust waeren waer-
te nemen, hebbende insgelijcx, om 't gezaeij een groote
naem te geven, anno passo veel meer rijs op-
gebragt, dan dat'et ingevoert was, en om nu de voorgs
goet te maeken, werdt met des gouverneurs komste
aldaer partij van desen Zaeken vught inde steene
gesmolten, dat dan noodsaakelijck dit Jaer werden
soo veel minder sal moeten sijn —

Het wercke dan soodanich verbant gevonden veele —
onbequaemelijkheden ingeslopen, in geen 14 Jaren een
lant beschrijvinge gedaen, en daer inne door den dessave
de Grās gants niet gevordert, ofte tot het veel
welsijn der landen, en inwoonderen yets toegebragt,
en daer bij weijnige getrouwigheijt synde dat sijn E.
op uEd.le gn: a: gunstige presentatie, omme als —
dessave op Mature te continueren, ofte niet —
behoudende sijn gagie) naer Batavia op te komen,
hier verclaert en geresolveert hebbende het Ceylonse
paradijs

Van Ceylon dato 3: July A:o 1682

paradijs te verlaten, gelijck in d'Eerw: groot achtbare
bij onse eerbiedige letteren vanden 16en december 1681
is g'adviseert, soo daert het den gouverneur best
voornoemde E. de geus van het dessaveschap te ontslaen, en
na gale te ordonneren, omme sich te connen prepareren,
en aldaer occagie tot transport af te wachten, gelijck
het selve soodanich geschiet, en aanstonts ordre
gegeven is, omme met de lantbeschrijvinge te beginnen,
waertoe en om de vervallen saken onder de Inlanders
weder op te rechten, en alles in een goede geschicktheit
te brengen, werde vereyscht een persoon van goede
bequaemheyt tot het welcke sich niemant tot
Colombo, en gale hem opdoende, of sijn dienst
presenterende, is daertoe met gemeene stemmen
in rade tot gale, en Colombo, by provisie en op uEd:e
gr:a: approbatie, verkoren en aangestelt den
Coopman, en gewesen secretaris willem van dielen,
sijnde van een seer goet en nuchter leven, mitsgaders
seer sinnich van humeur, van redelijke kennisse
en goede ervarentheyt, bovendien sterck en in
't kragtichste, en 't beste van sijn leven, al het
welcke noodsaakelijk gaven sijn, die tot het ampt
van een dessave vereijsschen, om dat soo een offitie
wel sullen waernemen, den meesten tijt met
reysen en rotsen dienen besich te sijn, en daerom
daertoe geen swackelijcke of gebreckelijcke luyden
souden dienen of die met een girige baetsoeckende
inhalicheyt besmet sijn, onse resolutie daer over
genomen nevens de confirmatie vandien, vanden

E.

Van Ceylon dato 3: Julij A:o 1682

E: Colombosen Raet, gaet bij desen tot uEd:le gr: a: over,
die wij eerbiedich versoeken uEd:le gr: a: soodanich
gelieven te approberen, sullende uEd:le gr: a: daerinne
mede ontmoeten, dat den Luijtenant Dessave Reijnier
de Vos op sijn versoeke en uEd:le gr: achtbare approbatie
is gekomen tot hooft over Batticalo, en wierde van
dat geheele district, daertoe sich almede niemant
sijn dienst aangeboden, en in tegendeele eenige
haer ongenegen getoont hebbende, en overkomme wij
voorn:de Vos toeseggingen gedaen hebben sijn —
persoon aen uEd:le gr: a: voor te dragen, dat het uEd:le
gr: a: en gunste mochte wesen, den selven te vereeren,
en honoreren met de survivance tot het oppe-
-hooftschap van dat district, wanneer het mochte —
openvallen, gelijk wij bij desen van uEd:le gr: a: —
ootmoedich versoeken, sijnde volgens de acte voor-
henen aen hem verleent, dat van den dienst van
Luijtenant Dessave met genoegen afgaende, tot
Coopman soude opkomen, inde qualiteyt naer —
Batticalo vertrocken, en daer door op Matura
den Luijtenant Dessave van 60: gl:en, teven slecht
Rd:rs costgelt, en 't verdere Coopmans rantsoen
mede uijtgevonden, en voor d'E: Comp:e maendelijcx
niet min dan 100: gl:en geprofiteert heeft, vermits
den nieuwe gesteden Dessave aangenomen heeft
dat ampt alleen te bekleeden, gelijk wij connen
begrijpen hem licht can vallen gedaen, soo men
niet luij, en yverich in sijn dienst is, wanneer
altoos vaerdich genoech connen vinden. —

Van Ceij in dato 3: Julij A:o 1682

In onse vorige van den 16:e december, is uw Ed:le gr: a:
bericht gedaen tot op uw Ed:le gr: a: approbatie, den
E: pollia bij provisie als de outste ende naeste, tot
opperhooft van 't geheele district van trinq: en
battecaloa hadden gestelt, maer alsoo den selven kort
daer aen komende te overlijden, is in nader gebesoingn:t
wie dat district met gerustheijt ende meeste
dienst voorder soude mogen aenvertrouwt werden
en reflexie genomen sijnde op den coopman en
hoofde van die plaats J: B: de Ruke als de
outste in rangh, daerenboven door sijn lange
continuatie aldaer grondige ervarentheijt om
met de inlanders om te gaen, bekomen hebbende
den selven d. Ruke op uw Ed:le gr: a: goetvinden, en
approbatie gestelt tot opperhooft van die plaatsen,
werwaerts den gouverneur aenstaende maent
onder godes zegen, en de saaken aan dese kant
in rust blijvende, de visite staat te doen, ende
als dan sal connen ervaren, wat aldaer bysonder te
verrichten, en te doen sal vallen, waer van uw Ed:le
gr: a: 't waerachtich rapport dan na desen staat
toe te komen, met dese materie en stellinge
van onse vorige, en het district van gale en
~~Matura~~ matura wat afgeweeken sijnde, hebben daer
mede voorder een aenvangh nemen, sijnde niet
alleen gelast de tombo van menschen, beesten,
landen en thuijnen correct op te schrijven, maer
ooke te nemen wat volcke dat uijt de lage
geslachten tot lasc:ns en andere diensten sijn genomen,

om

Van Ceylon dato 3: July A.o 1682 —

om die velden daer van te bevrijden, en tot haer
voorige plicht, en dienstbaerheijt te brengen
waermede die landen, die voor heen tot onderhout
gegeven, en door de schaapende hoofden naer haer
getrocken sijn, werden uijtgevonden, en aan de
lasc.rs uijtgegeven konnen werden, tot het welk
al veel moeijte en arbeijt sal vereijsschen, en den
commandeur tot gale, en dessave tot mature gen. commandt.
sijn haer uijtterste vlijt, en debvoir aan te wenden
gelijk u Ed.le Ho. A. des believende bij twee bijsondere
briefjes, in kort naer den anderen derwaerts geschreven,
konnen b'oogen, en daer by ook ontmoeten dat van 's Comp.es
beestiaal inde ginnewijs 96. stucx waren gestorven,
door wreede toeval, en om den inwoonder niet te veel
lasten werden op te leggen voor eerst niet meer dan
150: amm.s rijs in plaats van 200: amm.s na ouder
gewoonte souden inde grond snijden, en bezaeijen
waertoe de middelen, om tot het selve de noodige
beesten te becomen, al mede ingenoemde geschriften
aangewesen worden, tot het welcke dan voort
een yverige, en scherpe toesicht vereyscht, en
ingevalle men alles op tgesagh soude brengen
den dienst der inwoonderen, en hare beesten, soo
soude het selve al wat dier komen te staen
voornamentlijk het afbrengen na de stranden
dat niet d'inwoonders hun beesten ten meerendeele
moet geschieden, sijnde het geene kleene distantie
ende naeste plaetse niet min dan 6: 7: en ander 8:
en 9:

Van Ceylon dato 3: Julij A:o 1682

en 9: mylen verre, doch is den nieuwe D:e dessave
gelast naeuwkeurich te ondersoecken en te vernemen,
offer inde billigam corle, en ontrent matura soo veele
bequame landen niet sullen te vinden sijn, om daarlijx
soo veele voor d'E: Comp:e te zaeyen, als nu inde
ongesonde girrewaijs wort gedaen, welcke werck te
veele aengenamer, en soolichter voor den Inwoonder
niet soude vallen, leggende nabij matura een
groot velt, ofte vlackte, genaemt Pallitoe, twelck
tot zaeyen bequaem gemaeckt, en daer ontrent
canalen kommende gegraven worden, waerdoor
'twater in zee geloost wiert, soo soude 'tselve een
gewenschte plaets sijn, en daer in een seer groote
quantiteyt rijs konnen gezaeyt, en dat selve sonder
eenige moeyte afgebracht worden, 'twelcke den
dessave almede gelast is naeuwkeurich inde
principaelste wegen tijt te ondersoecken, en sal
den Gouverneur met sijn vertreck van hier, om de
visite te doen, die plaets mede noch naerder
besichtigen, waer van de bevindinge uEd:le gr: ag:
'tsyner tyt bekent gemaeckt staet te werden, de
beste en principaelste dorpen sijn almede meest
uytgegeven, en de slechste d'E: Comp:e aende kant
gebleven, slechte genaemt sijnde gabbera aldees,
of dorpen vande dispens des coninx, die de inwoonders
voor de vorst, en de pagoden gehouden syn
geweest te beplanten, en zaeyen, en nu soo veele
hier als vande gaelse en maturesche kant gelast
hebben

Van Ceylon dato 3: Julij A:o 1682 —

hebben voorder in de naeme Comp.e te tracteren, en
met de nieuwe beschryvingh voorder andere in
plaats te geven, en deselve weder door de gunst
der Dessaves, en andere, de meeste en beste-
landen hebben weten onder haer te brengen, en
by het onderhout, dat veels voor hunne dienst
genoten, noch al eenige dorpen te bekomen, waer-
door, als nu qualyck soo veel lant te vinden is,
dat men de Lasc.rs van onderhout kan versorgen,
soo is daer over bij de gemelte missives, naer-
gade al mede order gegeven, en dat in toekomende
yder by syn bedieninge syn appante landen, en
vast onderhout sal hebben, dat na de changies,
en de familien sal gereguleert, en niemant meer
toegevoeght worden, als hij van noden heeft, en
waermede het aen geen landen sal manqueren
en een redelyke getal inlantsche krygers, buyten
last van d'E. Comp.e daer uyt haer onderhout komen
bestiert worden, waertoe in het district van gale
en Colombo de geordonneerde beschryvingh mede
sal dienen, kommende als nu niet sien wat landen,
of luyden hier onder ons hebben, en syn daer van
wel eenige oude stucken, en cartebollen van
tombe, ofte beschryvings, maer daer uyt can geen
seeckeren staet, als wel by die van Jaffanapatnam
worden gemaeckt, daer by een kort compendium
van 2 à 3 vel schrifts uyt de gemaeckte tombe

getrocken

Van Ceylon dato 3: Julij Ao 1682

getrocken, aangewassen wort alle menschen, dorpen,
geslachten, en wat een yder moet betalen, en hooft
voor hooft opbrengen, het welcke seer licht valt
voor den Commandeur ofte gouverneur, omme daer 'nyt
'noodige te ordonneren, en in soodanigen ordre, en staat
souden wij het gaerne aen dese kant mede brengen,
waertoe van onse syde alle yver en debvoir sullen
aanwenden, leggende het voornemen mede om na 't
afgaen vandesen voor den Commandeur van Gale,
en den Dessave tot Matture een korte instructie te
concipieren, om haer daernaer ten principaelen
int bestieren der lantsaaken te richten, dewelcke
dan 'tsynder tyt uEdele gr: a: staat toegesonden te
werden, om daer op uEdele gr: a: approbatie te
ontfangen —

Op Gale wort het wercke der fortificatie, na 't
kleijne getal slaven, redelyk voort geset, en
langs de Zeekant met een muyr omtrocken, het
welcke met het eyndigen van dit, en het
toekomende Jaer wel licht sal konnen gedaen,
en voor een aanloop in postuur gebracht worden,
doch tot de geheele absolveringe sal noch al vrij
wat meerder tyt vereysschen, buyten dat aande
lant Zyde mede noch al vrij wat te doen sal
vallen, voornamentlyk aande bolwercken de
Maen en Ster, waer van d'eerste in plaats van 't
sandige soodenwerck, met klippen sal dienen
ommesettet, daertoe de stenen daer by de wercken,

en

en inde graft leggen, en dat bynae op de hooghte van't bolwerck, welcke schaadelijcke plaats nootsaakelijk moet weck genomen werden, of anders strecken tot groot nadeel, en ruine vande vestingh, de cat in geméelte middel punt d'maen staende, sal dienen gemantelt, of anders soude het daerop, en inde selve niet te houden sijn, alsoo deselve van mijn, en niet sufficient tegens 't canon is, dit dan wel het principaelste sijnde, waerop by aencomste van den Europische vijant, de grootste schade soude konnen geleden worden, en daerom ne noodigen de verbeteringh aande selve, 'tselvende can altijt sonder pericul, en metter tijt van langsamer hant worden verbetert, den heer Commandeur aldaer is bysonderlijk de netheije, en suijnige huijshoudingh ten hooghsten gerecommandeert, en dat voor al sorge te dragen heeft, dat voor 's comps dienaeren, of dienstbare geen particuliere wercken, of dingen worden gedaen, de negotie der kleeden, en anders met cracht voort gesett, en voor namentlijk de daer noch aande hant sijnde ongewilde kleeden met houtlichtinge, van m.r. verandert, en voorts generaeliijk betrachtende 't gene eenichsints tot 's comps voordeel sal konnen bijgebracht worden,

Bij het Jonghste onderdanich schrijven van d'E: raat met 't schip Colverveen van hier gegaen, is u Ed. gr.e ach. bekent gemaeckt, hoe op Gale wede begaedse Salepijes

Van Ceylon dato 3: July A.o 1682 —

scheepjes met rijs waren aangecomen, waer van den
Gouverneur in presentie vanden raet vande gem.e
moenen 250: lasten tegens 20: rd. 't last voor die —
plaets genegotieert hadt, om met andere, Elephanten,
en crianços te voeden, waermede die plaets dan
voor een Jaer geprovideert is, vanden verderen
aanbrengh van rijs staet inde matrie van Colombo
gesprooken en uEd.les gr.e a.e: na pleijst dies wegen
kennisse gegeven te werden, ondertusschen sullen.
soo veel gade slaen, en 't geene daer is komen
voor te vallen, vervolgens hier ter neder stellen,
sijnde buijten de voorgesegde 2: bodems met rijs
noch verscheijde scheepjes met lijvaten aangekomen,
die d'E. Comp.e niet dan schade in haren handel, soo so
grof en ongeschickt waren, souden toebrengen, en
op dat het niet soude schijnen datmen die luijden
dwongh haer goederen aande E. Comp.e te leveren,
stonden haer toe deselve aen die sij wilden te verkoopen
met aanseggingh dat d'E. Comp.e die voor de Steden
haerse prijs niet aanstonden, en bijaldien sij eenige
vrijnige quamen te verkoopen, en de rest door —
gebreck van cooplieden d'E. Comp.e dan souden willen
aansmeeren, sij staet mochten maken niet een enkel
heller bij d'E. Comp.e souden werden aangenomen
doch bijaldien sij genegen waren die voor een —
redelijcken en civielen prijs af te staen in troque —
van Elephanten, dat dan om haer te gerieven, deselve
daer tegens souden werden aangenomen, en anders
niet, alsoo haer niet onbekent was d'E. Comp.e of

soodanige

Van Ceylon dato 3: July A:o 1682

soodanige voorteringh niet benoodichden, noch oocke hier te
lande onder d'Inwoonderen konden werden vertiert,
gelijk dan inder daat hier oocke niet te vertieren sijn, en
maer eenige weijnige onder 't guarnisoens volcke sullen
konnen distribueeren, en de rest naer 't vaderlant genootsaakt
wesen te senden, om sonder schade daer van te komen
tot betalinge van gemelte kleeden, en wij weten niet
of al genoegsame goede Elephanten op de stallen staen
sijnde veele dit jaar gestorven, ende rest meest siecke,
gebreckige, en seer magere, schijnende op Matura daer
al mede weijnich opgepast en sorgh voor gedragen te
sijn, doch den nieuwen dessave is gelast sijn devoir
te doen, om voor 't vertrecke van die schepen noch een
Jacht aan te richten, en te sien eenige beesten te vangen,
waer van UEdt. den goeden uijtslach hopen te verstaen,
mitsgaders wat quantiteijt, en voor wat prijs deselve
sullen sijn vercoft, dat UEd.le gr: a: dan naer desen
in alle onderdanicheijt sal bedeelt werden, en hoewel
ons de aancomste der Bengaelsche moorens met lywaten
op galle seer schadelijk is, soo vonden wij niet beter
d'Elephanten voor 't meerder gedeelte weer, die anders
d'E. Comp.ie aande hant souden blijven en waere van
ten principalen, ende weijnige andere, en cleijnen,
die onder dit gouvernement vercocht worden, de
winsten moeten komen, daer ter contrarie den slite
der Elephanten op galle en Jaffanapatnam stil staende,
aldaer niet alleen geen winsten souden vallen, maer
die plaetsen jaerlijcx, noch veel ten achteren hebben
tot voederen sulx naer Jaffanapatnam en Matura

wat

Van Ceylon dato 3 Julij A.o 1682 —

waer breeder sal werden verthoont, en aengewesen
en op datse ons geen meer kleeden, maer nijs in toekomende
souden toebrengen, soo hebben daerom geslaeten de kleeden
voor minder prijs dan 't voorleeden Jaer, aen te nemen,
en dat de betalinge met geen andere coopmanschappen
dan Elephanten sal geschieden, waer hiermede sullen
komen te advanceren, moet ons den tijt leeren, sijnde
te duchten, soo de luyden de voet wat te dwars-
gesett werden, datse wel licht geen nijs meer kleeden
sullen comen aen te brengen, en sulcx reysen als voor
heenen in onse letteren aen uEd.le gr: a: en ook d'Hoog
Edle Heeren Majores hebben aengeraden, wat achterlijk
en tammassery souden komen te ondernemen waermede
dan d'E. Comp.e met hare meeste beesten soude blijven
sitten, en sulx d'E. Comp.e om hare beesten quijt te
raken geheel uwe negotie voorde coopluyden sal
moeten openlaten —

In onse gesonden jongste eerbiedige letteren vanden laat
is uEd.le gr: a: g'adviseert de vrugtloose reyse van 't
schip te bergen, met arreeck na Cormandel en sijn verdere
employ, en dat met 246165: lb. peper welcke van Mallabaer
was te rugh gekomen, met welcke quantiteijt, en 20:
kisten ropijen den 28. pass.o na Bengale is vertrocken,
en in kosten vande fluijt Arckenburgh vol arreeck, —
nevens gelijcke 20: kisten gelt geladen sal werden,
hebbende den laatsten bodem door de Madureese —
revolutien tot nu na een Zout ladingh voor Gale
gewacht, bij voors.t briefje vergeefs sijnde aen te
halen, dat met schip te bergen uijt Zee voor

Gale

Van Ceylon dato 3: Julij Ao 1682—

gale was komen te vervallen een deens scheepje, van
coppenhagen uijt gerust ende na tranquebaar —
gedestineert, sal het selve als nu door ons in alle —
onderdanicheijt geschieden, sijnde door de menichte —
siecken, als anders soodanich verswackt, dat niet —
machtich waren hun schip langer te connen regeeren,
en daerom de overheden vriendelijke versochten int raede
inde baij, om haer vaart vervolgt hebbende, hunne
reijse dan voort te volbrengen, 't welcke haer om
de groote noodsaeckelijckheijt toegestaen, alsoo sij soo
swacke waren, dat selfs geen ancker konden opwinden,
en daertoe door d'onse geholpen moesten werden gem:
deen. is den 13e maert wederom met danckbaerheijt
uijt gales baaij vertrocken, sonder dat wij vernemen —
'tzij of 'tlandt tot nadeel van d'E. Compe. verkocht —
ofte gecocht te hebben, 't welcke geduerende wij hoopen
niet qualijck sullen hebben gedaen, als mede aan een
Engelsman, die den 6e Junij binnen gales baaij comende
Zeijlen, bekent maeckte de reijse na Persia niet —
sijn suijcker last door leckagie en andere noot niet —
hadde konnen bekomen, versoeckende met 'tgeen en —.
'tlander geholpen te werden, en dat tot het [illegible]
van 't monsson, daer moest bijven overleggen, waer
over dan die voor heen gegeven orders nagesien —
en daer over in rade gedelibereert hebbende, is goetgevonden
den Engelsman van 't noodige voor sijn gelt te schieten,
en met [illegible] hem aan te seggen, dat soo veel
in deses tijt op Madras als op gale konde overblijven,

en —

Van Ceylon dato 3.e July A.o 1682

en wy niet gequalificeert waren ymant soo lange inde
Reede te laten overleggen, die selven na hem vant den
en landen soude hebben verstiert, waer van daer die luiden
te ontrecken gelyk 't welc int breede by onse
hier voor gevoerde brieven nae galle geschreven, int
wede neemen sal konnen worden gesien, welcke resolutie
den Engelsman niet wel heeft bevallen, voorgevende
daer door syn reijs int geheele verlooren te hebben-
't welcke voor d'E. Comp.e wede te wenschen was-
hebbende onse ontseggingen van galles Reede voor het
geheele verworden, oock gesuccedeert dat den selven
in october met de land en zee winden langs Ceylon
en Mallabaer het soude konnen ophalen, en daer door
veel eer met syn luijckerlast, dan onse schepen uijt
bengale, in persia, en andere marcket syn, het welcke
d'E. Comp.e schade soude konnen toebrengen —

Met het schip Couverveen is ons uijt Sumatra toegebragt
't Extract uijt de generaele brief, door d'Hooch Ed.le
heeren Mayores aen u Ed.le gen: A: dato 18 Juny 1681 -
geschreven, waerby genoteert staet, dat haer hooch
Ed.le inde generale boecken van 1679: was te -
voorer gekomen, dat op galle gelt adepostito soude genomen
syn a 2 p.ct ontto 's maents, en nademael wy daer
van geen kennisse hadden, hebben daer op de boecken
van die plaets vande Jaeren 1678: 1679: en 1680:
laten nasien, maer daer in soodanigen post niet
konnen vinden, of dat hooger interest premie dan
tegen ½ p.ct C.to 's maents daer betaelt syn, gel.
de extracten daer uijt, hier nevens gevoegt onder
N.o ...

Van Ceijlon dato 3.e July A.o 1682

N.o .... uEd.le hoog achtbare sullen konnen verstaen, hiernevens uEd.le gr. a. int kort de saken van 't district van gale verstaen synde, sullen met dat van

Batticalo en Trinc.e beginnen, alwaer niet bysonders sedert 't laetste schryvens is voorgevallen, als dat van daer geschreven wort, het gesaeij veel schade door de groote droogte geleden heeft, en welle velden daer door is konnen te verbranden, het hout kappen soude daer volgens de advysen, needelijk wellen aande gangh syn gebragt, en eenige draeck beesten met arreeck uyt de bovenlanden syn afgekomen, dat niet veel beschreven kan, de peerel bancken inde baeij van Trinc.e daer wort niet meer van vernomen, soo dat de hoope, en verwagting daer van seer kleijn schynt te wesen, van 't een en 't ander sal uEd.le hoo. a. de beste openingh konnen werden gegeven, wanneer den gouverneur als hier voor geseght derwaerts de visite sal hebben gedaen, by de jonghste brieven is ons bekent gemaeckt dat aldaer twee schepen waren gepasseert, waer van 't eerste niet had konnen verspieijen, en het laetste een portugees was, die d'onse had weten te verhalen dat het eerste schip een Fransman soude syn geweest wel gemonteert met volck en canon voerende een roode vlack, die den tweeden hadde gedwongen ymant van boort aen hun boort te komen, voorgevende dat sy dachten geene portugees en moor was geweest, en sy met die natie in oorloge waren, doch den portugees syn pas vertoonende, lieten den selven

varen

Van Ceylon dato 3en Julij Anno 1682

weder vertrecken wij konnen niet bedencken de
fransen met een andere vlach, dan d'hare zullen
voeren, en vermits ons bericht is, dat de schepen vanden
keurvorst van brandenburch alle roode vlaggen voeren,
soude het wel konnen sijn het een van die schepen is
geweest, waer van d'ho: Edle Majores gewach maken
in den advijs brieffie van 24en Julij ibid. na Suratta
gesz.: en ons van daer met voorn. couverten gecom-
municeert, dat wij by deselve missive gevoegt hebben.
wat daer van sij sal uEdle gr. a: missive in korten van
Commandeur wel nader bericht worden, alsoo voorn.
schip sijn cours naer derwaerts heeft gestelt, doch soo
sich aldaer komt te onthouden, en op de Mooren
kuijst, sal het d'Elephant coopers op Jaffanapatnam
al wat beweecht maecken, en wel licht haer geld
daer in niet komen te besteden, om de risico die se
int overvaren souden subject sijn; synde aldaer
'sedert onse jongste dickmaels gemelde schryvens
weder verkocht [illegible] soo kleijn als gemeene beesten,
voor de somme van 2335 rds. en staet aldaer noch
meerder van dat animal in corten verkoft te
worden, de vangst van die beesten weer aldaer en op

Manaer noch redelijk wel betrachtet, buyten dat
nu in corten ooch eenige van batticalo, na Jaffanap-
atnam gebracht sa worden, waertoe over eenige
dagen 't Jacht Trinquinemale derwaerts met
verscheyde benoodichtheden hebben gesonden, soo dat
het aldaer, gelijk het op gale, aen geen beesten
sal konnen te manqueren, waertoe te wenschen
waere

Van Ceylon dato 3.e Julij Anno 1682

waere daer maer genoechsame coopluyden overquamen, of
dat de bengaelse mooren van galle derwaerts wilden gaen,
want soolange d'E. Comp.ie daer geen mindere aftreck in die
beesten bekomt sullen de winsten daer niet groot komen
vallen, alsoo Jaffanapatnam geen bysondere winsten buyten
slants gerechticheyt heeft, gelijck uEd.le gr.e a: dat voor-
heenen klaer is vertoont, seggende haer hooch Ed.le bij de
generaele brief van 11 Junij 1681. goede proeven te
hebben gehadt, wanneer 'tselve 200.000 gls in den Jaere
aen overwinst toebracht, daerop hebben alle de boecken
'tsedert het Jaer 1659 (manqueerende alleen eene de
boecken van 't Jaer 1664.) nagesien, en bevonden
dat het Jaer 1667. 152000: gul.s heeft overwinst
gedaen, alle en ten meerendeele gesproten, en voort
gekomen vanden verkoop der Elephanten, want sedert
5 à 6 Jaeren nae den anderen sijnder soo veele coopl.s:
overgekomen, dat om haer te gerieven, en niet ledich
weder te laten vertrecken, de Jacht beesten selfs
wierden vercocht, en dat voor eens soo hoogen prijs, dan
deselve nu connen renten, welcke dalinge door't
aenkomen vande weynige koopers veroorsaeckt het
getal der coopl.s is vermindert sedert dat de
bengaelse en Cormandelse mooren, met veele meer
winsten en voordeelen, op hun coopmanschappen te
behaelen, na Atchin, en Tanasserij om die beesten
gevaeren sijn, gelijck dat bij onse letteren den 9.e
January 1681 na 'tpatria d'hooch Ed.le heeren
Majores hebben getoont, en soo hier bij langer komt
te continueeren, staet die negotie op galle, en

Jaffanapatnam

Van Ceylon dato 3.en July anno 1682

Jaffanapatnam geheel te vervallen, dat echter hopen den almogenden Godt sal verhoeden, wat wij tot vadershans sehen, en andere voordeelige dingen tot de Comp.e konnen contribueeren, daer in sullen wegens plicht niet nalatich wachten, en alles doen dat in ons vermogen sal sijn. —

Wegens de laetste advijsen stont op Manaer een groote quantiteijt Zavij ofte verfwortelen gegraven te worden, welcke wel de beste is, en meest tot de noodverwerije wort gebruijckt, dat op Jaffanapatnam seer wort betrachtet, en voortgesett maer met de schilderije gaet het wij seght toe, en op welcke wijse door de hooge loonen d'E. Comp.e weijnich voordeel heeft, sulx soo dra dat volck hun schult sullen verschoont hebben, gelijk voor deesen meermaelen is geschreven, ons van haer sullen ontlasten. —

De bevindinge der peerlebancken van Manaer is uw Edele groot achtbare bekent gemaeckt sedert sijn die van Manaer, en de verleeden Jaerse opgedane bancke voor Chilauw besogt, maer weijnich van belangh op d'eerste, en de laetste niet gevonden, gelijk uw Edele gr. a. breeder, des gelievende dat by 't rapport der gecommitteerdens sullen konnen beoogen, de laetste bancke die voor Chilauw souden leggen, en geheel wort met sout overspoelt te wesen, gelooven wij dat se hunne oesters sullen vergeeten, en daerom dese bancke niet hebben connen vinden, 't welcke met den onsen stuurluijden het toekomende Jaer naeuw keurigh staet ondersocht te worden. —

Het schijnt d'Ho: Edele heeren maijores by haer Edele missive van 16.e Junij aende hoge regeringe van

India

Van Ceylon dato 3en Julij anno 1682

India gesz.e gaerne nader openingh, en verlichtinge —
hadden over 't houden der peerl visscherije, die wij int
rade nemen, in onse onderdanige letteren aen d'Ho:
Edele heeren majores den 9en January en 10en July 1681: aen
uEdele gr: a: geschreven klaerlijck meenen gegeven
te hebben, en waer van nochmael bij desen met
eerbiedicheijt verklaren, dat het met gemoede, en
sonder de vorsten van Madure hierin en andere
te irriteren niet wel doenelijk sal sijn, deselve
vande oude gewoonten, en gebruijcken te diverteren,
en schoon de Compe. daer al met dwangh en macht
toe wilde komen, soo soude het op die wijse met
'sCompes eijgen onderdanen van Jaffanapatn. en
Manaer te duijcken (dat de alderslechtste in dat
werck sijn) niet wel geschieden, en op verre na
soo veel niet opbrengen, als de visscherijen voor-
heen wel hebben gedaen, dat het een costelijcke
visscherije soude sijn, als duijsent oesters 5. en 6. fanums
dat sijn 6. schellingen waerdich waren, sulx is
seecker, want daer wonder weijnich oesters opgebragt
daer niets in gevonden wort, wij sullen hopen
met dese en onse vorige gedane beschrijvinge
uEdele gr: a: en d'Ho: Edele heeren majores over
't werck der peerl visscherije vergenoeginge —
sullen toegebracht sijn —,

Den onderkoopman en cassier Cornelis Huijck van
Nijmegen hebben op sijn instandich versoek van
Jaffanapatn. over Cormandel na Batavia laten
vertrecken, en terwijle den selven een nieuwe

en

Van Ceylon dato 3en Julij anno 1682

en bequaem man is die ons door sijn ijver, en bekome
ervarentheijt bij sijn aanwesen onder dit gouvernement
volcomen genoegen in sijn dienst heeft toegebragt,
hebben niet konnen nalaten, den selven in alle
eerbiedicheijt daer voor aen uEdelen gr: a: te recommanderen,

De Calpentijnse negotie heeft dit Jaer als de
voorige, sijn voortgangh gehadt, doch is aldaer weijniger
areek, dan anno passato aangebracht, en sulx veel ten principale
veroorsaakt, door dien de cramers veel ongewilde kleeden
sijn opgedrongen, die voor rekeninge van Cormandel derwaarts
sijn besteld en in grooten overvloet g'eijst, om daer door
alle plaatsen een groote naem te geven, waer van d'E.
Compe. nu eenige Jaren herwaerts de schade in haer —
bevinden hebben gevoelt, sijnde die voorn(oemd)e plaats niet
noch 136: packen ongewilde, en bijna invendibile —
sortering belast, en hier nevens noch wel 202: packen,
die mettertijt sullen sien te slijten, en waer omtrent
na Calpentijn geordonneert hebben, deselve maer te
verkoopen, voor dat sullen konnen gelden, alwaer het
beneden den ingekochten prijs, want bij langer leggen
verliest d'E. Compe. gelijk meermaelen in onse vorige
schriftueren geseght hebben, niet alleen de interessen,
maer komen daerenboven te verrotten, en vergaen,
daer want gesustineert bij alle over al niet —
gewilde en gangbare sorteringh wierde gesonden —
hadden een veel grooter quantiteijt areek, als nu
soude toevloeijen, die de particuliere nu soeken
na haer te trecken, tot het sluijten van die

kleeden

Van Ceijlon dato 3e Julij anno 1682 —

kleeden, en 't verwerken vanden arbeijt noodsaecklijcqueb in 't werck stellen, waerop nu en dan al eenige sijn achter-
eeder, soo wel met vaertuijgen, als te lande, en die op de
voorbiddingh van 's Coninck volck, en hoofden van uijtlan-
(daer den arbeijt van daer komt) somtijts om geen beletting
in die negotie te crijgen, moeten gelargeert worden,
doch daer ontrent nu gelast hebben, wat strenger, als
voorheenen, te handelen, om haer tot mindere afschrick
te brengen, en ooch om te sien wat se van boven daer-
over souden mogen willen doen, of seggen, kunnende de
strengte altijt wel nadere ^ worden gevuert, en wanneer wij
eens soo gelucklich sullen sijn, dat wij alle de ongevalde
kleeden verhandelt hebben, sal den arbeijt oock wel
int gerede aen d'E. compe en Calpentijn seeckerlijcke
merckelicke winsten sal comen op te brengen, waertoe —
den goedertieren Godt gelieve te geven synen Zegen
Den dat wij nu aende Colombosse materie beginnen,
sullen lichten beijde nae de cust van —

Madure over stappen, alwaer het vuijr des oorlogs noch niet
is geblust, hebbende de marruas, vermits de mardoueijdis
uijt de bovenlanden geen ontset en bequamen, en
hun Leeger door des madureeden Neijcks g'allierde
geslagen is, de stoutheijt genomen met vrienden volck
na tutucorijn en andere bevelden plaetsen, langs de
Zee, possessie te nemen, en 't volck vanden maisock
uijt te drijven, die haere retirade naer 't casteel
palliam namen rovende, ende stropende gemelde
marruas, of Leivers volck, alles wat haer vom-
quam

Van Ceijlon dato 3.en Julij Anno 1664

quam, niemant verschoonende waer bij de dienaers van
d'E. Comp.e niet mis doorgeden, en verscheijde vaertuijgen,
'tleeden van haer hebben ontmoet, waer over veel
klagtich aenden Keijser hove sijn gevallen, doch op het selve
is niet anders gevolgt, dan beloften, daer over correctie
souden doen, en verbieden sulx niet meer quam te
geschieden, waermede wij ons te vreden moesten houden,
doch wij meenen (u Ed.le gr: a: wijsen oordeel onderworpende)
dat wij van die bekomen affronten promptelijcke betalinge
deden wij van dat volck niet alleen ongemolest souden
gelaten werden, maer ook beter vrie van haer hebben /
niet dat onse meeninge is, tot een formeelen slach, of
oorlogh te komen, maer alleen op haer gedoente ons
gevoelich 'tkoomen, en dat ontrent, en van wie wij
d'affronten ontfangen, of aen eenige van d'haere doen /
dat d'onse is overgekomen, en waermede die questien,
soo wij meenen verde te niet souden loopen, en in toe=
komende soo veel verdrietelijckheden niet meer van
dat brutale volck onderworpen sijn, en hoe wel wij
daer in niet veel swaricheijt sien, soo hebben nochtans
daer ontrent voor u Ed.le gr: a: approbatie daer over
ontfangen, niet willen doen, en alles lieven verdragen,
niet tegenstaende dat volck soo groots, en hovaerdich
gevonden sijn, datse inde Jongste revolten, wanneer
het bovendorp Sitticorijn innamen ook gedreijgde hebben
Sitticorijn te invaderen, en berouven, waer door meest
alle inwoonderen de vlucht na de daer voor leggende
Eijlanden namen, en doen noch al gedreijgt vaerdich

van

Van Ceylon dato 3en July Anno 1662

van daer geraden te sullen vinden, om het vaderlant daer
voor te komen, en ook 's Comp.s goederen en Logie te
verseeckeren, en te beschermen, ook by resolutie vanden
13: april goet gevonden 2. Compangien soldaten van
50: coppen, onder haren officier derwaerts te senden
gelijk den 26. dito met de case opmerk, en 8 mey met
aendenbruer welckers de coest geschiet is, en door de
overcomste vande selve, den brock moet van die
heydenen ook vry wat ingetoomt schynt te wesen
en de Inwoonders vande van d. Eylanden inde dorpen
gekomen syn, hebbende de Marrias mede laten aenseggen,
datse haer sullen hebben te wachten van by nacht int Comp.
te komen, of datse als vyanden sullen aengesien, en bydagh
als vrienden van d'E. Comp.e getracteert worden, met
gem.te Marrias hadden met syn volcke 't Casteel xalliam
belegert, en omringt, en vande Maisoirdens verscheyde
uytvallen afgewacht, doch den Madurenser Naick
heeft een overste genaemt Narinje ayen met 1500: ruyters,
en 4000: voetknechten nade de beneden landen afgesonden,
om deselve van hem weder in possessie te nemen,
synde de Teuversse, na dat die Maisoirden, een uytval
op haer gedaen, en eenige gedoot hadden, van daer op-
gebroken, latende genoemde overste met syn volcke de
blocquade over, die gemeent wort haest ten eynde
sal gebracht wesen, en de Maisoirdens haer sullen
komen over te geven, doch daer van is noch niet
zeeckers, hebbende de Madurees tot het beleeg,

en

Van Ceylon dato 8en Julij anno 1682

en den selven spoedige overwinninge de vrunden op —
Cutticonijn versocht om loot, buskruijt, vuijrwercken, en
constapels, waer over in rade gebesoigneert sijnde, hebben
bij resolutie van 2 Junij goet gevonden, haer het volck
ende vuijrwercken in behoefde kunnen te weijgeren, en
het selve op ons onvermogen te schuijven, en sij niet onse
vuijrwercken oock niet souden kunnen omgaen, maer dat
haer 1000: lb buspoeder, en soo veel loot voor gees —
sal gegeven werden, als benoodigen, om redenen dat
de saecken vanden Maisoerder seer aen 't waggelen sijnde,
hij wel haest soude moeten vertrecken, en de landen
door de Madureesen weder beheerscht werden, wiens —
vrintschap d'E. Comp:ie in haeren handel dan weder van
nooden sal hebben, daer aen d'andere kant den Maisoerder
verdreven sijnde ons nergens eenige schade kan doen,
gelijck het selve bij meer gemelte resolutie int breede
is aengehaelt, en waer van voor 't afgaen deser ons
wel nader tijdinge sal toecomen die uEdle gr: a:,
dan uit vervolch van desen wort gecommuniceert,
dese gedurende ende gestadige revolutien, voornamentlijck
boven den Madureäs, hebbe de negotie niet alleen
vrij te niet gesett, maer oock int visschen van chiancos
veel hinder toegebracht, door dien de menschen
niet seeker in hun huijsen konden woonen, of slapen,
en op de wegen alles ontnomen wiert, om het welck
dan, soo veel 's Comp:ies goederen belangde, voor te
komen, op alle plaetsen en bijde wachters, daer maer
eenich goet lagh, wachten hebben moeten stellen,
en verhindert, dat er tot noch geen bijsondere schade

ontmoet

Van Ceylon dato 3en July Ao 1662 —

ontrent d'E. Comp.e, als het stilstaen der negotie, is
geschiet, niet twijffelende of die sal nu al weder
aen de gangh sijn gebracht, en tot het slaen van fan.s
goede ordre door de lant regenten gestelt sijn, door
welcke gebreck, soo wel de goude, als silvere lande
specien op een seer lage prijs sijn komen te dalen
want souden de munt van fan.s en dat het gout en
silver maer voor coopmanschappen wert gerekent
is daer niet wel te handelen, buyten dat de vaarders,
en andere niet dan met fan.s werden betaelt, en 't gout en
silver als alle andere coopmans.en op, en afslaet
's Comp.s logie is nu geheel met een steene muyr
omtrocken, doch aende loodts, en opvullingh mangelt
noch yets, dat vertrouwen nu, ofte in korten almede
sal gedaen sijn, welcke werck een groote gerustheyt
en verseeckeringe voor 's Comp.es goederen, en dienaren
geeft, sullende by absolveringh volcomen voor een
schielijcken overval beschermt sijn, en tot een belegeringh
sullen de Inlanders soo rasch en licht niet comen
of wy sullen daer ook met mindere macht bestreckt
komen sijn, welcke nochtans verhopen niet sal
voorvallen, en dat desen oorlogh in korten een eynde
sal nemen, en de landen en luyden weder in rust
en vrede gebracht worden, opdat de negotie weder
met kracht van ons kan voortgeset, de onkosten
soo veel doenlijk besnoeyt, en d'Europeen als inlantse
dienaren weder verminderd worden, waerinne soo
nauw sullen gaen, als de negotie, en 't verdere werck

daer

Van Ceylon dato 3en July anno 1682

daer eenichsints sal konnen lyden, dat om de gedurige
oorlogen noch niet heeft konnen geschieden, ende sal
aldaer by een vreedige negotie ook meer volck —
vereyschen, als veele voor heenen, daertoe is opgestelt —
vermits den ommeslach ook veel grooter is, en wy ons —
verder te landewaert uyt gebreyt hebben, aldaer is bij de
laeste geslotene boeckjes . . . . ƒ 162653:5:13 —
overwinst, en anno passato gewonnen — " 108796:2:5 —
soo dat d'advancen vermeerdert zijn . . ƒ 53857:3:8 —
waertoe den E. Commandant van Rhee, nu hooft administrat.r
aldaer, veel gecontribueert heeft, en tot het welcke
wy vertrouwen den E. de Heyde sijn talent mede wel
besteeden, en op de geleyde fondamenten met kracht —
voort bouwen sal, gelyk syn E. ook aan ons heeft
belooft, en tot het welcke godt almachtich synen genadigen
Zegen believe te geven, veele mallabaerse areek
is de verleden Zuydoosten op manapaer aangebracht, en
niet te min is Comp.es areek op die kust van —
redelyken afftreck tot de ordinaire prys van 6 1/5 à
6 3/10 rdrs. de booy gewonnen, hulp dit Jaer, en met het
vercoopen van die vrucht aande rys banquiers, verders
op Colombo geen nooten meer voor Cormandel in —
voorraet hebben, leggende op gale, buyten den rysch
van bengale, geen ander vracht den calpentynsen —
areek, die niet lichts te bergen weder te vinden is
gebraeckt, en tot welckers versendinge ons tot noch
geen gelegentheyt ofte scheeps ruymte voorgekomen
sijnde, sal deselve door het langh leggen al veel
gespleten, en daerom soo aengenaem niet als veele
nieuwe vruchten, wesen, doch wat wy ondertusschen

op gale

Van Ceylon dato 3en July anno 1682 —

op gale hier mede sullen koomen verdamelen, staat bij occagie derwaarts gesonden te werden —

Onse cruijssende vaartuijgen op Maduré hebben al weder een praeuw aangehaelt, die de visite niet willende gedoogen, en haer met stocken en andere geweerschappen te weer stellende, door d'onse daartoe geconstringeert sijn, springende alle die daerop bescheijden waeren, overboort, haer na lant begeven, en hun vaartuijgh verlatende 'hebbende tegen den inhoud van sijn passe, peper en andere geladen hebbende, door ons met alle de ingeladen goederen voor een goede prijse verclaert is, sijnde de goederen door gecommitteerdens daer uijt gelicht, en behoorlijk gevisiteert, en hebben die bestaen inde navolgende —

9714: lb: peper.
21732: lb: geschilden arreek.
8589: lb: tamarinde.
16477: lb: carijck.
280: lb: capock.
58: lb: borrij borrij.
29: lb: candel-stelen —
1300: stucx cocus.
295: gommelen, en stucken van planken, waer van den Inventaris onder No. 101 [illegible] groot achtbare speculatie hier nevens gaat, gelijk mede de Copije vande Zeebrief, doorhet opperhooft tot Coijlangh verleent, waer van de vrienden op Mallabaer advijs gegeven is, en door het vadertje vry vaillen hoopen de stoute Mallabaren in toekomende wat ontsightiger sullen worden, of nu door dese onse nauwe bekruijssinge

en —

Van Ceijlon dato 3e Julij anno 1682

de bevredigtinge vanden aenvoer op madure der inlandsche
vande mallabaarse vrugten voort gevaren, of dat sulx
door die van nagapnee koomt te geschieden alsmede voor
hebbende van Cormandel heeft gedestineert, sullen uEdle
groot achtbare door hare wijsheijt laten oordelen, en al
hoewel dat uEdle gro: a: order in dato 24e Julij anno passo
na Cormandel gegeven, ons geenige gequalificeerdens vande
om int besitte vande booht van Jochiado, en Adrampatnee
te treden vermits 'tselve altijt onder Ceijlon heeft gesor-
teert ende nagapatnee limiten niet verder dan de pagoot
caljmerre heeft gestreckt, soo hebben niet hemin
daer over in alle vrindelijckheijt, versogt aen d'Edle heer
Commissaris pits, en den raat geschreven waarmede haer
Ed gelegen soude comen wij van gemelte booht possessie
souden nemen, welcke brieffie haer E. al waat verdrom-
seer voor te koomen, en ons versoecken daer mede noch
wat te willen supercederen, tot den tijt van uEdle gro: a:
op haer E. gedaene vertoogh nader order bequamen,
daer tegen wij wederom niet anders hebben gedaen,
dan haer E. vriendelijck om de overgifte te versoeken,
gelijck uEdle gro: a: bij onse brieven vanden 11e februarij
en 2e Junij in antwoorde van haer E. letteren vanden
14. en ult° october passo en 8. Januarij, en 8. febr:
laughst leeden (waer van de Copien almede overgaen)
dienvaerts geschreven in alle eerbiedigheijt, te vreeden
dessen voort vertoont, ende daer bij uEdle gro: a: mede
sullen sien, dat door ons in allen deelen getracht
is, achtervolgens uEdle gro: a: recommandatie alle
aenstootelijckheeden, en 'twisten te mijden, gelijck
wij mede van sijn Edle gehoopt en verwacht
hadden

Van Ceijlon dato 3.e Julij Anno 1682

hadden maer ter contrarie heeft ons soo seer van
waer dewvoir, en nalaticheyt beschuldicht, dat wy
genoodsaakt sijn geweest, soo naer 't patria, als Jongst
aen uEd.le gr.e a.e 't contrarie te bewysen, en opwaerts
subject den raat van Palliacatta in haeren lasten
brief vanden 24 april deses Jaars naer herwaerts
geschreven, seggen dat den heer commissaris sulx niet
uyt de vuyst gesoogen had, en het selve sijn E. door
andere gerapporteert was: waerlyk schoone excusen,
en datmen aen particuliere rapporten meerder geloof
comt te defereeren, dan aen ons schryven, en gedoogen,
welcke 's Comp.s ministers ongeluckich soude maken,
ingevalle daer naer geoordeelt wierden en waer om wy
bij onse voorn.e brief vriendelyk versocht hebben, dat
ons niet wederom soo grooten disrespect in Comp.s
publicque brieven mach aengedaen worden, gelyk wy
gantschelyk verhoopen, en ootmoedich versoeken uEd.le
groot achtbare/ naer haere hooge wysheyt sullen
ordonneren te beletten, onderwylen van uEd.le gr.e a.e
milde verwachtende, hoedanich het uEd.le gr.e a.e int
regard vande voorn.e limiet scheydinge sullen verstaen
hebben, wordende door ons tot noch de betuyssinge
tot Adampatnam toe gedaen, en daer door het inslocken
van Gianos uyt heerens lant verhindert, daer
wij ook soo lange sullen continueren tot uEd.le gr.e a.e
het anders gelieve te verstaen, en wy dan niet
alle behendicheyt sullen moeten gehoorsamen, —

/ doende tegen soodanige ordre sullen geschieden, als uEd.le Grootachtb.e

Achtervolgens uEd.le gr.e a.e ordre is aen Mallabaer
het inboeckje van Coenlangh overgelaten, alwaer

niet

Van Ceylon dato 3.e Julij Anno 1682 —

niet anders dan de coopmansz: in, en uijt voerden
geschiet, sonder als in onse vorige brieven gesegt is,
dat eenige negotie daer ter plaatse gedreven werdt
of die van Mallabaer iets uijt-voeren, ofte residentie
hielden, sulx het niet anders dan [illegible], en
het de vrunden aldaer eenelijk schijnt te doen te sijn,
om die van Madure van daer, ende Cattate, mitsgaders
de geheele lijwaet negotie derwaerts te trecken
waer over wij D. de noodige inde nu overgaande brief
aan u Edele gr: a: al beginnen te stellen, en daerbij —
derven bekennen het d'E. Comp.e niet dienstich, maer
schadelijk soude wesen, ende hebben in prijs doen
rijsen, soo men aan weder Zijden daerinne comme te
werken, sulx het dan onses oordeels best soude wesen,
dat die vrunden haer daer ontrent wat stilder —
hielden, en van ons de benoodichde lijwaten, gelijk
wij van haer den peper, ruijlden, en vermits dese
saeke haer schadelijkheijt genoech ter loon stelt
soo sullen daer van hier niet meer aanroeren en
'tselve u Edele gr: a: sorge en wijsheijt bevolen —
laten, hebbende daer over onder dato ult.o Maij —
soodanich, en andere saeken na Mallabaer geschreven
als u Edele gr: a: bij het inleggende afschrift onses
briefs gelieven te boogen, waer bij ons mede —
verplicht vinden u Edele gr: a: met het nevens —
gevoechde caertje te vertoonen de Madureese,
en Travancoorse limiet scheijdinge, even verbij de
oost caep Commorijn begint in 't caertje met
letter B. + getekent, tot waer die sich soude
uijtstrecken, Travancoor, of nu die van Madure

ontrent

Van Ceylon dato 3en July anno 1682 —

ontrent het krijgh harte goederen komende te lossen,
daermede inde mallabaerse limieten treeden, sullen
uEdele gr: a: laten oordeelen, en of soo cleynen distantie
soo veele dispuijten gemeriteert heeft, wij souden —
meenen van neen, en dat bijde verscheijdingh van plaets
int lossen en laden, niemant dan d'E Comp.e de schade
en haere vyanden voordeel getrocken by een Z: O: en oosten wint de
uijtterste perijkel lijd hebben uEdele gr: a: voor desen
onderdanighst vertoont, en sullen uEdele gr: a: het
selve des geliefvende, by 't naeste nader konnen
booghen, daer aen ons den verbilden gedragen bijden
voorn briefs vanden heer Commissaris Huijsman, en
wat tot cochin aen uEdele gr: a: hebben mede geschr:,
dat daer E. een, of ten minsten ½ tonne gouts Ceylon,
madure of Cormandel in contant sullen konnen —
bijsetten, waer op wij haer E. hebben geschreven
dat ons 't selve in codbaughs palliacatse pagoden
of ropijen tot den handel op madure seer wel soude
te stade comen, doch soo het in St. Thomese of
sannegrijse, en tibberhijse munt moet bestaen, dat
wij daer van eerst eenige stucken souden verwachten,
om te ondersoecken wat hier op madure, of cormandel
in waerde sullen konnen hebben, wat hier op sal
volgen, moet den tijt leeren, voor hebben Edelen
uEdele gr: a: bekent gemaakt hoe ons rhijs te
bergen van mallabaer met peper en de cas
nederlacht van canara met rijs vanden hoe
gekomen, 't zedert vaderlant tijt vervolgens van
daer hier noch sijn comen te arriveren de
volgende

Van Ceylon dato 3.e Julij anno 1662

volgende bodems met rijs, als.

't Jacht Nigombo in ... lasten	105:
de Zwart kat	102:
de fluijt Ipesteijn	75:
't Jachje Trinquenem	66:
en te vooren met ...	118:
bedragende in alles	466:

Dat ruijm de helft vanden eijsch is, en geen wonder
voor die tijt daer niet konnen bekomen worden,
ter oorsaecke de E. Comp.e daerinne altijt door de
Canarase hofs grooten tegen gegaen, en soo vele
vrijheijt niet dan andere natien, en de Portugesen
gegeven, buijten dat d'E. Comp.e altijt gedwongen
wort die rijs voor meerder prijs te coopen, dan de
gemeene marcktganck daer van is, doch dese
brutaliteijt, en onredelijcke handelingh soude haer niet
weijnich maeckt van hun, en Mallabaer wede te
verleenen, en ons daer door in soodanigen aensien en agtingh
brengen als de Portugesen nu sijn die wanneer
eenige onredelickheden ontmoeten, terstont met
weijnige fregatten daer op 't lijf komen, en langs de
strant staende dorpen dreijgen te verbranden, gelijck
den gouverneur pijl int Jaer 1663 wanneer denselve
om rijs te handelen was gegaen, de [illegible] van 't ar
fregatten den gouverneur aldaer 't selve recht [illegible]
doen, waer door hij dan haer versoek ook comen te
obtineren en voort melde gemeent, wanneer 't sal soo
verre eens soude gebracht sijn, de rijs aldaer voor
16 rd. last wel soude te bekomen wesen, dat
seer wel soude comen, om dat die granen wel

voortaen

Van Ceylon dato 3.e July anno 1662 —

voedsamer en durabelder dan de bengaalse sijn, die ons ordinarij oock al vrij slecht en seer vol stof toecomen, maer over de slaven, en andere dickwils clagen, en daerom van d'oude rijs die hier noch bij de packhuysen berust en seer wenigen (?) is goet hebben gevonden in plaats van 1: dito en $\frac{1}{4}$ pará (?) aende slaven te geven, maer mede noch al qualijck voor den maent konnen toecomen —

Op den 21.en april quam hier uyt bengale te arriveren de cat opmeth (?) met verscheyde noodwendicheden en 7[?] $\frac{3}{4}$: lasten rijs, en op den 28.en en 29.e daer aen de fluyten achterburg (?) en gulde vlagen, d'eerste met . . . . 194 $\frac{1}{4}$: —
en d'andere met . . . . 136 $\frac{1}{4}$: —
t'samen . . . . 409 $\frac{1}{4}$: —

komende ontrent die tijt hier mede noch een bengaalse moor met rijs te vervallen, die de reyse na de maldives niet had connen gewinnen, toebehoorende den nabab, van welcke nachoda, om dien hier geen misnoegen te geven, veel moeyten (?), en lasten hebben gedaen, hare verliende (?) van ankers, touwen, houtwercken, en veele meer andere dingen, hebbende by na ons 200: lasten rijs opgedrongen tegens 26. rxd.s 't last, welcke rijs ruime (?) en seer goet graen is, verre overtreffende 'tgeene ons door de hier voor genaemde bodems uyt bengale is toegebracht, en waermede wy nu rijckelijck en soo toereykende van onsen eysch voor 't Lopende Jaer van canara voldaen voort, voor welcke Jaeren hier sullen geprovideert sijn, en daerom geen eysch van dit Jaer van rijs uyt bengale sullen doen, mits —

Van Ceylon dato 3.en Julij anno 1682 —

met weijgerende of gale sal na ouder gewoonte
vande daer aencomende bengaelse mooren konnen —
geprovideert worden, en nadien als gesegt — de canarase
rijs veel duerabelder dan de bengaelse is, soo sullen die
tot het laatste houden, en d'andere eerst verconsumeeren,
sullende om haer voordeeligheyt ook voorde retourschepen
seer dienstich, en daerom ook seer goet sijn dat wij ons
voortaen van canara verlangden ook soude op canara —
wel eens konnen ondersocht worden, of in trocke —
van elephanten geen rijs soude te bekomen wesen, welk
gesten waerachtich door gebreck van coopluyden —
gebleven staen, met de afhalende rijs schepen derwaerts
souden konnen gebracht worden, doch soo lange gedwongen
sijn aldaer met den hofs coopman te handelen, soude
't selve niet veel willen lucken, of een goede uytslach
nemen, 'twelcke wij alleen soodanich tot uEd.e groot
achtbare speculatie hebben aengehaelt, en sullen nu
haer gaerne verwachten in antwoort te verstaen, of
uEd.e gr.e a: sullen konnen resolveren van het voorn.
staende eens een proeve te nemen, en ons den rijs
die voor ceylon benodigen, van canara te laten —
halen —

Met het Jacht negombo sijn ons van cochin noch 23.
packen of . . lb cardamom voor 't patria toe —
gebracht, die op madure om 't aldaer present sijnde
drooge climaet hebben laten opleggen, om op ceylon
inde presente vochtige regen tijt niet te —
bederven

Van Ceylon dato 3en July Anno 1662

bederven, sullende niet beletten vant mouson daer weder na gale gesonden werden —

Onsen Mr. of baes timmerman, dat niet elders den molen maecker is, hebben door syn indispositie noch niet naer cochim connen senden, om de aldaer benodigde saagmolen op te rechten, synde op die man gants geen staat te maken, want wanneer wat beter schynt, komt weder in te storten, gelyk gebleken is, wanneer verleden gereet stont naer cochim te gaen, als doen een overval kreeg, daer aen tot nu byna met een groote lamicheyt heeft gelegen, en daerom van herten wenschen, dat UEd.le groot achtb: machtich waeren ons met een man te versien, die hem niet alleen op 't molen maken verstont, maer op 't sagen mede conde passen —

Den langen peper daer den heer Commissaris Huysman en raat in haere nu mede overgaende brief gewach van maken, synde 10900 lb. die door ons derwaerts is gesonden, daertoe syn wy ten hoochsten genootsaakt geweest om d'E. Comp.e soo veel doenlyk van schade te bevryden, alsoo ons die tyt boven onsen eysch uyt bengale noch 15727 lb. van Nagapatnam souder ons ordre daer over af te wachten, wierde toegesonden, met voorgeven dat sy die Coopmanschappen veel hadden gevonden, maer door de tardance, en later aenbrengen uyt bengale, en dat het aldaer door particuliere vervult was, — deselve daer niet conden vertieren waer over ons misnoegen die tyt ook hebben getoont, om datse

wesen

Van Ceylon dato 3en Julij Anno 1662

weesen dat met dien bodem, ons en oock mallabaer noch soo
grooten quantiteyt toequam, daermede wy door gants slegt
staen, en gemelten heer commissaris dierhalven
versochten, de voorn:e quantiteyt soo 't mogelyck ware
te verkoopen voor 't geene souden mogen gelden, of
anderdints deselve te versenden, doch syn E. soude
meenen dat noch eenich gelt waerdich was, alsoo
deselve hier niet konden vertieren, maer tot groote
schade soude blyven leggen vergaen, en syls met
het versenden niet anders dan den meesten dienst
van d'E. Comp:e voorgeradt hebben, gelyk wy vertrouwen
u Ed:le gr:e a: 't selve ook soodanich sullen considereren en
voor wel gedaen houden —

Hiermede van yder plaets 't nodige aangeroert hebbende,
sullen 't geene op, en ontrent het district van Colombo
is voorgevallen, en eenich mede vervolgens kortelyk
ter neder stellen beroerende aldaer, en ront om 't geheele
eylant tot noch (de Heere sy daer voor gedanckt, ende
gepresen) een gewenste rust en vreede, en wonder
van ragia nergens gemoeyt, loopende veelmaelen
de geruchten van den afkomende geschenck, en waerto
de wegen, en rust huysen 'trekens wonder toegemaakt,
doch daerop is tot noch niets gevolgt, en wort 'trekens
weeder te rugge gestelt door 't een, of ander voorval,
en heydensche superstitie gelyke u Ed:le Ho:e a: daer by
d'afschriften van verscheyde brieven vanden gesant
[illegible], hier nevens gevoegt sullen gelieven, en
konnen sien, als mede dat de grooten van't hof
daer in grootelyx arbeyden, en genoechsaem tragten

te

Van Ceylon dato 3.en Julij anno 1662 –

te beletten, schijnende Sijden verdere niet ragie en
d'E. Comp.e niet gaerne souden sien, om dat soo sommige meenen,
dan soo veel, als nu, hare personagien niet souden konnen
speelen, en ragie van alles beter, en seeckere kennisse –
van saaken krijgen, of veel nutter landen aend E. Comp.e
konnen te geven, daer sij hare voordeelen by souden konnen
te verliesen, en meer dierglijcke andere voorverschillen,
inde brieven van voorn. Minhr vervat, waer vande
dagelijcxe geruchten noch al meer opgeven, doch op —
alle het selve is echter geen vasten staat te —
maaken, om dat bij na alle dagen wat nieuws, en —
veranderingh komt uijt gestroijt te worden, gelijck deselve
vorst seer disperatie, en veranderlijk schijnt te —
wesen, en niet te min, soo men segt d'E. Comp.e genegen.
onder de hier voorgenoemde brieven, sullen U Ed.le bo: a:
mede eenen brief gewoelen van eenen Mattijs Gomes
int duijts op een ola aenden Gouverneur geschreven,
sijnde een Mistiss, die voor deesen onder de gevangenen
mede opgevoert is, en nu geseght wort dat in dienst
van sijn Maj.t als stal knecht, of paarden bereyders
soude sijn, en ook alle duijtse brieven, die boven —
komen int Singalees overset, by gemelte sijn —
schrijvens schijnt hij buijten sijn Maj.ts dienst —
te willen wesen, en nochtans segt hij sijn woorden
daer mede in consideratie te komen, daer uijt men
soude besluijten, hij in 's Conincx dienst is, en veel
licht met andere aenslagen aende poort sit —
waerom sijn Majest.t genegentheijt schijnt te hebben
toont hij in gen.e brief aen, en dat ten principalen
soude

Van Ceylon dato 3en Julij anno 1662

souden bestaen in een vogel, die Barzij is genaemt,
daer van wij geen rechte beduijdenisse konnen krijgen,
wat voor een slach van een vogel het soude wesen,
een paert, dat geheel tam is, om door sijn majesteijt
bereeden te worden, goede radix China, kipersollen
van witte zijde stoffen, een mooije groote zadel, een
tuijch van 't nieuwste fatsoen, en een mooij sprey of decke
decken, en andere dingen meer, die wij souden konnen
bedencken, dit meenen wij dat met ragias kennisse,
en door instigatie sijner grooten geschiet, en daer om
hebben na Bengale eijsch gedaen van 2 macke paerden,
die men tangen noemt, nevens een moorse mooije
zadel, 25 el van de beste amplioen, die de inlanders
meleke, of witte amplioen noemen, 2 mooije grote
sijde deckens, een van wit, en d'ander van groen
satijn, of damast met silvere leeuwen geborduijrt
de radix china, en twee witte chineese kipersollen
met silver-drade leeuwen geborduijrt, versoecken
derhalven van uwe Ho: Ed: te mogen becomen, die wij
ragia dan sullen toesenden, en is het dat wij met
alle 't selve het rechte oogmerck niet konnen bereijcken,
soo hopen wij ten minsten die Majt. daer door soo verre te brengen,
dat sich stil houdt, en ons den cannel vrijelijck late
oogsten, dat wel een [illegible] waerdich is, sijnde
de cannel schillers nu weder, als voorheen, over-
al inde bosschen gegaen, om soo het doenlijck is, den
rest vanden kleijnen oogst in deesen mede te schillen,
waertoe haer met goede woorden g'animeert, en tot het
selve belast van haer bekomen hebben,
En op dat ragia hier in geen belet moeten komen

toe

Van Ceylon dato 3.e July Anno 1662

toe te brengen, hebben wijder aen sijn Majest.t deselfde
grooten, en den gesant Mirkop den brieffie geschreven, waer
bij ten principaelsten inde twee laetste, ons over 't afsterven
der valcken, en het landeken vant geschenck, beklaegt
alsmede over eenich affront, den gesant Mirkop door
den voorseiden op gehouden briefdragen aengedaen; 't brieffie
aen sijn Majest.t behelst niet anders, dan dat wij sijn Ma.t
bedancken, voor d'eere en dienst, die aenden gesant
heeft laten bewijsen, wanneer siekelijc en om hem te
genesen daertoe expres sijn hof medicus afsont
van hier is gem.t gesant met den heelden spaensche
wijn, broot en bescuijt toegesonden, dat hem door de
onse hoofs ter handen gestelt is volgens de brieffies
van meergemelte gesant Mirkop souden sijn Majesteijt
door 't weedoen der grooten, en 't afsterven der valcken
al wij wat misnoecht sijn, dat wij vertrouwen niet
dese afsendinge der brieven wel wederom sal beteren,
maer wanneer het geschencke noch sal opgaen, of
tot ons afcomen, is niet te raden, doch om hem wedder
tot ons te crijgen, soude weijnich moeijten van nooden
wesen, en waertoe hij wel schijnt te inclineren
maer daertoe dispuyt hem geen ordre gegeven, om dat
wij sorgen Ragia 't selve seer qualijk soude nemen
de Leeuwen, tijgers, ende meeste valcken sijn
gestorven, sulx daer weijnich meer dan de twee
paerden resteren, ende van het geduerich staen soo
stijf worden datse qualijcke connen gaen, en daerom
wel licht mede haest sullen komen neijsen

wanneer

Van Ceylon dato 3en July anno 1662

vrannen dan niet bysonders sal overblijven. of wy hem
onder de hant sullen mogen losstaen werden tot ons de-
vlucht te nemen, daer over souden gaerne uEd[le] gr: a:
intentie verstaen, want anders sal syn residentie aldaer
wel licht met syn leeven komen te eyndigen, men hoort
niet bysonders van ragia, als dat hy buyten syn quade -
na syn ouderdom, noch frits, gesont en stercke is, en noch
somtyts al eenige aanderhalf last brengen, om datse
hem hebben willen vergeven, waer onder een mallab.
geweest, die voorheenen met de paerden opgesonden
soude syn, en 't opsicht over ragias valcken, en valckeniers
hebben gehad, welcke persoon opden is desen, door eenige
principale hoofden, en gevolch van 200. man inde kina
corle op Athenegale syn gekomen, met aanseggingh aan
de inwoonderen, en de daer op de wacht leggende lasc[ars],
datse waren gekomen met den delinquant, om hem
daer te spitten, en datse 'tselve volgens coninx last
moesten aansien om daer van rapport te doen, en haer
geen 't minste leet souden werden, aangedaen, maer
die bloode, en eenvoudige menschen willen niet
alleen 'tselve niet sien, maer begaven haer al temael
van hun post bosewaert in, soo dat wy daer van tot
noch geen verdere kennisse konnen bekomen
dan dat daer met het aansicht na colombo op den
spit is geset, en dat om datmen secht hy met
andere ragias kost soude hebben soecken te
vergiftigen onde Singalesen syn den boos. en verraders
geslacht, en niet te vertrouwen, en die niet langer
eerlyk blijven dan dat haer daertoe occagie, en
gelegentheyt voorkomt, om haer schelmstucken
uyt

Van Ceylon dato 3.en July Anno 1682 —

uijt te voeren; soo dat ragia al veel maer niet groote
reeden partij om 't leven laat brengen, en soo op den sachten
wijse quam te regeeren, meenen velle dat hij niet
langh de kroon soude bekleeden, of hij nu ouden dies —
perfect niet veel eenige om den hals laat brengen, die
hem dunckt te machtich worden, of te veel aanhangh crijgen,
dat sullen wij hier niet gaen bedisputeeren, maer het selve
voor Ragias reeckg: laten, Godt biddende dat hij den vorst
noch langh bij 't leven wil sparen, alsoo wij meenen —
dat met sijn overlijden, den Jongen, of nieuwen die hem
soude mogen komen te volgen, d'E. Comp.e meer spoocke,
en werck sal geven dan ragia, nu in sijn ouderdom —
wel sal doen, te meer soo wij verstaen weijnigh, of
geene by na, soo veel vertrouwt om hem volcomen
meester van een groot, of aansienlijk leger te —
maken, en om daer selfs mede te gaen, laat sulx sijn
ouderdom niet toe, niet temin hebben wij noch versche
exempelen, dat als hij wil, d'E. Comp.e noch werck,
en spels genoech kan maken, en in vele deelen —
beleedigen, waermede wij meenen 't geene d'Ed.le =
heeren majores bij 't extract uijt haer Ho: Ed.le = —
generale missive van ragias tyrannije adverteren, —
beantwoort te hebben, sijnde den vorst die prompst
wil gehoorsaemt, en sijn bevelen voort uijtgevoert
hebben; sullende wij niet nalaten alle practicabile
middelen int wercke te stellen, om ragia soo veel
vernoegingh te geven, als ons mogelijk en doendelijk
is, de rest en d'uijtcomst gode bevelende, sijnde
het seeker dat Ragia seer wonderlijk van humeur

is

Van Ceylon dato 3en Julij anno 1662

is, en seer aantreckelijck waeren tegens hem voort-
aengegaen, en daerom houden ons geheel stil, en flatteeren
hem somtijts wat bij de briefjes, latende hem daer aen-
ende uijtterlijck, ontweckende veele gelegen, daermede
wij hem trachten te caresseren, en in slaep te houden,
om dat ons maer in rust, en gelijck hij voor gesorgt
hebben, den caneel verder laet schillen, dat de vrucht
genoemt wort daer op Ceylon om gedanst is, wat gerughten
nu weer op onse opgehouden brieven sullen volgen, —
moet den tijt leeren, en vande gesonden Casuarissen
en al de levendige sijn gestorven, de eene noch int leven
gebleven kackatoe met 4 casuarissen souden nu wel
mede opgehouden hebben, maer tot deckkleeden manqueert
ons groen fluweel, of satijn, dat wij dagelijcx uijt Persia
verwachten, van waer het schip dat hier soude aenkomen
al wat langh achterblijft, en doet het ons mede —
vreesen, dat hier noch geen bodem uijt Suratta verschenen
is, daermede wij gemeent hadden eenige caneel tot
uEdele hn: a: te versenden, doch den tijt nu al soo verre
verloopen sijnde, maecken wij staat deselve hier niet
sullen aencomen, en dewijle de cat Middelborgh soo
qualijck gestelt, en uijtgevaren is, dat noodsaeckelijck
sal dienen vertimmert, en ons daertoe houtwercken,
en andere materialen komen te gebreken, hebben
goet gevonden den selven tot de reijse na uEdele
gn: a: aen te leggen, en met 695 packen caneel,
en 61: mallabaersse coijer trossen af te laden —
met eerbiedich versoeck den selven aldaer naer
vertimmert, ende 't selve bij uEdele gn: a: voor wel
gedaen aengenomen worden, staende de verdere

redenen

Van Ceylon dato 3en July anno 1662

redenen by onse genomen resolutie vanden 2 Junij int
breede vervat, en waerbij uEdle Hoo: Ag: mede sullen oogen
de cat Ipsesteijn aldoo qualijck als noodeloost geslooten
en die na Tutucorijn om te vertimmeren gesonden is,
alwaer de hoeken de lijsten nu mede losst moeten
opgehaelt worden, en by na niet waerdiet goodeeel is,
datmen daer aen eenige kosten van vertimmeren soude
doen, sijnde de achter steeven en veele inhouten swart,
en voor inde boegh, en steeven mede seer slecht
gesteet, de hoeken boegh=cant al mede met loode
lappen versien, en soodanich afgevaren vaersende, dat
hen loosstey niet meer dan 1 à 2 voeten sal komen
doen, en dan bij den anderen, om niet te sincken, aende
Tutucorijnse wal moeten geraeckt worden, tot dat wy
met Ipsesteijn sullen gedaen hebben, of dat wy van
meerder timmerluijden en materialen worden versien
om die dan soo veele doendes te verhelpen, 't huijs
te bergen, en anderswerck sich voor uEdle Hoo: Ag: bekent
gemaeckt sijnde, dat na bengale gaen sullen, waer
toe 't Jachtje Negombo mede sal gebruijckt worden,
en den gouverneur eerst van gale na batticalo, trinq:
en Jaffanapatnam dienen te brengen, de twee
fluytjes Gulde Vaegen, en Civet cat sijn ingevalle
van uEdle Hoo: Ag: geen nader, of andere ordre bekomt,
geprojecteert tot de reyse na Sumatra, om ons
de van daer in gereetheijt leggende edtoinen toe
te brengen, waermede ons dan noch aen de Kaut sullen
blijven den oiden, en al mede afgevaren hoecken
den Egde, en de Kas opmeken, die seer noodsaeckelijk

uit

Van Ceylon dato 3en Julij Anno 1662

int vaerwater dienen gehouden, om ons en, [illegible]
de benodichheden van Madure toe te brengen, en den
arrecq weder over te voeren, sullende genoemde
vaartuijgh in September den gouverneur na de gedane
visite weder moeten overhaelen, en de onderstaende sijnde
het jachtje, na gedaen verrecht, na Mallabaer gesonden
werden, om ons de noodige houtwercken, en de peper
tot garnisinge voor de retourschepen over te halen
u Edele gn: a: bij desen ootmoedich versoeckende, dat tot
het afladen der retouren een der twee ordinarij bodems
weder, wat vroeger om den peper na Mallabaer mogen
gaen, want anders sullen door gebreck van bodems, om
den daer sijnde [illegible] verlegen comen te vallen, hier-
aen kommen u Edele gn: a: gemerckt sien, hoe noodich wij
met noch 3 nieuwe bodems en 2 catten dienden versien
te sijn, alsoo geloven van de peper in 2 jaeren met den
bodem niet in voorraet sullen hebben, waerom ootmoedich versoecken
daermede tot s'comp^s dienst bij gelegentheyt mogen worden
versien, met de twee genoemde bodems naer Sinatta
geprojecteert sullen de g'eyste 350 packen cannele, nevens
den arrecq, die alsdan noch in voorraet sijn, daermede
als voorschreven, versenden, Cormandel heeft mede eysch
van 150 balen gedaen, a 1½ packe yder bale, die daertoe
alsoodanich sijn afgepackt, om met d'eerste occasie met
die in voorraet sijnde arrecq als hier vooren is aengehaelt
versonden te worden—

Door gebreck van bodems sullen wij dit jaer noch de rijs,
noch de nodige balcken, en houtwercken van Batticalo-
kommen halen, en deselve aldaer moeten weder overblijven,
dat

Van Ceylon dato 3.en Julij anno 1662 —

dat wij echter gaerne anders gesien hadden, wat wij met
het huijs te bergen na Bengala hebben geschreven, gaet
in copia tot UEd.le gn: a: speculatie ende nevens, waer
by versoeck doen dat ons den salpeter, en provisie
voorde retourschepen wat tydich mach toecomen, —

De Hooch Ed.len Heeren Majores hebben wij gesien, dat de
voorgs. van lossen en laden geleden gemortificeert, en
te niet gedaen te hebben, en dewijle deselve noch —
f 134791: 9: 14: ten achteren staat, sullen van UEd.len
gn: a:n verwachten te verstaen, waerop deselve sal
worden afgeschreven, synde in die voorgs. onkosten wanneer,
gantsch geen bedrog gepleegt, en eyndelijk ingestelt —
tot soulagement vande lasten die Ceylon te dragen
heeft, 't welcke nu de voorgn. van fortificatie vanden
sal beswaeren en Ceylons lasten Jaarlycx soo veele —
vergrooten —

Bij medegesonden Extract van d'Hooch Ed.len Heeren —
Majores wort gesegt van hier gesz.n te sijn Ed. getal —
Lasc.s al tot 5000, houde syn vergroot, en dat sulcke —
wackere mannen tegens 12000: bovenlanders mogen
worden gestelt, en g'estimeert, daerop wij dan in alle
oprechticheijt na waerheijt en met eerbiedicheijt sullen
leggen, dat die stellinge wel t'achterste voor mach
worden genomen, en dat 5000 bovenlantsche crijgers 12000:
en meer bonnde(?) landers sullen verjaegen, te weten
soo sij geen Europesche rück of steunsel achter haer hebben,
Ed. sijn waerlijk uijt gesondert weijnige Chialis en
Carias

Van Ceylon dato 3en Julij anno 1662 —

Carrias, die langs de boort vande Zee woonen, de onnooselste
en bedeesde menschen vande werelt, die selfs op 't gerucht
der afkomende bovenlanders de vlucht nemen, wiens getal
wy daer van weder konnen, gelijk hier vooren is gesegt,
met seeker weten, en ook wat lijden dat het sijn huijs
onder den duijm door de hoofden daertoe de laeghste —
geslachten sijn genomen, het welcke niet beter, dan
door 't maecken van een nieuwe tombo, als int begin
gesegt, staet verbetert te worden, want een publicque
monsteringe te doen, durven om Ragia niet te irriteeren,
of in een quaet achterdocht te brengen, niet ondernemen,
by alle 't welcke uEd.e gr: a: , en oock d'Ho: Ed.e heeren
majores genoch sullen konnen sien, dat daer door de
vermindering, of het gebruyck van onse militie niet
can worden gesuppleert, alsoo de met geweer niet
sijn te vertrouwen, als voor soo lange wy meester int
velt sijn, gelijk ingevalle wy eens de nederlaegh
quamen te krijgen (: daer Godt ons voor bewaren wil:)
wel ligt na 't exempel der Portugeesen, tot onse
schade souden ondervinden, synde Ragia veel meer dan de
Comp.e genegen, en 't welcke dagelijcx noch genoech comt
te bleijcken, gelijk mede dat het principaele vant Sineesche,,
,, woont, van onse eygen honden gebeten worden —

De laetste van Mallacca ons toegesonden amboineesen
om hun aende wercken te arbeijden, hebben haer alle
opde vlucht begeven gehadt, waer op ten eersten de
hoofden, en Lascar.s last gaven de bosschen te besetten,
om haer inde vlucht te stutten, maer alsoo de nacht
was —

Van Ceylon dato 3en Julij anno 1662 —

wat gebracht van volck waren, en hij hem van geprepareerde,
en gebrande bamboesen ladders versien, waer mede hij de —
Singalesen te keer gingen, en eenige quetsten, sijn wij voor
die reyse inde bosschen ontkomen, doch naderhant meerder
wachten uytgeset hebbende, hebben 6: man vande 14:
weder gekregen, d'andere in 's Conincx lants overgegaen
sijnde, hoe datse daer sullen varen en onthaelt werden,
moet den tijt leeren, hebbende daer van noch niet
bysonders, en van andere, die sulx ondervonden hadden, wel
gehoort, dat ragia van overloopers weynich werck
maecke, dat noch al een geweenste saecke is, om dit
verlies sullen wij niet machtich sijn UEd.en gr.e a.e met
andere slaven in plaatse te versien, sijnde alreede onder
de slaven veele oude, en gebreckige luyden, daer de
Comp.e geheel geen dienst van en treckt, gelijck bijde
overgaende rollen van twee expresse leden uyt onsen
raet de Cooplieden, Wouter vander Beek, en Joan Faucomier
opgestelt, consteert, en die de slaven voor haer laten
verschijnen, geheel en nauw gevisiteert hebben, waer
van een korte nombre hier onder volgt als —

307: geheel out, en onbequaem om te connen arbeyden,
15: weck geloopen —
209: heel out en bijna afgeleeft, die pas noch maer
een a 2 Jaer weynich dienst sullen konnen doen.
99: School kinderen, onder de 6: Jaren —
123: Suygelingen

Samen 753: bijna geheel geen dienst doende, buyten die
geene die boven de 6: 9: en 12 Jaren sijn, die almede

een

Van Ceylon dato 3en July Anno 1662

een groot getal souden uijtmaaken, soo deselve dan alle eens
van't ander getal afgetrocken wierden, alsmede die bij
eenige ambachten sijn gestelt, en alleen maer gerekent
die tot de fortificatie en 't lossen en laden woorden
gebruijckt, soo sullen uE. groot A: daer by genoech connen
sien, dat het seer weijnich komt te bedraegen, om dat
daerenboven den meesten of grootsten hoop vrouwen
en kinderen sijn, sulx dat d'E. Comp. al een groot getal
slaven onderhout, en daer van na advenant den arbeijt
niet van konnen te trecken, waer van wij d'E. Comp.
soo veele doenlijck, sullen sien te ontlasten, en de oude af,
geleefde, die 't begeeren, en haer cost buijten lasten van
d'E. Comp. konnen winnen, in vrijdom stellen, dat
vertrouwe uE. gr: A: voor goet sullen aensien, doch
die geene die sulx niet begeeren, sal d'E. Comp. moeten
onderhouden —

In onse letteren vanden 16e december ano. passo. hebben
uE. groot achtbare kennisse gedaen, wegens het coper
gelt, dat gemelt werdt soo abundant, niet quam toe
te vloeijen, als wel voorheenen, doch dat daer op noch
geen vasten staat te maaken was, gelijck tot noch
niet wel konnen doen, doch omme eens te onderstaen,
of daerinne geen vermninderinge te krijgen soude sijn,
hebben wij verstaen by billjetten den aanbrengh van
alle placaten te verbieden, gelijck by onse resolutie
van dato 25. may uE. gr: A: sal connen te blijken.
Schrijvende d'Hooch Ede. majoors haer te verwonderen
dat op de overgift van dit gouvernement vanden Jongeh

wat sobacke van volck waeren, en sij door van gespreyde handen, en gebrande bambosen ladders ondersetten, waermede sij de — Singalesen te keer gingen, en eenige quetsten, sijn ook voor die reyse inde vosschen onthouden, doch nadeelaut mettertijt waerden uytgestelt hebbende, hebben 6: man vande 14: worden gekregen, d'andere in 'sConincx lants overgegaen sijnde, soo datse daer sullen raecken en ontstelt worden moet den tijt leeren, hebbende daer van noch niets besonders, en van andere, die sulx ondervonden hadden, veel gehoort, dat ragia van overlooperts weynich werck maecken, dat noch al een gevoeghte saecke is, om dies verlies sullen wy niet machtich sijn uwe Edele gr. aen niets andere slaven in plaetse te versien, sijnde alleen onder de slaven veele oude, en gebreckige luyden, daer d'E. Compagnie geheel geen dienst van en treckt, gelijck bijde overgaende rollen van twee opnoeghe leden uyt onsen raet de Cooplieden, wouter vanden beek, en Joan faucomier opgestelt, consteert, en die de slaven voor haer laten verschijnen, geheel en naeuw gevisiteert hebben, waer van een korte nombre hier onder volgt als —

307: geheel out, en onbequaem om te comen arbeyden.

15: weck geloopen

209: heele out en bijna afgeleeft, die pas noch maer een a 2. Jaer weynich dienst sullen komen doen.

99: School kinderen, onder de 6: Jaeren —

123: Suygelingen

Samen 753: bijna geheel geen dienst doende, buyten die geene die boven de 6: 9: en 12 Jaeren sijn, die almede

Van Ceylon dato 3en July Anno 1662

een groot getal souden uijtmaaken, soo desse dan alle eens
van't ander getal afgetrocken wierden, alsmede die bij
eenige ambachten sijn gestelt, en alleen maer gereekent
die tot de fortificatie en 't sloffen en laden worden
gebruijckt, soo sullen uEdele groot Achtb: daer by genoech connen
sien, dat het seer weijnich komt te bedragen, om dat
daerenboven den meesten of grootsten hoop vrouwen
en kinderen sijn, sulx dat d'E. Compe. al een groot getal
slaven onderhout, en daer van na advenant geen arbeijt
niet van komen te trecken, waer van wij d'E. Compe.
so veele doendlijk, sullen sien te ontlasten, en de oude af,
geleefde, die 't begeeren, en geen cost buijten lasten van
d'E. Compe. konnen winnen, in vrijdom stellen, dat
vertrouwen uEdele gr: Achtb: voor goet sullen aensien, doch
die geene die sulx niet begeeren, sal d'E. Compe. moeten
onderhouden —

In onse letteren vanden 16en december anno passo hebben
uEdele groot achtbare kennisse gedaen, volgens ons voorgen
geel, dat gemunt wierdt soo abundant, niet quam toe
te vloeijen, als wel voorheenen, doch dat daerop noch
geen vasten staat te maaken was, gelijk tot noch
niet wel konnen doen, doch omme eens te onderstaen,
of daerinne geen vermindering te krijgen soude sijn,
hebben wij verstaen by billjetten den aenbrengh van
alle plaetsen te verbieden, gelijk by onse resolutie
van dato 25 maij uEdele gr: Achtb: sal connen te blijken
schijnende d'Hooch Edele majores daer te verwonderen
dat op de overgift van dit gouvernement vanden Jongsten

Heere

Van Ceylon dato 3en July Anno 1682

hebbe van gouds aande hele pyl 66770: rd.rs coopere munt by cassa souden sijn geweest, waer op wy de boecken van ult° February 1679: hebben nagesien, en bevonden dat die als doen op alle plaatsen deses gouvernements berusten 'tvolgende ~~als~~,

28266½: rd.rs op Jaffanapatnam
3211⅜: d° op manaer
827–: d° – calpentyn
7754⅙: d° – batticalo
10322⅛: d° – trinquenemale
12522⅝: d° – gale
10362⅝: d° – Colombo

73266 5/12: rd.rs aan diverse munt, dat meest in cooper gelt bestont, en als doen onder de cassiers berusten en wiens veels wat voor quantiteyt dan doen noch onder de gemeente resteerde, voornamentlijk int district van Jaffanapatnam, Batticalo, en trinquenemale, alwaer geen ander gelt gaat, en byna gesien wort, dan gesegde coopere munt, tot schijnt of haer Ed.e hooch achtbare 'tvoorstellen, of d'E. comp.e van dat slaen al de gerechticheyt is toegekomen, daerop wy niet anders komen seggen, als 'tgeene by de negotie boecken blijkt, dat die munt en los cooper gelt geslagen is, d'E. comp.e sal goet gedaen, en daer by niet minder dan 3. c.to geproffiteert sijn, synde volgens de Colombo boecken in 3. Jaeren tijds geslagen —

44457½: rd.rs aen cooper gelt, en in 3 Jaeren —
31372⅗: rd.rs aen d° op negapatnam en overasile —

75830 1/10: rd.rs 'tsamen, wy wilden hopen dat met de

Van Ceylon dato 3.e July anno 1682 —

de gestelde ordre en publiceren der placcaten, 't inbrengen
van die munt sal voorder geweert, en daer in metter tyt
de vermindering komen, want by afsettinge soude d'E.
Comp.e te seer veel schade lyden, om dat wy menen
by inwisselinge meerder soude incomen, dan veel by-
de boeken blykt daer geslagen is, soo het kistje koper
met d'oncosten vande munt op de waerde van 38 a 40:
rds. was gesett, ofte getaxeert geweest, soo soude
dit niet alleen veel gerief voor de gemeente hebben
toegebracht, maer soo wy geloven d'E. Comp.e al vry wat
koper door slyten, en veele liet 't lan en 't landen door —
d'inwoonders van syn gemaakt, dat nu om de hoge waerde
niet en geschiet —

By het extract uyt de generale missive in dato 23.e Jan.y
1681 door d'hoog Ed.le heeren majores aen uEd.le groot achtb.
geschreven, spreekende haer Ed.le hoog achtbare, vanwegens
't voorstel vanden oud heer Gouverneur Ryckloff van
Goens de Jonge, en raat, omme aande ongetrouwde —
soldaten maendelicx haer gagie te betalen, en dat half
in gelt, en half in goet, het is waer dat d'E. Comp.e
daer by soo veel met die afbetalinge soude comen
te profiteren, als by de vorige missiven aen d'ho:
Ed.le heeren majores, en uEd.le groot achtbare gesz.,
staet aangehaelt, maer alsoo wy hebben gesien
haer ho: Ed.le daerop gaerne nader waren gedient te sullen
diensthalven in 't vaderlant 't volgende daerover hier
met eerbiedicheyt kortelyk ter neder stellen, en
eerst aanwysen de gewoonlyke verstreckinge, dat
is 3. mael in 't jaer, yder reyse 2: maenden gagie,

half

Van Ceylon dato 3en July anno 1662

half gelt, en half goet, en somtijds na sij te goet hebben
veel wat meer, 't zij en loot, tombacks, lemmen, of yets
anders, sulx voor sullen dan maer stellen maenden 6:

12: maenden subsidie, a 5 schellingen, die hier als
al 't landts gelt tegens 8 stuyvers de schellinge
wort aengereeckent, komt voor 't jaer 24: gl.
en voor een soldaet van 9 guld. 't bedragen . . . . $2\frac{2}{3}$

Soo sij hier bij nu 3 maenden jaerlicx hebben
over gemaeckt 3:

beloopt in 't jaer maenden $11\frac{2}{3}$:

Waer bij dan is te sien dat een soldaet van 9 gulden niets
can overhouden, en sulx alleen bijde geene die meerder
gagie winnen, en niets hebben vermaeckt; gelijck
hier tegens moeten vallen gereeckent worden, dat
voornemelijck siecke in 't hospitael leggen daer voor
maendelicx op reeck: krijgen van verteerde kosten
rds. 3 a 64: stuyvers yder, daer voor deselve belast
worden schoonse al bij de boecken te quaet moeten
staen, dat dan almede in afkortinge moet dienen. wat
nu de verstreckinge belangt, daer worden d'officieren
bij gecommitteert, om dat alles met ordre soude toegaen,
en de soldaten van 't genot [illegible] goet tot [illegible]
kleederen en linnen tot 2 hemden, met soo veel gelt
voor 't maeck loon daer van aende snijders en de rest
dan als haer soude gegeven worden, het welcke
dan noch nae de croeg, en dobbel plaetsen brengen,
of wel voor half soo veel gelt, als 't hier op reeq.s
belast wort, verkoopen, niet jegenstaende daer
tegens een strenge placcaat voor den uytgift altijt
wort afgekundicht, in dessen tijt hebben veel de
grootste

Van Ceylon dato 3en Julij Anno 1682

grootste moeijelijckheijt, en geschieden ordinarij als dan door den
dranck de meeste ongelucken, dat met de maandelijxe afbeta-
lingh sonder twijffel noch al meer soude geschieden buijten
dat het volck het verstreckte goet, de helft minder
als gekogt soude verkoopen, om dat het geene haer voort
gegeven, hier niet seer onder d'Inwoonderen getrocken
is, soo haer nu dan om sulx voor te komen, gewerde grove
kleeden voor die prijse alse aande cramers worden
verkocht konnen te geven, soo sullense om 't hoelgat
te stoppen, ende haer lustich te konnen gaen laten, die
almede achter snoode batikenos verkoopen, daer by de
soldaten schade, de opkopers voordeel, en d'E. Comp.e geen
meer aftreck in haer kleeden sullen hebben, schoon al
gees nu aande winckeliers, en kleijne kramers die uijt
de packhuijsen komen te venten, want al 'tgeene vande
gewerde sorteringh uijt 's Comp.es winckel aen haer dienaers
wort verstreckt, bevinden wij dat het getal veel minder
uijt de packhuijsen wort verkocht, en om die oorsaake
worden de getrouwde maandelijx met contant voldaen
daer bij d'E. Comp.e om de voorgemelde redenen geen de
minste schade comt te lijden, maer alleen d'Inlanders
daer door die winsten ontset, die se anders tot schade
van d'arme getrouwde, bij opkoop daer door souden
bekomen, en even soodanich soude men dan ook met
de ongetrouwde dienen te handelen maer die geheele
negotie der kleeden soude soo veele niet komen te
importeren, dat van het provenido der verkochte kleeden,
daer uijt de jaarlijxe verstreckingh soude konnen
gedaen, en noch maer schaers soo veele daer van komen
dat qualijck de getrouwde hun maentgelden konde
betaelt worden, en soomen nu al ander goet quam

se

Van Ceylon dato 3.en July anno 1682.

te ontbieden, dat hier, als gesegt, niet getrocken is, en
pas voor half soo veel gelt, als d'E. Comp.e uijtgeeft,
moeten verkoopen, soo souden die geene die met veele
kinderen beswaert sitten, qualijck aende kost connen
komen, dit is dan 'tgeene noodich g'acht hebben op dat
voorslach op 't papier te stellen, wat nu haer Hoog Ed.en
en uEd.le groot achtbare hier op stellen komen te gebieden,
staet door ons gehoorsaementlijk achtervolgt te worden,

D'Ho: Ed.len heeren majores gelieven bij meergenoemde
extracten noch te seggen, het gantsch ongeraden achten
op Colombo, om de duijrte der ambachts loonen, en dat
de plancken van Mallabaer moeten komen, hier
vaartuijgen voor andere plaatsen aan te bouwen, daertoe
wij buijten die nodes, ook ontvermogens souden sijn,
maer soo wij hier soo veele timmerlieden mochten
bekomen, als wij tot het verstellen, en vertimmeren
der vaten, en hoekers noodich hadden, soo meenden
wij daerenboven dat hier de gebreckende chialoupen,
en boots voor 't gouvernement noodich, voor weijniger
kosten souden konnen worden gemaeckt, dan wel
op Cochim, bysonderlijk soo ons in plaets van plancken
de balcken wierden toegesonden, dat veele door onse
hier staende saegh molen soude uijtwinnen, om dat
aldaer d'oncosten van het sagen wat hooch loopen,
buijten dat hebben hier alle d'Schuijtjes door den
arbeijt van onse inwoonderen voor weijnich rijs,
daer op Cochim veele gelt voor betaelt wort, soo dat
ons tot het bouwen onser noodige vaertuijgen

en

Van Ceylon dato 3:e Julij anno 1682—

en 't beemaaken der bodems niet gebruijckt, dan kraw-
en baije plantagien, 't welgeene, soo veel tot den bouw
nodich hebben, konnen hier bekomen, waer bij dan
veel te sien is, wanneer van genoechsame timmerliede
wierden versien, wij ons gebruijck van vaartuijgen hier-
wel soo goet koop souden konnen maaken, als op Cochim,
dat wij al mede noodich hebben gaet hier in passant
tot uw Ed:le gr: a: speculatie aan te laten—

De Eerw: predicanten Joannes Couterius en Jan Frederick
Stomphius sijn int district van Jaffanapatnam geplaatst,
d'eerste int land op battecotte, en den anderen op Manaer
in sijn oude gemeente, alwaer wij willen hopen dat sij
haer talent inden oegst des heeren wel besteeden
sullen, en den laetsten vreedigen als te vooren met sijn
gemeente leeven; gebruijckende ons nu noch een
goet leeraer int district van gale, om 't werck aldaer
mede na behooren te konnen waernemen—

Den eenigen tijt is onsen kruijt molen, door 't voort-
loopen der steenen, gesprongen daer door dat werck
wij ontrampoeert, en den kruijtmaaker, en vier—
vier werckers mede verbrant sijn, welck werck
nu wel weder aende gangh gebracht is, maer—
daertoe komen ons tot voortsettingh van 't selve
wat goede, en ervaren mannen te gebreecken,
te weten een kruijtmaaker, en een goet vuurwercker,
die gedienstich versoecken dat ons van uw Ed:le gr: a:
mogen toekomen, of wel uijt 't vaderlant geeijscht
werden, alsoo daerom seer verlegen sijn,

Volgens d'ordre van de ho: Ed:le heeren majores, sullen
wij

Van Ceylon dato 3e: Julij anno 1662 —

wij onsen jaerlijcxen eysch tijdich tot ued: e: gr: a: oversenden
om aldaer inde generale eysch ingetrocken te worden —
maer vermits wij niet weten waer op de vorige
eysschen sal voldaen worden, (of daerop komen te —
gebreecken, soo is daer na geen seeckere stellinge te
maecken, en dickwils veroorsaeckt op de non voldoening,
dat wij dan een tweeden eysch over ons gebreck moeten
doen —

Volgens het ordinair gebruijck sijn de resolutien, die altijt
'tzedert het afgaen van onse dickmael geciteerde —
letteren vanden 16e: december des gepasseerden jaers
in onse vergaderinge sijn genomen, en achter den anderen
gecopieert, en bij desen gevoegt, en tot vaderlants —
besoignes ons noch in verscheijde saecken, —
hebbende geaddresseert, sullen altijt nu vervolgens,
in alle eerbiedicheijt achtervolgen 'tgeene daer bij haer
g'annotteert, en waerop ued: e: gr: a: agreatie bijschrijvende
is, sijnde in die vanden 29e: december anno passo uijt
gedruckt de bekommeringe, die als doen hadden —
om niet rijs geprovideert te worden, en wij daerom inne
eysch na mallabaer souden doen, waer van ued: e:
groot achtbare bij onse voorgaende brieven het —
bericht, soo wij hopen, nu al sullen ontfangen, en
daer jnne contentement genomen hebben, inde selve
is, ten aensien de parrias op tutucorijn seer —
verarmen, ter oorsaecke in soo lange geen peerle —
visscherije is gehouden, verstaen deselve ontrent de
prijs vande chiancos een weijnich te soulageeren,
en daer voor de eerste soort, in plaets van 11: 12: schellingen

van —

Ceylon dato 3en July anno 1682

van f: 6½, ende derde soorte van f: 5½ Jannnos yder
oock te laten betaelen, wacht aan. dan volgt de electie
van den fiscael van Colombo, in plaetse vanden Coopman
papinjauw, opperhooft tot Manaer synde daertoe aengestelt
den fiscael tot gale, Cornelis vander Lam, dewelcke
den tijt van twaelff Jaeren onder dit gouvernement
syn dienst gedaen, soo lange de qualiteyt van onder
Coopman bekleedt, en goede bequaemheeden hebbende,
wy eerbiedich versoecken dat door uwe Ed: hoog agtb: in dese functie
nader mach bevestigt ende gehonoreert worden met
de qualiteyt van Coopman en het tractement daertoe
staende, en dewyle den selven seer lange voor den
Luitenant gedient, en ons versocht heeft om voorschryvinge
ten eynde het uwe Ed: groot achtbare believen mochten
hem in syn verbant eenige gunste te bewysen, hebben
niet konnen nalaten uwe Ed: hoog agtb: mede onderdaniglijk
het selve te versoecken, gelijk geschiet by desen gaende
het requeste vanden selven mede hier nevens. —

Dewijle den dessave van't Colombose districkt een
groote streeck lants onder syn opsicht, ende daerinne
een groot vaerwe heeft, hebben wy by resolutie
vanden 30en January deses Jaers in deliberatie
genomen de fortresse Nigombo met de alutcoer,
en Happitigam Corles, verder als voor heen, onder
een opperhooft te stellen, ende Ingevolge
vandien, op uwe Ed: approbatie daertoe verkoren
den Lieutenant dessave adam flogt, die daer voor
desen 'tgesach gehad, en sneuvs getoont heeft seer
goede gaven te hebben de inlanders te regeeren
hier gantschelijck onttrocken uwe Ed: hoog agtb: dit soodanich

sullen

Van Ceylon dato 3.e July anno 1682

Sullen advoijeeren —

In plaatse vanden voorn.e fiscaal Cornelis vanden Ham is bij onse besoingnes vanden 12.e februarij tot gale in die functie vorder verkooren den Soldije boeckhouder alexander bergaigne, en daer bij het waernemen van des E. Comp.s [illegible] calla opgedragen, gelijck dat nu soodanich alhoewel voortaen na den inhoude vant reglement sal geobserveert worden, sijnde de Soldije boecken vorder aenden onderkoopman Amelrion bevolen gegeven, die tot fiscaals ampt geen genegentheijt hadde —

Bij de resolutie op gale den 13.e april genomen is verstaen de parthije die d'E. Comp.e bijde drop boeckjes tot 12 st.s aangereekent vorder op 6 st.s te stellen —

Bij onse besoingnes den 23. april aangestelt is onder anderen tot versterckinge vanden politiquen raat daerinne offitie verleent den Coopman en Cassier Joan Fauconnier, een man van goede bequaemheijt en ervaren in vele saaken, en daer aen wij vertrouwen een vrachtigen mede helper sullen hebben —

Waer aen uEd.e groot achtbare sullen gemoeten, dat wij de gewraeckte Secretarije deses gouvernements opgedragen, en overgegeven ende als hooghst lit offitie in onse vergaderinge verleent hebben aenden ouden Coopman floris blom, die den tijt van twaelff Jaeren alhier, en op gale daerop dienst gedaen, en doorgaens goet genoegen gegeven heeft, overhulx ooke seer veel meriterende, dat wij den selven aen uEd.e gr.e a.e recommanderen, en versoeken dat uEd.e gr.e a.e hem in het ampt van Secretaris geliefen te bevestigen en te honoreren met de qualiteijt van Coopman —

en

Van Ceylon dato 3en July anno 1662

En het daertoe gestelde tractement gelyck bij desijn overgegevene requeste aen uEd: gr: a: nader komt te blijcken en het verband aen uEd: groot achtbare gunste over te laten, uEd: gr: a: niet onbekent sijnde dat den secretaris een sodanigen persoon dient te hebben, en dat daertoe een persoon van getrouwicheyt, en neerstichheyt vereyst wert, soodanich wij den voorn. Floris Blom aen uEd: groot a: voordragen en uEd: gr: a: gunstige dispositie over sijn persoon sullen afwachten, nevens d[en] selven is tot versterking gestelt den adsistent Claes achtbos, welcke oock die lange jaeren de secretarije gefrequenteert, en daerbij goede bequaemheyt bekomen, en tot noch de qualiteyt van adsistent behouden heeft, daer over na desen sullen disponeren —

De nominatie vande respective burgerlijcke collegien in een dubbel getal aen ons na jaerlicx gebruyck gedaen, en versocht sijnde daer uyt een enckel getal in plaetse van d'afgaende te verkiesen, hebben wij daer op sodanigen electie gedaen, als bij onse resolutie vanden 9en may consteert, en waerop den 12en deser selver maent de bevestiginge, en het inleyden vande nieuwe in desen stadt gevolgt is —

Hier aen is den 24: den voorsz.e maent gebesoigneert over diverse saken de inwoonderen deses lants, en onderdanen van d'E. Comp.e betreffende, en daer principalijck afgedaen de saecke der Chialias, of caneel schillers, welcke van alle tijden getracht hebben haer kinderen aen andere, buyten haer geboorte sijnde te doen trouwen, en het geslacht van't caneel schillen te ontrecken, waertoe de hoofden haer altoos gunstich getoont, en daer door al veel dee:

Doch hebb

Van Ceylon dato 3.en Julij Anno 1682

dochters van cannele schilders beslapen hebben, doch alsoo daer uijt metter tijt een groote verachteringe in dat importante werck soude veroorsaeken, en d' E. Comp.e ten hoochsten aenden aenwas, en vermeerderinge van dat volck gelegen is, hebben wij daer een wette voorgeset: dat alle zoonen vande dochters der cannele schilders, sonder aen te sien met wien deselve ooke getrouwt mogen wesen, tot cannele schilders sullen opgetrocken, en de overige kinderen van durias (Slandarias en potta beenes.) welcke ware lasten kinderen, ofte descendenten van kleijne, en groote durias sijn, — voortaen daertoe mede gehouden worden, dat de laetste te meer tot trouwen sal doen resolveren, en is ook de vermengingen van een hoge, met een lage, of Sagta Casta, almede verstaen dat die niet en sullen trouwen, sonder onse licentie, om de consequentie wille, gelijk mede een different tusschen de ambachtses. en wasschers gedecideert, en die 'tweesprende partijen daer mede vereenigt sijn —

De afgoderijen, of duijvels dienst begonden deze Inlanders ooke soo publicq te plegen, dat wij genootsaekt sijn geweest daer tegen te versien, en een pecuniele boete, en corporeele straffe te statueren, gels alsoo mede verboden en afgeschaft sijn alle conventicules en vergaderingen vande roomse gesintheijt, ende het openbaer houden en plegen vande pauselycke cerimonien, die seer grof en swangh gingen, en veele tot deselve quamen te trecken, dat wij verhoopen nu sal voorgecomen sijn, en d' E. Eerw. Broederen predicanten tot meerder ijver, en arbeijt

inde

Van Ceylon dato 3en July anno 1662

in het opbouwen en voortplanten van 't waere
Christendom kennen te geven ;
Het graven van gesteenten, en 't verkoopen van dien is
daer bij al mede verboden, en tot versekeringe van den
particulieren handel g'ordonneert dat 'er geen ongeslepe
steenen sullen vervoert werden —

Wijders vanden UEdle gr: a: bijde voorn: resolutie voor-
gedragen, en geëcommandeert de persoonen die op-
nde vacante plaatsen tot Lieutenants en vaendrigs
gestelt hebben, sijnde alle vaerdige mannen en van
goede getuygenisse sulx gantschelijk verhopen UEdle gr: a:
haer daerinne sullen laten continueren, en soo-
verschoonen UEdle gr: a: mede onderdanichlijk in
favour vanden persoon van Anthonij Godtkint
present als Lieutenant dienst doende, en van goede
couragie, en bequaemheyt sijnde, dat het UEdle
groot aenbane believen mochte ons te authoriseren
tot het betaelen van deselve maendelijcx
van gagie van f 24: tot 40: ter maent, dat den
selven op Cochim sijn dienst als vaendrich bekleedt
en daer voor geen tractement genoten heeft, gelijck
UEdle gr: a: bij het getuygschrift, en een rescriptie
van d'Hr. Commandeur Lobb, bij desen in copia gaende
gelieven te beoogen, en waer mede UEdle groot a:
die persoon tot groote danckbaerheyt sullen
verplichten ;

Desen dus verre geminuteert sijnde bekomen
het nader schrijven van Tuticorijn gedateert 17en
Junij, waer bij de vrienden seggen dat sij soo verre

met

Van Ceylon dato 3.en July Anno 1682

met het metsel werck sijn geadvanceert, dat op
varijnick na aande noort Zijde de borst weeringh
daerop sullen gebracht, en 't geheele werck daermede
in postuijre van defentie geraeckt wesen, en daer
om vertrouwen tot de verdere voltreckinge van 't
selve en 't ander vande lantsaken veele ongemack sullen
worden geraken, als uE:d.le gr: a: by 't nevensgaende
afschrift van gem:te brief sullen gelieven te hooren
en daer bij verder te sien dat de Maisoorders de —
swaerlens Madure en Paliam noch al tegens danck
en d'aengevoelde debvoiren der Madureesen niet alleen
konnen in te houden, maer noch dagelijcks tegens
deselve canonneren, en uijtvallen, waer in al
meest de victorie noch behouden, en verscheyde —
Madureesen 't leven doen verliesen, daer uijt gepresumeert
wort sij hope hebben van ontsetz te sullen worden
wat uijtslach 't selve nemen sal, moet den tijt leeren
sijnde de vrienden op Sittiouwaca gelast op 't afsenden
letten, daer van 't verdere voorgevallene uE:d.le gr: a:
te communiceren, volgens melden gem:te brief soo houden de
Leeuwse est bouwen dorp Amblock, of Sittiouwaca mede
noch al in, en trecken, en ontfangen daer, en op —
andere plaetsen meer de tollen en gerechticheden,
waer aen genoegh te sien is den Madureesen, den
kriwes mede noch al vreest, en sulcx toelaet
om hem niet op den hals te haelen, of wel om
by quade successie, ofte uijtslach des oorlogs tene —
retreat door des Teuvens lant te konnen nemen
en vermits de saecken des oorlogs (soo seggen de

Heer:

Van Ceylon dato 3.e July Anno 1662

genoemde vrunden,) noch soo wisselvallich staen, hebben
wij E. op ons gedragen consent van eenich kruijt en loot
aen den Madureser te verkoopen, door den Weijdenschen coopman
Caspachitty, die voor de betalingh in staet, ten bedrage
van 100: rsd.s goet kruijt, en 2. baren loot leveren
laten verbant stellen, en hoewel wij voor alsnoch
eenige apparentie tot des Madureesen herstellingh
sien, soo meenen wij dat soo sulx al quam te geschieden,
deselve met diergelijcke accommodatie wede te-
vreeden gestelt soude connen worden, onder protestatie
wij dapper waeckten, en soo van 't een en 't ander rijckelijck
verdiensten vallende daermede de vrunden voor hun gedaen
gaerne geriefden, doch dat het door gebruick van sapatte
dickwils, en veele tijts ons een huis-nut quam te
gebreecken, om haer daermede af te wijsen, soo sij te
veel van die spetien mochten komen te eijsschen;

Volgens missive gemelten Scrijvers soude den heiwen al
vaeck op de laeste klagte ola van daer geschreven
niet hebben willen antwoorden, waer aen genoech
blijckt den selven seer trotst wort, en d.E. Comp.e
over de beleidigingh in hun dienaers geen satisfactie
schijnt te willen geven —

Indigo costs, en verwachte tijden houden haer die
principale cooplieden schuijl, om dat niet gedwongen
mochten worden buijten haer vermogen, als eenmael
wel geschiet, partij geld te contribueren; —
wordende door deser bande afperssingh, en 't quaet
tractement aen haer gedaen, ijder genootsaeckt
de vlucht te nemen, en om de regeeringe

den

Van Ceylon dato 3en July anno 1662

den Maijsoorders te vanscren, die vele liet als
hij vast gesloten waren, hare soo vriendelijk niet, als
hij meenen, en bidden dan den Madureder ontralen
souden, vermits meest alle de oostersche vorsten soo
vele niet goede middelen, en 'tvoervaren van hun
gemeentenheijden, als wel om maer het gelt in handen
te krijgen, veroorsaakende dese harde handelinge,
en procedures vele door de pachters der landen
om ijder in sijn tijt maer alles bij een te schrapen,
dat maer krijgen konnen, alle valsche revolutie
en onredelijke handelingen vele beter inde
negotie toebrengen, en voornamentlijk int minste
der Souv.e, dienende niemant, door vreese van beroofft
te worden geen gout of silver tot het slaen van
Souv.e inde munt brengen, sonder valsche factie
onder 'tlants volck, en voornamentlijk, de wevers,
als hier voor is geseght, niet veel te handelen
is, sijnde de boopel niet dese dangereuse tijden
vast besich om hare versamelde lijwaten na de
stranden te brengen, en die aen d'E. Comp.e te
leveren, in wat quantiteyt dat die sullen bestaen
staet uEd.le gr: a: van daer bij desen bekent gemaekt
te worden

Door gebreck van hout schijnende daer niet veel
calck meerder te sullen konnen branden, dat ons
veel in de noch te maken noodige wercken
sal te niet setten, en daerom is geraest te ondersoeken
of in des Sultans lant geen calck soude te
bekomen

Van Ceylon dato 3en July anno 1682

bekomen weten, waerdoor den moors Coopman, en
factotum Pera Tamby, veel goede hope, en beloften
doet, maer daer op is gantsch geen seeckeren staat te
maken, en waer door wy dan, buyten de noodige
caletten voor gale d'inwoonders alrede 't raer al
wy wat gebrek vallen sal, sullen moeten belasten
voor Colombo mede te branden, dat echter soo veel
doenlyk sullen soecken voor te komen, om geen misnoegen,
en 't wegloopen te veroorsaken —

Soo uEd.e groot Achtbare de moeyten gelieven te —
nemen om het afschrift der Sitticorynse letteren
na te lesen, soo sullen uEd.e gr: a: daer by ontmoeten,
wat moeyten dat aldaer de gedoochten Chiancos tyden
andere te bekomen aangewent zyn, hebbende den
Commandeur in persoon op de buyten plaetsen selfs
geweest, en de kuylen doen opgraven, alwaer syn E.
gesegt en gerapporteert wiert, dat eenige van
die kinckhoorens lagen, voornamentlyk op —
Cailpatnam dat meest moorsen zyn, daer over
de Comp.e geen recht heeft, dan de dominatie van de
Zee, en uyt dien hoofde pretendeeren dat de Chiancos,
die daer uyt gehaelt worden, haer voor een zeecker
gestelde prys, competeeren, doch voor desen ten tyde
der Portugesen, en ook by d'E. Comp.e is het een vrye
handel voor yder geweest, en alsoo nu door veyling
van dat Zee gewasch door de gedurige revolutie —
schynt gevangen te syn, en wy van hier wat
ernstich over de verhandlingh hebben geschreven
om soo het doenlyk was, niet alleen de

Changades

Van Ceylon dato 3.en July an.o 1682

Bengaelse Mooren voor haer aengebraghte rijs op gale, te
genieten, maer daer van gaende noch een goede partij op
den Eijsch van 4000: coelies na Bengale souden senden,
is bij haer E: aldaer op soo extraordinarij wijse t' handelen
der selve gesaeit, daer de mooren aen haer dorp regent
over klagende, heeft den selven daerop verboden 't graven
en 't over brengen na te laten doch niet te min
d'E: de heyde na 't getal van sijn volck daer in voort,
gaende, heeft sijn E: in alles 195: coelies bekomen, dat
niet veel helpen mach de Mooren soo veel als de
parruas tracten altijt dit gevaer aen een cant
en verborgen te houden, en als particuliere te vinden
die meer dan als soo veel als d'E: Comp.e daer voor
betaelen, soo dat daer aen al een groote moeijten vast
is, maeckende de Mooren om datse haer in, en in andere
dingen den vrijen loop niet en hebben, en in alles
mogen handelen, al veel spels, ons leet sijnde, dat
door alle dese aengevende moeijten, soo weijnich,
en naeuwlicx de helft van 't verleden Jaer, sulcken koomen
bekomen, die gale tot betalinge van haer, en daer
aengebraghte rijs veel sullen benoodigen, de redenen derden
vrienden gegeven, van daer soo weijnich van die Zee
koomen sijn gevangen, seggen sij voornamentlijk te
bestaen, dat door gebreke van vermogende, en 't vernaemen
der tijden, op verre soo veel kroons niet in vischen
sijn, dan voor desen, buijten dat er gestadich veele
vaertuijgen met goederen, vrouwen en kinderen behoorende
aende overal sijn gehouden, om voor de invasie en
't roven der Parruas bevrijt te sijn, de vlucht
daermede te nemen, sijnde eenige ooke tot Ede
besochten

Van Ceylon dato 3en July anno 1682

bedoeken der xcvl. banken daer en voor Manaer, en
Chilauw gebruijkt geweest, ook soo hebben de inwoonders
eenigen tyt verboden gehadt niet te mogen 't zee gaen,
't Chiancos duijcken is een moeyelijk werck, en geschiede
aldus: de arme menschen die men moeten ophouden
sij varen s'morgens vroech 't zee, hebbende een platte
steen ontrent de middel gebonden, om te beter te
gronde te konnen onderblijven, waermede dan op gront
koomende, woelense veel schelp rout om uyt sien, of
ontrent haer van dat zee gewasch niet voort
vernomen, die soo se konnen, dan opvatten, en anders
deselve soo lange sy haer adem konnen inhouden, op de
grout blijven, en die kinckhoorns naloopen, waermede
dan boven komen, dit werck is seer verdrietich en
lastich, en gebeurt oock somtyts, dat ick in een gedeelte
daer by eenige visch gevangen wort, en die een halfe
fanum daegs van die kinckhoorns konnen bekomen
hare daer over seer vernoegt houden, tegens den avont
komen dese menschen aen lant, bringende yder syn
gedooken goetje aen strant, en op de Bazaer, is ider
soo dier verkoopende, als daer voor konnen bedingen,
dat by eenige opkoopers wort gedaen, die deselve
dan in de gront om te rotten en haer buytenste schors
te behouden, laten leggen, tot dat de tyt van 't duijcken
verstreken is, en de westen winden door beginnen
te blasen, als wanneer d'E. Comx. een gebot uytgaen,
en afkundigen doet, dat alle eenige chiancos
mochten hebben, die ter gestelde plaatsen konnen
bringen, en aen d'E. Comx. leveren, alwaer yder

met

Van Ceylon dato 3e Julij Anno 1682

niet sijn gootste aankomt, maer om datmen de kosten
inde Soorteringh bedroogen vindt, en altijt met die
luijden over hoop lagh, liet den Gouverneur pyl, sijnde
alsdoen hooft op de Madureese cust mallen of formen,
op de wijse vande kogel mallen maken, waermede
ijder soorteringh dan vrienden gemaakt, gelijk tot
noch geschiet, en voorde gestelde prijsen die aan d'E.
Compe. leveren, doch dit is bij den Keijser in geen
gebruijk en hebben het selve hier tot uEdele gr:a:
speculatie laten inleggen, op dat uEdele gr: achte
daer bij souden komen sien, dat niet seer doenlijk
soude sijn, dat Zee gewast uijt d'eerste hant
vande duijkers op te koopen, vermits ook veeltijts
als haer Chiampannottijs, dat sijn de eijgenaers der
vaertuijgen, verbonden sijn, haer goet daer aan te
leveren, om dat daer op weinig geld hebben verschoten,
bij na op soodanigen wijse als vande perel duijkers
inde voorige brieven is geschreven, om welcke
redenen wij geen volcomen meester over al die
Zee hoorns sijn, komende daer als een menichte
menschen langs de geheele cust te gedecideert,
en dat van allerhande geslagten, onder welk van
de Parruaus, als Christenen veel 'tmeeste aen d'E.
Compe. subject sijn.

Inde genoemde Tutucorynse brief wort de slechte
gesteente vanden hoekeer de lijste, als hier vooren is
geseght, mede vertoont, en bij de timmerluijden
g'oordeelt, dat geheele werk uijtgevoert en behoorde
afgelegt.

Van Ceylon dato 3en Julij anno 1682

afgelegt te worden, de nader visite staat door den overgesonden meester knegt der timmerluijden, en sijn bij hebbende volcq (tot het vertimmeren vande cat ijperstijn naar Tutucorijn vertrocken) gedaan en haar bevindingh uwe Ed.le gr.e a.e van daar almede nevens desen bekent gemaakt te worden ——

De 2e Tesseunden van 't Schrijvens van Tutucorijn was aldaar een briefje vande residenten van Manapar, en cottar aangebragt, waarbij die bekent maakten, dat wat olys door twee naijros, en 3 mooren voorden Commandeur aldaar waren aangebragt vanden coninck van Tridevancoor, en Coninginne van Atingen, doch om dat het genoemde volcq, die mit genomen was langsaam gaen, daar met d'olys noch niet waren verschenen, staan de translaten ons daar van sijn naderen toe te komen, en die wij bij desen derwaarts gelasten, dat nevens desen tot uwe Ed.le gr.e a.e speculatie sullen overgesonden worden hebbende gem.e Coninginne mede een oolje aen den Chittij marrencoettij 'sComp.s Coopman geschreven, waarbij hare Maj.t seijde, dat geen meer lijwaten voor d'E. Comp.e soude negotieeren, of soo iets aande Comp.e moest ter achtering staen, te voldoen, voor hare nader ordre, en dat de hier voorgem.e aangehaelde hare met annecke en peper &a aande moorenman soude sijn geinstitueert, en soo contrarie dese ordre quam te doen, daar voor aansprekelijk soude sijn sonder twijffel sullen de twee genoemde olens van den Coningh, en Coninginne almede van dien selfden trant, en inhout wesen, doch wat licht in was

eenen

Van Ceylon dato 3e Julij anno 1682

beden, en bevelden hebben, waer op na hettoorum
sullen ordonneren, dat se haere majesteyten in alle
eerbiedelijck aenschrijven, dat haer niet onbewust
is, dat geene peper se vaeren om de Caep, en maer
eenige gelicentieerden aen rede tot, en niet verder
dan Manapaar mach worden gebracht, en dat haere dienaers
de Zeebrieven ooke soodanich worden verleent, met
die clausule, dat soo contrarie die ordre komen te
doen, en de verboden goederen te vervoeren, 't geheele
vaertuygh met sijn Inghoadinge, daer over verbeurt
sal werden, waer van de copia haer mede sal toe=
gesonden, en verder door alle billijcke middelen getracht
worden haer te overtuygen, en te bewegen tot
moderatie, dat wel soude konnen vasten bij haer
geen plaats had, ende datmen om haer tot onse
devotie te brengen handen, en extreme middelen
moste gebruycken, tot het welcke gemelte woort
niet bequaem soude sijn, dan datmen haer de vaert
absolujt belette, ofte haer dongen, ende daer voor
op der wal staende vaertuygen verbranden doch daerinne
deser schrijvenwijt verder gesien voorsiende, dat de vrunden
op Mallabaer haer sulx souden aentrecken, en voorkomende
werden, dat het selve haer inden peper handel schadelijck
soude sijn, sal by ons bestoe souden in d'Edele groot achtb.
authorisatie niet gemelden en onderwijsen getracht
worden de saecke slexpende, en de vorsten door
deser, en geene voorwendinge op te houden, al was
't dat wij daerom een geringe schenckagie mosten

uyt

Van Ceylon date 3.e July anno 1682

uijtschrijven dat wij vertrouwen uEd.le groot achtbare
veel liever sullen sien dan dat de negotie op Cottiatte
soude te nught loopen, en stil moeten staen

Met het Jachtje Nigombo sijn ons van Mallabaer den Serg.t
twee Corporaels, en een Sieken opperslager toegesonden
waer voor de vrienden aldaer garne met drie Jonge Soldaten
van hier waeren versien, doch aldoo alhier bequaem
stoff genoech onder de Militairen hebben, om daer uijt
alst vereijscht Corporaels te maecken, en by ons om
despense niet is versocht, hebben wij ook niet connen
goetvinden, daer voor ander volck te senden, onder
dese luijden op haer ernstich versoeck alhier behouden,
dat verhopen uEd.le gr: a: haer sullen laten gevallen
en de wijle met het afsterven van onse Soldaten
en matrosen op alle plaatsen deses Eylants, onder de
verlossinge die wij daer jnne alvoorder genootsaakt
sullen vinden te doen, dit Jaer vrij wat beneden het
g'ordonneerde getal sullen gebracht worden, vinden
ons bij desen genootsaakt uEd.le groot a: ons gebreck
in alle onderdanicheijt voor te dragen, gantschelijk
verhopende, en wenschende uEd.le groot a: het
vermogen sullen hebben ons soodanich als anno passo
te connen adsisteren gelijk wij in sulcken geval
uEd.le gr: a: daertoe ootmoedich versoeken, manqueerende
ons noch van de laetst gesonden matrosen, die met
't fluijtie Egelenburch souden overcomen, welcke
schepie wij vertrouwen uEd.le gr: a: in een andere
voyagie sullen gebruijckt en goetgevonden hebben
uEd.le gr: a: bevelen, en ordres voor Ceylon met
ander schepen voor Cormandel geprojecteert ons
direct toe te senden, dewelcke, en uEd.le gr: a:

mandate

Van Ceylon dato 3en July anno 1682

mandaten tot voorstellingh van d'E. heer Cornelis Speelman tot Gouverneur Generael van India ende verlangen te gemoet sien —

Met desen bodem vaert op sijn versoek over francois roosterman, sijnde geweest opsiender van comp.s effecten op kimoquinnemale en houder vande negotie boeken, aldaer, vrachjuime van ontrouwe beschuldicht, en door den Raat van Justitie tot Batticalo van ampt, qualiteijt en gagie gedisporteert, en in den periminele boete gecondemneert is, doch den selven daer van appellerende, heeft den Raet van Justitie deses Casteels naer resumptie van 't proces, het selve voor qualyk ingestelt verclaert, ende g'ordonneert voorn.e Roosterman alhier in naactie soude getrocken worden, gelyk dan ook geschiet, en door den gesweeden Fiscael den koopman Joan faucommier wyens tegen geprocedeert, ende vele tyt daermede door gebragt is, dan desen roosterman vele het mistwe toegedaen en veelerhande dilayen gesocht heeft, doch eyndellingh de saake ten deffinitive afgedaen synde, is den selven door den raat van Justitie gesuspendeert van ampt qualiteijt en gagie, ter discretie van d'overh.t, en gecondampneert inde vergoedinge van 't leggers arreste tot 100: rd.rs en een boete van 500 rd.rs ged. ied.e qu: a: bijde overgaande sententie konnen t'oogen, dan vanden Derkmade gen.e roosterman heeft geswet appellant aanden achtbare raede van Justitie tot Batavia, en niet jegenstaende dat soude konnen gesustineert worden, van sententie geen appel en comt te vallen, die op eygen confessie vande gecondempneerdens sijn gedecreteert

gelyke

Van Ceylon dato 3.e July anno 1682

gelijk in deese saaken gesegt is, en uEd.e groot achtbare
bij een beantwoordt interrogatorium gelieven te b'oogen,
soo hebben wij denselven persoon niet willen
ophouden, en tot uEd.e groot achtbare laten vertrecken
omme uEd.le gr.e a.e sijn versoeke voor te stellen,
latende de papieren van sijn proces noch soo lange
hier verblijven, tot uEd.le gr.e a.e bescheijt op deselve
bekomen, en uEd.le gr.e a.e ons ordonneeren deselve over
te senden —

Den 21.e der verleeden maant is het Jachtje Mallabaer
inde baaij van Mielwelle g'arriveert, en ons daer mede
van d'heer Commissaris en Commandeur Marten
Huijsman en raat tot Cochim toegebragt een missive
vanden 26.e maij, waer bij haer E. onder anderen adviseert
dat de saaken aldaer noch in den [?] rust staende,
doch de schraapsucht vanden Calcoilansen Ragia soo
verre hier uijtstreckte, dat hij selfs de negotie —
keeren te willen doen, of de prijsen op s'Comp.s coopmansch
hoog te stellen, daer haer E. voornemens waren
tegen te versien, of liever geen handel in sijn lant
te doen, sijnde voor Calcoilan vande Arabise cust
mede aangecomen een Moors schepje in't Sammorijns
district 't huijs hoorende, onder voorgeven aldaer —
door quaat weer vervallen te wesen, den ragia had
het selve schepje, onder beschut van goet getal
Nairos, laten lossen, sonder aen d'onse haer pas te
willen vertoonen, noch de visite der geloste —
goederen te doogen, dat haer E. een dispost van
[?] schrijven, en wel moght aangevleijt sijn, omme
daermede peper en arreeks verre om de Zuijt
te

Van Ceylon dato 3.^e Julij anno 1682

te stellen, houden, 'twelcke den tyt moet leeren, en
'tselve gebeurende, hopen wy haer met onse kruyssende
vaartuygen voor Titicorijn in haer voornemen te
stutten, en te achterhaelen, waarmede dan mede
soodanich sullen handelen, als hier voor van een Cöylangh
vaartuych UEd^le groot achtb.^e geadviseert is —

Omme UEd^le gr: a:^e nu mede te dienen van ons sentiment
en advijs of met de besendingh na Mocha, en den
handel aldaer wel yts notabels voor d'E. Comp.^e gepro-
fiteert wort, en of men de specerijen in die contreijen
kan verkopen, en ontsetten, sonder den aftrecke in
Souratta, en Persia te prejudicieren, ende dan eyndelijck
of men door het sluyten vande hant gelijkmede somtijts
genootsaeckt soude sijn, om die specerie waeren mede
weder te vervoeren, de welcke nu en daer, dat
deselve na Gamron of andere plaatsen, tot nadeel
van d'E. Comp.^e gebracht worden, 'twelcke wy voor
het principaelste achten dat in die saecke in consideratie
komt, en UEd^le groot a:^e geexquireert hebben, de verdere
koopmansch:^e by ons mede gehouden wordende van soo-
wele importantie niet te wesen, dat het besendinge
soude meriteren, soo sijn by ons ten selve materie met
opmerckinge nagelesen, de rapporten van d'E. opperkoopl.
de Volgel, en Weyns, en dat vanden koopman Sweerdelt
nevens de verdere papieren daerby sentimenterende —
waarby ten vollen consteert, hoedanich het met
den handel sich in dat lant heeft toegedragen, wat
opstaculen haer Ed. aldaer hebben ontmoet, en hoedanich
hare de vort tegen de maxime vanden coophandel

dickwils

Van Ceylon dato 3.e July Anno 1682

dickwils is deselve geseyt, dat nochtans de commertie
liber, en onbepaelt, of sonder dwangh konde g'exerceert
te worden, waer aen het nochtans aldaer veel heeft
gemanqueert, en dienvolgens seer veel kan afgenomen
worden, hoe weynich staet op soo losse handel, en
daer de civiliteyt en reeden weynich plaets heeft,
kan worden gemaeckt, en wat succes van goede, en
gefondeerde effecten, en winsten wel te verwagten
sijn, ter plaetse daer den coopman veel tyts de
meeste vrees geeft, en waer na hij sich gemoedigt
vint te vertrecken, ook gebeurt het veel door-
veel, en verscheyde toevallen, dewelcke schijnt in die
landen onderworpen te sijn, 't zy dan datter geen coopers
genoeg waren afgekomen, of dat door eenige disastres,
of verminderingen de vermogens te sijn achter gebleven,
waer uyt dan quam te ontstaen, dat de
opperhoofden genootsaeckt waren uyt 't waere quaet
het beste te kiesen, 't zy om de coopmanschappen,
voor het geene datter voor wierdt geboden, aen een
ander natie op te dragen, of verder te vervoeren,
het welcke dan om goede insigten geprefereert
sijnde, soo trachten de cooplieden haer gekogte goederen
verder met voordeel vande hant te schuyven, en
wel na Mascatta, Bassora, en tot in persia te
vervoeren, daer uyt dan seeckerlijck ontstaende een
slappen aftreck, en verminderinge inden prijs, dat
inde kostelijcke waeren, die alleen onder cooperen
maer sijn, niet behoorde te geschieden, want
van hoe schadelijcke consequentie sulx in persia is
bevonden

Van Ceylon dato 3 July anno 1682

bevonden, heeft den E.E. raet van India Fredrick Blaet
commandeur en directeur in persia seer judicieus en
rasonabel geremonstreert, en derwyle bydie gehouden
negotie boeckjes duydelyck komt te blycken, dat
in Mocka de advancen der principaelen uyt
den verkoop der specerijen komen te devolveren
en dat de andere koopmanschappen, excepte coper
tin &a. geen groote winsten opleveren, ende
dat den verkoop der specerijen aldaer te lande
d'E. Compe. schadelyck is, als deselve tot een lager
prijs als in Suratta worden verkocht, ende
sulx in eenige besendinge ooke geschiet, en de
gemelte specerijen aldaer te niet gebragt
syn, soo souden wij dese saaken na onse bescheijdene
kennisse wel ingesien, en rijpelyck overwogen
hebbende, van oordeel en advys syn (dat van
UEdle. groot achtbare wel wijsheijt submitterende)
dat den handel na Mocka sonder merckelyke
schade wel soude konnen gestaakt, en dat
voor al geen besendinge van Ceylon, noch
batavia derwaerts behoorde gedaen te worden
alsoo de onkosten groot loopen, en seeker syn
daer en tegen de winsten somtyds kleyn, ende
gerade geen seekerheyt of vaste calculatie
op te maaken, ende UEdele gr. a. niet gerne
losse concepten, gissingen, radingen ende andere
dubieuse stellingen te [illegible] synde, doch indien

achten

Van Ceylon dato 3.e Julij anno 1682

ware by u Ed.le gr.e a.e mogt goet gevonden worden dese
voyagie verder te laten ondernemen, soo soude sulx onses
oordeels met veel minder moeyten, gevaer en oncosten
uyt Suratta als van Ceylon, of Batavia konnen geschieden,
en daer ook altoos best kan worden geordonneert tot soo=
=danigen prys men de koopmansz.en behoorde af te staen,
het welcke aen u Ed.le gr.e a.e wysen oordeele sullen
bevolen, en hiermede van dese materie afstappende
hopende u Ed.le gr.e a.e nederich sleets in dien voorts
bequam, en den taemelycke vaerst gaende, sullen
voldaen en vernoegt hebben 'tgeene dienvolgen
door den dessave Sterrevelt op 't papier gestelt, en
van syn E. advys is, goet apart hier by gevoegt,
waer beneven den selven, en wy met hem u Ed.le
gr.e a.e ootmoedich versoecken, dat u Ed.le gr.e a.e voorn.
Sterrevelt gelieve te honoreren met de qualiteyt
van opperkoopman, en soodanige verbeteringe van gagie
als u Ed.le Groot achtbare sullen bevinden te behooren,
synde syn E.s verbant van koopman lange g'expirt.
en den requeste vanden selven hier by gevoegt.

Den Coopman en cassier Joan Fauconnier heeft
ons mede overgelevert een aparte consideratie
over den handel in Mocha, en versocht het selve
nevens desen aen u Ed.le gr.e a.e mochte gesonden
worden, gelyk in het voorl nomen van u Ed.le gr.e a.e
geschiet.

De brieven en documenten, die u Ed.le groot achtbare
ons by u Ed.le gr.e a.e hebben vanden 19.e septemb.

Des

Van Ceylon dato 3en July anno 1682

des verleden Jaers, hebben geadviseert, dat aldaer
bijde generale Secretarije vermist werden, sijn die
ten meerendeele bijde Secretarije gevonden, ende
nevens deser gevoegt, vbaer van een apart register
opgestelt, ende bij het selve in margine aangewesen
is, welcke brieven daer aan noch comen te manqueren
ende uEd.e groot achtbare, het verleden Jaer nader
toegesonden sijn, sullende uEd.e groot achtbare bijde
naeste gelegentheijt mede becomen worden de dagregis-
ters: sedert anno 1674: tot nu toe die alleen
bijde Secretarije dubbelt, en in voorraedt bevonden
sijn —

Den schipper opde Tivet kat genaemt Jacob hendricksz
hengeltje, sijn verbonden tijt aen d'E: Comp.e uijtgedient
en inclinatie hebbende na 't patria te vertrecken,
heeft ons versocht in sijn faveur aen uEd.e gr: a:
te schrijven en versoecken uEd.e groot achtbare
op andere retour schepen, die ons voor het aenstaende
Jaer sullen toecomen, een schipper te plaetsen
die noch eenigen tijt te dienen mochte hebben,
omme alsdan daer tegen over te gaen, dat dan
bij desen in alle verbindelijckheijt geschiet, ende
soo dragen uEd.e gr: a: mede voor abraham
pulman, schipper opde kat Nedenhorst, nu tot
uEd.e gr: a: overgaende, die tot gale de
Equipagie tot ses Jaren bedient, ende hier in
het uijt en inloopen der schepen aldaer seer wel
gecomporteert heeft —

Van

Van Ceylon dato 3en July Anno 1682

Van Cochim sijn ons mede toegesonden soodanige oude
projecten van caerten van die plaats Cananoor, en
Ceylon, als UEdele gr: a: bij deselve en den apart registe
gelieven te s'oogen, sijnde deselve hier gecopieert
om d'originele vaerder te niet te laten komen, gelijk
ons door d'heer Commissaris en Commandeur M:
Huijsman en Raat versogt, en daer nevens geschreven
is, dat van Cranganoor en palisporte geen oude projecten
gevonden worden, en den Commandeur gelt caerten over-
gelevert, en deselve door de respective Commandeurs
en geweesene fabrijcks van weerskeel mede genomen
sijn, dat wij nodich hebben g'acht UEdele gr: achtbare
hier nevens te notificeren. —

En gaen nu mede tot UEdele groot achtbare over soodanige
caerten der steeden en vastigheden op Ceylon, en
Mallabaer, als alhier onder den caerte maaker
bevonden sijn, buijten de welcke geene hier meer
berusten

Den 27e passado den dessave Herwaerden met de broeders
van den keijser ragia Singa, en d'hofs grooten, waer
van de copien desen verselden, na Ruanelle opgegaen
sijnde, omme deselve aldaer aande gemagtichde des
keijsers over te leveren, en te versoeken dat die
aanstonts door haer ten hove mochten gesonden worden,
soo bequamen daerop gisteren morgen schrijvens vanden
voorn. Herwaerden, dat sijn E. den 30e der gepasseerde
maent te gelijk met 't Schrijven grote, en aansienlijke
bovenlantse hoofden, dessaves, en mohottiaels, een
weijnich boven Ruanelle verschenen was, en de
lasten die broeders met groote eerbewijsinge,

en

en respect ontfangen hadden, zijnde verselt met een groot getal crijgs knechten, geweeraende boogh schutters, en spinckaen dragers mitsgs tabeling en rondadieken slagers, en schalmay blasers, doorts onder stoffen van hare rocks, en spinckanen van goudt en geraets met een slach op hare lemmetjes, toepen beckens, en andere Instrumenten de voorn brieven tot aende conduijseerende, doch desselve by d'andere neder geset is, en orde vanden keijser sal verwacht om verder opgebracht te worden, 't welcke Godt Almachtich gunne in konten geschieden mach, ende wy dach door ijts goets voor d'E. Comp.e mogen obtineeren —

Den lijste vande vertrocken en aengekomen schepen onder dit gouvernement seder ons laetste schrijven aen uEd.e gr. a: hebben wy hier nevens gelegt, ende gaet ter zijden deser mede een houdertie papieren voor den E. oppercoopman Emanuel Bonnezee vande opperhooftd van 't Zeidy Comptoir alleen, mitsgaders een pacquet criminele processen, die alleen voorden Raat van Justitie zijn gedestineert — hiermede &.a onder stont UEd.e Groot achtbare ootmoedige, getrouwe, gehoorsame en verplichte dienaeren, en was geteeckent Laurens Pyl, Joannes van Rhee, Edmont van Sterrevelt, W. vander Brecq, Joannes Faucomnier, en Floris Blom R.t en secrets in margine Colombo den 3.e July A.o 1682

Van Ceylon onder dato 3e July Anno 1682

Aenden Edle onderdanen van't hof
vanden grootmachtighsten monarch
en onverwinnelycken Keyser Ragia
Singa Raju —

Verscheyde male hebbe ick aan u Edle gesonden ten
principalen gericht sijnde, om van u Edle te verstaen
wat nodich tot dienst vanden grootmagtichsten monarch
en onverwinnelijcken keijser, dient verricht, waermede en op
wat wijse, de keijserlijke geschencken dienen op te gaen,
maar op alle dit hebben wij tot onse besondere leetwesen,
geen de minste antwoort bekomen, soo dat wij bijnaen
niet en weten wat ons verder ontrent den dienst vanden
grootmachtigsten monarch, en onverwinnelijcken keijser, te
doen, of te laten staet, en op dat wij geen abuijsen
mogten komen te gaen, soo werden u Edle andermael versogt
ons te willen aanschrijven, op wat wijse door wat
wegen, en met welck wij het altoos staende geschenck
voor den grootmagtichsten monarch en onverwinnelijcken
keijser, dat in kasoewarisen, 2 den hoorens 1 kakatoe, een
lory, en een valck bestaet, sullen mogen opsenden,
sijnde de andere kostelijcke vogelen gestorven, oock soo
stonden in corte schepen uijt persia te comen, waer-
mede roosewater amandelen, rosijnen, en andere fruijten,
en dingen nevens kostelijcke paerden staen over te-
komen, of wij daermede den grootmachtigsten monarch,
en onverwinnelijcken keijser eenige aangename dienst
sullen connen toebrengen, wenschte gaerne almede te
weten, want soo lange u Edle noch den gesant vand' Edle

en

Van Ceylon onder dato 3.e July A.o 1662 —

den doorluchtige Comp.e uyt in d(e)n name ons geen kennisse
gedght, weeten niet wat daer ontrent sullen mogen doen,
alsoo wij tot noch niet connen te verstaen, ofte connen
beseffen, wat den grootmachtighsten monarck, en onverwinne-
lijcken keijser het aengenaemste is, vermits niet alleen
de geschencken, maer ook tot onse besondere droefheijt,
den gesant tot noch voor den troon, vanden grootmagtichsten
monarck, en onverwinnelijcken keijser, niet is verschenen
waer van wel licht eenige onder ongenoegen, en quaet-
willige oorsaak conde sijn, die ons wel licht ontrent
den grootmachtichsten monarck, en onverwinnelijcken
keijser, niet te gunstich voorspreecken maer al 'tgeene
wij tot dienst vanden grootmachtsten monarck, en onver-
winnelijcken keijser konnen te doen verkeerdelijck opnemen
en voorstellen, als of wij den grootmachtichsten monarck,
en onverwinnelijcken keijser Eer, dienst en glorie niet
naer behoorden, en niet grooten ijver betragteden, doch
daer van kan de geheele werelt getuijgen, dat ick
altijt en soo lange hier geweest ben den grootmagtichsten
monarck, en onverwinnelijcken keijser in alle getrouwe,
en oprechticheijt heb soecken te dienen, en blijven
gelijck soolange 'k leve oock noch altijt sal doen, /
soo als de sonnebloem haer gestadich naer de sonne
keert hoe fel datse ook mach voortgaen, even
soo houden en keeren ons naer den throon vanden grootmagtichsten
monarck en onverwinnelijcken keijser, om van daer den
grootmagtichsten monarck, en onverwinnelijcken keijsers

gunst

Van Ceylon onder dato 3:en July Anno 1662

gunst, en bevelen of te wachten, wat eelangs onse
quaetwillige, die roepen, en stellen gelove vast, dat
door de groote wijsheijt en goetheijt vanden groot-
magtichsten monarch, en onverwinnelijcken keijser even
soodanich sullen worden vernietiget als de klaerblinckende
sonne de donckere wolcken, en nevelen van 't aertrijk
optrecken, verkleent ende doet verdwijnen, sij bekennen
en berouwen den mensche veel voor een korte tijt
vande goldene stralen, maer daernaer schijntse soo-
veel te verderven doen, en even soo stellen wij vast
dat schoon voor een korten tijt den grootmachtigsten
monarch, en onverwinnelijcken keijsers gunst wat
commen te missen dat wanneer de nijdige menschen
als donckere wolcken vanden grootmagtigsten monarch,
en onverwinnelijcken keijser sullen te niete gedaen en
vernietiget sijn, wij den grootmagtigsten monarch
en onverwinnelijcken keijsers gunst, te meer en grooter
sullen smaecken, wanneer den grootmagtigsten monarch,
en onverwinnelijcken keijser van alles datter ommegaet
en passeert seeckere kennisse sal becomen, wij weten
datter luijden inde Happittigam, Hevagam, Sina,-
panava, en andere corles, daer in en buijten Colombo
sijn, die wij seer wel kennen, die vele dingen
over schrijven maer of alles met de waerheijt over-
een comt, daer staen wij grootelijcx twijffele aan
wij souden haer wel vande waerheijt commen onder-
reghten, en datse sulx mochten overbrieven, maer dan
souden se sien datse ontdeckt waren, en veel ligt

van

Van Ceylon onder dato 3en July Ao. 1662

van vreese weck loopen, en daerom en dat ick niemant bekent
wil u Edele kennisse te doen, wat wij verrichten, doen off
laten, soo is 't dat ick die luyden daer over niet aan en
spreek, maer op dat den grootmachtichsten monarch, en
onverwinnelijcken keijser van alles te beter kennisse mogte
krijgen, ende seeckere waerheijt becomen, soo versoecken
u Edele seer vriendelijck den grootmachtichsten monarch
en onverwinnelijcken keijser te bidden dat den gesant
van d'Edele en doorluchtige Compe. d'Eere mach genieten
van voor des grootmachtichsten monarch, en onverwinnelijcks
keijsers kroon te verschijnen en dat weder den persoon
van kennisse van den grootmachtichsten monarch en
onverwinnelijcken keijser herwaerts mocht comen om
den grootmagtichsten monarch en onverwinnelijcken
keijser van alles wat hier passeert naer waerheijt
over te brengen, wanneer onsen getrouwen dienst
den grootmachtichsten, monarch en onverwinnelijcken
keijser eerst claer voor oogen soude comen gestelt
werden, maer of dit alle en ijder buijten den grootmag-
tichsten monarch en onverwinnelijcken keijser wel
aengenaem soude wesen sullen u Edele als daer sijnde,
door haere kennisse best van konnen oordeelen, wanneer
ick eerst hier als sijn grootmagtichsten monarch, en
onverwinnelijcken keijsers getrouwen gouverneur
ben gecomen, hebben u Edele een ola aen raphael d'arouse
geschreven, en daer in gesocht mij sulcx bekent te maken
dat soo wij sijn grootmagtichsten monarch en onverwinn.
keijsers gunst willen hebben, dat wij den man van
verstant, en aensien met eenige koninckelijcke geschencken

mosten

Van Ceylon onder dato 3.en July Anno 1682

moeten opsenden, wannen bevel, en behalven de
vereenigingen van des grootmagtichsten monarch, en
onverwinnelijcken keysers gunst, den gevangenen souden
werden afgesonden, wy dan ons vereeringhen aan sijn
grootmagtichsten monarch en onverwinnelijcken keysers
gunst gelegen latende, hebben den voornaem Edelman,
die voor weijnich tijt sijn koninckelijcke hoocheyt de
heere prince van orangien inden lasten oorlogh tegens
de francen heeft gedient gehadt, bewoogt met de
keyserlijcke geschencke op te gaen, en toeseggingen gedaen
dat hem weder Eere volgens in d'Ed.en belofte soude
toekomen maer nu over weijnich dagen hebben wy
verstaen dat den den brief dragers sich tegens den
den grootmagtichsten monarch, en onverwinnelijcken
keysers dessawes onbehoorlijck aanstellende, en den
gesant van d'Ed.en en doorluchtige Comp.e hem willende
straffen, daer in door eenen wareegodde nae is bedt [?],
met het seggen den selven soo veel waes als den
gesant van d'Ed.en en d'oorluchtige Comp.e, waer op
hem, vermits hij tot den dranck vervallen is, door
die noch soo veel heeft verhovaerdicht, dat den
gesant van d'Ed.en en doorluchtige Comp.e voor den
dragen heeft uyt g'eyst, over het welcke niet
alleen den gesant, maer d'Ed.en en doorluchtige Comp.e
in sijn persoon seer beledicht is, en wy versoeken,
dat de schuldige naer meriten mach werden gestraft,
dit soude den brief dragen hem ontrent de vreedige [?]
bijstaende, en hier op wel hebben gewacht te
doen alsoo hij door grooten toorn en onredelijck Laut

op

opstonts zijn verdienden loon souden hebben gegeven,
maer nu wij eenen man van uEdele extractie, en seer
goede kennisse tot den grootmachtichsten monarch
en onverwinnelijcken keyser zijn hebbende, die wij
verseekert zijn dat niets sal doen, als 'tgeene hij
weet, dat den grootmachtichsten monarch, en onver-
winnelijcken keyser behaeglijck is, weert den selven
~~om~~ zijn beleeftheyt en discretie g'affronteert, soo
hebben over sulcx geen behoorlijcke correctie vaers-
gedaen, want een van extractie, aensien en verstant
sal geneegen zijn in toekomende tot den grootmachtighsten
monarch en onverwinnelijcken keyser op te gaen
en om sulx voor te comen soo gelieven uEdele, of den
gesant van d'Edele en doorluchtige Compe. met believen
en ordre vanden grootmaghtichsten monarch, en
onverwinnelijcken keyser de behoorlijcke correctie
daer over te doen, geensints twijffelende of den
grootmaghtichsten monarch en onverwinnelijcken keyser
sal door uEdele soodanigen respect, en deese aenden
gesant van d'Edele en doorluchtige Compe. laten
toecomen, dat wij ons daer over, en zijn verdere
optreckinge om voor den grootmachtighsten monarch
en onverwinnelijcken keyser te verschijnen ten
hooghsten mogen verblijden —

Wanneer ick soo tot dienst vanden grootmaghtichsten
monarch, en onverwinnelijcken keyser als de
nobele en doorluchtige Compe. inde Landen van gale

en

Van Ceylon onder dato 3.en Julij Anno 1662

en natuer was om't noodige te verrichten, quam
mij een gerucht ter ooren datten door de goetheijt
vanden grootmachtichsten monarch en onverwinnelijcken
keijser een geschenck was verwaerdicht om aan sijn
grootmachtigsten monarch, en onverwinnelijcken keijsers
alder getrouwsten gouverneur en dienaer af te senden,
waer over mij grootelijcx verheugden, om dat daer by bleeck
den grootmagtichsten monarch, en onverwinnelijcken
keijser mijn sijn gunste wilde bewijsen doch dese
vreugde bleef mij niet langer bij, dan wanneer ick
op dit gerucht, mij dach en nacht hadde gespoet naer
Colombo te comen aldaer arriverende, en vernam
dat het keijserlijcke geschenck door eenige toevallen
wederom was opgehouden, dat ons dan bedroefden en
van harten leet was om hooren, willende gantschelijck
verhoopen dat den onverwinnelijcken keijser, en groot-
machtigsten monarch, nu haest eenige goede en
bequame dagen sullen voorcomen ende den grootmaghtichste
monarch, en onverwinnelijcken keijser, de doorluchtige
Comp.e comen te begunstigen met een vaste en
bonde vrede waer van wij ons derven versekeren
dat den grootmachtichsten monarch, en onverwinnel.
keijser noijt berouwe van sal hebben, maer een
groote en heerlijcke renome daer door verkrijgen
en waer over dan sijn grootmachtichsten monarch,
en onverwinnelijcken keijsers getrouwe Hollanders,
en voornamentlijck wij ons ten hooghsten sullen verheugen,
Wij moeten bekennen dat den gesant van d'Ed.le

en

Van Ceylon onder dato 3e July Ao 1682

en doorluchtige Commr Jonckher Rijck van Mijenop, al
soo wele als wij ongeluckich sijn, dat wij soo quade
en schelmse dienaren aantreffen, die haer niet
ontsien soo groote stoutheijt, en schelmstucken int
werck te stellen, als den der opgesondene [illegible]
valckeniers heeft bedreven, met het ombrengen
van soo schoone en costelijcke valcken, 't welcke een
groote boosheijt, en vermetheijt is, en waer over der
selven wel den swaere straffe heeft verdient, wij
sullen als hier voor gesegt is, verwachten of wij
't keijserlijcke geschencke dat hier staet zullen
mogen opsenden, en wenschte, Godt bewaere den groot-
machtichsten monarch, en onverwinnelijcken keijser
victorie over sijne vijanden, en geve dat ick en
en wij lange de goetheijt en gunste van den groot-
magtighsten monarch, en onverwinnelijcken keijser
mogen smaecken, het welcke van herten wensche,
onderdanigen den grootmachtichsten monarch, en onverwin-
nelycken keijsers aldergetrouwsten gouverneur en
oodtmoedigen dienaer get. Laurens Pyl, In margine
Colombo den 27e Junij 1682

Aanden grootmachtichsten Monarch
en onverwinnelijcken keijser Ragie Singa
Raju keijser van't wijt beroemde Eijlant
Ceylon

Grootmaghtichsten Monarch
en onverwinnelijcken keijser

Ick hebbe verscheijde malen de eere gehadt aen u
grootmacht

Van Ceylon onder dato 3en Julij Ao 1662

grootmachtichsten monarch en onverwinnelijcken keijser
te schrijven, waerop tot onse besondere leetwesen
geen antwoort hebben becomen, of d'Ed:e doorluchtige
'Scomps gesant tot noch soo gelúckich geweest, om
voorden troon van ú grootmagtichsten monarch, en
onverwinnelijcken keijser te verschijnen wel licht
veroorsaakt sijnde, door die vele voúdige, en swaar//
wichtige affairens van ú grootmachtichsten monarch
en onverwinnelijcken keijsers wijt beroemde, en
verre uijtgestreckte rijcke, niet te min bevinden
ons ten hooghsten aan ú grootmachtichsten monarch,
en onverwinnelijcken keijser verplicht voor de menich
vúldige eere en groote gúnste die ú grootmaghtichste
monarch en onverwinnelijcken keijser steets komt
te bewijsen, en voornamentlijck nú eenigen tijt aen
'Scomps gesant soo grootelijcx getoont, wanneer dese
sieckelijcke sijnde ú grootmachtichsten monarch, en
onverwinnelijcken keijser sijn hof medicus by den
Edelman heeft gelieven te senden, om hem met
medicijnen te helpen waer door in korte tot
voorige gesontheijt is herstelt, om dan onse schuldige
dankbaerheijt te bewijsen, soo hebben de vrijmoedicheijt
genomen, dese weder aen ú grootmachtichsten monarch
en onverwinnelijcken keijser af te senden, en met
de diepste vernederinge en ootmoet ú grootmaghtichste
monarch en onverwinnelijcken keijser uijt gront onser
herten voor soo groote eere, en gunste te bedancken
met bede tot den grooten Godt van hemel en aerde
dat

Van Ceylon onder dato 3.en July A.o 1682

dat hij u grootmachtichsten monarch en onverwinnelijksten keijser lange een voorspoedige gesontheijt, en een geluckige regeringe wil verleenen, en over syne vijanden laten triumpheren dat uijt grout syns harten is verwachtende, onderstout Grootmachtichsten monarch en onverwinnelijken keijser, u grootmachtichsten monarch en onverwinnelijken keysers getrouwen Gouverneur en ootmoedigen dienaer get. Laurens pyl in margine In u grootmagtichsten monargh en onverwinnelycken keysers castel Colombo den 27.e Junij A.o 1682.

Pertinente aenteeckeringe ter ordre vanden E. Isaack papmeau Coopman, en opperhooft door de expresse gecommitteerdens augustinus Bloement luytenant en Johannes van breen adsistent gehouden naakende het besoecken der peerlbancken beginnende vande revier manaer off tot chilauw toe, wat gronden en schelpen opde bancken bevonden zijn als mede de winden die dagelycx gewaeijt hebben en wanneer met de thonys in Zee zijn geweest, can hier onder vervolgens werden met believen b'ooght

Anno 1682

Den 17.e maart met de chialoups de 8. ool ende 4 stucx manaarse thonys van daer nach arippo seijlt daer met den avont wel aengecomen —

18.e d.o

Van Ceylon onder dato 3en July Ao 1682

10 maart hebben wij de riemhouten verdeelt, en alles vaardig aande thonijs vereyste, om den aanvangh te maaken door prepareeren, als mede een ola aanden pattangatyn tot modelij afgesonden, dat het restant der riemhouten, die verstonden noch in het bosch te leggen herwaerts te laten sleepen, om niet verlegen te raaken wanneer de Sitticorynse thonijs quamen, om alsdan sonder tardance nevens ons in Zee te komen loopen /

19en do smorgens voor 3 uijren zijn naer gedaen Zeynschoot met ons vier thonijs, en de Chialoup de Schol van Aripo afgevaren Zeylende langs de wal tot het dorpje Bengale van waer W: N: W: in Zee liepen, of en aen de revier Manaar; Latende diepte van 3 tot 8 à 9 vadem water bevonden meest Zant grout excepto op 6: 6½ en 7: vadem steenachtich, waer eenige oester schulpen, daer onder veel doode, zijn opgebracht, welcke oestertjens tot een monster naer Manaar aen ons opperhooft den D. Isaak Pavimdaii hebben gesonden, wij ende pattangatyns zijn van gevoelen gemelte oestertjes tot geen perfectie komen, te weten zyn, om datse op het laet leggende geen vastichheijt hebben, en door de stroomen aan strant en inde diepte verspoelen, waer se dickwils gevonden werden —

Heden is verder een ole aanden pattangatyn der walliers en pattangatyn moor tot Morsellie afgevaardigt om 24: markols of schhouten te laten kappen en nae herwaerts te doen brengen, om dat deselve soo nu en dan benoodicht Zijn, gelijk door het breeken van een rees der thonijs al is geschiet

20en do

Van Ceylon onder dato 3en July Ao 1662 —

Den 20en maart smorgens ten 2 uijren sijn wederom gesamentlijck met de thonijs langs de wal gezeylt tot de hooghte van dorpje bangale de wint O: van wal doch W. en W.Z.W. in zee steeckende, bevonden diepten van 3. tot 8½ vadem water niet anders dan steenachtige santgront bespeurende vinderende op 6. en 6½ vadem soo nu en dan eenige kleene oestertjes en vermits de zeewint sterck door koelde sijn genootsaakt geweest 't lant weder aen te loopen waer wij met de pattangatyns te rade wierden op morgen de visite tusschen bangale en dit fortie arippo te ondernemen —

21en do: smorgens ongevaar 3. uuren sijn als vooren met een O. wint N.W. van arippo in zee gestevent om de bancken en gronden streckende tusschen arippo en 't dorpje bangale te besoecken, diepte vinde van 3. vadem tot 9. toe, al waer nade tot ons leetwesen niets naders dicht is bevonden, dan als voorseijt op 6. 6½ en 7. vadem water soo nu en dan eenige kleene oock verspreijde oestertjes, en om dat de zee wint wackerer begon door te blasen vermengt met regen donder en blixem sijn genootsaackt geweest de wal te kiesen, alwaer des avonts sonder schade aen eenige thonijs geleden te hebben noch gelueckich aenquamen —

22en do: sondach en 't weder tot bedaren komende sijn aende wal verbleven met voornemen (soo het godt gelieft) ons vast gestelde visite op morgen af en aen dit fortie te ondernemen —

23en do: smorgens sijn ten 3. uuren W. in zee geloopen de wint O.N.O. met betrocken lucht en blixem om de gronden agtervolgens ons besluijt voor dese stercke

te

Van Ceylon onder dato 3.e July A.o 1662

te besoecken, doch op 5. vadem waters comende bleef
de Z: wint steeds soo door, waerom onverrichter saecke
gedrongen waren de wal te beloopen —

24.e d.o smorgens ontrent 3 uiren als boven met den door-
blasende oostwint, te in zee gestevent, om de boven
aangehaelde bancke te visiteren zeijlende voort tot op
10. vadem waters, alwaer bleven ancker tot al de
thonijs bijden anderen aanquamen uijt afwachtende dat
de wint bedaerde om te connen roeijen, meenende onder
aanvanck (na dat de thonijs vaere vinderen waren) van
gem.te diepte vervolgens tot op 3. vadem toe, soo dat
het duijcken niet gemanqueert heeft, egter sonder
ondiepte of klippen op te halen verder aan lant —
quamen met resolutie om morgende gronden tusschen
de p.s Sweetstee ende Jagenboom gelegen te ondersoecken,

Na dat des avonts uijt zee quamen kregen over den lantwegh
van manaar een briefie vanden coopman en opperhooft,
d'E. Isaack Papimeau, adviserende ons dat die thonijs
met den pattangatijn Jan de Melo en verdere hoofden
van Cilicorijn daer waeren aangecomen om wederom
redenen het noodich was wij met onse thonijs instonts
na manaer schreven, en onder St. Joan te blijven
anckeren, om dan den dienst der E. Comp.e gelijckerhant
te ondernemen, dat wij dan achtervolgens de ordre
instont staan nae te comen —

25.e d.o smorgens sijn met onse 4. thonijs voor St. Joan
ten ancker gecomen alwaer dien dach sijn leggen bleven,

26.e d.o smorgens naer gedaene zeijn schoot uijt de fortresse
manaar met 10. st.e thonijs, te weten 6. Cilicorijnse
onder opsicht vanden pattangatijn Jan de Melo, en
verdere hoofden, en 4. d'onse van St. Joan in zee geloopen

de wint

Van Ceylon onder dato 3e July Ao. 1682

de wint O. Zeylende vroegh aan, om de gronden en bancken
strekkende of en aan de Manaarse revier te laten
besichtigen, duyckende van 4. tot 11. vadem water bevindende
de diepten als voren van 5. 5½. 6. en 7. vadem steenagtig
sant grout te vatten brengende de Mongeljadoors soo
nu en dan eenige seer verscheyde oestertjes boven
en nademe de Zee wint begon door te koelen, en daer
niet meer te verrichten saegen hebben wij met alle
de pattangatyns goet gevonden de steven naer Aripo te
wenden alwaer des avonts aan quamen, en gesamentlijk
resolveerden op morgen de bancken tusschen Bangale ende
gesegde revier te laten visiteren —

27e Maerte smorgens sijn met de gesegde Ronys de wint
O: N. W. in Zee geloopen om achtervolgens onse —
resolutie de reven en gronden strekkende tusschen
meer gesegde revier en 't dorpje Bengale te ondersoeken
en begonnen op 5. vadem, waer onse Ronys naer behoorden
soo om de Zuyt als noort wenden verdeelt te duycken
continueerende soodanich tot op 10. en 10½ vadem waters,
op welcke diepten doorgaens soo onder als boven —
'tsant een redelijcken quantiteyt doode oesters schelpen
sijn boven gebragt, daer onder somtyts wel een levendige
is bevonden, en voornamentlijck op 6: 6½ en 7. vadem water,
en tot ons leetwesen de N. O: wint sterck door koelende
sijn wij genootsaakt geweest Zeyl te maaken, om waer
het doenlijk de wal te krijgen, komende de meeste
Ronys onder het hooge lant van Goddemale als in de
revier van Calpentyn te vervallen van waer het
weder om na Aripo souden optrekken waer wij sanderendaegs

den 28e

Van Ceylon onder dato 3e July Ao 1682

den 28e do quamen, en met de pattangattyns als andere hoofden geconsulteert hebbende, alsoo van daagh niets visschen te verrichten, aende baal te verblijven om beter weder en wint af te wachten —

29e en 30e do pascha, weder en wint als boven met donder, en blixem aende baal verbleven —

31e do smorgens zijn naer gedane Zeijnschoot met de 10: stucx thonijs de wint O. doch seer stil, noch vande sterckste aripo in Zee gestooken, om die gronden soo veele doenelijk was te visiteren, latende duijckers van 4½ tot 8: vadem toe, dat op Chevel quamen, alwaer de thonijs bijden anderen dede komen verdeelende deselve in een rangh volgende gesamentlijk om de noort tot 10. à 11. vadem water, waerop 7. 8. en 9. vadem steengront een groote quantiteijt doode schulpen vonden, als oock eenige levendige doch van geen belangh, en gesien de winden dagelijcx seer variabel en sterck door waeijden met donder, en blixem soo zijn genootsaeckt geweest indien 't mogelijk was de baal te beloopen, krijgende naer omtrent een uur Zeijlens diverse travades welcke de thonijs vanden anderen separeerden en verscheijde Zeijlen en reeden aen stucken sloegh soo dat voor den anderen daechs niet weder bijden anderen quamen.

Primo April om boven geseijde redenen aende baal verbleven als oock om alles dat verbrooken was weder te hermaecken, naer middagh begon uijt den oosten sigh de wint met een swaer betrocken lucht donder, en blixem weder dapper te vertoonen, niettegenstaende hebben wij nevens de pattangattijns rede g'acht derwijl het mousson meest verloopen is ('t onder-

godes

Van Ceylon onder dato 3en Julij Ao 1682

Godes Zegen op morgen ochtent ten 2 uuren vanden
Zee te keeren, om de gronden tusschen dit fortje arippo
ende Fagenboom leggende te visiteren —

2en april Zijn wij nae gedachte Zeynschoot smorgens —
ongevaar 2 uuren met een oostelijke wint van arippo met
een aangenaem weder 't Zee geloopen tot op 4½ vadem
waer alwaer onse sloups na behooren in een rangh zijn
verdeelt geworden, omtrent een musquet schoot den
eenen vanden anderen, roeyende gelyckelijk voor by de
Fagenboom, moddergamme, en goederemale, tot cannadive
van opgemelte vadems tot 7 à 8 toe alwaer met een,
vadems waeter is bevonden, en zijn wij des avonts —
op cannadive aangelant, daer de pattangatijns en andere
hoofden by een derde komen, en resolveerden om morgen
weder, de aangehaelde streeke doorgaens van 7 à 8 en 11:
tot 12: vadems te ondersoecken, zijnde de pattangatijns
en andere hoofden wel expres afgevraagt, offer ten
voordeele van d'E. Comps. op de banken en rede hier
vooren gemelt noch yets konde verricht werden, waerop
sy gesamentlyk en daer na yder int particuliere antwoorde
niets meer aen die kant te konnen doen als reets geschiet
was. —

3en do zyn wij met alle onse sloups van genaemde Eylant —
achterom, nae calpatyn gestevent, waer des avonts
quamen, hebbende in passant nae dat de sloups gedeelt
waren, doorgaens dorre duyckers doch die gronden onbrugt-
baer bevonden —

4en do door de harde doordringende Z: wint op calpentyn
gebleven

Van Ceylon onder dato 3en July Ao 1682

verbleven, alwaer alle de pattangatyns ons verlieten en expres begeerden aen lant te verblyven tot tyt en wyle het springh verloopen was. —

5: 6: en 7.d do om voorenstaende redenen aande wal gebleven waer en wint ad idem —

8: do 's morgens syn met de Konyns van Calpentyn door 't Colombos gadt 't Zee geseylt de wint O: O: ten Z: en O: Z: O: doch begon na dat ontrent een quartier uurs onder Zeyl geweest hadde soo sterck Z: door te blasen dat met de pattangatyns raedsaem vonden om schade te verhoeden in geseyde opening weder te loopen om favorabelder wint af te wachten —

9.en do 's nachts ontrent een uur de O: wint redelyk door koelende syn andermael 't Zee geloopen tot op 10 à 11. vadem water vindende die gronden meestendeel grof Zant als Zelly te syn, op de middach de wint Z: ten W: en Z: Z: W: sich veranderende setteden nae de wal, waer des avonts laat voor een anker quamen onder voornoemde morgen ogtent —

10.e do onse reyse nae Chilauw te vervorderen daer des avonts arriveerden —

11.e do 's morgens voor sonne opgangh syn met alle de Konyns in Zee geloopen de wint O: doende van 6. tot op 13: à 14: vadem water benoorden de revier duynen, vindende op de gronden voornamentlyk van 10: tot 11: vadem maer eenige seer verscheyde levendige, en doode groote bequame oesterschelpen, van welcke laatste door de duykers eenige die onder het sant bedolven lagen syn opgebragt, en naerdien de Zeewint vrij sterck hout door koelde syn nae de wal geloopen waer tegens avont arriveerden, en de pattangatyns als andere

Hoofden

Van Ceylon onder dato 3.en July Ao. 1662

hoofden vande pernes afvraagden, of wy wel opde noorder gronden zijn geweest daer anno passo een goede quantiteyt oesters waeren opgedooken, daer op sy gesamentlijk seyde ja, en vast vertrouwden de oesters verspoelt en met sant bedeckt waeren om de weckens, swellende voorders nevens de pattangatyns vast op morgen soo de wint het toelaat vande 't Zee te kruysen om de gronden af en aen, alsook te Zuyden die nevens van 6: tot 12: vadem te besoecken —

12.e d.o de wint Zuydelijk en sel doorblasende heeft ons voornemen belet om 't selve uyt te komen voeren, zijn dienvolgens aende wal verbleven, ende pattangatyns als andere hoofden bij den anderen geroepen, afvraagende haer waeren noch ten dienste der E. Comp.e op dese banken en visite te verrichten waer, antwoorde alle niets als het gisteren bekende op morgen soo 't doenlijk waer bijden hant te nemen, en met de Zee wint dan naer Nigombo te loopen —

13.e d.o smorgens met Lantwint vanden daer zijn met de honys tot op de diepte als bekent is, in Zee geloopen de wint variabel doch stil hebben het oproeyen en vonden aen die Zyde de gronden meest Zant se waeren geen of weynich oesters sijn daerop gedooken tegens middach sijn naer Nigombo geloopen, alwaer des nachts tusschen een a twee uuren opden —

14.e d.o aenquamen, daer doen alle de pattangatyns in het generael en daer na yder particulier zijn gevraagt offer noch ontrent het visiteren der Chilauwse banken yets konde gedaen worden antwoorde haer tewesen genoechsaem hadde gedaen als wy wel

gesien

Van Ceylon onder dato 8en Julij anno 1682 —

gesien hebben en niet meer visschen noch konde doch aan die
kant als 't eerste gedaen is, en vonden met den anderen gade
om de gronden van Negombo tot de aunalam op de diepte
van 6: tot 12: à 13: vadem naeukeurich te ondersoeken,
waertoe ons d'E. Cap.t Luyt.t adam slegt noch twee-
thonijs heeft bijgevoegt —

15en d.o zijnde het quartier maen hebben wij de pattangatjns
niet connen bewegen om in zee te varen, —

16en d.o aende wal verbleven om dat het glisterde, een betrocken
lucht met regen donder en blixem was —

17en d.o smorgens naer gedane zeynschoot van Negombo
zijn met alle onse thonijs W: en W.N.W. in zee geloopen,
beginnende van 7. tot 13. vadem vaten toe te duycken,
doch hebben die gronden niet anders bevonden te zijn
dan steenachtich sonder blijke van oesters af te schulpen,
en naerdien de zeewint begon door te koelen hebben
wij de meeste thonijs nade wal versonden, om ten
eersten van daer na calpentijn te stevenen (alsoo
niets meer omtrent onse opgeleyde dienst vinden
te doen.) om volgens ordre van d'E. Isaak pavinvaius
daer toe expresse gesonden sijnde voorts naer manaer
te verseylen, en zijn wij met de chialoup de schol
op Colombo heden avont g'arriveert, en transporterende
ons ten stonts naer het huys vanden opperkoopman
de E. heer van reede om de aenteeckeninge over-
te leveren, alsoo verstonden d'E. heer Gouverneur
Laurens Pijl niet present was &c.a, onderstont
Colombo den 17en april anno 1682 geteekent
A. Blommert en J. van Breen

Batavia

Van Ceylon onder dato 3e July Ao 1682

Batavia
Aenden wel Edle heer Cornelis
Speelman gouverneur generael
ende Edle heeren Raeden van
Nederlants India —

Edele hoogh achtbare, Erentfeste
wel wyse, en seer beschydene
seer vermogende genereuse —
heeren

Edle en hoogh gebiedende heeren —

Deselve uwe Edele groot achtbare bij missive dato 19e September
anno passo, aenden raat extraordinaris van India en gouverneur
den Edele heer Laurens Pijl, en den raat gesz: mijn hebben
gelieven te gelasten onder andere mede op te stellen —
'tgeene ter materie vanden mockasen handel concerneert —
omme dan in betrachtinge van vaderlijke uwe Edele hoo: a: wel
gegeven ordre, en mijn schuldigen plicht, dienvolgens met
alle onderdanigheyt te voldoen, ende af te leggen —
vant hier int verhael ter neder gestelt, tot vaderlijke
noch vier maenden aanwesens inde Stadt Mocha ter
negotie aldaer verpende geadmitteert, hebben ondersocht,
en in ervaringe connen becomen, alles genoteert —
daerin eenselijk bestaende, dat de negotie der Egrootinge
en verderen uytbreydinge vandien, hoewelmaer de expenditie
aende afcomende caffila, ende aancomste tot mocha,
der coopluyden uyt grancayro, en alexandrije over Joda,
mecka en medina, speciael de soodanige vaderlijke —
met hun ingebroghte coopmanschappen vaeder te ruijgh
gaen ende niet gelijke op mijn aanwesen aldaer met de

Congosen

Van Ceylon onder dato 3e July Ao. 1682

Congosche schepen vertrecken inde maant Julij van Jedda tot
mocha te retour comen, en voort naer Persia als met
de Suratse schepen naer divers. directien navigeren, alsoo
tot mocha geen naemwaerdigen of aensienelycke cooplieden
resideerende, en al voor eenige Jaeren zijn verloopen
aldaer bevonden werd eenige Suratse, en persische coopl.
des Jaers bevorens overgebleven, welcke hun aengebragte
goederen dien tijt met geen avans. en hebben connen vande
hant setten, ende eenige farloons uitsgaders verdyinge,
en dan nogh kleijn vermogende cooplieden, welc geelt
adeposito benoodigen, en bij den mochasen gouverneur
geconstringeert werden, hem int genegotieerde te laten
participeeren, en met den anderen om den Incoop der
speceryen te doen complotteeren, als voorsiende door de Ed.
Compe. aldaer besendinge werende gedaen, last gebroocken,
alle deselve aengevaert wert, de mede gebragte
goederen van Mce. te doen veranderen, en waertoe veels
de aanbrenginge der wilde mallabaarse cannel ende
peper veel aande hant comt, te meer den gemeenen
man onder de arabiers aan den wilden cannel onagtigen
kragt en smaakeloosen bast gewoon sijn, ende te merckt
voor weijnich geelt genegentheijt hebben veel en wat
groot int oock gelijckende, te becomen, dat ordinaris soodanige
tusschen beijde Coningen des Compes. ministers niet
weijnich diverteert en in recommandinge houd, aldaer
voor een tijt dood stil sitten onder gedachten van
vrugtloos de goederen sijns keeren, en ondertens
wedde te mochen brengen, verwerende nooyt den wilden
cannel en mallabaerse peper in arabien soo ligt
afgestaen, dan waermede tot mocha de Ed. compe.
besendinge heeft gedaen, sijnde mijn door geloofwaerdige
luyd

Van Ceylon onder dato 13en July Anno 1682

Suratse koopluijden vertoont dat anno 1676: den Mallabaarsen
wilden cannehl was ingevoert tot rds:r 45: ende den peper
tot 40: rds:r de baer van 393 3/4 lb ende dat den cannehl verder
was versonden tot 65: rds:r en alwaer buijten het gemeen
doende gemeenigh tot aden werdt gebragt de quantiteijt
tot Mocha het een Jaer door 't andere bestaet in 1240 en
meer ponden, en waer tegens door de opperkoopluijden
Valijns Zaligh, ende Jaa, van daer te rug is gebragt
12000: lb fijnen Ceylonsen cannehl, omdat den wilden cannehl
door de Mallabaren voor weijnich gelt werdt verkogt
en d'E. Comp:e ministers de particulieren fijnen cannehl
tot 200: rds:r de baare van 393 3/4 lb niet en souden van
meesters doen veranderen, ende Mallabaren de beren voort
geeven daer voor souden becomen dan vande laet schoots,
gelijk nader is blijckende bij resolutie tot Mocha in raade
getrocken in dato 2. en 24 augustij 1677, op mijn aenwesen
in arabien waeren eenige der Zuratse coopluijden genootsaeckt
hun aangebragte specerijen weder om te voeren ten aensien
dat het facit de prijs aldaer was, en 't gunt bij hun was
overgebragt niet dan met verlies en conde omsetten,
de Congoosche schepen contracteerde tot 250: en 255: rds:r
de baer fijnen cannehl, waeromme daerop als de andere
specerijen geresolveert werdt den Mochase en persiaensche
de vragt te stellen, en laden swaere gelden en verdere
oncosten soo prejudicieert dien vercoop de coopluijden
in persien en bassora als de Zuratters soo verre dat
de specerije in hun macht alleen niet besloten en is,
ende selven verder gelimiteert in 't volgende Jaer
om resolutie incoop voor mocha te doen, des mijns
gevoelens de klachten der coopluijden ten principaelst
gefondeert is, op dat diertende d'E. Comp:e tot Mocha
Jaerlijcx besendinge doende, of een mael smaeke inde
negotie

Van Ceylon onder dato 3en Julij anno 1682

negotie hebbende becomen, aldaer een Logie stabileerde,
het hun groote schade in vervolge van tijde soude veroorsaken,
vermits deselven soo in Persia als Suratte jaarlijcx
voor arabien incoop der speceryen sijn doende, waerop
g'experimenteert en in ervaringe hebben goede winst
behaelt, voortcomende de winsten die de Suratse
moorse kooplieden en benyanen als die van Persia
successive tot Mocha aantreffen by hun de quantiteyt
wel veel geengageert, en niet meer dan in 't jaer
bevoorens hebben connen staat maaken [illegible] meer
openbaerts sal mogen gehouden ende in arabien in dat
moisson soo gesleeten werden van de E. Compe. daer tegens
by bestendige rijcke cargasoenen overvoeren, op hoop
van een raisonable prijs te behalen, ten minsten
met die van Suratte of Persia te balanceeren, staende
onwedersprekelijcken vast dat waer de E. Compe. in
India met hun schepen de speceryen aanbrengt en
die bestendige verkoopende gedaen om contant capitael
te fourneeren, yemant van buyten mede aancomende
met gelijcke coopmanschappen die niet dan met groot
verlies (die willende verkoopen) van deselve sal moeten
doen verhandelen, gelijck dat door eenige Suratse coopls
seer wel is geremarqueert, en daerom hun aangebragte
nagelen en nooten onder hun factoors in mijn aanwesen
tot Mocha hebben gelaten om die op sijn prijs vallende
gesteijgert eerst te transporteeren, daer dan bycomende
dat eenige coopluyden niet geleegen kan komen hun
aangebragte speceryen met verlies af te staen, of
die in arabien te laten, maer liever die wederom
te rugh brengen, dat dan geen genoegen aanden cooper
noch verkooper in Persia noch Suratte kan toebrengen,

en

Van Ceylon onder dato 3e July a.o 1682 —

En vreese naer mijn geringe oordeel vermits de persiaanse
en veele voornamentlijk de Suratse cooplieden de schoot
dringt, en dat die dienende sijn d'E. comp.e tot mocha-
besendinge doende, het haer in deselve voordeelen
te veel in vervolg van tijt sal comen te benadeelen
als hebbende mede alle het verradelo in ervaringe,
aldaer niet alleen door d'E. comp.e aengebragt werdt
de specerije, maer ooke het coper, tin, loot, spiauter
aguilhout, en benjuwijn, bengaelse suijcker, gommelacke,
en voort alle soodanige coopmansz.e dan jemmers door
haer aldaer can werden aengebragt, en by die van d'E.
Comp.e of der selver cooplieden in persia als Suratte
genegotieert, en waermede dan tegens die andere
staen, en dat d'E. comp.e tallen tyden die goederen
ligen connen ontsetten exempto de lijwaten, dan de
aengecomen persische en voorsz. Suratse cooplieden
veele soodanigen coopmanschappen van d'E. comp.e hebben
genegotieert, en tot mocha den comp.es prijs met soodanige
coopmanschappen bevindende, sijn dan vinden in hun
meeninge bedrogen, en het vrand geen staat maeken
d'E. comp.e het volgende jaer in arabien niet wederom
hielden te komen in Suratte als persia dan int volgh
jaer naer te laten soodanigen coopmanschappen tot
den mochasen vercoop in te coopen, dat dan d'E. comp.e
handel en den sleet der specerije inde respective
bovengenoemde directie eenigen maten soude komen
te besnijden en stutten, vallende mij de gedachten
de vaylen op mijn arrivement tot mocha door drie
ondersceijde persoonen als den devent. resident Joan
Abillie, den dinepe koopman machomet zillebij
ende haaij baddaradijn met vaijnick differentie der
prijs

Van Ceylon onder dato 3en July Anno 1652

prijsen de mocraden marckganck, welcke opgegeven soodanich dan wijt onder wacht gestelt —

wilden cannéel de baer van 393¾ ℔ Rsd.s 65 : 70 —

mallabaersse peper . . . d° . . . „ 48 : 50 —

nagelen nestant door de heer verijns aangebr.

de frasle van . . . 26¼ ℔ . . . „ 56 : 60 —

. . . . „ 15 : 16 —

rompen . . .

Japans staefcooper . . . . „ 9 : 9½ —

tin . . . . „ 5 : — : —

Om wat nedenen dan d.E. compes ministres pronato vanden den prijs der specerijen daer naer niet en konnen reguleren, doch — wetende dat overwogen, soo comt de beantwoordinge uijt sich selfs aan ligt, daerin bestaende dat de specerije — dan aldaer sijnde, en door die van Suratte en persia — werden bijgebracht in weijnich houdende pouden bestaen, die aldaer door mijn sijn vercoft is de pantije al van den goet aansien geweest als —

5922.	pont giroffel nagelen vercoft ℔ voor	f. : 6 : $6\frac{7}{8}$
12215.	pont spiauter	„ — : 10 : $6\frac{3}{8}$
24961.	pont Japans staefcooper	„ — : 17 : $2\frac{7}{8}$
20290.	pont mallax tin	„ — : 10 : $5\frac{5}{8}$
7309.	pont benjuwijn	„ — : 16 : $5\frac{7}{8}$
9484.	pont rompen	„ 1 : 3 : $6\frac{7}{8}$
91810.	pont swarte peper	„ — : 5 : — $\frac{1}{8}$
12870.	ponden fijnen ceylonsen cannéel of 150 pak. die vercoft is tot 240 : 250 : en 255 rd. d'baer	„ 1 : 17 : $13\frac{3}{8}$

En dat om die quantiteijt vande kant te setten, en deselve niet vrugteloos verder te brengen naer coopmans stijl en met geen gedachte hoogen commende worden gebragt de kant weijnt gereckt, te mits aldaer de onvermogende coopluijden, als vaerdende daer weijnich met capitael remonderende bevonden, tegens de gebaende pantije aendien en geen raet weten met hun contanten deselve te betalen,

naer —

Van Ceijlon onder dato 3^e Julij anno 1682

naer het bedragen van hun macht te werck gaen, en
dan maer kleijne partijen aenslaen, en om het geheel
machtich te worden, met den anderen en hun contanten
te samen voegen, en gecompletteert de geheele partije
(met inlaedinge van des gouvernements coopluijden dan de
E.B.) bedingen, des het daer gelijk op meer plaatsen werdt
bevonden, naer den aenbrengh der specerijen en coopmansz^en
in veel of weijnich quantiteijt bestaat, ook de prijs
daer naer moet worden gereguleert, den maetelijcken
aenbrengh der Suratters ende Persiaanse coopluijden
waermede daer geen 's Comp^s bodem en ontmoeten
noch al een goede winst voornamentlijcken op de specerijs
behaelden, boven werde door de Congosche schepen
jaarlijcx inde maent december en Januarij onaangesien
het perijkel in het opvaren van het Meir gelegen
is, hun mede gebraghte coopmansz^en tot Sjedda Hoka
en voort tot Medina of wel verder het Meir opwaerts
gebraght werdt, dat dan de coopluijden tot Mocha voorsz^e
ter kennisse gekomen wesende, wat quantiteijt
reets opwaerts is vervoert, doet staat maken
wederwaerts 'tgeene vande Comp^e. staat te negotieren
wedercom sal vereijsschen verkonden te worden, al
was het met een geheele sobere advans of
maer weijnigh om op hun geelt niet te slijten,
de specerije in dier voegen ooke naer Bassora en
elders buijten Arabien versenden, sijnde voorheene
gebleeken dat soowel de kostelijcke, en dierbare
specerijen op de Suratse en Persiaanse prijs weder
houden genoodsaakt sijnde vinden, soude ijets naeu-
waerdichs in Mocha te vercoopen die te rugh te
brengen, ten waere dan vooren aangeroert is, dat

de

Van Ceylon onder dato 3e Julij anno 1682

de specerije in 2. 3. a 4. ℔ ponden bestonde, en vermits
de andere coopmanschappen (door den veelvuldigen
aanbrengh der moorse en andere Equipanten) inde
advance soo veel niet connen opwerpen dat vaardich
en verder aangesien om by d'E. compe derwaerts
besendinge te doen, Zijnde volgens mijn geringh
gevoelen d'E. compe proffitabelder den invoer der
specerije op risico der moorsen, en Suratse, benjaanse,
als persiaanse cooplieden aen hun overgelaten en vrije
deselve uyt niemants handen dan d'E. compe connen
bemachtigen derwaerts gebragt ende vercocht werd,
en te meer op den vercoop in Suratte, en persia
aenstonts contant werd betaelt, daer het in mocha
alvorende vercocht voor contant de cooplieden, de
goederen al onder hun geslaagen, die aan anderen
ongeprest hebbende met veele moeyten en naer lange
tardance eerst die betaelden, blijvende d'E. compe
alsdan aldaer niet buyten perijkel van bancroetten,
ende om in desen te contentere gaen soo sal ick mijn
met u hoogh Edle geliefte verder refereren tot Edl
rapport onder dato 17e october 1679. alhier tot colombo
aanden Edle heere oud gouverneur Rijcklof van
goens de Jonge overgegeven, met hoope dit mijn
geschrift door u hoogh Edle prudentere oordeele gunstelijck
sullen gelieven te verschoonen dat mijn meer en meer
sal aenmoedigen den almogenden te bidden dat syn goddelijcke
regeeringe compes staat meer en meer geliefd te
wesen, de groote en gewichtige affairen, en verre
uytgebreyde traffijcken, gunnen veele zegeningen
en van tijt tot tijt loffelijcker maaken tot uytbrey-
dinge van sijnes heyligen naem, werde staat deser

Hudiscre

Van Ceylon onder dato 3.e July ao. 1682 —

Indische gewesten, onder uEd.les bysondere zegen, en waer mede met alle schuldigen reverentie besluyte, en verblijve, onder stout / uEd.les gantsch onderdanigen Dien, en trouwschuldigen dienaer, en was get.t Edmont van Stenrevelt; in margine Colombo adij 25.e Juny ao. 1682:

Resolutie getrocken inde Stadt Mocha op maendach den 2.e augusty anno 1677:

Op de bij aencomste der Leden deser raetspleginge gedetermineert vervolgende d'originele Instructie door haer Ed.le ho: a: tot batavia den opperkoopman Justinus veijns, en koopman arnout faa 'tien beyden vanigtinge tot volbrenginge deser voyagie mede gegeven — onder haren gesegelt, is inde selve aengemerckt den tijt die haer Ed.le gemelde staat maken, dat wij volkomen van hier opbreecken, ende derwaerts retourneren souden, namentlijk in 't laeste der gepasseerde, off 'tselve van dese aengevangene maent augusty doch dat den tegen volkomen aendagtelijk overwogen zoo dat wij op onse aencomste te deser plaatse de vast gestelde hoope om een goede marckt aen te treffen, niet alleen verijdelt, maer daerenboven buyten alle verwachtinge dese lantstreecke vol oorlogh en extraordinairen dieren tijt gevonden hebben — 'tselve ontstaen sijnde om de regeringe, niet 'tonderlijden vanden Iman door twee sijner nagelaten zoons, en 'tlaeste door 'tverlies vande lant gewassen, de welcke deser Jare alle door de sprinckhanen tot drie — verscheyde reysen totalijck vernielt sijn geworden, mitsgaders 'tverloopen, en afsterven van veele der vermogenste cooplieden; sulx van ons mede gebragte cargasoen den gantschen tijt onses aenwesens niet meerwaerdich

dan —

Van Ceylon onder dato 3. July anno 1682

dan eenelyk den peper, kin, suyker, 't meerendeel vande benjuwyn, en 't bengaals moutten cleeden &a. met de handelingen aande man geholpen is, en met de swaerste coopmansch:en als sijnde de giroffel nagelen, nooten, cannele, anguilhout, gommelacke, cooper, spiaulter, en 't meeste gedeelte der kleeden, noch beladen sitten, waer uyt nochtans de meeste comptanten gademe-haagen gefourneert, en voortcomen moeten, daer Uw Edle Ho: a: soo hooch om benoodicht sijn, alle welke deselve ons in groot becommeringe houden, ende noch met de cleyne expeditie, die wy tot den heijdigen daer te gemoet sien, de voornaangehaelde coopmanschappen te beneficieeren, ende om te setten, dewyle na deselve niet gestaet noch navraginge gedaen wert, sulx onse hoope die tot noch op de afcomende coopers gevest geweest sy, teenemael inde asschen leijt, en vervlogen is, ende tot hebben noch maer weijnige onvermogende equipanten van boven afgecomen sijn, dewelcke op hun verschijninge voor veel onser goederen pas 't toesiende, ende sedertsijs niet onder de vaande aanbiddinge hebben konnen doen, dat ons noch te onverwachter voorcome, ende aangesien den tyt kant omschiet ende wy met groote patientie 't uyterste afgewacht hebben, gevolgelyk genoodsaect werden op andere middelen te dencken, sijn omme met den anderen den Salutain besluyt te nemen, de schepes overheden van 't schaet nieuwe-noodwyk hebben tot ons aanlant ontboden, om met den selven advys en rate versterckt sijnde, te resolveren, wat ten meesten nutte onser principalen moet noodich sijn, sulx vast in ondervraaginge gelegt wiert, wat ons in deese constitutie van tyde te doen staet verlooveden ofwel inde noch onder

ons

Van Ceylon onder dato 3.en July Anno 1682

ons berustende coopmanschappen de hant lichten, en voor
't laaste waerwaerts met deselve by ons vertrek vervoeren
soude, daer d'E. Comp.e d'meeste voordeelen te genieten
hadde, waer over dan met den anderen verloopich gebesoignt
wesende, is eyndelijk (: geconsidereert dat d'E. Comp.e met
het wederom te neer vervoeren grooter ondienst soude
geschieden, en ons niet gequalificeert vinden, deselve
alhier op te leggen:) met eenparicheyt van stemmen
op 't eerste voorstel noodich geoordeelt, het eynde van
dese maant noch af te wachten, onder hoope dat middel„
„wyl hem noch eenige coopluyden opdoen, en onse —
coopmanschappen afhandelen sullen, en te eynden (: soo -
vertrouwe:) wanneer deselve sien wy onse stocke van
's Comp.es standaart vande logie afneemen, ende dagelijcx
preparaede maken om te vertrecken, als wesende verder
noch van suspectie, dat wij desen lande ontblijven
of op 't laast genoodsaect werden sullen, de goederen als
uyt de hant te smijten, gelijk reets door eenige —
Indiaense coopluyden met verlies geschiet is, ende
wederom andere liever geresolveert hebben desen
lande over te blijven, derwelcke alle niet min dan wij
met alle hun coopmanschappen bestaende in diverse
Indische sorteringen van cleeden noch overcropt sitten, en
mede vrugteloos naer coopluyden uytgesien hebben,

Vervolgens op de tweede voorstellinge remarcque genomen
ende overwogen sijnde; dat dewijle den voorgenomen
tijt onses vertreks nu al haest wederom ten eynde
loopen sal, of het niet geraaden soude wesen, onse
coopmans.en soo als noch onder ons resteren, als sijn
de lijwaten ende andere van kleenen valeure naer
de coast vande Basar aande man te helpen, ende de

hant

Van Ceylon onder dato 3e July Ao 1682

lant te lichten, is aangesien geen beterschap uyt nyden
vande basar te gemoet gesien werdt, ende ogenschijnelijk
is, dat soo wij nu langer de goederen onder de weynige
afgecomene coopluyden op prijs houden, ons deselve sullen
vande lant blijven, na rijp overleg geresolveert, ende
goetgevonden deselve hoe eer hoe liever soo 't mogelijk
is te beneficieren, ende tot gelde te maken, omme soo
veel contanten te fourneren, als ons eenichsints mogelijk
wesen sal, nochtans met dien verstande dat 's Compies
dierbare specerije, als de nagelen, rompen, en cannel
(van welcke laetste ons de mallabaren door een groote
aangebragte quantiteyt, soo veele als in den peper-
de voet wij dewaers gesien hebben.) echter na onse
uyterste vermogen in respecte sal werden gehouden,
gevolgh gearresteert de nagelen voor niet minder dan
40: rd.s de frassella of 26¼ lb af te staen, item de
rompen tot d. end cannel voor 200: rd.s de baer van
393¾ lb., waarmede in sonderheyt in dese constitutie
van tyden de Suratse marckt soo na gehouden is, als
eenichsints heeft konnen geschieden —

Ende alsoo voort de hoop legt onse coopmanschappen
inden vastgesteden tyt onder veeltoevers aande man
geraaken, ende daertoe alle devoiren aangewent
werden sullen, soo soude het selve ons nochtans veel
connen te ontscheiden, in sonderheyt inde specerije,
en 't aguilhout geconsidereert de onmagt vande
afgecomene coopluyden, hen weynich indertijt (gelijke
verloopen.) een vermogender negotianten quamen
te openbaren, en ons vandeselve ontlastende
omme echter inden gevalle naer onsen plicht
't beste te betrachten, is daerover aandachtelijk met
den anderen gedelibereert en op 't laatste voorstel

na

Van Ceylon onder dato 3e Julij anno 1682 —

na gehouden debatten niet anders konnen werden geresolt.
(daertoe nochtans hoopen dat niet genoodtsaeckt sullen werden,)
dan met de specerijen, aguilhout, en wat ons meer aende
hant blijven moet in plaets van batavia, of ceylon
(van waer deselve doch weder kom souden moeten gesonden
werden.) naer Suratta te schicken, als wesende de
marckt daer die ten meesten voordeele vande E. comp.
sal werden omgeset, ende gebenificeert. 'twelcke —
dusdanich (dat gaerne anders saegen.) moetende geschieden,
willen gantschelijck vertrouwen, dese onse resolutie
haer Edle Ho: a: tot Batavia in deser tijts gelegentheit
voor wel gedaen sullen gelieven te oordeelen, ons —
van beter beet sijnde, soo lange wachts hebben —
moeten aentreffen —

Aldus gedaen, gearresteert ende geresolveert, ter
plaetse dage en jaere als vooren, onderstont en was
geteeckent Justinus welyns, arnout faa Bandent
visscher, J Roeps, en hendrik leenderts —

Dinghsdach den 24e augustus ao 1677. inde Stadt mocha —

De scheeps overheeden vant Jacht indiaes noortwijck
hebben tot ons aen lant ontboden sijnde, is met deselve
andermael geresumeert ende in aandachtige opmerckinge
genomen ons ommestaende beschluyt, ende getrockene
resolutie raekende 'tomsetten vande alhier aangebr.
comp.s koopmansz. ende den verloop desselvs sedert
verleden tijt tot den heedigen dach ons vande —
specerijen (except eenige lijwaten, koopck., —
gommelacka.) door eenige afgecomene coopluyden
niet meer sijn connen afgehandelt te werden,
dan 125. kisten nagelen, en weijnich noten, onaengesien
deses

Van Ceylon onder dato 3.e Julij A.o 1682

deselve tot de overige quantiteijt door alle mogelijcke
middelen geanimeert, ende gantsche massa tot 40: rd.s 26
en 1. de frasella of 26¼ lb ingevolge van ons voorss.
besluijt aangeboden zijn, doch geensints konnen verder
gedisponneert, sulx ondertusschen van onse overige koop
onsette geworden, en nochtans met goede partije van
dat dierbare gewasch als noch besette zijn, mitsgaders
geen apparentie te gemoet sien, deselve eenich pont
meer te konnen ontsetten, ende geconsidereert wijnu
het uijtterste afgevraagt, ende alle de scheepen deses
reede reets verlaten hebben, is met den anderen de novo
in beraat genomen, wat ons te doen stont, aangemerckt
den tijt onses vertreckes niet toelaat alhier langer
vruchteloos te leggen, en of men de speceryen met die
overige nagelen, rompen, caneel, anguilhout,
spiauter, loot &c.a over Ceylon naer Batavia terugh,
dan ingevolge van het voorige besluijt naer Suratte
verder zenden, waer over gedelibereert wesende, is
ten meesten dienste der E. Comp.e eenstemmich nodich
geoordeelt, niet langer te blijven maer op morgen te
vertrecken, en bij onse voorige resolutie te blijven
persisteren, aangesien (gelijk inde selve uijtgedruckt
staat) op die plaatse de hoochste merckten beloopen,
en die coopmanschappen (in comparatie vande presente
constitutie des tijts alhier) met goede advancen
ingesette werden, waertoe te verder getreden zijn
gemerckt het ons inde tijt der voyagie van hier
naer Ceylon niet of weijnich sal comen te ontschieten,
en van daer noch eenige gelden, of restant van
coopmanschappen (soo die daer mochten overgebleven
zijn) verwacht en over Ceylon met soodanigen quantit.t

caneel

Van Ceylon onder dato 3e July anno 1682

Commandt, als d'Ed. heer gouverneur aldaer sal gelieven goet te vinden, tot haer Ed. hooch achtbare op Batavia sullen konnen werden overgebracht, werdende haer Ed. geen. hoopen, dat dese onse raden genomen resolutie sullen gelieven te approberen, en voor wel gedaen aan te sien —

Aldus gedaen, geresolveert, ende gearresteert ter plaatse dage en jare als vooren, onderstont en was geteekent Justinus Wyns, Arnout Jaa, Barent visscher, J. Roose, Zander Leendertsz, lager stont voorenstaande twee resolutien gecollationeert zijnde bevonden deselve met sijn principaele accordeeren, 't accordeeren quit, Felix &c. noortwijck den 19e 8b. 1677: en was get. J. van dam Secretaris

Secreus vertoogh bij forme van Consideratiens
by een gestelt ende in rade van Ceylon den Ed.
heer gouverneur Laurens Pijl overgelevert
byden Coopman Joan Faucomier lidt der voorsz.
Raade, nopende de moghase handelinge —

Gebiedende Heere.

Dewyl haer Ed. hooch achtbare tot Batavia by haer missive in dato 19e September ao. 1681. soo wel van Ceylon als van Zoumatta hebben gelieven te vorderen, een omstandich opstel ende wel geraisonneerde advijs wegens den mochase handel, omme te konnen resolveren den handel de novo bijder hant te nemen, dan wel teenemael die te verlaten, ende dat Ed. iedre gelieve sij geweest, in conformitté dier gegeven ordre ons int generael en yder int besonder te gelasten onse gedagten schriftelijk te laten gaen, over het geene haer Ed. hooch achtbare van ons deseereren, ende ons sentiment dienaengaende vrijmoedich te uyten, sal ick int

wel

Van Ceylon onder dato 8en Julij Anno 1682

veel menen van u Edle mij erbarmentelijck inlaten tot het
op't papier stellen deser mijne particuliere consideratien
mij te meer daertoe verplicht achtende, omme dat voor
desen ten comptoire gamron in persia geresideert hebbende,
kennisse van dese moccase handelinge hebbe gehadt, ofte
ten minsten behoorlijcke gehadt en onthouden te hebben,

Omme dan ordentelijck te beginnen, sal ick dese mijne
consideratien in drie voorname hooft stucken verdeelen,
ende deselve in ordre u Edle last en haer Edle Ho: a:
bevolen soo veel mogelijck naer waerheijt en beste
kennisse trachten te voldoen

Eerstelijck dan comt in consideratie van wat importantie
dese moccase handelinge sij, wat voordeelen deselve
d'E. Comp.e schijnt te beloven, ende of het trecken van
dien d'E. Comp.e niet ende voordeelich can sijn

Ten tweede of dese moccase handelinge can werden
ondernomen sonder verhinderinge ofte nadeel van 's Comp.es voor
treffelijcke negotie inde coninckrijcken van hindoustan,
Souratte, en persia.

Ende ten derden of de dienvaerts te doene besendinge,
wanneer die geraet wierde gevoegelijcker en met
minder costen van Ceylon als van Souratte soude
connen ondernomen en volbraght werden

Welcke drie poincten als 't gantsche subject onser considera,
tien vervattende, wij ordentelijck ende naer onse beste
kennisse en gelegentheijt soo veel mogelijck cort en
naer waerheijt sullen verhandelen

Wat het eerste poinct aengaet staet onwedersprekelijck
vast dat d'moccase handelinge van outs geweest is
ende noch is van seer groote consideratie, genomen
dattet soo grooten Zeevaert geweest is ende noch
jaerlijcx gecontinueert werdt, want ook niemant
sich behoeft in te beelden, dat de moren en

andere

Van Ceylon onder dato 3.e Julij A.o 1682

andere Indische Equipagien soo dienstig souden sijn, dat deese een negotie, die haar geen voordeel soude aanbrengen dies lange niet soodanigen vigeur souden trachten te continueeren soo niet gelijk 't spreekwoort segt de winst den arbeijt versoetende. merkwaerdich zijnde, datter noijt of selden iemant van daer en vertrocken saake is weder gekeert, soo veel den eenen vrij-buijten maent als den anderen eerst aangetroffen, zijnde gelijk men gemeenlijk segt de negotie veel ieder een na, maer niet een uit —

het staat dan vast dat bij continuatie deser mochase handelinge (buijten die op de specerijen te behalen winsten waerop dat haer Ed.le Hoog agtbare besonderlijk speculeeren, die nu ter tijt van seer groote debitte in mocha souden sijn.) gehoopt souden connen werden d'E. Comp.e te doen participeeren, in d'aldaer op soo merkelijke kleeden handel te behalen voordeelen, 't welcke bij cultivatie jaarlijx door eijgen ondervindinge soude augmenteeren —

Sijnde onwedersprekelijk vast klaar en Evident, dat in die gedeelte van arabia gelijk in Ætiopia ende Egipten weijnich ofte geen cattoen en groeijt, sulx dat alle de kleedinge die soo menich millioenen van menschen genootsaakt sijn te gebruijcken uijt deese Indische gewesten moeten komen, ende over aden ende mocha of veel anders door de middellantse Zee tot haer gebragt werden —

Ende of wel eenige van hun gedaene besendingen na mocha 't gewenste succes niet en hebben erlangt, daeruijt en volgt niet dattet bij continuatie niets te doen en soude sijn, den besten schutter schiet wel eens mis, en men behoorde sich ten eersten niet te desgoutteeren, gedenckende

das

Van Ceylon onder dato 3e July Ao 1682

dat den aanhouden alles verderft —

Hebbende de ervarentheyt geleert dat hoe de eerste
Equipagies uyt ons lieve vaderlant naer dese gewesten
weynich of geen vrucht int eerste hebben opgeworpen,
daerde by continuatie naderhant tot soo opulenten
oogst van negotie hier uytgebreyde, ende onse —
heeren principalen soo smaakelijcke voordeelen —
toegebragt hebben, dat yder daer voor versteld
ende met nydicheyt bevangen, 'tselve tracht te
onderkruypen, 'twelck ons beroerde aan te prickelen,
omme voorschreven contramineerens mede gelijcke —
munte te betaelen —

Dies omme dese mockase handel aende moorens niet
alleen te laten, maer d.E. comp.ie tot soulaes van
haere swaere lasten inde daer te betaelen voordeelen
te doen participeren, sal ick nu vast nemen alreede
laeten involgen soodanigen concept van cargasoen
als na rijpe deliberatie, oordeele dat voor eerst
voor contant sijn te debiteeren, hebbende mij tot
den vercoop gereguleert nae de oude en vbaend. mockase
prijsen doch soo mits 'tverloop des tyds ende andere
revolutiens die de negotie gestadelijke onderworpen
is, in alles den spijcker recht op die kop niet
geslagen, of dat eenige gesustineerde g'volgen
en geseyde prijsen van andere uytsteeck bevonden
werden (dat niet verhoope) soude mijn ootmoedige
beden sijn, dat uEd.e 'tselve naer gewoonlijcke
bescheydentheyt als naer beste kennisse ten
meesten dienste van d.E. comp.ie geluyttel ten
besten gelieve te duyden —

concept

Van Ceylon onder dato 3en July Ao 1682

Concept van cargasoen voor Mocha

	Ruygge calculatie van den Inkoop	Mochase gestelde prysen 't baal van $26\frac{3}{4}$ lb			
10000: lb: garioffel nagelen hoofden met de oncosten	f 4300.–	à $53\frac{1}{2}$ st. 't baal off		6 gl 't lb	f 60000:–:–
10000: lb: geele comyn	,, 1100.–	,, $13\frac{1}{4}$,,	d° ,,	30 ,, st.	,, 15000:–:–
12500: lb: batavise of bengaelse suijker	,, 1800:–	,, $3\frac{5}{16}$,,	d° ,,	$7\frac{1}{2}$,,	,, 4687:10:
12500: lb: Japans staafcoper met d'ongelden	,, 4374:–	,, 9 ,,	d° ,,	20 ,,	,, 12500:–:–
600: lb: balsumase camphur	,, 300:–	,, 22 ,,	d° ,,	50 ,,	,, 1500:–:–
10000: lb: malacx tin	,, 3400:–	,, $6\frac{5}{9}$,,	d° ,,	15 ,,	,, 7500:–:–
10000: lb: spiaulter	,, 2060:–	,, $6\frac{5}{9}$,,	d° ,,	15 ,,	,, 7500:–:–
15000: lb: benjuyn middelste soorte	,, 7250:–	,, 9 ,,	d° ,,	20 ,,	,, 15000:–:–
15000: lb: gommelacke	,, 1530:–	,, $2\frac{1}{2}$,,	d° ,,	6 ,,	,, 4500:–:–
1500: lb: vermilioen en quicqsilver	,, 2700:–	,, 22 ,,	d° ,,	50 ,,	,, 3750:–:–
100000: lb: Sumatrase peper	,, 12750:–	,, $2\frac{1}{2}$,,	d° ,,	6 ,,	,, 30000:–:–
6000: lb: Ceylonse caneel	,, 1836:–	,, 22 ,,	d° ,,	50 ,,	,, 15000:–:–

Bengaelse lijwaten

200: ps cassa d'Decca	f 3000:–:–
200: ps mallemollen d'Decca	,, 3000:–:–
200: ps cassa d'malda	,, 1200:–:–
200: ps mallemollen de malda	,, 1200:–:–
200: ps attalars d'Decca	,, 1200:–:–
200: ps sanhepos	,, 2600:–:–
200: ps chercannes	,, 1000:–:–
400: ps dorias met gebaente strepen	,, 1000:–:–
400: ps cinglyse santiles	,, 1200:–:–
200: ps Rodmales	,, 1000:–:–

16400:–:– dat 50 pr cto sal renderen ,, 24600:–:–

Cormandelse Lywaten

400: ps paliacats guinees lywaet	f 3000:–:–
480: ps d° Salampoeris	,, 1360:–:–
960: ps dongris met roode hoofden	,, 1200:–:–
1000: ps madal. dubbelde longijs	,, 3000:–:–
500: ps chitsen als voor persia	,, 2000:–:–
480: ps allegias betilles	,, 2880:–:–
200: ps geb. betilles tannatanes	,, 1500:–:–
300: ps chiavonijs van congevaram	,, 500:–:–

14440:–:– dat mede 50 pr cto sal renderen ,, 21660:–:–

Soodat den Inkoop sal bedragen f 74240:–:– daer en tegens den Vercoop f 223197:10:–

gaat af den Inkoop ,, 74240:–:–

Resteert dat Transporteere f 148957:10:–

Van Ceylon onder dato 3e July Ao 1665

Per Transport . . . . . f 148957:10:–

Daer en tegen moeten de volgende oncosten af
gerekent werden, als —

Voor acht maenden bevrachtinge van een schip als
de pyl of 't fluyt Negombo gemonteert met 40
bemande coppen daer onder een coopman, een
ondercoopman en twee adsistenten tot de negotie
die met hare soldij en onderhout 's maents souden
comen te costen 't schip daerby gerekent f 2500:–:–
comt over 8 m van ulto January tot ulto
September . . . f 20000:–:–

Voor tol, makelaerdije, amassos gelt, schuythuer,
huys huer en andere noodige [illegible] ongelden
die niet boven d' 5 pr cto beloopen en deer
volgende f 10160:–:– souden bedragen omme
niet sonder de waert te rekenen stellen wy f 18957:10:–

Somma sullen d'ongelden bedragen f 38957:10:–

Soo dat alle oncosten ten minsten afgetrocken daer
geprofiteert soude werden . . . f 110000:–:–

Dat immers veel soude konnen gaen, en by continuatie souden
souden de voordeelen soo wy vertrouwen merckelycke
accresseren, waertoe alle vigilantie aengewent ende
den zegen des heeren moet afgewacht en afgebeden
werden, my heugende dat anno 1663 ten tyde myner
residentie ten comptoire gamron in persia den nederlantse
consul uyt Surat een brief aen den directeur Hendrick
van Wyck zalr schreef die haer Edele hooch achtbare
tot batavia gecommuniceert is geworden waer uyt
dat dese negotie aengaende veel meer nader licht
te halen soude zyn, doch aen godes zegen is alles
gelegen —

Hier

Hier op valt in consideratie of dese alsoo opgestelde negotiën waarmede die effect quam te sorteren sonder verhinderinge offe crenckinge van 'sCompes. Importanten handel int persische of hindoustanse Ryck souden konnen gedreven werden, dat het tweede hooft point onser consideratie sal syn —

Ten werdt vrijmoedich ende naer waerheyt gesustineert van Uwe; stellende alle de gene die eenich sints inde persische of hindoustanse handel geverseert syn, met mij moeten bekennen, dat geene van de op Mocka aan te brengen coopmanschappen haeren handel nadeelich connen syn, waarmede men sich int debiteren derselve en besonderlyk der dierbare speceryen (daer het voornamelyk om te doen soude syn) naer de Suratse pryzen reguleert, en deselve niet licht vander af en staat, synde notoir, dat alle de hier voorens tot den vercoop in Mocka gestelde pryzen die naer de gemeene markt in Mocka uytgerekent syn besonders der speceryen de hoogste persische en Souratse pryzen overtreffen of ten minsten egualleeren, wat kan het dan den persischen of Souratsen handel hinderen /

Zynde mede onwedersprekelyk waer dat alle de speceryen &a. die volgens d'E. Compe. in Souratta vercocht werden int hindoustanse gebiet selfs geslete ende nogh of verder over Zee gevoert werden, Ergo en sal den selve (daer het doch d'E. Compe. om te doen is) door onsen aanbrengh in Mocka, Souratta niet hinderlyk connen wesen —

Ende wat persia aangaat, wie en weet mede niet dat de speceryen &a. die aldaer vercocht alle naer boven vervoert, ende door Ispahan in desselfs ryck

en

Van Ceylon onder dato 3en July Anno 1682

en nabuirige landen voort oostwaerts mede gesonden werden. Ergo en can den verkoop in Mocha Persia mede niet nadeelich sijn —

Omme mij nu in dese materie niet wytloopiger in te laaten maer alles alleen int corte te besluyten, soo stelle ik vast dat het vertier der specerijen en andere waren in Mocha d'E. Compe. voordeelich en harde negotie in Souratta noch Persia geensints hinderlijk can sijn, waermeede sich volgens coopmans stijl naer de Suratse en Persiase prijsen cont te reguleren, want als gesegt den eenen in Hindoustan en den anderen int oostersche Persische gebiet harde waren debitteeren, daer in tegendeel den Mochase handel bysonderlijke speciaal, omme de westersche gedeelten van Arabia des nodwenigs Egipten Aetiopia en andere nabuirige landen te verlien, die een mael de smaak vande specerijen kryggende sich tot het slyten der selve sullen begeven, ende 't weilde geetse vande laeten —

Resteert nu het derde point of de na Mocha te doene besendinge, waermeede die vast gestelt wierde te vervolgen, gevoechelijker ende met minder kosten van Ceylon als van Souratta soude konnen geeffectueert werden, waerop int vaderlants ende onder correctie van beter oordeel segge dat die besendinge in voegen als voorsz., gevoeglijker ende met minder kosten van Ceylon gedaen soude konnen werden, om redenen —

Eerstelijk dat alle de goederen tot dese besendinge gerequireert, van Batavia Japan, Mallacca, Bengale, en Cormandel moeten ontboden werden die doch Ceylon moeten passeeren, ende van Ceylon soo dra tot Mocha

aande

aande marckt als anderssints in Souratta souden konnen
gebracht werden, hebbende de ervarentheyt selfs
geleert, dat de spade aancomste onser schepen in
mocha dickwils oorsaak van den slappe mart te hebben
is geweest sijnde in dese het oude spreekwoort
mede waerachtich dat die eerst komt die eerst maelt
welck onse competiteurs wel weten te observeren,

Ten welcken omme dat d'E. Comp.e op Ceylon altyt
bequame bodems daertoe sal hebben die alreede tot
andere diensten benoodicht, echter voor dien conten lyt
tot soo importanten dienst gebruyckt sullen konnen
werden —

Eyndelijk ende ten derden dese Mochase besendinge van
Ceylon sijnde geschiedende ende de negotie in mocha
g'eyndicht sijnde soo soude dien bodem gevoeglijk met
soo veel vracht goederen als bemachtigen kon beladen
naer Souratta konnen navigeeren, omme vandaer de
gereet leggende pattiase retouren op Ceylon te
brengen, waermede soo veel uyt gewonnen soude
sijn datmen geen expresse fluyt ofte hoe dierwaerts
soude behoeven te senden gelijk nu twee jaren
naer den anderen is geschiet —

Geen kleyne saake soude het voor d'E. Comp.e sijn indien
haer Ed.le hooch achtbare tot batavia mochten
resolveren naer mocha verder besendinge te doen
dat gemelte haer Ed.le konden verstaen een
defensief jacht daertoe te ordonneren met
last omme uyt de mallabaerse vaertuygen die
boven haer last aan te brengen, peper en wilde
cannel daer uyt te lichten, waertoe d'E. Comp.e

schynt

Van Ceylon onder dato 3.e Julij anno 1682

schijnt geraffineert te sijn uijt cracht der contracten met
de mallabaarse vorsten gemaakt, alsdan soude den prijs
vande de ceijlonse cannéel van grooter debitte sijn
doch dit sijn speculatien die de hooge regeringe van
India besonderlijk raaken, aen welckers wijsen en
voorsichtigen oordeel wij Ed: ook eerbiedich gedefereert
laten —

Over dit concept sullen haer Ed:len hooge achtbare tot Bat.a
soo van hier als van Souratte ontwijffelijk veele en
verscheydene consideratien in bedenckinge gegeven
werden, die discrepant ende vanden anderen verschillende
bevonden sullen werden,, geen wonder want de negotie
is noyt soo gereguleert, of eens aan vanden eenen
dus en vanden anderen soo gecomprehendeert werden,
ook is den eenen mensch eligenter en soo vloeyender
van stijl als den anderen, maer Ed: is niet seggen
alleenich niet te doen, en hebbe niet soo seer op de
netticheyt vant discours als op de waere geschapenheyt
vande saake en voordeel der E: Comp.e volgens last
eer, eedt en plicht gelet, dat verhoop uEd:len aen
haer Ed:len hooch achtbare tot Batavia sodanich sullen
gelieven gunstelijk op te nemen, op welcke vertrouwen
mij verlatende verblijve, onder groot u Ed:len gants
needrige en trouwschuldige dienaer en was geteekent
Joan de Faucommiex, in reagine int Casteel Colombo adij
3.e Julij anno 1682: ——

Register der caerten vande Casteelen
en vastigheden op 't Eylant Ceylon ——

En

Van Ceylon onder dato 3 July A° 1682 —

En de kusste Mallebaer, die op Colombo gevonden zijn, en alsnu met de kat nederhorst aen d'Ed:le Heer Gouverneur generael en E:E: heeren Raeden van India tot Batavia werden gesonden —

Letter A. Caerte van't casteel ende de stadt Colombo waeruyt deselve volbouwt sal werden —

B. d° soodanich inden Jare 1678 naer batavia is gesonden geweest —

C. 't project vande fortificatie tot Maturé —

D. Caerte vande baij Nylevelle —

E. d° vande baij approdtotte, geleegen int ront der — landen van xanoua —

F. de strekkinge der Zeecust van batecalo tot nu tot vierlos bray —

G. de baij van Trinquenemale —

H. project soodanich het geweest is Calicoerijn te fortificeren —

I. Caerte vande reede voor Pommecail en cailpatnam —

K. project vande fortificatie van Ceijlon —

L. d° van Paliport.

M. aftekeninge van Cranganoor, soodanich die bij 't overgaen geweest is —

N. project der verkleeningh van Cranganoor —

O. d° die van Cananoor —

P. Caerte der situatie vande landen tausjour ariatour &c°

Q. Caerte der project vande stadt Gale, onder stont Colombo den 3 July 1682: en was geteeckent J. Steiz g: landmeeter —

Notitie der Caerten die heeden van hier naer Ceijlon werden versonden aen d'Ed:le heer Laurens Pijl extraordinaris Raet van India en gouverneur aldaer

Een oudt project vande stadt Cochim waer aen een stuckje manqueert dat niet te vinden is, dit scrijut 't eerste

Van Ceylon onder dato 8en July Ao 1682

'leerste project

Een do van Coulan

Een do van Cananoor

Een ander oudt project vande stadt Cochim

Een do van Ceylan en

Een caertie van Cananoor anno 1678 gemaakt naer de presente gestalte dier fortresse

Na van Cochims, en Coulants presente fortificatie sijn sijn de perfecte caarten na Batavia gesonden, te weten, de eerste 17en april anno 1679 onder No 45 op 't register en d'andere 30en april Ao onder No id. — onder stont Cochim den 4 april Ao 1682, was get. A. Ballingh Secrets.

Batavia
aen d'Edle heer Cornelis Speelman
Gouverneur generael en d'Edle heeren
Raeden van India

ontfa tot batia 29 7ben 1682 per de cat nederhorst

Edle Eentfeste groot achtbare manhafte wel wijse voorsienige en seer genereuse heere en E.E. heeren

Groot achtbare Heeren

De Cat Nederhorst leit in gereedtheijt leggende om met de Ceylonse advysen van d'Edle heer gouverneur Laurens Pyl en raat tot uEdle groot achtbare te navigeeren, sijn ons gesterken met den hoeker EDs bengaelsche geeerde advijsen van Colombo toegebraect en alvoren sijn Edle geeerde omstandige vroegers der toestant der eijsche maduere aen uEdle gr. a: reeds geadviseert soo reeds sijn Edle ons noch aanbevolen 't geene bij sijn Edle geschreven aen uEdle gr. a: aen ons geschreven was uEdle

Van Ceylon onder dato 3e. July Ao. 1682

uEdle. groot achtbare te adviseren dat daer by desen in
alle onderdanigheyt geschiet 'tsedert het schryvens
van syn opgemelte Edle. aan uEdle. groot acht. hebben
de madureese tegens de maiouredes in de sterckte
paliam belegert tot dato deses niets gevordert, alhoe-
wel de madureese int eerste soo gesegt werdt wel
over de 12000: crygers stercke benevens drie stucken
grof canon daer voor syn geweest doch soo ons berigt
sy, syn deselfs door veel uytdeelingh wel verloopen
en de paligards of vry heertjes die met hun cryghs
volck in dat beleck mede hebben moeten verscheynen,
weynich lust betoonden om te vechten als hun vyant
met ernst aen te tasten, de maiouredes betoonden
beter mannen te wesen, doende dagelycx veele
uytvallen niet alleen vande madureese eenige
doodende en quetsende, maer hebben ook een a twee van
der madureses canon vernagelt werdende ons bericht
dat die van binnen noch geen gebreck van levens middelen
en ammonitie hebben, schietende noch dagelix met hun
canon onder de madureese werck door alle daegh
2.3. a 4 conuts te sneuvelen, werdende gesegt dat
die van binnen van groote, en suyken datse hen
fluyks weten binnen te crygen, zynde ook maer
van twee syden belegert, en aen d'andere twee
zyden is het open daer haest yder een uyt en in
gaet die wil, den lant regent bastien paiges
heeft aen ons een olas gesonden die ons door syn
gemachtigde attiek ellenda carpa critty is overhandicht
waer by ons versocht om 10. stucken canon 20.
cotten of ontrent 5000. lb. buscruyt, en 15. hollanders
die met het schut weten om te gaen, dat wy

in

Van Ceylon onder dato 3en July A.o 1662

in geloofde kennis, op ons onvermogen hebben afgeslagen, en
of wij al daer van moesten wesen verwiten, sulx niet souden
vermogen te doen, sonder specialen last van onsen E. heer
gouverneur van Colombo, waerop ons weder heeft gediend
wij sulx d'Edele heer gouverneur sulx souden bekent
maken, en dat hij daer van moest geholpen werden
en dat om de groote vrintschap die sijn E. heer den Neyke
met d'E. Comp.ie hadt, sijnde ons bericht dat den Neyke
van Madure seer verstoort soude wesen, om dat de
sterckte Paliam soo langh tegen hielt, die hem door
den oversten Ravendenajen was belooft dat hij die
sterckte inden tyt van 10 dagen souden veroveren, waerover
den Neyke dien oversten vader (die aen het hoff
sijn residentie heeft) daer over hadt aengesprooken
die daerop sijn oudste Zoon met 2000: ruijters en 4000:
te voet afsont, welcke mede op weg en Madure
al gepasseert souden wesen, om meergemelte sterckte
van Paliam te veroveren, wat hier van sij, en uytslach
deses oorlogh noch sal nemen, moet den tyt leeren
buyten dese sterckte Paliam hebben de Madureders
vanden Neyke van Madure noch in besit de hooft
plaets Madure, en de sterckte Tindecal beyde met
sterke guarnisoenen beset, leggende int midden
van des Madureeders landen, welcke apparent door des
Madureeders onvermogen, noch niet werden aengetast.
De Teuversche houden van des Neyckes landen noch in
besit, en daerbij de gerechticheden van tollen schattinge,
en incomsten, van steden en plaetsen als van
Tiricoryn Pattenam Madock bay, en Bemipaan,
langs de Zeekant, mitsgaders van verscheyde boeren
dorpen te lande, houdende sij Teuversche daer –

voorts

Van Ceylon onder dato 3:e July Ao. 1682

voorts stil en ruitraak vanden oorlogh, die voorts gastelen houden, hadde ons wat geruste, maar de selve connen noch hun aangeboren aart niet wel laten, om al te meer het een of t'ander te stelen, soo van paarden, coebeesten, buffels, en schapen, als anders daar over ons claechten te voorens comen, waer van veel wat op ons aanhouden wedder is gegeven, maar het meeste bleyft al achter, dat niet wedder te voorschijn werd gebraght, 'tis seeker soo wy de 100: militairen van colombo niet hadden becomen die hier tot noch zijn, die gasten souden het al vry bonter aangestelt hebben, ende die nu door Comp.s ontsach zijn ingetoomt,

In alle dese losse en verwarde tyden heeft de negotie tot noch na behooren geen voortgangh connen nemen, blyvende de cooplieden Sendiepadiers haar coopwaren verre te lande-waart in te voeren, ende hebben wedderom of te bringen, seggende wel weet ingt dat soo langh de swartische paliam dat noch in 'thantje van dese lantstreeke legt, niet over Zij en 'tlant wedder in rust is gebragt, den handel niet ombecommert connen drijven, bleyvende Zij met haar coopmanschappen die Zij van d.E. comp. negotieren meest aande kant sitten, sonder die te connen vertieren, daar by comende het gebreck van fanums, waer door het gout en silver op een seer lorge prijs is gedaalt, wy hebben al Eenige malen door des lantregents gemachtigde van hier genaemt Canpa Chitty, by hem laat negent onderstaen, om de munt van fanums byden laat te menen, maar den selven schrijft sulx al op, tot

het

Van Ceylon onder dato 3en July anno 1682 —

het overgaan van Paliam, en soude sulx veel bij den lant
vatten, maar niemant vertrouwt sijn capitael, om dat
inde munt te willen brengen, sijnde inmiddels een
verseeckerde plaats, om de muntrij te konnen houden,
wij hebben den lantregent laten aanpresenteeren soo hij
gesint was de muntrij te willen laten doen, dat sulx
tegen liever op Hiticonyn onder compes gesach konde
geschieden, waertoe d'E. Compe voor eerst een goede
quantiteijt specie tot het munten soude verschaffen,
die dan van veel cooplieden souden gevolcht werden,
waer bij de lant regent sijn volck conde stellen om
de gerechtigheyt vande muntrij te trecken, maar
daertoe heeft hij geen ooren, apparent om dat te vrantkouwe,
ick is, de voornaemste cooplieden houden haer noch
lick en daer schrijft uijtvreese van dat door den lant-
regent sullen gevat worden, en tot opbrengen van
penningen souden werden gedwongen, gelijck al
aan eenige is geschiet, de wevers inde dorpen rontom
de sterckte Paliam sijn verloopen uijt vreese van overlast
van het daerom leggende crijghsvolck de inwoonders
clagen mede zeer over den lant regent van dat se door
hem meer als gemeene schattingen werden opgeleght,
om te betaelen, de wevers die voor desen maar —
3. fanums, voor yder gelouwe, opbrachten sijn nu wel
6. 7. a 8. fanums opgeleyt, daerbij comt noch —
dat het cattoene garen in prijs dierder is geworden,
niettegenstaende alle dese verhinderingen en —
becommeringen inden handel, soo sijn ons noch
al een goede nombre lijwaten en in sonderheijt
ginees maer het meeste groove salempouris
toegecomen die d'E. Compe door haer factoors
inde dorpen die meest in riet sijn vande —

wevers

Van Ceylon onder dato 3e Julij Ao 1682

ontfangen hebben geimporteert, bestaande de coenantie inden tijt van vier maenden sedert 8mo maart verleden inde volgende sorteringe van packen te weten,

148: packen op Manapaar colaté en daer ontrent als

23: packen guinees

124: do grove salempoeris

1: do blauwe gingam

148: packen lijwaten bedragen te samen . . . ƒ 38383:14:9:

228: packen op Alvatirnegarij Cailpatnam en daer ontrent als

112: packen guinees

111: do grove salempoeris

3: do moeris

2: do cattekijs

228: packen lijwaten bedragen een somma van . . . ƒ 45271:4:2:

33: packen op Tuticorijn, als

16: packen grove salempoeris

5: do guinees } cattekijs

3: do sillegatis }

9: do anneels }

33: packen lijwaten bedragen . . . ƒ 6839:8:12

409: packen lijwaten monteren ƒ 90494:7:7:

Sijnde die van Tuticorijn wel het minste maer oock de meeste becommeringen onder wevers geweest, als leggende die wevers dorpes verre vande kant en veel tot diep bij Madure langs de frontiers vanden heiden, hebbende de Maravas geen [illegible] [illegible]

Van Ceylon onder dato 3.en Julij Anno 1662 —

belet inden handel gedaen, en eenige ruijmen tijt
de wegen onveijligh gehouden dat niemant deselvige
sonder berooft te werden heeft connen gebruijcken
en hebben wij de coopluijden nu noch tot afbreugh
dier schuijmers eenige Comp.es lascorijns tot convoij
moeten geven om van geen rovende mooren berooft
te werden, hebbende de coopluijden weder op nieuws
aengenomen den kleeden handel soo veel te besorgen
als doenlijck sal wesen —

Den vertier vanden areeck heeft in geruste tijt mede
noch redelijck gewerckt en sijn van die nooten alle
calpentijnse 1687¾ bojades a 30: ©: stucx ijder tot
56: fanums of 6 3/10 rsd.rs ijder bojade omgeset, en
verkocht te samen ten bedrage van f 31898: 9: 8: —
dat den almogende sij gebeden dese landen eenmael
in rust en vrede mochte werden gebracht, om den
handel tot meerder voordeel van d'E. Comp.e te connen
drijven en voort setten —

Eenige dagen verleeden hadden wij den hoeker de
lijster die na het seggen vanden schipper seer —
slecht gestelt was, door de timmerlieden vande
hier present sijnde schepen, laten visiteren
of sijn gebreck niet te remedieren was, die ons —
daertoe weijnich hoop gaven, en rapporteerden
dien bodem geheel uijtgevaren, en niet veel goets
van te verwachten was, 'tgeene door ons na Colombo
aan d'Ed.e heer gouverneur is g'adviseert, hebbende
verscheijden tijt met de cat yserstijn den meester
knecht der timmerlieden met eenige derselver
ambachts-luijden, die geemelte bodem plie weder om
heeft gevisiteert, en g'oordeelt 'tselvige noch te
helpen

helpen sal werden, met het invoegen van een nieuwe achterstevens en eenige nieuwe inhouten, als anders 'tgeene den selven noodigh werdt tot behoefte van dien ons heeft opgegeven, is na colombo bekent gemaakt om van daer te bekomen, als wanneer geseyden noodigh werdt moet hoopt dat bedemptie noch te komen verhopen dat het selve noch eenige tyt sal connen varen —

By het schryvens van d'E.E. heer Gouverneur aen ons nevens de gemelte Ceylonse missive aen UEd:le groot achtb: ons toegekomen, werdt ons aenbevolen, de translaten der olens wegens de restitutie van't aengehaelde vaertuygh en goederen van de moor ottoman, aen ons, den resident van manapaer en tottare, als com:se coopman marcoretty chitty geschreven UEd:le groot achtb: toe te senden, gelyk wi by desen geschiet, waer nevens noch gevoeght sy de copia antwoort door ons aende Coninginne van atingen, gedaen, raeckende het aengehaelde vaertuygh waer by haer versoek niet connen toestaen om het vaertuygh en 'tingeladene te-langen alsoo sulx in onse macht niet was, en wy d'ordre van onse gebiedende heeren moesten agtervolgen, dat het vaertuygh volgens syn mede gebragte paspoort in dese bocht met peper, en andere geladen synde comende, verbeurt was, sulx niet ons, maer die met sulcken pas in Zee gingen, te wyten was, ende dat wy vertrouwden dat haere maj:t om sulcken geringen oorsaak, geen verwydringe met d'E. Comp:e sonde soeken, d'antwoort die den

resident

Van Ceylon onder dato 3en July A° 1662

Resident van manapaan en cottatte aengemelte —
Coninginne gedaen heeft, is al mede vanden selfden
inhout geweest, gemelte Coninginnes volck die
ons d'olen van hare Mayt. hadden gebracht begeerden
hier niet te vertoeven maer met bescheijt die wij-
hun souden geven, te rugh te keeren, waerom wij
dan niet hebben konnen wachten, om nader bescheijt
daerop van Colombo te becomen, met bovengem:
antwoort sijn te rugh gesonden, aenden Compes coopman
Mandracottij tot cottatte hebben wij geseijt, dat wij
vertrouwden de Coninginne het beslach van Compes
lywaten aldaer wel wederom souden laten ontslaen
en het daerby souden laten verblijven, soo niet dat
hare Mayt. moeste werden voorgehouden, soo d' E.
Compe daer over vreemde beledicht, en wij dat aen
d' E. E. heer gouverneur na Colombo advisseerden dat
wij dan wel licht ordre souden becomen, om alle —
vaertuijgen die uijt hare Mayts. lant quamen aen
te houden, en die daer na toe willen af te wijsen,
dat dan hare Mayt. wij meer schade souw wesen,
als het weijnichje lywaat dat d' E. Compe. in dat
lant negotieerde, ondertusschen dat dese olens van
ontrent oppingers hadt den adsistent [illegible] voor-
op cottatte eenige lywaten voor d' E. Compe. vande
Coopluijden ontfangen en meenden met eenige van
dien af te comen wiert sulx door eenige lascorijns
uijt last van meergemelte Coninginne verboden,
dat sulx niet soude geschieden voor het vaertuijgh
vanden moor odeman wech was gelangeert
voorts verbiedende aen alle Bodyaros datse niet
hun draeghbeesten, geen lywaten voorde onse souden mogen
af

Van Ceylon onder dato 3e Julij Anno 1662

af te brengen, zijnde van door onse residenten verwittight
sijnde, hebben wy op primo desen aende selvige weder
in antwoort gedient dat by aldien, het beslach der
lywaten noch langer mochte duijren, en niet werden
gelangeert, dat alsdan yemant aende Coninginne
met een geschenckje souden senden, om te besorgen (?)
dat de beslagen lywaten weder mochten werden
gelangeert, maer by aldien hare Mayt. daer naer
niet wilde hooren en by haer voornemen noch
al mocht comen te continueren, en Zij tot het
langeren van haer gepretendeerden peper en arreeck (?)
als vaartuijgh en goederen vanden Coopman Ottoman
hier aengehaelt, ende door d'Edle heer Gouverneur
en raet tot Colombo volgens sijn pas voor goede
prijse verclaert, dat alsdan haer Mayt. het recht
daer d'E. Commre. ter zee ende desen inbocht (?), en
het verleenen van zeebrieven, als het sicheren (?)
van dien most werden voorgehouden, en andersints
dat daertoe ter materie dienstich was, maer
alle redenen by hare Mayt. geen plaets vindende
dat alsdan daer tegens souden werden geprotesteert
dat daer uijt vele groote verwijderinge tusschen
haer Mayt. en d'E. Commre. soude konnen ontstaen
waer by hare Mayt. veel meer schade soude komen
te lijden als d'E. Commre. maer dese besendinge
heeft geen voortganck genomen, sijnde ons gisteren
door d'E. residenten van Manapaar en Cottatte
g'adviseert dat het beslach op de lywaten gedaen
weder was ingetrocken, en dat een assistent ons
met 34 draeghbeesten met lywaten werden
was

Van Ceylon onder dato 3en July anno 1662

was afgecomen, ende hadde den Comp.s en Coopman Mardenoiltij
met een stuck schenkinge bij des Conincx Stadthouder soo
veel te wege gebracht dat het genoemde beslach opde
lijwaten weder was ingetrocken, wij willen verhopen het
nu daer voorts wel bij sal verblijven, en dat die Duijtsche
volcke sal over gewaerdigt werden schrijvende het ons too-
dat het beslaen der lijwaten, alleen het bedrijf van den
Moor ottoman zij, die hier bij de Coninginne van Atingen
aen wiens hof het stuit staat, heeft weten uijt te
wercken, om sijn aengeslagen vaartuijch, en goederen door
dat middel sonder verdecken te bekomen, en meenen wij
ook dat het maer verdichtselen sijn dat de genoemde Conin-
ginne segt, het hare peper en arreeck soude wesen, en
dat sulx door hare last soude sijn afgescheept, alles door
dien Moors instigatie bij gesciet vertrouwende wij
niemant anders den peper en arreeck toecomt dan
gesegden Moor ottoman den peper en arreeck en het
aengehaelde vaartuijch heeft onder de plancken en
cajentouwe soodanich bestouwt en verborgen gelegen, dat
deselvige met visiteren qualijck te vinden was, en
hebben de luijden vande barcque niet een woort gerept
die de Coninginne toequam, en hebben die luijden naer
het uijtvinden der arreeck hare vaartuijch [illegible] slaten

De steene muer rontom de Logie van Tutucorijn is
geheel g'absolveert, en gedaen gebreckende nu dat noch
gedaen moet werden, het beplaveijen der punctens met
steen, dat voor eerst noch niet can geschieden om dat
de losse mulle aent eerst met een goeden regen moet
setten, en vast packen, waermede &c.a, onder stont U.E.
grootachtbare gantsnedrige ondendanige gehoorsame
en trouwe schuldige als verplichte dienaeren en was get.t
R. de heyde, en J van Vliet, in margine, Tutucorijn den 8e
July anno 1662

Ola

Van Ceylon onder dato 3en July Ao 1682

Ola door den E: Commandant Thomaes van Rhee onder dato 10en october ibidem aenden en vrij heer Regoenade cheude paddycata Seiver gesz:

Eenige dagen verleden quamen alhier 2. mooren vande cust synde den eenen een dienaer van Saydo marcaij welcke versochten om 3000: couden chiancos die op verdale begraven lagen af te schepen doch de wijle wij met u Ed: gecontracteert hebben, dat alle de chiancos van u Ed: districte aan d'E: Compe moeten gelevert, en aan niemant anders mogen vercoft werden konden wij dat versoek niet toestaen, het is ook niet goet een verbont te verbreeken, waer aan gemeenelijcke heeren altijt soo veel als 't maer komt van hun woord gehouden zijn, want het is nu al ontrent 7. Jaren dat u Ed: 't gemelde contract met d'E: Compe heeft gemaakt, en binnen de twee laeste Jaren sijn u Ed: ambassadeurs tot tweemael hier geweest en tot nader bevestinge over 't selve getracteert, dog niet tegenstaende soo doet u Ed: 't geen hij wil en in plaats vande chiancos aan d'E: Compe te doen leveren laat toe dat die aan anderen werden vercoft direct tegens 't gemelde contract u Ed: is ook seer wel bewust dat de Inwoonders van u Ed: volgens 't contract met den heer admirael gemaeckt geen chiancos sonder licentie vand'E: Compe vermogen + te duijken + en dat dan op die conditie alle de gedoockene chiancos sonder faut aan d'E: Compe voor een raisonnable prijs souden werden g'intregeerd maer het is nu 6: à 7: Jaren dat u Ed: sulx maer heel contrarie heeft gedaen latende de chiancos duijken, en verkoopen daer en aande gene die 't u Ed: goed duncken, alles tegens u Ed: woort en contract, daerenboven is u Ed: 'tsedert nijt aanweesen alhier 3. à 4. mael over deese saake geszn en advijs gedaen, sonder dat daerop yets is gevolgt. Ik

Soude

Van Ceylon onder dato 3en July Ao. 1662

souden hier over aen ud. al hebben geschreven maer om dat ud.
eenigen tijt met den oorloch is g'occupeert geweest hebbe
ud. met geen andere gedachten mogen vermoeijen en daerom
ben perforse genootsaakt om alles bekent te maaken aen
mijnen heer gouverneur, en nu doe ick sulx aen ud. met
indachtigingh dat het geensints goet is dat hetgeen van
cloeckmoedicheijt aen hem gegeven woort, en gemaackt
verbont nalatich blijven, waer uijt veel tijts groote
verwijderingh en tweedracht komt te ontstaen en soo
sulx moet commen te geschieden (dat Godt verhoede) soo
weet dat wij daertoe geen gelegentheijt of reden
hebben gegeven, doch wij vertrouwen dat ud. door sijn rijp
oordeel niet sal naelaten dit alles wel te considereren
Onder voorsz.e selfde tijt is met ud. en den heer admirael
mede gecontracteert dat ud. niet souw toelaten dat een
eenigen mallabaarsen arreeck door de engte van Pambeln.
soude werden vervoert maer wij vernemen seer wel dat
sulx nochtans verscheijde en veel malen is geschiet
en nu sijn wederom 2 pranen gepasseert, eene toebehoorende
onder den Coninck van Calicoylan, en d'andere Ottoman
beijde inhebbende 299: packen arreeck, verclarende de
brieven niet verder luijden dan eerstelijck tot Manapar
nu sijn deselve sonder die plaats noch oock Tuticorijn
aen te loopen van Pakke gepasseert, daerenboven als onse
Cap.n ialoux die vaartuijgen uijt canael van Pammanacoyl
achter haelden, en den arreeck wilden inbeslach en
overnemen gaf den manigaer van die plaats daer op
ten antwoort dat Zijn haven soo goet was als die van
d'E. Compe. en soodanich heeft hij de vaartuijgen met
den arreeck laten passeren, en wanneer ud. indien voiget
in alles volgens 't gemaakte caul aenhaelt, wat
staat sullen wij dan op 't selve, en ud. verwonderen kommen

maaken

Van Ceylon onder dato 3en July Ao 1662

maecken het geldt dat d'E. Compe aan u.E. inden tijt doen u.E. 'tselve seer benoodigde heeft geleent is nu 7: volle Jaren dat u.E. belooft heeft van Jaar tot Jaar te restitueren, sonder dat 'tselve tot noch is naegecomen en nu verwachten wij van u.E. dat opsicht dese twee geet sult senden, alsoo wij om die penningen present tot den handel verlegen sijn, oversulx het sonder fault te gemoet sien, en dat u.E. sijn contract, en voort voortaen sult betrachten op dat de altijt onderhoudene vrientschap gelijck vanden beginne nu noch werde geconserveert u.E. gesontheyt en 'tgene in mijn vermogen tot u.E. dienst is laat mij aanschrijven (onderstont) accordeert Tutucorijn den 11en october 1661. getr. R.V. Sonnevelt Secre.

Translaet ola door Compes Coopman maren Coetij chitty onder dato 10en Junij 1662 aenden onderCoopman Sr. Caperman uijt Cottatte naer Manapaer geschreven

Naer de gewoone Inleydinge

Den Coningh van Atingane heeft eenige peper, en arreeck in een prauw van ottoman doen laden, om op Portonovo te doen vercoopen, en voor 'tprocidido van dien twee cleyne Elephanten te rugh te brengen, de voornoemde plaan ontrent 't Vanswaans Eijlant gecomen, en door d'opsienders van een vierno en geaviseert sijnde, hebben die aangeslagen en geseyt dat 'tvervoeren van peperen 'twelck van d'E. Compe verboden de plaan verbeurt was, gelijck die ooch naer Tuticorijn is gebracht, en aldaer van sijn Ingeladene ontlost, twee persoonen die op de plaan waren verbleven sijn g'angeriet en

Van Ceylon onder dato 3e Julij Ao 1682

en bij ottoman geschreven, aan wien hij dese gelegent-
heden hebben verhaelt, waerop do. ottoman naer —
atingane is gereijst en heeft den Coninck van dit
voorval mede advijs gegeven, en waerop sijn Mayt.
heeft g'antwoort dat hij de genoemde goederen niet
om daer mede commercie te doen had g'embarcqueert,
en dat sijn geld niet verloren wesen, maer weder comen
soude, soo als ick met Sr. Huijbert uit [illegible]
byde Coatsjos waeren quamen 7. olifanten vanden Coning
en 2. mooren van genoemde plaets daer mede in,
twee der eerst genoemde overhandicedon mij den
ooltje vanden Coninck, welcke in copie van
dese tot ud. overgaat nevens den do. aanden heer
Commandant tot Tuticorijn en noch een aan ud. —
gehoorende, en door den Coninghs gesz.e niet genoemde
persoonen aangebracht, waermede de twee mooren
en twee olifanten tot ud. vertrecken, die mij dese
gantsche sacke oock mondelingh hebben verhaelt,
en waer over ud. sodanich aanden heer Commandant
gelieve te schrijven dat alles ten besten keert,
en de praan, en goederen weder vanden gerestitueert
'twelcke geschiedende, een goede fame sal doen
spargeren, om welcke oorsaake ud. 't effect v. dien
gelieve te bevestigen, en tot de relaxatie al —
contribueeren wat in ud. vermogen is, want hier
sijn veel persoonen die ons groote moeyelickheden
en overlast souden aandoen, gelijke bevorens —
genoechsaam is gebleecken 'twelcke eyndelijk —
om de wille vanden Coninck van atingane weder
nagelaten gelijke ud. ten volle bekent is, en

praan om

Van Ceylon onder dato 3e July Ao. 1682

daer om moet U Ed. 't zy hoe 't wil doen alle middelen bevorderen dat de bewuste praauw, en ingeladene vracht gelangeert, en de brengers deses, en voorn. gouvrn. olas een goet en spoedig afscrijvinge gegeven zijn tot U Ed. dienst zijnde gelieft mij te ordonneren,

Translaat ola door den Coningh van atingen aen marencoetij chitty sonder datum geschreven /

De gedagtenis aanden Chitty marencoetij inde praauw van ottoman zijn eenige packen peper, en arreeck geladen, om daer voor twee Elephanten voor mij te brengen over deese saake heeft Capiteman aanden kleen Capitain tot Litticonijn geschreven om die praauw vaert te nemen, gelijk beneevens de brieven met gelt vanden marca is geschiet, volgens dit voorval send ick nu mijn volck als Capiteman, en den kleen capitain daer U Ed. siet neevens gaan en hart aanseggen dat sij maeken de brieven met gelt, en ladinge deser praauw vrij gerestitueert, op dat do. praauw de voorgenoemde reijse vervorderen kan, bevorens dit volbracht is, moet ghij geen caatsjos in mijn lant leveren, en soo daerop eenich gelt hebt ontfangen, ook niet verder geven, want anders sal ick u sulx afvragen, onderstont ter ordre van sijn hoocht. geschreven en geteekent Teriveri Isoovva —

Translaat ola door den Coning van atingare aenden ondercoopman Sr. Capeenman sonder datum geschreven

Op dat mijnen marca door ottoman twee Elephanten voor

Van Ceylon onder dato 3.en Julij a.o 1682

voor mij souden meede brengen heb ick alleen eenige
peper, en packen arreeck in desselfs praauw doen
laden, doch een dach mede aan 't Twensvaters eijlant
waren gecomen, is 't selve vande opsienders aan
geslagen, soodanich heb ick geloont doen ued. voor desses
hier gecomen en voor mij gepresenteert zijt, hebben ued.
mij gesegt dat geneigen waar partij caatsjes be-
negotieren, over vatteren saken int brede gehandelt
goede ordre gestelt, en ued. affscrijft gegeven is,
dit soo sijnde, is het niet noodich dat mijn goederen
van hier nevens de praau, en beurs met gelt
werd aangevat, en genomen want soo doende
soude de vrintschap die tusschen d'Ee. Comp. en mij
souden verschil werd onderhouden connen werden
verminderert, doch op dat sulx niet come te gebeuren
soo can den Commandant tot Tuticorijn werden aan-
gesegt en gemaakt dat de praauw nevens de goederen
souden verhinderinge maer weijs verwonderen —

Translaat ola door als vooren aen den heer Commandant tot Tuticorijn gesz. sonder datum —

Inde praauw van mijnen coopman Ottoman hebbe ick
alleen eenige packen peper, en arreeck doen laden,
op dat daar voor twee Elephanten voor mij souden
werden gebracht, gemelte vaartuijgh ontrent 't Twens-
waters Eijlant komende, is door de wacht daer
van aangeslagen de goederen, en de beurs met
gelt vanden Marcay prijs gemaakt en naer
Tuticorijn gevoert, sodanich is mij gerapporteert,
capitan is hier bij mij gecomen op de naem van
ued.

Van Ceylon onder dato 3.e Julij A.o 1662 —

den Sendoor der E: Comp.e vanden Commandant tot
Tuticorijn, en ick hebbe met den selven over de negotie
van caatsjos gehandelt en op alles, 't welvaeren der
selve goede ordre gestelt en doen sijn desperatie
verklaert dit sodanich sijnde, is het onnoodich dat
de plane met mijn peper, en packen annexe nevens
de beurs met gelt werden aangerant en genomen
want dusdanich soude de goede vrientschap die
tusschen d'E: Comp.e en mij sondert eenige differentie
werd onderhouden, wel eenige verhinderinge —
ontmoeten, doch op dat sulx niet geschiede, maakt
dat de beurs met gelt nevens de goederen, en
plaan werd gelangeert op dat sijn voyagie can
werden vervolght —

Translaat ola door den Command.r R: de Heyde in dato 10. Junij 1662. aende Coninginne van Atinge gesz.n —

D'ola door uwe Maj.t aen mijn vangens 't langeden
der aangehaelde plane vanden coopman ottoman
geschreven hebben ontfangen en den Inhout verstaen
soo het langeden van die plane en goederen aen
mijn stout, souden wy geren uwe Maj.ts begeeren
voorbrengen, maer dat staet aen mijn hooge gebiedende
heeren uyt wiens last sulx is geschiet en wiens
ordre ick moet gehoorsamen, uyt welcken insichte
uwe Maj.t ons genoechsaam sal verschoonen —
niet 'twyffelende of u.d. Maj.t sal om sulcke
cleyne oorsaak, geen misnoegen tegen d'E.
Comp.e ende haere opnemen, sijnde u.d. Maj.t een
wijse vorst, de redenen genoech plaats sal
geven —

Van Ceylon onder dato 3.e Julij A.o 1682

gegeven, dat vaertuijch heeft den zeebrief door het
opperhooft van Colangh geteekent mede gebracht,
'twelck in geruster standt soo sij hier inde bocht quamen,
ende daerin eenigen peper en arreeck bevonden werde
dat dan het vaertuijch en alle goederen verbeurt
soude wesen, sulx de schult is op die gene die
met sulcke zeebrieven, in zee gaen en varen,
het volck van die prauw hebben niet eens gemelt
datter eenige peper en arreeck van ued. Maj.t daer
in was, maer na dat daer in eenigen arreeck en
peper gevonden was, heeft den Manca 10. pagoden
uijt sijn broeck aan ons volck gegeven, om datse
souden swijgen en haer laten varen, dat d'onse niet
wilde doen en haer dat gelt weder willende geven,
en presenterende om naer Tuticorijn te gaen, wilden
den Manca en 't volck dat gelt niet wedernemen,
noch na Tuticorijn gaen, maer sijn met hun batel
alle [illegible] twee man naer lant gevaren en voort
gevlucht, latende dat vaertuijch in handen van ons
volck, dese 10. pagoden sal de broens met gelt wesen
dat uwe Maj.t is aangedient, die de onse souden
vanden Manca genomen hebben, sijnde buijten dien
geen gelt door d'ons. genomen of iemant afgenomen
soo hier yts van uwe Maj.ts dienst is gelieft het
mij te laten weten —

Register

Van Ceylon dato 31en July anno 1682 —

Register der Pappieren

die op heden door d'Ed.le heer —
Gouverneur Laurens Pijl en raat
tot Colombo nach Gale vaerden
gesonden omme van daan in handen
vanden E. heer directeur Adriaen
Rotenbroot met het schip Macasser
aan d'Ed.le heer Gouverneur
generaal Cornelis Speelman
end. E.E. heeren Raden van India
na Batavia voort geschickt te
werden namentlijk —

ontfangen tot Bat.a den 25en novemb. 1682 per 't schip Macasser

N° 1 originele missive door d'Ed. heer Gouverneur ende raat voornt. heden aan haar opgem.te Ed.le groot achtbare tot Batavia gesz.en

2. Copien dito door en aan als vooren in dato derden desen per de gal. Middelburgh geschreven —

3. twee copie resolutien in dato 15en en 22en courant in rade van Ceylon ten meesten dienste der E. Comp.e getrocken —

4. Copie brief door den gesant J. Cuijck van Mierop 15en Julij uijt Attalij aan d'Ed.le heer — Gouverneur Laurens Pijl gesz.en

5. drie stucx copie briefjes door Mr. Gouvr. — Paulus Cornelisz.en en Fredrick Ambrosius Pennequin 9. 29. en 30en Junij uijt Candia aan als vooren gesz.en

6.

Van Ceylon dato 31en July anno 1683 —

N:o 6. copie protest door den schipper van een Engels fregatje genaamt d'agent tegens den Command.r Salomon Sloot tot gale gedaan —

7. opnaminge en bevindinge vande Jongst ontfangen persiaanse wijn —

8. requeste vanden E. Commandeur tot gale Salomon Sloot aande Heer gouverneur generaal end. E.E. Heeren raden van India tot batavia — geapostilleert + onderstont Colombo den 31en July an.o 1683. en was get.t Floris Blom Secris

Ampliatie der pampieren bijde boven gespecificeerde op gale gevoegt namentlijk

9. originele missive van eenjdigen dato door d'Heer command.r Salomon Sloot en raat aan haar Ed.le ho: achtbare tot batavia geschreven —

10: rolle der Elephanten die de bengaalse moorse nachodas dessen Jaare hebben uijtgevoert —

11: d.o der genaemde dieren inde Jongst gepasseerde maant inde landen van matura gevangen —

12: factura vant gescheepte int schip matasser —

13: Cognossement } van voorn bodem —
14: onc oft rec.gs }

In de Stadt gale den 6en augusty anno 1683
was geteekent Zacharias kakelaar, Secris

Batavia

Van Ceylon dato 31e July anno 1682 —

Batavia

Aan d'Ed[le] heer Cornelis Speelman
Gouverneur generael en d'E.E. heeren
raden van India —

Ed[le] Eentfeste groot
achtbare, manhafte welwijse
voorsienige generaele heer en
E.E. heeren —

Groot achtbare heeren —

Met het fluijt schip ofte de cat Nederlantse
gebooden opden 3e deser jonghst en met alle eerbiedigt.
uEd[le] groot achtbare den staat der principaele
voorvallen mitsgaders onse verrichtinge op en ontrent
dit eijlant en gouvernement bekent gemaakt
waar van het affschrift hier nevens gaat gevoegt
sedert welcken tijt bij ons eenige saecken van
belange te voorn gecomen, dan dat opden 15e —
currant den E. heer directeur Reijnier Casembroot
met de schepen Maccasser, Sumatra en Elisabeth
uyt Persia op Cochijns reede becomen is —
gearriveert, in welcke bodems bevoorens last
hadden gegeven alle de daar in voorraad leggende
goederen, en coopmanschappen soo voor Batavia
Cormandel, als Bengale te laden, en daermede
naer Gale te stevenen, omme aldaar 't resterende
in te nemen, en haare verdere depesche te —
verlangen, zijnde vande selve geordonneert

Maccasser

Van Ceylon dato 31e July anno 1662

necessarien ten spoedichsten te vervaardigen, en
so mede den 1490 packen caneel (die op gale
in voorraat leggen) oude in nemen, daer by dan noch
so veel kleeden packen te voegen, als bequamelijk
sal konnen voeren, waermede dito bodem met
den heer directeur Cadembroot en desse, dan voort
de reyse tot ued. gr. a. staat te ondernemen
met hope en bede den almachtigen sijn E. een voor-
spoedige, en behouden reyse sal verleenen, sijnde
den heer commandeur Losage en raat mede gecom-
mandeert nevens desen ued. groot achtbaerheden
de pertinente ladinge van gem.te bodem, en 'tgene
verder soude mogen voorgevallen en in desen niet
geinsereert wesen, bekent te maken; 't schip
Sumatra den 17e deser al van tutucoryn vertrocken,
en 'tvoleste gelast was op gale onder naderen order
of te wachten is tot noch negens vernomen, of den
selven nu door de Zuydelijcke winden te laegh
vervallen, en genoorsaeckt geweest sal sijn verder
over te steken, of wel moetwillens tot grooten
ondienst van d'E. comp.e gale voorby geloopen is,
konnen noch niet seker seggen, en staet int
vervolch van desen of wel van gale ued. gr. a.
naderen kennisse gegeven te werden —

De reyse den heer directeur Cadembroot de
moeyten hadt geliefden te nemen, en ons d'eere
te doen in persoon hierwaerts te komen, gegeven
occagie geradt met sijn E. over verscheyde

saaken

Van Ceylon dato 31en July anno 1682

saaken te spreeken, en tot onse verwonderinge
vernomen de lacq na persia versonden caneel
seer onagteloos soude sijn gevaerdt, dat niet
konnen beseffen, waar door sulx veroorsaekt, alsoo
het vers, en heet gescheide bast, of ten waare
deselve niet volcomen droogh is gevaerdt, mits
deselve soo als op calitura was gevonden, ten
eersten overlant naer derwaarts wiert gebragt,
om met Macasser te versenden, onder dien wij
hier geen anderen caneel in voorraat hadden, dogh
op dat sulx niet meer sal comen te gebeuren
sullen in toecomende soo veel doenlijke besorgen,
den caneel voor het inpacken geheel, en
naar behooren wiert gedroogt door ons al veel
tijts het vallen door den gestadigen regen, veel
belet in toebrengt, en naerdien den aftrecke in
persia weijnigh ofsnecke heeft en wij hier soo
veel niet konnen versenden als Cormandel
en Bengale daer van eijsschen, sullen die vrugt
expresselijk meer derwaarts te senden —

Geen brieven hebben uijt Macasser gekregen vermits
van dat quaartier noch nijts merckelijk en ten overvloede
bij versiering D. C. heer directeur Casembroot heeft
alhier in cassa gestelt ƒ 1150 1/6 sijnde de
vragt penningen van 't overvoeren van diverse
paerden op Masquetta ingenomen waer voor
't generaal in faveur van Persia staat gecredit.
te vaarden gelijke mede voor de penningen

die

Van Ceylon dato 31en July anno 1662

die hij op gaf voor sijn particuliere weeghs in
cassa staat te setten, waar van aldaar vaijsse naar
behooren staat werewent, en het silver gelt voor
den madurischen handel g'emploijeert te werden

De persiaanse reijnen, ons met de hier voorgem.te
bodems van persia toegesonden, sijn alle hier bevonden,
gelijk d'opneminge der gecommitteerdens hier bij
gevoegt, ud.e groot achtbaar int breede sal
vertoonen, staande alle deselve aan diverse bogeerden,
tot zaaltoon verstrecken, of anders bij venditie
voor 'tgene gelden can vercocht te werden

De verleden Jaarse becomene Javaanse paarden
sijn ons alle afgestorven ende van twaalf stuck, der
persiaanse groote paarden hebbende toe gecomen
door voor hoogen prijs dan gedaan hadden staande
de rest volgens 't seggen vanden heer Directeur ons
beter coop toe te komen, en niet boven de 200:
mamoedijs te costen, vindende dat slach genaamt
groote Tabockers, die hier voorheenen goede diensten
hebben gedaan, en beter dan de fijne paarden tegens
fatigen comen, en om dat nagiere door sijn ouderdom
weijnich meer te paard sal rijden, ende [illegible]
[illegible] op de wagen laat staan verschijven soo
hebben de vrienden in persia versocht voor de
voorheenen versochte fijne paarden, maar groote
Tabockers in plaatse gelieven te senden, alsoo
wij meenen in desen tijt, en om nagiere in stilte
te houden, het even wel sal doen, de genughen

dat

Van Ceylon dato 31e July anno 1662

dat den gesant Mitrop soude opgehaelt werden, sijn
wachten tot niet geloopen, ende hem door Ragias
last verscheijde mansdragten met koecken
vrugten en sout toegebragt, met beloften van
in corten op te gaen, maer soo 't schijnt en wij
gevoelen, salder voor eerst weijnich van vallen,
vermits dien vorst naer de Couranse advijsen,
en rapporten seer cort van memorie soude sijn
en veele sterckeen dranck, amphioen, en bangij-
nittigh, dat verleckte de memorie dagelijcx
noch al meer comt te verswacken, sulx op
al dat gedoente weijnich staet te maecken
is, sijnde de grooten ons in alles mede nadeelich
ende de afschriften vande briefjes sedert onsen
laesten van drie gevangens uijt Candia ontfangen,
in copie hier nevens gevoegt, gelijke mede
een ander vanden gesant Mitrop, den welcken
meent dat Ragia om geen andere redenen
de gesanten laet staen, als om ons te
proberen, of wij daer door tot geen toorn, of
eenige feijtelijkheijt souden comen te vallen,
waer voor wij ons wel sullen wachten, besonder
soo lange Ragie ons in vrede den caneel (als
tot noch doet) laet schillen, schijnende dien
vorst seer groote genegentheijt te hebben
tot den levendige [illegible], en tot een groote
vogel of valcke die baru soude hebben die-

den

Van Ceylon dato 31:en July anno 1672 —

den heer Directeur Casembroot meent dat in Persia
souden becomen zijn, werckende aldaer baas genaamt
waer over wy dan bij eerste occagie derwaerts sullen
schrijven, en om 2. stucx der selve versoecken sullen
doen gelijk wy bij desen ook eerbiedich versoecken
dat soo 't mogelijk is ter vernoeging van dese ouden
werck, en op Java een levendige negotie te becomen
zijnde, daermede mogen versien worden, om verdere
gedachten na Bengale nadere reijs is gedaan, waer
naer toe, en oock naer Persia UEdl:en groot acht.
voorschrijvinge tot voldoeninge van onse eijsschen
nadruck versoecken —

Bij missive vanden 16:en September 1671. door de
hooge regeringe van India naer herwaerts geschreven
wert gesegt de portugesen in hare tijden groote
voordeelen van 't sout getrocken hebben, en datal de
sout pannen in beslach hadden, ende soo 't selve wierde
gepractiseerd, en aende inlanderen van gale, matture
colombo nigombo, en de naaste custen daer aen
gelegen, 't sout verhoogt wierde, 't selve mede een
schoonen stuyver soude connen op te brengen, waer
op dan dat selve jaer den 21:en november een
placcaat is gepubliceert, dat soo wie eenich —
sout van buyten quam aen te brengen, of uyt
de zout pannen te halen 't selve, 't waartuygh
en draegbeesten soude verbeuren, ende daer en
boven voorde eerste maal inde kettingh geslagen
werden, welcke placcaat op Jaffanapatnam

niet —

Van Ceylon dato 31en July anno 1662

niet weder konnen ingevoert werden alsoo 'tgemeene
lants volck sigh daer tegen quamen te opposeren,
voorgevende sulx van outs noijt in gewoonte geweest
was, en dat men ijder tot altoos vrij hadden mogen
tappen, buijten datse nu onvermogens waeren 'tselve
tegens soo hoogen prijs als de comp.e 'tvoorleden
te konnen betaalen, en andere claght redenen
meer, sulx 'twelcke op bijden ons heeren gouverneur
Ryckloff van Goens de jonge, en den raat reflexie
genomen sijnde, tot voorkominge van onlusten
geordonneert is 'tvoorschreven placcaat weder te
vernietigen, doch op Nigombo, Colombo, Gale en
Matture is 'tselve wel in observantie gebleven,
maer heeft op de laaste plaats soodanich niet
konnen gemainteneert werden, of is wel tans door
de afgelegene provincien overtreden, gaande
die van de Colona, Morrua, end. verste gelegene
van de Dolasdas corle, den meesten tijt door
sluijke wegen, en bosschen naer de cerbaayt-
of Zout pannen leggende beoosten de rivier
van Maliwe soo gebracht halen, waer van
veele eenige achterhaalt en volgens 'tplaccaat
gestraft sijn, maer dat heeft egter niet konnen
verhinderen 'tselve niet weder door soo is geplogt
ende hebben deselve de verleden maant daerinne
soodanich g'extravageert, dat niet troepen van
4: 5: en 600: man tegelijk souden naer de cerbaayt

begeven

Van Ceylon dato 31e Julij anno 1662

opgeven, en het soude voor niet gelijk de Coninghe van daer
gehaelt hebben souden dat sulx bij de lascorijns wachten hebt
konnen veroorsaeckt werden en hun over een generale
straffe te ontfangen, soude te dangereux, en van swaerigheijt
zijn, alsoo hun aen over de 3000: menschen schult hebben,
ende die veel eest tegens d'E. Compe. souden commen te
opposeren of ten minsten uyt de landen, of provintien
haer absenteren, om het verlies dan soo veel doenelijck
voor te komen, en soo vrijmoedicheit daertoe te geven,
hebben geresolveert en goet gevonden, eenige aratchies
en andere hoofden, diewelcke hier mede bij geweest
te zijn, op Matura te doen apprehenderen tot de —
comste van den gouverneur, om naer vereysch van
saecken te verder geprocedeert en gecorrigeert —
gelijk in d'Edele groot achtb. brieven bijde voorgaende
resolutien sullen gelieven te beoogen, dese vluchtinge,
en uytsporige houdinge der afgevlogene menschen
veroorsaeckt ten principalen uyt groote armoede,
en dat deselve niet machtich zijn 1/5 rd. voor een
parra sout te betalen, en het dan noch soo verre
van Matura te moeten halen, gelijk bij die van
de Morua Corle, en Dolasdas Corle verscheyde
malen is geclaagt, ende ten overvloede bevonden
dat beyde voorsz. provintien geen naemwaerdich
gelt gehandelt werdt en deselve moeste met
ruijlinge onder den anderen handelen ende de —
goederen afhalen —

Bijde

Van Ceylon dato 31.e July anno 1662

Bijde Portugese Thombo staat dat de gerechticheden
van 't sout op Mature 12 mijlen langs de zee nae de
Walawe, daer de voorn.e zoutpannen mede in begrepen
is, 3000: fan.s ofte 400 larijnen dat 30 Rx. sijn, jaarlijx
souden hebben beloopen dat was wanneer de Portugesen
de zoutpannen in haer magt hadden, en de gerechtigheden
daer van genoten, sijnde voor yder draagbeest 2 fa.
ofte 5 duijten, en voor yder mans dragt half soo
veel, voor den heer van 't lant, ende buijten dien
2. mididen rijs van een draagbeest, en 1 midide van
een man voor die de waegt en d'oppas hadden
of dit nu onder de groote voordeelen van 't sout bijde
Portugesen tyden genoten gerekent is, connen niet
wel zeggen, noch oock ofse alle de soutpannen
ooit in besit hebben gehad, sijnde tusschen
Walawe, en Baticalo, noch verscheyde plaetsen daer
van selfs, of door de son, en het oploopende zeewater
't sout sich set, en die van Uva, en andere bovenlantse
provintien haer gerieff voor niet daer van halen,
sonder dat den Coninck daer van de minste gerechticheit
treckt, bij onse consideratien hebben wij U Ed.le gr: achtb.
getoont, dat vande rivier van Walawe tot Baticalo
Jaffanapatnam, en bij na tot Chilauw soodanige
soutpannen sijn, connen nu de Coninck gelijke
gesegt wort, die willen ontsetten, en aen ons treckt,
soo soude daertoe onses oordeels geen cleyne magt
vereijsschen, en meer van oncosten beloopen, dan

vande

Van Ceijlon dato 31en Julij anno 1682—

vande arme, en geldeloose inwoonderen te halen souden
sijn, ende ingevalle de Comp.s arme, en veel afgelegen
inwoonderen, 't sout halen vande overzijde der Walische
revier vaart wert, en bij geen vermogen hebben,
dat tegens de gestelde prijs te konnen betalen,
en als gesegt soo menne vân cant van natuure
daar enboven souden moeten afhalen, en niet min
om het slijkhen en vervoeren te betalen, dan de
onkosten van 5 à 600. lascarijns souden benoodigen,
staat het geschapen dat se tot extremiteijten sullen
vervallen, want armoede soekt list, en op het
beste genomen, vermits 't sout niet konnen missen,
en de Coninck de vrijheijt hebben die sillicheijt
voor niet te rapen, sullen daarom als gesegt veel
ligt van de E. Comp.e haar wenden onder den Coningh
comen te begeven—,

Eenige jaaren nae den anderen tot dat van 1675. incluijs,
is in practijcke gebracht dat over de revier van
Walüwe bij de Zoutpannen een sterckte waart
geleijt wiert, die de coningse souden betalinge
't sout lichten volgen, en van de Comp.s inwoonders
een cleene gerugtigheijt, of veel meer dan bij den
portugesen tijden, afvoorderden, waar op veel niets
gevolgt is, of den Coninck hem hulp aangetrocken
heeft, egter nemende 't selve in dese tijt, veel
aenstotelijk voor dien vorst souden wesen, te
meer vermits den portugese tijden aende—
overzijde der revier van Walüwe, vaijnick ofte

geen

Van Ceijlon dato 31en Julij anno 1662 —

geen jurisdictie hebben gehadt, en ons van tijt tot tijt
soo seer gequelt 'tselve aengematigt, en 't hooft van roovers
of den raetsvrijcker, door giften tot ons getrocken om
te vrijligen 'sCompes binnen van, en naer baticalo te
brengen, waervan rattevrijcken met sijn volcke soo wel
voor de Coninghse als d'E. Compe. op 'tgebod comt
[illegible] —

Bij het afvorderen vande gerechticheijt souden wij
nietteminn wel soo lange connen continueren, als
bevonden werdt den coningh hem 'tselve niet aentrocke,
latende 'sConings onderdanen als van outs de vrijdinge
voor niet meede voegen, en voor al niet gedoogende
gelijke bijden portugesen tijden veeltijt sout ter Zee
vervoert of aengebragt werdt, dese gerechticheijt
meenen wij dat niet boven de 200. rds. sal beloopen,
en deselve alleen vande inwoonders der Monnina,
colona, en dolasdas corle bekoomen getrocken, en
die van gale, walawitta, billigam, en andere
corlen naest onse vaste steden en casteelen
gelegen, gedwongen souden werden, het sout van
d'E. Compe. te coopen, gelijke seer gemackelijk
geschieden can, en die het ook, gelijke wel d'eerst
genoemde aen geen gelt comt te manqueren
'twelcke soodanich onse voorslagen, en consideratie
sijn, en waerop wij in alle onderdanicheijt uEdle groot
achtbare wijse ordre, en bevelen versoecken —

In onse laetste aen uEdle gr: a: afgegaene brieven
hebben

Van Ceylon dato 31:e Julij anno 1662 —

hebben uE:dle grw: aw: bekent gemaakt, 't arrivement
van seeckeren Engels scheepje binnen de baaij van gale,
en dat na hem van het noodige souden hebben
voorsien, haare aangeleght was hun voyagie souden
dienen te vervolgen, en niet langer inde baaij
~~sijden~~ mogen verblijven, op welckers vertreck den
capitein of hooft soodanigen protest daar over int
Engels aan lant heeft gesonden, als het translaat
daar van hier nevens gaande uE:dle grw: aw: sal
vertoonen, en waar van het afschrift d'heer Cors
bancquiers in Bengale mede is toegesonden, en daar bij
notificatie gedaan dat haare matroosen die op gale
souden sijn blijven staan, en soo wij meenen inlanders
te wachten, met de moorse scheepen wadden te ringe
sielen gesonden wierden, hebbende verder onnoodigh
geacht op voorn: protest te antwoorden —

Den heer Commissaris Huijsman heeft ons bij sijn
E: letteren vanden 15:n der verleden maant geadvi-
seert dat op caijlan, calicoijlan, porca, pisa en
atingen niet meer dan ontrent 200 + (11) lb peper in
voorraat hadden, en dat met het eijndigen van het
oude contract noch geen ander of nieuwe hadden
konnen aangaan, naardien de coopluijden niet genegen
waren voor het geheel contant in goude en silvere
specie 't handel of te staan, en daar om geen calculatie
konden maken wat quantitijt en hoe veel vandien
conde tegens de aanstaande maanden october en 9ber
voor

Van Ceylon dato 31en July anno 1672

voor de retour vloot souden in voorraat hebben, dat ons
doet dugten het ons het geen tot afladinge vande aan-
dien coste mogt comen te gebreken, 't welcke nochtans
anders verloopen —

Onder het schryven deses becomen tydinge van gale
dat het schip macassar aldaer den 27en deses was —
gearriveert, en op de buyten rheede had moeten ten
ancker blyven, ter oorsaake voornde boden naar rapport
vanden daerop beschreyden schipper soo qualyk gemaneurt
was dat op de distantie van 3/4 à 1 myl naüwelycx
voor de wint opcrygen, en den selven groote swaricheyt
maakten door de engte vande bray te passeren, dat
ons dan mede niet rechts konnen doen goetvinden dit
costelyke geladen schip in perykel te stellen, ende
hebben liever geresolveert de ledige packen op —
lichteryn daerin gescheept in het selve te laten
verblyven en daerby soo veele caneel te laden als
sal connen bergen, dat die vrienden op gale calculeren
op 300: packen bequamelyk dan noch ruym 1100: packen
aldaer verblyven die wy wenschen dat ons in het
korte mogen afgehaalt ende resterende lywaaten
dan mede tot UEdele Gr: A: versonden vaarden, doch
de schepen die wy van UEdele Gr: A: verwagt hadden
toon noch al niet op doende, beginnen nu al seer
aan deselve te desespereren en daer van te presumeren
UEdele Gr: A: die omme noodsaakelycke redenen —
direct naar Cormandel en bengale sullen voort
geschickt —

Van Ceylon dato 31e Julij anno 1682

geschiet hebben dat ons in soodanigen geval al veel
verlegen sal maecken en ons tot october of november
de occasie benemen eenige besendinge naer uwe Ed:
gr: a: te doen, want het schip Sumatra vertrek, en het
jacht Negombo tot overvoeren vanden gouverneur
tot Batticalo ende reijse naer Bengale gedestineert
sijnde, blijft ons eenelijk het jacht Elisabeth aende
hant, dat noodsaekelijk eerstdaeghs naer de cust sal
dienen te brengen, en van daer voor ons in mallabaar
de benoodigde goederen overhalen, gelijk het daertoe
dan oock staet gebruijkt en soo dra van daer
retourneert ende ons ondertusschen geen andere
gelegentheijt voorcomt uwe Ed: gr: a: toegesonden
te werden, sijnde om nederen voorschreven als nu
naa Gale ende geordonneert de E. opperkoopman
de Geus met desen bodem sal dienen te vertrecken

Vanden heer Commandeur Salomon Lesage is ons toe
gecomen een requ.t aan uwe Ed: gr: a: gesubscribeert
waerby sijn E. versoeckt door om van uwe Ed: gr: a:
met verhooginge van gagie te mogen begunstigt
werden, dat wij ons sijn E. ijver en neerstigheijt
niet hebben kunnen onthouden mede de onse voor-
schrijvinge te assisteren en uwe Ed: gr: a: tot het
selve mede in alle onderdanicheijt te versoecken.

Nevens desen is noch gevoegt een resolutie
vanden 22e deser met den heer directeur
Casembroot alleen getrocken, raeckende het
emploij

Van Ceylon dato 31en Julij anno 1662

Employ der gemelte schepen en waer bij met eenen vast geschreven is den gouverneur de visite rontom dit Eylant als nu sal volbrengen, gelijck sijn E. in dien vinden binnen 3 à 4 dagen daertoe van hier naer gale staat te vertrecken en in de galjoots te scheep te gaan om sijn E. op baticalo te laten aanstellen en naer verrichten saken aldaer en op trincoenemalo naer jaffanapatnam voort te reysen van waer sijn E. occagie hoopt te erlangen uE. groot achtbare te adviseren —

Ditten eijndelde &ca, onderstont uEdlen groot achtbare onderdanige getrouwe gehoorsame en hooch schuldige dienaren, en was geteeckent Laurens pyl, thomas van rhee, Edemont van Stenevelt, W. vander beek, Joan. fauconnier, en floris blom secrets in margine Columbo den 31en Julij anno 1662 —

Aande hooch gebiedende heer
de heer laurens pijl gouvernr.
des magtich Eylants Ceylon
en raat van India &ca.

Mijn Heer

Opden 11en deser sijn eenige monsieurs van sijn Coninglijke majt. met 36. potten vol koeckjes en 6. vol souт om opden dronck te komen tot mijn of gesonden als ooke een al aende hier bij de secretis diwara met meldinge soo hij seijt my door ordre van sijn Coninckelijke majt. te versoecken ickx weder toestaan dat den lewen...

met

Van Ceylon onder dato 31e July anno 1662

menschen (die mi buijten menigte dienste was en
daerom verscheijde malen den neck na boven
gewerght) nu met de afgesondene heeren nae Candia
mogte gaan sijn Coninglc Majt daerbij verseekerende
verwachten ick eenighsints daer over bekommering soude
sijn, geen 8 dagen soude verbij gaan of ick soude
mede sonder menige sijn mij voor des keijsers troon
vertoonen, en op dat bij weijgeringe de vorstelijcke
eere onder 't aenkoomen van veele volcks geen krenckinge
soude komen te lijden moste hij mijn silx in alle
stilligheijt voorslaan, het antwoort was dat ick mij
over die saake schoonse met de Coninglc belofte
en toeseggingen niet meer verder gincke soo heen niet
soude bedroeven als veel liever in dat sijn Coninckl
Majt komt versoecken het geen den grooten monarch
maer hadde te gebieden, als staende alle onder de
gehoorsaamheijt vanden keijser, ook datmen veel
alle uijt dien insigte waeren gekomen doch ick voor
al om tot ons grootste geluck den vorst op het
alder nedrigste te begroeten, maer dat het den
Coninck gantschelijck tee stout en int Ko. believen
was d'een vroeg en d'ander laat te roepen en soo
een groot eere aan te doen selfs bij aldien den
keijser al mijn ondergeschreve volcke souden mij
quame op te ontbieden ick mij nochtans daer quade
soude moeten vergenoegt houden en met gedult
al wagt ick liever in vrede of waere dat souden
de minste overtredinge de Koninckl ordre tot

een

en verschyninge afvragen 'tgeene tot mijn grootste
vreugde nu eenmaal, by 'teyndigen van eenige dagen
naer 's keysers eygen woorden, die niet konnen [illegible]
gaan, en genoegsame versekeringe zijn, soude geschieden
waertoe ick ooke den anderen dach de Mediciens die
met den levens waechten [?], en zijn godt soude opgaen
int generaal hare hulpe versoecken, oft 'tgeene
de Coninckelijcke gedachte (gelijcke menen male volgens
de gewoonte des grooten rijcx saake was geschiet)
van mij af getrocken werde met versekeringe dat
niet tegenstaande ick van dach tot dach in kraghten
afnam nevens groote draeyinge des hoofs int aenschouwen
der lucht, ick mijn egter als een getrouwe dienaar
gelijck ooke niet beter en weete, of hebbe den gedurighen
tijt, op het eenigst waecken, na plicht gedaan
over 'tConinglijcke geschencke gedragen soude, en daer van
niet afraten, alwaert 'tonderschragen van ware
dienaars daertoe verplicht, opdat ick volgens mijne
belofte ten dage mijns overmatigen sieck zijns, gedachte
in geen gebreke soude blijven van dat mijn ziele
voor mijn godt, 'tleven voorden Coninck en 'tlichaem
voorde wormen was, en die op offerden, wat 'thebbent [?]
zijnde nochtans tot zijn Co:e Maj:t tot die uijterste
extremitijt niet soude laten komen, maer
int tegendeel eenmaal na 'topenen mijns casts,
demissie vergunnen, en tot uEd:t met een gewenste
vergenoeginge afsenden, waerop d'e Mediciens

met

Van Ceylon onder dato 31.e Julij anno 1664

met den drovigen berouwe vrachten (die souden mij
niet gaern gints, meenende straff op sijn weghlooper
soude volgen, ook niet gegaan soude hebben, indien de
versekeringe van hem in acht dagen bij te sijn niet
hadde aangemoedigt) vertrocken sijn onder 't doen van
een toun alamode, hebbende den dessave ordreplat
alvorens ordre ontfangen om met weinige verweeringen
hem te gemoeten, welcken voorval mijn andermaal
doet gelooven ick 't geluck niet sal hebben van
voor den keijser te verschijnen, en 't geene mijn
gevoelen hier over overtuijgtbaarder doet sijn, is 't seggen
van mijnen getrouwen looper die met d'ole van d'heer
dessave swanewel (den eersten junij gedagteeckent
en bij 't koomen van 's Conings brief mij overlandigh
opgehouden sijnde, en nu 3. dagen geleden komende
van geloont te hebben, ick met weinige hoveringe
daartoe alle dagen meer en meer preparatie
wiert gemaakt, ook dickwils ordre gegeven
maer wederom door tijdinge van ongeluck weder
soude afgaan, soo dat ick met absalom in opsigte
van sijn vader david, wel mach seggen, waaerom
ben ick hier gecomen, soo ick des conings aansigt
niet mach sien, verder seggende sijn coninglijke
majest. genegentheijt tot d'Ed.le en doorluchtige
Comp.ie groot was, maer in logen kop opgestijgert
waaromme d'Ed.le ole op den 22en junij geslooten en
bijden keijser den 25en dito g'opent sijnde, voorgelesen
wiert en daerop doen leggen niettegenstaande

ware

Van Ceylon onder dato 31e July anno 1664

twee geschenckens opden vaer sage, u Edle niet alleen
noch geene van beyde den vorst ter hant gestelt, maer
het noch daerenboven de gedachten of niets bevel
gegeven tot een vrinde, daerby voeghende, dat u Edle
en den heere heefft zal.er alleen maer voor getrouwe
gouverneurs in 's keysers dienst waere te houden, ende
te achten waer over de discoursen der hofsgrooten
veele sijn, die hij wel sal eerst konnen nederstellen,
als dat d'Edle en doorluchtige Compe.en 'twylant contom
eêst, en 'twaeyinge dat wy hebben door haere goede
diensten onder 't afbidden van 's keysers goede herte,
onder laest staet toegevoegt te werden, ooke
gelooft dat sijn Koninglycke Majt. uyt 't opstapelen der
4 konings brieven, alleen de getrouwheyt van u Edle
sal werden welde bespeuren, en uyt bemercken, ooke
of niet eenige vyantlycke actie of uytspoorige
gramschap en mismoediet. sal opvolgen tot vastes
synde icke ooke niet wanneer werden bewaren, vragen
souden ter proeff gestelt sijn, en het den keyser als
een toestemmingh willen gebruycken, om voor mijn
opgaen, soo ... laeten leggen te sien of mijn hert
niet was verwelt, en maer met eerzuchte woorden
die altijt van getrouwe diensten overvloeyden, was
overblasen, en soo sijnde door dit versoeck, ...
een uytwyckende gelegentheyt met weygering
tot het opgaen van mijn volcke, souden mijn ...
te voorschijn komen, en mijne valsheyt gelyke-
omnit goet ontdeckt werden, maer een yder

heeft

Van Ceylon onder dato 31e July anno 1662

recht sijn gevoelen bij sich selfs, voor 't laast mij beggende
den keijser aangedient was, 't Colombos geschenck met
's Conings brief aenstelt sijnde op quam, en onaangesien
UEd.les ole weijnige dagen voor afgaande int mingste
daar geen gewach van maeckten, had het den Co:
nochtans niet weijnigh geliefen te gelooven, terwijl
het door ooge getuijge was bevestigt, ook daartoe
alreede eenige keijsers om het schijn van waerheijt
te geven, veinde gemaakt, ooch eenige Dessaves
of hoofs grooten gelast om op niemandt daarbij te
beijeren, tot dat 't Candias geschenck bij 't hont opvolgen
soude aan UEd.t overhandigt sijn, waar tijt nevele
besluijten het den keijser lieve behagen soude indien
de renoveers alleen, of beiden op niemandt aanquamen,
maar ick niet, want sulx sijnde soude dese keure
de mont daar soo wel niet van hebben, en ooch
nu staande houden het een verwinninge is dat de
op Colombo soude sijn, vermits anders dese were
soude herwaarts komen, te meer UEd.t versonden
bewijst is 's Majts meeninge niet te sijn, yets al
wast noch soo verdraagelijk, te verdoeken, daarbij
voegende den Coning ooyt maar eene leeft gehad
Jo. Jaar geleden en gesproken sijnde dit is tweelingen
van arede een bewijse van genegentheijt tot
die dienen can maaken, etc., antwoorde dat het
alles voor sijn Coninglijke Majt. was, ook tot dien
eijnde uijt verre landen op ontboden, en vermeende
UEd.t sulx veijlig niet nalaten sout laeten tot
vermaake van sijn Ko: Majt. deser herwaarts op

comen

Van Ceylon onder dato 31e July anno 1662

comen, maar dat anders atoly geen gelucke voor S. Majts
geschencken toebragt, en wat de onwaardigheyt der Cortoonis
aanginck, dat UEd.t door een aangeboore oprechtigheyt vele
soude vragen den keyser met bequamen by geschrifte te
ontmoeten, waarom ick ooke de opgaande Messieurs
was biddende boven gekomen synde, mijn beleeft te
maken de verdraagelijckste tijt om deselve voor sijn
Koningl.e Majt. op te gaan, en ick UEd.t op 't gewensche
aanneemen mocht, die by selyde met d'afbrengers —
van 't Coninckx geschencke, die alle dagen stonde
of te komen, en wij hadde te geloven nu wel waar
soude sijn, op soude gaan, met al 't geene op den weeg
staet, 't geene den grooten godt eenmaal uitreden
van sijn Kee.s Majt. wil insterken en UEd.t met alle
die UEd.t lief en waard sijn, met sijn hemelse —
troonwagt omringen, op dat UEd.t op 't laatstaande
tocht van alle onheyl mocht bewaart werden, en
UEd.ts Ziele noch vele jaeren uit bondelken
der levendige opgesloten blijve dit wensche &c.a,
onder stont, Wo: Ed.le heere UEd.ts onderdanige en
altijt getrouwen dienaer, en was get.t, J. Cuyjcq v.
Mierop, in Mongum, attaly den 15e July 1662, —
Lager stont, mijne 2 brieven vanden 2 april en
11e meij opgesonden, blijven noch aan 't hof in handen
der brengers ongeopent berusten, niet om dat des
keysers daar over misnoegt is, want ick koone
bij menichmaal sonder mij daar in te roemen
gesegt hebbe, die gesant is bequaam om mijn Edel

te

Van Ceylon onder dato 31en July anno 1662

te vrumen, maer misschien om mijn aen te vragen, het
de manieren van dit lant niet en is, gelijck oock koone
nooyt gesoonten hebben gedaen, noch mogen doen, te
schrijven, een iiix gebeden, sijnde vanden eenige anatclios
met bysondere vragen vanden Ko:e tot mijn afgehouden
mij verwekkende ick in't korte sal opgaen, doch 'tis
om mijn dese quade dagen wat te moesten hebbende
andere staende houden den keyser die niet sal aansien
en daerom 'tvolgen haeres godts dienst in dese maent
gebruyckelyck niet sal waernemen

Aan d'Edle Heer Laurens Pyll

Extraordinarij raat van India gouverneur
over 't Eylant Ceylon, de cust mallabaar
madure En den aencleven vandien &c.a
ende syn byhebbende raden

Ick hebbe van Poulus Cornelisse van Coppenhage aengename
letteren van uEd.t wel ontfangen, waerin vermaent quelende
dat syn Ed.t niet wel konde begrypen om dat ick wat
donckere hadde geschreven, om seker redenen die alhier
in ouwer tyden syn gepasseert, van Beudiandis de Costa,
niet dat ick niet schryven of dichten can, Heem
alles metten tyt, aengaende de saecken die alhier
dagelycx int hof komen te passeren alsoo selve
syn Ko:e Majest. is al in syn dagen, al wat van hem
voort gesprooken in een ogenblick wederom vergeten
werde, qualyck opnysen van plaets daer hy sit, maer
mijn godt dunckt niet anders kan aenmercken als
goede genegentheyt die altyt tot d'E. Comp.e ende
uEd.t

Van Ceylon onder dato 31:e July anno 1664

u Ed:t draagt, maar het dient niet weijnich te langh dat
geschiet door luyjgheijt vanden outstendom, daar gaat niet
een goddelyck dagh voor by of comt order om alles claar
te maken, om te vertrecken, en onder heer Joachim
Cuyke in te laten, mondgammaweerale op cottiawelleegena
met twee nogels ververachten alle ogenblicke, onder ander
opperhoofden die mede naer beneden staan te vertrecken,
als mondello adigaar, welandawatte gabadorale, gajonaeke
en cottiabaderale van 'sconincq Elephant dat is anthony
de onde J: July, een fransman mordandinan van beneden
paardestal en corrowe vidaen daer, noch twee
rattarale als oedanowatta en Sattinowawna (mondello
rale is mede op kottiawelegalena) dese genoemde
hoofden nu ontrent seven maanden geleden, dat
haar canassens en matten gebonden syn geweest
niet veele bevinnende bewerkinge, waarom of om
wat reden dat dese saake niet voortgegaen is,
hans sneebeecke met seven soldaten met haar volle
geweer onder hebben haar goede maanden al ontfangen
en vermeent, als yder 26. larynen een roode muts
en een partheleeren, hans sneebeecke 90. larynen
2. p:s zyde kleeren en een roode muts, versoeke
syn Ed:le heer oetmoedelyke dat syn Ed:t vastelyke
gelieve te gelooven 'tgene alhier te boogen staat
want menighmael heeft selfs van syn ke:e maj:t
gehoort dat de hollanders syn dienaeren waren
en altyt syn spreekwoort is waarom syn volcke
het qualyke comt te maaken, ick sal u dadelyke

met

Van Ceylon onder dato 31.e July anno 1682

met handen en voeten inde kettingh naer mijn Hollanders
toe sturen, om aldaer te laten straffen, wy en konnen nu
niet anders bemerken, als syn koninglyk majest. savont
of morgen sal comen te rusten 't Eylant en gansche
commissie alsdan voor de hollantse natien sal verstrekken
als haer eygen patrimonium, hiermede kan syn Ed.t
alles regeeren en practiseeren soodanich daermede
omgaen, maer als syn Ed.t noch vijf ofte een volgende
jaren int gouvernement mach continueren sal ick syn
Ed.t het gansche Candy ter hant stellen nu omtrent
6. dagen geleden isser verdoem een tydingh gecomen,
dat 21: france schepen voor by Batticalo syn geseylt
en tusschen Codiaer en Trinq:m ten ancker lagen hier is
by syn Ko: Majest. verstaen dat fransche schepen
syn volgens oock vande Braminas waerom versoeke
aan syn Ed.le seer ootmoedelyk met den eersten
waerachtige tydingh gelieve te geven, om onse Ko:m noch
rapport te mogen doen, dat de Zaeke van Sy Ko:m
Eyke? niet ruste blyven, gelyck genoech gerucht is
geweest, van nu of aan sal syn Ed.le alles bekent
worden als tydingen deses maer vande gecontinueert
is, en krachtigh in onse Commissie, soo sal alles vande
met letteren connen rapporteeren, en bekent maken
'tgeen hier om hals recht laten brengen niet anders
schuit als malkanderen valscheliken verklickten
om in gunst van syn Ko.le Majest. te komen, inde 'tverleden
january is om hals gebragt Rayungama rale? tis

Ed.t

Van Ceylon onder dato 31=en July anno 1682 -

het principaalste opperhooft in bandij, en is drie maal
odigaen en altyt bestaen geweest, dan een gounda van
matale gent. . . . bandaone van E. bendr, korille
brack mauwrale, viane mottenale die atte patte loogh,
hem hadde desse lijn van een jongen die altyt 's Conincx
betels rolletie droogh, hebbende dese ingestooken om
inde calckdoos fenijn te doen, verleden jaan sijn
15. sten de kop afgeslagen ooke soodanige geringt, dat sick
tegens den Coninck waende opstaen, en souden te wellen
meniche jongens die op de vogels passen nu 3. dagen
geleden, beneffens contentsien, en Jan lente van lievelt
die over koemen loopen van 't fort adady met 2. paerden
is door E. order met 2. jongens van de vogels passers
helpen doen pynigen, om te confesseeren, off sij yemant
yets gegeven hadde in haer handen tot nadeel van dien
Co:re, van nu off aen sal ick een dagregister houden
om sijn Ed.t van alles bekent te maeken, om daer van
sijn Ed.t te mogen doen ongelieven, 't geen betroude
is in 's Comp.s dienst, en ons arme gevangenens hulpsaam
te mogen vaeren, gelijck menigmaal is getoont, ick
sal doen tot contentement van sijn Ed.t maer sijt
gelijck wy spreeken bonum vayniom agniysn genom,
betmodraty sumtum, aengaende de Ke: Majest. en
u Ed.t sal in korten tijt 't bogaerde gesloten voorden
alle poorten en gravetten sal opengedaen worden
om naer colombo, gale, en nigombo en meer andere
plaatsen sijn sijn waille, handele, en handelinghe
als

Van Ceylon onder dato 31.e July anno 1682 —

als nooyt geschiet was gevraeght te laten doen; dat
is de vaste meeninge van sijn Ed.le Majest. die ydelheden
kan aenmercken nooyt eenige genegentheyt hadde
getoont tot eenige andere natie, of dat wy konnen
bemercken de fransche ambassadeurs in drie jaren
niet gepraesenteert werden g'estimeert 2 graet minder
als voor desen S.r Sudy, duplisy, doen blom metten drie
in dienst is aengebracht duplisy en blom hebbent
dat sy inde kettingh sijn gebracht en geen bedieninge
als gem.te S.r Sudy gangadde nindagam wilimaeruwijen
corrowe tot vidanen alle onse gevangenen die
te voet staen te vertrecken, alle dagen ½ mede de
rijst met wat zout coocken pepen en toespijs,
die op parnegamme een medijt rijst daegs S.r P:
Molgen, versoeckt in dt. seer ootmoedelijke een
attentie dat sijn Ed.t de gunst wil geven en gem.te
Molgen wederom antwoort te schryven, doen mij
vromheyt hebbe ick hem dickmael wat toegesproken,
een letter voorde toos hebbe ick gehouden, die ick
vastelijck geloove by sijn Ed.le al ontfangen sal
wesen, Blickl.t heeft geen bedieninge in een rout
jaer gehadt, en al mede niet gepraesenteert maer
vertrouwe in een corten tijt in eenige plaats
sal g'employeert werden anthonio de Costa, —
Godbatte ralle, en mara gamdrale, altyt oleus
ontsonden van moragammenrale, die tegenwoordich
dessave is vande 4 corles, om dat in Zingaleese taal is,

verdeelt

Van Ceylon onder dato 31 July ano 1682

verseeden door mijn hant geschreven, maer waerlijcke —
vermenden om dat soodanige namen werden gevraagt, en
ebens aenden Ko:ll aengedient, nae onse presumptie
soodanige figuren van niet niet gaedigheyt gekleet
wesen, ick soude u Edle noch langs geschreven
hebben, doch door gebreke van papier heb ick 'tgeheele
6. vellen papier is mij niet eelandigh, versoecke
u Edle seer ootmoedelijck mijn voorg: dijtse capitaal
dat ick moste staen komen dat sal alles ware wesen,
en veel papier om alles duydelijck ter penne te —
brengen niet anders dan bevele u Edle inde handen
godes verblijf mijn gedachtenisse aan mijn getrouwe —
vrint monsieur E. van Stenevelt, in kleine —
en in broekelijcken, (onderstont) mijn heer u Edle
alderonderdanighste en geringe dienaer, was get:
M. Gomes, in margine, Langerbakitte adij 9e Junij
1682: Lager, versoeke m. Stenevelt seer ootmoedigh
om veel pollevier —

Aand. Edle Heer Laurens Pijl
Extraordinaris raat van India gouvern.r
over 't Eylant Ceylon de Cust Mallab.a
Maduxe enden aencleving van dien

u Edle aengenamen vanden verschen courant is mijn —
seer wel ter hant gekomen, waeran wij verstaen hebbende
de goede genegentheijt die u Edle tot ons is dragende
onder onse arme gevangens, want dat soo niet en
waer

van Ceylon onder dato 31e July anno 1682

waas souden wij arme schapens verlooren gaen 'tsedert
t'jaer 1660. den 26e Junij dat ick door d'Edle heere
R. v. goens met monsieur francois v. b. alhier in
candia ben overgehouden, is in scompus dienst tot nu
toe geen clagten over mijn gevallen, hopende den —
almagtigen godt 'tselve sal laten continueren tot
ten eynde mijn leven, wat sodanigen soldaat merits
is sijn Edt. wel bekent de almoesen die sijn Edt.
aen ons vrijgens ons groot gebreck is doende sal
den almachtigen godt weder om aen sijn Edt. laten
gevoelen hier sijn wij verscheyde reysen met groote
preparatie claer geweest om onsen heere Jonckheer
raijke met een groote Deen te laten opcomen;
en waer dat aen hooft gelopen is mijn onbekent
acht gevangens met hans sneubeeck in haer volle
geween souden mede overgehouden werden; sijt
pieter molijer heeft sijn Edt. mondelingh verhaelt,
in hoedanigen gebreck en aermoede hij is steckende,
maer hetwelck dienst hij niet toeschenden, een
hij de eere geniet om een letterken van sijn Edt. te
ontfangen, brengen selve sal onse patermaeder —
beijeren voor altijt, om dat hij in scompus dienst is
verplicht, tot schrijvens dat ick in dese moghte
verkrijgen hebben sal in monsieur gaends sijn letteren
taerlijck kunnen te sorgen sijn, nu laughst heb
e voor sijn Ke: Majt. gepresenteert geweest,
on sijn Edt. mede indagtich geweest en mijn

om

Van Ceylon onder dato 31.e July anno 168

om raet gevraagt aengaende de pays, en tot antwoort
gegeven dat in mijn goet dagt in corten tijt een geruste
vrede moeten geschieden, als syn Coninglyke Maj.t geli
Wiewelde Scheyde of en vernewe i Ed.t inde Lotte godes
Ende woude uyt des herten grout veel gesontheyt
en Zegeninge, en wy bleyven verwaghten de almoghe
naemelen syn Ed.ts milde haut sal opengedaen
werden, ondertout i Ed.ts onderdanige verplichte
en geringe dienaere, was get.t Poulus commelisze
jn margine, Langraukulette den 29.n Juny ibid. lagen
per brenger deses heeft my verleden van sestien
rijx.rs toegevoeret, die syn Ed.t my heeft geliefen
toe te senden, ende blijf hem sestien rijx.rs schuldich,
mi corts is hier eenige tydinge gekomen, dat
21: francse schepen battiealo en cottiaer syn
gepasseert

Aenden Ed.les Heer Laurens
Pyl Raet Extraordinaris van
India en gouverneur over
'tEylant Ceylon ende Cust
mallabaer madure, ende
aenkleven van dien

Voorts maak icke u Ed.le bekent als dat het in het
3.e jaer is dat icke int hof van sijn Co:e Maj.t ga
heb en moet daer alle dagen ontwent en tyde
Maj

Van Ceylon onder dato 31e. July ano. 1682

majst. versterken soo dat de koninckelijke majt. niet
swerven en kan of ick hoor het altemael, het sy dan
wat daer voor valt / voorts soo maake ick uEdle. bekent
als dat op Coljaen 20. schepen gekomen syn de helft van
fransen ende andere helft vande spaecken en dat de
vice roy niet gekomen is met de andere schepen
voorts soo maak ick uEdle. bekent als dat al de —
opperhoofden bereit staen om alle oorlogen af te gaen
en den ambassadeur in te halen met groote Eer het
welcke waerachtich is, dat noch veel wat last vallen
sal, dat wil gelooven doordien syn Kole. majst. wat out
is, maer het is waerachtich dat die vrede voor seecker
besloten sal werden nae oogen schyn want nooyt
sulcken wercke in twintich jaer niet gemaeckt en
is geweest, maer soo uEdle. van myn eenige dingen
te verwachten wilt hebben soo sient myn den letter
ick sal uEdle. rapport doen van het geene dat
alhier voorvalt, als een trouwe dienaer voorts soo
blyf ick uEdle. dienaer, getr. Fredrick Ambrosius
Pennequin, lagen de groetenisse aen myn broeder
Louis Ambrosius Pennequin, den 30e. Juny 1682 in
Candia gedaen

Kennelyk sy aen alle Christen natie welcke desen
sullen sien, ofte lesen, dat ick Edwart Greenhil
schipper op 't schip genaemt de Agent groot ontrent
londe t ponde lastlick ton, toebehoorende de Srs —

Mattheus

Van Ceylon onder dato 31e July ano 1682

matheus vincent, en Edward Littleton, coopluyden synde geestimeert van bengale na gamron, in persia geladen met fyne laakenen, candy suyker en witte poeyer suyker, maer door contrarie wint en weeder, genoodsaackt geweest, om tot gale in te loopen (synde een baay gelegen op 't Eylant Ceylon, in possessie vande nederlantse oost Indische Compe.) den 27e may ano 1682 in loop synde daer we hadden mogen blyven, totten tyt dat het saisoen des jaers soude mogen dienen om de reys naer de voorsze plaats (gamron in persia) te voorderen, maer contrary 't gebruyck vande christen natie, ben ick door de heer Commandeur Salomon lesage gedwongen geweest van daer te vertrecken achterlatende seven van myn matroosen, de schade van 't schip en capitaal ter somma van tien duysent ponden sterlings, waer over ick Edward greenhil voorsz protestere tegens den heer Commandeur Salomon lesage, op alle voorvallende schade, die het voorsz schip voor laden aancomste in bengale soude komen te lyden, jn kennisse vande van soo heb ick desen, beneven noch twee getuygen met eygen handen onderteeckent, gale den 24 Juny ouden Styl, Zijnde 34 Jaer der regeeringe onses Souverains heer Carolus de 2e ko. van groot brittangie frankryk, en yrlant beschermer des geloofs &c. ano 1682, was get. Edwart greenhil, ter zyde stont als getuygen, alexander buckman, en henry greenhil

Van Ceylon onder dato 31e July anno 1682 —

greenhil, onderstaende voorenstaende brieff tot ecke ondergeschreven Abraham verlet adsistent in dienst der E. Comp.ie ter ordre vanden heer Commandeur Salomon Lesage, soodanich uyt de Engelse inde Nederlantse — spraeke getranslateert, inde Stadt gale den 31 July ano 1682, was get.t Abraham verlet

Batavia
aan d'Ed. heer Cornelis
Speelman gouv.r generaal en d'
E.E. heeren Raden van India

Ed.le Erentfeste hooch achtb.e
manhafte wel wijse voorsienige
seer genereuse heer en E.E.
heeren

ontf.a tot bat.a 25 7b. 1682
p.r t'schip macassar p.r de E.
R. Casembroot

Hooch gebiedende heeren

Dese weijnige eerbiedige letteren sullen eyndelijk dienen tot geleyde van het costelijck retourschip maccasser den 27e der jongst gepasseerde maant van Tutucorijn hier op de buyten reede geanckert alwaer in het selve boven 256 packen gebleekte salempooris 98 packen gebleekte guinees lywaat en 3 d.o roerovellen op laast gemelte plaats gekocht ter ordre vande E. heer Gouverneur van Ceylon Laurens Pyl en den raat tot colombo noch hebben geladen soo veel canneel

als

Van Ceylon onder dato 31e July anno 1682

als door in eenigsints ligt kunnen vinden geschiet
bestaande de quantiteyt in 600 packen, waermede
gemelte bodem soo vol is geraakt dat de overleden
nevens onsen Equipagie m(ees)t(er) verklaren geen de
minste plaats meer overigh te zyn om yets meerder
te konnen bergen, gaende inmiddels hier nevens tot u Ed(el)e
Ho: A: een packje met sogenaemde monsters
kleeden ons per het jachje Mallabaer van Cotchim
toegebragt ten gesamentl(yk) montant van f 1130:4:15
gelyk u Ed(el)e Ho: A: des gelievende uyt de factuyra
en 'cognossement hier nevens gevoegt breeder
sullen connen vernemen, zynde ons de expeditie van
voorn(oemd)e bodem door onsen voorsz(egd)e heer gouvern(eu)r
en den raat soodanige papieren toegesonden als hier
nevens volgens het register tot u Ed(el)e Ho: A: in
handen vande E. heer directeur uyt Persia R.
Casembroot gesloten overgaen, aen alle die ons u Ed(el)e
Ho: A: verleenen dienstbiedelyke adsisteren zynde
het schip Sumatra hier of op Malabar noch
niet vernomen, en derhalven soo wy vastelyk
vertrouwen van Tutucoryn direct naer Cormandel
voortgeseylt, mitsgaders desen jare door de hier
hier aengecomene Bengaelse chialodas in
troquie van kaneel mede gebragte en aan de
E. Comp(agni)e geleverde kleeden 29 stuck Elephants

uyt

uytgekooren van vadeckens namen hoochte en gestalte
aen vollgije nevens desen hebben gevoegt, en daer
by gespecificeert hoedanige en hoe veele stucx yder
nachoda heeft uytgekooren, waer van den noch g.dos
aen den nachoda mera vertoogt en hebben vervoert
syn, invoegen de twee restenende tot risico van d'E.
Compe. alleen noch soo lange moeten verblyven tot
dat deselve met de hier noch leggende moorsche
bodemtjes sullen werden vervoert, te wenschen synde
dat gem.te trafiquanten de restenende uytgekoorene
insgelycx gecontracteert waren, en mede naer
bengale vervoert hadden, doch wy vreesen daer van
noch wel eenige uytgeschooten en by haer sal
begeert sullen werden te meer al veele onder
deselve loopen daer merckelycke fauten ingebreken
aen syn, daer op de mooren seer nauwkeurich
letten en wel weten hoe 't swaer sal vallen nader
aende ordren was geleyt om in voldoeninge
hunnen geleverde kleeden Elephanten van d'E.
Compe. aen te nemen, of dat se deselve jaerlyks, wederom
naer bengale souden hebben moeten vervoeren
stellen wy vast voornoemde trafiquanten nauwelycx
de helft der voorn.te uytgekoorene groote dieren
souden hebben willen aennemen, vermits onder deselve
het uytschot der voorige jaeren ten principaelsten

loopen

Van Ceylon onder dato 31e July anno 1662

loopen en door de groote sterckte van dat animaal
geen eenigen bequame beesten op het stal hebben
om aan voornoemde mooren te vercoopen en deswegen
den provisioneele dessave d'E. Willem van Deven
inde jongst gepasseerde maant July ingevolge
van ons doorgaans schrivende recommandatie tot
soulaas van 's Compies swaare lasten in dese comman-
deij het aan geene devoiren te laten gebreken
soo veel goede en bequame Elephanten te vangen
als doenelijck sijnde, door sijn E. besondere ijver en
genegentheijt tot dat werck en vlijtich aangewende
devoiren te gelucken gelaat heeft, uijt coraal van
goddigamme een nombre van 22 stucx goede en
bequame beesten om aanstaande Jaare te kunnen
vercoopen te vangen, en alsoo aande Mooren
te leveren, d'selve sullen comen toevoegen, om
haare geleverde elephanten daarmede in het getal
te voldoen, soo hebben wij soodra maar t'ontschap
hebben bekomen, dat voornoemde beesten waaren
gevangen, voorsz. Heer dessave aanstonts gelast
vande selve 4 à 5 stucx soo spoedich als immers
mogelijck soude sijn te laten comen, op hoope
deselve noch voor 't vertreck der Mooren bequaam
en tam genoech souden konnen gemaackt en
bij haar aangenomen ende mede gevoert, en dan

daermede

Van Ceylon onder dato 31.e July an.o 1682

daermede het geheel voor haer geleverde kleeden
betaalt te werden, doch of hij sulx sal willen luijsteren
en konnen wij u Edle: alsnoch niet adviseren
te meer wij niet nogh weten tegen wat tijt
dat de chiancos hier weder van Tuticorijn sijn
aangebragt, het welke niet lange sal aanloopen, en
waeromme ook bedugt sijn, dat voornde 4 à 5 stucx
Elephanten niet haer genoegh sullen wesen aan
hunl. te leveren, bij welcke geval haer volgens
de ordre van onsen Edle heer gouverneur de rest
den manquerenden credijt van hunne geleverde
kleeden niet wat anders tegens 808 rds. de andere
sal betaelt doch haer tevens aangeseijt werden
dat bij het welke voor een gift aensien, en
in aenstaande staat maecken ~~[doorgehaald]~~ niet
anders dan Elephanten in troque van kleeden
te sullen werden vergunt, wat wij van desen
saecke met voornde Malomedanen hebben sigt
en hoedanig de negotie daermede sal wesen
geschiedigt staat u Edle ho: a: nae desen door onsen
Edle heer gouverneur of wel ons selfs verbiedelijk
geadviseert te werden

Den voornde X.e desshave heeft ons boven het vangen
van genoemde Elephanten, van welckers hooghe
en statuere een notitie hier nevens tot u Edle ho: a:
overgaat

Van Ceylon onder dato 31e July Ano 168

overgaat mede geadviseert dat hoope hadde int cont
noch een goede nombre Elifanten int coraal van
catterbey te bekomen vermits aan die kant een
goet getal dier beesten waren overgecomen en voorgen
ob hoopen hebben het aanstaande jaar aan dat groot
animal wel sal comen te gebruijcken om de over,,
comende cooplieden daer van ten genoege te gerieven

Per desen bodem vaart nu ingevolge vande ordre
vande Edle heeren gouverneur en raat tot colombo
in compe. vande E. heer directeur Cadembroot tot
uEdle ho: achtbare over den E. oppercoopman en
gewesen maturesen dessave michiel de geus met
syn E. familie, god de heere gelieve believende
alle deselve met voorn. bodem een voorspoedige
en behouden reyse bij uEdle ho: agtbaren te willen
verleenen

Onder het schrijven deses comt ons uyt het schrijvens
vanden coopman en hooft van Baticalo en hetgunde
van dat en het district van Trincquenemale de
E. reynier de vos en den raat aldaar gedateert
23 der jongst gepasseerde maant July, soo over
onder den pancasdem lant voogh ontfangen te
bespeuren dat op eenige gemelte plaats den 19en =
Novembris, een Engels schip gepasseert en by die
vrienden verpreyt was zijnde aldaer volgens
rapport der inwoonders, 5½ maanden geweest

en

Van Ceylon onder dato 31en July anno 1685 —

ge Comp:e van twee andere schepen uijt Engelant
vertrocken en over de cust van Sumatra gedestineert
en hadden de Engelse vrienden verhaalt, dat het op
hun vertreck in gansch Christenrijk onder alle —
potentaten noch in vrede continueerde en d'Engelse
kroon met de rovers van Tripoly in oorlogh was,
en mits haar Ho: Mog:en de heeren Staten generaal
onse souverainen met geen barbaren in vrede —
waren, werdt de trafficque en commercie in onse
landen soo wacker en onbeschroomt voortgeset
dattet naauwelijcx matroosen te krijgen waren —
om onse schepen naar de straat en andere gewesten
te bemannen, dat een wenschelijke saake soude
zijn, doch hebben veel court te verschillen met de
tijdingen door den heer directeur Casembroot uijt
Persia overbragt en waarom godt de heere
van herten gebeden blijft de eerste bestendigh
te willen maaken —,

Alleen zijn door de naervolgende persoonen in comp:es
cassa en packhuijs soodanige penningen gestelt
om met UEd:le Ho: A: believen op Batavia weder
te ontfangen als hier onder werdt gespecificeert —
namentlijck —
door den E: heere directeur Casembroot

826

Van Ceylon onder dato 31e July anno 16..

ses duysent rd:rs in cleene abasys in Comp.es packhuysen bewaert om met uwe Ed.le Ho: achtbare believen in rd. veranderen — voldaen te werden . . . . rd. 6000 —

Door de E. Michiel de Geus vier duysent vier hondert rd:rs in cassa die syn Q-aliën by d'E. Comp.e a ½ per cento smaandts op intrest heeft geladt beyde om deselve op Batavia te werden uytgekeert // 4400 —

Door den Assistent François van Boorn de somma van een hondert en agt drieagste rd:rs om aldaer aan s'Ed.le banquet vanden vlot werden gerestitueert te werden // 108 3/8 —

Somma . . rd: 105048 3/8 —

Van verdere drie posten bysondere versche bewyzen verleent onder houders derselve belanght syn uwe Ed.le Ho: a: gantsch nedrigh en eerbiedelyke hoogheden deselve op te nemen aende eygenaers believen te laten voldoen —

Onder voorn.e papieren van onse achtbare heeren gouv.r onder naer voorn.e billet uwe Ed.le Ho: a: gemoveert, een requeste door den Commandeur Lasage aan uwe Ed.le Ho: achtb.e nochmaal gantsch nedrig versocht uwe Ed.le Ho:

Van Ceylon onder dato 31e July anno 1662 —

hooch achtbaere gunst dispositie te mogen verlangen —

End bevehle wij uEdle hoo: a: van hier niet anders dan den generalen rust en vrede die wij godt lof in dese comman-dinge over al hebben waerinne adviseeren hebben hier in uEdle hoo: a: gesamentlijk en yder besonder

Xa onder stont uEdle hoo: a: nedrige hooch geeerde dienaeren, en was get.t Salomon lesage, m. de geus m. Scholten, michiel adriaense, ant. moyaart, melchion been, z. kakelaer secrts, in margine uyt het galle 6e augs 1662 — Lager stont Edle heeren naer het sluyten deses ontfangen wij over den batticaloser lantwegh tyding dat het schip Sumatra aldaer den 24e jongst gepasseerde maent july was voor bij gepasseert en nae Cormandel voortgevaren dat wij niet hebben connen naerlaten uEdle hoo: a: bij desen noch verbindelijk te adviseren —

Translaat uyt het maleijs

Requeste van meneer orang kaya lourmajita aan zijn Edt. de heer generael en d'Edle heeren raeden van India —

boven aan stonden dese woorden op god passende

Zijn zeggen is waerachtich

Mijn heer de heer generael nevens de broeders van mijn heeren de heer directeur generael en de raeden van

Van Ceylon onder dato 31e Julij ano 1664 —

van Indija, alsoock alle de heeren die bij mijn heere sijn,
ende een rechtvaardich en genadich gerigte oeffenen,
over de gene, die misdoen aen mijne heeren de Compe.

Den slaaf van mijn heere orangkaja Corimajita versoeckt
vergiffenisse, onder aan de scholen van mijn heere, en
hoop ick sijn slaaf alleen op de vergiffenis van mijne
heeren de Compe, en van mijn heere alsoo ick sijn slaaf
niet te betoonen heb een mijn en opregte herte aan
mijn heere en mijne heeren de Compe, en bidde ick sijn
slaaf eerst om godts, en daer na om des [illegible]
wille om na Batavia te keeren, versoeckende de
slaaf van mijn heere om genade, ja om duysende genade
met de tranen vande oogen inde maant Radjab 8e
daags finis, onderstont orangkaja Corimajita

Translaat uyt 't Maleytsch

Request van Orangkaja Madalon aan
sijn Edt. de heere Gouverneur Genl.
en d'Edle. heeren raden van India,

Boven aan stonden dese woorden

Zijn Zeggen is waeraechtich

Mijn heere de heere generaal, ende de broeders van
mijn heere de heere Directeur generaal ende de raden
van India, alsoock alle de heeren die by mijn heere
sijn ende een regtvaardich en genadich gerigt oeffenen
over de gene die misdoen aan mijne heeren de
Compe. —

De slaaf van mijn heere orangkaja van Makian genaemt
Madalon versoeckt vergiffenisse onder aende scholen
van mijn heere en stelle ick sijn slaaf alleen mijn
hoop op de vergiffenisse van mijne heeren de Compe.
en van

Van Ceylon onder dato 31e July anno 1682

en van mijn heere alsoo icke sijn slaaf nu te beloonen
heb een klein en oprecht harte aan mijn heere ende de
heeren der Comp:e en bid icke zijn slaaf, eerst om godts
en daarna om des propheets wille om genade ja om duijsende
genaden biddende aande voeten van mijn heere om naer
Batavia te keeren versoekende dit met de naam
van d'oogen fiets 'smaandags inde maant nadzjab, onder
stont zijn slaaf madalon, die dit brief geschreven

Translaat uijt het maleijts

Request van eenen kimalala
Sadi en capn lavott aan zijn
Edts de heer generaal en d'Ede
heeren raden van India

Boven aen stonden dese woorden
Syn zeggen is waaragtich

Mijn heere de heere generaal, nevens de broeders
van mijn heere de heere directeur generaal ende de
Raden van India, als ooke alle de heeren die bij mijn
heere sijn, and' een regtvaardigen genadich gericht oeffenen
over de gene die misdoen aan mijne heeren der Comp:e

De slaven van mijn heere beijde broeders van den andere
versoeken vergiffenis biddende aande schoenen van
mijn heere sweerende wij sijne slaven alleen onder koop
en vertrouwen op mijne heeren der Comp:e en op
mijn heere, alzoo wij sijne slaven nu te beloonen
hebben een klein en oprecht hart aan mijn heere
en mijne heeren der Comp:e en bidden wij sijne
slaven eerst om godts, en daarna om des propheets
wille om genade ja om duijsende genaden biddende
aande schoenen van mijn heere want wij sijne
slaven

Van Ceylon onder dato 31.e July anno 1662

heeren zyn oud en kraghteloos, en versoecken bij syne heeren verlaten aende schoonen van mijn heere om me mogen keeren na Batavia, met of bij onde kinderen en vrouwen, en versoecken bij syne heeren noch eens om diffeerende genaden verlaten aende wetten van mijn heere met de kroon inde oogen inde maent radjab smaandags finis, ondergestont kimalara radi, en

bex.n accoort

Register der papieren de welcke

opgesonden door d'heer Laurys pyl raet extraordinaris van India gouverneur des Eylants ceylon de custe maduré persiade &c.a ende den raet tot colombo geduerende aan d'Ed. heer gouverneur generaal Cornelis Speelman ende d'E.E. heeren raden van India te casteel van galle vaerden gesonden, omme vandaer met de cat opmeer naer Batavia afte gaen namentlijck —

ontfangen den 24 January 1663 per de catl. opmeer

No.

1: originele missive opgesonden door voorn. syn E. en raet, aen hare voorsz.n Ed.e gn: ri: gedz.n —

2: copia d.o door en als als voorn. den 31.e July ged.z

3: d.o memorie voorden hooft administrateur thomas van rhee en raet tot colombo gedateert den 23.e augustus —

4: 25 copie missive door d'E. h.r gouverneur laurens pyle uyt matture den 23.e augusty aende h.r

Van Ceylon dato 24e november anno 1682 —

heer commandeur Salomon Lesage en naer Gale
gesz.n mitsgaders uijt Batticalo p.o 7ber

No 5: twee copia resolutien getrocken tot Jaffanapatnam —
den 29e 7ber en 9e 9ber wegens het senden
van 200 militairen naer Mallabaer, en het
licentieeren van het bouwen van den voorlijcq [?]
en Chiancos [?] dijcken aan den keiser —

6: copia ola door den keiser heer den 24e 7ber aan d'E.
heer Laurens Pijl gesz.n en den 3e october tot
Jaffanapatnam ontfangen —

7. copia d.o sijnde 't antwoort op de selve den 9e 9ber —
afgesonden met den gesant des keisers —

8: copia memorie, ordre en reglement te samen gestelt
door den E. heer gouverneur Laurens Pijl voor
d'E. Joan Bennaijs [?] die rijkste opperhooft van Trincq.
en Batticalo, en den naer gedateert den 10e 9ber

9: copia missive door d'E. heer gouverneur voornt.
en naer tot Jaffanapatn.m den 17e 9ber aan d'E.
heer commissaris Huijsman en naer tot Cochim
gesonden —

10. d.o door als boven den 17e 9ber aan d'E. commandant
de Heijde, en naer tot Tutucorijn gesonden

11. vijf stux copia brieven, door d'Ed.le heer gouverneur
Laurens Pijl en naer uijt Mannaer en Jaffanapat.m
de dato 15e en 23 aug.o 26e 7ber 20 en 29e —
9ber aan d'E. opperkoopman Thomas van Rhee
en naer tot Colombo gesz.n —

12. elf stux copia d.o door d'heer Thomas van Rhee
en —

Van Ceylon dato 24en novemb. anno 1662 —

en raet voornt. de dato 11. 16. 20e augusto, primo en 24 7bris, 8. 10. 24e 8bris 4. en 7e 9bris aan d'heeren gouverneur Laurens Pijl geschreven —

No. 13. copie missive door d'E. heeren commissaris en commandeur Van Goens (?) en raet tot Cochim den 29e 8bris aan d'E. heer gouverneur Pijl geschreven

14. twee extracten uijt brieven 't eene uijt Cochim den 28en maert naer Persia en 't ander uijt laest gemelte plaets naer Mallabaer geschreven —

15. eijsch van diverse coopmanschappen uijt Bengale voor Mallabaer voor 't jaer 1663 —

16. copia missive door d'E. heeren commissaris en commandeur Huijsman en raet voornt. ult. julij aan haer Edelen groot achtb. tot Batavia geschreven

17. copie monsterrolle der lasten en vrijheden op de comptoiren van Ceijlon van 't jaer 1660. tot 1662 ult. febr. gevallen —

18. copia verklaeringe wegens de gestalte van de fluijt Opmeer gedateert 30e novembris —

19. do. wegens de fluijt Vaderlantsche liefde de dato 2e januarij —

20. 2. do. raeckende het gevoelt van 104 stux strengen Bengaels zeijlgaren en de bevindinge van 430. sacken salpeter uijt 't jacht d'Elisabeth en de fluijt Opmeer overgescheept gedagteekent 10. en 17e 9bris —

21. requeste vanden vrij stierman Isaacq Eet geaddresseert aan d'E. heer gouverneur Pijl

22. ext

Van Ceylon dato 24:e november anno 1662

1o 22 open pacquet Spaensche brieven en pampieren door id.n
gesch.n met 't schip Lw. van Middelburch op Gale aen,
gebracht —

23. Cognoissementen vande ladinge in specie —

24. Factuire van d.o

25. memorie vande coopmanschappen door de nachodas uyt Bengale
op Gale aengebracht, en vande selve vanden tiende.ls
verworven mitsgaders wat op die negotie is geavan,
ceert —

26. verclaringe van d'opperhoofden van 't schip Lw. van
Middelburch verleent wegens het schouwe die
deselve met een vreemden bodem ontmoet voor
van Loraen gelaedt gedat. den 24 9ber —

Int Casteel Colombo den 24 9ber 1662 get. Floris Blom

Ampliatie der papieren door
den heer Commandeur Salomon
Lesage, en den raat by de voorenstaen
gedaen als —

7. Originele missive door sijn gem.e E. en Raat onder
huydigen dato, aen hooch gedachte Ed.le heer —
gouvern.r Cornelis Speelman, en d'E.E. heeren raden
van India gesch.n

8. d.o acte notulsgewijs te samen gestelt, waer bij gem.e
heer Commandeur en raad, den voorn. ho: Ed.e heer
Cornelis Speelman als haren gouverneur generael
verclaeren aen te nemen, en daer voor geloven
te sullen erkennen respecteren, ende gehoorsamen

9. d.o register vande negotie boucken des Ceylonsen
gouvern.ts

Van Ceylon dato 24en november anno 1682

gouvernementh met hare dependentien, soodanich deselve op ulto. february passo. sijn gesloten

No. 30. do. do. vande guarnisoenen en scheeps soldij boeken aeswoonende onder stont inde stadt gale den 27en 9ber 1682 en was get. Zacharias ackelaer seets

Batavia
Aanden Edelen Heer Cornelis Speelman Gouverneur Generael en d'E.E. heeren Raden van India

Edele Eentfeste groot achtbare manhafte, wel wyse, voorsz.en heer generaelse Heer ende E.E. heeren

Edele Gebiedende heeren

Den 31en Julij was het dat wij laetst d'eere hadden in alle Eerbiedicheijt met den E. heer dircktuin Casembroot en 't schip macassar aen uEd.le groot achtbare te schrijven, wat echter bedem door verscheijde incon- venienten en dat sijn geweest door de [illegible] wint op gale niet aenboort konde geraeckt werden, ende genootsaeckt wiert naer de galjottes te loopen, al waer hem door 't schip ringombo ... gebrueckende is afgesett, werdt den 18en augustus de reijse tot uEd.len gr: a: heeft connen ondernemen doch in- gevallen de wint ende het werden had weillen tordlaten den hoeren inde baij van gale was gebracht

Van Ceylon dato 24en november anno 1662

gebracht, soo souden de afladinge met de gemackelijckheijt
connen geschieden ende het vertreck daer door verhaest
sijn, vertrouwende met den eersten vande goetheijt des heeren kooper,
dat voorsz. heer directeur den behoude en voorspoedige
reijse sal erlangen ende wij UEdle gr. achtb. onse onderdanige
letteren bevolen hebben, die, echter tot de meesten sekerheijt
en volgens gebruijck in copia hier nevens gevoegt sijn
deselve bodem dan vertrocken ende tot colombo en gale
de noodige ordre bevel sijnde gelijck het brieff UEdle
gr. a. contelijck sal vertoont vanden heer den gouvr.
op den 24 aug.o de visite rontsom dit eylant mede
aengevangen, ende met de galjoots sier en sloep
begeven, als 't jacht nigombo, vaerende in de fluijt
aendenburch, cat opmeer 't jachje cotjaen, en de sloep
de noortkant onder zeijl gaende, arriveerden den 26.
do. op batticalo, van waer het schip aendenburch
met 2400: amd. areecka, en 36. kisten [illegible], naer
bengalen, en de cat opmeer met 1964 amd. en 't jachje
cotjaen met 250. amd. areecka naer porto novo en
nagapatnam hebben gehouden

Doch 't jacht nigombo door gebreck van areecka alleen
met 37. kisten gelt voor bengale, en 150. balen
van 120. lb ijder caneel voor masulipatnam geladen,
en den gouverneur tot kingsz hebbende overgebragt
is den 4en 7ber van daer gedepescheert en den selve
volgens schrijvens vanden heer president Hartsinck
den 13e der selver maent op masulipatnam g'arrivt.
en daegs daer aen naer d'ontlossinge vanden caneel
naer bengale voort gezeijlt, alwaer verlopen

door

Van Ceylon dato 24: novemb: anno 1662

door Godts hulpe dat met alderdeene in kruys te bergen te samen vervoert hebbende 93. bharen peper ijder 2400: amst. annecke, en 246165: ℔ peper behouden hebben sijn geärrivt

En vandien den tijt bandaegen door te schrijven notificeerende den gouverneur zijl aldoende geen bequamen bodems dan de chialoupe de roodekraens aende hant hadde om sijn E. met 1450 amst. annecke naegesonden was, op den 9en 7bris almede naer Coromandel te versenden, om noch tijdig naer ontlossing van die vrugt vaerder met collatounen en andere waeren tot ons te rugh te keeren —

Besijden meergem. bodems soo sijn noch 1780: ams. calpentijn annecke met de bodems Lijssen en Egel, van hier en 300⅝ ams. van Battecalo en Triniquam. met Cotjaer en 't Jachje van die naem naer Nagapatnam versonden, soo dat Coromandel met alle de voorn. bodems 5744⅝ ams. annecke int laeste van 't Suijder saisoen van Ceijlon heeft becomen, waer van by vercoop al veel schoone stuijvers staet in te komen, en daer tot de negotie seer wel sal konnen werden g'employt, ende cassa vrij wat stijven —

Alle voorgem. bodems excepto die naer Bengale sijn versonden, sijn hier alle Gode sij gedanckt weder uijt de Coromandelse kust 't Contoir behouden aengecomen van Battecalo, door de laetheyt des tijts en onstuijmigt. des waeters ons van daer niet meer toebrengende dan 126. balken en 1906. ℔ wasch doch met d'andere bodems sijn ons van Coromandel de volgende goederen voor ons en Mallabaer toegebragt als

met

Van Ceylon dato 24.e novemb.r anno 1682

met d'hoecker 't Hazhoen

19. packen geb.t guinees

78. d.o geruijte negros kleeden

14160. ℔ Sapanhout

6120. ℔ stafijser

300. st.n Kromvellen

met de Lijster

10. packen drongam gingangs

2. d.o raijgaren

2. d.o rouwe dongrijs

10. d.o gecattoeneerde deckens

8. d.o fijne pinasse gingangs

2. d.o fijn guinees lijnwaat

2. d.o d.o salempoeris

8. d.o grove d.os

2. d.o fijne moeris

500. p.s cattoene coussen

19. packen cambaijen

23. d.o blauwe salempoeris

8. d.o Zoolen

1. d.o overlaeten

1. d.o kromme

10. packen Zeijlkleeden

10. d.os chitsen

met 't Jachje Erimequiemale

436. kistjes Sapanhout

met d'Elisabeth

4 packen fijne pinasse gingangs

175. ℔ Zalpeter

20720. ℔ calicatoushout

alles ten bedrage van f 112382:14:13 waarvan voor

Comptoir generaal in faveur van cormandel is

geexpedieert gelijk in contra nader is belast

voor

Van Ceylon dato 24e november anno 1672

voor f 40753: 11: 6: 't gemeene van Ceylon naaldenwaarts is gesonden —

Met het employ deser voorschreven bodems en om dat ons geen andere ordre van UEdele of het vaderlant voor dit gouvernement 't sedert sijn toegekomen sijn wij onvermogens geweest de gerequireerde 705: packen canneel, volgens d'ordinary eysch van 2000. pkn UEdele gr.e a.e te schepen, en waarom door den gouvern.r en commandeur Losage tot Gale en den E. hooft administrateur en raat tot Colombo by memorie en brieven gerecommandeert sijn tot het vervoeren van dien last de katoenen aan te leggen, en tot UEdele groot achtbare te versenden, gelijk dan by desen geschiet met 173 balen canneel 400: sacken salpeter ons van Coromandel toegecomen en vermits den gouvern.r pijl voor het depart van gem.t cat den 11. desen op Colombo te rugh verscheenen is, edoch niet in gebreke wilden blijven sijn E. vanden kruys komst UEdele gr.e a.e by desen bekent te maken, en met eenen uit kort sijn E. wedervaren inde visite rontsom dit eylant vervolgens aan te toonen UEdele gr.e a.e by desen verbiedende aparte versoekende dat wij ons voor dese maal moeten maken gedekt aan de gelatene memorie ende geschrevene brieven, en dat het principaele om desen bodem of cat niet op te houden, en den selve den canneel soo tydich tot UEdele gr.e a.e over te brengen, dat de laetste besending naer 't patria by UEdele gr.e a.e noch te doen, maer te loopen, sullende UEdele

groot a.e

Van Ceylon dato 24e november anno 1682

groot achtbare bij nader en meer voorcomende gelegentheijt.
alles breeder nevens onse consideratien vanden over,
gevraecht —

Wat ordere den gouverneur op sijn vertreck van Colombo
na Gale gestelt heeft sullen uw Edele gr: a: bij een brieff
naer Gale, ende voorsz: memorie voorden raet van
Colombo beijde gedateert 23e augustus des gelevende
uit beijde connen sien, en onder andere bijde gemelte
brieff ontmoeten den gouverneur sijn'e hooghste genoegen
en stiering over den vercoop der Elephanten op Galle ende
en Madde, en bij vaeder verschijninge en aencomste
der Bengaelse moorse niet alleen van meeninge
is, (soo der geen andere of noodigere saacken daer door
verzuijmt werden en komen voor te vallen) den koop
der Elephanten in persoon by te woonen, maer soo't
doenelijk sij ooke bijden incoop der Bengaelse goederen
present te sijn, die ondersoeckinge en kiesinge uijtcomingen
sullen uw Edele groot achtbare bevinden dat mede ten
hooghsten gerecommandeert, en gelast is, dat verder
in alles soo goede ordre en sorge souden hebben te
dragen als doenelijk soude vallen —

Den Gouverneur dan den 26e aug: als geseght voor
Batticalo ten anker komende begaf sich daer te
daechs smorgens vroech naer lant, alwaer alles
in een vredigen staet bevont, ende het fortie
redelijk naer het getal slaven geadvanceert
manqueerende buijten de noodige packhuijsen voor,
huijsen daer noch aen den punt en een guardijs
mitsgaders de borstweringen op het geheele vanuijt
daer

Van Ceylon date 24e November anni 1682

daer aen, en om alles te achtervolgen noch wel 2 à 3-
jaren soude vereysschen, doch vermits trinquinemale veel
grooter wercken en van meerder importantie, en de
cast aldaer wesende de punct sterckte noch onvolmaakt
leggen, is het opperhooft den E. de Vree geordonneert
met het eyndigen van dit jaer de slaven van Batticalo
naer trinquinemale te trecken, om het voorn werck
te volbrengen, en hier aende Zuydkant tot ander
belepen te sluyten, waermede tegens den Europeen,
als maer genoechsame beschuttinge daer binnen hadden,
noch al eenige tegenstant soude konnen bieden
voornamentlijk soo de oost aende noort zyde
met een [illegible] geslooten en daertusschen eenige
randlijnen tot defentie geleyt waeren, maer
dit nu al gedaen zijnde, soo soude [illegible] meer dan de
helft vande oost comen gedefendeert vanden
[illegible] groote en onverwandelijke binnen baij voor
ijder open sijn, waer vandan het geschut op de waters
passen door haere vergaderde affuijten op de gront
leggende, hebben gelast van daer te nemen gelijck
dat selve en andere saaken dat district betreffende
uyt breedere bij een opgestelde ordre en reglement
't opperhooft de Vree en raet toegesonden en
in copie bij desen gaende, staet aengeteekent
alsmede de intrecking vande paggen van
cotjaer, die geheel onnodich en op een seer
lage brackte en ongesonde gront [illegible] waer-
omtrent ook geen wonswaerde te becomen is
en door een [illegible] van [illegible] van dien

van

Van Ceylon date 24e november anno 1664

van Trinquenemale soude konnen afgesneden werden
en door het verkleynen van 't guarnisoen ook niet veel
ontset, en door gebreck van slaven tot verrigten gedwongen
werden, buyten dat de verdeelinge van 't volck in schayden
posten seer onmachtich maecken yets te konnen doen
of verrichten, Trinquenemale heeft den gouverneur
gelast te laten staen soo 't is, sonder daer aen yets te
doen, alsoo niet konnen sien aldaer yets nodich sy-
nde, om dat d'onkosten van 't guarnisoen veel meer beloopt
dan de incomste vande selve is, en uyt die
landen qualijck eens soo veel pacxen rijs gewonnen
als jaerlijcx tot onderhoudt aen 't daer leggende volck
verstreckt werdt, doch soo den posten moet werden
gehouden om geen andere daer te laten logeeren
ofte intraden te vernemen, soude 't selve met
een kleyne vierkante redout van 24 à 30. voeten
binnen het werck en een besetting van 15 à 16. koppen
genoech connen afgesien werden, vermits daer
weynich luyden syn, en een cleen voordeel voor
d'E. Comp.e te verwachten is, buyten dat het niet
doenlijck soude wesen by afcomst van een
Portugesche macht soo lang met soo cleenen
guarnisoen, vandien sijnde landen of inwoonderen
te connen bevrijden, de welcke ook meer tot
de Portugesen en haere regeringe van die van
d'E. Comp.e genegen syn, clagende soo wel als
die van Batticalo over de groote armoede en

'tlaff.

Van Ceylon dato 24.en November anno 1662

't opschieten der Elephanten en vermits die luijden voor
't leveren en 't opstal brengen dier beesten geen of seer
weijnich betaling becomen, en hare tot het vangen
dier beesten niet ongenegen konnen soo daer voor ijets
wierde betaelt, soo heeft den gouverneur geordonneert
dat een soodanige methode sal werden gehouden
en betaelinge gedaen, als van outs en bijden portugesen
tijden in gebruijck geweest, en bij de opgemelte ordre
almede is aengehaelt, mede dat de minsten bij troep
anno passato op die beesten gevallen niet meer dan
2372: Rds: 6: st: komen te beloopen dat weijnich can
helpen tot soulagement der swaere en groote lasten
die daer gedragen werden. Dat geheele districkt
is noch besett gelaten met een getal van 400:—
Europische coppen als 200: op Batticalo en 200: op
Trinquenem.le waer aen de verschre plaets tegens den
inlantse macht tot defensie van 't fortje Batticalo
en 't landeschansje op Cimdacallatte wel genoech tot
besetting souden hebben, maer daer mede souden noch
landen noch luijden tegens Ragias macht connen gedefend
beschermt ofte belett werden dat deselve niet
verdistrueert en naer boven gevoert werden, soo
dat wij godt en Ragias godtheijt moeten dancken, dat
wij daer in vrede 't gewest genieten dat daer soonlijcx
noch van komt, het schansje Cimdacallatte, is
soo sleckt en van weijnich defensie dat den
gouverneur sich daer over heeft verwondert

en

Van Ceylon dato 24:en november anno 1682

en alsoo die vastigheijt daer om geen andere nutten
onder vermeerde, lagt als om d'inwoonders der principaelste
Zantlanden in toom te houden, en sij volgens de gemaakte
contracten de schuldige gerechtigheden van hun gedaly
en bakhuyen souden geven, soo meent den gouverneur
deselve met veel minder volck en costen als nu
souden konnen gehouden en met een kleyne vierkante
redugt als hier voor van Cottiaer is gesprooken, alles
soo veel als nu eenigh vereijschen, waertoe dan UEd:le
groot achtbare agreatie te gemoet sien, niet om
daermede posten ontrent Europianen te konnen, alsoo
daer sulx soo nodich niet, vermits aande openbare
zee en een doorgaende strant gelegen, daer 't moeyelijk
aen te komen en te lossen en laden is, doch 't selve
soude gelijk gesegt, maer dienen om te nader aande
principaelste Zantlanden te leggen, en den ontfangh
der gerechtigheden te hoeden, waerdoor aldaer den
meeste tijdt ordinarij opgelegt, en bewaert, en
hoewel de kleijne posten en op Batticalo 't guarnisoen
hier door veel vermindert soo sal in dat district
tot bewaringh der principaelste vastigheden
al geen minder volck dan 400: Europianen mogen
leggen, zijnde Trinquemale al veel te sterck sijn
geweest, die met het intrekken van Cottiaer ende
voorgestelde vermindering van Calatte, wel meer
dan 200: man soude konnen bekomen, wat dese plaats
noch gewichtigh in achtinge staet, daer van sal hier
naer verder gesprooken, ook bij het afschrift der
andere

Van Ceylon dato 24.e november anno 1662

menigm.en opgeschreven ordre connen vanden 't oost, als
mede dat d'Ed. voorheden en dit soo qualyk soo veele
rijs van gerechtichyt en inkoop cossen bekomen, als
tot eygen consumptie benodigen, 't welck wy vele aen-
vaght dat Ed. soo breet met die landen sint gelegen
als daer vele van voorgegeven, mede Ed. noch vorne
te soeken is, ten deselve tot een prys konnen van
Ceylon sullen konnen verstrecken doo men nu de gagie
van 400: coppen door den anderen op 15. g.len per maant
gerekent en alle gedane oncosten daerop souden brengen
en de eygentlyke rewysen van dat lant becomen
daer van getrocken soude 't last rijs op 400. en 't last
rys omtrent de 800. g.len buyten vragt en stampen comen
te kosten, gelyk sulx int breeder bij de nevens gaende
memorie aangeweesen werdt. In deser lantstreeke
zijn al soo veel Elephanten gevangen werdende dat
niet vele te geloven is als daer van schynt belooft
te werden soo verre sint aen weinig deselve souden
vercoopen, en die tot groote lasten der Jaffanapatn.a
Inwoonderen aldaer moeten gestalt blyven, alsoo de
battecaloose landen die niet konnen onderhouden, staende
op Jaffanapatnam noch op de stallen omtrent 80. stucx
van die groote beesten daertoe vry weinige meer
cooplieden overquamen, omme daer door de reysen
de lasten te doen surmonteren

Ende Off nu battecalo en trinquinim.n soo Important goedt
weert dat om possessie te houden daerom soo groote
lasten moet werden gedragen sullen in d'Ed.len gr: achten
door

Van Ceylon dato 24.en November anno 1682

door haere wijsheijt best connen oordeelen, dat het
voor Ceylons spijscamer moet werden gehouden, het
is als gesegt tot noch niet geschiet, noch connen
ook niet voorsien, dat die landen soo lang niet meer
geoccupeert werden, 't welck sullen wensen, en soo lange
d'E. Comp.en bijde possessie met hoede van regeering blijft
van ijder een daer buijten te houden, staen die landen
apparent niet werden bevolckt en ook bij sulcks
van den Jongen Coninck dan den possessien ragia is,
ook soo ver als nu inde vrede gelaten te werden,
alsoo de Ceylonse Coningen die landen voor haere onder
haere int gemeen altijt gehouden en daer veel werckx
van gemaeckt hebben —

Om nu d'Europeen door Comp.ens forten en sterckten
uijt die lantstreecken te houden, soude licht doen-
de gewoone possessie daer de vastigheden leggen,
soo lang het vrede is connen gebeuren, alhoewel
sulcken beijden noch al bequame plaetsen leggen
daerse met ragias toestemminge souden konnen
en sodanigh in te dringen, doch in tijden van oorlogh
souden de forten doordien van geen behoorlijcke
guarnisoenen sijn voorsien maer ten proije vande
eerst aenkomende vijant sijn, en daerom meenen
wij ons UEd.le gr.e a.e seer wijsen oordeel onder,,
werpende, dat de possessie soo de groote forten
daer niet alreede lagen het met veel minder
costen, volcks en cleender vastigheden nevens
2 à 3 chaloupen wel soude konnen afgesien
en

Van Ceylon dato 24 November anno 1665

en nogh daer door meerder genegen als nu weder geschiet
toegebragt worden gelijck dat uit breede voorheen ook is
geroert ——

De hoofden dier lantstreecken hebben alle voorden gouverneurde
gepresenteert en hij E. met 5 elephanten sonder tanden
beschoncken, claegende haer gesaeij nu eenige jaeren
naer den anderen soo qualijk hadde geslaeght dat daer
door genoodsaakt waeren tot haer onderhoudt en saet
koorn wechens van d'E. Compe waerden 9. à 10 m parras
te leenen, waer door dan seer verarmden, hebbende op is
naer tijts gelegentheijt haer g'antwoort dat sulx
ijder onderworpen was en dat haer labourieheijt
hiertoe veel conde contribueeren, met het maken
van ~~dijcken~~ dijcken om het waeter op haer landen te
houden, waeromtrent alsoo naerlatigh waeren
en hier door dickwils veroorsaakten haer gesaeij
tot geen perfectie quam, haer verders vermaende
tot het vangen van elephanten, cappen van houtwercken
en tot getrouwheijt omtrent d'E. Compe, het
welcke alle bereijtwillich beloofden naer te
komen, daermede dan naer eenige cleenigheden
aende principaelste hoofden geschoncken was,
weder licentie bequamen naer haer dorpen
en woningen te vertrecken ——

Den Gouverneur naer dat verder op alles de
nodige ordre gestelt hadde, gelijck dat uijt
breeder bijde memorie als vooren geseght in copia
blijct

Van Ceylon dato 24en Novemb. anno 1688

hier bij gevoegt is aengetekent vertrocken den 11en 7ber
met de chialoup de Goeverneur van Trinquinmale
naer Jaffanapatnam komende den 12en savonts voor de
pas of de redout de pyl ten anker stappende
smorgens den 13en aen lant alwaer van den heer
commandeur en verdere vrinden wellecom
sijnde, vertrocken noch dien selven dach naer het
besichtigen der redutjes die de provintien van de
Wanni afscheyden naer Pointpedro en soo vervolgens
naer 't Casteel alwaer en ook 't geheele lant almede
in een geruste staet vonden, sijnde alle de hoofden
der provintien en ook de Wannias voor den Gouvr.
verschenen, de laetste sijn D. en desselfs soon [illegible]
met 13 stux Elephanten waer onder 5 met tanden
die gelast sijn gelijke andere boetjes int Elephants
boetjens te nemen, en d'E. Compen goet te doen

Het lants volck claegden seer over de slechte tyden
en de vermeerderde hooft en lant renten dat
niet mogelijck waeren deselve langer te konnen
op brengen, ook dat den gestadigen arbeyt buyten
haer dagelijxen heeren dienst van tyt tot tyt
quam te vermeerderen, waer omtrent gelooft
is dat soodra de fortificatie van 't Casteel sal
ten eynde gebragt sijn, haer dan ook verligtinge
als van outs in den arbeyt staet toegebragt
te werden, en dat nu eenige soo veel souden
verlicht werden als den heer commandeur daertoe
occasie

occagie en gelegentheyt souden konnen uytvinden,
doch wat belangt de hooft en lant renten dat
daarom mede by gelegentheyt soude werden gedagt
en hoe soo veel favuin inden vrijen handel toe
gelaten als den dienst van d'E. Compe. sal willen
lijden, hier omtrent sal dan noodsaakelijk sondering
dienen te geschieden 't zij de minderen van hun
aenmerkende hooftgelden en lantrenten voor
't ontlasten ofte een vrijen handel als voorheene
te verleenen, hebbende d'E. Compe. aldaer geheel
geen negotie van cleeden of andere coopmansr.
gelijk dat anno passo. byde consideratien is
vertoont, en alsoo d'Inlantse hoofden voornamentlijk
de ontfangers d'arme gemeente al meer schatten
en afnemen als wel by d'E. Compe. is geordonneert
soo hebben daer in soo veel redres gedaen, en
eenige van hun ampten afgeset als in die contry
het hoogst connen geschieden, —

Op Jaffanapatnam staen noch een groot getal
Elephanten om op te stallen, waer toe te wenschen
waere, dat genoegsame cooplieden over quamen
of anders sal dat commandement del Zaak al
weder als anno passo. in plaats van te voorden
inde naesten ten agteren komen te treeden, alle
mogelijke debvoiren werden aldaer aangewent
om de cooplieden te nodigen doch het schijnt

datse

Van Ceylon dato 24e november anno 1682

datse met den handel op Tonnadeny en althier meenden
voordeel dan op Ceylon vallen te behalen gelyk dat
uit brieven uEd.le gr.e a: en ook de hooch Edele majores
voorcomen is aangewassen en de vlyte der bramine
Timmerkka van outs ontrent dat volck bekent en voor
tacloon en makelaer heeft gedient, en van yder hooft
dat vertoogt werdt 4 rd. voor courtagie vande coopers
heeft genoten gehadt, en over eenigen tyt hem is
afgenomen geweest, en aen 's Waeskuys gegeven,
onder den selven voorkoomen dat al veele oncosten
te dragen hadde met de coopers over te nodigen en
verscheyde malen met syn vaertuygen herwaerts
te brengen, gelyk hy hem nu weder op syn nodiging
hadden versocht syn vaertuyge ontrent Masulipatn.
te willen laten vaeren tot de maent Januarij
vermeynende genegen waeren over te komen, ende
op dat daer by geen verlies in syn voyagien soude
lyden en vry egter door syn hulpe de coopluyden
mochten over crygen is hem in plaets vande 4 rd.rs
vergunt jaerlycx een Elephant met syn volcke
en op eygen kosten te mogen vangen en [illegible]
d'andere te vervoeren dat wy hopen uEd.le gr.e ag.te
voor wel gedaen sullen aensien, hebbende den
gouverneur de meergem.e bramine gesprooken,
of de coopers van Cormandel en andere [illegible]
onder een contract te brengen souden syn om
d.e comp.e hare kleeden af te handelen, en dat
tot het getal van 80 à 100: st.s jaerlycx vermeende
de kant wel vast souden lichten, doch dat hier

over

Van Ceylon dato 24en november anno 1662

oock dan een nader contract soude konnen gemaakt
ofte geslooten werden, waer over aengenomen heeft
met anderen daer van te spreecken, wij bekennen
dat sooden genoechsaeme coopers overquamen
dit contract d'E. compe niet te voordelich soude
wesen maer in de tyden soo slecht en taeckelycke
soo weynich coopers ventiert werden, is men
genootsaeckt middelen tot vercoop uyt te soecken, dog
vermits daer aen een groot capitael sal hangen, en
wel licht de coopluyden te voordelige conditien
daerby souden willen bedingen, soude het wel
connen sijn, dit werck geen voortganck name, waer
den tyt sal leeren, ondertusschen sullen wij niet
gebreecken over al soodanige middelen te practiseren
als wij sullen connen bedencken dat tot d'compe
voordeel sal komen te strecken

Weynich dagen naer des gouverneurs compst op
Jaffanapatnam quam aldaer mede een van des keysers
principaelste hoofden aen ons overleverende sodanige
olen als het translaet daer van hier neffens
gevoegt uEd.e gr. a. sal vertoonen, waer by niet
alleen verbooden wert om chiancos te mogen duycken
maer ook om deselve naer Bengale als van outs
te vervoeren, wij hebben daerover int breede met
d'afgesondene gesproocken, en vertoont dat volgens de
voorige gemaakte contracten met den keysers sijn
heers voorsaet, alle chiancos moeten aen d'E. compe
gelevert werden, en het ons vreemt voorquam
dat nu verbodt wierde dat zeegewas naer
Bengale

Van Ceylon dato 24e november anno 1662

oengale te verwonen, dat wij eenn sulx buijten UEdele
groot achtbare kennisse niet conden toestaen, maer
dat wij daer over om de oude vrientschap in sijn faveur
aen UEdele gr. a. souden schrijven en nadedien ons dien
tijt mede ter ooren quam dattet 2 Engelse en ooke
2 france met een gevolch van 40 à 50 man bijden
keijser waeren aengecomen om dien heer te spreeken
den vrijen handel in sijn landen te drijven soo hebben
wij te sterke op de contracten willen staen om
den keijser geen misnoegen en die schadelijke
competiteurs geen entrance in sijn landen te
geven geboode daer bij sijnde Ceijlon wat te
nadeelige gebieden souden sijn, en naer niet voorgeset
hadde met het principaelen om den selden chiancos,
en noch vollen handel te doen soude werken, wij
hebben dan den gesant van ter zijden laten sondeeren,
wat quantiteijt chiancos sijn Ma.t naer Bengale
wel soude willen vervoeren vaeren omtrent
gem. Bramine Simmenda soo veel beweijst gevonden
is, dat den keijser sich met de helft van 't zeer
gevaer dat door sijn inwoonderen voor sijn stranden
gevangen wordt wel souden laten genoegen
en d'andere helft d'E. comp.e voor een redelijke
prijs overlaten in afkorting van sijn schult, die
van d'E. comp.e noch te quaet staet, en nadeliet
ordinarie jaerlijcx niet meer dan 25 à 3000 cories
by voorwaerden opgedooken en dat noch van de
slechtste soort, die op veel na soo veel als die
van tutucorijn in de vracht en prijs niet komen

opleveren

Van Ceylon dato 24:e november anno 1682

opsteden hebben goetgevonden den keijser hier toe hoope
te geven sulx van iedd:en groot achtbare souden sijn te —
opinieeren, en dat ondervrijfstigen met het dijgeben van den
Zeegevaer en 't maaken van een vaartuijgh souden konnen
laten beginnen, vermits dan een besending aenden —
keijser schouden te doen, om over dese saeke nader
te handelen, en nademael den keijser heeft geruijmen
tijt met d'E. comp:en in een vaste vrede en vrindtsch.
te leven, ende het niet vaer souden konnen andere
Europeën in sijn landen quamen te handelen, ofwel —
van gemelte gesant ons versekerde dat soo sijn
keijser en Zee brief naer Bengale verleent vrienden
sulx noijt soude geschieden, en dat die geene die deen
quamen sijn keijser met goede woorden soude afsetten
soo is dese saecke by ons en den raet op Jaffanapatnam
in verscheijde opmerckingen genomen ende geconsidereert
het getal chiantos die daer vallen van geen —
groot importe is, en soo veel niet rendeeren —
als de comp:ie by verkrijging van 't selve in haer —
respect in dese contreijen daerbij vaer soude
connen te verliesen soo gemelte natien, den vrijen
handel in des keijsers landen verquamen, bijsonder
datse dan het Zeegevaer door de haven, en hare
Zeebrieven tot verachting van d'E. comp:en
noch souden laten vervoeren, en om sich tot
maintenu van het contract met den keijser
in oorlogh te komen hebben wij gemeent de
saecke soo veel niet te ondertasten en eeven te
sijn gem:e keijser dit versoeck toe te staen dan

als

Van Ceylon dato 24e november anno 1682

als gesegt soo schadelijke nabuuren omtrent Ceylon
te krijgen, om welcke reden wij hopen UEdele Gr: A:
dit ons gedoente voor wel en noodsaakelijk gedaen
sullen aensien, gelijck de resolutie hier overgebrocht
nevens desen gelijck mede de copie van 't antwoort
op des koninx olen gedaen werde bij UEdele groot A:
sullen ontmoeten, dat wij de afsendinge van dese
saacke noch tot aenstaende Januarij en Febr.
hebben uijtgestelt om of wij ondertusschen wegens
dese saacke voorkomende over 't overvoeren van dat volck
geweest gest. eenige nader ordre van UEdele Gr: A: mogte
becomen, te meer tot UEdele Gr: A: hebt gedoogt
de boot van Mercado en Adrapatam wegen als van
ons onder Ceylons gouvernement te bestellen
en den E. heer commissaris en gouverneur Pits
ons aengeseijt heeft sijn volcke van daer te sullen
trecken, soodra eenige van hier sullen derwaerts
senden, tot welcke dan van Jaffanapatnam is geschict
ons ten hoochsten verplicht vindende UEdele groot
achtbare voor die bestellinge van herten te
bedancken, en sullen niet naerlaten aldaer de
negotie op 't voordeele van den heeren soo veel
doenlijcke voort te setten en soo vriendelijk
nabuurschap met den E. heer gouverneur Pits
mede verdere quinsthens van commandeur onderhouden
als UEdele groot achtbare ons bij UEdele Gr: A: hooch
geeerde letteren van 29e aug.o van voorleden
ontfangh hier achter sullen gesien hebben gelieven
te recommanderen alle aenstootelijkheden sullen

mede

Van Ceylon dato 24en november ano 1662

mede inde brieven vanden gemeyn, en ons verige
saken van mindergen voorcomende, de decisie daer
van aen UEdele gr: a: gedefereert laten —

Der Madure beginnen de saken in wat beter staet
als voor desen te comen, vermits de naijboorders
de sterckte Paliam aende Maduresche naer een lange
blocquering hebben overgegeven, en tegens haer —
gegeven woort, dat volck van alles ontbloot, en uijt
geschut, doch den heijdenen besit noch de meeste Zee
havenen langs de stranden, en stroopen en rooven
deselfs volck, noch al de vaegen en dorpen, tot vals
wy hoopen nu haest aende een ijder dal ende,
en de negotie aldaer als voorens comen vanden
voortgeset, daertoe haer de apparentien volgens
de laetste brieven favorabel quamen te vertoonen,

De Coninginne van Atingen comt noch al d'ongedachte
peper en deselfs lading vanden Moor Ottoman
te vercopen, waertoe om die quade gevolgen niet
veel hebben connen resolveren, schijnende die Majest.
en andere verscheijdene Mallabaersche Vorsten
om haere intentien daer al vrij hard op te staen,
want dit haer ongevalligh verwonderde, stellende
vrij stoutelijck als voor desen den peper en annexe
door des heijdens sugge naer Cormandel —
trachten te versenden, dat wy meenen d'E. Compe.
al vrij nadeelich soude sijn, en deselve Conningen
vorsten Mallabaer voornamentlijk den Calicoylandse
d'E. Compe. die vallen schijnen te willen stellen —

mede

Van Ceylon dato 24e november anno 1662 —

met beduydinge geen depeche te sullen laten volgen
en anders tot dien handel te willen admitteeren
en andere landts expeditien meer; deselve tot
groote benadeelinge van Comp.s recht en dienvolgens
respect komen te smeeken ende van niet quader
gevolge soude konnen wesen; soo hebben d' heeren
Commissaris en commandeur Mr. Huysman en den
raat omme haer daer tegen wat ontsaggelyke
te toonen ende alles wederom te remedieeren van
ons 200: militairen daertoe versocht, die wy
volgens genoome resolutie op Jaffanapatnam laten
E. binnen 2 à 3 dagen sullen bestellen weder van
de west al voor af syn gegaen, wat redenen ons
hiertoe gepermoveert hebben, sal 't afschrift van
gem.e resolutie ged.o 29 7bre ende brieven daer
over 17e 8bre naer Cochim en Tuticoryn geschreven
hier bij gevoegt uEd.le gr.e à: int breede vertoonen
over welcke gedoente wy almede uEd.le gr.e acte
agreatie hoopen te ontfangen —

Den Gouverneur den 14e deser behouden van manaer
op Colombo arriveerende bevond hy E. dat gedurende
den tyt syns afwesens d'E. hooft administrateur
thomas van rhee ende verdere leden van den
raat 's Comp.s affairen naer behooren en met
voorsichticht. volbragt en gedirigeert ende
alles met de bovenlanders in een vredigen
staet gehouden hadden, waer door wy Godt den
heere sy daer voor eeuwich dancke, den caneeloogst
vreedich hebben ingetrocken en voor 't [illegible]
gedeelte

Van Ceylon dato 24e November ao 1668 —

gedeelten vande cust van Nigombo en Pittigal [illegible]
(die niet min dan in 6000 packen sullen bestaen) [illegible]
exclusive dat in dese, oock niet min dan 1000: à 1400:
packen sullen becomen, onder de caneelschillers
inden [illegible] oock vande landen uytsluyten, soo dat
geen [illegible] bast, dit dan ter waerde, daer soo ons
daertoe maer genoechsame schepen nu aende cust
komt naer 'tvaderlant sullen senden —

Den 20en courant synde 2 dagen naer des gouverneurs
oncomste alhier quamen bequamen van Gale tydinge
hoe dat aldaer uyt Persia was komen aen te landen
'tschip 't Wapen van Middelburch met 610 balen syde,
nevens 8 kisten met abasijs en mamoedijs mitsgaders
5 alcatiuen, 1 partije bereyde bockevellen en een pake
crassa meddi, dat van Mallabaer op hope dat het
door de vrienden van Persia met minder voordeel
ongestelt souden werden, derwaerts is gesonden, gelijk
uEdle gr: a: dat syde nevens gaende extracten der
brieven door d'heer Commissaris Huysman naer
Persia en derwaerts geschr:en, en van Persia naer Mallab.
des gelievende konnen b'oogen, en alsoo geen schilders
hier niet seer gevallen syn, gaende selve op —
'tversoecke der Persische vrienden nu met de tot
opnemen tot uEdle gr: achts over als mede, meesten
meestendeels doch de moussons dien tyde syn nu niet
mede overgekomen anders souden wy daermede soodanig
hebben gehandelt als uEdle gr: a: daeromtrent hebben
gelieven te bevelen, de Syde sal alleen [illegible]
de eerste besending der retourvloot op Batavia
niet souden beloopen werden, opgeleyt, en met de
schepen van hier volgens uEdle gr: a: voorschriven
gegeven ordre naer 'tvaderlant werden gesonden,
doch

Van Ceylon dato 24e November ao 1682

dat of de waare by u Edele groot achtbare geprojecteerde
bodems naer Europa tot vervoer der patriasse retouren
alle der cannel zyde, benevens patriasse nevens de retouren
die wy met de 2 fluytjes Quelderwagen en Wittecat
van Zinatte verwachten, sullen comen vervorderen, daer
aan 't wegsteven al zeer, en sulx te verwachten waare
dat ons gelyke anno passo den groote fluyt uyt Bengale
toequam, die veel licht almede zyn ladingh zoude
kunnen becomen, doch nademen wy noch geen zekere staat
kunnen maeken, waar ons uyt Zinatte sal toecomen,
ofte hoe groot den wederom bodem sal zyn die u Edle
groot achtbare buyten Hendrick Maurits naer herwaerts 16
sullen gesonden hebben, kunnen niet veel de zekerheyt
nu over schryven, u Edle groot achtbare verseekerende
dat wy des doenlyke zynde geen geduerigen sullen
overhouden, als zynde daermede ook vertrocken de
ware gem. fluytjes Quelderwagen en Wittecat alreede
wy met het versoeck van de cat opnemen met comende
dan niet meer aende Lant zouden houden als de oude
en sough vertimmerde cat ... en 3 oude of
gevaren bodems Egel, Cygne, en Borgwout zynde
de casse daervan onderhanden en de waare andere
sullen desse gedaen zynde, almede een beurt dienen
te hebben, soo dat u Edle gr. a. by dese occagie en ons
noodige schryvens genoech sullen zien dat wy byna
geheel met bodems uyt en afgebaent sullen
zyn, onde noodige diensten by soodanige voorvallen
niet langer kunnen verricht werden, buyten
dat ons de noodige materialen en timmerluyden
comen te gebreken om de oude bodems te repareren

waarom

waerom dan andermael niet konnen naerlaten uEd.
gr:e a: bij desen op het vriendelijkste te versoecken, dat
ons uijt het patria 2. à 3. backers en kuypers mogen
toekomen, mitsgaders de gevorderde timmerlieden
en materialen. 't Jacht de Elisabeth dat de militie
naer Mallabaer sal overbrengen, sal aldaer gelijk
anno passato dienst doen, doch daer aen eenige
vertimmeringe noodich, en vrij daertoe onbequaem
sijnde, sullen 't selve den heer commissaris Huijsman
bevolen laten, en naerdien gemeent werdt 't schip
't wapen van Middelburgh door sijn ouderdom en dat
wel hoogh en kostelijk diende vertimmert, om
naer 't Vaderlant te connen gaen, soo hebben ten
meesten dienste goet en noodich g'acht gem.e bodem
hier aen te houden, omme den selven naer Mallabaer
te senden, en ons een ladingh houtwaercken, kodeijden
en peper toe te brengen, of andersints soo aldaer vragt
goederen voor Suratta in gereetheijt mochten sijn
ofte een lading peper voor Persia hem daertoe
te employeren, waermede dan al vaerdelijck hier
soude connen sijn, om met den aenvang last naer
Cormandel en van daer met cleeden tot uEd.e gr:e a:
te konnen gesonden werden, doch soo aldaer voor
gem.e bodem geen vragt goederen voor Zuratte ofte
een lading peper voor Persia moest in voorraet
sijn, en ons de soo hoochnoodige houtwaercken &ca
quam toe te brengen, sullen alsdan de gemelte
bodem in 't laetste van April met aenvang als gesegt
naer Cormandel versenden, en alsdan de verdere
dispositie over het selve d'E.E. heer Gouverneur
sit overlaten —

Dien

Van Ceylon dato 24e november anno 1664

Den 22en desen bequamen vanden Schryvers van gale, dat
als doen de kat Opmeer door stilte daer eerst was
aengecomen, en hem voort met alle die daerin voorraat
zijnde commoditeyten af te laden en tot de reyse
naer Batavia te vervaerdigen, alwaer wy hopen godt
de heere hem geleijden en noch soo tydich by UEdle gr: a:
sal laten arriveren dat de laetste retourvloot met
sijn inhebbende last konnen te beloopen —

d' Hoofden van't schip 't Wapen van Middelb.e waren ons
van gale geschreven dat den weerden desen 't schip
hendricke Maurits 3 mylen van cochim hadden
verongeluckt, soo dat wy dien bodem nu al haest met
een pepers last uit gemaect sien, die dan ten eersten
tot de vaderlantse reyse sal vervaerdicht werden,
hopende mede voorsz. bodem, en ook die noch te
voegen staet ryckelyck van volck sullen versien werden,
om niet alleen de noodige verlossingh van die lade
sy hebben uytgedient te commen doen, maer ook —
daer enboven noch eenige koppen tot verwisseling
vande afgestorven te becomen, wy hadden gedagt
dat de vrinden van gale, de verclaring wegens
de gestalte vande seyt vaderlantse souden
hebben overgesonden, maer sulx niet daer naer 't patria
geschiet zijnde, gaet deselve hier nevens over welck
begaen abuys verbiedich dienst verbetteren —

Den 7e october zyn alhier godt zy daer voor gedanckt
behouden komen aen te landen de schepen Z. bevelant
en vlaerdingen met UEdle gr: a: seer g'eerde letteren
vanden 29e aug.o nevens diverse copia en verdere documenten
expres vande Mallabaer sijn voortgesonden en

mede

Van Ceylon dato 24en novembr anno 1682

naer dien ons de tijt present als hier voor meermalen
staet aangeraect te cort schiet voor dese mael uEdle
gr: a: hare g'eerde letteren int breede te beantwn
sullen daer om genoodsaakt wesen 't selve tot nader
occagie uijt te stellen, en alleen voor af hier mé
kort aanraeken hoe dat gemte twee bodems naer
ontlossing van haere goederen den 10e of 3 dagh naer
haere aencomste de reijse wederom naer Bengale
hebben voortgeset vermits d'overheden der selve
nevens onse Equipagie mede seer hartkouwarde van
gevallen waeren, dien bodem door stijf doorblasen
der z. w. winden noch een spoedige reijse souden
erlangen, waerlecks gedoente en heenbrengen der twee
gemte schepen wegh vallen Copere bij uEdle gr: a: voor
waergedaen sal werden aengesien, en die schepen
naer het desire een spoedige voijagie hebben erlangt
dat ons ter gelegenheijt een aengenaeme tijding
sal wesen te verstaen, mitsgaders de geluckige verovering
vande stadt en 't Casteel Bantam connen niet
naelaeten uEdle gr: a: veel geluck en Zegen
toe te wenschen, de g'ordonneerde danck en bededagh
nevens de verdere formalie sijn hier den 11e desen
geselebreert mitsgaders lof tot den goedertieren godt
dat hij d. E. Compe en 't welvaeren Edle gr: a:
verder veel Zegenen, het welcke mitsgaders langst
te genoeten sien, sullende hier over de Compe
Competitoiren al vrij in haeren handel te niet
gestelt en een cleijn onvergenoegen toegebracht
werden, gelijck bijde geraisseerde papieren met
d'Engelse natie door uEdle gr: a: aen ons mede
gedeelt

Van Ceylon dato 24.e november anno 1681 —

geweest hebben connen beschrijven, en dat het goede een-
helen gedaen soo vaerdich hebben weten uytvoeren; voor de
communicatie der selver seggen wij verschuldigde dancke,
en sullen ons daer van bij voorval na uEdele gr. a. intentie
dienen, gelijck ons mede den inhout der Commandeurs —
missive tot onse naerichtinge sullen houden soo verre
die by ons applicabel is; de placcaten naer hetwelcke
gehouden sijn over al onder dit gouvernement gepubliceert
en sullen wij den wel Ed.e groot achtb.re heere Cornelis
Speelman op morgen den volcomen publicq als gouv.r
Generael van Nederlants India voor stellen ende
by een yder daer voor doen erkennen en aennemen
gelijck wij sijn wel Ed.e met alle onderdanigheyt seer
geerne voor soodanich erkennen, eeren, respecteren,
en gehoorsamen, ende ten dien eynde ons onder een
ijgelijck met het doen vanden eedt aen sijn Ed.t verplig-
sullen, en waer van uEdele gr. a. 't effect daer ver-
naesten in behoorlijcke forma overgesonden staet
te worden, by desen ons verschuldicht achtende sijn
wel Ed.e gr. a. in dat hooghwichtich ampt alle
heijl, voorspoet en zegen toe te wenschen, ook
dat het selve maer strecken tot het gemeene
en 's Comp.s beste, en tot loff en eere van sijn wel
Ed.e persoon int particulier —

Het bootjen de raep is tot noch hier noch ook volgens
't laetste schrijvens van Commandeur aldaer gearriveert
of het selve naer Bengale sal wesen gedreven
is ons onbekent en staet ons sulx met d'eerste
herwaerts komende bodems van daer wel licht
ter kennisse te komen —

D'onder

Van Ceylon date 24en november anno 1682

D'ordre vervat in uEd:le groot achtb:re seer geerde
letteren ende vaderlantse extracten daer nevens
gevoegt die wij uyt persia en een nader vanden
28en februarij deses jaers met 't schip van middelb:
mede ontfangen hebben staen met schuldige gehoor-
saemheyt, prompt achtervolgt en naergekomen te
worden —

Sonderlingh de hal opinien gestelt en bequame g'ordonneerde
is om de reyse met den convoy voor batavia te —
doen sullen uEd:le gr: a: bydes copye vande daer van
genomen resolutie en hier nevens gevoegt in't
vele breder connen b'oogen — —

Hier nevens hebbe wy ook gevoegt een conte montant
der generale lasten en winsten der comptoiren die
onder dit gouvernement sorteren, waer by uEd:le gr: a:
sullen sien dat met het slot der verleden jaers de
boecken dit gouvernement noch f 199002: 12: 9: te
achteren heeft gestaen synde f 29794: 13: 4: meer —
dan het verleden jaer, veroorsaeckende den [illegible]
dat colombo, gale, Jaffanapatnam en batticalo soo —
veel winsten niet hebben gehadt dan 't jaer te —
voorens en d'oncosten van logie bouwe op madure met
de revolten, alsmede de schenckagies aen ragia —
gedaen ook meer dan voor henen beloopen, waer by
dan ook noch komt, datter een schip meer naer
'tvaderlant dan ordinaris is gesonden, en ceylon
geen meer of weynigen winsten dan de vorige
jaren vande vercochte goederen heeft getrocken,

te

Van Ceylon dato 24.e november anno 1682

te vernemen waer dat Jaffanapatn.en en gene vaste
vreemden Elephanten konden vercoopen, waerdoor
die plaetsen dan ook als mediene van tijt tot tijt
souden komen te verbeteren

Den gesant uijt Pop leijt noch als voorheen op Atalij
of ampo residerende, sonder dat wij konnen merken
den selven noch voor eerst op sal gaen, doch voeden
hem de daerzijnde grooten en dessaves noch dagelijx
daermede dat eerlangh verandering valt, noch den
gelde saeken sijnde ons even al in rust en vrede
en den coninck soo vrij en lieber laet schillen dat
wij van hooker veranderen noch lange maer duerin,

De goederen die uEd.le gr.e a: ons met voorschreven
schepen Z.t Eenvoudt en Waerzen hebben gelieven
toe te senden sijn volgens 't cognoissement wel
en behoorlijk door d'overheden aen lant gelevert
doch met het zeijlgaren meenen wij dat een abuijs
sal begaen, vermits in de factuere in plaetse van 102 lb
1000 lb uijtgetrocken sijn, terwijle de strengen accorderen
met de selve haere ordinarie grootte hebben, waerom
wij oversulx de overheden hier over niet hebben
aengesproken, ende mits dien ons voor het getal
van 104 strengen ofte 102 lb sullen debiteren
dat wij verhopen soodanich by uEd.le gr.e a: sal uijt
gevonden, ende voor wel gedaen g'approbeert werden,
van de 400 sacken salpeter hebben de overheden
int overgeven van de selve aende kat opnieuw
17 sacken

Van Ceylon dato 24e november ano 1682

17: sacken gerwe leder no. 1 die half vol water uijt
geleckt gelijk u Edele groot achtb: sulx bij een verclaring
der gecommitteerden hier bij gevoegt gelieven te b'ooghen
waren over de voorsz: overleden aengesprooken sijnde
hebben voor redenen gegeven dat hij in oversteken
van Negapatnam naer Pinto Pedro door hoor[?] gelast
was aen 't loopen, seer swaere weeder gehadt ende
veel waeter binnen haer schip becomen hebben, dat
de sacken lek door sweeten, en dewijle dit met
haer schips volck onder anderen met geen bodem hier
gecomen, voor ons bewesen is, hebben wij de gesegde
overleden hier van almede niet konnen ten laste
brengen en dienvolgende de gantsche partije als
nu in factura gebragt, waer van wij u Edele gr: a:
naer onsen schuldigen plicht bij desen kennisse
geven —

De papieren ons met 't schip 't wapen van Middelburch
uijt Persia voor u Edele gr: a: toegekomen gaen originele
hier bij gevoegt, onder in copia een missive vanden
heer commissaris en commandeur Martin Huijsman
den 29e 7ber met voorsz: Middelburch aen ons gesz:
waer uijt u Edele gr: a: onder anderen sullen ontmoeten
het rescontre dat 't schip Middelburch ontrent Copvan[?]
van een vreemt schip ontmoet heeft, ende bij een
requeste van een vrijstuurman Isaacq tot beschrijdes[?]
geweest sijnde op 't schip vande gouverneur tot
Ougly melecke[?] Bassum[?], en sendende naer —
Mocha dat den selven in die golf van eenen portugees
aengetast

Van Ceylon dato 24.e novembre anno 1682

aengevangen ende genomen, ende hy gelyck alle de moormen
geplondert is, wederom wy op het ernstich versoek van
gemelde stierman hier nevens hebben gevoegt, of ued.le
gr.e a.e over dese saeke aenden vicerey tot goa, believe te
te doleren, ende de restitutie vande geroofde goederen
van voorsz. stierman te versoeken, daermede ued.le
groot achtb.en dien selven bysonder soude verplichten
het selve soude door ons wel geschiet syn, doch hebben
ons sonder ued.le gr.e a.e voorgaende kennisse daertoe
niet wel bevoegt gevonden, ende uyt dien hier
over ued.le groot achtbare sentiment en ordre eerbiedig
versoeken / hiermede &ca. onder stont, ued.le
groot achtb.e onderdanige, getrouwe, gehoorsame en
verplichte dienaeren, en was geteekent Laurens Pyl
Thomas van Rhee, Edemont van Sterrevelt, Joan Castelijn
W. vander Beeck, Joan Faucommier en Floris Blom R.t
en secrets, in margine, int Casteel Colombo den 24.e
9ber anno 1682: lager stont noch, die copie van
missive den laetsten July deses jaers door d'heer
commissaris Marten Huysman en raat aen ued.le gr.e a.e
geschreven hebben wy van hare Ed.le ontfangen en
hier nevens gevoegt, maer het breeckende deser
komt ons van gale toe een memorie vande coopmansch.
door de nachodas uyt Bengale hier aengebragt en
van hare vaerders gevoert die wy goet
gedacht hebben hier nevens in te voegen, ued.le gr.e a.e
daer by te vertoonen, dat d'E. comp.e op die negotie
suyver g'advanceert heeft een somma van f 67212:7:5
stellende op gale hier noch bygevoegt wordt een Verklaring

vande

Van Ceylon onder dato 24e november anno 168

vande overheden van middelburch sodanich dat het
vertrouwen tusschen haer en het onderwint [?] ontrent
[illegible] van hooft toe gedragen

Memorie voor den hooft administrat. d'E. Thomas van Rhee ende verdere leden vanden politicquen raat tot Colombo om haer daer naer gedurende myn afwesen na gale batticalo en Jaffanapatnam, soo veel doenlyk en de tyden willen toe laten te reguleeren

Dewyle achtervolgens de ordre van haer Edlen Hoo: achtb. tot Batavia door den Gouverneur de visite rontom dit Eylant te doen, den tyt tot sulcx daertoe al verlopen synde, en die voyagie om dat verscheyde byder hant te nemen, niet veele langer konden uytgestelt worden, ende ik niet min g'oordeelt hebben geen swaricheden te sien, omme deselve niet byder hant souden worden genomen, te meer raja sijn geheel stil houdt, en ons over al in rust en vrede laet, sonder te konnen bemercken, of voorsien die majt. tegen d'E. Compe. yets sal ondernemen, soo lange wy ons stil en binnen onse posten en limiten konnen te houden, soo hebbe vast gestelt met godes believen en soodra doendelyk de reyse van hier naer batticalo voort te setten, en niet tegenstaande ik byde briven, en ook mondeling vande noodige saken g'informeert syn, goet gedacht voor myn vertreck en tot verstercking deser memorie 't volgende tot ...
ick.

Van Ceylon onder dato 24.e Novemb.r anno 1682

ic. reglement en gerichtelijk noch op 't papier te stellen
stellende volgens de vorige memorie den E. hooft administra-
teur Thomas van Rhee, gedurende 't afwesen vanden
Gouverneur 't gebiet voeren, de eenige uijtgeven van alle
niemant uijtgesondert rapporten ontfangen, en dat in
soodanige manieren, als aenden gouverneur gewoon sijn
te doen, en sal sijn E. als president vanden E. achtbaren
Raet van Justitie besonderlijke sorge moeten dragen
de vergaderinge op de gewoonelijke dagen belegt, en yder kont
en goet regt gedaen werde, doch geene sententien ter
doot sullen voor mijn wederkomst worden g'executeert
en voorts in alles daer aengaende sodanich gegaen/ende
gehouden werden als bij de vorige memorie is aenge-
tekent./

Bij de particuliere loggien verscheijde laken, stucken
kouden, en andere goederen, dies door lecktagie van
het door de mot sijn beschadicht en bij langer leggen
t'eenemael souden komen te vergaen, waerom dan nodig
g'acht hebbe, om meerder schade voor te komen, deselve
van publicque venditie te laten houden in presentie
vanden E. hooft administrateur, en hebbe gecommitteerde
om alsoo die laken, en het beschadigde, aende meest
biedende te verkoopen, en de particulieren daer van
te ontlasten —

Wat belangt 't employ der soldaten, die ons noch aende
kant sijn, daer van hebbe memorie ic. int breede
gesproken, sijnde de ... ... anno
... aen Zircatte ...
en sal de ... ... soodraen
als ic. ... der Equipagie ... ... onderdes
dat

Van Ceylon onder dato 24:e 9ber anno 1662

dat de caep commorijn sal konnen passeren, mede
derwaerts moeten gesonden werden, en syne reyse langs
de wal voortsetten, sonder nochtans eenige plaetsen
te mogen aenloopen, om daer door syne reyse niet te
verachteren, op gem.te bodem sullen wij soo veel militairs
setten tot defensie tegen de Mallabaerse roovers,
als de tijt sal sijn gegeven, wanneer den oock voor
den Zuratsen handel, daer in sullen moeten werden
geladen de 350 baelen nieuwe geschilde cannel
die gelast sijn met den eersten op Negombo te brengen,
en in gereetschap te houden, maer of het wel noodich
sal sijn, datter eenige canneel na Zuratta werde
gesonden, als alreede met de tijt dat derwaerts
is besorgt, vertrouwe van neen, en dat soo groote
quantiteyt met de voorgaende vloten daer niet
soude konnen omgeset werden, en daerom soo lange
ick hoope hier die weynige met de vorige advance
op Madure te sluyten, sal de versending als gesegt
te minder noodich sijn maer bij aldien UE. conde
bemercken, dat door de gestadige revolutien in die
werelt weynich afftreck soude sijn, soo macht daer
van als dan wel partije van die goeden na Zuratta
werden gesonden, te meer wy geen vaertuygh aende
hant hebben, deselve na Cormandel te konnen
vervoeren, ofte soo UE. noch een bodem aende kant
mocht komen om Cormandel daer van te konnen
voorsien, soo sal die tijt voor Suratte moeten werden
gepreferreert, waernemende wy onse intentie int

breede

Van Ceylon onder dato 24e november anno 1682

beneden en gesondert weeren voortaen te hebben, latende
UE. geerne de verdere sorge daer omtrent bevolen /
Buyten voorn. gheltevraagen soo sullen UE. noch aende kant
bejeeren de afgevaeren het jachtjen, die present onder
handen om te vertimmeren is, en de drie hoekers, als
de Egel, Lijster, ende Berghout, de laeste is soo
slecht dat soodra met 't jachtjen sullen gedaen hebben,
noodsaeckelijck mede eens ten dage onder handen sal
dienen genomen te worden, en alsoo aende het jachtjen
meerdere werck schijnt te vasten, dan wij wel hadden
gedacht, soo soude het wel konnen sijn die boven reg.
16e. Xber niet soude konnen in gereetschap worden
gebracht om een lading cauris en balcken van Baticalo
te halen, om welcke houtwercken wij al voort
verlegen souden konnen vallen, en daerom UE. in consi-
deratie geven of in plaets van 't jachtjen den hoeker
de Lijster, nevens de alreede g'ordonneerde hoeker
den Egel met arrecke, ende mede voor Negapatnam
soude konnen worden afgeladen, doch de tijt daertoe
te kort sijnde, soude de laetste direct om een hout
of balcklast na Batticalo konnen gaen, waermede
dan daer niet meer dan een maent tijts soude
worden gemist, en 't jachtjen ondertusschen getimmert
sijnde aldaer soo lang dienst konnen doen en tot
het overbrengen vanden gouverneur worden
aengehouden, konnende de hoekers 't Berckhout
en 't Jacht 't Casteel van Colombo tot het overbrengen
der noodige advijsen soo lang worden g'employeert

Soo

Van Ceylon onder dato 24en novemb: ano 1662

Soo U.E. ondertusschen eenige bodems van Batavia ofte
uyt het lieve vaderlant mogen aende kust komen, sullen
deselve terstont dienen te worden ontlost, en na Mallab:
gesonden, om ons de soo nodige rijstvoorraden toe te brengen
en ook den peper voorde retour schepen, konnende met
die bodems dan na Mallabaer worden besorget alle
het geene voor dat commandement op Colombo is
opgevragt, als mede soo veel kisten koper als U.E.
oordeelen sullen dat wy voor eerst voor den inlandschen
handel met sullen benodigen gelijk haer Edelens Ho: Ag:
tot Batavia ook hebben gelieven te ordonneren,

De 150: grote balen cannel voor Coromandel sijn
op Gale met 't Jacht Cigombo gescheept, om in passant
na Bengale op Masulipatnam over te geven —
verdienende hooft tot onse verwondering met meer
dan 2400: ammen arreca ingenomen, voorts mede
nevens 36: kisten gelt, die wijse meugen ofte
overmogen, stede te ondernemen sijnde in Cigombo
de resterende 37: kisten met copere geladen, en
alle de chiancos op Gale aende Bengaelse moren
verkogt, soo dat wy de Bengaelse directie van dit
jaer met dat tere gewasch niet sullen konnen
gerieven, 't sal nodich sijn op Maduré scherpe vragt
worde gehouden, dat niemant yts van dat tere
gewasch sluyckswijse komt te vervoeren, maer
de selve alle voor d'E: Compe volgens onse
vorige gegevene orders worden aengeslagen, —

Voor mijn vertreck van Colombo hebbe U.E. aengevanghes
vaert

Van Ceylon onder dato 24e november anno 1682

welcke wercken der fortificatie mede dienden gedaen
en bijden kant te worden genomen de verlengde flanck vande
punt Leyden was op mijn vertreck van Colombo by nae
met een stuck vande nieuwe opgeleyde guardijn na Delft
op de hoecke vant oude werck sullende het fondament
van genoemde guardijn ten vorgens dienen gelegt, en
wel geset 't selve tot op de vaste werde uytgegraven
om naderhant daeronder geen sack, of ongeval van in
te storten te hebben, waermeer daer voor een gracht
souden willen leggen, of graven aen dit werck meenen
wy dat UE. al vry wat werck sullen vinden, niet
te min moet daer mede, soo spoedich doendlijk worden
voortgevaren, en soo daer aen voor eenigen tijt die
ambachtslieden niet mochten te wercke gestelt worden,
souden die aen 't voltrecken vande kruyskelder mede
punt Enckhuysen konnen arbeyden, of wel mede
aende guardijn tusschen Delft en Hoorn, waer aen al
mede vry noch wat te doen sal vallen, buyten dat
soo soude de meeste mannen aen 't kappen van kabock
steen konnen worden gestelt, voornaementlijk in
en ontrent de punt Leyden, alwaer seer goede
en harde steen is gevonden, die als naest bijde
kant leggende, oock eerst soude konnen uytgekapt
worden, en tot de buytenste lagen worden gebruyckt,
voorts dienden Enckhuysen soo veel wel opgevult
te worden, dat bequamelijk twee kassemat stucken
daer op in defensie konnen gestelt, en oock die
gesegde punt als dan metter tijt opgevult werden,
nademael de matrosen in eenigen tijt niet veel
werck sullen hebben met het lossen en laden der

schepen

Van Ceylon onder dato 24e november ao 1682

tesamen, soo souden se soo verre tot een klip fundament
buijten de galle poort voor 't aanvoeren vande [illegible] als
aen 't leggen van 't fundament tusschen beijden, en deese
konnen worden g'emploijeert —

Tot het kappen van brandhout voor de kalckovens is
al eenigen tijt voor mijn vertreck ordre gegeven, niet
twijffelende of sal daer van al partij in voorraet
sijn, waer mede de kalckovens dient gestookt, en in gereetheijt
gebracht te werden, vermits om die spetie, en dat
op Tutucorijn present door gebreck van hout soo weijnig
vande selve konnen te branden, andersints souden komen
verlegen te vallen —

Int midden vanden guardijn tusschen deese en de poort sal
moeten een opening worden gelaten, om de poort te
setten, en 't werck verder daer na te reguleren —

Baes Jan mr timmerman heeft onder hem 53 stux slaven,
waer van het mij toeschijnt d'E. Comp. de nodige en
voorsz diensten niet en trecke, buijten dat in van
dat getal niet meer dan 6 stux tot het scheeps
timmeren worden gebruijkt, welcke getal tot
16 of 20 persoonen dient vergroot, om dat nodige
ambacht te leeren, komende, waer mede ontrent
het scheeps timmeren geen wercke vinden, dan
noch altijt aen ander wercke worden geset, of en
17 bysondere houtsagers buijten den molen nodich
sijn, gelieve UE. nauwkeuriger te ondersoecken,
want bij verlegen tijt, en dat de molen door
stilte niet kan saagen, souden eenige vande
selve timmerlieden, tot dat werck dan almede
konnen worden gebruijckt, ontrent den scheeps

bouw

Van Ceylon onder dato 24 November Ano. 1682

bouwe, en veel daer werden by te doen valt, sal den
mr. timmerman sonder des Equipagiemrs. kennisse niet
mogen eenigh hout nemen, maer soo daer in altyt bevinde,
ook geen verstrecking van hout verrichten, of yets anders
doen, dan met voorweten vanden Equipagiemeester
en des hooft administrateurs ordonnantie, die altyt
gesait over d'scheeps timmerlieden hebben, het welcke
verstaen nu mede soodanich op Colombo sal werden
waergenomen sonder wijders d'E. Compe. meer en betere
dienst daer omtrent staet toegebragt te worden,

Geen boots sullen meer tot het halen van water binnens
de pannecayelse rivier mogen gesonden werden, synde
nu wederom tyt geleden verscheyden door 't anxelen
vande Zee verongeluckt en aen stucken geslagen
waer by d'E. Compe. meer komt te verliesen, dan
het aenbrengen van water in drie Jaren soude
bedragen, dat dan het soude wij is gesegt, en het
gansch verloren laten gaen, omtrent het water
halen sal dan een ander expedient dienen uyt
gevonden, en niet te min de Ambagie soo veel
doenlijk daer omtrent betracht werden —

De pachters staen volgens 't pachtboek noch al vry
wat te quaat niet alleen van dit maer ook
noch vande vorige Jaren, waer van nu jongst
een goede somme hebben afgeleyt met beloften
de rest in corten mede te sullen voldoen en nadien
den gestelden tyt al lang is verstrecken, soo sal het
noodich syn d'E. de rest der penningen in te vorderen,
soo wel van desen als de voorigjarige pachters,

en

en dat sonder aensien van persoonen

Alle het canneel, die haer sonder consent in, of
ontrent Colombo vande overcust hebben ter neder-
gestelt, sullen UE. niet den menschen uijtsetten, en vast
houden, en die na't gebiet vant vertrocken daer noch
moeten worden gevonden sullen inde besetting aende
gemeene wercken worden gestelt, vermits haer
ontwijcken niet dan tot 's Comp.e en veele ingesetenens
hun schade strecket, en deen soodanich sullen wij met
de inlanders handelen, die haer buijten hun dorpen
en gehuchten ontrent Colombo onthouden ordonnerende
yder naer sijn dorp en plaats te gaen, om de landen
weder als vooren te cultiveren, doch hier onder worde
die geene niet gemeent, die UE. oordeelen sullen
dat niet wel van Colombo sullen konnen worden
gemist, en in een seer kleijn getal sullen bestaen,
dat gaerne UE. sorge bevolen laten

Op het gedoente vanden Apotekers sal naeuwkeurig
dienen gelet, hebbende die man UE. Comp.e al vrij
wat schade in hare medicamenten toegebragt,
en daer over niet alleen seer los, en slordich heen
geloopen, maer daer in fraudeleusselijk gehandelt
waeromme UE. bevinsse daer over onsen opper
en sorgdragenden Chirurgijn des casteels Meester
Schatteman hebben gestelt, die soo ick meen, dat
wanneer wat meer toe vertrouwd worden, hebbende
den Apotheker belooft hem voortaen getrouwelijk,
en geroondsaemelijken aan te stellen, waeromme hem
uijt consideratie noch hebben aengehouden, doch

soo

Van Ceylon onder dato 24en novemb.er ano 1662

soo sijn versoecken niet naer soecht konnen sullen u.E. den selven vrijdelijke van sijn ampt, en uijt de rolle mogen setten, om bij eerste occagie naer 't vaderlant gesonden te worden, also sodanige costen gasten d'E. comp.e te costen souden vallen, buijten de verlegentheijt daer in sij ons souden konnen brengen —

Den fiscael vander Laan soecken wy gelicentieert voor een keer naer negapatam te gaen, omme sijn kinderen by sijn vrinden te bestellen, ondertusschen sal den secretaris de Raet die dienst soo lang konnen waernemen, en den E.m Jacq Claes alebos de rolle der Justitie bij vernick amportant voorval houden —

Aen brieven uijt het vaderlant, of Batavia aldaer aengebragt wordende, sullen by d'E. mogen g'opent en ons daer van de copie toegesonden worden, doordien superscriptie alleen aenden gouverneur sijnde, sal in dat geval alleen bijden E. van Rhee maer mogen geschiet, en de saaken van Importe by sijn E. geopineert dienen te worden —

Vandemael 't schip Macassar niet meer dan 600 packen cannel heeft konnen innemen, en op galle dientvolgens noch 890 packen van dien bast sijn blijven leggen, die noodsaeckelijk voorde eerste bebending naer 't vaderlant op Batavia sal dienen te vaeren, sal daertoe 't Jacht d'Elisabeth, of een der katten, soo ons geen andere occagie van schepen niet toevoorkomt, dienen g'amplojeert om voor of int eerste vande maent novemb.er daeraenvolgende te verzenden, dat wij gaerne d'E. en den heer Commandeur

Losagie

Van Ceylon onder dato 24en novembr anno 1682

Besagie bevolen laten, om daer ontrent den meesten
dienst van d'E. compe te betrachten, 't is niet onbekent
sijnde hoe noodsaeckelijck de vaartuijgen tot de verwijdering,
en wij daer van soo sober voorsien sijn, daerom van harte
wenschten dat als anno passo de commandeurs schepen
hier aenquamen, waer in dan niet alleen de gem. commandt
maer ook alle die in voorraet sijnde arreca, diende
geladen te worden, 't welck den heer commandeur
besagie, en oock bysonder is aenbevolen, gelijk ook
gaelle mede g'ordonneert is, maer nogtans beneffens
't opleveren van arreca, olij, en cayentouwe, wat de
chjalias dorpen daer ontrent belangt, daer van hebbe
met den opsiender vanden canneel gesproken, om
het noodige geld daer op uijt te setten, en met
eenen sorge te dragen de eijgenaers de betalinge
voor haer goed erlangen, waarmeede gemeent wort
dat die tot d'Compes nooddruft niet sal gebreeken
en maldeven in toekomende, als voor dese
daer over niet besonder moeijelijk gevallen
te worden, te weten soo de resterende dorpen vande
Gale, Billigam en Dolas das corles konnen daer mede
komen te contribueren, waer van apart bijde
brief, of memorie na Gale 't selve wort g'ordonneert
en waer van nevensgaende copie tot narigt, en speculatie
sal worden mede gedeelt

Weegens Ragia en sijn macht, daer van is wijtloopig
met UEd gesproken, en voornamentlijk soo het mocht
comen te gebeuren, eenige magt tegens UEd. of
naer die gadesse, ofte de Sigombose kant quam af
te

Van Ceylon onder dato 24.e 9ber anno 1682

te soecken, en met kracht U.E. velde aentasten, en tewijle
haere daertoe gants geen apparentie voorkomen, soo syn ick
niet te min van mijn gevoelen, en sentiment ontrent
soodanige voorvallen by resolutie vanden 6. deses gedient,
en met den andere soodanich daerin over een gekomen,
als int breede daer in staat vervat, waer over mij dan
en geen dubbele verhael te doen gedragen, hebbende den
heere Commandeur en Raat opgaeve haere daermede int
geheele geconfirmeert, welcke confirmatie in D. redens
deses staet toe te komen, om aldaer dit resolutie boeck
mede te worden ingebonden, en hebbende als gesegt
by welcke gem.te resolutie alles int breede staet aengeteekent,
soo achten niet te min noodich g'oordeelt van 't een
en 't ander concernerende die saeke, hier noch yets
daer van in passant aen te haelen, en dat voor al
goede sorge worde caneel schillers moet worden
gedragen, dat die van ons niet worden afgesneden,
synde deselve niet alleen inde voorbesch. pittigal
corle besich den caneel te schillen, maer oock tot
inde Cattegampel corle opgegaen, van welcke
ladyen 't welcke niet veel te vertrouwen syn, en dat
om meer als het best waere deselve daer weder
uyt quamen, en den caneel als anno passo inde
pittigal corle en onder onse Jurisdictie te schillen,
't geene by U.E. eens nader kan worden ondersogt,
want soo die coningsche op de Cingalesse yets voor
hadden, soo souden sie die luyden veel facielder
inde Cattegampel corle dan de andere ons komen
onsetten, waer ontrent dan te nauwer toesicht dient
gehouden

Van Ceylon onder dato 24e novemb.er anno 1682

nemen, als te veel verhoedt waren, en de occagie
ontrooverde, die by haar te vellen en haar op te slaen,
'twelcke wij van UE. wijsheyt, en voorsichtigheyt mede
verwachten, en voorders UE. te samen recommanderende
goede eenicheyt en harmonie onder den anderen te
houden, hebbende den dessave te lande de rang boven
de cap.ns, maer sal den selven niet haer te velde
leggende niets ondernemen, of besluyten, sonder deselve,
en anderer kennisse en toestemminge, als sijnde niet
alleen de cap.tns maer ook de meeste officieren
bekende, en ervarene crijgsluyden, voor al mosten
niet hazarderen, of onbedachts by der hant werden
genomen 'twelcke tot schade en schande soude konnen
te gedyen, want die geene die daer van oorsaeke
waren, souden 'tselve swaerlyk konnen verantwoorden,
niet dat wij daermede de saeke nae de uytcomste
souden willen oordelen, gants niet, maer alle
successen met voorsichtigheyt en beleyt aangegaen
sijnde, sullen ons de uytcomste die Godt almagtich
daer ontrent dan geeft, laten gevallen, en sijn Ho: maj.t
bidden dat hij UE. te samen wil zegenen, en in 't
hoede nemen, soo ten principalen ontrent Colombo
moet gemint sijn, en de vrienden ende gaelsche kant
ongemoeyt blyven, dat selden is gebeurt, en al die
vronden soude sijn, soo soude den E. cap.n Schoeten
als hooft vande Ceylonse militie, konnen derwaerts
worden versogt, om in absentie vanden E. van Rhee
boven den dessave int legers over de nederlandsche
'tgesach te voeren, onverminderd 'tgesach vanden
dessave in lants saeken, en inlantse crijgers,
doch

Van Ceylon onder dato 24e novemb. ano 1664

doch ick wil hopen die saaken aldaer sulcken last niet sullen komen te lyden, en U.E. door verdragt aldaer heeft ter vaarte konnen afsien, by afcomende Singalese magt mogen U.E. de militairen by soodanigen occagie verstout wel van lichtvaerdigheijt te niet ontbieden, alsoo de verschillen onder de cantoorgemeente aldaer met een swat geschenck wel sullen te vereffenen wesen, doch soo lange d.E. van ragia ongemoeyt blyven, maer de militie doen, en dat jaliam sal oever sijn, wel continueren

Van Mallabaren wil ick hopen dat U.E. in mijn absentie geen versoecke om enige assistentie sullen bekomen, waermede tot mijn verwondering sal dienen geschiet, en ook om het mousson, niet wel verder enige magt derw.ts soude konnen bestellen, soo het gaelse district door ragias magt, mogt verder aengetast, en d.E. de landen wel reyne gelaten werden soo sullen U.E. naer die mate van d.E. magt tewe dienen te secunderen gelijk sij van daer by soodanigen occagie mede moeten doen, doch hier ontrent sal seer voorsichtich dienen gegaen, om door geen oorlogs listen bedrogen, en sloegt te worden

Van Sitavake is int breede bydie mever geen resolutie gesproken, en waer ontrent mede met alle voor- sichtichheijt dient gegaen

Voor al sullen U.E. en bysonder dien de staet soveel te sorgen, en te letten tot sulks ragia ofte die sijne, geen redenen van misnoegen worde gegeven, maer altijt in aenwesende termen hem begegenen, en ontmoeten bysonderlijk goede vreede en een oogh

int

Van Ceylon onder dato 24en novembr. ano 1662

int rijck houdende, om van daer niet uijtdragen, of
overvallen te worden —

Geen olen, of brieven sal den dessave appart aanden
gesant pieterop, of eenige van 'sconincx volck, sonder
onse voorweten ofte kennisse mogen schrijven, en
soo hij iets noodich mochte g'oordeelt worden iets te
schrijven, moet het seer kort, en bondich geschieden
sonder vele omwegen, of nodelose reden te gebruijcken,
'twelcke daer meer tot een quade nadeel brengt
even soodanich is de meening, dat ook aande bovenlantse
correspondentien sal geschieden —

Soo uE. oordeelen om de nodige saecken te verrigten
den dessave een sprongh reijsje na Zitavaca soude
doen, voornamentlijk nu uE. tijding hebben becomen
de wegen over al door de coninck, sou selfs tot
in onse limiten, comen schoon te maecken om de
geringe schonckagie af te halen, soo soude sulx
aen onse zijde mede konnen worden gedaen,
sonder veel dispuijt over de limiten te maecken,
'tgeene daer ofte ons competeert, vermits nagia
over 'tvoornt van onse limite hem 'tselve vele
moet aentrecken, en daerom alleen konde gesegt
worden wij hier te hulp daer in quamen volgens
plicht en getrouwe dienaeren van sijn Co: Maijt. —

Of den dessave, wanneer opgaet niet beroonde
met hem te nemen de helft vanden Luijtenant
Weitmans Coux om te konnen dat uE. noch volck
aande kant hebben, wille uE. garnice, als daer in
loco sijnde, aenbevolen laten, en ook of dat volck

wanneer

Van Ceylon onder dato 24.en Novemb.r anno 1682

wesende vanden afkomen in plaets van Malvane, niet
op Hangwelle geordonneert te leggen, om te nader aen Sitavaca
te wesen, en vermits veele aracchies haer naegie, of
getal lascorijns niet compleet hebben, soo souden deselve
gestraft konnen werden, waer die ontbrekende sijn
en die geraakende aldaer, soo veel doenlijck door een
ander gevult, en gesuppleert konnen werden, verdagt
sijnde dat 'er geen dienstbaere tot lascs. werden genoomt,
in en ontrent Colombo sullen souden swarigheijd, niet
de minste voorgeschreve onder al verscheijde werden
uijt gevonden, doch al dit vereijcke moet niet soo vaerdigh
inbrengen en soo stille als doenlijck werden volbragt
'tgeene ontrent Negombo mede soodanigh voort
verstaen

Alle voornoemde inlandse hoofden, en Lascs. moeten
soo veel doenlijck door ons naer en op de frontieren
haer onderhout werden besorgt, waermede te beter
tot bewaringe, als nu voor die landen sullen sorgen
en trachten te defenderen, konnende deselve bij
provisie onder de lant verdeelt, wat voor ijder
bequaemst soude sijn, en bij nader kuijskomst
vanden gouverneur 'tselve vertoonen, om daermede
dan een begin te maaken 'tselve moet ook opperhooft
van Negombo, mede werden gelast, alwaer veele
lascs. clagen datse geen onderhout hebben, en een
expedient daer ontrent toe dient uijt gevonden,

Maturatme Rale en Don Anthonij Nevens eenige
schrijvers, sijn met ul. kennisse gelast een nieuwe
beschrijving of tombe te maaken, waer in door
ul. &c.

Van Ceylon onder dato 24.en Novemb.r anno 1682

ule dienen gemaintineert ende wel exactelijck, voornamentlijck
door den Dessave geboden worden, want anders sal het
door de nalatichheyt, en dat ijder veel sal tragten
te verschuijven, niet mogelijck sijn daer door te komen
en alsoo het voor d'E. Comp.e en de arme ingesetenen
ten hoogsten noodsakelijck werck is, ende grooten alles
onder daer soecken te trecken, twijffelen niet of UE.
sullen daer dat werck laten ter herten gaen, en
't selve met ijver, en ernst helpen voortsetten —

Alle buijten posten, en passagiens moeten wel onderhouden,
en goede sorge daer in des ontrent gedragen worden, dat
by schielijcke overval niet worden overvallen, 'twelcke
in goede order houden, en dat niet te veel toeloopen,
drincken, en inde dorps komen te slapen, waer door
menschelijcker wijse veele haer leven komen te
verliesen, en daerom voornamentlijck daerop dient gelet
oock dat de corp.ls en andere officieren, geen soldaten,
droncken sijnde, op poene van depointement, komen
te slaen, alsoo daer door soo veele, en droevige ongevallen
komen te ontstaen gelijck nu laetst op Cattoure is
geschiet, en daerom nochmael ten overvloede dient
gewaerschouwt dat de soldaten, of de minderen
droncken sijnde, en het verkiesen hebbende, deselve
aenstonts inden block, of donckergat sullen
laten sluijten, en wanneer uytgeslapen hebben
als dan haer wel verdiende straffe komen geven
alle maenden precies sullen, soo wel binnen
de steden Colombo, Gale en andere plaetsen als
de buijten posten, den articul brief den volcke
worden

Van Ceylon onder dato 24en novembr. ano 1664

werden voorgeschreven op dat se te beter onthouden souden wat haer plicht is

Tot voor mijn vertreck sijn de militairen vande buyten posten vervangen, die dan soodanich tot mijn wederkomste daer sullen posten dienen te houden, en om eygen gemaak daer van daen niet na binnen mogen komen, ten ware door sieckte, of andere pregnante redenen ick daertoe moverende

De Cusdragie sal in alles, soo veel doenelijk dienen betragt en den kleeden handel moeten werden voortgeset, en ooc ten principalen op Madure tot de provintie den Soelen gevigileert om de noodige doecken, soo voor 't Patria, als den Indischen handel in genoeghsaemheyt te bekomen, waer toe veel soude helpen, bij aldien dat lantschap in vrede mocht raken, ende niet soo langduyrende revolutien een eynde quamen te nemen

Bysonderlijck gelieve ick mede te letten, en [illegible] te nemen dat 's Compes lijfeygenen doch tot geen particuliere wercken werden gebruijckt, maer aen de noodige fortificatie en sloten, en laden der vaertuygen geset

De lascs. van Negombo, Caliture, en Colombo met mij nu mede gaende, seggen altijt in gebruycke geweest te sijn, dat wanneer voor desen van huys gingen, gedurende de reyse haer familien aldaer altijt onderhout is gegeven, dat wij mede wel konnen sien niet buyten de billickt. te wesen te weten 't geen sij daer gewoon sijn van d' E. Compe te ontfangen, maer boven dat of buyten de inkomsten

van

Van Ceylon onder dato 24en novemb.er ano 1682

van hun landt inkomen hebben gegeven, doch enboven noch yets te verschrijven (dunckt mij niet billick te sijn) ten waere dat se aldaer noch niets tot hare subsistentie hadden ontfangen, in welcken geval en anders niet hare nare ouden gewoonte wel yets mach en behoorde gegeven te werden—

Hiermede sullen desen dan eyndigen, en U Ed. gesamentlijke in Godes hoede bevolen wesende, naer mijne cordiale groote verblijven (onderstont) U Ed. genegen vrient + get. Laurens Pyl in margine: Inde fortresse matune den 23 augustij 1682:

ontf.t 30 7ber tot Jaffanap.m

Translaet van sekere ola door d'heer Tirumale Chedou padicalla teiver aen d'Ed.e heer Laurens Pyl raet Extraordinaris van India en gouv.r de van Eylant Ceylon &ca den 24 7ber en den laesten der selver —

Naer gewoone Complimenten —

Dat onse oude vrientschap met d'E. Comp.e om deselve meer en meer te verbeteren en doen aenwassen waeren wy genegen volck af te senden ter plaetse van U Ed.le residentie middelerwijl quam ons ter kennisse dat U Ed.le tot Jaffanapatnam, gearriveert en aengecomen waert over 't welcke ons seer verheugden, sendende onse odagapan Chinnvaigane en canacappole Chiva coinoe nadere om U Ed.le te sien, en om alle de noodige onderhandelinge te contracteren en bevestigen gelijk U Ed.le alles uyt hare monden sult verstaen

de

Van Ceylon onder dato 24e novemb. anno 1682

die goede vrientschap van outsden tusschen ons en d'E: Compe
gehouden en u Edele bewust is niet verandert gaende den
halven volck af, onder vertrouwen en groot genoegen als
sijnde u Edele hier vande gansche regeringe geworden
dat voortaen de vrientschap die tusschen ons en d'Ed.
Compe is soo lang duurde en sonde maen schijnen sal

Soo ist nodig dat u Edele ordonneere en gelast vrijgeleyde
brieven te verleenen voor onse schepen, Caracken, met
chiancos op onsen ouden gebruyken naer Bengalen, en
van daer weder soodanige goederen te mogen
aenbrengen als wij behoeven van ons paleys, verrigt
als paerden, cattoene kattoenen, verlackte boogen, ende
andere dingen meer, en ook om naer de verre-
eylanden te mogen gaen en vandaer eenige slaven
dienende tot cieraet en ons benoodigt, om te-
brengen, hebbende dese inwoonders ons aengedient
dat aengaende het pas geld soodanich van ons volck
niet afgevordert als van d'inwoonders van Jaffanapatnam,
maer minder meer, doch nochtans geen onderscheyt tusschen
onse, en d'inwoonders van Jaffanapatnam is bij hen
dat ingevalle de barquiens van ons lant (verlakte
dernts: Moutonnennos etc. vervoeren) soodanich -
ontvrachtet vrienden als de barquiens van u Edele lant
sy souden als dan groote quantiteyt aenbrengen vande
van ook meer gerectificeert soude konnen getrocken
werden dierhalven gelast dat se soodanich werden
ontrabet als d'inwoonders van Jaffanapatnam

Den anderke verlackte van u Edele lant aengebragt en

brogt

van Ceylon onder dato 24e november ano 16[illegible]

verzoek is geworden, op d'zee havens van adriampatnam,
en andere bogten genegtigheyt of hoe op, en inde
komende is ede schadelijk ten opzigte vande gerechtigheyt
bijzen dat om dat onse geboorders geen koophandel
drijven, op de zee havens van putlao, cottiaar,
batticaloa &a. en om dat er geen paerle visserije
voorkomt gaende alle verloren, waerom ued.
onse zeehavens heel doen verbeteren, waermede
eenige vijanden opstaen, op de zee havens van
adriampatnam en andere sal naer colombo schrijven,
en vandaer assistentie versoeken eenigens onder
houden wij vrindschap doet dat van colombo hulp
ontfangen alle dese dingen sal ued. uyt den
monden van onse oelagapan, cheervegane, en canna
cappel chiva coinan nadan te vernemen komen ick
sende geschenke versoeke ued. zijne gesontheyt
gelieft te laten overschrijven, en wat van dese
zijde benoodigt is

Antwoort opde become ola van den heer Linemalle Redoupaddy Catta regunade teuver, aenden gouverneur Laurens Pijl den 24e Septemb. geschreven

Naer gewoone Complimenten.

UEdle gesanten oelagapan Cheervegane, en den
cannacappel of secretaris chivalcoenoe nadan
zijn hier wel aangecomen, en met groote eere
ingehaelt

Van Ceylon onder dato 24en novemb. anno 1682

ingeraect, ons aenstaende besendinge van geschreven
UEdele ola gedateert 24en 7ber 1682, de welcke niet
alleen by ons geleesen en verstaen is maer hebben daer-
over met UEdele gesanten uyt bevelde gesproken ons
aengenaem te hebben sijnde, UEdele genegentheyt om
met d'E. Comp.e als van ons in een goede vrientschap
en eenicheyt soo lange son, en maen sal dueren
te leven, en behouden met ons een goede naburenschap
te houden, dat nu te geven sal connen geschieden
alsoo den hoog Ed. heer gouverneur generael, ende Edele
heeren raeden van India als onse hooghste gebieders
hebben gelieven te ordonneren, dat wy, en niet de
heeren van Cormandel in UEdele landen sullen den
handel drijven, gelijck UEdele schryvens bedingt gevraecht
te hebben, dat soude geschieden, en UEdele ondersaten
meer aen Ceylon, om d'onder contracten, en bystant
dan aen d'andere plaetsen souden vaeren, waerom
dan ook noodsakelijk deselve tot conservatie
vande vrede aen van beyde zyden dienen onderhouden
en naergecomen te werden, en dewyl die heeren
op Cormandel hare volcken van adiampatnam
sullen intrecken ende wy van Ceylon vanden
andere in plaetse senden, gelieven UEdele aen
deselve alle faveur, en gunste te bewysen,
dat wy in diergelijke en andere occasie sullen
erkennen —

UEdele versocht een pas of zeebrief om de
Chancos ontrent UEdele eijgen gevangen als
van ons met een sampan naer Bengale te senden
om daer voor vanden soodanige goederen van daer

te

Van Ceylon onder dato 24 novemb. anno 1682

te brengen, als tot uEdele particuliers benodigt sijn

ons vertrouwen dat sulx noch heden is toegelaten geweest

maer navolgentlijck hebben de Heeren bewinthebbers

haer by contract verbonden alle dat zeegewas

voor eenen redelyken prys aen d'E. Comp.e en geen

andere te geven, gevoegentlijk daer niemant dan

door haere macht vervoert werden, en daerom ook

dit versoeke ons te verwonderen voorcomt, doch

naerdemael uEdele seer genegen sijn met d'E.

Comp.e en geen andere in handel en contract te

treden, willen wy garne in uEdele faveur na

Batavia aen d'Ho. regeringe schryven, en sterke

doen, dat omtrent dat point uEdele vergenoe-

ginge mach toecomen, als synde uEdele een van

's Comp.s oudste en beste vrienden, met sterkte

dat uEdele dan ook alles sal contribueren, dat

tot 's Comp.s en uEdele respect, voordeel, ende

welvaeren sal connen te strecken, op welcke

hope en vertrouwen uEdele dan wel tot gepro-

jecteerde vaertuygh sonde connen aenbesteden,

D'overlast en onredelykheden, die uEdele seggen

dat uEdele barquiers, en coopluyden door de

pachters alhier souden werden aengedaen, is soo

veel wy kennisse hebben gekregen, geremedieert

gelyk uEdele gesanten sullen connen verhalen, de

verminderde pasgelden, welcke uEdele dat nu

al eenige jaren zyn ingevoert en betaelt geweest

en daer over door niemant dan uEdele geklaeght

wy

Van Ceylon onder dato 24e novemb. anno 1682 —

wij hebben niet konnen om onse goede vrientschap
daer van afgestaen, en goet gevonden om de nabijgel.
en beste voyagie dat die vaertuijgen die tusschen
nammeruacoil, caljenne, manaer, en dien eens
te navigeren, niet meer dan 2 rs. voor een pas
van haer mannen sullen geven, en welckers vaermerke
een voyagie door 1/2 rs. voor de renovatie —

Wat nu de negotie belanght om uEdele Zeehavens
en lant daer door te doen floreren, sijn wij om
de goede vrientschap vast gaende, den handel
van arrecka, peper, en allerhande koopmanschappen
te drijven, maer daertoe gebreeckt ons een bequame
brantvrije woning, en waer door wij door stercke
noodes sonde konnen bevrijt sijn, soo uEdele ons
daer in favoriseren, en toestaen 't selve te
laeten maecken, sullen wij niet gebreken den handel
met soodanigen kragt voort te setten, dat uEdele
in korten daer door 't gevoelen vande smakelijke
vruchten sal konnen te erlangen, over dese en
verdere importante saken sijn wij van meninge
onsen gesant Simmonda wijk in de maent Julij
tot uEdele te senden, om over deselve, nader
vollen uit bericht met uEdele te spreeken
en af te handelen, hebbe mewens gat een
geschenckie voor uEdele over, wat dien van
uEdele dienst is, en uEdele wilt vrijheijt gelieft
ons te laten weten

Memorie

Van Ceylon onder dato 24.e novemb.ris anno 1682

Memorie ordre en reglement
'tsamen gestelt voor d'E: Joan
bernard de rule opperhooft
over de stercktens en landen
van batticalo verckelanckelaen
&a. onder den raet omme haer
daer naer by provisie en
tot naerdere ordre te regulieren

Het kan ick niet onbewust sijn hoe lange en
veele vande landen van Batticalo, Cottiaer en
Tammelegammen en den selve omliggende voor desen
door d'Edle heere van Goens opgegeven, gedacht
en daer mede door haer Edle grote en niet vele
te bevijlken consepten de hooge Indische regering
soo vele als de hoogh Edle heeren majores, gestadich
gevoet, en als verwachte sijn dat niet alleen daer
uyt een groot voordeel voor d'E: Comp.e te behalen
soude wesen, maer deselve landen daerenboven
noch tot een spijs camer voor Ceylon souden
konnen dienen, door de grote quantiteyt granen
dienende voorgaf dat de voorsz. landen buyten
eygen gebruyck en behoef konnen geven, en voor
levens ook uyt geloofde souden hebben, daer noch
niet ter sekerer staet te maken is, door dien
haer Ed.le sulx naer het schijnt maer uyt
particuliere rapporten hebben het soude vele
connen verschillen dat voor desen gemeen seyde
dan

Van Ceylon onder dato 24e november anno 1682

daer nu uijt die landen is getrocken, om datse als doen
lijt meerder en beter bevolckte waren, en van ijder
der Indianen van vrije navigatie, en frequentatie
met die landen en luijden hadden, waer door noodsaeckelijck
de landen meer floreren als daer sulcx heelenmaal
werd afgesneden, en ijder in sijn regione gebonden
waer van de dagelijcxe exempelen van ooggetuijgen
connen sijn, om dan verder tot de saecke te comen,
wij konnen met onse gedaene visite toe naer,
bemerck ook hebben ondervonden niet sien dat uijt
die landen soo grooten voordeel te trecken soude
sijn, noch ook datse voor Ceijlon tot een schijbcamer
souden konnen dienen, gelijk daer van soo groot
is opgegeven, buijten dat om de groote onkosten,
en het besetten en bestaen der selve landen
en havenen, nogia een groot misnoegen, niet de E. Comp.e
geen bijsonder voordeel of dienst daermede
toecomt, en op eenne naer met de presente besetting
de forten en vastigheden niet bestant tegens
een Europische magt souden wesen en den vijant
door dese swackheijt goede en vaste gefortificeerde
plaetsen konnen bekomen, niet te min sullen u Ed.
soo sulcx mocht komen voor te vallen alsoo veel
tot de executie daer van noch niet en
voorkomen, even wel dragen als verlievende
en verachtende manieren commende niet een cleene
magt met minder de couragie gekomen werden
als met een groote —

Voor eenigen hebben wij de hooch Ed.le heeren

Majoris

Van Ceylon onder dato 24en novemb: ano 1682

Majesteit soo verre als Eur. Edle groot achte volgens de boeken bekent gemaakt veel onkosten dattet sijn gevallen veel negotie gedaen, en tot veele milij jaarlijcx uijt die landen was ontfangen, doch alsby sijn de voorgevens van groote weinsten, en eyland sijs konnen niet goet te maken en naer Edle seijnt soo komen de gevolligen ons noch al niets beters te ontkoomen ofte beloven, omdat deser gevallen milij oogst van battecalo en trincq van Edle voorleden Jaer ebber niet meer dan 22600 pannen in alles recht gegeven, en sijnde ud. consumptie van dat Jaer al niet minder dan 1500 pannen smaets gevaeght dat voor een Jaar comt te beloopen . . . . p.na 21600

Komen, daer op 't ten 100 ondermaat noch trincq soude de mindere milij hier indroogt dat soude dan bedragen . . . . / 1130:

en te samen pannen 22730:

Waer by klaer komt te consideren, dattet tot eijgen provisie noch 130 pannen soude te kort komen, of maer soo veel tobben bekomen als ud. tot eijgen nootdruft van deese tobben, en daer van voor al geen andere comes mede deselve veel min de naem van Ceylons sijs komen daer door erlangen vervallen anders tot en dat eide in volgens ud. Edle en plicht met alle getrouwheit sal sijn gehandelt en volgens onse

gestadige

Van Ceylon onder dato 24.e novemb.r anno 1682

gestadige recommandatie, den kleeden arrebeijders en eedeij handel nevens den afsteecke van andere coopmanschappen en Elephant vangst, niet traght sal voortgeset gevangst, en niet in gebreecken geweest sijn van 's Comp.s voordeelen aen alle kanten te helpen bevoorderen volgens UEd. opgevingh is de verandering der Capatie van dit loopende Jaerse — gestaeg in allen op Batticalo en Cattiaro niet meer gevangen, dan.

1074: ann.s a 10 p.r d'ann.o verder van dan dient getrocken
934: d.o die de inwoonders door gebreck van saet coorn anno pass.o of uit vrese van dit Jaer van de voorgenoemde verleden Jaerse oogst tot het zaijen sijn verstrecket, dat soo lichte niet afgetrocken wierd daer den voorigen — ontfangh noodsaeckelijk soo veel dan minder soude moeten wesen, soo dattet dit Jaer maer van 't geloopende comt over te schieten
940: ann.e verder van dan voor geregtig.t niets noch moet afgaen —
500: ann.e dat niets of geen gelt voor vrouw betaelt en
eeeee
440: ann.e p.r vrese soude overschieten, die volgens oud gebruijck tegens 1½ sts. de par vaste betaelt en in parren soude beloopen p.r 4400:
en buijten 't geheelende ingeseyt sijn verder by dan noch moet comen de
500: ann.e lichte voor gesegt die de selve tot gerechtigh.t moeten betaelen in p.r 5000
286½: ann. ijsser vande mortels velden ingecomen sijnde .

p.r 2865

500

Van Ceylon onder dato 24e novemb. ao 1682

soo dat volgens d'opgevinge der geseyde
oogst buyten de overschotene ende
niet meer bedraegt dan . . . . p.s 12265:

waer bij dan noch de kleyne oogst comt
te belopen . . . . p.s 8974:

als
van Tamblegamme p.s 3962:
en van Cottiaer . . . " 5012:

p.s 8974

Het welcke in alles niet meer dan . p.s 21239:
soude monteren, daerentegens sal
de maendelijcxe consumptie des
jaers al niet veel min dan 1700:
p.s op beyde de plaetsen belopen
dat voor een jaer monteert . . " 20400:

soo dat maer soude overschieten . " 839:
soo sien dan mede als voorenss. sonden
maet a 5 p.s p.to voort indrogen
werdt afgetrocken dat is . . . . " 1060:

soo komen voor de eygen behoeff
dan noch al tecort . . . . . " 221:
te kort en soo lieve van als anno passato 9: à 10000 p.s
werden aende inwoonders om te saeyen moste
werden gegeven soo souden de tot eygen gebruyck
dan niet genoegh schynen te wesen, en van andere
plaetsen dan noch veel dienen geprovideert te
werden het welcke jemands hier veel comt
te differeren met de voorgenoemde [illegible],
grote achteloosheyt en opgeving waerlijck de [illegible]
sijn

Van Ceylon onder dato 24:e novemb:er anno 1682

zijn soo groot dat daer aen niet eens magh gedagt —
werden, ons ten hooghsten verwonderende dat niet
van dese landen soo grooten koop heeft gegeven, daer
ten contrarie haer alle apparentie van 't gewoelt
soo slecht komen te vercoopen soo in eens alle
die onbetaelde maent gelden van 't gansche guarnisoen
by 't gemeene ende Jaffnapatnam quaet als in 't Jaer
1680 en 81 . . . . f 66378:6:6:
en dat van 't Jaer 81 en 82 . . . . . " 63001:—:4:
komt voor twee Jaeren . . . . . f 129379:6:10:
gekochten weinig, soo souden wy krijgen de ongeloofbaere
goederen noch al vrij hooger op koers stock leggen
verkopt daer tot het verkoopen van welke mijn eens
soo veel sodoens benoodigen dat tot den nyt en volgens
UE seggen de inwoonders tot het stampen derselve
niet te brengen zijn gelijck niet mijn visiete ooke —
hebben ondervonden dat soo veele rijs tot nyt niet
konden gestampt krijgen als voor ons gevoegh benodight
den —

Door al dese handelingen, en die d'E. Comp:e groote onkosten
en geen voordeelen uyt dese landen toebringen
heeft Ragia Singa onder inwoonders geen teeken
inbrengen noch toegebragt om dat alsvoorens dien
vrijen handelen niet mogen frequenteren, en
vermits zulx haer noch niet mach toegelaten
werden, soo recommanderen UE. niet alleen
met die van de binnenlanden maer ooke die
van boven, en onder Ragias gebiedt staen, een
vriendelijke korrespondentie te onderhouden en
Daer

hare in vriendelykheijt te bejegenen, stellende int
besonder, en voor al moeten waecken om niet verder
dan wij nu sijn inde landen te penetreren, of eenige
andere saaken bij der hant te nemen waar door
nagia eenich misnoegen soude connen toegebragt
werden, 't welk van die majt. met groote loff
spreekende alsoo daar mede gedient schijnt te
wesen niet te min sullen int haar wel moeten
houden voor haare listigheden en bedrog voor al
geen sorgloosheijt moeten werden begaen, om van
haar niet overvallen of bedrogen te werden —
Wij sijn van meeninge de hooge indische regeringh
soo veele als d'Edle heeren majeurs met dese gedane
visite de saake naar waarheijt voor oogen te
stellen, om haar hooch Edle niet geen schijn vruchts
te voeden en hope te geven, van 'tgeene dat wij
niet sien te erlangen oordeelende tot spreeke
voort in dese saake ontrent onse heeren mtes
tot haare en 'tgemeene beste, van tijt gevoordert
werde gevoordert, of dat de wereldt veel bedrogen
sijn, dien niet te passe te comen maer veel
in andere saaken tegens haare vijanden ofte
contraminieurs, comende op getrouwe rapporten
best staet, en calculatie werden gemaakt, waerom
dan niet alleen int gesamentlijk recommanderen
in alles getrouwelijk den handel voort te setten,
maar ook alle int schriftuure daar naar te
dirigeeren, geen occasie versuijmende daar
eenige vruchten voor onse betaelsheeren te

erlangen

erlangen sijn, die te verwachten hoopen

Maar dat dan de Heer generale stelling noodich hebben
g'acht hier voor te laten prevaleeren soo sullen vervolgens
van yder saake int particulier gaan spreeken, en daarby
met eenen koomen te ondersoeken wat U Ed. voor eerst
daer ontrent te doen staat

Hier voor hebben claar vertoont dat noch het
voorleeden noch dit jaar van het ingesamelde coorn
yets buyten U Ed. eygen consumptie voor andere plaatsen
can comen over te schieten, waarin dan noodsaakelijk
hier ontrent comt te remedieeren, en U Ed. ook besonderlijk
recommandeeren, den lantbouwe aldaar soo veele doenlijk
met cragt voort te setten op dat daar van noch
yets voor andere plaatsen mach comen over te
schieten, en wy by vermindering niet genoodsaakt
sijn U Ed. te provideeren, om welk te verhoeden en om
te sien offer jaarlijcx minder rijs als nu aan
d'E. Comp.e door de Inwoonders mogt gelevert
werden, hebben op nieuws verboden noch van Jaffana
gale, of andere plaatsen daartoe vereyschte tee
baaren te verleenen om derwaarts te navigeeren
doch dit sal veele licht den Inwoonderen en U Ed.
wat aangenaam toebrengen, en den eersten ook
al wat wat ongenoegen, maar 't selve hebben voor
eerst noodich g'acht om daar door als gesegt
te experimenteeren of met dit verbot d'E. Comp.e
geen grooter quantiteyt graanen als nu becomen,
sonder comen in handen crijgen, waarover —
gaerne U Ed. consideratien en gevoelen met den
eersten sullen verwachten te verstaan alsmede

of

Van Ceijlon onder dato 24e novemb:er anno 1682

of door het vercoopen vanden nelij aen particuliere
voor veel hoger prijs dan d'E: comp:e daer voor geeft
niet comt te veroorsaaken datse daer door alles
vercoopen datse maer hebben ,jae selfs haer sadt
coorn en daerom als de tijt van saijen aankomt
'tselve van d'E: comp:e ter leen werden versoeken
en soo haer dit geweijgert wierdt, offse dan egter
niet souden ijets agter de hant hebben waermede
velden souden connen beginnen, wij bevinden hier
dat soo wanneer den nelij in sacken of gude parke
huijsen uijt gestort legt, selden bequaem om te
saijen werdt bevonden, maer dat het sadt coorn
apart in desselfs stroo digt moet werden afgepackt
en besloten sijn, soude het tot sadt coorn veillig
goet houden het welcke ons te meerder suspitie
geeft datse om de meeste winsten te doen het
gehele coorn vercoopen of om te eeten
consumeren —

Sijnde het een cleene quantiteijt nelij die den
luijtenant stein opgeeft dat maer bijde provoondiers
soude gesaijt werden en in niet meer dan 590.
amm:e bestaen hebben, doen nochtans aende
selve 764 amm:e daertoe soude sijn geleent
daer werdt ook noch geseght dat volgens de taxatie
daer van meer soude sijn gekomen 1430. amm:e
en dieste alle aen d'E: Comp:e gehouden souden sijn
te leveren en 'tgeene boven de genoegtsaemheijt
daer van comt over te schieten tegens 2½ st:r
de parra haer werdt betaelt gelijk hier voor
staet

Van Ceylon onder dato 24e novembe anno 16[illegible]

staet aangeplaest en op sijn post is afgemoeckelt wij
moeten bekennen dat wij noch het gesaeyde noch
het lapenen vandien niet connen begrijpen
hoe het daermede toegaet, want dat in soo grooten
lantstreeck niet meer dan ontrent 600. ammee
souden werden gesaeyt schijnt als een onmogelijke
saeke of te weeten dat die landen ontvolckt
en weynich inwoonderen of anders den luyeraert
der singaleesen hadden die selden meer saeyen dan se
tot haer onderhout en cleeding benodigen, als
sijnde lui van aert, en selden ander doen dan voor
't dagelijx kostje het welcke haer daer bij te meer
doet continueeren om datse geen schattingen
aen den coninck noch en geven, en haer weynich
lasten daer van hebben te dragen —

Wij sullen dan als gesecht een tweede aenwijsing
hier over verwachten, en of den inwoonders niet
buyten het gelapende comt te saeyen, en soo
men wel dan van het gesaeyde buyten het
gelapende voor haer saet coorn en onderhout
overschiet, doch soo sij daerenboven noch andere
landen besaeyen weeten om dat dan de schult
van 't geleende coorn van 934. ammee sint van
dat in plaets van 't gelapende wert af
genomen en of daer van niet meerder coorn
worde geschonden prijse soude te becomen sijn
als nu alleen van 't gelapende geschiet ook
souden wij garne weeten of wettelijcke en

andere

Van Ceylon onder dato 24e novemb(e)r anno 1682

andere bovenlanden, aen die binnenste landen
palende ooke mede daer uyt trecken of datse
haer selfs connen voeden, en soo haer selfs niet
voeden connen wat quantiteyt dan jaerlycx
wel naer binnen daerom werd gevoert

Soo de Inwoonders geen meerder komen te saeijen
dan omtrent 600 ammon(am) soo is daer uyt ligt uyt
te besluyten dat de taxatie voor d'E. Comp(agnie) wat
groot is genomen en deselve niet genoech acht
loven dat hebben om tot onderhoud en saet
koorn te dienen dat welcke dan en niet den troop
van't geheel die oorsaeke van't koorn te leveren
soude connen sijn, daer werd geseght dat van dit
gesayende saet nooit [illegible] ingevordert is
soo dat voor deesen eenemaelen gebleven was
en nu ooke wel conden sijn dat altijt de quantiteyt
van dit gesayende niet in en quam soo soude
wel ligt de hier voor gestelde incomsten minder
connen te beloopen en by een goet gewas ooke
wel meerder connen uytleveren, op al het
welcke dan gelijk voor geseght wy gaerne
wilden versocht sijn om op 't heen en 't landen ons
nader sentiment te connen geven.

Van 't gesaeij en wat daer van voor d'E. Comp(agnie) nu
twee jaren nader andere is ingecomen gesprooken
hebbende, sullen wy tot de vangst der Elephanten
overtreden die mede al niet veel schijnen
te importeren ende voordelen daer op gevallen
niet meer dan f 7156: 3: 14 beloopen als

van 't

Van Ceylon onder dato 24e novemb. ano 1682

vant Jaer 1680 en 81 . . . . f 4783:15:8

en vant Jaer 1681 en 82 . . . . " 2372: 8:6.

In twee Jaeren op Elephanten geadvanct f 7156: 3:14

het welcke aende vangniet can by brengen tot
vereffinge der oncosten en het becomen van soo-
grooten getal beesten, als daer van voorheenen
veele is geschreven, en soomen alsoo groote quantit.
bequamen can vreesen soude men die vercoopen, connende
Jaffanapatnam qualijk soo veel aende man helpen,
als daer Jaerlijcx vangen, en tot tribuyt verlangt,
alsoo de koopluyden niet in sulcken abundantie
daerom niet naer Ceylon komen als wel voor-
heenen plagen te doen, schoon wel de Elephanten
in prijs sijn afgeslagen het welcke het principale
komt te veroorsaecken door het groote getal-
der beesten, die door particuliere coopluyden
van Cunnamery en Adriaen op cormandel, en in
bengale Jaerlijcx buyten andere proffijten, vandaer
aengebragt gelijk dat voorheenen by onse
brieven aende hooch Ed. heeren majores
haer Ed. hooch achtb. tot batavia is vertoont
en het welcke het een groote last voor Jaffanap.
is, dat alle ue. gevangen beesten naer derwaerts
om te koopen gehouden en ten lasten vande-
inwoonders voor niet moeten onderhouden worden
soo willen wy egter niet nalaten ue. de vangst
dier beesten op 't sterckste te recommanderen
en op dat de inwoonders daertoe te meer souden

aen

Van Ceylon onder dato 24e novemb anno 1682

aangemoedigt werden vermits by mij geklaagt worden daer voor weynich of niets te crijgen soo hebben goet gevonden om te troosten tot aen onse syde nooyt soo gebruycken daer winsten voor onse — betaeles komen te betalen sijn weygeren in schijns ons deswegen te doen ende by desen recommanderende dat voor alle Elephanten met tanden ende voor of waerde bevonden dat alle beesten met tanden by ons voor Elephanten en sonder tanden (bij mannetje of wyffje voor alias benaemt werden) deese — boven haer ordinary pligt ofte tribuyt comen te leveren sullen ontfangen volgens de Rombos der portugesen als —

1. Elephant van 4: cobido en daer boven te betalen 30 pardaus of . . . . rds 25:
1. do van 4 tot 3. cobido wert gegeven . . // 20: 10:
1. alia bij mannetje of wyffje van 4 cobido en daer boven . . . . . . // 12: 6:
1. do van 4. tot 3. cobido . . . . // 8: 4:

en die beneden de 3 cobido sijn werden pro rato gereekent en dient gelet dat die wyffjes soo veel niet dan de mannetjes worde maer vallen —

Voor de Elephanten en alias die de pandionarissen of die volgens pligt of contract hun beesten op de stallen brengen genieten daer voor maer dat die betoonelijk uyt vande risico en 't stans gepasseert is 't volgende —

1. Elephanten van 4: cobido en daer boven werdt betaelt . . . . . . rds 6: 8:—

ido

Van Ceylon onder dato 24en 9ber anno 1682

1. d° van 4 en daer onder . . . . rd 5: –
1. alia van 4 cobido en daer boven . . . . . " 3: 4:
1. d° van 4 en daer onder . . . . " 2: 6:
voor d'Elephanten en alias van 3 cob.en en daer
onder naer advenant . . . . " 1: 8:

Een Elephant dat is als gesegt een beeste met tanden
en naer eygentlijk hier voor een beest gereekent
en een alia of beest sonder tanden voor een half
beest of twee alias voor een Elephant, gelijk
ook de prijs daer naer gereguleert is, soo werdt
mede een Elephant onder d'4 cobidos maer voor
een half beest of een alia gereekent en een alia
onder de 4 cobido werdt mede voor niet hoger
dan een halven alia of ¼ Elephant aangenomen,
als uE. byde prijsen vande afslag te brengen
beesten kan b'ogen vande Elephanten en alias
welke boven haer tribuyt comen te leveren
gevinden, daer voor geen gelt vant opstal brengt
maer eenelyk de daer opgestelde prijs

Alleen het vertelle dan nodich hebbe geacht hier
soo breet aen te halen opdat uE. haer daer naer
souden connen reguleeren ende insonderheyt om
dat gelt s'animeert vande inwoonders beesten
voor d'E. Compe. daer voor behoeven te vangen
gelt, deselve in uE. presentie belooft hebben
te doen, het vertellen dan van uE. pligt sal
sijn hier op naeuwkeurig te letten ende vangst
van dat groote animael soo veel doenlyk

voort

voort te setten om daer door te experimenteeren wat quantitijt daer jaerlijckx wederom van te bekomen sullen sijn, alsoo navolgen de helft daer van int leven can behouden werden sijnde nader advertent een groote saecke wesen

Naer den handel en 't vangen vande Olifanten comt wat 't inwessen den anneca handel in consideratie die by ud. mede van soo weijnich importantie weg is, dat het daer van qualyk de naam can dragen, niet te min sullen ud. met alle cragt dien handel soo veel doenelijs voort setten, en yder der coopluijden en inwoonderen animeren met haere vaertuijgen tot ud. af te comen en op dat sulx te meerder soude geschieden sijn ud. gequalificeert de prijs 1½ lakijn op ijder annee te verhoogen en daer dit jaer . . . . met meerder dan 300 annee aldaer ontfangen en tonght naer Cormandel gesonden sijn, welke quantiteijt is geringh en can almede tot vermindering der lasten niet veel bij brengen, en als de vorige dingen veel met het hooft op geven verschil ons weet bericht dat al den anneca die op kingss werdt gebraght door de gravellers den Jaffanapatnamse wanniars comt en dan soo vervolgens langs strant tot ud. het welcke vraelijcke de placaten en negotie cragt en geveelt is — aengeladen want dien anneca soude met minder moeijten en voor minder prijs op Jaffanap.ee dan wel op kingss comen en tevegeres

in

Van Ceylon onder dato 24en 9ber anno 1682

in 12 jaren tyt op nagapatnam gemaeckt werden waerby UEd.
dan wel konnen sien dat de intentie of meyninge niet
en is om deze arrecke door het Jaffanapatnamse gebiet
te brengen want dan wast wel beter dat die vrughten
daer aenquamen om met minder kosten vervoert te
werden de meyning is altyt geweest datter soude
gemaeckt werden een arreck gelyk men segt voor desen
geschiet te wesen over de wegh van Lambam, Caddeweli
Chiampantino Cotjaru en Lamblegamme of te brengen
maer niet als nu geschiet door het district van Jaffanā
het welcke UEd. dan by desen nochmael werd
gerecommandeert den toevoer vanden arreek dat Eden(?)
sien te brengen op Batticalo schynt dat nu eenigen
tyt herwaerts mede eenige draeghbeesten daer-
mede uyt de bovenlanden syn aengecomen
welcker namens voor al wel bejegent dienen
te werden, om tot grooter aenbreng aen te moedigen
waer ontrent UEd. den E. de Vos gelasten sult de
goede hant te houden ende soo veel doenlyck
desen handel voort setten gelycke UEd. gerecommand[eer]t
werd mede 't selve te doen, om te sien wat er
van sal vallen konnen, daertoe als hier voor-
geseght een vriendelycke ommegangh, en een
ordentelycke bejegeninge met de bovenlanders
en Ragias onderdanen veel toe sal konnen doen
het welcke UEd. dan gesamentlyk wel in acht
geliefft te nemen, en te besorgen dat Eare(?)
door de oude geen overlast of leet werde
aengedaen

Soo

Van Ceylon onder dato 24e november anno 1682

Soo door ued. d'ervaringh den arecq handel comt
te achterhalen en de vrugt in quantiteyt soo
te vergen soo staet het vast dat dan daer ook
den kleeden handel staet te vergrooten die als
noch van soo cleenen importantie is dat nij-
dalle over het gemelten verbonden en byde-
laetste geslote contracten op Kings 't geven eygentl.
aende inwoonders in alles soo cleyne amplioris
als anders geen hogen winsten dat daer hebben
opgelevert dan . . . . f 1859: 8: 9
en op Batticalo in alles niet meer dan ,, 3482: 18: 9:

Samen f 5342: 7: 2

Zijnde voorts alle de andere winsten oneygentlyke
of vande aldaer leggende Compes dienaeren door
versnuffelinge gekomen soo by dese winsten het
procedido der Elephanten vande gedaen
dan soude daer by klaer komen te blyken, wat
eygentlyke de winsten sijn, die van dat cleyn
cantoor komen en daer soo grooten besolderingh
en guarnisoen om gehouden werd, het sal dan
als nimmermeer geschiet mede van ued. gehouden
plicht sijn soo veel doenlyk dese winsten sus
te verbeteren, en niet gedoogen een noch andere
handelinge door iemant werd geparticipeert
gelyk mij te vooren is gekomen dat den vaendrig
Weijmans daer ontrent niet weynich syn
personagie heeft gespeelt, en niet alleen
de cannecoppels op Batticalo maer ook alle
die

Van Ceijlon onder dato 24e Novemb. ano 1682

die daer sijnde ministers der cleeden radix china,
copra battias &a. op gedrongen heeft voor hem
te vercoopen partije voor geld en landen in troctel
van nelij alvoren van al een goede partij soude
voorgesteft, particulier souder sijn verrevent en vare
ligt daer door veroorsaakt dat op Chinealatte
soo weijnich granen sijn ingecomen: over welcke gedoolen
den luijtenant Swin, almede de hant gebijt gehat
te hebben, gelijk dat nader bijde overgegeven
Memorie voor den fiscael ravens te sien is, wat
geen daer van bekent is, wij sullen belangen dat
den fiscael ravens hier van nauwe ondersoek
doet, en daer van soodanige stucken belegt, en
sit in te winnen als sal mogelijk sijn om een
male de soo schadelijcken particulieren handel
niet alleen uijt te roeijen, maer ook om over
die stoute contraventeurs soodanigen correctie
te doen, als de orders en placcaten sullen mede
brengen sijnde ons mede bericht dat geen vrindig
dien handel ook op kintass wele heeft vaeren
voort settende, en daerbij geen teekentje der groots
ministers gespeelt

En legt gelijk wij den predikant ook heeft
geklaagt, dat aldaer een Christen met het
Craams Schip aangecomen sijnde door de hoofdes
van't selve tot de Moorse religie soude gebragt
en publicq besneden, welcken en om hare triomphe
te toonen almede vandelt daer over en Croons

van

Van Ceylon onder dato 24en novemb 1664

van een Erfenis tot haeren collegie overgebraght
te hebben, soo souden wij van meergem.ten vendrick
een pardoens paert g'obtineert hebbe, en dies
vervolgende daerop gelt en rent gevordert hebbe
welcken soo het soodanich is geschiet geen cleene
correctie meriteert en niet te gelooven dat
heer Commandeur Lesage daer van bewust is
veel min dat sulcx toegelaten soude hebben
doch op dat wij eens vande seeckerheijt moghte
weeten, soo sullen UE. den fiscael gelasten daer
naer nader naeuw ondersoeck te doen —

Vernemen mede voorgestelt dat inde Batticaloase landen
mede caneel soude groeijen, soo sal het seer
noodich zijn UE. in stilheijt vernemen of dien
bast daer ook door de inwoonderen vant
geschilt en of deselve of vande olie daer van
bij haer in estime is, voor al lettende die sorgh
dragende dat daer van niets comt te voorent
te weeten als zijnde een saecke van groote
importe, en dat 'scomp.en principaele domeyn
soude raecken, waerom bij desen UE. die saecke
te ernstigen recommanderen, maer naer dien
ons ook bericht is de inwoonders daer van
geen werck te maecken of iemant hebben die
deselve vant te schillen, soo is de sorgh daer
over te minder, en daerom te nodigen dat
daer van soo weijnich voort gesproken als
doenelijk is, wij sullen dan vanden E. de rigtighe
die wij immers in die lant sterke geraeckt

en

Van Ceylon onder dato 24e 9ber anno [illegible]

te zijn daer den caneel groeijt vervoegen te schouwen
of 't wel soo goet is, dan den caneel die aende
Negombse en Colombose kant groeijt, en of se in groote
abundantie inde bosschen voort sal, dat wel te
den E. de Vos wel best soo 't doendelyck was, souden
connen ondersoeken, als sijnde voorleeden jaer seker
caneel schillers gevangen, doch om dit in sekerheijt
te besigtigen soude 't selve wel mogen geschieden, soo
daer in niet meer perijckel of te nadeel staet, en
daer om sal 't best zijn de ondersoeking tot eener
occasie daer van te staeten ondertusschen kan
ons bekent werden gemaekt 't geene u Ed. daer
van bewust zijt ——

Nademael die van Carnewaiwal een groote quantit.
arrack connen branden en leveren, en door particuliere
mede daer schijnt opgevoeght en naer binnen om te
vercoopen vervoert te werden, gelijkmens segt dien
vendrick [illegible] mede rechts gedaen, soo sullen
u Ed. in toekomende besorgen, dat soo 't doendelyk
is uijt die provintie soo veel arrack werde [illegible],
niet als u Ed. voor eijgen consumptie in u Ed. geheele
district sullen connen te benodigen, waermede
veel moeijte en schrapse uijtgaven sal uijt geblevon,
men werden om die van andere plaetsen niet
te vervoorderen, en wel ligt daer van noch al een
goede quantiteijt overzenden om tot voordeel
van d' E. Compe. aende lappers te vercoopen —
sullende alle den arrack die aldaer particuliere

werde

Van Ceylon onder dato 24e novembre [illegible]

veel aengebragt, diende gedeeltelijk te
betaelen te water, een legger hieren arrack
10. en stercker ofte Anys arrack 20. rd., of den
tobacq die daer veel aengeplant en alle
andere waeren die van daer particulieren uyt en
te voeren gewoon, mede geen gerechticheyt aen
d'E. Comp.e behoorde te geven daer over sullen
wy bij gelegentheyt u Ed. consideratie verwagten
te verstaen —

Men segt dat particulieren ende het aenbrengen
van arrack, en het uytvoeren van tobacq
groote voordeelen becomen, en waer in d'E. Comp.e
tot soulagement van haer te dragen groote
lasten mede behoorde te participeeren u Ed.
by desen wel ernstig recommanderende deese
te willen besorgen, dat daer eenige vruchten
te behalen syn, die d'E. Comp.e te doen genieten,
en niet te verwaerloosen, om de particulieren
die geen last te dragen hebben, daermede niet
te laten doorgaen, en op dat u Ed. int stellen van
gerechticheden en 'tverpachten der selve haer
te beter souden konnen reguleren hebben goet
gevonden u Ed. alle de Jaffanapatnamse verpagt
briefjens in copie te laten toecomen, waer bij
int breede alles sal connen werden nagesien
wat en hoeveel daer voor wert betaelt
dus verre gesproken synde vande commissien
en voortsetting der negotie mitsgaders de

weynige

Van Ceylon onder dato 24:e November A:o 1682

vorderinge verschenen dien daer van komen en op welcke
de oorsaken niet connen surmonteren, en om dat het
onser alle pligt is, dien soo veel doendelyk te suijveren
soo sal het noodich sijn om daertoe te komen, dat ued
over al suynig en wel geregulerde huyshouders,
soo menagieus en spaersaem in alles houden als
het sal mogelyk sijn, en voorder de onnodige onkosten
tot staet houden als anders sullen moeten afgeschaft
en daerom by ued. gesamentlyk wel dienen overlegt
te werden, of alle de daer presente Inlantse
dienaeren wel noodich sijn, en of daer in niet
enige vermindering soude connen geschieden
voornamentlyk sullen ued. de cannecappels op
batticalo niet meerder gagie geven dan die van
trinq:n 2 rd. ter maent en 2 parra rys en houden
voorts naeu advertent laten gevinden houden dat se
daerby sullen mogen verblyven of in gagie hooger
werden, hebbende noch voordelen genoeg bij hun
'tselve en het derhalven daermede wel connen
stellen

Wij hebben alhier vande beste annatchijs nevens
160 lasc:s uyt geschooten om by ued. in plaets vande
gallese en maturese lasc:s voor crijgers en geen
corleijs te werden gebruijkt, daer op sy oock sijn
aengenomen, en vermits dese luyden nu niet haer
vrije wil gaen onder Zingalese hoofden dancke,
en ongenoegen derwaerts werden gesonden soo sal
dese verandering d'E. Comp:e niet alleen voordeel
toe brengen, alsoo op galle ende familie blijven

'tgeene

Van Ceylon onder dato 24e 9ber anno 1682

't geene bij UEd. gemelten noch versterking vant
gedaen maer die vinden ooke aldaer van veele
occagien en moeylijckheden bevrijden —

1 1/5 ℔ en 2 parra rijs nevens wat peper en sout
daer in gebruijckelijck zijnde sullen de arratchies
een ent. gemelten een ijder lasts —

3/4 ℔ een parra rijs en half soo veel peper en
sout als de arratchies —

De Singaleesen souden met den vorsten van kinghs
naer believende konnen komen om naer Colombo
te gaen en voor af een, den gem. arratchies om
die te vervangen van lijde vanden dienvaerts connen
moneteren in vallecke maniere UEd. gelegentheijt
gevoonde die van Batticalo almede souden connen
verwisselen en UEd. alsoo van dat volcke ontlasten
bij vallecke occagie dan ooke niet connen sien dit
mislandingh daer nodich te vatten want een over
de Mallabaersche arratchies te stellen soude
niet veijlich lucken, en daerom sullen UEd. daer niet
een eenigen Zingaleese mogen aenhouden maer
alle naer hun plaetse versenden —

Off het daermede niet souden de gegagieerde topassen
te stellen dat vaste sal wille dienen overlegt
ten minsten sullense voor een man onder de
militie onder het getal dienende gerekent te
werden, en die menige weduwes bekleeden denckt
ons dat daer buijten lasten van d'E. Compe. van
die bedieninge ontvoorden te sustineren alle
plaetse kinderen tot soldaet genomen sijnde,
en maendelijcx hun gagie ontfangen mogten

gelijk

Van Ceylon onder dato 24e novembr ano 16[illegible]

geen kleyn geit gewinnen, eenige cannetappels hebben
gesien dat niet meenen tot vidane over de provintie
sijn gestelt dat wy niet connen sien noodsaakelyk
of billick is, want soo deselve den inwoonderen
eenige overlast koomen te doen, een kleyn ende
door veelen sullende aen ueds hun claghen voortbrengen
maer soo de vidane gelijk de cannetappels
niet andere hoofden dependeeren, soo sullen de beledigde
meeren vryheyt tot clagen hebben, en waerom dit
aen by ued. nader sal dienen te werden overlegt
en daerin gelijk gesegt de vermindering der lasten
besorgt; Een groote quantiteyt buskruyden blijkt
aldaer jaerlijcx verbruijckt te sijn, en waer ontrent
seer menagieus sal dienen gehandelt en geen
onnoodige verschooten gedaen gelijk by onse letters
van 22e may hebben gerecommandeert en sooder al
eenige dienen gegeven te werden, sal 't selve
sonder slecx geschieden, en opdat een yder op sijn
plaets onder 't gouvernement pas soo veel cruyt
can maaken dan selfs benodigen, en daer van
vrijmoedig mede connen bedijen, soo is het te nodigen
ued. daer ontrent menagieus sijn en niet gedoogen
gelijk men seght den vendrick Weijtmans gedaen
heeft, 't canon op sijn eygen priter, en vermaake te
laeten losbranden, het geene ued. jaerlijcx sullen
benodigen, sullen ued. soo veel doenelyk hier te
bestellen daer toe ued. de nodige vaetjes en kisjes
op voorraet sullen dienen te maken, en naer

gale

gald, en Colombo senden, om daer in die speties te bergen,
alsoo geen plaats voor sijn selfs met het maaken den
selve genoeg te doen hebt —

En hoe wel ul. by desen het besparen wert gerecommand.
spaersaemelyk te handelen, soo is nochtans de meening
niet dat daer om de weekelyxe spentie den
militairen sal nagelaten werden, maer ter contrarie
ul. by desen wel expres gelastende, dat voor al de
soldaten in een goede discipline werden gehouden, en
weekelyxe twee mael gespijst, de een helft
des dingsdaegs ende andere helft des vrydags, voor
al eertse datse haer goede maentgelden niet comen
te verspelen, of door den dranck haer verloopen,
waer door veele een groote siekte ende doot op
den hals haelen dat meest veroorsaeckt wanneerse
droncken sijnde dan inden douwe gaen leggen slapen,
dat soo veel doenelyk, door de officieren moet
voor gecomen werden, en niet gedoogen dat deselve
eenige slaggeryen onder 't volck drijven op poene
van degradement —

Den winckelier sal aen 't volck geen meer ofte grooter
verstreckingh doen, dan de order, en ingestelde
ordonnantie comen in te houden, de welcke dan
maendelyx door gecommitteerdens tegens de
overgegevene rolle sullen moeten nagesien, en
als dan door ul. order daer voor belast werden
niet gedogende daer onder bedrog, of eenige
schraepsuchtigheyt comt te schuylen en 't volcke
meer verstreckingh genieten dan de ordonnantien
melden, daer van de winckeliers in 't generael ¼ comen
te

Van Ceylon onder dato 24en 9ber anno 1662

te dienen, het welcke uEd. dan wat deselffs hier
laten verbeelden op peene van dexpontement, soo daer op
bevonden werden, den overtreders en cassiers hun voorts
regulerende naer de Instructie voor deselve op haer
verleent, en soo die daer niet moghte bevinden sullen
uEd. deselve met den eersten van Colombo wordende,
en haer die dan toe senden sullen, op dat se haer
daer naer dan sullen connen reguleren

De negotie boeckhouders die daer niet eenige de
partheijen onder haer hebben, sullen daer uijt niets
verstrecken, dan op ordonnantie van de opperhoofden
waer van het hooft der plaetse daer 't geschiet
wel een contra rolle houden conde houden, of
anders de maendelijx weeghs tegens de ordonnantie
laeten passeren, en welcke weeghs by geen negotie
boeckhouders niet sullen mogen werden gebooekt, dan
naer 'tselve door de opperhoofden sullen besichtigt
en daer op naergesien geschreven hebben, ten waere deselve
voor eenige dagen van reijs waeren

Ieder dingh dat gebruijckt wort, moet op syn
weeghs daer 't hoort werden afgeschreven, synde mij
gebleken dat sulcx niet en geschiet, en veele dingen
op andere weeghs oneijgentlijck werden afgeschreven, op de
fortificatie werden veele dingen gebraght, die
daertoe niet en hooren, als de verstreckinge aen
andere inlantse dienaers, daer immers soldij van
inlantse dienaeren behoorden belast te werden
want wat eijgenschap heeft het selve met
den bouw der fortificatie, als andere trouwlijcke

bandeliers

bandeliers, matten en andere dingen meede die alle op de
fortificatie reeckeningh werden gestelt, en op ordinarij
onkosten behoorden afgeschr:n, stellende de fortificatie
reeckeningh voor geen ding belast werden, ofte daerop
laten afschrijven, dan die eygentlijk onder fortificatie
wercken werden verbruijckt, en 'tgeene van hout
wercken, staal als anders tot vermaecken en
verhelpen van woningen, en in andere gelegentheden
verstreckt en verorbruijckt wert, moet almede op
ordinarij oncosten komen doch alsoo de meede
kisten op battecalo ten meerendeele ter gelegen-
heijt dat fort werden opgegraven, maer alle 'twelck
wat onder een reeckeningh werden gestelt, allereer wert
dan gelieft te ontfangen, en de boeckhouders te-
gelasten, datse naer desen daerop nauwkeurich
acht sullen dienen te slaen, en die saecke te-
neemdienen —

Gelijk wij oock verstaen datse niet gehouden sullen
sijn valse posten tot s Comp:ies nadeel in te
schrijven, en dat sulx comen te doen, gelijk 'tselve
al reede op beyde de plaetsen is geschiet soo-
sullen daer voor strafbaer en aensprekelijk wesen
synde niemant gehouden dingen, of te schrijven
'tgeene hij voordagelijk weeten voor particuliere
en niet voor d'E. Comp:ie verbruijckt is, of ten sij
hem sulx schriftelijk wert g'ordonneert tot
wederen dan voor yets tot haere ontschuldinge
soude comen dienen —

Den negotie boeckhouder van Koffen sal Sklaeringh
en —

Van Ceylon onder dato 24.e novemb anno 1682

en daerby nieuwe modellen geven gelijk bijde memorie
voor den fiscael staet aangeteekent, waernom soo-
veel houtwercken, en goederen tot het maken
en toe takelen van een particulier vaertuygh op-
batticalo verstreckt heeft, en waernom en door
wiens order alle het selve nadersant binnen is
per lasten gebraght, en ider factuur vant kostende
gespecificeert, selve van tyt tot tyt souden —
derwaerts sijn versonden

Den onderkoopman en magazijn boekhouder Christiaen
Pennenz. sal ook neden dienst te geven, waerom en
door wiens order alle voorgem.e goederen op verscheyde
reyses afgesz. heeft, dan hij voor af bewust was
(als hebbende alle 's comp.s effecten onder sijn —
verantwoordingh.) sulx daer aen niet was schuldich
en op dat soodanich dingen niet meer soude comen
te geschieden, en d'E. comp.e daer by schaede lyden,
sal het ten hooghsten noodich sijn ind. een scherp ooge
over alles laet gaen, en belangen dat sulx niet
meer comt te gebeuren

Wij pakhuijs is voor de commandeurs commandanten
en andere hoofden als ind. weten al over eenigen
tyt afgeschaft geweest, en op hedden last gesien
wij hebben dan goet gevonden den E. de n... voor
nieuw soo veel toe te leggen, als de commandanten
van nagapatnam, en tuticorijn genieten te —
weten.

½ legger spaense } wijn
¼ d.o franse . . . }
½ last tarwe }
100 tt hollantse boter . }

Van Ceylon onder dato 24e 9ber año 1682

1. can olijven olij }
2. dos azijn ... } [illegible]

kaerssen en lamp olij tot sijnent gebruijcke —
't opperhooft van battical den coopman de vos,
sal ued. uijt de packhuijsen voor sijn rantsoen laten
genieten 't onderstaende —

1/4 last tarwe
20 lb boter..
150 kannen wijn

noch licht tot sijnent gebruijcke —

Dit is naer de stelling vanden oudt heer gouverneur
R. v. goens de jonge, waerop wij dagelijcx de —
approbatie te gemoet sien, welcken nu meer comt
te benodigen, sal 't selve tegens soodanigen prijs
betaelen, als daer van het afschrift bij desen gaende
sal vertoonen, mitsgaders 't geene haer Edle gr: a:
van batavia tot ons allen [illegible] dienvolgens
naer cormandel hebben geschr. bijde opgevinge
vanden luijtenant steen is mij gebleken datter
35 st. balcken souden gekapt en in voorraet sijn
die wij wel wenschten dat alle bequame goet en op
colombo waeren, en nu gelegentheijt en schoops
ruijmte genoegh om te vervoeren daertoe —
ander hout hadden geladen, hoe veel ued. met
de bat opmeeren 't haeltje [illegible] en hebben den
Egel sullen hebben verzonden, is ons noch niet ter
kennisse gekomen, wij hebben op colombo groot
gebrecke van hout soo tot vermaecken van schepen
als huijsen, en daerom te nodigen ued. 't versanden
en coppen van balcken, en goude crom en inlandts
hout —

Van Ceijlon onder dato 24e 9ber anno 1682

laet bevestigen, die ons door ul. meerder occasie voorcomende sullen dienen, opdat we weeten, of ul. volgens de vorige gegevene ordre eenige balcken met een doorbrande marck hebben laten coppen, en inde modder leggen, om te experimenteeren oft door eenige vande wormen meer als anders geschiet, hier door houde voor te comen zijn sullen wij verwachten te verstaen, welcke balcken dan oock apart en met een besondere merck sullen dienen getekent om te ervaren wat vrucht en verbeteringe de begravinge inde modder 't hout sal comen toe te brengen, waerop almede naeuw regaert dient genomen

Geen 's Comps slaven sullen mogen gebruijckt werden tot eenigen landen particuliere diensten soo yemant genegen is een groote thuijn, offte yets anders tot sijn vermaeck te hebben sal daertoe sijn eijgen en geen 's Comps slaven moeten gebruijcken, gelijck dat almede bij het gen. extract uijt de Commandeurs brief geordonneert wert

'T sal nodich en dienstich in toecomende voor d'E. Comp. seer dienstich sijn, gelijck op Calpentijn en hier omme buijten waerts hebben geordonneert ul. op Trincquemale en Batticalo mede een moije clappus thuijn aen te planten van 80 à 100 roeden yder zijde in sijn vierkant, vande welcke vruchten soo veele sullen gemaeckt en gecomen werden dat de vrucht geven, staet als dan daer van geen kleedt gerief soo voor de slaven als anders ontfangen te werden, mij verwonderende dat daer ontrent tot noch niet meer gelaboreert, daertoe nochtans

de grondt

Van Ceylon onder dato 24.en november anno 1665

de gront en 't lant seer bequaem is, dienende die
tuijnen niet eer verpagt te werden, dan wanneer de
boomen haer volcomen wasdom hebben, die souden
't selffde alsdan aen moije suijvere sullen connen
op brengen, of anders het gerief van arrack, olij, en
cocus daer van werden gemaeckt —

Den heer commandeur van Goens sal by eerste
occasie den E. de Vos een goet nijpaert beschrijven(?)
wanneer en soo daer ind. gelegentheijt hebben sullen
alle de merry paerden (uyt gesondert dat van den
luijtenant Steijn dat geleght wert vrij ende sijn)
naer Coromandel dienen gesonden, om op de weijde
gebroeders tot aenteelen te setten, om een mael
daer door soodanich in de paerden te comen, dat
wy die van andere plaetsen niet sullen behoeven
te ontbieden, maer daer van by gelegentheijt noch
andere connen mede deijlen, op Trinquenamale sullen
tot 's Comp.s costen geen meer dan drie en op Batticalo
2. paerden mogen aengehouden werden, die buijten
de opperhoofden, en predikant genegen sijn te
paert te rijden sullen selfs tot haer eijgen costen
moeten doen of anders als voor heenen het de
manier plagt te wesen, het te voet afleggen.

De drie corporaels der adelborsten die daer niet
vereijsschen(?), en tonght tegens de order door den heer
commandeur lo. sage(?) ten overvloede tot 's Comp.s
costen verbleven sijn, en ind. daer meer dan nodich
van deng.ts verdien(?) sijnde, sullen ind. worden tot
haer oude gagie en qualiteijt op p.mo 7bre laest
afschrijven

Van Ceylon onder dato 24e novemb. ano 1682

afschrijven, met die voorwaerde dat by ontmocte of verstreuf van een sergt. daer wede componerende daer toe voor andere sullen geprefereert werden

De thuijn mevrouw's comps. drie slaven voor 3 rsd. ten maent verpagt sullen UE. werden in ontsetten latende de slaven blijven op de voorn. thuijn, en die noch staet geplant te werden passen, om naderhant als vooren gesegt te meer voordeel daer van te trecken

By de rolle hebben wy gesien trinq.e soo wel als batticalo rijckelijk van corporaels sijn voorsien, die ook tot ronde gangers gebruijckt, en op andere plaetsen daer toe schilder gasten genomen werden, UE. sullen geen meer corporaels aldaer aenhouden dan nodich sijn, en die daer voor geen corp.les dienst doen, en maer ronden gaen, sullen niet meer dan soldaten gagie en cost geld genieten, gelijk wij t selve ook verstaen van de wall schutters, thuijniers en badaen meesters

Batticalo en trinq.e hebben yder buijten de genoegsame sergiants en corp.les noch behouden Cap.n des armes welks plaets wel met meer door een van de daer dienst doende sergt.s sonde connen waergenomen of door een corp.l die dienst connen gepresteert werden,

Een soldaat permissie geniet op batticalo 1 3/5 rd cost geld maer waer voor het selve noch een matt.s geniet komt ons niet te blijken, dienvolgens UE. by desen recommanderen de negotie boeckhouders en cassiers expresselijk te gelasten dat se int inschrijven van hun rek.s achter yders naem sullen hebben te stellen wat yder is, en wat dienst hy doet

Van Ceylon onder dato 24e novemb: anno 1666

doet, ook sullen wij d'. buijten onse kennisse geen sijnerdeelde
of hogen cost gelden geven, dan met hare qualiteijt
is overeen komende —

Noch op Colombo noch op andere plaetsen genieten de
hooch bootsluijden van ouds wijn of arracke dan halven
sal den bootsman op Batticalo mede niet meer mogen
genieten, schijnende de consumptie van die tocht al
wat groot te wesen, daer en tot verminderinge
der lasten almede wat spaersaem sal connen
gegaen werden, niet te min moet het volck —
somtijts en voor extraordinarij diensten, al een soopie
hebben, bijde rolle van Callatte staet dat den —
vendrick aldaer twee soldaten in sijn huijs en dienst
heeft; sgeene wij niet verstaen dat noch een —
vendricks noch een lieutenants toegestaen sal
werden, vermits nooijt in gebruijcke is geweest
deselve oppassers hebben gehadt, het welcke
niet dan tot last en beswaernis vande andere —
kan dienst can sijn, voornamentlijk alsmen soo —
weijnich volck op de posten als nu heeft —

Ick had gaerne de wacht van Sourasjancondare gesien
en die wat daer af aen en rontsom laeten afpeijlen
maer alsoo de stroom soo veele als de wint
hont om de Zuijt liep, ende Zeijlsloep al twee
dagen doende was geweest om na Callatte, en
vervolgens naer Sourasjancondare te comen —
en weijnich advancerende vont ick goet om de
tondaior, die reijse te staken, te meer het
fortje Batticalo op weijnich naer volbouwt —
was

Van Ceylon onder dato 24en novembr Ao 1664

was en, dat soo de bocht al eeven als batticalo gevonden
werdt het d'E. compe. niet gelegen soude komen
om daer ook als op Batticalo te bouwen en tot groote
costen een guarnisoen te houden, sijnde ware waer soo
het soodanich is als het vanden heer R. v. goens die
Jonge werdt beschr. dat daer dan beter dan op batticalo
soude wesen, maer daerom tegen geconsidereert die
bocht op 't weste lant vanden is leggende, soo soude
daer om tegens ragias macht veel wat differenteren
wercke als batticalo is comen te verrijsschen, —
waervan hier nu geen nieder meer sullen worden
en wederleden heeft, ten selfs door het groote —
werck van wincqs die costelijcke binnen barij niet
comen afschrewen

Ick hebbe dan den coopman de vos gelast met mij
te verstandigen niet alleen de bocht maer ook
de barij van Sottatjancondane perfect of te peylen
diepen en in een caert te leggen, en met een
ook de lant sneeden naer binnen neffens het
cocks ende springt om daerby te considereren wat
destantie te graven souden sijn, om waermede —
een fort op de bocht lach de wetij en balcken
daer door aan te brengen, op al het voorleden
sijn &c. dan een goede opmerckinge sal dienen te
nemen te weten of het vaeste of zande grout
is, ofte en diep soude moeten vanden gegraven
om de balcken en poutten daer door en langs heen
te brengen, hoe veel volck, tyt en costen daertoe
soude comen te verrijschen en of de inwoonders
tot dat selve wercke voor een tijdelijck loon

haer

Van Ceylon onder dato 24.e novemb.r anno 1663

hare daertoe vele souden vallen laeten employeeren, dan of d'E. comp.e daertoe slaeven souden moeten nemen die se voor als noch niet over hebben, om daer aen te gebruycken int spannen hare ontrent meer sal connen te verrichten alle het geene dan bequamelijk 'tsijner tijt sullen verhaelen ——

Wat uE. dan overlegh belanghende of tot verminderinge der lasten Collatte niet soude ingetrocken, en geene doorvaert van't Batticaloor fort de inwoonderen niet in toom, en plus connen gehouden en de wey alsnu ingebonden werden maer alsoo uEd. meenen door dien met d'intrecking van Collatte desselve alsdan wat verre vande kant leggende, vele light werden tot ongehoorsaemheyt soude komen uijt te barsten en tot verlichten met een steene reduijt tegens over het steene rif ofte d'oever, omdat der passagie van 24 à 30 roeden binnens 'smuyrs ijder syde, en een besettinge van 15. à 20. man volgens mijn voorstel soude komen voor gekomen werden uEd. bij desen gerecommandeerde daertoe in tijts dan de nodige steen, en kalck te vergaderen, verclaert sijnde dat de muyr onder acht roeden hooch, en niet minder dan vijf voeten dicke moeten sijn die dan soo verre met aerde sal dienen opgevult, alwaer 4 à 6 p.s canon sal dienen geplant, waerop dan noch een verdiepinge sal komen van 12 à 14 roeden hooch en niet min dan 3 voeten dicke moeten sijn, om de last vande balcken, en solderingh, die daerop sal komen te connen dragen, in ijder zijde

vande

Van Ceylon onder dato 24e novembe anno 1662

vande gem.e muuren sullen 2 schietgaten vensters gewijs
dienen gemaeckt om soo daer in geen canon staet toe
geslooten te werden, de balcken die onder de soldering
koomen sullen wijders nogh 6 voeten dienen uijt te steken
om daerop een galderij van 6 voeten breet te connen
maecken, de derde muer boven de soldering sal niet
min dan 2 à 2½ voeten dick moeten sijn om het dack
te dragen, afloopende tot opde galderij, de galderije
sal van buijten met dicke plancken dienen beschoten
of anders dubbelt zijn, en tusschen beijde met cajen
gevult om tegens een musquet koegel sufficient
en bevrijt te sijn, met verlecke vaerecke daer niet
veel moeijten, en costen aen vast is 'twelcke daer
in beter verseekert als nu sullen koomen sijn
sijnde het andere schansje daer nu in sijn soo
mismaeckt en van soo weijnich different datmen
bij belegering daer op niet een musket gedoet
tot tegenweer soude connen stellen, en meer dan
half bloot soo veele opde punctjes als guardijnes
staen buijten dat voorgangen soo smal sijn datmen
daer pas langs can gaen, en alle sarvijen daer aen
moeten aenbeijden, alsoo inden regentijt nootdoen
door de sandige soodes afschalst, buijten dat saldeis
inde besetting niet min dan 40 koppen connen
uijt gevonnden werden, dat d'oncosten al veel
sal connen verminderen, en de moeij d.E. Comp.e
soo dicke als nu niet comen te staen

138. Europeen hooft Batticalo tot besetting, en
62. d.os Trincomale —

200. Europeen te samen die nu d'een doen
d'andere

Van Ceylon onder dato 24e: novemb. anno 1682 —

den anderen op 15: guldens smaends gestelt zynde komt voor een Jaer f 36000:-:- daer en tegens syn dit Jaer maer 12265: parren rijs bekomen, dat met het vorige Jaer vergeleken of niet comt te differeren; en tegens dien nochtans yder parra rijs d'E. comp.e by naer 3: gl.n soude komen te costen, waerdoor de groote het kintq.n guarnisoen noch al meer comt te verduijren (waeromme dan vervolgens een tot speculatie der gemelde nochtans sullen opstellen, als —

400: Europeanen sonder die uyt het geheel aldaer in — guarnisoen, derwelcke dan d'een door d'andere gerekent van 15: guldens ter maent comen te verdienen, en voor een Jaer beloopt een somme van . . . . f 72000:-:-

daerentegen is anno passato vande geleverden rijs ooght —

22600: pa.n ingekomen en dit Jaer maer

21239: d.os —

t'samen — 43839:" voor twee Jaeren, en komt door den anderen voor een Jaer den inkoop te beloopen 21919: parra, soo dat volgens dese stelling een parra rijs d'E. comp.e ruijm 65 3/4 stuyv.s soude komen te staen en de parra rijs buyten vragt als andere oncosten 131 1/2 stuyv.s daer en tegens comen de vrugten vant gheheele Jaer volgens de laetste geslooten boeken 'tgeene aende inwoonderen eygentlyck is verhandelt niet meer te beloopen, als hier voor gesegt f 5342"7"2 —

en de vrugten der Jonge Elephanten " 2372"8"6 —

te samen f 7741"15"8 —

Zoo

Van Ceylon onder dato 24.e novemb.e ano 1682

Zoo dit nu eens van 't bovenstaande afgetrocken wierde als de soldije van d'Inlantse dienaren beloopt

Jaarlijcx in geld	f 6525: 15: 10:
ordinarij oncosten	〃 4483: 1: 1:
ordinarij rantsoenen	〃 20353: 3: 11:
oncosten van fortificatie . .	〃 10044: 19: 2:
oncosten van Equipagie . . .	〃 2813: 13: 6:
d.o chialoupen en vaartuijgen	〃 1657: 18: 6:
Schenckagie	〃 737: 11: 12:
	f 46616: 3: -:
beloopende de bovenstaende gagie	〃 72000: -: -:
't Samen . . .	f 118616: 3: -

De bovenstaende sommen vande gagie, en oncosten als gesegt afgetrocken werdende soo comen noch f 110901: 17: 8 te resteren, dat vallende den ingesonden rijs (alsmen dit landen daer de selve van comen tot een spijs comen wierdie rekenen, buijten 't geene incoop noch cost) beloopende te dragen; en soomen daerbij volgens de Schellingh dan noch de rijs rantsoenen inde verrekende, salmen bevinden 't last rijs niet veel min dan 800 guld.n comt te costen, dat waerlijck voor d'E. Comp.e en Ceylons gouvernement al een costelijcke spijs staende soude sijn, en die granen niet veel minder moeijten, en costen van andere plaetsen te halen vallen

Hier voor gesproken hebbende om den selven rijdigh in plaets van 't zandige zoodewercke tot caldere te

te

te maken, zal tot onse nadere ordre daerinne —
niet mogen voortgevaren, maer materialen —
daertoe vast bijden anderen vergadert werden
vermits het sentiment en bevelen van haer Ed.
gr: a: tot Batavia geerne eerst daerop soude —
willen hebben, dat ick oordeele de nodigst om het
d'overcompst of steene rif beloonden te leggen, is
om dat de vaertuijgen daer het bequaemst van
batticalo buijten perijkel van musquetten niet
beschooten connen werden, daer ter contrarie soo
het werde gelegt, daer nu het aende werke te —
legt 'teen van 't lander soude connen gespanneert
of noodsaeckelijck gelijck nu noch een wercke —
ofte gesloten battery tegens d'overcompst of het
steene rif moeten gemaeckt, en meer volck, als
anders dienen gelegt te werden —

De batticalose fortificatie sal in korte bij nader
connen in effe, en defensie sijn, maer quireerde
daer noch een op mijn ontwerck een gardijn
en punt aende rivierkant, nevens de bonstiberen
'tsal dan noodich sijn dat vermeerden 'tlaetste puntje
aant andere werck sal gesloten werden, dat de
bonstiberen dan voort werden opgetrocken
en de gardijn langs de rivierkant met pallisaden
beset, tot op het laetste begost, vermits geen
inlanden d.E. van die cant veel quaets can doen,
doch na 't absolveren van 't gem. werck zal de
genoemde gardijn nadst de nodige packhuysen
dienen opgeset, alle het welcke nevens de
vereijste

Van Ceylon onder dato 24e novemb. anno 1682

eerlijcke wooningen, om het cleene getal slaven
die d'E. daer aen de kant hebben, nochal vrij wat tijt
sal heen lopen, eer alles in perfectie sal sijn, te
meer op [illegible] aen 't werck mede noch al veele te
doen valt, en de stat noodsaeckelijck soo veele, als
de punt enckelijcken diende volmaeckt te werden
en voorts daer van daer na 't Spoetingers puntje —
d'oude guardijnen tot op d'Delft voort lopen daer
aen een flancke eindende, gelijck men d'E. D. vos
een project hebben gesonden, dit nu al gedaen sijnde,
en (?) van een redelijcke guarnisoen tegens een Europiaensche
macht voorsien waren, soo was noch veel nodich
de pagoosberch aende noortsyde vande stat tot
een 't eijnde der selve langs heen een guardijn
getrocken wiert, en op de distantie van 36. à 40
roeden zoodanich g'accommodeert datter uijtsnijdings
als vanwelingen inquamen, om de baij niet alleen
daermede te deffenderen, maer ooc omlangs heen
strijckings te konnen hebben, en 't opkomen te beletten,
want daer op comende leijt alles open, en soude
bij die occagie alles verloren sijn, doch soo dit
nu al soodanich in deffentie gebracht was, kan
ick niet sien wat nuttichheijt of voordeel
dat het d'E. Compe. soude connen toebrengen
alsoo de selve, en onverwonderlijcke binnenbaij-
dan noch voor ijder een, die men te welde of ten
Zee is soude openleggen, en veel meerder volcks
tot desselfs deffentie vereijsschen, dan tot de
pagoosberch, en om 't selve daertoe te brengen

Zoude

Van Ceylon onder dato 24: novemb: ano 1682

Zoude noch al eenige Compagnies moetten uijt geschoten werden, en dan soude tot d'E. Compe noch al geen ander voordeel toe bringen, als een groote cmooye Baijs te hebben, die als nu bynaer niet te pas en komt —

Aen het canon dat ingem Trinconbaij op de vervallen waterpassen door de vergaene affuijten op de grout neer gevallen leggen, sullen wij met den eersten van daer laten halen en binnen Trincq: brengen, om bij gelegentheijt naer Colombo te senden, latende boven op oostenb: voor eerst alleen tot nader ordre 3. pe staen, en d'resterende —

5. van boven, en

6. van beneden, neevens

10. van d'eerste ind'wacht, en

14 van Comp:s eijlant, mitsgrs de

7. van Cottiar als gesegt van daer lighten, sijnde

42 — pe int geheel, waer meede daer dan noch in alles canon te resteren —

66 — pe soo veel als groot canon —

46: pe op Trincq

3: do op oostenburch

15: do op vanlandeniere —

108 pe canon onder 't district van Trincq: en

52 pe in dat van Batticalo, te weeten —

17 pe op Callatto, en —

35 pe op poeliandiere —

52 pe canon —

160 pe canon te samen, waer van UE. niet meer sullen aentreffen, dan geseijt gesegt, daer nodich comt te verwijsseren, en waer van wij met den eersten een correcte verdeeling sullen maeken, en

ons

Van Ceylon onder dato 24e novemb: anno 1682

ons toe te senden om by ons nagesien zynde deselve te
approberen, het geene my ten principalen overwogen raeckt
het canon der waterpassen te lichten, is om dat daertoe
voorheenen order is gegeven, en nu meest souden weesen
alle d'effecten vergaen, op de gront nedergelegen bevonden,
ooch dattet al een goede somma, en tijt tot reparatie —
soude vereysschen, eer dat weder in postuer soude
konnen worden gebracht, doch soo dit algedaen wiert
soo soude tot gebruijck van dat canon geen kleen getal
bosschieters, om te regeeren vereysschen, buijten dat se
dan noch al weijnich souden uijtrechten, want soo een
vijant by donckere nacht daer aen quam, en 't Comps
Eijlant als wy ontrent de francoisen in 't jaar 1672
hebben gedaen, innamen, dan conden de menschen
van boven met stenen int waterpas souden raken
te difendeeren doot gesmeten worden, soo dat het
selve werck weijnich daertoe soude dienen, en
sonder perijckel van schepen werst die plaetse als
gesegt connen worden ingenomen.

Nu resumeeren noch de specialiteijten van Cotjadu, en
onbelanceerde, 'twelcke leght 130, en 't andere 315.
roeden vande zeestrant zynde int gemeijn
de revier, die daer inde regentijt uijt loopt
int drooge mousson meest of altyt toegespoelt
waer door om te water met nory crialoupen aen
de poggers die daer leggen, te comen, anderen
sprayten moeten in en om reysen, alwaer by —
oorloogs tyt al veele quaet uijt de bosschen
soude connen gedaen en daer om veele beter soo
lang onbelanceerde daer leght by mogt vande
strant

Van Ceylon onder dato 24e. novemb. anno 1664

staet komen, ontsiet werden te meer van daer dat
onbebouwde landt al een mooije vlacte, en 't bos afgekapt
is, het welcke soo lang geen schouts daer noch blyft
leggen gelyck het sal moeten gesuyvert blyven daer
om de paggers te haeren, vermits daer in of by, geen
versch water hebben, en welcke als in een bracke en
ongesonde moerassige grond leggende, in 't van daer
sullen in te treden, en de paggen in brant steken, ons
niet meer wondebaekende, nu soo weynich volcke
op ceylon mogen hebben, dan 't welcke in soo veel
plaetsen, en paggers te verdeelen, waerdoor ook
onbequaem werden gemaakt om een corpus te
velde te brengen, om 't een of 't ander by storcke
afkomende vyant te connen ontsetten —

De cotjaensche oogst heeft nu 3. jaren door den andere
gereeckent niet meer opgebraght dan 4181. parras
rijs, daer van tot rantsoen aen 57. Europeën en
eenige inlanders maendelycx niet min dan 150:
parras werdt gegeven dat voor een jaer 1800: parra
beloopt — soo dat der buyten het ordinary rantsoen
dan 15. lasten rys noch maer souden komen over te
schieten, soo men daer tegens alle gagie costgelds
en andere ongelden eens quamen te rekenen
souden een groote somme als hier voor gemelt
is aengewassen te kort komen, en die 15. lasten
rys d'E. Compe. daer door al vry veel comen te
staen, waerom ons d'E. gelasten aen lanckerewe
niet te maken, als zynde een ongesonde lant
streecke, daer doch voor d'E. Compe. (niet voordeel)
niets te behalen is, en veel menschen door

siecken

Van Ceylon onder dato 24.e novemb. año 1682

Zullen versterkt werden, zoo bij onse Superieuren
mogt g'ordonneert werden, dat daer possessie moet
werden gehouden, om niemant geen entrangie te
geven, zoo soude een redinge als die van Calatte
geprojecteert, meer dan genoegh zijn, en niet te
min de vrij soo veel als op Cambelegamme g'uit-
en machtig konnen werden ——

Principaele en cattreale zullen UE niet min dan voor
een jaer dienen te provideeren, Callatte en ankdan,
chene voor 6. maenden dat dan gestadigh sal dienen
besorgt, en rontom de bermen der buyten posten een
roede breet niet stieren gelegt, of uyt den
ruijgte gesuyvert te werden op dat bij nacht en aencomst
van eenich schielijk overval door de zaghte grout
vlammen met vuur potten mogen goyen het pryslade
niet moeten lopen van brede te blijven, zijnde
de vuijrpotten onder dese inlanders veel soo schadelijck
dan de hout garnaten ——

En naerdien UE. aldaer het hout veele bequamer, en
gemackelijcker dan op andere plaetsen connen becomen
soo sal het mede nodigh zijn UE soo veele affuijten,
raders, en assen maken, dat UE. buijten die gene daer
het canon op de punten inlegt noch een stel
altijt in voorraat hebben, alsoo door het langh
staen, en gebruijcke veele komen te breken, en bij —
soodanige occasie aencomst der vijanden van
niets in voorraet te hebben verlegen zoude
staen ——

Geen meerder versterking zullen UE aen 't garnisoen
volcke

Van Ceylon onder dato 24e novemb. anno 168

volck geven, die logst. staen, of yts int vaderlant te
jaerlycx vermaeckt hebben, dan d'andere mede brengt
besorgende dat de vermaking jaerlycx daer door —
werd in, of te goet gehouden, door de groote schrecking
als anders comt het dickwils te gebeuren, dat de
soldaten menigmael dronken loopen, en tot onbehoorlycke
ongehoorsaemheyt comen uyt te spatten, en dickwils
als dan van haere officieren in die gelegentheyt —
werden gestraft daer van soo veele exempelen
zyn, daer door soo droevige ongelucken syn gesprooten,
en om sulx soo veel in ons is, voor te komen, sullen
wy alle officieren seer expresselyk gelasten
geen van haer onderhoorende volck dronken synde
te slaen, maer in soodanige occasie strafschuldige
soo lang int donckere gat te setten tot dat hebbe
uytgeslapen, als wanneer met reden, die het verdient
hebben genoegsaem haer verdiende loon kan werden
gegeven —

Geen visschers sullen wy daer voor en alleen UE. alsoo
wel hebben naargesien, en overslach gemt. wat
datter comt te vervisschen, stellende t'geene
gevordert wert ten halve zy, en wat daer van
noch in voorraet is daer tegens over gelijk nu overal
in gebruyck is, wanneer dan ook te beter alles can
werden naargesien —

UE. sullen met den eersten een lyste dienen over
te senden, hoedanich alle de goederen, en coopmansch.
aen yder wert verkogt en op wat prys verstreckt
om daer by te komen sien of daer inde ondercode
wert gehouden als op Colombo geschiet, alsoo —

het —

Van Ceylon onder dato 24en 9ber anno 1682

het noodsaakelijk is, dat alles onder dit gouvernement
op een wijse, en maniere gaet

En soo veel inde keuckx binnen bay geen quaet oostens meer
op de reeden vaerden vernomen, soo sal het niet min noodsaakelijk
sijn dat altijt daer naer werde vernomen, en gesien, bij
de meeste plaatsen daer se voorheenen hebben gelegen
of andere plaatsen daerneven bevint dat eenige oostens
groeijen

Naerdien wij bevinden dat Gauregiie met het sluijten
der soldij boeken, de lijden daer uijt geen reeckeningh
werden gegeven, en bij slofficeeijt en verscrandingh
der boekhouders comt te gebeuren inde boeken
niet genomen werdt, of aende lijden reeckqs sijn
gegeven, en de lasten voor d' Compe hun abuijsen
niet werde comen instaen, hebben goet gevonden
daerin te voorsien, en verstaen dat yder ongetrouwde
naer 't sluijten der boeken reeckqen in debita forma
sal werden gegeven, op dat de lijden van originele,
en geen copie reeckqs. als nu werde geschiet mogen
werden gericht, om des noodich sijnde daerop dies
te beter sulx verandernde hare betalinge te
connen erlangen, voor welcke originele reeckqs
wij verstaen dat se geen de minste betalingh
gehouden sijn te geven, gelijck men voorgeeft dat
werde geschiet, doch voor 't lichten der copia sal
noch iets [illegible], en middels de betaling werde mogen
genomen werden, het welcke UE. dan gelieve
te besorgen, dat geschiet, en prompt werden
naergekomen, om daer door die lijden van veele
moeijten te bevrijden, voornamentlijk die geen,

die

Van Ceylon onder dato 24e november 1682

die hier te lande komen te trouwen

Volgens UE. voorgeven en ook de clagt vanden eerw.
predikant Nicolaas agotti, zoo soude den krancktbesoeker
op Tuticorin sich in veele zaken heel te buyten gegaen,
en door sijn ergelijk, en gedebaucheert leven veele
onstigting onder de gemeente te weeg veroorsaakt,
buyten dat hij sijn geraeckt hooft met vuyle en
lasterlijke dingen soude weeten beledigt, waeromme,
en sijn verdere onbehoorlijckheden, ick hem voor de
raet van Justitie te recht comen stellen, hem
ondertusschen van sijn ampt suspenderende, en
desselfs dienst door een ander bequaem man
latende waernemen, tot sijn proces sal geeyndigt
wesen, waermede ick hem dan naer Colombo sullen
comen senden, hiermede UE. dan van mijn intentie
in welke saaken gedient en van ordre voorsien
sijnde, waer naer UE. haer als inden hoofden
desen gesegt bij provisie comen reguleren
sal ick voor slecht UE. gesamentl. noch
recommanderen d'onderhoudinge van vreede, liefde
en eendragt onder iets godsloofde bevolen hebbende
naer Cordiaele groete verblijven onderstont
UE. genegen vrient get. Laurens Pyl, in
margine: Jaffanapatnam den 11e 9ber 1682.

Opden 24e november 1682 compareerde voor
mij Zacharias Kaakelaar Secretaris des Commandements
Gale onder 'tgesach van d'E. heer Salmon Lesage Command.r

der

Van Ceylon onder dato 24e 9ber ano 1682

der stadt en landen met d'onderhoorige forten en sterckten
van dien, present de naergenoemde getuygen, beyn vande
schipper, govert van beaumont, boekhouder, en willem
de Ridder opperstuurman alle ten dienste van de e. comp.
op 't schip 't waepen van middelburch beschreven, dewelcke
ter ordre van gem. heere commandeur, op haere mannen
waerheyt in plaetse van eede, verclaerden waeragtich
te wesen, dat hij deposanten op 16e der jongst gepasseerde
maent october met voorn. bodem uyt Jndia —
comende tusschen de caap ram en de hoek anseradira
zeylende tegen den avont 't zeewaert van hun een
zeil hebben gesien, alswanneer toen daer naer door
contrarie wint, en storm, ten anker komende —
en 't gem. zeyl, door den nacht uyt hun gesicht
sijnde, vertoonde 't selve sich weder int vierde glas
vande tweede wacht, wesende maneschijn, int
noorden van hun, en begon het omtrent 't sevende glas
van gem. wacht een mooy koeltje te waeyen, —
waerop hij deposanten weder zeyl maakten, —
waarnaer het meergem. schip hunlieden scherp —
navolgde, en uyt 't selve geroepen wierd 't welcke
uyt hun deposanten bodem met 't gewoone woort
hoola beantwoort sijnde, wiert 't selve uyt gem.
bodem andermael gedaen, doch sonder dat 't selve
by hun deposanten verstaen is, strekende d° bodem
als doe ter zyde wint, en schoot een schoot uyt stuurboords
zyde, van welcke de kogel de kajuyt van agter
hun deposanten bodem, sloeg, en inde besaans
mast

Van Ceylon onder dato 24e 9ber anno 1682

nacht sijn vaart, en onaght vijandighe, of stucken werck
vaste door de man te voren gemaakt, doch niet dan
sijn kroeke beschadigt vinde, waerop hij deposanten
't schooven zeyl opgijden, en de zeylen bijde vaart
smeden, vermeende als dan den vreemde schoot uijt
do bodem op hunlieden gedaen, alswanneer sij
deposanten geraden achten de derde niet beantwoordt
te verwachten, overzulcx den selven mede met
schaps groeten, en geduirig niet gevoelt hebbende
scheut gevende hielden, terwijl deposanten om laeg
g'opent, en 't schut te voorde, gehadt wiert onderwijle
voornoemde bodem van hun deposanten, apparent wat
buijten haer gissinge, ontrent vaardende, sette den
selven sijn schooven zeyl bij, en vervolgt om de
noort, en vermits de slappe koelte, en do bodem
hunlijden uit zeylen niet was, mochten den selven
laten passeeren, en vervolgden hunnen cours
naer dat sijluijden na 't getal der kanonschoten op den
selven hadden gedaen vierentwintich kanon schooten,
en vanden selven ontfangen, dertien à veertien
vande welcke sij deposanten geen andere schade
hebben geleden, dan datter twee door de zeylen
en een uit kant van 't schip daer wat boven water
sijn gegaen, wat voor den schip 't voornoemde is geweest
en konnen sij deposanten niet seeckerlijck getuijgen,
maer gissen het 't selve 't kleenste van twee
portugesen bodems by hun den 20e deser maent

ontm

Van Ceylon onder dato 24e. novemb. ano 1682

ontrent drie mijlen 't Casteelken van Chingurla gelegen
en verlaten, 't grootste van 50. en 't ander 20 stucken canon
sal gevaeght sijn, eijndigende hiermede binnen dexpositie
redenen van vrientschap gevonden als inden brief aenwijst
blijvende, 'tselve des noot sijnde, gesamentlijk nu ijder
bij sonder nader gestant te doen, aldus gedaen ende
gepasseert binnen stad galle, ter presentie van Jan
vande velde, en Joost de Bode Corporaels als getuijgen
bevoelende de minute deses benevens de voorn.
deposanten, en mij Secretaris hebben ondertekent
onder stont 'twelcke getuijgt Zacharias kakelaer
Secretaris

Batavia
Aanden Edle. heere Cornelis Speelman
Gouverneur Generael En de E.E. heeren
Raeden van India

Edle. Eentfeste, grootachtbare
manhafte, wel wijse voorsienige
seer genereuse heere Ende E.E.
heeren

Hoogh gebiedende Heeren

Onder dato 6e. aug.o pass.o hebben wij lest de eere
gehad, eenige weijnige onser onderdanige en verbiddige
letteren, aen uEdle. hoogh. ag. ten geleijde van het schip
Macassar te schrijven, en derwijle ons present dese
occagie presenteert, om sulx p.r de cat opmeten
vanden te konnen doen, soo nemen wij bij desen

de

Van Ceylon onder dato 24:e 9ber anno 1682

der vryheijt aen uEd:le hoo: a: in alle eerbiedichheijt te
communiceren, dat ons gisteren avont te lande van
Colombo sijn toegebragt soodanige papieren, en
documenten, als onsen achtbaren heere gouverneur
Laurens Pijl en den raet tot Colombo, p:r voorn:
bodemerie aen uEd:le hooge a: waren adresseren en
schrijven, die nevens gevoegt sijn, en bevestigen
dienende, waer mede wij vertrouwen, d:e bodemerie
spoedich en behouden bij uEd:le hoo: a: sal comen
te arriveren, zynde bij de voorn: papieren alleen
noch gevoegt, een agter 't register genoteert soodanige
registers vande Ceylonse negotie en soldij boecken
als in dit bodemerie tot Colombo geschreven, en ons
bevorens van derwaerts te lande toegesonden sijn
als mede een acte notitie wijs 'tsamen gestelt,
waer bij wij eenstemmelijck verclaren, den weled:
heere Cornelis Speelman als gouverneur
generael van Nederlants India, volgens ordre van
onsen voornoemden agtb: heere gouverneur en den raet
tot Colombo, op 25:e deser alhier met de vereijschte
solemniteijten, voor den volcke sijt openbaer voor
gestelt, daer voor hebben gewilt te erkennen, respec-
teren, ende gehoorsamen, In soodanigen voegen,
als uEd:le hoo: a: eerbiedelijck vervolgens [illegible]
uyt de voornoemde acte breeder te [illegible], ende
waermede ons dienstvoegen, met alle schuldige gehoor=
saemheijt, eerbiedelijck gedragen en met volcomen
hooch achtinge, en oprechte seer eerbiedigste
dienaren

Van Ceijlon onder dato 24:en 9ber anno 1682

bedieninge, van sijn hooch gedagte Ed:t bij desen nogmaal van herten, en schuldtpligtigst sijn toewenschende, alle heijlsaeme aartsche zegeningen, en dat deselve mach strecken, tot prosperiteijt en welvaren vande generaale comp:e, en vermeerderinge van sijn hooch Ed:ts Lof en reputatie int particulier —

Volgens versoek en aanschrijven vanden E. opperkoopman en hooft administrateur Thomas van Rhee, en den verdere Raet tot Colombo bij missive van 10:e desen, naerherwaarts gedaen, konnen wij niet naerlaten uE:d hoo: agtb: bij desen noch verbindelijk te adviseren, dat door diverse dienaeren des casteels Colombo aldaer in 's Comp:s kassa was gestelt om aen des selfs gevolmachtigde verstrekt, met uE:d hoo: a: believen alhier te voldoen uijt gekeert een somma van . . . . . rd. 103¼ —

noch is alhier in gen:e cassa door den schipper Krijnsen opt schip 't Wapen van Middelburg bescheijden om aen d'E. Jan Lambertsz schrijver aldaer, als vooren gerestitueert te werden gestelt . . . . " 500:-

Item door den opperstuurman Willem de Ridder om op Batavia aen desselfs huijsvrouwe Anna van Gerwen ingelijcx gerestitueert te werden . . . . " 300:-

En door den oppermeester Nicolaas de Looij bijde mede op voorn: bodem bescheijden om tot costij aan Jan Reijs te werden gerestitueert de somma van . . . . . " 450:-

't Samen bedragende rd. 1353:¼

van

Van Ceylon onder dato 24en 9ber ao. 1682

Van vaderlantse sommen aan voornoemde persoonen ordonantie wisselbrieven zijn verleent, die bij verbieder, en meldrick verdorken, door ordre van UEdle Ho: Ag: aende vaardige houders op 't vertoonen der selve mogen werden voldaen —

Wij leven hier gode zij daer voor van herten gedanckt in dese commandeurye, in volcomen rust, en vredige welstant, 't welcke godt de heere gebeden blijft, langer te laten continueren, en dewijle wij dese met geen schrijfwaerdige materie verder weten te prolon-geeren, sullen hiermede sluyten, Ed.le (onder stont) UEdle hooch agtbare gants verplighte onderdanige, eer en trouw schuldige nedrige dienaeren, en was get:t J: Lesage, m: Scholnes, michiel adriaense, anthony mooyaert, melchior been, en Zacharias kakelaer secretaris in margine Gale den 27en novemb. ano 1682:

Register der guarnisoen en scheeps soldije boeken welcke ter ordre van d'E: heer thomas van rhee opperkoopman en hooft administrateur van Ceylon per de fluyt (die godt bewaert) opene in een kas gemerckt naer batavia werden gesonden als volgt —

Guarnisoen boeken des casteels Colombo

No. 1: principaal journael 4: groot boecken met den generael

Van Ceylon onder dato 24en 9ber anno 1682

generael alphabet beginnende primo maert 1681
eyndigt ulto februarij anno 1682

1. gequalificeerde rol van Colombo
1. boeckie der Colombose vrijluijden
1. bondel overleden reecq. van eenige persoonen welcke op verscheijde plaetsen en schepen overleden sijn

Guarnisoen boecken der Stat Gale

1. Journael 3. grootboecken met een generael alphabet begint primo maart 1681. eyndigt ulto febr 1682
1. gequalificeerde rol van Gale

Guarnisoen Boecken des Casteels Jaffanapatnam

1. journael 2. grootboecken met zijn generael alphabet begint primo maert 1681 eyndt ulto febr 1682
1. gequalificeerde rol

Guarnisoen B. der fortresse Batticaloa

1. journael 1. grootb. met zijn alphabet begint primo maert 1681 eyndigt ulto febr 1682.
1. gequalificeerde rol

Guarnisoen boecken der fortresse Trinequenem

1. Journael 2. grootboecken met zijn alphabet begint primo maert 1681 eyndigt ulto febr 1682
1. gequalificeerde rol

Guarnisoen B. der fortresse Manaar

1. Journael 1. grootb. met zijn alphabet, begint primo maert 1681 eyndigt ulto febr 1682
1. gequalificeerde rol

Logie boeckjes van Tuticorijn

1. Journael 1. grootb., met zijn alphabet begint primo maert 1681 eyndigt ulto febr 1682.

1. gequa

Van Ceylon onder dato 24e Novemb: ano 1662

1. gequalificeerde Rol

Cortgeene 't Schip

1. journael 1. grootboeck met sijn generael alphabet begint 10mo Julij 1661 eyndigt ulto december daeraen

1. boundeltje oncost reeckeningen

Coevoorden 't Schip

1. journael 1. grootb: met sijn generael alphabet begint 27 may 1661 eynd: 26 Xber daeraen

D'gecroonde vreede 't Schip

3. journaels 3. grootb: met haer alphabets begint 22e aug. 1660 eyndigt 21 aug. 1661

Westeramstel de fluijt

2. journaels 2. grootb: met haer alphabets, begint 27 junij 1661, eynd: 26 Xber daeraen

1. oncost reeckeningen

Negombo 't Jacht

3. journaels 3. grootb: met haer alphabets, begint 27 september 1660 eynd: 26 ditto 61

1. boundel oncost reeckeningen

aardenburch de fluijt

2. journaels 2. grootb: met haer alphabets, begint 10mo Julij 1661 eynd: ulto junij 1662

1. boundel oncost reeckeningen

Baaren 't fluijt Scheepie duijtreys

2. journaels 2 grootb: met haer alphabets begint 19e Xber 1660 eynd: 19e Xber 1661

Guldewagen de fluijt

3. journaels 3. grootb: met haer alphabets begint 27 Julij 1661 eynd: 26 julij 1662

1. boundel oncost reeckeningen

opmeer

Van Ceijlon onder dato 24e novemb. anno 1682

Opmeer d' fluijt

2: journaels 2. grootboecken met haere alphabets, begint 11 aug.o 1681. eijndt 10. aug.o 82 —

1. boudel oncost reeq.s —

IJpensteijn d' fluijt

3. journaels 3. grootb.s met haere alphabets, begint 12e aug.o 1681 eijndt 11e augustij 1682 —

1. boudel oncost reeq.s

Molenaar d' Hoecker

3. journaels 3. grootb.s met haere alphabets, begint p.mo septemb. 1681. eijndt ulto febr. 82. dat op 't rif voor kiliccaraij is comen te verongelucken —

1. oncost reeq.s

Lijster d' hoecker

2. journaels 2. grootb.s met haere alphabets, begint p.mo julij 1681. eijndight ulto junij 1682

1. boudel oncost reeq.s —

Aldus ingepackt int casteel Colombo ten soldije comptoir ten presentie vande ondenstaende persoonen adij 3e novemb. ao 1682. en was getekent — W. vanden Beecq, Aschepmoes, in margine, ons present flovel en

'tvoorenstaande door ons de geprese gecommitteerdens tegens zijn principaels gecolationeert en daer mede bevonden te accorderen Battavia in 't casteel den 12e feb. 1683: —

J. Marchant
1683

Joannes van Heel

B. Broeckers

Register der Brieven en Papieren die successive van Mallabaer tot Batavia syn aangecomen en alsmede per de laatste retour schepen naer 't Vaderlant verleden gesonden beginnende 2do April 1682 ende eyndende op den ult.o feb 1683

Register der papieren

ontfangen den 26e may 1682 per 't schip Couwerven

Originele missive vanden heer commandeur Marten Huijsman en den raad tot Cochim aen haer Edele geschreven in dato 2do april 1682

Copie brieff door gemelte heer commandeur en raad aande Edele heeren XVII.o in patria geschreven den 27e novemb.e 168[illegible]

Copie briefjes door gemelte heer commandeur en raad aande Edele heeren majores geschreven in dato 18e februarij en 20e maart 1682

Register der cochimse papieren

ontfangen tot batavia den 29 september 1682 per 't cat nederhorst

Originele missive vanden heer commissaris en commandeur Marten Huijsman mitsgaders den raat tot Cochin in dato 8mo maij 1682 aen haer Edeles geschreven —

Originele geschrift door den commissaris Huijsman aande hooge regeeringe geaddresseert behelsende syn nader antwoort op 't 1e en 24e art. vande memorie door d'E. van Rheede aanden D. Lobs gelaten benevens eenige extracten uyt de paraniese brieven van ao 81 en 82.

Copie contract van negotie door d'E. commandeur met den coopman Polpotnaijk 's conincx weegen gesloten 31 Januarij 1682 —

Copia

Copia vraagpoincten der weschelaers op Vinguirla voorgehouden en door haer beantwoort den 30. Jan.

8 st. Extracten uyt de brieven door den graeden Comps. residenti aende residenten tot Vinguirla gesz. sedert 26.e Xbr. tot 30. January 1662

Copia translaat ola door den Coninck van Coutchim in absentie vanden Commissaris aanden opperkoopman vosburgh dato 4.e maart gesz. behelsende laatst. op defses

Copia memorie door dE. heer commissaris huysman aande residenten tot Canana en Vinguirla gelaten 5.e maart 1662

vide copie translaat olas tusschen den commandeur huysman en den bondien samoryndsen prins gewisselt,

Translaat protest door den portugesen capiteyn moor tot Canana gedaen, en 't antwoort op die selve

ontfan. den 20.e Xbre per 't schip sumatra — Register der mallabaersse papieren

Originele missive door d'heer commandeur marten huysman en den raet tot Couchim aen haer Ed. gesz. in dato ult. July 1662

Copie contract van negotie, soodanich tot selve 7.e July 1662 met drie coopl. yder apart alleen is gemaakt om gesamentl. binnen vier maanden aen d'E. comp. te leveren 700. candylen peper

Copie ordre voor den ondercoopman heijlhardus en den vendrig hoes om haer ten belange vande Zaken raakende de aangecomen schepen tot calicoulan ontrent den vagia daerinne te reguleren de dato 26.e mey 1662

Copia rapport door d. heijlhardus en vendrick bovengem. aenden commissaris huysman gedaen wegens haere verrichting tot calicoulan inde voorsz. saacken,

copie

Copia rapport door den onderkoopman Jacob Schoor aanden gem[r] huijsman gedaen in dato 21.e meij 1682 volgens compt[r] haaken tot cannanoor —

Item 32. translaat olas van en aen verscheijde coningen princen en andere grooten geschreven —

Originele geschrift zijnde de nader aanwijsinge die gedaen can worden op de verantwoordingen van d'S.e Loos en borthmans wegens de te cort bevonden balcken, 't cooper &c.a door mijn gem[r] commandeur en commiss.s marten huijsman en raat verwoordiet in dato 31.e Julij 1682 volgens appart registre —

Van mallabaar dato 2do april anno 1682

Door ons onderschreven sijn in dit casje gepackt en versegeld de naervolgende boecken en papieren raekende de Secretarije, en Justitie der Stadt Coetchim opde Cust Mallabaar vanden jaere 1681. namentlij. —

Een geformeert dachregister, bevattende eentelijcke den Inhoudt aller afgegane, en aengecomene brieven, ende int geheel de resolutien, en resolutoire aanteeckeningen nevens de dagelijxe voorvallen, item orders, en rapporten alsmede de translaten der olas van, en aan d'Mallabaarse en andere lantsgrooten gesz:^e^ &^a^ beginnende met p^mo^ Januarij 1681: en eyndicht ult^o^ decemb^e^ des selven jaars.

Een aancomende brieft boeck met sijn marginalen en register begind. en eyndicht alsvooren.

Een affgaande brieft boeck met als boven —

Een actebouck van persoonen die haar op tractaties aande E. Comp^e^. hebben verbonden d^o^ —

Een justitie rol —

Een sententie boeck, onder Stout Coetchim den eersten april a^o^ 1682 was geteekent Joan D. W. Sachtman, en Jan Saitijn —

Den 28 may 1682 tot batavia ontfangen p^r^. 't Schip Couverture over Ceijlon —

Een origineel brieftie vanden heer Commandeur marten huijsman en den raat tot Cochim aan haar

C

Van Mallabaar 2do april Ao 1682

Vaan Dee geschreven in dato 1mo april 1682

Copie brieffies door gemelte heer Commandeur en raadt aande Dee Heeren 17 uit patria geschr: in dato 18e februarij 13e maart en 28 do 1682

Cognoissementje van eenige casjes met boeken uit overcomende,

Batavia

Aan d'Edle Heer Cornelis Speelman
Gouverneur Generael Ende Edle
Heeren raeden van Nederlandts India

ontfs. tot bata 26e maij 1682 pr. schip couvenve namiddags

Edle Erentfeste Hooghachtbare manhafte wyse voorsienige seer Genereuse Heeren

Edele Hoogh gebiedende Heeren

Den 30e october verleden zyn ons uyt handen van d'E. gelmer vosburgh pr. 't schip couververen vant beschreven UEdle hoo: ao: geeerde brieven vanden 15e septemb 81: origineel, en daarnevens de copia van dien den 23e augo: te vooren met 't schip couetgene over vengurla is gesonden, den 2e november arriveerde hier het ervarde 't Jachje d' Elisabeth met UEdle hoo: ao: letteren vanden 4e october in twee dagen minder als een maant overgebracht, het dubbelt der selve brieff is den 29e november pr. 't schip macassar over Ceylon ons ter hant gecomen; mitsgaders den 5e februarij deses jaers op cochim ende den 17e dito op bassaloor aanden commandeur

Basteer

Van Mallabaar den zesten april ao 1682

Is met uw Hoog Achtb: zeer gestimeerden brief vanden 10en november over malacka per 't schip de bettinae overgekomen, 'tbestellen onser brieven excepto die vanden 5en september ai. was ons seer aangenaam te lesen, op welcke uw Hoog Achtb brieven den Commandeur sedert zyn wedercomst opden 16e maart vande noorden Comptoiren besich is geweest schuldige antwoorde te vervaardigen doch daar in door eenige dagen indispositie als de dagelijcxe voorvallen wat belet zynde, komt hem den 20en daar aan uyt Souratta te arriveren 't kostelycke geladen schip Couderveen voornoemt, in hebbende over de seven tonnen gouts incoops, ende daar onder 400 [illegible] ropyen Capitaal om op Ceylon te bestellen voorden importanten handel in bengalen over sulcx hebben wij geraden goet vinden dien kostelycken bodem eenen dach, noch int minste na onse brieven op te houden, maar soo haest als mogelycke vanden hooch benodigden rys, arack water, brandhout, en lampolij versien, en ondertusschen de weynich mede gebrachte goederen voor dese cust daar uyt gelicht zynde ten spoedigsten te laten voortgaan, ende weynige plaats die door 't gem: lichten onser goederen sal openvallen (dewyl op Ceylon mede ijts sal werden gelost) wilden in passant en souden te aurkenen voor Ceylan te laten vullen met soo

veel

veel vande geeyste vygen stoffen voor batavia
als bequamelyk sal konnen bengen, daartoe voor
aff ordre na ceylon is gesonden, van Edelen
vaenschrewe dat het schip, syne reyse soveel
en sonden rampen tot uwe Ed: a: doorn maek, en
terwyl noch diverse schepjes boovens sreints
op Canara zyn om den benoodichden rys na Ceylon
aff te brengen soo sullen met deen den selve
onse onderhanden zynde brieven na Ceylon besteden
niet twyffelende off sullen aldaen veel oragie
vinden om deselve soveel aan uwe hooch a:
voort te senden gelyck wilde vertrouwen dat
van daar uwe Ed: a: sal syn besteedt de copia
van onsen brieff in dato 20^en novemb. verleden
per ... van hier aande hoogh Ed^le
heeren onse principalen na't patria geschreven
waar in uwe ho: a: den gerichten toestant
van zaaken hier ter custe sal syn gebleken
off anders int in overgaande brieffboecke op f° 499
connen nagesien werden deseve staat deen brieff
om de gerechtigd^e met desselfs voornaamste
bylagen in conten van hier apart te volgen, doo
hebben ... hier by gevoeght het affschrift
van t'gene wy ... gemelten datum soo
over persia als per ... baaren overende
caap de goede hoop aan onse gem: hooch a:
heeren meesters hebben geschreven waar in

contents

Van Mallabaar 2 d.mo april A.o 16[illegible]

Contrelycke te sien is tgeen den Commissaris inde visite
om de noort hooft vereijst, en connen uyt werken
inde plaats van wij volgens plicht inden L.o a: inde
gemelte onderhouden zijnde brieven nader omstandich
advys, en soo verloopen goet genoegen sullen geven
synde op Cananoor in plaats vanden rijs p.r sluijtie
bevonden versonden dat meest midderen rijs was die
met t Jachtje de Elisabeth nu lest gebracht hadden
vanden 40. lasten van Canara met gelaste beantwoort
besmet, ende ehemaelde op gelijcke wijse dertich
lasten overgebracht blijvende de van Ceylon
gekomen bodems voor de principaelste rijs halers
op Canara om daer last te becomen al was
langer tardeeren als wij wenschen, twelcke
voornamelijck daer uyt ontstaet dat den gesegden
Canarasen hoofs coopman [illegible] den persoon
is van geen off seer weijnich vermogen, maar
een schuldenaar vande Hovelingen, wij sijn oock
genootsaeckt geweest met den selven te tracteren
de wyl tot noch geen verloff tot den vrijen
incoop van rijs by andere coopl: hebben connen
obtineren, schoon alle andere natien sulx wel
mogen doen, welcke ons wat moeijelyck valt,
doch blyft noch in eenige apparentie, om door
de gedaane beloften van den Elephant daar
voor, en voor het stellen van een vasten tol
op Comp.s goederen die int lant gevoert
werden die vryheyt te erlangen, doch soo

het

Van Mallabaar P.mo april a.o 1682.

het door die billicke en gesachtige vrage niet
meer vernielgen vanden Zonde sulx naer alle
apparentie door een Dreygement veel eerder-
te verwerken sijn, gelyck inde generale brieven
en bylagen uwe Ed.le ho: a.n naden en met schuldige
eerbiedicheyt sal vaerden vertoont,

By dese goede occagie gaan nu tot uwe Ed.le ho: a: over
de negotie boecken deser Commandeurye van a.o
80: met de bycomende boecken volgens het
register, niet vertrouwende dat deselve vant
bevonden sullen werden doch de boecken van
a.o 81: zijn om redenen inde breefjes nat patria
vermelt tot noch niet gesloten, bydesen gaan
noch de boecken deser Secretarye vant aff
geleyde Jaar 81: gelyck deselfs register kan
aanwysen ons daar aan op 't eerbiedighste gedragende

uyt de Zinatse brief den 16.e maart aan uwe Ed.le ho:
a.n gesz.n hebben wy 'tnoodige en bysonderlyck
de pryzen vanden jongsten vercoop geextraheert
en moeten bekennen dat het selve hooge-
pryzen zyn die de werelden staande te volen
gaan, wy sullen ons inde naden te doene coopen
daar na uwe regulerende en ontrent 't poinct
vande specerijen op mallabaar alsmede 'tinde
incoopen van peper benoodigden coutseyn van

gelycken

Van Mallabaer 2.do April a.o 1672

gelijckelijk alle poincten van ordere in uEd.le Ho:a: brieven vermelt prompt reguleren /

Met dese occagie hebben toegestaen nae Ceylon off vorder voorts na batavia te vertrecken, den sergiant Sijmon Haudeesz.en te meer alsoo van die qualiteijts dienaren ten overvloede en verre boven den tocxt versien sijn, hij Edest hier niet alleen den dienst van sergiant maar oock als guarnisoen schrijven en het houden der boeckjes van de Equipagie huijs en cuijpers winckel tot genoegen waergenomen, en soo onder uEd.le Ho:a: gunste d'E. Comp.e noch goede diensten kunnen doen, als sijnde een nuchter, vigilant en bequaam man.

Wij houden het voor seker dat sijn Ed.t den Ho:a: heere generael Cornelis Speelman ten bestemden tijt in dat Eminente besthier van gants India sal sijn bevestight, en connen derhalven niet nalaeten sijn Ed.le Ho:a: by desen in alle die swaarwichtige voorvallen en besoignes van hetzelve toe te wenschen Godes Edelsamen en overvloedigen Zegen op dat alles mach strecken tot grootmakinge van Godes heijliges naem meede tot bevestinge en prosperiteijt der Ed.le Comp.e die wij dienen gevolgelijcke tot welvaren onses Lieven Vaderlants mede en onder verbreijding van sijn Ed.ts groot gevoerde eenoemde gunstheijt en beschermning van ons en alle Zijn Ed.ts verdere dienaren en onderdanen, hopende in corten door de komste

Op Van Mallabaar 2do April Ao. 1682

van 't fluytje Ockenburg en uEdele Ho: Ag: ordre
d'eere te hebben sijn Edts. hiermede den volcke
publycquelijk en met de behoorlijke solemniteyten
voor te stellen met gem: fluytje off andere
occasie vertrouwen wij mede onse versochte
behoeften van Cormandel te sullen becomen,
schoon het al vrij laat in 't mousson begint
te worden, hiermede in 't vast nemen van
uEdele Ho: Ag: om mededen voornemelt dus kortelijk
afbreecken &ca. onder stont U. Edele Ho: Ag: nedrige
gehoorsame dienaren en trouwe dienaren, waar
geteeckent M. Huysman, gelmel volburgh
Arnold Schlosser, hend: Rijndt, Jan Kerck
h: Sichfriedt Jb. Cleyn en A. Bassing Secrets,
in margine Cochim adij 2do April 1682
Lager stont N. S. vermits 't afvaerden van 't
jacht d'Elisabeth met den commandeur soo
is 't fluytje de meerl met syn suycker
ladinge uyt Bengalen gecomen, en voorts
met pepper gevult den 7e maert nevens
't schip van middelburgh dat syn overige
ruymte mede met pepper is gesuppleert van
Cochins rivier naer Persia vertrocken,

Patria

Aande hoogh Edele heeren Bewinthebberen
vand' generale Nederlantse oostindische
Comp. in de vergaedering van 17e presidiale
Camer tot Amsterdam —

Edele Erntfeste hoogh Ag:
manhafte wyse voorsz:
heeren

Van Mallabaar onder dato Pmo april ao 1682

Seer Generuese heeren

Edele hoogh Gebiedende Heeren

Den 8en maart deses jaers hebben wij u Edle Ho: Agtb:
pr. schip de gekroonde vrede over persia onder=
danichlycke geadverteert vanden toestant der saeken alhier
gelijck de copia daer van sal connen vertoonen, en
die wijl nu over Ceylon occasie sal vervallen,
soo hebben het onsen pligt geacht het vervolgh
van dien tot heden u Edle Ho: Agtb: eerbiedelijck voor
oogen te brengen, synde hiederst den gemelten
uyt onse betrachting gevoeght om de bevelen
van haer Edle g: agtb: uijt Batavia te voldoen
soo int bevorderen vanden handel als het beant=
woorden niet alleen der originele brieven als
't verleden mousson van haer Edle g: a: toegecomen,
maer daer benevens 'tgeene ons was gelast
in margine te stellen vanden brief den 9en
Xbre 1675 uyt Cochim aan u Edle Ho: Agtb:
geschreven ende de memorie door den Edle heer
Hend: van Reede tot Draeckesteyn aanden Edle
heere Jacob Lobs den 17e maert 1677 verleent
tot het bestieren van saecken te desen custe
dienende welcke papieren al wat wijt=
loopich synde, by desen niet hebben gevoeght,
om dat (soo sulx noodich geacht mochte werden)
'tselve door haer Edle gr: a: van Batavia met
de schepen van daer apparent sal syn geschiet,
eenelijck hebben goet gedacht, evenwel hebben
goet gedacht een Extract by desen te leggen

wegens

Van Mallabaar onder dato P^mo april A^o 1682

wegens de verdeelinge der guarnisoenen te lasten
ne desen cust, ende wat voor desen wy uyt
de negotie hebben gecalculeert te connen
getrocken werden mitsgaders ten materie dienende
vande fortificatien en defensie der selve
in dit Commandament is aangehaalt om dat het
selve sal connen strecken tot verciertinge
van desen, ende tot uwe Ed: a: speculatie,
ons derhalven daer aen op 't Denbuedighste
gedraegen —

Van den voorigen brief vanden 24^e dec: ende
A^o passo is dubbelt over Ceylon aan uwe Ed: a:
op twee diverse schepen overgegaen, gelyck
nu met desen mede sal geschieden, de behoudene
overcomst der selve sal ons te synen tyt
verheugen, ende wy op de maniere daer ingehoude
nu werden beginnen met t Comptoir —

Wingurla alwaer de regeering onder d'oppen
heerschappye van Sambagie Ragie den
vermaerden Sivagies soon in redelyk goeden
doen is gebleven, en door het opruyssen
vanden onderkoopman Abraham Lefeber
aen 't hoff en uit lagen vanden Vorst soo
veel is bewaerckt, dat den ouden Comps
Coopman Philipotwijcke vanden d' vrydom is
vergunt op Wingurla met d' E. Comp. en in syne
landen te handelen, Zynde met deselve aen das
hoff het compliment van begrootinge door
een geschenck ten bedrage van eenige drie
duysent gulden redelyk wel afgeleyt, doch
wand

Van Mallabaar onder dato Pmo april Ao. 1682

vrand te vernemen dat d.e coopman geheel van
die schrapende regeeringhs ministers bevrijt of
apart had mogen blijven, dat niet te verwachten
gevoeglijck schijnt te sijn maar sal het noodige
coper tot d'munt dienlanden tot een seekeren prijs
door d.e polpot aan d'hooffden deser regeeringh
moeten gelevert werden na het apart gemaeckte
bedingh met desen Coopman en den administrateur
van Sambagie ragia genaemt Anasi pandit welcx
accoort ons nogh bewust blijft, de betalingh
van d.e coper en andere waren ~~die~~ sal nu ten
minsten naden Suratsen prijs en d'regte waarde
met goude munt 't sij pagoden sanmogrijs oft
anders werden gedaen, op welcke bespreecke
vande aanwesende 513 netto 300 picol coper
tot een begin sijn gelevert en contanten daar
voor getelt ~~sch~~hoon desen coopman wel a vijff
jaren langh over de 40 m guls: in 's Comps boecken
credit heeft gestaen, die hij apart wil laten
om eenige oude pretentien van hem weest
af te doen waartoe en 'tgene aldaer verder
noodigh is te verrigten den commissaris nu
met d'eerste bequaame occagie derwaarts
sal gaen, de coopmansch.n van nederl. pantsij
tin, wellijnige speceryen &a die op Vingurla
waren sijn aen andere cooplieden te voren
verkocht en met 't schip countgene aldaan
werden aangebragt 1200: kistjes coper en
diverse andere coopmansch: die door gem:
coopman

Van Mallabaar onder dato Pmo april ao 1682

coopman Polpotwijcke versogt weder derwaarts —
te senden, soo dat godt loff den handel aldaer nu
weder regt aende gangh schijnt te willen raaken,
en goede partijen coopmans. gelden comen werden
ges vaij van kennen wenschen —

Goa. de portugesche hooft plaats is dit jaar met drie
schepen denen nieuwen visoroij, den aerts —
bisschop, den generael vande predicaants: golff, vijff
raaden van justitie veele papen, en na 't opgeven
met een duijsent vijf hondert blancke coppen
versien geworden, dogh dat getal sal na alle
apparentie soo groot niet wesen en het scheeps
volck &a daer onder mede wat eijgen geweest
sijn, met sambagie ragie was die regeeringh
nogh in verschil wegens eenige groote en
costelijcke aengehaalde diamanten by do ragio
daer van hij niet alleen den swaren tol, maer
die stenen selfs tot een geslotene prijs —
begeert, schijnende dat dispuijt eghter —
haest te sullen bygeleyt werden, ontrent
pata op de cust van melinde, en op de cust
van arabien staan de saaken van die natie
nogh niet heel wel, soo dat eenige —
jachten met volck &a derwaarts souden te
gaen, en daertoe veerdigh worden, ma —
macaiers was den nieuwen gouverneur —
gesonden om den aenwesenden in hechtenis
te nemen, over ongelijcke dat hij in sijn
regeeringh de burgers en ingesetenen
aldaer

Van Mallabaer onder dato Pmo april 1662

aldaer had aengedaen, met hoedanige contexten
de portugesen verder besich waeren blyckt ud
do: a: bij den Extract brief uyt vingurla en
datse het oogh op bombaij tegen d'Engelse houden
hebben, dat niet vaste connen gelooven schoon
sy tot dusdanigh niet te goet sijn, voornamelijck
soo sij deselven sterck van aenderen te gemoet sien
dat op haer doen te nauwer regaert genomen
werdt /

Canara, het hoff end' schraperende hovelingen aldaer
hadden het verleden jaer volgens haere geschriften
den handel vaste aende Coopluij uit geneurde —
opengestelt, maer door quade aenbrengers en
vaergeesten wijs gemaeckt sijnde dat d'coopluijden
ongemeene voordeelen van E. Comps handel trocken,
hadden op ijder hondert draeghbeesten niet die
verlanen daer van te voren maer 15: 20: oft
uijtterlijck 30: pagoden aen stol uit opvoeren
waeren betaelt, nu drie hondert pagoden
daer op gestelt te sullen, welcke noodigh
geweest sijnde tegen te gaen, soo is den
coopman Robert Lindtsaij na dat hoff tot beddeole
3 à 4 dagen reijsens van Basseloor getrocken /
ende na 2½ maenden handelens aldaer niet
anders geobtineert als datter 90: pagoden
voor die hondert draeghbeesten door d'coopluij
int opvoeren souden vaerdien betaelt, daer
mede wij ons niet hebben connen confirmeren
om redenen in onsen brief van dato 20: octob
E: heden

Van Mallabaar onder dato 1mo april aº 1668

verleden Jaere nevens de vertalinge in copia bij desen
hebben gevoegt om off het van UEd. Ho: A: —
believen mochten, sijn den toestant van saaken
met den handel aldaer en tot vinguirla breeder
na te sien, vertrouwende dat het voorsz. vale
varen tot 30 pagoden geld voorst te verminderen
sal wesen gelyck het den Commandeur met
sijn comste aldaer naeder toe hoopt te brengen
en ontrent den handel mede een goeden voet
te vinden, dat die van vinguirla en canara —
malcanderen niet hinderlijck sullen sijn, waer
van en eenige verdere speculatien over die
cust en 't hoff aldaer in gemelte copia brief
onder anderen mede Jaere staet vermelt, ons
den halven aenden inhout der selve eenbiddende
refererende. —

Cananoor den nieuwen Coninck Collatrij is met
sijn verre neef off de prins van trijckoennettrij
geint. in dispuijt geraeckt over het canteleen
offte ragia door meers ampt dat onnettrij —
pretenderen (: die altijt gehouw heeft d'E
comp. best en redelijcke vaal toegedaen te
sijn, waer in het meeste hooft adonia hem
inde weegh sijnde, hebbende daerom die —
wapenen tegens malcanderen aengenomen, en
is den Coninck die door d'weelheyt der princen
hovelingen, en verdeelde pronsten gemeenlijck
arm blyft onmachtigh om die partijen na sijn
sin te bedwingen, soo dat wij al dickmael —
sijn

Van mallabaer onder dato Primo april 1664

sijn versocht om den coninck daerin te helpen
mainteneren doch dat is tot nogh op 't besluijt g'open,
heeft, te meer het een huijsels offte eygen hoffs
verschil is, ende sij te samen met ons in vrundschap
sijn, het comt ondertusschen seer wel dat onrustigh
dat den vaillige doch verre prins is van dat
rijcke d'overhant behout en adversia daar door
in sijn groot voornemen om selfs conquesten te
vaerden verhindert blijft, anders souden die
snoode menschen ons noch al meer den handel
met die boven landers en die van maisoer door
veele listige practijcquen tegen gaen en soecken
te beletten, daar aen wel soo heel veel niet
gelegen soude sijn indien sij dan selven dien
handel voort ordelijck vaillen bevorderen, dogh
daar is het mede seer verre van daen, en
sullen wij des noodigh wel een anderen wegh
vinden na maysoer als door Colasteijs district
bij aenderen off d'ander sijde, wij houden die
saeken aldaer voorts in balans om volgens die
hoogh geeerde bevelen van haer Ed:le gr: a:
tien aldints nae vermogen in rust en buijten
verwijderingen te blijven, en doen aldaer geh
oven al ondertusschen soo veel als mogelijcke
den handel bevorderen gelijck den coopman
babba prabou onlangs mede een redelijcke
goet begin heeft gemaeckt, vervolgens het
aangegaen contract om den handel in maisoer
te bevorderen en goede quantiteijt peper en
Cardamon in cananoor te leveren gelijck

van

Van Malabaar onder dato Pmo april Aº 1682

van 't eerste al geschiet is, uyt de Landen daer –
ontrent gelegen daer veel peper valt, sijnde –
present inde Comptoiren aldaer gereets 120: m lb:
gelden peper die nevens den in te comen candemom
boven die voor 't Patria is geeyst, voor de –
persiaense directie seer wel comen sal, ne –
men beyde die Comptoiren jongst aldaer ruym
cent per cento winst hebben bedraegen en op den
peper soo wy hopen noch wel 20 per cento –
rijsen sal, dewyl die nu tot minder prijs –
in factura sal werden verbonden, doch om
de bevelen van haer Ed. Ho: Agt: uyt Batavia
vanden 23en aug: op den 30en october ontfangen
te voldoen sullen souden nader last niet wel
derven ondernemen op Cannanoor meer peper in
te coopen als bij de presente contracten is –
bedongen daer aen wij verpligt sijn, comende
den peper aldaer 15: Rd. het candijl van 500 lb
te costen; voorts gaet den handel aldaer –
redelijk wel voort en sullen na alle apparentie
dit jaer op Cannanoor meer winsten vallen
als die twee jongst voorgaende jaeren,

Mysoer vanden handel in dat Lant is tot noch
niet veel anders te seggen dan 't geen voorn:
en inde jongste brief van daer en van Ceilon
derwaerts geschreven vervat staet, ende sal
den tijt moeten leeren wat gemelte coopman
Babba int voldoen van 't voorn: contract verder
sal comen uytwercken, de apparentien daer toe
sich niet veel vertoonende. —

Canoor

Van Mallabaer onder dato Pmo april 1682

Tannoor Bargare, en Calicoor op d'eerste plaats
blijven de Francen, en op de tweede de Engelse noch
continueren en betrachten haren handel na vermogen
doch connen niet verminderen datse nu quantiteyt
peper van het Zuyden Mallabaer ter sluyke becomen
dat egter veel geld buyten ons vaeten souw connen
gehouden doch door d'toesicht onser cruysende
vaartuygen schijnt dat veeleer al merkelijck veel
verminderd te zijn daer om nu oock maer half
soo veel ofte ses vaartuygen daertoe in zee
houden als verleden jaer twelcke de lasten
merkelijck verminderd,

Sammorijn. die onder handelinge met den selven
is eyghentelijk daer op uytgecomen dat een renovatie
vande vorige contracten in generale termen
ende een vijfjarige verlenginge vanden selven
met hem ende den Coninck van Cochim
is gemaeckt, volgens het geseeckerde geschrift
waer van de copia hier bijgaet, hadden gaerne
hadden wij het verwerven vanden wilden
caneel door syne schepen na Mocha, Masquette
&a. uyt bedongen en dat deselve ter visite
'sCompes vesting Cananoor souden aendoen maer
dese twee pointen sijn hij niet geneegen geweest
toe te staen, begerende een gestelde quantit.
caneel te vervoeren, onaengesien men daer
en nu oock meer en meer ondervonden heeft
dat d'meeste en beste wilde caneel tusschen
Cranganoor en Cochim groeyt en voorts van daer
ter sluyck soo te lande als te water vervoert

wegens

Van mallabaar onder dato 2do april a^o^ 1682

tegens de contracten sonvelyl vaert verbonte vraan tegen en't sluyckten vanden peper met onse vaartuygs soo veel op de rivieren als voornamentl. ter Zee soo veel vat et gehouden en belet gedaen vaert, als in ons vermogen is acheterhalende sonvelyl eenige partytjes caneel gelyck op den onteent calicoylan nu onlangs al eenie maale mede geschiet ende selve verbrant is —

Coetchim, met desen coninck en d'nyre grooten is in maij verleeden een reglement over de regering en finantien van't ryck beraemt en den jongen paliatten (den ouden overleeden synde) tot nagiadoor meer offe opper regent gecontinueert doch den jongen paliatten is cort daer na den ouden mede gevolgt, ende nu maer een jongelingh van dat geslagt in d'erfstenis van dat huys getreeden die op verre na de bequame tyt niet heeft tot 't voorsz. ampt 't welck verkieselyck en een ander daertoe soo na is als de paliattens staeden heeft den coninck van coetchim met connen gebragt vereeden om een ander bequaem man tot nagiadoor meer te stellen, vaer door de saken nog al blyven op den ouden voet houden dat en den goet regement justitie, noch finantie vaert versorgt, maer veel van de questie van lande pagoden dienaren off opper priesters sijn onder jongsten bemelt noch al gevont en inde meulen is soo dat daermede en d'schillen die al veel op de frontieren

vanden

Van Mallabaer onder dato Pmo april ao. 1682

vanden Sammorijn voorvallen dagelycx wat nieuws,
maer selden yets aengenaems ons te voren comt,
dat wat moeijelijcke is, egter wert alles door
ons in soodanigen balans gehouden dat geen groote
onlusten of merckelijcke verhinderingen inden
handel ontstaan om welcke rust te behouden
wij niets naders hebben goet gedacht te doen of
tracht te dringen op de verbeteringe vande rijcx
regeering tot nader en beter occagie, waer
vyndes voor van desen coninck en 't rijcke
weerdig wil, en wat ons op de gegeven adwysen
van haer Ed:e Ho: a: uyt Batavia bevolen
sal werden met den tyt leeren, en wy ons na
deselve volgens pligt reguleren, synde aende
coninck van Cotchim tot nog geen naemwaardig
geet of goet in drie jaren verstreckt, soo dat
syn draet oft noodig: niet het slot desen boekes
daar door, en eenige toegestaane afschryvinge
al een redelijcke somma verminderen sal,

De verdere coningen en Lants heeren, om in en
ontrent dit rijcke gelegen syn, gelycke voor-
heen met ons in goet verstant en eenigheijt
eenig is becommen niet sijn prince
in verschil gecomen dat hij ondermalcanderen
wel werden verschillen sullen, den ouden
coninck van Repolin is overleden en om das
den commandeur sedert sijn aanvaerding nog
weynich coningen heeft besocht, soo staet
sulcx nu mede in contrij te geschieden aende
van perkemcour, porca en berkencour om
derselwers goede genegentheijt onder den toe

vlooy

Van Mallabaar onder dato Pmo april 2bedr

vervolg vanden peper te doen continueren, als ijder den smal gebruijckelijck staet te geschieden.

Ragia d'marta, met sijne coopluijden is nu den cleijn contract gemaeckt van 200: candils peper om op d'oude gewoonte plaats pisa te leveren, dit is niet nadien hij vanden prinsipaelen calicoulansche ragia doch die maeckt het niet seer valt daar na om sijn hij wel te doen, overmaelt vaert hem als 't noodich is te gemoet gevoert dat wij dien peper niet sullen ontfangen soo hij valt te belasten dat se niet in do ragia d'martas landen comt maer dat wij deselve als dan moeten annemen om datse anders gesloocken soude vaarden, sijnde dit contract te meer dienstigh geacht om do ragias tegen malcanderen vaat jalours te maken, den calicoulanden vaat meldelijcken te houden en in te binden (te meer hij sich noch al eenige opperhooftdicheijt omtrent coijlan off het rijck van signati aanmatieht) dat souden verstige redenen van ongenoegen te geven op voorsz: en dergelijcke vaijsen vaijligheit, en souden sterbbelinge geschieden can,

Calicoijlan daar van in onsen vorigen vanden 24e febr verleden in het breede gesz: is, heeft sijn vorigen sacht sinnigen coninck in stede verloren, ende nu den selven schrapelden en vboilaechtigen twalden prins tot het doen den serimonien over den nous vanden selv toegelaten, daar toe anders den prins pindtalie

vande

Van Mallabaar onder dato 2mo april ao 1662

vande atinghse zyde volgens d'memorie vanden
E. Heere Hendrick van Reede tot Drakestein
mede en vele naest toe gerechtight souden
zyn, maer soo nu deselve uyt een veel ouder adoptie
gesprooten, den welcke een nout paan uyt hout, soo
succedeert die gemeenlijck int ryck, of nu daar
over eenigh dispuyt en verschil tusschen die
twee sal rysen, moet sich in februarij naest
comende openbaeren, doch wort vast gemeent dat
die nu de [illegible] vanden nieuwe bedient sal
continueeren, en dewyl eghter van volle-
cragt en waerde voort gehouden 's geene -
soodanigen prins staende nieuwe bedryff doet
en verandert schoon hy geene geschriften
verthoonen mach, soo hebben wy deselve op syn
begeeren en oock om alles aff te doen was
aen het oude verschil wegens het aenhalen
en wegvoeren vanden anderen na d'bocht van
madure op 't overlyden vanden jongsten coninck
nogh onbeslissende gebleven en welck by
monde finalijck aff gehandelt was, aen hem
de beloofde een duysent Fan.s nagia laten
volgen, onder soodanigen belofte by ola vanden
ryck schryver, ofte secretaris in presentie
van diverse hoovelingen als de copia nevens
desen sal connen vertoonen waerby het
ontwerp vande Renovatie, en het bedingh
in do ola vermelt hebben gevoeght, synde
lange te voren de coopl. aldaer op Porca
en den tyt tot coylan tot genoegen en uyt
gereedt

Van Mallabaar onder dato primo april Aº 1682

gehele van die prætentie voldaen dogh off wij
wel eens alles daerse begeeren en deselffs
in billickheyt bestaet toegeven en ingewilligt
hebben, soo heeft dessen nieuwen vervolgen
ragia egter geenderhande publycke toegestaen
een eerste partij waeren canneel in syn lant
te schillen, daer van eens deff en vaderlandt
verscheiden parceelen achtergelaeten en aengeslagen
synde, soo heeft hij soecken te verwerven dat
het selve vrij geschieden mogt, om die te
landewaert in te brengen dat hem ten contrarij
uyt de voorige contracten bewesen en overtuygt
synde, dat daer voor al sestien jaeren lange
een hondert rd. 's jaers voor 't niet schillen
is betaelt, soo is hij na daervan soo 't schijnt
affgestaen, maer heeft wederom tegens het
expres bedinge van confiscatie gelijcke duydelijk
in alle de paspoorten staet gestelt, nevens
een van 's Comp.s cooplieden bestaen den
mallabaarsen verdere met twee vaertuygen
verder inde madureese bocht als manapaar
en geheel na portonovo te brengen daer
toe hij aen 't opperhooft op Ceylon verloff versogt
heeft, maer 't selve geweygert synde, 't selve
echter heeft soecken te doen, synde beyde
oude ontrent xammenecoil achtergelaeten
daer hem van noch verder van hem sal
werden begeert, en 't geene de Heer Gouvern.r Laurens
Pyl en raet op Ceylon daerop doen off
noodig oordeelen sullen, staat U Ed.le Hoog Agtb.e
apparent

Van Mallabaar onder dato 2mo april ao. 1682

apparent van daer off uit eijnde van desen verbeeldingh
geadviseert te werden, ende sal dit almede wel
ten besten te schicken sijn, 'tsij door het te rugh-
brengen van dito werck na Manapaer of andersints,
doch de onredelijckheden van desen ragia loopen nu
dus doende al wat hooch,

Coylan, met de signatie en noch twee andere hooft
regenten in dat district blijven wel in een goede
eenicheijt, eenelijck valt tusschen deselve ende
coopluiden over de leverantie van peper, somwijl
een weijnich dispuijt, maer niet buijten ordinair,
doch aan dien kant heeft men almede beginnen
te mercken, dattet wederom geschilt en
getracht is te vervoeren 't welcke bij haer ordre
ontkent wert, ende blijcken daer van tot volle
overtuijginge niet seer claer sijn, soo dat de
beveijlinge ter zee en 't verminderde waecken
te lande alsoo seer tot diverteeringe daer van
als van den vervoer van peper ende 't aanbrengen
van amphioen noodsaeckelijck is –

Atingen en Trevancoor blijven 'tsedert onsen jonghsten
tot noch in tamelijcken rust, ende den herstelden
Coninck in het besit, doch de voorgenomen beslis-
dinghe, derwaerts, is door den regentijt als andere
voorvallen tot noch niet voortgegaen, om
dat 't wat sekerheijd te bekomen vande continuatie
der gemelde bestellinge, een matelijcke
peper contract van 500 candijlen is getroffen –

Ende

jn die Landen bedongen, soo dat den handel aldaar
nedelycke aande gancke bleyft, in hope synde —
dattet metter tyt beteren sal soo door in door
de veranderinge vande regeeringe inde madurese
beleden landen (die geheel onder den naicke van
maidore syn gebracht) geen hinder comt om —
dat het niet seer moeyelycke soude syn te doen,
dat dien naicke (by continuatie in dat nieuwe
besit) mede tot hovaerdij quam jn te dringen,

Uyt dit corte verhael vanden toestant der voorsz
en landen die deselve raecke, sullen u Ed.e Ho: a:
connen sien, dat wy tot noch met den yver in goede
ruste blyven continueren, vaste doen hopen dat

De Negotie den gewenschten voortganck sal becomen
en vermeerderen gelycke tot noch tamelycke
geschiet, vaar door wy nu voort 't patria, ceylon
&c.a goo: C. lt. peper in gereetheyt hebben, vaste
van 150. C lt. nevens ontrent 24. C koeluyden
tot inpacken vanden caneel nae ceylon vaerder
besnet met partij hout wercken en andere
behoeften volgens den eysch van daer gedaen,
synde tot noch in eenige drie jaren niet een
stuyver alleen tot den handel van elders gelicht
off daertoe besteet, maer alles uyt den
handel en in ons aanbevoolen district
besorcht, ende sullen wy daerenboven verlangen
machtich werden ceylon off een ander
gevaerst

Van Mallabaar onder dato Pmo april Ao. 1682

gewesch met den sonnegout in contant te versien, dogh
doordie voorige sware reductie te veel verlies souden
schynen te geven, daerom die aenwesende specien van
dien tyt tot ons eygen gebruyck houden, en 't geen —
vande loopende contracten procomt en van canara
off vingurla verwacht werdt in soodane reductie
daertoe sullen versamelen ende hebt daer van
reets last hebben om volgens onse gedaane —
representatie na ceylon te senden gelyck wi —
mede den peper vant suyden mallabaer niet hooger
als tot seventhien rd.s de candyl van 500 lb: in
reeckeninge weeten gebraght, dat wy deselve
tot achtien rd.s hadden gestelt, is ten principaelste
geschiet om dat die sant. nagia van 5. in een rd.
een seer swaere reductie heeft selfs boven
de ropien en den weynigen ofte 200: candyls
peper met ds: sant. nagias te betaelen, is
bedongen, maer voor andere silvere munt soude
niet ofte seer weynigh minder als 18 rd.s —
voorde candyl van 500 lb: hebben moeten gegeven
werden, dewyle den peper in prys eenighsints —
verhoogt is, 'tsedert dat wy aen haer Ed.e Ho:
A: nae batavia hebben geschr.n dat voor 33 st.% a
ofte 16½ rd.s het candyl conden bemachtigen
'twelcke doemaels inder daet wel soodanig
is geweest, maer door die gemelte verandering
nu niet can geschieden, want wy deselve nu
niet minder als voor 36: st.% a de candyl van 500 lb
connen machtig werden 'twelcke oock niet [illegible]
te verwonderen zij dewyl den peper in mocha,
masquitta, persia &ca. merckelyck in prys —
geresen

Van Mallabaer onder dato 2mo april a^o 1682

geweest is, en daar door het trachten na dien
oorl by den ydele te gretigen gesloten des booven
de veldemen inden ouden vanden 24^e Xber sladen
gegeven te meer noodigh is om de vereysthe
quantiteyten te bekomen op een weynig vermeerdering
inden prys niet soo styf te staan als wy wel
wenschen te mogen doen, de winsten die wy in
onse affgeleyde boeken in ouden jongsten brieff
vanden 1^e maart aan u Ed^{le} Ho: A: gesz: hebben
gecalculeert syn niet minder maer suyver
16100: gl: geworden, hoedanigh het des soon
door de veranderingh inde peper hie sal bevonden
werden is noch onseker, te meer om dat
inde twee eerste maanden vande loopende
contracten gheemendlycke de meeste wrack
affgeladen, ende grootste Leverantien van ??
gedaan werden, connende by het extract ins
begin van desen vermelt omstandigh werden
gesien, wat coopmanschappen dit jaar syn
verconstracteert om met ?? te betaellen
ende wat winsten daerop gecalculeert syn
te connen vallen, alsmede wat wy staat
maeken de lasten te desen custe sullen
bedragen, daer in wy als nogh geen reden
vinden eenige veranderinge te doen, en ons
derhalven daer aen op 't leerbiedighste gedragen,
het blyckt mede ind^o extract dat de winsten
van a^o passat^o op mallabaar apart buyten canana
en wingurla merckelycke meerder syn geworden
als

Van Mallabaar onder dato 1.mo april a.o 1682

als van a.o 79: des wij verhoopen dat by u Ed.le Ho: a: daerin en ons verder doen en laten genoegen sal connen genomen werden —

Van amphioen der voornaemste mallabaarse coopmansz: sij wij nu op vrijnig na tijt verhoght, doch wellen hoopen dat de bengaalse scheepen wat vroegh — over Ceijlon ons daar van een goede partij sullen toebrengen, ende nadien onder ijder plaats hier voor 't geen de negotie raeckt 't noodige is aange„ „raeckt, soo sullen voort gaan om u Ed.le Ho: a: eerbie, delijcke te dienen —

Wegens het sterf huijs vanden coopman Jacob Charderene Zal.r, waar van ons door haar Ed.le Gr: a: de hooge regeeringh van India is gelast aan u Ed.le Ho: a: omstandigh advijs te geven hoe 't daar mede gelegen is, ende om sijn nagelaten weduwe te doen overgeven staat en Inventaris van desselfs haar voorige man Zal.rs nagelaten boedel om daar van de helft na 't patria over te maken, — het eerste is op sijn tijt soodanig geschiet als de Copia van dien Inventaris hier nevens sal connen aanwijsen, als mede by drie diverse extracten wat daar over aan en door den coopman Robbert Lindsaij present man en voogt vande voors. Charderene Sal.rs nagelaten weduwe Juff.w margarreta nimmes is gesz.n, waer by blijckt dat al voor lange aande affgegaene weesmeesters alhier is versoght geweest over die saacke te willen schrijven, ende van haren 't wegen mede staat en Inventaris te versoecken vande bloet vrienden die den gemelten Jacob Charderene

Erven

Van Mallabaer onder dato Pmo april ao 1682

hebben bestaan, ende voor hem inden troene geruste
vaaren, gelijcke omstandigh by gemelte paparen te
sien is, ende omme uEdele hoo: ag: intentie naest
te voldoen, soo is aangemelten Limsaij gelast het
bedragen vande helft des gemelten boedels hier
ter vergaderen te sequestreren, tot dat wegens
syne pretentie uyt 'tpatria ende op het aparte
schrijvens vande presente vaerschrijveren —
alhier 't noodige bescheyt sal overgecomen —
wesen. —

Den 6. january deser maent, en 11e augo jongstleden
syn ons het dubbelt en triplicaet van uEdele
hoo: ag: brief en extract vanden 21e novemb:
79: over persia en Ceylon toegecomen, nevens
den eysch van cardamom alleen, daer op na bata
hebben geantwoort, dat wy den cardamom soo
vroegh en goet als mogelijcke, en soo 't wesen
can in kisten besorgen sullen, off nu nogh yets
van 't presente nieuwe cardamom gewas —
boven die van 't verleden jaer die neets op
Ceylon is, voor 't patria sal connen mede
gaan, gelijcke ons de leverantie vroegh —
beloofft is, sal uEdele hoo: ag: per den naesten
off van Ceylon ter kennisse connen komen,
hopende in dat cas de quantiteyt niet te
groot sal wesen die wyt inden eysch —
voor ao 1682: 12 [struck] is gevordert, dies
wy hoopen dat deselve met goede winsten
omgeset sal connen werden, Den selven —
11e maent is ons van persia over Souratta

mede

Van Mallabaer onder dato 2.do april a.o 1682

mede toegecomen u Ed.e Ho: a: originele briefje —
vanden 20.e junij lo. nevens een extract van dien selven
datum door u Ed.e Ho: a: aande Indische hooge regering
geschreven raakende dese commandereije ende commissie
vanden Commandeur Huijsman die verloopt dat over
sijn doen en ontrent de aangeklaagde plichten in
dito extract vanden 20.e junij lo. vervat u Ed.e Ho: a:
wel gevallen inder tijt sal mogen vernemen sijnde
het geene wegens de possessie vande canarase —
rijsbarcquen door de portugesen aanden onderkoopman
Lefeber bevolen was gegront geweest op het vorige
exempel a.o 64. daer ontrent voorgevallen, en inde
brief van dien 20.e october na Canara geschreven
nu in copia overgaande vervat, doch dewijl het
selve u Ed.e Ho: a: niet behaagt, soo is daer in
de goede ordre gestelt, om ons voortaan die —
saak soodanich niet meer aan te trekken, sijnde
naderhant in het minste daer van niet meer —
vernomen, wegens het schuldje vanden Comp.s
debiteur en gewesen makelaar in Souratta
dat in goa was aangehouden, daer van is bij haer
Ed.e gr: a: tot Batavia int generale reglem.t
ende materie der passedullen de ordres aan„
gehaalt waerom het devoir tot desselfs lan„
geringe is gedaan, soodanich de lasten ver„
mindert mitsgaders de vaartuijgen op Mallabaer
alleen buijten canara en wingurla vermeerdert
ende nu twee jaren merckelijk boven alle
lasten overgewonnen sijn sal in het extract
van dien brief voor vernemen int lange gespecificeert
connen

Van Mallabaar onder dato 2den april a° 16

comen verder alsmede dat de slechte reductie
van't gelt off der cochimse fanams in Compes
contracten van negotie niet ten tyde vanden
Commissaris Huijsman maer zedert a° 75 tien
ten eerste al is begonnen geweest dat is inde
vorige brieven breeder en omstandelyker vertoont,
ons om deselve betalingen te vermijden daer
aan niemant gedragende,

Op het extract van u Edle g'eerde Letteren
in dato 23 january 1681, aan haer Edle de
hooge regeering van India geschreven, en ons
door haer Edle gesonden nu met eenige —
toegesonden sullen wij met alle schuldige onder,,
danichheyt seggen dat a° 79 tot maert Ao: 1680:
Oll: peper sijn aangecomen, en sedert dien
tyt tot heden noch twintichmaal hondert
en duysent ponden by na alle voor coopmansz:
volgens de bygaande lyste uyt de negotieboeken
getrocken en hebben de cooplieden in die —
ende volgende gemaakte contracten gants
niet tegens 't aannemen van coopmansz: voor alle
den peper geseyt, maer als wy haer contant
gelt presenteerden, gaven ons tot antwoort,
dat sy off d'E. Compe. op 't gelt niets conden
winnen, maer wel op de coopmansz:, soo dat
deselve voor't gelt tot noch sijn gepreffereert
sonder dat sy noch veel min de ragias (—

die

Van Mallabaar onder dato P.mo april A.o 1682

die vant gelt geen: maer vande coopmanschappen
haren stoel gewinnen tot hare groot genoegen:) uit
minste gedwongen zijn, maer veelt eenogh een-
gedreven gelt voorden prijsen die coopl: aangeboden:
gelijck uijt de contracten selfs can blijcken,
t'welcke te meer veelt gedaen vermits wij
uijt dese commandeurijs eijgen handel te vatten
van Vingurla off tot Ceylon soo veel soo vele
capitale souden vinden om goude pantjen pr̃ich
daer mede op te koopen, waer toe den handel
op en ontrent Cananoor off Maisoor apparent
mede een goede hulpen sal, en vervinght soude
mantquemen sedoen wij de helfte selfs van
al den pr̃ijsen met contant betaelden, dogh
soo lange als men den pr̃ijsen souden eenigen aenstoot
maer wel een tot genoegen voor vrucht gevende
coopmanschappen can becomen, soo is't na ons-
geringh overlegh best de contante specien
na Madure, Ceylon, off Cormandel tot den
handel aldaer over te senden gelijck hier
voor verwelt staat souden selfs verleggen
te vatten tot eijgen gaster derhalf uijt den
vercoop vant coper &ca dagelijcx contanten
incomen, en nu te meer van Vingurla-
en Canara, reets ontfangen en nogh te
verwaghten hebben, sijnde alreets 24 G:
ropijen van Souratte op het gedragen consent
vande hooge regeringh versoght om dat
die munt alhier op een seer hooge prijs

is

Van Mallabaar onder dato Primo april Ao. 1682

is gewenst den peper voor 't patria daermede –
te vervullen in te coopen anders souden wij
die munt niet van nooden hebben, en die –
becomende daer voor ~~vallende~~ te meer goude
specien conden versenden als geseijt, de –
calculatie vanden mallabaerschen peper te
vertieren en te vervoeren sullen haer Edle Ho:
Ao. tot batavia veel beter als wij connen maken
en ten hooghsten op 6: à 7000: candijlen genomen
de helft in coopmansz. betaelt vereijschende
maer ruijm 1¾ tonne gouts capitael daertoe
vereijschen, want schoon datter al meer tot 12
off 15000: candijlen peper op mallabaer jaerlijcx
mogte groeijen soo sal doch ten minsten ⅓ part
van 't geheel altijt te landewaert in vervaerden
gebragt, dewijl die aengrensende bovenlanden,
groot en veel vertierende sijn, en 't welcke
egter in 's Comps handel aende stranden op
Cormandel en bengale &a. en een goet stuck
aldaer te landewaert in weijnigh off niet
na ons begrijp souw connen hinderen, dewijl
daer in door middel vande negotie mede
wel ijets can voordeelen verleden, sijnde nogh
nooyt peper te veel op mallabaer ingecomen,
om de eijsschen te voldoen, maer hebben tot
nogh geweijgert om een retour in voorraet
voor 't patria op gale te bestellen, gelijck
daertoe ordre van haer Edle Ho: Ao: van
batavia becomen hebben –

– Hier

Van Mallabaar onder dato Pmo april Ao 1686

Hier voor bleyckt uijt den Bo: Ao: dat de bewaringe
met vaartuijgen off de lasten van dien op deselfe
is verminderd, en in onsen voorigen brieff aande
hooge regeringh van India in dato ulto april
vooraf deselve bewaringe meenden als —
tegen de sluijkerijen noodig is, want het oocke
reeden sij dat E.E. Comp: dese cust van rooverijen
&a. vrijgesuivert en na gelegentheijt des tijds —
veijligt, waar voor de Inlandse handelaars —
de tollen en pasgelden betaelen, en dat alle
een redelijcke deffensijf rogtie noodsaakelijk
vereijscht, om de coopmanz en behoeften na
de affgelegen plaatsen onder dit commandement
heen en wederom te brengen is light te begrijpen
het vallende boven dien dienst het ontsagh
vermeerdert, en de sluijkerijen daar door te
beter gediverteert connen werden, en alsoo
een dubbelden dienst doende int eijnde —
vant mousson met peper &a. na persia
off bengale volladen connen versonden werden
de wijl het voldoen vande peper eijsschen
na die gewesten gemeenlijck hervaarts aan
ons bevolen wert,

De residentien en handel vande Engelse op
Calicoot, en francen op talcherij neerst sijnde
hoopen wij om alle disputen en ongenoegen
te vermijden gelijck op andere plaatsen door
redelijcke middelen van negotie &a. te sullen
connen verhoeden, doch soo deselve verder
na desijt op dese custe vallen inbreecken

en

Van Mallabaar onder dato 2den april a° [illegible]

en bevelen calicoot connen dat souden voor uEd:
hoogh A: saacken hier wel eijgne seer schaadel:
sijn en tegens der contracten geschieden, om vrack
jn na vermogen te beletten sullen wij die hoogh
geachte bevelen van haare Ed: Gn: A: uijt
bat:a niets ontfangen off noch te becomen,
in allen deele en na uijterste vermogen
trachten te voldoen, 't sij dan doort vernieuwen
off amplieeren der contracten, daartoe een redel:
ontsagh van Ceijlon genoegh soude konnen dienen,
ontrent deese jnlantse ragias off anders soo-
danigh als haar Ed: geraden mochten goet
vinden ons aan te bevelen sijnde tot nogh
gode sij loff daerijn geen merckelijke moeijelijckhe
geschiet, en door minnelijcke middelen ontrent
de lants heeren als het becomen ontsagh
dat der E: Comp:s schepen alrede jaarlijcx
mede brengen voorsien des verloopen het
soodanigh sal continueeren door de middelen
als in desen en in onse voorige brieven verbeeldt
sijn vertoont, souden dat daar om veel swaere
oncosten off lasten lange en buijten ordinair
gedaen souden moeten werden, maer als gesijt
bij redelijcke rust op Ceijlon na ons begrijp
veel beters souden connen werden, tot nog
soo wijt met eenige assistentie van wat
militairen &a van Ceijlon redelijcken veijlig
is geschiet—/

De aparte bij een getrocken reeq:s vande oude
coopl:es

Van Mallabaer onder dato 2den april a° 1682

coopluijden babba en pallita, is eyndelijck gebraght een sammen stelling vant geene op de vorige 3 a 4 contracten van negotie by haar aangegaen tot ulto Xber 78: onvoldaen is gebleven, en soo deselve waeren voldaen geworden, soo soude d'E. Comp. 124000 rds meer hebben gewonnen, als nu inde negotie boecken blyckt, gelijck de lijste daer van aen haar Edle Ho: a: na bata. overgesonden omstandich breet vertoont, maer haere eygentlycke reeckeningen in 's comps boecken zijn doenmaals al soo na bestient gebraght als in uEdle Ho: a: extract ter beedrage van f 4541:17:3:- staat aangewesen, deselve coopluijden zijn 'tsedert nevens verscheyde andere te desen custe tot de negotie toegelaeten geworden, en alles den handel raakende soodanigh geregelt als ons mogelyck is geweest na de order van haar Edle Ho: achtbare te bewercken, waar in wy voorts geen derwinen sullen sparen, op dat wy de Eere, en 't geluck mogen erlangen het genoegen van uEdle Ho: a: de hooge regeringh van India daar over te bespeuren. —

Den brief gedateert 9 maart 79: van hen aen uEdle Ho: a: over persia geschreven is in copia den 11 october nevens een brief van dien datum per de fluijt Dussa Cornelia aen uEdle Ho: a: mede gevoeght gebraght. —

Den vrijen malabaerschen handel (waer van hier voor op drie bysondere plaatsen is gesprooken) werd

Van mallabaer onder dato 2en april ao 1682

werdt door de Engelse mooren en Suratse als
mochase en persise Equipagien te desen cust
seer gretigh gesoght en alles aangeslagen 'tgeen
daer van te crijgen is, daer voor op panany en
calicoet 20: à 24: rdrs voor een candijl van
500: lb: betaellende, deselve werdt meest na
masquetta, mocha, persia, bassora &a gevoert
aldaer deselve vercoght werdt volgens
'tjonghste berigt tot 60: 70: à 50 rd: was
meer off min d'geroerde candijl den Sammorijn
heeft inde jonghste onderhandelingh omgeven
nademen affstant willen doen vant vervoeren
der selve begerende 100: baaren van 360: lb:
ijder offte 36000: lb: met sijne scheepjes te
vervoeren, de heeren inde Gewesten jn suratta
en persia daer mede Ceylonschen caneel vertiert
werdt, souden best connen ondervinden was belett
desen wilden aanden fijnen Ceylonse caneel
doet datse in mocha groote meen opwaarts
en heel na alexandrijen tot inde middelantse
Zee vervoert werdt, weten ons eenige
Joden en mooren alhier te seggen, en dewijl
het van de consequentie desen custe off voor
een point van bysonder belangh is gehouden
en daerom tot het debetteeren van dien wilden
caneel eenige onrosten is gedaen, gelijck
oocke inden brieff vanden 23e aug. deses
jaers door haer Edle Hn: A: uijt batavia
blijckt, dat de twee pointen vorgens die

wilden

Van Mallabaer onder dato 2 primo april a° 1682

wilden caneel en het aencomen der schepjes
op Cananoor voor de twee principaelste in het
ontworpen contract met den Sammorijn vaest
gebonden, soo hebben het mede onder plight geacht
en voor een point van ordre gehouden, om het
schillen van dito wilden caneel na vermogen te
diverteeren en tegen te gaen, wat daer d'Ed. gen:
h: uijt Batavia dienwegen ons nader believen
te bevelen sullen niet manqueeren prompt
na te comen.—

Den peper die nu voor 't patria van hier affgaat
sal gecoopt en met alle ongelden comen te
kosten 4½ groot offe 2¼ stuyvers nu in 't gelt
inde factura van hier na Ceylon gaende te sien
is, tot het maken van witten peper sijnde coopl:
alhier tot nogh niet te brengen geweest, sijnde
luyden die van haeren ouden treet niet ligt
aff te leyden sijn, wat nogh op Cananoor sal
connen geschieden staat nader ondersocht te
werden,—

Ende op dat uEd. ho: a: met de aenstaande
besendingh van Ceylon van dese onse eerbiedige
ontledingh mogen gedient sijn, soo hebben
onder plight geacht het voorseyde in desen
boogen aen te halen gants eerbiedelijcke
versoeckende dese onse overleggingh ten
goeden gelieven te duijden als eenelijck gericht
sijnde tot uEd. ho: a: speculatie, om insgelijcx
te connen strecken tot voldoeninge van onsen
plights ontrent haar d'Ed. ho: a: onse gebiedende
heeren

Van Mallabaar onder dato 2mo aprilis a^o 1681

keeren tot Batavia vertrocken desen brief in Edt geheel is gereght om daar op haere Edle Ho: a^o bevoolen te syner tyt te erlangen.

De schepen die dit mouson hier aan geweest hebben syn d'eat yprsteyn van ceylon den 20^e october na Suratta vertrocken, 't schip couverdel den 30^e dito met den opperkoopman gelmer vosburg om als secunde dese ligen en administratien der uytterstken aldaer te resideeren, dien bodem is den eersten november mede cito met syn costelyck cargasoen na Suratta voort gesonden, de fluyt de cinoskat van ceylon gecomen is den 8^e deser met peper en kleedijden verder derwaarts vertrocken, van gelycken 't Jacht cilloda op den 13^e dito met 250 slaven en slavinnen van madagascar gecomen die van partij weevers ingh versien synde daegs daar aan over ceylon syn reyse herst gevoordt, en is dien selven dach 't Jacht negombo comende uyt persia dicht voor bij dese reede [doorgehaald] gepasseert apparent met d'Inde 't schip continueerde de nodige coopmansch^n op vengurla en cananoor over gelevert hebbende, 16 den d^o deser hier verscheenen, in verscheyde als andere scheepjes aftsenden vay nijm acht dagen in dese maant syn verleden door laat vaert en selle afftraneringh deser rivier, voor panany is een moors scheepie aldaer sluyp loopende in d^o vaert tegen de strant tot morsel geslagen

Van Mallabaar onder dato 2mo april Ao 1682

geslagen en diverse inlantsche vaartuijgen ontrent
panany mede gestrant doch 's Comps vaartuijgen
ende scheepen hebben hier god lof geen schade
geleden,

'tJachie de Elisabeth den 2e november in mim
als den maant van batavia hier gecomen is den
19e dach aan mede door 't hart weeder verlet gebracht
sijnde met diverse coopmanschappen en behoeften
na cananoor vertrocken, gaande deselve nu weer
vroech voor off met 't schip Cointgene voornemelt
na Ceylon, meest vol sijnde met 340130: lb
goeden drogen en gescrapten peper en 7640: stu.
kocluijden, 'tschip maraffen wert nu mede hier
verwacht omtrent 300: @ lb: peper
voor persia, item den cardamom &a. vroech
hopen te sullen connen afsenden, om d'eerste
marckt aan te treffen,

Het Jachie mallabaar hier voorgemelt is in mocha
te weet gecomen door contrarie wint en
stroom als wel bysonderlijcke vermits syn groote
onbeseijltheijt deurwaarts vervallen, in mocha
hebbende geen hulp off eenige versterckinge
vanden moorsen Gouverneur connen becomen
maar wel vanden d'engelsen residdent Joan
Weller die haar 665: rs voor 10. per co
intrest op die somma heeft verstreckt,
en syn de onse met do jacht na 6. maanden
verblijff in mocha in julij passado na persia
vertrocken

Van Mallabaar onder dato Pmo april ao. 16[..]

vertrocken, van waar d'heer dirck hein casembroot
de voorsz: schult heeft laten voldoen, gelijcke
dit alles en wat dito jacht meer aangaet breeder
blijckt bij rapport daer van door vier expresse
gecommitteerdens gedaan, en is dito jacht weder
in geselschap vande gemelde vrede na tuticorijn
vertrocken, van daer het den eersten deses
weer hier verschenen en vol met koopluijden
tot inpacken vandit caneel na ceylon gesonden is,

De 5000: lb. cattoene garen van wingurla voor ao. M:
geeyscht, hebben ~~wij~~ haer Ued: Ho: Ag: uijt Bata
geliefden te ordonneren, soo 't wesen conde dit jaar
te bestellen om noch met dese retourscheepen
van Ceylon tot in Ued: Ho: Ag: over te gaan, doch
dat garen is eenige jaren herwaarts door 't sloop
der Coopluijden en inwoonderen tot wingurla
niet te bemachtigen geweest, wat na desen
sal connen geschieden moet ons den tijt leeren,
hier ter cust en op cananoor of 't rijck
maisoer is wel een goede partij groff en
oocke fijnder garen te becomen, doch valt
somwijlt gelijcke het nu is wat dieren,
en dewijl voor desen dito garen meermalen
door Ued: hoogh achtbare is geeyscht soo
hadden van tuticorijn eenige monstertjes 't soort
en becomen waer by ons bleecke dat dito
garen vrij fijnder en edelen by na de helft
beter

beter coop waer als ons hier en op cananoor is aangeboden, des hebben door aenden heere Gouverneur en raet extraordinary Laurens Pyl voor gestelt off syn E. conde goet vinden de 5000 lb garen op madure van dit jaer off oock verbolgens te laten incoopen des uEdele hoo: ag: van daer het berigt daer op sal connen geldaen werden. —

Ende nadien present ten eynde syn van dienstige stoffe soo sullen hiermede affbreecken &ca onderstont Edele hoogh gebiedende heeren uEdele hoogh achtb: onderdanige en getrouwe dienaeren waer geteeckent, m. huysman, g. vosburgh: a. schlosser, D: Jonckhys, h. rynst, h. siegfried, en adolff bassingh secrets, ter zyde stont den 27e novemb ao 1661: (Lager, in een cassie gaan appart over een stel Soldi boecken van dese commandeurye volgens [?] daer by leggende voor de Camer amsterdam hiermede stel voor de respective cameren te verdeelen staet over batavia te gaen —

Patria

Aan hoogh Edele Heeren Bewinthebberen
vande Generaele Nederlantsche Comp.
Inde vergaderingh van 17e ter presidiale
Camer Zot

Edele Erntfeste hoogh
achtb: manhafte wyse
voorz

Van Mallabaer onder dato 2de:mo april a:o 168[illegible]

voorsienige seer Genereuse

Heeren

Edele hoogh gebiedende Heeren

Den 21:e november A:o: hebben wij uijt Cotchim
over Ceijlon dubbelt aan uw Ed:le ho:e a:e gesz:n den
toestant dessen commandeurije eenbilledelijcke —
geadviseert, 't sedert heeft den Commissaris der coningen
van Teckencour en porca begroet en den 30:e ditto
sigh p:r 't schip matcassen van Cotchim naer de
noort begeven om 't noodige inde negotie en visite
te verrigten, den groote Sammorijn is in passant
mede besogt en den selven nevens de twee
geemelte coningen in goede continuatie der —
oude vrientschap bevonden met diverse [illegible]
van daer bij te sullen continueeren gelijcke met den
Sammorijn oocke nader is bevestigt, den vijftarigh
trevas met den coninck en rijcke van Cotchim,
uijt dat district sijn 150: C lb: peper en op —
cananoor nogh 150 C. samen 300: C lb peper —
in matcassen geladen, den Coninck Colastrij vaert
mede veel tot d'E. Comp:e geincleneert, dogh
adelesia blijft bij sijn quade maximen, debiterende
's Comp:s negotie heeft tegen het gebodt vanden
Coninck, dit verleden jaer A:o: is egter op —
cananoor boven alle lasten ruijm 10 C gl: en
dienvolgende omtrent soo veel als inde twee
voorige jaren suijver over gewonnen, voor —
cananoor quam op den daer van ons versochte 't schip

Sumatra

Van Mallabaar onder dato Pmo april Aº 1662

Sumatra uijt Bengale voor persia vol suijcker-
geladen des met dien bodem, en Macassar gemelte-
nen spoedighsten naer Vingurla opstoppen, latende
in passant onder op Bassaloor om 't noodige aan 't
Canarase hoff te prepareren, 't Jachtje de Elisabeth
deden van Coudervaan met 500: kistjes cooper, en
den Coopman Lindsaij mede na Vingurla zeylen
alwaar den 19e January verschenen, en den 20: 1
de scheepen Sumatra na persia, en Macassar over
Sourratta mede derwaarts depescheerden,

Op Vingurla sijn de saaken na 14 dagen aanwesens
soo verre gebraght, dat de pretentien en schillen
metten Coopman Polpotnaick vereffent off met
hem veraccordeert sijn blijvende hij omtrent f 70000:-
credit die hij dit eerste jaar souden interest
te genieten sal laeten staen, om toekomende jaar
in Coopmansz.en te vereffenen, en van dit jaer-
heeft hij aengenomen 2260. picol Japans staafcooper
tot 15 3/8 pagoden sannegrijs à 3 3/4 p% ofte 112½-
stuyvers yder p% 2500: lb nagelen 4. Sockels foelij-
4 packen Ceylonse Caneel 5: balijs Japansen
Campher en 10. Vat tin om in contant te betalen
beloopende een Capitael van 216000: troops
daar van reets 50. Ogl. ruijm heeft gestelt
synde met desen verkoop den Sunassen prijs
bedongen, en den tol die aldaar betaeld
werdt alsmede 3: pen cto rabat bovendien
uijt gewonnen met beloften, dese goederen
inde bovenlanden te sullen slijten, en niet ter
Zee na Surratta te vervoeren, soo dat de E.
Comp.

Van Mallabaar onder dato 2do april a° 1662

Comp.e aldaer vande snoode regeringh en verbalste
of dagelijcx slechter werdende pagoden sibbekijs
outslagen is en sal de betalingh met p% sammegrijs
en St. Thomees off ten hooghsten in 1/3 regtvaerdige
sibbekijs geschieden, des verhoopen dat de saaken
aldaer nu wel wel gaen sullen, en de wijl dito
coopman heeft geseijt dat voor sijn vertrek regts
inaeste mousson wel 2000: kistjes coopen mochte
waeren ontboden, onder haer Ed.e Ho: A: tot bat.a
1500 picols p.r de betuwe voor dese comandeurs
hebben geliefden over te senden, soo sijn deselve
nu gelast op vingurla te lichten, te meer mede
2500: kistjes boven den Suratsen eysch in dito
bodem derwaerts overgaen die de markt aldaer
conde doen dalen bysonderlijck soo de gemelte 1500
kistjes daer nogh by quamen, anders souden wij
dito copen voor Suratta wel den wijle hebben
connen missen, nu sijn wij vanden tot bassaloor
gerestourneert, daer gemelte schip de betuwe
17.e deser is verscheenen, en om dien bodem
niet op te houden soo sullen dese te corten
moeten maken, sijnde den g.e couvant op
en ontrent cochim alles nogh in goeden
doen gebleven, en begint het peper doen't becomen
van goede partij aenspreken p.r Sumatra gelu:,
redelijck toe te vloeijen, de bevelen van haer
Ed.e Ho: A: uijt Batavia tot die vanden 1.ste
november verleden nu p.r de betuwe als
te vooren ontfangen sullen niet manqueren
volgens pligt promt te voldoen, hier op canara
verwachten wij alle uren 't vaer Raetsheeren

van

Van Mallabaar onder dato 2:do april a:o 1682

van 't hoff om de stellen soo veel als mogelycke
te verlichten, en den vrijen handel met den ydele
te mogen doen, wat wy daar in en het bedingen van
roo: lasten rijs voor Ceylon gewijst sullen connen
uytwerken, sal ons in corten blycken, na welcke
uytslagh deselve niet connen op houden, synde dit
jaar op canara niet meer als de ordinarie lasten
gecomen, dogh op vingurla sal een redelycke —
somma winst vallen, ons leet synde dat wy uw Ed:e
Ho: Ag: geen nader advijs daer van, en hoe 't selve
op mallabaer sal sijn connen geven, de wijl door
des Commandeurs afwesen van cotchim, en dat
de boeken nogh niet gesloten waren daar van de
rechte bevindingh nu niet connen aanwijsen
egter vertrouwen wy schoon het een slegte
jaar is geweest door de groote veranderingh
inde reductie dat de winsten de lasten sullen
balanceren of te boven gaan, om welcke te
vermeerderen, wy in onsen pligt niet sullen
manqueren, maer vigileren om nogh langer de
eere te hebben ons na nedrige aenbiddenis
uw Ed:e Ho: Ag: geeerde persoonen in godes heylsame
hoede bevelende te mogen noemen, onderstont
Ed:e Ho: Ag: gebiedende heeren uw Ed:e Ho: Ag:
ootmoedige onderdanige en getrouwe dienaers
was geteekent M. huysman, daniel Joncktys,
R. Lindsay, P:r vande coeter, abraham le
feber, en Jacob wilken. ter zyden stont —
Barsaloor den 11:e Februarij a:o 1682

Van Mallabaer onder dato P^mo april A^o 1662

Patria.

Edele Hoogh gebiedende heeren

'tVoorenstaande hebben wij p^r de Betuwe over
persia te lande aan uE^dele Ho: A^g: geschr: gaande nu
p^r fluijtje Vlaenderen den 7^e deser van Ceylon op
Cananoor gecomen om ten spoedighsten met cananase
rijs voor de Caap de goede Hoop te vullen gelijck
daer in 41 1/3 lasten sijn gescheept dat soo veel is
als wij hebben connen by een versamelen, want
de wijl staat inden tijt is en den serippen sobaani,,
gerijt maeckt by langen vertoef op dese cust
de rijse te gewinnen soo hebben wij liever
met dito rijst van hier affgevaerdight als na
canara te senden, en perijckel te loopen van
den rijst^e ontsteken te blijven, te meer nogh
maer 20: lasten boven de voornoemde souve hebben
connen innemen, en om de ledige plaats te
vullen hebben goet gedacht, den candamom die
nu voor 't patria gereet leijt, nae de Caap te
senden op hope dat die sijne retourschepen
aldaer nogh sal beloopen, en die coopman^s daer
dan vers en ontrent een jaer vroeger in 't
patria connen sijn, met vertrouwen hier aan
wel te doen te meer den prijs nu soo groot,
en maer 6133 1/2 lb Gongst van Ceylon is blonder
daer onder 17 1/2 lb uijtgepelde tot den monsteren
den Candamom die nu overgaet bestaet in 40:
lasten

Van Mallabaer onder dato 25mo april ao 1682

kisten en 17 packen offte 4875 lb netto, costende
samen met de ongelden f 3765:10:7 daer voor
't comptoir generael sal werden gedebiteert, op
Bassaloor offte canara hebben voor Ceylon wat
meer als 100 lasten rijst bedongen, die 't last
op 11 pagoden sanvagnys van 112½ stuyvers yder sal
comen te staen en meest met Japans staafcoper
tot 16⅔ do pagoden de 125 lb betaelt te werden,
den selven rijst hebben wij om dessels benodicheyt
al werden vanden gestelden hoofs Coopman
moeten aennemen, en derhalven dit mael ons
voornemen niet connen bewerckstellen om den rijs
van den ijder bemogden, incoopen en met alle Coopluyden
vrij sonder verhinderen te handelen, daerin
ued. ed. hoo: ao: te dien eynde vriendelycke, en geene
andere natien bepaelt zijn 't welcke nijt
alleen moeylycke, maer oock tot cleyn achting
en groot ongerief strekkende is, dewelcke we
meer daervoor darom gedaen, onder saken
aldaer soodanich geschickt hebben, dat wy
noch redelycke goede koop behouden, om
door de gedaene beloften van den Ebicans
te sullen vercieren, tot de voorsz. vrye
vryheyt te geraecken, en met eenen den
[illegible] 't rol voor de Coopluyden van Seomps
goederen te bedingen, door welcke gebreke
en dat de hovelingen den handel van Seomps
maecken gebreck aen haer hebben willen
trecken, [illegible] dese [illegible] de negotie op canara

ten

Van Mallabaar onder dato 2:do april a:o 1682

ten meerderen deel is belet geworden,

Op Vengurla sijn de winsten van anno 81 boven alle lasten ruijm vijftientwintigh duijsent guldens bevonden, dat wij vastelijck meenen, door 't voorgem: contract dit jaar en veervolgens beter uijt vallen sal, want Zuijden Mallabaer hebben desen aengaende nogh geen advijs becomen,

Ontrent den nieuwen Coninck Colastrij sal nu het Compliment van begroeting ten principaelste geschieden, en vermits het verkiesen van dien veelvragtigen belet schrift van 't Hols verleijt dan voor desen, en sergounanse woonde afcomende coopl. als mede terneuwen den voorige cont=racten een smal geschenckie aen hem vereerden gedaen te wenschen sijnde, dat dien Coninck en de Lantsgrooten int verkiesen van een bequaem rijcx cancelier uijt haer eijgen natie souden accorderen, op dat den hooghmoedigen moors negent adensia sigh geen meerder authoriteijt magh aenmatigen als tot nogh heeft gedaen vrij zullen haer vrundlijcke ten besten en tot de meeste rust en eenigh. raden, waermede in twee dagen hoopen gedaen te hebben, om dan na Coetchim te keeren Calvaert den .. februarij alles nogh in goeden doen ebbe. ende noodige advijsen aan haer Ed:le Ho: A: tot Batavia af te vaardigen met de schepen die nu aldaer

staen

Van Mallabaer onder dato primo april a° 1662

staan aan te comen het cattoene garen voor 't patria
van Vingurla geeijst, is aldaar nogh al niet te —
becomen, en op Cananoor wat te grof en oock vrij
te dier bevonden soo dat daer van geen incoop is
gedaan, en indien sulx op Madure niet beter te —
becomen is (gelijck ons by monstertjes van daer
becomen, gebleecken, dogh aldaer mede niet
spoedich te becomen was) soo sullen dan een
monster vant Masoulipatse daer opsoecken, sijnnende
af breecken de bevelen uwer Ho: Ed: en g'eerde
persoonen met 's comps gantschen staat inde
heijlsame rolle Godes, en sullen naer onse
geheele vermogen meer en meer —
trachten te betoonen dat wij sijn Edele hooge
Heeren uwer Ho: Ed: gebiedende Heeren in uwer Ho: Ed:
ootmoedige onderdanige en getrouwe dienaren,
was geteeckent Cm: huijsman, Daniel Jonckrijs,
Jacob Schoons, en Pr vande Louter, ter sijde
stont, Cananoor den 13en maart a° 1662 —
Lager P. S. de wijl 't Cardamom gewas voor de
besendinge na 't patria niet can incomen
soo sijn wij voor de naeste besending niet meer
als drie duijsent ponden gereet, en geen —
apparentie om voor Januarij naestcomende
meer te becomen maer dan sullen wij tractie
12. @tt alleen voor 't Patria in te coopen
en deselve bij soodanige occasie als nu —
voorvalt connen over gesonden worden,

Van Mallabaar onder dato Primo april a° 1662

Hoogh Ed:le gebiedende heeren

Desen gaat per 't Jaght de Elisabeth over Persia
om uEd:le Ho: A: te adviseren dat hier alles Godt
Loff in goeden en geruster toestant blyft conti,,
,,nueren synde den Commandeur den 16e courant
vande hier vertrocken die den Coninck Colastrij
door siekte vande oude Coninginne niet
heeft ontmoet en oock niet anders als het
compliment te doen synde, is sulcx 't opperhooft
tot Cananoor Sr Jacob Schoons aenbevolen,
boven de 560 B:tt suijveren gekapten peper
uit oogst van dit mousson voor 't Patria na
Ceijlon gesonden, syn nu weder na Persia ontrent
520 B:tt van dien cost besteet, en bovendien
26e deser per de fluijt Sluijs te bergen
246 B:tt op voorraet na Ceijlon gegaen
staat marchande dattet noch ontrent soo
een fluijts ladinge voor 't eyndigen van april
na Ceijlon sullen connen bestellen, om
voor Bengale Cormandel &a te dienen dat
dan samen na by de 1600: B:tt sal syn, de
negotie boecken hebben om redenen voormelt
nog niet connen gesloten werden des de
rechte vrinsten en lasten nog al niet
connen adviseren en de tyt niet anders
noodigs te schrijven hebbende sullen hiermede
werden besluyten uEd:le Ho: A: en g'eerde
persoonen

Van Mallabaar onder dato P.mo april A.o 1682

persoonen, en 's Comp.s gantschen staat alle heijlsame Zegeningen toewenschende blijven naar onse onderdanige gehoorsaemheijt uwer Ed.le Ho.e A.: ootmoedige getrouwe dienaren, was geteekent Marten Huijsman, Gelmer Volburg, Arnold Schlosser, D. Jonckhijs, Heijndrick Reijnst, Hans Sichfried, Pieter vande Coiter, Jan Bastiaansz. Cleijn, en Adolf Bassingh secret.s; in margine, Cochim den 26e Maart A.o 1682:

Door ons ondergeschreve gecommitt.s tot de collatie deser gecollationeert ende bevonden te accorderen. In 't Castl. Bat.a den 7 Aug. 1682

G. van der Hors[illegible]

D.r [illegible]

[illegible]

ontfangen tot Batavia den 29 september 1682 p.r de Cat Nederhorst

Register der Papieren op heden afgaende om over Ceylon bestelt te worden aenden Ed.le Ho: A: Heere Cornelis Speelman Gouvern.r Generael en d'Ed.le Heeren Raeden van Nederlants India, tot Bat.a vervaerdicht bijden Commissaris en Commandeur Marten Huijsman, mitsgaders den raed der Custe Mallabaer &c.a —

N.o 1 Originele missive aan uwe gemelte Haer Ed.le Ho: A: in dato p.mo maij 1682 uijt Cochim na Bat.a geschreven —

2: Copia d.o in dato p.mo april dezes jaers uijt en aan als vooren geschreven —

3: Copia d.o 27 november 1681 door den Commandeur en Raat vermelt uijt dese stadt over Ceylon aen onse Ed.le Ho: A: Heeren Majores na 't vaderlant geschreven benevens 't register daer bij overgesonden, aanwijsende d'afgegane en nu overgaande bylagen tot d.o brief gehoorende

4: [illegible]

Van Mallabaer dato 2.do May A.^o 1682

N.º 4: vier Copia resolutien bijden Commandeur Huijsman en bijsittenden raadt 26.^en en 30.^e Januarij mitsgaders 1.^en februarij en 30. maart deses Jaars in sijn E. aanwesen tot Canara en Vingurla getrocken —

N.^a d'copia meditoende resolutie vanden 19.^e tot 29.^e december an.^o 81: aangesien werdende uijt Cotchims daer negisten van dat Jaer Jongst p.^r Coubenner na batavia gesonden opf.^o 531: —

5: Copia contract van negotie met den Coopman Polpotnaic compe Vengelen gesloten 31.^e January 1682

6: Copie brief door den Commandeur Huijsman aanden vorst Sambagie raja geschreven 3.^e februarij 1682 —

7: negentien extract brieven gewisseld van Cotchim, Canara en Vingurla over en weder ter saake vande steene pagoden libbekijs; gedateert 1.^en Julij 28.^e augustij 12.^e september, 12.^e 8ber en 21.^e november 1679 mitsgaders 14.^e Januarij 8.^e en 11.^e februarij 25.^e maart 9.^e en 29.^e meij, 8.^e Junij 26.^e Julij 13.^e d.^o 10.^e en 26.^e augustij 4.^e october 22.^e d.^o en 9.^e 9ber 1680.

8: Copia vraach poincten de residenten op Vingurla voorgehouden, en door deselve beantwoort den 30.^e Januarij 1682: —

9: Zes extracten uijt de brieven door den groten Compes correspondent aan onse residenten tot Vingurla geschreven gedateert 26.^e en

vert.^o

ul Ao december 1681: mitsgaders 9: 14: 23:
en 30en January 1682:

Na — de copia brief 20en october 1681 uijt cotchim
na canara, en vingurla gesz: can blyken
in het overgehouden boek der afgaande —
brieven van dat Jaer op fo 372: —

10: Copia brief 4en maart 1682: door den commandeur —
huijsman aan bassuapanaick van canara
geschreven benevens een dito aanden —
veelheer cust. canajaja: —

14 dertich stucx copia ... ofte bevelschriften —
vande canarase regering aan de sollenaers
&ca in faveur van d'Edele Comp. sedert —
van anno 1667 tot 1677 gemerckent.
met No 3: en 4: voorts met a: a: tot Z: Z:
Incluys vrijdens met a: a: a: tot d: d: d:
als voren —

2: Copia translaat ola door den coninck van cotchim in
absentie vanden commandeur huijsman —
aanden opperkoopman vosburgh geschreven
en 4en maart ontfangen, benevens d'antwd
door laast gemelde Syn E: stt daer aan
dadelyk gedaen, mitsgaders d'acte door den
coninck gemelt aan seeckere Chico tot
hooft over de christen mocquaes in —
plaats vanden overleden dom Simon —
verleent —

13: Copia memorie door gemelte heer commandeur aan
d E:

Van Mallabaar dato 2=mo May A=o 1682

d'E. Robbert Lindsaij, en abraham le febre wegens de saaken van canana en wingurla aldaar geraamt tot reglement gedateert 5.e maart 1682: —

N=o 14: vier copia translaat olas tusschen den commandeur huijsman, en derden prins van Sammorin gewisselt, twee vanden 23.e en een vanden 27.e maart mitsgaders de vierde vanden 7.e april 1682: —

15: papieren raakende seeker Inlants vaartuijgh welk in alhier aanpassen is bevonden, en verdachts aanhaling d'engelse vrienden tot calicut haar hebben aangetrocken, bestaande in drie extracten uijt cotchims dachregister onder dato 20.e februarij 26.e maart en 11. april 1682 den Inventaris der bevonden goederen, het paspoort 11.e october 1681: alsmede verders drie brieven door d'engelse calicoutsen hooft resident joan crase na cotchim, en 2. daerop in antwoort geschr: sijnde die geschriften gedateert 24.e en ult.o februarij 15.e en 30.e maart mitsgrs 4.e april besijden een vertaling mede van ult.o februarij alle 1682:

16: Lange specificatie der verleende paspoorten van dato 6.e tot 26.e februarij op panany aan des Sammorins ingezetenen schepen met aanwijsing hoe veele peper, cannel en cardamom deselve nevens andere waeren

waren hebben vervoert, met 't geannexeerde —
sommier der voors. notitie —

No.
17 twee extract missiven 6. en 11.e september uijt Ceylon —
na Cochim geschreven, benevens een translaat
ola door den ragia van Calicoulan in dito
maant aanden commandeur Huijsman geschr:
en d'antwoort door sijn E.g.e dien maant —
daerop gedaen —

18: is een boundel apparte papieren raakende de rekeningh —
en de verdere saken vanden coopman —
Polpotnaicko volgens bijleggende registers,
waarby den inhoud dier papieren sommierlijk
werd aangewesen —

19: Extracten uijt diverse brieven en negotie boeken —
raakende eenige oude sockels foelij met
soo veel aanwijsing als te vinden is, van
waar deselve hier gecomen ofte soodanich
gevonden is, item van eenich uijtgeslift
stoff dat verbrant is —

20: Extract uijt 't Cochinse negotie journaal onder dato
ult.o Xber ibidi: raakende de gedane —
vergoedinge vanden aangeraeden Mallabaer.
areeke op Madure, de pretentie van —
Wammuna over ontfangen van afgeschreven
peper &c.a van ouds, en afschrijvinge —
eenigen oude ontkende, en desperate schulden

21: Copia factura van 't geheel met 't schuijtie branen van
dese cust na de Caap de goede hoope is
versonden

versonden het bedrage £6604: 9: 4: onder dato 13e maart 1682 —

No= 22: Copia missive in dato vermelt door den commandeur Huysman, en bygevoegde raad uyt Cananoor na voorst. caap met do fluytie gesonden

23: Copia obligatie door den nachoda van des bengaelsche gouverneurs scheepie gepasseert ten laste van sijn meester, inhoudende de somma van 1000. ropijen in specie, om deselve in bengale weder te voldoen, gepasst. 20e november 1681 —

24: vier extract missiven, een 11e november 1681: uyt cochin na ceylon, twee 4e december 81: en 26e January 1682 uyt tutucoryn na cochin en een 27e do van ceylon na als vooren gesonden, raeckende eenige catoene goeden voor 't vaderlant —

25: twee copia attestatien raeckende eenich verloopen quicksilver uyt twee kassen welck in de kamers geborsten sijn bevonden, gepasst. 20e november en 15e december 1681

26: Copia verclaring, raeckende de bevindingh van drie kassen met boecken per de behieven hier ontfangen gepasseert 25e april — 1682 —

27. Eysch van batavia voor dese commandeurije voor Ao 1683. met dien vande medicamenten —

Van Mallabaer dato 2 mo May Ao. 1682

No. 28: Antwoorde memorie raeckende de mallabaersse soldyboecken in absentie vanden bouckhouder door den onderkoopman Jacob van Ranst gedaen nevens drie stucx bylagen daer aen gehecht, daerby ook gevoucht synde 15 stucx originele soldy rekeningen vanden sergiant Jacob Line, volgens apparte notite om het toestaen vande voldoeningh aldaer uyt 't vaderlant daerop te verlangen —
Item de soldyrekeningh vanden onderkoopman Marten Samson, en twee dito van den Jan Glas —

Nota: de persoonen die behalven Sr. Lindsay en den sergeant Larant op schuld reedts verloopen staen soo't schynt van dit moisson te vertrecken, om by haer vaste reedts te comen, synde maer 2 à 3 dienaers des daer van volgens d'originele brief geen notitie overgaat —

No. 29: Extract missive 12 do. meij 1679 uyt Ceylon na Cochin geschreven betreffende de saake vanden aangehaelden amphioen aldaer —

30: Extract uyt het cochinse negotie journael van 20e april 1682 raakende de verstrekkingh van het te cort comende coopen uyt Hollant en de geruchten mantelgelden by de persoonen van hier vertrocken op 't comptoir generael —

31: Requeste der weduwe vanden onderkoopman Jacob Verstoegh zal. met drie stucx documenten daer aan gehecht, gericht aan d'Edele Heeren

Van Mallabaar dato 2mo May A^{o} 1682

heer Gouverneur Generael, en d'Ed^{le} heeren raden van India —

N° 32: Requeste vanden boekhouder Jacob Wilteken aan als voren, inhoudende versoucke, om de qualiteijt van onderkoopman, zijnde ten comptoire Canara beschreven —

33: Copia verclaringe 13^{e} february 1682: gepasseert aanwijsende hoedanich alleen met 'tstoff door kanpen uijt den pepercommende doorgaans word gehandelt —

34: Extracten uijt verscheijde factuuren inde Jaren 1673: 74: 75: 76: 77: 78: en 1680: alleen ontfangen, demonstrerende in wat lekkere vorgen het tin in die Jaren alleen is aangebracht —

35: aanwijsinge wat coopmanschappen en gelden sedert 16^{e} november 1681 tot heden ult^{o} april successive van Mallabaar naar diverse plaatsen zijn versonden ten montant van ƒ 184073: 6: 15: —

36: Extract uijt Cochinse negotie Journael onder dato 28^{e} april 1681 raakende welck te cont gelevert tin uijt Nachtcherulle alleen, dat Nachtkant in pendia is over bevonden, raakende 't comptoir Generaal —

37: Originele geschrift aan haar Ed^{le} ho: achtbare tot batavia veraardicht door den commandeur Huijsman en raad raakende 'tgeene

Van Mallabaer dato 2

'tgeene nader te seggen is op 16.e en 34.e
articul der memorie door d'heer van reede
aan d'heer lobs gelaten, alsmede volgens
de coopluyden baba en podicane gedaen
28.e april 1682: benevens eenige
extracten uyt de Canarise brieven van a.o
81: en 82: sijnde op groot formaat geschreven
om te gevoegelijker bijde voorige papieren
van die saaken geschikt te connen werden,

N.o 38: is een partitie papieren door de wees meesteren
alleen aan d'heeren van dat collegie tot
batavia gesonden —

39: translaat protest door den portugesen cap.tn moor leo
tiste canara aanden coopman lindsaij
gedaen in dato 4: april 1682. benevens
'tgeene door d.o lindsaij daer op is geantwoort,
gedaen den 11.e daer aan volgende, onder stont
Cochin 2.do maij 1682: en was geteekent
A. Bassingh secrets —

Batavia

Aanden Ed.le Heer Cornelis Speelman
Gouverneur Generael Ende d'Ed.le
heeren Raaden van India —

Ed.le Erntfeste hooch:
achtbare manhafte, wijse
voorsz.: Zeer genereuse heeren

Ed.le Hooch gebiedende heeren —

Na 't afsenden van onse Jonbiddige letteren vanden 1.e
7ber

Van Mallabaer dato 2me May A^o^ 1682

september A^o^ i: sijn ons vier g'estimeerde brieven
aan uE: Edl^e^ Hooch achtbare toegekomen gedateert
23^e^ augustij 15^e^ september 4^e^ october en 11^e^ 9ber
desselven Jaars waerdeeren ontfangh per 't schip
Conversien onder dato p^mo^ dessen aan uE: Edl^e^ Hooch a:
met schuldige eerbiedicheijt hebben geadviseert, gelijk
de copia dier letteren soo wij hoopen ten overvloede
bij desen sullen connen aanwijsen 't beroûden vanden dies
schepen uijt dese gewesten, en 't bestellen van alle
onse voorige brieven except alleen die vanden 5^e^
september gemelt was ons zeer aangenaam te
lesen, vastelijk vertrouwende dat de eerstgemelte
missive mede ter rechter tijt sal werden bestelt
nu salt volgens gedane beloften onsen plicht sijn uE: Edl^e^
Ho: a: in alle eerbiedicheijt te dienen van antwoort
op de voors. brieven, ende de voorvallen met den
toestant deser commandeurije gedienstelijk voor te
dragen, tot dien eijnde is den Jongsten brief den 27^e^
november over ceijlon aan onse Hooch Edl^e^ heeren
majores na 't patria soodanich gericht dat dessen dach
door te korten sal komen vallen, en uE: Edl^e^ Ho: achtb:
van dubbelde verhalen na welcken ontlast blijven
ons dierhalven op 't eerbiedichste aanden Inhout der
selve brief tot die tijt uitrich gedragende, om in
desen op sijn plaats 't eenvolck te laten involgen,
ende sullen na gewoonte werden beginnen met
't Comptoir —

Vingurla derwaarts sich den commissaris den 30^e^
december met den coopman Jonckeijs en onderkoop:
vande kousten hebben begeven, en in passant tot
panany bijden grooten Sammorijn, alsmede op Cananoor
aangevallt

Van Mallabaar dato 2[e] May A[o] 1682 —

aangebraght met den eersten de noodige saaken tot —
redelijk genoegen verhandelt en op de 2[e] plaats als —
mede voor bassaloor soodanige preparatien gemaakt —
sijnde, als open onder ijder plaats int vervolgh blijken
sal; voor cananoor is den dach voor ons vertrecke met —
't schip * Sumatra comende vol suijker uijt bengale —
voor persia, die een goede partij amphioen op ceylon
en cochin sonder verlies had overgegeven, daerom —
al seer benoodicht waren; met dito twee schepen —
en 't Jachje d'Elisabeth dat met den coopman Lindsaeij
voor coddevaer vonden quamen den 19[e] Januarij —
voor vinguirla, daer macasser van rijs, en beyde —
schepen van water wel versien sijnde, den 21[e] d[o]
macasser na Suratta, en Sumatra na persia met de
noodige advysen en van andere gewesten becomen —
brieven ten spoedichsten sijn voortgesonden, sijnde —
macasser volladen met —

*macasser mede aldaer, 't selve 't schip

300: ℔ peper van 't suijden en noorder mallabaer
daer onder 150: ℔ op cananoor ingecomen
voorts met de volgende goederen —

100: ℔ sappanhout —
200: — kisten nagelen —
200: — packen caneel —
63: ℔ areek —
82: ℔ Rompen [illegible] voor Suratta —
37: — balys camphur —
10: — d[os] vermilioen —
15000: — ℔ spiauter van ceylon en Cochin voor Suratta —
2: — leggers cocus olij —
23: — leggers en minder vaten voor de comptoiren Suratta en persia, sijnde 't schip ruijm —

van

van ballast vandien geweest dat niet veel
gelost noch ook veel gemist conde werden
Bij de nevensgaande resolutie vanden 19en tot 29en xber
verleden sullen uEd: Ho: a: onstandich connen sien
'tgeen voor 't vertreck van commissaris onder
de visite om de noord is goet gevonden en dienstich
geoordeelt te betrachten, waar van het voornaemste
en het naconiste van dien onder ijders naam offte
plaats aldaer in de verbieden sal werden vertoont, op
singula verstonden wij, dat den administratie
anasi pandit ofte vertrouder des rijcx vanden
vorst Sambagie ragia inden voorsz brief na
patria vermt eenigen tijt verleden door last van
dien ragia was omtleven gebracht, en alle sijne
goederen prijs verclaart, uijt oorsaak dat hij na
de doodt van Sivasi den Jongen broeder van dito
vorst genaemt Ram ragia op den kroon had soecken
te helpen, en Sambagie 'tleven had willen laten
benemen, welcke voorval voor 's comps dienst
niet qualijk geslaegt is, want hem door accagie
gevonden was om het accoort door hem met den
coopman polepotnaicke aangegaan te veranderen, sijnde
do. coopman daer in verbonden geweest 's comps
koopen tot dienst vande regering benoodicht, sonder
winst te leveren, daertoe hem 'tgeet vanden subedaer
souts werden beschret, en van 'tgeen hij aan andere
vercocht, sonde hij niet meer als een vierde part
vande winst hebben genooten, om dat de regering
'tgelt daertoe sonde verschieten, 'twelck dito
coopman niet hadde connen ontworstelen, maar
bovendien moeten beloven, ses duijsent pagoden

aan

Van Mallabaar dato P.mo May A.o 1682

aan dito pandit te helpen, om verder in sijn besitte
en handel tot Vingurla te geraken, dach van ooke —
na polpots verclaring wel 3000. pagoden sijn gebet,
die hij ons clagende zeyde nu op voorsz. wijse —
verlooren te hebben, anders had Sr. Lefebre noch do.
coopman door het quaat beleyt van dito pandit ten
hooft niet connen obtineren, doch na 't afcomen en —
het overlijden vanden gemelten d'Vingurlant is met
den Subedaer gino Ram over een gecomen dat den
gem.e coopman polpot vande regering ontslagen sal
blijven, en met sijn eygen capitael in alle vlaenen
vrijelijk handelen mogen, mits dat van yder kisje
koper, dat hij na de bovenlanden wil voeren een —
en een quaart pagot lobbekij aande regering of do. —
Subedaer voor tol sal moeten geven, wij hebben —
niet anders konnen ontdecken of hij sal krijgen 24:
pagoden lobbekijs voor een picol coper tot de coper
munt vande regeringe gemelten, en dan apparent —
al eenige slechte lobbekijs onder de ander moeten
aannemen, de welcke nu een hoochten volgens
d'eygen bekentenis vanden gemelten Subedaer van
28. poules offe 2½ sta vraandye verder geminst —
't is ons echter gebleken datter noch al slechte —
lobbekijs inde bovenlanden worden geslagen —
die niet hooger als 24: 25: à 26. poules connen
halen, dus het ongeraden is geweest met die meer
en meer vervalste munt bedinge te maaken, noch
ook het coper selfs aande regering te leveren om
van hare quellingen ende slechte lobbekijs ontslagen
te blijven, alsmede de libertijt vanden mindere —
opvoer te lande van die en alle andere vlaenen te
behouden daar de snoode Subedaars haer voordeel
mede

Van Mallabaer dato 2do May 1682

mede hebben soeken te doen en dan den sleet bij na
geheel bederven gelijk nu hier en op Canara een
wijle is gebleken —

Om nu door't voorschreven Sr. Comps meeste voordeel te
betrachten is den Coopman Polpotnaick op de bequaamste
wijse geanimeert tot 't aangaan van een aanstaendelijk
contract van coopmansw. daartoe hij seer eenjwe-
lijk betoonde om dat de reductie vant geldt soo naauw
was bepaelt namentlijk 3 3/4 Ao tegen den pagoode
Sannegrij, en 3 1/2 Ao voor den Sr. Rome, daar te vooren
de Sannegrijs altijt tot 4: Ao, ende Sr. Romeijs tot
3 3/4 Ao waren gerekent, en datmen met die munt
en geen libbekijs regelde betaelt te werden, behalve
dat hij vast uijt beijde gemunts tot een contract
soude connen resolveren, sonder dat sijn pretentien
voldaen waren, om te mogen weten wat staat hij
op de selve ende nadere contracten maaken konde, —
want hij nu twee maal tot verbreken der contracten
van sijn bedongen coopen had subject geweest en
waar door hij ende sijne genootsaam geruineert,
en in ongeloofelijke schaden gewickelt waren, om
welcke redenen hij nu ook in of ontrent twee-
maanden niet had connen goet vinden met hem coopen
af te halen, derwijl hem ook de prijs door gemelte
reductie te hooch was geset, en soo voorts,
waarop bij den commissaris en bijhebbende raad gelet
ende alles soo na als mogelijk ondersocht sijnde,
is de saake van gemelte Coopman Polpotnaicke
soodanich bevonden ende daar over in raade sulx —
besloten als in twee verscheijde resolutien in
dato 26en en 30en Januarij onlanck weers —

ontleent

Van Mallabaer dato Primo May A:o 1682

Contleert en daer by goet gevonden dat hem polepotnaicke
tot uwe Ed:le hooch achtbare nader approbatie op syn
versoeck sal werden goet gedaen de mindere winst
vande 16:000 coopen die door S.r rombout tesen —
Zal:r anno 1673 aende regering tot hoogen prijs
is verkocht, dan 't selve aen hem / Specialijk is beloofft,
en van syn eygen reets betaalde copen is gelevert
gevonden, dat hem de vier per cento soiratse tol —
op 't cargasoen vanden blauwen kleeden sal blijven
goet gedaen, dewijl hij sulx almede heeft bedongen
en S.r Tesen sich daertoe vande hooge regeringe schijnt
gequalificeert gevonden te hebben, en denselven S.r
Tesen maer niet polepotnaicke daer voor aensprekelijk
soude sijn, soo hij 't selve tegens d'ordre moet hebben
gedaen, doch nu is hem expres aangeseijt dat sulx na
desen niet meer soude werden toegestaen, volgens de
20 5/6 per cento minder winste op 5977 pag: lijwaten
die van Ceijlon syn geprotesteert, waervan 's jaers
daer aen Sammegrijs door hem aan d'E. Rijtgaart de —
Heyde gepresenteert doch niet aangenomen, verclarende
dat het Contract 't staen te voeren met d'E. Blommert
tot pagoden lijwaten bedongen was, maer niet met
rd:rs onderwijl daer van op die tijt geen ander berichs
hadden bekomen, is hij van die pretentie by provisie
mede vrij gesprooken, tot nader blijk van die saak,
van dito coopmans credit bedragende f 41000:–:– is —
hem drie jaren intrest à 1/2 per cento smaants —
toegeleijt, voorts is sijn pretentie vande geroofde
200: kisjes coopen ende den intrest van die somma
outgestelt als een saake van goede consequentie uit
vervolg, en dewijl hem de mindere winst van 't
coopen

polepot noch afgestaen dewijl t'selve acht den

Van Mallabaer dato Primo Maij 1682

cooper aande regeringh geleevert (gelijk voorseijt) is
goet gedaen, soo blijft volgens het sproek de pretentie
van dito genoemde 200: kisjes cooper aande E: Comp:ie
om of het u Ed:le Ho: A: te eenigen tijt gelegen komen
en goet mochten vinden 'tselve van Sambagie als
erfgenaam van sijn vader vaek om te laten vijsschen
onderstellende dat voorts alle andere pretentien van
dito coopman gehoorde te blijven vernietict, dies
danich was onse eerste resolutie vaek van de
motiven in largo bij deselve in copia hierneffens
gaande te lesen sijn, dit wilde echter nae onsen
wensch niet volgen, maer bleef hij stijf daer op
dat hem de 5: volle Jaeren Interest van sijn credit
staande capitael moest werden goet gedaen en de
geleden schade van 't contract anno 1677: door de
Ed:le heer Volger Sal:r gehoorde vergoet te werden
dat hij ten minsten taxeerde op 1000: pagoden hebbende hij
ofte anders dat sijn broeders vrouwen twee kinderen
daerom tot Congal in hechtenis gemaeckt, op costen
vande E: Comp:ie gelangeert moste werden 'twelcke
hij selfs verclaerde niet minder als met 5 à 6000:
dito pagoden te doen soude wesen, dat hem voorts
de 4: p:r c:to Soinatsen tol moest werden goet
gedaen, met versoeke dat sijn soon tot s'Comp:s
makelaer moeste werden aangenomen om den p:r c:to
vanden vercoop te genieten, verclarende dat hij
sich altijt op de billijcke rechtveerdicheijt van s'Comp:ies
ministers en u Ed:le Ho: A: hadde verlaten en
niet getwijffelt off hem soude recht en u Ed:le
Ho: A: gunn te toekomen, 'twelcke soo hem nu

quam

Van Mallabaer dato Pmo May Ao 1682

quam te outstaan hij genootsaackt soude werden (als in het
toekomende niet beter te gemoet siende) sich liever elders
te begeven, en geen contract soude konnen noch derven aangaen,
maer in dat cas syn geld met den Intrest alleen vande
E. Compe. versocht, doch syn versoeke toestaande soude hy
onaengesien dese troubelwelde tyden alle d'aenbesteede coper
en tin op Singinala nevens eenige speceryen &a. ten
redelycken pryssen aannemen en Contant betalen, schoon
hy wel weet nu geen of weynich voordeel daermede
te doen was, hy soude dan ooke syn voorseijde capitael
onder de E. Compe. laten berusten tegen den handel van
toekomende Jaer, en aldus gelyke voor heen de negotie
vande E. Comp. tot op 3. à 4000: kisjes coper en in
andere waren soeken te vergrooten, en soo voorts; met
welcke en andere besigheden den tyt vanden 19e Jan:
tot den 2e February door geloopen synde sonder apparentie
om een goet eynde te erlangen de wyl voorsz: doch
geen andere coopluyden voorhanden waren, en het
welcke nu op een redelycken voet synde om vande
regering en haere menigvuldige dwingelandyen outslagen
te blyven, soo hebben nader goet gevonden den coopm.
Volpotnaicke op syn ernstige begeerte, en verdere redenen
inde resolutie vermeldt den vollen Intrest van syn
Capitael van 41:0 gls. voor 5 Jaren goet te doen,
en syn soon Mantanaicke op ind. Edle bo: a: nader approbatie
tot d'Comps makelaer gestelt om een per cento
vanden vercoop der goederen te genieten, mits dat hy
en syn vader volpot mede stellen sustaen voor de
dient, en rechte waerdye vande munt die voor de Ede
Compe. sal werden ontfangen, en eenige voorvallen

ontdeken

Van Mallabaer dato 2.mo May A.o 1682

omtrent de regeringe off het hooft mede behoorden
blyvende poepots twee broeders anta en govindanaicke
met hem inden handel participeren, met verdere uyt=
spraake den dickmaal genoemden Coopman polpotnaicke
sich hebt laten vergenoegen, en daerop voorts soodanige
contract van negotie van de 'naervolgende coopen
aangegaan als by desselfs autentique copia sien
nevens gaande breeder can werden gesien namentlyk

2260: kisies ofte picols Japans staafcooper tot 15 3/8
pagoden sannegrijs à 112½ stuyv.rs yder in die
munt off St. Thomees te betalen en ten
hooghsten 1/3 tebbekijs van 25 pontos ofte 2½
ropia yder waardich —

10000: ℔ tin à 39: sannegrijs de 500: ℔ —
2500: ℔ nagelen à 32: sannegrijs de Suratse man van 36¼ ℔
4: sockels foelij à 32 7/8 sannegrijs d.o man
4: packen fijnen Ceylonse caneel tot 16: d.o pag.en
d.o man.
5: balijs Japans camphur tot 11 d.o pagoden d.o man:

Mits contante betalinge voort over halen den goederen
dat binnen dit loopende Jaar sal geschieden, of by
manquement van betalingh na verloop van dit Jaar
[illegible] den behoorlijk intrest te voldoen, blyvende syn
pretensien credit ontrent de seventich duysenden gls
houden van dit Jaar intrest dach doen te genieten
onder d' E. Comp.e om toekomende Jaar met coopmansz.en
te verrechten, daertoe voor eerst £ 2000: p.l coopen
noodich oordeelde te ontbieden, met belofte in d.o
contract dat de gemelte goederen ter zee niet
na Souratta vervoert maar binnen inde Vengurlase
boven

Van Mallabaar dato P^mo May A^o 1682

bovenlanden en dedans gesloten sullen worden verclarende
dat de goederen te lande van hier derwaarts noch van
daer herwaerts niet sonder connen vervoert worden
als ten minsten met 25 à 30 per cento verlies, Ende
derwyl niet alleen de Suratse prysen syn bedongen
maer daerenboven den Suratsen tol en 't rabat voort
uyt gevonden dat nu omtrent 6½ per cento bedraagt
soo vertrouwen dat uEdele Ho: A: 't voors: wel bevallen
sal, te meer om dat uEdele Ho: A: successive 't verdiensten
van desen resoluten coopmans verrigt. en pretentien
hebben gelieven te recommanderen, ende dat wy den
selven ten dienste vande E: Comp. mosten soeken aan
te houden, dat inder daat ook noodich en seer dienstich
is, gelyk daer aan bleykt dat boven f 16000:-:- aan
St. Thomees per cantgeno op Cochim ontfangen nu per
de Elisabeth noch ruym 35 @ gls meest in pag:
Sanniegrys, en St. Thomees en weynich ropyes herwaerts
overgebracht hebben, soo dat wy nu voor Madure, —
Ceylon off Cormandel 1. of ten minsten een halve
tonne gouts den lange sullen connen afsenden, en selfs
ordinair wel vinden blyven gelyk in het vervolch
desen nader blyken sal gemelten coopman Polpotnaick
heeft wel afstant gedaen van alle andere pretentien
maer op syn ernstich versoek heeft den Commissaris
moeten beloven uEdele Ho: A: gunste voor hem te
versoeken, soo om de approbatie van 't voors: als
om door uEdele Ho: A: hulpe syn broeders vrouwe en
twee kinderen uyt hare detentie te verlossen,
item dat hem de 4 per cento Suratsen tol geld

voor

Van Mallabaar dato Primo May Aº 1682 —

voor desen moeten werden goet gedaan, trick op is hem
mede belooft en aan Sambagie ragia geschreven —
't eerste te helpen bevorderen die sulx ook ter h
soude connen doen, en wy sullen voorts alle debvoiren
daartoe aanwenden, maar tot het tweede is hem
weijnich hoope gegeven, vertrouwende dat hij met
uEdele hoo: agtb: approbatie in't geene nu is toegestaen
sich voorts wel vergenoegen sal, nevens verders
advijs dan met uEdele hoo: agtb: believen hem en sijn
soon yder met een scharlaaken rock tot een eeren
cleet uijt uEdele hoo: agtb: naam souden konnen beschencken,
dat hem voorts te meer animeeren en aande Edele
Compe. verbinden sal.

Den commissaris en sijn byhebbende Raat op Vengurla
sijn te rade bewogen om hem den vollen Interest
van 5 Jaren voor sijn credit staande somma van 41:⊖ gls
goet te doen om dat d.e Compe. seekerlijk 't vruchts
gebruijck van die penningen niet alleen heeft gehad,
maar dat hij den interest van sijn Jaarlijcx vergroote
Capitaal ofte productie daar enboven soude hebben
connen maaken, en nu sijn credit van ontrent
de 70 ⊖ glsee de gem. twee Jaren na bij komen
te balanceeren behalven dat hij inder daat groote
schaaden door het teenemaal vernietigen of tanderes
sijner contracten heeft geleden, dat hij al vry —
wat van sijn voorich groot vermogen is verminderd,
is wel waar, doch hij heeft noch al 3. à 4. eijgen
Inlantse scheepjes die na Masquitta persia &ca
vaaren soo dat hij noch soodanich niet is verarmt —

off

Van Mallabaar dato P:mo May A:o 1682 —

off vertrouwen dat hij vervolgens noch goede contracten
sal aangaan en redelijke prijsen geven, ten minsten soo —
veel off een wat meer als in Soeratta gelijk t'hopen
dat de daat inden tijt sal doen blijken, voornamentlijk
soo wij het omtrent Sambagie Ragia soo ver konnen
brengen dat de oude tollen of gerechticheyt voor
den opvoer der goederen weder ingebruijckt raaken,
dat maar 1½ per cento is geweest, ende nu 5 p:r c:to
soude bedragen, des daer over aan d:o ragia soodanich
is geschreven als de copia brief sal konnen aen
wijsen die op een best bequame occagie sal werden
bestelt, en schoon dat maar op 2 a 2½ per cento geb:
Sivagie 'tselve eens hadt toegestaen quam uijt te
vallen, soo soude hij de prijs der coopmanschappen
daer na noch een weijnich konnen verhoogen, off
indien hij geen de minste afslach wilde toestaen
soo soude sulx niet in d'Ed:le H:re a: believen door de
presentatie vande 200: kisten genoost cooper voorn:
bij opcomste van eenige nader redenen apparent
wel te bemercken sijn —

Den groot Gouverneur van Coudael ofte Subedaar
Gino Ram quam den 2:e februarij uijt de bovenlanden
in 't Comp:s Logie den Commissaris met een groote suite
besoeken, na de gewoone complimenten versocht hij
van eenige saaken apart met den commissaris te
spreecken, gelijk vervolgens 'tleveren der sekere
sibbekijs (in Coudael geslagen wierde) niet hooger
als tot 28: pontos waren gemunt, ende dat
daer nevens eenige van wat hooger aloij —
de betaalingh van 't cooper tot 22. p:a voor 't
kistje

geschiede die hij selfs — gelijk men seyt te houde dat hij sijnd tijt bij de voorsz: sibbekijs

Van Mallabaer dato Pmo Maij Ao 1682

kisje was geslut, doch soo onder die tibbekijs eenige
bevonden de 20. pontoas waren die condemen verkom
senden; hij soude deselve door de wisselaers off
munters doen verwisselen; hem is wel expres
aangeseijt dat het bedingh met de regeringe niet
in tibbekijs maer tot 66: ropia voor yder kisje
of picol cooper door den heere commissaris —
voegen Sal.r anno 1677. waren bedongen, en dat
doende tibbekijs 3: ropijen waerdich sijn geweest
wel 22. tibbekijs waren aangenomen, doch nader,
hant wel minder en nu ten hoogsten volgens sijn
eygen seggen 20. pontos offe maer 2½ p.ra waerdich
sijnde soo soude de Ed.le Comp.e op yder tibbekij
niet alleen ½ p.ra maer ook de 200: kisjes cooper
door den voorn.t Siwasy of in sijnen tijt genooft —
niet recht comen pretenderen, hij dienende hier op
dat hij geen ander gelt had connen geven als hem
van sijn heer g'ordonneert was te laten munten.
en gelijk voor desen nu mede 22. tibbekijs waren
betaelt, de gemelte 200: kisjes cooper waren
na sijn seggen niet genooft, maer over eenige —
pretentie op den Coopman polpot aangeslagen —
doch de pretentie conde hij niet aanwijsen, seggende
sulx voor sijnen tijt was gebeurt, hij had mede
wel gehoort dat het cooper op wingurla wiert
geweijgert aande regeringh te leveren, dattet
sleckx pagoden waren bevonden, als hij had —
gelast te tellen, waer over twee wisselaers
gesuspendeert sijnde 8. maanden in hechtenis waren
genomen, doch geen sekerheijt van haer beschuldingh
vindende

Van Mallabaar dato Primo May Ao. 1682

vindende had hij deselve gelangeert, en sulx by —
occagie aande E. Lindsaij laten weten met verscheyde
omstanden meer, souden wij tot speciale te willen bekent
maaken wat hij vande gedetineerde wisselaars had
verstaen, dus den coopman Lindsaij en ondercoopm.
Lefebre in sijn presentie comende mede exactelijck
versochten en hem op dane wijse onder vriendelijke
termen gelijk als tot den eed drongen om te seggen
of soo hij het wist hoedanich de slechte libbekijs
aande E. Comp.e waren gecomen, doch persisterende
daer van eenelijk geruchten en suspitien maar
geen sekerheijt had vernomen, uijt welcke —
woorden en het getuijgenis der aanwesende —
wisselaars, alsmede 't geen uijt de redenen vande
residenten Lefebre en Weijgmans hebben comen
vernemen niet anders te besluijten is dan dat de
slechte pagoden soo wel van 2 S: poutos als daar-
benevens van de Gunokam of de muntmeesters
vande regering selfs sijn gecomen, wat hier over
bij resolutie is goet gevonden, sal de copia van dien
aanwijsen, als mede bijde nevensgaande extracten
van brieven, van en na Cochin geschreven daeten,
op den ontfangh of 't aannemen dier munt, door ons
behoorlijk is gelet, nu verders alle de slechte
libbekijs uijt gesocht en by een versamelt om te
komen sien wat schade de E. Comp.e daer bij —
heeft geleden, en wie sulx sal moeten vergoeden,
tegen het ontfangen van soo slechten of eenige
minderwaardige munt dus boven besorgen van
dien is nu goede ordre gestelt, namelijk om 't geene
ontfangen

ontfangen werd hertout door den wisselaar of den
gestelden maakelaar, en als den residenten te segelen [?]
na dat den briefje vanden Inhout daar ingelegt
en onderteekent sullen hebben, om by versendingh
op gelijke wyse daer mede te handelen, waarmede
alle disputen en suspitien van verwisselingh
gediverteert, en den maakelaar ofte polpotnaicke [?]
selfs voor de minder waardicheyt aansprekelijk
sullen werden —

Den gewesen Subedaar Gimoram betoonde in sijn
discoursen en eenige voorwerpselen dat hy noch al
genegen was en occagie socht om den geheelen
cooper handel aan hem of Sambagis regeeringh te
trecken, 'twelcke onder billijke termen tegen gesp-
rooken en g'excuseert synde; is by ons het discours
over den toestant en bedrijven der pendente [?]
oorlogen inde bovenlanden uytgehaalt, waar in
de conquesten van Sambagie niet minder als van
syn vader Sivagie schijnen te wesen, en verstonden
van hem en d'andere dat agra, door de rasputen
die het met den gevluchten Mogols Zoon Sulthan
achbaar en Sambagie liedden [?] uytgeplundert souden
syn, dat echter niet wel te gelooven is, voegende
hy daarby dat het niet minder conde werden soo
den groot Vorst de plaats van sijn Zetel quam te
verlaten of daar mosten diverse ongemacken op-
volgen; 'tgemelte gevoelen [?] was op wingurla dat
de troepen vanden Mogol noch maar omtrent
een maant op de grensen van Sambagie sal
connen blijven, en dan weder naar Brampoer (daar

dien

Van Mallabaar dato Pmo May Ao 1682 —

dien Coninck nu is.) en soo voorts wel vernomen hebben
souden, dat sommige echter oordeelen met het respect
en gewoonte vande Mogols uijttocht in persoon
niet over een te comen, en dat Sambagie op een na
de dapperheijt van sijn vader niet besittende wel
wat kleijnder of te niet gemaakt conde werden,
wanneer Sultan achbaar het niet wel ontcomen
soude, ten waare sijn vlucht eenes een besteken
werck was om Sambagie en de sijne souden te
brengen, daerop hij mede verdacht is, in welcke geval
Sambagie sich als van outs weder onder de Croon van
visiapour begeven, en apparent alles aande selve
het sijne weder brengen soude, dat wel mede
met des Mogols intentie schijnt over een te komen,
dewijl een dochter van visiapour aan een vande
Mogols soonen ten huwelijck is gegeven, en dit soo
eenich off op dien trant uijtvallende, soo en konnen
wij niet sien dat de negotie wel daer door soude
verachteren, gelijck ook dese Inlantse oorlogen selden
soo scherp vallen dat den handel int generale daar-
door belet soude werden, maar nu en dan wel hinderen
bij brengen, die echter niet langh duuren, op welcke
fondament het ons toeschijnt dat den Coopman polpotnaick
het voorss. contract heeft aangegaan, en voor toekomende
Jaar wederom 2000: kisjes op onse vrage heeft geseijt
wel te mogen ontbieden, ende daerom is ook volgens
onse resolutie vanden 10den februarij tot bassaloor
genomen te een goet gevonden de 1500 kisjes
coopen uijt de bolive tot vengurla te laten
lossen, voorts is den Subedaar gino Ram ernstich
versocht —

versocht en geencommandeert 'tComps handel en den
Coopman polpotnaick te favoriseren die nu meden
voor makelaar dan den Coopman verstreckte door
sijn groote geleden schade, welcke maniere van recom-
mandatie polpot selfs had versocht, en hij Subedaar
met veele onstanden daertoe goede beloften doende
versocht voorts het besoeck vanden Commissaris in
sijn Logiement te genieten, welcke hem toegeseijt,
en met een geschenckje van weijnich zijde stoffen, laken,
en specerijen ontrent 160 guldens vercoops waert
seer vernoegt afscheijt nam, en 'tgemelte besoeck
na slants wijse tot betooninge der goede vrientschap
gedaen sijnde vertrocken den 4e februarij per 't jacht
de Elisabeth na Bassaloor, doch in passant sullen
gits aanhalen van —

Goa. de portugesen sijn met Sambagia ragia in wat
beter verstant gecomen, als inden voornoemden ouden
brief na 't patria staat vervat, doch Sambagia —
heeft twee vande beste diamanten daar quitte
over geweest is, volgende na 't voorgeven d'eene
28. en d'andere 30. mangelis na sijn eijgen taxatie
voor veel minder prijs als waardich sijn aan hem
gehouden, der selver portugesen wat meer als
ordinarie equipagie ter zee werdt noch al door-
den nieuwen viceroy met ernstlick betracht, die
ook in veele saaken tot inbindinge vanden
~~[illegible]~~ adel en haer onnutte ledichheijt medeschien
dede, werdende alles aangeleijt om haere saaken
ontrent Masquetta inde golf van persia en ontrent
pate te hanthaven, en met meerder sekerheijt

den

Van Mallabaer dato P:mo May A:o 1682 —

Eerst goet synde tot de overwinningh off ten minsten
een goede vrede met die van Masquetta te maken,
de tractatie met den Samorijn soude daer op uyt
gevallen syn dat de portugesen ware passen jaerlycx
aan haar soude verleenen om na de noort tot Mocha
toe te mogen varen, en daer voor nu ware metale
stucken geschut genieten, tgeen ons van eenige —
dagelycxe voorvallen tot Goa meer als voors: staat
geadviseert is, als van geen sonderling belangh synde,
soude met uEd:le HoEd:e a: bellieven in het verbaal van
d:o spions brieffjes nagelesen connen werden —,

Canara van't bedrijff der snoode houdlingen aldaer is
inden brief na't patria vanden 27:e november —
largo verhael gedaen, bysonderlyk inden brief uyt
Cochin den 20:en october ello: na Canara geschreven
waer uyt claerlijk blijkt dat het seer aanstotelijk,
moeijelijk en tegens 's comp:s reputatie strekkende
is, aldaer meerder beswaert te moeten handelen
als alle andere Europiaanse natie jae selfs mooren,
heydenen, ende godloose rovers, die alle de vryheyt
hebben om met een ijder te mogen handelen, en haren
benodigeden rijs in te koopen daer, en soodanich als
sij willen, mits betalende de ordinaire gerechtigh:t,
en wy werden in 's comp:s handel hetwelcke meer
en meer verhindert door beswaernis van tollen,
als 't opdringen vanden houdlingen rijs tot 2: 3: à 4: rd:rs
meerder 't last, dan andere die rechten in te —
koopen, daertoe soo veele derley practijcquen —
gebruyckende dat het verhaal daer van te langh —
en verdrietich soude syn, Jongst hadden sy willen

Soo:

Van Mallabaar dato 2.mo May A.o 1682

30: pagoden hoe op 100 besten draehten van 's comp.es goet
soecken te stellen 't welck is op de besendinge vanden
coopman Lindsay, en door de gedane schattagie van
omtrent f 2632:-:- tot op 90: pagoden d'100: ossen draehts
verminderet gevonden, dat echter noch al niet passeren
konde, want te vooren expresse ordres of bevel
schriften sijn verleent geweest dat niet meer als
15: 20: en hooghst 30: pagoden voor d.o getal ossen tot
gerechticheyt om de coopmans. uijt te vervoeren
door de cooplieden souden werden betaelt, gelijck de
copien dier geschriften bij desen connen vertoonen
dies ons tegens die verhooginge hebben gesett,
want daer door alle cooplieden te rugh gehouden
worden met d'E. comp.e te handelen te meer die
hovelingen die selfs den handel doen die en andere
practijcquen aen haer alleen soecken te houden vele
listen onder de hant daertoe verder te gebruijcken,
den coopman Lindsay had voorde comst vanden
commissaris reets begonnen met 't jacht d'Elisabeth
100: kistjes coper en eenige specerijen naer de wat
gelegen rivier van Cunduvaar onder Sambagie
sorteerende te vervoeren op de nodinge van sekere
hovelinge, doch ook een coopman sijnde, die beloofft
had contanten daer voor te sullen bestellen
doch tot de comste vanden commissaris daer mede
niet te voorschijn gekomen vaersende is d.o jacht
en 't goet met den coopman Lindsay na Vingurla
mede genomen, ende die partij nevens alle 't cooper
aldaer aan profijtelijcke vercocht gelijck hier voor
geseijt is, —

Den

Van Mallabaer dato 2mo May a^o 1682

Den Boeckhouder Jacob wilckens was neevens den
Coopman Babba Ponbo met mondelinge en schriftelijke
onderrecht en brieven vanden Commissaris aande
Coninginne en 3 á 4 voornaame hofs grooten den
13e January in passant van Bassaloor na Biddenoere
gesonden om ordres off bevelschriften op niews te
versoeken, op dat wy 's Compes handel van ver- en inkoop
met den peper vrijelijk en sonder hinder te velde mochten
drijven en niet meer als 20: off 25: pagn voor 100:
draagh beesten te betaalen, of dat wy by manquement
van dien gedrongen souden werden onse Coopmanschappen
elders te vervoeren gelijk nu reets was begonnen,
en soo voorts, op onse vaerdencomste den 8e February
van Wingurla meenden wy gemant van 't hoff ten
minsten bescheyt op onse brieven aan strand tot
Bassaloor te vinden, doch dit ons missende waren
van voornemen 's Compes goederen te embarqueren
om na Cananoor te vervoeren, dat vastelijk geacht
wiert 't sterkte ende saeckste middel te zijn om 't
versochte te obtineeren, gelijk met 't vervoeren van
500. kisten voornoemt en weijnich andere goederen
was bespeurt, deshalven een begin daer af is gemaakt
met het afscheepen van 200. kisjes Japans staafcooper
en schreven aande afgesondene datse spoedich souden
maaken weder om af te comen, doch den 9e February
wiert ons over Cochim van Ceylon op Bassaloor toe
gebracht de tijdinge van het voorval en geruchte
lande Tuijne der Stad Nagapattan, en daar nevens
een eysch van 800 ~~[illegible]~~ lasten rijs voor Ceylon
te meer den uijtvoer van dat graan in Bengale verboden
was, des het geruchte voornemens vande afscheepingh
mosten

Van Mallabaer dato Primo May A°. 1662

moeten veranderen, om waer 't mogelijck een goet
bedingh van dat graan voor het aanwesende coper
en andere waaren tot een redelijck prijs te maken
onder dit werck bevonden wij dat den rijs in een
seer groote quantiteyt na goa, Masquetta, Congo,
persia, Mocha &ca. Jaerlijcx van hier vervoert
werdt, want drie portugese vrij kleijnder scheepjes
als de Elisabeth, en acht roeijfregats vande
portugesen convoijeerden den 10e. februarij voor bij
Bassaloor een getal van om en bij de 125 Inlantse
cleyne vaertuygen die de minste 16: de groote
25. en eenige weijnige dertich lasten rijs conden
voeren, sijnde het 't selvde soort van dit moeson,
en quamen meest van Mangeloor alsmede vande
andere zuyder rijslanden met Intentie om noch
soo een voyagie te doen, dus de quantiteyt niet
geheel die om de noort werdt vervoert, volgens
ondervindingh en bericht vanden Coopman Lindsay van
vijf tot op seven duysent lasten Jaerlijcx beloopt
behalven noch eenige quantiteyt die dinckelijck
na Mascatte, Conge, Mocha, &ca. en om de suyt
gaat, ende noch een groot getal caten die te
lande waert in werdt vervoert, boven het eygen
behoef der inwoonderen deser landen, waer uyt
af te meten is hoe grooten menichte van rijs
dese landen uyt geeft, die echter op den hoogen
prijs van 20: à 22: rds. 't last blijft, want sij
noyt daarmede op voors. wijse verlegen vallen
de portugesen wetten in goa daar mede haar voordeel
seer veel te doen met de prijsen op 't aanbrengen

daar

Van Mallabaer dato Pmo Maij Ao 1682

daar op wat laagh te stellen, en na dat alles verrecht
onder de costume betaelt is worden wat te verhoogen
de vaartuijgen die verder noortwaarts willen, moeten
almede gelt betaalen uijt welcke een en ander de lasten
van't convoy wel dubbeld en mede vallen goet te
maaken en den capitain moor vande armade uijt
die rijs vrachten van ijder vaartuijgh wat, sijn
winten cost mede wel te vinden, den gemelten rijs
vaert uijt goa bij groote partijen na de bovenlanden
van Sambagie en visiapour, en voorts soo ter Zee
na de noort gevoert als in en ontrent goa verteert,

Aan gemelte verhaal blijkt dat den rijs te deser kuste
selden minder als tot twintich rdrs ofte g. à 10: —
sannegrijs het last te becomen is, als eyndelijk bij —
hier goede gewassen, en vaert bevonden dat Mangalorn
niet alleen de suijdelijkste naast aan Cananoor gelegen
diepste haven en beste rheede is, maar dat aldaan —
den rijs int gemeen wel een 1½ à 2: rdrs 't last
beter coop als op de noorder havenen ook in meerder
quantiteijt te becomen is, het soude om die en —
andere redenen wel noodich en dienstich sijn dat —
d'Edle Compe aldaar een resident stelde en Jaarlijcx
op dese cust ten minsten 2 à 300: lasten rijs negotieerde
bij voor Ceylon, de caap de goede hoop of andere —
plaatsen die tot Cananoor of in Cochin conde werden
opgeleijt, wanneer het ook wel costen als nu in de —
gewoonte te brengen soude sijn om den rijs van een
ijder op dese cust en uijt de eerste hand in te coopen,
alsmede om die graanen met Inlantse vaartuijgen
na Cochin of na Cananoor te trecken dat dan de

vracht

vracht en 't gebruijck der schepen soo wel soude connen
uijt vinnen, en s'Compes resident aldaer te beter inde
kennis komen, vande coopluijden die uijt Maisoor —
aldaer meede komen handelen, de Coetchinse eijgen—
inwoonderen souden dan mede daer aan eenich voordeele
en levens onderhout connen vinden, om na 't exempel
der portugese caffilas geconvoijeert en te Steeden
tegen de roovers te connen varen, niet en weten
t' een of t' ander schip of eenijgheende vaartuijgen van
d: E: Compe die vande noort komen moeten des niet
het begin vant naarde goede moeson sulx in
nader overleg nemen zullen,

Tot Basseloor sijn vanden 1e tot den 23e februarij stil
geweest om de brieven van 't hof in antwoort van
d'onse met den gesant in s'Compes Logie verscheen—
den Inhout der welcke brieven, een vanden Jongen
naijcke ofte op desselfs naam Bassuapaneijck, en
een vanden oever over ten Ristnapaija gesonden
behelsen niet anders als complimenten, en dat
de saaken van negotie &a na ons begeeren souden
verder verhandelt, tot welcken eijnde twee—
gesanten genoemt sijn, doch maar een verschenen
is, aan do gesant sijn int eerste, en vervolgens
5 à 6 bij een coursten poincten in sijn eijgen
taal getranslateert opgegeven, die inden brief
aanden Naijcke ofte Coninck Bassuapanaijck den
4e maant geschreven sijn bestaande inde volgende
versoecken,

Den vrijen handel met een ijder in dese landen, bijvende

Van Mallabaar dato 2=mo May A:o 1682

'sCom:pes eijgen goederen van inkomen en uijtgaan ten Zee
toe vrij gelijk altijt is geschiet —/

Dat voor den brandent draagh beesten uijt coopmansz:le
die d'E. Com:ie aanbrengt 30: 35: of 40: pagoden
door de Coopluijden werde betaelt, om deselve dan
sonder verlet of meerdere betaalinge over al te mogen
vervoeren —

Dat wij den rijs op alle plaatsen en van een ijder mogen
incoopen sonder meerdere belastinge als nu in gebruijk
is, en als de regeeringe den rijs marcktgangh geeft
dan sullen wij mede eenigen rijs van deselve aannemen,

Soo d'E. Com:ie genegen is op Mangaloor te handelen
dat daartoe een bequamen huijs sal werden toegestaen,

Dat d'E. Com:ie een Maakelaer naer haer sin sal nemen
als die van ons begeert werdt, en dat des E. Com:ies
inwoonderen vrij in dese landen mogen handelen gelijk
alle andere —

De motiven en beweegh redenen tot voors:e pointen
staen breedelijk in dito brief in copia onder N:o 10:
overgaande, vervat, des ons dank aan verbeeldelijke gedragen,
de courtosie die wij bijt toestaen van voors:e pointen
belooft hebben te bewijsen is daar te kennen
gegeven, en ook aan den gesant Samaijen geloofs te
stellen bestaen in een Olifant van ontrent vier-
tallen Cobidos hooch en een geborduurt kleet op den selven
dat op Basseloor te coop is, sijnde het vertrouwen
das het Canarase hoff veel sullen doen om die vree
en dat onder haer aandienelz geschrevene te bekomen
en wij achten dat de voors:e vrijheden d'E. Com:ie in
een half Jaer wel nijm soo veel voordeel —
souden

Van Mallabaer dato Pmo Maij 1682

souden zijn, hebbende de meeste redenen gevonden
'tselve te beletten dewijl op 't aanvaerden van d'E.
Lindsaij reets eenige toeseggingh van soodanigen
dien is gedaen, en den gesant al dickmael vermaen
daer van dede, dat wij tot het stellen van 35 à 40:
pagoden schijnde so meer als 't Jongste bevel schrift
vernedert sijn gecomen, is goet gevonden op het
bericht van een der vermogenste coopluijden gent
Wenckatismaloe, die door Sr Lindsaij als andere
heeft doen bekent maeken datmen soo hooch wel
moest comen en hij dan Jaerlijcx een goede partij
coopmansze soude aennemen alsmede om te toonen
dat wij eenelijk soodanige libertijt begeeren
waer door de goederen tot redelijke prijsen aldaer
vercocht connen werden, sonder haer in het minste
den tollen van hare eijgen lants coopluijden nauwe
te willen bepalen, 'twelcke door de portugesen
eertijts genoechsaem geschiet, die bovendien om cleijne
redenen raakende hare vorige previlegien in dese
landen hare havenen besetten en de vaert ofte uijt
voeren van rijs absoluijt verbiedende en met eenige
fregats beletten, gelijk over 4 à 5 Jaren is geschiet
door hij een dorp aen haer kant tot Bassaloor verbrant
hebbende, het wort alle haer begeeren niet alleen
ingewilliciert is maer voor hare gedane oncosten
van uijtsettinge en tot vergoedinge van 't gegasteerde
cruijt en loot (gelijk sij dat noemen) na 't bericht
vijf duijsent pagoden hebben genoten, en nu is ons
aenvaerden op Basseloor een schepie met rijs
geladen

Van Mallabaer dato Primo May Ao. 1682

gelaeden onder 't convoij van 't Canarase fort op —
Mangaloor souden eenige resistentie te vinden
hebben weer gehaelt, alleen onder pretext, dat het
na Masquetta was gedestineert, en een arabier
of twee daerop beschreven waren, geneetende nu
de portugesen alleen door 't stellen van factoors in
Canara op Onnoor, Barsaloor en Mangaloor deselfde
incoursen en tollen die sij wel eer genoten hebben
doen haere forten en besettingen aldaer waren, das
haer nu een dubbelt voordeel geeft door 't uytwinnen
vande lasten die besettingen mede bringende,
doch om verder te comen tot de verhandelinge —
melden gesaet

Somaijen dienende ons den heeren dat wij de goederen vande
E. Compe. aan een ijder wel mochten vercoopen, doch
den rijs mosten wij van 't hof, ende hoovelingen
aannemen, gelijke voor desen, ende tollen souden sij
naer haer wel gevallen stellen op 's Comps. goederen
als die aende coopluijden waren vercocht, waerop
hem tot sijn volle overtuijginge getoont is datter
op die wijse in drie jaren, en tot noch heden
het leveren vand. 90 pagoden opde 100 draeghbeesten
niet naamwaardighs was verhandelt, en de coopers
afgeschrikt bleven, waer door d' E. Compe. groote
schade door bederf eenigen goederen ende swaere
Interesten op soo groote capitaelen was aangedaen,
sijnde door een onredelijcken drangh vande hoovelingen
die den handel vande E. Compe. soodanich bepaelden,
en aan haer wilden binden, de welcke ooke —
satisfactie van die ongelijcken en verliesen souden

moeten

Van Mallabaar dato 2mo May Ao 1682

-meeten doen als d'E. Compe. sulx na desen quam te geschieden
welcke redenen hem te meer sijn voorgehouden om dat
wij seeker bericht hadden dat de Coninginne desselfs
vader Sidapechittij den groot Gouverneur van Biddenoer
Chadrija, en den Gouverneur van Mangaloor nevens
meest alle de raadsheeren onse gedane versoecken
vanden vrijen handel billycke oordeelden, ende dat
eyndelyck de gouvernante Maribassuama en den
raadsheer Maliappa die 't besorgen van 's Compes
saaken al voor eenige Jaren sijn aanbevolen
geweest door behulp vanden overleden Cistnapaija
haar voornemen om den geheelen handel aan haer
te trecken hebben staande gehouden, doch nu was
d° [illegible] aan het wanckelen als synde een
man van verre siende oordeel, en wel merckende
dat den heelen raad van Canara om den eygen baet
van hare persoonen niet soude verstaan met
d'Ede Compe. over 't weygeren van soo redelycke
versoecken in verschil te komen, of de lants
incomsten soo veel te verminderen als hij weet
dat 's Compes handel can bij brengen, ende daar om
vrient ons van diverse cundige persoonen geraden
maar op 't point te blijven staan, of 's Compes
goederen te imbarqueren, presenterende vrient Ca-
lismaloe onder de hant soo wij eijs begeerden
hij soude goede partij vaartuijgen uijtsenden
in schijn om na goa te gaen, die wij dan maar
conden aanslaen, en hem eyndelyck d'ordinaire
prijs betaelen, en diergelijcke meer, doch op

desselve

Van Mallabaar dato 1.mo May A° 1682

desen lantaart Haer selfs de beste geen staat te-
maaken off te verkouwen synde hebben niet connen
goetvinden tegen veel vande geene die haar stucke
noch al vaste staande te houden, op den ontvaren-
vaert, en dus laat inde tijt (februarij verloopen, en
2: vande ceylonse schepen nederhorst en grootsteijn
op bassaloor reets verschreven en noch 4 à 5: op-
comende voor synde.) yets te doen dat ons -
vanden uytvoer der rijs conde verhinderen, te meer
ons in corte dagen contanten of rijs voorde -
aanwesende coopmanschappen vanden gesant wiert
gepresenteert, ende dat hij soo veele als maribassiama
en Maliappa borgen blijven souden vant contract
dat wij met den gesweeden coopman Cistnaijke
souden aangaan, soo dat dese weer noch de -
corste en sekerste [illegible] desen bij na verloopen tijt
sijnde, hebben goet gevonden te prefereren en met
d° gesant of Cistnaijke over de coopmanschappen
en leveren van rijs te handelen onder voorwaarde
dat het [illegible] gewoonte niet en was oude vrient-
schappen lichtelijk te verlaten, en dat wij schoon
onse schepen tot vervoer van coopmanschappen
genoech lagen echter noch wat patientie nemen
souden en onse versoecken nader ten hooff om de
opgegeven poincten te erlangen wilden doen om
ondertusschen de schepen niet ledich te laten
vertrecken wij deselve liever met rijs souden
vullen soo inde prijs accorderen conde, en dat
te meer vermits sy doorgaans gelijk nu noch
claechten deden dat d'E. comp.e in lange geen
rijs had aangenomen &c.a, wij souden nu ooch-

sien

Van Mallabaer dato 2mo may A^o 1682

siet off de regeringe en hovelingen daer inde marckt souden volgen, gelyck sy wel opentlyk beloofden te doen, doch in haren eysch claer genoech betoonden dat het verre van daer was, met d'andere waren buyten het cooper conden geen rechten prys maaken, en was dien vercoop van haer ook te minder geraden om hare volle begeerte niet in te veilligen waer het dan soude geschiet hebben, en sekerlyk bij een yder geloofd syn dat wij toegestaan hadden den handel voortaan met de hovelingen te drijven

des eindlyk bedinge is gemaakt van 100: lasten ofte 1000: corgiets synde een ceylonsen eysch soo veel inde nader brieven vergroot, $\frac{2}{3}$ gemeene witte tegens $10\frac{4}{5}$ pag.^{en} en $\frac{1}{3}$ bruijnen rijs tot $10\frac{1}{5}$ last van 3000: tt. hollants, schoon het ruym $\frac{1}{4}$ of omtrent $\frac{3}{8}$ pag.^{en} op 't last meer is als d'ordinaire marct, de betalinge soude geschieden in coper 't welcke wy mede 't picol $\frac{3}{4}$ pagood hooger als op vingurla bedongen namentl. $16\frac{1}{8}$ pagoden van $112\frac{1}{2}$ stuyvers yder soo dat 't geen sy meer voor den rijs hebben begeert aan 't coper^{en} bij ruym begaet werdt, welcke bedinge den prysen vanden rys wij veel vande voorige Jaren verschelt, want nu comt 't last rys door malcanderen op nd^{es} $19\frac{7}{8}$ te staan, daer voor over 4 à 5 Jaren en vroegen 4.5: 26. Jaar 28: tot 30: id^e 't last

toe is betaelt geworden doch 't meeste dat in desen handel ons tegen de borst stuit, is het onvermogen vanden coopman eenstruyghe waermede wy te doen hadden, welcke ook inden staet is van alle andere coopers niet wien wy genoodsaakt gedwongen

syn

Van Mallabaer dato 1.mo May Ao. 1682

sijn te moeten contract maaken, om dat sich niemand
anders publyk daertoe dorst aanbieden, en desen gesant
(schoon het geschiet waare) 't selve heymelyk souden belet
hebben soo dat wij ons op de beloften vanden gesant
meest mosten verlaten, en de wyle wij in d'eerste
6 à 8 dagen na 't aangegane contract Cristnaijks traagt
veel merckten soo sijn op de presentatien vanden
coopman babba prabhoe, en om den rijs wat sochtender
te becomen met hem mede in contract van vier-
duysent lasten rijs getreden tot deselve prijs als
met Cristnaijk om 't meerendeele voor 1 rds 't last
op cananoor, of voor 2 rds tot cochim opvracht over
te brengen, en aldaar in 's Compes packhuysen souden
eenige onderrebiet te leveren —

Wat verders van des commissaris en byhebbenden raeds
verrichtinge op wingurla en bassaloor is geweest
en hoedanich uyt het bericht van ceylon wegens de
voorgewende pretentie van 20 5/6 per cento polpotnaijk
gelast is nader rekeninge van hem te vorderen
en 2349: ra daar voor in te houden, alsmede de
nader behandinge aan Sambagie op 't berste te beleyden,
hoedanich d'E. Compe. verder met de naam, en niet
met de daat op canara, wingurla &a. hoe vry is,
dat uEd. hooch achtbare 't verhoogen der tollen
in dese gewesten soo wij vertrouwen alsoo onnodich
als in Sumatra sullen achten, en dientalven [?]
meer noodich is een vaster hoe op des E. Compes
gedeelen voor de Inlantse cooplieden waer de bedongen
dienden met soo veel moeyten risico, Inlandse
vracht &a. na die plaatsen waren gesonden daar de

anders

anders vruchteloos, en sommige tot bederf of tot schande
interest blijven leggen, wat inde negotie, de presente
prijs contracten, en om buyten die regeringen te mogen
handelen dient betracht, en door wat middel geacht
wort best daartoe te konnen comen, dat met den
gesant Somajen in dienst, en omstandich is gediscoureert,
en aanleydinge gegeven, om op Ceylon de begeerde
Elephanten door haer eygen volck te laten incoopen,
hoedanich de reductien der goude en silvere specien
sal werden gereguleert, en wat prijsen voorde
coopmanschappen getracht moeten werden te bedingen,
als mede waer na sich den coopman Lindsaij en
ondercoopman lefeber inde questieuse verschillen
en beschuldinge den een tegen den anderen in
'sComps brieven gedaen voor eerst sullen hebben
te reguleren, sulx wert uEdle Ho: A: omstandich
en aenbeeldelijke vertoont inde nevensgaende memorie
aan deselve twee hoofden verleent, welcke geschrift
met voordacht soodanich is gestelt om met deselve
nevens desen ende getrocken resolutien voor uEdle
Ho: A: te konnen dienen voor en tot het presente
rapport dat den Commissaris verplicht is aan uEdle Ho: A:
te doen en 'twelcke in desen dies cortelijck aangeroert
uEdle Ho: A: inde wichtige besoigen van dubbelde
verhalen over een ende deselve saake te lesen
sal comen ontlasten, hebbende den toestant van
'sComps dienst op Canara en Wingurla niet wel
toegelaten op die tijt groote veranderinge te doen
als eyndelijck den Coopman Lindsaij voor eerst en
tot nader ordre op Wingurla en den ondercoopman

lefeber

Van Mallabaer dato 2do May A^o 1682 —

lefeber op Bassaloor te laten resideren, ten eerste om sich aldaer te beter van de saaken der negotie, d'munt ende d'oorlogen int lant &c^a wel te konnen informeren, ende soo veel als mogelijck d'ontslaginge van polpotnayk vrienden uyt bongal te betrachten, en lefeber om sijn quarnant te konnen erlangen van cistnayk over 't geene hij sonder ordere te veel voor reeckeninge van Sr Lindsay had laten betaelen, blijkende van hare verschillen nader inde memorie op canara gelaten en inde resolutie van dato 3^e maart 1682 des onnoodich achten in desen daer van breeder verhael te doen, wat nu verder op ons schrijven aan den coninck of 't hof van canara en door de voorst. gedane beloften van den Dlixrant &c^a volgen sal werdt uEd^{le} hooch achtbare uit eynde van desen of per nader occagie volgens plicht mede geadviseert, —

Op ons vertreck van bassaloor synde den 5^e maart waren noch maer schaars 1000: packen ofte 2500: pannen rijs door cistnayk inde cat redderhorst geladen, die wy seer gaarn 1500 met rijs te nier hadden gesonden om noch een tocht volgens 't voornemen van d'E heer Gouverneur en extraordinary raet Laurens Pyl derwaarts te comen doen, doch 't schijnt dat de onge, neene sommelerijen en dat van 't hoff aan den hoffs coopman cistnayk noch ordre most komen waer hij den rijs ontfangen en leveren soude, de meeste tondance maeckt daer in present door ons niets anders te doen is als patientie te nemen —

Cananoor aldaer is den commissaris in reysen den dmaal van bassaloor gaande geanniveert van gedachten synde dat den coninck Colastry wat beter werck gemaakt soude

soude hebben om sijn lants grooten te disponeren om den
prins ommetrij of een ander bequaem man tot Ragia
door Moor offte rijcx cancelier te stellen, en door
die weer den hoochmoedigen moor adersia [t] over de
havenen en tollen te usurperen, gelijk hij sich niet
ontsien heeft tegens d'expresse ola van den coninck
de Maisoerse paarde coopers 25. pagoden af te dwingen
voor tol vande paarden die hij vande E. comp. hadden
gecocht, doch den ondercoopman en gesecretaris Jacob
Schoons heeft het weten te bewercken dat deselve
25. pagoden aan hem wederom gegeven sijn, om die
op d'eerste by een court aanden coninck selfs te —
behandigen, doch men bevint door dese en andere —
voorvallen dat den gemelten coninck de clem vande
regeeringh en desselfs hooge authoriteyt soodanich bedorven —
is, en door adersia niet alleen maar door den 2e prins
ommetrij, en verscheyde andere sijne favoriten in dier
voegen werden na haer getrocken, dat hij bynae —
eenwel meester is, ende den bedaechtigen en half
verdwaesden coninck, niet anders tracht als sijn authoriteyt
door 's Comp.s aansien en vermogen te herstellen, om
welcke te erlangen hy d'E. Comp. gaarn diverse
privilegien soude vergunnen, daer over hij oock de
macht en volcomen recht heeft, gelijk het vergunnen
vande Malivas eylanden, die na bericht in 8. a 10:
stucx bestaen, en die nu lange jaren aan adersia
sijn vergunt voor seeckere recognitie, welcke
adersia nu niet meer betaelt, noch ooch eenige
gerechticheden vande bazaren Cananoor, Dermapatam
etc.a maar selfs geene tollen noch pasgelden —

aanden

[t] [illegible]

Van Mallabaar dato Pmo May Ao 1682

aanden Coninck veel geven, onder voorgeven dat hy seer
groote sommen voorden Coninck en hyho heeft uytgeschooten,
en daarom vande voorseyde costumen niets betaelen,
maar seyt daar en boven genootsaeckt te wesen om
de verdere tollen en inkomsten van dn Coninck mede
op afcortinge te innen, sonder dat hy nochtans eenige
rekeninge aanden Coninck of ymant anders wil doen
in dessen voegen alles overloop ende den Coninck
selfs uyt beduchtinge voor eenige syner quaatwillige
en adersia niet derrende uyt syn ordinaire wooninge
int lant omtrent debadaar cananoor komen, daar-
ordinair de saemen comsten geschieden soo ist te-
meer onnoodich geweest dat den Commandeur sich
bydien voort vervoerde, noch syn afcomst langer
inwachtende, dewyl ook vernomen wiert dat de
oude Coninginne seer siek was, dus by haar overlyden
den Coninck in lange niet souw mogen van die plaats
gaen, volgens de ceremonien vanden couwe, gelyke
dito Coninginne ook cort naer 't vertreck vanden
Commissaris overleden is, des best geacht wiert
het voorgenomen compliment, ende mede gebrachte
schenckagie doorden ondercoopman en opperhooft Sr Schoons
te laten doen, en den Coninck soo veel als de princen
ten besten te raden tot de gemeene rust, en 't stellen
van een vaste regeeringe waarmede den Commandeur
diverse voorstellen en versoecken ontwaecken is, die
niet veel souden hebben connen toegestaen werden,
en tot beter occasie ongeraden is ons daarmede te
bemoeyen, hoe wel geacht wiert dat d'Engelse off
Fransen, dit lange sich sullen seer moeten te maaken

van

Van Mallabaar dato L=cmo May Ao 1682

van een Eylantje dicht voor de rivier van Dermapatam gelegen, ende ruygge clip ordinair genaamt, 'twelcke een grooten heil voor de mooren en andere aldaar — souden sijn, ende sy daar door de negotie veel beeter als nu onder haar souden hebben —

Wij sullen alle debvoir doen om den vergrooten eysch van 12000 lb. cardamom voor 't Patria soo verre als mogelyk te besorgen, gelyk in de jongste brieffs na 't Patria hebben geadviseert, ende per 't fluytje Blaaren 4875: lb. cardamom voor 't patria gesonden, voor 't kostende daar van, en vanden reys volgens bygaande copia factura hebben hier 't Comptoir generaal gedebiteert bedragende f 6604: g: 4: maar voor — Eerbiedelyk versoeken dat dese commandeurye meer werden ontlast, en willen hoopen dat dito cardamom volgens ons versoek behoorlyk verdeelt met de eerste schepen na 't Patria voort gemaakt, en dat uEd=le Ho: A: sulx wel bevallen sal,

Adentia quam den 12=e maart in persoon [illegible] in een geheel gewaat, met cleyne statie, en een uyttermate vriendelyk gelaat den Commissaris besoeken en begroeten, hy toonde sich als een voorstander vanden Coninck Calastry, en wilde den selven in twee à 3 dagen hier op de bazaar halen, hy claagde seer dat alle andere natien, als d'Engelse, Francen, en Portugesen hem seer vyandig waren gelyk op Cananoor toonden de waerheyt te weten, de Portugesen weten wel dat bittere vyanden van hem syn, en 't verschil van hem, ende Engelse is ons mede bekent, de Francen hadden onlangs met bemande boots en vaartuygen

syn

Van Mallabaer dato P.mo May A.o 1682 —

sijn twee roovers off Maldivas vaarders met seijlen
passeerden van voor de revier Dermapatam doch niemant,
en derhalven had hij van niemant heil of hulp als van d.
E. Comp.e te verwachten, om sijn eijgen en sijn geslachts
negotie te mogen drijven, presenteerende met den
coninck en sijn volck de Francen en Engelse van dit
lant te doen vertrecken en de negotie te ontseggen,
soo wij maar eenige hulp daartoe wilden doen, of sulx
maar toestemden, allegeerende selfs dat den coninck
volgens contract daartoe was verbonden, hij begeerde
geen andere recompens, als dat d'E. Comp.e hem in persoon
met een Comp.s bodem na Mocka liet brengen
om veijlich voor de voornemde sijne vijanden 't graff
van Mahomedt voor sijn doot te mogen sien en sich
daar door te suijveren van alle sijne voorige gebreken,
en soo voorts alles seer met grooten ernst geseijt,
doch wij conden niet wel gelooven dat desen ouden
lijpaart sijn vlecken soo licht soude connen veranderen,
ten ware hem den geimmagineerden godts dienst
en d'hoope van 't suijveren sijner quade conscientie
daartoe mocht hebben gebracht, dus hier over in twijffel
sijnde, lieten hem in sijn wesen, en is hem geseijt
dat hij met den coninck sich conde beraden om te
doen 't geen de contracten vermelden en dat het
veel veijliger door diverse ontrent den handel
(om die voor hem en sijn cooplieden selfs te drijven)
te doen waar, als door andere extreme middelen,
de vaart op Mocka wiert door d'E. Comp.e niet
meer gedaan, doch soo die toch vallen mocht voor-
vallen, souden hem dan sulx bekent maken, hij

versocht

versocht voorts dat sijn nieuwe schepje na masquetta
moest gaan dat hem is toegestaan, en na oude gewoonte
met 2 à 3 sijde stoffiens, en wat speceryen beschoncken
sijnde gaf wedder een stuckje amber van ontrent
ockernoots groote aenden commandeur alleen tot een
gedencken soo hij seyde, waer op occasie viel
te vragen waer om hij synen amber niet aende
E: Comp.e ten redelijcken prijse vercocht, want
by manquement van dien soude d'E: Comp.e genootsaeckt
werden die selfs inde maldives te gaen soecken,
daer op hij niet anders diende als dat hij geen amber
had, en nam voorts vriendelijck afscheyt, na dat hij tot
sijn plicht in alles vermaent was, om de quitantie
der gelevende stucken heeft hij niet nader gesprooken,

Maisoer de negotie in dit landschap is door baba ponboo
noch maar tamelijck gevordert, en na sijn voorgeven het
gene van sijn contract heeft genoten aldaer gesloten
gelijck oock de meeste goederen die op cananoor vercocht
werden in maisoer handen vertiert vinden gelijcke aan
de 10: Ogl.ee suyver overwinst op cananoor ten deele
is af te meten en in't vervolge sal blijcken, d°=
coopman Raba was volgens resolutie van cochim
mede genomen om den handel op cananoor en 't door
van adensia te helpen verbeteren, doch hij bleeff met
studie en om sijn eygen intrest soo langh op panany
tot dat den commandeur van cananoor na canana-
vertrocken was, blijckende daer aen dat hij den 13.e
Januarij met ses vaertuygen vol cocus pit op panany
geladen voor bassaloor quam, en merckten doen eerst

dat hij

Van Mallabaar dato 2=do Mayth= 1682

dat hij door desen onweer expres heeft gesocht daar te
comen, dat doen niet wel conden beletten, en hy daar —
synde noodich was wercke te geven, want hij een
seer woelent humeur heeft, hy seyde ook dat de —
cananoresen door goede redenen overtuijght wel tot
'sComp.s intentie waren te brengen, en dat het geen
respect voor d'E. Comp.e conde sijn langer de dwingelandij
jnden handel op canana te gedoogen &ca, om welcke
redenen hy dan gelyke voormelt staat is geimploijt,
hy seyde mede dat aan sijn cardamom contract op —
cananoor aangegaan weynich of niet soude manqueren,
dat echter geheel contrarie is bevonden, met adersia
schijnt hij uytwendich vrient te sijn, doch dat can
echter aan diverse teekenen niet wel geloof werden,
en op canana heeft hij mede meer sijn eygen als —
'sComp.s saaken betracht, soo dat van al sijn groot
opgeven met seer goeden schijn voort gebracht
seer weynich gevolgt sien, de vier grove paarden
uyt persia gekomen sijn voorde comst van d'o baba
op cananoor aen eenige maisoorse coopl.s: vercocht,
en schoon haar costende prijs is verdubbelt door de
oncosten daer op gevallen soo wert echter daar op
ontrent twee conten winst bevonden, en sijn die
direct den Nayke van Maisoor na 't beriecht seer
aangenaam Een monster cattoene gaarn van 1500:tt
is aldaar gehaelt voor 't patria te versamelen synde
wij anno passado daar van gediverteert, om dat
ons van Madure bij monsters was gebleken —
't cattoene gaarn aldaer wij beter van soort en

tot

tot civielden prijs te becomen waer, gelijk inde
briefjes bij ons over persia ende de caap de
goede hoop aan onse hoog Ed.len heeren meesters
geschreven en per den couvairen aan uEd.le hoog Ed.le a:
gesonden mede blijkt, en verbeeldelijke aangewesen is,
wij sullen niet manqueeren den handel op Maisoor
door verkoop van 's Comp.s waaren voor contant soo
veel te bevorderen, als bequaamelijk geschieden can,

Sammorijn, hoewel de visite bij desen geweest
dooren Vorst op 2.en January verl.t gedaan is,
soo ist verhaal daar van echter tot hier op sijn
plaats uijtgestelt, de voornaamste poincten
sijn met den 3. Sammorijnsen prins verhandelt,
bestaande daar in dat den 5. Jarigen trouw tusschen
dat en 't Cochinse rijk in augusto verleden besloten,
en gehandhavent nu nader is en blijft bevestigt
schoon op des Commissaris visite op den 13.en Xber
cort voor 't vertrecke den coninck van cochin tragte
te bewerken dat hij geen consent tot sulx hadde
gedragen gelijk echter op 2 à 3 diverse tijden
voor 't vertrecke vande gecommitteerde tot die
saake is geschiet, wel is waar dat den Coninck
altijt een grooten tegensin getoont, en getracht
heeft diversie te maken in het verleggen
vanden trouw met den Sammorijn, doch wetende
door cracht van redenen overtuijgt sijnde
traaglijk tot 't voorsz. consent is gekomen
gelijk cort voor des Commissaris vertrecke
den 3. prince Ramorma door den Coninck inde

stadt

Van Mallabaer dato Pmo maij Ao 1682 —

stadt gehouden de toestemminge vanden Coninck
mede heeft betuyght, eyndelijk door dese redenen
bewogen sijnde dat het bevorderen van dien treves
last was van u Edle hooch achtbare, en dat wy —
derhalven schuldich waren 'tselve te bevorderen, doch
sonder verminderinge van 'tgeen den Coninck en rijke
machten machtich sijn op haer selven te doen, want
den Sammorijn op dese lantswijse te beoorlogen
dat conde alle uuren door d'een of d'andere practijke
weer begonnen werden, door de nairos off lants-
heeren op de frontieren soo den Coninck en 'tHoff
geen stricte ordre daer tegen stelden, doch indien
gevalle most oock gants geen staet verder gemaakt
op eenige de minste adsistentie van 'sCompes-
sijde, en soo voorts, soo dat desen treves den Coe:
van cochim tegen de borst maar eerder sijn hooghste
Interest is, om niet alles te verliesen, doch soo —
den Sammorijn eenige onredelijkheden staande
den voorige of presenten treves mocht begaen
hebben of noch bedrijven, daer in is den Coninck
toeseggingh gedaen hem en sijn recht te sullen
helpen maintineren, waartoe oock noodich was —
sijn, en des rijcx preparatie en versamelingh —
vande vorstelijke geltmiddelen om in dat voorval
alles niet alleen op d'E. Compe. te laten aankomen
gelijk voor desen, want dat als mede niet recht
noch redelijk soude sijn, en derhalven 'tbenaamde
op Chenottij most verder nagekomen daertoe sy
soo dickmaals is, en noch wert vermaant als maar
eenige

Van Mallabaar dato Pmo may 1682

Eenige occagie daartoe voorvalt, soowhyl niet
kracht van minnelijke beweegh redenen 'tsijnen
beste, ooke wel met dringende redenen en
't voorbeelt der Spaanierden die daar uyt andere
doende souden ontstaan en soo voorts, doch 'tselve
helpt aldoo weijnich als 't andere, en hij volgt niet
alleen sijn hooft met en voor perimbalen maar
tracht nu ooke met kracht soeken in te dringen
tot 'tgebiedt over de christenen langs de stranden
gelijke aan sijn ola ende antwoort daar op gepast
onder No. 12: bij desen blijken can, hebbende deser
francisco in plaats vanden overleden getrouwden
Dom Simon hooft der mocquars en piloot der
cochinse revier in sijn plaats gestelt, doch dito
Chico is bij ons in dertenis genomen en een ander
bequaam man van gemelte Dom Simons nadste
vrinden tot mombor ofte substituut gestelt van
desselfs Zoons Zoon die noch onmondich en te
Jonck is tot dien dienste, sijnde dit den 6e deser
voorgevallen en den Coninck met ons voorleden
na Sechem pagood ontrent de frontieren vanden
Sammorijn vertrocken om eenige ceremonien
te doen waar hij dach verder sal uytrechten moet
den tijt leeren —

Voorts is door den Sammorijn of desselfs regerende
prins, Talcheroor ofte veltheer, en andere
voornaame rijcxraden speciale beloften gedaen
datter satisfactie soude geschieden, over 't schandeleus

[illegible]

Van Mallabaer dato 2.dmo May A.o 1682

ombrengen van een onser soldaten een wyle nae 't overvallen
vande Cialoix Baypin, dewyle nu seekerlijk aan haer
is getoont en gelijk als bewesen dat 'tselve door die van
Cottoke in des Sammorijns district leggende was —
gepleecht, item dat alle noch resterende goederen off
de waarde vandien per d.o Baypin genomen sullen werden
gerestitueert, de drie Sunatse scheepjes die op desselfs
reede voor Panany lagen, 2 met Moorse, en een met
een Engelsche vlaggen waeren uyt bedughtheid seer dicht
onder het strant geroeyt, verclarende den prins en
desyne dat die luyden by hen niet waren geroepen,
maar selven daar gecomen, doch soo sy hare passen
te buyten hadden gegaen, dat wy recht hadden in
Zeeroveren daervan te vonnissen, maar nu hier op
syn reede leggende versochten dat haar geen leet off
hinder mocht werden aangedaen, ons versekerende
dat geene verbodene waren hadden aangebraght noch
ook vervoeren souden, dit versoucke gevoucht by
d'apparentien dat by haerhaelen deser scheepjens —
d'onse in Sunatta eenige moeyte of hinder inden —
importanten handel aldaer conden te voren komen
en hulp by uEd.le hoogh acht.b. rechts ongeraden geacht
synde af te waachten, soo is 't best geoordeelt ges
inde voormelte resolutie vanden 19.e tot 29.e decemb:
gemelten omme blijckt de voorsz.e begeerte in te
willigen, met waarschouwingh dat syn hoocheyt
last geven en sorge dragen wilde, dat geen goederen
van syn hooch.t onderdanen in soodanige scheepjes
wierden gedaen om by desselfs aanhalingh in zee

geen

Van Mallabaer dato P[ri]mo May 1682

geen moeyten of ongenoegen daer over te ontmoeten, dat mede specialijk is belooft na te komen, van gelijken dat niemant eenigen wilden caneel soude vervoeren, verclarende dat d'E. Comp.e genegentheyt was 't aanbrengen van dien bast vande prijs te verminderen, ende datse volgens de voorige beloften met een hondert ducatons 's jaars souden te vreden zijn in plaats vande tollen die vanden caneel waren ingecomen, eyndelijk vonden sij noodich te wachten dat geen in des Sammorijns eygen gebiedt gelicentieert wierd te vervoeren, dewijl dat tot den verval van hare pagoden was vergunt, doch om haer tot hen soo veele als tot ons andere en alle haere goede beloften te verbinden, besonderlijk mede de beloofde satisfactie van 't begaande ontrent de chialoup bayxim om 't welck te erlangen anders al wat onrechten en moeyten soude moeten werden gedaen, soo is den prins te verstaan gegeven dat by 't wede nakomen der gemelte en volgende beloften naar verloop van een jaer en tot nader bevestinge der goede vrintschap als dan een Elephantjen aanden Sammorijn soude werden vereert, dat hem besonder aangenaem was, doch had nu gaarn desselve gehad, dewijl hij wist datter twee in macassar waren, dewelcke niets verschijd sijnde wiert sulx met billijcke redenen geexcuseert, voorts souden sij de negotie vande vreemdelingen afsnijden en door haer eygen coopl. laten drijven, om d'E. comp.e des begerende inde selfte toe te laten marctgange,

ende

Van Mallabaar dato 2mo May A:o 1682

Ende om den heeren soo veele als de rust op de—
frontieren onder de weerszijdse schutsmannen te houden
en alles in goede ordre te brengen is den samen—
comst daer over goet geacht ter bequamer tijt aen
te stellen, doch hiertoe schijnt den Coninck van Cochim
almede kleijne lust te hebben, die tot 'tselve—
getracht sal moeten werden te disponeren, waertoe
de poincten door den Coninck van Cochim opgegeven
aenden 3.e prins van Samorijn in copia sijn behandiget
om op die bij een comst alle verschillende poincten
door neutrale persoonen te besluyten, tot voorstant
van weersijts recht, en maintenue dier twee factien
en derselver previlegien, ter overstaen van command.r
of sijn gemachtigden als middelaer wegens d'Ed.le
Comp.e)

Wegens de sluijkerijen vanden peper en wilden caneel
vande Zuijt en 'tlandbrengen der amphioen vande
noort derwaerts, is omstandich gesproocken, en dewijl
den prins als gesegt te kennen gaff dat d'Ed. Comp.e
'tselve te weeren konde en behoorde te beletten,
soo is daerop expresselijck gedient dat daertoe
geen beter remedie was als de sluijke vaartuijgen
die niet alleen uijt sijn hooch.ts lant maer oock
van Tannoor, Bangaar, Cottekoe (alle drie 's Comp.s
vijanden die deselve onder andere namen passen
weten te bekomen) en van meer andere plaetsen
quamen niet verder als tot Cochim te laten komen,
want die aen haer menichvuldige riviren en
andere toevlucht veel te kennen waeren datse

sluijkerijen

Van Mallabaer dato Pmo May Ao 168

zeijtscheijen konnen, en ooke gemeenelijcke vallen
bedrijven, en van outs niet om de Zuijt gevaren
hadden, maer met schepen, en ander slach van
vaartuijgen of coopvaardij barcquen was het wel
anders gelegen en mochten wel lijden dat se
daermede den gepermitteerden handel dreven, maer
ooke niet met arecke, gelijcke onlangs eens
begonnen was te beginnen en waer van in een
goede reecx van Jaren niets vernomen was
hier op dunde den 3e prins dat sulx in 't comps
macht en believen stont, daer in te doen was
hem goet dacht, tot wele mede wel conde gemerckt
werden dat hem dese onse voorwendinck niet
seer aengenaem was, dese verhandelinge met den
prins en rijcxraden gedaen sijnde, is den Sammorijn
daer op ontmoet, onder aen hem als sijne grooten
den derden en seste prins, den vierden en noch
minder heeren beschoncken met de waarde
van f 1681: 11: 8: vercoops, sijnde het wat grooter
gevallen als gedacht was, de wijl den 6e prins,
en noch 2 a 3 tegen 't vermoeden present waren
die door niet wel voor bij gegaen konden werden,
Hier voor onder de materie van goa blijkt uEdle ho: a:
gets vande onderhandelinge der portugesen met
den Sammorijn, 'twelcke onder 't schrijven van desen
door den resident van panany in dato 5e courant
weert bevestiet met dese regulen
Den 20e en 21e der gepasseerde maent sijn op
calicout

Van Mallabaar dato 2do May A° 1682 —

Calicoet is onlanck vier portugese scheepjes —
geweest en hebben op Calicoet een armado of
oorlogs fregatjen aangebracht, tot recompens
voor het voordese genomen scheepje, nevens
veertien mooren die eenige jaren in goa ge-
vangen hebben geseten, en den moor checke —
markal heeft aan de portugesen wederom
een elephant vereert, en van Sammorijns wegen
sijne met twee metale stucken beschoncken
op d° plaats hanght noch een groote portugese
clocke die se mede seer gaarne souden gehadt —
hebben, maar hij is hart geweygert, soo mede
gaat de spraake alrede seer sterck als dat
meer gemelde natie een residentie op Calicoet —
sullen hebben, maar sijn uytgestelt tot —
toekomende jaar, en de scheepen sijn vandaer
al naar de noort vertrocken —

Waar uyt bleyckt dat de portugesen de Sammorijnse
havenen beginnen te bevaaren, en wat hij van dese
natien al verder sal obtineeren, door het strict —
maintineeren van haare passen, daar van uyt goa —
bleyckt den Sammorijn maar twee stucx in een
jaar souden sijn vergunt, soo 't waar is dat den
Sammorijn de portugesen op Calicoet mede een
residentie vergunt, soo salt dan noch nader blyken
dat hij met die natie in eenich verder onderlingh
verstant sijn gekomen, sijnde anders tot noch onver-
soenlijcke vijanden geweest, en soude 't verkeeren
deser residentie soo wel als die van d'Engelsche

specialijck

Van Mallabaar dato 2mo may A^o 1682

speciaelijk strijdende tegens de contracten, wat wij in dat cas daar ontrent sullen connen of mogen doen sal ons den tijt off ü Ed^{le} hooch achtbare bevelen connen leeren, want sulx geheel met stillswijginge te laten doorgaen konnen niet sien dat geraden sal sijn, ten minsten sullen wij daer over ontrent den Sammorijn protesteren, en ons oock geensints aande toegeseijden Olifant verbonden achten, want het blijckt klaar genoech dat den Sammorijn sijn toesegginge ofte ons voorstel niet na comt ontrent 'tverboden vanden wilden cannele sijnde nevens de voormelte beloofde satisfactie een vande voornaemste poincten waerop den Olifant is belooft, en dewijle hij in sulcke soodanick handelt, soo is van 't ander mede niet veel beters te verwachten, inde tractatie volgens den brieve voormelt, en 'tberigt aan ons door de gecommitteerde den ragiadoor Reijnst en secrets Ballingh gedaen, blijckt dat den Sammarinsche 3e prins niet meer heeft begeert als 80: Candy wilden cannele van 360: lb ijder te mogen vervoeren sijnde 28800: lb, ende nu blijkt weder datter in regio des Sammorijnse eijgen lantschappe volgens het aenschrijven vanden resident Parmentier 41000: lb cannele is vervoert, item 280: candijlen ofte 140: Ø lb peper (boven den partij van 190: candijlen ofte 95: Ø lb: door des Sinalsche schrijvers van Panany alleen vervoert) ende 51: candijlen ofte 25500: lb cardamom gelijck te lange specificatie der elevende pasporten en corte somma vandien hier nevens gaende

Van Mallabaar dato 2=mo May A:o 1682

gaande connen aanwysen, synde voor het vertrecke —
vanden Commissaris des passen 'tverleeden Jaar den 10.e
gehouden, na des commandeurs passeren van Panany —
vertrent, en daarenboven op 'tversoecke vanden derden
prince in rade alleen goet gevonden noch des passen
dienbaarts te senden, dewyl de schepjes doch anders
sonder deselve vertrocken souden syn, en den raad:
noch geen kennis had van het voorsz: vervoeren —
der goederen, wy sullen na desen en tot uEd:le Ho: A:
nader ordre aan hem niet meer als des passen sluyten,
doch dan soude het wel noodich syn dat na het
Exempel der portugesen de andere die souden onse
passen varen aan te halen en prys te verklaren,
maar dewyl dat ongenoegen en onrust souw —
konnen veroorsaken (selfs mede ontrent den
gemaakten treves) en uEd:le Ho: A: ordre legt sulx
te vermyden soo sullen op ons selven beswaarlyke
daertoe kommen resolveren temeer wy nu geen —
jncoop van peper aan dien kant sullen doen, en
aanden uytvoer vanden vuilen cannel apparent
soo veel niet geacht sal werden gelegen te syn,
dat daer over in onlusten met den Sammorijn souden
komen —

Den gemelte Sammorynsz 3:de regerende prins
heeft nu al verscheyde maalen getracht den oorloge
aldaar en verder om de noort vallende na
Manapaan te mogen brengen gelyk mede de
Engelse van Calicout met den geheelen —
vaartuyge mede hebben beginnen te doen, van
gelyken mede diverse mooren en Inwoonders

van

van deeze kant, vallende den arreecq in die landen
ontrent rd.s à 20 per cento beter coop als op de
Suyder Mallabaer en de wijl bij de Jongste translatie
't getal der pachten voor die van Coylan maar
bijsonder Calicoylan en Porca is gelimiteert, ende
't vervoeren deeze vrucht naar Manapaar niet
sonder UEd.le Hooch Achtb. goetvinden is toegestaan,
soo hebben ons niet gequalificeert gevonden desen
vervoer die al wat groot schijnt te wassen op ons
selven toe te laten, maar hare liever na de noort
te rugh gewesen, en maar weijnige toegestaan hier op
Cochim te vercoopen, daar dan den Coninck van Cochim
ende d' Comp.e den tol af heeft, eyndelijk is op versoucke
vanden 3.e Prins van Tanmorijn eens toegestaan wat
arreecq onder de gewoone conditien voor de sijne naar
Manapaar te laten vervoeren, en vorder eenige grove
gewoone lijwaten van Tengapatan of daar ontrent
te rugh te brengen onder voorwaarde dat wij na-
desen van sulcke versoecken souden blijven gepraecus.t,
des nu vorder voor sijn hovelingen of onder der selver
naam voor eenige mooren ons soo danigen versoeke
voorgecomen sijnde hebben het op 't hooghste geexcus.t
gelijk de las daar over gewisselt onder N.o 14 bij desen
konnen aanwijsen, indien de Tanmorijnse 't vervoeren
vanden arreecq naar Manapaar of hier tot Cochim
wert toegestaen soo is het te duchten dat de vrede kom
de noort tot Cananoor toe haer selfs van Canara
sulx mede sullen onderstaan, dat dan een groote quantit.t

bij

Van Mallabaer dato 2do May A^o 1682

bij brengen soude, onse bijgebrachte redenen tot die vrijge-
ringe sijn tot noch genomen om dat de Sammorijnse vede-
renige papen nae de noort mogen voeren dat daerom de
suijder Mallabaren den anderen om de Zuijt te brengen
is toegestaen, dat voor haer soo ons dunckt redenen
genoech sijn —

D'Engelse barck voornoemt geheel vaartuijch soo sij seggen
soude haer eijgen sijn daer in vonden mede 25: groote packen
anders, en in een van die packen sijn door schrick van 't
sterkijsen 12 lb amphioen uijt gevonden, die volgende
't vaartuijch met sijn laadinge na d'strictheijt der placcaten
vallen Moors eijgenaer vandito vaartuijch verbeurt
was, doch om over soo kleijnen quantiteijt het uijterste
rigeur niet te oeffenen, en ook om instantie vande
welle solicitatien is in politicquen raede verstaen
den eijgenaer van het vaartuijch een boete van 100: rdrs
op te leggen sijnde het cloecke curieuse vaartuijch,
ende ladinge na ruijge calculatie ruijm 800: of vele
1000: rdrs waert d'Engelse vrienden scheijnen sich die
saake tegen reden aan te trecken waer over in dat
cas niet beter d. ist mincke remedie niet te doen
te hebben, gelijk uwe Edele hoo: a: deese saak met hare
verdere omstandigen jnde nevensgaande geschrifte
briefjes, de pas, en jnventaris der goederen in dito
Chialoup open vaartuijch gevonden, alsmede de
attestatien daer van beleijt [illegible] onder
No 15 werden vertoont, om of die vrienden nu of
na desen eenige versoecken of claegten ontrent
uwe Edelen hoo: a: of onse hoo: edele heeren Majores int
patria

patria daer over mochten doen, 'twelcke wij echter niet
seer apparent achten, alsmede om uEd.le hoo: a: hare
bericht te connen erlangen, of ons doen in desen als-
mede raeckende den voorss. articul uEd.le hoo: a: wel
bevalt, dan of wij na desen anders sullen moeten doen

Cochin 'tgeen van desen coninck en sijn oude continuatie
te seggen is, staet hier voor naeders 'tverhael vanden
Sammorijn verbiedelijke aengewesen, des van hem niet
sonderlinghs meer hebben aen te raeden, dan dat hoe seijnt
hij sich met behulp van perimbalen noch al redel[ijck]
weet te redden tot sijn dagelijcx gastos en hofhoudinge
die hij te nemen meest vande E: Comp.e quam te
trecken, en dit nu niet geschiedende, soo wierden
den presenten Paliatter en prins Ramorma, welcke
hij desen achten wel 'tmijnste beslis eenige voordeelen
of incomsten ontrocken dat eenichsints misnoegen
onder haer geeft, doch de wijl wij op een beter wijse
daer in niet wel connen voorsien, soo wierden de
claechten die ons daer van te vooren comen niet
eenige billijcke redenen beantwoort, en dat de rijcx
grooten sanck bequaam genoech sijn, om daer in, en
om 'tbesloten tot Chenotty na te doen comen 'tverwijsbare
redenes wel connen bevechten, dat wij daertoe
onse devoiren mede wel doen, doch onse aparte
behoeften in 's Comp.s dienst genoech hebben die
ten minsten voorgaen moeten en soo voorts, Onder om
na ons vermogen den toevloeij vanden peper naer
Cochin te bevorderen, en den coninck mede tot
die hulpe te disponeren, is hem nu wederom

presentaes

Van Mallabaar dato Primo May A:o 1682

presentatie gedaen dat hem de rollen vanden peper -
die boven de 2500: candijlen in cochim werden gelevert
in contant sullen laten genieten, wat daer op volgen
sal leere den tijt, sijnde wij te meer dachtoe bewogen,
om dat tot verheffinge der panden en weegs der coopl:
nu geen vaste contracten voor het hele Jaer maer wel
by kleijne partijen en met de geene die niet met
d' E. Comp:e onderstaen sullen connen aangaan, waer
anders soo iets niet wel mogelijk sijn eens offen
weegs met dat snoode volcke te krijgen, gelyk uit
vervolch deses onder de materie vande negotie-
nader en verbeeldelijke sal werden vertoont —

Teckencoux. Desen ragia is in december verleden door den
commandeur, ragiadoor Reijnst en 't secret:s ballingh besocht,
ende met een redelijke schenckagie van hem, en sijne
hovelingen begroot, bedragende samen ontrent ƒ1017:-
vercoopt; den selven toonde seer goede Intentie te
hebben om in sijn lant selfs den handel te mogen
hebben, presenteerende dachtoe soodanigen plaats als
ons soude aenstaen, om de goederen vande E. Comp:e
daer te brengen, te leveren, en der peper waeren te
ontfangen, wanneer hij van sijn rollen verseeckert als
nu soude sijn, en daer door bewogen werden alle devoir
te doen om den peper in grooter quantiteijten te doen
toevloeijen, 't welcke een goede, en seer apparente saecke
sijnde inbijsonderheid opmerckingh is, en nu om de cont
verhaelde redenen tot de noodige affweegh met
alle andere coopl: noch nader werrt gevonden, als
sijnde de gemaeckte peper contracten tegenwoordich
geeijndicht

Van Mallabaar dato 2e May Ao 1682

g'eyndigt, hij betuygde mede dat sijn eygen onderhoorige
100 m: Nairos, ende noch 50: m die onder apart vrijheden,
doch echter mede onder sijn gebiet stonden ten dienste
vand. E. Compie waren, allereerst versoekende dat hij in
sijn recht, volgens de contracten door d. E. Compie mogt
werden voorgestaen, en gemaintineert, de wijl die
van Teckencour, hadden voorgenomen int stuck van
adoptie, hem of de sijne te verkorten, en den Coie:
van Cochim de sijde van sijn partij mede als de sijne
favoriseerde, daerop het onderhouden der contracten
van 's Compies wegen is belooft, en toesegginge
gedaen die saake na vermogen als middelaar ten besten
te schicken, gelijck omtrent den Coninck van Cochim
ten deele is geschiet, doch onder het besoeck den
ragias die den gemelten Coninck van

Teckencour overleden, waermede dat verschil en ook de
questien die den Coninck met sijne princen heeft gehad
is comen te eyndigen, en staet in deszelfs plaats een
wackere Jongman van omtrent 30 Jaren in dat rijcke
te succederen, aan welck de comtoisien van het
beklagen vanden rams als anders door den ragiadoor
Reynst is afgeleyt, en int afscheepen van eenige
peper door die Cormoniers, en kersdagen den 8e
Romans Christenen in December verleden, eenige
kinderen is gewraeckt int afbrengen vanden peper die
in dat lant voor de coopluy geveilt leyt, waeraen
door Macassar alwaer langen na den peper voor
persia heeft moeten wachten, als anders sijnde

souve

Van Mallabaar dato 2mo May A° 1682 —

souws sijn geschiet, doch dit onvermijdelijk voorvallen sijnde
hebben daer in patientie moeten nemen, welcke de oorsaeck
is geweest dat deesen bodem niet eer als ult° Febru heeft
commen van Cochin vertrecken —

Porca desen Coninck die wel de beste en frischte regeringe
op heel Mallabaer onderhout, en daerom hoewel kleijn
en een pilaar vant Cochimse rijcke geteelt wel geacht
is, was door den Commissaris om verscheijde voorvallen
raackende 't afschrijven vanden peper aldaer (dat hij
sonder consent van d'E. Commr ende den Coninck van
Cochin volgens 't expresse contract niet mach doen)
als om meer andere redenen noch niet besocht, dus is
in 't laest van Febru verleden aan hem mede de visite
gegeven, en na ouder gewoonte met sijne hovelingen
beschoncken ter waarde van ontrent f 1036:–: mede
vercoops, den coninck was op de bijeencomst in sijn
eijgen palleijs vrij wat gealtereert, schijnende eenige
oorblasers (over de lange tardance vande ontmoetinge
des Commandeurs en hem niet wel gouts wijs gemaakt
te hebben, doch siende s'Commrs en onse goede intentie
was des te meer vergenoeght en bysonder wel in
sijn schick met de discoursen die hem wierden voor
gehouden, namentlijck dat den Commissaris sijn
vijanden of afgunstige wel kende en niet geducht
behoefde te sijn of d'E. Commr soude een ijder in
sijn recht na de billijckheijt voorstaen te meer hij
een special bondgenoot vant Cochimse rijk was,
siende dese seconde redden op sijn nabuur den
Colicoulander die hem seer schier te dreijgen
als hij tot Coninck souw sijn verhesticht, hiermede
was den Coninck seer wel vernoeght en voldaen

Scheijdende

Van Mallabaer dato 2:mo May A:o 1682 –

verschoonende Chenstica dattet doch handel in sijn district
mocht werden gedreven, waertoe hij sijn coopluijden
na Cochin hadde gesonden en met haer contract was
gemaakt op 't welcke mede goede ordre beraamt sijnde
soo is met te meer gerustheijt de visite vanden
commissaris na de noort ondernomen en volbracht
gelijk voormelt staat —

Calicoylan 't geen wegens den regerende prins deses rijcx
die in des overleden conings plaatse de ceremonien
en 't bestier van saaken heeft aangenomen na 't
patria gesz. is sal omstandiger inden voormelden brief
connen blijcken raakende 't ongeoorloft cannel schillen
en 't bluijcken van dien, item het vervoeren van arecka
naer porto novo, behalven die onredelijkheden, heeft
hij al wederom onder seer frivole voorwendingen het
afscheepen vanden peper op twee diverse tijden
belet namentlijk eens aande Ciwelcat in november
verleden over het aanhouden sijner arecq vaartuijgen
voormelt (soo hij meende) ontrent ramanacoil gedeelt
buijten onse macht, en nu onlangs twee dagen
aan strijd te brengen, eenelijk om d'onse den houders
pagoden af te dringen wegens de gewoone 100 rdrs
's jaars voor 't niet schillen der cannel die hij
nochtans heeft willen laten schillen, en blijcken
blijckende bij sijn ola, en d'antwoort daer op gepast

De Coopluijden Poelica en wammena met haer
consorten clagen seer over de onredelijke vexatien
van dito regerende prins in het afperssen van
geld, en tollen op afcontingh vandien, voor den

peper

Van Mallabaer dato 2.mo May A.o 1682

peper die hy noch lange daer na, heeft moeten insamelen
en opcoopen, en soo hij hem daer in niet te vrede syn
aenvochtert hy hare huijsen en persoonen tot groote
schade der coopluijden, en cleijnachtinge als mede
verachteringe vanden handel der E. Comp.e, gevende
in dier voegen een seer quaat exempel aan veele
andere, de generale betalinge vanden aangeladen
aanleek, is soodanich gedaen en volgens uE.E. ho: acht:
ordre sulcke quade schulden etc.a afgeschreven als
byde nevensgaande post tot laste van het comptoir
generael hier nevens sal connen blijcken bedragende
f 24377: 1: 5: waer voor eerbiedelijck versoecken
dat dese niet mach werden onlast, de groote
gelt gierigheyt van dese Mallabaren ende haer
debatten die hy gemaakt hebben tegens d'E. Comp.es
pretentie van 5000: f.a ragia (in uE.E. ho: a: missive
vanden 23.e augo verm.t) dat deselve aan haere
geschoncken maer niet gelevert waeren, ende
wy de geexhiberde obligatie met uE.E. ho: a: mede
niet hooger als een particuliere hebben connen oordeelen
of doen gelden, soo hebt deselve ook geensints soo
verre connen strecken dat d'extraordinarie schencka-
gie op 't besoeke vanden Commissaris byden overleden
coninck daer door heeft connen gepreciseert werden,
synde uE.E. ho: a: goet vertrouwen en toestemming
aengenaem dat de schenckagie ten dienste vande
E. Comp.e gedaen is, en anders ook seekerlijk niet
geschiet soude syn

Ldes

Van Mallabaar dato Pmo Maij Ao 1682

Het verplaatsen vande Calicoulansse logie die daer aan UEdle Ho: Achtb. gegeven sijn werd betracht, ofte daer aan volgens consent begonnen hebben, doch sulx sal met desen nieuwen en schraepsuchtigen ragia op verre na soo veel als bij den voorigen niet te doen sijn, en inden selven niet alleen op desen tijt, maer ooke ontrent alle de rijcx grooten, en Inwoonderen in sijn begin eenich misvertrouwen, en ongenoegen ver= oorsaakt hebben, daer door dan noch al meer moeyte, en veele licht formele belet in't afschrijven vanden peper ondervonden souden sijn geweest als nu is geschiet, des het selve om die redenen nu noch uijtgestelt hebben, en daertoe een bequame occasie sullen moeten waernemen om 'tselve met de minste oncosten, en sonder merckelijken aenstoot te doen, sijnde een abuijs inden onsen van 24en maart ll. begaan te niet aan te halen als of wij tot 'tvoorschreven noch geen nader ordre becomen hadden, want UEdle Ho: A: brief vanden 19en november ao: daer in deselve toestemminge vervat staat, doen reets ontfangen was, doch om dat inde 2 voorige brieven die door onses vrienden beantwoort, 'tselve niet was vermelt, is dat abuijs begaan, des daer over verbiddens excuse versoeken —

Het is nu al twee maanden over den tijt dat de ragia tot Coninck had behoren bevestigt te werden en men weet niet beter of 'tselve is naar de gewoonte volbracht, des is den coopman Honckelijs en onder= coopman Spiljardus gecommitteert om reverens 't doen

Van Mallabaer dato 2den May Ao 1682 —

Doch vande ordinaire Jaarlijxe schenckagie tot compliment
vande eerste begroetingh af te leggen ende schriftel.
beloofde renovatie der contracten met 'tgeen den
overleden Coninck had aangenomen te bekenen, doch
onder 't copieeren van dien vernomen dat Perdaly
den mede pretendent van 't Calicoylandse rijcke tot
sijne macht, om gemelden regerenden prins na kond
wijse te beoorlogen, soo 'tschijnt alleen om de pretentie
offe nader succesie bij veranderingh niet geheel
te verliesen gelijk anders nu seer licht en na de —
gewoonte geschieden soude, wat hier van noch verder
sal sullen erlangen voorts ende den uijtslach in dd.
bo: a: als dan volgens plicht adviseren,

Coilan den coopman Jonckelijs is aldaer tot hooft over —
'tsuijder mallabaar gestelt, ende in plaats vanden —
ondercoopman Samson aldaer tot waerde gecontinueert
den ondercoopman Matthijs Dircksz Sonsbeecq als van
die cust best ervaren, en tot dienst bequaam sijnde,

hier is alles in vrientschap en ruste in 'tselve wesen
gebleven als te vooren, eendlijk heeft Perdalie —
geinder eenige molestie laten doen in het afbrengen
vanden peper uijt de bovenlanden, daer hij te —
gebieden heeft, 'twelck oorsaack is dat aldaer wat
minder peper is aangecomen of gelevert dan anders
wel geschiet soude sijn daer tegen door ons niet
veel te doen is, als dien vrij-heer aende grensen
en eenichsints onder de subjectie van Eetingen —
sorterende, wat te vrient te houden, soo het vatsen
can, anders sullen die van Coilan selfs hem wel
wat intoomen, daertoe men hoort dat eenige —

preparatie

Van Mallabaar dato 2mo may A°. 1682

reparatie soude geschieden —
Trevancoor, met het kruijen der marcten, en hol plaetsen
in dit lantschap, heeft het tot noch niet willen lucken,
schoonende het eensdeels aende coopluijden hoefs die
daertoe wat te kleijn vermogen hebben, alsmede
dat de lantsheeren wat te veel daer voor begeren
en dewijl het seeker is dat de coopluijden wel
meest daer bij souden proffiteren, soo sullen
bij bequame occasie moeten sien of sonder 's comps
schade tot het oogmerck sullen connen geraken, daertoe
ten minsten tijt geen debvoiren sullen laten
manqueren, om dien peper daerdoor te doen toe
vloeijen en beter coop te becomen, den coninck is
en blijft in dit rijck wel hooftheel doch het
vorige genomen ongenoegen; ende strubbelingen
tusschen de hovelingen, en d'Atinghse coninginne
schijnen soo haest niet te willen slijten, en daer
door tot noch alles soo effen niet en gaat als
als wel behoorde, des de schenckagie die voor-
genomen was aen dat hof te doen tot noch is uijt
gestelt gebleven op hoope daer door 'sweersijde
oogmerck der te kruijen marcten, en den toevloeij
vanden peper te gelijk vervolgen, ende begrotinge
tevens afgeleijt souw hebben connen werden
daertoe nu noch al goede occasie als geseijt
afgewacht; en waergenomen werdt; sijnde nevens
en ontrent Cottate noch twee voorname dorpen

in

Uyt Mallabaer dato Pmo May Ao 1682

In het vantoon, genaemt Catcoulan, en Maloen, daer
mede goede partij lijwaten werden gemaeckt door
de Francse coopliedeu of dienaeren uijt Cottate (die
onder Sr Caperman of Madure sorteren) tot 't verwerven
van kleeden aen haer getrocken, van welck en andere
omleggende dorpjes die maer 3 a 4 uren van Tegenapatan
leggen, d'lijwaten souden moeten komen die op gem:
onse residentie souden versamelt moeten werden
en deshalven bij eenigen merckelijken incoop door
ons den handel der cleeden onder die van Cottate
offe Madure soude konnen hinderen, of duurte
te brengen, doch dewijl sulx eerst de Mooren toe
passen, en andere Inlanderen aldaer waernemen soo
is onse Intentie eyndlijk geweest dien vreemden
Incoop wat te stuyten door de gene die onder
Comp:es subjectie staen, ende inder verwerk der
kleeden, temmers wat beter als d'andere connen
betaelt werden, alsmede andere sluykerijen die
sulke vreemde onder dien deckmantel konnen
plegen, te meer gedurende blijven uijt welke
redenen UEdle Ho: Ag: wel sullen konnen afmeten
dat wij niet seer geraden achten grooten Incoop
van lijwaten op Tegenapatan te doen wij hebben
ons echter nu na bij de drie Jaren met die
gemeene soort van lijwaten voor onse guarnisoenen
en dagelijxse gastos moeten redden, want op
onse gedane eyssen vande cust in voorsz: tijt
geen of weijnich lijwaten becomen hebben, wat
nu noch dies laat met mouson sal geschieden

blijft

Van Mallabaar dato Pmo Maij Ao 1682

blijft dubieus, soo wij bij noch langer tardance vande
cust lijwaten ons van daar wat meer en beter sullen
moeten sien te provideren maar ons behoeff is althans
niet uijt gehele te vinden welcken thuroop onses
bedunckens dan groot genoech sal sijn om d'voorsz.e
Intentie eenichsints te voldoen want 't uijtscheijt
van die van Madure noch wij voor ons niet en
begeeren soude na alle apparentie op batavia —
noch om d'oost mede niet dienstich sijn, dat dan aan
's Comp.es inwoonderen om redenen gemelt aen wederom
toegestaen te verkoopen, en echter de clederen door
al te gretigen begeerte, off naspeuringe niet
dienende te doen wachten, evenwel en om uEd.le Ho: a:
ordre te voldoen, soo hebben over lange al geeijst
van ijder soort een monster voor batavia te —
bestellen, dewelcke becomende noch nevens desen,
of per nader occasie uEd.le Ho: a: sullen werden
toegesonden —

Hiermede nu de gantsche Commandeurije, en dessels
toestant vande noort offte vingurla aff tot de caap
commorin offte tengepatan toe overloopen ende —
verrichtinge mede aangeweesen sijnde, soo hebben
hier en daer maar een weijnich tot antwoort op —
uEd.le Ho: a: voorgem.e brieven daar 't best pas gaff
laten invloeijen, des nu vervolgens de speciale
antwoorde op uEd.le Ho: a: bevelen die hier toe
niet sijn vermelt, vervolgens en ordentelijck —
sullen aanradden, begin nemende uijt den brieff
vanden 15 7ber Ai. per [illegible] den 30e 8ber
ontfangen —

G. D.

Van Mallabaer dato 25 May A° 1682

D. E. Gelmer Vosburgh behandichde ons den gemelten brief en is syne E. wechtout als secunde desen commandeurs erkent en over de administratie van 's Comp.s effecten allien gestelt, gelijk syn E. desselve ult° october ook gaan heeft aangenomen om daer in en verders tenderinge der E. Comp.e sijnen plicht te volbrengen met versekering dat hij na uytterste vermogen sal trachten uEd.le Ho: A: in alles goet genoegen te geven, sijnde int voor L door eenige dagen indispositie, en voorts door de visite vanden commandeur aande nagias allien, en ront daerop om de noort, de boeken en 't geen daer aan hoort door diverse voorvallen soo verre niet gebracht dat daer uyt als noch de lasten en winsten van anno 1681 connen aangewesen werden dat dan ter nader occasie te geschieden staet, ep.

Wingurla sijn de winsten a° 81 geweest f 32225:10:8:
de lasten aldaer . . . . // 6590:15:6:

Rest winst f 25634:15:2:

Canara de lasten . . . . f 6804:2:6:
de winsten . . . . // 5890:8:2:

Cont te achteren . . . // 913:14:4:

Rest winsten f 24721:-:14:

Cananoor de winsten . . . f 27301:3:9:
d'lasten . . . . // 16383:5:15:

Rest winsten f 10[illegible]:17:10:

Onder de Cananoorse lasten sijn mede gereekent twee duysent seven hondert gulden aan drie paarden die gestorven sijn, en partij vleys en speck dat al eenige jaren bedorven, en teenemael onbruijkbaer is

Van Mallabaar dato Pmo May Ao 1682

is gewerckt, nu eerst afgesz.en en werck gebroocken
de wyl aldaer noch ook op dese tyt geen consumptie
daer van is, en aande schepen die 't begeerende veel
verstreckingh is gedaen, doch sooft bestierende wercke
niet buyten bederf connen gehouden werden, soo dat
op Cananoor ao 81: ruym soo veel suyker is over
gecomen, als de twee voorige Jaren samen
onaengesien de contracten niet voldaen, en noch al
wat stribbelingh inden handel aldaer geweest is, van
Ceylon syn de negotie boeckjes noch niet geslooten
noch over gecomen, dewelcke echter dagelycx
werden verwacht en eenige winst calculeeren om
hier daermede dat werck ten eynde te brengen

Vande 2000: kisjes Japans staafcooper met [illegible]
over Wingurla gecomen syn aldaer 1250: kisten
op Cananoor 300: ende rest synde 450: kisjes alhier
ontfangen en redelyk wel volgens de gewoonte
en ordre uytgelevert en is dien bodem mede ruym
300 [illegible] peper, en partij kleedingen voor den
patriasen Cannel den 29en November van Cochin
naer Ceylon voort gesonden, gelyk vertrouwelen
uEd.en Ho: a: reets gebleecken sal syn

Het tin uyt de St. Joris van Ceylon na Cochin gesonden
staat in geene facturen of cognoissementen noch
ooch inde negotie of packhuys boeckjes bekent
noch sulx of eenige mercken daer van aengeweest
maer het schynt als of al het tin ao 73. en daer
na hier aengebracht van Malacca of Batavia
was gesonden, gelyk bijde nevens gaande notitie

off

Van Mallabaer dato P^mo May A° 1682

of Extracten sal connen blycken, dus het den packhuys
meesters noch anders niet mogelyk is geweest
die partey vande S^t. Joris apart te noteren of na
soo lange jaren en het verwisselen van 2 à 3 pack-
huys meesters die partij te onderscheyden en dewyle
hier niemant van de onse d'Moorse of Benjaanse
caracters kende soo is het niet wel mogelyk geweest
te vinden waer deselve bedrijgde, synde die partyen
en ook een groote quantiteyt coopers omtrent van
14 a 15000: kisjes, item partey spiauter loot &a.
op de comst vanden commissaris hier gevonden
en terstont alle debvoiren gedaen om 'tselve soo
door vercoop als versendinge te beneficieren,
gelyk de brieven en 'tversenden selfs vervolgens
sullen konnen getuygen, 'tis wel waer dat den
Commandeur 'tverschil A° 74: daer over in
Souratta ontstaen wel heeft geroert en gevaren
doch is doen op stilswygen gescheyden, en hem geheel
onbewust geweest dat van dito tin na Mallabaer
was gesonden, dus om voorsz. redenen niet mogel:
geweest is het voorval in Souratta te verhalen,
en verbiddel: versoeken dat dit tot verantwoordinge
by uEd^le Ho: A^e: mach aengenomen en wy daer door
van het gepresumeerde versuym g'excuseert mogen
blyven

Wy weeten niet uEd^le Ho: A^e: niet konnen gelooven
dat de specerijen soo hooch alhier ingeslagen noch
al na Souratta gevoert souden werden, doch
'tblyckt ook niet uyt 'tadvys off extract der
twee boecken uyt Suratta becomen dat deselve
eygentl:

Uyt Mallabaar dato 2dmo may Ao 1682

eygentlijk van desse oogst aldaer gebraght souden sijn, wy hebben d'ordre van uEdle Ho: a: daer over nu bekomen soo na als mogelijk volbraght, 't gelijk int vervolch nader naeuw regaard daerop nemen sullen, om die en alle uEdle Ho: a: bevelen prompt te gehoorsamen —

Op uEdle hooch achtbare recommandatie hebben present een lootsboot lanck 62. voet overstevens wyt 16. voeten opgesette, dewyl een out ervaren timmerman hebben gevonden die de schuyten en tabaljares nieuwe heeft helpen timmeren en veel bij 't maaken van cleyn vaartuych tot Commandel is gebruyckt, den welcken met goede aanwysinge het bouwen van soodanigen vaartuych op sich heeft genomen, waer van het begin ons redelijk wel bevalt, watter verder sal moeten uyt werken, twee hollantse en vyf inlantse timmerlieden sijn daer mede besich, doch dewyl aan 't jachje malabaer ontrent desselfs kenen inhouten als anders vry wat te doen vinden sal de lootsboot soo spoedich niet claer raeken als wy wenschen, schynende het angelijhout tot [illegible] van de inhouten [illegible], en genomen onbequaem en in 6. à 7. jaren geheel te vermolmen of door 't inwateren te verrotten maer het teeken en [illegible] hout is veel daer toe ~~doen~~ veel durabelder, indien gemelte lootsbootje wel uytvalt sullen dan volgens de becomen lijste van uEdle Ho: a: noch een à twee voor bengalen laten opsetten en dan derwaerts [illegible] sullen

Van Mallabaar dato Pmo Maij A° 1682

sien ofte een ander baas sal verwisselen, of niet, een
goet meesters knecht souw echter niet te onpas comen
by siekte of versterf vanden baas, en soo die niet eenich
meer verstant had vanden toesicht der saeghmolen dat
soude seer wel komen —

Dat het A° passado met de gekroonde vrede ver
laat is gevallen een der selven met peper van hier
na persia is gesonden daer in is by ons echter geen
versuijm gecommitteert, maer het noodsaakelijke
vertimmeren in galle baij ende laate aancomst van
dito bodem alleen is daer van de eijgentlijke en
onvermijdelijke oorsaak geweest, hebbende deesen
bodem God lof echter redelijk spoedich sijne reijse
afgeleijt, en is persia nu alleen in het versorgen
van kaneel peper eijsch gepreferreert, by niemant
toeverderij souden wy Suratta seer gaarne en volgens
plicht mede deelen, sijnde conversen(?) in 't minste
niet opgehouden maer dito naer Suratta voort gesonden

Dat Polpotmayre(?) rendt^e sijn verschil(?) en vergeven
de slechte pagoden libberkijs(?) blijkt hier voor omstandich
en noch nader inde resolutien daer over genoomen
als mede by het apart voorgaande register ende
papieren daer in aangewesen, doch dat de r. p^ro c^to
Suratse rabath en rhoe(?) ofte f 1014:12:9 hem
eerder te laste gebracht souden sijn is nadenkende
een abuijs bevonden, en derhalven tot slot van reeck^s
in sijn debet gestelt, om op nieuws voor gecrediteert
te werden, gelijk geschiet is, en nader sal connen
blijken bij de reeck^s selfs op 't gemelte register
aangewesen hoedanich het selve abusivelijk

is

Van Mallabaer dato 2den May Ao. 1682

is begrepen geweest ons derhalven daer aan verbindelijk gedragende zijnde de schraepsucht en pratycken der Canarase hovelingen als mede de kleyne apparentien tot soo grooten ventien van 5000: kisjes kooper aldaer by uEdle hoo: a: ten rechten geconsidereert, ende daer in soo veele ten besten by ons gedaen als tijdt voor op sijn plaats om„standich en verbindelyke is aangevangen uEdle hoo: a: approbatie vanden coopman Lindsaij tot hooft over Canara en Vingurla hebben gaarn gelesen —

uEdle hooch achtb.e ongenoegen over het stellen van 18 rd.rs voor den candyl peper met 't geen verder daer aan dependeert is ons leet en geensints uyt ongehoorsaam„heyt, maer soo wy vastelyk vertrouwden na uEdle hoo: a: ordre en intentie geschiet, vermits wy na de beste reeckeningh ende waarde der fanums ragia sulx hadden geschickt, want om den peper na de rechte waarde die daer voor contant betaelt werdt in reeckeningh offe factura te brengen, soo heeft noodsakelijk de reductie van 't gelt in acht genomen moeten werden, bevindende soodanich is als uEdle hooch achtb.le tegens 15 fa.m ragia gerekent hier onder verbeeldt werdt vertoont namentlyke

1: ropia doet $2\frac{7}{16}$ fa.m ragia comt voor 85: rag.s $34\frac{34}{39}$ ro.a à 2 p.r rd: rd.s $17\frac{34}{78}$
1: abassi ... „ $1\frac{7}{20}$ .... „ 63 — ab: à 10: 3: rd: .. „ $18\frac{9}{10}$
1: pa.o Sanudo „ $8\frac{1}{2}$ .... „ 10 — p.os à ƒ 5:12:8 ... „ $18\frac{2}{3}$
1: S.r Romo „ 8 .... „ $10\frac{5}{8}$ ƒ 5: 5: — ... „ $18\frac{57}{96}$
1: pa.o tibbedkys „ $5\frac{3}{4}$ .... „ $14\frac{18}{23}$ lib. à $2\frac{1}{2}$ r.oa ƒ 3:15: $18\frac{7}{15}$
$6\frac{3}{4}$ coch.o fan.s „ 1 .... „ $593\frac{3}{4}$ fan.s à 23: p.r rd: .. „ $18\frac{71}{128}$

Zynde

Van Mallabaer dato 2.mo May A.o 1682

Zijnde eenelijk 200: candijlen peper int calicoetse —
contract voor 15: ragias bedongen doch om dat den
peper daer voor niet te becomen is geweest hebben
de cooplieden die tot noch niet geleevert, de aanwijsing
van 17: rd. a 5 fa.s ijder in ragias is onder andere —
redenen mede gedaan om te koomen sien dat den
prijs der peper vande voorige tijden nie soo veele
niet verschelde als het aande geld reductie scheen
te wesen, sijnde in oude tijden mede by f.a ragias
offte de spaansche specien als sp.ee matten en ducaten
gerekent en dat den peper voor 33. a 34 r.s a 't candijl
anno 30: te becomen geweest sij, is mede hetselve
maer door weesen de ropijen tot op 12½ cochinse
fanums, en hoogen geneesen daerse nu maer negen
is fa.ee moogen halen, hier aan bleijkt dat den
peper volgens de voors.e reeckg niet te veele
in factura is gebracht te meer, de ropijen die
te vooren wat hoogen als geneden offte 2½
ragia een wijle hebben bestaet nu door het
veele aanbrengen, gewis noch al meer sullen
dalen als 2 7/16 fa. ragie en geen vasten staat
opde reductie der voors. specien alhier te maken
sij als eenelijk opde cochinse fanams dat hier int
rijk van cochin porca, welcke en bereckeninge der
staet zeeme is, maer op andere plaatsen niet,
daer wedden na 't Engelants fan.s waert gerekent
doch om uE.d.le ho: a: speciale ordre te voldoen
soo hebben den vorijnighen peper die voor 15: rd:
na ceylon versonden was op 17: rd: veranderd, en

voorts

Van Malabaer dato 2mo Maij Ao 168[illegible]

voorts soodanich mede na persia in factura gebragt
except den peper van cananoor die soodanich is
opgebraght alsoo by incoop voor contant eygentel[ijk]
comt te costen, van renten veelschrevende der vry
dien, circa voor 14 a 15 rd: geld voor deselve eene conte
[illegible] is gesciedt conden bedingen om soodanich
in factura te comen brengen, doch sulx niet
sijnde, ende vry in onse voorige adresen schijns
hebbende dese duydelyker ontledingh te doen, soo
versoecken eerbiedelyk dat uwe Ed: hoo: agtb: sulx niet
qualijk gelieven te nemen, tgeene in [illegible] No:
na patria is gesonden heeft eenelijk gestaen
op den corten tijt dat de boecken gesloten moeten
werden en om dat den administrateur S.r van her
sal.r overleden sijnde, rade eenige verwaringh
inde boecken gecomen conde sijn, soo die boecken
doen in presentie vanden commandeur [illegible]
waren geworden —

De pagoden sannegrijs sijn volgens uwe Ed: hoo: agtb:
ordre tot 3¾ rd a ende tibbenijs van 21. pontos
tot 2½ rd a gelijk die verandert sijn geheel in
scomps boecken in te schrijven en werden soodanich
op rekeningh en tot gastos op vengurla en canara
nijs te geven als inde resolutie op vengurla
den 30. January getrocken staet vermelt
namentlijk die sannegrijs op rekeningh van soldij
tot 2. rd: ofte 120: stuyv: ijder gelijk voor desen,
ende

Van Mallabaer dato 2do May A^o 1682

ende de Tibbekijs tot gastos en costgelden dat eygentl.
lasten sijn tot 1¼ rd. ofte 75 stuyv.: de nopia tot 30. stuyv.
gerekent, dat wy met u Ed^{le} hooch achtb. ordre naer
Sonatta gegeven meenen over een te comen, de S^t. Thomeës
sijn geschet op 3½ r^s. ofte f 5:5:– ofte anders 105 st. Thomeës
voor 100 Sannegnijs in den coopsl. redeq. en vrienden de
Coopmansz. soo hooch als mogelijk tegens Sannegnijs en
S^t. Thomeës of by gebreck van dien hooch ten dienst deselven
in Tibbekijs van 20. pontos ofte tegens 2½ r^s. voornoemt
bedongen gelijk bijde voorsz. resolutie en Contract
met Verpoortayk aangegaan en in copia by desen gevoecht
breeder sal connen blijken —

Om voorts door ons eijgen volck de waerheijt te ontdecken
van 'tgene ons soo affirmant en genoechsaam voorsekert
wiert aangedient datmen niet constante betaelingh
half in gelt en half in amphioen in reck. en beurten,
een stercke quantiteyten peper soude connen becomen
is ten principaelen Londersook door d'onse gedaen
om datmen de beste coopl. alhier soo veele gelt
en goet niet veel dorst vertrouwen of souden 't dat
na loopen niet alleen, maer selfs daer door quaede
schulden subject komen werden, en wy van derselve
by den of d'andere connen sijn bedrieght, datmen
't gelt te veel en lichter bekende, vinde de eijsscen
door beliefs der leverancies of contractanten
op vierne na niet connende voldoen. Item soodanige
occagien tot becomen van goede quantiteyt peper en
vrij gude andere bekennen wy gaern dat de Inlanders
niet laust den peper bekerco[o]p als ons eijgen volcke

niet

Jan Mallabaer dato Pmo May Ao 1682

uyt de eerste hand connen machtich werden, maer
de onse connen achter vande coopluijden die den peper
int lant by kleijne partijen versamelen vande incoop
doen geen bequamelijck op 1 à 2 plaetsen conde geschieden
en by de contractanten even soodanich gehandelt werdt
en sulx is oock eenelijk getracht sonder selfs 't bove
lant door te loopen en den peper op te soecken, de
tyden en menschen veranderen hier oock soodanich dat
men somwyle gedrongen werdt, vande noot een
deucht te maecken om te doen wat mogelijk is,
alsmen het niet na syn sin of wensch krijgen
kan, gelijck nu door de groote verschillen der
coopluijden en haere vervallende credite: die se selfs
soecken en die niet als door d'vrangh en noot
willen verheffen soo wel niet d. Ede comp. ontrent
haere panden als anders —

Item de lantsheeren haere hoofden en onder haer selven
dat het geen langer uijtstel can lijden, en daerom nu
niets 't eyndigen der loopende contracten de beste remedie
vertr. sullen moeten aenwenden, om haer tot reden
te dringen, zijnde inde gemelte besendinge vande
nagiadoor Reynst en bouckhouder Cleyn geen
naemwaerdige oncosten gedaen die in alles niet
de geschenckjes maer 15 $\frac{1}{4}$ rd: comen te bedragen,
Eerbiedelijck versoeckende dat uEdle Ho: a: ons
gelieven toe te vertrouwen dat in diergelijke
saecken 't beste volgens onsen plicht sullen
betrachten, en niet te min soodanige besendingen

gaen

Van Mallabaer dato 2=me May Ao= 1682

gaan nalaten, UEd:le hooch achtbare consent om de ligte
Jachtjes catten en boeckens alhier eenige daagen in May
te mogen laden of lossen sullen met voorsichtigheyt en
na sich 't weer vertoont betrachten —

Vanden ouden fortij en sodanich die hier gecomen en bevonden
off soo sleght gevonden is gaan bij desen soo veel bewysen
en blijken, item wat daer van verbrant is, als wy hebben
connen bij een krijgen, ons daer aan dienstelijk gedragende
ende sullen niet manqueeren d'ordre dienvolgens behoorlijk
te achtervolgen

UEd:le hooch achtbare consent om de Stadsgracht schoon te
te diepen hebben met aangenaamheyt gelesen als een
noodsaakelijk werck synde tot defensie by eenige op=
comende swaricheyt ende om sulx op het oncostelijkste
als mede 't noodsaakelijkste eerst te doen soo sijn
voornemens de helft vande weyte naest aende [illegible]
int ronde te laten voorgaan apparent dat het daer
mede oock sal konnen werden afgedaen, en 't welcke
egter al een goede somma costen sal, des sulx maar
met water sal werden uytgevoert ons yder mousson
3 a 4 partien of te doen daar 't meest noodich is
op voordeelige wijse het met de minste costen en
moeyte sal connen geschieden Immers soo lange als
wy niet vernemen dat het spoedigen dient voorts
te gaen hebbende door gebrek van arbeyders en
materialen die versameld werden daer aan noch
niet recht connen beginnen noch oock aende saagh
molen om niewelinge voornemen een bequame plaats,
die naest onder onse macht, en voor dieverijen

die

Van Mallabaar dato 2.mo May A.o 1682

(die tuck leden in swangh gaan.) best bewijs is, hebben daartoe uytgesien, namentlijk in of op het hoornwerk voor de Zee fase vande punt holland in d'overgesonden caart van anno 79: geteekent met de letter q naest aande groote slynghwering langs d.o fase daer meest 't hele jaar met de Zeewint en int vechten of regen mousson sal connen gebracht werden, blyvende verder 't hoornwerk in zijn defentie en 't hout inde grachten verdronken anders en soo die mochten op bayren wijs begrepen souden daar by een wacht verwijsten en een grep gaaven moeten, die weiters toegesluyt souden werden en andere ongemackelijkheden meer onderworpen zijn, dat nu alles uytgevonden sal werden —

Wij zijn wat schaamachtich geweest om het bengaalse scheepje vanden Gouverneur Mettero Callom alrien inde revier te laten comen om dat d'ordre generael en sonder exceptie daer tegenlaer, en dit het eerste voorval was, ons derhalven te aangenamer zijnde dat uE.d.le ho: a: sulx niet heeft misdraagen en sullen voortaan daer in soodanigen onderscheyt maaken als uE.d.le hoog achtbare nu hebben gelieven aan te wijsen, en te bevelen, de accommodatie aan 't particulier Surats scheepje is niet alleen voor ruyme betaelingh om zijn benoodichtheyt gedaen, maar ook bysonderlijk op datse dan te minder pretext souden nemen op panany calicoos en andere plaetsen besijden Cananoor aan te loopen daar se

d.d.

Van Mallabaar dato 2me may A^o. 1682

d'E. Comp^x^. veel meer nadeel inden handel &c^a^. als
thien op cochin connen doen, welcke motiven verstuijmt
sijnde uE^de^. ho: a: bekent te maken, soo versoecken
daer over eerbiedich excuse, buijten de voorsz: redenen
sonder wij de soodanige gevensinth te gevalle sijn
het moorse gem^ne^. schepje vanden moorsen Gouvern^de^.
welck tassem hebben wij sedert uE^de^. hooch Achtbare
intentie dienaangaande is geweten in sommige
oewerheden wat behulpich geweest en de wijl
hij al int begin noodsaakelijck geit tot hand gestoo
van doen hadden en dat van ons te leen begeerden
soo is hem in discretie termen geexcuseert, maar
lieven op vrijmick van treck mede gebracht goederen
als wat tarwe, rijs, vrijmick lijwaten en wat suijcker
dat d'E. Comp^x^. minst conde schaden toegelaten onder
billijcke bepalingh van quantiteijt te laten troopen,
waermede hij het tot die tijt geschickt hebben, doch
den nachoda heeft op sijn vertreck na mocha verklaert
niet te connen vloten sonder de assistentie van
500. rd: ofte een duijsent pagoden daer van wij ontrekken
sijnde hebben in rade toegestaen een duijsent pagoden
ofte 16000: cochinse fan^s^. aan hem te tellen onder
soodanigen formele obligatie als de copia van dien
hier nevens sal connen aanwijsen welcke principale
na Bengale sullen senden, om aldaer ontfangen te werden,
hebbende die luijden onder den toegevoechden stuurman
Rot verclaert sonder die accomodatie niet te
konnen vertrecken en wij geen middel gevonden
om buijten misnoegen t'selve te excuseren waar

off

Van Mallabaer dato 2:do May A:o 1682

off wy wel hebben voorgewent daer toe noch last
of versoek vanden Eygenaer noch vrunde voorsz:e
te hebben, soo sustineerden sij dat sulx uyt kracht
paspoort ende brieven aanden heer Gouverneur Laurens
Pijl mede gebracht tot 't voorsz:e gequalificeert
en wy onder die geschriften mede genoegsaam
versocht waren, des wy sulx oock mede uE:d:le hoo: a:
welgevallen hoopen te vernemen —

Het extract den brief van d'Ed:le hoo: a: heeren majores
vanden 23:e January A:o 1681 alsmede dat vanden 29:e
october A:o van uEd:le ho:a: becomen, van gelycken
't duplicaet dat sulx den 30:e maent per courieren
is aangecomen waer by mede waren eenige extracten
voor Ceylon van dato 11:e Junij A:o aan uEd:le ho: a:
uyt 't patria geschreven, sullen wy houden tot behoorlijke
opmerckinge synde het meerendeel dier materien
inden onder vanden 27:e november en wegens de
veranderinge inde hooge regeeringe van Indien ten
meerendeele reeds beantwoort, —

Wegens de verantwoordingen ofte opstellingen
door d'E. Bexckman Zal:r ende heer commandeur
Lobs gedaen, en nu bijde jongste brief mede
ontfangen sullen soo't wesen can nevens desen off
anders per den naesten onse eenvoudige antwoort
aan uEd:le ho: a: bestellen waer de omstanden
in deto geschriften vervat bysonderlyck inde laeste
wat te groot sijn om uEd:le ho: a: in desen daerop
naer vereyste antwoort te dienen,

Wy

Uyt Mallabaar dato Primo May Ao 1682 —

Wij sullen ons tot reglement en voorsichtige opmerkinge
dienen vande begonnen memorie tot hare verseekeren van
'tbedraegh soo veel als na den toestant der fortressen
op mallabaer mogelijk sal zijn —

het cattoene gaern door uEd[le] hoo: a: van Vingurla geeyst
is aldaer nu noch in eenige Jaren niet te becomen geweest
dewijle de armste luyden de aanplantinge van het cattoen
en dat gespin doende ons beter coopleven over lange
naer andere gewasschen zijn verloopen, en deshalven van
daer noch in lange niet sal te verwachten zijn schoon
men selfs het cattoen uyt Sonnatta aldaer wilden brengen,
gelijk op Vingurla ondersoeck daer van is gedaen, 'tgeen
wij daer over na Suratte en Ceylon geschreven en tot
antwoort becomen hebben sullen uEd[le] hoo: a: nevens bij
gaende extracten blijcken, alsmede hun voor ander de
materie van maiboden dat nu daer van monsters aen
versonden zijn —

De hondert stucx caistkessen door uEd[le] hoo: a: jaarlijcx
geeyst hebben voor dit Jaer nu al een wijle op Ceylon
gereet gelegen die wij oock gaerne per convoye aan
uEd[le] hoo: a: hadden gesonden gelijk in onse geleyde
letteren met dat schip seyde, doch dewijl dien costeel
boden des avonts Ceylon genaeckt en daer na geraeckt
souw moeten hebben, is den selven sonder dito kisten
voort gevaren, en sullen die nu wederom soo als best
connen 't zij over Ceylon of anders traghten voort
te bestellen, en alsien op de goede versorginge van dien
niet overvoeren na vermogen verder geleyt —

De goederen per 't schip Coningin Elisabeth werden door
en de botieus over Malacca rembaerts gehouden
zijn —

Van Mallabaar dato P.mo May A.o 1682

Syn redelyk wel uytgelevert, manquerende daer aen eenelyk 't onderstaande —

302: lb Japans staefcooper (op 2000 kisten offe 247750: lb) minder by gewicht ontfangen, 't welck geen ⅛ lb per cento halen can —

98: lb quicksilver minder ontfangen op 2 kasjes uyt een partij van 38: kasjes volgens secretariale verclaringh gebroken en gestort —

139: lb radix China op 1549: lb of 15 kisten —

52: lb rompen op 5000: lb per d' Elisabeth

1: legger arack anacq den sloert bevonden p.r contrarie

324: stucx gemeene ruyten in drie kassen per de Betuwe over Malacca N.o 44: 46: en 48: alle meest beschadight en seer gevlockt bevonden, volgens notitie der gecommitteerden, de rest is alles wel bevonden en bedancken U Ed.le Ho: Ag: eerbiedelyk voor de versorginge van dien, de glasen syn alreede bij venditie vercocht, voor het bedragen deser factura monterende f 123439: 3: 4: en 't geen per de Elisabeth is ontfangen onder 4: geliste packen niquanias &a ten bedrage van f 5071: 17: 11 hebben 't comptoir Generael behoorlyk gecrediteert gelyk in de nevenvaende boeckjen mede te geschreven staat voor f 1354: 12: 3: van batavia en f 67074: 1: 9: per de Betuwe van en over Malacca ontfangen p.r Sumatra hebben in amphioen &a uyt Bengale becomen de waerde van f 56726: 8: 3: en per de Merel in taftas, armosynen &a f 8756: 2: —, soo dat dit mousson ons van buyten is toegekomen, een capitael van f 262422: 4: 14 hopende dat daer op een spoedigen vertier en goede winsten

Van Mallabaer dato 2:mo May A:o 1682

comsten vallen sullen, en p:r nader occagie verbiedes
vertoont 't bedragen van 't versondene in dit mousson
als mede soo veel contanten alsnu in cassa berust,
dat na 't slissen der panden al een mooije somma sal bedragen,

Volgens ouden nu overgaanden eysch die soo naeuw is
gereguleert, als de noodsaakelykh:t van lijden [illegible]
vey der d'eerste occagie soodanige goederen te mogen
bekomen als daer in vermelt staen, coopmansz:en sijnder
geen of weijnich ongeset, de wijl daer van op de buijten
comptoiren en hier noch redelyke veel en nieuw den
Jaer sleets vereijsen sijn bijsonderlijk van spiegelen
om met 't weijnich aanwesende te beter ued:le Ho: a:
ordre en intentie te konnen voldoen, doch soo den [illegible]
int coopen op Vengurla, Canara, Cananoor en hier
wat comt te verstrecken, en ued:le Ho: a: wat te nieuw
van dat minderael vereijsen moesten weten, soo soude
het connen sijn dat een duysent kistjes ofte picols
over dese custe commandeije niet te onpas souden
komen, en in dat cas met ued:le Ho: a: believen met
onse beloofden convenants connen werden besteld
ende naderen nu hier ten eerste maer weijnich of geen
spiegelen sullen werden vertiert, soo vallen [illegible]
dat gelyke Joncqh door ued:le Ho: a: ordre ons een
goede party amphioen is toegekomen nu verder oock
te doenen eysch van 25 @ lb. op gelyke wyse vroegh
sullen verlangen om nevens hier achter inde materie
der negotie nader te geven —

Den opperchirurgijn deser stad Simon Cadensky door
lange ervarentheyt en bysonderen goeden yver, ~~sich~~
sich al veele [illegible] te [illegible] met diverse

cruijden

Van Mallabaer dato 2=mo may A:o 1682

cruijden, en droguës alhier te vinden en goet coop
te bemachtigen sijnde, soo hebben den eysch daer van
soo veel gelast te besnoeijen als bequamelijk geschieden
kan, gelijk nu is geschiet, de wijl 'tgeene daar op
niet en staat hier veel beter coop, versch, en
machtiger te vinden is als elders, des verbiddelijk
versoeken dat eenelijk 'tgeene op den eysch staat
en niet meer noch andere soorten van goederen
mogen becomen, gelijk tot noch diverse ongeëijste
dingen herwaarts overgecomen sijn

Den opperkoopman en Secunde deser custe d'E. gelmer
vosburgh sal uit prevelente sluijtende negotieboeken
soo naa als mogelijk besorgen dat alle goederen
volgens uw Ed:le Ho: a: ordre werden getaxeert, doch
op 'tgrof canon alhier niet veel staat connende
maaken sullen gaarn uw Ed:le Ho: a: believen daarop
verstaan, hebbende dien aengaende tot noch geen bericht
van Ceylon becomen dat nu van daar sullen afwachten,

De onderlage voort patria uit Schip Crintgeen is
met deselfde factura na Ceylon voort gegaan sonder
eenige vermindering

De becomen memorie van 't opperhooft des Soldij
comptoirs tot Batavia is alhier aan de Soldij boeck
houder tot naricht behandigt, die daarop de noodige
antwoort nu hier besijden oversent, nevens soo
veel bericht raakende de nalatenschap van den
boekhouder David ten Haer Zaliger als hier na verloop
van 16 Jaaren hebben connen becomen, de soldij
boekhouders deser custe sijn by extract als anders
expres geordonneert dat se drie stel soldijboeken

van

Van Mallabaar dato Primo May Ao 1682

van ijder comptoir wede gez.de voor batavia sullen werden verantwoordt, sijnde eenige saken voorleden in gewoonte geweest dat den volcke over ceylon na patria is gesonden, maer wij sullen dat niet meer doen, om dat deselve naer ons toeschijnt op batavia eerst moeten gevisiteert werden, de Inspectie van alle Inventarissen en vercoopcedullen dienaer te laten gelden, sullen daerin mede behoorlijk gedaen, of daer geene niet overblijft dugdelijk aengeweesen werden —

De vier ambonse en bimase grooten sijn met hare dienaeren hier noch verder niet aanlans gebracht maer met [illegible] werden [illegible] na ceylon voortgegaen, van gelijcken is de copia der nu beantwoorde missive 23en augusto door u Ed. Ho. a.. aan ons geschreven den 11e novemb. aend. DEd. heer gouverneur en raat extraordinarij Laurens Pijl gecommuniceert —,

Onder schepen die hier van bengale, coromandel en malacca sijn aengecomen heeft weynich plaats geweest om den persiaensen eysch te voldoen, des in rade alhier goetgevonden hebben t' Jachje D'Elisabeth met een volle ladinge [illegible] te senden, geh. dat bodemtje den 29en maert met ƒ 71435: .. peper na cananoor is vertrocken om aldaer noch soo veele onder eenigen cardamom in te nemen soo dat met D'Elisabeth na persia is versonden

- - - - - - ƒ 122215: —

per de [illegible] van bengale gecomen .. " 22700: —

Transporteere ƒ 144915: —

Van Mallabaer dato Pmo = may Ao = 1682

per Transport ℔	144915: —
per 't wapen van Middelburch ... „	35770: —
per de Betuwe mede voor perdia ... „	12500: —
per Macasser d° ... „	300076: —

Voor perdia comt samen peper ℔ 493261: —

Uitcomende door het Employ van 't Jachie de Elisabeth in d'Ede [illegible] onder voldaan te hebben, want 't selve soo veel als de macke onder godes geleyde vroeg g[illegible]e op de cust van Madure sullen comen zyn om 't selve na Bengale en 't andere elders te komen voortgaan. 't Jachje de Mallabaer vele verleden zynde sullen apparent noch int lest van mey by bequamen weer voe peper na Bengale komen senden, om soo wij hoopen vroeg met onsen dyck in november van Bengale en Cormandel weerom te becomen, het welke het op Ceylon noodsaakelyken van doen moet zyn, want 't selve inde vervuile stil te houden sal niet noodich noch dienstich wesen. de Fauteboeking vanden gesach hebbenden opperstuurman op d° Jachje en verdere officieren voor gecommitteerde gedaes wegens haer verdryven na Mocha en was dach aan den pretendent, werd aangewesen by den brief 27 november passado nae patria geschreven onder N° 13: op 't apparent register waer aan ons eerbiedelyke gedragen —

Voort vertrecke vanden Commissaris na de Noord is wegens het aanraden der Sinaese Schepen die maer passen naer Caljampoer hebben en verder

Uyt Mallabaer dato Primo May A° 1682 —

weerts opde custe van Mallabaer aancomen tot
voldoeningh van uEd.le achtbare ordre in rade alleen
soodanigen overlecht en besluyt genomen als by de
resolutie van den 19e tot 29e deser getrocken ondersta,
„ende staat vermelt: namentlyk datmen om die
geoordonneerde rust te houden, en den Suratsen
handel in Suratte niet vruchteloos te verhinderen —
deselve schepies die reets opde Samorynse reeden
van Panany of Calicoet leggen, niet sal aantasten,
maer wel soo ons deselve in zee quamen te ontmoeten
gelyk tot noch niet is geschiet, wat na desen daer
in noch sal voorvallen staat toekomende mousson
eerst ondervonden te werden, terwyl nu de nader
waerschouwinge in Souratta is gedaen, by welcke voorval
wy niet anders als arrest op d'e schepies sullen
doen en de goederen tot uEd.le Ho: Ag: nader ordre in
verseeckeringe houden ten ware eenige bederffelyke
waren werden uytgesondert, die de eygenaers of
hoofden gesint mochten syn te vercoopen, daer voor
dan 't gelt inde plaats sal comen blyven —

Wy connen niet seeckerlyk gewaer werden welle de
specerijen of andere waren die hier vercocht syn na
Suratta gevoert souden hebben maer 't soude wel connen
syn, dat sulx over Calicoet en Panany 'tsy met Engelse
of Inlantse schepies geschiede, want of wy ons wel
connen verseeckeren dat de goederen van hier te lant,
„waert in werden gebracht soo syn de wegen en
revieren uyt de bovenlanden wy veel om die van

daer

Van Mallabaar dato Pmo May A.o 1682

daer verder af, en na de gemelte plaetsen te brengen,
en derhalven comen tot voorcominge van dien geen
beter middel bedencken als de prysen der vreemdige
specerijen alhier noch al wat te verhoogen, wanneer
men immers soude moeten geloven dat dese smalle
negotianten (by die van Souratta te vergelyken) haer
selven niet al willens schadelyk souden syn; ende
daer om is het mede niet buyten ons bedencken
dat de specerijen die over Zee in Souratta comen ook
veele van andere plaetsen souden connen comen, wy sullen
in dit point en alle andere, gelyk voorsz. UEd.le Ho: Ag:
ordre nacomen en liever geen vercoop vande
specerijen alhier doen, soo wy 't minste mochten
mercken, dat sulx na Souratta souden verders strecken,
dat 't invoeren vande coetchinse fanams int
vercoopen van 's Comp.s goederen sedert anno 75:
d' Ed.le Comp.e schadelyk heeft geweest is seeker,
gelyk in onse vorige brieven lange en uytbreedel.
is vertoont, doch de nu door UEd.le Ho: Ag: geordonneerde
en hier voor aangeraede equaliteyt der reductie
met die van Souratta sal nu geen of seer weynich
verschil meer geven want 3 3/4 p.r c.o per Sanngry
3 1/2 p.o de St. Thome, en 2 1/2 p.o de ribbekys is nu
alhier der en swaerder reductie als in Souratta,
doch om dat 't gout en silver somwyle wat op
en af gaat soo ist niet wel mogelyk die
dagelycxe veranderingen te volgen

D. Francq

Van Mallabaer dato P[mo] May A[o] 1682

De Francen en Engelsen die op 't Suyden Mallabaer mochten
comen ten eynde als in uEd[ele] hoo: a: brief vanden 15[de] gbre
Sr. Staat vermelt, sullen wy door Insinuatie en protestatie
trachten of te weeren, en van gelyken doen tegen de ragias
die de soodanige mochten geroepen hebben, ontrent
't Cochimse hoff of eygentlyk den Coninck sullen wy
geen feytelykheyt van wapenen gebruyken, maer 't beste
vande regeringe des Cochimsen ryx door een goede
directie betrachten gelyk tot noch na vermogen is
geschiet

Wegens de saaken van 't Cochimse ryk en bysonderlyk
Cranganoor als synde een frontier tegen den Sammoryn
is byde ragias van Tekkencour en Porca, noch ook
met paroins niets specials maer eyndelyk in generale
termen tot voorstant van haer eygen en 't Comp[ie]s recht
gehandelt, vermits die saaken wyt heen en beyde
die factien in alle de rycken te seer verdeelt syn, soo
datmen naauwlyx met ware persoonen spreeckt
of beyde de factien is't bekent, daerenboven is den
machtigen Coninck van Tekkencour, en den ragia
van Calicoylan vande Sammorynse factie, schoon sy de
Cochimse Coningen en princen voor de vaders van
haer huys erkennen, en daerom gehouden syn by oorlogh
of onlust de Cochimse syde te houden, want in dat
geval souden se om voorsz[e] redenen veel minder
als d'andere te betrouwen syn, en dewyl doch den
treves met den Sammoryn noch vyf jaren van
Juny toekomende was besloten, soo is te minder

noodich

Uyt Mallabaar dato 2:den May A:o 1682

noodich gevonden hadde gedachten op het schip of over, geven van Tranganoor te brengen, maer tot noch alles gelaten gelyk het gevonden is, synde de moeder vande prince Ramonno die als coninck van Tranganoor was geschreven onlangs overleden, en een ander in syn plaats uytgeroepen, om na verloop van een Jaer daer in bevestiget te werden blyvende Ramonno hier door nu te mede gerust en in syn huys op Tranganoor stil mede hertelyk synde, dat achten het nu onnoodich en ondienstich dat wy selfs van soodanige saaken souden opraeden, maer soo sy daer van roepen syn wy gereed om alles soo veel als mogelyk ten besten en tot de meeste rust te schicken, welcke oock luyst met UEdele Ho: A: order over een comt, raakende de twee artien int memorie vande heer van Rheede namelyk het 6e en 34e als mede 't geven van babba, en podlica is gelast nader te ontdecken, dat sal soo't wesen kan apart by desen of anders per den naesten aan UEdele Ho: A: overgaen, dewyl sulx desen brieff wat te groot soude konnen maaken,

Het translaat vande ordres over 't Cochinse ryke anno 74 beraamt door de twee voornaame tolcken Bartholomeus Vaas en Louis Tarspil in ons aller presentie nagesien en daerop ondervraagt synde verclaren datter expres en duydelyk genoemt in het Mallabaers geschrift staat

Soo der Erfgenamen tot de Successie in't rijck vereysschen geadopteert te werden, dat sulx niet als met consent vande Ed:e Comp:e sal mogen geschieden

[illegible]

Uyt Mallabaer dato Primo May A°. 1682

't welcke dan eygentlijk siet op het aannemen van een of
ander prinsen tot de successie int rijk sij 2e. 3e. 4e. 5e.
of 6e. prins die onder dese mallabaren de soo veele de
coninck werden genoemt, want daer een van dese
prinsen int lant gecommitteert werdt, die geniet de
coninckelijke eere, en gebruyckt ooke deselve authori=
teyt ontrent de saaken die hem aanbevolen sijn, sonder
'twelcke hij sich met de regeringh niet mach bemoeyen,
de successie leght inde memorie vand. E. heer van
Rheede dat sonder eenich tegenseggen op de naeste
prinsen voort gaet, ende dat noyt of immers seer
selden questy of dispuyt daer over valt, soo dat de
adoptie eerder plaats heeft wanneer soodanige naeste
geschikte prinsen comen te manqueren, en alsser
niemant uyt 't selve stamhuys daer de regerende
coninck van is voorde outste en naeste claerlijk
bekent staet by exempel vanden presenten coningh
van cochims stamhuys genaemt mooto davillee is
nu niemant meer over als den coninck en tweede
prins, nu schijnt het dat op 't gemelte fondament
den coninck van cranganoor Ramorimo tot derde
prins int cochimse rijcke is geadopteert, die soude
F niemant uyt ramorimos geslagt of stamhuys tot
de successie comen geraaken, maer 't rijk of de
croon comen aande 4e. prins Godormo, die van 't
huys Chialoor is, en die na hem de veel bekende
outste van dat huys is, soude hem sonder tegen
seggen succederen, doch dispuyt daer over synde,
souden een uyt dat selve stamhuys gecomen, of

aangenomen

F dan bij afsterff vande
de twee voorige tot
coninck naeste succederen
doch soude mede adoptie
sonde

Van Mallabaer dato 2mo May A.o 1682

aengenomen moeten werden, en daertoe dan mede de comp.e
wel gevallen verrijsschen doch voornamentlijck alleen
in dat Stamhuijs, 't welcke dan eenichste vande vier-
bekende cochimse huijsen ofte sustens kinderen sijn
soude, erfgename ofmaeckt, oimen quamen te manqueeren,
dan soude de eijgentlijke adoptie eerst recht geschieden,
op welcke en dierglijke wijse meest alle de mallabaarse
wetten en costuijmen dulpe indicatien en eerste uijtgangen
hebben, nae de Mallabaerse stijl soude het stellen
van een Successeur wel een oude Jongst aengenomen
off geadopteerden prins sien als opperen eerten, ofte die
tot de croon optreedt, want die en al dikken sijn tot
3.e 4.e of meer princen die sijn sonder tegenspreeken
daertoe gerechticht, Ja al was hij stom, dooff, en
geheel in capas, soo soude daerom die Successie niet
veranderen, gelijk aanden vorigen en nu presenten
Sammorijn noch blijkt, doch dan wert een vande andere
princen ofte een bequaem twee tot ragiadoor moor
gestelt, en die regeert dan alles, ende soodanich is
het ook in't cochinse rijk voor desen heen wel
gerondommeent geweest, want ten tijde als den
bequaeme ragiadoors moor waren, die met den
ragiadoor vand E. comp.e regeerden, doen sijn de saaken
redelijke wel belegt, ende veele moeijelijkheden
voorgecomen geweest, ende den coninck heeft in
sijn volle respect en waerdicheijt gebleven, maer
om dat wij niet anders conen sien of den coninck
wordt Perimbalen onder de hant genoechsaem
in dat officie tegen danck van alle lantsgrooten /

en

C Jan Mallabaer dato 2den May Ao. 1682 —

En ooke d'E. Compe., daer door blijft alles in soodanigen
verwarringe als de vorige brieven ten overvloede connen
betuijgen, ende daerom is onse betrachtinge te meer geweest,
en ooke noch om die goede en noodige orders te helpen
bevorderen, doch sonder Compes. authoriteijt en ontsach
daer in te betoonen (gelijke met den nagiadoor Allaothje
is geschiet) sal het niet veel mogelijk sijn tot das
goet voornemen te geraaken —

Hoedanich het met den aangehaelden ampfioen op Ceylon
gelegen is hebben wij uEdele hoo: ag: omstandich met
alle de notitien en extracten die daer van te vinden
waren in dato 11en Maart 1680 overgesonden, sijnde op
het register vanden 12en dito gemerckt met No. 29:
naderhant is volgens onsen brief vanden 30en Junij lo:
veel verder ondersoek daer na gedaen doch tusschen Sr.
Spilhardus voor en van wegen sijn swagen Sr. Marcelis
Boevius Zalr. en den coopman babba poenboe dispuijt
gebleven, dat 'tgene noch aanden Sr. Lieut. Devval,
en bijde erfgenamen van Capn. Nytten Zalr. waren
gepretendeert, door Sr. Boevius Zalr. most werden
uijtgekeert, sijnde niet mogelijk geweest nette
bewijs daer van te becomen en alles maer singulr.
of gebrekkelijk bevonden, 'tselve leert dat wij in
die saak weten, wie dien ampfioen binnen
de Maart vercocht, en hoemen voorts daermede
gehandelt heeft sullen uEdele hoo: ag: connen vinden
in het andermale extract van den brief door Sr.
Boevius Salr. den 12en Julij 1679 uijt Ceylon naer
Cochin geschreven dat almede onder de voors. papieren

is

Van Mallabaer dato D.mo may A.o 1682

is gebracht, ende dat d'e comp.e daer van niet heeft genooten, schynt deswegen soodanich belooft en geordonn.t gebracht te syn, waer van almede geen clare blycken connen vinden, of wy nu noch yets nader met de comste van S.r Speljardus van Ceylon sullen connen ontdecken sal dan mede uE d.le hoo: a: vanden g'advis.t,

Alles watter in s' comp.s saaken soo inde negotie als andere voorgevallen, en maar van eenige importe geweest is, heeft den commissaris met kennisse van rade gedaen, en daer van ook int dachregister aanteeckeningh laten doen, gelyk daer by sal connen blycken, bysonderlyk alsse over aangeraede goederen te disponeren was, welcke methode wy nu volgens uE d.le hoo: a: ordre soodanich sullen achtervolgen,

De 3650: lb Japans staafcooper per Schiedam anno 78 alhier op Cochin te kort, en in Souratta overgelevert, vert nu volgens 'bygaande extract en uE d.le hoo: a: ordre 't comptoir generael te laste gebragt, ten bedrage van f 1267: 5: 10: van gelyken soo ed.le ofte f 2400: -: - die a.o 72: 75: 76: en 78: door de respective heeren commandeurs Hendrick van Reede en Jacob Lobs, sonder uE d.le hoo: a: consent syn verstreckt, aande ordinaire leden vanden raad van Justitie alhier tot maecke gelden dewyle d'e persoonen die 't genoten hebben van hier vertrocken syn, de andere die alhier resteren vande Jaren 72: 75: & 76: hebben mede aangenomen 't selve soo op haer soldy reeckeningh als anders te voldoen,

Iwi

Van Mallabaer dato Pmo May Ao 1682

wie nu de gene sijn die d'opperhoofden van 't Jacht
Schielant hebben laten vertrecken sonder deselve te
belasten voor de 1268 lb: cooper die se aangenomen
hadden in Suratta over te leveren, dewyl 't op
Cochin te hort quam, is voor ons wat duijster, want
Sr van Lier Zalr was met 't selve schip overgecomen
om de administratie van Sr Berckman Zalr over-
te nemen, dat op 't vertrecke van Schielant noch niet
was geschiet, en het comt den administrateur naest
toe te setten en sorge te dragen of de cognossementen
voldaen sijn of niet, en nademen daer af van de
gecommitteerden of den packhuysmr te vorderen,
maer 't schip te laten vertrecken is eygentlijck des
commandeurs wercke, 't welcke d'heer Lobs doen is
geweest, den packhuysmr van dien tijt Jacob
Versteegh is overleeden, van gelijcken de Srs Berckman
en van Lier die sich niet connen verantwoorden,
soo dat de heer Lobs 't naeste bericht daer van
sone connen geven, wy souden om gemelde redenen
dito 1268 lb cooper uyt coops mede wel op 't comptoir
generael hebben gebragt, doch om niet te misdoen,
hebben best geacht sulx alleen open te laten, om of
het UEdle Ho: A: believen mocht sijn hier over-
einde nader ondersoecke te laten doen, om ons te
komen ordonneren, op wiens rekening deselve 1268 lb
cooper sullen moogen of connen brengen, 'tselve
mineraal heeft anno 81: alhier gecost 32 cochims
rd. van 24 fanums de 125 lb: ofte een picol
gelijck by 't contract van 21e february 81: blijkt,

de

Van Mallabaer dato Pmo May Ao. 1682

De weduwe vanden gewesen pachthuijsmeester en ondercoopman Jacob Versteegh Zalr. is door den fiscael aangeseijt datse de 362½ lb vermilioen uijt coops offe 326¼ rd: daer voor souws moeten betaelen de welcke daerop verbiedelijk recht laten antwoorden datse de penn. gaarn soude accompliseren maer nu niet bij gelde sijnde versocht nodich met het stellen van twee goede borgen te mogen volstaen tot dat sij bij requeste uEdle Hoo: Agt: die saake nader soude hebben vertoont / welcke verbiedinge, versoecke van een weduwe met vijf kinderen ende die niet rijcke van middelen versien is wij uijt veele redenen van uEdle Hoo: Agt: niet wel hebben connen weijgeren ——

Den Lieutenant Sigfriet en Secretaris Bellingh houden sich verplicht over uEdle Hoo: Agt: gedragen sorge tot het betalen haren soldij heeft die sij onder cautie de restituendo en met cortingh vande ordinarij acht per cto hebben gelicht /

De perfectie maer den Zadgen en ander noodich toestel tot den saagh moeten comen wij uEdle Hoo: Agt: niet houden derwijl gelijk voor mede is geseijt geen meesters of knecht hebben die ons van noodige daertoe dienstich onderrechten con, /

Den Matroos Jan Grijp van Middelburch is alreede na advenant sijn mede plictige gestraft, en is maer aan eene offe de naeste diverije schuldich bevonden, den loopas die den principaelen aanleijdt

van

Van Mallabaar dato 2=mo may A=o 1682 —

van die dieverijen was ende den voornaemsten dieff
selfs genaemt hendrick holthuijsen sijn geselver gebrant„
„ merckt en de eerste voor vijfentwintich en de
andere voor tien Jaren inde kettingh geklonken
en over ceylon beijde na de caap de bon Esperance
gesonden —

Den fiscael Johannes adam Stalburgh is alrede in
dat offitie bevestiet, en gaat de soldij weeghs vande
ondercoopm Samson, met noch een van Jan glas by gesien
alsoo die persoon met d=o Samson na batavia vertrocken
is —

De persoonen die hare verbeteringh becomen hebben
namentlijk den secrets, ballingh, matthys dircksz
Sonsbeecq beijde tot ondercoopes, en Jan Scot tot
vendrick blijven uEd=le hoo: a=e: verdiendelijk daer voor
danckbaer met beloften sich die eere en gunste na
vermogen door goede diensten te sullen waerdich —
maken, ende wy ons voortaan wachten geen twede
of verlengende versoecken voor iemant meer te
doen, als de eerste afgeslagen sijn —

Het is in alle onderdanicheijt gesprooken geweest buijten
ons verstant dat den langen peper sijn couverten na
Sumatta gesonden soodanich verwijtert en bedorven is
geweest als die aldaer bevonden is, want wy hadden
een matigen eijsch van dat goet voor anno 80: nijt
bengale gedaen 'twelck met 'sonderheijde jnlantse
Jacrtje de speelman de reijse met commende
krijgen op nagapatan was overgebleven, en doen
wy den volgenden eijsch met 'tgeen op nagapatan
was gebleven by na te gelijk hebben ontfangen,

doen

Van Mallabaar dato 2den = May Ao = 1682 —

doch is ons niet alleen boven die twee rijsladen
noch een partij van Ceylon toegesonden met versoecke
'tselve hier te vercoopen voor 't geen gelden mocht
dat wij niet conden doen om de geweldige overcropptheyt,
des die Ceylonse partij geen twee maanden in
ons packhuys gelegen hebbende met kennis vande
heer directeur de Bucquoy in Couvervoor is gedaen
om waar 't mogelijk die waare in Suratta te vercoopen
ende d'E. Compe. voor schade van't verder verderff
te bevrijden, maer van onse becomen quantiteyt
is niets versonden, doch soo wij vernomen hebben
sijns die oude partij van nagapatan na Ceylon
sijn overgekomen en 'tselve bedragen van't verlies
in Suratta gevallen monteert ƒ 345:-:-: des sijn
wij ongelukkich dat 't verdriet van andere ons
soo veel uyt Suratta is aangerekent, ende versoeken
dienstelijk dat uEd.le Ho. A. gelieven te geloven
wij alleen in soodanige en andere saaken niet los
offte onbedacht handelen, maer gaarn naer 't vermogen
onser plicht en uEd.le hooch achtbare gunstich
genoegen betrachten —

De Negotie op Vingurla en Canara daer van is op
sijn plaats en onder die namen int breede gesprooken,
en vertrouwen vastelijk dat het niet alleen op de
eerste maer ook op de tweede redelijk wel gaen
sal, soo wij nu de maer mogen betrouwen dat wij
haer soo veel als die portugiesen schadelijk connen
sijn schoon wij sulx niet of immers soo min als
mogelijk soeken te doen, doch van haer ook niet

gaarn

Van Mallabaer dato 2do May Anno 1682

gaarn souden vernoegdight werden, dewijl het daer voor
gehouden wert dat Canara om de Zeevaart en haer proffijts
wil alsoo wel in toom te houden is, als een vande Mallabaarse
Coningen, en soo langh als sij de E. Comp.e in haer lant niet
gelyk alle andere willen laten handelen, 'twelcke de gemaakte
contracten genoegsaam aanwijsen dat sij tot sulx gehouden
ende Coninginne soo wel als de meeste hovelingen daer toe
ook wel geneegen sijn, soo soude haer de vaart mede
voor een corte wijle niet sonder wel connen belet
werden, niet meer als 2 à 3: hovelingen sijnde, die om
haer particulier gewin d'Edle Comp.e soodanigen smaat
en cleynachtingh aandoen als voorseijt is, ende om
door de cortste weg in maison mede door te dringen,
daertoe sal somwijl een goede occagie waargenomen
connen werden, of anders van Mangaloor of over
porcenodacoil apparent wel een weg te vinden
sijn, soo de slappe regeringh van Colastry of de loose
mooren aldaer de weg en occagie door dat lant
langer mochten verhinderen, ende sal ook wel te
bevroeden sijn dat Alikana Chitty de macht over
den handel of s'Comp.s waaren niet en heeft of ons
daer in bepaalt, want dat lantschap is te groot
en daer in te veel vermogende coopluy die als 'twaere
maer weet bekent en aande gangh is, 'tselfste wel
sullen weten te betrachten, immers is onse hoope
en betrachtingh te meer daer na om dat de opgevoerde
waaren en besonderlijk de specerijen soo ongemeen
hooge prijsen aldaer hebben betaelt connende
Cananoor gel. UEdle Ho.e Ag.e wel notoir in allen
gevalle tot s'Comp.s packhuys en verseekert plaats
blijven om bij de bequaemste occagie de coopluyden

derwaarts

Van Mallabaar dato Primo Maij A.o 1682

derwaarts te trecken, en vande vexatien der wispeltuirige
Inlanders bevrijt te blijven, dat wij den Naijck van
Maisoer na sijn begeeren niet soo veele paarden niet
connen senden is hem duijdelijk aangeseijt en dat sulcx
maer selden bij ledige scheepsruijmte en als 't mousson
niet verloopen is soude konnen vallen, soo dat hij met
6. à 7. stux jaarlijcx tot soo goeden vrinst als voormelt
staat genoegh werdende, sich na alle apparentie al wel
wel te vreden soude houden, den Incoop vanden peper
werdt op Cananoor gestaakt en op Panany niet begonnen
'tgeen dat voorde Coopmansen moet ontfangen werden
sal tot den Incoop vanden Candamom ende den peper
om de tijt werden besteedt, sijnde den Candamom voor 't
patria nu gehouden soo veele in kisten gedaen als
bequaamst en na de costheijt des tijts heeft connen
geschieden —

Onaengesien onse gedaene beloften van den ed. heeren
voor 't candijl peper op Suijder Mallabaer te geven
die boven 't voldoen der contracten niet ten vollen
ingekomen maer manqueert daer aan op Coilim van
babba ponboe noch al een partij van ontrent . .
. . peper, des te meer genootsaackt werden om alle
Jaren correcte afreeckens met die Cranners te hebben
haer daertoe te dringen, want als wij de panden
sijnde gout en silver vercoopen willen die sij —
gestelt hebben, soo geven sij voor dat het van
desen of geenen Coninck of Prins is, die 't sich —
ten hooghsten belgen soude, dat sijne Juweelen vercocht
werden, en ondertusschen handelen sij met 't Comp.ies
gelt, en diverse dergelijke redenen meer die ons

voor

Van Mallabaer dato 2do = May Ao = 1682

voor desen geresolveerde om geen meer panden aan te
nemen dan hun noodsaekelyk te wesen, doch om hun in
deesen mede soo veel moderatie te gebruycken als
mogelyk soo, sullen van den coopman Ciendorius die
groote contracten moeten aangaan niet meer als een
pant van 500: / 1000: / à 1500 rd: aannemen anders en
soo het opde wyse als het den commissaris op syn comst
gevonden heeft voortgingh / soo soude een gaave admini-
stratien daer aan alleen werck genoech vinden /

T is nu mede staande de jongste contracten gebleecken
dat wy deese seer nydige en styf sinnige menschen
selfs door haer eygen intrest niet hebben connen doen
syn doen treeden of een geselschap formeeren van voor-
name cooplieden gelyk op Cormandel en op Nagapatan
geschiet, want haer groote hooghartigheyt / wantrouwe /
gierigheyt / en dergelyke gebreeken meer, stooten alles
weeder om, wat wy ten goede daer in hebben gesocht
te vorderen, het manqueert weele ook aan capitael
soo dat om effen weeg, niet haer te maaken, en soo
veel als mogelyk te houden gelyk voors.: nu een
vasten prys op comp.s coopmanschappen denckken te
stellen, om deselve hy met peper of contant te
betaelen, ende den peper hun op een redelyke prys
te setten om door ons half met amphioen en half
met gelt betaelt te werden, om dan een yder 't sy
inlanders, St. Thomees, Christenen, braminees, moors
&c. aan te cundigen en toe te laten om met 50: 25:
of ten minsten 20: candylen peper, gelyk deselve
in voortyde met soodanige partyen uyt 't lant
comen aan te neemen, en het ront te betaelen

Mits

Van Mallabaer dato Pmo May Ao 1682

mits deselve verst taxerende; sijnde van opinie dat op
dese wijse meer peper sal toevloeijen als met de groote
vaste contracten, die de coopluijden doch op het lest laten
aencomen, sonder sekerheijt offse voldaen sullen werden
of niet, en ons ondertusschen de handen gebonden blijft
om bij bequame occasien ontrent andere ijets te doen,
de welcke den peper dan te niet dan te meer soecken
te sluijcken, en of d'E. comp.e mocht veel lust om soodanige
coopl.s te contenteren soo souden in dat cas na alle
apparentie doch niets te vinden sijn, en dewijl de
prijsen voor een tijt vast staen sullen, soo is niet sterck
te duchten dat de coopl.s malcanderen veel hinderen
of ondercoopen, en inde waerde vechten sullen, want soo
den peper maer een weijnich duijrder werdt op d'eene
tijt soo laten de vaste contractanten den incoop int
geheel steecken, waer door dan den peper te meer
over lant vervoert, of anders almede gesloocken werdt,
ende soo dan tot minder toevloeij vanden peper en
accommodatie der St. Thomas christen coopluijden
in Teckencour naest aende stadt Cochin een banckesael
of pannedacke en tonne minder packhuijsie noodich
werdt bevonden, dat sullen wij dan om den Coninck
van Teckencour niet alleen maer oock die van
Berkencour te caresseren (aldoo die mede sulcx
versocht heeft) met geen cleijne moeijten en costen
almede connen doen, ende op die wijse niemant
uijtsluijten, maer een ijder occagie geven tot den
handel, sijnde hiertoe gelijck voorsz. genootsaeckt
om met alle de coopl.s effen [illegible] te maecken
ende den Coninck van Cochin mede int stuck
van sijne tollen te vergenoegen, die noch al veel

pretendeert

Van Mallabaar dato Pmo May Ao 1682

pretendeert, welcke eenen mede in 's Comps cassa
tot affreeckeninge van sijn hoochts debet moet comen, tot
welcke vereffeningh de cooplieden staande haare
contracten niet te bewegen noch te brengen sijn
geweest, als wetende in cas men haar daar toe dringt
tot afreeckenen en betaelen, het heel den geheelen
handel te laten stil staen, en duijsenderley uijt-
vluchten te vinden tot dilay, onde dieshalven hebben
ook op diverse tijden aan den coninck moeten beloven,
dat na 't eyndigen deser contracten een middel soude
beraemt werden om haer in het afreeckenen en betalen
den koning genoegen te geven, ende wellen ooke hoopen
en vertrouwen dat door voors. manieren sich wel
andere en goede coopl. sullen op doen, die selver de
waaren nae de bovenlanden connen en mogen opvoeren,
gelijk dese snoode braminse coopl. niet en doen
maar luij en ledich by haare packhuijsen blijven sitten,
tot dat de pattemars of andere cooplieden uijt 't lant
haar de goederen comen afhalen, en haare winsten,
gelijk als slapende thuijs brengen, welcke pattemars
selfs almede sullen werden aangesocht, gelijk reets
door discours geschiet sijnde, sy groot behaagen
hadden uijt voornemen om met haar selfs te handelen,
des vertrouwen dat den handel met de vereijschte
opmerckingh en voorsichtigheijt op dese manier immers
voor een tijt tot een proeve en tot dat de afreeckeninges
gedaen sijn wel gaen, en deselve methode in UEdele
hooch achtbare mede niet mishaagen sal, sijnde
nu doch het mouson verloopen, en 5 à 6 maanden
voor handen om dese saake in te wercken, en soo wy
hoopen

Van Mallabaer dato Pmo May Ao 1682

koopen goede quantiteijt peper toevloeijen sal, of nu
dit selve mede op porca, calicoylan en coylan sal te
practiseren en noodich sijn sullen voort naeder moeten
ondersoecken, en 't beste in 't werk soo veel als 't anderen betraghten,
gelijk verhoopen dat uEdle Ho: Ag: ons gerustelijk sullen
toevertrouwen, den prijs vanden peper sullen met soodanige
specie van gelt sien te bedingen als wij meest in
voorraet en gereet in onse macht hebben, waarmeden
deselve te beter nade rechte waarde sal connen
ingekocht en in factura gebracht werden, sijnde in hoope
dat nu in plaats van 46: wel 50: candijlen peper of
daer ontrent voor den candijl ampsioen sullen connen
bedingen —

Dewijl de 1500 kisten coper boven 't Suratts cargasoen
in deselve is gebleven en tot wingurla overgebragt
soo heeft inden bodem geen meer peper dan voornoemt
staet connen innemen, sijnde het merendeel van
onsen eijsch uijt Souratta pr. converen jongst
ontfangen, except den cattoen die met 't een of 't ander
schip alle dagen verwachten —

Wegens het sterfhuijs vanden coopman Jacob Chandevene
Salr. is na 't patria dubbelt soodanich geschreven
als inden brief vanden 27e gber onstandich blijkt
en bij 't aparente registen sodanige papieren daer
van overgesonden sijn, en nu mede tot speculatie aan
uEdle Ho: Ag: gestelt werden, ons daer aan eerbiedelijk
gedraagende —

Den coopman Robert Lindsaij ende den sergiant Hans
Jurgen taxant versoecken eerbiedelijk dat hare soldij
reekee: herwaerts over getransporteert mogen
werden —

Van Mallabaer dato 2.do may Anno 1682 —

werden, ende wat persoonen onder dese cust Canguadoren
mede op lose reecqs loopen sullen de memorie nu aan
d' E. Bornezee van hier afgaende connen werden gesien
om of haere vaste leecken mede connen overcomen /
gelijk verbiddelijke versoecken dat door uEd:le hooch
achtbare beide geschreven mach —

Den Boeckhouder Jacob wilcken die sedert anno 59: hier
ter custe en van a° 74: tot heden op Canara is —
geimployeert en van a° 71: de qualiteyt van
boeckhouder met f 30: ter maent heeft becomen
versoeckt nu volgens sijn overgaende requeste om de
qualiteyt en gagie van ondercoopman, synde een nuchteren
persoon ende onder de Inlanders soo hier als op —
Canara wel ervaren en bemint, des sijn versoecke
met dese onse voorschrijvinge gaern hebben geadsist.t,
en hy en wy uEd:le ho: a:: believen daerop sullen
afwachten —

By onse jongste geleyde letteren vanden eersten deser
is uEd:le ho: a: geadviseert dat wy hier naer den
doot van te veel Sergianten sijn verlegen des
met die occagie een, en nu noch eenen genaemt
obre philips hebben geliccentieert te vertrecken
synde dese persoon met de jongste militairen her,,
waarts overgecomen, ende hebben hier in ontrent
vier Jaren geene tot die qualiteyt gevonden —,
soo dat vertrouwen hier aan wel te doen —

Den Coninck van Cochin onsen Dienst tot mainteinue
van 's Comp:s recht en Jurisdictie over de Christenen
vernomen hebbende heeft ons van Jimpanicoude
op de Sammorijnse grensen door den ragiadoor Reynd
laten

Van Mallabaer dato 2do May A^o 1682

laten versoeken dat den persoon die hij tot hooft den
vissers had gestelt geen opentbare afronten ofte straffe
mocht werden aangedaen bekennende dat hij een abuys
daer in begaen had, wijl welcke insicht van den coninck
al voor 't becomen van dit versoeck bij den selven
geapprehendeerden Francisco geen andere straffe
hebben opgeleijt als dat hij nojt tot eenige offitien
of waerdicheijt sal verheven werden maer sich als
een gemeen Mocqua sal moeten houden, dewijle hij niet
eist tegens s'coninx respect sich door een verkeerden
weg in dat offitie hadde soecken te dringen van
Calicoijlan hadden wij gehoopt U Ed: hoo: achtb: de confirmatie
van het verhandelde met den overleden coninck
noch bij desen te adviseren, doch vernemen nu van die
gecommitteerde d.d. Jonktys en Spilhardus datter
eenige dagen souden manqueren eer sulx geschieden
mach, vermits den Raive van den prins uijt 't Stamhuijs
van Pexetalie, of atingen, begerende de bevelingen
ofte de ordinaire schenckagie die jaerlijcx ontrent
f 1100:-:- bedragende, dewelcke al eenige maenden
verleden moste gegeven sijn, versekerende die
voornaemste regadoors dat het aende ondertekening
te sijnen tijt niet manqueren sal, doch dit coninck
niet anders sien of is al veerdich gericht om dan noch
al ijts meer te begeeren en voornamelijck om
pexetalie van sijn gemelde voornemen tegens Calicoijlan
te diverteren, welcke coste voor s'coninx intrest
en om de rust te betrachten best sijnde, soo sullen haer
in het doen der ordinaire schenckagie de maat noch
al wel meten om of het hart tot overtuijginge

mocht

Van Mallabaar dato [illegible] may Ao 1682

moet strecken, doch by opcomst van verwijderingh bissken kan en perctalie ons echter daer mede gants niet of immers soo weijnich moeijen als 't mogelyk sal syn —

Van 7ber 81: tot 21o maert 82 syn coylan gepasseert en aldaer de costingue van een fa. ragia betaelt voorde volgenden aneelk —

2723: groote packen van porca
2362: dos van calicoylan
538½ — van Coylan

5623½ groote packen samen

bijde ingelegde post raakende 't comptoir generael blykt dat in persia ervich kan is uytgevonden daer men eenige naardenmerk meende te cort gekomen te syn, en op de — scheeps hoofden haer regress was gesteet, en dewyl ' t comptoir generael in persia daer voor ter somma van f 73: 11: 5: is gecrediteert, soo is 't selve hier daer voor en om do hoofden verder te ontlasten gedebiteert

Gelyk byde resolutie vanden 19en tot den 29en decemb: verleden getrocken blykt, soo syn de vaije de collegies vant sobarts werven, in politicquen rade allien op cochin coffie gegeven aande onderkooplyden pieter vande koiter, en Jan Bastiaensen Cleyn als de naeste daertoe synde, en in Justitie naat de pr. Luitenant Sacharias swart, en onderkoopman Adolf Bassingh met vertrouwen dat sulx op de wyse in do resolutie vermelt +i UEdlen Ho: Ag: niet misdagen sal —

Den 4en april is de cat mederkrost met rys geladen hier na ceylon gepasseert, en gistheren comt hier mede

met

Van Mallabaar dato P=mo May A=o 1682

met gelijke ladinge 't Jacht Negombo, 't Fortuijn lad op
30. à 35. lasten na mede sijn rijsen vol, soo dat de ciwit
,,caat en Tinnequilemale den 21=e april noch met ten gevult
werden, daertoe den gesant Somaijen en den coopman
Eustnaijcke voornoemt souden wesen van Sr. Lindsaij
na 't hof geweest en weder afgecomen waren, doch
dewijl 't soo laat in 't mousson was ende gemelten
contractanten absent waren, soo heeft den Sr. Lindsaij
gelijke voor desen door de hofs coopluijden reede niet
gedaen was [illegible] de canarase coopluijden
eijgen rijs vaertuijgen in beslach doen nemen, die
gemelt lagen en uijt liepen om met de leste of derde
portugese caffila na goa te varen, dat den capiteijn
moor vande portugese armade sich heeft aengetrocken
ende daer over geprotesteert, gelijk het translaat
by desen aanwijst, doch den coopman Lindsaij heeft
daerop soo ons dunckt redelijk wel in materie
geantwoort, en eenichsints gecontraprotesteert dewijl
de portugesen drie van die vaertuijgen die wij in
arrest hadden hebben weten met haer te nemen gelijck
die twee geschriften uEd=le hooch achtbare couvert
aanwijsen, ons leet en seer vreugdelijk sijnde dat
wij vanden gesant Somaijen en Eustnaijck (met welck
't contract op de naam en volgens den dwange van
't hoff, is gemaeckt) soo seer vernoegdelijckst vanden
't is echter te geloven dat se nu met haer afcomst
geen ordre en vermogen hebben mede gebracht, en dat
nu hoe wel vrij laat den rijs noch bekomen sullen,

De

Van Mallabaer dato Primo May Ao 1682

De Canarase Coopluijden van wien de rijs is aangeslaagen sullen wel te contenteren sijn, en willen ook vertrouwen dat de portugesen sick met 't becomen antwoort vordere voldaen sullen houden, wat ons hier van verder moght voorcomen werdt uEdle Hoo: ao: per nader occasie oderbiedere geadviseert, ende om desen bodem niet op te houden — waermede dit packet over Ceylon tot uEdle Hoo: ao: over-gaet, sullen hiermede &ca, onder stont Edle hooch achtbare gebiedende Heeren uEdle oodtmoedige eer, en trouwschuldige dienaeren, en was geteekent M. huijsman, gelmer-volburch, Arnolt Schlöster, Jan Reijnst, hans Sergfriet, JB Cleijn, en A Bassingh Secrets: In margine, Cochijn adij Primo may ao 1682: —

Aan d'Edle Heer Gouverneur Generael
Cornelis Speelman ende d'E: Heeren
Raeden van Nederlants India —

Edle Erntfeste Hooch achtbare
Manhafte wijse voorsienige
Seer Genereuse Heeren —

Edle Hoogh gebiedende Heeren

raeckende het 6e articul uijt de memorie
vanden heer hendrick van Reede tot
draeckestein den 17e maart 1677 —
aanden heer commandr Jacob lobs Elvent,

Om op dit articul volgens de nader ordre van uEdle
Hoo: ao:

Van Mallabaer onder dato Pmo May Ao 1682

hooch achtbaer in dato 1sten november Ao. gegeven om,,
standigen te seggen wat daer van de waerheyt is,
ende wat daer in door den tyt van nature verandert
moet werden soo seggen met alle schuldige eerbiedicht,

Dat dit articul principalijk schijnt te spreken
vanden Coninck van Calicoijlan, die en den Coninck
van Trevancoor eyndelijk aande Zeestranden d'eenige sijn
die vrijwillich de contracten met d'E. Compe hebben
aengegaen ofte niet in verbyndingh met d'E. Compe.
geweest sijn daer van weet geseyt datmen haer tot
de vrijwillige beloften wil dwingen, ende geen
handel toelaten selfs op plaatsen buyten Compes gebiet,
ende daer voor haer misnoegen hadden, 'tSal in Compes
oude boecken en brieven vande Jaeren 1633: 1640:
en 41: en daer voor connen blijcken dat den handel
in peper &a. te deser custe op Cananoor, en Calicoet
voorts mede op Calicoijlan eerst schijnt begonnen
te sijn en dat den Porcatter doen al 'sCompes vrient
geweest en aensoecke tot den handel met d'E. Compe.
gedaen heeft, met beloofte om alle den peper uyt
sijn lant aan d'E. Compe. te leveren volgens het geene
den Commandeur Jan dirckz. Galen 4:e februarij
1643. aan pieter Sibrantsz. groot bij Instructie seijt
namelyk—

Den Coninck van genoemde Porcatty is
met den Portugeesen in vyantschap vervallen,
'twelcke wel licht een oorsaak is geweest
dat hij bij sijne missive van verleeden
Jaar assistentie bij d'Ed. heer generael
schriftel. versoect heeft presenterende

sijn

Van Mallabaar onder dato 2do May Ao 1682 —

sijn lant voor ons open te stellen, met aanbie„
„dinge van alle sijne peper tot redelijcken
prijse aan d'E. Comp:e te willen leveren &a.

Maer hoe slecht het door den tijt met den handel van
Comp:s coopmansz:e bij den tegenwoordigen tijt gestelt
is geworden, werdt apart tot curieusheijt en speculatie
van UEd:le Ho: Ag: bij seeker extract om de geheelheijt
nevens desen gevoegt uijt welcke voorsz:e onkrade
rede is af te nemen dat het de vorige coningen van
Calicoijlan niet alleen sijn geweest gelijk hij of den
presenten regia hier inwelt die d'E. Comp:e plaats
en handel op dese cust heeft vergunt, maer
veele andere voor of met hem te gelijk, en dewijl
d'E. Comp:e aen dat rijk van Calicoilan wel meest
de penningh gegunt, en veele vrientschappen en
geschencken gedaen heeft, waer door dien coninck
en rijk veel meer als andere aan d'E. Comp:e verplicht
is, als daer door groot en machtich geworden sijnde,
soo kan hier uijt genoegh blijcken dat de vrijwillige
gedaene beloften om die nedemen tot sijn eygen voordeele
sijn geschiet, en waer van hij de profijten lange jaren
genoten hebbende, soo is hij na ons oordeel ooc verpligt
sijn beloften mede na te comen, of d'E. Comp:e bij gebreke
van dien gerechticht om hem daertoe te dwingen.

nadenckent sijnde deese contractbreuken vermindert
in en ontrent den tijt dat de meeste contracten
op Mallabaer sijn aengegaen, ende gelijk op d'eerste
antwoorde van dit articul is aengeweesen dat de
Calicoilanders (gelijk nu meest alle de Mallabaers
meer en meer beginnen te doen) sterck in toebacke

en

Van Mallabaer onder dato 2den may Ao 1682

en andere vreemden op Jaffanapatnam en Manaer handelen
en dij selven ao passo den commissaris op Ceylon sijnde
hebben bekent, dat het den faveur is, dewijl sulx
aande eijgen lants Inwoonderen aldaer cunde gegunt
worden, soo genieten niet alleen de cooplieden, maar
selfs den coninck van Calicoilan door de tollen van
dien handel in haer lant goede voordeelen, soo datse
reets eenige jaren in 's Comp.en jurisdictie selfs
sijn en als noch werden toegelaten, en ooke op de
custe van Madure, Negapatan en Cormandel
handelen, doch eenich sints bepaelt, wij connen niet
sien dat eenich bijsonder ofte groot ongenoegen over
'tgeene present in gebruijk is werd gevoet, of
dat daer uijt eenige naemwaerdige swaricheijt
sal ontstaen, want dewijl ons van verscheijde
cooplieden reets 5000: fan.s ragias 's jaers is
geboden om de pacht vande passerende arecka
op Ceylon onder haer te mogen hebben, soo blijkt
daer uijt datter selfs geen sonderlinge werck of
afkeer werd gemaakt vande costume die daerop
nu is in gevoert, —

T is seeker datter geen oorblasers in dese landen manquerende
van Europeen toepassen, papen, en andere Jae selfs
eenige Inlanderen die 's Comp.en doen bij de lants grooten
hatelijk soeken te maken, maar dewijl alles
in soo lanckdurigheijt door blijft als tot noch soo is
daer aan te presumeren dat 'tselve weijnich cragt
of schade aan d'E. Comp.e heeft gedaen als eijndelijk
dat de sluijckerijen door 't voorsz.e en 't voordeel

das

Van Mallabaar onder dato D:mo May A:o 1682

dat de lantsgrooten of andere regenten daermede waeren
te doen wat crachtich is gepleeght, ende alsnoch niets
geheele nagelaten werdt, van de schoone beloften tot
groot gewin aan de ragias is ons tot noch niets anders
te voren gecomen als over twee Jaren of daer ontrent
door d'Engelse en hare dienaren aan de vorstinne van
Atingen werdt gedaen, en waer van sedert niets meer
vernomen is —

Den ragia van Calicoilan en sijne hoovelingen hebben
sich in verscheyde occagien seer onredelyk tegens
d'E. Comp:e en hare ministers aen gestelt gelyk —
A:o 59: of 60: ontrent 't veroveren van Ceylon waarmede
d'onse tot Calicoilan swaerlyk gedreygt en in groot
gevaer geweest sijn van doot geslagen en 's Comp:es —
goederen geroofd te werden, dat en 't Ambarquieren
van 's Comp:es goederen al vele geschencken en gelt
aande selve hooft moeten costen en wij nu noch
een claer exempel hebben aande onlangs in questie
geweest sijnde 5000 fan:m ragias die om deselve
oorsaake waarmede waren afgeperst 's Comp:es
opperhoofden de S:rs Swaerskrunck en Francois de
Haze Zal:e die directeur in Bengale is geweest
sijn almede ontrent die tijt van Calicoilan seer
smadelijk verjaegt en mosten naer Carnaplij
bij den ragia d. Marta vluchten en aldaer den handel
drijven, doch waeren de Calicoilanders uyt ontsagh
voor d'E. Comp:e blijde dat d'onse op hare ernstige
beden en versoeken weer om quamen, anders souw
dien Coninck en dat rijcke na alle apparentie haer
vaert en voordele ter Zee quijt sijn geworden,

gelijk se

gelijkso. om die snoode actie seer wel verdient hadden,
hoe menichmael is het afschrapen vanden peper in
's Compes bodems wel een tamelijk schillen en slijkheden
genoechsaam met haere kennis toegelaeten, hoe —
geraeckt voor te staen, onaengesien houdende de Ed: Staets
prompt daer voor is betaelt op dat het niet soude
geschieden, en dergelijcke meer, welcke dingen
andere die door 's Compes wapenen gedwongen sijn noch
soo grof niet hebben gedaen, en of dan de soodanige —
niet neffens misnoegt connen wesen dat se geen —
meerder, meer favuer genieten als andere, dat sullen
wij met schuldige eerbiedicheijt gaerne aen UEdle Ho: Ag:
wijsen oordeel laten ende wachten voort vande vaart
en 't bedrijf des Sammorijns op dit subject souw connen
gesegt werden ons eerbiedelijk refererende aen 'tgeene
daer van inden nu overgaenden brief van datum primo
May staet aengeteekent hebbende op 't besondere artle. niet
meer bij te brengen hebbende, dewijl vanden coning
van Travancoor niets te seggen is, soo sullen overgaen
tot —

Het 34ste Articul vande voorsz memorie —

Op des commissaris aanwesen tot Ceylon en d'visiten
der coningen van Calicoilan, Tekkencour, en Porca
noch in andere occagien is soo grooten ongenoegen onder
de lantsheeren niet bespeurt noch ons oijt te —
voren gecomen als in dit articul werdt aengewesen
dat de restitutie vanden andere die op Madune
was aengeteekent meest vande cooplieden schoot
en door d'coningen door deselfs aenmaningen daer
over

Van Mallabaer onder dato P:mo may A:o 1682

over mede al dickmaels en ernstig is geschreven en
sollicitatien sijn gedaen is bekent, en dat daer over ook
wel eenig misnoegen op calicoilan is gevest, doch
anno passado is de vergoedinge daer van los Zaen genoegh
geschiet, de pretentien vande vergoedinge is in onse
letteren vanden 24:en maert A:i aan uEd:le Ho: Ag: vertoont,
mede door babba podlica, en Ramanena als andere op
ceylan bekent, dat niet d'eerst meer als 't swaere —
costende door de pretendenten was geargueert, waer
om ook haren vollen eysch niet is voldaen, doch of
de somma van 't gerestitueerde veel grooter is als
op tuticoryn was ontfangen, sullen de negotie boecken
van dat comptoir ende nu overgaande post vande
gemelte betaalinge connen aanwysen, eyndelyk sijn
de vereeringen aande ragias van calicoilan en porca
en haere hovelingen boven die somma verstreckt
en tuticorynse reductie van 10: madurese fanums
noch swaerder gevest als 5 fa:en ragia naden couns alrier,
ende antwoort op het 14:e articul in dese selve —
memorie vanden D:en heere van reede waert mede
verbeeldelyk vertoont dat de swarigheden over dit
point soo groot niet sijn bevonden als aldaer staen
aangevoerd sijnde, blijkende tot noch aan 't onderhouden der
contracten na haere wijse, ende dat by eenige d'oude
verbonden sijn geconfirmeert en geventiveert dat se
deselve alsnoch van waerden houden en by monde nu
soo veel exactie en gout hebben als d'onse —
ondernehmende vainden, datter door de slingerhijt
eenen nu en dan wel yets tegen gedaen werd —
is meer uijt indiscretie van expont geven als datse

daer om

daernae de contracten te niet, of sich ongehouden souden achten deselve na te comen; het is mede genoech gebleecken dat geene Mallabaeren soo conscientieus sijn dat se om haer voordeel te behaelen geen- sints tegens haere contracten souden doen, en daernae ook te meer is geschreven dat d'Ed. comp. deselve sal moeten mainctineeren; bij de Inventarissen door expresse gecommitteerden weckens op 't laeraellen eenigen goederen bes. en die op Cochin origineel gelaeten sijn maer in copia authentyca na Ceylon apparent ook na Batavia gesonden, soude connen nagesien werden offer op Madure yets daer van is verduystert, en twelck den Commandeur Huysman verclaert aldaer noch ook hier op Mallabaer noyt geloont noch vernomen te hebben, ende sijn de opgiften vande voldaene cooplieden met de Cochinse notitien meest of genoeg seer na bij over een comende bevonden, na datter bij de venditien vande vercoopen op Madure vande aengehaelde goederen gecomen is, soo cander ook niet bijsonders na d'eygen opgift der pretendenten gestolen of anders wech geraakt sijn ——

Ontrent den Vooght over heden Calicoilanden coningh is op de visite vanden commissaris genoegh gebleken datmen de Calicoilanders doch vele moeten en als noch vele can betrouwen namelijk soodanich als men alle Mallabaren vertrouwen mach, doch dat de listige schraepsucht vanden presidenten ragia veele dingen tegen de redenen niet vaerde heeft, met beloste ontrent de Cooplijden, 't afscroopen vanden pepen en ontlaten van fluychtelingen gelijk voorsz., dat is

vienden

Van Mallabaer onder dato P.mo May A.o 1682

eyndelijk een bewijs hij noch al meer sal trachten te
scrapen door sijn dwingelandijen soo hij daer in niet
voort legen gegaen, want soo't om eenige andere redenen
geschiede soude hij sich wetens niet eenige honderden
fan: vande coopluy op afcortingh vande peper hoeven
en door d'onse met 100: pagoden liberaliteyt op cortingh
van 't geboorne canneel geet niet laten vernoegen, sijn
verleende ola om 't geene bij den overleden coninck soo
gestaen was te sullen herstellen, is mede een claer
bewijs dat het hem principalijk om gelt ende
1000: fan.en ragias die beloofft waren te doen is geweest,

Wat de roovers belanght duncket ons onderworpens van uEdle
hoo: a: dat tusschen ter custe noch veel min op madure soo
danigen reductien niet te nemen is gelijk in dit
articul werd aangewesen als d'onse anders maer een
weynigh op hoede en voorsigtich sijn —

In het 36: en 37.e articul niet hare antwoorden op
deese memorie werd mede int breede van dit poinct
en 't bewaeren vanden arreste te lande gesproken
van gelijken inde brieven nu twee à drie jaren
aan uEdle hoo: a: afgesonden soo dat wij hier van
nu niets meer weten bij te brengen —

Wat belanght 't geene vand' coopluyden babba en
pedicarre in generale termen bij den ordre van
dato ult.o april 1681 is geseijt, daer van is te
vooren in dato 11.e maart 1680: en inde verdere
afgesonden brieven aan uEdle hoo: a: breeder gesproken
alsmede inde antwoort op de memorie vande heere
van Reede op het 63.e articul waer in 't volgende
staet vermelt ,

want

Van Mallabaer onder dato P=mo May A=o 1682

want dat de Coopluijden selfs (verclaert babba
en poelicare) en door haer toedoen peper en
oock amphioen gesloocken en vervoert hebben
dat is door 't algemeen seggen op dese cust
genoegh bekent

poelica heeft sulx apart aanden Commandeur mede
genoegsaem geconfesseert met bijvoegingh dat hij
nu daerom expres met babba niet meer wilde te
doen hebben, om dat hij sijn oude gebreecken niet souw
konnen nalaten &c., verder werdt de schoon soon van
d=o poelica nu mede beschuldicht sich met het cannel
sluijcken op calicoilan te bemoeijen, 't welck volgens
schrijvens van Coijlan bevonden is poelica selfs niet
aan te gaen

Bij een seeckere verclaringe aan uEd: Ho: Ag: gesonden in
dato 12=e maart 1680 op 't Register met N=o B: geteeckent
blijckt dat babba den peper aan d'Engelse in het
Sammorijnse district had vercocht en ook amphioen
van daer naer de Zuijt had gebracht, met de lant
vorsten van Cranganoor af tot de Caap Commorijn
toe sijn de contracten specialijck inhoudende dat
alle den peper aan d'E. Comp=e moet werden gelevert
en door niemant anders, noch ook cannel moet werden
vervoert, en geen amphioen aangebracht, nu sijn
dan de Coopluijden niet alleen als onderdanen van
haere Coningen, maer ook als vaste Coopluijden
van d'E. Comp=e volgens haere aparte contracten
verbonden den peper aan d'E. Comp=e te leveren, en
hebben ook amphioen van d'E. Comp=e bedongen gehadt,
die se niet alle afgehaelt noch den peper hebben
willen

weesen voldaen hebben, off sij deshalven dan niet schuldig
en strafbaer sijn als die peper en willen van hier uijt
voeren en wederom amphioen aenbrengen laten wij gaern
aen uwEdle hoo: a: wijser oordeel, onder datse geen
goederen ter zee mogen vervoeren als met speciale
consent en onder s'Comps paspoort dat is een gewoonte
van outs en geduerent geweest van't begin deser
conqueste, soo datse haere goederen sulke buijten
consent ter zee hebben vervoert al mede gesloocken
hebben, ten minsten uijt haer eijgen hoofde niet gequali-
ficeert sijn geweest, sulx vrijelijk te mogen doen,
wat schaade nu daer uijt inden handel is ontstaen
en het seer quaet exempel datse aan andere daer door
hebben gegeven, bestaet maer in speculatie, en can
niet wel geweten werden datse de peper tollen
vanden Coninck van Cochin die sij seer wel wisten
dat aan d'D. Comp. most werden voldaen, een langen
wijle onder haer behouden en ten deele aende Coninck
verstreckt hebben is mede een machinatie tegens d'D.
Comp^e. want deweijl sij sagen dat op die invorderingh
niet seer nauw wierd gelet soo wisten sij echter
seer wel watse daerin verplicht en gehouden waeren
te doen; Tot [illegible] en [illegible] sijn de tollen vande
amphioen en vanden peper verdubbelt geweest, en
sulx sonder s'Comp^s kennis na 't bericht en alle apparentie
door Babba soodanich bestecken om den amphioen die
hij ter sluijk aenbracht niet te ontdecken, waer om
ook een expresse beveelingh is gedaen, om 't selve wederom
op den ouden voet te brengen, gelijk wel belooft is,
maer ~~dat~~ waert de coopluijden in het heijmelijk ontrent

de

Van Mallabaer onder dato Pmo maij A° 1682

de Coningen doen is seer beswaarlijk te ontdecken, ende
of dit snoode volck op dusdanighe wijse inden beginne de
Comp.s ministers mede niet bedrogen hebben is van specu-
latie; want het is inder daet waer dat de Luijden lans
hebben van ijder candijl van 500 lb peper 8 à 9 nagias
ofte ontrent twee rd.s vande coopluijden genieten
en nochtans willen sy het de naem geven dat d'E.
Comp.e wel vrij is, dat wij daer voor niet connen
aansien, maer vertrouwen wel eer dat dit een
dubbelden of een minister onder halven wel is en
dat te vonden doen den ~~peper~~ om 15 à 16 rd. gecocht
wiert maer half of 2/3 daer van is gegeven, doch
het is niet wel mogelijk achter de seeckere
waerheijt van soodanige saecken te comen dewijle
hij (gelijk d'Ed.e heer van Reede in de hier gelaten
memorie mede aanraedt) twee heijmelijke belangen
ofte intresten soodanich weten te bedecken datmen
tot deselve niet licht can penetreren, waer uijt
dan oock te meer gesustineert can werden, dat de
Coningen en coopluijden (in schijn van partijen) echter
heijmelijke vrinden en met een en het selve intrest
ingelaten sijn, ende wanneer sij iemant voor hebben
die hij vreesen dat hare in soodanige saecken soude
hinderlijk wesen, gelijk de residenten opde comptoirs
de hoofden der buijten plaetsen, den nagiadoors,
de tolken en soo voorts die weten sij seer ~~listi~~
listich met valsheden te becladden, om waer 't
mogelijk vande soodanige te een ontslagen te
raecken

Van Mallabaer onder dato 2mo maij A:o 1682

raecken, en dewyle de Coningen op voorsz:e wyse
en door de Contractagien al groote voordeelen van d'E.
Comp:e trecken (: datse van andere natien veele licht
soo niet souden connen doen :) soo connen te vinden sien
datse niet eenich groot ongenoegen, tegen 's Comp:s doen
ingenomen souden sijn, soodanich babba ponboe nochal
veele inden handel op ponany met de mooren in
ampheoen &c:a dat sullen uE:dele hoo: a:e uyt de bygaande
extracten connen bespeuren, sijnde niet geheele buyten
apparentie dat d:o babba die nu op calicoilan en oock
hier op Cochim by de meeste Inlanders en coopluyden
seer gehaet, ende het ook hem aen capitael manquerent
om soo veele dingen te gelyk waer te nemen, als hy
hertaut neemt, sich mochte veele na en onder den
Sammorijn begeven daer hy een clock en onder haer
moijlinijs recht laten bouwen, 't welck hem niet veele
te beletten soude sijn, ten ware men hem verseeckerde,
doch om hem van die gedachten of te houden, dewyle
sulx niet als moeyte conde veroorsaecken, soo vaert
hy te meer tot desse en geene 's Comp:s diensten gebruycken,
en op cananoor in soodanigen eerlycken occagie, door
uE:dele hoo: a:e consent aende contagie besetten, datmen
't beste daer van noch mach coopen, dewyle sulx een
groote eere voor hem is, doch aan hem noch aan
andere weert na de presente gewoonte niets
gesievert, als eenelijk volgens contract en out gebruyck
een candyl ampheoen, moetende een yder voorts
peper, contant of pant byde waeg leggen,
het is ons niet veele mogelijk te wachten oft haer

Scruel

Van Mallabaar onder dato Pmo. May Ao. 1682 —

Schult alleen is dat de voorige contracten niet voldaen zijn, maer hebben onse bedenckingen over die nalatigheyt inden gemelten brief van ulto. April Ao. daer over uytgelaten namentlijk datse daer door getracht hebben altyt voordeel te bejagen, latende meest alles op 't lest aencomen, en soo van d'eene schult en contract int andere soecken te comen onder valsche verschooningen van weeten. Sy doen haere listen dan haer voordeel schynen te vinden en waer te nemen, ende waerom eygentlijk de reeckeninge: tot haeren laste bedragende 124330: rd: is ontsprongen staat mede in onsen brief van ulto. April Ao. vervat ende inde reeckeninge selfs soo veel aenwysinge daer van gedaen als de gecommitteerden te dien tyt uyt de negotie boeckjen hebben connen uytvinden waer van ons desen aengaende verder verbiedelyk gedragen /

De Op 't poinct wegens de fortificatien ende hoedanigheyt van deselve te desen custe, waer van inden brief 9en december 75 van hier na 't patria geschreven breedt staet, is by ons gesegt dat daer veele voor, maer ook veel tegen gesegt soude connen werden; 't welck principaelyk siet op de menigerley speculatien die uyt deselve stellinge connen genomen werden, en onder anderen mede op dese woorden, —

Maer soo jmant geen eygen belangh int werck heeft noch Conincklijcke dingen met bedelaens gereetschap wil uytrechten &a.

Doch de wyl dit de materie der coopluyden niet en raeckt, soo sal 't na het ons toeschynt niet van noode [illegible]

Van Mallabaer onder dato 1mo = may Ao = 1682 —

hooch Achtbare Intentie voldoen om daer van langs op tijde te werden doen, des toevallende of breekende &ca, onder stond UEd.e hooch Achtbare ootmoedige onderdanige eer en trouw = schuldige dienaeren. en was geteekent M: huijsman, gelmer volburgh, Arnold Schlösser, hend: Reijnst, hans sigfriet, B. Cleijn, en A. Bassingh secretaris, In margine, Cochin den 28en april Ao 1682: —

Ick ondergesz.e Polpotneijck Braminees Coopman presdent woonachtig op Vingurla bekenne ter goeder trouwe met den E. heer Marten huijsman, commissaris en commandeur der custe Mallabaer, Canara en Vingurla en den presidenten Raet wegens d'E. nederlantsche oostindische comp.e geaccordt. verdragen en gecontracteert te hebben, om van gemelte E. comp.e in dit loopende Jaer aan te nemen de volgende coopmansz.en tot soodanige prijsen als daer bij gespecific.t staet namentlijk —,

2260" kisten Japans staefcooper tot vijfthien en drie= achtste pagoden Sammegrijs 't kisje van 125: ℔, daer onder begrepen sijnde, de 570: kisten in december laest genoomen —

2500" ℔ girofflé nagelen à twaelfdehalf pagoden Sammeg.e de man van $36\frac{1}{4}$ ℔ —

4" sockels fooly à twaelfdehalf en sevenachste Sammeg.e de voorsz.e man van $36\frac{1}{4}$ ℔ —

4" packen fijne ceijlonse caneel tot sesthien pagoden Sammegrijs de voorsz.e man

5" balijs Japanse camphur tot elf pagoden Sammegrijs de $36\frac{1}{4}$ ℔ —

10000: ℔

Van Mallabaer onder dato 2.me may A.o 168

10000: lb klein tot negenendertich pagoden Sammegrijs —
de 500: lb —

Alle welcke voorenstaende coopmanschappen tot de —
voorn. gecontracteerde prijsen ick belove in geruijmen
tijt aen te nemen en voorde afhalinge in comptant —
te voldoen; in specie van pagoden Sammegrijs, en goude
St. thomees van ijder soorte de helft, de St. thomees —
gerekent à hondert en seven Santhomees voor hondert
pa Sammegrijs, doch ingevalle geen genoechsaeme contanten
van voorsz. munt mochte te becomen sijn, soo is veraccordt
dat de betalinge sal geschieden met een derde part in
pagoden Libbekijs, van 20. pontes, en van geen minder —
maer wel van hooger aloij gerekent een en een halve
pa libbekijs voor een pagod Sammegrijs, en de resterende
twee derde parten in goude Sammegrijs, en St. thomees
van ijder de helft, waervan uijtbrengende van ijder specie,
een derde part voor 't bedragen der coopmanschappen
en belove daerenboven, dat geene der selve coopmansz.
ter Zee naer Souratta sal vervoert, maer wel —
alleen en in dese bovenlanden gesleten werden, en
bij aldien ick in gebreecke mochte comen te blijven
van geruijmde coopmansz. binnen voors. tijt van d'E.
Comp. af te haelen soo sal ick gehouden wesen, bij —
aldien 't bedragen der selve reets niet aen d'E. Comp.
betaelt is, den intrest vanden verloopen tijt te —
voldoen, dienvolgens d'E. Comp. mede gehouden sal
sijn in voorsz. gestipuleerden tijt geen cooper, nagelen,
ofte foelij aen iemant anders alleen te leveren —
ofte te vercoopen, doch wel alle andere coopmansz.
in desen niet gespecificeert, alles sonder erch ofte
list, In teecken der waerheijt hebbe dese met —
mijne

Van Mallabaer onder dato 2den May Ao 1682 —

mijne gewoonlijke hant teeckeninge in executie vande nevens staende bevestigt, wingurla den 31e Januarij Ao 1682: was geteeckent In canarijnse — caracters door polpotnaijcke. hr. Zyden stont ons present int maecken vertalen, en teeckenen van dit Contract geteeckent. M. huijsman, do Joncktijs, Rt. Lindsaij, — pr van kouter, Am lefeber, en alexander wighmans.

Antwoort doorde — wingurlase wisselaers opde nevens staende vraeghpointen gedaen als. —	Vraagh pointen de wisselaers op wingurla ter ordre van d'E: heer Commissaris marten — huijsman door ons ondergesz: expresse gecommitteerdens — voorgestelt namentlijck. —
1: arseny: / baposeny: / fessoaney:	1: hare namen —
2: Ja: —	2: of sij of iemant van haer de pagoden die hier vande — regeringe outfangen sijn naargesien hebben —
3: alle drie, en sommwijlen vele andere wisselaers. —	3: wie van haer deselve is —
4: verscheijde malen waaronder yet inde logie is geweest —	4: hoe dickmaels sulx door haer geschiet is —
5: seggen van 32: pointes tot 28: pointes bevonden sijn, en onder 1000: stuk pag: 40: à 50: pa van 26: pointes sijn gevalst, en ook wel sommige van 25: point en daer onder, —	5: of se eenige minder waardige pagoden dan van 28: pointes daer onder gevonden hebben
	6:

By Jan Mallabaer onder dato Pmo may Ao 168…

6:	6:
die van 26. pointes en daer onder sijn uijtgeschoten, en door de regeeringh verwisselt —	Of soodanige minder pagoden uijtgeschoten, en door de regeeringh verwisselt sijn,
7:	7:
Segge kennisse te hebben gehad, datter pagoden van 28: pointes sijn gewerckt —	offe sd. hebben niet bekent is gewerckt, een groot gedeelte der ontfangene pa: maer van 28: pointes sijn gewerckt —
8:	8:
Seggen geen kennisse te hebben datter eenige pagooden voor minderwaerdige soude ingewisselt sijn —	of gemelte hebben 'Lieningen(?) sijn geen slechte pagoden voor waerdigen pagoden Ingewisselt heeft,
9:	9:
antwoort(?), en bespreeckt(?) dat hij door de regeeringh 8: maenden sijn gevangen gesett gewerckt om reden, dat hij bij de residenten de minderwaerdige pagoden hebben	of sij 'Lieningen(?) sijn niet hebben verswegen, eenige minderwaerdige pagoden die door de regeeringh aan 's compes residenten gelevert sijn —

uijtgeschoten, en dat inde jongste verantie(?) vant coopie(?) ontrent een jaer en eenige maenden geleden, door de regeeringh partij pagoden gelevert sijn, daer onder — ontrent 900: pa van 24: 25: à 26: pointes sijn gewerckt tot welcke sij aande residenten niet hebben derven bekent maecken, alsoo hun door de regeeringh daer verboden was, om in geen schade of ongemack te geraecken, deselve deselve voor goet hebben gebruijckt, en dewijle die minderwaerdige pagoden gangbaer waeren, soo wel als die van 32: pointes hebben sij door om voorst. redenen de minderwaerdicheijt niet derven bekent maecken

doch

Van Mallabaer onder dato 2do may A.o 1682

doch sedert is door de regeringh vastgestelt, geen minder waardigen pagoden dan van 27½ a 27¾ soude cours nemen, gelyk tot noch toe deselve ganghbaer syn, en de hooghste die nu inde wandelingh syn, syn van 30: pointes —

10:

wanneer deese slechte munt voorden daer is gecomen, en hoeveel derselver staet onder 1000: p.a bevonden syn —

10:

ontrent 2: jaren dat de pagoden van 28: pointes syn voorden daer gecomen, en naderhant ondervonden, dat onder 1000: pagoden is bevonde ontrent —

2: à 300: van 30: pointes

3: à 400: van 29: d.os

3: à 400: van 28: en 27½ pointes

en dat sedert een tyt herwaerts door de regeringh geordonneert is geen p.a te munten, die minder dan 28: pointes zyn —

11:

of by wisselaers, soo een pagood van 30: pointes by haer te wisselen wiert gebracht, in cooper gelt daer voor niet meerder soude geven, dan wanneer een van 28: pointes te wisselen versocht wierde,

11:

neen, want sulx de regeringh ter ooren gecomen synde, soude daer over gestraft werden, dewyl onderscheyt inde munt maakte doordien d'een soo wel gangbaer als d'ander in een en gelyke cours is. —

Alle welcke voors. vraeghpointen door ons, als expres daertoe door d'E. heer Commissaris en Commandeur marten huysman gecommitteert de wisselaers arsenay, baposeny en kesconay syn voorgehouden, en daerop door haer geantwoort, als in margine derselve staat vervatt, onder stont,

wingurla

Van Mallabaer onder dato 1.mo maij 1662
wingurla 30.e January A.o 1662 (was geteekent
Daniel Joncktijs, en pieter vande Kouter —

Verscheyde Extracten uyt diverse
briefies door den goasz.n Correspond.t
naer wingurla aenden resident
gesz.de —

den 26.e desemb.r 1661 —

De vreede met den Sammorijn is besloten, en tot bevestinge van dien sijn twee brieven vanden Sammorijn aangebraght te weten, te sullen sijn vrienden van haer en haere vrienden en vijanden van hunne vijanden, den Sammorijn sal aanden portugees geven twee metale stucken geschut, en voor yder scheepie dat een portugese pas begeert, sal betaelt werden drie hondert goude fanums, den Sammorijn sal ook geen roovers noch vijants vaertuygen en scheepen in sijn zeehavens mogen plaats geven, den viceroij heeft dit besluyt van vreede geaccepteert, en met een brief daerop geantwoort sendende daer nevens 2. passen of vrijgeleyde brieven voor 2: scheepjes vanden Sammorijn om daermede (buyten nae mascatte.) te navigeeren, waer sij begeeren, die goederen met de 3. scheepen in 7bre passado uyt lisboa tot goa aangecomen bestaen als —

Voor reek.e van sijn hoocheyt van portugael

8000: spaense realen —
150: vaten wijn —
: goede partijen yser —
200: stucken geschut —
125: vaten met snuyf tobacq —

53: [illegible]

Van Mallabaer onder dato 2do May A° 1682

53: kelders met Smijrs tobacke
voor reecq. van diverse particulieren

180: cassies met rouwe onbewerckte coraal
34: d° met bewerckte coraal
70: cassen met root laaken
400: packen met papier
78: vaetjes met loot wit
40: vaten met vermilioen
90: cassen met verscheyde soort van loodden
313: pypen met wyn
32: cassen met diverse gesorteerde goederen
27: dosen met Esmeraldes, groot en cleyn
47: vaten met olij van olijven
490: botiesies ofte pullen met Idem
600: marcken silver dat inde munt gebracht is om
pardauwes te maaken
1200: lb quicksilver
79: vaetjes met onbewerckte barnsteen, en seer groote
getal van vaties met olijven, vleesch, speck, kaes
boonen, confijten en andere eetwaren synde aangebracht
dat geen tol betaelt en daerom inde alfandigo niet
geregistreert werdt.

ult° Desember 1681 geszen

Jongst hebbe geschreven dat de vrede met den Sammorijn
besloten was de 2. nayros met de broeders vanden
Sammorijn quamen hier met een groote menigte gelade
met peper copra en sappanhout sij bennen weder
met de zeepassen vertrocken, hebbende voor yder
betaelt 300: goude fanums volgens besluyt de 4: oorlogs
Jaeren onder 't gesach van Dom Joan Lourenco da Chunha
syn

Van Mallabaar onder dato Pmo = May Ao = 1682

Leonardo da Costa met 't schip na Portugaal staat versonden te werden veele fijne lijwaten, partij peper, salpeter, sapan hout, alcatijven, redelijke somma aan diamanten, muscus, en amber —

30en Januarij 1682 —

Een schepje van Chaul naer Mosambicque gaande is hier door Coequagie aangecomen, en staat soodra geholpen is wederom sijn reijs te vervorderen. Den Zee Generaal Dom Rodrigos da Costa is van Basijn opgeroepen om met de vloot te vertrecken, dewijle den Vice Roij niet sal cunnen gaen om de tydinge der afcomste vande Mogolse macht tegens Sambagie Ragia, de bodems naer Portugael en Mombassa sijn vertrocken den 26en dito.

Translaet ola door den Coninck van Cochin aen d'E. oppercoopman, en secunde Gelmer Vosburgh geschreven, ontfangen den 4en Maert 1682 —

Het ardelschap over de visschers onder het territoir des Cochimse rijcx sorterende, alsmede de bedieninge van het loots ampt rechts aande coningen, onse predecessueren gestaen in voorige tyden, die ook daer in na haer believen persoonen employeerden, dewelcke dan mede gehouden waeren, als er eenige der hooge personagien des rijcx quamen aflijvich te werden, de gewoone erkentenisse ten hove te komen bewijsen, sulcx sal u.E. van verscheijde luijden mede gehoort hebben, dewijl dan

door

Van Mallabaar onder dato Primo may Ao. 1682 —

door het overlijden van Dom Simon, de beyde plaatsen
vacant sijn geworden, soo is denen Chico door ons inde
selve bedieningen gestelt, U Hs. gelieve den selven nade
oude gewoonte te favoriseren in voorss. sijne bedieningen
want deselve vande voornaamste sijn die men onder de
regeringe ofte lage kusten hebben —

Ola aanden Coninck van Cochim
door den opperkoopman en Secunde —
deser custe den 8en maart geschreven

Den 4e van dese maent, is U H. hoocheyts ola hier wel
ontfangen, en met aandacht in onsen raet gelesen, waarin
wij met verwonderingh hebben gesien, dat U H. hoocheyt
den Christen mocqua, genaemt Chico, niet alleen, in het
anvaertschap als hooft der Christen vissers maer oock als
lootsman vande Cochimse riviere hebbe gestelt dat
alle roomse Christenen, onder Comps. gehoorsaemheyt
staen, en als onderdanen vande selve moeten geacht
werden, is U H. hoocht. niet onbekent, en U H. hoocheyt
mach immers daer over geen het minste gebiet
voeren, daerom sijn wij over dit gedoente seer verwondert,
en om dat gemelten Chico, Zijn heer en Mr. dat de Ede
Comp. is, verlaten, verraden, ende een ander gesocht
heeft, om d'Ed. Comp. het recht van heerschappije
over de Christen mocquaas langs de stranden te
helpen ontrecken, sijn wij te rade geworden den
voorss. Chico, inde stat, tot de terugcomste van
d'Ed. heer Commissaris te laten bewaren, om over
den

Van Mallabaer onder dato 2^e^ may A^o^ 1682

den selven als dan nader te beraetslagen, en in plaetse vanden overleden dom Simon soodanigen hooft over de christen visschers of mocquaas te stellen als bevonden sal werden noodich te sijn —

Memorie voor den E. Robert Lindzaij Coopman en opperhooft over wingurla en Canara ende den ondercoopman Sr Abraham le Feber present hooft resident tot Canara —

Dewijl op de brieven van Canara in dato 6^e^ en laetsten december, ende van wingurla den 22^e^ november a^o^ 81 aen mij en den raet nae Cochim ges^n^ door mijn herwaertse comste niet heeft connen geantwoort werden, ende nu met de visite tot wingurla en Canara vande saaken nader ondersocht is gedaen, soo sullen wij in dessen 't noodige tot vervolch en uE. beyder narigt aanroeren

Wat den handel en de saaken met den coopman Polpot Neijcke tot wingurla aengaat, hoedanich sijn verschillen vereffent, en een redelijke contract van coopmanschappen opnieuw met hem aengegaan hebben is uE. ten vollen bekent, en werden uE. nu hiernevens geschreven de resolutien daer over genomen, volgens welcke uE. die saaken ende hooghgen. van Polpot soodanich konnen bevorderen en vereffenen, als daer in vermelt staen, maer de wijl ons nu wat nader bericht uijt de rapporten van d'E.E. Blommert ende heyde van Ceylon is toegekomen, wegens de pretentie van 20 5/6 p^s^ C^o^ 10 verlies

Van Mallabaer onder dato Primo May Ao 1682

verlies op 5977: pagoden lobbekijs door polpotnayck Ao 95
aan d'E. Blommert Zalr. gedert die soo veel minder —
weerdich geweest souden sijn, en wij die saak op het nader
advijs van ceylon hebben gedesereert, soo werden daar-
van d'Extracten in d. bijlagen overgegeven, waar in comt
te blijken dat polpot het bedingh met d'E. Blommert in
ropijen souw hebben gedaen, doch dat de betaelingh is —
geschiet in vringanlase pagoden van 95 stuyvers yder, en
vermits polpot geen ander gelt had soo seijd d'E. Blommert
dat hij sich daermede most payen laten onder expres
bedingh, soo daer onder valsche pagoden waeren deselve
te vergoeden, en d'E. commandeur tallen tyden des begeerende
andere munt in plaets van deselve te verschaffen, uit
rapport van d'E. v. heyde blijkt, dat hij die pagoden
had mede gebragt, om in silver gelt te verwisselen
dat polpot niet had, en soo hem tijt naukt verginst
daar voor pagoden sammegrijs wisselen souden, dat de
tijt niet schijnt toegelaten te hebben, en d'E. v. heyde
niet graagh is geweest om sammegrijs voor de —
lobbekijs te laten wisselen en aan te nemen, op 't
verder comen van d'E. v. heyde tot coudewaen had hij
polpot niet verder kunnen spreeken, dewijl hij —
na de presumptie was geraden sich te absenteren,
het blijkt dan mede daer uijt dat polpot wel
veel genegen was de pagoden te verwisselen, doch
dat hij de gelden in lobbekijs souwe bedongen hebben,
gelijk polpot voorgeeft, doch van waert 't minste
blijkt

Custe Mallabaer onder dato Pmo May. Ao 1682

blijkt niet gevonden en de wijl d'E. v.d. Heyde in sijn rapport
seijt, dat de bedongen coopmansz: quamen te bedragen
20280: ropias ende dat daer voor maer pagoden lisbolijs
5977 25/95 waeren betaelt die niet meer connen gelden als
3: ropijen ijder soo bedraeght sulx maer 17931: ropijen
en dienvolgende souden 2349: ropijen comen te
manqueeren, soo schijnt het ons toe dat die rekeninge veel
en niet reddelijk is gestelt, ende deshalven sal Palpotn:
betere reden en bewijs van sijn seggen moeten geven,
of anders sal ten minsten soo veel als d'o 2349: ropijen
bedragen ingehouden, of hij daer voor gedebiteert moet
werden; 't welcke echter soo ligtelijk niet sal behoeven
te geschieden of sal daer op sijn en uw bescheijt na Cochim
eerst konnen overgesonden, en afgewacht werden /

Het originele contract van negotie met d'o Palpotnayk
aangegaen, is tot Vengurla gebleven, ende sal goede
sorge dienen gedragen dat die vande regeeringh of
andere die 't niet aengaet geen kennisse vande prijsen
becomen, op dat dien coopman occasie mach vinden
de prijsen vanden vercoop wat te verhoogen, en
dan mede wat meer aan d'E. Comp. te konnen geven,
gelijk nu hier tot Bandaloon 't coopen aan Cistnaijk
in betalinge van rijs tot 16½ pag: Sammegrijs is
vercocht of besprooken, ende om de coopluijden
ten eijnde voorsz: soo veel behulpsaem te wesen,
als buijten verlies of ~~nadeel behulpsaem te~~
~~wesen, als buijten verlies of~~ nadeel van andere
wichtigen saaken en in billickheijt geschieden kan,

Soo is

Van Mallabaer onder date Pmo May Ao 1682 —

Soo is aenden voorsz Sambagie ragia soodanigen brief
door mij met advijs van rade geschreven als d'originele
bij dessen aenwijst, de welcke op den best bequame tijt
en toe den toe lieven als dien Vorst wat dicht ontrent
vringula comt, sult konnen laten bestellen 't zij door
den onder resident Vogelmans of anders door Sr. —
Lindsaij selfs, ten waere d'E. Lindsaij om d'oncosten die
daer aen vast sijn, koude g'excuseert werden, en
sal in UEd. overleck blijven, om den Coopman volcomelijck
met Vogelmans te laten mede gaen of niet, dewijle
dat de opmerckingh en na dat do Coopman bij den Vorst
staat en anders lieven niet dient te geschieden, dewijle
Sambagie door dit versoeck op do Coopman conde mis„
noegt en daer door veranderingh inde saak gebragt
werden, maer soomen vermeent dat do Coopman
wel wel bij do Vorst staat, dan soude hij door sijn
ervarentheijt de saak seer vorderlijck connen sijn, —
in allen gevalle sal hij mede gaende sijn eijgen
oncosten en de schenckagien die hij doen wilde selfs
moeten dragen dewijle tem die saak soo verre als
d'Edele Comp.ie aengaet, sullende genoech sijn dat
d'E. Comp.ie de casten vand Lindsaij of liever Vogel„
mans draagt, ende de kleijne vereeringe die daer
toe is geprojecteert, samen noch al hooch genoech
loopen, maer ingevalle d'oude gerechtigheijt van 1½
of al vaste waere a 2½ pro cto tol door de coopers
voor d'E. Comp.ie goederen te betaelen conde geobtint.
werden, soo soude tot hoochste getal d'helft vande
percenten tol verminderen die do Coopman
volcom:

Van Mallabaer onder dato primo May Ao 1682

perpetuaijle in subject is, en dan soude d'E. Comp.e verse-
kert tol vrij sijn, in dat cas en wanneer daar van
vaste en verseeckerende brieven ofte een firman konden
obtineeren soo sijn wij in Cochin soo veel als noch –
van resolutie om den gestanden Oliphant die op Vingurla
staat daar voor tot vereeringe aan Sambagie te mogen
geven, namentlijk soo hij door den presenten oorloge
niet werd vermeedert, of in macht en vaste possessie
niet comt te declineeren, waarop almede goet reguart
dient genomen, hebbende d'E.d.le Comp.e nu op Vingurla
hier op Canara, en hoefs eenige plaatsen op malabaar
maar den blooten naem en de daat niet regt van tol
vrij te wesen, want of sij de cooplieden van 't Comp.s
goederen soo veel hoogen gerechtigheijt af nemen –
als d'E.d.le Comp.e van 't inbrengen soude betalen –
soo blijft de saak even al eens, en dewijle dese –
Inlanders door hare dickmaele veranderingen inde
rollen niet veel nagerekent of daer in overtuijgt
connen werden, soo is het te meer noodsaakelijck
datmen weet, hoe veel de coopl.s voor tol moeten
betaelen, ennmen niet gerustelijk de goederen met
soo groote oncosten en risco op die plaatsen brengt –
des soo veele als mogelijk sij met goede voorsichtigheijt
sullen te betrachten, om den vasten tol voor –
's Comp.s goederen schoonse door Inlantse cooplieden
opgevoert en den tol door haar betaelt werd te
bedingen, of moeten sien te obtineeren, te meer wij
nu hier op Canara al drie Jaeren langh ondervonden
hebben, dat door dien de hovelingen den handel aen

haar

Van Mallabaer onder dato 2.den May A:o 1682

staen hebben vallen trecken, of de koelen te merckelijckn
verhoogen geen of immers seer weynich negotie dat
die naem dragen kan, gedaen heeft connen werden;
En derhalve kan haer Ed:len Ho:a: tot Batavia sich niet hebben
konnen conformeren met de verhooginge van 1½ pr. cto
koe in Souratta, maer op de voorige gewoonte en
vervolgende geschriften gefondeert sijnde, 'tselve volgens
de brieven van haer Ed:len naer Souratta geschreven
gelieven tegen te staen, soo is te vertrouwen dat
sulx in deses gevallen vande selve vrage en nader
sal geacht werden, ende derhalven onse plicht sijn
mede hiertoe onse debvoiren gelijk voorsijt aan
te wenden, op dat den sleet van 's Comp.s coopmansz:
aande rechte gangh connen en vergrooten mach, tot
dien eynde sijn volgens resolutie nu uyt de Cotiuse
tot Vingurla gelicht vijfthien honderd kisjes —
Japans staefcooper, die voor het toecomende mousson
sullen konnen dienen maer of tegens het vermoedelijk
den Coopman Polpot sijn bedongen koper soo spoedich
quam te slyten dat van dito partij meer begeerde,
soo sal het wel noodich sijn, dat daer voor wat
meer als hij nu geeft betaelt, want of hij al
schoon de heele partij mede aannam soo souden
echter ijets dienen vermeerdert, onderentusschen
sullen uyt Souratta van Commandeur R:a wel
vernemen hoe het met den slijt en prijs aldaer
in dien en andere waeren gelegen is, sijnde in't alle
bekent dat de specerijen wat boven den Souratt.
prijs en ten alderminsten soo veel naer de nauwste

reductie

Van Mallabaer onder date Primo May Ao. 1682

reductie in coppen moeten houden, of datse anders
niet verhoogt maer veeleer versonden moeten werden
waerop in d. directeuren veel te letten staet, alsmede dat
die costelijcke waeren, niet in handen van d. Engelse
francen of andere Europeanen komen, immers soo veele
als in ons vermogen is sulx op 't beste moet werden
gediverteert, als synde dit de beste een speciale last
van haer Edle. Ho: a: uyt Batavia —

Dewijl wij nu op Vingurla vande regeeringh ontslagen
sijn en Polpot den handel buyten haer sal drijven,
soo sal daertoe alle goede overleggingh en debvoiren
dienen besteet om het daerbij te houden ende verders
mede om te sien naer eenige goede en vermogende
coopluyden die met malcanderen of een à twee
vande vermogenste nevens hij tot den handel van
d'E. Compe. souden connen toegelaten werden —
principaelijk om Polpot wat in toom te houden, soo
hij van syn presentie en tot noch betoonde redelijckht.
wat mochte afwycken, gebruyckende doch in desen
soo veel voorsichtight als die saeck vereyscht,

Hoedanich met den ontfangh vande munt voor 's Comps.
coopmanschappen en het versegelen van 't geene tot
gastos &a. niet van nooden is tot Vingurla is
goet geacht en geordonneert te handelen, blijckt
almede inde voorss. resolutie 't welck in d. aldaer
soo veele als hier op Canara by eenigen ontfangh
sullen onderhouden op dat daer uyt niet meer soo
quade suspitien van verwisselingh van 's Comps. gelt
tegen slechten mogen genomen, en alle dispuyten
geweert

Van Mallabaar onder dato 2 Pmo may Ao 1682

gevolcht werden

Dat voort aen alle goederen gelijck uijtgehouden in 's comp.e boekjes getaxeert sullen moeten loopen en soodanich sulx met de welke aenwesende ongetaxeerde goederen geschieden moet, daer van is met ued. en de mede residenten wel te kennen en wercman die de negotie boekjes souden gesproken, dat dan soodanich dient gevolgt en dese canaraese negotie boekjes ten spoedichsten gesloten sijnde na cochin besteld,

Dit voorsz.e ten principalen van wingurla gesegt sijnde, sal alle 't selve mede op canara in acht genomen werden soo veele als die materie hier applicabel is, te wenschen sijnde, dat het hier met den handel ende de versochte vrijheyt der selve soo wel was uijtgevallen als tot wingurla wel moyten en devoiren daertoe sijn gedaen, en wat nu wegen de Juttentie is weten ued. ten overvloede, en dat wij ten dienste van d'E. comp. om de groote benoodicheyt van den g'eijsten rijs voor ceylon niet stijven op ons stucke en ooghwit hebben derven staen, Deeenwele is de saek nu soodanich geschickt, datmen de loop behout om noch tot het goet ooghwit te comen, de poincten die wij gaerne souden obtineren, en 't geene noodich is gedacht aen den coninck of regeringh van canara bekent te maken, blijkt uijt den brieff die met advijs van rade goet gedacht is daer over te schrijven, waer van ued. de copia tot opmerckinge komen souden —

Het Contract van 1000: congies ofte acht hondert lasten

rijs

Van Mallabaer onder dato Primo May Ao 168

rijs 'tgeen met Custnaick is aangegaen blijckt uijt originele
om tegen 9: pro Cto Sannegrijs van 112½ stuyvers de witte
en 11½ de bruijne rijs het congie ofte 4/1 last met Japans
staafcooper te betaelen à 16⅛ pagoden Sannegrijs
de 125: lb cooper, maer weet men redenen getwijffelt
of dat contract al wel voldaen sal werden door het
onvermogen vanden Coopman Custnaick die een
schuldenaer vande hovelingen is daer op achter door de
regeeringe aangehouden sijn, en geen andere mogen
gebruijcken, ende of wel den gesant Somaijen bij monde
verclaert heeft, dat Maribassima, en Maliappa borgen
sijn over dito Custnaick, soo heeft hij echter in het
gemaeckte contract niet willen daer voor teeckenen
seggende sulx onnoodich te achten, de wijl op geen
cooper gemogen waeren voor af te leveren, en dat den
rijs eerst, en dan eerst 'tcoper souden gelevert worden,
uijt welcke onstanden ende d'onwilligheijt die dit
hof tot noch alleen aan d' Edele Compe en aan niemant
anders offteert, om den rijs van een ijder niet te
mogen incoopen ~~incoopen~~, daer bij komende de groote
vraagte en 't onvermogen van Custnaick, soo sijn met
redenen bedacht dat den rijs voor Ceylon soodanich
niet sal aande hant komen, als noodich is, tot 'tspoedich
versenden der selve à 3: schepen die reets daertoe
ree sijn, en noch meer te komen staen, des om die
en meer andere redenen het contract met den coopman
Babbapoubo aangegaen om vierhondert lasten rijs
op de beste wijse 'tsij aan Comps schepen of wel
tot Cochin of Cananoor te leveren ten prijse gelijck
bij het

Van Mallabaer onder dato 2e maij Ao 1682 —

bij het originele in handen van Sr. Hoffelen blijckt, —
daer in verders almede waer voorsichtichheijt dient gebruijckt,
want of dito coopman en alle andere veel vermogen-
van een ijder den rijs in te koopen en te vervoeren, soo
is het verders seecker dat soo desen uijtmaecke of d'hooftlinghs
die hem voorstaen quamen te weten dat dien ~~rijs~~
rijs aan d'E. Compe. wiert gelevert den Incoop en 't ver-
voer daer van beletten souden dat wel een seer moeijelijke
saak is, maer nu verders moet gesimuleert werden,
soo om de benoodichheijt van den rijs, als om hem alles in
rust en genoegen te houden, andersints ist ons en UEd.
genoech gebleecken dat wij met weijnich moeijten
alleen door 't subarcquieren onser galeijen, en geen
passen te verleenen, maer uijt de haven van bassaloor
of mangaloor geen vaartuijgen te laten uijtkomen
in korten 's Compes billicke versoecken souden toegestaen
werden, gelijk wijlangatis malore 't selve nu aan den
Commissaris soo veel als te voren aen Sr. Lindsaij
hebt laten presenteren te bevoorderen, doch dit sal
nu om de kortheijt des tijts en om beter occasie te
vinden moeten werden uijtgestelt connende onderri-
lichten niet schaden, dat daerop nader regaert werde
genomen, alsmede of de Portugesen en andere natien
die hier rijs comen handelen sich dese saake niet
souden connen aentrecken, en daer over met ons in
dispuijten comen, met 'tgeen meer daer aan dependt.,
schoon UEd. en andere van gevoelen sijn, dat daer door
't minste niet met d'e natien soude ontstaan, en
dat die haren rijs met desselfs eijgen schepen
en vaartuijgen verders souden connen en mogen

weer

Op Jan Mallabaer onder dato 2:mo May A:o 1682

vergeten, naer 't exempel dat de Portugesen wel
en aen ons selfs hebben gepractiseert doen sij dese
havens besett hadden en dat alleen maer noodich soude
sijn, de eygen scheepjes en vaartuygen van de Canarase
grooten en inwoonderen op een van beyde die plaetsen
voortaen binnen te houden, Ja dat de meeste hofs
grooten sulx gaern souden sien, om te meer occasie
te vinden, 's Comp.s billicke versoecken voor te spreecken
ende dat een yder met d'E. Comp.e mocht handelen,
'twelcke mede wat nader ondersocht en door Wenckatis
Malou niet alleen, maer ook ontrent andere grooten
dient, om tot het verkrygen van 's Comp.s oogwit
seeker te mogen gaen en 'tselve met de minste
moeyten te bevorderen, ondertusschen sullen d'aenbesteede
coopmanschappen alleen 'sy voor rijs of contant
ten meerendeele konnen geslitten, en niet verborcht
behoeven te werden —

Soo 't mochte gebeuren, dat op onsen gemelten brief aenden
koninck of hof van Canara geschreven een goet
bescheyt en antwoort afquam, waerin de versochte
poincten werden toegestaen, soo sal den aenwesende
Olifant wel mogen aenden Coninck gesonden
werden, om hem daermede als voor d'eerste mael
in sijnen staet en betooninge van 's Comp.s vrintschap
te vereeren, leggende tot cieraet het present
met gout geborduert deckkleet over dito beest,
gelijck het selve hier aenden gesant vertoont is,
om door S.r Lefeber selfs of door den mede resident

wilcken

Van Mallabaer onder dato 2.do May A.o 1682 —

wilcken voor sijn boodtschap gebracht te werden ettelijk
weinige specerijen en sandelhout, dienst wel letterende
dat de inkoop of firman vande verleijsde tract en
sonder dubbelsinnicheijt geschreven is, aande Coninginne,
Manibassima, de gouvernante, Cudnapaija, den
ambtenaer, en dergelijcke heeren soude dan wede wat
geld tot vereeringh dienen gegeven, doch dat souw
nu op 't hofste konnen werden g'excuseert, als van
't noodige daertoe onversien sijnde, en hulp van Cochin
te sullen versoecken, en soo 't versoeck van 't hof op
mijn aanwesen had toegestaen geweest, dat ede
daer aan dan niet soude gemanquieert hebben &a,
ende sullen in dat cas dan den rolletje verwachten
van 't geen daertoe best dienen kan, een particulier
pact voor den ambtenaer Cudnapaija souw apparent
tot voorsz. al veel konnen doen, dat ons dan daertoe
sullen tracten te bestellen, en van ter zijden wel
te verstaen gegeven maer werden, als wij uijt
Persia daer van sullen nader versien, anders connen
ede niet beloven —

Dewijle den gesant Somajen heeft geseijt, dat wij
onse coopmanschappen aan een ijder mogen vercoopen,
en soo over den thol mogt geclaegt werden, dat
daer in dan goede ordre souw werden gestelt, daer
geen of weijnich staat op te maeken is, soo sal
't echter noodich sijn publijk met coopluijden te
vernemen, en 's Comps. goederen daer aen te bieden,
om te toonen te konnen toonen, dat niemant onder
soodanige bepalingen ende listen van een hoffs

Coopman

Van Mallabaer onder dato 2=mo may A°=168

Coopman licht of gemeegentheijt heeft met d' D.
Comp.e te handelen, of haer goet en te gelijk hare
peperwaren in perijckel te stellen, want wij om
redenen voormelt nu niet anders connen goet
vinden te doen —

Voorts sullen alle sorteringen dienen aangewent, om den
rijs te doen aande hant brengen soo wel van Custraick
als Babba, en de schepen soo spoedich als mogelijk af te
vaardigen, met last nergens te ancheren ten sij door den
canonschoot, en de vlage in den Spouw op Cananoor, cochin
of Ceijlon werden aangeroepen, sonder 't welcke aldaer
niet te doen sullen hebben, en sonder seijl te minderen
sullen moeten voortvaren, komende deto schepen bij d'
drie plaetsen wel dicht aan of op de reede passeren,
om offer in passant den brief naer Ceijlon mede —
te geven was, sooden twee schepjes te gelijk connen
afgaan 't souw onde veelleijt der roovers best weden,

Met den gesant Somajen is omstandich gediscoureert
om persoonen naer Ceijlon te senden, dat handelers van
elephanten sijn om deselve met hare koopen en
prijsen aangewesen sijnde, hier echt met contanten
of des begerende en noodich sijnde, ten deele in
rijs te betaelen, en dan de sidanden veerts te
brengen waer in den selven gesant den welgevallen
schepte en aannam daer van ten hoofd nader te
spreecken 't welcke dan mede bij bequame occagie
in gedachten diens gehouden om te sien wat geijndet:

Hier

Van Mallabaer onder dato Pmo. may Ao. 1682

hier in den dienste van d'E. Compe. te bevorderen sal zijn,
Wegens de reductie der goude en silvere munt op deselve
op deselve cust in d'E. den roe van cochin gehouden alsmede
hoedanigh de coopmanschappen sullen mogen afgeslagen
werden, 'twelck ook nader blykt uit contract met
polepotnaicke aangegaen, ende nagenoomen overleck is
met d'E. en andere goed-geacht de pagoden Sannegrys
te reekenen op 3¾ rsa. of 112½ stuyvers de St. Thomes
3½ ropyen ofte 105: stuyvers en de libbekyns die alle van
20. pointjes moeten wesen op 2½ ropia ofte 75 stuyvers
weijders 1½ libbekis voor 1. Sannegrys, en 107: St.
Thomes voor 100. Sannegrys te reekenen gelno dit
en hoedanich d'e munt op reeqs van soldij en ten
gastos sullen verstreckt werden in den der voorm.
resolutien breeder is aangewesen —

Bij den lyst van coopmanschappen die eerst met cijstnaicke
ten innewendere werden versprooken blykt in d'E. hoedanich
de sorterijen en andere goederen alleen syn slaaken
of gepreferenteert af te staen, synde veel meer als
van polepotnaicke is bedongen, om dat de partijtjes die
bij hun souden afgehaelt gemaeckt werden, kleyn te
sullen syn, doch soo daer van groote partijen aan
vermogende en vaste coopl. souden omsetten aande
zeere houden de goederen wel voor een weijnich
minder mogen werden gegeven namentl. —

't Japans staef koper tot 16: of ten minsten 15¾ po. Sannegys
't kisje van 125: lb —

J. nagelen

Van Mallabaer onder dato Primo May Ao. 1682

d' nagelen bos . . . . . . " 33: à 32½ " pag: Samm: d'36¼: lb

d' fooly d' beste . . . . " 33: à 32½ " Do: —

d' slechte sobante en stoffige " 32: à 30 " Do. —

d' rompen de beste . . . " 10½ en niet minder Do. —

d' slechte die seer swygent syn " 9: à 8½ " Do. —

quicksilver en vermilioen . . . " 18: à 17: " do d'34½: lb: —

het kin . . . . " 40: à 39: " do d'500: lb:

loot . . . . " 15: à 14: " do d'500: lb.

langen peper . . . . " 22: à 24: " do d'500: lb:

Sandelhout . . . . " 36: à 34: " do Do.

Zoo deese prysen in eenich contract van meer als de helft of al d'aanwesende goederen een weynich mosten verhooght verminderen, dat soude noch mogen geschieden, maer niet de specerijen en 't koopen voor al niet minder maer een weynich meer als den Souratse prys gelyck voormelt staet,

12: kisten benjuwyn gaen nu op het contract met babba-porbor daer van gemaackt na Cananoor, die nevens de 200: kisjes staafcoper in d' Elisabeth gescheept derwaarts in factura sult kommen te laste brengen —

Onde betreffende nu d' noodige voor des tyt aangewesen synde, werden UE. te samen en yder bysonder gelast ende gerecommandeert wegens de Moorsse Visiapoorse goederen die in 't Compes Logie hebben gelegen niet meer te reppen, noch eenich ondersoeke of navragen daer van meer te doen, dewyl die saake nu soo verre is outleet dat niet anders connen sien, of d'gene die daer over te seggen hadden syn daer van voldaen

Van Mallabaer onder dato 2 = Maij A.o = 1682 —

voldaen, gelijk aende verantwoordingen vanden Coopman
Lindsaij en Mangolisinaij hadde met de bewijsen daer-
nevens gevoegt aan mij behandicht breeder te sien is, en
soo die saak soo't recht schijnt, door d'een of d'ander
buijten d'Eijgenaers niet was geroert het hof van
Canara en andere souden daer van soo veele werckx
of omstanden niet gemaakt hebben, ende over soodanich
schijnt het te wesen met de pretentie en 't ongelijk
dat Parmasera heeft voorgewent door het Leenen
van eenich gelt aan 't Canarase hof op Compies naem
gedaen te hebben, want hij wel weet dat ick als
Commissaris hier ben en nu echter niet te voorschijn
comt, daer hij nochtans heeft voorgegeven daer-
om na Cochin te willen komen, dat hij (soo zijn
saak rechtveerdich en waer is) alsnoch sal konnen
doen, wanneer hem aldaer geen gehoor noch recht
sal geweijgert werden, maer de pretentie die den
ouden Coopman Custna Cammotty maakt wegens 1100
pagoden dewelcke onder Mangolisinaij salde voorm.
handen berustende gebleven sijn schijnt eenige reden
te hebben, dewijl 't selve verschil onder het gesach
van S.E Lindzaij is voorgevallen en doen al had behooren
vereffent te werden, ende daerom wert den coopman
Lindzaij gelast die rekeng. tusschen dito persoonen
te doen vereffenen, dewijl het tusschen Mangolisinaij,
den Coopman Parmessera, en Cammotty uijt een
somma gelt is gesproken die voor eenige Compies
Coopmansch bij Cammotty bedongen was geweest,

doch

Van Mallabaar onder dato Pmo = May Ao = 1682

doch door Sr. Lefen Zal:de deselve geweygert synde, aen
hem te geven soo schynt hy syn resterende gelt bovendien
noch niet voorder ontfangen te hebben, soo daeromme eenige
bewysen of billicque redenen van mangosinay tegen
cammotty konnen te voorschyn werden gebracht om
in afcortinge te valideren, die sullen na 't oordeel
van dien onpartydige Inlanders konnen goet gekeurt,
of verworpen, en in dien vougen een billicke eynde
daer van besorgt dienen te werden —

Wat nu aengaet de slechte pagoden lebbekys die op —
Vingurla ontfangen syn, is nu mede soo veel Informatie
genomen, als mogelyk is geweest, ende daer in niet
anders konnen sien als dat alle deselve pagoden
van 20: poinctes volgens d'eygen bekentenis van
gunoram van hem en de regeringe gecomen syn —
sonder dat eenich blyk of bewys is gevonden, dat
daer in door de residenten niet wel gehandelt
soude wesen toe wederom nu minder als 20 poinctes
mochten syn konnen niet recht weten, na 't welcke
en de schade die d'E. Compe soude konnen lyden daer
over recht sullen konnen oordeelen toe of van
wien de vergoedinge sal dienen gedaen, 't sy dat
deselve volgens de presentatie van gunoram
van hem wederom geschonden sullen werden, dan
of dat verschil door de residenten van Vingurla
sal dienen vergoet, die dan daer naer actie op
gunoram sullen connen behouden, om aen haer

gunoram

Van Mallabaer onder dato Primo May Ao 1682

guarant te komen, soo dat nu daer van niet anders te —
ordonneren is, synde gants niet qualyk, maer volgens ordre
en wel gedaen; dat naer het ontfangen der secrete libbekijs
ondersoek is gedaen ende dat de Snoode aanbrengers Sr.
Lefeber hebben wijs gemaakt dat daer in door valsche
brieven soude gesocht sijn hem te bekladden, dat comt
soo hooch niet in consideratie om haer aanbrengen
of appant gesochte plaesdanchen in acht te nemen;
doch soo daer in 't contrarie can bewesen, en door —
geloofwaerdige getuygen getoont werden gelyke
tot noch niet is geschiet dan sal daer in naer billickheyt
versien, en de quade manieren van ondersoeke correctie
onderworpen sijn, en dewyl door den Coopman Lindsay
noch cuijtmaicke de gedane beschuldinge van Sr. —
Lefeber over 't genot van 500: pagoden libbekijs uijt
de particuliere reeckx van Lindsay almede niet
bewesen werd, en niet anders als presumptien sich
opdoen soo is verstaen dat Sr. Lefeber d' 247: pagoden
door hem aan cuijtmaicke te veel en op eygen goet=
vinden voldaen sal moeten uijtkeeren behoudende
sijn guarant op cuijtmaijke of die hy te rade moet
werden, met wettelicke uijtspraake vande voorn. poincten
den Coopman Lindsay, en ondercoopman Lefeber gelast
werden sich voortaen eerst en by provisie te laten
vernoegen commende Sr. Lindsay 't geen hem nader —
competeert, mede van cuijtmaijke eijsschen, doch
soo sich dien of d'ander hier over beswaert vindende
redenen moet meenen te hebben, syn actie anders te
te vervolgen sal het mogen doen, doch niet anders

als

Cust Mallabaer onder dato 2.do May A.o 1682

als nae verloop van 't aanstaende regen mouson tegen
verwachten hij d'een of den anderen die 't goet dunckten
mochte sulx na cochim komen bekent maaken, om
dan daar in met advys van rade op cochim soodanigen
ordre te stellen, als bevonden sal werden te behooren,
latende den dienst van d'E. comp.ie nu niet soo-
anders daar in te doen, derhalven u Ed. beyde wel
expresselijk werden gelast indien hetselve hij geen
de minste dispuyten in 's comp.ies dienst daar-
over te maken, maer 't geen waertoe u Ed. mede[illegible]
geordonneert te sijn exact te houden, en den dienst
van d'Ed.le comp.ie volgens plicht en betamen
eerwaerdigheyt yder in 't syne te bevorderen, malcanderen
yder na syn qualiteyt gevende het convenable
respect, gelijk ontfeylbaer sal verwacht werden,
u Ed. verder bevelende in Godes heylsame hoede,
blyve (onderstont) u Ed. goede vrient (was geteekent)
Marten Huysman, ten Zyden fort Basseloor, den
5.e maert A.o 1682.

Translaet ola door den B.r Sam-
morijnsen prins aen d'E. heer
Commissaris, en Commandeur
Marten Huysman geschreven
ontfangen den 23. maert A.o 1682

Ick hadde gedacht, dat u Ed. uit vreden te rugh comen
vande noort pananij soude aangegeven hebben, doch
volgens bericht vanden tolck was u Ed. door contrarie
wint voor bij geseylt, bevindende alsnoch genegen
om

Van Mallabaer onder dato Pmo Maÿ Ao 1682

om ud. nader te ontmoeten, daer op ud. ons gelieve —
bescheijt te senden, onder opsicht van malijakel codtij„
„annnadoe, en kijake agattaaij, is een vaertuijch ingeladen
hebbende, eenige droges, van xanany nae dier vaerts
afgesonden op desselfs verscijningh aldaer gelieve —
ud. 'tselve niet op te houden, maer een pas tot 'tselve
te verleenen, om eenige kleeden op coletsje, en —
manapaer voor ons te negotieren, en deselve herwaerts
te brengen, ud. gelieve dan do vaertuijgh spoedich
af te vaerdigen — —

Do door, en Aan als vooren en geschreven —

Onder 't gesach van vragoedadi vettil konjraens —
volck vaert een vaertuijgh ingeladen hebbende —
eenigen areeck, en droges van calicot na manapaer
afgevaerdigt, den selven heeft niets daertoe een
pas becomen voor dit mousson, op desselfs arrivement
aldaer gelieve 't selve niet op te houden, maer ten
spoedichsten af te depescheren, om niet eenige —
ijvoren te retourneren, waerom wij nu benoodigt
sijn, ud. gelieve dan alles te doen op dat het —
mouson niet versuijmt werde. —

Antwoort op twee olas van den Sr. Sammorijn den prins, door den Commissaris en Commandeur Marten huijsman, met advijs van rade geschreven, den 27e maent Ao 1682 —

Den malijakel codtijannnadoe is een pas verleent /
om

Van Mallabaar onder dato P^mo May 1682

om daermede naer Manapaer te vertrecken, alwaer hy
'tconsent der regeringh van Ceylon of Tutticorijn
moet erlangen tot 'tvervoeren van kleeden, alsoo die
plaets buyten ons gebiet legt end vaert op Colletje
verboden is; waerovdaer wittiel hebben wy ook op voors.
wyse met syn paspoort na Manapaer willen
laten varen, mits hy den medebrende anrek bestaende
in over d'hondert groote packen allen soude lossen,
deselve per occasie verder te nigt te bestellen
of alleen te vercoopen, maer hy heeft 'teen noch
het ander niet willen doen, en gaet nu volgens
Regente met syn ladingh verder na Panany; 'tgeene
in ons vermogen is sullen wy volgens de vrintschap
gaern doen, maer ongewoone dingen, quade inbreuken
baerende, soo is daerom inde maent Singam longst
leden op 'tverleenen van 'tgemelte paspoort dusdanich
aen u hoocheyt geschreven: —

wij mogen geen verder passen verleenen
als tot Manapaer, daer een ander gebiet
begint, het is noyt geschiet, datter passen
voor aneeck vande noort om de Zuyt van
Cochim te vooren syn verleent, doch om
onse vrintschap te toonen is dese een
pas aen u hoocheyt nu toegestaen, op
vertrouwen, dat het niet meer sal werden
versocht. —

In betrachtingh van het welcke hadden wy gehoopt
voortaen van die versoeken bevrijd te sullen blijven
doch

Van Mallabaer onder dato 2do May Ao 1682

doch van dese saake en 'tgeen meer noodich is, staat met
ul. Hoocheyt nader gesprooken te werden, 'twelck echter
in corten niet sal connen geschieden, om dat presentelijck
d'handen vol hebben, met Comps schrijven af te vaerdigen
die hier sijn, en noch te comen staen

Translaet ola, door den Sammorynsz prins geschreven
aen d'E. heer commissaris en command.
Marten Huijsman ontfangen
den 7en april Ao 1682.

UE. ola hebbe ontfangen, en daer bij bespeurt dat aan
Maligakde Kottij-ammadoe den pas is verleent, en
aen Vbagordadoe Veittil Konjraden geen, alsoo hij in
sijn vaertuygh arreeck ingeladen hadde, daermede hij
niet na de plaetsen om de Zuyt, dewelcke onder
ul. commando niet staen, mochten vertrecken,
en de vaart op Coletsie verboden is, op welcke
ul. Senjeur, en alsoo nu het goede mousson ten eynde
is geraakt, soo is het ingeladen, tot Pannanij weder
ontlost, en aldaer in bewaeringh blijft tot het aan-
staende goede saisoen, als wanneer ul. hem een
pas gelieve te verleenen, 'tgeene den resident
ons heeft geadviseert, hebbe wee mede wel
begrepen, van welcke afgesonden wij ooch den
vorderen toestant hebben gecommuniceert.

Translat protest der portugesen

Protesteren wegens den prins van portugael
ende

Van Mallabaer onder dato Pmo= may Ao=1682

aanden coopman en opperhooft der comptoiren bassaloor,
en vingurla, Sr. robbert lindsay hoe inde haven van
molicktie hier callamites geladen met rijs leggen
om naer goa te vertrecken welcke ladingh meest
voor reeckq der onderdanen des voorn: prins is, die
bodems hebben uE met drie fregats laten aenhouden,
seggende den adsistent vant comptoir Bassaloor
dat deesen rijs aen uEds correspondent custnayk was
vercocht, den welcken daerop eenich gelt hadt
verstreckt, om hem een de coopls. te connen persuaderen
om dat graen aen uEs te geven, seggende dat
hy deselve rijs gecocht hadt, welcke valsch is,
ten welcken aensien van uEds eerd, en veelmalen
volgens den prins van Portugael weer geprotest.,
dat uEds geen oorsaeck willen sijn vande breeckingh
der vreede, gemaeckt tusschen gemelten prins
van Orangien, van wien uEds onderdanen sijn, vande
welcke hij sal dienen reeden te eyssen, hetg wij
niet bevoonden vertienders te waerden, ten aensien
der vrintschap daer wij in sijn sullen gemelte —
calmodtis met setbare waren naer de stadt goa
moeten vertrecken, de wijl de meeste ladingh d. —
coopls van gemte. stad is toebehoorende, deese —
protestatie geschiet aen uEds op dat de verbreeckingh
des vredes en vrintschap die wij hebben in geringh
tijt ons naer werden geimputeert, want wij —
genoechsaem hebben getoont dat wij geen breeckers
van dito vreede willen sijn, als hebbende onse
achmaede

Van Mallabaar onder dato 2den may ao. 1682 —

armade ofte vloot op sittuere, en op alle havenen van
Canara om te verhinderen datter geenige [illegible] waren
naer buyten werden gevoert, doch is echter noijt deese
voorsz. callamiteit verhindert geworden als mede 'tgeene
d'onderdanen vanden prince van orangien [illegible],
noch die geene deweelcke hun beroepen met hare
Ds. patrocinatie, maer vertrocken weder vrij om
redenen vande vreede en vrundtschap die wij hebben,
protesterende noch maels van wegens den portugaels.
prins, bij deesen dat wij van onse sijde de vreede
niet willen verbreecken, en dat ued. ons dit gewelt
aendoet, soo sullen ued. oorsaake sijn, vande scheuringh
der selve en ued.s noijt in geenigen tijt de schult op
ons bewijsen noch ignorantie allegeeren inde
saake voor ued.s prins wij hebben geprotesteert
veelmalen dat ued.s ons willen toelaeten om de
callemoetis met hare ladingh die ons toe comt
te mogen weck brengen om redenen deesen geprotest.
panobril den 4en april 1682: —

Aen den Heer Capitain moor vande
armade van sijn hoocheyt den prins
van portugael om de ruijst ter
cust van Canara —

In deese verleden nacht wiert ons toegebracht
een protest door twee persoonen van ued. natie
geschreven inde portugeese tale, 'twelcke wij-
lieden niet machtich sijn te leesen noch ten vollen
naer vereysch te verstaen eyndelijk dat wij sien

das

Van Mallabaer onder dato 2do may A° 1682

dat ind. zyt prorsterende uyt name van syn hoocheyt den Prince van Portugael volgens 7 callemoetis geladen met rijs te deser rheede leggende die door onse drie schepen in besleach syn genomen, waer van ind. geerne de reden begeerde te weeten, daerop dan seggen uyt name en volgens d'Ed. nederlantse vereenigde oostjndische comp. d'hooge regeeringe vande Ed. tot batavia, en onsen gebiedende Ed. heer commissaris en commandeur tot cochim, dat gemelte vaertuygen of callemoetis syn aengehaelt om de volgende redenen ——

Het is nu ontrent twee maenden geleden dat gem. Ed. heer Commissaris met de regeeringe van Canara een rijs contract hebben gemaeckt om door den coopman Cuynayko voldaen te werden, 'tzedert welcken syn onse schepen te desen cust koomen gevoerst sonder eenigen rijs te connen becomen, en naedemael 't mouson verloopen is, soo syn wy van Suts de regeeringh te doen gevoelen, dat wy de rijs soo veel begeeren te hebben als alle andere landtaerts, 't sy dan op deeze of d'ander wyse die ons best sal dincken waer van wy aen niemant gehouden syn verantwoordingh te doen als aen onse meesters en gebieders, dat ind. seggen de rijs in gemelte vaertuygen goede coopluyden toebehoorende, bevinden wy hoe anders uyt schryvens vande eygenaers, selfs de vaertuygen en daerop vande

Luyden

Van Mallabaer onder dato 2den May A° 1682

luijden gewoonen ook in Canara die alle sonder passpoorten
sijn bevonden en dienvoegens genoodsaam verbeurt —,
schoon het al rijs vande goase coopluijden waere —
geweest, want het ons gebleken is, dat den Coopman
baba Ponboe tot Mangaloor ses vaartuijgen met rijs
geladen hebbende die voor d'Ed:le Comp:e genegotieert
waeren, niet hebben mogen uijt de reviere loopen
sonder vande portugeeschen Feitoor passepoorten te —
nemen, en de verdere gerechticheden te betaelen,
en daer en boven noch eenige dagen aangehouden —
waermede sijn reijs wiert verachtert —,

Dat u Ed. seggen dese vier gemelte Callemintijs
onder u Ed. vlagge sijn aangeslagen, daer over hebben
wij te meer reden te protesteren als u Ed., alsoo u Ed.
sich niet hebben ontsien die vaartuijgen onder onse
vlagge voor te varen gelijk oogenschijnlijk
is gebleken aan deese vaartuijgen door den Cap:tn
onser vlagge naer hooft geschooten, om sich
te laten visiteren, evenwel hebben u Ed. deselve,
in Comp:e mede genomen en geprotegeert —
hoewel naer alle crijgs gebruijcke wij goede
en souffisante redenen genoech hadden deselve
op d'een of ander wijse vallen te halen dat —
evenwel niet geschiet is, om geen eens te —
oorsaeke te geven van twist of stremminge
van goede vrintschap en vrede die vaste trans
tusschen de Croon van Portugael end. Hoog —
mogende Heeren Staten beleeven, dat godt
geve lange duuren mach. —

u Ed.

Van Mallabaar onder dato Primo May Ao 1682

ud. verwagt in copie deses staen per eerste occagie naer Cochin gesonden te werden als ouse gebieders de voorschreve Suyten twijffel haer wijsen sentiment hier over wel sullen laten gaen, 't welcke ud. mede koomen doen, niet twijffelende of ons seggen en gedoente sullen soo veel geloof meriteeren, als die van ud. onderrichten sullen wij soodanich met d'aangeladede vaertuygen handelen als ouse ordre en tyts gelegentheyt sal mede brengen &a. —

onderstont Mollekij heden den 11e april Ao 1682 was geteekent Robbert Lindzay onder stont noch /. gecollationeert accordeert met sijn principale Mangaloor den 21e april Ao 1682 en was geteekent: Jacob valoth —

Dit dus verre met syne originele gecollationeert — &c daar mede door ons de gesecreteerde gecommitteerden d' accoorde bevonden deser 20 ... anno 1682. —

Joannes Staal.

... Dreugre ...

... Cochaart.

Register der papiezen die

Ontfangen tot Bata. den 20e december 1682 per 't schip Sumatra over Commandel

op heden over den lantweeck na Cilicoryn versonden werden om van daer over Commandel addresse te erlangen aan den Edele heere gouverneur generaal Cornelis Speelman, en den Edele heeren Raaden van Nederlants India tot Batavia, verveerdigt inde stadt Cochijn

Van Mallabaar dato ult.o Julij an.o 1682 —

Cortelijn door den commissaris en
commandeur Marten Huijsman
en den Raad

N.o 1: Originele missive aan boord gemelte Edle Ho: A:
door den commandeur en Raad voornoemt geschr. in
dato ult.o Julij anno 1682 —

2: Copie d.o X.me Maij Couchsladen aan en door als vooren
geschreven —

3: Copie d.o 13. Junij 1682 uijt Cortclijn na Canannoor
geschreven —

4: Twee copie olas den aanden Coninck Cocastrij, en
d'ander aanden prins Onnutrij beijde in dato
als vooren geschreven —

5: Vier olas twee door den derden Sammorijn den negenendes
prins aanden commissaris Huijsman geschreven
26.e Maij en 5.e Junij ontfangen, ende twee
sijn d'antwoorden op de selve 29.e Maij, en dato als
vooren door sijn E. gedaen —

6: Ses olas aan en door den den Coninck van Cortclijn na
en van Hittoor geschr. ontfangen ende gedaen den
29.e Maij, 6. 19. 19. 22. en 24.e Junij deses jaers —

7: Twee d.os en door den Cortclijnsen vierden prins —
Godorme aanden commissaris Huijsman geschr. en
30.e Junij ontfangen, en d'ander is d'antwoort door
gem.te sijn E. dienselven dach daer op gedaen —

8: Copie rapport door den opperkoopman Spilhardus
en vendrig Selvo aanden commissaris en command.r
meergemelt gedaen wegens hare verrigting
tot Calicoulan inde saake raakende 't al
aangecomen scheepje aldaer

J. Peters

Van Mallabaar dato 11e July ano 1682

No 9: Extract missive in dato 24e may 1682 uijt Coilan na Cochim geschr. over de voorsz.e saake —

10: Copie ordre voor d'o Philjandus, en Dero om door hen belangen der voorsz.en saake ontrent den ragia van Calicoulan daer na te regulieren gedateert 26e meij 1682 —

11: Copia translaat ola door den Prins van Manta — comende uijt Atingen aan d'onse tot Coilan gelandiceert, ende ontfangen den 11 Junij als voorsz

12: Drie copie olas, twee door den ragia van Calicoulan aan den commandeur Huijsman geschreven 20e — meij, en 2e Junij ontfangen, ende derde is door gemelte heer C. den 15e der laastgem.e maant aan d'o ragia afgesonden —

13: Copia missive in dato primo Julij 1682 uijt de residentie Panany na Cochim geschr.en —

14: Translaat brief door Jan Ferdinando Pachen van s'Comp.es gerichtsdienaer tot Coilan &ca 7e Julij deses jaers na als voren geschreven —

15: Copia rapport 21e meij jongstleden aan den — commandeur Huijsman gedaen door den ~~koo~~ onderkoopman Jacob Schroot wegens Comp.es saaken tot Cananoor —

16: Copia contract van negotie, soodanich het — selve 7e Julij 1682 met drie coopluijden ydere apart alhier is gemaakt, om gesamentl. binnen vier maanden aan d'E. Comp.e te leveren 700: candijlen peper —

17. Twee

Van Mallabaer dato ult° July a° 1682

N° 17 twee copia olas een door den ragia van Tekkenkoer aen den Commandeur Huysman geschr.en 9e desen ontf.n en d'andere is d'antwoort 10e daer aan volgende door gem.e Syn E. daerop verveerdigt

18. Extract uyt Cochyns negotie journaal onder dato ult° december 1681 rakende d'E. van Lier zal.r wegens by 't Comptoir generaal de 200: rs. wegens een partye moerbams werden aangereekent

19. origineele geschrift, zynde de nadere aanwysinge die gedaen can werden op de verantwoordingen van d'heer Lobs, en d'E. Bretkmans wegens de te kort gevonden balcken, 't Copie K: door den commissaris en commandeur Marten Huysman en naer verveerdigt in dato 31e July 1682: volgens appart register

20. copie geschrift rakende 't geene nader te seggen is op 't 16e en 34e art° der memorie door de h.r van Reede aan d'heer Lobs gelaten alsmede wegens de coopluyden Baba en Pedlicone, gedateert 28e april anno 1682: benevens eenige extract brieven, soodanig dit nevens den brief van p.mo mey uyt Cochin na Bat.a is gesonden

21. aanwysingen wat gevonden sedert p.mo January tot ult° december 1681, ende van p.mo Jan.y tot ult° maert en 26e mey 1682 int Mallabaarse Commandement aangebragt, alsmede in dien uyt verhouden syn

22. kleyn stuck oles door de Coninginne van Singeraty,

en

Van Mallabaar dato ult° July a° 1682

en atingen, de negias van calicoulan en porca
geen den pille bariatte aanden commandeur
Huijsman gesz. ul° en 20. July ontfangen
bevattende d'antwoorden door hij &c. met advijs
van rade daerop gedaen 21. en 22. deser aen
volgende —

N° 23: Extract coilanse missive 21. July den nave
coitchin gesz. waerby blijkt dat op calicoilan
gecontracteert zijn 300: candijlen peper, om
deselve tot ult° octob. aenstaende te leveren

24: copij translaat ola door den derden sommeningen
prins aenden commandeur Huijsman gesz.
26. deser maent ontfangen

25: copie missive op leden van hier na colombo
gesonden — onder stont Cochijn
ult° July anno 1682. en was get. A. Hassing E.

Batavia —

Aan d'Ed. heer Cornelis Speelman
gouverneur generael en d'Ed.
heeren Raden van nederlants India

Edele Eerntfeste hoogh achtb.
Manhafte wijse voorsz. seer
genereuse heeren —

Edele hoogh gebiedende heeren —

Onse ondendanige letteren vanden eersten maij ...
zijn de naden antwoort raekende de 6. en 34. anle
dere

Van Mallabaar dato ult.o july 1682

den annotatien op de memorie door den heere van Reede aanden commandeur Lobs verleent over by loop aan uE.d.len hoo. a. afgesonden under of wij wel vastelyk vertrouwen dat die twee geschriften met haar bylagen ter neglen zyn / en lang voor den ontfangh dezen sullen zyn behandelt soo gaan echter die copien van d'originelen by desen over commandeur om of deselve uE.d.len hoo. a. dienen konden,

Van vingurla goa noch canara hebben heden onder jonghsten geen advysen van eenich belang becomen maar alleen vergunt den nys van daar voor ceylon afgeschreven schynende den coopman lintzay van canara naar vingurla vertrocken te zyn om van daar 't noodige te schryven of noch voor 't afgaan van desen eenige nader tydinge van daar sullen erlangen sal in tynde van desen connen blyken

De françen hebben haar residentie van talchery verlaten / en zyn met een van haar schepen den 4.e van meij vertrocken, staande geseijde plaats onder den prins onnutry en 't hooger gebiet vanden Coninck Colastry, welcken prins verschreyde malen aanden onderkoopman Schoors heeft tot cananoor hoeft verzocht by eenige veranderinge d.o. vde gelegenheyt plaats aan d'onse te sullen Juninjnen als synde een den bequaamt revier begrepen dan door men tot costare grensende aan colastry en onder landen van porovonacoil souwe konnen den handel drijven onder den candamom onlies afbrengen, de koopel

van

Van Mallabaar dato ult.o Julij an.o 1682

van Maysoor weeren dickmaal geseyt, soo d'E. Comp.e laeren vaeren op d'e cottaw soude brengen, datse dan niet manquieren souden die aldaer te komen afhalen, dat nu vande fortresse niet wel konde geschieden vermits de groote practyquen en quelling der kanaroorse mooren uyt welcke redenen bleykt dat d'e residentie talcherry voor den handel in cardamom, peper, en tventieren van Comp.s coopmanschappen wel gelegen is, dog hebbe de voorsz.n verplaatsing der francen in het nader opmerking genomen en na cananoor order gegeven om het hies of vry van d'e plaats wat beter souden verlangen gelijk inde copyen der brieven en olas derwaerts geschreven nader te sien is, schynende de meeste verhindering te sullen zyn, dat een of twee van d'Engelse van calicoet verstrat derwaerts syn gegaen, die door alle practyquen wat beter aldaar sullen trachten te obtineren en apparent wel bekomen schoon wat tegens 't expres contract seyt met den coninck van d'e Comp.e gemaakt, waer van 't noodige tot de verh inde gewene brieven na cananoor gesz.n is aengeh voornamentlyk mede om eenige dispuiten en ongenoegen met d'e europianen te blyven schuwen wel komende zyn dat d'Engelse met order uyt Suratta verstrekken en wilde door een groote giften jaarlycx als geschenden gehouden te doen

Kaan

Van Mallabaar dato ult° July anno 1682 —

kaon voorname daer in een volle quamen te —
bereijken, doch soo wij 's Coninx volck van geen Europiaense
te admitteren volgens 't contract bijden lantheer
offte Coninck comen opgehouden met generale
beloften van alsoo veel als een ander te sullen
geven, soo sullen wel sien te doen, om dan order
te konnen overleggen, of onder van iedere kooc=
achtbaerheden of te vragen wat wij verders —
daer ontrent sullen konnen of mogen uitvagen —
want die voornoemde belsit maer bij provisie met
3 à 4 man souden laten rusten —
Den Koning van Cochin gelijk in onsen laetsten
vermelt staet naer de grensen vanden Sammorijn
vertrocken sijnde onder pretext om eindelijk sijn
Ceremonien aan sekere pagood pallevanoor te doen,
want aan dien kant vande vermogende lantsheeren
ofte naimbadijs bijna als in arrest gehouden om
hare landen vanden Sammorijn vanvrom te bekomen,
sijnde den tegenwoordige prins 2 à 3 maanden te vooren
na Chittoor mede daer ontrent gelegen getrocken,
schoon wij die reijsen soo wel vanden prins als
Coninck met grooten ernst hebben afgeraden,
overwijl daer uijt niets goets conden voorsien
maar wel dat hij iets souden brouwen daer moeijte
en verwijdering met den Sammorijn uijt konde
ontstaan gelijk ook comt te blijken uijt de
bijgaande ola's van d° Sammorijn daer over
aen ons geschreven want volgens beschrijve=
en besluijt vanden ernst beschreven hebben
wel beloofd dat alles souden in statu blijven

soo

Van Mallabaar dato ult.o Julij an.o 16[..]

soo als 't op die tijt was, de beslissingen der principalen
in te trecken en na staets wijse 't volck op de —
grensen met schuts mannen ofte manichiaes te
vorderen, geen dat d'Ed.le Comp.ie als middelaer
soude blijven, om 'tgeen in verschil was, door
neutrale arbiters ten overstaen van d'Ed.le Comp.s
ministers ofte gecommitteerden af te doen;
even soodanich is ook den vrede gemaekten
treves besproken, en nu werden op gelijcke wijse
vanden Sammorijn en ons aengenomen te betragten,
maer gelijck omstandich in onsen [illegible] onder de
materie vanden Sammorijn verhaelt staat, dat den
koninck den gemaakten treves geheel tegen de
borst was, en hij door kragt van redenen tot de
toestemminge hadde moeten gedrongen werden,
soo is daer niet wat af te nemen, onder bij ons
te vaster gepresumeert dat den coninck een
prins tegen onse ernstige afrading na [illegible]
hebben willen gaen, om op d'een of d'ander wijse
den treves te vernietigen, en ons aan dien cant
werck te verschaffen, gelijck door kragten van
menige kuijsen is geschiet, waerom hij koninck
mede naer [illegible] is vertrocken, daer hij (na
't doen van sijn ceremonien aanden gemelten pagood)
wel van daen had konnen blijven, en over een
anderen weg thuijs komen, maer nu willen
ons listelyck wijsmaken dat deselve saake gerede
[illegible] soude sijn voorgevallen, den coninck
heeft voorts alle sijn grooten mede naer —
[illegible]

Van Mallabaar dato ult.o July an.o 1682

kitchouw ontboden, die aldaer sijn gevanght en meest
tot noch aldaer sijn, die gesamentlijk met groote
ernst aan ons hebben geschreven, en versocht dat
den luijtenant ragiadoor daer bij hare macht
comen, sulx hem noodich oordeelende dan om de
rijcx saken ten besten te schicken volgens het
beraemde op chenotty, dan wierde om den ragiadoor
moor te verwecken, gelijk hij ook den Jongen
en onmondigen paliattes daertoe hebben stonen,
en dringelijke voorbeeldingen maken, doch wij vaste
konnen merken dat deze sending vanden ragiadoor
niet anders soude dienen als tot oorsijk van hare
oogwit (om in verbijdering te komen) en tot
een groote nadeel en Jalousie vanden Samorijn
is sulx niet goet gevonden, maer eindelijk geliefs
het bespraekte luijt aan weersijden, bevracht dat
de onbiteers naer de bespraekte vrij plaats op
papinattou, 3 uijren boven Cranganoor gelegen
moeten vanden beschiedt derwaarts, vooy den
ragiadoor mijnst mede voor af hebben gesonden
om een lijst van plaas of te spreken en alles
te prepareeren tot gemeene saemen komst, op dat
het maer bijkomen wij van den vaghen nogte
en 'tgeene verspreeken is geweest sijn tot
'tbemiddelen dien verschillen, deselve beerde vande
eerst gemaakte treves af tot noch toe
open gebleven sijn, en daerom beswaerlijk
konnen geloven dat nu daer van een goet
eijnde sal konnen bevordert worden, maer
vreesen wij soo veel dienstelijk te sullen konnen
beslechten

Van Mallabaar dato ult.o Julij anno 1682

beschicken dat den koning van Cochin en sijn
hof gesin van Setchoda sonder groote onrust of
affronten te lyden (gelijk hem in dit vader te
eerstelijk konde ontmoeten, vanden hier aan 't hof
sal komen, om alles in 't geheel vaststellen te laten
gelijk het nu al over die 10 jaren van 't maken
vanden vrede hebben geraakt is onse voornaemste
olas tot dolen vijande met den Coninck van Cochin
en den Sammorijn geraissteel gaan mede bysetten
om of die tot UEdele Ho: achtbare speculatie
dienen konden, blijkende uyt die vanden Sammorijn
den 26e meij ontfangen dat hij d'inwooning ontrent
de Pagode tot Tiruvangadoor vanden regent
soo den Coning van Cochijn niet van Setchiora
gaet en alles aldaer niet in vasten laat soo als
het te voren geweest heeft, bij een ola vanden
Coning van Cochijn den 19e Junij ontfangen
is te sien dat hij veel meer lyden daer van
gehandelt werdt, doch van onderscheiden hebt gelijk
hier voor en andermaals gesegt hebben, dat
volgens het bespreken vanden hovens dit point
soodanich blijft als het tot noch geweest
heeft, gelijk sulks UEdele Ho: A: intentie mede
is bij den brief vanden 15e November st. der
sullen het daer by sien te behouden, of liever
soo 't mogelijk is een eijnde van haer geschil
maken, en daer door de gemeene rust beragten
waer in het aen onse debvoirs gebreken
sullen

Van Mallabaer dato ult° July ano 1682

sullen laten manqueren gelijk uijt d'Ed: hooch achtbare
by leggende clas N° 7 ende kan blijcken dat wij
sulx doen ontrent de voorgevallen questie over Ede
overcomen van een naire met den coninck van
bettenoire ende den caymael van Payencodda
onder 't Cochijnse rijke sorterende, waar over
den vierden Prins van dat rijcke die eijndelijk aan
't hof althans is onse adsistentie versocht begeert
Op calicoilan is een schepje kleijn soo men de
uit 't lant vanden Sammorijn den 22e Meij van
gekomen, voorgevende die reijs naar Mocha-
of arabien met te weder komen derinnen, ende
door last van den gestrekten stingen aldaer
was vervallen, d'hoofden begaven sich terstont
(sonder onse wacht op calicoylants strant te
kennen of eenige advententie te geven) nader
nieuwen ragia van calicoylan, die sonder uijtstel
3 à 400 nairos onder sijnen ragiadoor malandapullé
aan strant stont, die de goederen uijt d° schepje
deden lossen; 't Compes wacht aldaer in den vendrig
Jegen Cornelisse (op 't advijs ter spoedighen van
coylan derwaerts gekomen) begeerden de visite
der vaartuijgen te doen, en het paspoort te
sien, na 't aal onder geweijgert, doch vaerdelijk ten
sijden gestoten, en de post sonder 't lijf of
't landen te vallen gedoogen, maar sijn ende
het lossen van eenen Rijs 30 candijlen peper
60 candijlen velleden cannel 50 candijl cardamom
en andere goederen voortgevaren gelijk desen
specificatie

Van Mallabaar dato ult.o July 168

specificatie in 't rapport van dit voorval onder
No. 8. hierneven staat aangehaalt, als mede
dat den Sr. Prins van Sammorijn daer in tevreden
over 'tvoorsz.en ongelijk is door mondeling gesprocken
gelijke 't schrijven uijt Ceylon van dato 24.e Maij
hierneven can aanwijsen, om na dit voorval wat
te vernemen, sijn den ondercoopman Seljandius
en vaendrich Sens na Calicoijlan gecommitteert
geweesen, met soodanigen ordre als de copie bij
desen des noodig sal connen vertoonen, den
Coninck van Calicoulan heeft sich soeken te
ontschuldigen doch met heele slechte excusen,
door het seggen dat hij soodanigen last niet
had gegeven, dat den gemelten Ragiadoor Matandaporte
sichte was &c.a en heeft voorts vrij wat werck
daer van gemaakt dat d'onse soo onvriendelijk
bejegent en van de visite afgehouden waren,
gelijk bij het selve rapport der gecommitteerde
nader werd aangewesen, eenige dagen
daer na is ons van Ceylon soodanigen schrijven
en aanteeckelijken ola toegecomen als de
copia hierneven kan vertoonen, waer in gedreijgt
werd soo d'Ed.le Comp.e of haere ministers
merkt datter vaer over de Zee ontrent den
ragia van Calicoijlan niet maintinerende
en soodanige aancomende schepjes op die reede
vrienden toegelaten om te doen vaertse weijlder
dat hij dan mede een ijder tot den handel
souden

Van Mallabaer dato ult.o Julij anno 1682

souden admitteeren selfs mede d'Engelse en andere
natien aensoeken, mede dat by soodanige conniventie
oock nu geschiede ordonnatie ofte de vier heerschappijen
van calicoulan en marta vrys souden vaaren, tot
noch meerder verheffingh van soodanige stoutheden
&a. immers dit werck uyt den sin deser ola —
begrepen en sonden aende stelling der selve —
niet anders sien of dat geschrift quam vande
Coninginne van atingen selfs, om welcke —
redenen mede frivole uytvlugten vanden ragia
tot calicoulan te meer noodich geacht is, soo-
danigen nader protestatie aenden ragia by
ola te doen, als bydo copia der selver kan
blijken, principalyk daer in bestaande, dat soo
syn hoocht. in die saake na de billickheyt
geen satisfactie dede met de schuldige te
straffen en orde te stellen dat de geroofde
monsters der visite na gewoonte, wierde weergeplaets
dat wy dan selfs daer over satisfactie te
sijnen tyt souden soeken, voorts hebben wy
vernomen na d.o ola van atingen (soo wy-
meenden) eerst vernomen, en is ondervonden
dat den prins van cornapoly (die met de
coninck van dat lantschap den ragia de
pranta genaemt, in verschil is geraakt en
van atingen komende) die ola selfs gelyke
als uyt de naam vande Coningin heeft
geschr.en

Van Mallabaer dato ult.o Julij a.o 1682

geschreven, en na Ceylon gesonden, synde geen
manier dat de Coninginnen noch princen
maar alleen de koningen olas onbekent, waeren
door ons de voorsz.e ola duytschen was, soo dat
d'Atingese Coningin soo als 't uijterlijcke
schijnt geen kennis vande selve ola sal hebben
doch 't konde ook wel een gewoone Mallabaerse
practijcke wesen, ondertusschen blijkt hier-
van wat dit volck in hare gedachten hebben
als mede hoe sij ons voorgaens trachten
te misleijden, gemerckt dat se ons en d'Ed.le
Comp.e veraghten als men wat sacht of op de
discreetste wijse met hare omme gaat
en 't minste pointje van 's Comp.es recht
respect, of oude gewoonte niet met grooten
ernst, besloot maintineert, of publicke
bejegent, diensvolgens om de rust te houden
(op dat uijt kleene oorsaken geen groot
quaet voortcome) sal die Coning nu met
wat naer oorsake of wat stijf mogen
gesproken, maer gelijck in dese en in andere
saecken mede blijckt op de beste wijse
geschickt moeten werden, doch wij sullen
ogen d.o peper, welcken Cannel en
Cardamom etc.a die 1/4 uijr van 's Comp.es logie
tot Calicoylan aende rivier kant is opgeleijt
en onder de bescherming vandes ragias volk
aldaer

Van Mallabaer dato ultº July anº 1682

gedaen bevoorens wert / en Ed: bodemerie heeft
dat mede nevens 3/4 mije benoorden Ceylon met
noch eenich goetje is gevaren / op deselfs stuck
gien te accepteren / tot weeringe van 't geladen
ongelijcke / maer den Sammorijnsen prins (: die
om de overvarende longeringe niets versochte
heeft gedaen :) sullen wy in antwoort dienen
dat ons in die zaeke bevredigt vinden / om als
dan verder te doen 't geen ten dienste der E:
Compe. nodich en dienstich geacht sal werden,
sijnde mede bij ten hunte vermoeden dat se
in plaets van 2500: pakkens nog die ten hooge
wert / werden te meer peper / en welden
Cannede sullen soecken of te scheepen /

Hoedanigen plano ofte inlants vaertuijgh
op de cust van Madure vanden Moors coopman
Ottoman in Atingen 't huys hoorende met
peper en arreecke &ca geladen is aengehaelt
sal in D'Ede Ho: A: van Ceylon apparent al
sijn geadverteert; hier sijn drie gesanten van
Atingen / Signatij en Bariatto pulle daer om
gekomen met versoeke om de longeringe van
d° vaertuijgh en goederen onder dreijgement
van anders geen peper te sullen laten
vragen en voorts met onaenneemlijke voor"
geven dat den peper en arreecke door de
Coninginne van Atingen int aengehaelde
vaertuijgh

Van Mallabaar dato ult.o Julij a.o 1682

voortijtgh was geladen tot incoop van een a twee
cleyne elephantjes &ca, wy connen niet anders
sien of het aenslaen is ten vollen gefondeert
als mede de confiscatie, maar dat d.o vorstinne
en prince daarom eenig groot misnoegen sullen
scheppen en eenich belet inden handel aen die
kant souden komen veroorsaaken, is geen
apparentie, doch wy sullen 'tselve almede
soo veel ten besten sien te schicken als
mogelyk sal zijn

'T voorsz.e is eertelyk 'tvoornaemste dat ons
hier ter custe sedert onsen jongsten is
voorgecomen 'twelcke tot uEd.le speculatie
en advys van den presenten toestant altoos
goet gedacht hebben in desen aen te halen,

Den 27.e Julij is het jacht Mallabaar hier
ter custe 'tkruys coomende met behoorlyk
versterment en syn sochte mast te zindrecht
als mede met syn lading claar gevonden
bestaande in 6155 lb. netto gekapten
peper en 2000 stuck koehuyden, om daar
mede naer Ceylon te vertrecken doch
daer op of omtrent 'tselve quantiteyt maers
synde heeft 'twaar en vaert niet verder
als den 9.e Junij tongeclamt buyten de revier
te komen, en indien syt heeft hier noch
ses à 7 dagen van doorgaande zydelykheden
vaert

Van Mallabaar dato ult.o Julij anno 1682

weinig gevaarlijke en sterkere stroom om de
noort gegaen, soo datmen wede tot vingurla en
verder daerme de swave schepen comen konnen,
des de fluijt tot den 15.e Junij vaart buijten
deese reede in tijt en anders gelegen
reedende na Ceijlon is voortgesijlt, of
'tui by behoude varen gelijck wy hopen van
daer verder na Bengalen om onsen rijst-
voorraet in de toecomende goede moesson
verder tijt te brengen (gelijk) 't voornemen
van d'Ed.le heer raet extraord.r en gouverneur
Laurens Pijl was, volgens sijn Ed.le jongste
letteren of wede na Cormandel voortgesonden
sal sijn, staet u Ed.le door 't aftrek van Ceijlon
apparent voor den ontfang deser te ontwaren,

Onder de preparatien om bedingh te maeken
volgens de prijsen van comm.s coopmans rapport
ende voor soo veel wy den prijs in goude
en silvere specien souden konnen bedingen,
wert bevonden dat niet cleyn abuijs
is gegaen in onsen jongsten van 10.mo maij
door 't vlugtigh vallen der cijfer getallen
volgens de reductie van 15 fa.m nagia-
sijgen andere specien, want de rechte reden
daer van is als volgt —

1. no.a doet $2\frac{7}{16}$ fa.m nag. comt voor 15: nag.s $34\frac{34}{39}$ no.a a 1: p.o rd. rs. $17\frac{17}{39}$
1. abassij .. $1\frac{7}{20}$ d.o . . . . 11 stuivers 63 — a 10: 3: rs. .. $18\frac{9}{10}$

1 pag.

Van Mallabaar dato ultº July anno 1682

1: pagº sammegrij 5 ½ pag. comt voor 15: rops. 10: pª à f 5:12:8: tsa 18 3/4

1: St. kroone .. 5: dº .... // .... // 10 5/8 St. kro. à f 5:5: // 18 29/32

1: pagº lebbekya 5 3/4 dº .... // ..... // 14 18/23 pª lib. à f 3:15: // 18 7/15

6 3/4 fª cortchyns 1: fª nagia 18 .. // .... // 5 73 3/4 fª à 32: pª tsa // 17 119/128

hiernede 't kleijn verschil dat in de voorige opstellinge met desen is ingevallen onder Zoughst schrijven connen blijken; en de hebben 't sedert tot collatiesen bevonden dat den peper meer en meer in de prijs opslaat, werden konnen wij voor een candijl omtrent veel 50 candijls peper bedingen; maar voor contante specie hebben de coopluijden altijd heen ongeneegen geweest den peper tegens de reductie van ult: rops. te leveren, staende kant op 36 ropijen in specie à 30: stuyvers 16 pagº lebbekijs à 75 stuyvers 10: ducaten à 120 stuyvers; 11 ½ St. kroone à 105 stuyvers 10 3/4 sammegrs. à 112 ½ stuyvers ofte in cortchijnse fanums van 32: d' rops. op 19 ½ fanams rops. tot welcke hooge prijsen wij niet hebben konnen verstaen; want wanneer de ropijen netto ult: rops. en d' andere specien noch veel meer souden bedragen; en hebben present niet meer als 18000: St. ropijen in voorraet als sijnde 8000: stn. ofte 2: van de ses kistjes uijt Suratta becomen op Cananoor meest in Candamom besteet; van Ceylon werdt ons geschreven en hier ook van diverse berigt dat den droogen peper aldaer present niet

Van Mallabaer dato ult.o July an.o 1682 —

niet bevinden de conditie fam.s ragia te vermagtigen
is, dese steijgering vanden peper uijt verleden
jaer, en bysonderlijk nu komende niet anders
verwachten of vermeerderen te ontstaen als door
de menichte van competiteurs, die den peper
te landewaert in vervoeren, dewijl dien oock
meest over al in prijs is geclommen blijkende
uijt voorgemelde rapport vanden S.rs Spiljardus
en hare [illegible] onredelijkheden [illegible] de coopluijden
op Calicoylan hebben derwaerts doen, onder bij-
d'olas van een aandere ragia aldaer nu over,
gaende dat hy ragia niet alleen coopluijden
na sijn lust vrij in voeren / maer daerenboven
de prijsen op de coopmanschappen en peper
socht te bepalen gelijk Spiljardus gemelt
den ragia selfs aande koopluijden heeft hooren
seggen dat de soodanich als gesegt vast en hy
hoogstens niet meer souden geven als 't Ed.
verleden moisoen en anders niet met d'E.
Comp.e souden hebben te handelen, anders mogten
sij den peper en haren handel te lande [illegible]
en vande zee afbijeren, doch dat seggen soude
veel ligt in een andere tale veranderen
als die koopluijden haer vaert [illegible]
of maer alleen pasporten geweijgert wierde,
'tschijnt mede dat d'oorloogen in de boven landt
tusschen den Madurese en Maisoere [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] vanden [illegible]
den

Van Mallabaer dato ult.o July a.o 1682

den voorraat van peper aldaer schaars en op hoogen
marckt sijnde, de prijsen in dese landen daer door
mede verhoogen, bysonderlijk aande Zuyt en noort
kant, daer den peper ook valder, beter, en
suyverder is, als tusschen Coylan en Cranganoor,
wat daer beZuyden off benoorden valt can te
gemackelijker na de bovenlanden werden gevoert
mede daerom sij nu liever wilde te minder met
haeren peper verlegen wesen, mede te hoogen
op prijs houden, om dat den peper die present
en binnen de naestvolgende vier maenden
te vernogen sal sijn vanden verleden oogst
en dienvolgende beter en droogen sal wesen
als inden oogst selfs gewonnen sijn geweest
te werden, wat ons dienvolgen van 't bedingen
van eenigen peper door de Engelse tegens dertien
ducaten de candiel van 500: lb. van panany werdt
geschreven, en datse van 3. à 400: candylen contract
souden hebben aengegaen meest met den
coopman Baba porabe, die daer toe 300: ducaten
op d'hant had genoten, sal by de copie van
het schryven van daer in UEd.le boeck aldaer
bevonden konnen werden.

De visite en verhandelinge vanden commissaris
met den Zamorijn, en de contractatie van dien
vorst met de portugesen is UEd.le bo: a: in
onsen langsten uytbreidelyk geadviseert en onder

die

Van Mallabaer dato ult.o Julij a.o 1682 —

deser materie aengeroert dat ontrent de sluijkerie
vaertuijgen niet ongemeen veele kennen voordeelige
nader bepaling vereijschte gelijk, gin mede noch
al eenige redenen daertoe vanden bevonden thuijs
17 stx.en vaertuijgen in het Sammorijns district
sluijs toecomende met varen tobacq en andere
lading van Manapaer of vander uijt de bocht
van Ceylon comende Coylan sijn gepasseert, sonder
naer d'oude gewoonte aldaer aan te comen tot
de visite en om te vertollen gelijk by een
brieffje vanden pachter tot Coylan wert geklaegt
en de Sr.es Jonckeijs en Fraijlandus ook bevonst
is dat eenigen dier vaertuijgen aldaer gepass.t
sijn, deese saake sal den Sammorijnsen prins na
alle apparentie mede soodanich beantwoorden
als vande andere sluijkerijen longst heeft gedaen,
doch alsmen soodanige vaertuijgen verboodt niet
anders als tot Cotchijn te comen of anders
over al waer de sluijkerijen gevonden worden
aangeslagen en prijs verclaart mochten worden
dan soude de voordeelige apparent veele lucht
blijken dat het in comp.es magt waer de sluijkerijs
ten zeer niet alleen te weeren vanden
amphioen, peper en waldeij cannel als mede
vande tollen der tobacq, 't vervoeren van cleeden
aanbrengen van arecka &c.a, maer dan sonde
niet een de voornaeme die sonwijl ontkent
de caps

Van Mallabaer dato ult.o July anno 1682

de boos commercijen met die heedige voorsluijpen
werden of voor deselve vrede sijn, gepleegt met
nimmer belet sijn, ende geenerlij vaert of handel
en ommegangh daer door deselve niet verhindert
of verboden blijven, gelyk breeder in onsen Couchins
hooft aengehaelt ——

Dewijle de mooren tot cananoor volgens de
contracten verbonden sijn 500: candijlen peper
jaerlycx, gelijk eenigen candamom aan d'Ed.le
Comp.e te leveren, ende door belet in haere
vaert ofte handel ter zee eenigen schaden
tot dien plicht gedwongen hebben moeten
werden souden welcke middel dito mooren noch
minder als de mallabaren te desen eijsse-
haere verbonden nacomen, soo sijn onse speculatien
gevallen (vermits d'E. Comp.e nu aldaer geen
peper incoopt, ende mooren selfs tot voordeel
dade vanguinden commen) of men hade niet op
de selve wijse tot bedragen van ontrent 3: 4: à 500.
candijlen peper aen comp.s gedaene coopmansch.
in plaets van haeren plicht in tot leveren
van den peper ten minste tot de sinaelse prijsen
soude konnen opdragen, niet soo seer om hade
tot aennemen van d'E. comp.s coopmanschappen
te dwingen als wel om hade daer door af te
leyden dat de bovenlantse coopluyden door
haere veelderleij listige vonden en ooke somwijl
geweldige

Van Mallabaer dato ult.o Julij 1682

geweldige practijquen niet meer diverteren
met d'onse aldaer te handelen, want hij hem door
een seer billicke occasie sochte om selfs voor
contant 's Comp.s goederen tot een redelijke prijs
aen te nemen of soo hij daertoe ongenegen sijn
dan door dat middel te disponeren andere coopl.s
uijt de bovenlanden gerustelijk en sonder belet
de negotie te laten doen, des hebben goet gevonden
't selve te laten continueren, te meer men claerlijck
bevint dat 't opgeven van baba porbor geen
goet gevolg neemt, ende de Moorsen hem aen
dien kant vermits sijn onvermogen niet hebben
geel als anders te maecken en eindelijck sijn
van baba den eenen de Maisonde coopluijden
door dit voorsz.n beleijt bewogen tot ons op
Cananoor met haere capitalen te komen
soo sal hij des te facielder de begeerde
contagie van een half p.r cento commissiegelts
ende hij daerdoor noch in een redelijken staet
van leven en aensien blijven, soo hij daer van
maer 't vernuftige gebruick maeckt, en sich niet
te veel met d'Engelse in laet, gelijck daer
van (ende dat wij soo naeuwe onder toesicht
geschiet als ons mogelijck is, om niet meer —
van een goede partije cardamom te vorderen.)
Omtrent sal bovendien gesien werden, in 't rapoort
van den onderkoopman Jacob Schoons den 25.t —
Julij

Van Mallabaer dato ult° July a° 1682

Meij gedaen en by ons schrijven vanden 13e Junij
na Cananoor affgesonden —

De geordonneerde Saagmolen is noch al niet begonnen
maer bouwwercken daertoe dienstich gemaeckt —
bij de hant, en dewijl den mr. molemaecker op
Colombo noch al siek blijft, soo hebben om die
mr. hulpe van daer versocht, op dat een begin
daer van mogen maecken, sijnde hier vele swaer
onderlinnmerlijden die by soodanigen wercke een
wijse gevordert sijn maer derselver siet daer van
alleen niets ondervinden, deselve hebben
ons verders te leggen dat op Batavia seeckere
willem Lambertsz. Bouij anders wel bevonden
boer inde vrandelinge genaemt sonder rasp
die aldaer voor timmer dienst doet, de welcke
te leggen weet te maken een goet mr. molemaker
te wesen, sijnde de Zoon vande stads smit tot
Gorcum, indien UEd. UEdele hooch ae. believen mogte
de persoon met d'eerste occasie herwaerts
te senden soo hij aldaer noch in wesen is, wij
houden ons met hem apparent connen behelpen,

De bouwwercken die anno 1679 voor Pondia
sijn geeijst en ten meerendeele genoch leggen
waren te vermelden dat derwaerts eerstdaechs
senden, om van haer dienst niet meer te
vermindern bestaende in Boo: balckjes
en Boo: plancken te weten —

Boo:

van Mallabaer dato ult:o July anno 1682 —

300: p:s vierkante balckjes van 19 à 20 voeten
lanck en 8 à 9 duijmen breet —

300 p:s plancken, als —
100 p:s a 1 a 1½ duijm dicke —
200 p:s a ½ a ¾ duijm dicke —

Het nader berigt dat wij wegens de tecort
gecomen 211 stux balcken en 't voorm: a:o 1678
in January uijt 't Jaer o dijk altoos gelieft
connen geven met 't geen wij op de gedaene
verantwoordinge vanden heer commandeur Jacob
Lobs volgens uEd:le hoog achtb:re ordre tot het
eenen vertaling is te leggen hebben uEd:le hoo: a:
des geliefende uit breede connen sien uit
bijgaende geschrift daer van bij ons te samen
gestelt waer uijt blijkt dat den heer Lobs
als sijnde tot desselfs vertreck commandeur
geweest de sake vande te cort comende balcken
in sijn aanwesen niet heeft connen naukeurigh
te laten ondersoecken gelijk naderhant en onlangs
noch nader is geschiet waer door bevonden wert
datter na alle apparentie in d'eerste opneminge
eenige balcken over 't hooft gesien sijn, ende ooke
niet veel inde diepte der stads gracht is
gesocht gevonden, waer uijt nu op 't laetst onder
[illegible] van eenige personen 40 balcken gevonden
sijn, soo dat volgens d'overgaende [illegible] uijt
de [illegible] bedreven en 't tegenwoordige restant
[illegible]

niet veel bevonden is, datter naer $57\frac{19}{24}$ stucx
balcken sonder manquementen, doch van het swaerende hout
veeldeel vuyle gelaeden, partly hol, en eenige $\frac{3}{4}$
onbruyckbaer bevonden, gelijck de verclaringen daer
van breeder naeder sullen aenwijsen, bij d.o geschrift
blijckt mede dat vrij van het te kort comende
koopen niet veel anders tot defensie vanden
gewesen packhuysm.r Jacob Verspreeght zaliger
te seggen vallen als hij wel bij sijn verantwoording
gedaen heeft, doch dat den sleutel op de comptoir
vand' heer Lobs, en tot 't vertreck vande E.
heer van Reede, meesten tijt sieck en seer
qualijck te been is geweest, vaert vanden opperm.t
alleen en andere geconfirmeert, niemant weet
ook te seggen of d'openingen vande packhuysen
door hem verspreeght doenmaels is geschiet
en of hij die belosten, om alles dat daer in stat
stont te sullen verantwoorden (: gelijck bij de
andere aenwesende administratie besorgt is
geschiedt :) gedaen heeft of niet, dewyl sulx
niet te gelijck maer meest yder bysonder is
afgevaardigt geworden,

Onder 't concipieren van desen sijn soo even
gecomen dat hier op Couchijn leven houdende
Candylien droogen peper voort partia van 't Jongst
verleden gewaeck hebben gecontracteert
van drie diverse cooplieden die met d'E.
Comp.e

Van Mallabaer dato ult° Julij anno 16[illegible]

Comp.e moest effen nietigh gemaeckt en hare pandten
geeyst hebben om d.e quantiteijt binnen den tijt van
vier maenden ofte voor den p.o november te leveren
500. candijlen op Cochijn en 200. op Porca half in
amphioen tot 50. candijlen peper voor een d.o amphioen
1/4 in Japans staefkoper tot 6 3/4 candijlen peper ende
1/4 in contant als 1/8 in ropijen à 36. per candijl
en 1/8 in Moorse ducaten à 9. per candijl, welcken
peper hebben wij voor d.o vbanen en contant
door Malcanderen niet konnen bedingen deweyl
deze contractie voor het begin vanden aenstaende
oogst drooch en suyver geleevert sal moeten werden
gedaen, en sal 3 1/2 per cento voor 't lanpen en
'tleggen inde packhuysen tot op d'afscheeping
aen d.e coopluyden vanden godt gedaen gelijcke dese
en noch eenige conditien van minder belangh bij
een den drie contracten in copia overgaende
naden sal konnen gesien werden, voorders amphioen
souden wij wel 52 candijlen peper voor een candijl
hebben konnen bedingen, soo wij 9 1/2 ducaten, en
38. ropijen in contant voor een candijl peper
hadden willen geven daer de coopluyden tot
'tladsen, toe heen hart opgestaen hebben, sijnde
het staefcoper tegens 6 3/4 candijl peper à 18. rd.
van 60. schellingen yder bedongen en werden 3 3/4 r°
op yder kisje meer als den jongsten vercoop
verhoogt 'twelcke den vercoop in Suratta seer

op

Van Mallabaar dato ult.o July anno 1682

op canara en vengurla rought gedaen comt te
verceunen, soo dat nu de winst en't toekomende
vande 3. voorsz. coopmanschappen comt te
bedragen als volgt

1. lb amphioen cost incoops met d'ongelden en
 $4\frac{24}{29}$ per cento onderwicht afgetrocken
 $54\frac{1}{2}$ st.s reijn, vercoopt 50. lb peper tot
 2. st.s $2\frac{14}{25}$ pen. 't lb often ƒ: ut. van 60. st.s
 de candijl proffiteert . . . . . ,, $98\frac{1}{6}$ p.r c.to

1. lb japans staefcooper cost volg.s
 de negotie boeken $7\frac{3}{4}$ st.s door
 malcander, en vercoopt $6\frac{3}{4}$ lb
 peper often 14. st.s 9. pen.
 reijn is winst . . . schrans ,, 88: p.r c.to

1. lb zijde cabessa cost volgens de
 boeken ƒ 3: 18: 9: troops 55: lb
 peper ten voorsz.en prijse advans
 reijn . . . . ,, 51: p.r c.to

1. lb zijde bariga cost ƒ 2: -: 14: troops
 a 45. lb peper per lb is advans
 reijn . . . . ,, 141: p.r c.to

De coopluijden willen niet meer zijde cabessa
hebben als half bariga en half cabessa, anders
souden sij de cabessa connen verschieten

Op calicoijlan en coijlan hilden sich nu d'andere
coopluijden na alle apparentie na de voorsz.e
prijsen mede reguleren, maer soo veel comt
wordt geen contanten tot de gemelde prijs
accepteert

Van Mallabaer dato ult.o July an.o 1682 —

acceptueren, dewyle hier met de fanam ragias aldaer
noch al vry wat verschoten derhalven geacht wordt
dat in cas wat mindere quantiteyt amphioen toe
te staen, in plaets van 't haeft open (dat hy twist
den cooperen van madure op cottate aan dien cant
een reyse verleden vaerjaer of niet hebben konnen
verlieven) de bengaelse zyde te coopen, van
welcke zyde meer bespreek is gemaakt tot
6. candylen half cabessa en half bariga tot 55. -
candyl peper de cabessa en 45. candylen de bariga
dat wel 5. candylen peper per candyl minder is
als anno passo daer voor is bedongen, doch de
koopluyden hadden te veel schade daer by gedaen
soo dat nu niet hooger te brengen syn geweest
en andere hier op cotchyn noch al vry minder -
daer voor geboden hebben, en dewyle dat gespin
over cormandel en madure lichtelyk van
bengalen hier te lande of anders can werden aan,
gebracht soo hebben goet gevonden dat bede te
laten accepteren, te weten soo niet meer daer
voor by nader devoiren can bedongen werden, ez
syn te vinden hiertoe gecomen om dat d.o zyde
alhier door malcander noch 96. p.ct - to winste
toe brengen sal, soo dat nu onder intentie by
het jongste schryven van hier aan ud. Ed.le ho: a: ag.ta
afgesonden verwacht, vroeghtits beginnen te
verhuysen, hebbende niet langer derwerts londeren

om op

Van Mallabaer dato ult.o July anno 1682

om op voorsz. wyse (dewyl niet beter konden) te bevragten
den noodigen peper voor 't patria tegens de comste der
schepen van Batavia in onse macht te becomen, gelyk
nu dade van eenigen maten versterkt zyn, en dewyl
liede voor de nadeelen vande verhinderinge der peper
naer ons oordeel staet aengewassen, als mede dat wy
selfs met de bost gevielde niet geen minder prys
als tot 18. rs. d' candyl peper hebben connen bedingen
soo zyn wy om in geen verlegentheyt door langer
verloop vanden tyt te geraken gedrongen geworden
tot d.o prys te bekomen, zynde geen debvoiren gespaart
om waer 't mogelyk den peper tot 17. rs. te bedingen
dat wy echter tot leetwesen niet hebben konnen
bewerken

Van Teckencoer zyn hier den 9.en deser aangekomen twee
St. Thomas Christen en twee heidense coopluyden
met den ragiadoor en schryvers vanden coningh doch
d.o persoonen hebbende weder genoegh ontboden
zyn echter te laet en na 't sluyten van 't contract
gekomen, wy hebben haer echter voor een van wegens
de 3. contractanten d' helft van 't bedongene getragt
op te dragen, doch conden in den prys niet over
een comen, begerende soo veel en een meer voor
den peper als 't geen nu bedongen is, 't geen den coning
van Teckencoer met de voorsz. persoonen aen ons
gesz. en wy daerop weder geantwoort hebben om
sodanige quantiteyten peper te verlangen, als tot
noch soo wy selfs in zyn landen souden connen handelen
(volgens het contract met den voorigen coninck

ten

Van Mallabaer dato ult.o July anno 1682

ter ordre van d'Ed.le heer Jacob Hustaert Zal.r door den
heer commandeur Ludolf van Colster Zal.r gemaakt)
dat sullen uEd.le hooch achtb. des believende nader by
de copyen der translaten connen beoogen

Jongst hebben wij in dato 25.e Juny na Ceylon aen d'Ed.le
heer Raat extraordinaris en gouverneur Laurens Pijl
geschr.n dat wij noch geen staat conden maken wat
quantiteyt peper 'tgeen de comste der schepen van
Batavia souden connen gereet hebben vermits noch
met niemant contract hadden gemaakt of den
prijs op de leverantie vanden peper was bekent
dat nu wat beter te gissen synde, soo vertrouwen
wij tegen den 15.e november naest comende na Ceylon
te sullen connen afsenden ontrent sesmaal hondert
duysent ponden peper daer van wij reets ontrent 160.M lb
gereet hebben, hier is nu bedongen 350.M lb
daerbij tot Coylan en Calicoylan noch ontrent 350.M lb
in dese vier maanden apparent sal connen bedongen
en ontfangen werden, om dan met 't begin vanden
nieuwen oogst over al een nieuwe beding te maken
of anders met meerder coopluyden als nu te handelen
en de overige souden het voldoen vanden peper ten
vollen geschien, soo hebben vande voors.e quantiteyts
echter maer 600.M lb derwaerts calculatie maken,

Volgens toesegginge in onsen Jongsten brieft uEd.le
bo: a: by de nevensgaende aenwysingen wat
gelderen sedert primo January p.r tot 26.e mey 1682
van dese cust na diverse quartieren syn gesonden,

als

Van Mallabaer dato ult:o Julij an:o 1682

als mede van pantijen sedert p:mo January A: tot ult:o maart ibid. alleen van buijten sijn aangecomen,

De contanten die wij hier op costelijn in onse macht hebben, bestaen inde volgende specien, de goude munten gereduceert soodanich als mij de reductie is geordonneert

351: st:s goude Japanse coubangs tot 10: rd: yder is ... rd:rs 3510:—
7830: p:s goude St: Thomes a 3½ ro:a yder ... // 13702½
2690: p:s moorse ducaten a 4 ro:a of 2 rd: yder ... // 5380:—
3280: st:s goude pagoden sammegrijs a 3¾ ro:a 't p:s ... // 6150:—
20000: p:s d:o pagoden tibbekijs tot 1¼ rd: of 2½ ro:a yder // 25000:—
237: st:s goude fanums rajia a 5 p:r rd: sijnde ... // 47½
169200: st:s cochimse fanums in specie tegens ro:a 1 a 16
p:r d:o of 32 st:s p:r rd:r ... // 5287½
259794: st:s cochimse fanums tot 24: st:s p:r rd: ... // 10824¾
1827⅜ rd: in payement leggende ... // 1827⅜
15800: p:s Guinatse copijen in specie, a 2: st:s p:r rd: ... // 7900:—

De voorsz: contante specien bedragen rd:rs 79629⅝

Bovendien sijn noch onder den administrateur de volgende panden die dagelijx door vrij traagh gelost werden

3: panden van deraveda cumbocius rd: 821:—
2: panden van arnee en baba bodtoe ... // 507⅔
1: van baba en podilcanu ... // 1869¼
27: van baba porribon, chrisnapoy en Santapa // 5157:
9: van baba porbon, Santapa &c:a ... // 7635:
// 15989 11/12

Bedraagt t'samen rd:rs 95619 13/24

op

Van Mallabaer dato ult:o Julij anno 1682 —

Op coylan en cananoor is de cassa mede redelyk
wel voorsien een minsten voor een jaar ordinaire
gasten op cananoor en voor een half jaar op coylan
onder sijn in wagt vertrouwen dat van vingurla
en canara met d'eerste verschijning van comp:s
schepen aldaar redelyke sommen contanten sullen
werden besorgt, soo dat van 't voorsz: en 't volgende
wel eenige contanten na madure of coylan
op 't beginnen van d'Ed:le heer gouverneur pye
sullen connen besorgen —

De drie gesanten van atinga Singenaty en baniatto
sulle hier voor vermeldt sijn voor 't afgaan van
desen andermaal hier verschenen, mede brengende
een vierde afgesant van den ragia tot calicoylan
yder met een ola brief van drie gemeenten dat soo wy
niet maaken de aangeraade plant op madure
daar in eenige goederen voor d'atingse vorsten —
werden gevoert, verder gelangwerd vriende —
om sijn wegh te verwonderen, dat de voorsz:
rijken met d'Ed:le comp:e in verwydering comen,
en den handel geheel verderft souden, den ragia
van porca heeft in passant almede sijn voor-
schrijvens daarby gedaan, welcke schrijver wederom
wy naar genoomen ordre goetgevonden hebben
bij na niet gelyke munt te betaalen, namentlyk
dat wy niet maar den coopman ottoman
schuldich waar aan 't verbreken der contracten
pasport en goede gewoonten, ende soo ymant

&c.

Van Mallabaar dato ult.o July anno 1682

d'E. comp.e daerenboven noch veelde verongelyktheden
dat daer van in dat cas vande behoorlycke satisfactie
souden wachten te nemen dat de saeke krygen onder
macht en gebiet sijnde daer over na ceylon
geschr.n hadden waerop antwoort moesten afwagten,
en het leen aantreckelyk was dat s comp.s —
vrientschap om de velle van eenen cnoor soo —
veryninck geacht wiert en soo voorts gelyk —
breeder bijde antwoort blykt als mede onse
verdere speculatien en voorstelling over dit
point 't aenreghteren van 't Sammorynse sloepje
en andere saeken aan d'Ed.le H.r Raat extraord.s
en gouverneur Laurens Pyl en raat na ceylon
geschr.n om ons verder nader tijt daer in te schicken,
soo als ten dienste der Ed.le comp.ie noodich en —
dienstich bevonden sal werden want de handelingh
sijn hier dagelijcx vere, gelyk uit vaerder ontrent —
Trevancoor blykt alwaer de S. stamhuysen —
den 3. prins een lieveling vande atinghse —
coninginne door vergift omgebragt en den 2.e
prins swaarlyk of ter doot gequetst souden —
wesen na 't becomen advys van ceylon, gelyk
mede gemelt wert dat de portugesen —
het eylantje andjediva by carwaar op de
grensen van Cambagie tegen canara gelegen
door d'engelsen te voren mede geweest —
sijn met het opwerpen van een fortje in besit
genomen

Van Mallabaer dato ult.o July anno 1682 —

genomen souden hebben, om veel nadeelen sal den tyt
moeten leeren, den coninck colastry heeft de met
den prins onnodig vermenicht, en adendia tot
cananoor gereve in het onderscheyt gemaakt van sy
vrede van alle dagen nader beschreyt verwachten,

Volgens bygaende extract brief is op calicoylan
noch eyndelyck contract van 300 candylen onder
droogen peper om op ult.o october of uyterlyck 15.
november alle voor coopmans.en te voldoen, sonder
contanten of copen ten pryse alleen bedongen
te begeeren, gelyck hier vooren onse gedachten
om nadeelen aldaer vermelt veel syn gevoegt
bestaende de coopmans.en in aldaer bedongen inde
volgende —

$2659\frac{1}{2}$ ℔ bengaelsen amphioen a 50 ℔ peper per ℔
costende 1 ℔ amphioen in coop 6, gelyck
hier voor melde blyckt $54\frac{1}{2}$ st.rs en 2 st.rs
$2\frac{14}{25}$ penn. 1 ℔ peper ofte ... die
candyl van 500 ℔ advance // $98\frac{1}{6}$ p.r c.to

2004 ℔ tin a $4\frac{3}{4}$ ℔ peper 1 ℔ en 1 ℔
tin cost in coop $6\frac{3}{4}$ st.rs de peper
als boven is betaelt . . . . // 52 p.r c.to

5004 ℔ tin-loot a $1\frac{1}{2}$ ℔ peper 1 ℔
1 ℔ loot cost 2 st.rs de peper
als vooren profiteert . . . // $62\frac{1}{2}$ p.r c.to

Van noch een hondert candylen souden d'onse op
cannapoly en bettimeny in bedieninge wesen van
de contracten in contanten souden voltrocken
te worden, was gelycken op coylan volgens

de

de voorgaende tyde, en daerenboven noch een
partij voor amplioen &ca. soo dat aan dien cant
mede ontrent de 400: of samen 800: candylen
staen gecontracteert te werden, waer van in g'eerden
nacht comende wel 350: candylen gelyk voorende
hopen te bemagtigen en d'E. handeling na uyttersten
vermogen sullen betrachten —

Den 2.e punt dieses nyce vroma is mede den 4.e
en 5.e afgesondene vande lants grooten door last
vanden coninck inde stadt gecomen bevestigende
met veele omstanden dat den Samorijn geen recht
had te beletten of te verbieden om in haer eygen
onderhoorige landen geen kuysen of kerken te
mogen bouwen, datter ooke noyt soodanigen schadinge
of belofte van britsoen was gedaen maer wel
uyt maaken vanden hoves ontrent andere
landen en plaatsen 't welcke de lantsheeren
op de gronden aannamen met de hoofden vande
ouden haer gebruyckelyk te bewysen, maer
dat dit bedryf vanden Samorijn eenelyk
was geruct om door syn practyken van 't sweets
eenige schutsmannen onder en onder en dit
ryke te dringen gelyk d'boeren op de frontieren
en daer tegen protesteerden en den coningh met
cracht drongen in haer recht gemaintineert te
mogen werden of datse genootsaakt souden syn
sich onder den Samorijn te stellen en nadien
britsoen de voornaemste plaats was die hy

ontsach

Van Mallabaer dato ult.o July anno 1682

ontsach en respect van 't hooftrijnse rijks dienden
voorgestaen, soo had den coninck en prinsen seer
wel connen voorsien indien hij in dit hare recht
en gewoontige saake niet vrienden geprovoceert
datse dan niet meer alsoo lief de regeringe van
't gantsche rijke souden afstaen en verlaten &c.a op
dese dringende redenen is hare re gemoet
gevoert dat de gantsche fijcke uijt hare selven
voortquam en datse nojt na 's comp.s goeden raat
hadden willen hooren in 't verhandelen der rijcx
incomsten waer uijt men de lasten in soodanige
voorvallen conde dragen, blijckende tot noch dat
selfs 't beraemde op Chenotty niet vrient nagecomen
schoon daertoe soo dickmalen vaste beloften waren
gedaen, ende vermits bij tijde gants geen
voorraet was, en d'Ed.le comp.e ongehouden ooke
ongenegen alleen soodanige lasten te dragen, ofte verschieten, soo is voor eerst als den vasten
regel gestelt dat de beloofde bij den coninck op
papmattoe hier voor in desen vermelt souden moeten
geschieden om te selve voltrecken inden name en door
de overtuijgingen voorn.e souden comen vorderen
ende daarneven dan noch bevonden werden dat
den coningh 't hof en de lantsheeren op de frontiers
soo groote gelijke hadden als hij meenden ende
den sammorijn soomen uijt sijn schrijven conde
merckten, derhalve noch bleven bij sijn voornemens
soo souden van nu af noodich sijn dat hare hooch
heden ons speciale geltmiddelen en die somma

van

van dien aanbelangen met 'tgeen meer daertoe komt
op dat in 't gemelte moet bezorgen dat de ten volle
geneijt en gesint waeren tot volle defensie van
haare gerechtige saake, die wij egter sustineerden
soo lang in ruste gebleven sijnde nu mede soodanig
had bekoomen gelaten te werden ten tijt en wijse
dat den Coninck en 't hof beter genegen en bequaam
moeten sijn als nu, ende datmen dien tevens rechte
na uijterste vermogen sal moeten ondersteunen
doch soo hij om den Rode gerechtige saake aangetast
vonden en soodanige middelen en preparatien
als gemelte ~~sijn~~ gesien werden dat E.E. dan mede
aande beloofde protectie aen 's Com.ies sijde niet
manqueeren soude van welcke verhandelinge
de princen en gesanten achnamen den Coningh
en verdere heeren kennis te geven om 'tgeen quinworde
speciale beschrijt daerop te volvaijgen, hij beloofde
mede soodanige ordre te stellen besorgen dat de
Christenen, en alle die d'Ed.le Com.ie moeten
aangaen ongemoeijt en bij haare volle recht en
privilegien souden gecontinueert werden

Dit verhael hebben meerder g'acht u Ed.le Ho: a:
onbilldelijke voor te dragen dewijl wij niet
vast konnen weten wat des Sammorijns intentie
of intelligentie met de Portugesen sijn, ofte
wat daer in meer versiert moete, schoon

wij

Van Mallabaer dato ult.o July anno 1682

wij niet wel konnen gelooven, dat de portugesen op haer selven met den Sammorijn yets besonders sullen derven beginnen, noch dat den Sammorijn om intreste van sijn vaert lichtelijk eenige saak sal willen aenvangen, waertoe hij niet ten vollen gerechtigt houde sijn, onderwijlen sullen bij soodanige of diergelijke voorvallen gelijk eenige inden brief nu naer Ceylon afgaende mede staen vermelt, doen 'tgeen billick en mogelijk is, en ons voorts verlaten op UEd.le Hoo: a: gewoone voorsorge, ende assistentie die voor desen na Ceylon is gerecommandeert te meer dewijl sulx van daer door d'Ed.le H.r raat extraordinair en gouverneur Laurens Pijl en raat ons noch onlangs mede is toegeseyt

Op de residentie Ponca sijn voor desen 42: kistjes Japans staefcoper bevonden onder 's Comp.s effecten, ongelappeert voort te coopen, dewelcke tot noch niet weeten konnen uytvinden, wie ofte waer nergens deselve sullen moeten te goede komen, 'tsy den boedel van d'E. van lier Zal.e ofte de coopl.s van anno 79: die seggen dat se voor eenich coper te veel verast souden zijn, dat echter uyt de boecken en nergens tot noch niet weeten connen sien, en dewijl 't oock soude connen wesen dat d.o eenige kistjes ontstaen door de groote gedaene afschrijvinge van a.o 78. tot laste van d'E. Comp.e soo weeten noodich g'acht UEd.le Hoo: a: dit bekent te maaken

maken, ende dat 't selve in naden vaert onderhoelt
ontstaende de tardance van dese uytvindingh door
de menichvuldige uytvluchten, en moeyelykheden
bereydt der coopluyden in het finael vereffenen
haerder rekeningen, en dat Babba Porbou die doen
principael coopman was, nu ruym ses maenden
van hier geweest, en ontrent acht dagen geleden
weder thuys gecomen is, ons hoop zynde dat wy
uEd: hooghachtb: om voorsz: redenen daer van by dese
geen vaste beschryvinge connen geven, hiermede wy
onder blyven uEd: ootmoedige en getrouwe schuldige
dienaeren, en waes get: M. Huysman, Gelmer
Vosburgh, Arnold Schoten, Hend: Reynst, Hans
Seifriet, Joh: Spilhardus, R: Cleyn, A Balling Secret
in Mangium Cochijn ult° Julij A° 1682 =

Ick ondergeschreven Perimbalasinay Canaryns
coopman op de Bazaer buyten dese Stadt woonachtich
bekenne en betuyge by desen, met d' E. Compe den
gouden kruyssen vooraccordeert en verdragen te hebben,
omme ieder tyt vande naestcomende achtien
volgende maenden, te rekenen van dato deses af tot
den tweeden novemb: aenstaende binnen dese
stadt Cochim, ende in Compes loge tot Ponca te
leveren een quantiteyt van twee honderd drieduysent
en een derde candylen, à 500 lb Hollants yder, goede
droogen, geklopte, en leverbaere peper, als 166 2/3
candylen

Van Mallabaer onder dato ult° July A° 1682

candijlen binnen cotchim, en 66 $\frac{2}{3}$ d°s tot porca,
waer van mij soodanige gedeeltens in coopmansc.en
en contante specien sullen voldaen werden, en
ick gedurende voorsz.en tijt van d'E. comp.e beloove
aen te nemen, mitsgaders sonder eenich mancquement
af te halen als volgt

1166 $\frac{2}{3}$ lb: amphioen tot 900: rd. à 2: p.o yder de candijl
ende peper tot 15: gelijke rd. ofte 50: lb
peper per lb is ppm lb : 58333 $\frac{1}{3}$

4321: lb Japans staffkoper à 30 $\frac{3}{4}$
rd. per picol van 125 lb en de
candijl peper als vooren ofte
6 $\frac{3}{4}$ lb ppm per lb is . . . . . " 29166 $\frac{3}{4}$

29 $\frac{1}{6}$ candijlen in silvere ropias tot
36: st.en per candijl, en

29 $\frac{1}{6}$ d° in moorse ducaten à 9. d°s
per candijl 58 $\frac{1}{3}$ candijlen in cont.
is . . . . " 29166 $\frac{2}{3}$

't Samen 233 $\frac{1}{3}$ candijlen off ppm lb 116666 $\frac{3}{4}$

Van den amphioen sullen uijt d'aenkomende partije
een canassers suijvere gewogen, en wat gebreckelijck
of gemenght sijnde aen den cant in comps pack.s
gesmeten werden, om naer gelieft vant gewicht den
selve alle den amphioen, sonder tegen spreecken
te ontfangen —

Wijders is bedongen dat ick voor 't bedragen van 50:
candijlen peper den voorsz.en coopmanschappen een
maal, en niet meer sal stellen een souffisant

en

Van Mallabaer onder date ult.e July A.o 1662

in vast pant; en die somma voldaen sijnde, dan op
nieuws wederom op d.o pant soo veele coopmansch.en gelden
naer advenant te ontfangen, tot op 't eynde van
't contract toe, waermede ick belove, en gehouden
blijve het selve pant te lossen, en de voorwaerden
van dit contract teenemael te voldoen, mitsg.rs
den peper tol wegens den coninck van Cochim
prompt aen d'E. Comp.ie te voldoen, of bij manquement
vande voorsz. lossinge des pants sal het selve door
d'E. Comp.ie naer 8 dagen publijcq vercoft mogen
worden, gelijck mede sal geschieden, omtrent
de coopmansch.en die inde voorsz. tijt op dit contr.t
niet afgehaelt, en geen peper daer voor gelevert
moeten sijn, d'E. Comp.ie sulx geraden achtende, waer
van in dat cas alsdan het minder gelevende tot
mijnder laste sal comen —

Voor 't coopen, en leggen der peper inde packhuysen
vande leverantie af tot d'afscheepinge toe, is
over een gecomen dat mij 3½ p.r c.to door d'E. Comp.ie
goet gedaen sullen werden —

Tot nacominge van alle 'tgeene in desen contract staat
verbint ick mijn persoon, en goederen, roerende,
en onroerende, geene uijtgesondert, om bij manq.t
van 'tselve of 'tlanden daermede te handelen als
na rechten, alles sonder argh of list, ende in
teecken der waerheijt sijn hier van gemaackt
twee eens luijdende geschriften een inde neder,,
duijtse, en een inde portugese tale, alle door

mij

Van Mallabaer onder dato ult.^o July A^o 1682

mij en weegens d'E. Comp^e ondertekent, aldus gedaen
ende gecontracteert binnen de stadt cochim den 7^en
July ano 1682: onder stont en was getekent
in Canarijns bij Perimbala, ten sijden gecontracteert
met onse kennis en toestemming getekent
M: huijsman, G. vosburg, arnold Schlossen, hendrik
rijns, en Joh: Spilzandius, lagen mij present, get.^t adolf
bassingh Secret^s.

Ordre voor d' Srs Johannes
Spilzandius onderkoopman, en Johannes
Scho Hendrick gecommitteerde aan den
Ragia van Calicoulan

Volgens extract brief uijt Ceylon blijkt u.E. wat
op Calicoulans strant ontrent de comst van seker
moorsch schip en 's Comp^s vaart aldaer is voorgevallen
u.E. sullen naer de waerheijt van 't voorgevallen daer
in vrundelijck naeukeurich ondersoeken, en of dito
schip verbroken en door noot aldaer aangecomen is
of niet, item wie desselfs eijgenaers, groote
lading, off er geen verboden waren sijn in geweest
en soo voorts, zijnde veel eer te gelooven dat 't selve
werck een speciale voorgenomen sluijckerije sal
sijn van ampliaden en andere goederen, in welcke
geval u.E. te eenslijcken tegen dien ragia sullen
protesteren over het ongelijk en groot nadeel
d'Ed.^le Comp^e daermede aangedaen, tegens die goede
gewoonte, en dat wy onschuldig maer hij schuldig

sal

Van Mallabaer onder dato ult:o July A:o 1682

sal sijn over de vercorting der vrientschap, schade ongelijk en verwijdering die daeruijt niet alleen maer oock door dat aengedane affronten en gewelt aen onse vaert schillvaert, en den crijgsofficier van Ceylon gepleegt soude mogen ontstaen, — deselve vriendelijk ter zijden stootende, en sachtes beschouwende, dat deselve verbrekings van d'oude contracten met 'tgene meer tegens d'E. Comp:e is gedaen geweest en te sijnder tijt satisfactie daer over gewijst sal werden, want aen alle omstanden niet anders connt te bekijken, als dat sijn hooghijt verwijdering met d'E. Comp:e soeckt 'twelck aen onse hoge overheden sal werden geadviseert en soo voorts, doch soo 'twaer is dat d:o schip op soodanigen wijse aldaer is aengecomen als het voorgeven is, soo sullen over d'andere ongelijken int protesteren de schepsche [illegible] moeten beijde geëxcuseert —

Wij connen niet wel geloven dat se voorgenoemde souden hebben eenigen peper aldaer &c:a in d:o schepje te laden om daer mede bij hen Ceylon om na Cormandel of elders te varen, doch dit echter tegen vermoeden soodanich sijnde, sullen int instant daer van aen ons en na Tuticorijn advijs geven, om sulx cito aen d'Ed:le heer gouv:r en raet van Ceylon bekent te maken om 'tselve dan te connen achterhaelen, doch is wel

een

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682

een te geloven datse d.e schepen op Ceylon of elders
opde waal sullen hebben, doch 't contrarie bevindende
gelijk voorseijt sal dan absoluijt seggen dat hij met
opset, moetwillich en sonder reden de contracten
en vrientschap heeft verbroken —

Dat d'panden en 's Comp.s voornaemste coopmand.en —
op Ceylon in die vesting versekert waeren is wel
goet en al lange gecommandeert te observeren,
doch dat dient nu in stillheijt en ongemerckt te
geschieden, om geen misverstanden of onnodige alteratie
te maken, sullende dien nagia soo vertrouwen
niet licht d'handen aen 's Comp.s goet leggen —

Den Belhamel Marandapodle die nu een moedsche
na sijn bruidin heeft, schijnt in sijn vervaert
seggen d'onse te hebben willen verbieden dat sijn
Coningh heer vande Zee Calicoulan en Coilan is,
'teenste sullen al de Mallabaren selfs afsetten,
en soude bij andermael dingels voorwerp wel
mogen getoont werden wat schade Calicoulan
en Coylan ende waert sal comen lijden nade
Jaffenap.m Manaer X.a als hij en sijn Co: soo —
onredelijke voortgaende d.E. Comp.e oorsaake geeft
'tselve te beletten, dat al mede protesterende
wijse can werden ingebracht, niet onse, maer —
alsdan haer eijgen schult te sullen wesen, en
soo hij hier tot Coninck van Coilan conde erkennen
dat wij sulx publijcke en door d'omleggende lantsheeren

Siende

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij anno 1682

siende geschieden dan mede geen swaricheyt sullen
maecken, komdaer voor aen te sien en dat respect
te bewijsen, doch dat wij sulcx niet souden —
beginnen tot vertoninge van den vastigen opgemaecten,
dat sulcx wij nu soo min als te vooren connen
noch mogen doen, 't sij dan hoe dievel hij 't selve
wil opnemen, sijnde d' comp.es macht noch niet
vertoont om haer Ed.e recht en respect tegen
sijne onredelijkheden te maintineren 'twelcke
desen voorweligen nagia nu echter soo veel dorst
tergen, en 't geven noch toebetuijt tot sijn, en sijn lants
schade dat strecken soo hij voort varen d' comp.es
vrientschap dusdanich te veracten, dat hij sich —
derhalven belooende hen beter te beraden, want wij
hem int minste niet vertoont hebben, maer alles
dat maer in eenige redelijckh.t conden toestaen
of in onse macht was hem op sijn begeeren
is ingewillicht, en soo voorts —

Wegens den handel heeft d.o nagia een ola [illegible]
geschreven, doch soo hij sich in desen voegen wil
aenstellen, en geen sotten vaert inslaen dat alsdan
geen of weijnich handel conden gedaen werden,
echter is ued. de peijlen behandicht die in nader
sijn goet gevonden op comp.es coopmans te stellen,
die ued. de coopluijden can bekent maecken om
den prijs van een ijder die met d.e comp.e effen
staet —

Van Mallabaer onder dato ultº Julij Aº 1682

staet alvast maer met 25 à 20: candylen legelyk te ontfangen mits droogh en suyver zynde en voor den ontfang over den barp staende, connende indien wegen nu na syn hoocht. intentie een yder met de comp. handelen die wil 't zy met contant of voor peper, en die met contant voor baeren peper willen voldoen wachten die sullen eerst moeten seggen wat se op 't naeuwste voor elk candyl begeeren 't zy in rupijen, pa. sannegrijs of libbelijs, om daerop ons naeder beschrijven of te wachten —

Dit verricht zynde sullen wy ter spoedighste wederom verwachten, om uyt hun 't noodige in geschrifte te rapporteren, en hiermede blyven wy, onderstont UEd. goede vrunden, was geteekent M. Huijsman, Gelmer Vosburch, Arnold Schlosser, Dr. Jonckys, Hendrick Rijnst, Hans Sigfried, Jacob Schoons, J. B. Cleyn en Adolf Basling secrets, ter zyden stont Cochim 26 mey Aº 1682: —

Rapport gedaen door den ondercoopman Johannes Spilsandus en vaendrick Johannes Sero wegens hunne verrichtingh ontrent den ragia van Calcoilan —

Edele Achtbare gebiedende Heere —

Dewijl het UE. goede gelieften geweest is, ons te committeren naer den ragia int hooft deses genoemt, om ontrent den sieren over de gedaene affronten

Van Mallabaer onder dato ult[o] Julij A[o] 1682

affronten, en versmaadingh ontrent den Ceylonsen
officier, en onse vaart aan Calicoylansche strant
gepleeght te protesteren, in dien die saeke volgens
schryvens uijt Ceylon soodanigh bevonden werdt, als
'tgene verder ontrent de aencomste van 'tselve
Moors schip, ende het lossen sijner goederen voorn[oem]de
vaert plaets mochte sijn voorgevallen, mitsg[ader]s
ontrent de coopluijden lantsheeren (bij goet
succes) te vernemen wat'er in dien saecke soude
connen gedaen werden, soo sullen alleen vervolgens
ter nederstellen, wat in voorn[oem]de saeken gedaen ende
verricht zijn,

Twas dan den 27e der s[elve] gepasseerde maent Maij dat
wij ons afscheijt van U Ed. E. verkregen hebbende
onse reijse per nevin naer Calicoylan hebben
voortgeset, alwaer wij mede voor den 29e d[it]o zijn
gearriveert, ons eerste werck was dan ontrent
den vendrich Jager (die van Ceylon aldaer over-
gekomen was) als den adsistent Volckerts –
althans ten comptoire Calicoilan beschreijden te
vernemen, hoe het werck sich inden grunt hadde
toegedragen, ende bevonden, dat het schepje in't
lant vanden Sammorijn 'tsijns hoorende, en voorde
helft voor reeck[eninge] vanden B[ene]t prins aldaer afgeladen
was, welcke bedentie voor twee maenden
van voor Calicoilan naer Mocha soude, strecken
geweest zijn, en den 22e passado de reijs niet hebbende

connen

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682

commen gewinnen met gestreckten stangen voor calicoilans
strant of ter dicht voor onse waert ten ancker is gecomen
waeraf sich den nachoda aenstonts aen lant en 't volgens
aen t'hoff bij den calicoilanschen ragia vervoegden ende
ernstlick versocht, om sijn schip, dat goet (dat hij voorgaf
den Z.r prins voornt. toe te komen) hooven vergunt mocht
worden, 't welcke oock aenstonts door dien regent geaccordt.
wiert, sendende onder het gesach vanden colkamden
mattanda wel een getal van 4 à 500 gewapende
nayros vonden naer strant, waerop door voorts de
ontlossinge van dat bodemtie gevolgt is, en daermede
bevorens onse aencomste hunnewaert gedaen, welcke
hadden gecregen tot op een derde der lading naer,
waermede d.o schepje daeckx voor onse aencomste
tot calicoylan naer de coilanse revier strockten
en vervoegens aldaer binnen de revier gebrongen was,
zijnde den nachoda daerop beschrijden een voornaem
moor tot calicout huijshoondende; geint. coijse
maliaw, voor ladinge ingeladen hebbende 't volgende,

- 2500: packen rijs
- 30: cand.e peper
- 60: d.os wilden cannel
- 50: d.os cardamom
- goede parthije sappanhout, gengber, saffraen — huijskens (?) niders (?) &c.a

Tot welckes uijtredinge gem. Z.r prince voorsz. nachoda
4000 ducaten soude geleent hebben de helft voor
reeck.e vanden prins selfs, en d'andere helft voor den
nachoda, mits voor het gebruijcke van dien betaellende

30: p.ct

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682

30: p.o c.to, verscheijde goederen van voor het meerendeel gedorven, aen strant in verscheijde coopluijden packhuijsen zijn opgelegt (excepto den peper, en canneel, die in stucken gegoot staende van canonschoot beneden onse Logie aande noorderkant gesprongen is) buijten een goede partije van dien gelijcke, onder meer andere waren die door noot vaerden in Zee, om het schip te salveeren geworpen zijn, —

Dit dan dus danich ten loope vernomende, en den vendrig tegen over de gepleegde affronten mairs kennisse ondervraagt, ende waerheijt van dien onder vonden hebbende, resolveerden ons aenstonts ten hove te begeven, des souden 's coomps tolckman nae den rajia om sijn hoocht. naer bekent maecken van onse comste, ons een uijr gelieffde te stellen, wanneer het sijn hoocht. soude gelegen comen hem te ontmoeten, waeles afgesonden dan wedder comende, rapporteerde sijn hoocht. gereet was, om ons te woort te staen, des wij ons ten eersten nae het hoff transporteerde mede nemende den vendrick tegen coomdist.en en adsistent hendricks voorgestaen, om in cas van sijn hoocht. 't gepleegde affront wilde ontkennen, te dienen tot verifficatie van 't geene door ons soude mogen verders voort gebracht, aen het hoff dan gecomen zijnde, en het gewoone compliment van begroeting afgelegt hebbende, gelieffde zijn hoocht. naer het vorder eenigen discoursen die tot dese materie niet en dienen, gewach te

maecken

Van Mallabaer onder dato ult:o July A:o 1682

maaken van het lien voorn: meermaals genaamde
schepje ten meerendeele over den staende met 'tgeene
daer van hier vooren aangeroert staat; met byvoeging
dat hij en den Sammorijn van den factie, ende gebroeders
waeren, en overdien, binnen vrientschap weder bracht
om den eene den anderen in hun wederz: occasie by te
staen, te meer het selve met comp:es saecke verdient
zijnde hij niet anders, conde besluyten, dan te gelijk
d'E. comp:e, en den Sammorijn, die goede vrienden
waeren, daermede een goede dienst gedaen te hebben,
wij dienden daerop dat voor soo veel het betreft
aenginge d'E. comp:e en uyt den selven naem die
daer in soo grooten misslagen niet souden begaen,
als sulx waere geschiet met vaderhijts bewilliginge
en voldoening van het al oude goede gebruijke, dat
wij zijnde te bestaen, in het vertoonen van pas
ende ordinarie visite, die de oude altijt gewoon
zijn te doen, doch dat in plaetse van dien onder offic:s
en schiltwacht wanneer hij de vaertuygen aenriepen
om de visite te doen op een verachtelyke manier
waeren ten zyden gestooten, bespot, ende veracht
ende alsoo de vaertuygen viva force souden aende
waert te komen naer boven de revier op waeren
voort gevaeren, dingen die noyt by eenige andere
Vorsten of bont genooten waeren geboort; buyten
soo verwaende voorwendingen van synes loosen
matandapolle in waerde by welken d'E. comp:e
waardier respect soodanich gestoort was, en
daer over sijn hoogh:t vry konde verseekert

wesen

Van Mallabaer onder dato ult.o July 168

versochten d'E. Com.r by tyden en wylen niet souden
naer laeten haer gevoelic te toonen, ingevalle hy
in dit voorval de vereyschte correctie niet en quame
te doen, met verdere aenduyinge des vooronder tot de
materie passende; doch hier op schreef hy soo het
scheen voor den doove mans deur, met ontkenning
van alle het geallegeerde, voegende daerby dat hy
tot die en diergelycke tegenstrevingen geen ordre
hadde gegeven, ende oversulx niet konde gelooven
syn volck soo stout soude syn geweest, wy dienden
daerop syn broeder den officier die 't selve aengedaen
vrane present was, van wien, soo syn broeder —
beloofde de waerheyt seecker te geven 't selve konde
vernemen, verklaerden wy soo veel en meer geloof gaven,
als syn broeder tot aanbrengen vande syne dede,
dog hier over soo veel pas gestelt zynde kregen
wy tot antwoort dat dan soodanige hem mosten
werden aengewesen, in welcke geval hy niet
soude nalaeten de soodanige te straffen tot contentement
van d'E. Com.r, voorts dat geensints syne meening
was met d'E. Com.r te twisten, maer ter contrarie
van syn zyde de oude en vaderzyts verbonden
socht te betrachten, schoon ons het contrarie toescheen,
certum hy was ende bleef een vrient vande E. Com.r
ende versocht seer ernstlick wy de coopluyden
gesamentlyk vande Logie wilde toonen, hy soude
van synentwegen syn ragiadoor daerby senden,

ende

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682

ende voorts bragt Heyven, dat tot bespreecke voldaen
wierd, dat wij aennamen en daer op dienden wij dach
tot altijt gereet waeren, des daerop ons afschrijvt
versochten, en naer 's Comp.s Logie hebbende alwaer
des daegs daeraen by ons versocht den nagiadoor
Stichene goerijpo, met de meeste en voornaemste be-
coopl., waarmede dan in bespreecke getreden sijnde,
wierde naer veele woorden ende oevendijtsche debatten,
vast gestelt den open handel tot de quantiteyt
van 1000: cand.s peper in voldoeninge van welcker dan
gevraagt zijnde wat hij daer tegens van de Comp.e
wilden, wilden aennemen, dienden ons daerop niet
als amphioen, en contant, te weten

1: cand.e amphioen voor voor 45: cand.s peper

45: ropias in specie }
13: pagoden Saundgrys } voor 1: cand.e peper
19: d.o libbekuys .... }

Dat wij wat met de vast gestelde prysen dificulteerende
ende ovenslip soo hij tot geen verhogen in den amphioen
en minderen prys in contant wilden comen, hebben
aen zijden dan geen accoort met haer conden
aengaen, doch bleven al by haeren ouden sangh,
des wij siende met haer niet te konnen voorderen,
naer dat met deselve al eenige uren gehadden
doorgewaeckt, resolveerden haer de prijsen der
coopmansch.en waeren voor d'E. Comp.e die uytterlijk
souden afstaen bekent te maecken, en soo sij
daertoe niet wilden comen, dan genoegsaem

toonden

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682

konden weijnich lust tot den handel te hebben waer
naer dan aengesegt wesende is een iemant gesocht
die sijn tot hoogst willen vermeerderen, dog wij hebben
uijt dien hoofde verstekende sij dan ooke geen cooplijden
souden vinden, en int E. van het voorgevallene kennis
soude geven eijndelijk hebben noch voorgehouden zijnde
of sij dan geen coopmansz.en voor contant wilden —
aennemen, hebben sij het volgende opgegeven, te weten,

1: cand: coper tot de oude prijs van 38: rd.rs
1: d.o loot tot 25: rd. van 32 f.a ijder —
1: d.o tin tot 70. gelijke rd.
1: d.o sandelhout à 55: rd.
1: corgie tafta de sorty tot 160: f.a ragias
1: d.o Geoorbanis } . . . . . 140: d.os
1: d.o dubb.de taftas }
1: d.o enkelde d.os . . . 67: d.os

Alle welcke prijsen dan tot geen verhoginge conmende
brengen, seijden wij haer aen dat voorsz.de ragiadoor
sijn koninck daer af kennisse konde geven, en dat
niet wij, maer de cooplijden oorsaeke waeren
dat de comp.e den handel soude moeten staken, ofte
anders maeken moest de cooplijden haer wat
billicker aenstelden, ende waermede wij dies
hofs gesant met sijn groot gevolch van coopl.s
hun afscheijt verleenende, naer vertreck van
welcke noch by ons verscheen den voornaemste
coopman Tettij mapulle, deser man konde
wel

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682

seer groote genegentheijt om met ons te handelen,
en bedingh van 1 à 200: cand.e peper te leveren doch
in troque van amphioen en eenich contant tot
baders prijs, mits wij hem dan mosten verseekeren
d'E. Comp.e den amphioen aen niemant voor minder
prijs soude afstaen, dat wij beloofden niet soude geschieden,
en voorts ooke niet manqueeren souden UEd. E. sijn
genegentheijt bekent te maken, daerop hij in 't contra
antwoort soude verbeteren te verwachten

Hiermede dan onsen opgeleijden last volbracht hebbende
hebben alvorens ons verheugt over met een woort bij
voegen dat den calicoilanse ragia daer naer ons
vertreck van calicoilan, naer coylan, en van daer
naer atinger staet te vertrecken, bij vadertael laetste
verstaen hij expres door den ragia door soude ontboden
sijn, zullende ondertusschen de coninginne signatij
met haer kinderen aen het calicoylanse hof
bijwonen huysvesten, die ten voorsz.n plaets tot
geselschap van haer outste soontje is gecomen
verleeden den neve van den calicoylanse prins, die
onlangs gestorven is alsoo hij voort en tot 3.e
prins int calicoylanse rijk verkoren is, in plaets
van coningh van coylan, dat hem erffelijcken volgens
recht der lantswetten toecomt, waer door de
landen van singenaty en calicoylan genoeghsaem, aen
den anderen verknocht zijn, dat voor den dienst van
d'E. Comp.e wel anders te wenschen was, ende
hiermede dan ten eynde gecomen zijnde Ebeyers,

onder

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682 —
ondenstont U: ed.e hare gebiedende heere ende U: ootmoed.e
onderdanige en gehoorsame dienaeren, was geteekent
J.s Spilzerdius en Johannes Sero ter zyden Coetchyn den
13.e Juny anno 1682.

Rapport gedaen door den
ondercoopman Jacob Schoons aen de heer
Marten huijsman Commissaris en
Commandeur over Mallabaer, canara
en wingurla wegens den toestant
van 's comp.s contracten en negotie
ha.o op cannanoor met syn vertreck
van daer den 25.e april A.o 1682.

Myn Heer

Comme ik ued.e in 't cort te vertoonen, den toestant van
saecken op cannanoor met mijn vertreck van daer soo
segge met verbilliken, dat den collasbij tot die tijt
noch niet bij mij verschenen was, eensdeels echter
door het overlijden vande oude coninginne daer over
de ordentlijcke neuwe dagen moesten gehouden werden,
en ook principalijck mede door prins onmettij
die de pachagien voorgen.m coninck onwijlick —
maeckte —

Op 't contract met baba ponbor gemaakt was
niet meer voldaen als 44166 .. ponden, en by de
12 candijlen condamons, niet tegenstaende hem
of syn gemachtiede tot de leverantie van meerder
quantiteijt besonderlijk vande lacker boll dagelijcx
in

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682

in dienst doch te vergeefs weesen aangemaant, naer
Comp.s costuijme waeren bij hem niet gehouden —
contanten voor uijt op dat gewas te verstrecken, welke
is sulx op haer menichvuldige versoecken, verclaeren
dat haer die (maer quinende) tot 1000 ducaten geschiet
onder beloften voor dat bedragen, ende naderhant ettelijcke
quantiteyt cardamom te leveren, doch sijn sij op die —
reeckening noch schuldich gebleven ruijm niet min als
400: St. [illegible], daer geen cardamom voorgeleevert is,
wesende dat gelt tot haer apparte negotie met
de suratse benjanen op tellicherij besteet, ook van daer
volgens haer eygen bekentenisse eenige quantiteyt
peper nae pannanij, en calicoet vervoert, welcke
van ons ende moorse coopluyden wiert gesien,
dat in 's Comp.s pachtrijcken gekomen was, schijnende
adhesia, ende sijne daer over noch eenige apparte
clachten aen UEd. te willen doen, des de voorgaende
van baba aen UEd.e onder dato 10.e april over het
leveren van minder quantiteyt cardamom gedaen
wals sijn want in plaats dat wij eenichsints ongene-
gen souden geweest weesen om den cardamom te
accepteren, soo weesen wij sijn factoors in tegendeel
altijt tot het nacomen van haer contract dick-
wijlen en om incoop van cardamom te doen, dagelijx
aangemaant, ook selfs de kleyne quantiteyt
die door hem geleevert is uijt handen van de coopluyden
als mede breedert, selfs daer voor betaling gedaen
en daerenboven noch met Comp.s dienaeren en

tot

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1662

van deselve Cochin door hun onmachtich, en haer aen
presentatie dienaengaende om naderhant daerinne
soo 't schijnt haer verschooninge te vinden, maer
gepractiseert, want Coijcottiatij Cranore, die sij
beijden dat aen presenteerden van deselve Cochin was. Verclaert
bij de nieuw gevoegde ola, dat hij van deselve Cardamom
geen de minste quantiteijt had in gecocht, veel
min met haer in soodanich gesprecke is geweest, in
somma Baba Prabu betoont vrijmoedich verwerde
van comptoiren contracten, op Cannanoor te maecken
maer vaert in tegendeel gestadich dat hij sich inde
negotie met d'Engelse natie op Calicoet soolangh
hebbende begint te ingageeren

Vande coopmanschappen door hem gecocht in 't distrikt
van Colastrij, en Maijladen voor ult.o te sturen
nochtenden noch af te halen

146: picols coper
240: sacken suijcker
750: lb nagelen
575: lb nooten
2: sockels oude foelij
20: candijlen loot
20: candijlen lange peper
2: do. vermilioen
10: do. ringh
210: p.s laftas de fovla
210: p.s moerbands — } door hem apart bedongen
500: ... laftas

Onder deselve coopmanschappen sijn in comptoiren paktingh

5114 pon

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682

5114: ponden langepeper, 30. certain stuckens en
ontrent 700 lb. companie die gelyke in d' dien valt
de bedervinge niet alleen, maer oock te groote onder-
vruchten, lechagie onderworpen zijn, en daerom vaste
tot een tot bevelen om d' E. Comp.e voor verdere schade
te bevrijden, veranderinge van meesters vereyschten,
want de gecommitteerde ist dat bebadien niet
afsladen meest verstrecken zynde, ick al lang te
twijffelen of hij deselve noch niet langer soude
laten leggen

Van Adersias beloften dat hij de maisonde coopl.e
tot voortsettinge van Comp.es handel soude doen
afcomen, valt noch gants niet gesien, en is aen
'tgoet begin vandien om vele redenen te twijffelen,
zoo vaert een gelooft ~~Seo~~ hij daer van geen bysond.e
genot can trecken, hij en de sijne den handel mede die
luyden gelijke in voorige tyden en by mijn aenwesen
mede gesleckten sal diverteeren, twelcke hem
om sijn bekende maert toen lust is te doen
sulx inden handel anders cout van Cannanoor
by het stil staen vande pepper contracten, niet
eenegants schynt belooft te vervulden, ten vaare
in consideratie moete comen ons voorstel
in mijn jongste missive uyt Cannanoor in dato
ult.o april jongstleden nader leerwaerts gesch.en
gedaen, om Adersia en de sijne te doen beloven
jaerlijcx soo veele coopmansch.en aen te nemen, als
ontrent

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1652

ontrent 500: candylen peper souden connen te coopen
want anders oordeelde ick in UEd.len wel nemen
dat het oude contract soo veele den peper jaerlycx
becooft te leveren aengaet, niet alleen Cannanoor
vervallen en te niet raecken, maer oock Cannanoor
voortaen een eenlick gemeen Comptoir sal connen
werden, en dat de coopluyden soo sy souden veel
tegen t'voorsz.n souden hebben, als den prys op de
coopmanschappen maer even voor te brengen sijn,
is niet wel te dencken, want sij doen altijt
clagen en by ons ook bevonden is dat se veel een
schade als proffijt by de continuatie van peper
hebben te wachten, als die tot geen hoogen prys
als 't sedert drij jaren herwaerts betaelt werdt /

Hoedanich de vijf man [illegible] sought met
Comp.es Naijros van Siringapatan opgevent trocken,
en veel ongevallen daerop gevallen sijn, compt UEd.len
bijde nevens gevoegde opstelling te blijken
mij aen UEd.s wel wijsen oordeele redelick gedragen hebbe
of 't gedragen is, en toecomende meerder quantiteyt
van Comp.s coopmanschappen derwaerts te senden —

Aenden ondercoopman S.r pieter vande koulen die
in mijn absentie naer UEd.len ordre 't gesach op —
Cannanoor heeft overgegeven, is in handen gestelt
Comp.es cassa bestaende in 1179 1/4 str. Souratse
n.o 6 15 28 2/3 pagoden sammegrijs 25 13 35/91 S.t Thomes
441 3/4

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682 —

441 3/4 ribbedagh, 2142 11/75 cannanoorse fanoms, en 141 5/6 marsoense pagoden, nevens diverse geschriften 'tselve vereyschte &c.a mitsgaders een apparte lant en lange ontwikkelinge van comp.es principaelste debiteuren, te weten van —

De cannoor den barbaar cannanoor die over 't strecken coopmans. op 't peper contract schuldich bleef ruym . . . . rxs 512:—

Dat belooft is in korten dagen met peper te sullen voldaen werden, gelijck op den dach van mijn vertreck eenige quant.t op afcortinge van dien gelevert is,

Den coopman baba parbo omtrent . . . . // 1577:—

Daerop een goude anliant van 1200: rxs. waerdich als pant welcke sijn lomman 70: à 80: rxs. boven bedragen van 10: kisten peper by contract toegestaen voornyt te mogen verstrecken gesien wert bleyft, synde door hem selfs beloften gedaen voor 'tgeheele bedragen van syn schult binnen 5 à 6. dagen peper te leveren —

Item de cannoor in cottate . . . . . . // 30:690: [illegible]
soo veel hy over drie jaren by liquidatie van 'tcardamom contract te quaat is gebleven, tot welckers voldoening hy niet genegen schijnt te sullen verstaen, onder voorgeven op 2500: te fodij van d'oude en verbeterde pantly lang tot cannan.te

Van Mallabaer onder dato ult° July A° 1682

Cannanoor in comp.e pachtelijs gecregen, en door aen hem
gevoert groot verlies, waegens weeke stof en den seere
sterteleijt toegt gehad, des niet van deser schult te
verwachten sijnde, souden 'tselve met iedd.en beliden
opvanisten en verlies comen verhoffent waerden, -
geconsidereerdt, na dato is verstaen, de stof van
dierghelijke sortij niet te ontvangen maer uijt te
mogen sorteren —

Item Collastrij coninck van 'tCannanoorse rijke -
rd: 150: of 100: p.a libbetkijs, soo verde op ult° Julij
en ult° 9ber 1680. onder obligatie van twee
sijner princen, voor sijn weegs tot dienst ontvangt
de croninge is geleent, en belooft in contant te
voldoen doch tot noch in gebreke gebleven, maer
werden door gem.ten princen daertoe bij aenmaningen
telckens goede beloften gedaen, 'twelcke soo noch
langer sonder effect dient, 'tgunt op de -
practicabelste der pas gelden die de moorse ader
sijn hoocht. mede en Edelen sal comen gevonden
of anders soodanich daermede gehandelt werden,
als iedd.en moet comen te verstaen /

Noch loopen onderpant mede over d'moorse -
Cunne nijjne f 304: st: 9: en maintenne -
f 268: 6: 4: tot verleende verstreckinge die tijden
verdoeld worden, 'twant mede naer behooren
te menden (gelijk geschiet is, en blancken moest
proffijte

Van Mallabaer onder dato ult° July A° 1682

proffijte te vercoopen, soodanich dese scheden
dan mede uyt Comp^es boeken sullen comen te moeten,

Met de cooplieden de peper contracteurs Pappinga
en Coijcodtialy d'oude, is mede geliquideert bevonden
dat d'eerste debet bleyft ruijm rx. 45: ende andere
6: rx. dat se hebben beloofft der vrijnick bij verloopen
is met peper of contant te sullen voldoen,

Het restant vande rijs nagemeten sijnde is bevonden
datter 't sedert twee Jaren onder administratie
vanden boekhouder Jan van Radselt op de quantit^t
van 6520: parras op diverse tijden aangebracht
te kort comt 275: parras of schoons 7 7/8 p^r c^to
verlooren raect principaelyk door de menichvuldige
rotten en ander schadelijke ongedierte schijnt ontstaen
te sijn, diverse middelen vanden daertegen raet
ins werck gestelt doch sulx can geen naemwaerdich
voordeel doo 't schijnt op de menichte van dat gedierte
doen; verwachtende tot versterckinge van dit te cort
comende UEd^le nade gevallen afschaft

Dit E. E. H^re bysonderste sijnde dat ick Comp^es
wegen van dien tant raect te relateren sal ick
daermede beslúyten en UEd^le inde veylige hoede
godts veraeden bevelende beijven, onderstont UEd^le
getrouwe ende gehoorsame dienaer, geteeckent
Jacob Schoons, in margine Coetchijn den 21^e maij
1682:

Olij

Van Mallabaer onder dato ult.o July 1682

Ola aenden Coninck Colastrij
door den Commandeur huijsman
geschr. afgegaen den 13.e Junij 1682

Dewijle ick door de Ziekte vande Coninginne
en andere beletselen uw H.t niet conde ontmoeten, soo heeft den
capitain van 't fort Cananoor sulcx gedaen, doch het
overlijden van de Coninginne heeft dat mede belet,
Evenwel heeft hij uijt mijn last de vijfentwintich
pagoden voor tol vande paerden (daer veel moeijte
om is gemaeckt) aen u Hoocheijt gesonden / geen in ons
vermogen is tot uw H.s dienst daer in, noch inde
vrientschap sullen wij niet manqueren, uw H.t is
bekent wat de contracten vermelden, dies soude
goet sijn dat uw H.t aen ommetrij ordonneerde daer
niet tegen te doen, uw H.s goede intentie is mij
bekent om volgens de contracten geen andere
natien toe te laten / geen andere tegenwerkingen
neden doen daer van sullen sij satisfactie moeten
geven, doch wij willen vertrouwen dat nu niets
verder tegens de contracten sal werden gedaen
maer, dat in billickheijt met d'oude sal werden
gehandelt, uw H.s gesontheijt en welstant sal
ick gaerne vernemen, als den naeme van u Hooch.t
uijt is sal ick den Cap.n van Cananoor bij u H.t senden

Ola aenden Ragiadoor moor
ommetrij den 13.e Junij 1682 geschr.

Volgens mijn belofte op mijn vertreck, en om de
groote

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682

groote vrintschap die tusschen ons beyden is, hebbe ick
niet willen manqueeren UEd. hoocht. mijn gesontheyt
en welvaeren te weten, dat van UEd. hoocheyt en -
voorspoet in zijn goet voornemen sal mij mede
aengenaem zijn, en verlang ick te verstaen; mij is
hier bericht gedaen hoe dat de francsche natie UEd. Ho.s
paleijs tot Calecutti verlaeten hebben en vertrocken
zijn, des ick in dese gelegentheyt aen UEd. Ho.e beloften
(door UEd. die plaets Calcuttij d'E. Comp.e genegen
was op te dragen) denckende 'twelck den Ed.le heere Com.rs
mede aengenaem is, want ick can niet gelooven
dat UEd. Ho.t deselve aen eenige andere natie
sal toestaen te bewonen, vermits sulx tegen de
oude contracten strijdich soude zijn, en ooke tegen UEd.s
beloften, des ick wel hopen dat UEd. Ho.t hier over
zijn gedachten sult hebben laeten gaen, of sulx op
ontfangh deses een goeden sult betrachten, om
onse vrintschap te conserveeren daerop ick UEd.s
antwoort gaerne sal verstaen, en dewijl ick wat
vreemt van daen ben zoo gelieve UEd. daer over -
met den cap.n die nu op Cannanoor is te spreecken,
'tgeen hier tot UEd. Ho.s dienst mocht zijn laet
mij sulx weten, en zijt verder gegroet (van
UEd. vrint en dienaer was geteekent Jacob
Schoorl)

Translaet p.a door den Br. Sammorijns tr-
pinis aende heere Commissaris
en Commandeur Marten Huijsman
ges.n

Van Mallabaer ondr. dato ulto. July 1682

daer van sullen het effect gaerne sien volbrengen,
alles gefondeert op de billickeyt in goede rust te
blijven, en ijder sijn recht te genieten, dit en de
vrientschap sullen wij betrachten

Translaat ola door den Sammo-rijnsen prins aende heer Commissaris en Commandeur Marten Huijsman gesz.e ontfan.n den 5en Juny 82

UEd. ola hebbe ontfangen, en verstaen dat den brenger niet
uE. vertrout is, en wegens eenige differentien die er
noch sijn door de prinsse gedeputeerden van wedersijts
tot paparcotee vastgestelt is te handelen, en over-
een te komen, is uEd. niet onbekent, wegens de vrije
plaets tot tricoere is voor desen al tusschen beyde
rijcken een over een coming gemaeckt, en doenmaels
is geen exceptie gemaeckt om eenige steenen noch
groote wooningen aldaer te sticten, en dewijl uEd.
ons schrijft datter vernomen werdt, dat ter voorsz.
plaetse in 't werck is gestelt, soo uEd. dan daer van
informatie becomen heeft gelieve ons te laten weten
wat de eygentlycke intentie van d'E. Comrs. die
over handeling aengaende, moeten zijn, want dat men
recht gevaerdere verder vermeer perdoonen soude
nemen om wegens de differentien te handelen, wij
sullen mogt met d'E. Comrs. maintineren de
vrientschap na behooren te onderhouden. /

ola

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682

Ola aenden Sr. Sammorijns Eerw. prins
geschreven den 5e Junij A.o —

U. Hoocheyts ola hebbe ontfangen, en verstaen, waerin
uE. begeert te weten d'eygentlycke intentie van
d'E. Comp.e principaelyck aengaende het begonnene
tot Chettoea, deselve is uE. in onse vorige ola genoeg-
saem getoont, namentlyck dat den verbroken
vreede, en goede vrientschap niet meer voor ons weeder
maer deselve naer de vorige intentie na te
komen, 'tgeene versprooken is maer niet verandert
werden, op dat een yder syn recht mach genieten, dit is
de waere intentie van d'E. Comp.e, en geen andersdoet
met daer neder van geven, en het verbeteren uE.
gelieve mede persoonen te noemineren om volgens
'tversprookene wegens de differentien te handelen.
gelyck mede niets na Chettoea geschreven is, om
uitteraer persoonen te noemen en alles te laten gelyck
het geweest is van Chettoea waert mijn geschreven
dat er niet nieuws geschiet en eyndelyck onder over
de pagood waert gestelt, wy hebben ons volck niet
na Chettoea willen senden, om daer door geen
partydich gevoelen te verwecken, nu gaet onsen
volcke derwaerts om van alles goet bericht te geven,
te sien wat'er geschiet en vaste antwoort op alles
mede te brengen, 'tgeene wegens de marichians
is versprooken en aen mij wegens d'E. Comp.e door
uE. op onse by een compst is belooft, dient mede
na.

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682

nagecomen, anders soude die bij overcomst van mij
of de onse op Paponetti niet vaste commen geschieden
uw.E. gelieven die gemeene ruste te betrachten, geleijk
wij mede doen tot conservatie der vrundschap tusschen
d'E. Comp.e en uwe hoocheyt

Ola aenden Coninck van Cochim

naer Pitchoor gesz.n den 29.e maij 1682

Vanden Sammorijn is mij geschr.n dat u hoocht. met macht
op Pitchioor sijnde eenige hoven soude maaken, 'tgeen
wij daerop geantwoort hebben strecht tot voorstant
vande billicke ruste, soo uw.E. met 'tbouwen aldaer-
voort gaet soo wil den Sammorijn mede sijn hoven
op Crangaoor herbouwen, of 'tgeen op Pitchioor
is gemaakt vallen of breeken. Item uw.E. is bekent
dat den tweede uijtlast onder eenwicht. met kennis
van uw.E. en 'thof vijf jaeren is verlengt en dat bij
ons en den Sammorijn besloten is, eenige neutrale
persoonen te bestellen om de verschillen in der minne
op Paponetti te vereffenen, op dat een ijder bij sijn
recht blijve, soo als het opmaaken vanden voorige
tweede was, hier van is verscheijde malen kennis
aen uw.E. gedaen en antwoort versocht, doch 't minste
beschrijvinge daerop niet gegeven, nu ist noodich
neutrale persoonen tot 'tvoorsz.n te noemen, doch
soo uw.E. dat niet gelieft te doen, maer ten contrarie
onrust laet groeijen en vermeerderen soo sijn wij
geheel onschuldich en hebben ons woort en 'tbont
voldaen

Van Mallabaar onder dato ulto. Julij Ao. 1682 —

voldoen, en soude ook niets anders voor present connen
doen of yts contribueeren, temeer om dat het besloten
op Chenottij niet verder na gecomen gelijk haer Edele
Hooch achtbare tot Batavia hebben geacht, noch geen de
minste middelen voorhanden zijn waermede men bij
opcomst van gebaerickoden Rijke soude konnen versekeren
U Edle Comx. is hier alleen te becostigen gelijk voor-
desen is geschiet niet gehouden, daerom gelieve u Ed. sich
wel te beraden, den troens en rust te betrachten om het
geene noodich is tot voorstant van ik en Rijke tot
beter occasie indermimme te beslechten, het sal noodig
sijn dat alles op Kitchiora veyst versekeren endat ik na
Simparoordy gelieft te comen met alle die vergadert
sijn, daer sal ick den Capn. Ragiadoor dan mede senden,
en ick sal dan selfs mede op Crangancoor of soo 't
noodich is ook op Papenetto comen, om te doen wat
noodich is tot rust en voorstant van 't Rijke en Hooghtt.,
maer op Kitchiare sal niemant konnen senden, om
dat 't volck van dese kant door verkeert bericht
dan maer te meer onrust souden beginnen, gelijk
menichmaelen gebleken is want ons wel de rechte
waerheijt vande Saaken by na nooijt bekent
gemaeckt, ik gelieve hier op een goet besluijt
te nemen, en mij spoedich antwoort te senden,

Translaat ola door den Kon. van
Cochim aende E. Heer Commissaris
en Commandeur Marten Huijsman
geschr.

Van Mallabaer onder dato ult.o July a.o 168

geschreven, ontfangen den 6.e Junij —
Anno 1682 —

U.E. ons bevel ontfangen en verstaen 'tgeene aengaende
kitchiorn wate soude te seggen wesen, can niet by —
geschriften te kunnen gegeven werden, edoch 'tgeene
niet kan ondersteunt werden, werdt bij desen aengeteekent,
namentlijk de boomen ter voorsz.en plaetse sijn tot
des conincx gebruijcke geweest, excepto een dat voor
de coninginne des rijcx was, de oorsaake waerom
deselve te samen verbroocken sijn geworden, sijn dese,
de coninginne tooring over mij geworden sijnde, was
den Manakaloto Namboddy tot mijnder assistentie
bij mij gekomen, en alsoo men den selve hadde gedoot
quam den Sammorijn met oorlogs macht alhier, doch
den selven siende de boomen door de onse bewaert
vindende, is hij weder afgetrocken, beschadigende
een derhoven aldaer, maer ter selver tijt is daer tegen
een ander hof gefabriceert en aengaende d.o Namboddy
heeft men genoegen gegeven, den pardoon de welcke
naer de oude gewoonte over de saecken des rijcx
pagoots was geordonneert, is comen te overlijden en
tot ter tijt in desselfs plaets met een algemeen
goetvinden een ander g'employeert werdt, moetende
die vande regeering tot alle sulcke gemeene pagoot
besorgen en verrichten, daerom geschiet hier de vergadering
maer tot geen ander eynde, sulx U.E. niet beloven
bedacht te sijn, en wijle het niet soude passen dat

wij tot

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij anno 1682

weg tot den anderen souden ingaen, ondertusschen dat in na
gewoonte een persoon als voorder gekosen werd, daerom
isser tot ons gerieff een verhooning gemaakt daer over
sal geen quaat ontstaen, 't geene van Cranganoor is, dat
is in dessen tijt voorgevallen (namentlijk ten tijde van
d'E. comm.ers) soodat men niet weet wat te seggen toesicht
om dessellve saeken in tegendeel te nemen, maer soose
eenen tijt daermede willen bemoeyen, en dienvolgens
nader spreeken dat maer wel geschreven, om bij
dese gelegentheijt wegens de rijs saeken te handelen
en den ragiadoor moor te sien, gelieve ued. den
Cap.n ragiadoor ten spoedichsten herwaerts te senden
men sal niets op nieuws bestaen in te voeren noch
't voorgaende te veranderen sonder resolutie off beraat-
slaging.

Ola aan Co.e van Cochin op
de fijne van 6.e Junij 1682: ontf.n
den 9.e d.o in antwoort geschreven,

U hoocheijts ola hebbe ontfangen, en 't geene daer in
wegens Cutchjore is geschreven verstaen, wat den Sammorijn
in waer olas daer over heeft geschreven sal ued. uijt dessels
konnen lesen, die daerom met 's comm.es tolck tot u
h.t overgaen, om niet meer te hooren, 't geen u h.t
wodicht noch achten te seggen, wat tot verandering
den paggoden aengaet raakt ons niet, maer 't
maken van een verhooning op de frontieren en den
plaats daer verschil overgevallen is, en mij verder
onlust kan konde ontstaen waeren dieven geweest

maer

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682

natelaten, doch dewyl dat kuylen ons werven is —
begonnen, soo konnen ons met 't geen daervan onstaen
mocht mede niet bemoeyen, 't sal dan godt sijn soo daer
uyt na uE.s schryven geen quaat onstaat, wat
Crangaroor aengaat is nodich met den eygen
eentheden te tracteren, dat nu onnodich is op te
halen, maar als uE. hoocht. uytcale perdoonen noemt
die sullen dan met ons over die en andere saaken
op Paponette connen handelen tot de gemeene
rust, om wegens de saaken des rycx te spreeken
en een regiadoor voor te stellen, dat is nodich
en verre best dat het aen uE.s gebooren hof geschiede,
te meer om dat den Capitain regiadoor met Naicker
Vettil in u broeders absentie de sorge over —
hyte alleen is aenbevolen, waerdoor de andere belet
den selven nu niet derwaarts connen can, daerdoor
gaet den tolcke alleen 't sal seer goet zyn datter —
geen misverstanden noch oock niets tegens 't vast
gestelde werden begonnen, maar dat alles blyve
soo als 't inden voorgaenden brieve geseght is, tot
dat de nodige by een comst op Paponatou —
[illegible] is geschiet, om aldaer alles naer die —
voorige en tegenwoordige beloften inder minne
en door vrintelyke goede manieren te beslechten, want
het is nodich voor uE.t en 't Ryck den gewenschten
welstant te betrachten, en om Chiponoque daer
over te beraatslagen, is tyt aen 't hof te wesen

Plaats

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682

plaats, of anders op paponatoe vernielt, maer niet op Kitchiora,

Translaet ola door den Ragia van Coetchijn aen d'E. heer Commiss.s En Commandeur Marten Huijsman geschr.n, ontfangen den 19.e Junij A.o

U.E. was bekent alle geschiet en den Inhout verstaen, de verdere omstandicheden is ons door den brieff bekent gemaekt, raekende de saeken van Kitchiora in den voorleden tijt is het gebeurt dat de coninginne op mij coningh was geworden, en doen quam den Mandkalatoe Nambeddij mij bijstant doen, den vaderen daer om gedoot sijnde, was een ander uijt 't selve huijs met mijn voorvaderen na den Samorijn vertrocken om den selven te bewegen tot wrekinge van 't gepleechde feijt omtrent sijn oom, gelijk daerop den Sammorijn met krijgsmacht sich tot Kitchiora heeft vervoegt, doch hier niet mogelijk geweest zijnde om tegen de macht en continuele geweld van dese kant te defenderen, was hij vaerdich geresolveert mits voorgaende afspraecke datmen den beledigden Nambedij voortaen na arbitrale dispositie reparatie soude doen te dien tijt had den Sammorijn eenige der havens tot Kitchiora dat hij had ingenomen op sijn stucke in den brant gestoocken, 't welcke ten eersten door ons vaderen ten meesten deele is opgemaakt gevonden, hoedanich post dato den oorlog met den Sammorijn, en d'E. comp.e is begonnen, en wat

voor

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682

voor articulen vanden tijt bedongen sijn, is u.E. en
ons bekent de nadere bij een comst om deswegen
te handelen en het goede alvoor te schicken sal connen
geschieden, wij sullen buijten u.E. weten tegen den keijser
door u.E. besloten, geen feijtelijke actie ontrent
den Sammorijn beginnen, als u.E. ons kennis geeft,
vande suitvale persoonen die door den Sammorijn
mochte genomineert werden, ofte reets genomineert
sijn om op paxcinatoe te vervolgen, tot voorsz.
eijnde, en wanneer sulx sal geschieden soo sullen wij
de onse ook derwaarts committeren, verlatende
ons voorts op u.E., dat u.E. ontrent ons sich soodanich
sal dragen conforme de silvere olas inwelden
tot vaderslant deses rijcx, de rest is aenden boleke
geseijt om u.E. bekent te maken —

Translaat ola door den Co.ie
van Cochim aende E. heer Comm.r
Marten Huijsman gesz. ontfan.
den 22e Junij A.o 82:

'T geene wegens de rijcx saaken tot Chettuij was
benaemt, heeft niet konnen volbracht werden
vermits 't overlijden vanden paljetter, in wiens
plaets u.E. mij veelmalen heeft laten seggen datmen
een ander persoon behoorde te kiesen, doch schoon
wij daer over onse gedachten hebben laten gaen
soo hebben wij tot die bedieninge geen persoon
van genoechsame experientie konnen vinden,

en

Van Mallabaer onder dato ult° Julij A° 1682 —

en daerom is het niet geschiet den presenten paliettern
na het overlijden van het hooft over sijn ooms doot
alhier gecomen voorsende, heb ick na gecomen raat
vanden 2e prins en prins ramorna, en catattoecarnopatta
mitsgaders verscheijde mijnen raats heeren, en verdere
noodige persoonen en dien selven goede genegentheijt
daertoe omtrent voortaen hebbende, den selven
namentlijk den paliettern (schoon hij noch minder-
jarich is.) tot de ordening van het huijs daertoe
ondersoeck om tot Cranottij voor verkooren geordonneert
en nevens den capn. ragiadoor alles te versorgen, en
alvoorens sulx voortgangh neemt, is het noodich den
capn. ragiadoor alhier comt, om dien aengaende met
hem te beraden, en soo sijn E. daertoe geen gelegentheijt
mochte hebben, alsdan gelieve ud. mij te schrijven
of ick den paliettern, en andere noodige persoonen —
derwaerts sal senden, om aldaer raet te houden, ick
vertrouwe mij allerdeelijk op ud. denselven gelieve
ud. ons best te betrachten, ick sal mij voortaen na
ud. believen dragen —

't Antwoort aenden Coninck —

van Cochim op de Sijne 22e Junij
ontfangen en 23e getranslateert
desen 24e do. anno et gesz.

U. Hoocheijts brief heb ick ontfangen en daer uijt als
vanden Coletto Cantokannulis raets verslagen 't geen aldaer
is voorgevallen, en wat U Hts intentie is, ick hadt
wel gewenscht dat U Ht noch geene vande prinsen

volgens

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij 1682

volgens mijn verpligten raat en afradinge niet na de
grundsemwaart gegaan voornamentlijk waar het geraade
niet goet op hitchioen te komen, gelijk uEd.t niet
onbewust conde zijn, wij vreesden mede dat uhoocht.
op onse billicke voorstellen eerder lang voor uEd.t
ontmoete maer hadt geliefden te antwoorden; vreesende
wij meenen dat alle dese moeijelykheden niet alleen
voogt gecomen, maer de nijt des nijop, en 't genoegen
der noorder heeren en nambedijs genoegsaem bewerckt
sinde zijn, voornamentlijk soo 't wast geschiede op cranatty
op een goede wijse waar nagecomen, dat uEd.t nu tot
dien eijnde der presenten palyetten (schoon hij
minder starck is, niet geheel goetvinden tot ragiadoor
moor heeft vercoren, daer sullen wij niet tegen
hebben, want zijn oomen zijn lijke getrouwe geweest,
als maer met meeren besorgt en geacht werdt dat een
of twee bequame persoonen synde, wegen de noodige
sorge over de nijop saaken met den cap.n ragiadoor
helpen dragen, en het besluijt op cranatty voornamentl.
d'Ebroonsten wede verder bekracht, want wij niet
lieven sien als den welstant en gerustheijt van rijcke
en een onderling goet genoegen, en om sulx als mede
den hoorns vrede te bekrachtigen, en om te toonen dat wij
oprechte mediateurs sijn soo hebbe nu aenden cap.n
ragiadoor geacht na cranganoor en ooke na paponetty
te gaen om preparatie te maeken tot de bij een
comste van sulcke persoonen die aldaer van
uhoocheijt sullen werden verwacht, en ooke vanden

Sammorijn

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682

Sammorijn ontboden sijn, om yder een recht na de billickheijt
en inden ruimte voor te staen en met goet vijnde daer-
van te maaken, als dan de zaaken op een goeden voet
gebracht sijn, sal ick selfs mede op Cranganoor ofte Papinatoe
comen om het oeffenen van Rijks 'snoodige te doen, de
beradingh over de Rijcx saaken sullen op sijn tyt de Regadoores
comen besorgen, en 't soude veel noodich sijn dat u hoocht.
en de prinsen verder selven beste voort daer in uit-
gedaen dient te werden, alleen Nambedy Catattoe
Konnapattoe schrijve ick nu mede een ola die u hooch.t
voor sich selven en van anderen 'tvragen veel mach-
verdedigen dat wy niet Mangienen sullen om-
keeren en Rijks voor te staen in alle billickheijt.

Translaet ola door den 1.e Coetchimsen
Prins gedaen aan d'E. heer Commissaris
En Commandeur Marten Huijsman, geschr.
ontfangen den 30.e Junij anno 1682.

Een onser Nayros die sich inden dienst vande Coninginne
van Tekkencour had begeven was binnen de jurisdictie
van Paynkodda Caymal, die onder de Coetchimse croone
sorteert, gekomen en sich ongestallick dronckende gedroncken
hebbende inde nacht inde huijsen der Poelias ingebrooken,
en deselve geplundert, en de Poelias geslagen, daer op
hebben de Poelias die op des Tekkencours bodem huijs
woonen, d.o Nayro soodanich geslagen dat hy sich int
water heeft begeven, waer in hy uyt schaemte vande
Rijcke is comen verdrincken te werden, en soodanich
om 't leven gebracht, daer om sijn nu ontrent 100: coppen
gehouden

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682 =

gehouden vanden tekkencoorder die onder het gebied
van onsen koijmal voornoemt alle hostiliteijt gebruijcked
onder voorgeven dat onsen caijmal gebootheijt en
toegelaten heeft voorsz.en delict te begaen, wij souden
onse aloude jurisdictie niet mogen quiteren, en
gewijl in al dese voorleden tijt in sulcke voorvallen
d' E. Comp.e ons assistentie heeft gedaen, sooi hier van
vanden Coninck kennis gedaen, doch ondertusschen
wij daerop onder bekomen souden, de inwoonders aldaer
genootsaeckt werden, ieders anders te vluchten, om
hier voor te komen gelieve U.E. eenige persoonen te senden
sonder de minste landauw(?), die wij nevens 24 naijros(?)
en de regiadoors die van gem.n plaets gekomen is na
derwaerts sullen laten vertrecken, de verdere
omstandicheden sal persumbale(?) U.E. seggen /

Antwoort op de ola vanden

4e coninsz prins godormo(?) den 30.e
Junij ontfangen ibid.

U hoogh.es Ola hebbe ontfangen en verstaen, wat 't geen
persumbalen heeft geseijt, hierop dient tot antwoort
dat wij ons niet het verschil tusschen den Co.en van
Tekkencoere en pays' kodda caijmal niet connen
of genegen sijn te bemoeijen, voor dat U.h. ofte den
Co.en seven echt niet den tekkencoorder nadere
redelijkheijt die saecke heeft verhandelt, en
besorgt dat daer van goet bericht aanden
tekkencoorder gedaen werdt / maer soo den coning
van

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682

van Tekkenkoer die zaak niet na de billickheijt —
beantwoort, noch afdoet, en ons hier beijt dan hoe
het eerst tijt wesen om ons bij d.o Coninck te informeeren,
wat inde voorgevallen zaak is geschiet, en waarom
daer over niet recht werd gehandelt, en wanneer ons
daerop bescheijt toecomt als dan sullen wij ons eerst
moeten beraden, wat noodich sal zijn te doen of te
laten, den Coninck van Tekkenkoer is een vrint
en bontgenoot van d'E. Comp.e, en ook vrint van 't
Cotschynse rijk, daerom willen wij vertrouwen dat
niets tegen de reden sal doen, gelijk van ul.s en den
Conings zijde sulx mede willen verwachten —

Translaat ola door den prins de Marta
uijt atinge comende aende onse tot Coijlan
behandigt, zijnde na alle apparentie door
de vorstinne van atinge vrint aen
het opperhooft van Coijlan gesz. ge-
translateert inde Stadt Cochin den
8.e Junij A.o 1682 —

Het is een ijder genoechsaem gebleken door de aencomst
van het schip op Calicoijlan, dat d'E. Comp.e hare
mogentheijt aldaer niet heeft konnen gebruijcke werden
daer nochtans hare E.s een keurschen is over de —
gantsche custe Mallabaer (die 146 mijlen in haere
lengte begrijpt) en ook over de zee, twelcke ons
seer vremt is te vooren gekomen, en soo d'E. Comp.es
dienaers hun daer niet veel aengelegen laten, als
dan seggen wij dat hare E.s sich oock niet sullen

moeten

moeten aentrecken offte in ons lant coopluyden van alle
natien na desen moeten comen te negotieren, voornamentlijk
de Engelse, doch soo sulx niet can gedoocht werden sal
ick op den ontfangh deses u.E. alleen verwachten om met
u.E. te raetslagen, en ten belange der te houden goeden
stant orders te stellen, maer soo u.E. al het voorn. voor
gode gelieven aan te sien soo moeten u.E. sich voorstellen
dat het lantschap oedenador en de vier daer in begrepen
coninckrijcken eens geworden zijn, het smert ons
grootelijcx als wij dencken dat inde aliantie ten tyde van
mijne oomen met de E. Comm.r gemaakt eenige scheuringe
soude komen als den crenwaij soeverein, of de
calicoylanse regering van onse inclinatie verdocht
gedient te mogen zijn, soo moeten wij sien ten minsten
antwoorden want dat vereijst tot voldoening vande
billickheijt

Translaat ola door den ragia van
Calicoylan aen d'E. heer Commissaris
En commandeur Marten Huysman
gesz. ontfangen den 20.e mey A.o 1682:

Inde voorgaende tijden plagh d'E. comm.r met een ijder coopman,
't sij dat hij van groot offte minder vermogen was te
contracteren volgens de negotie, en te dien tijt wiert
het bedongene, over voldaen, maer nu dat het tegelijk
aen een à twee coopluyden opgedragen, en de prijs
te hooch gestelt wert daerdoor isser geen toevloij
van peper in dese haven, sulx de contracten onvoldaen
blijven, tot voorcoming van dien sullen wij door een

ijder

Van Mallabaer onder dato ult.o July anno 1682

yder coopman laten handelen naer de oude gewoonte
dienaengaende, en hoedanige voordelen vanden handel
te verwachten is, hebben wij met beijde de opperhoofden
gesprocken en overeen gecomen, welcke naderhand
sijn vertrocken, ind. gelieve dan haer E.s vander
af te vaerdigen, om na oude gewoonte met dese lants
coopers onderhandeling te houden wegens den handel
maer indien het water aen een alleen werd toegelaten
sullen wij niet toestaen dat 'tselve contract volbragt
werd dit is het goede van d'E. Comp.e en het rijke

Translaat door En aen als vooren
gesz.en en 2.e Junij ebd.o ontfangen

Een schip van Panany na Mocha afgevaerdicht zijnde
is 'tselve door ongestuymigheyt vande zee, en swacke
winden weder gekeert, doch 20: dagen lanck in zee
sijnde sonder lant te komen bekennen, en schip breucke
onderhende, sijn alle die ingeladene waren daer uyt in
zee geworpen, welcken boden noch een weijnig goe-
deren hebbende quam deselve voor dese rivier
te verschijnen, alwaer hij sijn ancker heeft laten vallen,
wanneer overreden hier ter kennis comende van 't
voorsz.en ongeval ons bericht deden, als mede dat d.o
boden den 3.e Sammonijnden prins was toebehoorende,
en dat se niet d'E. Comp.s paspoort voeren gelijke
gelijk ons vertoont is, sulx bij ons vanden goet
gevonden om de overige goederen uyt deselve boden
te laten lossen, om bewaert te werden, opdatmen

niet

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682

niet soude zeggen dat dien bodem op ons lant gecomen sijnde eenige schade geleden, en dien bodem is voorts na coilan vertrocken om aldaer ontrent S.t andries te bezoeken. in alle desen tijt is door ons ontrent d'E. comp.s volck nie noch noyt yets gedaen 't zy met woorden of wercken, waermede de vrintschap met d'E. comp.e soude konnen beschadicht zijn, gelyk 't opperhooft (de gecommitteerdens) met zijn comst altoos recht bevonden, die daerof u.d. kontschap sal connen geven, onse ragiadoors ende cooplieden by 't opperhooft inde logie gesonden sijnde om wegens de negotie te confereren, sijn deselve daerin niet over een gecomen echter van den handel niet stil staen 't zy soo als 't wil, derhalven is een bot endifie gegeven waer in alles soodanich is geregulert dat er geen veinst noch verlies van sijn aen weder zyts, waernaer u.d. den handel dan gelieve te laten voortgaen, voorts sal 't opperhooft u.d. alles breeder bekent maken,

Ola aanden ragia van Calicoilan op de sijne v.t primo d.o met de gecommitteerde ontfangen en desen den 15.e d.o d.o geschr.en

U. hoochyts ola hebbe ontfangen, en daer uyt als de wel gesondene S.res verstaen 't geen ick 't recht geantwoort 't sijn saaken geheel tegen de goede gewoonte en vrintschap strijdich dat onse waert en den

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682 —

en den officier van Coilan de pas van d'E. Comp.e niet is —
vertoont, en versmadelyk geweijgert om de visite
te mogen doen aende vaartuijgen die van 't Comp.s binnen
gecomen zijn, ult.o heeft den nagiadoor Maatandapodle
als hooft en vele naijros aende strant gehouden, wat
last zij gehadt hebben is u hoog.t bekent, en soo yemant
aen d'onse ongelijk doet, soo kunnen de onse de sodanige
aanwijsen, die 't hooft is geweest, en selfs mede present
sijnde de onse qualijk heeft bejegent, is hoonde daer
over aangesprooken en de schuldige gestraft te —
werden souden 't welcke wij niet sullen nalaten
op bequame tijt onse satisfactie hebben te soeken,
Cannel en peper zijn verbodene waren, en wij cunnen
aen d'omstanden niet anders dencken of daer is ooke
aen pluuren ingecomen, anders souden geen nader geweest
sijn 't welcke wy te beletten u E.t gelieve daer in te
doen 't geen de billickheijt en vrientschap vereijscht
wegens de negotie is nodich sulke goede gebruijke
te volgen namentlijk dat d'E. Comp.e met de coopers
vrij en onverhindert handelen mach, soo als het onder
ons vaert goet gevonden, nu hooren wij dat daer tegen
eenich verbot wegens de prijsen en ander goet
is gedaen, sodanich sullen wij dan cunnen negotieren
u E.t en verder wachten sodanich het te voorens is —
geschiet, waervan veele meer als nu voor 't Comp.s
goederen is bedongen, en den peper tot minder prijs
betaelt, de coopers moeten met malcanderen
handelen, ende coningen gebieden haere tollen om des

handel

handel en hoeck daer in voor te staen, sonder 'twelck
geen handel wel geschieden can, dat den handel niet
stil moet staen is waer, maer wy manqueeren aen
onse zyde daer in niet

Translaat briefie in 't portugees
door den tolck Joan fernando aen
d'E. heer commissaris en commandeur
Marten Huysman geschreven over,,
gedt. den 7.e Julij anno 1682:

Naer schuldige Eerbiedenisse

UE. werdt bij desen bekent gemaakt hoe dat de moorse
vaertuygen vande noort die nae Mangalore waren
vertrocken, en aldaer toebacq ingeladen hebben, oogen-
schijnlijk dese fortresse lijn voorbij gepasseert, sonder
te willen aengien, waer door ick 17. vaertuygen
genoegsaem ben te koop gekomen bedragende omtrent
400: pakken, na de namen vande Eygenaers vande
vaertuygen heb ick ondervraecht, doch niemant wil
my de waerheyt zeggen; UE. sal sulx echt konnen
weten, het opsicht deselve binnen paspoorten tot
cochim hebben erlangt, dienhalven versoecke dat UE.
justitie gelieve te doen nae dat de redelijckheyt
vereyst want ick ben verbonden om d'E. Comp.e voldoeninge
te geven, 'twelck beswaerlijck can geschieden als de
vaertuygen met den toebacq voorby varen, weshalven
ick als vooren noch maal justitie ben versoeckende,
waer van ick my verseekert houde, coylan den eersten
Julij A.o 1682. was get.t Joan fernando

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682

Translaet ola door den ragia van Teckencoure aen d'E. heer Commiss.s En Commandeur Marten Huysman geschr.n ontfangen den 9.n July A.o 1682.

Weijl desen verstrecken tot ud. den ragiadoor Paijamadattil Ramende en den Comp.s resident mitsgaders de coopluyden tot Cottatte thuys leggende, op ud. aenvoeren aldereerst(?) genoeg gesproken om den peper tijt te laete vallende alsoo ten residentie te ontfangen, en de coopmanden en contanten in persoon vande coopluyden te — verstrecken 'tselve gelieve ud. nu te afschicken en met de coopluyden die nu daervaerts gesonden worden volgens de negotie gehandelt en daer in over een gekomen voorsende deselve ten eersten vande Edes.le af te vaerdigen, om volgens het gemaakte verbont van reciproque vriendtschap en het goet en quaat gemeen te hebben, tusschen ons rijckende d'E. Comp.e te continu- eren, sullen wij niet manqueren gelijk wij — 'tselve van d'E. Comp.e mede sijn verwachtende —

Antwoort op d'ola vanden Co.e tot Teckencoure den 9.e July ontf.t en den 10.e dito geschr.n

UEd.s ola hebbe ontfangen met den ragiadoor en coopl. drie maanden is het over den tijt geweest dat de contracten moesten begonnen sijn, en tot soo langh hebben wij gewacht maer in alle den tijt op ons dickmaels schrijven geen coopluyden van uEd.t gecommitteerde(?)

soo

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1662

Soo is een nieuwe contract gelijck voor vier maenden met
de cooplieden alleen gemaakt; 'tis ons leet dat ue.Ed.s
volcke twee dagen te laat sijn gecomen; doch als de
vier maenden om sijn, sal den nieuwen oegst beginnen
dan sullen wij sien nodich of wij contract met de
Teckencoilsse cooplieden connen maacken en met
de prijsen accorderen; op Cottatte is het ons qualijck
gelegen peper te ontfangen, want de revier is daer
nu te droogh, en oock te veren om met cloecke vaertuijgen
na de Stadt te brengen; op Teckoly of daer ontrent
aande bevede revier dat mede in Teckoerijts lant
is, hebbe een bequame plaets gemaakt, om aldaer
den peper te ontfangen ende goederen te leveren;
als ue.Ed.t sulx goet vint sullen wij het laten maacken
tot een residentie, alsoo maer 10 huijsgesinnen
ontrent woonen; maer de cooplieden spreecken
van weijnich [doorgehaald] in een mousson te leveren;
dat can voor ue.Ed.t noch d'E. Comp.e niet goet wesen,
ten minsten mosten aldaer 1500 of 2000 candijlen
peper van yder gewasch of te in een jaer vallen
geleevert; anders soude die saake gelijck voor-
desen geen voortganck connen hebben; wij meenen
datter wel 4 à 5000 candijlen peper en meer
jaerlijcx in Teckoer.ts landen groeijt en ten minsten
beloonde dan twee duijsent candijlen aande Comp.e
te leveren vervoert; dat dan mede tot voordeel
van ue.Ed.t souden sijn; en hoe meer den handel aldaer
vergroot, hoe vaster de vrient en bontgenootschap
sal

Van Mallabaer onder ult.o July A.o 1662

sal vinden, waer in aen onse zyde niets sal manqueeren
volgens de gemaakte contracten; 't welcke sal den
ragiadoor Payamadattil Panicaal, en den resident
u Hooch.ts coopluyden hadde wel en gaeren den geheele
des gemaakten contracts overgelaten, doch om de —
verscheydentheyt vande merck.en als anders heeft
het voor deser reys niet connen geschieden dat ick
aenstaende beter denckende waer te nemen —

Translaet ola door de Coninginne
van Atinge aende E. heer Commissaris
en Commandeur Marten Huysman
geschreven ontfangen den ult.o July 62.

Raeckende de Engelsche aengehaelde paen, heeft u E.
op de gedane instantie door onse olas en expresse-
gesanten beschreyt gehouden dat u E. daer over naer —
Ceylon soude schryven om deselve met syn ladinge
gelargeert te werden, daerop souden wy aende onse —
tot Cottatte contra ordre op dat de packen lywaten —
aldaer souden mogen passeren, d.o paen met de ladinge
is echter alsnoch niet ontslagen geworden om syn reyse
te connen vervorderen, en met 't soort dat vande Engelsen
goederen eenige reets vaert genomen syn, derhalven
als deser door hooveerdyen moedde rapen tot u E. sal
gebracht werden, gelieve u E. een brief te schryven
op dat d.o paen syn reyse mach vervorderen om daer-
mede ons twee elephantjes toegebracht te werden,
op dat het schriftelycke verbont van vrientschap tusschen
ons en d'E. comp.e onverbroocken mach blyven — —

Translaat

Van Mallabaer onder dato ult^o Julij A^o 1682

Translaat door de koninginne van Signatij als vooren

De koninginne van atinge heeft mij nu geschreven dat
uE. haer hadde toegeseijt om volgens de costuijme
paer en ingeladene goederen te schrijven, op dat deselve
souden gelargeert werden, en dat sulx als noch niet
was volbraght, uE. gelieve dan soo haest als dese uE.
sal toegebraght werden, een brief te schrijven op dat
d^e paer met het ingeladene werden gegeven mach
werden, en soo dat nu niet geschiet sal d'E. comp^e met
alle dese rijken in verwijderingh raken, en op dat
sulx niet geschiede is het noodich dat uE. gemelte
paer, en goederen laet werden geven, om opperhooft
ter fortresse Ceylon te zijn, gelieve uE. den secretaris
spiljardus te senden —

Translaet ola door poele baxiatte aen
d'E. heer commissaris en commandeur
Marten huijsman geschreven ontfangen
den 10^e Julij Anno 1682 —

De paer vanden koopman ottoman werk in de voorschreve
koninginne van atingen eenigen peper, en arreck heeft
laten embarqueeren om daer voor in retour twee
Elephanten te brengen, is ~~door~~ ordre vande opperhoofde
tot Situcorijn ontrent nallatamintewerie aengeslagen
met alle sijn ingeladen goederen, over welcke
saek voor desen door d^e coninginne een ola en taek
gesant tot uE. gesonden sijnde, heeft uE. niet naer
die van Situcorijn geschreven, om d^e paer, en het
ingeladene

Van Mallabaer onder dato ult° July A° 1682 —

ingeladene te laeten, en daerom is het ooke als-
noch niet geschiet, ick sal nu ten eersten na dickwaerts
gelieven te schryven om 't voorsz. te laeten, en soo dat
nu niet geschiet sullen die van ryck met d'E. comp.e
geen confidentie houden, en in mijn lant sal de negotie
niet toegelaten werden, ick can dit alles wel over
wegen en maeken dat d° goederen weder gegeven mogen
werden, want soo d'E. comp.e met alle desse rijken een
mael in verwydering raeckt soo sal de vereeniging
daer na seer beswaerlyk weder volgen —

Translaet ola door den ragia van
calicoulan aen d'E. heer Commissaris
en Commandeur Marten Huijsman
geschreven ontfangen den ult° July
anno 1682 —

Raekende de saake vande peper, toebehoorende den
coopman ottoman die door 's comp.s volck ontrent
Mallatanniticaie is aengehouden, heeft u Ed. op de ola's
vande koninginne van atinga ende mijne uyt coylan
door expresse gedeputeerden u Ed. toegesonden geantwoort
dat d° peper met syn ingeladene souden werden
gelangeert, en alsoo sulx niet is volbracht sent d°
koninginne andermael met haere gesanten een ola
aen u Ed., en ick ben mede by schryvens door haer l.t
versocht soo wel van wegens coylan als calicoulan,
een aparte ola dienwegen aen u Ed. te schryven, u Ed.
gelieve dan d° peper en goederen ten eersten weder
te laeten geven om die swaricheden daer mede geleyt

te

Van mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682

te mogen vaeren, wegens de negotie tot coijlan en
calicoulan is noch niets geresolveert waerdoor ~~mij~~
mij in sorgvuldicheijt brengt, U.E. gelieve dan daer toe
souden langer, uijtstell voorts altijt te houden —

Translaet ola door den ragia van porca
aen d'E. heer Commissaris En Commandeur
marten huijsman, geschreven, ontfangen
den 20.en Julij Anno 1682 —

De vorstinne van tirapapodonoduan ofte van atinge
eenige vaeren met een paer verbonden hebbende om
twee Elephanten voor haer daer voor te koopen, en
over te brengen, zijn deselve tot nallatamnitiwoeie
door expres gesonden volcke van het opperhooft van
tutucorijn aangeslagen, welcke gaerdich op de eerste
gedaene instantie daer haer hooch.t bij ola ten behoudinge
van gesanten U.E. toesegging heeft gedaen om te
laten vaeren om geven, doch sulx is als noch niet
geschiet, U.E. gelieve dan groote devoiren te doen
op dat d.o goederen mogen gelargeert werden, het
soude andersints int minste niet betamelijk wesen
ontrent de vrientschap met dat rijke, de brengers
deses gelieve U.E. spoedich weder afschrijving te -
geven — /

Ola door d'heer Commissaris, en
Commandeur marten huijsman aende
Coninginne van atingen geschreven
den 21.en Julij anno 1682 =

U.E. Hoochwijts ola tesaem met twee staijen modelaxen
ontfangen

Van Mallabaer onder dato ult° Julij A° 1682

ontfangen, 't geen wij inde saak vande aengehaelde prauw van ottoman behoeft hebben is na ceylon aenden heer gouvr. geschreven, 't antwoort daerop waert noch alle dagen verwacht de saak is buyten onse macht en onder een ander gebiet gelijk UE bewust; daerom is het vreemt dat wij souden eenige oorsaake gedreijgt en gelijk als beschuldigt werden; wij verbreeken in het minste de contracten van vrientschap niet; maer ottoman is daer aen wel expres schuldich, want de prauw heeft hij lang na mijn aenvaerden op coetchijn tegen den inhout vande pas, en 't contract van vrientschap met d' boden waren verbonden; wat d' heer gouverneur van ceylon sal doen, en aen ons antwoorde, dat sullen wij UEdle bekent maeken soo haest als het ons bekent sal sijn; en soo ons yemant wil verongelijcken soo is d'E. Compe. machtich genoech om satisfactie daer van te nemen,

Door als vooren aende Coninginne
Signatij gesz. den 21e July anno 1682.

U. Hoocheyts ola hebbe ontfangen, begrijpende 't geen buyten onse macht is, maer wij hebben over d' aengehaelde prauw van ottoman na ceylon ten besten geschreven daer wij niets te gewinnen hebben; soo yemant sonder eenige redenen verwijdering met d'E. Compe. soeckt soo sullen die soodanige wel gewaer werden dat d'Edle Compe. machtich genoech is haer recht voor te staen en satisfactie te nemen van 't ongelijck dat haer Edle macht aengedaen werden; al dit vernckt broeder ottoman, en 't is seer aenmerckelijck dat de vrientschap

van

Van Mallabaer onder dato ult° Julij A° 1682

van d'E. Comp. cleijn gedacht wierden om de wille van eenen moor —

Door als vooren aenden Coninck van Calicoulan geschreven den 21e Julij anno 1682 —

Bij U Hoochheijts ola hebbe ontfangen en verstaen, dat de saecke die op Madiune is aengeleijt hebben wij niet in onse macht, maer verwachten dienvolgens dagelijcx beschrijvinge van d'Edle heer Gouverneur op Ceijlon, ook raeckt die saeke U Hooch.t niet, vermits de negotie is aenden capitain tot Ceijlon onder gegeven —

Door als vooren geschreven aen Poele de Baniatte den 21e Julij A° 1682.

U E. ola hebbe ontfangen en verstaen de saecke daer U E. van schrijft is buijten onse macht, en gebiet, en verwachte dienvolgens beschrijvinge van Ceijlon, als om sulcke geringe saeke d'Comp.s handel belet, vervolginge begonnen en ons ongelijck aengedaen wert, soo als d'Edle Comp. niet de rede wachten, vast van to doen sal staen —

Door als vooren aenden Coninck van Porca geschreven den 22e Julij anno 1682. —

U E. Hoochheijts ola vermits den vreemden van den moors coopman Ottoman in Attingen hebbe ontfangen, deselve weet U Hoochheijt dat op Madiune en dieshalven buijten onse macht is, wij verwachten daer over alle dagen beschrijvinge van Ceijlon, d'Edle Comp. sal geen ongelijck willen lijden, en wij geven in 't minste geen redenen van ongenoegen, maer de moor heeft sijn pas, en het contract

van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1662

contract van vrientschap verbrooken, vervoerende peper en andere verboden waeren na Madure sonder eenige kennis vande onse Edle Comp.ie sal haer recht wel weten te maintineeren omtrent de gene die haere Edle willen verongelijken, door vrij geven in 't vrientsche geen redenen tot verminderinge der vrientschap

Translaat ola door den Co.s Sammorijnsen prins aen d' E. heer Commissaris en Commandeur Marten huijsman geschr.en ontfan.en den 26.e Julij anno 1662

U E. ola hebbe ontfangen en verstaen, alsoo den Coninck van Sammorijn naer Sirkelijk is gevonden, vande eenige noodige ceremonien in 't werck te stellen, alle de ragiadoors sijn door uijtschrijvinge ten hove ontboden, gelijck oock nu mede een oppertien becomen, des ick onder de menschen handelen, voorsz.e ceremonien sal eerst den 20.e vande maent Singam (Aug.o) eyndigen, als sulx sal sijn volbracht sal ons volck ten eersten naer Paponjpatam gesonden werden, het is voor desen by een generale vergaderinge der dependenten vande pagood tot Triichoor vast gestelt dat de een noch de ander partij aldaer geen verblijf soude nemen, en de voorige residentie plaetsen af te breecken sonder deselve oijt weder opgemaeckt te mogen werden, maer dat die van beijde rijcken vrij soude staen om d.o pagood te comen besoecken, daerop separeerden yder een soodanich die van het cochinsch rijck daer tegen nu een hof op de voorige plaets weder heeft opgerecht is etc.

Etc.

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 16[illegible]

bij dilvenso olas door ons ontrent gemaakt, waarover u.E. genoechsaam ook na ... heeft geschreven, wij sullen het niet konnen lyden dat den coechinder sulcke onbehoorlykheden begaet, wij souden garen verstaen hoedanich d'E. Comp.e ontrent die saak gesinneert moeht wesen, in de vrientschap met d'E. Comp.e sullen wij niet manqueeren —

Bericht ofte Nader aenwysinge op

de verantwoordinge vanden heer Commandeur Jacob Loos, En den oppercoopman Mattheus Berchman Zal.r Raeckende de te cort comende teeke balcken, En het te cort gelevende kopen uijt 't Jacht Odijck in January 1670 op Coetchijn volgens ordre van haer Ed.e hooch achtbare den Ed.le heere Gouverneur Generael En d'Ed.le Heeren Raden van India in dato ult.o november 1667 aenden Commissaris En Commandeur Marten huijsman Ende den raet der Custe Malabaer gegeven —

Ed.le hooch achtbare heeren

De gemelte verantwoordingen by ons met aandacht geresumeert synde bevinden die van d'E. Berchman Zal.de redelyke wel ter [illegible] opgestelt, en na de waerheyt geschreven te syn, want dat hy de balcken niet specialyke

onder

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682

onder sijn opsicht of verantwoordinge heeft gehadt 16
waren en bestont van 193 St: sijn balcken waer op ult.o
december 77: weet bevonden maer, de verclaring ofte
aenwijsingh vanden soldaat en opsiender der houtwerckers
Cornelis Albertsz. van Schagen waer d.o balcken lagen
en waren (als in sijn eijgen saake sijnde) veel fout of
daer in weinich abuijs geweest sijn, want die aenwijsing
door ofte voor de opgemelde gecommitteerden geschiet en
onderteekent het soude geloofwaerdigen en aennemelijc-
ker sijn —

d'Heer Lobs schijnt in sijn geschrift op sommige plaetsen
den commissaris Huijsman by ied.ere ho: a: verdacht te
willen maaken van eenich versuijm, een zijde doijt, en
passie tegen sijn D. voornamentlijke in 't stucke van het
te cort comende inde gerechtigheijt vaimende, en de 211
stucx te cort bevonden teeckhoute balcken, doch dat sijn
E. heeft in die zaaken veele heeft versuijmt sal int
vervolch claerlijk blijcken 't eerste vaegens de gerechtigheijt
vaimende is veel nauwelijcx waerdich te beantwoorden,
doch op dat den commissaris niet stil swijgen niet
soude schijnen schult te bekennen, en ied.ere ho: a: de
waerheijt mogen weten soo is seeker dat noijt int —
hendert inde gerechtigheijt vaimende is geweest, maer
alle den baas Hans Jurgen Lorant, die sergiant in
qualiteijt en te boeck in gagie sijnde tot [illegible]
daer inde gerechtigheijt te doen was, door den [illegible] Commissaris
geheele onnoodich geacht, en op sijn versoeke —
is gelicentieert te vertrecken, doch niet sonder
behoorlijk transport te doen, en by de negotie af
gerekent

Van Mallabaar onder dato ult.o Julij A.o 1682 —

afgevordert te hebben, gelijk d.o transport en sijn declaratie
by desen als noch sullen connen aenwijsen, zijnde by p.te
't Fort Mallabaar hier weder aengecomen, wie of
wat nu den heer Lobs meent dat des commissaris —
geliefden soude geweest sijn, dat blijckt aen sijn E. eygen
verclaring, en dient alsoo min ter propooste als dat
S.res versteegh en Spilhardus wel souden hebben moeten
lijden om datse de gewichtige saake van haer opperhooft
voorstonden, want dit sal noyt bewijs vinden, sijnde
den heer Lobs niet al spottende maer in rade discreetelijck
genoech vermaent, dewijl sijn E. apart daer niet
wel had willen hooren, te weten dat sijn E. sulcke
geringe dingen als dat vande gevangenens [illegible]
niet geliefde open te laten, bedragende doen tot te
kort comende soomen niet anders conde sien f 27:18:4
want sijn E. was doen noch wel expres commandeur
actief, en hervattende de ordonnantien die sijn E. gedaen
hadt, doch dese sijn eygen saake betreffende sijn E.
niet te verstaen, dat nochtans sijn plicht van
selfs was, maer 't schijnt dat sijn E. daerop mede
soo weynich regard sal genomen hebben als op de
dachloonen der gevangenens en coelijs daer sijn E. van
vermelt dat sijn E. die seer qualyck can begrypen,
Even of sijn E. die loonen alle wecken selfs niet
soodanich by ordonnantien op den cassier had getrocken
namentlijck sooveel des maendaegs verclaerde datmen
dan voor 6 dagen 36 coeli loonen ofte dachhuiren

in den

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1682

en een vaste stelt, dat Zouws dan in 65. weeken ofte 16. à 17.
maenden niet de aengevraechde 2353: daer connen bedragen
't zouw ons ook zyn gevoecht uEd.le hooch achtbare niet
dese geringe saake soo lang op te houden soo d'heer Lobs
in syn b: geschrift uEd.le hooch achtbare de waerheyt
wat naerder hadt gelieven voor te schryven, en den
commissaris bevinden niet had beschuldiert dat hy meden
naer passie als waerheyt heeft gegaen, 't welcke den
commissaris uEd.le ho: a: derft verseeckeren dat zyn
E. noch niemant sullen bevyden, maer de contrarie
apparent wel connen getoont werden —

By 't geven den commissaris aan uEd.le ho: a: in dato 17.e
april 1679: heeft geschreven wegens de te ont-
gecomen balcken sal uEd.le ho: a: soo vertrouwen
wel konnen bespeuren dat geen een zydicheyt is
getoont, maer de saake naer waerheyt en 't geen
yder heeft ingebracht claerlyk wert aengehaelt
nadereent in dato 30.e Junij 1681 – hebben wy andermael
in onsen brief aan uEd.le ho: a: daer van gewach
gemaakt, en versocht nader en naauwkeurich
ondersoek te laten doen om of ten eenich abuys in de
opneming der gecommitteerden of in 't maeken der
boeken en rekeninge moet begaen syn, 't welcke op-
die tyt soodanich is bevonden als de apparente notitie
by desen can vertoonen, en derhalve in 't eerst soo
wel als in Junij 1681 ten wederseyde expresse
gecommitteerden zyn gestelt, sedert den p.e lieutenant
Siewert

Van Mallabaer onder dato ult° Julij A° 1680

Sedert belast d'eerste mael van wegens d'heer Lobs
die sich op d'eijlant vaneken verschout en besigh waeren
die lagen of te vinden souden Zouden sijn, als wanneer mede
daer omtrent gecommitteert en gebruijckt geweest
sijnde, onder d'e gecommitteerde wercken onderschreven
geladt, om alle de balcken en 't geene daer van gesaeght
was op te nemen, soo heeft den Commissaris die de
goederen wederom bij ons transport over nemen
soude jemmers verloren aengevangen te werden, niet
wel connen dencken dat daer in geen genoechsame
opsoeckingh en naspeuringh was gedaen, temin op dat
d'heer Lobs selfs tien in d'eerste opneming present
sijnde en wetende datter soo grooten getal balcken
te cort waren of gesteelt wierden te manqueren
soo sustineert den commissaris dat het sijn E. en d'E.
van tien Zal^es plicht was geweest beter en
naeuwkeuriger te laten vernemen daer na [doorgehaald],
dewijl haer die saecke specialijck raekte en daer-
over soodanige discoursen en disputen sijn gevallen
als in voorsz^n brief vanden 17^e april 1679: staen
vervat, want haer E. daertoe geen occasie noch
volck tot 't opsoecken heeft gemanqueert soo van
matroisen als mooren of vissers gelijck de loonen
vande lasten tot dat werck gebruijckt tot laste
van d'E. Comp^ie connen aenwijsen, zijnde het opnemen
der balcken en houtwercken al in december 79:
begonnen gelijck aende extracten sal connen

blijcken

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682

bijsten, leenwaer en onaengesien alle woorden soo heeft
den Commissaris nu onlangs ten derdemale d'expresse
gecommitteerde tot d'opneminge en naerstheeringe
opsoekinge der balcken uijt de stads graft gestelt,
nevens 'tnoodige volck soo veel moorm, mocquaes
als onse eijgen matroosen en soldaten derselve voor
jeder balcke diese uijt de modder en 'tdiep vaarenvonden
een Can arack belovende boven het ordinarie loon
van 'topsladen, door welcke middel eyndelijk noch
48: stu.en balcken sijn uijtgevonden dewelcke nu bij
de resp. gestelt en alles als gesegt volgens de bijgaende
neg.s: uijt de groot boecken, ende verclaring der
gecommitteerden nagesien zijnde, soo bevint men nu
niet meer als 57 19/24 stu.en balcken eijgentlijk te cort
te wesen, maer onder de balcken die van ouds noch
in wesen sijn, veeleder soodanige slecht gestelde
bevonden als bijde verclaring te sien is te weten
datter 43. stu.en balcken als ondeugende sullen
dienen afgesz.en te worden boven de 15. die op het
door van 't transport teenemael onbequaem waren
en op verlies in dien tijt al vercoft zijn, blijvende
nu noch in alles vande oude ingecochte balcken
424: stu.en hebbe d.o in wesen waer van 164:
vierkante die voor perdia sijn verantwoordt ende
der dat de resp. ten eerste vervorbeert of verhouden
sullen zijn noch al eenige onbequaem of ten minsten
slimmer sullen worden, de 178: stu.en balcken inde
eerste verclaring vermelt met de 15. hier voorts
af

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1657

afgeschreven sullen na geene andere plaetsen gesonden
connen werden, maer al veel aen lichte ribben dack
latten deuren en vensters costijnen met haere deurren
en dergelijke cleyn wercks verbesicht moeten werden,
synde onder de groote pantjes balcken te voorem
ingevoert veel slecht goet geweest dat daer door
verdorven is, vide 't houtwercken door eenige
oncosten van ontbanen en met touwen &c.a te scheepen
voor desen daerop gebracht en de geel somma al veel
geschaedt bevonden; soo dat die tot veel by na onbequame
schier vrij hooch in geld comen te staen, daerom
aen 't geene daer van gemaeckt can werden mede sal
moeten gespaert, schoon de gemelte 43: stuck.en onbequame
balcken met haere geele somme verwonden afgeschreven,
'twelcke hier tersels noodich geacht te noteeren
om dat namaels hier over geen quade gedachten
bij iemant genomen moet werden, alsmen aen
cleyne wercken groote oncosten of lasten van d.o
houtwercken vinden mochte, dan deselve souden
comen ingevoert werden, zijnde noodich datmen
'tselve hout ten eersten hier te verschepen aen
goede packhuysen, 2. à 3. man quevende corps de guarde
&c.a om die niet noch al verder door d'heete lucht
en sonne, of door den regen, of in 't water van de
revieren geheel te laeten bederven, sullende soo ons
dunckt na desen genoech sijn, schoon hier een
saegmolen werd opgerecht dat men 4 à 500: balcken

aende

Van Mallabaer onder dato ult.o July A.o 1682

aende kant legt, en werck weert waeraenmen die verheldert
of verbesigen sal, en daeren andere ingebracht werden
want anders bederven deselve, en connen soo groote
quantiteyten souden ongemeene oncosten niet wel onder
de modden of onder eenich dack vanden verderkeut
of voor 't bederf bewaert, de schuijren of loodsen die
voorde geslagde houtwercken als vierkante [illegible]
balcken, plancken en van diverse soort, affuijt
plaeten, ribben, dackelatten &a. noodich sijn op te
rechten sullen noch al oncosten genoech na sich slepen,
wat nu aengaet het te cort gecomen in afgesonden
coper anno 77. en 78. uijt de schepen grooten broeck,
Nederhorst en 't Stadt Oudijk, is van speculatie —
waerom d'heer Loos soo lang te wachten nogh maenden
na den ontfangh van 't koper p.r d.o grooten broeck
en Nederhorst ofanghs expresse gecommitteerden
heeft gehad ('t sij dat het is geweest op het [illegible]
vanden partikulieren of anders sints) om het coper
noch eens of int geheele na te wegen, daer sulx —
te voren gelijke wel meer gedient een cleyn —
gedeelte in plaets van 't geheele gewogen was, want
een ijder is wel bekent dat ontfangers gehouden —
op den ontfangh en niet soo langh daer na moeten
nagesien werden, of dat het tarra nasien niet en
geel, gelijck als U.Ed.le Ho:a: ordre inden brief van
18.e novemb.er 81. mede is af te meten, dat de —
opperhoofden van Oudijk de 3000: kistjes coper niet
by 't geheel maer bijde kistjes ontfangen hebben
bleijkt

Van Mallabaer onder dato ult.o Julij A.o 1662 —

blijkt bij het cognoissement in copia bij desen gaende
ende dat d'ondervrachte van d.o coper ware bij of onder
S.r van Lier Zal.r opgesit door den boeckhouder togh
by de negotie is ingeschreven, is ware waer, doch 't was
onder S.r Berckmans administratie voorgevallen, gel:
op de factura blijkt dat S.r Berckman met sijn eygen
hant de aenteeckening vanden ontfangh dier factura
heeft gedaen, zijnde doenmaals ofte den 24.e april 't S:
daer over mede in 't comptoirs brief aen u Ed.le ho: a: —
geschr.e waer aen het blijkt dat d'E. heer Loos kennis
heeft gehadt van d'ondervrachten op 't coper p.r dijke
ontfangen ende hoedanich die partijen in het particuliers
boeck sijn ingeschr.e blijkt u Ed.le ho: a: by d'extracten
daer van hier nevens gaende, maer wat belanght het
aengeklaegde en voorgevallene ten tijde van het gedane
transport door den E. heer van Reede aen d'heer Loos
mede dat de gene die eenige administratie hadde
genoopen en afgevraecht is ofse voortgaen een yder
volgens d'opgift onder hen had gesint en genegen
waeren daer voor te verantwoorden, is de waerheyt
bevonden, gelijk nader aende verclaring daer van
by desen gaende can beoogt werden, maer of doen
te vooren, of daer naer, door den particuliers m.r Ebergh
over het te cort gecomene p.r groot breucke en
[illegible] niet is gesprooken of geclaeght connen
wy niet seecker ontdecken, maer de [illegible]
vanden onderkoopman Jacob [illegible] Zal.r heeft
bij navragen van dese Zaake nadien te spreken dat de

van

Van Mallabaer onder dato ult:o Julij A:o 1680

van Baen man Zal:e diverse malen hoogt gehoort dat hij
over het handelen van 't navegen des copers dat uijtgestort
lach d.E. heer van Reede had aengesproken en tot
antwoort becomen dat om de voordelijkij beschickinge
't selve voor uijt gestelt most worden en dat d'heer
Lobs had aengenomen sulx met den eersten te sullen
laten doen, doch vervolgens door 't landaerd ten dele
door sijn ziekte als door het 2 à 3 mael meedenemen
van hem door den heer Lobs ter visite in 't lant
swaericheijt maeckende, soo soude d'heer Lobs aenge=
nomen hebben dat hij selfs daervoor verantwoorden
soude, en daerom geen swaericheijt behoefden te maken
meenende hij dat soo Baen man noch in 't leven was, sich
dienvolgens verder nader soude connen verantwoorden,
hij versochte voorts seer ootmoedelijk aen uEd:le Ho: A:
dat de gedane verantwoordingh van Baen man Zal:e
soo als nu is nader overwogen, en de zaake ten besten
tot haere ontlastingh mach geslicht en afgedaen
worden te meer Baen man Zal:e op de comste van
d'heer Lobs tot 't eerteecke vande heer van Reede
meest altijt ziecke en seer qualijck te been is
geweest, en 't wapstel ook grootelijcx of Baen man
de opgift der goederen die in het transport sijn
gestelt door hem al getekent is, want hij
boven de voorsz: goederen bij den ontfangh van 't
coper of d'opmeting van dien door de geduerige
sijne ziekte niet present is geweest en zoo
voorts verhalen de aparte ondertekeningen vande

Verdoorn

Van mallabaer onder dato ult:o Julij A:o 1682 —

pardoenen onder waren de goederen in het transport aengehaelt staen ter ijders verantwoordingh te bereecken nagespeurt maer hier ter secretarije noch op ledigte Comptoir geene der selve connen vinden, dan eenelyk het transport selfs, maer in almede geene onderteeckening van ijmant opent maer werde int generael van d'E. heer van Reede en den E. mattheus Brouckman gevonden werden noch niemant weet ook te zeggen dat d.e verdhoogh Zal:e den opgift zijner particulieren geweeckent of beloofft heeft den inhout van dien op soodanigen wijse als de andere gedaen hebben te sullen Zantwo:n, of nu daer van onder d'heer Lobs eenige naderen blijcken sijn, dat sal sijn E: best weten, en dewijl bij ons weten nu niet nopende waer in wij u Ed:le ho:e a: inde voors:e pointen tot meerder licht van de selve souden connen dienen soo verloopen dat wij hier in onser plicht en u Ed:le ho:e achtb:e ordre voldaen sullen hebben des hier mede &c:a, onder stont u Ed:le onderdanige ootmoedige dienaeren, en was geteeckent m: huijsman, Gelmer vosburgh, Arnold Schloltsen, hend. nijnst, hans Seifreet, Joh: Spilhandius, J.B. Cleijn, en A. Bassingh Secret:s, jn margine Cochim ult:o Julij 1682:

't Voorenstaende door ons expresse geconmitteerde uit sorteren en toezegen aen uit deze geccollationeert en daer mede bevonden te accordeeren batavia in 't Casteel den 20 feb:r 1683

[signature]

[signature] Coijsaart

[signature] Boom

Anno

Vnt [illegible]
M. vel [illegible]
Coulen[illegible]
Corm[illegible]

Anno 1683

ontfangen
22e october pr 't Jagt
Goudenpen over
Cormandel

Register van alle zodanige brieven en verdere papieren als 'er successive uijt de directie Souratta tot Batavia zijn aangebragt, en als nu mee de laaste retour schepen naar 't Patria werden afgevaardigt, beginnende den 14e Junij en eyndigt den laasten feb 1683.

Register der papieren

Afschrift missive door de Hr directeur Jaques de Lorquoij en raad de dato 14e Junij 1682.

Copia translaat [illegible] door den [illegible] uijt 's Coninx [illegible] aan de opperhoofden der Europiaanse natien in Souratta [illegible]

Copia translaat missive [illegible] door den [illegible] vande drie Europese natien in Souratta aan de [illegible] uijt des Coninx [illegible] geaddresseert

Register der Souratse papieren

ontfangen 26 meij 1682 pr 't Couwerve

Originele missive vanden directeur d'Heer Jarques de Lorquoij en den raat in Souratta aan haar Edle tot Batavia geschreven in dato 16e maart 1682

Copia resolutie genomen door gemelte heer directeur en den raat vervolgens den [illegible] handel van dato 17e februarij 1682

Copia missive door gemelte Edle directeur en raad aan d'Heeren Majores in 't patria geschreven dato 31e jan:rij 1682

Copia translaat quitantie door den Hertogh [illegible] aan de Ed. Compe verleent dato 9e janrij 1682

Register der Souratse papieren

ontfangen 12e augo per de Veluwe

Originele missive van gemelten heer directeur Jarques de Lorquoij en raat in Souratta aan haar Edle geschreven in dato 10 maij ao 1682

[illegible] der aangecomen en vertrocken schepen met derselver gebragte goederen tot en van Souratta

[illegible]

't Sedert 13e maij 1681 tot 8e maij 1682 —

Missive door gem.te heere directeur Jacques de Bucquoy en raat uijt Souratta aen d'Ed.le heeren Majores in dato 22e Januarij 1682 geschreven —

Missive door d.o aen d.o heeren 17en int Patria geschr.en in dato 22e april 1682 —

Register der Souratse negotie boecken —

Register der Souratse papieren —

ontfan.n 20e Xber per Sumatra

Originele missive door d'heer directeur en raat in Souratta aen haer Ed.e tot Batavia geschr.en in dato 10e Junij 1682 —

Copie resolutie in dato 2e Junij 1682 door gem.te heer directeur Bucquoy en raat in Souratta genomen

Translaat persiaans hantschrift door opgem.te zyn E. aen den mancepdaer Zeetshaffen in dato 22e maij verleden —

Translaat persiaans hantschrift door den mancepdaer Zeetshaffen den 22e meij aende Comp.e gegeven —

Translaat persiaanse memorie door d'E. heer direct.r de Bucquoy in dato 22e maij aen den mancepdaer Zeetshaffen ter hant gestelt —

Notitie der alhier aangecomene scheepen en de effecten aangebraghte goederen &a sedert den 22e april 1681 tot dato deses —

Van Souratta den 14e Junij Ao. 1681.

Register van zodanige papieren als de ter ordre vanden E: Heer Jacques de Bucquoij van hier over de cust Cormandel naar Batavia, aan d'Ed: Hr Rijklof van Goens, gouverneur generael en d'E:E: Hren Raden van Nederl: India gesonden werden, te weten —.

Ontfangen tot Batavia over Cormandel den 22e october 1681. Pr 't schip Poulleron —

No. 1. duplicaat originele missive door bovengem: E: Hr directeur en den raad, in dato 10e deser uijt Souratta naar Batavia, aan haar Hoog Ed: de Hooge Regeringe van Nederlands India geschreven —.

2. gequalificeerde rolle der in dese directie bestedende comptoir dienaars —

3. Copia Register der op 10e Maertij van hier naar Batavia gesonden papieren —.

4. de Credit posten van 't Comptoir generaal uijt het Journaal der Souratse negotie boeken —.

5. de debit posten van 't Comptoir generaal uijt het Journaal der Souratse negotie boeken —.

6. Reecq van 't Comptr generl uijt 't grootb: der Souratse negotie

7. Reecq van winst en schade uijt 't grootb: der Souratse negotie —

8. Onder en overwigt gevallen op de Coopmansz: in Souratta 't hoge —.

9. aanwijsinge vande winst en schade gevallen op de Coopmansz: in Souratta verhoogt —.

10. de debit en credit posten vande onderscheijde reecqs van [illegible] uijt het Journaal der Souratse negotie —

11. de betalinge vanden gemte Cantalebehaar, wegende 12866 ponden thin

12. d'afschrijvinge van 't pakhuijs op de weduwe op [illegible] [illegible],

13. Copia translaat parwanne door den nabab Cangaangar uijt 's Conincx legher aan de heeren opperhoofden der drie alhier residerende Europiaanse natiën geschreven —.

14. Copia translaat missive door den volmagt der 3 voornde natiën geschreven —.

15. Copia translaat memorie, daar bij des voornde nabab, [illegible] [illegible] is geschreven —.

Souratta den 14e Junij Ao 1681, was geteekent Joan vanden Berg secretaris —.

Ontfangen tot batavia den 22.e octob. 1681 p.r 't schip Poulenon over Cormandel

Van Souratta den 14.e Junij A.o 1681

Edele groot Agtbare Heeren.

Zo als ons voorgaende missive al klaar, en vaardig lag, ommie voor de tweede maal, des tevens de dubbelde extracten uijt de dagelijxboekes tot uEd.e groot agtb.e af te gaan zo kwamen ons in handen twee missiven, daar van een in 't Persiaanse tale, door den nabab Camgunechan zoone van 's Coninx oude broer, den overleeden heer Rijxcancelier Sjaffetchan, aan ons de Engelse en Francen natie geschreven, en de andere in de benjaanse tale door onsen gemachtigde, volmagt, Boston Serraab, aan malcontent der voornoemde natien gelijk spreekende geheele missive, principaal dit vande laast genoemde alsoo den Coning op de sollicitatie van opgem.e nabab, van 1½ pr C.o augmentatie in den thol, als het opgestelde hooft gelt aan de drie natien, gunstelijk zoude hebben quijtgescholden en dat in zodanigen voege, als der zelver copia translaat, hier nevens gaande, uEd.e groot agtb.e gedistinctelijk zullen konnen verstaan, en waar aan wij ons onderhorelijke des tijts van in alle onderdanigheijt zijn gedragende, en waar af wij het effect, van 's Coninx gegeven firman binnen korten te gemoet zien, en daar aan alhier ook niet getwijfelt werdt, hier mede Ed.e onder ons uEd.e groot agtb.e heeren, uEd.e onderdanige, onderige getrouwe en gehoorsame dienaren waren geteekent Jaques de Bucquoy, Joan Kell, Francois vander Beke, Cornelis Comans, Jacobus Lindius, Joan vanden berg secretaris, Paulus de Roo, en Willem Teendertsen. in margine Souratta den 14.e junij a.o 1681.

Translaat Perwanna in de Persiaanse tale door den nabab Camgunechan zoone vande overleeden Rijxcancellier Sjaffetchan uijt 's Conings legerleggende geschreven, van dato afgesonden aan de heeren directeurs der hollanders, d'Engelse heer President, en de Francen natie naar Souratta.

Van Souratta onder dato 21e Junij Ao 1681

Souratta geschreeven en den 18e Junij
ontfangen

Staan diverse Complimenten waarvan den Inhoud
als volgt

Alsoo den grooten Nabab schaijsten UEdle in sijn leven altijt groote
vriendschap te houden, en heeft UEdle ontmoeten mij ook sijn
genegentheijt te doen, want UEdle brieven aan mij geschreven, geheel
vaar volkomen bekent van, en ook so heeft UEdle volmagt
genaamt Pieter Schraab mij daar van mondelinge verklaringe
gedaan, waardoor ik in mijn herte grootelijx ben verblijt
en aangesien ik de oude vriendschap gedurig in gedagten
houd, en voorn: UEdle volmagt, mij steeds aanspreeckende
dat UEdle wegens de inwerdeeringe van den tol, als 't voorgaande
gelt gansch te onwederleggen waren, so hebbe ik sulx den
Coninck aangedient, en schrijve dat ik door godes hulpe
hierdoor order van sijn Majt sal erlangen, om een
goed besluijt te vorderen, 't geen ik UEdle van 't selve
toekomen, UEdle gelieven haar vrij aangenaam te stellen,
en drijven binnen handel, gelijk UEdle voorheen altijt
gewoon geweest sijn; indien iemand van UEdle dienaren
alhier sijnde, so belieft het mij, want ik UEdle vrien-
den, maar aan te schrijven, en sal alles met genegent-
heijt, voor UEdle soeken uijt te werken. Ik hebbe UEdle
volmagt Pieter Schraab om mij dienst te doen,
aangesproken, dat welke hij, aangesien daar toe geen
licentie van UEdle en hadde, niet heeft gedaan, maar
hout sulx al tegenwoordich, waarnomme ik UEdle dit be-
kendmake, opdat UEdle hem meght laten weten, dat hij mij
sonder schroom, en met vrijer herte in mijnen dienst te
voorschijnen mag; sodanigen antwoort als 't vereijst,
wilt ten eerste aan gemelde UEdle volmagt laten
afgaan. wat sal ik meer schrijven. onderstont gecollationeert
en accordeert Souratta desen 14e Junij ao 1681 was geteekent
Joan vanden Berg secretaris

Translaat

Van Souratta onder dato 21 Juny Ao. 1681

Translaat missive inde benjaanse tale door den volmagt vande hollandse, engelse, en france natie genaemt Kastemdje [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aende nabab [illegible] den voorn. [illegible], naar Souratta geschreven

Hebben dienst om u bekent te maken, dat den nabab Camgaanchan Zoude vanden [illegible] Sjaffenchan, den koning volgens de [illegible] tholl ende hooftgelt aangesproken heeft, en so veel te wege gebragt, dat de majt. daar van [illegible] afstant gedaan, en sulx prijs gestelt hebben; een parwanna van den voorn. nabab, bekomt [illegible] [illegible] [illegible], in de [illegible] vanden koninck, [illegible] aenden Souratsen [illegible], waar door de voorl. bestellinge te [illegible] [illegible] vanden koninck zijn twee fermanen [illegible], een vande majt. [illegible], en de andere vanden voorn. nabab Camgaanchan, en aenden Souratsen gouverneur gesonden [illegible] [illegible] naar den ontfang [illegible] [illegible] Zal; voorn. nabab Camgaanchan, zal de majt. wederom aanspreken, om een firman, volgens de prijsstelling van voorn. thol, en hooftgelt te erlangen; [illegible] [illegible] dan [illegible] naar [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nabab, om [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] te [illegible], [illegible] gelijk naar [illegible] te [illegible], [illegible] andere wissel brief groot 15000 Ro. [illegible] [illegible] [illegible] over te maken, op dat ik mijn belofte, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] volbrengen, waar voor dan [illegible] [illegible] ook aangenomen, dit werk [illegible] [illegible] voortgank [illegible] Zal; dit werk heb ik [illegible] [illegible] gebragt, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] onmogelijk [illegible] [illegible], daar door te komen, ook heb ik de [illegible] [illegible] nabab Camgaanchan, voorn. [illegible] aan [illegible] [illegible], dat alle [illegible] op zijn [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] zal [illegible]

nabab

Van Souratta onder dato 21 Junij Ao 1681.

nabab heeft mij ook aangesproken, dat hem [illegible]
tot [illegible] gaan, waar van den Inhoud wilde weten,
mogten werden ter hand gestelt, en beloofde dat dan alles
wat nodig op Zijn Edle mogte komen te schrijven, sonder Sijne
wilde ten Eijnde brengen, waar op geseijd heb nabab dienden
Edle draagt haar toegesonden [illegible], en pligt [illegible]
[illegible], derhalven sullen Zij Edle wel werk ten dienste
staan, want so lange als de Sirdar en Carwanna [illegible]
de [illegible] quijtscheldinge nog niet in handen hebben, Zij
genootsaakt Zijn Edle te bekrachtigen [illegible] naar
Carwanna tot [illegible] gemaakt hebt, en nogh [illegible]
staan, Zal ik sorgdragen dat Zijn Edle werde gecontenteert,
en bij aldien Zijn Edle [illegible], Sal ik [illegible]
die onder 't pardon van een hand schrift ter hand stellen,
de [illegible] wordt [illegible], als ook de [illegible] voorgen[oem]de
[illegible] nabab ten [illegible], of dat ter [illegible] van
dien Sirmannes die [illegible] gemaakt werden, spoedig mogten
Eijndigen, ik [illegible] dit alles ten beste, want ik [illegible]
niet anders, een [illegible] van [illegible] onder
stont gecollationeert en accordeert Souratta den 14 junij
Ao 1681. was geteekent Joan van den Berg Secretaris.

Accordeert naa de door ons Expresselijk gecommitteerdens
wegens Zijn Principaal tot hier en toe gecollationeert
en bevonden te accorderen
Int Casteel batavia den Eersten Junij 1682.

Mr [illegible]

ontfangen tot bat[avi]a den 26 maij [illegible] p[e]r 't schip Couwerve

Register van soodanige

Papieren als er op huijden ter ordre van d'E. heer directeur en opperge-sachebber deser directie Jaques de Bucquoij van hier naar batavia aen

Van Souratta den 16en maart Ao 1682

aan haer Ho: Edele de Hooge Regeringe van India werden gesonden als.

No 1. originele missive door d'E. heer directeur Jacques de bucquoy en den raat, dato deses uyt Souratta aen d'Ed: heer Cornelis Speelman gouvern: generael, en d'E.E. heeren raden van India geaddresseert.

2 copia missive door boven gemelte sijn E: en den raat onder dato January Jongst leeden van Souratta naar t'patria aan d'Ho: Ed: heeren majores geschreven.

3: copia missive in dato 24e July deses door de heeren gecommitteerde bevint hebbende uyt Amsterdam, aan den directeur, en den raat in Souratta gesonden.

4. copia resolutie de dato 22e September deses door den heer directeur Jacques de bucquoy en den raat in Souratta geaarresteert

5. copia resolutie door gem: sijn E: en den raadt onder dato 27e november deses getrocken.

by een

6: copia do door gesyde sijn E: en raadt den 4e december in Souratta geresolveert.

7: copia do 24e december deses door gem: sijn E: en raadt geaarresteert.

8: copia do in Souratta den 26e february deses door dito genoemde heer directeur en den raat getrocken

9. translaat

Van Souratta den 16e Maart a° 1682

No

9: 1 vandlaat quitantie door den Hartogh mamett amynkan in dato 9e January deses jaars aan d'E Comp: in amadabatt verleent

10: Copia missive van dato 12e January 1682 door den coopman Sr adriaen Xyrks, uyt amadabatt naer Souratta aan d'heer directeur Jacques de bucquoy geschreven,

11: Extract amadabatse missive de dato 20e februarij 1682 vanden Coopman Xyrks naar Souratta gesonden —

12: Copia attestatie rakende de bedorvene radix China jongst per Couverneur aldaer aangebracht,

13: Copie attestatie weegens de nattigheyt der nagelen met Couverneur jongst aldaer aangebracht,

14: Den requeste vanden oppercoopman en 1e negotie boeckhouder d'E francois vanden beke —

15: Den dito vanden Coopman en 2e gesagvoerder amadabatts opperhooft Sr Cornelis vanden Bogaerde —

16: Den do vanden Soldij boeckhouder Heereman midtwout —

17: Den do vanden jongeling arnout Blom —

18: Extract Souratts dachregister van dato 7e junij ao passo tot dato deses —

19: Extract agrase novelles 'sedert den 9e julij 1681 tot den 14e Janu 1682 —

20. notitie

Van Souratta den 16en Maart Ao 1682=

No 20: notitie der alhier aangekomene schepen, en hun aangebrachte scheldent 13e maij 1681 tot 11e februarij 1682—

21: originele missive vanden Soldij boeckhouder alhier Heereman midivout aanden Cuinatvin adline d'E:Dmamiel boven Zee geranteert

22: Fattura van soodanige goederen als ick per ordre van d'E: Heer directeur en den raat int Schip Couverneur voor batavia geschept sijn

23: Cognoissement—

24: oncost neergest vant Schip Couverneur, lagen stont jnt Comptoir Souratta adij 16e maart 1682 geteeckent vanden Bergh Seckts—

Batavia

Aanden Edle heer Cornelis Speelman Gouverneur Generael, en d'E.E. heeren Raden van India

ontfan tot Bata: den 26 maij 1682 per t Schip Couverneur des namiddachs over mallabaar en Ceylon,

Edele Edle Erntfeste groot achtbare Manhafte wel wijse voorsienige en seer genereuse heeren—

Onse wel gebiedende heeren—

Wij hebben ons den 23e November des jongst afgeweecken jaars, met de beloude aancomste

van

Van Souratta den 16en Maart Ao 1682

vant schip Couwerve, dat op de hooghte van Sitandou
een swaaren storm heeft beloopen, verdeert gevonden
met uEd. Edele gr: a: veel geachte missive, de dato
15e September bevoorens tot ons affgerecht, waar
bij ons gans heugelijck, indien aanvanck vande selve
quam te blijcken, dat niet alleen de hier offsive
brieven, waaronder wij volgens gehoudenisse —
stedent 7e September 1680 tot 13e May 1681 —
uEd. Edele gr: a: onderdanichlijck den toestant deser
saaken hierwaarts over, hadden besorgt, isgelijcks
hadden aangetroffen uEd. Edele gr: a: op haar tijt
ter handen te comen, maer voornamentlijck dat
de cargasoenen, en contanten uijt dese directie
naer Batavia geremitteert, sonder rampen tot
uEd. Edele gr: a: waaren overgecomen, en dat
alles ginder, conforme de facturen accorderen
was bevonden, waar voor wij de godsheijt
des hemels prijsen, en bidden den hemelschen Vader
dat hij syne beliefte sij de verdere remissen
die wij dit saisoen, uijt dese directie hebben
gedaan, en noch van voornemen sijn te doen, —
alsmede 's comps gaande, en comende schepen
allen wegen met het overbrengen van dien, en
haare inhebbende, cargasoenen, gewenste en
voorspoedige voyagien, mogen comen af te leggen,
en alhoewel uEd. Edele gr: a: onse laaste brief
die wij naer costume, met geleijde den extracten
uijt de negotieboecken den 10e Junij des

gepass:

Van Souratta den 16e maart 1682 —

gepasseerden jaars over de Cormandelsen lant
waert hebben laten dubbelt afgaan, noch niet
en waas overgebracht, soo twyffelen geensints
of, met schip middelburgh sal ued: edle: gr: a:
deselve wel tydich toegecomen wesen, vermits
de selve extraordinair vroeg, en gouvernemente
pits de voors bestellinge den 10e augustij
met dien bodem van Palliacatta, heeft believen
te versorgen, en 'tandere stel, off duplicate
van gemelde missive, en papieren pr pauleron
4e september daar aan, mede bataviavaarts
gesonden, sulx het onnodich is daar van het
schriptum wederom deser te voegen, by gem:
missive sullen ued: edle gr: a: al eenige
poincten te voren gekomen sijn, die tot beant-
=woordinge van sommige passagien, van dese
ued: edle gr: a: nu jongst ontfangene missive
comen te strecken, missdien wy wel vernemen
van ued: edle gr: a: die van soodanige passeren,
en ons daar aan wetenight gedragen sullen, en
vorders in deser deingaens het noodige, als
tgeene ued: edle gr: a: ons daar by hebben geliefen
te ordonneren, en prescriberen, op sijne plaatse
daar op ter neder stellen, en vaar aft dien
Gecont met alle opmerkende schuldige
gehoorsaamheyt staat achtervolgt te werden,
missgaders daar benevens, by dese occagie
als

Van Souratta den 16en Maart ao. 1682

als de eerste schepe die ons voor t'eyndigen van
den regen tijt is te voorschijn gecomen, in het goede
saisoen met doorbreecken vanden landt op inlievers
UEdele gen: a: ter hande te brengen, 'tgeene, soo in
negotie als anders in desse directie is comen te
gebeuren, doch alvorens 'tselve byder hand
te nemen, soo vinden wy ons ten alderhoogsten
verpligt, op de tijdinge die van verscheyden
syn comen over te vliegen, en vervolgens confirmatie
by seeckere extract uyt de generale vaderlantse
missive, de dato 29en october 1680: raakende
eenige patriale rescriptien, Souratta concerneerende,
comt te blyken, waar by dan oocke met een
is comen in te vloeyen de veranderingen, die
onse heeren superieuren, hebben besloten te
maaken omtrent het collegie van onse hooge
gebiedende heeren, en onder anderen als het
voornaamste jntregaard den ontslaginge van
d'Edle heer Rijckloff van goens uyt het
swaarwichtich ampt, den jndische opperbestieringe,
en het vroeden verkiesing en bevestigen in die
Eminente hoocheyt, vanden vaed Edle heer
Cornelis Speelman tot onsen Gouverneur
generael en hoogste gebieder, syn gemelte Edle
in die soo importante en gants ombragielicke
bedieninge hertgrondig toe te wenschen allerley
sorte van voorspoedige, en heylsame vervulden,

en

Van Souratta den 26:en maart A:o 1682

en dat der Comp:s saaken, en vrydt benoemden
handel onder syn Ed:s vrye beleyt, in geproefde
dapperheyt meer, en meer floreeren, en de vruchten
aennemen mogen, mitsgaders alle syn Ed:s
voornemen, en besluyten met gesegende successen
bekroont, en die doorluchtige caracter met
een uytsteekende luyster veele jaaren, vry
van alle veranderinge, tot welstant van d'E:
Comp:e en gerust wijse van ons daarin dienaeren,
mach bekleet, en in alle vernoegingen g'exerceert
werden, 't geene den almogende voort geliefde
best, soodanigh believe te verrigten, en om
outrent u Ed:le gr:e a: in weeder onsen
schuldigen plicht off te leggen, soo sullen aan=
vanckelyk seggen, dat cort na't expireeren van
't quade saisoen den 16:e november jongst leeden,
en deeselvolgende maar 3 daagen eerder als
't jaar te vooren, alhier van Ceylon, en tuticorijn
voor veele desaistreus indie boght geleeden
te hebben voor dat de Posx Commeeij te
boven conde raecken, vermits den 27:e aug:o
van Colombo door de heer extraordinair-
raedt, en Gouverneur Pyl, mitsdien oock
vroegh genoech was gedepescheert, over
mallabaar op 't Coninx rheede is comen te
verschijnen tot afhaal der vaderlantsche

retourne

Van Souratta den 16e maart a° 1682

retourneren de cate ijpelsteijn, tot ons overbrengende
den gepetitioneerden canneel, en soodanige —
quantiteijt anfioen, benevens noch de naervolgende
goederen —

300. packen canneel —
1408. ammenaens anfioen —
907¾. lb. quicksilver —
2414: lb. vermiljoen —
770: lb. loodt —
280: C: root en groen laeckenen

(alle buyten deselve tot suyveringe der Ceylonse packhuysen —)

voor welckers montant wy 't Comptoir generael
ten faveure van 't Ceylonse gouvernement —
f 22201: 18: 9: in onse boecken hebben goetgedaen
synde mede voorschreven cate tot Vitorojyn voor-
dese directie mede affgescheept 3000: lb rompen,
maer om dat Mallebaer die benodigde, sijnse
ter ordre vanden heer Commandeur Huijsman,
ten dienste van dat commandement ginter —
verbleven, den anfioen vonden wy goet en dienstich
die voluminieuse vracken ten eersten van meesten
te doen verhandelen, vermits by Sandaere niet
meerder als de tegenwoordige prys connende
daerop te bedacht soude vallen, en dienvolgende
ter ontdiensten van andere precieuse waeren,
die wy dagelijx met de carguadoor schepen
te verwachten hadden de packhuysen (die

Eijn

Van Souratta den 16en Maart ao. 1682

lien gants niet nuijen omcomen, soude achtet houden,
gelijck wij dan dien voor aande Camers den selven
dat al een vluchtich slach van volcke is, en een
dat der Coop eens verbinde met sulcke een bolaij
of wel om misdate te doen vrese, voorden dage
quamen tegens 1 1/8 p° a die man van 34 1/2 lb: voor
contant vercochten, op welcke partije dan
is bevonden d'avantagie te wesen f. 10094:6:6 —
dat noch een goet slot van vorigs(?) toebrengt
en schene d'eerste vruchten sijn, die ons nu soo
Crijt van Ceylon souden eenige voorbarige
advansen daar in factura te stellen in vorigs(?)
verleden gebracht, en daar om oock 123 p° cto
gewonnen hebben, boven 5/16 p° cto ofte 6736 1/2 lb
die bij vermijdinge als onderwigt affgeschreven
sijn hebbende wij den Caneel neffens den Sodij(?)
Ra goet gedacht tot onsen grooten vercoop —
te reserveren niet tegenstaande daar vragers
genoech om waren, vermits die met de Ebaert(?)
verbeelde(?) secreetjen(?) te gelijck beter aande
man sullen geraaken, gelijck dat de groote
coopluijden soodanich t'aangenaemste is, en —
d'eene sorte van die Edele goederen, om de
vrille(?) van d'andere comen aan te slaen, doppen-
-hoofden vande voorschreven cattijpsteijn(?)
hebben ons insgelijcx overlandiers de nissten(?)

van

Van Souratta den 16e maart Ao 1682

van d'E: heer extraordinaris raedt en Ceylons-
gouverneur zijl de dato 5e september, en Edt
schryven door den heer commandeur Huijsman,
uijt Cochim dato 20e october 1681: tot ons afgeniet,
van geen sonderlingen geroit, als eenelijcke
dat daer nevens versoeckingen de partien die
haer Edls ten behoeve van haer district van
ons quamen te requireren, en deselve versochten
by eerste occagie te mogen erlangen, bestaande
int naervolgende, als-

Voor Ceylon

100000: rpas contant —
20: packen breede blauwe, en sobante bafftas —
300: ps breede, en smalle goude en silvere lintjes.
250: ps breede, en smalle zyde lintjes —
6: ps atlassen —
6: ps cointuijs —
50: lb goet root zegellack —
5: kisten zeep —
150: ps breede gewone chiconse chitsen —
Een hondert cannen lyn-olye —
1: lb goudt, en } draet
1: lb silver }
25: lasten souratse tarwe —
partij medicamenten, naer luijt den catalogus.

Voor Cochim

24000: ps orangsieeuse ropias —
2000: lb goede patnasen amphioen. —
6. lasten

P.S. Van Souratta den 16.e Maart A.o 1662

6: lasten tarwe —
1000: stucx mondoes —
12: atlassen —
6: wolle alcatyven —
1: parte blauwe langans —
1: d.o smalle blauwe baftas —
1: d.o roode carirams —
1: d.o gekrapats —
2: lb gout } draet —
2: lb silver }
250: lb. vermiljoen —
5: vlasschen lyn-olye —
4: corgie ronde kussen —
40: lb. zegellacke —

Welcke goederen dan voorts versocht, en op haar tyt veerdigh sullen syn, volgens de toesegginge der amadabatse, en brootchiase opperhoofden, om met 't schip Couverden te gelyck derwaarts te bestellen, middelerwyle steets yverende om dit schipje ten spoedichsten met de vaderlantse retouren te despescheeren, en 't welcke met het ontbinden en afnemen der cassilas, als het stellen der noodige ordres, tot het lossen en weder laden met voorgen. ketsh connen beschickt werden, als inden tyt van 19 dagen als vermelden het den 4.e december waer dat dit bodempje, voor de reyse naer behoorlen gevictualieert, en van water als brantkout

versien

P. Van Souratta den 16:e Maart A:o 1682

verdien verscheide, van dien quam weer te scheepen 't volgende

Voor 't patria.

55: packen diverse bafftas. —
35: d:os breede en smalle Chits. —
3: packen witte Cannekyns. —
17: packen fyne niquanias. —
60: packen Carroes. —
28: packen beramis. —
58: kistjes root Zegellack. —
2: kisten aloe Succatora te samen
bedragende . . . . . . f. 78216: 9: 6:

52000: R:a contant voor Ceylon, en eenige Cleenigheden . . . f. 78926: 17: 3:

24000: R/a voor mallabaar met weijnich noodsaeckelijckheden f. 36181: 1: 8:

Het carg:n van ypenstyn bed:t f. 193324: 8: 1:

Dat wij soodanich een lasse van 't generael hebben laten boeken, wij hoopen dit schrijven den 't huijsvaerders in galdes baaij noch gevonden en aende selve, de ingeladene goederen over-gegeven sal hebben, op datse 't ongeluck, gelijck voorleden jaer, tot het overblijven niet subject mogen sijn, wel verstaende synde op dat geen onnodich tijt verdrijven come te geschieden, den schippers bij schriftelijcke instructie, is gerecommandeert, en gelast als het soo quam te

Van Souratta den 16:en Maart A:o 1682

te slagh brengen, Coylangh aen te geven, en aldaar
de contanten Dx:a voor Mallabaar over te geven,
maar dit niet willende lucken, en niet anders
verhinderinge jnde reyse connende volbragt
worden, als dan de schepen recht nae Ceylon
te wenden, sullende de Ceylonse heer
gouvernement geen gelegentheyt manqueren
Mallabaar het haare te verstrecken, onse
intentie was dit cargasoen te vergrooten
met 2000 p:s Guinees Deriabadijs, dewelcke
d'onwilligheyt der vorigen d'Agrase residenten,
hadde gementioneert naar goet convoy, tot
den 2:e November, niet die lijwaten te senden,
en nu eerst den 1:e der gepasseerde maant
January hier wel geconditioneert ontfangen
zijn, midsdien zijn wy genootsaeckt deselve
alsnu, nevens de 2000 p:s Guineese Lijwaten,
die alreede bij de vaderlantse retouren moesten
gevoeght wesen, en met het sanderen der
Coopluyden int afbrengen niet hebben connen
ingesameelt werden, p:r convoyen tot uEd:le
gr:e a:e toe te senden, en daarmede lastich
te vallen, met ootmoedigh versoeck uEd:le
gr:e a:e de goetheijt believen te nemen
die parthe goederen met de Bataviase retour
vloot

Van Souratta den 16en Maart Ao 1682.

retourvloot, naer 'tpatria te doen vervoeren, hebbende tot het afhaelen der vaderlandse te besorgene petitie, in t'aanstaande een stercker bodem vereyscht, also ons uyt den eysch die in UEdeles gn: Ao: nevens de bataviase hebben believen over te senden, en de gene die wij met d'Extracten uyt die generaele missive concernerende Ceylon, cormandel, bengala, en Souratta, van datis 29e october 1680 en 23e januarij als 18e junij des voorleden jaars van Ceylon, met geuderen projectijn, mitsgaders 27e december, en 16e januarij daar aen, over den pandischen landtvaert van d'heer directeur Cadembroot hebben ontfangen, comt te blijcken dat de heeren majores deselve eens soo veel als Ao passo vergroot hadden, behalven noch 10000: lb. catoene garen die haar Edle daar en boven voorderen, en welck een, en ander in 45 pn. packen soude bestaen, en waartoe wij de nodige scheeps ruijmte van d'heer Gouverneur Pyl sullen versoecken, want soo een kaes als ons nu aende handt gecomen is, souden die wel met commer werck hadden, vermits met die jongste gedeelten vollaeden was, sonder dat ijts meer conde innemen, synde die werf becomene cormandelse, en bengaalse patriase advysen, den 8e en 12e junij wij eerst voorts gesonden, op dat die vrienden van 'tgene dij ne

P. van Souratta den 16e maert Aº. 1760

te besorgen hebben, de nodige kennisse by ons
mogen erlangen, en vroege aanbestedinge connen
doen, sullende de andere vaderlantse geschriften
soo draa Coromandel g'expedieert is, mede
dat eene voort geschickt werden, gelijk die
van Ceylon nu jongst bekomen, met die bodem
haar adresse sullen verkrijgen, waarvande gants
aangenaam by gemelte papieren mede te
ervaren, dat de lijwaten by ons gouvernement
in Europa de vereyste waarheyt hadde doen
„gebracht 't welk dan de heeren Majores
misschien heeft gepermoveert daar aff groote
wys te doen, dat wy waarschynen van haar tot
haar soodanich macht aannemende, op dat haar
gemelte Ed:en machtich connen zyn, daar te
lande onse tegenstrevens met vigeur tegen
te gaan, en waartoe ons eene geene occagie
soude ontbreken ingevalle wy met die —
noodige moesten gelijk u Ed:e gr: a: sustineerde
over Engelant waren voorsien gevonden, en
waar van ons tot noch niets is te vooren
gecomen, schijnende echter de meninge
te syn met de naeste Engelsche scheepen
deselve herwaarts te bestellen, mitsgaders
wy de novo by onsen jongste missive de

heeren

Z Van Souratta den 16e maert a° 1682

keeren presteren, daer om als een nodige saecke
synde geschreven hebben, met versoecke dat die
stoeltjes, aen eenige naers persoonen mogten
comen, als waermeden sulcke bestellinge
sullen erlangen, dan of die direct aen d'E: Comp:
geaddresseert quamen, vermits andersints uyt
suspitie, om dat d'Engelse daer by haer interest
hebben, veel moeyten ontdoenlijck vallen,
vertrouwende ons in regenwoordige leet uyt u Ed: gr:
agtb: missive te vernemen, dat het met den
vercoop der lijwaten tot batavia soo glads
niet voort wilde, en wel tenvolgende oocke
ae eenige partyen die by venditie aende
meest biedende opgeveylt waren, om datse
niet genoeg souden rendeeren, opgehouden sijn
dat wy van herten wel anders wenschten
en dat de Bataviase vercoopinge beginnen,
waerinnen die conform u Ed: gr: agtb: vaderlijcke
voorsorge, en 't goet voornemen in de handelinge
van 't gelt comen meerder effecte daer
ontrent mogen toebrengen, en de E: Comp: in
haere lijwaten een gewenschte vertieringe
comen te vernemen, en gevolgelijk de grijste
voordeelen genieten mag, verhopende ons wel
eenige kisten, soo van salempouris als andere
te coop gepresenteert, en die wy 5. a 6 pr cto
minder

Van Souratta den 16ᵉˢ maert Aᵒ 1682

minder als 't voorleden jaer souden bedingen, ont-
toeschrijvende voor Batavia geen onaengenaeme
sorteringe te wesen, maer om de weijnige aftreck
die wij daer in bespeurden, hebben wats geschut
geen voordeelen daerop te doen, en geen andere
aen te slaen, dan die UEdele Gr: A: hebben believen
te petitioneren, tot dat de tijden daerinne eenige
goede veranderinge toebrengen, hebbende
wij de lywaten die UEdele Gr: A: niet soo-
seer om de noodsaeckelijckheijt wille als wel
om de competitie van dien handel, niet 'tselvemael
soo hem als op Batavia over te geven, want
ons voor het toecomende saen believen te
voorderen, nevens de vaderlantsche sorteringen,
de provintie daer van invoegende maniere-
lasten offers sorteren, soodanich hem onder
tot UEdele Gr: A: speculatie bleijckt te wesen

Voor 't Vaderlandt

	Souratta	amadabt	Brootchia
10000: pˢ baftas als			
2000: pˢ witte breede			2000: pˢ
2000: pˢ witte smalle			2000: pˢ
4000: pˢ breede blauwe	1000	1500	1500: pˢ
2000: pˢ sobaste breede	500		1500: pˢ
2000: pˢ witte canakyns			2000: pˢ
600: pˢ niquanias			600: pˢ
3000: pˢ taffachelas of taptsyls	2000		1000: pˢ
60: pack: guinees stoff			60: packs

10000 lb catoene

Van Souratta den 16e maert Ao 1682

10000: lb: catoene gaeren	10000 lb			
400: lb: aloe succatora	400 lb			
4000: lb: zegellacke	4000 lb			

Voor Batavia

120: packen diverse baftas			
40: packen breede gebleekte	15	8	17: packen
50: packen gebleekte smalle	18	10	22: dos
20: packen witte breede	10		10: dos
10: packen blauwe smalle		5	5: dos
60: packen gebleekte cannekyns		30	30: dos
200: packen grove niquanias			200: dos
70: packen caricams als			
30: packen grove } 40: dos kleine } grove roode		70: packen	
150: packen diverse chitsen als			
50: packen breede		50: dos	
60: dos smalle ordinare soort	20: packen	40: dos	
20: dos volgens littera **A**	20: packen		
20: dos volgens littera **B**	20: —		
12: packen taperchindos		12: dos	
10: packen moustre cleeden van de nieuwe slach		10: dos	
4700: ps diverse patkoolen		4700: ps	
65: lasten tarwe	65: last		
138: lb zegellacke, waaronder 10: lb gebleekt	138 lb		
30: ps galnooten	30: ps		
6: balen arabische gom	6: bls		
70: corven ajuyn	70: co		
10: sacken mostaert saet	10: sacken		

Di[...]

Van Souratta den 16en maart Ao 1682

En voor aen van den tanckwe, galnoten, gom, en andere
kleynigheden, met dessen bodem sullen tracten te
versenden, vrydens sorge dragende dat de verdere
goederen ten behoorlijcke tijt, jn deugtsame stoffe,
en ten civielsten prijse werden jngesamelt, sodanig
d'amadabasse, en brootschiase opperhoofden op 't alder
ernstige is gelast die dan oock aengenomen hebben,
haeren schuldigen plicht, en het meeste voordeel
der E. Compe: daer omtrent te betrachten, soo se
van reproches bevrijt willen blijven, daer aen wij
niet twijffelen, off sullen haere debvoiren nu
soo veel contribueren, als sij met de voorsorginge
der vaderlantse goederen, die wij met ijpestein
sijn versonden gedaen hebben, de welcke naer het
openen, en besichtigen door 2 gecommitteerdens
hen in loco volgens hun rapport van goede —
gestaltenisse gevonden en redelijcke coop —
bedongen sijn, wesende het amadabasse van
seer aengenaeme nieuwe, en naer haer geest
al vrij passabel, en soodanich willen wy hoopen
dat de stucx goederen die voor batavia sijn
jngevoechelijck gebracht, mede bevonden staen
te werden, in de gen: a: versekerende, dat
hen soo veel als iedres op 's Compes gedoente
een naauw toesiende ooge genomen, en naer wensch
volgens plicts gade geslagen werdt, met het
overseijen vanden bataviasen eijs, is ondervonden

dat

B Van Souratta den 16e maart Ao 1682 =

dat u Ede groot achtbare de quantiteyt vant geet
zynde 25 à 30000: guldens, twelcke ons jaarlyckx
is toegestaan te mogen besteeden, in soodanige
sorteringe clissen &a die wy naer der nieuwste
slach souden comen te praktiseeren, en oordeelen
in Europa gevalt en aldaar die vereyschte waerden
affwerpen comen, gelyck voorleeden jaar en te
vooren diergelycken aanbestedinge geschiet zynde,
d'eerste int vaderlant soodanich heeft rendement
den retouren uytwyst, aldaar goede proffyten
gegeven hebben, en derwyle u Ede gr: a: niet
een nota ons hebben believen toe te aengaende
te verwoyeren aenden vaderlantschen eysch, en die
stalletjes die ons mochten over Engelant in landts
gecomen wesen, en van welcke een, en ander niet
en blyckt, noch ons te vooren gecomen is,
soo hebben wy daarinne een slach moeten slaen,
en om dat die sorteringe als gelegt met
raisonnabile advance geeden verocht syn, goet
gevonden in amadabats 6. à 8000 ra te doen
employeeren, in fyne breede en smalle clissen,
met nieuwe modeste blommen en randtwercke,
bequaam tot cleedinge, en daar beneffens 5: à 6000:
ra: in ordinary slach om tot camerbehangsels
te dienen, en waartoe wy te vooren hebben
geresolveert, en gecontinueert vermits in
geene deen vaderlantse papieren, die soorte

afgeschaft

Uyt Souratta den 16 maert anno 1682 =

affgeschreven worden, mits deze verloopen oocke-
UEdele gr: a: behaalden daar in schepen Zullen,
en overmits ons almede niet geraedt convenient vonde,
gelijcke het voorleden Jaar voor 'tpatria te
laden ingevolge hebben 60: parten guinees
stoff, waar in d'Engelse groote voordeelen en
vanden selven behaalde winsten breedt genoech
roemen, hebben wy niet connen gedogen dat sy
den gedaan, nae veel gevallen comen te doen-
maar niet tegenstaende daar ontrent dee wat
soo veel mogelijcke devoirs Zetten, en niet
geheel aan haar over te geven, ten welcken
eynde dee provincie van die kleeden, naar broot"
"Cia ordonneerden, niet derft in welcken van
onse partijen te doen voortsetten, op dat wij
die tot den duinden incoop mogen becomen,
sullende daartoe oocke eenigh capitaal
vereyschen, en dienvolgende vertrouwen wy
niet misdaen te sullen hebben, maar integen"
"deel conforme UEdele gr: a: intentie omme
de competitiën de retouren costelijcke te
doen vallen in 'twercke gestelt is, besluytende
de 6000: ps Chiautes derriabadys nae agra
gelast op haar tijt hier te beschicken,
en soo hebben wy mede gedaen met de 50: en
by een abondant gewas 60000: ponden Indigo,
waar van d'eerste quantiteyt van dit jaar-

maer

Van Souratta den 16=e Maart anno 1682=

maar sal connen bemachticht werden, ter consideratie
de residenten ons bij haare missiven de dato 29e=
december des verleden jaars, en 17e en 21e January
deses jaars adviseeren dat inde indigo quantiteyten—
haar veele armenische, en mogolse coopluijden, tot
dat blauw quamen te versoecken, en onder die—
d'Engelse gemachtigde een luttelwijs sijnde—
die daar omtrent dapper wat woelende, en
sich omtrent Bassouwaen, inde dorpen Sarkhouwba,
ool, en neddij Xa=, ontliede, alwaar soo men grove
indigo tot 34 à 35 Rs. de man, in voorraet hadde
opgecocht, en sich alle tints soo gretich toonde,
dat eyndelijck tot biana de prijs seer voorbarigh
tegens 40 Rs. de man hebt geopent, waardoor
de bouwlieden soodanich vergenoegt wierden,
dat sij dat blauw tot een excessive prijs van
50 Rs. deden steijgeren, en waarbij sij noch—
hartneckigen quamen te persisteren, vermits
d'armenische, en mogolse coopluijden, die haere
genegentheyt meer als al te veel, met het
bieden van 42 Rs. getoont hadden, daar omtrent
eenstemmich waren woelende, sulx onse Residents
nevens d'Engelse, en verdere coopluijden—
besloten hebben, daar op een wijle stil te
sitten, op hoope der bouwlieden in middels wat
gedwee sullen werden, en soo vermeijden
het quaem te gebruijcken de bouwlieden met

haer

daar wilden ingedrongen comen, en selffs quamen
aan te soecken, geen hoogen bodt van 42: r%à —
souden vermogen te doen, en waartoe aan wedder
zijden schriftelijke promessen tot naercominge gedaen
zijn; maar die zijn woort daar omtrent tegen Emodde
quam te breecken was den trouweloosen hittewije,
die drie dagen daar aen int publicq voor de —
Sjabounderije 42½ r%à bodt, daar hij niet anders
mede uijtrechte, dan den coop der bouwlieden
noch hooch draevende te maaken, verstreckende
voorts met sijn geselschap uijt d'Indigo quartieren
nade agra, met last aen een der opperste —
bouwlieden, sijnen swager om d'onse dat blauwe
duijngewoed te doen staan, 43: r%à voor yder man
te geven, sulcx d'onse vermits den weijnigen —
voorraet der Indigo, en dat dit jaars schraele
gewas 't welcke in Indoon, en sijn omleggende
dorpen niet meer vaeten bevonden als 1200: man,
'tgeene met het verledene saisoen 1000, en 't jaar
te vooren 2000 mannen comt te differeeren —
tot obtenue vande 5000 tt, om dat die tijt haast
begon door te schieten, haar genootsaeckt —
vonden wilde niet vruchteloos naer huijs
keeren die prijs tegens 43½ r%à die man te
openen, want anders souden [illegible] —
arriveerden het contract met het bidden van
44: r%à gesloten hebben, en sij daar door —

Sprecken

Van Souratta den 16e maert Ao 1682

versprekken sijn soo lange te toeven, tot dat den
selven syne competentie vercregen hadde, hebbende
tegens de voorverhaelde prijs al 347 mannen
ontfangen, en koopten de nist tegens wat minder
te sullen ingesamelt crijgen, alsoo d'Engelse haare
gemaeckte hadden aangeschreven soo lange
uyt de Indigo quantiteyten te retireeren, tot dat
d'onse, en d'andere Cooplieden haaren lust gevoegt
hadden, alsdan wanneer het resteerende, tot vry
civilder marct soude connen brengen, en by
hem aangeslagen werden, wederom trock hij ons
alle jaaren spellen, achtende haar ooghwit te
hebben bereyckt, met het blauwe boven den Coop
den basack te doen stygeren, en de competiteurs
ten dienste den angel aan te smeeden, missden
hebben wy onse gedachten, daar over laeten
gaen, en middelen gepractiseert, hem die
coopmans list in toecomende te doen steken,
dat wel geschieden can ingevalle UEd. gr: a:
believen soude te staen, dat wy ons soo vroegtijs
anden tijt (gelijcke hij niet doen) afcoopers te
vinden, maer tot op t'laetste den incoop mochten
uytstellen, dewijl naer gewoonte den tijt
ons precipiteert het begeeren der bouwlieden
in te volgen, die wel soo loos sijn, en dagelijx
bemercken, dat wy naer d'ordinaire wijse,
wanneer het op 't laetste aencomt, ons genootsaeckt
vinden

Van Souratta den 26en Maert Ao. 1672

vinden naar haar zijnen te dansen, 't welcke gedeelte
anders souden bespeuren, als wij ons daar aen
soo heel veel niet gelegen quamen te laeten,
en naar haare wanten soo gedrigh hadden,
commende het d'D: Comr. niet verschillen
of den gesaem wat laeten geschillde, want
ne ordinair, met het laeste schip naar batavia
gaende, moet die verruwar jn januarij genegotieert,
en int begin vande maent februarij ingevoerthij
worden om naar herwaerts te vervoeren, op datse
in april den voort vanden alrusse en daermede
bataviawaerts gevaerden, alwaerse tot het storte
der 's Reijsvaerders genoodsaeckt is te wachten
omme daermede nae 't vaderlant te keeren, daerde
niet worden comt te verschijnen, dan offse van
hier naer Ceylon derwaerts gesonden wierde,
soo dat het niet Deen is, en daermede, ten achsiein
vande tijt niet uijt gevonnen wordt, mitsdien
souden wij niet ie DDEe gn: A: believen voor het
toecomende licentie verstoeken, dat wij ontrent
den jnroop die verruwe nade deesen geen groote,
spoet, als onse Compeditenen die Engelsche
mogen maecken, en dat wij dat blauwe van hier
naar Ceylon, om van daer met de retourschepen
naer 't patria gesonden te werden, mogen
remitteren, bevoordende den angst alsdan jn
april eerst vaerdich te wachten, omme voor
den

Van Souratta den 16e Maert anno 1682

den regen tyt, off der maent julij in amadabath
te zyn, alwaerse het quade saisoen, inde packhuysen
sogoun overgehouden, en inde goede tyt off tegens
november, wanneer den Ceylons wederen tot
afhaelen der vaderlantse partien ordinair hier
comt te verschynen, ontboden, en met die bodem
vaegh gehaelt can werden, welcke ten aensien
der onrusten, jegenwoordigen tyt, en redito al op-
een sal uyt comen, en waer over als geseght
ind' Ede gr: a: nevende ordre in alle onderdanigheit
sullen afwachten, omme te ervaeren wat
wy met die wyse van doen voor d' Comp: sullen
bemachtigen, dat op 50000 lb off 957: man 2871: r/a
en op een grooter partye, naer advenant houde
uytgevonden wesen, behalven dat onse tegen-
streevers daer door souden verset zyn haer persoonagie
soodanich te speelen, by de hier vooren genoemde
vaderlantse optreckers, is ons gants klaerlycke
gebleken, het bedraegen dat haer Ede ho: a:
hebben genomen, in het manieren van ondersoop-
ende motrede daer ontrent gebruyckt, en 'tgeene
wy bevinden ind' Ede gr: a: by desen brief nader
voor goet aensien, en dienvolgende ons recommanderen,
daer by soodanich te persisteren, en op dien voet
voort te gaen, gelijck wy dan sonder afwijckinge
sullen practiseren, en in het doen van onsen

Jongsten

jongsten versoeck, ons daar naar oocke gericht hebben,
en 't welcke met het verhandelen vant cargasoen
door commandeur hier aangebracht, van gewenste
operatie bevonden is, welcke goederen als hier
vooren blijckt den 23e november hier aengelant
synde, en voor welckers importe op 't comptoir
generaal ter somma van f 289607: 10: 4 in
conformiteyt der becomene factura hebben
gecrediteert, godt dancken hoe den hoe beter
van middelen te doen verhandelen, ter consideratie
de negotie te deser tyt op een raisonnable
marct werden bevonden, vermits de afcomste
des Conincx tot in Brampoere ende cooplieden,
een merckelycke cooplust als te vooren verweckte
op loope met de aennaderinge van syn majst
de desseinen van Sambagie rajie om dese stadt
te comen ravageren, nu geslist, ende wegen
voorder stofferanten reysbaer en bevryligst
sinden te werden, gelycke den handel nu meer
als te vooren door den inlantsen adem soeckt
scheen te willen herleven, mitsdien dese aan-
genaame sonneschijn niet vruchteloos hebben
willen laten passeren, maer den brandenden
en vroolyckende yver der cooplieden in volle
versadinge van hunne begeerte, met de alhier
landt synde coopmanschappen te voldoen, den

das

Van Souratta den 16:en maert a:o 1682.

dat die schadelijcke drifte door een quaede maxime
van Sombagie, ende de [illegible] des mogols
onderneemingen in dese onseekere tijden, eenige
hinderpaelen by bracken, en daar door moeten
verdwijnen, behalven dat het ons toedeelen bij
langen tandaere den prijs der goederen seekerlijk
te sullen verminderen en d'overste bevegingen
der coopliedden tegens malcanderen voorde laetste
te prefereeren vaas, vermits soo veel de vulgaire
coopmanschappen aengaet, d'overste bodtbieden
voorde laetste te kiesen is, om dat die goederen
van buijten weder aengebracht vallende, veelal
ten bazaer dalinge by brengen sullen, 't welcke
yder handel tyt, als wanneer de particuliere
Equipagien, dagelicx hadde aangeloopen te brengen
ladden onteylbaer te geraecken sinde, welcken
volgende dan goet vonden, een en vast te stellen
een permanenten verkoopdach tegens den 22:e
december jongstleden, omme by affixie van
biljetten, allewegen daar het requireerde de
coopliedden publicq te nodigen, tot het coopen
van s'Comp:s goederen, in't geheel, en ten dele
soodanich als sy de conditien quamen te bedingen,
uytgesondert de specerijen, die niet voor
den gestipuleerden tyt van veilinge vrancq

van

Van Souratta den 16e Maert Ao 1672

van meesten te doen veranderen, om dat d'E. Comp:
daer ontrent geene verminderinge inde verkoop,
als vale ten regarde, van andere coopmanschappen
te vresen hadde, middelerwijle, openbaerde 't selfde
manifestelijck, die van haere meesters de ~~gemeene~~
gemeene
cooplieden vraeren affgehouden, de begeerten die
sy hadden tot het negotieeren van d'aengebrachte
coopmanschap binnen den gestipuleerden tijt, en
dongen nade de gehele partije thin, den geheelen
den nagelen, en oock sommige de helft vant coopen
etc., maer overmits de groote cooplieden (die
gemeenlijck den geheelen vleet traechten te
bemachtigen, en het een souden handelen niet
vallen affhandelen) haer noch vaat geretineert
hielden, en hun bodt quamen op te schorten, was
het noodich geen affstant aende delfste te doen,
noch beding te maecken, voor en alleen de
prysen, door de voornaemste traffiquanten mede
opgegeven ende bekent waeren, missdien godt,,
,,vindende deselve soolange draelende te houden,
met versekeringe de Comp. ontseen was
vaie dat de goederen quam aen te slaen, en
die het meeste gaff de beste man soude syn,
en gelijckgelijcke gelegentheden, niet den
persoon maer deselfs geit door d'Comp:
geprefereert waeren, en dienvolgende
onbeschroomt de Comps vroomige, voor alle
traffiquants

Suratta den 16e Maert A° 1682.

Traffiquanten, weder na, en open sijnde, souden blijven
frequenteren, haer wijders animerende, ijverlijcke te
bewerken, dat haere meesters Zaken met dese
souden bijder-handt nemen, op datse door anderen
~~niet~~ niet verachtert mochten werden, 'tgeene haar
eerst g'encourageert niet alleen bij het gebodene
tot den verkoopdach te persevereeren, maar daar
en boven, met haar gestadich loopen, de vermogende
gaande gemaackt ten geprefigeerden dage mede
naerde mercantes te sellen, en niemant dien de
prijsen in waarde op te geven doch alvoorens den
makelaar Kisshendas aldaar mede Compareerende,
en hem met 't voorbrengen van eenige discoursen
die tot de saake niet dienden, gants koel aan-
stellende, gaff naderhandt genoech te kennen,
dat d'Comp.s aangenaame schoudeijen in hem den
lust verwekten, om tot verkrijginge van dien geen
~~geen~~ debvoiren te sparen, maar stelende in
hem 'tEenichheyt was gevolleerde, over den grooten
loop van 100000: lb: nagelen, die 20. p lb: boven
den ordinairen aenbrengh steygerende, 'tgeene bij
hem overwogen sijnde, hoe hij het keerde
off wende, geen hoope gaff, om deen vaert en
de 30000: lb die dommaels uijt den voorleden
jarigen verkoop aen de handt gebleven, en
waarmede selfs was, jegens de Comp.sie van

t'aenstaen

Van Souratta den 16e maert ao 1682

t'achterstallende aengaende, voornamentlyck als de
geboorde quantiteyt van 70: à 80000: lb dier
specerye over quam te connen versellen, over=
=sulx den coop hem een irreparable schaede
connen te veroorsaecken, en in d'E: Compe dierbaere
goederen gestal verwekken, dat vast te
prevenieren soude syn (soo hy seyde) ingevalle
wy onsen eysch aen u Ed: gr: Ag: soodanig deeden,
dat een [illegible] partye, geen verhinderinge
in het omsetten van syn te copen goet toebragte,
en ingevalle wy deswegen wilde versekeringe
geven, en beloften doen, hem alsdan soude
gedispondeert vinden, omme uyt de borst een
resoluyt ~~Rodt woort~~ te brengen, maer de
wyle alle dese voorwendingen van dien doorn
trapten negotiant, by ons niet anders conden
aengenomen werden als dat den selven (gelyck
meermaelen g'experimenteert is) ons in dat
verstant sochte te brengen, omme hem tot
affhandelinge der goederen te animeren, alswanneer
sich voorts affkeerig houde houden, en syn
voordeel daeruyt betrachten, soude wy dede
hem de pasglas afgesneden, en vrymoedich
aengeseght, d'E: Compe: noyt (gelyck hem niet
onbewust conde syn) om de particuliere
intresten der coopluyden haeren eysch deminueerde,
maer dat deselve nade gestalte der tyden,

En des

Suratta den 16.e maert a.o 1682

en den sleet dicke respecten geweigerde vrachten,
en dat hij daer ontrent sijn reeckeningh op de Comp.e
de lasten moste maecken, ons al wat vreemt toe
scheynende, om soo een groot lant de gerefde santijs
geen consumptie soude vinden, de wijle hem
bekent was, de benjanen in dessen lant alle die
edele vruchten niet conden ontbeeren, maer selve
tot het prepareeren van haere gemeene middelen
als andere ten hooghsten benodicheden met byvoeginge
wij geslooten waeren om het bodt van alle coopluyden,
en derhalven het sijne indien wat inde sin hadde,
wel mede genegen waeren aen te hooren, en dat
soo veel als die andere gedetermineert souden
bieden, en hem met geen verkeerde inbeeldinge
moste vleyen, dat wij verlegen waeren met
dese aencomende nagelen, schoon die d'voorige jaren
overladden, vermits daertoe geen suffisante
coopluyden aen onse zyde manqueerden, deswegen
met een ydele hoopdick voldoende wel ligt
verkeerde uytreeckeninge maecken soude, sgeene
dan hem oock permitteerde voordement te preladen
veel beleyst te sijn antwoort syne meeninge
bekent te maecken, maer versochte daer over
het advijs van sijnen broeder eerst te houden,
alswanneer syne uytterste meeninge wilde
bekent maecken, middelerwyle dese makelaers
broeder voor haere meesters, Samarsingh Vhora.

en

en wolphdas vermalidas. In welke commande, seijden
op d'affvragingen gereet te sijn, de prijsen soo als
hem die waeren geordonneert op te geven, maer
dat se aengenomen hadden, bevorens uijt den name
van haere principaelen de vergaderinge voor
te houden, dat hij, en andere cooplieden, seer
affkeerigh waeren weijnder raisonabel voor
's Comps coopmanschappen bodt deden, ighter
mosten gedoogen Kissendas met de goederen door
gingh, mitsdien versochten sij ernstigh, dat op
'tgene sij voor haere meesters inbraghten, nader
bekomen wierden gereflecteert, en geenichsints in
consideratie comende boven dat van Kissendas
mochten prefereren, en ingevalle den selven
Kissendas alweder quam te prevaleren, haer niet
't Demenaeh vande handt wierden weijgeren, maer niet
het affstaen, van d'een off d'andere gemene
coopmanschappen, die wij alsdan (soo hij sustineerde)
veel conde overladen, haere Deene dispe quame
te verlaesen, wierden opwecken, en ingevalle
daertoe niet inclineerden, verclaerden hij inas
subjects, onder die cooplieden geen geloof souden
meriteren, en dienvolgende niet een coopman
van buijten souden aenbrengen, als het anders
quam uijt te vallen, en in sijne meesters een
verlies, om meer naer 's Comps goederen te
vraegen veroorsaecken, vallende gemoveerde
swaricheden, dan ooch wierden gesolveert,

B Van Souratta den 16:e maert a:o 1682.

met aenwijsinge van het Exempel over 2: jaeren
gestatueert, als wanneer Manickchint woora de
broeders van Vaeren meesner Samarsingh als den
hooghsten bodtbieder te deur uyt raeckende, quam te
triumpheeren, en dat nu soo wel als te vooren sonder
uytsonderinge van persoonen, den grootsten negotiant
met de goederen Zoude doorgaen, en dat hij dienvolgens
wel versekert mochte wesen in conformiteijt
der aengeslagene biljetten, een yder daertoe
Deur vry te sijn, en daerom een ordentel resolutie
moesten nemen, en met een onbeschroomden boesem
te marckt comen, andersints soude het wel
licht connen gebeuren, de parygaay door andere
getroffen wordende, hij noodsaeckelyck dan een
geen deel conden hebben, en dat het noch aen
haer stonde de saecke wis te nemen, met welcke
gesegde dan oock sich gemoveert vonden, ons
d'intentie van haere meesters op te geven, maer
de wijse een grooten koop der nagelen alreede
te veel schenen, wilden Zij de Edelh: tegenwoordich
tegens een excessive prijs van 127 r:s aenslaen,
onder toeseggingen het resterende over 3 a 4 maends
wel light mede te sullen connen afhaelen, en
'twelcke als wat nieuws, en nooyt ontrent die
duerbaere wharen waer aff de Comp:e 'sgelijcke
heeft vande selve boven andere alleenigh te
besitten, geexperimenteert Zijnde, om die consequentie

welle

B. Jan Couratta den 16 maert Ao 1682

wille wij niet conden accorderen, alsoo die noodsaeckelyckheyt d' Comp.e hun niet toe wesen stelde, en wellen wy hoopen nimmermeer weesen dat, die costies vlaeren gelyck de c'hamders terechten, en waerheid point als het uijtterste syende, wy dacht om goet oachten aen ons te reserveren, tot dat de tyden geen andere middellen quamen te verschaffen, dat als noch niet blijckt, en voor eenst niet comen te gemoet syn, behalven dat opde toeleggingen van het restant nulde te sullen afstellen, geen vasten staet conden maecken, en buyten twijffel staen souden reguleren naer de goede off quaede successen, die Anders sleet dien spoedigen te waerden, om bij een verkeerden uijtslagh de comp.e die te laten behouden, off tegens een seer laegen prys trachten te bemachtigen, vermits het in haer macht soude wesen, vande gerochte nagelen soodanigen quantiteyt aen te houden, om andere coopluiden te gestimideren, dasse daer naer niet eens quamen om te sien, bovendien hadde d' Comp.e het verloopen, van een drij a vier maenden geweest, mitsgaders d' ondervinden op 't best genoomen gevaer te lyden, mistwallende, en om dat, den maeckelaer Kisendas reeds jude gansse partye sich trachte te engageeren, wij de voorn. bevals lieven hebben g'animeert, haere meesters te disponeren voor 't geheel mede raisonabel bodt te doen, vermits sij noch

niemans

Van Souratta den 16en maert ao 1682

niemant het leven off de doot den selven ont-
conden affsweeren, gelyck hy dit dan oversulcx
in reden te bestaen, beloofden deden saecke nochtans
soodanich te sullen voorhouden, ten wellcken fine
noch wat uytstel versochten, dat haer vergunt en
toeseggingh gedaen was, de coopmanschappen aen
niemant te transporteren, voor en aleer deselvige
nader bescheyt becomen hadden, gelyck dat onse
resolutie tot uEdele gro: ao: speculatie hier nevens
gevoeght omstandich sal voortcomen, en waer
by (soo wy hoopen) uEdele gro: ao: ten genoegen
sal connen te blycken, hoedanich wy desen coop
gemaniëert en dat wy door den brandenden
yver van Kissendas, en syne hier vooren —
genoemde tegenstrevers wellcke heydenen
het omstryt tegens malcanderen hebben opgejaecht,
machtich syn geworden, met loven en bieden
binnen tyt van drie dagen, na dat alvooren
verclaeringe deden yder affsonderlyck in syn
negotie het uyterste geboden te hebben, en by
haer gedaen bodt te blyven persisteren, het
werck soo verre te brengen, dat naer confrontatie
der pryssen quam te blycken het gebodene van
Samarsingh boven dat van Kissendas 805: r/a
quam te surmonteren, nietsweetende dan niet
soo seer om weynige verschil als wel
om dat den selven een coopman zynde die
van buyten aencompt, en dat daer doore andere

mede

Van Souratta den 16e maert Ao 1682

mede soude werden gemarcqueert en g'animeert
werden in 't aenstaende naer 's Comp.s goederen
omtesien, alsmi vastelyck betrouwende, haere
inbeeldinge dat kissendas altyt cooper waes, —
ongegront, en op losse schroeven stinde, hebben den
coop in volgende wyse tot d'onderstaende —
pryssen, hebben toegeslagen te weten —

Garioffel nagelen	a Rs. 122	}	de man van 36¼ lb.
foelij	〃 125	}	
caneel	〃 60	}	
coper	〃 16⅛	}	d'man van 34½ lb.
tin	〃 11¼	}	
quicksilver	〃 63	}	
vermiljoen	〃 58	}	

En dit alles op 2: maenden dagh, en waer voor
sij schaffen de penningen binnen den gestipuleerden
tyt op brengen vermogens sullen wachten ¾ p.c. to —
re conten mits dat voorde naerbetaellinge d'selve
soo veel affgetrocken sal werden, en hoewel
U Ed.e Gn. A.i ons by haere hoogh g'achte missive,
recommanderen het rabatt om den consequentie
wille soo veel mogelyck te weeren, en in ongebruyck
te brengen, soo heeft dat soodanich onse voornoemde
resolutie sal betuygen, schoon onsen iever het dack
heen socht te dreigeren, vanden nieuwen coopers
niet connen verkrygen, en sal 't selven door den tyt —
moeten en mercken ingevoert werden, want die
maniere van handelinge in dese landen als een

stable

Van Souratta den 16en maart ao 1682

staende vaste in observantie blyft, jae van het
minste tot het minste. dat wy badals comen
te vercoopen soodanigen afslach geschiet, alsoo
sy genoegsaem hebben, dat anderssints den coop-
niet naer behooren gereguleert is, maer —
bissendas van sich daer naer schicken, en hoeft
syne opgegevene prysen soo veel niet, als —
sonder rabat vallen te calculeren, en derhalve
sal daermede niet anders als den uytterste noots
uytgevonden worden, en daerentoe alle debvoiren
sullen inspannen, comende wy met desen coop
noch boven de verleden jaeren te stygeren,
op de nagelen en foelij yder 2. R/s. per man, item
in het coper 5/8 R/a. van het quicksilver en
vermiljoen, daer af is verleden jaer, om dat wy
hoope hadde de marct verhoogen soude (gelyck
oock geschiet is) geen vercoop gedaen, en hebben
den regentyt inde packhuysen overgehouden
soodanich UEd. gr: a: by onse onderdanige —
missive de dato 10 junij des verleden jaers —
kennisse gegeven is, synde dat mineraal en
die vermiljoen ao 1680 tot 55: en 54: R/a de
man affgestaen, 't geene op het quicksilver
8: en 't vermiljoen 4: R/a comt te differeeren,
alle welcke verhaelde prysen op 's Compes
Coopmanschappen, in dese bekommerlycke tyden
daer den handel met de verwyste libertyt

niet

Van Louratta den 16e Maert Ao 168

niet can geschieden, noch absoluijt geexecuteert werden,
gants wenschelyck sijn, mitsdien gedencken uw Ed:e gr: a:
contentement als mede over de conduite van desen
vercoop in 't aenstaande tot ons te sullen overcomen,
bysonderlyck ontrent den grooten vent der nagelen, die
uw Ed:e gr: a: om 't capitael te souteneren, en ons
daer af te ontlasten hebben gepermitteert 1½ stuijver
p:r pont minder als het voorige jaer te mogen
affstaen, dat geheel contrarie ten goeden is comen
te succederen, dewijle nu in soo veel minder is
bedongen, te wenschen sijnde dat dese landen in ruste
waren, alswanneer alleen geheelen ventien den-
selve geen twijffelinge soude stellen, en jaerlycx
die quantiteyt hier (sonder deses te verbeteren
consumptie can vinden, maer den slechten tijt
sal daerinne veel verhinderinge toebrengen,
en veroorsaecken dat den cooper met den Javaen-
welstant, sal besit blijven, hoewel hy sijne devoirs
contribueert, om deselve soodrae doenlyck tot
gelt te brengen en daeraff 34000: lb naer de
bovengequaestieerden gesonden heeft, souden dat
hier iets naemwaerdich can vercoopen, waer-
ontrent het welstant van Keffendas al veel
contribueert die dagelijcx by elcander pant hijen
sijn landen suijvert en op 10000: lb gants uijtsicht
sal wesen, en die wy geencommandeert hebben,
soo draer doenlyck alleen naer te helpen op dat

Samarangh

Pan Souratta den 16e maert ao 1682.

Samarsingh worde de syne mede souden connen —
verifieeren, want soo lange Keijssendas die Edele —
vracht tot een civile Batavies prijs van 124 a 125
% affstaet sal den jegenwoordigen coopen die
niet minder als 126: valt uijt leveren door de
banckeliers niets van belangh affgelaet werden,
dat men sal bevinden, soo nae Keijssendas nagelaten
onder de man sullen comen, daer hij niet gaerne
aenwilt, maer tracht sijn partije uijt pure jalousie,
om dat hem desen coop ontsnapt is, daeromme soo
veel veranderinge als doenlijck toe te brengen,
sijnde den nydigen aert der Benjaense cooplieden
onderlinge soo groot datse ijder groots meijnen
te hebben uijtgewerckt, wanneer d'eene den andere
in negotie verlockt, ofte tot d'uijterste ruijne
comen te brengen, tracterende malcanderen de
voet te lichten, en ontrent de Compe: het hoofd
in te crijgen, om dus te beter haer personagie
te connen spelen, en somen d'eene casseert
crijght men een veel ergen in de plaets, want
dit volckje laet niet rapen, en schrapen
aen malcanderen, en derwaeghe haeren aert daer
in over een comt, soo is het ten dienste vande
Compe: noodich, dat soo veel mogelijck, die —
middelmaet gehouden, en de kleijne coopluijden
niet te veel voet gegeven, noch te Keijssendas
als haere machtichste compeditein die
deselve

Van Souratta den 26en maart Ao 1682

versaegen oock geraeckt is, 't Denemarck affgeweecken,
en onderdruckt werde, op dat hij de lijst tot
negotieeren niet come te verliesen, de wapen
d'E Compe andersints, om duytsche prijsen te
bedingen heeft oock merckelijk niet souden connen
bewerckten, verhoudende het alleen importante
capitael van ƒ 654074 ½ Rs a dat Samarsingh
Mora en syn compagnon, tot veernyginge
van 's Comps coopmanschappen besteet heeft,
en waer van de nagelen alleenigh 317200 Rs a
naer calculatie comen te beloopen, en overzulks
dient hem de slechte handt geboden, das
de beletselen geen oorsaecke geven, over desen
coop sich te beclagen, hebbende hij al vrij
misnoegen getoont over de nagelen die met
het overgekomen Zeevaren in den storm voor
een groot gedeelte uyt [illegible] nat
aen landt ontfangen zijn, en waer over refactie
pretendeerde, met aenwijsinge die heeft ordinair
naer Willem Volger Zal.r in den Jaere 1674
andere coopluyden sich bevonden, en daer das versoeckinge
te doen uyt soodanigen wrack ingeslagen, en
affslagh vergunt heeft, waer toe wij gants
geen ooren hadden, en hem sulcx affraden,
met die hoope dat deselve onder 't ligt beeuwes
't Denemarck drogen souden, gelijck oock geschiet

is

Van Souratta den 26e Maert Ao. 1682.

is, en souden weinich anders tegens vrachten, uyt gebroght
en g'accepteert sijn, maer den tin die wy met couberbes
tevens bekomen, is van soodanigen conditie niet als
de Comp.e ordinair aenbrengt, vermits onder de
gansche partye maer 584 oude en leverbare stucken,
en de resterende 369 ps. off 1060 man vande slechte
soort die naargenoemde pelure al te nieuw of te
jonck bevonden is, en daer van de laeste in geen
estime bij de Cooplijden, en wel 1.8% pr.ce man
minder verrocht waert, gelijck deselve geen
andere consumptie als in dese ronaus en Jeshonsinghe
landen heeft, en tot het vertinnen van potten
en andere coperwercke (waertoe men de nieuwe
tin alleen employeert) ondienstigh is, en vermits
den nieuwen tin van soodanigen vasten stoffe niet
can wesen als d'oude die inde mynen tot volcome
perfectie geraeckt, soo bevint men int smelten
deselve van veel dunder en waterachtige
substantie, en onbequaem het coper te bevatten,
oft daer aen te cleven; doch om haer buyg-
=saemheyt werdt die inde ragie poutse landen,
tot arm en been ringen verwerckt, maer de
regte die van Jeshonsingh de vorigen naer-
heenwaerts gesloten houden, is den afftreck
van die mynstoffe, gans cleen, en blyven de
cooplijden daermede sitten, mitsgaders Samarsingh
wara, ooch ongaerne deselve heeft willen
aenvaerden

aenbraeden, seggende vande Compe. gesocht te hebben
soodanigen soort tin als deselve ordinair aenbrengt
die werkens deucksaem en naeu genoegs bevonden is,
en datter somtyts wel een cleen getal van 20 à 30.
slechte stuckjes onder vermengt waeren, die
onder den hoop qualijck door te schieten, sonder
daer van vergoedinge te eyschen, maer nu de
jongste quantiteyt bykans de helft met diergelyk
ongewilde goet beset was, conde hij niet
resolveren, ten bedongen pryse, maer wel naer
lager waerde te accepteren, versoeckende wij
daer op wilden reflecteren, en syne schade soo
veel doenlyck te verhoeden, en alhoewel wij hem
deshalve hebben tracteren, teen onder het ander
te leveren, soo heeft hij instantigh versocht,
en hard aengehouden te meer daertoe geen andere
coopers presenteerden, ons bevoogen des reden
plaets te geven, en te accorderen het minder
bedraegen conform den Bazaers loop zynde
1.½% de helft tot refactie te geven, waermede
hij sich heeft laeten vergenoegen, nae dat
daer over veel harquelitten gevallen syn, wesende
het malacx off pedrags tin in grooter aensien
als den Ligoorsen, en valt daerop nooyt yts te seggen,
overschilt hoopen wij gestaenvaende van ued. Edele
gr: a: goedtkeurt te verwerven van niet dergelyk
slach, soo ued. Edele gr: a: des raetsel syn
verschen te vaeden, van meninge zynde, in

doerom

Van Souratta den 26en Maert Ao 1682

In toecomende 's Comps Coopmanschappen met
soodanige voorvallen te vercoopen, dat naer 't sluyten
vanden coop daer op niet meer te seggen sal vallen,
en soo alse syn, uytgenomen sulcken vallen, sijnde
voorts den Caneel, foelij, quicksilver, vermilioen,
en 't coper veel en naer behooren uytgelevert,
in vertrouwen uEdele gro: a: de bevindinge daeraff
in desen noch een remisse te brengen ingevalle
den stierman die sijne handen met d'aencomste der
bassouras vaertuygs al vrij vol hadt, soo veel
tyt can uytvinden, en genegen is de restanten
die jnde alphandigo onder 't tol syn aengehouden,
met ons te liquideren dat dan effen nederquiting
en ledige packhuysen maecken sal, vermits
door toedoen vanden makelaer Kissendas
het overige Sandelhout, den Benjuin en
radix China als cleene partyen sijnde aen
de vlaminckelingen, om daer voor het meeste,
en den uytersten Batavias prys te bedingen
aende Cramers tot de volgende pryssen
affgestaen is, te weten

het Sandelhout .... tot 14 % a de man van $34\frac{1}{2}$ } lb:
Benjuin .... a $9\frac{1}{4}$ ... d'man van $36\frac{1}{4}$ }

Doch den bedorven radix die 't eenemael ondeugende
en meest vande kackerlacken, als andere ongedierte
binnen 's scheeps boort verslonden is, sodanich de
daeraff bevolgde attestatie comt te bethoonen,

sijn

Van Souratta den 16e Maart ao. 1682

verkoomen, zijn wij genoodsaeckt voor 't geen zij gelden costen vrij stoots tot 3½ p% te koopen, hebbende bij naervorderinge bevinden de vrijlickheyt en het stoft niet meer connen hadden als 2628 ℔ sulx d'E. Comp.e boven een extraordinaire vermindering van 1441 ℔ proffeert noch f 278: daerop comt te verliesen, waervan bedroeft sal geraisoneert werden, eensdeels om dat den galiga die gemeenelijck tot preservatie daerop gelegt werdt niet gevonden is, en dat de kisten niet al te dicht gesloten, en voor 't ongedierte open waeren, en sullen misschien de 20 kisten die voor Persia geproporteert zijn, van geen beter conditie zijnde bevonden werden, waerheen deselve anderhints tot een civilen prijs gel. UEd.e gr. A. believen te noteren ingebracht en dienvolgende als van dit toeval bevrijt was gebleven, oock hier een raisonabele winste verhaelt hebben, het kosten nu tolmeijts dat hier ten overvloede was bedrijvende, en waeren van wij bij onsen jongsten UEd.e gr. A. advijsen hebben gedaen, een preuve bij koop daeraff te nemen, en alsdan het rendiment te adviseren, is bij genoemde makelaers als volgt ongeset, te weten —

Caneel olye wegens . . . . . 100 ℔ }
Foelye d° . . . . 12 }
Nagelen d° . . . . 80 } 1 ℔
Noot d° . . . . 10 }

dat

Van Souratta den 26 Maart Ao. 1682.

Dat altemael uytstekende preysen zyn, en dienvolgende
comen die olien te advanceren f. 969:- off 1192 pr. Cto.
'tgeene ons wel zoude animeren om jaerlycx daer
van te petitioneren, ten waere het weynige dat
men hier can versieren, ons eenigsints quam te
bedencken souden, deselve connen noch eens soo veel
jegens die Engelsche waerde omsetten, waerlycke
voordeeltjes tusschen beyden, noch al goet mede
genomen zyn, mitsdien gedachten in toecomende —
onsen eys daermede te suppleren, boven 'tgeene
wy gewoon zyn voor de groote tot schenckagie
te requireren, hebbende wy de petitie wegens
eenige vaderlantsche curiositeyten, die bevorens
aen UEdele groot achtbare was affgerecht in
conformiteyt van UEdele gr: achtb: orders eerst
directelyck aende Heeren Majores (om dat die
curiositeyten in het vaderlant mosten versorgt
werden) gesuppediteert, gelyck dat onse missive
in dato ulto. January jongst leden, met d'Engelsche
schepen aende Ho: Edle Heeren onse superieuren
affgesonden, en in copia tot UEdle gr: achtb: overgaende
sal doen blycken, en met eenen aenwysen, 'tgeene
wy ten belange vanden velcroos als 'tvoordere
gepasseerde in deser directie, daer gemelte
Ho: Edelens gedemonstreert hebben, en overmits
inden selven brief verscheyde saecken zyn
g'insereert

Van Souratta den 26e Maart Aº 1682

g'insinueert, die wij volgens geboudenisse u:Ed:e gr: a:s mede moeten voordragen, soo sullen, om ons niet int geheel aenden geloof te gedragen desselve in dessen u:Ed:e gr: a:s doorgaens soodanich mede voorcomen, en ter kennisse brengen, constreert by gemelte missive dat wij voornemens waren, de 400: ⊖ copijen die u:Ed:e gr: a:s by missive vanden 15e september hebben geautoriseert tot den Bengaelsen proop vaan Ceylon te remitteren, uijt de renditie penningen deerwaerts pr: contante te bestellen, en het restant off overschietende tot affcortinge van onsen debet te gebruijcken, en waer van reets 55015 7/16 rs: ontfangen is en het manquerende binnen weijnich dagen in cassa comen sal, staat maeckende waermeede ons Japans Cargasoen, en tgeene weijnich verwachte sijn, resolutie badt hebbes come aen te treffen, gelijck wij tot noch geen reden en vinden het contrarij te sustineren, en als d'heer Huijsman maecktelick van woorden een gelijcken pr:en dare nevens te senden, by bekijndigen den negotie-belast te blijven; met 300 ⊖ tgeene ingev„ „volge van u:Ed:e gr: a:s intentie om hem jaerlijcx 3 à 400: ⊖ ‰ op interest te houden, comt te quadreren, en ingevalle yets van importantie mochte comen daerentboven in

onse

Van Soeratta den 26en Maart Ao 1682

onse cassa te versterken, sullen niet naelaeten
Batavia daermede te adsisteren, en met het laeste
schip derwaerts te verbeteren, om soo veel in
ons vermogen is alles te contribueren, dat tot
bevorderinge van uE Edle groot Aa: prysselyke voor„
„nemen tot afleggingh der interest penningen
en bevorderinge van Batavias, en gevolgentlyk
des Compes welstant dienen can, vermits het
der Comp: hier aen geen credit ontbreeckt
omme haere benodichde gelden, tegens een
civilen interest van ½ en somtyts ⅜ ten hondert
als het gelt hier overvloedig te bekomen is,
naer wel gevallen te negotieren, waer van
wy 'tverseker uE Edle gro: Aa: connen assureren, maer
tot het andere sullen ons debvoir doen, en
als de cans schoon is, niet verwaerlosen, synde
de penningen nu onlangs aldaer schaers te
bekomen geweest, en hebben de Coopluiden
'tselve tot ⅝ pr cto maeken aennemen
mitsdien connen wy uE Edle gro: Aa: voor eerst
soodanigen civilen interest op de Roupie
die uE Edle gro: Aa: uyt de successive van
hare affgegaene beyden schrijven te schepen,
niet beloven, en als het al te bekomen sal
syn, sal het meer een toeval dan d'ordinaire
costume wesen, die volgt de vermogende,
als sy vrezen niet weder connen de penningen

adsoapto

Van Souratta den 16e Maart a° 1682

a deposito conen uytsetten, daer toe zeeden sullen
resolveeren, en al geheel moeten verlegen vallen
en met haer geet geen raet weten, als sy dat daer
voor uytsetten, want de Benjanen hantseen stellen,
waermede haer cappitael de minste interest comt
te verslaepen, en dat syn oock de voornaemste
redenen, die abdul gafur bewoogen hebben, d'100: @ 1%
voor dato by de Compe een jaer sodanich op interest
te geven, want sy nu sijnde meerderen te bedingen,
hebben wy die penningen naer 't expireren van den
tijt moeten afleggen, en souden sij geensints hebs
soolange het waere verbonden was, onder d'Compe:
gelaeten hebben, sijnde den coopman Sr adriaen pijcke
tot amadabath, genootsaeckt geweest, de gelden
die ten laste der d: Compe: wegens soodanigen
interest waeren opgenomen mede af te leggen,
om dat de cooplieden deselve naer Brampaine
tot het opwisselen der goude ropijen die den
coninck aen syne soldaten tot afbetaelinge
van haere soldye verstreckt hadde, en aldaer
1.2%a onder de waerde bemaeckticht wierden
remitteeren, en waeromme wel g: ten hondert
rijm conden advanceeren, ten waere sijnde oock
al groote sommen soo uyt deese Stadt als van elders
dat heen overgemaeckt syn, maer met de comste
der Bassorinase, en persische schepen die een
swaer cappitael hebben aengebracht, sal

het

Van Souratta den 26e Maarte Ao 1682

het welck niemant toebetrouwden, en de Coopluijden
vanden Interest die tot 3/4 pr Cto gerezen is, bevrijdt,
hebbende de particuliere Equipanten tot voorschrevene
Bassoura het verleden jaer een goede marct
aengetroffen, en andere schepen met vrachtgoederen
beladen werden te nigt bekomen, welcke
proffytelijcheijt haer hebben geanimeert, dit saisoen
dat heen met Drift den handel voort te setten,
en de overvloedige vrachtgoederen die nu aldaer
vant en in gereetheyt zijn weder te scheepen
waervan de Comp. al werden het geluck niet
heeft, omme daer aff vracht bekoomen te participeren
niet tegenstaende wy Coirvaeren ten dien eynde
expres aengeleijt hadden, maer met de tragie
afkomste der Caffilas, die voorleede maent
de meeste goederen afgebragt hebben, de tyt
verlopen vallende, is dat voornemen comen te
verijdelen, de vlyte wy dat schip noodsaeckelijk
tot het overvoeren der Ceylonse en mallab-
-aerse eysschen van nooden hadden, derwelcke
derwaerts niet conde bespoet werden, —
ingevalle wy dien bodem met het uytgaen
van Februarij vermeenden weder sijn ladinge
toe te crijgen, naer Persia gedepescheert
hadden, alsbevindende medio April, ten besten
genomen retourneren zoude, mitsdien sal d' E:
Comp. soolange de inlantse troubelen continueren,
en de

Van Quedda den 16e Maert Ao 1682

en de Coopmanschappen veeleenderleye op de weegh
toegebracht werden, om betijts bereeden te comen,
met het eerste cargasoen schip daer ontrent niets
proffiteeren, werdende de voornaemste vrachten
in dese marckt uyt de boven quantiteyten tin
aengebracht, en alsoo te laet om in die bodem
aff te scheepen, behalven dat wij dan genoodsaeckt
sijn met d'Comp:s eygen cargasoen deselve te
beladen, en op lang tijt daermede aff te vaerdigen,
connende d'Comp: niet geleegen gelijcke die mooren
4. à 5. maenden daer schepen om de volle den
vrachten aff sonderlijcke daer nae te doen soecken,
en soo lange te wachten tot dat se vol raecken,
andersints als de Comp: op die wijse prolongeerde,
en wij het soodanigh mogten aenleggen, sullen
hare geen vrachten ontbreecken, pas voor deselve
gepresenteert werden, hebbende wij het nu eenige
tijt, met de particuliere vrunden, in passant waer
genomen, die daerom maer selffs connen mede
nemen 't geene jnde vlught te becomen, en gereet
was, om te crijgen de precisele cargasoenen
aende marckt te brengen, en dus wij des weegs
boven d'ordinaire tijt, almede niet als tot
ondienste der Comp: conden ophouden, en hebben
wij hoope gehadt, met 't [illegible] marassen
daer ontrent den moije prijsen te laden & dienen
nen waren dat schip volladen, en tot bevreeginge

geven

57

Van Souratta den 26en Maart Ao 1682

geen nieuwe overig vaere, gelyck ons dat den 20e
der gepasseerde maent op syne verscheyninge ter
kennisse gecomen is, vaerende ons dan oock vrinde
overhandicht UEd: Ho: Agtb: veel g'eerde missive
van [illegible] 4e october des verleden jaers
met de bylaegen daer nevens gevoegt, en met
het register over den commando, synde ons by
gemelte Missive, onder anderen gedachten UEd:
Ho: Agtb: intentie om dessen bodem ten spoedichsten
naer Persia aff te senden, op dat wy deselve
tot het vervoeren der lasten goederen eene tydich
en vroegh genoegh te nige souden hebben, maer
ontrent wy ons met deselfs laete aencomste
(als synde den 12e Xber tot Cochim, en van daer
eerst den 20e der voorschreven maent hier
g'arriveert) al wy verlegen bevinden, en sal
derhalven UEd: Ho: Agtb: goede meyninge niet
tegenstaende soo draer deselyck den 1e deser van
hier gedespicheert is, niet connen volbraght
werden, de vayle staet maecken de reyse niet
minder dan in 20: dagen sal voltrecken, en met
d'ontlossinge die in Persia niet haestigh can
geschieden, soo veel tyt spillen dat d'heer
Directeur Casembroot sich genootsaeckt sal
vinden, dat schip aldaer aen te houden, ende
staeten als wy den noordt vaerden naer UEd:
Ho: Agtb: believen wilde desevaerts sende,

ons

Van Suratta den 16e maart aº 1682

ons t'eenemaal van scheeps ruijmte tot den overvoer
der laeste retouren te destitueeren stellen, mits
„dien daerenboven onse ernstige gedachten gevestigt,
en met al ons overleg geen middel vinden te —
beraamen soodanige daeromme te stellen hadden
omtrent marassen tot der comste vande voortvaerders
op te houden en daerjuiste cargasoen dat dien
bodem over, en van Mallacca, Cochim &ca mochte
aenbrengen over tschepen soude veel gevoeghet
en souden niet connen geschieden, ingevalle
marassen verlaeden, en soo veel ruijmte tot
bergingh overigh hadde, als wanneer wij ons van
een schip te versekeren hadde, maer nu deses
boorde vol is en niet het minste meer bergen
can, comt dat voornemen van selffs te vallen, en
vinden ons dienvolgende genootsaeckt, soo veel
marassen als den voortsvaerders, volgens uE Edle
gre achtbe bevel, overvaerts te beschicken, nu
anderen geven het perfect cargasoen uijt de
vervlagende Japansvaerders vrunde gelickt
en liever ongelet soude dat tot nadeel vande
Compe comen te geschieden, en nu negande
vanden pepen, als andere goederen die ginder
met meerder voordeel gebeneficeert worden,
voorts bij beelingen, mitsgaders die Compe —
knechten, van een goede somma gelts, die

andersints

Van Souratta den 16e maart ao 1682

andersints tot affbetaelingh der Syde, die alvoorden
genoodsaeckt sullen sijn aen te nemen, te dienen,
sulx soo dat wy het kunnen off vermijden, sack als
alle raeten der swaricheden opdoen ten vollesten
vijnden op dat d'Edle Compe. geen nadeel en ons by t'aff=
=haelen deen retoursen, geen verhinderinge mochte
ontmoeten, wy geen nadere expeditie hebben
connen practiseren als den heer directeur —
Cassembroot soo instantelijcke te versoecken, dat
het schip Sumatra 't geene d'heer Huysman den
19e Januarij van voor Vingurla recht door heeft
laeten voortgaen, en op marcasseers comste al-
van sijn hebbende ladinge sal ontlost, en
het gereetste sijn, om terstonts te connen commen
ijlens derwaerts aff te senden, alswanneer wy
staet maecken medio april met Godes hulpe
hier te krijgen, synde voorts uyt wy de
goederen voorts in gereetheyt vermeynen te
brengen, omme met alle spoet deen bodem vol
te maecken en naer uEd.e gr. ae. met het
uijtgaen van dit maent te laeten retourneren,
synde ondertussen d'intentie der voornoemden —
middelerwijle soolange alhier te houden tot dat
het schip Sumatra off een ander bodem hier —
sal gearriveert wesen, omme te schicken
onse meesters te connen nemen voorsende

ondertusschen

Van Doucalla den 26en Maert Ao 1682

onderstuckelen de 63189: lb nooten die u Ed:e
gr:e achtbare voor dese diversie hebben believen
te prospecteren, daer uyt gelicht van dat
de gansche partye alvooren by de presente
gecommitteerdens gewogen, en de ondervinge
van 2 3/4 lb: die daerop bevonden syn, over
t'geheel verdeelt bevonden,, over vallende te
cort comen, wy de schaaps opperhoofden aen„
„gesprooken, en de nodige affgevraeght hebben,
die tot haer ontschult betuygden, by den ontfang
niet present geweest ofte dat de haer toe
gewogen syn, en deselve sodanich uyt de fluyt
d'Brouwershaven twee dagen voor haer vertreck
haestig overgenomen hadden, vallende
vervolgens overeedinge sy verlochenen, tot haer
ontlastinge mochte valideeren; en by ons aengen„
„omen werden, gelyck wy dan uyt de gesichten,
en dat dese vruchten den gestadige smytinge,
als het verstuyven van den calck subject
syn van het geteekent cognossement ontslagen
hebben, vallende andersints veel geconditiont:,
en die daerom by de coopers van het besichtige
der monsters, niet onaengenaem scheenen
mits dien verhoopen wy daer voor een raisonabile
prys te bedingen, en met den eersten van
meesters te verhandelen, gelyck mede mits

dese

Van Suratta den 26e maart a° 1682

de 15000 st. spiaulten die ons van mallabaer is
toegesonden geschieden sal, en wederkeers uijtslach
nogh voor sluijten deses u:Ed:e gr: a: sal comen te
blijcken, alsdanneer by ons niet anders als te
vercoopen sal nesperen, als het cargasoen, dat
ons van japan dito staet toe te comen, en vraeg
na al diverse coopliedden, om sselve op voorcoop
te aedingen gestaen, en ons aengesocht hebben
maer de wijse u:Ed:e gr: a: by haer missive
de dato 15e september die maniere van doen
niet voor goet keuren, en liever soomige
coopmanschappen volgens coopmans gebruijcke
naer den loop der basaer sodanich als die dan
op d'aencomste der selve vaersen mach draghen
te verhandelen, en daer over die goede off quade
successen die den handel vereijst te sheuden
geneghen syn aff te vraghen, soo hebben wy die
luyden affgewesen, en onderstiffelen in alle
onderdanigheijt u:Ed:e gr: a: bevolen gehoorsamelijck
achtervolgen, en bevolken met alle promptitude
sullen betracht werden en sorge draeghen met
het sluijten vande nu loopende negotie boecken
voortaen de A. gs tot 30 stuijvers uijt te rekenen,
en de schijn winsten die daer uijt voortcomen
direct aen t'generael te nesponderen, mitsgaders
der goederen die tot noch by boecken ongestapt
geloopen hebben, verstende d'sulcke die ons bij

convenientie

Van Couratta den 26e maert Ao 1682

commercieus factura gewaerdeerdt zyn toegesonden,
sodanich ingeschreven, en ten laste vanden generale
die de sorge daer over aenbevolen is gebracht
te werden 'tgeene de militie aengaet alsmede
het canon met syn toebehooren onder den vurg.e
d'Equipagie gereetschap daer voor salden soats
[illegible] ingestaen, de huysmeubelen, en tgeene
daer by hoort den dispensier, en tschrift gereetschap
daer aff heeft den secretaris de distributie, vermits
om alle die goederen, en voornamentlyck soo veele
kleinigheden, die onder deselve sorteren, een aparte
reeckeninge te geven dat soude de boecken
gans volumineus maecken, nietsdesten hebben gemeent,
het beste te wesen, dat yder administrateur,
gelyck op veele plaetsen geschiet van tgeene onder
hem berust, particuliere verantwoordinge sal
doen, en daeraff aparte boeckjens houden, mits
alle drie maenden van het gerondimeerde, en
verstreckte gehouden zynde by pertinente
notitie op te geven, om tsynen ontlastinge inde
negotie boecken affgeschreven, en op tsluyten
van dien ingetrocken, en het overschietende onder
de restanten int breede gespecificeert te
werden, tgeene wy vertrouwen met u Ed.le gr.te
aen presentie sal overeen comen, lettende de
goederen, die voor die tyt reeds uyt de boecken
geraeckt

Van Souratta den 16e Maart Ao. 1682

geraeckt, en op de reeckeninge der ongelden, alsoocke
een saffe vande retournen die doenmaels versonden
en affgeschreven zijn, soodanich gemortificeert blijven,
gelycke ued:e gr: a: geen andere als die bijde boecken
bekent staen wellen gaet gedaen hebben, sijnde
het packbriefken dat ued:e gr: a: tot bewijs
hatten op tpack No. 9329: 10: stn blauwe breede
baftas te cort uit Vaderlant bevonden zijn, naer
agra aenden onderkoopman Jacob Fabritius, die
wij den onderkoopman Jacobus Lindius, hebben
laeten overvangen, gesonden, en waer op wij zijn
antwoort verwaghten, omme alsdan de waerde
aen t Comptoir generael te doen valideeren, en
de wyle ued:e gr: a: ten belange der mochase
voyagie doch wel voornamentlycke ten reguarde
der speceryen die de Compe. aldaer verrocht heeft,
en noch mochte comen ontheffen, van ons requireren
een cort en bondich advijs off die precieuse
waeren den Souratse verstien eenige slindringe
soude toebrengen, en verrocht zynde, naer
persia, masquetta, en basoura tot nadeel vande
sleet aldaer aengebracht werden, soo sal
by de propositie daer over, door den Directeur
in raede gedaen, en die wij voor ons advijs een
dien aensien sullen laeten dienen, consteeren
dat bij naeuwkeurigh ondersoecke wij niet hebben
connen vernemen, dat de speceryen dienvan

hier

P. Van Suratta den 26en maart Ao 1682

terwijl sy door de comp:e ofte particuliere coopluijden
derwaerts vervoert en verkocht werden, opt hun
aengecomen sijn, maer veel vande soodanige die
van buijten aengebracht, en aldaer, houden daer na
den Suratsen bazaer te reguleren, verhandelt
sijn gebonden, en waer van, dan oocke grooten partheije
als de consumptie daer te lande can velen, om
capitael te formeeren, en de winsten aenmerckelijcke
te maecken tot prejuditie van soodanige comptoiren,
daer de comp:s particuliere vestaeren, en hooger marct
betaelen, civiliteijt affgestaen werdende, —
consequentelijck, om de voordeelen die de particuliere
traffiquanten daer by rekenen, naer soodanige plaetsen
daerse meerder gelden, connen aff te setten, want
de voyagien van haer ondernomen werdende, can
men de prijs naer den Suratsen marct reguleren,
en onder deselve en soudemen niet beter enige
vercoop te doen, blijckende dat die coopluijden
de specerijen nu eenigen tijt vernomen dat de
comp:e niet gelegen quam, de waere gunden te
coop te brengen tegens den excessive prijs
van 120. à 130. R:s de man, haer in loco propende,
selver nog met 50. pr c:to daerenboven gunden
hebben willen ontsetten, gelijcke by continuatie
7 à 8000: en somtijts veel meerder ponden van die
duire nagelen, nevens weijnich rompen, en
canneel dat haer brengen, en aldaer om den

hoogen

Van Souratta den 26e maert Ao 1682

hoogen marct, en dattet hier niet als met schade
connen te rugh comen, noodtsaeckelijck moeten blijven,
en selden geen ventier als in die lantstreecke
vinden, en veel minder in persia, off bassoura,
om datte descoverijen aldaer niet soo hoogh als
in Souratta connen ontsetten, maer indien nu
als gesegt geen negotie op den Souratsen bazaer
werde genomen, en dat men de laeken ontrient
die Edele verlaeren wat wilde lichten (gelijck
veel gebeurt is) soo vaste het syn selven,
soo de voordeelen die daerop te draegen ongeldes
connen te surmonteren, deselve hebben hier
aengebracht staen te werden, en indien coopman
van 't gros van d' Comp.s nagelen [illegible]
[illegible], omme die verlaemen tot den minder
waarde aen te slaen, en dienvolgende den
Souratsen ventien eenige verhinderinge by brengh,
dat gepraevenieert can werden, sullende den
Souratsen ventiers mede geen verhinderinge toe
gebraght werden, schoon d' Comp.e de nagelen selfs
selfs tot mocha liet aenbrengen, want de
groote Coopluyden hebben soo preeys niet binden
off d' E. Comp.e S. L 10000: lb: van die vruchten in
den jaer mede tot cangasoln becomt, gelijck
dat nu jonghst met de 20000: lb: nagelen, die
wy boven onsen eys hebben becomen, en egter
negens een hooge prys van 122: Rs/ de man

toocht

Van Suratta den 26en maart ao 1682

verwacht zijn, comt te blijcken, behalven dat de
7a Novo: ll: die de mochase, om haer te discourageren
tot het niet coopen vanden grooten specerije aenbrenght,
want zij geen staet off rekeningh maeckten, orders
afftrecke die zij bij de mochase handelaers vinden
de wijle haere speculatien veeltijts hebben in
dese hindoustance gewesten, en voornamentlijcke door
den wael van agra (daer de meeste consumptie
geschiet) die te gelde te maecken want noyt
soo veel wij hebben connen vernemen, en ons bekent
is, worden de plaetsen gebracht daer d'Compe.
een ventier aen haer veil houden, gelijcke veel
van elders in dese landen s'Compes specerijen
uijt de tweede handt te coop gebracht werden,
soo dat volgens verclaringe der coopliedeen
sij haer gants niet sullen gelegen laeten off de
Compe. genegen was de specerijen inmogla-
uijt de eerste handt aldaer te laeten ter-
marckt brengen, de wijle wij ten genoegen,
en volgens begeerte van uEdlen groot achtbare
vermeijnen aengewesen te hebben dat de
specerijen wanneer die naer de Suratse marct
in t vercoopen tot mocha gebracht werden, geen
schaede connen toebrengen, soo soude het
wel connen gebeuren dat uEdlen gr: a:
inclineerden om de voyagie vanden bijden-

haus

Van Souratta den 26:en Maart A:o 1682

hart te laeten nemen, missdien hebben wy al verder
onse bedenckingen daer over laeten gaen gelijck
uEd:le gr:e a:e bijde voorschreve schriftelijcke
propositie, door den directeur in raede over gelevert
naerder des believende sal voorcomen, en die
selfde by omvrage met onse advijsen geconfirmt.
is, waer aen ons dan oocke gedragen, gelijck sulcx
om dat daerin verscheyde considera tien sijn aen
geraeckt, die vande materie der selverijen vaeck
over uEd:le gr:e a:e derwelijcke ons sentiment
requireren comen aff te wycken, en dienvolgende
niet al te gevoeglijck in desen soude connen
invloeyen, wy goet dachten in alle deemoedigheyt
uEd:le gr:e a:e tot dat geschrift te renvoyeren,
en om dat het selve niet als een aparte bijlage
soude doorgaen, agter desen brief g'annexeert
hebben, en sulx int wael nemen van uEd:le gr:e a:e
daer aen refereren sullen, wat nu den wilden
Cannel aengaet, die en is van geen sonderlinge
estime, in des mogols rijcke en sullen de groote
mooren, en die maer het minste vermogen hebben,
den Mallabaersen bast, noyt in haere spijse als
anderesints gebruijcken, om dasse geroockt sijnde
een walgaertige verkeuwe van sigh geeft,
en die gekoockte massa door syne lijmagtigheijt
drabbich en dicke weerdende gants onaengenaem
maeckt

Van Souratta den 26en Maert Ao 1682

maeckt, niet anders als een weynich vanden [illegible]
overlaetende, ~~bovendien~~ mits condimenteeren sij geen andere
als den Ceylonsen Caneel, maer om dat die seer
costelijck valt, werden die geringe, en armelijcke
door onvermogen genoodtsaeckt haer met dat
wilde goet te behelpen, en vaert deen ventien
door haer veroorsaeckt, behalven dat de baet-
soeckende Armeniers hunne bedriegerijen daer
mede plegen, en grofstampt vallende onder den
fijnen Caneel vermengen, ofte veel int geheel
daer voor doen passeren, werdende s'eene jaer
door t'ander geslaegen van Mallabaer hier aen-
gebracht 1000 man uytbrengende 36250 lb: waer-
van ruym 300 lb: soo in Amadabat als te Delhi
sleete C. waert hoogen als tot Brampoer comste
niet gesleten en het resterende naer Mocha
en Sjedda vervoert, daerse in meerder agtinge
schijnt te wesen, boven noch 200: man die direct
uyt des Samorijns Landen, daer aengebracht werden
uytbrengende alsoo t'een en t'ander 39900: lb: off
nu die quantiteyt d'E Comp: inden sleet vanden
Ceylonsen Caneel sulcken grooten nadeel
veroorsaeckt, dat sullen wy in alle onderdanige
Ootmoedigheyt, aen UEdle: Gr: A: veel wijser
oordeel bevolen laeten, immers soo d'E Comp:
deselve int geheel quaem te weeren, connen

wy

Van Souratta den 26e maert a° 1682

wij niet vernemen datter boven de 150. en nijtwels
200: packen als dan onder den gemeenen man, inlander
ongeset soude werden, ten waere men deselve tot
vrij geringen prijs genegen was aff te staen, als
wanneer de consumptie wel grooter sal, maer
dat tegens 's Comp.s intrest strijdende, sullen
UEd.le groot a: om de welke onder compeditoiren
d'Engelse, en Franse die voor Europa daernaer
inkoop souden doen, daertoe nimmer comen, synde
gemelte Engelse, en Franse, wederom op nieuws tot
afbreekinge van 't gevolgde pretens aengesproken
over pantlijd loot ten tyde vanden gouverneur
gaesdican inden jaere 1671: aen hem verkocht
en waer van wij oock niet bevrijt gebleven zijn,
maer zijn gesamentlijcke, door het hand aenhouden
van desen stadthouder, en verdere regenten, die
het op 't aenschrijven vanden Coninck gedrongen
waren te doen, en wel gaerne, voornamentlijck
den gouverneur excuseren soude, op het versoeck
vanden wakenevaes off den schrijven van 's Coninx
dagregisters, genootsaeckt geweest onse
gecommitteerdens ten huyse vanden selve te
senden, op dat hij by monde wat, en verdere
van dese saecke, door de drie natien yder afsonderlijck
g'informeert wesende, syne Maj.t daer van
de notitie soude toesenden, en het finale
goetvinden, hun over affwachten, gelijck dan

van

Van Souratta den 26e Maert Ao 1682

Van onse zijde hem is aengedient, dat het ons —
t' Deenemarck vreemt en buijten gewoonte scheen,
den coopmanschap die over soo veele jaeren hoecks
en gelevert was, daer over, als nu informatie wachte
te nemen, te meer de wijse de Comp.e, soolange
sy haeren handel hier heeft gedreven noyt
gebruijckt over 't vercoopen van haere eijgene
coopmanschappen affgevoordert zijn, gelijck dat
andere vrinde negotiant niet gepractiseert
werdende, vrij en liber haere trafficque naer
welgevallen, soo duur als sy connen, comen
te verkoopen, sonder dat gehouden zijn, aen —
ymant daervan openinge te geven, maer haere
ghelucken ten meesten proffijte traechten om
te setten, en dat wij in dit geval als coopluyden
agerende onse mercanties ten voordeele onser
heeren meesters soo hoog als geschieden can
gehouden waeren te vendiceren, sonder dat wij
verbonden zijn den naem van meerder
coopers bedingen, daerinne te volgen, mitsgaders —
den cooper toestaet, dat hij deselve niet boven
de waerde comt aen te slaen, behalven dat
het tot noch niet was gebleecken, wij het
loot te duer sijt boven den bazaers prijs,
maer naer den cours der selve affgestaen
hadden, en ingevalle den Gouverneur syne
Majt. dat mineraal vrij meenden hadde aen

aengenaeme

aengewerckent t'selve syne ontrouwe maer met
ons te wagen waere, en den selven, ofte nu nae
syn doot syne Erffgenamen, daer van de verantwoordinge
doen mosten, synde oock buyten propos dat de
gedeerten dienen over soo veele jaeren verrocht
hadde, en t'sedert wackeren uyt de waerde soo
merckelyck quam te declineren, werden vermeten
souden, want alsdan d'Compe. wel mede genegen
was de lywaten en andere coopmanschappen
die hier ingebrocht, en de twaels eedens met
schade omgeset wierden, te nigt te brengen,
en al de verkoopers voor d'Eygenaers prys daertoe
mede ingebrocht syn te restitueren, welcke
point als de negotie niet rijgen synde, wij
versochten nevens t'vorige gedienvoogen mogte
aengestreckent worden, welcke ons niet lange
daer nae uyt den name der Stadts regenten
de alleenlyks ons beloofden met haere voorschry-
-vinge bijtyme ons betaelen te wachten,
van ter Zyden bericht gedaen, dat dit
verschil ten hove met een proper schikkinge
te vereffenen was, en ten welcken eynde
als mede om dat met het verkoopen van
t'gemelte loot niet resolut gehandelt is,
ons gepermitteert worden diensthalven omtrent
d'Engelsen een voorstel te doen, om met

een

Van Suratta den 26e maert Ao 1682

een nieuwe hantsalvinge ten hove bijden cancelier
contrarollier, en hare adherenten, uijt te wercken
dat die posten in 's Conincx neeckten boecken geroyeert
mochten werden, waertoe die vrinden veel inclinatie
toonden, maer ondertusschen gants bijsters velden,
de wijle dit den vercoop was daer in wij en de
franssen mede haer geconsenteert hadden, oock
gevolgelijck d'oncosten, yder voor 1/3 behoorde
te dragen, welcke absurditeijt als t'eenemael
frivol wesende, wij niet genegen waeren
nogh willen accepteren, vermits haere quantiteijt
grooter sijnde, bij gevolge naer rato behoorde
te contribueren, gelijck de franssen haer daer-
mede oock hebben geconformeert, wesende
het different der Engelse in 's Conincx boecken
begroot op 49366: dat vande fransse 11829: en
het onse maer bedraegende ƒ797 ropijs - en
dienvolgende in vergelijckinge van 't eerste
van geen consideratie, waertoe sij dan eijndelijck
haer hebben laten vinden om gesamentlijck
1747 ropijs off 2½ pro cento naervolgens de
grootte van yders cappitael, te fourneeren,
en ten voorsz. fijne by somme van geschencke
te employeeren, onder conditie 't selve ten
hove aen voornoemde amptenaeren, niet
te sullen presenteeren voor dat ons de claere

blijcken

Van Soeratta den 26e maert Ao 1682

blijcken vertoont, en vaij daer door versekert en geruijst gestelt wierden, dese pretentien uijt Coninx bedelen gemortificeert waeren, alsdaermeden aende gevolmagtigde van die Heeren hier in loco sijnde, de vast gestelde rekeningen sullen moeten ter handen stellen, en alsoo wij in de gr: A: op d'assurante toeseggingen, door de geconstitueerdens, aen ons van ter sijden gedaen, den goeden uijtslagh souden derven beloven, soo moet den uijt achten datr van de volle opvolginge doen, sullende de Comp: voor haer quota connen volstaen met d'uijtkeeringe van 220:rs, en vermeende dan dese onrechte voor altoos connen vernietigt blijven à gerne andersints, vermeden dese saecke geen rechten grondt bij den Coninck erkent wierde, alnevenden onlustien veroorsaecken, en de Comp: dexer inde borse sachten toe, sijnde vaij tot noch toe niet aengesprooken over den twaele jarigen onbetaelde tol die ons den ouwelden Gouverneur gadiechan tot voldoeninge van d'afgedrongene 69330:tt: hem uijt de St Joris verovert, rechtsaecken valideren, maer de vaij die door de goedvillicht die desen Stats vooght de Comp: toedraeght, tot noch slapende gehouden vaert, vermits den Coninck daertoe almede ordre gegeven heeft,

Soo

Van Souratta den 26en Maart anno 1682

soo commen wij niet anders presumeeren off soo haest
de pretentien van 't sloot opper gestelt sullen
werden, sal ons dat almede ten laste, en te
voren comen, alwaer het maer om met dese
nieuwe affvorderinge, weder yts uyt s'Comps
beurse te trecken, en wie weet als dat al
mede beslegt sal werden, wat frivole ongesochte
actien dan te berde brengen, en practiseeren
sullen, 't welcke niet eer sal ophouden voor dat
UEd:le Gr: A: de misbruyckte verdraagsaemheyt,
en 't eenemael niet meer g'estimeerde goedheyt
van d'E: Comp: die byde mooren al te lange [illegible]
vergunt is, en daerom haer tot redeloosheyt,
en allerhande buyten sporigheden brengt, door
't ontsaeck van s'Comps wapenen in voorige
achtinge comt te stellen, want anders sullen
sy op d'onaffgewerkende brieff stocke, soo tien
als eeders noch soo veel te berge haelen,
datter geen plaets overig sal blyven om yets
daer aen meeden aen te teekenen, gelyck dat
haer hebsugtigen aert comt mede te brengen,
die sy soo lange trachten te vergenoegen
tot dat het mes op der keele gestelt, en sy
daermede het gevoelen crygen om tot reden
te comen, die wyle het gemeenelyck daer op
uytstellen, en dan is het met haer tyds
genoegh, om een accoort aen te gaen, en

verdoove

Van Souratta den 26 Maert A:o 1682.

persoone ontwilligen 't geene door geen andere
civile middelen heeft connen te wege gebragt
werden, en niet eerder sullen wy ook de restitutie
van de 1½ p:c:to onregtmatige verhooginge
op den tol te obtineren, hoewel wy by 't appendix
achter onse missive de dato 10:e Junij des verleden
jaers over Cormandel affgegaen, en die wy uijt
U Ed:le Hoog Achtb: nabrieffken p:r marassen ontfangen,
vernomen met 't schip nieuw Middelburgh hare
addresse naer herwaerts verlangt heeft, op het
ontfangen schrijvens van onse algemeene gemael,
"sijde nostrum serraps aen U Ed:le Hoog Achtb: hebben
voorgedragen, dat den Mogol licentie tot de
verwijste bevelschriften gedragen, en den
Cantorlien g'ordonneert souden hebben, van de
selve mandamenten te laten veerradigen,
en waermede wy ons hier allerwegsints
quaelijk te hinderen, maer dese gewenste
verwachtinge, is door de tyt t'eenemael
comen te verijdelen, en heeft den gedurigen
geit eysch, die wetende by syne beinvloeden
quam te doen, met gestadige aenmaningen,
op de beloofde penningen tot contentement
der grooten voor haere debvoiren, die sij
daer ontrent geconterbueert hadden, nu
wilde remitteren, en dat als dan en anders

mits

Van Souratta den 26e Maart Ao 1682

niet magtig soude connen sijn, ons de parwannas
te beschicken, in geen cleen nabedenckelen
gebragt, en doen gedachten crygen desen Sijnen
gemachtighde troublentigen toeleg op het
geld als de parwanna waeren, gelycke wij dan
oocke nauwkeurigh naer zyne gedoente ten
hove hebben laeten vernemen, en soodanich het
ten aensien van het mandament geschapen stinde
en waer van ons een geheel ander rapport, gants
niet strekkende tot reputatie vanden voorschreven
Senaep te vooren gecomen is, als zynde het daernede
soo breet niet gelegen, gelycke hy ons heeft
getracht wys te maecken, ten aensien den selz,
door zyne continuerende debauches, en 'tfrequenteren
vanden hovelingen geselschappen, soo verre in
schulden was vervallen, dat daer door syn credit
en aensien verlooren hebbende geene de minste
estime voor hem overig was, en dat alle syne
voorwendingen niet als gepractiseerde loogenen,
en valsche verzieringen waeren, nergens toe
strekkende als om syne principaelen tot het
uytschieten van meerder penningen tot aff
doeninge van Zynen debet, en het doen van
vergeefschen oncosten te forceren, oversulcx
hebben wy uyt allen name den voorschreven
nostrom Senaep nu jongst by een Ernstige

brieffken

Van Souratta den 26en Maert Ao. 1652

brieffken gerecommandeert, ons satisfactie te
geven, en syn gesegde gestant te doen, off ten
minsten het extract uyt der pancbanna met
des cancelliers signature bevestight ons toe
te senden, op dat wij den geloiit mochten vaeten
en ons daer op geluckelijcke verlaetende hem
het beloofde doen erlangen, alsoo anderesints niet
geneegen waeren hem dien staelen langer ten
hove te laeten continueeren, maer volgens
gemaeckte contract gehouden syn de 7000 rs.
voor desen onder conditie van een goet succes
ten laeden gesnet, selfs off door syne borge
te restitueeren, waer op wij noch bescheijt
syn verwachtende, ondertussen connen wij in Ed.le
gr.e A.e niet naerderen tot ons leetwesen
seggen als der vaerjaerige apparentien die wij
tot d'ontslaginge beschreven, en houden daerontrent
niet meerder dienst connen vigileeren, ten
waere d'Engelse, en francen, met ons g'engageert
sijnde, het soo maer lichten heen floreren, wachende
het voornemen geen geltspillinge daer om te
doen ten waere onfeijlbaer ons oogmerck mochte
bereijcken, wachende oock niet te hoopen dat
syne majesteijt soo lange desselfs staetkisten,
noch soo qualijck geconditioneert, en van

des

Van Souratta den 26en Maart Ao 1682

geel ontbloot is, om de werelde te vallen 1
dagelijx nieuwe financien practiseert, en op
syn promotien, soo nauwaen toesigt laet nemen,
sal connen gedoogen, mits de vernietigginge
van het surplus der tollen deselve te
verminderen, en ingevalle Syne Majesteyt
tot de gecoopte parwanna licentie hadde
gedragen, soude dat ten hove soo lange niet
connen verholen gebleven, maer al lange
ruchtbaer en tot ter kennisse gecomen syn,
maer dat sal niet licht voor, en al eer
hem die bevelschriften met macht uyt de
handen gewrongen werden, en soo lange sal
het respect aen 's Comps dire brieven niet
gegeven werden voor datse eens daer van
t gevoelen crygen, want schoon haer uyt
druckelycke woort [illegible] geene andere
plaetsen als die inde passen uytgedruckt
syn aen te doen, en t welcke oock om datse
geen ignorantie souden hebben te pretenderen,
inde persische, en hindoustaense tale onder
deselve geschreet is, soo lachen sy [illegible] niet
na, niet tegenstaende soo veele en iteratiue
waerschouwingen, deselve telckens te
violeren, ja syn soo assurant dat by weygeringe

deses

Van Paleacatta den 26e maart a° 1682.

deselve toenemende comen te versterken, en
bedienende haer vande Franse en Engelse, die om
de goede man te schynen, deselve nimmer weygeren,
soodaniel dagelyks comt geschieden, en by ondervindinge
gebleken is, als onse strenge devoir en ernst voet
te hert comen te trecken, wy tot het sluyten
der selver den Gouverneur, en de regenten op
de clachten der coopluyden, ons genoodsaeckt soude
gevonden, vresende d'Engelse als dan haer vrienden
raet van soodanige gelegentheden te bedienen,
en treckende de gelegentheyt, den invoornemen
met het absolut toestaen van haere vlaggen en
paspoorten, tot haer, en comen sy ten contrarij
den affdoen van ons te crygen, sullende wy
allesints met het verleenen der passen, soo-
veel mogelyk ons reguleren, naer tgeene
uEdle gr: a: in haeren geestimeerden brieff
door oversending believen ten neden te stellen,
en in 't geextraheerde uyt het reglement
breeder tot onser narichtinge aengehaelt staet
gelyck wy dan oock den inhout der andere
papieren, die daer nevens syn overgesonden in
geduyrige gedenckenisse sullen houden, omme
ons in tyden, en wylen, daer van te bedienen,
ende de beruchte pretentie van abdul backy
niet eerder affdoen voor dat ons van Bengala
die

te bewysen toegecomen syn, gelyck de vrienden
volgens haer schryvens van meninge waren te
doen, en ons verschotten zugevallen den selven
d'E. compe daer over quam lastigh te vallen
om dat de schult deurdelyck is, aen hem de
penningen te rembourseren, en de wyse den
selven volgens d'advysen onsen residenten
in agra geen nader tentamen daer over hadden
vernomen, soo sullen wy daermede soolange
toeven tot dat vanden selven vaeder aengespro„
„rocken werden, en alsdan behoorlycke quitantie
van hem affvoorderen, daer wy soo veel spoore
tot verkryginge niet mede sullen hebben—
als wel over de quysscheldinge vanden grooten
Hertogh Mamet amynchan, waer ontrent
wy niet gemanqueert hebben in de zaken
vaden anderen met gestadige sollicitatien—
waernemende de tyden en gelegentheden haer daertoe
favorabel quamen te vertonen, syn Excellentie
aen te manen dat hem een mael wilde laten
disponeren tot het verleenen vande lange
beloofde quitantie, om daermede te nulligen
alle soodanige pretentien, als den selven
uyt den name van synen overleden heer
vader, den grooten Nabab Miermamet Saby

begeerd

Van Souratta den 26en Maart Ao 1682

volgens de bewuste Cormandelse schult &ca van
d'E. Compe te eyssen geraedt heeft, en gevolgelijk
van het getroffen accoort tusschen den genoemden
Hertogh en de Compe. als de daerop gevolgde
afreeckeninge door de golcondase opperhoofden,
ende gemagtichde van syn Excellentie Mia-
Almats naer luyt syn gepasseerde hantschrift,
tot finale voldoeninge vanden geheelen jaere 1679
in hydrabath voldaen, en betaelt was, tot het
passeren van 't welcke syn Excellentie met
gesochte uytvlughten sigh heeft g'excuseert,
en de residenten tot amadabath, waerneer die
saecken quamen te spreecken met een ijdele
hoope soo lange gediverteert tot dat nu eyndelijck,
naer soo veele gedane vergeefse moeyten, en
dilayen volgens het jongste schryven vanden
Coopman Sr adriaen pyck die alleszints daer
ontrent synen yver getoont, en met eenst
op onse recommandatie geinsinueert heeft nittgns
het legen vanden selven Hertogh 5. dagen daer
om gevolgt hadde, vermits wel seedes met
de gunstige voorspraecke van syn Excellenties
oude moeder Masaip, de soo hooghnoodige
en langh gewenste quitantie tot gerust stellinge
vand' Compe. sodanigh als wy die hebben geacquit.

g'obtineert

In Souratta den 26e Maart Ao 1682

g'obtineert is, sodanich de translaat copia nu
overgaende uijt dese gra: a: des belieuen van Stoomen:
onder conditie dat aen syn Excellentie binnen
een jaer, soude werden overgelevert, sodanigen
quijtscheldinge als den voorschreven Mia Ilmaes
wegens de gedane galcondase betalinge ten
behoeve vande Comp:e te voorn verleden, en aen de
Sre Mijndael, en Scrojen ter handen gestelt
heeft, en waertoe den voorschreven zijnde, bij
schriftelijcke acte sick uijt den name van d' Comp:e
heeft moeten verbinden, en dat te verder vermits
syn Excellentie bij weijgeringe ongenegen was,
en gants niet wilde verstaen de generale
quitantie, sonder dese voorwaerde te laeten
verveerdigen, niettegenstaende de Comp:e dan soude
verstecken sijn, en blijven van't becoomen de totale
liquidatie te doenen, daer nu in tegendeel
met het waernemen van desen goeden tijt tot
soo verre is gebracht dat d' E. Comp:e voor alle
verdere aenspraecke en naemaninge gecaveert
werdt, sijnde niet sonder speculatie, dat
bij 't afsterven van gemelden Hertogh als
wanneer sijne goederen nae dees Lantswijse
aenden Coninck stonden te vervallen, d'E. Comp:e
over dese schult wederom niewe moeyelyckheden
sinde aengedaen, en bij 't ontbeeren vande

[illegible]

Van Souratta den 16e Maart Ao 1668

vercregene quitantie voorde tweede mael
geconstringeert werden te betalinge te doen,
off ten besten genomen, syne Majesteyt met een
aensienelycke schenckagie gedwongen syn te
bevredigen, dat nu niet noodich sal wesen, en
wy oock sullen bevoorderen d'E. Comp.e daer van
teenemael geliberteert werde, ten welcken
eynde d'E. Heer gouverneur Jacob Pits tot
Cormandel by eerste occagie van meninge syn
te versoecken, dat ons d'ontbrekende quitantie
van Mirza Demais door syn ordre uyt golconda
ontboden en naer Ceylon gesonden werde, omme
dan vervolgens by d'Heer Extraordinair Raedt
Pyl, aen ons te renvoyeren op dat wy by bevoninge
der selve machtig connen wesen, den Hertogh
mamet amyn Kan ten gestipuleerden tyde
dat geschrift te overhandigen, en dese saecke
ten eynde te brengen, sullende het niet qualijck
voegen, dat gemelte Hertogh uyt den name
van d'E. Comp. seer over bedanckt, en om syne
gunst in andere occagie tot ons te doen
continueren, met een machtigh geschenckje
bedaght werde, en t welcke wy van meninge
waeren geweest, om dat syn Excellentie
tot Brodera maer 1½ dagh van hier gecampeert

Lach

Van Souratta den 26e Maart Ao 1682

laet te laten effect sorteren, maer de welke even
ter togt van daer schielijck opgebroocken, en door last
des mogols sijn vaders in amadabat hooft moeten
retineeren, is dat tot nogh uytgestelt gebleven,
omme te sien op wat occasie wij dat ten dienste
van d'E. Comp. best sullen connen int werck
stellen, hebbende den heer voornoemden coopman
Dijcke ons bij missive uijt amadabat de dato
7e September iongstleden zeer ernstige versocht
versocht wij hem wilden uijt deese directie —
ontslaen vermits hij door een 15. iarige continuatie
in deese landen, en dat nu al 3. iaren over sijn
verbonden tijt waren verstreken, mitsgaders nu
een weijnig door gestadige debiliteyt, hem
voor hem niet raedtsaem was hier langer te
verblijven, als andere redenen meer, teenemael
geinclineert bevonde naer batavia te keren,
welcke ernstige supplicatie, zeer rijpelijck —
overwogen sijnde, hebben wij dit syn redelijcke
versoecke niet connen declineren, hoewel
wij ten dienste vande Comp. liever saegen
dat den selven deese directie, met syne bevonden
ervarentheyt langer hadde gelieven gevallich
te frequenteren, als hebbende tot nogh 4 in
sijnen dienst bekleeden genoomen, mits welcke
wij naer volbragte negotie hebben toegestaen
al wanner

Van Souratta den 26en Maart Ao. 1682

Alvooren d'Comp:s affairen, by pertinent transport
overgegevende te mogen affcomen, omme met het
laetste schip, naer Batavia de reijse te ondernemen,
en de plaetse daer door + Comptoir amadabath van
een permanent hooft sinde ontbloot te werden
soo is die plaetse met den Coopman Sr. Cornelis
vanden Bogaerde die eenigen tyt in brootchia
tot contentement heeft geresideert, als daertoe
de naeste zijnde, gesuppleert, en vandeeom
in syne plaetse, den eersten packhuijs meester den Sr.
Cornelis Comans, tot opperhooft van dat Comptoir
aengestelt, welcke bedieninge der packhuijsen,
dan oock by optredinge met den ondercoopman
en cassier Paulus de Roo is gesuppleert,
stellende den ondercoopman Cupre nu sought met
convenient gecontinueert, de cassiers plaetse
voort aen waer te nemen, welcke bevoorens met
de affcomste vanden ondercoopman Sr. Jacobus
Lindius tot agras opperhooft vercooren het
mede hooft ten Comptoire amadabath Jacob
Fabritius, welcke ondercoopmans functie den
boeckhouder Herman Midivout, als + welcke
bijde packhuijsen gebruyckt zijnde is toegelegt,
die by desen syn nedrige smeeckschrift tot
obtenue van de qualiteyt daertoe staende, in
alle ootmoet aen ued:le gr: a: is sendende,
onder dienstige bede, ued:le gr: a: naer
haere

Van Souratta den 16e maart Ao 1682

haere gebooren goetheijt hem daerinnede believen
gunstelyck te verhoogen, en waer bij wij niet
hebben connen naer laeten, om het genoegen dat
ons door hem is toegebraght, onse sollicitatien
daer neffens te voegen, versoeckende dan met eenen
by dese verschansinge den boeckhouder andries
Reimers, om den voorschreven middelvoet te brengen
van broetchia tenvoerens geroepen, en den eerst
adsistent Simon groubins dat heen g'ordonneert,
om de seconde plaetse te bekleeden, sijnde voorts
by ons in achtinge gecomen, en geresolveert,
op de goede Comportementen vanden Jonghman
arnout Blom, die nu eenigen tyt sonder gagie
de Compe. soo op Batavia ter Comptoire generael
als hier ter Secretarye yverlyck heeft gedient,
en soodanigh geavanseert, dat wij op syne instantie,
Esporteert en betoonde inclinatie, om hem de lust niet
te doen verliesen tot den dienst vande Compe.
hebben g'admitteert, en als eerst adsistent onder
een besoldinge van 24: guldens aengenomen, op
die hoope dat uE Ed. Gr. A. considererende
de meriten van syn overleden vader, die
de volledige caracter van ordinair raet in syn
leven bekleet heeft, als om voorverhaelde
redenen, dese onse vrymoedigheyt, niet wraeckende,
maer gunstelyck ten dien opsichte approberen,
en hem soodanigh continueren sullen, en nademael
uE Ed.

Van Souratta den 26e Maert Ao 1682

UEdele gr: Ag: beklaegen is geweest by missive van
15e September jongstleden, den oud ondercoopman
Sr. Francois vander Becke, uijt deese directie
naer Persia te dimoveeren, en hem deen t'halven
hebben believen met den Coopmans qualiteyt te
begunstigen, soo heeft den selven sich verplicht
gevonden, UEdele gr: Ag: over dese onverwachte
weldaet uijt het binnenste van hem ten alderhooghste
te bedancken, nevens betuijginge hoe smertelijck
het hem comt te vallen UEdele gr: Ag: bevelen, en
nu hij naer een vijff jarige continuatie in dese
directie, t'eens 't geluck heeft becomen omme
van UEdele groot achtbare weldaden te connen
smaecken, niet met alle promptitude, magh
gehoorsaemlijck connen te achtervolgen, noch te
door onvermogen van dese gunst bewijsen naer
behooren te jouisseren, ten alleen een twee
jarige continuatie sollicitere, om hem noch eenigen
meerder comt aen te cleven, hem vandaer hous-
naer het ongesonde Persia sich te transporteren,
souden syne quaele daer door vermeerdert te sien,
behalven dat hij getrouwet zijnde een vrouw van
UEdele gr: Ag: ten tyde synen directie onderweys
vaeren = sich nu te meer belast vindt, om
contrarie resolutie daer omtrent te nemen, gemerckt
de geschillen tusschen de Compe. en den Persiaen

nu

Van Souratta den 26en Maart a° 1682

nu soo hoogh syn gestremmelde (?), dat Zijn aencomste
aldaer, met vrouwe, en een onnosel kindt gants
gevaerlijck soude maecken, en d'Comp.s ministers
daer door meerder belemmeringe sijnde toe te
comen, daer en boven soude hij in dese troubelen
(ingevalle naer Spahan bij de veranderinge die
aldaer schijnt voorhanden te wesen) met Zijn
familie belemmert wesende d'opreyse niet
souden geraeken connen ondernemen misschien in het
perijckel sijnde, en terwijl het ten aensien van
hem nu een geheel ander opsicht dan off ongelt (?)
„rouwel (?) vrage, comt te geven, jn welcke Schocht (?)
wy hem believen te permitteren om tot u Ed. Ed.
gr: a: nader goetvinden hier te mogen verblijven,
welcke gesegde, dan oock by ons overwogen
sijnde, en jn opmerckinge genomen jngevalle u Ed.
Ed. gr: a: van het Zijn huwelijck vrouwe bewust
geweest, misschien syn persoon van dese Schickinge
soude g'excuseert hebben, en inbeeldinge hadden
u Ed. Ed. gr: a: wel licht geen welgevallen souden
nemen een vrouwe jn het getroubleerde Persia
te laeten verblyven, vermits onses weetens jn
Spahan off ten minsten jn lange geen Europese
nederlandtse vrouwen geresideert hebben, —
overhaler (?) tot sijn verblijff jn dese diensten
toestemminge vergunt en g'obtineert hebben,
op hoope u Ed. Ed. gr: a: daermede geen ongenoegen
toebrengen

Van Suratta den 16.e maart a.o 1682

toebrengen sullen, te meer niet connen bevroeden
de swacke directie daermede eenige slegtigheijt
aendoen, de wijle nu jongst met Phelix Matassen
twee g'ordonneerde ondercoopluijden derwaerts
vertrocken, en guinder noch andere ervarene ministers
tot suppleringe van sijne plaetse overigh sijn
vertrouwende het voorts den heyligen, en aenbiddel[ijke]
wille vanden almachtigen godt gevallen d' E. Joan
Kell secunde persoon deser directie den 24.e febr.
tot syne divine majesteyt inde hemelsche volmaeckte
vreuden uijt dese onrustige weerelt op te nemen,
waer bij d' E. Comp.e een ervaren ministre volgens
gegeve preuven in dese landen verlooren heeft, —
waer door dan die functie, al mede is comen
open te vallen, en de wijle dit ampt aen uE Edle
Gr.e A.e is comen te devolveren, soo sullen wij —
jnden tijt de finale dispositie daer over in alle
onderdanicheijt blijven afwachten, ogter om dat
de Comp.e middelerwijle geen verhinderinge in
die dienst soude toecomen, en het werck aende
gange gehouden werden, hebben wij die negotie
boecken, en wat daer aen ende voorschreve —
bedieninge dependeert d'E. vander Beke als
de naeste volgende (soolange den Coopman vande
bogaerde tot amadabat resideert) onder den —
titul van negotie boeckhouder bij provisie
opgedragen, die het aen geen bequaemheijt
ontbreecke

Van Suratta den 26e maart Ao 1682

ontbreeckt om deselve naer behooren in ordre
te houden, en synde geen tot het waernemen van
dien dienst veel contribueren sal, en den welcken
nevens gemelte vanden Hoogaerde (vermits monsr.
Pyckes vertreck naer Cochin) beyde de voor-
rangh in dese directie competeren, omme naer
de selvdes plaetse te mogen aspireren, over-
'tselve hebben wy op haer versoeck niet connen
nalaeten deselve ten dien eynde in uEd. Ed.ens gunst. aen-
becomende, en groot vermogende gunste te
recommanderen, wesende door het employ dat
vanden boeck heeft becomen, de fiscaels
bedieninge oock alreede commen te vaceren,
en naedemael deselve van geen grooten omslagh
is, en altoos in dese directie by 't opperhooft
van Sualystrant, welcke onnodige staet, wy
tot vermijdinge, den onnutte oncosten hebben
ingetrocken, en waer by d' Comp.ie oock geen
ondienst vermits de schepen haere benoodigtheden
van hem niet soo veel gemaeckt als daer en beschicket
werden is waergenomen, soo hebben wy voor eerst
niet connen goetvinden, daer off een aparte
ondercoopmans bedieninge te maecken, die daer
op meest ledigh soude moeten gaen, maer den
ondercoopman vanden weegh by syn secretaris
ampt mede als fiscael te laeten ageren, tot
waerneminge van welcke beyde diensten, het

geen

Bij Jan Souratta den 26e maert anno 1682

dem aen geen onbequaemheden comt te mancqueren, gelijck door oude experientie gebleken is, en gemits nae den loop der tijden, soo veele veranderingen in deese directie voorgevallen, uEdele gr.e a.e sijn te voren gecomen, en om vallerhandt stille geaffecteert werden menighvuldige versoecken aen uEdele gr.e a.e te brengen, soo hebben bij dese occagie, dat wij aen sollicitanten sijn, en het met reeden sal doorgaen niet willen nalaten, uEdele gr.e a.e onse gratulatie die wij over t'Comptoir brootchia, waeronder brodera mede sortert, al over lange hebben aengenomen, in alle nedrigheijt voor te stellen, en als werlorps (in vertrouwen het selve omtrent uEdele gr.e a.e eenige ingressie sal vinden) aen halen, hebbende die plaets in waere a 3. jaeren bewaert, omtrent deen handel der lijwaten soo merckelijk toegenomen, en g'accresseert overmits de weeckluijden van alle canten, daernae toe vloeijen, dat de meeste doecken aldaer om haere deugts een redelijcken prijse ingecocht werden, ons oock comt te verbinden de voldoeninge der respective eijsschen, voor 't grootste gedeelte aldaer te laeten procureren, waer door dat Comptoir van meerder estime voor de Compe. als voor desen comt te werden, gelijck mi schedeert 2 a 3. jaeren d'proopen boven de vorige tijden wel 5 à 6000 Rijs. comen te surmonteren,

en

Van Souratta den 26e maart Ao 1682

en staet het selve van jaer tot jaer toe te nemen,
mitsdien hebben om die redenen, en dat 's Comps
saecken aldaer doorgaens en nu jongst den coopman
als opperhooft geresideert heeft, en twaere
wij (behoudens het wijsen oordeel van u Ed: Eerw
gr: a:) van gevoelen sijn, aldaer veel te meriteren
en waeromme wij van u Ed: Eerw gr: a: goedtheijt
hoopen te verwerven, dat het opperhooft voort
aen in soodanigen qualiteijt aldaer sal mogen
blijven continueren, op dat die bedieninge bij
de Fransen, en Engelse natie die aldaer
permanent resideren, en staet houden, in
geen minder achtinge als voor desen come te
geraecken, wij hadden gehoopt, en hier vooren
u Ed: Eerw gr: a: oock beloofte gedaen, de
bevindinge van Souverveens uijtgeleverde
cargasoenen &ca noch voor 't sluijten deser
bekent te maecken en twaere oock souden
hebben vast gecomen, ten waere den collecteur
van 's Coninx incommende, en uijtgaende
licenten door het nauw besoecken den gaarderen,
uijt de Bassouraese schepen, inde alfandigo
bevestende, en vangende de coopluijden veele
pacquetten, en gemunt gout als silver, om
'tselve te sluijcken verborgen hadden, hem
vanden morgen tot den avondt werck schaffte,
dat

Gan Doeratta den 26en Maart Ao. 1682

dat om de restanten die jnd'alpeandigo voor den
stal sijn aengehouden te liquideren, geen de minste
tijt can uytvinden, mitsdien sal dat tot het Stuck
van staeste schip moeten uytgestelt blijven onder-
tusschen connen wij uEd. Ede. gr. a. voor aff te toe
seggingen doen dat deselve naer calculatie van
tgene neffens ander Cooplieden uytgelevert, met
dat noch inden stal verbleven is de coopmanschappen
wel nesponderen zullen, en datter geen sonderlinge
onderwigtheden, maer een overwichten op tcoopen, tot
nogh toe te presumeren valt, waertoe de naïve
sorge die jntlossen daer ontrent nu gebruijckt is, veel
helpt te wege gebragt, als zijnde de goederen
meest aen boort ten presentie van schepps opperhoofden
door gecommitteerdens gewogen, en yder smalschip
door een adsistent en soldaet versekert, die het
toesicht dat tusschen tschip en d'alpeandigo geen
vermindering come te geschieden en de sleutels
der geslooten luijcken jn bewaringe hadden, ten
waeren zijnde en om dat eens 't onsen genietigt,
mogten uytgevonden werden, waer aen het haperde,
en op wat wijse de Compe. sodanige onderwichten
op de Coopmanschappen van tijt tot tijt gevallen,
veroorsaeckt is, gelijck wij dan ooch om te
beter tot ons voornemen te comen den tholmay
met moeyte disponeerden de ladinge soo-
haest yder smalschip geledigt was, naer de

Logie

Logie te mogen verhuren, om over de beeter te beter te connen [illegible], met het naervragen van dien oft 't gevoogeme aenboors, met 't geene vay aen lant bevonden quam te [illegible], waer door met het [illegible] vant outfangeme uyt het Smalschip de koop ondervonden, een ondervinght op 't coopie van 732: lb 't geene vast stelden tusschen 't schip en de logie moste getransporteert sijn, mitswelckes op 't versoucke vanden parckhuys meesteren 8e comans goet daght 's Compes varensuygen door hem en twee gecommitteerdens te laten besoucken, die dan oocke rapporteerden datse int Smalschip de koop een losse planck in 't cabel gat hadden gevonden die oplichtende, een openingh en toegancke tot het ruym quam te verschaffen, met sonder suspitie, dat daer door de Compe veel licht is outkomen sal sijn, wellcken volgende aenstonts ondernomen d'ynlantse matroosen van dese smalschepen in bewaeringe te nemen, en den [illegible] deser stede over te leveren, op dat onse eygen rechters verhendende door eenigh tusschen val hier over door de regenten, namaels geen moeyelijckheden mogen toecomen, vermits by ondervragingen, en Inygebrenten niets uyt deselve te halen was, omme door hem op

deser

Van Souratta den 16e Maert a° 1682

dese suspicie, en 't uijt gevonden blyckelycke teeken
met harden middelen werden onquestie gedaen te
werden, 't geene den selven Cowvaer ongaerne, op
ons aenhoudent versoucke, als nam te doen, en
de dieven naer het toebrengen, en uijtstaen van
veele strenge chiambock slagen deden confessie,
sy haer pardonagie van tijt tot tijt gespeelt, en
dieffsele cabuijen aen 's Comps coopmanschappen,
en insonderheijt 't coper geslagen hadden, maer
door de tijt hare de quantiteijt ontgaen sijnde
sekere conde bereekenen, dat inde laetste 2 jaers
2300: op orangie 1900: de Hoop en macassen
1100: staeffjens uijtbeneffende s'300 staeffjens
boven 11 kisten die voor desen bijden ventrocken
smalschippen vertoonde volgens confessie der
matrosen, opde Hoop beschreijden, d'E Comp. verloos
uijt de kisjens ontstolen hadde, dese int laden
met voordagt soo hart inde ruijmen der —
smalschepen lieten vallen datse opsprongen, als
wanneer soo veel daer uijt namen als gevoeglyck
in cleijne sackjens dicht ingerolt heijt hadden
bergen, en versteken conden, en alsoo wael vrij
hard aendrongen, dese Zaeke door den [illegible]
mochte ter executie gebragt, en de Comp.
het bekende ontvreemde coper gerestitueert
werden, soo en is daerop niets gevolgt, maer
heeft den selven dat soodanigh laeten steeken,

seggende

Jan Douratta den 16= maart ao. 1682

seggende syne debvoiren ontrent de Compe. nu gettoont, en dat de matroosen slagen genoegh bekomen hadden, behalven datse arm en berooyt vaerende vande selve niets te halen was, en overmits wy ten eersten substantie quade gedachten ontrent de smalschippers quamen te hebben, presupponerende dit gedoente haer niet onbekent coste vaeren soo nochtans hebben de strydige confessien, die de dieven, onder haere tortuure deeden, en daer van ontslagen vaerende, eenpaerigh het gesegde geen gestant quamen te doen, ende beschuldigingen als vals, en onrechtmatige verwierpen, dewyle de pynelijcke vraegen, haer noodsaeckende sulcx te seggen, en dat de smalschippers des wegen onschuldich waeren, ons bewoogen, het selve daer van te presumeren, eens deels om dat den Loots Jan Roeloffsz, die wel 20. jaren naden anderen, in dese directie beschreven is geweest, en van diergelijcke ontrouwe handelinge nooyt beticht is, en oock dat de twee andere smalschippers, maer een jaer op de vaertuygen gevaren hebbende 3. à 4. malen met s Comps. coopmanschappen boven gecomen sijn; echter om datse geen behoorlijcke sorge gedragen, en het verwysen sodanichs over de vaertuygen genomen hebben, synse over die negligentie, en datse gehouden zyn soo

lange

Jan Loucatta den 16e maart Ao 1682

lange met de coopmanschappen beladen blijven
daer voor te caveren, bij sententie in rade —
gecondempneert het gestoolene coper soodanigh
dat door haere onderhebbende deftsagtige matrosen
is ontvremt, aen d'Compe ten prijse als het hooghst
vercogt is te vergoeden, mits haer op de matrosen
guarandeerende, synde die schelmsaken vande
vaertuijgen gepleegt, en vanden andere inde
plaetse aengenomen, en op dat dese misdelingen
geen occagie mogen overigh blijven, hebben
wij de schotten en trabelgat der vaertuijgen
met yseren banden vast doen, en seer deegelijck
laeten beleggen, en naer behooren versien, —
stellende voortaen in 't ruijm der smalschepen
soo lange die in ladinge leggen, een adsistent
off soldaet verblijven tot datse haere ladinge
becomen hebben, alsdanmeteen wij hoopen het
middel van dese dieverijen op die wyse te plegen,
sal benomen, en voorgecomen werden, sijnde
in desen remarcabel, dat niet tegenstaende
nu 2 gecommitteerdens op de vaertuijgen gesteld
waeckende, egter die loose schelmen haere
gauwe dieverije soo behendigh hebben weeten
in 't werck te stellen, en ovenmits nu sommige
claen, door dit voorval wacker geworden
de successive onderrichten, door het stellen
op de smalschepen, en niet by versuijm off
ontrouwe

Jan Souratta den 26e maart ao 1682

ontrouwe inde packhuysen veroorsaeckt te
sijn, soo heeft den eersten packhuijsmeester Sr
Comans, die UEdle gr. a. sijne gedaene
verantwoordinge over het te contremande
coper niet suffisant, tot sijn groote droefheijt
hebben bevonden, en evenseer believen inde
vergoedinge van soo merckelijcke en voor sijn
familie t'eenemael ruijneuse somma te condem,,
,,neren, tgeene hem dienthalven gants smertelijck
comt te vallen, en genootsaeckt heeft
sijn naeder voorstel te doen, en ordre adjiede
daeromtrent te verleenen vermits uijt 'tgepass,,
,,eerde tastelijcke conden bespeuren hoe onmog,,
,,lijck het was dat den packhuijsmeester ten
deesen comptoire conde geschieden, voor d'onderwegh
van goederen, die eerst uijt de schepen
inde vaertuijgen, van die inde hoorijs, en
voorts met de carren, naer de logie gevoert
werdende, soo veele handen der grijpvogels
moeten passeeren, ende vervolgens onder sijn
bewaeringe comen geraecken, besonderlijck
alsmen naeder considereert, de dieverije inde
smalschepen, en tusschen vaerge gepleegt,
door hem niet conde geprevenieert werden,
en dat het evenseer altijt inde macht van
ontrouwe boosdoenders soude vallen, den
packhuijsmeester, tot d'uijterste armoede

te

Jan Souratta 26e maart ao 1682.

te brengen, en in gestadige vreese te houden,
mitsdien nopende supplicerende, op dese redenen
overwegende, hem vande betalinge wilde
releveren, ofte ten minsten dese saeke uE: Edle
gr: a: voordragen, en middelerwyle dat met de
betalinge soo lange mochte toeven, en doen ons
gesurcheert werden, tot dat uE: Edle gr: a:
dese ontdeckte diversie ter kennisse gebragt,
en daerop het navolgen goetvinden van uE: Edle gr: a:
vernomen werde, t'geene op hem, niet hebben
connen verkrygen, maer te vreden gecontenteert,
om dat hij sijn onschult ten vollen betoont siende,
op niet twyffelen oft uE: Edle gr: a: sullen naer
haere aengeboorne goedertierentheyt de straffen van
mede doogen, tot hem laeten overkomen, en ondertusschen,
mitsgaders hem vande opgeleyde voldoeninge libereren,
en ontslaginge vergunnen, alsoo die getuygenisse
van hem moet werden gegeven, dat gedurende sijne
administratie der pacthuysen, sigh soo getrouwe,
en yverigh als yemant gedragen heeft, sijnde
steedes op uE: Edle gr: a: finale resolutie —
wagtende het contracommende copie hebben verlangt
een ygelyck g'intimideert geweest omme
naer die dienst, eenige onpartijdige sollicitatie
te doen, en sijn wij deswegen nu gereght
met der versendinge vande pachthuysen &c,
als opperhooft naer broetchia, genootsaeckt

geworden

Van Souratta den 16e maert ao. 1682

gevonden uijt de aenwesende swinchtens segels daer
sijn daertoe te commanderen, wij hadden gehoopt
gelijck hier vooren blijckt uEdele gn: ao. met desen
bodem den vollen eysch der tannirae te beschicken,
maer daertoe hebben wij wat moeijten aenwendende, geen
permissie van desen stadts moghen connen crijgen
ter consideratie het stricte bevel des mogols die
alle de granen naer sijn legers laet voeren, en
aenstaet sulx wij noch op ons lant aenhouden —
licentie tot het vervoeren van 62 30/35 lasten
maer becomen hebben, daer Ceylon, en mallabaer
21: lasten van sullen benodigen en die resterende
in minderinge der 61: geyseerde lasten met desen
bodem overcomen, het manquerende staet met
het laeste schip geschept werden, en uEdele gn: ao.
toegesonden te werden, waertoe den gouverneur
belofte gedaen heeft, van die selve alsdan te
langeren, synde de mandosijs nu mede conforme
uEdele gn: ao: ordre by missive vanden 29en
october 1680 ingekocht, en staet deselve
per quantiteijt van 59. packen wegende bruto
23720¼ lb. naer Ceylon voor Commandel
addresse te erlangen, schrijvende de heer
Extraordinair raet, en gouverneur Pijl, van
persia al merckelijcke partije te hebben
becomen, sulx ingevalle deselve met waere
besorght, wij daer van geen groot behoeften
te doen

Van Souratta den 16e maert a° 1682

te doen, Doch die voorts, al op voornaemt bemachtight
verschenen, is dat advijs ons te laet toegecomen
sullende de verdere besorginge soo lange werden
gestaeckt, tot dat de daeraengaende nadere petitie
comen te erlangen bij opgemelte missive hebben
ued Ed:le gr: a: ons gequalificeert, boven den-
selve 30. packen smalle cits gelijck die van L:ka A
van 240 p:s yn yder pack, aen te besteden, mits-
gaders van soodanigen lengte en breete als die smalle
chitsen ordinair zijn geweest mosten, alswanneer
die wel 12 à 15 p:s c:to meerder gelevert
souden hebben, die wij dan van die eygentlijcke
soort hebben verleden gekregen, maer die wijle
deselve wel 18 à 20 p:s c:to als van genoegsame
lengte, en breete vallen, duurder te staen
souden comen, en by gevolge weinich seraede als
voordeel geven, hebben wij goetgedacht deselve
lieven met d'ordinaire lijwaten te voldoen, te
meer deselve beter coop bedongen en het
lijwaet wel 25: p:s c:to deugtsamer als
die a° passato syn overgesonden, verschende de
coleuren oock veel aengenamer in 't
gevallen, mitsdien t'wijffelen geensints, oft
sullen ued Ed:le gr: a: wel aenstaen, gelijck wij
oock gedencken vande ware packen syne
Chinese chitsen, die tot den proeve overgaen
te vernemen, dewelcke een nieuwe soorte

synde

Van Souratta den 16e maart ao 1682

zijnde, die nu eerst gepractiseert werden, en
waervan d'onverbeterlijcke Coleuren, en bloem
wercke ons quamen te verlocken, om daervan
40: corgies tegens den redelijcken prijs van 4 g: rs
aen te slaen, waer vande bevindinge, soo wij vertrouwen
uwe Ede gr: a: sal doen resolveeren, daer van in
t'aenstaende te petitioneeren, werdende deselve
door de keure veel voor Europa begeert;
midsdien hebben wij 't eene part voor Batavia,
en 't andere voor nederlant tot monsters gepro-
-cureert, 't welcke wij nedrigh versoucken
ingevalle uwe Ede gr: a: het dienstich oordeelen,
derwaerts wel gehouden werden, vande 2000: ps
sjoutkaers deriabadys nu mede overgaende,
die wij tot Lacknouwe [illegible] deriabady, voor
d'Compe hebben laeten vervaerdigen, sijnde 14:
corgies off 280 ps: tusschen wegen uit affcomen,
naer agra door dieven besprongen en naer het
vermoorden van 2 pions die nevens noch andere
tot convoy daer bij gevoeght, sijn geroofft, sonder
dat wij op onse Sollicitatien bijden Sausdaer
en andere regenten, daer van de minste satisfa-
-tie erlangen, midsdien tot de wedercrijginge,
geen hoope overigh sijnde op 't versoecke den
agrase residenten ordonneeren, deselve sijn
de bodekens ter somma van 430 [illegible] rs [illegible]

van

Van Suratta den 26e maart Ao 1682

van geroofde goudens affte schrijven, met
recommandatie egter daeromme by presenterende
occagie haer best te doen, alsoo wy ons tot
leetwesen, daerop tot nochtoe niets is gevolgt,
en wy ooek niet connen delucken, daer van-
voor d'Comp.e yts te verwachten staet, waer
van veeleer het contrarij hoopen, en middelerwijle
vreesen d'Comp.e nogh meerder schaede magh
overcomen, synde de 240. geroofde stucken,
met een gelycke getal gesuppleert, en de wijle
jder rekeninge der oncosten die des Comp.s
ministers met het op en affreysen naer en vande
buyten Comptoiren, geen behoorlycke ordre
voort gehouden, en deselve nelteeuns met onnodige
gastos gesobbaert vinden, soo heeft het ons
noodich g'acht omme alle die verrichten voor te
comen, daer ontrent soodanigen reglement
te beramen als uE.dele gr: a: by d'overlandige
copia des beliefvende connen s'oogen, en sal
ooch by de daeromtrent gevvelde resolutien
consteren, dat wy mits het overlyden vanden
schipper Jacob Sebant, desselfs plaetse by
provisie hebben laeten opvullen den opper-
"Jan amans
"stuurman" tot het waernemen van d'eerste-
stuurmans bedieninge geliciteert, doch
alles op het naerder goetvinden van uE.dele
gr: a:

Van Suratta den 26e maart A° 1682

gr.e a.e dat allebeyde voorheene Zeelmannen zijn,
en is ons niets anders als alles goets vande zelve
te voorens gecomen, en geduijrende hare aen-
„wesen, nademael gegeven dat van uE Ed.e gr.e a.e
deselve tot vereeringe der absolute qualiteij„
„ten bij desen in alle nedrigheyt comen voor-
te dragen, en verstaen noch dat van uE Ed.e
gr.e a.e hertgrondigh bedancken voorde soo milde
versorginge der provisien &a, ons met convoyes
toegevaerdt, alsmede de sodanige die ons-
met marassen zijn toegecomen, nevens de
schenkagie gedaen voorde grooten ontfangst,
en onthael van het canon door desen Stadts voogt
uyt nieuws gereeckt al ten oversten ons aff
gehaelt is, betuijgende zelve hem aengenaem,
en soodanich te wesen als bevoorens gerequireert
hadde, seggende hij voorlange van d'Engelse
en fransen diergelijcken slagh hadde begeert,
maer de voldoeninge was tot noch achter gebleven
mitsdien conde hij aenni beschrijven dat van
zijne versoucken in meerder achtinge hielden,
en overzulx soude niet manqueren dese
beleeftheyt weder te recompenseren, zijnde
vooraf aengemelten gouverneur gecommuniceert
het brieffken vande heeren majores de-
dato 24e julij 1681 uijt amsterdam over

dies

Jan Douratta den 16e maart Ao. 1682

den Lantvoogt aen ons geschreven, en door den
heer Directeur Casembroot voortgesonden,
waeruyt hebben gesien hoe Ho: Edele bekent maecken
de preparatien die syn Cheurvorstelycke Doorluchtt.
van Brandenburgh onder pretext liet doen tot
d'uytrustinge van 3 oorlogh scheepen, waer by
gevoeght is een cloecke fluyt, die de vivres
voor een twee jarige voyagie soude innemen,
welcke lange reyse haer Edle Ho: Ao. niets
anders conden aensien (gelijck de loopende
geruchten, mede draghen) als naer dese
Indies te wenden, omme een roof op de moorse
scheepen off wel de Chinese jouncken die
op Japan handelen te ondernemen, en waer aff
het wesen veel meer te gelooven als te
verwerpen was onderhalven hadden haer gem:
Ho: Edele ten respecte van d'Comp. nodigh
geachte ons daer van tydich notificatie
te doen, en vorders aen ons geadresseert laten,
soo wy naer overlegh ten dienste van d'Comp.
vermeynden te requireren de moorsen alhier
daer van d'advertentie te geven, gelijck wy
dan als gesegt om te voorcomen dat d'Comp. part
offe deel aen dese commissie hecht, en
wy niet haer schade niet gehoopen waren,
syn Excellentie door den mackelaer daer

aff

Van Souratta den 26 Maert Ao 1682

Gaff de waert hebben laeten doen, en over die
beusheyt ons hecht laeten bedancken, met
aenseggingen des Coninx inclinatie tot des
mogols onderdanen nu ten vollen quam te blyken,
en des wegen synen Coningh selve soodanig
van meninge waes aen te schryven, ons versekerende
in alle occasien syne adjude vaerdicom te-
verwachten hadden gelyck syn Excellentie
vermelden wy deselve comen te benodigen met
de daet comt te contineneren, te versekeren
synde dat dese intelligentie langer mach
duuren, en de goede harmonie die met de
vreemde regenten wordt onderhouden, meer
en meer come te accresseren, blyvende
den mogol inde oorlogen nogh continuerende,
en dit lant daer door getroubleert sulx
wy dienthalven uE. Edele gr: A: daer van
niet anders connen seggen dan 'tgeene
reets aende heeren majores by onse onder-
"danige missive nu in copia overgaende in-
'tbreede gedeelt is sonder dat wy daer-
ontrent yets aff, off by doen connen, mitsdien
sullen int vervolgh van uE. Edele gr: A: als
mede wat 'tgedoente der Engelse, en
fransen belanght, in alle nedrigheyt aende
selve gedragen, onnne niet geen omoodich

dubbel

Van Souratta den 16e maert Ao. 1682

dubbel verhael van een en deselve sacke UEd. Hoog Agtb. te vermoeijelijcken, en eyndelijck tot een besluijt aen„ „halen 't gone convenieren van hier als nu comt te vertoonen te vaeren

Voor 't patria

2015: p.s	off 100¾: congie chioutlaers derrabadys bestaen 31 packen	31	7677: 12: 14:
2400: „:	off 120: congie smalle cirondo chits	„ 9:	7531: 14: 12:

Voor Batavia

480: p.s	geattoeneerde deeckens bestaende in packen	„ 12:	2026: 5: 10:
1600: „:	sobaste breede bafftas	„ 20:	6740: „: 12:
3200: „:	sobaste halve breede bafftas	„ 20:	7017: 3: 14:
2400: „:	sobaste smalle bafftas	„ 20:	6321: 14: 14:
2400: „:	sobaste smalle halve bafftas	„ 10:	3068: 13: 6:
16000: „:	sobaste cannekyns	„ 40:	14112: 6: 2:
2400: „:	breede chits	„ 20:	6664: 14: 14:
22960: „:	smalle chits	„ 95:	35213: 7: 6:
1000: „:	groote moussen cleeden	„ 4:	1871: 1: 2:
6000: „:	cleene moussen cleeden	„ 12:	4314: 4: 10:
12: „:	boutidaers } cassie	„ 1:	1882: „: 12:
6: „:	goude en silvere sarrsen } cassie	„	612: 16: 2:
24480: „:	nicquanias	packen „ 204:	45019: 3: 12:
1550: „:	verscheyde syde patholen	„ 2:	8652: 14: „:
126270: lb:	off 41 29/35 lasten tannicus	sacken 732:	4437: 19: 2:
	verscheyde cleinicleeden	„	1350: 6: „:
			f 164514: „: „:

Voor Ceylon

10:	packen blauwe breede bafftas van no. 2909: tot 2918 beyde	3166: 10: 12:
10:	d.o sobaste breede bafftas van no. 2899: tot 2908	„ 3231: 7: 8:
1:	casje met gouten silver draet f 165: 13: 13:	
	ind.o casie 6. atlassen, en 6. couteniys f 132: 6: „:	297: 19: 3:
1:	casie met goude, silvere, en syde lintjes	„ 1110: 2: 4:
1:	pack smalle chits	„ 464: 18: 10:
100:	kisies met silvere orangsvuye copyen	„ 593740: „: „:
263:	sacken tannicuse	„ 1581: 11: 4:
28:	groote en 31: cleine packen mandosty voor con̄man	„ 7409: 5: 10:

Transporteere f: 775515: 15: 3:

Van Souratta den 16e maart ao 1682

Per Transport .... f 775515:15:3

Voor Cochim

2040: lb ampfioen de pattena in 12: packen		f	7044:14:4:
120: ps blauwe smalle baftas	1: do	"	370:19:2:
120: " : blauwe cangans	1:	"	360:2:4:
100: " : geschapart	1:	"	289:16:":
240: roode carecams	1:	"	396:5:12:
1000: " : mondous	1:	"	2251:14:8:
80: " : verscheyde chitsen 2: packjes		"	243:9:6:
6: " : alcatyven		"	106:6:4:
12: atlassen	} 1 cassie	"	176:8:
4: lb off 162⅛ tola gout en silverdraet		"	322:14:":
18112½ lb: off 6: lasten tarrewe		"	631:8:":
			12193:16:[illegible]

Bedragende t cargasoen per desen bodem gescheept een somma van .... f 787709:11:11

Alle welcke goederen, en contanten wy Godt de Heere van herten bevelen, en bidden, hy souden ramp tot U:Ed:le gr: a: en de verdere geadstineerde plaetsen gelieve te laten aenlanden, gaende met desen bodem, tot U:Ed:le gr: a: over den onderkoopman Jacobus Lindius, die wy op syn ernstig versoeck als U:Ed:le gr: a: geldnaegevene licentie hebben toegestaen, omme syne oude vader, en moeder noch eens te besoecken, den spoedigh togtje naer Batavia te doen, meldende van hem die getuygenisse werden gegeven, dat hy sich gedurende syn 12: jaerigh aenwesen, in dese directie steets als een bequaem ijverigh en getrouwe minister, heeft gecomporteert en

daer

Van Souratta den 26:e maert Ao. 1682

daer van in sijne jongste 6. jaeren, dat als opperhooft
ten Comptoire agra heeft gepresideert, waere-
spoeden, en doorgaens ongemeen vergenoegen aen
sijne successive heeren gebiedders heeft gegeven,
gelijcke wij dan mede op het instandigh voordragen
vanden opper chirurgijn Lamberg die mede
8: jaeren onder sijn 1o verbant heeft gedient hebben
goet gevonden den selven met sijne huijsvrouwe,
als vaedrice vanden crancke besoecker Joannes van
Hofstal, die in junij passo hier is comen te over-
lijden, met desen bodem naer batavia te licentieren
hebbende den gemelten Lamberg gedurende
sijne dienst jaeren aen ons, en onse-
predicessiers volcomen contentement, en genoegen
toegebracht, en allesints betoont een bequaem,
en ervaren man in sijn aenbetrouwde talent te
sijn, en waeren van wij oock niet en dubiteren, bij
aldien 't geluck mochte hebben, omme door uEd.
Hee gn: ao: gunste op batavia g'employeert
te worden, oft sijn vaerdicheden sal dese onse
goede getuijgenisse bevestigen, gaende hier
benevens mede gevoucht een missive van
onsen soldij boeckhouder Herman Midwout
sijnde een rescriptie op die gene, die ons-
onder couverte van uEd. Hee gn: ao: vanden
curateur ad lites tot Batavia is toegesonden,
hebbende wij de vrijmoedicheijt genomen,-
omme op uEd. Hee gn: ao: te passeren een wissel
groot f140: spruijtende uijt hierbevoorens rds: 100: die

alleen

Z. Jan Suratta den 16e maart ao 1682

alhier in s Comp.s Cassa syn gelt uyt de nagelaten goederen, vanden Vrijman Jan Sielmanse, omme int vaderlant aende Armen der Stadt Breda, waerdoor voldaen te werden, versoecken wy gants ootmoedigh syn versoeckende, die somma aen den behorende curateuren ad lites magh voldaen werden, omme door hem volgens versoecke vanden overleden te doen effect sorteren, waermede &c.a onderstont Ue groot achtbare heeren in Ue onderd: getrouwe en seer gehoorsaeme dienaeren, en was geteeckent J. Bucquoy, vanden Beke, Corn.s Comans, Ja.s Lindius, vanden Bergh, B. de Roo. J. Dupré en W. Leendertz, in margine Surratta den 16e maert ao 1682

Dinsdagh den 17e february 1682 des avonts

Den E.E. heere Jacques de Bucquoy directeur en oppergesachhebber deser directie die leden vanden raat waerdoor bijden anderen hebbende doen convoceren, heeft aldaer van den Secretaris doen voorlesen, seecker geschrift by syn E.E: in forma van propositie opgestelt, raeckende der saecken van mocha &c.a recommanderende aen yder vande Leeden sonderlinghelijck hunne gedachten te laeten gaen, over 't gene syn E.E: by gem: geschrifte hadde opgestelt, en ymant van hun-

nen

Van Souratta onder dato 16e maert ao 1682

ten dienste vande Comp.e daer yets voortende bij off
off te voegen, ssoude vrymoedelijck te uijten, op dat
wij alsoo bequaem mochten sijn, een goet en raisonabel
advijs, naer onse beste kennisse, en vaerenschap
aan UEd.le gr.e ao: voor te draegen, luijdende op
gemelte propositie van woorde te woorde als volgt,

Dewijle over den mocrasen handel, Ende besendinge
ven dien eynde uijt dese directie van oude tijden,
soo by continuatie, en nu, en dan by vervolgh, waer
van de laetste voyagie inden jaere 1670: van hier
met een gehuijrden moorschen bodem is ondernomen
en waer op te dien tijt, soo aen vrachten als andere
noch is geprofficteert afgetrocken sijnde de
oncosten, en hier van sselve bedraegende ƒ 32817:15:8:
de somma van ƒ 41711: 10: 5: als oock by herhaling
naderlant van Batavia, en Ceylon is besocht, en
geavanceerde gesteet, eenige verschillende opinies
sijn comen te resulteren, waer door haer UEd.le
gr.e ao: dan oock sijn gepermoveert, by haer ho:
g'achte missive de dato 15e september des lesten
jaers van ons te requireren, een cort, bondigh
oprecht ende wel geraisonneert advijs, omme daer
mede soo wel de heeren majores, als gemelte
haer UEd.le, gerust te stellen, en te brengen
tot het nemen van een vaste conclusie, off men
den handel, de novo dienende bydenkaer te
nemen, dan wel teenemael derven daer van

aff

Van Souratta onder dato 16e maart a° 1682

aff te sien, en ouermits haar gemelte Edle gr: a: de
principaellen reflecteren, omtrent den staet der
saecken, en off den verkoop van die preciose
waaren, den Souratsen waeroop eenige hinderinge
connen toebrengen, en in mocha omgeset sijnde,
door de traffiquanten niet herwaarts connen gevoert
werden, gelyck voor desen, sr: persia bassoura
mascatta, ooch hier soude geschiet wesen, soo
soude het voor aff vermijschen dat dit point,
als het voornaemste sijnde, by ons in ernstige
overweginge genomen worde, en sal ick
vervolgens by forme van propositie, mijn
sentiment en t'geen ick oordeele, dat men
haer Edle gr: a: vanden ter directie vande E.
Comp:e aen en om desen handel beroonde voor te
stellen, in 't gesamentlijk bekent maecken, op dat
uE: daerna debatteren, en advysen daer tegen
nede gebrengende, een goet en redelycke
besluyt hier van haer gemelte Edle gr: a:
tot batavia mach voorcomen, seggende dan
tot den begin, dat ick by naukeurigh ondersoeck
niet hebbe connen vernemen, die preciose
waaren, in mocha vercocht werdende, uyt
hier gecomen sijn en schoon die dierbaere
vruchten ter eeniger tyde van daan mochte
te rugh gebraght wesen, soo en is dat niet
voort gecomen uyt de partye, die uyt

desen

Van Souratta onder dato 26en maert ao. 1682

dese directie naer derwaerts ten marckt gevoert is.
maer van sodanige die van buyten daer aen comen
en bij vercoop haer niet te stip achter Siinatsche
marckt hebben vallen gelegen laten. want de
voyagien van hen ondernomen vallende can men
den prijs naer desse marckt haer reguleren,
en onder deselve, en soude men niet behoeven
noch te genoodsaeckt vallen eenigen vercoop te
doen, considererende dat de coopluyden, de speceryen
in eenigen tijt vermeerden tot de Compe. niet
gelegen quamen de waere ginder te coop te-
brengen, tegens den excessive prijs van 128: à
130: rsa de man, hun in loco hebbende ingecocht
echter noch met 50. pr. cto daer en boven-
ginder hebben weten ontsetten gelijcke bij-
continuatie jaerlijcx 7 a 8000: lb. van die dunne
nagelen, nevens eenich rompen, en caneel
dat hun brengen, en aldaer om den hoogen
maert, en datse hun niet als met schaede
connen te rugh comen, consequentelijck moeten
verbeijden, en elders geen vertier als in die
landstreecken vinden, en veel minder in Jndia,
om datse de speceryen aldaer niet soo hoogh
als in Souratta connen ontsetten, maer jndien
in ten contrarie geen reguard op de Souratse
basaer vallende genomen, en dat om cappitael
te foureneren, men de haut ontrent die Deo

[illegible]

Pr Jan Soreatta onder dato 26e maert Ao 268

verkoopen voor vrije lieden (gelijk veel gebeurt
is) soo volgt het van selven, dat de Negotianten
als die voor desen, die daer op te dragen ongelden,
in het beneficie vorens, eenichsints connen te
surmonteeren, niet sullen natlaten deselve, van
door te brengen en hun den coopman van
s'Comps groote nagelen, in sijne vast gestelde
en g'opende prijsen (soo hij deselve minder als
die opgestelden sorte vrilden vercoopen) een bericht
causeeren, en gevolgelijk syne voordeelen beletten,
want hij die alleenlijck indachtig sijnde, van
deselve naer veel gevallen in vrande en op
een goede marckt houden, dat hem in [illegible]
ooc ook vergraders om veelen resoluit bodt
te doen, daer anderesints hij hem moet reguleeren,
naer die gestelde prijsen van anderen off soo
lange stilsitten, dat se haer daer van ontlast
hadden, en in dit geval soude het den coopman
gevoeglijck [illegible], en den Sounatsen slechts
eenigsints hinderen, welcke als hem voorheen
is gelegt, veel en ligt te prevenieren
is, sullende den Sounatsen ventier, schoon de
Comp. de nagelen, &c. selfs tot Mocha liet
aenbrengen, geen obstacul daer door leyden,
want de groote coopluijden haer soo precis
niet binden off de Comp. 8: a: 10000: lb: van die
vruchten invoeren in den jaer tot [illegible]

bekomt

Van Souratta onder dato 16e Maert a° 1682

becomt, gelyck dat nu jongst met de 20000. lb. nagelen,
die wij boven onsen eysch hebben becomen, en echter
tegens een hoogen prijs van 122: 4 % a de man brocht
sijn, comt te blijcken, behalven dat de 7 a 8000:
lb. die de mochase handelaers hier jaerlycx
affhaelden al te geringh is, om haer te discoura-
gieren tot het niet coopen vanden groothen specerij
aenbelangh, want sij nooyt geen staet, off reeckening
maecken, op den afftreck die sij by de moonda –
equipanten vinden, de wijl haere speculatien
eenlycke hebben in deese Indostance gewasschen,
en voornamentlycke door den handel van agra (daer
de meeste consumptie geschiet) die te gelde
te maecken, want nooyt (soo veel hebbe connen
vernemen, en mijn bekentis) werden die nae –
plaetsen gebracht, dan die Comp. den vertien
aen haer wel houden, gelyck veel van oudens,
in deese landen, s'Comps specerijen uyt de –
tweede hant te coop gebraght werden, en
ons schijnen, ingevalle dit rycke niet geschadict
door de oorlogen geruineert blijft, dat de
specerijen, den opulenten vertieren souden vindt,
en de coopluyden alde die haer handelen maeckt
gangh quyt maecken, niet geen restanten
van t'een in s'anderen jaer behouwen souden,
soo dat volgens verclaringe der coopluyden, sij –
daer gantsch niet sullen gelegen laeten, off de
Comp. de specerijen, in mocha gebraght was,

uyt

Van Suratta onder date 16e maert ao 1682

uijt de verschr. hant aldaer te halen ten meerder-
brengen, sijnde het veel de vaardeheijt, dat de
Suratteanen die jaerlijcx gewoon sijn naer mocha
te Equiperen, niet gaerne soude sien, en het oock
voor haer niet aengenaem can vallen, dat de Comp.
dwers jn haer vaerwater comt te leggen
en jnde vrachten, als andere voordeelen, nu mede
genegen is te participeeren, maer daer aen is
te minder gelegen, om dat sij selfs niet nalaten,
allerwegen, daer sij maer connen de Comp. te
ondertreijpen, en daerom souden sij het veel
anders wenschen, maer de wijle de Comp. nu
meer als oijt genegen is, haere compeditueurs
tegen te gaen, en den handel op d'een, off d'andere
wijse macht ondmaertelijck te maecken, en
dienvolgende met passabile voordeelen, die
naer den loop der negotie, connen behaelt
werden, wel laten vergenoegen, t'geen sij
(met reverentie gesprooken) sodanich dienen
sijn te schicken, in dien de haer tegenstreven
den moet sullen daer vervallen, soo sal oock
om de consideratie der particuliere coopluijden
desen handel geensints agter blijven, maer wel
derden bijden hant genomen werden, en de wijle
uijt het voorm. g'allegueerde claerlijck comt
te blijcken, dat de spreedingen, dienen in mocha
mochte connen te hoopen geen nadeel jnden
souratsen sleet sullen toebrengen, soo soude het
wel connen gebeuren, dat de jnclinatie van haer

Edle

Van Souratta onder dato 16.e maart a.o 1682

D'Ed.le gr. a. tot Batavia daer Eden quaelme te sterken om die voyagie voldoende nieuwer by den Cust te doen nemen, nutsvallerkheden ten dienste van d'E. Comp.e comt te requireren, dat wy daer over ons sentiment aen haer D'Ed.le gr. a. nevens het voorige by desen, mede nevenentelyck voor brengen, en ten dien eynde voor aff van genuchte haer D'Ed.le gr. a. comen te versoucken, dat die voyagie melden haer D'Ed.le gr. a. het voorde Comp.e nodeel agten, van eenen maet gestentelijk vorden om redenen dat desselve uyt dese directie, met minder oncosten, als veel van andere verre afgelegene plaatsen can geschieden, ten anderen dat wy eene bij de Cust synde oock te beter den Loop der moclase Bazaer ervaeren, en daer door de prodicten, den vulgaire Coopmanschappen, en andere voordelige als schadelycke toevallen der negotie, met meerder fundament calculeren connen, tot het aenvangen van vollecke reyse, dan een Ligt jagt van 250 à 300 lasten om t cargasoen ende vragt goederen in te nemen, souden vereyschen, en deser vaert te stade sal comen, waermede vrij veel oncostelijcker als met een gemeen moorsschip can gevaeren worden, als sullen de alleen dienstelyckheden kuin scheepje, waermede het met geleerde officieren en matrosen als sgeene verdien soo ten desfensie en consumptie, naer bekoomde versug is voor een moudon comen te beloopen

die

Van Souratta onder dato 16e maart ao 1682

de somma van 13000: Rsa. offe .... f 18200:-:-

't Welcke oock niet minder te bedingen
sal zijn, daer in tegendeel, wanneer
d'Comp.s eygen bodem, dach toe g'employd
en deselve, in plaets van weder met inlants
bootsvolck, die haer eygen nootdruft sullen
moeten besorgen bemant wierde, die welck
soo haest de reyse volbracht en 't schip
weder ontlaeght geraeckte, affgedanckt
connen werden, niet meerder soude be-
loopen als .... Rsa 3000:

En voor 't maents loon van eenige
Europese officieren als mede
6 soldaten die bij versekeringe
van desen bodem daerenboven nodigh
zijn, mitsgaders de mont, en eenige
verdere scheeps oncosten gegist op ... 2000

7000:-:-:-

Soo soude dat verschelen .... f 11200:-:-

't Welcke tot merckelijcke verminderinge der ongelden
soude strecken, en dienvolgende voor de Comp. het
proffitabelste wesen, dat het met haer eygen
schip bij der hant genomen wierde, sijnde in voorleden
tijden deese besendinge wel mede met d'Comp.s
scheepen geschiet, maer daer ontrent is nooyt
in opmerckinge genomen, om die met inlants
zeevolck te bemannen, mitsdien sijn d'oncosten
der halven oock veel swaerder gevallen, en konnen
de moorsche vrachten oock daer verleenen, en

sal

Van Souratta onder dato 26en maart 1682

Sal nu verders tot speculatie, van haer Ed:le gr:ts:
dienen te volgen de repartitie van het cargasoen,
dat in Mocha verrocht can werden, 't welcke dan oocke
niet te hoogh genomen, maer daer in so de middelwegh
geraemt en bestaet selve int volgende,

10000: lb: nagelen —
2000: lb: rompen —
6000: lb: canneel —
20000: lb: coper —
7000: lb: tin —
15000: lb: spiaulter —
10000: lb: benjuin —
1500: lb: vermilioen —
300: lb: quicksilver —
100000: lb: peper. —

Waer bij dan noch soude connen gevoeght werden
een propere getal cleden, die goeden tot de meeste
winsten geven, synde de fortuyne daer van menig-
vuldigh, en den loop der Bazaer soo onseker, dat
daer van geen behoorlijcke calculatie can gedaen
werden, hoewel vande selve der sommige nogh
40: à 50: pr: c:to verleden jaer, voor de trafficanten,
winst affgeworpen hebben, den prosp van welcke
cargasoen, en de winsten daerop te behaelen —
gecalculeert naer dat die Marcanten nu jongst
tot Mocha omgeset sijn, missgaders het different
'tgeene ten geraempde placken, en den Souratsen bazaer
is sal uyt het opgestelde hier omme blycken.

Van Souratta onder dato 26e maert ao 1682

Den Incoop

10000: lb:	Nagelen à 8: Stuyvers 't lb	f 4000: ,, : ,, :
	de kisten en bataviase ongelden	,, 297: ,, : ,, :
2000: lb:	rompen à 2: stvs: 't lb	,, 200: ,, : ,, :
	de sackeen en bataviase ongelden	,, 18: ,, : ,, :
6000: lb:	caneel à 6: stvrs 't lb	,, 1800: ,, : ,, :
	de Ceylonse ongelden	,, 36: ,, : ,, :
20000: lb:	coper à 60: gls de 122: lb	,, 9836: 1: 5:
	de bataviase ongelden	,, 196: 14: 7:
7000: lb:	tin à gl. 33: 7: 't cto lb	,, 2334: 10: ,, :
	de bataviase ongelden	,, 46: 13: 13:
15000: lb:	spiaulter à f 22: 10: d' 122: lb	,, 2766: 7: 14:
	d'ongelden	,, 55: 6: 9:
10000: lb:	benzuijn pro en bariga à 10: stvs 't lb ..	,, 5000: ,, : ,, :
	de kisten en bataviase ongelden	,, 226: ,, : ,, :
1500: lb:	vermiljoen à 35½ stvrs 't lb	,, 2662: 10: ,, :
	de vaderlantse en bataviase ongelden ..	,, 230: ,, : ,, :
300: lb:	quicksilver à 34: stvrs 't lb	,, 510: ,, : ,, :
	de vaderlantse en bataviase ongelden	,, 25: 10: ,, :

100000: lb peper daer voor stelle ....

Daer aff 5 ten hondert voo[r]

Jan Souratta onder dato 16 Maert a° 1682

		Jongsten Vercoop In Souratta		verleden Jaren Vercoop In mocha
f 4297:–:–	tegen ℞ 122 de 36¼ ℔	℞ 33615 3/16	tegen ℞ 87 de 36¼ ℔	℞ 48137 15/16
218:–:–	35	1931 1/32	37½	4137 15/16
1836:–:–	60	9931 1/32	30	9931 1/32
10032:15:12	16⅝ de 34½ ℔	9637 15/16	17 de 34½ ℔	19710 5/32
2381:3:13	11¼	2282 19/32	9¼	3753 5/8
2821:14:7	7¼	3152 3/16	5¾	5000
5216:–:–	15½	4492 3/4	14	8115 15/16
2792:10:–	58	2521 3/4	36	3130 7/16
535:10:–	63	547 13/16	40	695 5/8
14090:–:–	5½ de 36¼ ℔	15172 13/32	3½	19310 11/32
44220:14:–		℞ 83324 7/16		℞ 121923 1/32
Souratse ongelden		4166 7/32	voor mocha se ong.	6096 5/32
		℞ 79158 7/32		℞ 115826 7/8
		is f 110821:10:2		is f 162157:12:8
Gaet aff den Incoop		44220:14:–	gaet af den Inc.	44220:14:–

In Souratta wert gewonnen f 66600:16:2: de winst op d'incoop f 117936:18:8:

Gaet off de Souratse winst 66600:16:2:

Soo dat de winst tusschen mocha en Souratta is f 51336:2:6:

Van Souratta onder dato 16e maart ao 1682

De Macase winsten /
bedraegen gelijcke hiervooren blijckt f 117936:-:-

Waer van trecken de volgende
oncosten als —

Aen montkosten voorcoopman en ondercoopman en twee adsistenten die gedurende de negotie aen Lant moeten verblijven, en aldaer den handel drijven sullen 't samen	f 287:-:-	
Huijsongelden	340:-:-	
Huijshuur	540:-:-	
Schenkagie	900:-:-	
Extraordinaire ongelden	100:-:-	
voor 't schip &a als hier vooren blijckt	7000:-:-	9167:-:-
Rest		f 108769:-:-
Waerby nogh soude connen gevoeght werden de vraghten die men met soo een hantsaem jacht naer Mocha can winnen bij conjectura op 8 à 10000 Rsa		14000:-:-
Item de 2 pct die de coopluijden boven de bedonge vraght tot Mocha volgens costuime, winnen door de ingeladene vrachtgoederen connen te vercoopen, en aen d'alparlandigo gevisiteert werden, 't welcke van 100000 Rsa comt te bedragen		5600:-:-
Compt.		f 128369:-:-

Welcke den, en andere 't samen soude importeren, als men daer bij quam te addeeren, noch 2 à 3000 Rsa die met de Retourvaarts comste aen vreijmet vraght goederen, nogh inde vlucht connen mede genomen werden

vervallen, indien de Comincx selvigen daer alle
drie aencomen (die als dan ordinair, met de meeste
vraghten door gaen, anders sints sijn die merckelijck
omtrenten een somma van ƒ 132569: tgeene al
een mooye saijgeld comt te beloopen, en als
dese voyagie sodanigh comt uyt te vallen, voor
de Compe. noch al van eenige merite schijnt,
en dienvolgende, (mijns oordeels) wel eens tot
een preuve magh onder nomen werden, maer de
wijle de saecken vanden handel soo wel als alle andere
ondermanige dingen, haer veranderinge onderworpen
sijn, en de voordeelen die jegenwoordigh betaelt
werden, somtijds int vervolgh niet geevenschen,
en oock niet eygen succesen comen uyt te vallen,
soo can t voorgestelde maer tot bewijs, dienen
dat naer de gestalte der tijden sodanige
advanceen daer uyt connen voort comen, en
schoon het maer dit welt was soo soude een
Coopman hem al vrienden wel vergenoegen laten,
want het hem om winst maken te doen is, en
daer om sal hij soo langh de voordeelen die
onrosten raisonabel comen te overtreffen (die
niet light een andere overgeven, en oft het
al mocht gebeuren, dat het contrarij quam
uyt te vallen (tvoordeel van dese voyagie
niet is te presumeren, die d'E. Compe. noijt
souden wenschen heeft afgeleght, en datter
een slecht jaer aengetroffen wierde, sal

hij

Van Souratta onder dato 26en maart Ao 168.

hy sich niet datelijcke geretireert vinden, maer
op hoope van in't aanstaende de caus te sullen
verbeteren, en wat beter te vinden, werden hebbende
hebbende de Engelse twee jaeren nader anderen
tot Suakin seer slegte gevaren, maer by continuatie
in het derde jaer soodanigen ryckeen handel gehadt,
dat de twee voorige magere jaeren daer door over-
"vloedich geboet werden, behalve dat de Compe.
haere tegenstrevers, door de tyt sal verhoecken,
en met het varen der scheepjen die door de
inlanders, van malabaer tot mocha te coop werden
gebragt, als mede de Deenen uyt Cormandel
(welcke natie daer te lande een permanent magasijn
houden) aenbrengen der sleet van haer eygene
waeren, daer door jaerlycx vergroote, 't gaet
dan eevenwel soo als het wil, voor d'E. Compe. en
is niets dan alles goets te hoopen, waerom
haer Edle gr: a: tot Batavia ons believen
te adsisteren, met een ruydigen bodem, van
300: lasten, als haer gemelte Edes die by de
hant hebben, want het op Mocha niet veilende
suckeren, soo staen de vragten die op Persia
connen behaelt werden vast en seecker, mits
dat schip in october derwaerts van hier can
gedepecheert werden, en uytterste van januarij
retourneerende, can het in maert wederom met
vragt geladen gevaert en in may te rugh
comen, by welcke voyagien, een vragt sal

proffiteren

Van Suratta onder dato 26e maart ao 1682

proffiteeren 50 à 60000: gls, en waer aen het noyt als
de Compe hier een schip heeft, sal ontbreecken,
alsoo d'inlantse coopluyde soo lange d'Compes bodem
haere goederen opbraght inneemt, die met geen
moore en banjaense vaerlose schepen, sullen
hasardeeren, maer altyt voorde Duytse preffereeren,
gelyck dat die experientie ons dagelyckx leert,
alswanneer d'Compe oock noyt te vroegh off te laet,
maer altyt van pas sal comen, en inde moorse
vragten veel ten deegh participeeren, bysonderlyck
in dese tyden nu de mooren alsoo seer geintimideert
sijn opde tydinge die wy over den persischen
hantwegh vande heeren Majores nu jongst by
haere missive van dato 24e july des voorigen
jaers hebben becomen, dat syn Cheurvorstelycke
doorluchticheyt van Brandenburgh, hadde licentie
gedraegen om 3 oorloghs en 1 victaillie schip,
soo geprepareert waert, in dit vaerwater opde
moorse Equipagien uyt den Pelamos aff te senden,
en waer door sy 'taenstaende saisoen als waermede
calculeeren dese schepen derwaerts hier comen
vaeren gants onlustigh sullen vaeren, en magh
haer Equipagie comen te doen, als wanneer
d'E. Compe ten rechten tyt met haere schip
alles naer waerens soude connen ondernemen, Edogh
dit en 'tgeene verder daer van vaellen mach,
sullen wy haere Edle gre ae hooge wysheyt,
en voorsightige sorge over 'sE Compes gelegentheit

En

Van Souratta onder dato 16.e maert a.o 1682

in alle onderdanigheyt bevoolen laeten, en groot=
sandlyke affwachten, 't geene haer wel gemelte
D'Ed.le gr.n a.n, over 't een, en 't ander sullen gelieven
te resolveren, en ordonneren,

Den Raedt opgemelte propositie met aan=
=dagt hebbende gehoort, en yder van hun, benevens
al de nodige dingen, over 't selve subject hunne
gedachten hebbende laeten gaen, verclaeren voor
conclusie eenstemmelyk, in alles deselve hun
met het hier voorenstaende opgestelde van den
heer directeur te conformeren, niet beter
verstaende, off daerinne is alles gesegt en
vervat, wat die saecke raekende soude connen
off mogen by gebragt werden,

Naer dit gebesoigneerde, den heer directeur
hebbende omvrage gedaen off iemant van den raet
noch iets voor te brengen hadde soo heeft by die
occasie, den ondercoopman en eerste packhuysm.r
S.r Cornelis Comans voorgebraeht, wyl als
hi was ervaeren en uytgevonden, eenige
dieverijen door de matroosen op S'Comps smal=
=schepen geschreyden gepleegt zynde van tyt tot
tyt, aen hun hebbende coopmanschappen, en princi=
=palyk het coper gepleegt, mitsgaders den Edele
directeur, en raedt bekent was hoedanigen rekening
somma, volgens te cort comende coper, daer de
de hooge regeringe van India hadden believen

te

Van Souratta onder dato 16e maart ao 1682

te ondercomen, door hem, en den D. Fell. te moeten
betaalt werden, en 't geene van hem niet soude connen
werden voldaen, souden syn selven, vrouwe en kint,
ten uijtersten te benadeelen, en buijten postuur te stellen,
vallende dit te sweetelijcker, om dat hij vermeent
(en alle die geene die in deese directie besluijden
syn soude connen getuijgen) geduijrende dat de
packhuijsen onder syn opsicht syn geweest sooda-
nigen sorge voor s' Comps goederen te hebben
gedragen, als souden noijt gesprooken, off ijmant
voor hem soude connen hebben doen, maer dat qualijcke
conde werden verhindert, immers door de packhuijsmr.
dat de goederen inde smalschepen, niet en waeren
verminderdt nogh bestoolen, en synde wel waer dat
die goederen, en coopmanschappen aen boort door
gecommitteerdens gewoogen en ontfangen, en dan
inde smalscheepen afgeladen, de luijcken, en sloten
versegelt, en de sleutels hem in handen gestelt
werden, dogh hoe gerust den packhuijsmeester
sigh daer op moghte verlaeten was lichtelijck
aff te meten, alsmen eens overdenckt de confessien,
van de go gewesene matroosen, waer in alberede
bekent staen gestoolen te syn 11 kisten en ps 300
stuckjens [illegible] staef coper, en waer uijt bij-
gevolge genoechsaem te besluijten ~~is~~ was van-
waer alle d' voorschreve onderwichten, die van tijt
tot tijt, waeren bevonden quamen te resulteren,
en soude dessen handel nogh niet off misschien wel
noijt syn ontdeckt geworden, ten waere men deese

saecke

Van Suratta onder dato 26:es maert A° 1652

jaere met groote moeyte vandeen Holman hadde —
vercregen, dat ijder smalschip gelost zijnde, de —
goederen aenstonts uijt d'alfandigo vermogen gedeclareert
en soo apart conde gewogen werden, alsdannelijck —
sigh ten eersten tusschen tweeden van gecommitt.e
aen boort, en gelijcken voegen hier aen Lant
een ondervinge van 732 lb op 't coper uijt 't smalschip
de koop gelost sijnde, hadde g'openbaert, tgeen
tusschen 'tschip, en Lant noodwendigh moeste
gesmaldeert sijn en by ondersoecke oock soodanigh
is comen uijt gevonden te werden, uyt alle 't welcke
genoechs Comans sijde conde gesien werden hoe
onmogelijck de particulieren ten desen comptoire
conde instaen, voor d'ondervinghen, van goederen
die door soo veele handen gingen, eer deselve
in hun maght, en bewaringe quamen, en dien
halven, gants ernstigh versocht, den heere
directeur en den raet op approbatie van haer
Ed.les de hooge regeringh van India, hem —
wilden relieveren vande betalinge, die van
hem uijt den hoofde van ondervinghen wierde
gevordert, off ten minsten dat die voldoeninge —
soo lange moght werden uijtgestelt, tot ter tijt
en wijle haer Ed.le gr: a: syne onschult in
desen was voorgestelt, als niet twijffelende
off haer Ed.le gr: a: souden naer haere gewone
discretie 'tselve met een gunstigh ooge comen
aen te schouwen, op welcke voor hebrengen van

S.e

Van Souratta onder dato 26e maart ao 1682

Sr Comans, door den Heer Directeur, en syne raeden gedelibereert synde soo is met eenpaerigheyt van stemmen goetgevonden, en verstaen dat voorn: Sr Comans syn versoecke raeckende de relivatie wel in reden bestont, en oock behoorde te geschieden, maer ons echter daertoe niet gequalificeert en bevonden, doch dat dese saecke soolange soude werden uytgestelt tot haer Ed: gr: a: 't versoecke van geresperteerde Sr Comans soude syn voorgestelt, en ons dan verders naer de nadere ordre van haer Ed: gr: a: souden gedragen,

Aldus gedaen Geresolveert en g'arresteert in 't Nederlants Comptoir Souratta ten jare, maent, en dage als vooren, en was geteeckent J. de Chiequoy, Vanden beeke, Corn. Comans, Jac. Lindius, vanden bergh Rt en Secrets, p. de Roo, En W. Leendertsz.

Patria

Aen d'Ed.le Hooghachtbare heeren gecommitteerde Bewinthebberen ter generaele vergaderinge vande XVIJe Representerende de gantsche nederlantse g'octroyeerde oostyndi-„sche maetschappye Tot Amsterdam

d'Ed.le Erntfeste, manhafte Hoogh-achtbaere wel wyse

&c

Van Suratta onder dato 16en maert Ao 168[illegible]

Voorbrenige, en seer genereu[se]
Heeren

Onse hoogh. gebiedende heeren

Naar volgens onsen schuldigen pligte hebben wij uEd: ho: achts t'verleden saisoen per loops met het schip Hoevenese toebehorende de france compe. onderdanichst beschreven 20e Januarij 1681 gedz en vervolgens 10 dagen daer aen, ons d'eere gegeven met de schepen Lencester, williamson en Johanna, over Engelant d'ampele advijsen onser verrichtinge ter deser tijt tot uEdle ho: a: aff te senden welcke brieven Xa voornamentlijck de laetste wij niet twijffelen, off sullen uEdle ho: a: wel overgeschickt wesen vermits die vrinden daer in noyt nalatigh gebleven sijn, en de wijle nu verleden korte schepen, de Succes Josua en massingbert vervaerdigh werden omme binnen weijnich dagen de reyse naar Engelant te ondernemen, waermede dan ooch sal vertrecken den president deser natie d'Hr Thomaes Rolt soo hebben wij bij dese bequame occasie niet derven ingebreecke blijven uEdle ho: a: de gestaltenisse deser directie, en wat daerinne omtrent de negotie en andere voorvallen is komen te gebeuren, naar t'afgaen van ons geringe jonghste schrijven tot lediger date in alle onderdanicht. voor oogen te brengen, en alsoo daer omtrent de kontet. sullen

advertiges

Van Souratta onderdato 16en maert ao 1682

bevlytigen, dachten wij gants nodich onse amplere brieven waarmede haer Eds tot Batavia succesive het wereijsche bericht vanden toestant alhier hebben gedaen, den selven te laeten vergeselschappen, eensdeels om tot illucidatie en beeracktinge van ons gesegde te dienen, als ons gevoeglyck aen de citatie der selve te gedragen, synde die geschriften volgens afgesonden den laetsten februarij ao passo in handen
vanden Engels vrij coopman Mr. Taillier met syn eygen scheepje met een aspendiry vanden 13e maart over bantam —
Item met u Edlen Ho: Ae: eygen bodem cosvonden den 2e der voorsde maent geexpedieert —
als oock den 12e april pr. Le Soliel Dorient de France toebehoorende —
vervolgens den 13e meije met 's Comps schip coudekerken —
en den 10e Junij nevens een aspendiry vanden 15e do. over den commandeur Lautvogl tot geleyde onder extracten uyt de negotie boecken deser directie gemaeckt,
Item nogh tot u Edlen Ho: Ae: speculatie de resolutie van onsen jongsten vercoop, en laestelyck den brief van haer Edlen gen: ae: in verleden 23e novemb met coudekerken van Batavia ontfangen uyt alle 'twelcke u Edlen Ho: Ae: sal comen te blycken, dat wij vermogens syn geweest den 2e maert 'tschip cosvonden naer batavia te laeten retourneren

met

Van Souratta onder dato 26e maert aº 1682

nietten omme uEd: Hoog Achtb: in dit nieuw aengev-
"vaerde ampt, geen minder trouwe en yver toe
te draegen als voor desen aen haer Ed:es tot Batavia
in andere functien gedaen heeft, en daerom twyffelt
syn E. geensints vanwegen de opgevatte begeerten
dat comen te bevestigen off sal uEd: Hoog Achtb:
benevolentie over syne verrichtinge in 't aen-
"staende komen te ervaeren, gelyck syn E. niet
anders verlanght en hoopt alle 't geene tot noch
is ondernomen met uEd: hoogh geachte approbatie
magh bekroont werden, hebbende wy niet —
gemancqueert alle debvoiren, en practicabile
middelen aen te wenden, omme 't schip Felix —
conserveeren in desen storm tyt, soo draa doenlyck
syne depesche te bevorderen, en waeren ontrent het
quade weer, dat hem eenige dagen naer den
anderen duyrde, in het lossen en laden dat al-
teveens ondernomen wierde geen kleyne verhinderinge,
en ons een gestadige bekommeringe toebraghte
en waeren mede wy echter het soodanigh bevorderde
dat dien bodem den 13e maij met een aensienlyck
cargasoen van f 410621:-:15: tot haer Ed:es
naer Batavia adroicture is affgevaerdicht, synde
anderssints onse intentie ingevalle den noordsvaerd
weer tydigen waer opgedaeckt uit verby zeylen
Pondicail te laden aengiewen, off het misschien

aldaer

Van Suratta onder dato 16en maert ao 1682

aldaer die Comp. deenige nodigen dienst conde toe brengen, hebbende het ingescheepte ten principalen bestaen in —

201: packen diverse kleden —
200: pken Indigo —
50: kasjes tannire —
partije catoen en andere goederen van minder consideratie —

Missgaders 200000: pd orangkaijse copiren, voorden aengevelden incoop, off ten sodanigen eynde als haer Ed: tot Batavia dat geldt souden believen te employeren, zijnde ondertusschen den koper, mits voorsz. coopvaerders hem aen gebragt, tegens 5 3/8 %o de man van 36 1/4 lt. voor contant verkocht, en is op die kleene partije geprofiteert f 2415: 2: 4: ter contrarie hebben wij den bedorven en smijtende van mallabaer aengebragte lange koper — voetstoots gerresolveert tot 5 %o de man van 38: lt over te laten, want langer inde packhuijsen te houden soude noch meerder ondervinde als 27.6 pc° dese reets verloren heeft veroorsaken en veel liever teenemael in sigh selfs hebben geconsumeert, sulx het vaijinige verlies van f 345: 13: 10: daerop gedraegen aldaer in te sluiten is, dan off het tot niet geraeckt was, en indien 'tselve deugtsaeme ware geweest, conde daer voor wel 6 1/2 %o p. man bedongen, en dienvolgende een raisonnabile advance behaelt werden, wesende het coper in 5000: kisjes

voorsz.

Van Souratta onder dato 26en maerte 1682

voorde Comp.e vanden Directeur op voorcoop jegens
16: 4 % de man gelijck uEd.le H: a: bij onsen jongsten
al ter kennisse gebragt is aenden marckelaer
Kissendas gecontracteert maer het quicksilver
en den vermilioen (welcke vermilioen door d'in-
,,habitanten alhier mede geprepareert en beter
als d'Europese geestimeert werdt) die voor
f 6. en f 4: 4 % te vercoopen was, hebben wij
den negentijt inde particulieren overgehouden,
vermits het ons toescheen om d'aenstaende negotie
,,uyt daermeden voor te bedingen, ten consideratie
wij gaen marcketen d'Engelse geen voordeelige
petitie gedaen hadden, als synde die coopmansch.n
op het depart van haere schepen in vergetige-
valeen, en d'andere competiteuren, en sonder-
daermede van China, en Bantam soo tijdigh niet
aende marckt komen, off souden daer komen,
verklaerden, gelijck wij daerjnne ten dienste
vande Comp.e ons ooghwit bewijckt, en nadere
een kleene partije van 1200: lb. uyt China -
door de portugesen in goa gevoert is, sonder
dat wij connen vernemen d'Engelse yets hebben
becomen, sulx wij niet dubiteeren off de -
verhaelde prysen die niet vervolgt met het
specificeeren van onsen grooten vercoop uEd.le
Ho: a: sullen te vooren comen, sullen deselve
overleggingen by uEd.le H: a: aengenaem-
maecken, en de waghe der regentschapt als hier
voorens

Van Suratta onder dato 26en maert Ao 1682.

vooren niets gesegt is op handen quam waer door
den handel om de dierte der waeren dat geen
Coopmanschappen op en aff connen komen, ende de
affsteken, soo hebben naer gewoonte de negotie
boecken ultmo may laeten affleggen, en sal het
UEd.e H: A: insgelycx niet qualyck bevallen
dat wy naer volbragte negotie op 't sluyten
van deesen syn machtigh geweest, 't comptoir
generael van India een suyvere winste te
laeten valideren op een aengebragt cappitael
van f 461634: 12: 3: de somma van f 565328: 15: 4:
boven f 70503: 3: 3: dat voor d'ong: in 12: maenden
in dese gantse directie gesupporteert is af
getrocken, soodanigh UEd.e H: A: by onse onderdanige
missive de dato 10en Junij met d'extracten uyt
voornoemde handelboecken getrocken, over den
Commandeur lantwaegh aen d'Ed.e heeren van
hooge regeeringe tot Batavia gesonden en nu in
copie overgaende des believende naeckter —
vinden uyt gedruckt waerby dan oocke met eenen
sal consteren dat alhoewel de winsten —
f 112561: 4: 7: kleynder syn als 't Jaer te vooren,
niet en resulteert uyt de mindere bedongen
pryssen op de verkochte coopmans: maer
dat d'aengebragte cargasoenen off het ontfange
capl. te deser tyt grooter is geweest, waer —
onder dan mede gerekent syn 7000: kisten —
coper uyt [illegible] te saemen den hooft

somma

Van Souratta onder dato 26en maert A° 1682

somma van . . . . f 590545:10:10

En van 1mo junij 1680 tot ultmo maij 1681: wanneer de jongste boeken gesloten zijn, niet geheel maer is ontfangen aen diverse coopmansz:n . . . . " 461634:12:3

Twelck differeert f 128910:8:7

Ontstaande ten principaelen uyt 3000 kisten koopen die wy minder geexpeditieert hebben en waer mede d'advancen f 99559 vergroot souden zijn, behalven dat den quantiteyt van 161006 lb tin de gewoonlycke winsten niet heeft gecontribueert, om dat die van mallabaer tot den excessive prys van 54200: 10:5: dat nimmermeer ons in rekeningh brachten, alswanneer in vergelyckinge deser laeste advancen ten aensien der mindere bedongen pryssen (waer aff uEd:le H: a: by ons voorige schryven notificatie is gedaen) — d'ander souden overtreffen, bysonderlyck als daer by voegende geldeert 1½ p:c° dat die wy boven t'ordinair gedwongen syn geweest aen tol te betaelen, en ten laeste vande aencomende goederen afgeschr: is, missvallen wy hier over uEd:le Ho: a: contentement verkoopen, en dat het mindere bedraegen der ongelden boven het voorleden jaer synde f 1909:-:- wel ge-

de

3 Van Souratta onder dato 16en Maert ao 1682

te schrijven sal sijn vernomen uEdele Ho: Ag: voor hare
genoome resolutie believen te considereeren dat
het eene jaer tegens t'ander sodanigh niet can werden
gelimiteert off bij het minste in extraordinaire-
voorvallen, comen die te excedeeren, commende-
wij uEdele Ho: Ag: versekeren dat de oncosten
dezer directie sodanich naeuw besnoeyt sijn als
ergens geschieden kan, en dat de soo hoogh-
gerecommandeerde suynicheyt, die uEdele Ho: Ag:
en haer Edele tot Batavia ons met dringende
termen hebben believen te ordonneren met alle
circumspectie gehoorsaemlijck, als het sonder
quetsinge van 's Comps dienbare luyster ge-
worden is, betracht werdt, en believen uEdele Ho:
Ag: haer niet te laeten verwelen dat wij volgens
tot speculatie mede doen insluyten de cargs
en het Capitael 't welck in 12 maenden off van
Primo Juny 1680 tot ultimo May 1681: tot
retour uyt dese directie is versonden, waer
bij sal comen te blijcken dat boven de petitie-
den Coopmansz: wij de geel aelsdige comptoires
hebben geredimeert, en genootsaeckt sijn geweest
af te spreecken de somma van Rs 60000 Ro/a 4n
contant off in Hollantse valiatie f 714000:-:-
te werden —

Naer Batavia

Den 2 maert pr convenieren f 2014:5:4:-

transporteren

Van Souratta onder dato 16e maerto 1682

als staende post . . . f 201485: 4:-

13e maij met contanten
waer onder 200000 Rs%a . . . . " 480621:-15:

f 682106: 4:15

voor Cheylon

den 10e sebre 1680: pr. Ypesteyn boven
55 p.s clitsen, en lywaten voor Europa
100000 Rs%a contant en andere kleenigheden
voor Ceylon te samen . . . . . . f 177748: 7: 1:

2e maert pr. 't Coevoorden
26000: Rs%a contant &ca. . . . . . " 396067: 14: -:

" 573816: 1: 1:

voor Cochim

met Ypesteyn . . . . f 10474: 8: 2

en pr. 't Coevoorden . . . . " 3771: 12: 14

" 14246: 1: -

voor Persia in diverse kleenigheden
en 100000: lb tin voor Middelburg
den 20 Januarij 1681: verbrant . . . " 36957: 11: 11

't gelde uyt desse directie is versonden
daer voor comt . . . . . f 1307125: 18: 11

Waer van afgetrocken werdt 't geene
't aengebrachte cap.l onder d'winsten
daer op bedraeght, naer afleggingh
der interest p.m.: meldende comt
te bedragen . . . . " 576597: 15: 8

Sulcx uyt desse directie meldende is
wegh gesonden als 't onderschreven cap.l
van afflossinge der à deposito geliehen
gelden bedraagt . . . . . . f 730528: 3: 3:

Dn

Van Souratta onder dato 26:e maert 1682

En dienvolgende sijn wij met het absolveeren der hier voorens genoemde boekken belast gebleven met een capitael 16 p% à f 16000: en twelcke wij met het besorgen der selven genoodsaeckt sijn geraeckt te ?grooten, echter sal naer 't volbrengen der tegenwoordige negotie de schult soo veel niet importeren, gelijck ten naesten op sijne plaatse stellen in den bo: ao: 4n dessen sal voor ogen komen, en ten dien eijnde hebben wij met goet overleg tot voortsettinge van den handel onder het goetvinden van haer Ed:les tot batavia voor desen saecke gepetitioneert het nae„volgende —

10000: lb: garioffel nagelen alle in kisten —

60000: lb: nooten muscaten —

50: = sockels foelij —

3000: lb: japanse campher —

3 à 400 ⊖ lb: spiaulter soo die tegens civilen
prijs te bemachtigen waes —

200: ⊖ lb thin —

5500: = kisten coper —

20 à 25: ⊖ lb: aluijn —
Olijphants tanden en schiltpats hoorn
soo veel als te bekomen sijn —

4 à 5: ⊖ lb: quicksilver —

4 à 5: ⊖ lb: vermilioen —

100 à 150 ⊖ lb: Sumatrase pepper —

4000: lb: radix China —

5000: lb: cubebe —

10000: lb: Sandelhout

3000: lb

Van Souratta onder dato 26 maert a° 1682

3000: tt: benjuijn baros
250 à 300: tt: fijne chinese thee

Den van Malabaer, als Ceylon

150.0 tt: cochinse peper
300: pakken caneel
3000: amm: anders bij overige selvers nagents, en vbaere van den caneel ons den 16e gber des affgeweken jaars p: de cat ypsteijn die tot afslach den geheele vaerende vaers, laatste gedeelten al den 27e augustij van colombo door de extraordinaris naer en gouvern: Laurens pijl naer Benegalen was gesonden, en naer veel swerving inde boght van tuticorin eerst hier is aengebraght, en mevens deze noch

1400: ammenaams anders
907 3/4: tt quicksilver
2414: tt vermiljoen
280: ellen root en groen lakenen
770: tt foelij

buijten eijs tot besparinge van hare packhuijsen

waer beschadigt

Teelen met het andere bedraegende f 22201: 18: 9: daer voor wy het Comptoir generael ten lasten vant Ceylonse gouvernement hebben doen crediteren, Zijnde inde voorsz: catt tot tuticorin voor deselve directie mede affgescheept 3000: tt: coper, die ten dienste van t Malabaarse Commandement en passant ter ordre vanden Command: Huijsman sijn gelicht, den anders hebben wy al ten eersten, om met die volmacht vbaere de packhuijsen

niet

Van Couratta onder dato 26 maert a° 1682

niet te bekommeren, waer van wij niet den oorweloven versien sijn, en de vallicheit ons tot het bewegen van particuliere verlanen die de Comp. wat meer voordeelen aanden dijcke bewegen letter te pas sullen comen wegens 1 1/8 4% de man van 34 1/4 lb: voor contant alude en namens van deeser noot veroogs, en ons daar van outlast waer by gesproken heeft is f 10094: 6: 6: wogt dese tandel vanden vij goet niet 't andere te versenden tot de comptoir vande voornaemste handelende hoofdingh, en soo te gelycke te vercoopen, gelyck dat de cooplieden gemeenlijck soodanige's liefst hebben en dat d'eene soorte van die duurbaerder vrugten aanstaet, d'andere minder macht niet sijn te vaerden gelyck ons dan die veel geweldige coopmansch. den 23 der voorn maent met schip Couwerveen naer het uijt staen van een particulieren storm outrent Vingurla, en waer door al een quantiteijt nagelen vant oven geslooten zee waren sijn nat gevonden, ons toegecomen sijn, en daerenboven tot affrontinge van 't gepetitioneerde, sodanige goederen als volgens conforme de factura specificeert als:

100000: lb: nagelen

50: sockels foelije

94815: lb: tin

4920 1/2 lb: quicksilver

5032: lb: vermilioen

432680: lb: Japans staaf koper in 3493: kistjens

4069: lb: naderp Cina

4780: lb: sandelhout

3000 lb

Van Souratta onderdato 26en maert a° 1682

3000: tt: Benzuyn —

Te samen bedraegende met eenige belasten en schenckagie gelderen f 209607: 10: 4: — verstonden ons door d'opperhoofden van die bodem dan oock met eenen vol inlandigh van Uw Edle gr: a: geachte missive van dato vertreckinge 15en september — waer by tot ons leetwesen quamen te verstaen hoe Uw Edles onmagtich waren, om onsen eys van noten muscaten te voldoen, een consideratie geen andere als voor UEdle Ho: a: om naer 't vader, laut te senden alreede laet waren, en alsoo wel tot Banda volgens rapport den overgecomen burgers, een schoon, en rijck gewas die bomen vercierde — soo was te wenschen dat die perckeniers die Edle vruchten al wat laat aende Compe: sinden te leveren, dat wij voor UEdle Ho: a: gunstigh anders wenschen, en dat niet alleen die speceryje, maer oock den peper die mede niet voldaen is connen werden, vermits de geheele troublen tot Palimbangh, item den spiaulen schiltpatshoorn en dispensen sanden waer van tot Batavia niets te bemachtigen is, met den noortwaerden nevens de 2000 kisten copen den campher — als mede 105000: tt: tin die wij uyt Japan — over, en van Malacca te verwachten hebben, hen geluckigh mogen aenlanden, sijnde die rompen op die tijdinge geschreyent, en moeten wij het soo lange met schrale Bogen aensien

das

Van Lourattaⁿ onder Dato 16ᵉ maert Aᵒ 1682

dat den maecklaer Ressendas, den vaderkeer noch den tamelijcke quantiteijt van 14500: lb bosis de gevuit, en daer ontrent de marcktprijs ordonnerende ons daer gevuelde Dᵉˢ van malabaer den maurqueure ... te vorderen, maer om dat wy van daer noch niet een greijn gȝ minderinge vanden vijs die wij boven de voorsᵈᵉ quantiteijt dienst van Eeden bevonden hebben geneqincent vernemen, en den Commandeur Huijsman van meyninge was den verdischen vijs voor d'onse te verdeelen alle waerde 't meeste van kaelen, soo en connen wy ons met het Schip van ... dat int laetst van septembe, van batᵃ ... marcassen dat int laetst van September, van batᵃ de ... Ceylon en cochim naer persia ... sal hebben ondernomen, niets ... aenloopende, daer van niet veel beloven, ... hebben wy van sijn E. het overschietende seer instandigh by missive vanden 4ᵉ decemb. met de cat ... afgegaen versocht synde dat selwerie niet worden connen gedepescheert werden, alsoo wel onser ijver met het lossen en Laeden, als het affontbieden der gordeners vande buijten Comptoiren daer ontrent niets heeft verschuijnt, als hebbende ... alles nach ig daegen doende geweest vermerden ... van lich heeft vaegh gevoert

Voor ~~Batavia~~ Patria

55: packen diverse baftas
35: pᵗᵉˢ breede en smalle Rits
3: pᵗᵉ witte cannekeyns — 17: pᵗᵉˢ

Van Couratta onder dato 16en maert ao 1682

17: ps sijne niquarias —
60: ps cannets —
28: ps bekens —
58: kistjens voor Segellack —
2: kisten aloë succatorina bedraegende te
samen de somma van - - ƒ 78226: 9: 6 —

Voor Ceylon

52000 ℔ ga in contant —
nevens eenige kleedjes .. „ 7892 6: 17: 3: —

24000 ℔ ga voor Malabar nevens
eenige noodsaeckelijckheden „ 3618 2: 1: 8: —

Het cargasoen van ypsteyn bedt ƒ 193324: 8: 1 —

Wij wenschen van herten dat dit scheepje spoedich tot Ceylon mach verschijnen ende de goederen voor uwe Edele Ao ā daer inne gelaeden ende met en schepen in gales baij tijdigh overgevende daermede de havenen onses lieven vaderlands mogen bezeijlen, dat Godt geve, en t oorlog te mogen vernemen, ons een gewenschte tijdinge sal zijn, waer toe wij het onse soo veel mogelijk hebben gecontribueert, en den schipper by schriftelijk instructie gelast, geen tijt te versuijmen, en met slagh boegende malabar voorbij te loopen als hebbende D. D. heer pijl geen occasie mancquerende de contanten en t overdene voor cochim derwaerts te verboijeren, op dat die goederen t ongelucke tot overblijven, gelijcke wij voorleden

Van Suratta onder dato 16en maert ao. 1682

voorleeden jaer tot ons hertelycke leetwesen, hebben
vernomen niet dispect mogen sijn, soo vaek te dien
tyt mede aen onsen schuldigen plight niet heeft —
ontbrooken, wy hadden gedacht de retourentie & groot
te hebben met 2000: ps. Chiauters d'Mirabadys en
vaere d'onveyligheyt der wegen, die hyrwaerts —
volgens 't schryven der agrase residenten tot den
2e Novemb: naer goet convoy ginder hadden doen
wachten, en nu eerst den 10e deser hier aengecomen
sijn, gelycke dan mede de 2000 ps. Agrase citsen
vermits de cafilaes in dese troubelen niet op
hare tyt affquamen tot andere occasie over Bata.
uEdele H. a. staen te volgen, ende willen wy —
niet in gebreecke blyven de vaderlantse retouren
conform uEd. H. a. ordentie, en goet vinden jaerlycx
over Ceylon te remitteeren, gelycke al een wyle,
en nu jongst is gepractiseert, en wachten de
H.e Ceylons gouverneur aengenomen heeft de
noodige scheeps ruymte te versorgen, maer —
niet den Indigo, en sal het sodanigh niet vallen
slaghboegen, vermits den proop van dat blauwe
in loco niet can geschuilden, ten aendien 'tselve
jaerlycx door de trafficanten, omme van hier —
naer Persia als elders te vervoeren, en gedeeltens
om te vercoopen uyt de boven landen werdt —
afgebraght mitsgaders het voorstel voor
desen bij missive de dato . . . . vanden engl.
hier aen 't hooft comptoir te connen bemachtigen

daer

Van Souratta onder dato 16:en maart a° 1682

daer door compt te vervallen, en ondernemen daer
Den bij het laetste becomen Bataviase schrijven
de besongingen op den ander voort te continueeren, als
synde uEd:e Ho: a: om 't weten in wat plaets sache
goederen te becomen sijn, als men agt geslagen
werd op de deugt, en civilen prijs der selve,
en de wijse de negotie inde Indigo quantiteijten
met het uijtgaen der maent Januarij werd g'absolveert,
en ontrent 2 maenden, inden waegh sorg bewegen,
eer dat uijt Agra de caffila tot ons retourneert
soo comt het al weer te slaagen als wij die met
begin van April weder laet crijgen om met
het laetste schip naer Batavia te versenden,
zijnde de 2 ... parthijen off 60192: lb: die a°
passado genegotieert sijn, welcke den 25:e april
hier verschenen, en met 't schip converteren
den 13 maij daer aen vervoert, tot afbetalinge
van die vernieuwe hebben d'agrase residenten
20 m R°: met 3 7/8 p:c° schaade getrocken
en 13 te deren uijt de ontbrekende 34000: R°: ja-
garen tegens 3/4 p:c° op interest geligt
om dat den wisselcours met het opstaan vanden
prince Acbaar tegens sijn vader Orangzeeb,
schielijcks tot 7: à 8: p:c° tot verlies was
geklommen, en sij niet soo veel schaade niet
conde resolveeren daer aff wisselbrieven te
passeeren, tot afflossinge van vallede somma, en
den verloopen interest, als 't geene sij vervolgens

wegs die

Van Souratta onder dato 16e maert aº 1682

wegens de geprocureerde Spoutlaons (?) der Tiabadijs (?)
debet weesen, wij naer amadabat den 15en july
hebben geordonneert de penningen derwaerts te
besorgen, om dat het met meerder voordeel als
van hier voor u Edele hooge achtbare geschieden
can geremitteert den intrest wegens 1/2 pr. cto boven
het wissel verlies soude moeten geschooten, en
tot amadabat met een eenvoudigen intrest van 3/8
per hondert g'effectueert mitsgaders de voldoeninge
der gestipuleerden vervaldage in dadelijk (?) minst (?)
waer op 3/4 pr. cto bovendien g'advanceert, is gevolg
ende hebben wij den Indigo eijs voor dit jaar
bestaende in 50000 ƒ: en by een overvloedige
gewas 80000 ƒ: die ons nevens u Edele ho: aº:
hooge g'achte brief en d'Extracten uijt de generale
missive concernerende Ceylon, Cormandel
Bengale en Suratta van dato 29e octob 1680
en 23e january als 18 junij des voorleden jaers
van Ceylon, mitsgaders 27e december en 16e
january daer aen over den Lantweg van Persia (?)
door den Heer directeur Casembroot, wel sijn
toegesonden, al den 20e novemb passado naer
agra sodanigh afgevaerdight, ende gelden
invoegen als vooren van amadabat à 1/16 pr. cto
minder laten remitteeren, maer off ginder veel
competiteuren inde Indigo quantiteijt daer
vertoonen, en wegens wat prijsen dat blauwe
sal connen bemachtight worden, mitsgaders
d'apparentie van een gesegent gewas daer

van

Van Souratta onder dato 26en maert ao 1682

van connen wij uE de Ho: Achtb vermits d'agrasche advysen manquieren geen volcomen berigt geven maer hoopen selve noch voor sluyten deses uE de Ho: Aen: ter kennisse te brengen, zijnde de respective ernstigh gelast met alle omsichtigheijt 's Comps voordeel ontrent den inkoop in 't waerck te stellen, niet twyffelende off zullen, daer ontrent hun schuldigen pligt en eygen eere betraghten onderscheiden blijven wij uE de Ho: Aen: onderdanigh danckbaer voor de communicatie der voornoemde vaderlantse schriften hellende 't geene tot onse naerichtinge daerinne hebben gevonden mancquieren met alle oodtmoedige gehoorsaemheijt achtervolgt werden zijnde de eerst bekomene commandeurs en bengaelse, patnase advysen den 8en en 12en januarij van hun voort gesonden, op dat die vrinden van 't geene sy te besorgen hadden de tydige kennisse mogen erlangen, en staen die van den 18en junij met den eersten dat heen gevoegh- -elicht te werden; insgelijcx ooch naer ceylon wat wij in de nova jegens aanstaende ... voor 't vaderlant boven den Indigo hebben te verveerdigen, zullen wij vervolgens uyt d'overe gesonde copitie ... en tot uE de Ho: Aen: speculatie ter neder stellen, als:—

6000: ps chiautars derrabadijs

2000: ps witte breede }
2000: ps witte smalle } Baftas,
4000: ps breede blauwe }
2000: ps Sobante blauwe }

3000: ps

Van Souratta onder dato 26e Maart a° 1682

3000: ps baftacalas bij d'Engn gevaerupt Tapseyls
en halv Bernams —

2000: ps witte cannekyns —

600: ps niquanias —

10000 lb: roowe catoene garen —

400: lb: aloë Succatora —

4000: lb: Gomlacke —

Alle welcke goederen wij soodanigh en in getal
sullen tracteren te procureren en het van onsen
pligt achten om die op de Comptoiren en daerde
ten cierelijcxten in deugtsame sorteringe te —
bemagtigen sijn, ten beloofde tyde te versorgen,
ons verheugende bij het overgesonden rendiment
der vercochte retouren onder anderen te vernemen
dat de goederen uijt dese directie vervoert
de geavanceerde winsten hadden afgeworpen,
en twelcke misschien uEd:le Ho: A: heeft gepermoveert
onsen eysch te vergroten, en de lywaten wel soo —
veel als anno passato van hier te petitioneren —
twelcke wij van herten wenschen, van jaer tot
jaer te mogen accresseren, op dat wij niet alleen
in dese gewesten, maer uEd:le Ho: A: in Europa
onse competiteurs d'Engelse die voort sodanigh
avans mogen setten datse de lust om soo gretigh
te negotieren wat mogen quijt binden, en waertoe
ons geen occasie soude ontbreecken, Ingevalle
wij naer uEd:le Ho: A: behagen, en goet vinden,
soo veel als sij uijt Europa niet de noodige —
monsters voorsien werden gelijcke wij de vrymoedigh:t
nemen uEd:le Ho: A: daerom moeijelijck te vallen
op hoope die het naeste jaer off veel eerder
volgens

Van Suratta onder dato 16e maart ao 1682

volgens uwe Edele Hoo: Ach: goede meyninge met haer eygen schepen over Engelant te erlangen, om daer door op den vasten voet de metalen te nemen en van t'nieuwste stof aenbestedinge te doen, en dat souden onses oordeels seeckerder gaen vermeeden uwe Ed. Hoo: Ach: deselve aen ymant den naast gesoomen quamen te adresseren, om dat d'Engelse daer ontrent geen suspitie mogten hebben, andersints bevelen ons in, bij die voor ligt om dat haer yntereste daer bij hebben aen de hant stellen houden, hebbende haer Edele tot Batavia gelijck bij onsen jongsten uwe Edele Hoo: Ach: onderdanichlijck is bericht, als verleden hadden ons gequalificeert bevonden vaderlantsen eijs te vervaardigen 25 packen taffachelas en 60 do guinees stoff inwelcke soorten d'Engelse hier dapper verloren, en vreden van dit jaer op haren nieuwen eijs de provincie hebben laten doen, welcke packen oock al versonden sijn, maer daer van en vinden wij inde Bataviase petitie niets aengeraekt als eenlijck, dat de Edele heeren de hooge regeringe bij een aparte nota ons belieuen te verboijeren aenden vaderlantsen eijs, mitsgaders aende monsters die ons moesten in handen over Engelant gecomen sijn, en van 't welcke, den, en anders ons niet en blijckt nochte voorder gecomen is, uijtgenomen de taffachelas d'Engelse Capseyls genaemt, en die wij oock daerom aengetrocken hebben, en vinden wij niet ondienstich met uwe Edele Hoo: Ach: believen hes guinees stof in die eygenste quantiteyt schoon daer van geen eijs gedaen wert, mede te laten versorgen

Van Souratta onder dato 16e maart Ao 1682

verborgen, eensdeels dat daer toe meer ps°/a 7000: Lijst,
en ten principaalen om onse tegenstrevers die
procure niet alleenige over te geven, niet 'twijffel-
ende off uit Vaderlant sal inden tijt, een beloonte
rendiment toe brengen, en alsoo vast ons desen
saecke niet is toegestaen 25 à 30000: gl: gelijck
anno passo te mogen besteden in soodanige gebilde
sorteringe clitsen &ca ~~die~~ die in Europa, niet onaenge-
naem wesen mochten, soo connen wij dat niet anders
aensien als dat haer Edle gr: A: tot Batavia ~~...~~
ons stilswijgende eenvoyeren aende ~~aende~~
naerder bevelen van uEdle Ho: A: en die staeltiss
die ons over Persia, off Engelant daer aff sinden
toe te comen, mitsgaders wij oock in amadabatt
op nieuws 6. à 7000: ps°/a sullen doen Employeren
in fyne smalle en breede sorteringe met inwerck
modesse bloemen en rancqwerck bequaem tot
kleedinge en daer bezyden 5. à 6000: ps°/a in ordinarij
soort tot camerbehangsels, welcke sortimenten,
gelijck uEdle Ho: A: onder vonden hebben, aensien-
lycke winsten geven, en daerom hopen wij uEdle
Ho: A: schoon dat het buyten ordre geschiet wel
gevallen, en 't een, en 't ander sullen believen te
nemen, verhopende ons dan vervolgens oock gants
aengenaemlijck bijde hier voorens geciteerde
vaderlantse papieren gebleecken het genoegen
van uEdle Ho: A:, in het maintineren vanden
vercoop der goederen waerby wij dienvolgende
sonder affwijckinge op die voet sullen voort
gaen, en van tyt tot tyt continueren gelijck das

haer

Van Souratta onder dato 16e maert Ao 168

haer Ed.s tot Batavia ons insgelijcx mede malen
hebben gerecommandeert dat werckens van gewenschte
operatie bevonden is, en nu soeght int verhandelen
der coopmanschappen mede hebben d'avancen,
vallicke goederen als hier vooren in quantiteyt
is gebleeken, wy den 23e novemb. met 't believ-
conveeren alrede hant bekomen hebbende goet
vonden soo veel doenlijck tot capitael te maken
en ten dien eynde iegens den 24e der volgende
maent decemb. een permanente publicque vercoop
doen, by affictie van billetten op de buyten
comptoiren, en alomme daer het noodich was te
laeten uytschryven, en vast stellen ter consideratie
vande marcanten op een raisonabile maet
bevonden, en eenige graeghte met het aff
comen des Conincx inde negotianten bespeurden
op de hoope ende hadden dat de wegen door
Zyn Majts voorsorge nu mede als te vooren
met syne presentie souden beveyligt en
opengestelt te werden, mitsgaders oock den
handel eenichsints door den nieuwen adem hogh-
heden te willen verquicken, en overzulx
dese aengenaeme vertoningen, niet vrugteloos
doen voorby gaen, vermits dese verwarde tyden
met den schielycken inval van Sambagie en den
bellicosen aart des Mogols, daer in lichtelijck
eenige impedimenten souden comen te verwecken,
maer om de graeghte der Coopliedden quam te
verminderen, hebben lust te laten vooren, gelt
ten dien eynde verscheyde van het gemeene

Slagh

Van Souratta onder dato 26e maert aº 1682

klagten de traficanten door haere makelaers hunne
stercke begeerte tot het aenslaan vande geheele
partije thin, een gedeelte der nagelen als de
gansche quantiteyt, en oock sommige de helft van 't
coper &c.a binnen den vast gestelden tyt hebben
geopenbaert, maer vermits de groote Coopluyden
noch geen bodt hadden gedaen, vonden wij in UEd.e Ho:
A.e interest noodich, haer beslepende te houden tot
d'andere die gemeenlijck den geheelen vaert coopen
mede voorden dach quamen, middelertijt deselve
animerende haere meesters tot een hogen bodt te
brengen, met versekeringe d' E. Comp.e ontevreden
was, wiel dat de Coopmanschappen afhandelen, en
souden onderscheyt die het meeste gelt gaff quam
te prefereren, en dat sy des vragen onbeschroomt
de prijsen mochten comen opbrengen de wijle
's Comps woninge voor alle traficanten openstonde,
en hoe dat sij daer inne mochten frequenteren,
hoe aangenamer het was, 't welcke haer scheen te
encourageren op hope noch wel een weynigh
de pan te sullen krygen en waer by sij pretenderende
ten gestipuleerden dage haere prijsen mede in raede
hebben opgegeven, doch alvorens den maeckelaer
Keshendas eyndelijck te voorschijn komende, en
aldaer comparerende voor eff eenige frivole
discoursen, en gesochte omvragen gebruyckende,
waer uyt tastelijck conden bespeuren, gelijcke
naderhant selfs betuyghde het op 's Comps
Coopmans. geneint was, tot afhandelinge vandien
verklaarde wel inclinatie te hebben, maer de
overgroote quantiteyt van 100000 lb nagelen die

en

Van Souratta onder dato 26en Maart Ao. 1682

effecte 20000: tt boven den ordinairen aanbrengh
stijgende geweldigh intimiderende, als geen cans
siende dien wegh, en de Schroff: daar noch vande
vorige verkoop mede belust was, in den haan om
te setten, maar soomen wilde verseekeren onder
eysch int aanstaande daar heen te dirigeren, dat
een kleene partije van buyten, geen verhinderinge
inde consumptie van sijn te koopen goet soude maecken
als dan ten hooghsten aangemoedicht soude werden
uyt de borse een onbenomen bodt voort te
brengen, waar op hem dienstelijcken is voorgehouden
hem niet onbewust te sijn d'E. Comp. om d'insichten
der particuliere Coopluyden haaren eysch noyt diminueert
maar datse naar de gestaltenisse der tijden, en den
staet der goederen gereguleert werde, en
dat in soo een volen gesegent lant, het ons al
vreemt toescheen, dat die specerye voort geholde
geen vertier soude vinden, alsoo de benjanen
en den Land-aart, int prepareren van haare
geneesmiddelen, als anders die ten hooghsten
quamen te benoodigen, en niet conden ontberen,
met aanseggingen wy niet een anderen gesien
waaren om 't bodt van alle Coopluyden, en den
helden het syne in dien wat gedo sin hadde
mede wel willen aankomen, en dat wy het
syne soo wel als d'andere, soude verdeelen, waarop
den selven wel genegentheyt thoonde om
aanstonts de pryssen te verklaren, maar wilde
noch eens voor af met sijn broeder overleggen
en alsdan het uytterste seggen, middelerwijle
den maakelaars baas voor haare meesters —

Samarsing

Van Souratta onder dato 16en maart ao. 1682.

samenkomst waren en welcke des vermaledides meede in
raede comende, seyden op d'affvraginge tenemael
geneegt waren, en ordre hadden naar 's Comps goederen
een raisonnabel bodt te doen, doch dat haare
meesters hadden gelast voor af de Sgadeeringe
voor te dragen, dat zij en andere Coopluyden
seer affkeerigh quamen te werden, als passabel
voor de Coopmanschappen bodt deeden dat den
maakelaer Kissendas gemeenelijck coopen daernae
vereerde, mitsgaders ernstigh versochten dat
op 't geene hij voor haare principaelen inbraghten
in achtinge geliefden te nemen, en eenighsints
in consideratie komende, boven dat van Kissendas
vrienden geprefereert, en ingevalle den selven
Kissendas al wederom quam te prevaleren, haare
meesters niet tenemael voort hooft werden
stooten en haer eere dichte als dan verliesen soude
met het affstaan van d'een of d'andere partye
der goederen, die wy dan voor 's Comps interest
vast souden, (soo hij seyden) aan haar overlaten,
werden opneemen bestrijdende de voorseyde
maakelaars in dat subject, in toekomende onder
de negotianten geen geloof souden meriteeren
en dienvolgende niet een coopman van buyten
souden aanbrengen, als het anders quam uyt te
vallen, en in syne jegenwoordige meesters den
vreulust om oyt naer 's Comps velanden te talen,
veroorsaaken, welcke gemoveerde swaarigheden
dan ooch werden geresolveert, met aanwysinge
van het exempel over 2 jaaren gestatueert,
als wanneer mannicksint waren de broeders van
haare

Uyt Suratta onder dato 16e maart Ao 1682

haare mayesteits aenwysingh als den hooghsten bodt
bieden te dien tijt vervallende quam te triumpheren,
en dat nu soo veel als te voren souden uyt sonderinge
van persoonen den graeghsten negotiant met de goederen
soude doorgaan, als synde d'Comps maximen in
diergelijcke handelingen, niet de qualiteyten vanden
man, maar syn gelt te pretenderen, en dat sij deze „
„ volgende veel verkeerdt mochten vallen in —
conformiteyt der aengeslagen billetten een ijder
daartoe even nae te sijn en daerom sodane
resolutie mosten nemen, en niet den onbequamen
prijs te marcket comen, andersints soude Eds
veel ligt connen gebeuren de papegay van —
andere geschoten vindende, sij noodsaeckelijck —
daer aan geen deel conden hebben, en dat Eds
alsnogh aen haar stinde de saake vast te nemen,
niet wetende gesegde dan ook sigh genoodsaekt —
vonden ons de intentie van haare mayesteits op
te geven, maar de vayle den grooten hoop den —
nagelen al mede te veel scheen, vielen sij de
heeft tegenwoordich tegens een excessive prijs
van 127.½ % aenslaan, onder toesegginge Eds
resterende over 3 a 4 maanden veel liets
mede te sullen connen affhandelen, en 't welcke
als waer nieuws, en noyt ontrent die veel
gevalde dierbare vruchten, waar af de Comp:
Eds gelieft heeft vande selve boven andere
allenich te besitten, gepraktiseert synde
om den consequentie welke wy niet conden
accorderen, alsoo de noodsaeckelyckheyt der
Comp: hem noch niet toe verbint, en willen
wy

Jan Souratta onder dato 26en Maert Ao. 1682

wij hoopen nimmermeer verplighten sal, die costelijcke
velanden gelijcke die cramers te venten, en vallende poinct
als het uijterste sijnde, wij daarom goet dachten aan
ons te versterven, tot dat die tijden geen andere
middelen quamen te verschaffen, dat alsnoch niet
geschiet en voorders niet connen te gemoet sien,
behalven dat op de toeseggingh van het restant
mede te sullen afhalen, geen vasten staat conden
maaken, en buijten twijffel haar souden reguleren
naar die goede of quade succesen die inden tijt
den specerijen ervaren, om bij een verhoogden
uijtslagh deselve Compe. die te laten behouden, of
tegens een seer lagen prijs trachten te bemagtigen,
vermits het in haar macht soude wesen, vande
geroofde nagelen soodanigen quantiteyt aan te
houden om andere Coopluijden te prejudiceren
dat se daar naer niet quamen te halen, behalven
hadde deselve Compe. het verloopen, van een derde a
4 maendigen [illegible] mitsgaders d'ondervindingh
op 't best genomen, gewis te lijden, mitsvallenden,
en om dat den Maakelaar Kissenias weers inde
gantsche partije sich machte te engageren wij
voorn. Blaas, hebben hadden geaniment haare,
niettegenstaande te disponeren voor 't geheel mede
raisonnabel bodt te doen, alsoo sij, noch niemant,
het leven off de doodt der selve ons conde
afsweeren, gelijck dan oock dit in opmerckinge
nemende besloten hebben haare niettegenstaande dat
soodanich voor te houden, ten vallenden sijne noch
wat uijtstel versochten, dat haar vergunt
en toeseggingh gedaan is, de coopman Ln. aen

niemant

Van Suratta onder dato 16e Maert Ao 1682

niemant te transporteren voor en aleer de finale
resolutie van haere weledele zyde quam te blycken
gelyck dat onse resolutie in copia nevens mede over
gaende breeder comt aan te wysen, en waer by soo
wy hoopen uE Edle Agtb: ten genoegen sal comen te
blycken, hoedanigh desen vercoop gedirigeert, en dat
wy machtich syn geworden, door de brandende
ijver van Kissendas, en syne hem voorheen gemelde
tegenstrevers, die het tegens malcanderen om
stryt quamen op te jagen, eyndelyck ten dienste
vande Compe. het werck soo verre naer hoop van
drij daegen te brengen, dat by het hoogen
der prysen, en 't verminderen voor een gedeelte
van Kissendas rabat, het gewenschte succes
gevolght is met verklaringe aff sonderlycke
yver in syn reguardt, het uyterste te hebben
gedaen, ende nu niet conden resolveren, verder
eenige de minste hoogingh te doen, mitsdien
daer bij persisterende versocht den makelaer
Kissendas vernomen op syn gedaen bodt koopen
conde vereeren als dan syn soon die hij te dien
eynde naer den uytslagh inde Logie soude laten
roepen, het selve melden aandienende den
makelaer bloot daer nae mede binnen
tredende supplicerende voor syn meesters, dat
wy hoore saecken in goede achtinge believden
te nemen, welcke gebodene pryssen met den
anderen aendachtelyck geconsumeert, en tegens
de uytrekeninge der selver geconfronteert
hebbende bevonden het gebodene van Samarding
woora, en syn medestanders ins geheel boven

dat

Van Souratta onder dato 16e maert ao 1682.

dat van kissendas maer Ros: 4 p% te surmonteeren, en
waerom wij dan daerlz: niet soo veel uyt consideratie
van het vertrek meenden geboden, als wel uyt insichten
datse negotianten waeren die van buyten aenquamen, en
dat daer door niet aenstaende andere coopluyden
mede souden waeckergemaeckt, en loopse gegeven
werden naer s' Comps coopmans: te doen omsien, —
vermits sij nu souden beschuymen eenne gestelldinge
dat kissendas, schoon hij de hooghste bodt bieden was,
off niet altijt de goederen aen syn kant quamen —
te vallen, 't eenemael ongegront, en op losse schroeven
stonde, en dat de Compe een yder die maer lust hadde
daertoe niet meninge quam te noodigen, synde Eds
voor uE Ho: a: interest ten hooghsten noodich
om d'uytterste prysen te bereycken, dat de buyten
coopluyden aengehouden, en machtich geprest —
werden, mitsgaders datmen kissendas als haren
grootsten competiteur niet al te veel onderdruckte,
op dat hij de lust tot negotieeren niet come
te verliesen, waerom wij soo veel doenlijck, daer
inden middelwegh hebben betragten conformende
bydeselve voorengenoemde resolutie dat wij
desen koop met de navolgende prysen hebben
gesloten, als —

de man van $36\frac{1}{4}$ ℔	gariophel nagelen	à ,, 122: 4 p% is	f 4: 14: 3: Ste
	foelij	,, 125 ,,	,, 4: 16: 9:
	caneel	,, 60 ,,	,, 2: 6: 6:
de man van $34\frac{1}{2}$ ℔	copen	,, $16\frac{5}{8}$,,	,, ,, : 13: 8:
	tin	,, $11\frac{1}{4}$,,	,, ,, : 9: 2:
	quicksilver	,, 63: ,,	,, 2: 11: 2:
	fermelioen	,, 58: ,,	,, 2: 7: 1:

Alles op twaelff maenden dach, en waeren voor sij —

verhandelt

wanneer de penningen binnen den gestipuleerden tyt
opbrengen vermogens sullen syn te korten 1½ op 't geheele
of ¾ pco cto per maant ingegaan den verschenen dessen, onder
conditie dat voorde rabbetalinge van gelycken aende
Compe ¾ pco cto intrest sal gegeven werden, komende
wy met dese bedongen pryssen boven die voorleden
jaarse te steygeren, opde nagelen 2:4 %a. fooly oock
2.4 %a. en het coopen 5/8 ... 1¼ 4 %a. quicksilver en
vermiljoen, daar van 18 ao passo niets aande Coopers
gevent, maar het jaar te vooren is het quicksilver
tegens 5½ 4 %a. en 't vermiljoen à 5¼ 4 %a. de 34½ lt
verkocht dat met het jongste differeert op d' eerste
1: en opde tweede soort 4.4 %a. per man, en om dat
het soodanich voor d' E. Compe na wens is komen
te slaagen, hoopen wy uE Edle ho: ar genoegen
daar over onder conditie in desen vercoop gehoudes
by occasie tot ons te sien nederdalen, by sonderlyc
over den grooten wert den nagelen, waer van
wy ons op verre nae soo veel hadden derven belooven,
gelycke kaan d'Edle de hooge regeeringe oocke
geen andere verwachtinge hebben, ons qualificeerende
by haar E:Edle hier vooren geciteerde missive
van 15en septembris, ter consideratie den
groote partye, en om dat onsen eysch met 20000 lt
hebbe bedienen te vergrooten, tot bekryginge
van Capitael het lt 1½ stuyvers minder als het
verleden jaar te mogen afstaan, en twelcke
noch in dese verwaarde, en daugereuse tyden
die den Coopman teenemael ontrusten, en met
gestadige perijculen syn handel doen dryven geheel
contrarien ter goeden is gesucceedeert, soo nu

den

Van Suratta onder dato 16e Maert Ao 1682

den vrede vande waardige vrienden maer nadat wilde
bekennen dat wy van herten wenschen, het soude voor
d' Ed. Comp. al veel importeren schynende de tegenwoordige
coopers daer ontrent haar beste te vallen doen, om in de
boven landen, soo veel als hun den welstant naer mogt
voort te setten, waer van den tyt ons de gevolgen
sal ontdecken, en 't welcke voor 't vertreck van den
noortwaarden in april als het laatste schip sijnde
wel sullen, en dienen te ervaren, om uit opstellen
van onsen wyb die dan gemeenelyck naar batavia
werd gesonden, daar nae te connen reguleren, maar
wy sijn bedugt de partije daar Kissendas mede
belast is, een obstacul sal sijn, dat de Coopluyden
niet het rechtstant sullen bewaert blyven uyt pure
jalousie dat hem de goederen ontsnapt sijn, want
den nydigen aart der benjaanse groote coopluyden
niet het minste voordeel aan haars gelycken connt
te gunnen, en voor een romeyn stuck nederkomen
als d'een den anderen in negotie tot d'uytterste
ruine comen te brengen, schattende de grootste
Ere te syn, wanneer haare partyen 't cloeckst
en sy de reputatie naam van coopen vader
draagen mogen, egter om dat Kissendas onder
's Comp's vleugelen schuylt is hy dienshalven
minder als andere independente coopers te vreesen
nietsvaderlyken wy dan in geen gebreecke sullen blyven,
een wakent oogh op syn gedoente te houden,
op dat hy geen verhinderinge inden hoogh
gecommandeerde venditie der specerijen brenge,
maar naer coopmans stijl syne handen soodra
doenlyck come te suyveren wesende het al een
importent capitael van Rs 4074 1/2 [illegible] dat

samarsing

Van Souratta onder dato 26.en Maert a.o 1682

samarsing wora. en sijn Compagnon tot thergingen van 's Comp.s Coopmans: besteet heeft, en vraar van de nagelen alleenigh 317200: ℔ ja naar calculatie komen te belopen, en overmits dient hem de [illegible] laat geboden, dat de selve selfs geen oorsaacke geven, over desen coop sich te beclagen, 't zoo men de al vrij misnoegen inde nat gevonden nagelen te hebben, en vraar van eenige redactie schijnt te vallen onderstaende, met voorvendinge de geen ordinair naat, en uit dit heer Willem volger Zal.r inden jare anno 1674 aende coopliden sigh heerwendas en herridas wessengie, te dien tijt soodanigen vraegh ingeslaagen, en afslagh gegunt heeft, daarom wij ons gantsch niet vall connen laten vinden, en hem dat sullen maken uytten sin te brengen op hope de nagelen (: die al vrij nat sijn.) eer sij uijtgelevert onderuitsteken droogen sullen, hebbende sij tot vermindering van het gesochte reets 3005 7 1/16 ℔ ja. tot af in 's Comp.s cassa gest. vraar van 239000 ℔ ja tot afleggingen der publieq penningen geemployeert, en het overschietende tot 400000 ℔ ja. daarin sullen laten onmne die somma met 't schip coumberen over Ceylon naar Bengale te remitteren gelijck dat haar Ed.e tot Batavia gaarne sagen, en bij haar missive expresselijck bevolen heeft, uit laast van Februarij met dien bodem van meeninge sijn effect te doen sorteren, mitsdesen wij dan al veelen onvermogens beijven onsen debet int geheel te connen afleggen, daar te minder aangelegen is, om dat de Comp.e souden benardinge

van

Van Souratta onder dato 16en Maert Ao 1682

van haer credit de gelden à deposito naer haer wil
gevallen soolange alse wil connen behouden, hebbende
de Comp. die præeminentie boven andere datse
niet graage souden de minste gebreecke in haer
achtinge te lijden, de gelden jegens een raysonabilen
interest van ½ en somtyts waermede 't gelt hier -
ruijm overcomt ⅜ ct. ter handelt, op negotiatien, het
welcke derven wij ud. Edle Ho: Ag: versekeren -
maer tot d'andere sullen ons wel doen, en waermede
de rand gelegen is, niet verwaarloosen, synde -
tegenwoordich 't gelt al wat schaers in deese stadt
te becomen, en nemen de coopl. 't selve tot ⅝ pcto
- te aan, mitsdien connen wij ud. Edle Ho: Ag: soo
danigen ontvallen interest voor eerst niet beloven,
en als het al te crijgen is sal het meer een
toeval, dan d'ordinaire costuijme wesen, de wijl
de vermogende, als sij wederom niet vertrouwen
de penningen tot een hoogen interest connen uijt
setten daertoe selden sullen resolveren, en al
geheel moeten verlegen wesen, en niet haer gelt
geen werck weten, als sij dat daer voor uijtsetten
want de bequamen hantsaen stellen waermede
haer Capitael de minste interest compt te
verslappen en dat sijn oock de voornaemste
redenen die Abdul Gaffar bewogen hebben de
100: m Rs voor date een jaer bij de Comp. -
sodanich à deposito te geven, want hij nu sulcke
daer voor meenden te bedingen, omdat tot aflegginge
aengemaent hebt, en soude hij het soolange
onder de Comp. ten ware verbonde waer, niet
gelaten hebben, dienshalven sal het nogh soo plat

niet

Van Suratta onder dato 16e Maert Ao 1682

niet vallen volgen nae de goede meyninge van haar
Edle de hooge regeringe tot Batavia op de loope
deser uyt de van hier afgesonden brieven schynen
te spreecken wegen den interest van 3/4 pro cto gelden
te lichten, en sullen wy daarom de g'condemneerde
B. a 400. Rs % die jegens 1/2 per hondert souden moeten
opnemen, uyt de geprocedeerde venditie gelden
voldoen anderdeels hadden wy onder dezelfde daarmede
gebleven, en vallen op nieuws jegens 3/4 pro cto premium
connen negotieeren, staat maeckende wanneer ons naer
cargas: uyt Japan etc sal vallen ongeheel, op het
sluyten der negotie boeken ongevaer 300000 R% –
schuldich te blyven en stellen vast soo het sich
tot noch laat aensien, met geen minder voordeel
die nevvaert vallende goederen om te setten
en uEd. Edle Hoo: Achtb: met het absolveren vanden handel
een grooter overwinst als 't vorige jaar te
doen genieten, dat wy van herten wenschen nae
die voorseggingen soodanich mach geeffectueert
werden, synde het voornemen gevesticht met
't schip Couwerveen door de Leijden een moye –
stuyver aan vracht naar Persia te laten –
contribueeren, waartoe d'apparentien gantsch –
favorabel schenen, om dat de portugeesen haare
passen nae Dervoorts en Bassoura aende particuliere
Equipagien quamen te declineeren, en daardoor –
geïntimideert werden, den handel dat herwaarts te
dryven 'tgeene wy wel wenschten soodanigh hadde
blyven continueeren, maer nu die natie de
zee vreesen, op 't lant aanhouden van dessen stadts
voogt en voorspraake der franse paders

werden

Van Souratta onder dato 16e Maert Ao 1682

werden toegestaen, en aende Coopl. vergunt hebbe,
sijn wij genootsaeckt dat dessein te staeken, tot soo
lange marassen hier comt te verschijnen, waerdoor
bodem door haer Ed:le tot Batavia nae Persia,
over Ceylon en Mallabaer was geprojecteert,
en met het uytgaen van septemb: conserven stonde
te volgen, dus en passant, als sij met het [illegible]
Compe: niet al te vol beladen sal sijn, 'tgeene
aende Cust crijgen mede werden can, want wij
conserven tot het overbrengen der Ceylonse
en Mallabaerse eyschen noodsaeckelijck moeten
aenhouden, behalven dat die tijt door het traagh
afcomen der caffilas verloopen sijnde, niet vroegh
genoegh de retour hier soude connen vaeren,
om onse intentie van ulto. February dat schip te
depescheren, te volbrengen sijnde ons andersints
toeseggingh gedaan soodra die Coopmansch: comen
te verschepen deselve in 's Compe schip op vraght
te willen laden, dat al ten besten genomen
medio February comende te lichten eerst
in April vandaer soude connen vaeren, en alsdan
te laat inden tijt werden, de Ceylonse en
Mallabaerse eyschen daermede te bestellen
de welcke dan consequentelijck tot ondienst vande
Compe. een geheel jaar hier verblijven moeten,
hebbende de Compe. nu nader ondervonden niets van
belangh inde moonse vraghten connen participeeren
om dat haere schepen van d'eerste bevindinge
te vroegh en d'andere te laat tot dienstelijcke
voyagien komen, vermits de meeste goederen
ordinair in maart afgebracht werden, en waer

nae

Van Souratta onder dato 16en maart ao 268

nae de moorse schepen opper blijven vrachten
gelyck de Arabische, en Engelse ten dien eijnde
al soodanelijcke particuliere schepen comen te
huijren, en daertoe alleen aanleggen, waar by sij
haar soo heel qualijck niet moeten bevinden, want
jaarlijcx niet tegenstaande 3600: a 4000 R/a voor
de huijr afgaat dach by noch blijven continueren,
maar sij daar outnent als een particulier, en
naar coopmans styl gaende, laten haar misschien
met een cleene winste vergenoegen, komende
de moorse vaart gestadich noch toe te nemen
waardoore de vrachten niet soo hoogh als
voordesen maer vrij verminderdt sijn, en ingevalle
op dees het minste voordeel is te bejaagen, laten
niet nae derwaarts sheeng te Equiperen, waar
door sij het allenvagen, voornamentlijcke met
de kleeden, soodanich comen te vervullen
dat de Compe dach van 'tgevallen krijght gelijck
haar Ed. tot Batavia dach over haare claghte
doen, en derwaegen niet soo seer om des noodsaackel-
lyckheyts wille, als veel om inden handel niet
geheel stil te sitten, en onse competitoiren
alleenigh over te laten, maer allen waegen
soo veel mogelijcke afbreucke te doen, in
conformiteyt van d'overgesonden nieuwen eijsch
het volgende voor dessen jaare maer comen
te petitioneren.

120: pkes diverse sortementen baftas
60: pkes sobarte kannekeijns
200: pkes niquamas
70: pkes diverse carikans
150: pkes diverse citsen

12. pkes

3/ Van Souratta onder dato 16e maart Ao. 1682

12: pken tape chindos —

4700: pn patholen —

65: lasten tarwe als andere kleinigheden die wij
dan oock op syn tyt nach behooren sullen trachten
waerdich te hebben, opdat sy de Comp.e hier in India
de gerequireerde advancen connen toe te brengen
en de vrije het behaagen van gemelten Bach Ed.e
vs den dyck die wy jaarlycx om de cirnelis Zeyt
der negenen te voldoen, en gewoon syn van Batavia
te voorderen, ons te qualificeren voor soo veele die
uit vaderlant dient besorght te werden directelijk
aan uEd. Heeren Ho: a: te suppediteren, soo syn wy genoodsaeckt
vermits de Comp.e in het ordineren van laken —
handel, deselve ten hooghsten comt te benoodigen
om by occasie daermede de gunst der grooten tot
ons te captiveren de vryheyt te nemen, uEd. Heeren Ho:
a: met het naervolgende te vermoeyelicken —
als —

5: pn scharlaken } laaken —
5: pn helder groen } laaken —

30: pn vande beste houwerklingen ⅓ recte en ⅔
cromme —

25: pn verlackte pistoolkokers —

25: pn schilden —

5: vaderlantse ontvlechte spiegels groot 1½ a 1¾ el

6: pn van ½ el groot —

6: pn kleine pistolen off poffertiens ~~voorden~~

Voorden Gouverneur —

6. kleine hondekens Wurtenburger raets: die
door trecken van den touwtie blaffen —

6. kleine levendigh hondekens, hoe kleijnder
hoe lieven —

10. schone, en breede cromme en recte vergulde
houwerklingen —

alderlij

Van Suratta onder dato 26en Maart Ao. 1682

allerleij pantseijeren van diverse dieren, soo van steen als andere, behalven menschen beelden;

Een glase servijs, soodanigh voor de Bengalse grooten is gesonden, waer onder eenige bouttellies en flessen;

Verwachten wij dan in alle nedrigheijt van uEd. Hoog Ed. Ho: A: goetheijt om den noodsaeckelijckheijts wille in 't aenstaende verkoopen over Batavia te erlangen, konnende wij niet stil staen bij dese occasie uEd. Ho: A: mede in gedachten te brengen, de soo ā 1000 lb. — cochenillie die wij bij onsen jongsten onderdanigh gevijst hebben, en de vaetkens met uEd. Ho: A: bevelen alsnogh te gemoet sien sullen, alsoo op die vernieuwe, een goede stuijver te profiteeren valt, dat wij aan d'Engelse niet alleen behoeven over te laten, hebbende die natie voor haere Compe. daer van dit saisoen niets aengebraght — maer onder de particulieren heeft uEd. So: lb. bevonst die sij alreen gegeven ℔ /a 25 st. dubbelte cn. off 35 st. gl. d: 1 3/4 lb: en dienvolgende met — een passabele winste komen te verkoopen de twee casses die qualijck geconditioneerde en bedorven waren, daer van de bevindinge — mede bij ons vorige schrijven uEd. Ho: A: — al sal ter kennisse gecomen sijn; is voors— geene sij gedaen coste à 74 ℔ /a of f 9: 16: st. — 1 lb. verkoght, hebbe die nedrigh noch met 35 pr. cto winst gesloten is, en ter waere dit toeval, en casse gelijcke d'andere dienstsaam was bevonden, wij souden 't een en 't ander, met ontrent een cto advance hebben ongestelt; 't gene de

Van Suratta onder dato 16en Maart ao. 1682

ter continuatie omtrent het senden van die verkeerde
comt te recommanderen, en die sullen wij niet manqueren
gestadich onse gedachten daer heen te dirigeren, omme
soo 't het mogelyck geld uijt te vinden dat uijt Europa
alleen niet advance can verhandelt werden, niet —
nalatende, mitsdien op de ernstige recommandatie,
in het doen van onsen vercoop d'ordinarie niet hoge
van rabatt soo veel doenelijck te excuseren, 'tgeene
wij in conformiteijt van onse voorgaende resolutie,
int vernegotieren van 's Comps goederen tot jongst
hebben getracht in practijck te brengen, maer uEdele
Ho: a: gelieven uijt voornoemde resolutie mitsdien
te ontvangen, hoe beswaerlijck de buijten coopluijden daertoe
te brengen sijn, vermits die gewoonte int coopen
en vercoopen, soo wel van kostelijcke coopmansz.
als mindere goederen, jae tot het geringste dat
op de basaer gevent wort, als een stalo vaste
dagelijcx in observantie blijft, sulcx dit niet wel
soo ten eersten, maer door de tijt ingevoert en
vermitigert can werden, en ingevalle het dan al
mogte comen in ongebruijck te raken, soo vreest
het [illegible], haer [illegible] daer naer te
[illegible], en de prijsen even soo veel te
verminderen, als het rabatt comt te bedragen
gelijck dat evident aen [illegible] is gebleken
die naer luijt onse veelmaeles genoemde resolutie
sijn geboden, en opgegeven badt, soo wel sonder
als met rabat [illegible] te calculeren, ogter
sullen niet alleen dienst, jae met inspanninge
van onsen ijver, om de quade gedachten die uijt
het selve resulteren, daer omtrent naer [illegible]
vigileren

Van Souratta onder dato 16.e Maart A.o 1672

vigileren, en uE:dele Ho:e Ag:e alle contentement toebrengen
als de reden maer plaats gegeven werd, waer naer
in dese Landen, en voornamentlijck de Mooren niet
veel, en als het tegens hun interest strijt, gants niet
luijsteren, laten baatsuchtigen aant komen niet verachten
stellen, en vrouwen hier en daer, die misschien actie
verkregen voorden dach te haalen, soo ongefondeert die
oocke wesen mach, nochtans niet alleen ernst sullen
maecken te justitieeren, en soodanig de Comp.e noch
in verdere geleegentheijt is, vermits seeckere Commissaris
voorden Coninck inden jare 1670 geordonneert, omme
het gedoente vanden overleden Gouverneur geastielan
die volgens d'algemeene geruchten, niet al te
wel by syne Maj.t soude gehandelt hebben, te
inquireren by syn overgelevert rapport, onder
anderen heeft gerelateert, dat den selven
gastielan voor den Coninck hadde gebrocht 70000
mas: soo wel van d'Engelse 58000 del Francen
12000:, en ult.o December 1671 een ordre vande
Heer ende directeur Andries Bogaert voor
rekeningh vande Comp.e 1621: mannen à 6½ %a de
man souden geleevert syn, in plaatse van 5½ %a soo-
danigh dat mindrade à xxijb courant, te duer sijn
te verteren was, en welcke surplus uyt cas des
Coninex door desen stadtsvooght van ons d'Engelse
en Fransen geeyst is af te vorderen, of andersints
verbonden souden wesen die selve partije loot
noch onvervoert leggende, welcken naer ons te
nemen t'geene doenmaels gesamentlijck by
oppositie is stilstaende gehouden, tot dat den Coninck
by een nader bevel geliefde de voldoeninge
niet verder te ingenen, en alsoo wel van onde

verderen

Van Souratta onder dato 16e maert Ao. 1682

verdere geïnteresseerdens by de daer af vereyschende
quantiteyt quamen te coopen 't voorsz. loot jegens
d'eygenste prys te hebben vercocht, en naer coopmans
stijl te wercke gaande, de oplagen ten meeste voordeele
onser meesters mosten maecken te vertoonen, sonder
eenigh regaard te nemen op de prysen, waer voor-
als te dien tijt ten bazaer gevent werde, soo sijnt
ons gesamentlyck, om dat saeck niet wilden laten
vergenoegen, daer over onophoudelycke moeyelyckheden
aengedaen, ten eynde wy rechte openinge van dese
saecke souden hebben te geven, om dat Syn Majesteyt
alsdan daer over nader bericht te doen, gelycke dan
d'Engelse en Fransse soo wel als wy haere
gecommitteerdens ten huyse van den waquenawees
of 's Conincx schryver der dagelycxe voorvallen
deser Stadt hebben moeten senden, om by mondel-
inge debatten aen te hooren, en in het dagregister
soodanich den coninck voor te stellen, 't welcke
oock inder voegen, naer het hoff gesonden is,
om de finale dispositie des coninckx hier over
te verlangen, en alsdan haere nader resolutie nae
het believen van Syn Majesteyt te ondernemen;
en overmits by informatie nae de waere gestalte
van desen handel ons bericht gedaen is, dat te
deser tijt het loot in questie niet hoger als 5¼ ra.
de enckelde off 10 ½ ra. p.r dubbelde man te becomen
was, en den schraepsuchtigen gouverneur Geastican
nae gewoonte het syne daer van moste trecken,
soo syn op desselfs voorstel de dese naturen
te raede geworden om syne gunste in andere occasies
niet te verliesen, en hem tot meerder vrientschap

te

Van Souratta onder dato 16.en Maert A.o 1682

te verbinden daer af een quitantie tot justificatie
en bewys dat het voorsz. [illegible] à 12 ƒ %
de dubbelde man verkocht is, te verleenen om
hem daer van ontrent den Coninck zijnen [illegible]
te dienen, met mondelinge beloften de 2 ƒ % die
boven den prijs courant daerop [illegible] bij ieder
de helft genoten zoude werden, gelijck ook
effectivelijck geschiet is, en waer over haer Ed.s tot
Batavia niet al te veel schijnen gestight te
wesen, dat men 's Comp.s geexploiteerde opregtigheijt
om soo kleijnen winste soo ligt gaet vragen!
hebbende de Heer Bogaert te dien tijt daer in
almede swarigheijt gestelt, maer denckende
ons kleijntien veel souden volgen als d'Engelse
haer groote quantiteijt quam doen te schieten
heeft sijn E. hem daertoe mede laten bewegen
vreesende seeckerlijck, en gewis deze saake soodanich
bekent werdende al een groote vlecke in
's Comp.s goeden name soude brengen, mitsdien
wy ons gepermitteert vonden een voorstel aan
d'Engelse te doen, om met een cleine hantsalvinge
ten hove bij den canceliers, contrarolleurs, en
hare adherenten uijt te werken, dat die
posten in 's Conincx reeckenboecken geroijeert
mochten werden, waertoe die vrinden veel
inclinatie toonden, maer pretendeerden gants
buijten reden, dewijle dit een saake was
daer jn wy en die Franschen mede haer
geconsenteert hadden, mitsdien oog d'oncosten
yder voor 1/3 behoorden te dragen, welcke absurditeijt

als

Van Souratta onder dato 26en maert ao 1682

als tegenwoordige prijse vallende, wy niet gewilligh
waren noch wilden acceptéren, vermits haro quantityt
groot synde, by gevoegh daer toe oock meerder —
beloonden te contribuéren, en waermede de [illegible]
franssen haer insgelycx hebben geconformeert, —
verderende het different der Engelse in 's Conincx
boecken begroot op 49366: dat vande franssen [illegible]
en het onse maer bedragende 8797: ropyen, en
dienvolgende in vergelyckinge van 't selffe van
geen consideratie, waertoe sy dan eyndelyck naer
veele gesochte omwegen en gedaene debatten —
haer hebben laten vinden om gesamentlyck 1747 R°/a
of 2½ pCto naer rato van yders pretentie —
capitael te fourneren, en het voorsz: fine by
forme van geschencke te employeren, onder conditie
[illegible] ten volle aan voorn: amptenaren niets
te sullen presenteren, voor dat ons de klaare
blycken, vertoont, en wy daer door verseekert
en gewisse gestelt wierden, desse pretentien —
uyt 's Conincx boecken gemortificeert waren;
alsoo wanneer aande gevolmachtigde van dien —
heeren hier in loco synde, de vast gestelde
penningen sullen moeten ter handen stellen, en
alhoewel wy uEd: Ede ho: a: op d'asseurante
toeseggingē door die geconstitueerdens aan
ons van ter Zyden gedaen, den goeden uytslagh
souden derven beloven, soo moet de tyt [illegible]
daer van de volle openbaringe doen, sullende
de Compe: voor haere parthe connen volstaen met

de

Van Suratta onder dato 16.e maert a.o 1682

de uijtkeeringe van 220: ƒ %, en waarmede dan dese
ondersteekelden voor altoos souden vernietigt blijven,
'tgeene andersints waermeden dese saake soogen, en
voor den coninck getrocken werdende al meerder
onlusten veroorsaaken, en de Comp.e dieper inde beurs
tasten zal, sijnde noch daerenboven door geweesen
commissaris aangewesen, dat inde jaeren 4 en 5 als
5 en 76: in 's coninx tolboecken van ons, en d'Engelse
geen inkomende noch uijtgaande lijwaten sijn
gedaan niet jegenstaande hem by seeker extract
uijt de boecken der maklaers de quantiteijt en
qualiteijt der ingebraghte en uijtgevoerde goederen
van die jaeren was gebleecken, en waer ontrent
den gouverneur gevraegt is, sich nader te informeren,
'twelcke tot noch door de groote vaillicheijt die
sijn Excellentie de Comp.e toedraagt niet is
geschiet, soo wel van ter zijden daer af ons vele
jaers te vooren gekomen is, resulterende dit
ter principaelen soodanich by onsen missive
dato 12.e april aan d'Ed.e heeren tot Batavia
al gemelt is, dat den overleden Gouverneur
geaffecteert om geene andere redenen den
voorss. twee jaarigen tol hadde laten
inhouden, als om daermede te egaliseren
de 69330: ƒ: hem ons niet gewaert afgedrongen
tot restitutie van 'tgeene wy met d'Engelse S.t
Joris hadden veroovert, en welcke niemmer
aende geinteresseerdens ooyt recht overgeleevert,
maer op het ernstig versoeck vande heeren

ordinair

Van Soeratta onder dato 26en Maert aº 1682

Ordinaris Raad, en overleeden directeur Willem
volger Zal:r om desse gevaalden tegen te gaan
en tot de voldoeninge hem met cracht te
constringeeren, inden jaare 1675: hem 4 schepen
van Ceylon comende te verscheijnen, waar door
hem tenemaale verlegen vindende, nadien hant genoots.
is gevonden ons 't selve aanden stal te laten [illegible],
en vaart by de comp: boven het montant vanden
[illegible] synde f 24334:14:5: noch heeft geprofiteert
f 1935 st: 17:3: maar of dit nu soodanigh sal blijven
smooren, daar 't verschillen vry al staat aan, en stellen
ons vast voor dat [illegible] de [illegible] van het
loot afgedaan sullen werden, al was het maar om
wat te hebben, ons vallen op [illegible] met [illegible]
onverdraeglijcken groote dingen comen [illegible], en
waar in geen reeden can geschieden, ten waare
[illegible] Ed:e Ho: A: met het langh gesochte [illegible]
hem die lust deden overgaan, want den [illegible]
van woorden wetten sy wel dat hem geen [illegible]
can toebrengen, en daarom laten sy op haar
onbeschaamde nadenloosheijt afsluijten, hebbende
hy daarenboven de [illegible] met [illegible] van mallabaer
hier aangebraght waar van in onsen jongsten
breeder is gesproocken, en dat onder die [illegible]
eenige stucken uijt de St. Joris voornoemt
verrovert waaren bevonden, die oock door d'eygenaars
[illegible] aande [illegible] bekent waaren uijt het
[illegible] met [illegible] volgen, en aande [illegible]
[illegible] die daar van voorlange copie is gev:t
te

Van Souratta onder dato 26en maert ao. 1682

te leveren, voor en aleer wy de gretige bonats-
thy met of tegen wil, haare gepretendeerde stucken
hebben moeten restitueren, gelyck sy dan oock niet
nagelaten hebben, van't begin tot het eynde by
't vaegen present te blyven, de gemerckte stucken
laeten afsonderen, en deselve naar haar te nemen,
en alhoewel wy daar over alreede onder-
klachten overvloedigh aan desen Stadtsvoogt
hebben laten doen, als de missive die wy in dato
10e junij aen haar Eds. tot Batavia hebben
gesonden, en nu in copia vant overgesonden
UEd. Hoog Agtb. sal betuygen, soo is te [illegible]
voor den dootmans deure geklopt, en soodanich
gefonteert zynde laten passeren, seggende dat
de wetten deses Lants dit quamen mede te
brengen, en dat de vassalen des Conincx vreemder
opder wyse haare goederen quamen te verliesen
't selve souden naer wel gevallen reclameren,
als sy daartoe maar occagie en hadden, en om dat
dese bonats van't sijnse slagh der moren syn
en over sulcx by den mogol door haare nieuwe
geschreyt uit point van religie, daar den
conincq hem teenemael ook overgeeft, in
grooter achtinge als d'andere, soo heeft den
Stadtsvoogt (die dat point niet hart dryft)
jegens deselve hoewel syn genegentheyt groot
was, niet derven handen bollen, uyt vreese
van haare dolleancies syn credit ten hove soude
commen te verliesen, niettegenstaende wy daarin

niet

Van Suratta onder dato 26en Maert Ao. 1682

niet anders hebben connen doen, dan d'afgedwongen
't in onse boecken, ter somma van f 4711:-: a: den
gouvernement op reeke: te stellen, tot soolange uEdele
Ho: Ag: mogte goetvinden nevens andere posten
deselve te liquideren, en alsoo wel wy uEdele
Ho: Ag: met het lesen van dusdanige verdrietige
materien niet meenden souden willen lastich vallen,
soo nochtans vinden ons genootsaeckt tot een besluyt
van dien uEdele Ho: Ag: mede ter kennisse te
brengen, de vruchtelose progressen die wy d'Engelse
en Fransen tot noch met alle onse solicitatien
ter hove over d'ontslaginge [illegible] [illegible]
cto augmentatie op den tol hebben connen te
erlangen, en dat wy in plaats vande gehoopte
vermindringe, ons nevens de twee andere natien
hebben gepersuadeert gevonden by speciale last
des Conincx de reeke: die tot noch [illegible]
[illegible] van den [illegible] [illegible] open en
[illegible] was gebleven, met den tolman
[illegible] Sreda op het lant aandringen vanden
selven, om dat 's Conincx boecken sluyden geslooten
te werden, mitsgaders de verdere regenten
te vergelycken, en waren sy d'Engelse vrienden
eerst syn voorgegaan, mitsdien wy dat niet
langer dralende [illegible] souden, daertoe
mede hebben moeten resolveren, [illegible] wy
ondersuecht de restanten die in d'[illegible]
boven den tol waren ingehouden, niet langer
ten ondienst vande Compe. [illegible] vruchteloos
laten verblyven, synde by afrekeninge bevonden

ons den

Van Suratta onder dato 16e Maert ao 1682

onsen betaalden thol, en het simplus vanden meeste
anderen te bedragen f 2371:4:– die wij in onse
negotie boecken opde reecq: van thol hebben laten
afschrijven om al mede ten laste vanden Mogol
naden te reclameren, of wij noch ten eenigen tijde
daer van gelibrement worden, als dan van sijn maj:t
dit weder te connen eijsschen, hebbende wij d'Engelse
en francen, van onsen geconstitueerde Rostom
senaep die noch ten hove blijft continueren, brieven
ontfangen waer bij den selven ons trachte te
verseeckeren, en gaerne gerust soude stellen dat
de saake tot weder intrecken vanden hooghden
thol, voor d'algemeenen interest soo verre was
geadvanceert, dat des conincx ordre tot het selve
een bevel schriften besolicteert, ende maj:t
syn conselien die mandamenten oock gelast
hadden te veervaardigen, versoeckende daer bezijden
wij nu het onse daertoe mede wilden contribueren,
en te senden liberaal de beloofde penningen
ten somma van 3000 R:a meeren mensen p:r wissel
aen hem remitteeren, op dat hij machtich soude
wesen het werck op goede voeten staande, met
ernst voort te setten, en tot een gewenst
eijnde te brengen, 't welck anders niet
mogelijck was, voor dat die groote heeren
gestelt waren daer ontrent soodanige uijtcomste
erlangen, en ingevalle wij aan onse zijde hem
nu verlegen lieten, en daerin niet met het
behoorlijck geld adsisteerden, om syne beloften

ontrent

Van Suratta onder dato 16en Maert ao 1682

ontrent de Rovlingen te connen volbrengen, niet
alleenigh te vreesen was syn credit daer door
ten hove soude declineren, maer geen volcomen
geloof ontrent der Rovlingen meriterende —
niets gouts voor ons syne meesters te koopen, en
schade te betalen was, en alsoo wel wy nae dit
gesegde al eenighsints begonnen te luijsteren, —
soo nogtans conden wy tot het overmaken der
penningen niet resolveren voor dat de blyckelen
selve quamen te confirmeren, mitswelcken dan
hebben geschreven dat het ons seer aengenaem
was, de saecke door syn yver by nae volbragt
te sien, en dienvolgende bereyt waren, soo haest
de parwanna, ons of den genen die wy daertoe
souden nomineren, versloont, en den [illegible] conform
ons versochte geregulieert bevonden waere, als
dan opstont gelegen waren ordre te stellen tot
de versochte remissen, 't welck hem gants niet
heeft aengestaen maer oorsaecke gegeven om bij
een nader brieffken veel ernstiger ons tot het
uytschrijven der penn: te forceren, soude dat
eenige verdere opstellinge der voorsz parwanna's,
en wat die dienden, heeft willen doen, hem
weyders refererende, aen het schrijvens van den
Nabab Camgarclan 't geene wy van soodanigen
tenuer geensints bevonden, en anders niet
conden uijt te brengen dan dat dien heer ons
syne gunste en affectie daerontrent quam aen
te bieden, en waer voor dan oock eenige
schenkagie gedeneren dijshe, soude dat den

selven

Van Souratta onder dato 26en Maart ao 1682

hebben nabab van het besluyt des Conincx veel
minder het veranderingh der perwannes, yets —
aannoemende, sgaene ons in een geheel ander Estaat
braghte en dede presumeeren, off al ten goeden keuvele
door onse gemachtichde gehandelt, en vrij niet om
den sleyn geleyt, mitsgaders om eygen voordeel
tot het doen van onnoodige oncosten aangemaant
wierden, te meer ons van ter zyden berighte was
gedaan, dat ander Soliciteurs om in estime te —
geraaken, en tot uytvoeringe van eygen als andere
particuliere affairen, door het dagelycx frequenteren
vande geselschappen der hovelingen, mitsgaders
insolente spendeeren aan deselve, hem geheelemael
heeft geruineert, en in schulden doen vervallen,
oversulcx alle syne voorbeeldingen niet anders
als valse verzekeringen, en uytstroysels waren;
vermits ten hove daar van niet het minste
gebleken, maar integendeel der volstandinge
des Mogols in syn onredelycke besluyt bevonden
wierde, wetende oocq niet te hoopen dat
syn Majesteyt soolange desselfs Estatkiste
noch soo qualycq geconditioneert en van geld
ontbloot is, om de vaetken te vullen dagelycx
nieuwe financien practiseert, en op syn
incomsten soo naeuwen toesicht laat nemen,
sal connen gedogen, met de vermindringe van
het surplus der tollen, deselve te verminderen
en ingevalle syne Majesteyt tot de hoope —
parwanna bevoelen hadde gedragen, soude dat

ten

Van Souratta onder dato 16en Maart ao. 1682

ten hove soo lange niet connen verholen gebleven
maar al lange nagebaan, en ons ter kennisse
gecomen sijn, dat tot dato noch niet is geschiet
niettegenstaande den voorn. Rostom Sexaep uijt allen
naame nu jongst by een ernstigh bevelschrift, is
gerecommandeert ten spoedighsten ons satisfactie
te geven, en het gesegde gestant te doen, of ten
minsten het Extract uijt de xarobanna met
des cantoliers signatuure bekrachtight ons toe
te senden, op dat wy den inhoudt mochten weeten
en ons daarop gerustelick verlaaten, hem het
beloofde doen erlangen, alsoo anderesints niet
genegen waren, hem deselven langer ten
hove, te laten continueren, maar volgens gemaakte
contract gehouden sijn de 7000 Rsa. voor desen
onder conditie van een goet succes ten handen
gestelt, selfs of door sijne borge te restitueren,
waerop wy noch besluijt sijn verwachtende, ondertussen
connen wy UEdle Ho: A: doch van niet naderen—
tot ons leetwesen seggen, als de weijnige—
apparentien die wy tot d'ont~~haftinge~~slaging bespeuren,
en houden daaromtrent niet meerder yver connen
vigileeren ten waare de Engelschen en franschen niet
ons ge'engagieert synde het soo mach lichten laten
slooven, verhoopende het voornemen geen meerder
geet spillinge daaraan te doen, ten waare—
onfeijlbaer ons oogwit mogten bereijcken,—
want de Comp. allerweegen in dit mogolsche rijck
meer als te veel in noodsaakelyke gelegentheden
met de heeren inde Landt moet staan, en daarom
dient

Van Suratta onder dato 16en Maart aº 1682

dient het nodeloose soo veel doenlijcke werk gevoert
te worden, waarin geen verminderinge te hoopen is
soo lange der Majesteijt de schrapende hovelingen
syne steede houderen, en andere amptenaren, niet
compt in te teugelen, en sorge draagt dat syne
onderdanen, niet soo ongenadich van haar welvaren
beroofd worden, vermits de snoodelose grooten
genoegte comen te scheppen om haare vassalen
meer te schraapen alsse geraakt zijn, en soose
aande wel niet genoegh hebben, het vande
huyt maeken te haalen, 'tgeene der kleijnhertige
heijdenen veel meest moeten besuijen, alsoo die
dagelijcx by haare moorde goden dulven ten offer
te comen, soo sij niet alles willen missen, en
in ongenade vervallen, dat de moedelose,
en arme gemeente comt te drucken, en dach
en boven door de gestadige overlasten vanden
oorlogh dodt quijnen, en schoon syne Majesteijt,
somtyts dach van veel claghten te vooren komen,
soo weeten syne corruptibele hovelingen met
den schijn b: mantel der religie d'onrechtvaerdige
procedeeren jegens de heydenen terstont te
bedecken daer den Mogol sigh mede laet
vergenoegen, en, door den blinden yver der geestel:s,
soo verre is vervallen, dat syn eygen rijcke
verwaerloost en in alle sorten van wan ordre
komt te geraken, schijnende syne Majesteijt
in syne oude dagen de rusthe en vrede noch
niet te willen amplecteren, maar in continuele
fatigues het eijnde van syn leven naervolgens

syne

Van Souratta onder dato 26en Maart Ao. 1682

sijnen bellicositeijt aent doen te brengen, vertreckende
hij met d'oorlogs benden, nadat alvorens den ragiapout
rana met een gewenschte vreede hadde begunstight,
tot inde stadt brampoer 12: daagen van hier gelegen,
comen af te zacken om op de nodiginge vande visiapoursse
vorstinne dat nyet tegens alle attentaten te
bevrijden, en in sijn bescherminge te nemen, doch
veele der principalen, om dies te beter tot
gedoente van Sambagie ragia, die sich op des
mogols grensen onthout te observeren, en sijnen
vaders stievigen sone acabaar geen occasie
tot eenige naamwaardich dessein over te geven,
het welck heeft veijnde sijn Majesteijt aan die cant,
alle de frontieren met machtige guarnisoenen
heeft laeten versterken, waer door den coopm̃
eenichsints schijnen te gelooven, hopende de
wegen weder opengestelt, en beveiligt souden
werden, om door deselve haare Coopmanz: met
meerder seeckerheijt te sullen connen vervoeren,
en gerustelijck traffiqueren, hoewel daar
ontrent weijnich redenen comen te vernemen
en overvalle het gestadich stroopen der
caffilas van Sambagies stroopende troupen, als de
rebellerende ragiapouten en ooch 's conincx eijgen
swervende soldaten subject sijn, waer van de
negotianten weeckelijcks de smerte komen te
gevoelen, schijnende den mogol sich weijnich
met de schade sijner onderdanen te becommeren
en noch veel minder om den handel te doen
floreren, die andersints het welvaaren des

Landes

Van Coucatta onder dato 26en Maert Ao 1682

Landen is, de vryer het verclaerde dat hem voorts
gemoet comt te geven, om met geduurige over-
denckinge alle heymelycke machinatien die door
syne trouweloose amarauwen en de verdere —
hovelingen (: die hem al moede syn :) tegens de
croone ondernomen werden tegen te gaan, mitsgaders
te beletten dat syn eygen kinderen tot geen
conspiratie comen te vervallen, ten dien eynde
de voornaemste grooten en mansepdaars wekelyks
met eyndeloose exploicten, soeckt te diverteren —
en de princen des ryck in een nauwen bant —
en onder syn oogh vragt te houden, souden dat —
selven vermoeden voort yets naemwaerdichs tegens
Sambagie om den vrede te bevoorderen comen —
uyt te wercken, blyvende den vorst in syne
ondernemingen steedts volharden, en heeft onlangs
den Mogol Meleapoer en Carimja afhandigh —
gemaeckt mitsdien die troubelen in dit landt voor
eerst tot geen stilstant sullen raken, dat —
voorde Negotie vrij anders vrane te vreesen
en dat de goede intelligentie, die tusschen
de Compe en de particuliere regeerders deser
stadt werdt onderhouden, langer moet continueren,
vertrouwende sy al van het desse staet den —
moorens, en comen vry inden dienst vande Compe
door haar geen merckelycke verhinderinge te
lyden, hoewel somtyts het soo effen niet gaet,
wy en sullen vry naer vermogen haare vrientschap
trachten te cultiveren als het souden inbreuc

van

Van Jouratta onder dato 16e Maartaº 1682

van 's Comp.s achtinge geschieden can, sijnde deesen gouverneur deser Stadt contrarie den aart van syne Lantsluijden van geen schraapachtige nature, en niet een kleijnitien vergenoegt, maar die van het Casteel van een geheel ander conditie, ons Castele van een geheele ander conditie, comt ons niet beklaachelijcke voorden dagelijcx syn groot sulckx te kunnen geven, gelijcke onder anderen niet het verlinderen van 's Comp.s smalschip Orangie, dat met sijn volle ladinge niet naer de ordinare losplaats wilde laten varen, comt te kleijcken en d' Inlantse matroosen op een hostile wijse daer af gejaagt heeft, wijders ordonnerende geen canons ter defensie te mogen voeren, en 's geheele wijk rontom onse logie hebben, met de trompen binnen de schildgaaten te trecken, mitsgaders de gedeelte materialen die tot den opbouw der graften, en tot reparatie in 's Comp.s woninge en tuijn quamen te requireren tegen wil af te haalen, en tot den opbouw des castells mijnen waar van een gedeelte was comen in te storten te employeren en andere behandelingen meer, daer tegens wij gesteadigt met dreijgementen en somtijts sachten middelen, mochten handelen en ten besten doenlijcke ons trachten te redderen hebbende sijn Maj.t den voorleden regeertijt hier en verders de vaste houderen veranderen, en den onverstaandigen geestelijcken rechter deser Stede die de vermisten naer 't meeste geleerden niet conform de wetten quam te pronuncieeren, afgeset, en daerom met affrontelijcke bejegeningen

den

Van Souratta onder dato 16e maart Ao 1682

der gemeente verselt met openbaere geschreeuw –
dat haar goet ('tgeene met onrechtmatige procedure
hadde afgedwongen) soude restitueren, schandelijk
tot buyten dese stadt geconduiseert is, en alsoo
soodanige vexatien den coopm. al mede treffen, soo –
comt dese stadt inden handel merckelijk te –
accresseeren, ende particuliere equipagien werden
niet ernst voortgeset, waar van de besendinge,
meest nae mallabaar, mocha, Jidda, bassoura
geschieden, en door sommige na andere quartieren
niet soo sterck mede werden ondernomen, welcke
vaart tot merckel: nadeel van uE Edle Hoo: A:
stadt in India comende te strecken, wij van herte
wenschende daarinne veranderinge te mogen comen
synde wij inden tijt van 12 maanden genoodsaeckt
de volgende passen te verleenen als —

1681: 2e may aanden moorscoopm: Abdul gaffoer,
1 schip de rahimy nae atchin —

— : 24e september aan mamet Sieldy 1 schip
de mendy over mallacca nae de
manillas —

— : 27e october aen abdul nebby 1 schip ormus
marchiant over malacca nae de
manillas —

1682: 20e january heet mamet Satry, 1 schip mendy
naar atchijn om de welcke wij vaste beloften
versoght, maar het is oock voor desen gebleecken
dat by weygeringe deselve ons connen affgedrongen
werden, off anderssints alsoo niet te dicht onder
onse oogen beloofven te comen, waeren sy dit
int geheel te excuseren, en beloven haar —
van

Van Suratta onder dato 16en Maert Ao. 1682

van d'Engelse, Fransen en Portugesen, dewelke nooyt
weygeren sullen dat soo lange sal continueren tot
uEd:e Hoo: A: het beklagen sullen hebben door haere
ontsachlycke wapenen de magten van 's Comp:s
Zeebrieven te doen respecteeren, sullende wy in
verleenen der selve ons soodanigh wachten te
limiteeren als haer Ed:e de Hooge regeeringe tot
Batavia ons by een extract uyt het gesonde
reglement conform uEd:e Hoo: A: ordre hebben
believen te prescriberen, en allesints ontrent
dese subjecte moeten soo het eenichsints geschieden
can te practiseren, als sy daer na maer luysteren
willen en haeren hooghmoet niet te groot is;
die andersints over al genoegh uytsteeckt,
hebbende sy onse residenten tot Agra mede niet
met vrede gelaten, en al weder het hooftgelt
gants onredelijcke comen afvorderen, maar d'onse
daartoe niet connende resolveren haer met
reden voor d'Siabouty verscheyde malen publicq
daer tegen g'opposeert, hebben tot eender tyt
door een propere geschencke de voorspraacke
van den mira atticula becomen, en weder vry
gelaten wierden, tot soo lange men haer
naderhant hadde wachten op te dringen dat se
aende mercanten tegen coninx verbodt
sweerden draencke quamen te vercoopen, waer
over sy byden gouverneur compareerende van
syn Ed:o: smadelick bejegent en gants
verachtelick een geheelen nacht in desselfs
wooninge gegyselt syn, ten dat se nae Comp:s
logie mochten keeren, terwyl sy dan almede
niet duym crijgt (daer het wat om te doen

was

Cop: Van Suratta onder dato 26e Maart Ao 1682

wees hebben moeten beslegten, houden dat aan
die quaetwillige die d'onse by de negotien soo
schelms comen verdacht te maaken, de minste
straffe geoeffent of eenige satisfactie gegeven
werd, gelijck wij mede gehoopt hadden, Ingevolge
te sullen erlangen van soodanige 14: congies-
sioatheers derriabaddijs, de welcke vande 2000: Rs
die tot Lockenouw uit dorp derriabaddij voor de
Comp: waaren verveerdigt en tusschen wegen uit
gecomen nade agra door dieven, besprongen
en naar het vermoorden van van 2: pions die
nevens nog andere tot convoy daer by gevoeght
sijn, geroost werden, maar daar af hebben geene
de minste restitutie connen erlangen, en schoon
de residenten met solicitatien alle practicabile
middelen en debvoiren daartoe gecontribueert
hebben mitsgaders wij tot de verderkrijginge
geen hoop overigh blijven op haer versoecke
ondernemende deselve vide agrase boeckies
ter somma van Rs 2a 430: op rekeninge van geroofde
goederen te laten afschrijven, met recommandatie
egter daar omme by presenterende occagie
ontrent de grooten daar besig te doen, hetwelcke
ons tot leetwesen daer op tot nog niets gevolgt
is, en wij oock niet connen bemercken dat daer
van voor de Comp: yets te verwachten staet,
maar van veelen het contrarij hopen, en
middelerwijle versekeren dat de Comp: nooyt
meerder schaade mach overcomen, en dewijle
wij hier voorens ter materie van den indigo

onmaekelick

Van Suratta onder dato 26en maart Ao. 1682 —
onmachtigh waren uE. Edle Ho: Ag: naar verlyck —
openinge te connen geven; hoedanich het met dien
handel en 't geene voor des jaar te besorgen hadden
soude comen te succederen, soo vinden wy ons met
het becomen schrijven der agrase residenten van
dato 29e decemb. jongstleden, bequaem uE. Edle Ho:
Ag: voor te dragen, dat inde indigo quantiteijten tot
den incoop van dien alreeden veele competiteurs
quamen te openbaren, en onder die de gemachtigde
der Engelse natie die daar allomme dappen inde
waeren was, en sich ontrent bassouwaen inde dorpen
patsjoura, ool, en nederbij &c. onthielden alwaar
300 man grooven indigo tot 34 a 35 Rs. p. man
in voorraet hadde opgekoght, en sigh alsints
soo gretigh toonde dat eijndelijck tot biana selfs
voorbarig de prijs tegens 40 Rs p. man heeft
geopent en daar door aen al d'andere de marckt
gesnet, en met het doen van syn eerste bodt de
lose boulieden soodanigh vergraeuelde dat sy dat
blauw tot een excessive prijs van 50 Rs p. man deden
steijgeren, en waerby sy noch hardnekkigen —
quamen te persisteren, ofwel d'armeniers, en
mogolse coopl: die haare gelegentheijt meden
als te veel met het bieden van 42 Rs p. man getoont
hadden, daar ontrent deden strecke waren voorhende,
sulx onse residenten, nevens d'Engelse en verdere
coopluyden besloten hebben, daar op een wijl stil
te sitten, op hoope de bouwlieden middelerwijle
wat gedwongts sullen worden, en de wijse uyt
uyt al het geducht gevolgelijck een hoge —
marckt sinde te resisteren, mitsgaders dentevet

vande

Van Souratta onder dato 16en Maert ao 1682

vanden Indigo by gebreecke van een gewenschte vangst
1000: man minder als het vorige jaar bevonden is,
soo hebben de residenten haar daar ontrent, en
om 't gewiste te procureren, al eenigsints verlegen
gevonden, egter om de compediteuren niet te
veel over te laaten waeren van voornemen 5000: tt
by dese schaarse inplaats vande geordonneerde
8000: tt: als het gewas overvloedig waere
bevonden dat nu niet en is, naerdien loop den
bazaar voorde Compe in te coopen, wel verstaande
soo slindoons gaet tot 42 à 43 % ja die man en
niet hogen wilde gepackt, wat nu hier van
volgen sal can ons werck niet het volmaecken
der negotie ten kennisse comen middelerwyle
ons best zynde d'apparentien voorde Compe
tot den voordeligen incoop haer soo qualyck
quamen te vertoonen dat wy wel anders wenschten
ende menigte onser tegenstreevers als oock het
schrale gewas te wyten hebben, die het egter
mede niet naer haer sin crygen, en soo wel de
marckt als wy sullen moeten volgen, sullende
de residenten niet naerlaeten haeren vlydt en pligt
daer ontrent naer behooren te betrachten
en ten civielsten pryse doenlycke synde dat blauw
voorde Compe trachten te becomen daartoe wy
onse debvoiren sullen contribueren, gelyck
wy niet hebben gemanqueert in 3: jaaren
verleden audientien met gestadige sollicitatie
waernemende de tyden en gelegentheden haer
daertoe favorabel vertoonden syn Doorl: de
grooten hertogh Mahamet Amyncran aen te manen
das

Van Souratta onder dato 16=e maert a:o 1682

dat zijn excellentie eenmael sich beliefden te
laten disponeeren tot het verleenen vande lange
beloofde quitantie, omme daermede te bevrijdigen
alle soodanige pretentien als den selven uijt den
hoofde van zijn overleden heer vader den grooten
nabab miermamet Saby vermits de beruchte
Cormandelse schult &c:a vande Comp:e te eijschen
gehadt heeft, en in conformiteijt van het getroffe
accort tusschen den genoemden hertogh en de
Comp:e als de daerop gevolgde afreek:g door de
golcondase opperhoofden aende gemachtigde
van zijn Excellentie mia Velmaes naer luijt zijn
gepasseerde hantschrift tot finale vereffeninge
van diens [illegible] jaere 1679: in hedrabath voldaen,
en betaelt was tot het passeeren van 't voorverhaelde
zijn Excellentie met gesochte uijtvluchten sigh
heeft geexcuseert en de residenten tot
amadabath veramelen die saake quame te
procederen met een ijdel hoope vertroostens
gedebouteert tot dat nu eijndelijck, naer soo
veel gedane vergeefse moeyten en dilayen
volgens het jongste schrijven vanden Coopman
S:r adriaen Pijcq die alle sints daerontrent
sijnen ijver getoont, en met vlijt gevigileert
heeft, missgaders het leger vanden selven
hertogh 5. daegen daerom gevolgt hadde, —
verselt vertreckende met de gunstige voorspraeke
van zijn Exc:llie oude moeder Madaep de —
soo hoognoodige, en lange gewenschte quitantie
tot geruste stellinge vande Comp:e soodanigh als

wij

Van Souratta onder dato 16e maert Ao 1682

wij die hebben geacquireert geobtineert is, onder conditie dat aan sijn Excellentie binnen een jaar zoude werden overgelevert, soodanige quitantie als den voorsz. Mallmaes-vereent de gedane golcondase betalinge ten behoeve vande Comp. te voren verleden, en aande Srs. meijer dael en Sexoyen – ten eenden geschreit heeft, en waeraen deselven voorsz. sijn by schriftelijcke acte sigh uijt de name vande Comp. heeft moeten verbinden, en dat te eerder vermits sijn Excellentie by weijgeringe ongenegen was, en gants niet wilde verstaan de generale – quitantie sonder dese voorwaarde, te laten – vervaardigen, mitsgaders de Comp. dan sonder verstreken sijn naer behooren de totale liquidatie te doenen, daer nu in tegendeel met 't verwarnemen van dessen golden Luym, het soo verre is gebraght dat de Comp. voor alle verdere aanspraake en naer maninge bevrijt blijft, sijnde niet sonder speculatie dat by 't afsterven vanden genoemden Hertogh alswanneer – sijne goederen aanden Coningh van dese lants vrijsche staande te vervallen, die Comp. over – dese selve wederom nieuwe moeijelijckheden souden aangedaan, en by 't ontberen vande – geobtineerde quitantie voorde tweede – male gecontsteingeert verdere betalinge te doen, ofte ten besten genomen, sijne majesteijt met een aanmerckelijcke schenckagie gedwongen sijn te bevredigen, dat nu niets noodich sal

Vaelsitz

Van Souratta onder dato 26en Maart Ao 1682

weesen, en oorsaek souden becomen d'Compe. teenemael
daar van gelibereert werde, ten welcken eynde
de heer Gouverneur Jacob Pits tot Cormandel bij
de eerste occasie van meeninge zijnde te schrijven
dat ons d'ontbreekende quantiteit van [illegible] almaes,
door syne ordre uyt Golconda ontboden en naer Ceylon
gesonden werden, omme dan vervolgens bij de heer
extraordinaris raat Pyl aan ons te rembourseren, op
dat wij bij becominge der selve machtigh souden
wesen den hertogh Mamet amijnekan ten gestipuleerde
tyde dat geschrift te overhandigen, en dese saeke
ten eynde te brengen, sullende het niet qualijck
voegen, dat den gem: hertogh hier over uyt de
name vande Compe. bedanckt, en om syne gunst in
andere occasie tot ons te doen continueren, met
een matige geschenckie bedagt werde, twelck
tegenwoordich met minder moeijtens ontsien
soude connen geschieden, vermits sijn excellentie
maer 1½ dagh van hier tot Brodera gecampeert
legt, waarop wij ons nader beraet ten meesten
dienste vande Compe. sullen nemen, ende nademael
wij UEdele Ho: A: in alle onderdanicheyt ons
gedoente, en 't gene daer annex is hebben voorgedragen,
soo achten onsen plight te sijn dat van onse
competiteuren de Fransen, en Engelse voor soo
veel ons bekent is tot speculatie achter aan
voegen, hebbende d'eerste gem: natie naer een
smertelijck verlangen, en tot een verquickinge
van haar zijde togens credit, naer datse te
vooren veel genoodt van het te schacheren
onsiet hadden gemaekt, en de crediteuren in

plaats

plaats van gelt, niet woorden te vreden geweest
haar gestadich affirmerende op de leugens die
sekerlijck te vervaeren hadde, eyndelijk den 26e
october des voorleden jaars uyt pontloijs aan
gevangen in sonalystom de selven reflexion,
en de president, inhebbende soo wij connen kennen
de naarvolgende contanten en goederen te weten

170375: realen van achten —
42109: Rhola ongemunt silver —
220: ps diverse sorteringe lakenen —
25: man barnsteen —
44: dos zijde —
22: dos tackonael —
4606: man loot —
2156: man ijser —

Teen niet t'anders uijt coops bedragende ontrent
450000: Rs gants niet bycomende met haar royael
voorgeven, en niet souffisant om op verre na
haeren debet per somma van 750000: Rs aff te
leggen laten staan de nodige retournen die se
seer gaerne naar vrankrijcke souden willen
remitteren daar uijt te verdongen egten synde
hen over noch woorden wall te vreden, en
soo het schijnt, was de verwachtinge soo hoogh
niet genomen, mits dien de contanten gants
voorsigtigh quamen t'employeren, onder
sommige der lastighste crediteuren daar
mede contenteerende, onder andere die
groote somma pretendeerden met weijnigh
betaelinge der interessen, en belofte van
~~van~~ haar onvermogen, tot patientie aenmanende
waar

Van Souratta onder dato 16en Maart A° 1682

waer van eenige die misschien al wat hebben —
g'importuneert, tot soo lange dat haren directeur
generaale monsieur Baron dat continueerende gelt
liddekens niet connende verdragen volgens 't seggen
der Benjanen, om van die quelgeesten bevrijt te sijn,
sigh naer Soualystrant heeft moeten retireren
niet souden presumptie van dese achtendogtige
heydenen dat hij hem soude willen absenteren, dat
wackers al te cleynen estime voor die royale comp:
meede brengt, en ingevalle haren grooten coningh
den machtige hant aan hare vervallen reputatie
niet wil slaen, ende jaarlijcxe renduen —
liberaliter versmeecken, naerdat het geloof ten
eynde, en haren swacken staat in dese gewesten
in duygen, want op complimenten en vrindelijcke
concepten willen de Benjanen geen meer gelt
op interest geven en Samandingh Vora, die wel
't meeste met haar geengageert en 375m ropia-
hebben moet wensche schijnt al t'huys te mogen
sien, hoewel dessen heydenschen coopman de —
fransche vrinden de meeste assistentie bewijst
ende presum: tot de procure der lijwaten niet
datse onder hem verpant blijven comt te —
fourneeren, t'welcke den jnsaam doet draagen
en den jnkoop met de jnteresten beswaert,
als moetende sij jaarlijcx van haer gedeposeert
capitael 50000: ropia renten geven, waermede
de hooft somma vergroot en interest van interest
gewonnen werdt, dat haer eyndelijk: sooder geen
beter tydingh uyt Vranckrijck comt, sal
doen sincken, egter levense noch op hoope,

en

en schijnen eenige advantagieuse contracten int
hooft te hebben, met groote verwachtinge van
haeren commissaris Boureau: die de saecke van
haere comp. inde grond verstaat en dach oover den
remonstrantie, aande Coninq sal overleveren
ten vallecken zijnde deselven den 19e april met
het schip Dorient over bantam met vanjnick
peper, en geen raamwaerdich retour naer
Europa is vertrocken van die plaets, hebbende
het retour schip van haere maeckelaer Samson
becomen beladen sijnde met,

300: kisten coper —
400: man ronde peper —
100: balen pontvlijn —
2000: man harpuijs —

Het coper is hier gegeven 16½ R/a. die man brocht
uijt persia is het gehuijrde schip d'olijphant
surat mede comen te verschijnen inhebbende
voor haer rekeningh 300: kassen wijn, en de rest
vracht goederen die vooght is hier in haer
smaelschip voor d'Engelandigo in arrest gehouden
vermits de partije tot eijgen consumptie
al te groot scheen, ende mooren sustineerden
dat se den dranke hier wilden vercoopen, gelijck
het de waerheijt was, t welcke volgens
conincx verbodt niet conde geconsenteert
werden, eyndelijck na veel loopens is
d'ontslaginge gevolght, van tonquin is haer
schepje te rugh gecomen, maer vademen
nights heeft den coninck de missiven
niet naerde mode ontfangen en schijnt ooch

sonder

Van Souratta onder dato 26e maart 1762

aan den Stuurman, datse een magere vrijde-
moeten gehadt hebben, souden datmen vermeent
ijts van merite van daar te nugt brengen,
egter gevende voorde voyagie te willen
hervatten, en te sien of op d'een als andere wijse
niet wat te profiteeren valt alsoude hij
maar uijt een vrije handeltien gehadt werden,
by gebrek van retour sal de President werden
overgehouden, om den plantsz.n handel met
die bodem levendig te houden, zijnde vermits
de impotentie vanden directeur Baron. die
aan een paralysie gaat labouneeren van commandeur
het gewassen opgeloost tot pandel drij mondirine
Martin. dat een habil man is, tot sijn adsistentie
over lant hier aangekomen, die desen lant aant
door sijn minsame nature in optime weer
gehouden, en op haar al veel vermagt jegenwoordig
zynde met malcanderen in besoignes om lettlamplion
te despecheeren ende goederen die by pantsijs
aande lant comen tot houdlij in dien bodem
te laaden tot het welk de preparatien al soo
groot sijn geweest, als d'Engelsz: ontrent
haar drij schepen gehadt hebben, zijnde ons
door de heer Baron van daar een briefken
toegekomen met versoeke een pacquet papieren,
aan onse Ed.le heeren superieuren geregen
was te laten overvoeren en te versorgen
dasse behoorlijk geaddresseert werden, zijnde
haar schip binnen 2 á 3. dagen staande de reijse
naar Frankrijk voort te setten, gelijk
wij dan een preadvijs deselve tot bekend-

making

maeckinge vanwegens t'succes van onsen p:o vercoop –
(om dat wij haer tot nogh geen andere secreten
derven in handen geven,) en wat gedaenten zij sullen
nogh vinden aan uE:dle Hoo: Ag:s over dien nogh –
toegesonden hebben, en t'welcke wij vertrouwen –
voorde receptie deses uE:dle Hoo: Ag: sal bekent
sijn, en alsoo wel bij t'voorseijde briefken
het retour van dese natie uE:dle Hoo: Ag: als –
gesegt al hebben bedeelt, soo sullen wij ten
overvloede in desen daar van nader specificatie
doen te weten

1154: corgie cleeden te weten –
572: d:os amadabatse –
582¾ d:o suratse. –
40: corgie amadabatse palempoesen. –
509: d:os broitschase breede baftas. –
582: d:os suratse. –
188: d:os broitschase sarbagessijs. –
265: d:os suratse –
13¼ d:os broitschase smalle baftas. –
122: d:os suratse. –
23: d:os suratse atlas. –
48: d:os gestreepte bettilles. –
510: man cattoene garen. –
466: man suratse. –
126: d:os Zaetlacq. –
54: d:os gommelacq. –
76: d:os Zegellacq. –
25: d:os aloë. –
88: d:os sennes bladeren. –
1200: d:os borborij. –

Sijnde haere schepen naer nagiaponn, om de

[illegible]

Van Souratta onder dato 16:e Maart A:o 1682

peper aldaar in voorraat sijnde, off te sullen geleverdt,
maar om datse die hun niet hebben bekent gemaakt
van daar off geen pertinent bericht aan U Ed: A: gegeven
werden belopende naar gissinge 5400: manen of 195750: lb
opgemaakte calculatie dat die natie naar het depart
van dit retour sullen belast blijven met een op intrest
genegotieert capitaal van 650: G ropia, ten contrarie
sal U Ed:e Ho: A: nu melde te voorens comen toe dat
d'Engelse den 2: Abril door haar principaalen werden
bij gesprongen sijn met de scheepen Sofia, Succes,
en Massingbert aanbrengende tot de procure der
begeerde retouren,

338355: p:s realen
453066¼ tola ongemunt silver
2904: p:s diverse sortementen laakenen
hun Ed:t " a ra 5¼ of ƒ 7:7:–: d'yo
2772: man loot . . . . de man a 3¼ " 4"
70: man barnsteen . . . 't lb a 4 " "
852: d:o roode menie . d'man a 4 " "
4: d:o schiltpatshoorn . . a . . . "

behalven de contanten die met deselve scheepen naar
Coudevaan vervoert, en aldaar tot den inkoop van
peper &c:a g'employeert sijn, mitsgaders 'tgeheele
sonder aan den Tol bekent te maaken hun hebben
weten te crijgen, als oocke de goederen tot
Souali aan lant gelicht dat alwaaren een rijck
ontset en machtich genoech is haarder gretigen
inkoop voort te setten, sijnde die natie noch
even sterck tot het aanslaan van allerhande

en

Van Souratta onder dato 16.e Maart A.o 1682

En voornamentlijck grove lijnwaten waer van hij de procure allerwegen door haer maeckelaers met een overgroot gracke soodanich laten toestaen, dat geen reflectie wert genomen op de dickt, langte, of breedte, maer alles schijnt haer gadinge, als de petitie die al vrij groot sijn, maer connen voldaen werden, boven de kleeden besorgen sij nog diverse droogen, cauris, benjuijn, wierooq, borborij, aloe, Siccatora, —
ampfioen, groote quantiteijt indigo, gommelacke, —
Zegellacq &c.a en geen coopmanschappen laten sij onbesogt, in agra is voor haer reeqs: No: ⊖ Ro.a aen muscus besteet, en hier lobbende voor 15000: Ro.a aen diamanten mitsgaders 6000: Ro.a tot den incoop van peerlen gefourneert, sonder datmen bespeurt in haer petitien eenige vermindering comen te doen, maer die werden jaerlijx vergrooten, en in haren handel blijven continueeren, 'twelck eenelijk uyt den vertier die sij in Europa vinden te —
maecken, moet voort comen, want de coopmanschappen die hier aenbrengen dienen ten principaelen om capitael te vercrijgen, en deswegen sijnse — veel in haer schick, als die voortcorende — connen omsetten, schoon daer uyt geen merckelijk advanceen comen te proflicteeren, en alsmen daer besijden de costelijk vragten van haer gehuijrde scheepen — die de cargasoenen aenbrengen en retourneeren te — rugh neemen, om deselve 16: maenden doende sijn gelt overwegen daer 't welcke pout —
hondelinge voorde son oft 30: gelijcke pondern

Ets

Van Suratta onder dato 16:en Maert a:o 1682

het last weer betaelt, en voor een schip van 400:
lasten 12000: ₤: sterlinc, off 120000: hollandse guls
soo willen wij wel bekennen niet te connen
begrijpen hoedanigh die Comp:e haere rekeningh sluijt [?]
te vinden behalven de particuliere winninge
van haeren coningh aen sommige coopluijden die
buijten deselve tot den indischen handel geadmitteert
werden, en mede haere retourne uijt dese landen
tot nadeel der geïnteresseerdens verbooden, drijvende
d'engelse natie soowel die het niet bestaen,
als die buijten haere comp:e sijn naer bantam,
siam, malabaer, quedda, de vaste cust, masquetta,
persia, bengale en china haeren handel sijnde
uijt dese stadt inden tijt van 12: maenden
20: soo groote als cleijne scheepjes, waervan
de meeste in haere admineren [?], soo als wij
uijt coninx tolboeken hebben laten opnemen,
nade voorseijde quartieren ad negotiam
gevaren, soo dat d'E:e comp:e al schadelijcke
vijanden then haer is hebbende, waerdoende
sij bij deselve Lant aart, door haere grooten
incoop en trafficque in bijsondere achtinge
hebben tusschen haeren president, en den
gouverneur als werdere neegenten [?] deser stede
inde maent Julij eenige geschillen sijn
geresen, ter saecke den Zeevoogt des mogols
sijne laghten [?] hadde laten doen, over eenige
slaven die de mooren op Ubinguila [?] van
Sambagie ragiab geroofde onderdanen mede
gevoert en die den gouverneur tot bombaim
afgenomen

Van Souratta onder dato 26en Maert Ao 1662

afgenomen en in vrijheyt gestelt hadde, en weder —
van vergaderinge quam te rijsen, en alsoo wel
den selven sulx ignorerende met beloofte nade
waere geschapentheyt der saake, nader te —
sullen inquireren, en soodanigh bevindende satisfactie
middelen verschaffen, hebbende met te min de
soldaten vanden voorsz. admirael met toelatinge
vanden stadtsvooght (vermits het presidio den
voorseyde gevangene daer ten tribuyt was gebleven)
voorde Engelse wooninge te samen gerot, en —
verscheyde dreygementen om hostile middelen
int werck te stellen gedaen, weshalven d'Engelse
dit niet connende verdragen haer genootsaeckt
vonden ten tegenweer vaerdigh te houden, en —
met het sluyten der Logie als het planten
van canon, ter defensie te stellen, maer dien
gedreygde aanval is bytijts doort sussen —
comen der regenten bemiddelt nevens verclaringe
byde beloofde satisfactie te comen volstaen,
met die van Bombain ende Portugesen sijn oock
eenige differentien ontstaen over 't point
van jurisdictie tot soo verre dat de laetst —
genoemde den toevoer, aan d'eerste quame
te beletten, waer door in die fortresse, al
eenige verlegentheyt resulteerde, egter
is dat al mede naderhant sonder bloetstortinge
gepasseert, den president der selver natie
Tomaes Rolt sal met de Josua en den —
secunde Mr Chammerlingh op 't schip Success,
nae haer vaderlant retourneren, nae dat
de

Van Souratta onder dato 16:en Maart A:o 1682

de directie vanden Lande 4 jaaren alleen waar-
genomen, en d'andere 20 jaaren gecontinueert heeft,
seggende het opperhooft van bombaim m.r Child by
provisie de stoel occuperen, tot dat de bewindhebbers
van haare Comp.e daer in nader comen te disponeren,
verhaelende hij tegenwoordigh dagelijcx besig, om de
hun voorn: geh.n drij scheepen, die al volladen sijn,
reijs te doen veerdigen, dat binnen 1 a 2 dagen te
geschieden staat, seggende van hier naer Engelant
volgens 't geene aenden heer hebben aengegeven
vervoert hebben het navolgende rijck retour namentlijk

1379: corgie smalle baftas —
1161: d:os saubaffijs —
4427: d:os breede baftas —
1809: d:os groove dotij —
629: corgie nicquanias —
560: d:os connaes of tapseyls —
340: d:os tevrams —
360: d:os pancallen —
118: d:os fijne betilles —
30: d:os palempoeren —
2377: d:os chitsen —
60: d:os neusdoecken aan yder stucke 12 p:s
305: d:os breede halve baftas —
39: d:os gecattoeneerde deckens —
1490: d:os chiant kaens dereiabaddijs —
10: d:os dongrijs —
97¾ d:os calgiers —
4689: p:s diverse coutenijs —
276: p:s aslassen —

100:

Van Suratta onder dato 16en Maart Ao. 26

100: p:s goude en silvere toquen —
2050: mannen catt: garnen van 34½ lb: der Sinasse man —
11891: stola agrase undous buijten de velletjes —
en 3: mannen do. inde velletjes —
192: man vermiljoen —
1553½: do. cauris —
360: dos benjuijn —
237: dos olibanum —
2016: dos borborij —
315: mannen alloë succatora —
66¾ do. amphioen —
2068: dos indigo —
168: do. gomlacq —
116: do. Zegellacq —
54: dos silvere fruitslacq —
partije diamanten —
en peerlen —
Item naer gissinge van coudelbaan wel —
gevoert 5075 00: lb: peper, synde met de
selve schepen die retour vande malabaerse
cust partije peper door die natie aldaer
ingebracht gecomen maer door van commies
bij uEdle hon: an: de quantiteijt niet bedachten
om deselve in haer schepen verbleven, en
met deselve schepen naer Engelant sturen
vervoeren, dog 'tgene door haer opvraght
voor particuliere Sinasse coopluiden is
aengebraght hebben wij laten opnemen, en
bestaet 'tselve int volgende,
1633: lb nagelen

2003: lb

Van Souratta onder dato 16e Maert Ao 1662

1003 : tt: foelij —
2539 : tt: noten, boven dat noch met den particuliere
jonq of inlantse lastbarcq voor rekeq: vanden
Benjaan Sonder ubitte door sijn factoor (die soo
ons onderrecht wert) met meerderen quantiteyt
versien is, en vreesen van die partije eenmede
tot aende marcket comen, eenvaerts gesonden is,

126 3/4 tt: foelije —

1156 1/2 tt: nagelen

491 5/8 tt: noten —

Welcke nu al vanden tot den begin van dit saysoen
is, en staet sekerlijck van noch meerderen gevolgt te
werden gelijck de coopluiden die jaerlijcx sulcke
considerable partijen van 80 à 100 @ tt: vande Compe. —
tegens uytsteeckende prijsen aenslaen tot haer —
verdriet ons comen clagen vermits sij soo doende
de Edle vreesen alleenigh geen meesters comen
blijven, en op een goede marcket houden, en dienvolgens
int aenstaende soo resoluijt daervoor niet sullen
derven bieden, de vaste staet maecken d'E. Comp.
die alleenigh met uytsluytinge van andere een can
aenbrengen, daerse nu weeckens het contrarie
bespeuren, en by continuatie derselven door vreemde
handelaers die D'Ede. vrugten van buyten mede
ter coop comen vraeg doen sy dan moeten gedogen —
alse die selfs niet connen bemagtigen, dat —
vreemde negotianten haere opgesnede prijsen —
connen te breecken, ende marcket bederven —
twelcke nogh meerder sal geschieden, ingevalle
den toevoer gelijcke wij jaerlijcx bevinden, om

die

Van Souratta onder dato 16en Maart Ao 1682

de vrinden die daermede beladen waeren, soo —
merckelijcke toekomt, en waer van de gevolgen
voor den importanten handel vande diversse —
specerijen daer de Comp. soo veel aengelegen is,
in dese deele niet veel goets beloven, misswaere
wy doorgaans in onse brieven, het van onsen pligt
hebben laeten vallen, dat gedachte regen te gaen,
en onse bekwaem als haer Edle Ho: Ag: tot batavia
dien aengaende te suppediteren, oversulcx twijffelen
wij geensints, of haer gem: Edle sullen dit hoe
niet qualijck hebben laten bevallen, en dat te
meer, vermits uEdle Ho: Ag: inden generaelen —
brief ons uijt het overgesonden extract is —
gebleken, als dat point haer mede hebben
believen gelegen te laeten op 'tgeene wij —
voor desen daer over aen uEdle Ho: Ag: in alle —
onderdanigheyt in onse brieven hadde gedemonstreert
dienvolgende hopen wij in 't aenstaende saisoene
de gewenschte handelinge te sien, en een
goet eijnde te erlangen, waermede &a onderen —
stont Edle Ho: Ag: heeren uEdle Ho: Ag: onderdanige
getrouwe, nedrige, en aller gehoorsaemste dienaers,
was geteijckent Jaques de Bucquoy. beneffens
den raet, in margine stont Souratta den
31en January 1682

Translaat quitantie gelijck die
inde persiaanse Tale wegens de vereffende
reeckeninge die tusschen d'E. Comp. en
den hertogh Mierzummela geweest
is

Van Souratta onder dato 16en maert Ao 1662

is, door desselfs soon den hertogh Mhamet
amynchan gouverneur in amadabath in
dato 9e January 1662, aen d'E. Comp. is verleent

Den overleden Grooten nabab, heeft vande Hollantse
Comp. naer luyt van twee obligatien vijf en
tnegentigh duysent negenhondert vier en seventig
pagoden, en achtien fanums moeten hebben, te
weten een obligatie van vijftigh duysent, als
dertigh duysent oude, en twintigh duysent
nieuwe palliacatse pagoden, en andere vijf en
veertigh duysent negenhondert vier en seventig
mede nieuwe palliacatse dos en agtien fanums,
van welcke somma t'volcke vanden overleden
nabab op 't twaelf diverse gepasseerde quitantien,
en een perwanna, vande voorseyde Hollantse
comp. eenige penningen gelicht en ontfangen
hebben, en is resterende van dat capitael in
Hyderabath aen eenen almaes uytgekeert, soo
dat ick tegenwoordigh op d'Hollantse Comp.
volgens de reeckening die sijlieden haer en
den grooten nabab gevorderd is, niets en hebbe
te pretenderen, en by aldien de voorn. twee
obligatien t'eenigen tijt voorder com te voorschijn
comen mogen, soo sullen deselve geen geloof
meriteren. Het amadabatse Hollants opperhooft
Adriaen Rijck heeft aan mij de twaelf
quitantien beneffens een perwanna, met den
grooten nababs sigel met bevestight vooren van
boven geseyt is, overhandight, maer dat 't res-
terende der penningen by almaes in Hyderabath
ontfangen sijn, daer van sijn mij nogh geen behoorlijcke
bewijsen

Van Souratta onder dato 16e Maert Ao 1682
bewijsen versloont vandsalven schriftelycke
is gecontracteert, binnen den daer quitantie
van gelmo almaels aan mij te behandigen, als
wanneer 't handschrift door vooren opperhooft
vertoont, vandesom gegeven sal werden, den
dertighsten dagh vande maant sulcedsr int
jaar duijsent twee en tnegentigh en boven
aan d'eene zijde staat het zegel vanden hertog
mhamet amynclan met letteren int gedruckt

't voorstaande door ons ter
groffe gecommitt. sochier en
ter gecollationeert ende bevonde
't accorderen int Casteel Bat.a
den 2. aug.o 1682

Mr. Roos

Schoren

Michiel Baelde

Registere van soodanige
papieren als er op heeden ter ordre
vanden E.E. heer directeur en
opperregeerder deser directie
Jacques de Bucquoij met het
schip de Betuwe in handen vanden
coopman Sr. adriaen Pijck van
Souratta naer Batavia aan d'Ed.le
heer Gouverneur Generael
Cornelis Speelman en d'E.E.
heeren Raden van Nederlants
India, versonden werden namentlijk,

ontfangen tot Bat.a den 12e aug.o 1682 per 't schip de Betuwe des namiddachs,

No 1 Originele missive onder huijdigen dato door den E. heer
directeur Jacques de Bucquoij en den raad van hier
naer Batavia aen haer Ed.le de hooge Regering
van India geaddresseert

2: Copia missive, de dato 16e maert passado, door
den gemelt heer directeur, en raat, van, en naar
als boven geschreven,

3: Copia resolutie door den E.E. heer directeur
Jacqs

Van Souratta dato 10e Maij Ao 1682

Jacques de Burquoy, en den raadt onder dato 15e april passo in Souratta geannoteerdt,

4: Copia dito van dato xmo maij door gemelte heer directr en raad als boven geresolveert —

5: Notitie der aldaer aangecomene schepen mitsgaders des selfs aangebrachte goederen &ca sedert den 13e maij ult tot dato deses,

6: Contra specificatie der aangebrachte coopmanschappen met diverse schepen sedert den 13e may ult tot huijdegen datum —

7: Lange en contra factura vande zigescheepte goederen &ca int schip de Estrivan,

8: Copia factura vande versondene coopmansz: per schip tonverwen —

9: Cognoissement van schip de Estrivan —

10: Oncost reeckeningen van 'tvertrecken voor dien bodem

11: Eenige monsters van Laakenen —

12: een catalogus vanden oppenerkiningen deser directie

13: Originele missive met de daartoe hoorende documenten van dato 6e maart jongstleden, door den E: heer directeur Reijnier Casembroot, en raat van persia over Souratta, naer batavia aande hooge regering van India geschreven,

14: Den vierkant verseegelt kasie gemerckt STA &C met soodanige negotie, soldij oncost en scheepsbariale — boeken &ca als den selven inleggende register komt aan te wijsen —

15: een do gemerckt &C dack hune 24 rolledids vbit en geel guelt en selvde geblomt B papieren —

16: Een dito dalbijnne soodanige gansouse negotie en

ulderne

Van Souratta dato 10e may A° 1682

andere boeken, als ons pr. 't schip Sumatra vandaan
zijn toegesonden —

N° 17: Een originele Missive vanden Soldijboeckhouder deser
directie aan d'E. Emanuel Bonnezee benessens
4 monsterrollen, vande schepen Couverden, Macassar,
Sumatra, en de Batavier —

Int N.s Comptoir Souratta den 1e may 1682 en
was geteekent J. vanden Berge Secrts,

Batavia
Aanden Ed.le Heer Cornelis Speelman
Gouverneur Generael, ende E.E. Heeren
Raden van India —

Wel Ed.le Erntfeste Groot
Achtbare manhafte wel wyse
voorsienige en seer Genereuse Heeren

Onse wel Gebiedende Heeren

Met de van hier affgaande ryke beladene bodem Couverden
hebben wij den 16e des loopende maant in alle onderdanigst
over Mallabaer en Ceylon affgesonden onse voorige missive
van dien selven datum, waermede wij u Ed.le groot Achtb.
plichtelyk den stant der saaken hier vaarts over, en
watter in negotie is comen te gebeuren, int breede hebben
voor oogen gestelt, verhoopende u Ed.le gr: A: voor den
ontfangh desen, daar aff lecture genomen, en dat het schip
selfs ter gedestineerder plaatse d'inhebbende Contanten
en goederen, aangebracht en spoedich by u Ed.le gr: A:
gearriveert wesen sal, dat den almogenden soodanig
believe te dirigeren, op dat wij daar aff de tydinge daar aff
in toecomende mousson, ons mogen verheugen,

[illegible]

Van Souratta dato 10.e May A.o 1682

achter om dat wij versekert konnen wesen, dat onse
voorsz. brief uwe Ed.le gr.e a.e wel in handen comen, soo senden
alsnu 't affschrift van dien, en dat meede uijt gewoonte,
dan dat wij aende overleveringe eenige twijffel stellen,
en deweyle naer het depart van gem.e convoyeren
den 1.e april jongstleden (Godt sij daer voor loff) uijt
Japan over Malacca, Ceylon, en Mallabaer, alhier op-
Honinc nieuwe is verschenen 't geloofde schip de Batavia,
soo hebben d'opgeloofden ons oock behandigt uwe Ed.le gr.e a.e
hoogh g'eerde schrijvens vanden 15.e gbre des gepas-
seerden jaers vervolt synde behalven de bylagen,
noch met de Malaque, Ceylonse, en Mallabaarse, als
persise advysen, die wij conforme de respective
registers accorderende bevonden hebben, uijt alle welcke
papieren ons d'intentie van gem.e vrienden, doch
insonderheijt uwe Ed.le gr.e a.e veel geachte bevelen en
consideratien gebleecken syn, soo wij niet alleenich daer
door, in diverse saaken van uwe Ed.le groot achtb. sentiment
onderrecht bennen, maer by dese gelegentheijt niet
sullen manqueren, 'tgeene nodich komen te vereyschen
naer onsen schuldigen plicht, daer op te rescriberen, en
dan wijders het voorgevallene naer 't affgaan van onsen
jongsten in alle oodtmoet verhalen, en tot een begin
seggen, dat uwe Ed.le gr.e a.e uijt ons voorige schrijvens
al sal gebleecken wesen de weijnige progressen die wij
met al ons solliciteren ten hove, tot vernietinge der
bewuste 1½ p.Cento verhooginge op den ordinairen tholl
geobtineert, en hoedanich onsen geldbaer-heeden
solliciteur Kostum Serraep, waermede die penningen
in syn handen waeren gestelt, daer hy mede als
alles om versocht heeft, ons om den thuijn soude geleijt,

en

Van Souratta dato 10e Meij Ao 1682

en meergemelden toeleg op het gelt, als tot obtentie der
perwanna (die met het vertrecken vanden Coninck-
uijt Brampoere naer de bovenquartieren nu al vrij
veerder te soecken is.) sijne tractaten ingespant souden
hebben; mitsdien soo sijn oock alle voorwendingen,
en beloften, die 't selve by sijne brieven wegens
de verkryginge der gerequireerde bevel schriften
heeft gedaen, en waermede ons trachte te blinthocken,
'teenemael comen te verdwijnen; desweegen is onse
verwachtinge geen in dese gn: a: om dat den Nabab
Cangarchan, daer van geen gewach in sijne brieff
maeckte, al hebben wij rechten voorgestelt daer
ontrent gants heden en blyven noch afwachten
d'antwoorde die den voorsz. Rostum Secretaris op ons
schryvens wegens de restitutie vande 7000 genomene
ropias, al over lange hadde beloofd te geven,
schynende d'Engelsche vrinden oft wel haeren nieuwen
provisioneelen president Mr. Cheyl, vermits die
natie vaste het meeste daer by geinteresseert sijn,
en trachten besadelde stoff favorlijc, dewijl soo veele als
onsen Comt. te beloopen, dese saken met meerder
kracht als sijne voorsaet te willen pousseeren
alsoo 't welle van sijne afgesondene ons hebben voor,
gedragen de gelegentheyt van tanten gebieden daer
heen quam te strecken om onse sollicitatie door
yder deser drie natien afsonderlijck by den hant te
nemen, alswanneer soo hij dus sinceerde den yder
naer het belangen dat daer inne hebben tot
verkryginge vande gehoopte vermindinge des
verhoogden tolls met meerder yver souden
vigileeren, maer by ons het contrarie aengewesen
sijnde, en dat wanneer yder in sijn particulier aen

't Hoff

Van Souratta dato 10en Maij a° 1682

't Hof de versoeken liet praatbringen het een groot
opsicht veroorsaaken, en dat de hovelingen onse sterke
pogingen ziende, des te gretiger tot het doen van
nieuwe oncosten sullen trachten te bringen, en soo
lange onder goede toeseggingen dilaijeren tot datse
een volle versadinge omtrent haeren hebsuchtigen
aart verkregen hebbende, evenwel met de begeerde
perwaana geen haastigen voortgancke souden maaken
behalven dat het ons toescheen, wanneer de versoeken
uijt den name der drie natien te gelijck wierden
voortgebragt dat het van sterker operatie soude
wesen, en van veele vergeefse oncosten bevrijden
en datmen geen reflectie moste nemen op 'tgeene
tot noch op die wijse was uijtgevoert, want wij
gelyk blykt door onsen schelmschen gemachtigde
daarinne te lydick bedroogen waaren, maar veel eerder
behoorde te amplecteren de aanbiedinge vanden bequaem
nobsinsiewaras, door desselfs soon aen ons gedaan,
dewelcke van een groot vermogen en by lange
continuatie ten hoove de grooten aldaar door het
doen van excessive schenkagien, in syn eygen saaken
soo verre ter devotie gebragt hadde, dat syne saeken
selden wierden te rugh gestelt en deswegen
ons oocke absolujt liet presenteren, de solicitatien
op sijn eygen costen byden hant te nemen, en dat
niet eerder sijne gastos soude worden gerestitueert
voor, en alleen de perwaana ons versekerde
dat hij de geltspillinge niet vruchteloos hadde
gedaan, en alhoewel dit geen verwerpelyke
voorslagen waaren, soo hebben d'Engelse daartoe

niet

Van Souratta dato 10e Maij a° 1664

niet willen inclineren maer voorde tweedemael
inde Logie verschijnende rondelijck verclaart by haer
eerste voorstel te blijven persisteren, en datse van
meeninge waren de saake op haer eygen costen ten hove
te laten voortgaen, en waartoe sy van ons permissie
requireerden en categoris antwoort versochte, off wij
daer inne wilden consenteren, opdat soo sy selvden
wij lieden van verwittigt synde, haer niet souden beschuldigen
van het voor desen aangegaene contract verbroken
te hebben, waerop haer is toegepast dat een yder
het vermogen hadde syne middelen te employeren
daer, en soo hij te raade wierde, en ingevalle het
bij haer raetsaem geoordeelt wierde, en 't Interest
dat sij daerbij saegen soo veel importeerde om
particulierelijck de vereyschte beweesschriften voor
haer reveq: te versoecken, dat door ons daerinne
geen veranderinge konde toegebracht werden, maer
ten aensien der voorige beloften dewijle de
missionaris francen te gelijk met ons geëngageert
waren, voor off wel diende geweeten, off die
vrienden insgelijcx daerinne toestemminge gedaen
hadden, off dat wij ons andersints niet bevoegt
kenden souden haer kennisse, het versoecken in te
willigen, Edoch den francen heeft directelijck mede
nevens ons oordeelende, dat de versoecken vande
drie natien gelijckelijk voortcomende wel mede
goets, als wel 't voornemen der Engelse beloofde
heeft hem heelemaal met ons geconfirmeert
en verclaringe gedaen, souden ons niet
te willen onderwinden, niet vertrouwende

aan

Van Souratta dato 10e May Ao 1682

aen onse syde het perfect mede niets buyten sijn vatten
int werck gestelt sal werden en dat wy het sichten
der Engelse alhier voor den tyt souden stuijten, om welke
apprehentien die wy heden tyt mochten komen te
ervaren, ons dan wenden te reguleren middelerwyle
vernemen niet dat die natie yets daer omtrent komt
te ondernemen, maer den yver die sy te vooren getoont,
onder hope van een goet succes schynt by haer al
vry gedeclineert en verflauwt te wesen, connende
het ons niet verschillen op wat wyse de pirwanna
wort verkregen, want soo d'Engels daertoe den
weg baant, sullen wy te gemackelycker dat padt
mede konnen betreden, maer wy dencken niet dat
sy die saake soo hart sullen bedrijven, als eenelyk
het werck gestelt wesende omme ons (soo wy
presumeeren) daer doorgaende te maken, en particuliere
sollicitatien op onsen name en kosten aen te vangen,
want sy naer gewoonte, ons de moeyte en geltspilling
laten doen, en yets obtinerende weten sy dat van de
Coninck mede tot haer voordeele te vercrygen, gel:
sijne Mayt. d'eene Europese natie, soo wel als
d'andere gaet te previligeren, en 'tgeen d'eene vergunt,
aan d'andere niet ontstaen sal, synde meerder als
eens gebleecken wanneer naer wille voor hen, en
moeyten ons oogmerck te bereycken, d'Engels niet
die eygentlycke vryheden sonder veele geltspillinge
begunstigt syn, en daerom sullen wy haer gaerne
dachjinne de voortocht geven, en d'eere van eerst
verwerven der becomende pirwanna laten wech
dragen, niet nalatende middelerwyle der voorn.
favorabele occasien 'tonsen voordeele te employeren,

en

Van Suratta dato 10:e May A:o 1682

is den tijt het werden aanbevolen laten, wesende
de saake van het verkochte, en voor dees aan —
geastichen gevreesde loot, op de voorwaarden
bij onse jongste missive geexpecteert, uijt
's Conincx boeken gevoijeert, en waert het bevel
schrift, houdende aan desen Stadtvooght, dat ons
des wegen geen verdere moeijlijckheden soude
hebben aan te doen, dagelijcx te gemoet gesien,
schijnende voor eerst de differentien, en pretensien
op ende jegens den Khan, uijt de St. Joris verwekt
en die den selven ons Gouverneur ons aanden
Tol heeft laten corten, niet gemoveert te
sullen werden, en wel licht nimmermeer geneegen
sijn te gratificeren gelijck dat den makelaar —
Kissendas die de negotie van verre heeft
gesondeert, dies aangaande verschillinge comt
te doen, en ons geexposeert heeft, wesende
aan gemelten Kissendas, p:r onse jongste missive
in alle onderdanicheijt in UEd:e gr: A: sal bekent
hebben, 't kasken met olietjens al overgelevert,
en dat wij in UEd:e groot A: gedachte bevelen
ter contrarie quamen te obtineren, anders souden
dat komen ingebonden, en de coop te niet gedaan
hebben, sullende sijn 'daar laande over dien geld
Coopman. die de Comp:e hier te lande niet geboren
is, om te sluijten in UEd:e gr: A: ordre voor aff versoeken
ende intwederwinnen van UEd:e gr: A: eerlijck
seggen dat alhier uijt de nagelen, door de Inlanders
mede den olije getrocken; maar op wat wijse die
uijt den Caneel en foelije gehaelt werdt bleijft
haar tot noch verborgen, echter vint men se te
coop, en kan den ijder sijn gerieff bekomen, en
is

Van Souratta dato 10e May Ao. 1682

en is de waarde onder de mooren genoechsaem bekent
wyders hebben met het naelesen van u Edele gr. A:
voorn. gaeckte missive ondervonden dat u Edele gr. A: by
resumptie der bevorens overgesondene petitie, hadden
believen deselve te ampliëeren, en ten dien eynde daer
enboven, van ons voors. aanstaende saisoen komen te
requireeren,

40: packen cannekyns voorde vast kust omme tot den goutt handel te dienen —
2: packen witte dos
30: packen breede Suratse Chits maekende met de vorige te samen 80 packen —
30: kisten Zeep —

Maer vande 42 packen cannekyns naer Cochin gesonden, om aldaer op haer tyt verveerdicht, ende kisten Zeep staen u Edele gr. A: met desen bodem toegebracht te werden; maer de 30 packen breede Suratse Chitsen stellen met de 50 voor afgesondene packen tegelyk in d'aanstaende regensteyt te besorgen en acht geven dat deselve in deuchtsame stoffe, en ten civielsten pryse hier in Suratta komen te bemachtigen, op dat deselve geen de vorige u Edele gr. A: niet aande hant bleven, hebbe het te wenschen waere, dasse wel meerder vaer hun hadden afgevoerpen, als ons het extract uyt het batavias venditie boeck (voor welke harts overseindinge wy onsen hertelyk dancke seggen) comt te vertoonen, echter is dat noch al beter mede genomen, dan die stil leggende inde packhuysen over te houden, waer met stil sitten geen u Edele gr. A: ten rechten seggen, nadts te winnen valt, ende negotie geen verlange werden kan, missdien verkoopen wy dat de eerstvolgende smalle Chitsen ten gelopende pryse, wel mede aan

de

3

Van Souratta dato 10e May Ao 1682

de man geraeken sullen voor dat uEdle Groot Aen
het nieuwe retour Tukanden crijgen, sijnde by ons
voorige schrijven gemotiveert, dat ingevalle deselve
naer d'ordinaire lengte en breete als de smalle
chitsen sijn, moeten werden gemaakt dat se alsdan
wel 15 à 20 per Cto duurder vallen souden, en
daar om hebben wy de 93 packen die met couleuren
versonden sijn, soodanich de gewoone voldoeninge
quam te geschieden, aanbestedinge gedaan, en welcx
verduuringe by uEdle Gro: Ach: mede geconsenteert
werdende, ons deswegen de 60 laetst gevoorderde
packen, naer iets gelast hun te voldoen, en om dat niets
onbesocht mochte blyven, geaustoriseert boven
de voorsz: + 60: p:s tot een monster noch wel 6 p:s van
7/8 + item 6 packen van een elle breet, aan te
besteeden op dat ondervonden mochte werden,
off op deselve meer voordeel, als op d'ordinarie
chitsen te behalen sijn sal, en waer off dan ook
de merckelijcke ophoudinge staat off niet te
forceren, ons leet sijnde dat de Baxe Rankenias niet
tegenstaande dien soodanich als de chineesen begeeren
en aangenaam van couleuren bevonden waren, niet
met meerder vuur hun orders te debiteeren sijn, en dat
inde selve geen grooten vertier vernomen wierde,
maar dat den loop des handels te wyten sijnde, sullen
van den hemel een gesegenden tyt voor de Comp:e
aff bidden, en ondertusschen ten regarde van ons
aan bevertrouwde talent, omtrent de procure van
's Comp:s Coopmansch:, alle proffitabele debvoiren en
naauwe sorge tot werck stellen, op dat deselve
met een aangenaame vuur te mogen verhandelt
werden, en waer toe het aan onsen yver niet

sal

Van Souratta dato 10e May Ao 1682.

sal geraecken, maer alles contribueren omme ons ontrent uEdele groot Achtbaere inden dienst vande E. Comp. behaegelijk te maaken, mits dien sullen niet manqueeren, d'affgesz: alxlandigo naer de gebruijckelijcke methode, en eijgentlijcke wijse, soo als uEdele gr: A: dat believen te prescriberen, wederin, en aff te laten schrijven en d'interest, die door te veel onlastinge te voorn staat, en als een schijn voordeel bijde boecken blijft continueeren naer uEdele gr: A: veel gegeven bevel, op sleijten den selve, ten faveur 't Comptoir generaal te brengen, en liquideeren mits dat daer van 't welckers soo veel sal afgehouden werden, als bij giffinge de onbetaelde interessen sullen importeren komende den directeur dese disapprobatie wegens 't afschrijven den alxlandigo niet vreemt te vooren, en het soo danich al voorspelt hebt, dat dach door de vraeren van sommige die het altijt beter willen weten als die voor haer geweest sijn, ten toon soude gestelt worden, vermits dit uit begin van sijn Ds. Comp. te geschiet is, vindende gem. sijn D. oude vordere ministers haer ten hooghsten verplicht, omme uEdele gr: A: eer-grondich te bedancken, voorde resolutie toestemminge en gedragen licentie, tot het bouwen vande soo hooghnoodige nieuwe Logie, in plaetse den tegenwoordige oude, en affsichtelijke, bouwvallige wooninge, en waermede al een beginsel van accort soude aengegaen weesen, Ingevalle Miersa Mosem den soone van Cagie Siasbeek, sich eenigen tijt ten hove onthouden hebbende, en nu op komende weder sijnde, hem aen gecomen was, tot welckers Comp. te wij genootsaeckt sullen sijn, te sorgen, vermits d'Inclinatie van uEdele gr: A: mede daertoe strecken, omme met den

selve

Van Souratta dato 10en Maij A:o 16[..]

selven ingevolge van ons voor desen gedane voorstel
daar over in gesprake te komen, alswanneer wij
ons sullen reguleren naar de conditien die u Ed.le
gr.e A.e soo gunstelijk hebben believen, tot onse
opmerckinge, en narigt, voor te schrijven, —
allenthalven dackjune des comp.e meest te voordeel
betrachtende, en nademael u Ed.le gr.e A.e die
Intreckinge van Sivajis oorloghen, en het niet bouwen
van een nieuwe huys, hebben believen te approberen
soo sullen wij daerbij continueren, end' aldaar bewoonde
huys waerecteren trachten te vercoopen, ofte aan —
Mirza Moesem om hem tot het bouwen te —
animeeren, overlaten en daarmede accommoderen
niet 'tvaststellende off sullen een raisonable advance
afftrecken, en met voordeel gequalificeert werdende
waertoe wij een goet oordeel sullen gebruijcken,
gelijck wij mede gedaan hebben ten reguarde het
employ der schrijvers dat u Ed.le gr.e A.e by haer vorige
en nu jongste ontfangene missive doorgaans soo
efficative comen te recommanderen, en sal u Ed.le gr.e
A.e uyt onsen menigmaels geciteerden jongsten al
gebleken sijn, dat het Felix Maraffan al vrij laat
en niet eerder als den 20e Februarij aande Cust
bekregen, en den 1e Maart daar aen sijne depesche
nae Persia gegeven hebben en dienvolgende te laet
inden tijt, om tot het overvoeren der maelcangasoenen
alhier te rugh te comen, en swaer ontsteltenis wij onse
becommeringe hadden, bysonderlijck als den noortwaerder
met het persis cargas.n beladen waerende, wij dies
boden mede dat hem stinde te stieren, soodanich
in Ed.le

Van Suratta dato 10=e Maij A=o 1662

UEd=le Gr: Ag: Intentie ten eersten in substantie quam
mede te bevlugen, alwaermeede wij gedestineert
waeren van eenigen bodem, in sekeren staat, tot UEd:
afvaren onder reserveeren maeken souden, en daerom
ons genecessiteert vonden d'heer directeur Casembroot
by missive per Marassan afgesonden, seer ernstich
te versoecken dat syn E: 't schip Sumatra 'tgeene
voor Marassens Comp:s te gunnen van syne ladinge
ontlost, en het gereetste sal syn om herwaerts
te comen, ylens believde af te senden, soodanich
syn E: op het becomende schrijvens vande heer
Commandeur Huijsman bevorens mede comporteerende,
dat gem=te Marassen, soo meer de nieuwe tyt boven
ordinair 'tsoecke bragte, deselve niet verder soude
konnen reenvoijeren, ons het gevordeerde Sumatra
ongeduyst ten eersten heeft laeten toecomen, en alhier
den 20=e Maert en sulx 20 dagen naer Marassens
vertrecke, verschijnende, buyten verlegentheyt
gestelt, en ons overvloedige schipsruymte toe-
gebracht heeft, connende dien bodem beladen met
partye Armeniense, en Mogolse, als andere goederen
opvracht tot Gamron daerinne geschept, en voor
de vrachte aldaer in 's Comp=s cassa was gestelt
f 1253:19: bovendien is voor rekeninge vande
Comp=e tot suyveringe der Gamronse pakhuysen,
daermede ontfangen een restantie van [illegible] galiga,
aldaer invendibel gelegen, en ons tegens f 116:5:
aangereekent waert, waervoor wy de Persische
directie hebben geexcuseert, versoeckende met het
ontladen van dien bodem al ten eersten voortgevaren,

om

Van Souratta dato 10e May Ao 1652

om dat wy deselve voor Batavia gepreporteert hadden en vernomen wy de langs daer in ook souden geschickt hebben, als geen ander gissinge stellende, off den noortwaerder soude met de persise goederen belast wesen, maer de Retiwae middelerwyle alleen verschynende, en by u Edele gr: a: gistere aengeladen synde, hoedanich wy met het Imploy deser selve aen te leggen hadden, en daerenboven ondervonden hebbende, dat de persise goederen om dat onsen cock Dysel met 2800. kisten vergroot, en de Retiwae daermede al meedelyks beladen was, conform u E. gr: a: presentie niet inde bodem wesen ende hr. kuysman voorgenomen hadde, persia 't synne met 't Jachie Elisabeth off een ander der kenijsende bodem gies die alsdan aende Lant mochte hebben, derect te besenden, soo hebben daer omtrent u Edele gr: a: geacht te bevelen waer by ons geantcoriseert vinden, de goederen insonderheyt den peper, en Caerdamom soo die in geen groote quantiteyt bestonden, als wy dat quamelijck te oordeelen, alleen te vercoopen, niet connen volbrengen, gelyk wy dan oock in Conformiteyt van onse resolutie vanden 2e passado ter saake, om de twee aende Lant synde, boden ten meesten nutte vande Comp.e te employeren, niet hebben connen goetvinden de Retiwae van syne ladinge ontlost synde, naer u Edele gr: a: gissinge naer Ceylon &a. te senden, maer liever goet gevonden vermits de Comp.e noch den smaeckeles vragesstelleren soude Impassant mede in te nemen, het schip Sumatra weder naer persia aan d'heer Reijnier Casembroot te

Van Souratta dato 10e May Ao 1682

te verbeijden, ende Japans vaarders tot den vertreck
der goederen hier te behouden, ten consideratie die
bodem wel 14 dagen quam te benodigen tot sijne
ontlossinge, als wanneer die in voorraet weesende
vracht goederen door d'Engelss. en Francen al
besprooken souden zijn, en voorde Compe niets overblijven,
door nu Sumatra in tegendeel ontlost, en daartoe
het gereetste weesende, aanstonts een begin gemaakt,
kon werden, en vroegh genoeg in persia comen,
omme door de heer Directeur Casembroot over
Ceylon nach Cormandel off Bengale in Employ te
geraken, en alsoo wel wy om gelijck tijt te bequamen,
soo veele spoet, en met ontlossen vande Betuwe, en
weder herwaerts laden van Sumatra als doenlijcke
geweest sijn; soo hebben die bodem niet eerder als
den 22e der gepasseerde maant beladen gekregen,
met een nombre van 1503 packen, en waarmede
ten meerderen deele volgeworden was, weesende
dat schip andersints met goederen die nach Bassoura
koonden wel wat eerder vol te maaken, ten
aansien die overvloediger als de persise sou
vloeyden, en aande welcke het aan geen volle
scheeps ladingen soude gebreecken, ingevalle die
bijde landt gerad, en vermogens waeren geweest
derwaarts besendinge te doen, daar nu d'Engelss.,
Francen, als Mooren onder haare vlaggen vaarende,
mede door gegaan sijn, en haer geen kleyn voordeel
by brengen sullen, want d'Inlantsche Coopls. voor
den Portugees, die namen divulgt. met een
armade van 14. soo groote als cleyne Zeijlen

nach

B Van Souratta dato 10e May a° 16..

naer conge staet afte sacken al wij geinsinueerd bevinden, en voornoemde, als overlasten belaedt synde, sijn bevreest sonder onder die vlaggen der Europeën te begeven, en daar van haar verseckert te sien, In Zee te verschijnen, en waereenne beyde der voorn: natien, insonderheijt d'Engels. sien gants willick laten vinden, en alsdan de helft vande te verdiene vracht gelden, sonder dat eenige overtoeken behoeven te dragen, die sijluyen konnen overheschuden, conden te bedingen, en soodanige andere voordeelige contracten soo met het huuren van scheepen als andersints aengaen, als sij tot haer interest noodich achten, en waeromme sij voornamentlijk als dese Inlanders voor eenige male rencontres ter Zee bekommert sijn, haar persoonagie vreemden vele vrachten te spoelen, gelijk bij onse Jongste missive ter materie aengehaalt is, ende sal met eenen constereren, dat wij gesorgt hebben indient uEdele gr. a. mogte inclineren omme buijten de noodige cargasoenscheepen, ons met een a 2. kloecke Jachten te adsisteren het toecomende saijsoen aen geen vrachten soude gebreecken gelijk dat nu aen 't schip Sumatra duijdelijk blijkt, die wij tusschen beyden aengenomen hebbende, en expresselijk naer de gedenen toevende, met die bodem al een passabile somma van f 14322 „ 2 „ 7. hebben verdient, dat indien oocken tijt noch al goets weder genomen is, sullende met voorn. Sumatra inde beurbaders, en verdeelen weijders naer persia voor de comp. aen vrachten wesen geadvanceert f 2356 „ 1 „ 7. en overssulx goede dienst en toegebracht hebben, en daarom 't welgestelt geensints, off dit schip sal naer uEdele gr. a.

believen

Van Souratta dato 10=en Maij a=o 1662

behaelden niet overaloo geemploijeert sijn, waerende
die bodem den 23=e passo van 's Comincx rhede
nae persia gestevent, terwijle de goederen op
vracht ontrenden aengenomen, sijn aen ons door de
coopluijden dusdanige versoecken voort gebracht
ten eijnde wij 's Compes bodem mede nae Bassoura
wilden aenleggen, maer die plaetsen wat af=
gelegen sijnde, soude dat niet als ten ondienste
vande Compe. konnen geschieden, en van het noodige
emploij van desen bodem frustreeren, vermits
den gants mousson ginder ommeblijven soude, waer
door d'oncosten der betaelde vrachten verre souden
surmonteeren, nitsdien hebben wij haer versoeck
gedeclineert, en geamplecteert de presentatie,
die ons diverse armeense coopls. deden, vande
Bassourasse coopmans. in 's Compes bodem te scheepen,
en waer van sij alleen de vraghten in cassa betaelen
souden, onder conditie, datse in persia verscheijnende,
aldaer met goetvinden vande heer directeur
Casembroot in 't vb. van Middelburg souden overgescheept,
en soo te gelijck met 's Compes goederen, die dat
schip nae Bassoura volgens jaerlijcxe gewoonte
sijnde te vervoeren overgebracht te werden;
en ingevalle 't gemte schip voor de Compe te van
Sumatra, de voijagie derwaerts mogte ondernomen
hebben, soo souden wij gehouden wesen, de gemte.
Cassa betaelende 't geene tusschen Souratta en
persia reets gewonnen was, soo veel die van
gamron tot Bassoura comen te importeren, aen haer
hier weder rembourseeren, alsvanneer sij luijden
tot het transport der selve, de moorse, en

andere

B van Souratta dato 10e Maij ao 1686

andere Scheepen die tot gamron om vrachten voort te halen in gereedtheyt lagen, van weyninge vaarten te gebruijcken, en vervolgens de behulpsaame hant vanden Directeur aldaar souden versoecken, en alsoo wij dit contract, en dese beginselen soodanich hadden aangegaan, op hoope de Compe daar door een gevoelige vragtpenn. te doen maken (vermits de bassourase vragten vrat meer zoodt aanden dijck brengen, en wij Impetranten als de perssise sijn) soo hebben wij bevonden dat dit voorgeven, uijt inbeeldinge dieser nadeelicheyt tenteegen dat de Coopmansz misschien niet soo spoedich tot gamron souden vallen, om deselve in middelburgh te connen overscheepen, maar dat schip al nae bassoura soude vertrocken sijn, is vervijdert, doch wel prinscipaelst ter Insigne de francen, en Engelst. die gordelen vaal der 1/3 rivieleden vrilden, en oock hebben aangenomen, omme directelijck dat heen te brengen, uijt pure Jalousije datse andersints in onse landen staende te comen, gelijck wij daar van eenlesz een partie van 242 packen onder de voorige begreepen, bedragende 691 no vooor bassoura, volgens de voorverhaalde conditien hebben bemachticht ende Er Casembroot versocht tot de vrijdere bestellinge sijne adjude te willen contribueren, sijnde middelerwijle door verscheyde benzaant: Impetranten ons voor d'Engelsche prefererende hare scheepen aangeboden, omme die in buthe onder favorabile voorwaarden aan te nemen, ofte wel andersints een partie tot

ets

Van Souratta dato 10e May Ao 1682

het obtineren van onse vlaggen voorde selve —
sollicitérende, en hoewel daermede onses oordeels,
nogh al een tamelyk fruyten voor de Compe. te winnen
waer, behalven dat wy d'Engelse die de meer te
scheepen bemagtigen, en met haer vlaggen versiende,
dat voordeel outsetten souden, soo hebben wy des niet
tegenstaende hier aff geen ondernemingen willen
doen, voor en aleer wy deswegen aende uEdele gro. ae.
de saeck gedaen, en haer goet vinden hier over —
afgevraegt hadden, gelijk wy dan in alle onderdanigh
uEdele gro. ae. positive ordres in 't haer staende —
sonder vanigtinge by desen komen sollicitteren,
want wy staat maken, de moorsen want het
naer de goede saysoen ten hoogsten geintimideert
wesen sal, en wederom opnieuws van onse inlanders
omme haer scheepen aan te nemen, off die met
vlaggen onder onse beschermingen te stellen, niet
ongemoeyt blyven sullen, en by obtentie van uEdele
gro. ae. seer g'estimeerde bevelen ons alsdan
rondemt. verklaren kommen, en overmits wy ten
meerendeele de principaelste materien van uEdele
gro. ae. missive vermeynen in alle schuldige —
onderdanigst beantwt. te hebben, soo sullen uEdele
gro. ae. alsnu mede voor oogen stellen, het aange—
brachte van 't schip de bestiering hier staende ins
volgende, als

van Batavia

6000: lb. Sandelhout —
2743: lb. radix China —
210: lb. galiga —
eenige provisie, en Equipagie
goederen . . . f 2132 : 5 : 12

van

B. Van Souratta dato 10e May Ao 1682

Transporteren . . f 2132"5"2

van Mallacca —

65500 lb Japans staefcoper
2000 lb Satsumasse campher
86486 lb tin netto gewicht
100: doosjens fijn gekorven toebacq

monterende " 224737"7"4

12500 lb ronde peper . . . . " 2025"15"—

te samen f 228895"7"5

En 't welcke wij ten faveure der respective voorsz. Comptoiren, soodanig het geweest ten goede gebragt, en in onse negotie boecken ingeschreven hebben, verhopende in desen uEd:le Gr: Ag: de bevindinge van dit cargasoen, soodanich het aenboort gevoegen, en vervolgens uijt gelevert sal werden, daer wij ons debvoir toedoen, voor oogen te brengen, hebbende ondertusschen niet nagelaten, onse gedachten besich te houden, op dat wijse wij dit aangebragte considerabel cargasoen ten meesten profijtigste van onse heeren principalen, en groot genoegen van uEd:le Gr: Ag:, van meerder souden laten renderen, en waer omtrent in opmerckinge quam, dat al verscheijde minimalien door particuliere Equipagien, hier aengecomen waersende, den merckelijke afslag in het coper, en den tin bespeuert werdende, en 't welcke niet te betrekken, maer veeder te verlangeren stonde, vermits dagelijcx diverse Siamse, atchinese, en andere handelaers met haere scheepen te gemoet waeren siende, die almede considerabile partijen, aende markt te

souden

Van Souratta dato 10e Maij A° 1662

souden brengen, en daer om het opbrengen in plaatse
van voordeel, maer nadeel toebrengen, dogne het
ons godt om die en noch meer andere hinderpalen,
die wy hier naer sullen verclaren onse aende hant
sijnde goederen conform den cours der basaer, bij
publijcken vercoop aende meest biedende soodrae
doenlijck te transporteren, gelijck wy dan in
conformiteyne van onse resolutien in copia tot
UEdele gr: a: speculatie nu overgaande, naer
'taanhooren van diverse coopluijden bodt, en
confrontatie der opgegevene en geopenbaerde
prijsen, den 15e der gepasseerde maant geresolvt.
hebben, Kissendas als den hooghsten bodtbieder, de
goederen die met de retour aengebragt als
de respective ver[illegible] coopmansch., die onder
ons vallen (?) tot d'onderstaende prijsen,
en conditien, als coopen te laten volgen, als [illegible]

- (margin: 3/m dael, ff 1½, p. c° 10 rabat) coopen tot . . a„ 16 p° ditto van 34½ tt. 1887: p. c° 10 adv.
- ……………… compter. sleckwoont 30. p° 36¼ „ 1036 „ —
- (margin: 1 [illegible], [illegible] of, p. c° 10, contant) Tin . . . . . a„ 10½ p° d. 34½ tt „ 41 21/64 : —
- peper . . . . . a„ 5½ p° d. 36¼ tt „ 31 5/64 „ —
- campher . . . . . a„ 40. p° d. d° – „ 206 17/32 „ —
- (margin: [illegible] contant) spiauter . . . . a„ 10¼ — „ d. 34½ tt „ 38 49/64 „ —
- sandelhout . . . . „ 6¾ . . d° — „ – 11 3/8 „ —
- radix china . . . . „ 5 : . . . „ 36¼ – „ 28 7/8 . —
- vermilioen . . . . „ 58 „ . . . . 34½ – „ 23 15/16 . —

In alles uijtbrengende een capitaal van p° 34000 —
off [illegible] 47600: –: Ingaande deselve vercoop den 20e
passo, sullende vande rabatalinge oversoodanigen
interest voldoen, als vande voorbetallinge genoten
werde, onder conditie dat de minnevallen soodanich
als se sijn, sal moeten aennemen, souden daer op

de

Van Souratta dato 10.e May a.o 1682

der minste refactie te prætenderen, en alsoo voorts
de prysen der mineraelen met onsen voorigen
vercoop comen te differeren, en minder zyn, soo
nochtans believen ued.le gn: a: bij onse geciteerde
resolutie te beespeuren hoe voordelick d'ander-
coopen in comparatie van kiffendas voor s'comp.e
coopmansz.n hebben dienen bieden, en voornaemel.
den schielyken aanbreng inden tyt van 10 a 12 dagen
van 10500:- m. coopr 9675 m. tin boven noch
1000 m. spiaulter, en voorders quantiteyt met
noch een aantal van 3150 m. coopr, en 2000 d.o tin
bij aanlandinge van des coninck van bantams, als
andere schepen geaugmenteert wesende, waertout
een dalinge Indie mijn stoffen gecauseert
onder coopluyden door aiseelen heeft behalven
noch 2000 m. coopr onder kiffendas, en 6000 m.
onder sammarsing vbaka vande Jongste vercoop
noch onvergolden, item 3700 m. tin onder banckr
beyden berustende, doordie ooke al vry hooger
aangesien hebben, en desen dach by adderens
'tgeene der Comp.e nu vercocht heeft salmen
salmen bevinden, dattet voor een gants jaar, om
te ontrieven, genoech is, want van Siam alleen
boven d'ordinarij Tax een getal van 1100. tinten
aangecomen wesende, sal voor eerst geen
merckwaerdige rysinge In die specie connen
vereyschen, mits dien dacht ons ongeraden, een
gedeelte daar van te vercoopen, onder ver
eenige maanden Inde partheijsten op hoope

van

Van Souratta dato 10e Maij Ao 1682

van beterschap te houden, dat behalven d'Interesten
die het soude verslapen, noch veele toevallen
hinder ondervonden sijn, Insgelijx hebben de 10000
ponden rompen, die dit saisoen uijt Cochim van
Mallabaer hier sijn aangebragt, een geweldige
afslach Indien D'Edle waren toegebracht, en de
prijs courant soodanich om datse aande Cramers
tegens 33. a 35 rsp de man. by kleene partijtjes
geveilt werden, verlaagt, daerenboven sijn de
rompen vrij kleenderen, en mager als die van 't voorleeden
saisoen bevonden, gelijk de Cooplieden, insonderheijt
den Maakelaer bra, in volle vergaderinge daer
over sijne clagten gedaen, en bij onse resolutie
genoteert is, waer bij dan noch coomt, dat de
regentijt hier op handen schiet, alswanneer de
rompen, het verminderen meer als in andere tijden
des jaers, seer onderhavig sijn, daerenboven sal
de negotie over 1 à 1½ maant een eynde nemen,
alswanneer de Cooplieden stilsitten, en haere
goederen de parterruijsen Moeten bewaren, en 't geene
haer ook heeft geinterrumpeert de notten tot
hoogen prijsen aan te slaen, alhoewel deselve
op het eerste besien, niet onaengenaem scheenen,
en nu het op den koopen soude gaen, geheele
andere getuijgenisse door de bemaelde Contrarie
haer voorige seggen gegeven hebben, sullende
d'andere goederen geen onaengenaeme prijsen
en die passeren connen, behalven, en souden deselve
meerder pro Cto afwerpen, Indien het spiauter
tot een hooge prijs van 40⅛ gls. 't p.l, en dien

prijs

perct. tegens f 19½ . buyten ordinair door die
van Mallabaar ons niet aangerekent, waer niet dit
verkoopt wy UEdele gr: a: naer haere wysselyt
considererende den loop der tyden, en des handels
ongestadicheyt hier over een gunstige approbatie
te erlangen, want indien wy hadden connen
resolveeren, de remyse te verwachten, soo soude
de Compe. die vermisteringe mede niet connen
ontgaen, en daermede 6. maanden moeten wachten,
eer dat se aende man souden vallen, als wanneer
der Engelsen schepen stonden te comen, en d'
overcomende noten in haeren afmerckt lindickes
raeken, sulx vermeenen 't interest van der Compe.
betragt te wesen, om de volle van d'Eerw.
coopmant. d'andere mede door gesette, en in dese
becommerde handeltyden, van meer ten handen
te hebben, en vaak door onse cassa versterckt
synde, wel sal mogen vallen, dat wy met
desen bodem tot UEdele gr: a: 200. ⊖ pa. afr teekent
want wy alsdan op 't sluyten van onse negotie
boeken niet geen merckelijck interest. percent: als
ao passo betaelt sullen blyven, en gelyk
meermaelen is gesegt dat credit vande
Compa. hier te lande, alwaer de gedeposeerde
gelden van 't een int ander jaar gecontinueert,
int minste niet comt af te nemen noch dach
door een affkeer inde sulcke veroorsaeken,
die dat de Compe. met een grage genegentheyt
comen aen te bieden, nevens versoecke dat
soo lange onder ons te behouden, als geschieden
kan

Van Souratta dato 10en May A° 1682

kan, sijnde die nadien eenig gelijke uEdele w: w: Gr: A: inde
Jongste missive hebben believen te ordonneren, soodra
verkocht als doenlijk was; vallende die voordeel
volgens 't geaccordeerde al vrij wat beeter bevonden, en
diensvolgende den prijs daar voor bedongen passabel;
gelijk dan mede de 6. stucx laakenen, den 16en gbeur
verleden per 't jacht Leyn van Ceylon tot Suijveringe
van vaene packhuijsen hier aangebracht, vermits
de Couleuren niet aangenaam, ende seere vande
mot al eenichsints beschadicht waren, niet dien
tot Schenkagie ordinarij sigh aanden Maeckelaar
Kistendas overhandicht, omme ten meesten
prijse doenlijk aande man te helpen, dese dan ooke
uijteijnd tegens R° a r 3/4 de Yaris, off f 6.-.12. d'elle
verkocht hebt, 't welcke noch 21. Rs. C^to adv^e
bij brengt, en ons sonder schade vandie onvendibele
coopmans. ontlast hebben, want bij langer verblyff
sinde deselve inde packhuijsen noch dagelijx
te verergeren; verhalende door gemelte maakelaar
van ons versocht 2000. ps. laakenen van diverse
groene, en roode Couleuren, en soodanich bereijt
als d'Engelss. naar haare gewoonte ordinair doen,
en hier aanbrengen, maar dat jemme hebben wij
hem geen toeseggingen willen geven, noch te
beloften gedaan, ten aansien meer malen is
ondervonden, dat het met de laakenen die de
Compe. overbraght tot den handel quam te verkeeren,
en datse sijnde, en dienvolgens hoogen ingebocht
want, als d'Engelse niet veele verschilt, dekk
de vijftie deselve inden tijt van 10. Jaren niet

sijn

Van Souratta dato 10:e May A:o 1682

sijn gepetitioneert vande heeren Majores gaderne Indie manufacturen vande een meerderen vertier-ondingestelenen van ons vaderlant daer door eenich faveur te bewijsen en te beneficeeren, sagen weder wij daerop speculeerende, niet ondienstich geacht uwe Ed:le gr:e ag:e 'tselve mede ingedachten te brengen, en onse consideratien aen t' oordeel van uwe Ed:le gr:e ag:e hooge wijsheijt, te suppediteren, off misschien uwe Ed:le gr:e ag:e mochten noodich achten, 'tsij onse competiteuren dien handel niet alleenich over te geven, en haer daerinne voor te beijgelen, off wel de selverbeger van onse sijde verstieck te-soeken, tot den preuve voorder aan te vangen, sijnde d'Engels. compt daermede niet qualijk gevaren, maer met een p:ro advance de kacke geprofiteert, en alsoo wel dit niet altijt vast sal gaen, dat daer uijt sulcke aensienelijke winsten staen voor te comen, soo soude de Comp:e versekert wesen, bij een slechten marckt, een passabile advance van 50 p:r c:to te genieten, derwijle tiffendas bijnaest rentmeten, sich verbonden heeft op ons voorschr. 1500 p:s alsoo vande vereijschte couleuren, en jegens soodanigen prijs als in onsen eijsch aengetekent staat in Europa comende bemachtigt worden, taemlijck op die voorschreven aen te nemen, gelijck wij dan 'tselve voor een goede saecke aensiende, vervolgens ... de meerdere gaedeken, die wij gevoorsien sijn tot voortsettinge dier negotie, als ten dienste der Directie

B Van Souratta dato 10en may Ao 1682

directie te requireren, naer dat wy daer over —
aendachtigh in rade hebben gedelibereert en
resumptie genomen in alle ootmoedight. van uEdele
Gr: Ae: te voorderen, soodanich als die vervolgens
werden gespecificeert te vaeren,

70: a 80000 lb garioffel nagelen, synde van die Edele
vrucht onder sammelinge waren, vande
jongste venditie nogh 15000 lb. berustende,
welk van hem naergissinge vande 1/3 voor
de Compe onder cargasoen geschreven —
sal affgeladen werden, sulx als het van
uEdele Gr: Ae: believen mogte syn meerder
quantiteyt als het g'eyschte ons te
senden, de waerde dier specerijen —
gelden, verminderen, en ten aensien
den continuerende oorlogs beroerten —
inde bovenlanden afslagh by brengen sal,
doch dit ryck eenmael de gezegende
vrede smaeckende, soude dat ons verstouten,
de partie tot 100000 lb te vergrooten,

60 a 70000 lb noten muscaten, maer geen rompen, —
vermits thuyslands voor de regeringe, niet
naemwaerdicks vande jongst becomende
sal connen vercoopen, en tot de Compe
den cargasoenen niet een groote ner taut —
bedect synde, sal de prijs indien wy —
die ooke petitioneren seer laegh werden,
mitsdien hebben dienstigh geoordeelt
in plaets van rompen, noten te vorderen,
op d'eene om des anders waerde te gelyk
in waerde niet verminderende, ooke —

verlies

versterkt soude werden, gelijck dat de
coopers versocht hebben —

60 " Sockelaes forlij met versoeck dat de lanna
gelijcke u Edle gro: ag: oock van lutintie
sijn te doen, aan d'ooren der Sockelaes mach
bekent staan —

8000 " kirken cooper de helft souden wij met
u Edle gro: ag: believen voor aff per
de cargasoen schepen, en t'ander per de
noort varende verwachten —

300000 ℔ Tin malacx off perak, dat hier
het meeste gestimeert en wel 1 p:c
per man boven 'tsiams off ligoors [illegible]
kan werden, gelijck wy dat by onse
missive in dato 16e maert, in alle onder-
danichheijt u Edle gro: ag: geremonstreert
hebben —

300000 ℔ speauter ingevalle u Edle gro: ag: des-
machtich sijn te beschicken, want den
venten aenwassent dagelycx in die-
mijn stoffe, en om dat den koper by de
voorige tijden niet veel des lienden,—
maacken wy reeckx datse 'taant soorte
Jaysen tot 11: p:c vande hant sal willen,

15000 ℔ quicksilver —

10000 ℔ vermilioen —

5000 ℔ Iapans Campher

40000 ℔ alluijn cabessa, wist en hebben soo u Edle
gro: ag: deselve uijt China mogen ontfangen
off partije in voorraet hebben soo 4½ p:c
per man der behoevens wiens hier comen
tot te brengen —

10000 ℔

B Van Souratta dato 10/15 Maij A° 1682

10000: lb lange peper gaeff en goet synde kan daer voor als dan 4½ R° a° deman bedongen werden —

15000: lb Sumatrase ronde peper —

...... schilt pats boonen en } soo veel als he bekoomt syn
...... olijplans tanden. .. }

4000: lb Cubebe synde den prijs courant alhier per bassarij 3½ R° a° deman —

1000: lb cardimillie die met de goede advantie aen verkocht werden —

4000: lb radix Cina schoon en goet —

20000: lb benjuin bariga, en peer maer geen cabessa, ten aensien die veele tmeeste vertiert, en oock byde koopers tusschen de soorten geen groot different gemaeckt, en in Ed. koopt daer op niet sonderling gereflecteert wert /

10000: lb Sandelhout groote en dicke boomen —

15000: lb gomlacka op stockjes verdiende alleen verkocht tegens 7½ R° a° deman van 35 lb

200000: lb Loot synde de bazaer prijs 3½ R° a° de 34½ lb en hebben d'Engelsen hier aengebracht — tegens 3¼ R° a° deman omgeslet.

700: lb tacke corael, maer moet groot en schoon syn, soodanick d'Engelse hier aenbrengen, en met goede advantie verkocht hebben, werdende kleyne, en gebroockene, niet veel g'estimt.

1000: lb barnsteen van 6„ 7„ 8„ en 10„ in een pont, daer d'Engelse in jongst een hoeveelheijt van he opgeladt hebben,

50000: lb Indigo Indien 3½ R° a° de 34½ lb de geene quinteede van hen toe bedongen —

1500„ p° laeckenen van soodanige koleure roode, en groene

Van Souratta dato 10e May Ao 1682

groene Coulienis, mitsgaders fijne, als d'over-
gaende staaltjes ter Ede Gn: A: dus beduydende
sullen uytwijsen, houdende de stucken maer
24: a 25. Ell en sijn maer half soo langh als
d'onse te vaeren gelijk d'Engelse lakenen
ordinair sijn als wanneer sij [illegible] te begeeren
en d'Hollanders best te stade komen, mogende
niet hooger in prijs, vallen als tegens 3:3.
de 1/4 Ell vermits d'Engelse die soodanich
off 5. a 5 1/4 [illegible] dat is op een jaar
dach te houden connen bemachtigen, en dan
maeckelaar [illegible] als hier voren blijckt
alsdan met 50 pr. cento advance die manifacturen
de Compe. afhandelen sal;

10000 lb Chineese Thee, die tegenwoordich
tegens 100 pro a: de man te verkoopen is —

Tot Schenckagie voor den —
Gouverneur en andere regenten
desen Stadt —

3. ps. extra groote } laakenen
3. ps. schar . . . . . }

20 a 25: kromme en rechte vergulde houwerklingen
vande beste slach

30 a 40: messen —

15 a 20: soo groote als kleene kokers met messen
schaertjens [illegible] als ander gereedsch.

20: Musbeillen geassorteert

20: boeckspiegeltjens soo groote als kleene met —
openslaende deurtjens —

20: Japansche verlackte schilden —

50: doosjens gekoffert fijne Japanse [illegible]

25: dos [illegible] koockers —

5. plack Japanse schutsels, maer dienen wel vast [illegible]

te

Van Souratta dato 10en May a° 1682

te zijn, als d'ordinaire, en mogelijk als anno 1671 gesonden is —

Tot renovatie van ouden voorigen eysch die bij disconformiteijte van uw Ed. Gr. a: expres belet directelijk uyt het vaderlant aende Keurders maquis geëxpedieert hebben, en vraagt om dessen Stadts voogts dankbaelijke is versoekende —

Eenige cleene levendige Laatjes vande Corte carte tot Ververdich te liden —

6: kleene Lootjes Neurenburger maecksel die door trecken van een Lijntjes blaffen

allerlij raritelijken van diverse dieren, soo van steen als anders, item poppetjens van menschen figuiren —

Een glase servies soodanich uyt het vaderlant voor den Beengaalse groothr is gesonden, vbaer onder eenige bouttellies, en flessen sonder zijn —

Een loggen gepeerkelde noottr —

partije goude visschen, om die vaerde een Gouvr al vaerdich hart is Gusir kennende, vermits de gesondene tiffscren vaerge gestorven zijn, stillende daarmede sijn Excellentie ongemeen genoegen toegebraect vaeerdich, mitsgaders bij genoossaeckt sijn uwe Ed. Gr. a: daermede op nieuws moeijelijk te vallen —

6. paer kleene pistoolen, off poffertjes. —

Voor de Schryf Comtoiren der Gansche directie —

25„ riemen kleen formaet }
10„ d° kleen mediaen } Hollants papier
6„ d° groot mediaen }

10. boec

Van Souratta dato 10e May ao 1682

10: boecken Imperiael } hollants papier
4: dos cladt . . . }
12: boecken batavias cladt papier —
12: pennemessen —
3: olyie steentjes —
12: coopere potloot pennen —
8: bossjens Zeegel gaeren
3000: pe robant schachten —
6: groote schaeren om papier te snijden

Voor 's Compns vaertuijgen, Ende werff

4: ysere trossen van 30 à 33 }
4: veill trossen van 21 }
5: dos . . . van 18 }
5: dos . . . van 15 } gaeren
3: loot lijnen van . . . 6 }
4: geteerde dos }
30: bos huijsingen —
30: bos marlingh —
20: strengen Zeylgaeren
3: vaten teer —
2: balen groff pessenningh doucke off 2: à 3: halff sleeten Zeylen die van andere schepen sijn afgeleijt —
1: baal hollants doecke —
1: mart hollants van 19. palmen dicke, en lanke 7 1/2 vadem voor 't sgalschip orangie, en soo ... is 17 à 16: palmen dicke —
1: douzijn Zeylnaalden —
1/2 douzijn lycknaalden

2. van Gusie

Van Souratta dato 10e may ao 1682

2: vaetsjens Lasijseb, en dubbelde als enkelde lijnquadelen

Ten Behouve der Militie

6: vaetjens fijn hollants cruijt
5: kisxen hollantsche lont
4: vaetjens met back Stanxeb tot metale Stuckjes van 1 pont
2: snelt weyxles
12: halve pijcken
4 à 5: Langslooten tot soolyens
3 à 400: snaplaenen } vadcklantsche steenen.
150: xutsooten }
3 à 4: Zantlooxens van ½ uijr voorde schiltwachts
1: vaetie musquet en snaplaen cogels
½ douzijn goede trommelvellen, sijnde die gesonden met conwaerten weder gevonden

Voor de Smitswinckel

1: hantschroeff
3: roet smits coolen
1: voorhamer
1: Lant hamer
1: oochijser
6: plattestaven swaeltsijser
6: staven vierkant ijser
2: staven hollants staal
2: dubbelde plaetenijser
2: plaaten geel cooper

Provisien

Dit Leggen rinse } wijnen
½ do. franse }
2: leggers selcq }

2: leggers

Van Souratta dato 10e May A° 16

2: Leggers hollantsche azijn —
4: vaten mom —
2: vaten hollantsche bieren —
2: vaten goede hollantsche boter —
3: halve aum olijven olije —
2: leggers arrack papij —
½: legger anijs arack —
4: kisten poeijer suijcker —
2: dubbelde balijs Soija
2: dos pruijmen . . .
2: dos corinthen . . .
2: dos mebos . . .
} omme daermede de Engelantsche grooten te defroijeeren

Medicamenten volgens d'annexgaende cattalogus voor den opperchirurgijn deser directie —

Voorleeden jaere hebben wij in alle ootmoedigheijt u Edle w.w. gr: a: gesuppliceert voor het onbruijckbare, en ontstelde geweesen, dat met convenieren vramen te nieuw hondertste vaerdich hebben, en sijck oorlogs gereetschap sulx plaats te mogen erlangen, 'twelck tot noch door u Edle w.w. gr: a: goetheijt niet is geschiet — mitsdien hebben, daerom benoodicht sijnde, moeten resolveren, bij desen u Edle groot achtbre 'tselve te rememoriceeren, op hoope in toekomende jaer van 't effect te genieten, en nevens 'tgeene als nu komen te eijschen, met de cangasoir schepen te gemoet sien, dat almogende Gode datse op haer tijt hier gelückigh mogen aenlanden, ende coopmanszen een advantagieuse marcket come aen te treffen, sijnde bij ons met opmerckinge gelesen, 'tgeene u Edle gr: achtb: ook

Van Souratta dato 10e maij Ao 1682

over, en oorsaaken van de voors: g'Dijsche kratimarten
in haer veele g'eert schrijvens hebben believen ter neder
te stellen, en vaderlke redenen, wij moeten bekennen, tr
aensien der vaartuijgen die in Europa, en bedaerde luijden
te lande voorde Compe worden getimmert, heelemael
applicabel sijn, en dienvolgens souden wij daer van connen
te desisteeren, en niet verder deselve vermoeyelijkeen,
ten waere uEdle gro: a: believen te considereeren hoe
weer de timmeragies altijdt vallen, en dat het
duijrsaem hout de vaartuijgen suffisant maeckt om
18 a 19 Jaeren sonder de minste lekkagie te
bespeuren, te connen dienst waren, en daerenboven
van soodanigen sterckte, worden bevonden, datse 30 à 40
Jaeren bequaem sijn, om met deselve de verlijsche
diensten te connen volbrengen sonder datmen heeft
ondervonden vrammerse met een vliegent springh
jegens de bancken aengestooten, en met de branding
daer over heen geseth voorderde (gelijk al meermalen
met het binnen comen der rivieren die voor met bancken
beset is geschiet) de minste hinder lijden, en dat
alles comt te verduijren, dienvolgens believen uEdle
gro: a: haer niet qualijk te laten bevallen, dat wij
daer van gebruijk gedaen hebben, te meer de scheepen
en vaartuijgen hier met diergelijke masten versien
sijnde niet lichtelijk andere comen te benoodigen
maer soo lange in wesen sijn daermede varen connen
en mitsdien willen mede hoopen, ons ten goede sullen
nemen, dat wij om 't hetgeeft dat d'Europische masten
in dit climaet subject sijn, nadere versche die deselve
het quade saijsoen bij brengen, vermijden de vrinden

sijnen

Van Souratta dato 10e Maij Ao 1682

stijven als ordinair dienbladen, en om naer behooren
Zeijl te voeren, niet daerop sich niet verlaten kan
maer door somtijds verachteringe uit loffen en staen
veroorsaeckt, uEdele gr: a: in alle nedrigheijt vaer
op nieuws voor te draegen, dat de marten die vaij-
comen te benoodigen in Criaten hout, om voor verlaet
medienen mogen voedaen vaerden, soo uEdele gr: a: deselve
aenmaeckt igen konnen, anderesints sullen wij ons met
d'andere wel behelpen moeten, hebbende het smal
schip maccassar nu al 12 jaeren nadien anderen sonder
eenich letsel met deen Criate mast gevaeren
nadertse voorts den 2 8e der verleden maent met
sant tot ballast geladen sijnde, en daermede naer
de Cotiwar vallende Zeijlen order vervolgt, ende
vaert lant voor lant bekomende, en noch soo
verre tot Cont ager schip geadvanceert sijnde,
in het draeijen alsoo den smalschipper Cornelis
Duaret hadde laeten bij toeken om te ancheren
en dan vervolgens van meeninge aen boort te comen
van twee swaere aenrollende Zeen op de stierboort
sijde soodanich vont nadien anderen is bespronckelen
dat niet alleen daer door soo vol waters geraeckte
dat de spijgaten 'tselve niet conden verswelgen,
en op de gangborden staen bleef, maer naer beneden
tut nijen lopende het Gulvende sant selve
verswaerende, en bij malcanderen drongh, dat het
op een Zijde geraeckte, sulx vaert die bevoimen, en
practicabile middelen uit vaerts ger het vrienden
niet hebben connen beletten, dat het geen vaertuijgh
niet

Van Souratta dato 10e May ao 1682

mett het gestadich overcomen van noch meerder water
te gronde gingh, en dat soo haestich datter naauwer-
noot de matroosen haer uit schuijtie hebben connen
salveren, en den smalschipper mett het breecken van sijn
been onmachtich wesende sijn selven te helpen, door
gemelte matroosen noch mede uijt het water geraeckt
en geborgen is, als vrouwelen op hals en kroop (Christus
het hart verleyde, en het water hier ten vierde —
al boven maeten ontstelt was, noch binnen de rivier
brengen, en daer nae voor 's Comps werff aengelant
wesende, dit directeur van daer veerderwaerts rapport
werden, twelcke sijn E. gants onaengenaem voorcomende,
aenstonts 2 inlantse vaertuijgen ordonneerden, omme
te ondersoecken, off door de vloet het gesinckende —
smalschip niet tot aende wal gedreven, en veels op,
off tegens de droogtens geraeckt sijnde, noch eenige
hoope van behoudenisse souden geven, en 'tselve door
sacke hulpe vlot geraeckende, inde rivier te brengen
was, gelijck d'ander schipper Cleuwbout hem mede
naer boort begaff, ten eijnde dit selven te beter —
soude ondervinden indien het smalschip op sijn ongeluckige
plaetse met de toppen der stengen die boven 't water
uijtsteeken te vinden sijnde, als dan het schip de getijde
daernevens brengen, en overleggen souden, off met —
'teen off 't ander middel 'tselve niet uijt den grond —
conde geraecken, maer het harde weder noch continu-
eerende, vernamen des anderen daegs met sijn comste,
dat het niet mogelijck was buijten de rivier en veele
minder aen boort te genaecken (gelijck dan ons —
smalschip omtrent 4 dagen daer door aende korte

van

Van Souratta dato 10e May a° 168[3]

van ammora, heeft moeten verblijven, en van sijn
inhebbende partyen, niet soo spoedich als wel hadde
geweest is connen ontlost werden.) waerdoor het
oocke niet noodsaken het cor helyke schip in dit
holle water soo nae by 't wrack te brengen, om
't wrack in maniere vooren verhaelt bij der hant
te nemen, vermits het seer licht conde gebeuren
met het stampen van 't schip, 't selve heen off
daer op stootende, van anderen soodanich geraeckt
werdende, dat daer door een gevaerlijcke leckagie
stonde te veroorsaecken, behalven dat het alwaer
te vast inde modder, en niet wel daer uyt te
werden soude raecken, mitsgaders wy dan genootsaeckt
sijn, tot 's Comps schade 't gem. smalschip (dat noch
wel 5 à 6 jaeren duurt soude hebben connen
doen.) aen 't geweld der golven over te geven
wesende het noch al een geluck, onder dit
ongeval, dat het met geen coopen, offte andere
coopmansz. beladen is geweest, overmits het
verlies alsdan te gevoeligen soude wesen,
en dewijle door dit ongehoopte toeval, ons
in toecomende ten hoogsten sullen verlegen
vinden, als synde ocangie alleenich bequaem
en 't smalschip de voor 't leenmael d'Instructie
en bruins vingaen, overmits tot verdere importan-
dienst ondeliegende, soo hebben wy daer op
specialemente by resolutie vanden 1e deser Su-
lexia nu overgaende, noodich geoordeelt, en
vante gestelt in d'aenstaende negotie tyt, in
plaets van 't verongeluckte macassar, en

d'aff

Van Souratta dato 10e: May ao 1682

d'affgevaerde loop van lecht, en groot vaartuygh
als occasie op het overtollyckste te laeten
timmeren, op dat wy jegens d'aencomste der schepen
bequaam mogten wesen den dienst der E. Compe
in het ontlossen en wederladen der schepen ijverig
te laten voortgaen, en waer over wy seer gaerne,
volgens onse gehoudenisse uEdle groot achtbare
ordres voor aff souden versocht, en afgewacht
hebben, ten waere wy ons gedrongen hadden —
gevonden, daermede eerder een begin te maken,
want uEdle gr. a. bevelen in getin aenstaende,
al tot onse geheurtheyt overcomende, soude het
onmogelijke weesen, dat vaartuygh jegens de
comste der noortwinden (alswanneer het
lossen, en affschepen schielijcker moet voortgaen)
In gereetheyt te hebben, mitsdien verhopen
uit aenstaende uEdle gr. a. approbatie, hier
over te erlangen, sullende het smalschip die
troop naer het depart van desen boden, als
wanneer de vaartuygen ordinair opgelegt
naeuwkeurigh gevisiteert, en als dan by ons
connen geoordeelt werden, off het wel
noodich is, daer aen eenige verdere oncosten
te spillen, en ingevalle van neen, souden wy
van gevoelen sijn, met uEdle gr. a. believen,
voor 't geen gelden can te verkoopen, en waer
van wy over Cormandel het nodige bescheyt
gedeckten te laten toecomen, en uEdle gr. a.
permissie versoeken, want wy met 2. smalschepen
het werck op de rheede genoegsaem beschicken
sullen, en waer by de Compe d'oncosten, met het

timmeren

Van Souratta dato 10e May a° 1682

timmeren van een tweede smalschip, en het
onderhouden van dien sal uijt vinnen, en wy met
het maken van een vaartuygh voor haar sullen,
tot het toetaekelen vandien, als anderssints souden
het navolgende vereijschen 'tgeene wy
eerbiedich versoeken, boven het reeds g'eijschte
door u Ed: gr: a: bevol ons per deese occagie
mach toecomen, te weten

1: mast van 79 voeten lanckte 19 palmen dicke
soo het hollants hout is, maer van kiate
soude 17 palmen genoech sijn —

3: anckers, als. —
1: d° van 450 a 460 lb
1: d° van 470 a 480 lb
1: d° van 250 a 260 lb

Een dreggh van 90 a 100 lb
1½ baal swaer hollants doeck, tot een zeijl en focke
30: bossen hollants seijlgaren —
3: groote lichte blocq tot dincken —
40: st: enckelde d° tot braspen gijtouwen
boelinex, als tot de gorden en barckstagen,
soo wat gesorteert onder malcanderen. —
6: st: dubbelde d° tot de gorden, en barckstagen
4: ijsere rollen van 30 garens tot gorden en
groote gitouwen, en bagijne braspen —
3: d° van 33 en 36 garens tot loopers van taekels,
talijreeps, en topseylschooten —
4: d° wit rollen van 18 garens tot topseijls,
en valloopers, vande swaerder als anders —
6: d° van 15 garens tot topseijl braspen, gitouwen,
en cleijne gitouwen van het seijl
1: stuck wandt van 5 a 6 duijm —
Een schilder, een beeltsnijder, en een goede seijlmaecker,

omme

Van Souratta dato 10en May Ao 1682

omme hier soo lange te verblijven dat het vaartuijgh
geheelemael in orde is, alsdanneer deselve weeder
te zeijl gesonden sullen werden —
Desgelijcks tot het zeijl, en topzeijl —
vier prince stuckjes —
Sijnde dit het geheene tot opgemen nieuwe vaartuijgen
om 't selve vaerdigh te maken soude requireren, en
wij ook verhoopen met eerste occagie van uEdele gr:
a: te erlangen, en daerenboven, ingevallen uEdele gr: a: ingevalle
der voorgestelde mocxase voijagie believen te
approberen, en noodich achten dien handel te doen
hervatten, noch soodanige mercantie als bij d'opgestelde
repartitie, en calculatie gespecificeert sijn, —
want wij onsen eijsch, om dat uEdele gr: a: hooge
geachte besluijt ons noch niet bekent, en dienst
halven noch geen sekeren staat te maken is,
daer niet naer gereguleert hebben, weshalven de
respective petitien voor dit saysoen uijt dese
directie gevordert, alle op de buijten comptoiren
naer behooren verantwoordt, en waer aff converten
bevoorderd het grootste gedeelte, en met desen boden
het restant tot uEdele groot e a: overgebraght —
heeft, en sal werden, verhoopende dat alle die —
goederen wel bevallen, en aangenaem sullen wesen,
soo wel ten regaarde vander selver deucht, als
de civille prijsen, die de voorige jaren niet
komen te surmonteren, maer van sommige vrij minder
gevallen sijn, gelijcke wij mede verhoopen vande
60. baelen catoene garen die op de nieuwe vaderlantse
petitie voldaen werden, en nu mede met desen —
boden overgaen, omme met uEdele gr: a: believen
inde 's Rijkswaerders overgescheept, en daermede —
hare verdere bestellinge te erlangen, en wij —

wijfelen

Z: Van Souratta dato 10e May ao 1682

't verschillen niet off het ner kant vande gepetition,,
eerde tannies bestaende in 25 packen, sal iwEdele
gr: a: mede wel bevallen schoon deselve duijnder
als het gesonde garen ingevoert sijn, ter consi,,
deratie het niet die maintementos hebben al vrij
smal omcomt, en van het nieuwe gewas niet
veele te verwachten is, alsoo den gevaerlijcken
spaden regen niet naa behooren heeft connen toe
te vloeijen, dat wel eenige commen in dese landen
bij brengen sal, wesende andersints vande beste
soorte die te becomen was, en van een gesonde gave,
en witte geschalte bequaam om tot consumptie voor
iwEdele groot achtbare te dienen, ten welcken eijnde,
en om dat de quantiteijt niet groot is, wij die ooke
ingevoert hebben, op dat het cortsij geen slegentheijt
bij brengen mochte, als wij die onvoldaan lieten, want
daer van niets nach Bantam door particuliere staat
vervoert, en als dan iwEdele groot achtbare bij
manquement niet gerieft soude connen werden
als wesende den uijtvoer door last des Coninex
en 't verbodt van desen Stadts voogt geprohibeert,
de welcke niet sonder licentie hebben connen
obtineren, en sijn wij vermogens gevolght de 25e a.
30000: lb roode Persiaanse aarde bij iwEdele gr: a:
wel geachte missive over mallacca ons geordonneert
naer persia voor batavia in te coopen derwaarts
met 't schip Sumatra den 22e passo gesonden

om

Van Souratta dato 10e May A° 1682

om door de sorge van d' Hr. Directeur Casembroot ten
eersten besteet te werden, gelijcke nu mede d'expeditie
vanden D. Secrs. Joan van Hoorn bekaande in geel
en wit vergult papier voorde generale secretarie
ter handen vanden D. Adriaen Pijcke gestelt, omme aan
u Edele gns. a. offe den geenen die daertoe geauthoriseert
is over te leveren, vertreckende gemelde Pijcke als nu
mede met 't schip de Betuwe naer dat hij te vooren
in dese directie in verscheijde functien den tijt van
15 jaren gecontinueert, en laestelijck 9 jaren als
hooft in Amadabath geresideert heeft een gedurende
ons aanwesen soo met het obtineren vande hoognoodige
quitantie des hertogs Mameth Aminchan, als het
eijsen en negotieeren der gedeposeteerde gelden
volgens den civilen interest van 3/8 ten honderd
mitsgaders inde procure der coopmanschappen, en
wat meer, het gerequireerde genoegen toegebragt
heeft, mitsgaders door langh aanwesen en experientie
sijn persoon in dese directie d'E. Compie. noch goede
diensten soude konnen toebrengen, en waerom
sijn E. tot een langer verblijf oock gaerne gedisponeert
hadden, maer door 't afsterven van sijn huijsvrouwe
en kint, sich genootsaeckt vindende een keere naer
Bataviavaerts te ondernemen, hebben wij niet
konnen naerlaten sijn demissie te accorderen, op
hope hij aldaar [illegible] verschijnende u Ed.
groot achtbare het [illegible] genoegen toebrengende,

willen

Van Souratta dato 10e May ao 1682

maken en meer debenevolentie van uEd: Gro Ao: sal comen te gewinnen, Hebbende den sulven naer beroonde 'tComps in wesen synde effecten ten Comptoire Amadabath aanden Opr ondercoopman Jan Tebout getransporteert, en die tegens de negotieboekjes geconfronteert, en een balance overgegeven, die dan oock vervolgens door Sr vanden Bogaarde eenige dagh van hier met syn familie derwaarts vertreckende, soodanich staan aan gedaanvaart en geadministreert te werden, van 'tselve Comptoir hebben wy de goederen met de laatste caffila, die Empashant de brootchiasse oock mede gevoert heeft, sonder eenige rescontres opden weeg geleden, beneffens den 25e passo alhier aangekregen, dat wy inconformiteyt van onse gegevens ordre wel gaarne anders gesien, endesulve uyttersten medio april hier verwacht hadden, maer wat debvoiren daartoe door de amadabatse opperhoofden is aangewent heeft dat niet connen geschieden, wesende de 240: pl Indigo, waar uyt d'agrase Caffila bestaan heeft, die den meesten maerte over den middelen weeg van Syaboria naar herwaarts is uytgeseylt den 19e Ao leden, en soo heen spoedich sonder eenige rampen (Gode sy loff) alhier verschenen, maer wy moeten tot leetwesen seggen, dat d'ouvorten sulcken weege hoe langer, hoe grooter werden, en dat ons de rederyen, tollen als

anders

Van Souratta dato 10e May anno 1682.

anders waren van wij door obtinerie van verscheyde —
perwannes, en deselve in voorige tyden exempt —
en bevrijt waren, niet alleen nevens, maar boven
de particuliere Coopluyden door de regenten der
passerende steden, en dorpen werden afgedwongen,
schoon over die geweldden geprotesteert, en door der
geleyden der Caffilas geclaagt, onder voorsz. perwannes
tot Certificatie vertoont werden, soo komt dat
geensints In consideratie, en bevryende vassalen
des mogols weynich Estime, en respect voor Syn
Majts mandamenten, maar werden die gestadige —
geviliperdeert, en met voeten getreden, seggende
dat der Coninck haren heere, en Souverain verre is,
en daar voor onkent werd, niets dien wat hem
gelieft kan gebieden maar dat sy als daartoe gestelt
sijnde, de geboden van Syn Majt. die direct tegens
sijn Interest, en vermindering der Incomsten strecken
niet behoeven te gehoorsamen, als komende Syn Majt.
veel alres weer schenken, als wanneer sy gefrustreert
souden werden haare quota, die uyt de betaalde gerechtigh.
moeten voort comen te connen opbrengen sulx de
Compe. haare preeminente privilegien die met
soo veel moeyte, en excessive geltspillingen van
tyt tot tyt verkregen syn, niet veel te stade
~~stade~~ comen, en vandeselver effecten weynich
comt te genieten, en waar aan geen de minste
achtinge sal gegeven werden soo lange des mogols
vyanden aan alle canten hem soo veel werck —
geven

Van Souratta dato 10e Maij Ao 1682

geven dat syne gedachten nergens als op den oorlogh en
'tpoinct van Religie sonder sich ergens anders mede te
willen becommeren, komen te sweeven, en besich sijnt,
dat voorden negotiant die int minste niet gemaintineert
maar niet gepractiseerde finantien, en onrechtmatige
gelt affpersinge, te lastich en beclaaglyk is, en
ontrent den vertier van Scomps Ede Coopmanschappen
veel anders te wenschen waare synde ons uijt de
boven quartieren door de residenten tot Agra ter
kennisse gebragt dat seeckeren geexpireerden benjaan
Gengeram genaamt, wel eer een dienaer vanden
voorn. amarau bardiercan, maar om dat syne rekeningh
en verantwoordinge der administratie niet naar
behooren heeft weeten te doen, en aan synen heere
verscheyde penningen redevabel bleeff, off wel soo
de benjaanen weeten te relateeren, een aensienelyk
somma ontvreemt hebbende, sich selven uyt den
dienst met de vlucht salveerende, den welke onder
de bescherminge van Sambagie enden prince
achabaar, onthouden heeft aldaar den selven
vermits de experientie in veele hoffse saaken
des mogols hadde (gelyck syne maijt hem in diverse
importante besoignes gebruijckte, en van synen raat
bedienende) soo verre in estime quam te geraaken
en waar toe deselfs subtijl, en schrandere geest
hem den weg baande dat de selve genaamde
benjaan op gengerams voorstel, in 't uijtvoeren
van het exploict dat op de grensen van bengale
int werck wilde stellen hem nomineerden, en

ten

Van Souratta dato 10.e Maij a.o 1682

ten dien eynde met 10000: mannen vertrocken hebben
gelijcke daarmede soodanige geluckige progressen
aan die kant gevolght sijn, dat den selven souden
eenige bloetstortinge de steeden patna, bekaan,
en mongeer, door een secrete Intelligentie die
hij buyten twijffel met de regenten heeft onderhouden,
Inkrijgende die plaatsen op den name van acabar
met guarnisoenen verseekert, en ondertusschen
verklarende, souden eenige beledinge, off overlasten,
d'Inwoonderen aan te doen (de negotie ende het
geheel den bequaemelijck gedreven werdt) alleen laeten
doet uijtroepen, dat het geen Crijgh Jegens d'arme
onderdanen is, noghte datmen haer met gewelt van
meeninge was te subjugeeren, maer eenlijk dat de tydent
hadden voorgespelt dat nu veranderinge ontrent de Croone
en dienvolgende een anderen Coninck komen moste, en
waartoe hij den prince acabar voorstelde, die
bij de meeste, daar voor erkent, en aangenomen werdt,
betaelende d'Inwoonderen aan den nieuwen prince
ook vrijwillich haere tribuijten, soo haest en was
den grooten orangseep, door sijnen vertrouwden bardierclan
(die aande sijde van bengale post was houdende, van
dit onverwacht, en schielijk opgeborrelde quaat
dat bengale int harte quam te treffen, en hem geen
cleene vreesen bij braghte, niet vastelijk verseekert,
off maeckte oproerts preparatie, beampoorde, dach
sijn majt die gansche goede saijsoen verwoont
geweest waere, souden sijn Coninckrijcx uijt te
voeren, te verlaten en sich naer orangabat te

spoeijen

Van Souratta dato 10e May ao 1682

spoedigh, omme dies te beter op alles te connen —
gade slaan, en indien het de noot vereyschte, de
stadt agra te formideeren, vermits de geruchten
voor waarheyt seldensch mede te brengen, dat
Gengeram sijne victorien yverlijk wilde pousseeren,
en sich voor den nieuwen Coninck meester van die
stadt te maken, alswanneer de sleutel van
't bengaelse rijcke den Mogol uijt de handen gewrongen
synde, de mayt gefrustreert soude blijven, maar
behoorden derwaarts aan sijnen stedehouder, —
Chastacan, te beschicken die door sijne strenge
regeeringe, en schraapagtigen aart, gants niet —
onder sijne onderdanen bemint, maar veel gevreest
werdt, en dienvolgende seer licht tot den —
generale afval te bewegen synde, vermits de
regeeringe allange moede bemint den nieuwen —
prince op hoope van beter gehandelt te werden,
sullen aanhangen, gelijk velle dien weg beginnen
in te slaan, en hun aande syde van acbabaer —
verclaart hebben, schijnende dese onverwachte
bengaalse ondernemingen die niet gewenschte —
successen werden uijt gevoert, aan acbabaars syde
al veel goets te willen beloven, ten aansien —
veele van syn vaders onderdanen met liefde —
jegens hem ingenomen syn, en het veel soude
connen gebeuren dat orangseebs croone hier door
een gevoelige crack quam te crijgen, bysonderlijk
wanneer de Rasboutsche en maratse rajapouten,
die met acbabaar in den grondt verstaans syn,

aandien

Van Souratta dato 10e May ao 1682

aan die Zijde den Kindour kanten Zeetel mede comen
te beneijeven, alswanneer de Croone aan weederzydts
soodanich tegens den anderen gedruct werdende, —
den einden voort wel mochte vant hooft rollen, dat ons
den tijt sal ontdecken, ondertusschen verhopen wij de
E. Compe. in haren handel niet het alderminste
ongeval daar door overcomen sal, wesende daar-
enboven door voorsz. residenten bij posterioribus genotificeert
dat gelegeram, onder pattenaesser Slotvoogt Sefficran,
die het Casteel voor sijnen Coninck dapperlijcke —
quam te beschermen, weder macht naden anderen —
in battalie sijn gecomen, en valckeniers over te —
tuchtinge de Coninexe d'overlant, maar daar naer
Malabaars volck de victorie wij importantie als
de voorige vercregen, en wel gedragen hebben —
en soo men divulgeerde was Sefficran Indien echt ontvl,
off soo sommige schrijven desselfs sone gebleven,
doch een van beijden seeckerlijcke, waar van de —
waarheijt ons per de naesten sinde te adviseren,
ondertusschen is het ten aansien van dese Stads —
noch wenschelijk dat van het brandent oorlogs vuijr
dese landen, geen vonckens in de selve comen over
te vliegen, en dat de ingesetenen van dien niet soo —
licht op 't geld, als wel haare Confraters in andere
plaatsen vlammen, en mogen sij oock de moorse
handbaarden, wel voor de beste soorte gehouden
werden 't geene voor de Compe. echter onteent d'armen
ingesetenen 't meeste importeert, en daarom mogen
wij wel lijden, dat se hier wat lange continueren,

want

Van Souratta dato 10e May Ao 1664

want s'geene wij van haer souden weeten te seggen,
dat sijn maer beuselingen, en deswegen niet
vaerdich omme deselve voor geweerden en negotien
uijt te crijgen, noch te met een groot belaij uEd:en
Gr:e A:e daer over te vermoeijelijcken, dewijle het
werck vande Comp:e noch al schoonvoortende met desselfs
verricht can werden, sijnde desen Stadts Gouv:r
met een sonderlinge affectie ontrent ons inge-
nomen, en genieten alle adjude wanneer wij des
benoodigen van hem, tot welckers continuatie
wij alle civile middelen int werck stellen,
omme sijne vrintschap neffens d'andere regenten
te conserveren, weetende vant gedoente der
Engelsche niet anders te seggen als datse in
haren grooten Indaam der lijwaten, en andere
Coopmans:en over sterck blijven woelen, en vol-
harden; de dienaren van die Comp:e in haere
particuliere handel soodanigh, datter Eenden
schijnt gebreck van schepen, dan gelt, en vermogen
te wesen, om die allen wanneer voort te setten,
en nout te doen staen, hebbende sij vant longste
silver ontsett tot ropijen van gewint weesende, 200000:
R/a op Intrest gestelt, en souden sij wel gaerne
meer pen:en willen deposeren, maer connen die
niet naer haer wel gevallen, en versekerdelijck
uijtsetten, mitsdien is onder haer noch ledich
leggende, 400. Cropijen, dewelcke die dienaren
naer haere gewoonte tot privé gebruijcken
souden

Van Souratta dato 10e May Ao. 1682

houden daar van buyten te betaalen, ad negotiam
hunnen Employeerden, want sy indiervoegen geleegentheeden
haare belangen vonden veel ruymer waar te neemen,
en daarin handeling metten anderen comen te accorderen
hier die meesters de landen overal open hebbende, het
niet vreemt is, datse doorgaans voor private negotianten
g'Estimeert werden, synde tot die natie in bombaim
komen overloopen eenen moorpandat, bramine, van
affcomste, aan wien Sambagie ragie veele van syne
geheymen, en secrete te doene aenslaegen g'openbaert,
en daar over naats plegtinge gehouden heeft, Edoch
door eenige vile bejegeningen vanden prince sich
ten hoogsten gegraveert vindende, was geintentiont.
tot vanden wraake den Mogol deese listen, en lagen
die hem allenwegen geleyt werden te ontvouwen
welke hy ten dien eynde door d'Engelse van bombaim
herwaarts overgebracht, en ten hove verschijnende
syne Mayt. daar van opening gedaan, en soo het
schynt byden Mogol eenige ingressie gevonden heeft,
dewyle by expres bevel desen Stadts voogt gelast
is opde wedder keeringe vanden voors. heyden hem
alle hulpe te bewysen, en ontrent de Engelse
te contribueeren dat syne familie van bombaim
in securiteyt tot hem over gevoert werde, gelyk
dan oocq bewys een smalschip tot haar transport
afgehouden is, van wat importantien nu dit ontdecte
geheym wesen mach, blyft verborgen, immers
onse competiteurs syn over d'adjude in dit geval

bevesten

Van Souratta dato 10e May a° 16

bewesen, van desen Gouverneur met alle civiliteijt
erkent, met versekeringe, sijnen Coninck niet
minder genoegen daer in quam te scheppen, en deswegen
bij die occasie eenige saecken nu soo prospere ten bove
staende, niet nemen soude trachten te beneficeeren
datse tot recompense vande betoonde vrundschap,
door sijne Mayst. vanden verhoogden tholl ontslaginge
erlangden, en waer over hij van meeninge was,
ten eersten te schrijven, hebbende sijn Excellentie
ons deswegen, niet onberucht gelaten, maer
door den maeckelaer toeseggingen gedaen, bij dit
voorval onser te willen gedencken, en alles
daertoe bij brengen, wat in sijn vermogen was,
wat nu van t'een, en t'ander werden sal, moeten
wij den tijt aenbevelen, die ons dagelijcx den
fransen soberen toestant ter kennisse brengt,
blijvende sij noch belast met een Capitale
somma van 100000 Ropias daerse haer weijnich
mede becommeren, en met volhardinge in
haere prodigaliteijt, kunnen niet bespeuren
datse eenig dings geprofiteert hebben, ten waere
acht gegeven werdende op de langsame procure
van haer eerste retour, waertoe de benoodigde
gelden, soo nu als dan wel werden gefourneert,
maer de lijwaten moeten daer oock onder
verhipotequeert werden, niets dien comt het
met haeren handel niet wel te besluiten,
en den directeur Mons.r Baron is noch aende

oude

Van Souratta dato 10e May a° 16[illegible]

oude beroertheyt vast houden hope van herstellinge,
vermits syne hooge jaaren daar ontrent niet veel
goets schynen te beloven, en wy konnen ooke niet
dencken, dat het schip de president, waarmede
den aartsbisschop, en eenige andere geestelycke
broeders naar Siam vertrocken syn, van daar soodanige
coopere, en spiaulter retour sal brengen, als hy come
te divulgeeren, want het cargasoen is van geen
sonderlinge consideratie, en het gelt datse derwaerts
hebben afgesonden bestaat maar in 5000: R/a off den
gemelten bisschop die met 50000: R/a d'eygen gelt is
vertrocken, mocht haar achterkomen, rechtende van
gemelte Siam alleen over persia verscheenen, het schip
mortesaysy den Coninck toebehoorende, dat syne
meeste ladinge nevens d'ambassadeurs in Gamron
gelaten heeft, en alsoo vaart den nachoda van
voornemen was, met dit saysoen de steven
wederom naar huys te wenden, soo heeft de
swacke gestalte van dien bodem, die wy op syn
versoek naengenomen visite doen, en twee
binnendelijden, onbequaam hebben bevonden om
daermede de reyse aen te vangen, den selven
doen noodsaaken hier te overwinteren, op dat
hy te beter het gebreck remedieeren, en veldich
vaerbaer maken moch, en waartoe deselve
al eenige penn: sal benoodigen soo als hy niet
duystelijs ons te kennen heeft gegeven, die wy
om degoede Intelligentie tusschen syne Mayt

en

Van Souratta dato 10.den May a.o 1682

en de Coninx. daer niet veel sullen connen verrijcken
maer gelijck van ouds daermede accommoderen mochten,
daer te minder aangelegen is, om dat syne May.t de
restitutie noijt geweijgert, maer prompt in syne
betaalingh bevonden is, hebbende den selven nachoda,
soo op Mallacca, als op Trinquilimale algoede
sommen en insonderheijt soo ~~ver~~ ondervonden
sijn ter laetstgenoemde plaetse 7000: rd.rs genoten,
mitsdien sal op die voijagie en coopmansch: niets
voor den Coninck geprofiteert, maer veel
geconsumeert werden, wat moorsse en andere
schepen soo van Siam als elders dit saijsoen aan,,
gecomen, en vertrocken, mitsgaders de cargasoens
die alhier aangebracht, en vanden de retour
vervoert sijn, sal de specifique aanteeckeninge,
die wij daer van nu oversenden, uEd.le gr. a.
des believende nader verthoonen, en waer aan
als mede de secretariale papieren, die volgens
jaerlijcx gebruijck, met de negotie, en soldije
boecken, ult.o maij voorleden gesloten, en
desgelijcx overgaande ons in alle onderdanige
eerbiedicheijt gedragen, waer bij dan oock geleijt
is het sele negotieboecken, gesloten ult.o
may a.o 1681, dat volgens uEd.le gr. a. gegeven
ordre alhier is gecopieert vermits het
op Batavia quam te manqueren, sijnde ons
door de heer directeur Casembroot toegesonden

Den

Van Souratta dato 10e May anno 1682

Een kasken met persise Incomende, en uijt-
gaande brieven, om de verdere addresse, gelijck te
nu geschiet, naer Batavia te versorgen gelijck te-
mede een pacquet originele schriften van die
vrienden aan uEdele gn: a: gededieert onder onse
gemeene papieren uEdele gn: a: toekomen, onde
Bevaylle nu alles 's comp.s aangebrachte Coopmansz:
niet alleen inde packhuijsen, sijn gebracht, maer
ook bereets uitgelevert aande Cooplieden geled:,
toegevoegen, en ledige packhuijsen gemaakt
hebben, en wij eijndelijk ook naer veel achter-
aanloopens nochten laasten den rest vande dese
Jaarse aangebrachte goederen met den Koopman
hebben geliquideert, soo sijn wij dan met eenen
daer door ooch machtich geworden omme uEd:
gn: a: de ondervinden volgens onse beloften
bij desen, en in onse voorige missive gedaan, ter
kennisse te brengen als:

Nagelen op 100000 lb . . . . . lb 111 3/4 a 18 3/16 pr. c:to

Foelij op 770 lb per Sportelijn
aangebracht, die volgens factura
op Tutucorijn bruto met eenst
connen haalen tgeene netto ladden
beloonen te vragen . . . . . lb 122 1/2 a 18 15 7/8 pr. c:to

op 7700 lb pr. Couverreen . . . . . lb 355 a 13 4 5/8 do

Dat veel 9/32 pr. c:to minder dan anno
passo is, maer telken wij minder, als
bijde voorige Jaaren is gevallen, -
komende nadien ons 't swaare gewicht

vande

Van Souratta dato 10e May a° 1682

vande Sockers niet bekent en is,
met de gissinge vanden tarra veel
gemist worden; en waer om wy van
uEdle gr: A: goedt bericht wilden hebben,
die voor lydelyke sal werden aengesien,

Grooten waer onder ongemeen veel stoff is
bevonden op 63339 ℔ per macassen
ontfangen . . . . houden 233 3/8 ℔ 18 3 11/16 pr° c^to
daer onder gerekent 1750 1/32 ℔ aen
boort te cort bevonden —

quicksilver vande afgelegde boeken
op 5550 3/4 ℔ . . . . 93 ℔ 1 11/16 pr° c^to
met de cat [illegible] op 907 3/4 ℔ 25/8 ℔ over

van Couverven op 4910 1/2 ℔ . . . 17 5/8 ℔ 18 11/32 pr° c^to

Vermilioen vande afgelegde boeken
op 8896 ℔ . . . . . . 126 ℔ off 1 7/32 pr° c^to
met [illegible] op . . . 2414 ℔ 1 1/4 ℔ off 1/32 pr° c^to
met Couverven op . . 5032 ℔ 92 5/8 ℔ off 1 13/16 pr° c^to
met macassen op . . 3181 ℔ 18 1/2 ℔ off 19/32 pr° c^to
arrecq met [illegible] op 2919 84 ℔ 6736 1/2 off 2 9/32 pr° c^to
Item met couverven op 94815 ℔ 169 1/2 off 3/16 pr° c^to
de betel op . . . 86486 ℔ 486 off 9/16 pr° c^to

Daer onder gerekent een stucke van [illegible] dat over
boort gevallen is, synde anders het ondervindt
niet te hooge ten aensien de Schepen overeenden
de sorgvuldinge aen lant hebben gedaen als

vermelden

Van Souratta dato 10:^e May a^o 1682

vermeeden niet wel verantwoorden konnen, voor
'tgeen hier, en daer met het suyveren vanden steen
afbrockelt, en hoedanigen toesicht men daer ontrent
heeft door de aerbeyders ontvreemt werdt

Spiaulter met marcasiet op 15000: lb 70 7/8: off 15/32 p:c Cto
Benjuin met conserve op 3000: lb 52: 181 11/16: p:c Cto
Sandelhout met conserve op 4780: lb 236 1/4 184 15/16: p:c Cto
de betuwe op 6000: lb 160 1/8 162 13/16 p:c Cto

dese beyde partyen willen wy mede
hopen in Ued^le g^e: a^e: voor verdragelyk
sullen aensien, considererende het
hout vochtig gewest zynde d'in-
drooginge onderworpen is —

Camphur met de betuwe op 2000 lb 82 3/8 164 1/8 p:c Cto
Radix China met conserve 4069 lb 1457 163 25/32 p:c Cto
de betaalde op 2743 lb 100 163 24/32 p:c Cto

Van d'excessive ondervindingen op d'eerste
partye hebben wy reets ons onde-
rdanige d:o met conserve tot
in Ued^le g^e: a^e: affgesonden, redenen
gegeven, en is de laatste vande
vermindering, en ongedierte mede
niet vry gewest

Peper met de betuwe op 12500 lb 615 164 29/32 p:c Cto
dat almede niet buyten ordinary is, hebbende
de schryff ondervonden dien Cool aen lant
gelevert, buyten dat van syn selven altoos
groote onderwigte gesift zynde by resumptie
ondervonden, dat d'alsnu gevallen onderwichts

Syn

Van Souratta dato 10e May a° 168[illegible]

Dat gemelde die van voorige tyden gewoel, niet comen te verandeeren, maar in wesen en vry niet [illegible] sijn, mitsweles wij dan oock geene swaarigheyt en hebben gemaeckt, de schepes overheeden voor soo veel hun belangde vande geteeckende cognoissementen te ontslaan, op hoope u Edle Gr. Ag. naar haare gewoone goedertierentheyt dit ons geloovende voor wel gedaan sullen aansien gelijck wij dan oock niet willen dubiteeren off u Ed. Gr. Ag. sullen sich over 't voordeel de packhuysmrs betreffende, die wij moeten betuygen kunnen geen allesints te hebben gecontribueert vergenoegt houden, die ons dan ook hebben opgegeven, op de coopick, en cannele overwigt te sijn, als:—

Cannele op 24000 lb .... lb 119 —

Coopick op, dat van Couwelewe aan boort
ontfangen 432610 lb 14 3/4
Boven 't geene inde smalschepen is
gestoolen door de matroosen
met de betinkte op 562500 lb.
aan boort sijnde ontfangen
en uit uytleveren byden packhuysmr.
overbevonden .... lb 1065

lb 1149 3/4

Nu en belet ons niet anders dan u Edle Groot Achtbare noch voor oogen te brengen, waer geduerende contanten en coopmanschappen als

mi

Van Souratta dato 10en May Ao. 1682

nu per dessen bodem tot uEdle. gro. aa. overgaat — bestaende in t'onder staende, als —

Voor Patria

50160 lt. Indigo biana bestaande in packen	240	f 76155 „ 13 „ 6	
10350 lt. nowe cattoene garen	60	5473 „ 11 „ 4	f 81629 „ 4 „ 10

Voor Batavia

14400 stn. smalle amadabatse chits packen	60	21604 „ 12 „ 8	
7500 „ groote roode caricams	30	16000 „ 13 „ 12	
9000 „ kleene dos	30	14089 „ 5 „ 14	
2500 „ swarte smalle halve baftas	10	3645 „ 10 „ 4	
8000 „ swarte kaandekijns	20	8390 „ 13 „ 12	
1500 „ syde petholen	2	6995 „ 8 „ 2	
600 vellen vergult papier	casjes 1	341 „ 5 „ —	
75468¾ lt off 25 lasten tarwe sacken	437½	2984 „ — „ 4	
200000 stn. silvere orangseepse ropijen kistjes	50	296870 „ — „ —	
30 kisten Zeep } 70 korven ajuijn } te samen		729 „ 2 „ —	
74 packen nirquanias } 170 packen cattoen }	ongeschat		
			„ 371616 „ 10 „ 8

Montereende te samen een somma van — f 453245 „ 15 „ 2

Welcke Important Cargasoen wy Godt de heere — bidden hij souden ramp tot uEdle. gro. aa. wil laten overbrengen op dat daer op de verdere gerequireerde winsten mogen comen te vallen, waermede Xa. houden stout Edle. Groot achtbare heeren uEdle. onderda. getrouwe en nedrige dienaeren — en was geteeckent J. de Bucquoy, A. pijck, Cornelis van Bogaerde — J. vanden Beke, J. vanden berge, p. de roo, Jacques dupree, en van leenderts, in margine souratta den 10en may Ao. 1682:

dub. verd.

Rohlie

Van Souratta onder dato 20e May Anno 1682

Notitie der alhier aengekomene schepen, onder deselve aengebragte goederen (soo als naukeurigst hebben connen vernemen) sedert 13e May ibidem te weten ——

Den 19 May verscheijnen 2 gorabs van Carekissen, toebehoorende de benjaanse coopluijden, andermaal van lasbaij, en hebben van daer mede gebracht te weten —

38: packen benjuin
4: dos. cauwa
46: dos. ruijnas
158. dos. wierook
2. dos. amandelen
2. dos. aloe
6. dos. daddels
700. man sobant zout

22e do. arriveert van Persia 't schip van den Sincq koopman Mahomet Sebijdeedecan genaemt Schaugunt

60: sackjes abassies
4: bundeltjes moorse dukaten
4: dos. goude roepijen
9: dos. fijne paerlen
20: kisten valsen do.
223: packen en 6 kisten toebacq
205: dos. ruijnas
12. dos. ruijkhouten
8. dos. amandelen
3. ps. persiaanse laekens
16. cassen confeituijren
1. do. goud laeken
1. paert

29e may

Van Souratta onder dato 10e maij anno 1662

9: maij: Van desen reede passeert 't schip de [illegible] van persia, toebehoorende den groote coopman aga [illegible], en brengt mede 't volgende, als —

54: sackjes met silvere abassijs

14: sackjes ducaten

122: packen tobacq

16. d° rusmas

44. d° aloatijnen

6. d° confituren

4. d° amandelen

1. d° nijlsant leder

62. kisten valse paerlen

8. d° goutlaken

223. kassen soo rosijn rosewateren als aatchiaan

26. stucx paarden

: Junij van bengale komt 't schip de katij, alhier te verschijnen in eygendom behoorende den broeder van 's Compes makelaer kissendas, vermalidas genaemt, en is met 't onderstaende beladen te weten

1300: sacken bengaelse suijcker

1300. man lange peper

350. d° gommelacke

100. d° cubebe

75. d° bengaelse boonen

350. d° salpeter

20. d° salmoniack

8. d° candijt suijcker

300. d° pick

25: man en 2 kisten aguilhout

11: packen met bengaelse boonen

20: d°

Van Souratta onder dato 10^e^ maij anni 16..

20. packen bengaalse zyden
5. cassen porcelijnen
4. kisten schilpats hoorn

22 aug^o uijt Juddá (?) gearriveert op dese reede 3 scheepen te weten 't schip ... toebehoorende den moors coopman ... en is beladen met
6. coren, en
3. kisten met ducaten en realen
7. d^os lacchonaal
11. d^o sonna
17. d^o rottekruijt
32. d^o glase coralen
28. potten rasemale
2. packen Eliphants tanden
4. d^o cauwa
7. d^o aloe
9. d^o sebaeve
16. d^o amandelen
13. d^o accoloanne
14. d^o paarden

't schip ... osmanij, eygen sijnde den moors coopman Hibby Osman, en is bevrachtet met 't volgende
7. canassens met gout, en silvere spetie
18. packen amandelen
12. d^os cauwa
9. d^o aloe
7. d^o ... blaren
13. d^o accoloanna
32. d^o rottekruijt
12. kisten glase coralen
7. d^o lacchonaal

20. ...

273

Van Souratta onder dato 10e May ano 1682 –

10: mantevannen rasemalen

't Schip Calemmendij toebehoorende den alhier woonachtige
sijnde moors negotiant nachoda Mhimmedtie en
brengt mede d'onder genoemde goederen als
5: sackjes ducaten
4: dos realen
5: packen wieroock
2. dos cainba
2. ds glase coralen

24e augo verscheenen al weder van 4 scheepen uyt Siedda, te
weten 't schip Salemmudenas, zijnde den moors coopm
abdul gaffoor desselfs ladinge bestaet in
77: sackjes met ducaten, realen en abassijs
92: packen cainba
54: ds ruijnas
31: ds accaltanna
11: packen senebladeren
6: ds amandelen
7: ds wieroock
8: ds glase coralen
7: kisten lackoraal
5: potten rasemale
2: packen rotte cruijt

't Schip fattij toebehoorende den even gemelten abdul
gaffoor en is beladen met
9: canassers goud en silvere gelt
28: packen amandelen
13: ds cainba
4. ds accaltanna
3. ds aloe
10. kisten lackoraal

gr ds

Van Suratta onder dato 10e may anno 1682

9: do glase koralen

5: do rottecruijt

6: potten rasemale

't Schip Mahmoedij, vijgen den moors negotiant toegehoordt sijnde beladen met d'ongenoemde goederen

1: canassen soo gout als silver

22: kisten sonna

6: dos glase coralen

2: dos sobavel

10: packen rottecruijt

1: do Elephants tanden

1: do sennebladeren

1: do amandelen

9: paerden

't Schip Rhamedij toebehoorende den alhier woonachtich sijnde moors negotiant nacoda Mamoedtie desselfs aangebraghte bestaet in

2: canassers en }
1: kist . . . . } met gout en silver

43: kisten lackmaal

3: dos glase coralen

41: packen rasemale

10: dos rottecruijt

1: do accelsarca

1: paart

29: aug° arriveert alhier een kleen schepie 't bootie genaemt toebehoorende den Lincx koopman Joseph Sagatie komende van Mocha met de nachvolgende goederen

1: canassen vers }
2: sackjes . . . } met metdalen

5: pakjes

Van Suratta onder dato 10e: may anno 1682

5: packen caiwa
3: do.s sebarel

6: Septemb.er van eenen kissen verscheijnt alhier een gorab eijgen sijnde den moors coopman mamettaan en brengt mede

99: packen caiwa
50: do.s benjuin
10: do.s mirre
4: do.s galnoten
1: do. amandelen
30: candijl sebant soet

Soomede arriveert alhier van aden een andere gorab toebehoorende den benjaans coopman bassintea en is beladen met

40: packen aluijn
6: do.s caiwa
3: do.s sebarel
3: do.s amandelen
4850: man sebant zout

9: do. op deese reede gearriveert adato uijt mocha 3 scheepen toebehoorende dees Maj.t en sijn beladen/en genaemt als volgt

Schip de Scrabiers besvangt.
met

10. groote conten met realen
117. packen caiwa
4. do.s Sennebladeren
21. do.s rijnas, en
9. do.s amandelen

de gansjourbas lading bestaat in

10: groote met realen
114 packen caiwa — 5: pkes

Van Souratta onder dato 20e may anno 1682

5: packen mirre
12: potten rasamala
2: dos somma
2: packen nieghent leden
3: dos aloë

'twelck fattohaij voost mede gebragt

2: groote corven met coralen
63: packen cauwa
2: paarden sonder meer

Do: Insgelijcx is mede op 's coninckx reede van mocha verschenen 'twelck ommis maculant toebehoorende den moorse coopman abdul latif sagatie en is geschargeert met

1: kistjen } contant
3: kroonen }
57: packen cauwa
16. dos nieghas
15. dos amandelen
4: dos mirre
2: dos sennebladeren

23en: septemb. comen alhier 3: portugesen bancken van damaan verschijnen en hebben welde gebraght

NB: dese ladinge connen wij niet vernemen

29e do: vernemen de verscheijninge op 's con. reede van drie Engelse schepen uijt Europa en dessels ladinge bestaat in

33355 stucx realen
453066 $\frac{1}{4}$ tola ongemunt silver
2904 pa diverse laakenen

2772 man

Van Souratta onder dato 20e may 1682

2772: man loot
852: dos roode meny
70: dos baniesteen
4. dos schilpatshoorn

5e october hebben pannelheeren al vandaenom op desse reede vijf scheepen uijt masquetta; te weten 3 daer van toebehoorende den masquet ser koninck, en andere 2 particuliere Engelse te weten

'tSchip madalibandnie toebehoorende den voorgenoemden masquetser Con: en is beladen met

1700. packen dadels
39. dos aluijn
13: dos sebarre
8: dos anneelde
4: dos galnoten

'tSchip fattesaij toebehoorende als boven en recht mede gebracht

1535. packen dadels
37. dos kissemiss
6. dos amandelen
27. dos sebarre
7. dos aluijn
6. dos anneelde
1. do hingh

En 'tSchip Sabaalagen, Item

770. packen dadels
15. dos kesshimis
3. dos amandelen
126. dos sebarre
80. dos aluijn

3. dos

Van Souratta onder dato 10e: maij 1682

3: dos hingh
1: do gommelacke
3: kisten rotte cruyt
2: dos sonna
260. man anneele

De twee bovengenoemde particuliere Engelse schepen sijn genaamt en beladen als

'tschip managie met

1919. packen dadels
3. dos amandelen
5. dos hingh
12. dos ruynas
3. pos sandelhout
1. packe lacken
1. do aluyn
2. kisten roosewater

'tschip de [illegible]

550. packen dadels
18. dos aluyn
5. dos toback
2. dos galnoten
8. kisten sonna
4. dos kismis

6. do maandach 't schip [illegible] comt a dato op [illegible] rheede van Bantam te verschijnen in eygendom den moors coopman abdul gaffoer behoorende desselfs aangebragte bestaat in

1382. kisten suy[illegible]
51. packjes Japans coper

12762

Van Suratta onder dato 10e May anno 1682

1276½ stucken en } spiauter
16 packjes .... }

156 p[illegible] en } tin
3 partyen }

250 picols sapanhout

1344 dos [illegible]

900 mans ronde peper

62 packen lange do

39 dos [illegible]

17 dos olyphants tanden synde 4: 5: en 6: stux in een pack

62 dos aluyn

21 dos agulhout

15 dos radix china

13 dos thee

13 dos suyker

1 do bantamse anys

37 dos [illegible] coralen

1000: man [illegible]

600 kisten diverse [illegible] porceleynen

11 potten met nagelen

1 do campher

13 man quicksilver

16 packen [illegible]

7e Octob. adato komt hier al [illegible] op 't Coninckx [illegible] [illegible] 't schip vanden [illegible] [illegible] genaemt en brengt van Persia mede d'ondenstaende goederen, als

3: packjes met silver contant

5: bondeltjes fyne paarlen

47: packen [illegible]

13: dos amandelen

7: dos

Van Souratta onder dato 10e may ao 1682

7: packen ruijgheunt eeden —
11: dos binge —
13: kisten roosewater, en aatchiaan —
9: dos kissimis —

9e Octobr: van Bantam komt alleen te verschijnen een kleen schepje Bassoui genaemt toebehoorende den moors negotiant namet tackie, doch sijnde vande france Compe in huyr; 'tselve bracht van daer soo op vragt, als voor haer Compe mede gevragt 't naervolgende, te weten voor haer Compe
142. kisten koper
300. man spiaulter
175. dos tin —
105. balen porcelijnen —

op vragt 't onderstaende

65. kisten coper
1500. stucken spiaulter
96. balen porcelijn
9. canasters met schilpadshoorn —
12. packen radix china
47. kisten, en } tin —
150. stucken }
2. kisten aguilhout —

10e do: 'tschip Salamty toebehoorende den moors — coopman Zeed namet Sakie, brengt adato van even kissen mede
1. sackie met contanten
542. packen [illegible]
4. dos aloe
2. dos cainela

Soo

281

Van Souratta onder dato 10e May ano 1682

soo mede door het schepie vanden in bombaine residerende Engelsman Mr. Stienibe, Sackarudeen genaamt comende van Pata, en is beladen met

1880: soo groote als cleene stucken Elephants tanden —

5: packjes schilpatshoorn

171: sacken anneele

9085: stux clapusses

16 do: adato sijn alhier voor Souali(j) soom op 's Conincx reede van bombain gepasseert twee franse Comps schepen genaamt Le Blason en le president, dat deselve uijt Europa alhier aangebracht hebben bestaat int onderstaende, te weten

170325: ps realen

42109: Cola ongemunt silver

4606: man loot

2156: do ijser

44: do sijde

25: do banisteen

22: dos lackoraal

220: stux diverse lakenen

27 do alhier comt van Siam te verschijnen 't schip Lov, behoorende den moors coopm Zeeghaandt desselfs aangebraghte bestaen in

305: kisten koper

500: man tin

250: kisten porceleijn

25: sacken lange peper

900: man lampetuijs

2 gbe

Van Zuratta onder dato 10en maij anno 1682

2en november alhier arriveert vande Mallabaerse cust een particulier Engels scheepje de adventure genaemt brengende van daer mede —

2500: man arreeck
20: balen Japanse campher
160: packen rijven —

9en do van Bantam en Canassenij is alhier 't schip vanden fransen makeloon Samson de boot Sanbaij genaemt, met de ondergenaemde goederen komen t'arriveeren, als —

300. kisten copper
400. man peper
100. balen porcelijn
2000. man sapangh

17en decemb verscheen van Ragiapoer voor de Comp op Souwalix reede een frans schip .... genaemt en brengt van daer niet anders mede dan

5000: man ronde peper sonder meer —

20en do vande Mallabaerse cust arriveerden alhier voldoen de 2. op 13 9bre van hier naer Canarban & Rockas Engelse Compen schepen wat van daer mede gebragt hebben is ons onbekent —

27en do vernemen arriveerende op 's Souwalix reede van een fransen bodem comende van Bassoura, en is beladen met soodanige goederen als hier onder volgt —

55. packjes met realen en abassijs
400: stux moorse goude ropias
7: boudeltjes ducaten

Ido fijne

Van Zixatta onderdato 10e may anno 1682

1: do fijne paerlen
280: packen dadels
10: do aluijn
1: pack nuijtmuskaten
23: do toebacke
8: dos alcatijven
9: dos amandelen
139: dos nuijnas
21: cassen schijn en noodenbaten

28: do van congo arriveerden op 's coninckx reede 't schip fatty toebehoorende in congo residerende moors negotiant aga Jamaal, en is beladen met
2: partijs abassies
950: dos dadels
160: dos tabacke
26: dos amandelen
156: dos nuijnas
3: dos galnoten
55: dos noodenbaten en aetchiaen
10: dos kismis

15e: January a dato verstaen van dat al vandenom een particulier engels schepie van Persia op 's coninckx reede is comen te arriveren, mede gebracht hebbende
17: partijs abassijs en realen
9: bondeltjes ducaten
75: kisten nodenbaten
7: dos kismis
80: pack et nuijnas
41: dos tobacke
6: dos alcatijven
3: dos amandelen etc.

3 paerdes

Van Zouratta onder dato 10ᵉ May 1651

3: paarden

17: d[it]o adato comen van Bassoira alhier een particulier engels schepie te arriveren sijnde aengebracht met

25: sackens abassijs

3: d[it]os goude nopias sonder ...

22: d[it]o 't schip vanden moors handelaer Mirmoesanij, dienssanij genaemt is adato op dese reede gearriveert en brengt van Bassoira 't naervolgende mede

162: sackens realen en abassijs

25: bondeltjes fijne paerlen

6: d[it]os ducaten

51: paarden

121: packen aluijn

53: d[it]os loobark

66: d[it]os amandelen

1800: d[it]os drooge dadels

2: d[it]os svaavel

360: d[it]os aiijnas

2: d[it]os persiaense laken

24: d[it]o van Masquetta is alhier comen te verschijnen 't schip Muhamedij, eygen sijnde den Masquetta woonende arabier, en heeft aendaer mede gebracht

1: kist contanten

1200: packen dadels

21: d[it]os amandels

14: paarden

31: d[it]o op 's coninckx reede is adato van Persia komen

te

Van Souratta onder dato 10e may 1681

te pannelsteren 't schip vader ling koopman
[illegible] gevaren, de welcke
en geladen met

29: packies abassijs en realen

13: bondeltjes ducaten

4: dos fijne paarlen

43: packen leeden

193: dos lingh

4: dos amandelen

152: dos ruijnas

99: dos toebacke

1: kist lacconaal

11: kassen kissimis

57: dos rooseewater

1: paert

11e februarij op 't koninx reede verschijnt van Bassoura 't schip mamudie toebehoorende abdul gaffoer mede brengende

8: packjes abassijs en realen

1: bondeltje ducaten

1: do fijne paarlen

338: packen ruijnas

15: do leeden

196: dos dadels

6: dos aluijn

3: dos amandelen

1: do toebacke

56: dos rooseewater en aatchiaar

21e do arriveert op dese reede 't schip ... toebehoorende

Van Zouratta onder dato 10: May 1662

behoorende den Moors koopman aga Elaij-
brengende van perdia 'tvolgende

32: sackens abassies
18: sackens goude ducaten
2: dos fijne paerlen
8: kisten vol der dos
5: dos confetuure
16: dos perdiaens laken
206. dos vijn, rooserbarth, en aatchiaan
53: dos kismis
16: packen alcatijven
35: dos dadels
139: dos todbacke
31: dos leer
5: dos amandelen
135: dos ruijnas
2: paerden

Do comt aldaer van masquetta te verschijnen
'tschip vanden masquetsen negotiant Lasie
mamdt, de taffetij genaemt en is belangende
met

544: packen dadels
7: dos todbacke
12: kisten kismis
1: do vaierkoorts

23: do uijt Bassoura arriveren adato aldaer op 't coninckx
reede 2: schepen te weten
'tschip der Stambool marchiant, sijt eygendom
deen

Van Zouratta onder dato 10en may ano 1682

den Moorsen handelaer Mamet Sidelbij toecomende sijn geladen met

21: sackjes ducaten

222: sackjes met realen en abassijs

23: bondeltjes fijne paerlen

66: kisten valse do

4: dos gout en silvere laeken

24: dos lackonaal

92: dos nobelbatten

27: dos confituuren

5: dos schilpatshoorn

1: packe safraan

75: dos eeven

95: dos toebacke

1100: dos dadels

6: dos amandelen

11: dos olijn

405: dos rijnas

5: paarden

't Schip de Koffenij

toebehoorende den Moorsen coopman Mier gewaes inhebbende d'onder gespecificeerde goederen als

22: sackjes ducaten

95: soo groote als kleene sackjes abassijs en realen

1: bondeltje fijne paerlen

126: packen rijnas

80: dos toebacke

613: dos dadels

37: dos olijn

ii. dos

11: dos amandelen ——

85: kassen roosewater, en aatchiaar

15: dos kismis

9: dos persiaansche stoffe

11: paarden ——

24:e do adato sijn op 's conincx reede al vanden 3: schepen comen te verschijnen als ——

'tschip vanden benjaans negotiant andracoenlauwerij genaemt brengende van bassoura mede ——

78: packen tobacq

36: dos dadels

11: kisten kismis

10: dos roosewater

'tschip mossery in eijgendom behoorende den moors coninck Nindsia mosem comende mede van bassoura deselfs aengebraght bestaen in ——

1422: goude ducaten

192620: realen ——

43839: abassis

8: bondeltjes fijne paerlen

23: kisten valse dos

9: kisten cartonaal ——

2: dos kismis

23: dos confeituijnen ——

322: dos roosewater

2100: packen drooge, en natte dadels

444: dos rijnas

60: dos aluijn ——

Van Souratta onder dato 10e May anno 1682

4: d:os ruijkruijt leden [uncertain reading]
1: d:o rotte kruijt
2: d:os zijde
5: d:os grofflaken
60: paarden

Van Congo 't schip Maffij [uncertain reading] toebehoorende den in Congo residerende sabandaar Mirsa Montesa [uncertain reading] genaemt en is beladen met
6: bondeltiens goude ducaten
22: sackiens abassijs
3: boetjes fijne paerlen
170: packen ruijnas
538: d:os dadels
177: d:os toebacq
13: d:os amandelen
2: d:os grofflaken
36: kisten kismis
7: d:os rooswater

26: d:o van Siam arriveert op 's Conincx reede voor reek:e vande France Comp:ie 't schip ... genaemt, brengende van daer voorgen:de natie 't onderstaende te weten
800: kisten Japans staefcoper
700: man tin
350: d:os spiaulter en
eenige kanpuijs [uncertain reading]

28e d:o een particulier Engels scheepje de Fattij [uncertain reading] genaemt verschijnt vande Mallabaer=cust op 's Conincx reede, en heeft van daer mede gebracht 't volgende te weten

Van Zouratta onder dato 10e May 1682

voeren

150: man noten

12: dos fodij

350: dos anneelen

210: clappus potten

14e Macht vermelden de pandsche op 't coninckrijck van 't schip vanden bengaalsche coopman zettadas modij, de coffibina genaemt, commende van bengale en is beladen met

59: packen bengaelse stoffe

23. dos zijde

27. dos lange peper

435. sacken bengaelse suijkeren

70. grote potten boter

2e april adato arriveert alhier van aatchin karmid den moors negotiant mola abdul gaffoor behoorende, hebbende bescheijdent met d'onder gespecificeerde te weten

114: catty stofgout

1400: man tin

154: dos benzuijn

260: dos loot

$15\frac{3}{4}$ nagelen

6: packen aguilhout

66: dos sobaene

25: dos lange peper

1: dos elephants tanden

1: do harpuijs

1: do schilpatshoorn

58: balen poreleijn

Van Zouratta onder dato 10e May 1682

24: kisten kopen

7e do. om 's Coninx gesonde coint van Bengale te verschijnen 't Schip vanden Bengaalsen Landvl Abaparkan Schipat de Roopander genaemt beladen met

196: packen gommelake
395: dos lange peper
792: dos Bengaalse Zijlaken
26: dos galiga
30: dos Bengaalse stoffe
17: dos Bengaalse sijde
48: dos salpeter
35: groote martavanen Bengaalse boter

9e do. Den particulieren Engels scheepje de Fortuyn geheten, arriveert van Siam, en brengt aldaer, voor meester Camptou 't onderstaende

1300: kisten kopen
1800: mantin die
101: balien porceleyn, sonder merken

10e do. van Persia vernomen, 't arrivement op deser rheede van een particulier scheepje toebehoorende den Engelsen president m.r Child deszelfs lading bestaet in

9: groote packen met abassijs
36: packen tobacq
11: dos alcatijven
26: dos sebaeel
31: dos amandelen
13: kassen kismis

19: dos

Van Zouratta onder dato 10: May 1682

19: kassen valse paerlen

115: do noodverwen

11: Do 't schip vanden weerden Coopman Hendrick moten de Hillemanij genaemt comt alhier van aatcin te verschijnen en brengt mede

50: catty stof gout

1713: stucx kinyden

2200: man do

1200: man Carpuys

5: packen Schilpatshoorn

356: stucken Elephants tanden

7: potten campher baros

48: packen lange peper

30: do benjuin

51: do swavel

Do verneemen noch de panreste op 's Coninx reede van een particulier Engels opperhooft een reedt van bengale 't navolgende alhier aengebracht als

612: packen Beng:en lijwaten

133: do Zyde

700: man lange peper

42: pack bengaelse stoffe

12: Do arriveert van Siam op dese reede 't schip Belvederant toebehoorende den Siamsen vorst en is beladen met

500: kisten koper

2500: man tin

105: balien porceleyn

13: Do van bengalen verschijnt 't schip vanden alhier woonende Moors Coopman maamt fakel maamt

Van Souratta onder dato 10e May 1682

maendt die genaemt en recht mede gebracht

599: packen bengaelse suyker
30: dos gomlack
39: dos bengaelse stoffe
258: dos salpeter
15: groote potten boter

Do Den particulieren Engels schip de Blessing gent. comt vande Malldiven eijlt alhier te arriveren, en brengt voor md. p dit haven volgende te waren

52: packen ronde peper
52: bondels sappanhout van 20: 25: en 30: stux in yder bondel
8: man nagelen
45: packen Cardamom
$3\frac{3}{4}$ man foelij

16e do verscheen op dese reede 't schip de Caddrie toebehoorende den broeder van 't compes maekelaer Kistendas, vermalidas gent., en brengt van Cochin 't volgende

20: man [illegible]
120: man sappanhout
520: man arreck
205: packen ronde peper
900: man yser
4000: man clappus pitten
15: stux Elephants tanden
15: packen cauris

Do

Van Souratta onder dato 10.e May 1682

D.o vande Maldivos arriveerden noch een gorab in eijgendom den Engelsen vermalidas, en is eenelijk geladen met

1½ man schilpatshoorn

950: man cauris

1.e D.o 't schip Montshaij toebehoorende den Siamsen vorst, comt a dato van Persia alhier te arriveeren desselfs ladinge bestaen in

68: packen ruijnas

1: kist aguilhout

2: d.o schilpatshoorn

20: stux tin

104: stux elephants tanden

2: balen porcelijn

90: kisten wijn, rosewater, en aatchiaar

21.e d.o van Siam arriveert alhier op dato 't schip Bassinos toebehoorende . . . . . synde de Engelsen moolijs en is geladen met

500: kisten coper

30000: man tin

1736: stux elephants tanden

6: kisten aguilhout

7: balen Japanse camphur

12: packen ronde peper

2: sacken notemuscaten

22.e D.o een particulier Engels schip Bergen marchant arriveert alhier van Bengale, en heeft 't ondenstaande mede gebracht

2075: sacken suijcker

50: sacken

Van Souratta onder dato 10e May anno 1682

50: packen papier

24 do. of packen bengaelse stoffen houdende

eenen

Patria

Aan d'Ed.le Hooch achtbare Heeren
Gecommitteerde Bewinthebberen
ter generale vergaderinge van
XVII.en presenterende de gantsche
nederlantse geoctroyeerde oostyndise
maetschappije vergadert binnen
Amsterdam

Ed.le Erntfeste manhafte,
hooch achtb.e wel wijse voorsz.
en seer genereuse heeren

Onse hooge gebiedende heeren

Soo als bereids doende met het concipieren van ons lange advijs, 'twelck wij daerlijcx gereet sijn, met de occasie van d'Engelse te vertreckende schepen naer Europa, tot uw Ed.le ho: a: af te senden, soo komt ons den heere Baron directeur generaal der fransse natie per missive seer beleefdelijk sijnen dienst presenteren, omme met een schepie de blanxignon dat binnen 3 à 4 dagen, de reyse naer Vranckrijk staat aan te nemen, eenige onser brieven met alle mogelijke seeckerheijt over te doen brengen, en nietteegenstaende wij van voornemens sijn omme onse advijsen dubbelt tot uw Ed.le ho: a: binnen 6 à 8 dagen per gesijde occasie van d'Engelse

tot

Van Suratta onder dato 10e May ao 1682

toe te senden, en dienthalvens niet van voornemens
waren ons vande gelegentheyt der fransse te bedienen
soo vinden wy ons egter genoodtsaeckt omme dit
spoedigs berichten aen die vrienden toe te schrijven,
om daer door haere achterdochtheyt te gemoet te
comen en de gedachten die sij mochten scheppen,
of wy haer misleyden, wacht te nemen, ten dien
eynde sullen wy hun maer eyndelijck aenseggen, dat
'tschip [illegible], alhier op 23e november passato
met een cargasoen voor dese directie ten bedrage
van f 289607:10:4 van Batavia gode zij loff
behouden is comen aen te landen, alswanneer aen-
stonts ons veerdich maeckten, omme die goederen,
daer onder mede was een aensienelijcke partij
van 100000: lb nagelen van meesten te doen
veranderen, daertoe uytschrijvende een vasten
vercoopdach tegens den 22e december alswanneer
wy door godes genade machtich sijn geweest
omme voor 't gros der coopmanschappen vanden
banjaens coopman Samanding wora (broeder van
Manicksasint wora, die voor eenige maenden
is overleden) soodanige prijsen te bedingen als
uE Edle Ho: Agb: bij de ingeleyde memorie omstandich
des gelievende sullen connen bevroegen, wat
omstandicheden men wijders sich ontrent dien
vercoop heeft toegedragen, mitsgaders 't geene in dese
directie 'tsedert onsen jongsten aen uE Edle Ho: Agb:
is comen voor te vallen, en passeren sullen wy

in desen

Van Suratta, onder dato 10e May anno 1682

inmiddels niet aanraden, maer 't selve alles om redenen, bij 't oversenden van onse advysen met de france- vrienden, soo degoin niet en oondeelen, als vare met de Engelse tot 't overtreck van die bodems, dewe- gelijck wegens U Ed. dese stucken te vertrecken uijtgestelt laten, alswanneer wij U Ed. Ho: Achtb. volgens onsen dienstschuldigen plicht alles sullen ter kennisse te brengen, eijndelijk sullen hier noch bijvoegen voor soo veel wij bij 't Coninckx tolboecken hebben connen vernemen, wat goederen de france aldaer per dese bodem, naer Europa staen over te voeren, bestaende in qualiteijt en quantiteijt als hier onder voorvoegens staet gespecificeert

1154¾: Corge chitsen, als
- 572: d:os amadabatse
- 582: d:os Souratse

40: corgies amadabatse palempoesen
559: d:os brodchase breede bastas
382: d:os Souratse d:os
188: d:os brodrase sanagessijs
265: d:os Souratse d:os
13½ d:os brodrase smalle bastas
112: d:os Suratse d:os
23: d:os Aleas der Souratta
48: corgies gestreepte tersilles
510: man cattoene garen, de brodera
466: d:os Souratse d:os
126: d:os schellacke
54: d:os gommelacke
76: d:os Zegellacke
25: d:os aloe

A:s d:os

Van Zoinatta onder dato 10en May anno 1682

88: man Zeemsbladeren

1200: dos Bonbouric

Boven dit wert ons bericht by noch diverse goederes
jn soo als die van uyt andere schepen hebben overgenomen
en waeren van wey alleen het getal als niet stoff
verenderde alsoo wy niet connen weten als de quantit[eyt]
der peper die hij niet eens eygen boden vande cust
mallabaer hebben afgeladen, en die in mede nae Europa
overgaen, waermede Ra. ondertekent, Edle Ho: a: heeren
uEdes Ho: achtbaerhedens onderdanige getrouwe, en
gehoorsame dienaren, en was geteekent Jacques
de Bucquoy, Joan kell, francois vanden beke, Cornelis
comans, Jacobus Lindius, Joan vanden berg, paulus de
noo, En willem Leendertse, ter zyden stont, Soinatta
den 22en January 1682: —

T' Patria

Aende Edle hooch achtbare Heeren
Gecommitteerde Bewinthebberen ter
Generale vergaderinge van XVIIen
representerende nederlantse geoctroy-
eerde oostjndische maetschappye
tot amsterdam

Edele Eerentfeste manhafte
hooch achtbare wel wyse
voorsienige, En seer genereuse
heeren

Ede Onse hoog gebiedende heeren

Den 31en January laetst leden hebben wy met

voccagie

Van Zouratta onder dato 16e. Maij anno 1682

d'occagie den Engelsen Schepen van hier naer Europa
vertreckende 7e. April UEdle. Hoo: a. geschreven en om-
standich aengehaelt alles 't gene UEdle. Hoo: a. soo hier
als anders mitsgaders veerdige voorvallen in dese
directie waeren comen voor te vallen, en passeren
't sedert van vaderlants copie als doenmaels dubbelt
afgegaen sijnde, en daeromme geen nodeloos hebben
omme andere goede bestellinge te weijgeren, —
sullen als nu in alle redelijckheyt excuseren, en in
't vervolch deses soo kort als mogelijk is, UEdle.
Hoo: a. noch ter kennisse brengen, 't gene 'tsedert
dien tijt door ons is verricht geworden, en waermede
dan met d'overcomste van 't Hoeker schip Macassar
een aenvangh sullen maeken, dat alhier naer
langh uijtsien op 20e. februarij van Batavia over
Ceylon, en Mallabaer (Goode sij loff) behouden quame
te verscheijnen, eendlijk inhebbende voor dese directie
6318 g: ℔ koper 8: balen fermiljoen en 15000 ℔
spiaulter 't samen bedragende f 17404: 12: 11: naer
vaderlants ontlossinge als wanneer geven van
eenige goederen, die met convoyeren hier voor
Persia waren aengebragt, wij dien boden Smits
'tem geene de minste plaats tot het laden
van eenige vragtgoederen, overschoot souden
langer op te houden, op primo Maert waeromme
nae Persia hebben gedemitteert als wanneer
doen voorts alle onse gedachten stelden, omme
't schip convoyeren met d'eygenaertheyt sijnde

Indische

indische cargasoenen te volladen, om mede syne depesche te geven, En verdeckt ons den hoodanich gelucht dat wy mettet vaaren den helven op 15.e passo. houden eenige de minste verhindering te hebben geladen, ende ons te doen lichten, omme syne reyse naer Batavia over Cochim en Ceylon te vervoorderen, van hier weer Schepende een aanhienelyke capitale ten montant van f 787709: 11: 11 daer onder gerekent 400: Erja aen contanten tot hulpens vanden brengaalschen lande volgens ordre van haer Ed.len de Ho.ce regeeringe van Indja naer Ceylon geremitteert. God de heere gelieve deser Bodem met syne ryke ladinge bewaren tsyner gedestineerde plaetse moge aenlanden op dat deselfs capitale g'employeert worde uEd.len Ho: a. daer van de reelle voordeelen mogen smaken, comende vyf dagen naer 't vertreck van oirschot, ons noch outvervoert van persia hulanden 't schip Sumatra door den heere directeur Casembroot naer herwaerts afgesonden omme te dienen tot vervoer vande laatste cargasoenen van hier naer Batavia, als synde den noortsvaerder geprojecteert omme op Mallabaer met peper beladen naer persia voort te stevenen en maer in expassant 't Sonraets cargasoen, over te geven, maer hetwijle bekent worden, omme gemelde Sumatra van syne

vragt

Van Souratta onder dato 10e May anno 1682

vragt goederen die alreede hadde aangebragt te ontlossen, en overwende noch al f 9253: 19: // : was sedert en soo quam op 8 dit dese kiel belaaden met schryns van Japan over Mallacca, Ceylon en cochim 'tgeen de selvae aanbrengende

6000: lb: sandelhout
2743: lb: radix china
220: // : galiga
562500: // : coper
2000: // : campher
8486: // : tin
12500: // : peper
100: p: doosjes Japanse gecorven toebackx

'tsamen bedragende met eenige provisien f 228895: 7: 5 souden verders eenigen peper noch de minste andere goederen voor Persia in te hebben, en dus vry sonder met andere occagie die directie te helpen toecomende waarom wy bij resolutie vaststelden, wyl als nu den bodem te veel hadde als comende onse lackse cargasoenen hier overvloede met een kiel voor gescheept werden, een vande twee aende caut sijnde schepen op vaart naer Persia aan te leggen als sijnde den besten middel omme den selven te employeren daartoe projecterende 't schip Sumatra dat nu van syne ladinge was ontlost, en weshalven aanstonts een begin met laden soude connen maken daer de selvae op 'tbeste genomen noch rijsen 12 à 14 dagen soude 'tbock brengen een sijn aan gebragte cargasoen alvorent soude hebben geladen worden

Van Souratta onder^r dato 10e Maij ano 1682

ondertusschen, is door een redelijcke toevloeij der vracht goederen gemelte bodem meest volgevoerde soo dat a dato met een quantiteijt van 1503: packen voor vadelanders vracht bij alreede f 14322:27: — in s Comp^s cassa hebben ontfangen, de reste nae Persia staat aan te nemen synde, geprocureerde noch al een goede stuijvers om mede te nemen ten opsichte anders hebbe naer elders ladinge te soecken soude hebben moeten vertrecken, aengaende naer de aenlandinge vande retour hebben wij ons bemoeyt omme de aengebrachte, en ons noch aende hant onverkocht sijnde Cargasoenen ten meesten voor deele van uEd^e Ho: a: om te setten, en van Cas^e te doen veranderen, en staen voor wij naer veel lovens, en dingens over en weder machtich sijn geweest te maken de onderstaende prijsen

als voor het Coper s^o a 16: de man van 34½ lb } op 3/m dach
rompen . . . . // 30: d° . . . . . 36¼ lb } of 2¼ p^r c^o rabatt
tin . . . . // 10½ }
peper . . . . // 5½ } de man van 34½ lb } op 1/m dach
camphur . . . . // 40. }
spiaulter . . . . // 10¼ als vooren
sandelhout om dat het dencht besichticht moet worden na gissinge . . // 7½ p^o a } voor contant
radix china . . . . . . // 16: doch mede op het besien }

welcke prijsen uEd^e Ho: a: ten eersten opsichte soo considerabel niet sullen voorcomen principael die vant coper ende rompen, als daer s^e voor

is

Van Zouratta onder dato 10 May ao 1682

is bedongen maer als ued: Ho: a: gelieven te considereren
dat door een quantiteyt van ontrent 10000: manis
die onder de cooplieden was bevrachtende tien door
particuliere ingeset als moorse Equipagien van
bantam quoda adcum &ca noch is aangebraght een
quantiteyt van 3000: kisten soo sullen ued: Ho: a:
naer haere gewoone wysheyt wel connen begrypen
dat het selve noodwendich een cadinge in dat marckt
heeft moeten geven, gelyk wy dan by ondervraginge
waarlyk hebben bevonden, die suyker hier betaalt
by een kleyne partye voor 16: r/a de man waarde
gevent vande compsen konnen wy niet anders
seggen dan dat deselve, ongenomen tien en seven
seer syn gevanst maer dat sy souden ons-
geensints verhindert hebben omme een goede
prys te bedingen soo niet van mallabaer door
particulieren gants buyten onse verwachtinge
een quantiteyt van 10000: lb was aangebraght
gevonden waart daarmede de marckt deselve oock
van 40: tot 35: r/a is comen te dalen en waaren by-
ued: Ho: a: almede sullen konnen afneemen hoe
schadelijk soodanige aenbrengen voor ued: Ho: a: in
negotie in dese directie syn, de pryssen der
andere goederen syn, nadelyk, en connende 7°
bedongene niet veel te ontschrijven en waeren
ae geensints in beraat hebben genomen, om die
maer alleenich af te staen en de compsen uyt
copen noch eenigen tyt op hoope van een beter

marckt

marcktet advijs kant te houden, maer considererende
dat den regen tijt cort op handen was alswanneer
hier weijnich of geen negotie en wort gedreven,
en daerby noch d'onsekerheijt om yets meerder
te konnen bedingen, en dat soo wel een quade
als goede soude konnen komen te succederen
behalven 't verloop van Intrest als perijkel van
't overmaken der penningen, soo hebben niet konnen
goetvinden deselve in te slaen te meer om
dat ons dan niet eenen souden gefrustreert
vinden van ons voornemen omme de bewuste noch
200:000 ropia in contant naer Batavia te remitteren
en niet verdere Employ weij niet en weeten
't weijsselen of sal deselve dalinge der marcktes
rijckelijk goet gemaakt werden, makende staat
gem: bodem binnen 12: à 16 dagen de reijse
naer Batavia te doen aennemen, sijnde benevens
sonder eenige ramp inden veel te hebben
aengetroffen hier in loco gearriveert 240:-
packen Indigo biana, die nu almede naer
Batavia staen over te gaen, sijnde 't waeren
nu maer alleen naer d'amadabatse caffila,
die noch wel 8 à 10 dagen sal hoeven aldus
alhier staet aen te landen, en vaermedde dan
ooke de negotie voor dit saijsoen sal g'eyndicht
sijn commende wij Ed: [illegible] bo: a: [illegible] 't slot van
onse brieven, vermits heden may werdt staen
gesloten

Van Souratta onder dato 10.en Maij anno 1682

geslooten te werden, niet bedoelt werden, maer dit
konnen wij U Edele Ho: A: voor af seggen, dat de selven
slot niet min favorabel, dan dat van anno passato is
geacht staet uijt te vallen, sijnde ons uijt de
boven quantiteijten door onse residenten van agra
ter kennisse gebracht, dat seeker gepensioneerde benjaen
Gungeram genaemt ende een oud dienaer van den
beroemden omrauwe Sadiclam, geacht sijnde
maer om dat sijne reeckeningen en verantwoordinge der
administratie niet naer behooren heeft weten
te doen, en om sijnen Heere verschuldigde [illegible]
[illegible] credit of wel soo de benjanen seggen
te reeckenen, een aensienlijcke somme ontvreemt
hebbende sich selven uijt den dienst met de-
vlucht salverende, een vrijplaetse onder de bescherminge
van Sambagie en den prince Acabar ontdeckt
heeft, alwaer den selven vermits d'experientie
in veele hoofse saken des Mogols hadde (gelijk
sijne Majt. hem in diverse importante besoignes
gebruijckte en van sijnen raet bedienende soo verre
in estime quam te raken, en waertoe deselfs
subtijl en scherpen vernuft hem den weg
baende, dat de hier genoemde heeren op-
gungerams voorstel in 't uijtvoeren van 't exploict
dat op de grensen van Bengale sijn verrechte
vaerden sullen, hem nomineerden, en ten dien
eijnde met 10000. mannen versterckt wiert
gelijck daermede sodanige geluckige progressen

aen

Van Souratta onder dato 16e May ao 1682

aen die kant gevolgt sijn dat den selven souden
menige bloedstortinge de steden pattena becaen
en mongeer door een secrete intelligentie, die
hij buijten 'twijffel met de regenten heeft onder-
houden, inkrijgende die plaetsen op den naeme
van acxabaer met guarnisoenen versterckt en
onder gestelt wachende souden eenige beledigingh
of overlasten d' inwoonderen aen te doen, deselve
onder het gesach den [illegible] gesontheit verkl.
allerwegen doet uijtroepen, dat het geen crijgh
tegens de arme onderdanen is, noch de datmen
haer met gewelt van meninge was te
subjugeeren, maer eenelijk dat de tijden het
hadden voorgestelt, dat nu veranderinge ontrent
de croone en dienvolgende een anderen Coningh
comen moste, en waertoe hij den prince
acxabar voor stelde die bij velle daer voor
erkent en overal uijtgeroepen wierd, betalende
de inwoonderen aenden nieuwen prince ook
vrijwillich haere tributen, soo laest en was
den grooten orangseeb door sijnen vertrouwden
badurchan, die andre zijde van bengale
post was houdende van het onverwacht en
schielijk opgeboorelde quaet dat bengala in-
sloote quam te treffen, en hem geen croone
raedom bij brachte, niet vastelijk verseckert
of machte opstonts preparatie trampeerd
daer sijn majst. het gansche goede faisoen

Z. Sonde[illegible]

Van Souratta onder dato 10en May ano 1682

versoendlijk gevaerlijk waare, souden gaerne conninglijke
uijt gevoert te hebben te verlaten en sich naer
orangabath te spoeijen, omme dies te beter op
alles te komen gade slaen, en indien de noot het
vereijschte de stadt agra te formideren, vermits
de geruchte voor waerdige schatten mede te
brengen, dat gelijcksaem sijne victorien ijverlijk
wilde poussere, en sich voor den rechtweerden
Coninckx meester van die stadt te maken als
daermede de sleutel van 't Bengaelse rijk den
mogol uijt de handen gewrongen sijnde, de majst.
gefrustreert sonder beijden naer behoorden de hulp
troupen derwaerts aen sijnen sterke landen cadstacran
te beschicken, die door sijn strenge regeringe, en
schraepsuchtigen aert gants niet onder sijne
onderdanen, bemint maer veel gevreest wiert,
en dienvolgende seer licht tot een generale
afval te bewegen sijnde, vermits de regeringe al
lange moede heeft, den rinwaeden prince op-
hoope van beter gehandelt te werden, sullen
aenhangen, gelijk wederom deur vaeck begunnen
in te slaen en haer andere zijde van Acbaeth
verclaert hebben, schijnende dese onverwachte
bengaelse ondernemingen, die met gewenste
successen werden uijtgevoert, aen Acbaers
sijde al veele goeds te wille toebrengen
ten aensien veele van sijns vaders onderdanen
met liefde regeert heeft ingenomen sijn en tot

veele

Van Souratta onder dato 10e May anno 1659

wel soude konnen gevinden dat Orangseps 't kroone
lede door een geweldige cracht quam te krygen
besonderlijck vermits de Schoudinghe en de naaste
nagenoemten, die met Arabare, in een goet estant
sijn, aen die zyde der Hindoustanen soo wel niet
comen te bevaren als vermits de croone
aen veelder zyden soodanich gegeven dat..
gedient heeft verandende, den ouden vorst veel
meer van 't hooft rollen, dat ons den tyt sal
ontdecken, ondertusschen verloopen wy de Compe
in deesen lande niet het allerminste ongeval
daer door overcomen sal verstaende daerenboven
door voorschreven residenten by post scriptum
geadvertiseert dat Sangeraus en den Pattenaschen
slot voogt Sesticandie het casteel voor sijne
Conincks dapperlijcke quam te ontsetten waer
mede nae den anderen in batalje sijn gecomen
invallende tegens treffinge de coninck ge-
d'overhant maer daer naer Arabaens volcke
de victory seer importanten als de vorige soo nogh
en veeck gedragen hebben en soomen divulgeerde
was Sesticaen in die rescontre of soo sommige
schryven desselfs zoone gebleven, doch een van
beijde seeckerlijck staet van de waerheyt per
den naesten ons sinden te adviseren hiermede
&ca, onder stont Ued.e Ed.e Ho: A: heeren Ued.e Ho: A:
onderdanige getrouwe nedrige en gehoorsame
dienaeren, was geteeckent Jacques de Bicqoy,
Francois

Van Souratta onder dato 10e maij anno 1682 —
francois vander beeke, joan vanden bergh, paulus de roo, jacques dupré en willem leendertsze ten sijden [illegible], Souratta den 22e April 1682: —

Register van alle sodanige negotie, oncost-, soldij, en brief boecken als dack registers die hebben tot haer Ed:len groot achtb de hooge regeringe van India naer Batavia overgaen, in de ondertreckende schip de eendracht in handen vanden schipper opperhoofden

Een journael en groot boeck } van 't n:e comptoir Souratta beginnende p:mo Junij 1677 en eyndigende ulto meij 1678 sijnde door haer Ed:len tot Batavia geexpeditioneert —

Een journael een groot en een oncost boeck } van 't n:e comptoir Souratta beginnende p:mo Junij ao 1680 en eyndigende ulto maij anno 1681 —

Een journael, groot en oncost boeck van 't comptoir Amadabath beginnende p:mo maij 1680 en eyndigende ulto april ao 1681 —

Een journael, groot en oncost boeck van 't comptoir Brotchia beginnende p:mo maij ao 1680 en eyndigende ulto april 1681 —

Een journael, groot en oncost boeck van 't comptoir Agra beginnende p:mo maert 80 en eyndigende ulto febr 1681 —

Een

Van Souratta onder dato 10e may ano 1682

Een journael, en grootboek gehouden aen Swaly straat beginnende primo Junij 1680, en eyndigende ult.o may anno 1681 —

Drie stucx soldij boeken beginnende primo Junij ao 1680 ende eyndigende ulto may 1682 —

Een uijtgaende brief boek beginnende den 13e may anno 1681, en eyndigende 27e april anno 1682

Een Incoment do beginnende den 11e may 1681 en eyndigende den 30e april 1682

Een dachregister beginnende den 13e may anno 1681, ende eyndigende den 8e may 1682

Int Comtoir Souratta den 8e may anno 1682
Was get.t vanden Boer

Register van soodanige geschriften als onder huydigen dato hier onder vanden E.E. heer directeur Jacques de bucquoy van Souratte over Cormandel naer batavia aen d'Ed.le heer Cornelis Speelman Gouverneur generael en d'E.E. heeren raden van nederlants India versonden werden — namentlijk —

No 1. origineel missive dato deses door den E.E. heer
do directeur Jacques de bucquoy, en den
Raet

Van Souratta onder dato 10e: May anno 1682

Raet van Souratta naer Batavia aende hoo: regeringe van India geaddresseert

No. 2: copia missive door bovengemelten Zijn D. en raet van Souratta in dato 10e: May passo. naer Batavia aen haer hoo: edelen geschreven

3: copia resolutie de dato 2e: dezer, door den D.D: heer directeur Jacques de Bucquoy en den raet tot Souratta genaemeert

4: Translaat persiaense hantschrift door opgemelten sijn E.E. aenden Mancepdaer heer Jaffer den 22e May passo. laeden voorleert

5: Translaat persiaans hantschrift door den mancepdaer heer Jaffer den 22e May aende E. commandeurs ...

6: Translaat persiaense memorie door den E.E. heer directeur Jacques de Bucquoy in dato 22e May 1682 aenden mancepdaer heer Jaffer ten laetsten gegeven

7: Extract Souratts dagregister 'tsedert den 10e May tot den 10e Juny 1682

8: Notitie der alhier aangecomen scheepen en deselfs aangebraght goederen etca. sedert diens 22e april passo. laeden tot dato deses

9: Extract getrocken uyt het Journael vanden Souratsen handel, inhebbende soodanige posten waer voor 't Comptoir generael in het selve gedebiteert staet

10: Extract getrocken uyt het Journael vanden Souratse

Van Souratta ~~onder~~ dato 10e Juny anno 1682

Souratsen handel rakende soodanige posten staen voor 't Comptoir Generael in desselfs gecrediteert staet

No = 11: Extract getrocken uyt het Journael vanden Souratsen handel rakende de overwinsten en schaden deser jaere op de vercofte goederen gevallen

12: Extract uyt het Journael raeckende de onkosten en overwinsten deser jaere alleen in Souratta op de coopmansch: gevallen

13: Extract uyt het Journael vanden Souratsen handel raeckende d' Inschryvinge van het gerogte packhuys op de [illegible]

14: de rekeningh vant Comptoir Generael getrocken uyt het groot boecke vanden Souratsen handel

15: de rekeningh van winst en verlies getrocken uyt het groot boecke vanden Souratsen handel

16: rolle der in Souratta beschreven gequalificeerde persoonen tenden staet Int N^ls

Comptoir Souratta den 10e Juny anno 1682:
en voor geteeckent J. vanden Bergh Secris

Batavia

Van Souratta onder dato 10e Jany Ao 1682

Batavia

Aanden Ed.le heer Cornelis Speelman
Gouverneur generael En d'E: heeren
Raden van India

ontfn tot Bat.a 20e 9ber 1682 [illegible] Suratta

Wel Ed.le Erntfeste, gr:
achtbare, manhafte seer
wijse, voorsz.e En gants
genereuse heeren

Onse wel gebiedende Heeren

Bij de hier nevens gevoegde copia believen uEd.le
gr: a: te ontfangen voorl. mijn dato 10e passo, met
't schip de [illegible], tot behoorl. verhalinge van 't
gene in deser directie soo wel belangende den negotie
als andere saaken is komen te gebeuren, voorn-
geschreven, verhopende verder dat uEd.le gr: a: met
het behouden arrivement van dien bodem nade
onsen [illegible] wensch [illegible] vande origineele
voor de receptie deses sullen genomen, en mijn
't schrift ten overvloede geschreven en gesonden
hebben 't gevende den almogende soodanich believe
te dirigeeren en ons in toecomende niet alleen
het gelukkich overbrengen van het [illegible]
costelyke cargasoen, ende contanten daer-
nevens geschikt, maer oock vande voorsz.
geremitteerde retouren die mijn successive
vermogens sijn gevraecht uijt deser directie af
te senden, ten [illegible] plaats houden [illegible]

sal

Van Souratta dato 10:e Juny ano 1682

sal doen aenlanden, en hen kennisse brengen, op dat
wij daer over onse blijtschap, en sijne divine
maj.t danckbaerheijt mogen betoonen, en
alsoo ware bij voorgaende missive wij ued.e
gr: a: van het vervolgh berigt hebben gedaen
en dien volgende in die contrespatie des tijts
waerinne onsen toeghten is afgehouden tot heden
geen noodtwendige materie hebben bekomen
die meriterende ued.e gr: a: voor oogen te stellen
soo nochtans vinden wij, met het absolveren
onser negotie boecken [illegible] /
wij volgens 't aloude gebruijck gehouden sijn
over den Commandeur [illegible] ued.e gr: a: gelijck
nu geschiet, t' over te schrijven, van den occasie,
onsen schuldigen plicht en 'tgene vanden comt
te acquireren, af te leggen mitsgaders
in alle gedienstelijck met het begin van dit
quade saisoen, waerinne den handel hier vier
vijfde maent, en de cooplieden over de goede
of quade successen, der negotie die bij ons [illegible]
hadde comen te verheugen of bedroeven ued.e
gr: a: voor oogen te stellen den favorablen uytslach
van 's comp.s volbrachten handel in deese gewesten,
en dat de mercantien die ons deses jaers sijn
toegebracht en aende coopers verkocht + gesamentlijck
sodanige advancen, voor den algemeenen
staet der comp.e hebben afgeworpen, als wij
conform de negotie boecken, en de memorien

[illegible]

Van Suratta dato 10en Junij anno 16[illegible] —

extracten uit vervolge bij forme van den staat
negotij uijt deselve gemoveerden nevenseer montant
der ontfangen, en oningemaackte penquadoenen, en
voor den lande meer aengaat als den conte inhout
onder geseere negotie boecken sijnde, op dat ud.e.
gr: a: alleen 't selve bevens maer voorcomen en
ons volbraghte wercke, benevens bij den anderen
gestelt ud.e. gr: a: niet come te verwelen
sullen aenwijsen —

Zeggende dan tot den begin dat ons successive, soo
van Batavia, Ceylon, Mallacca, en Cochim, als
Persia, sijn toegebracht door de g'arriveerde s-
scheepen aen diverse coopmanschappen.
f 545939: 6: 10:

Item aen provisien scheepstragie
goederen en andere behoefte
voor dese directie . . . . // 15238: 8: 4: | f 561177: 14: 14:

de restanten der vorige boecken die teen
bij stellen . . . . // 196532: 14: —:

voor den avannen der stadt breda in cassa
gevelt . . . . // 140: —: —

van fabritius en goltswaert vergenoegt
te hebben bekomen van 10: stn. bastas als voren // 36: 14: 2:

de uitstaende penningen nevens daer
nu op geschreven is . . . . . // 31873: 16: 14:

eenige ongeslagen lijwaten in
agra gevonden goet gedaen . . . // 575: 8: —:

voor 2 stuks opgelt der restanten die in
voorloopen aen 't generael gevalt. // 10301: 13: 6½

Transportere f 800638: 1: 4½

Van Souratta dato 10e Juny anno 1662

Per transport . . . . . f 800638: 1: 4½

d'advance der selver parthe opde coopmansen incoops bedragende f 545939: 6: 10 beloopen boven alle de verliesen en afgeschreven posten . . . . f 814194: 8: 11:

aen vervallende vrachten „ 14322: 2: 10:

opde verstreckte maant gelden . . . . . „ 1326: 11: 10

f 829843„ 2: 15:

Waer van treckende de generale ongelden in 12. maenden gesuppont. synde naemelijck ongelden ten bedrage van f 11396: 6: 4: huijs ongelden beloopen f 14180: —: 6: extraordinaris oncosten f 4171„ 4: 1 betaelde soldije ter somme van f 12879: 8: 12 tot verstreckte aen 5. Schepen 17057: 4: —: item aengedane schenckagie, als anders soo ten als opde buijten comptoiren — beloopende f 19764: 9: 13: item mede diergelijcke onder [illegible] ongelden 't samen — beloopende . . . . . . „ 98732: 11: 13:

Resteert 'tgene boven alle oncosten en verliesen is geadvanceert en in dese Jaer tot verminderinge van het capitael — geprofiteert . . . . . . „ 731110: 11: 2

't Samen . . f 1531748: 12: 6½

Waer van treckende de gedeposeerde gelden die anno passato bijde boecken ten achteren syn bevonden en uijt het procedeerde

Per

Van Souratta dato 10e Junij anno 1658

De cargasoenen voldaen sijn beloopende f 776174:–:7:

Item voor d'effecten die alhier op –
 t'sluijten der boecken resteeren ... " 187882: 9:–½

voor 2295: stx fijnlijwaet deria
 baddijs in agra der Compie. ontnoomt " 602:–"–"

voor een persiaense wissel op
 ons getrocken . . . . " 5600:–"–"

D'oncostinge van 't generale –
 packhuijs . . . . " 6553: 11" 8"

f 976812:–:15½

Restant . . . f 554936: 11: 7–

En hebben wij 't sedert 16e gbre 1657 tot
10e meij deses jaers, de retoure uijt dese
directie soo tot voldoeninge van de ouden
als afcortinge van den nieuwen eijsch gesonden
een aensienelijck capitael van f 1434863: 16" 2
waer onder begrepen is f 1003420" 12:– aen
contante nopias te weten –

Naer Batavia

per coopvaerders . . . . f 164514:–:–:
en met de retoure . . . . " 453245: 15: 2:

f 617759: 15: 2:

Voor Ceylon

per t'schip . . . f 157143: 6: 9:
met coopvaerders . . . " 611018: 11: 3:

" 768161: 17: 12:

Voor Cochim

per t'schip . . . f 36181: 1: 8:
coopvaerders . . . " 12193: 16: 8:

" 48374: 18:–:

voor persia in diverse ... " 567: 5: 4:

f 1434863" 16: 2:

comt als vooren

Transporteere

Van Suratta dato 10 Junij anno 1652 —

Per transport f 1434863:16:2

Waervan moet afgaen 'tgunt naer af-
legginge der interest penn. R.a gelijck
hier boven blijckt, uyt het procedido
der cargiasoenen comt over te schieten // 554936:11:7

Sulx van dese Jaere gewonden is 't houden
als het overschietende capitael importeert f 879927:4:11

Waer by addere het opgelt van 2 st. p.s
der credit posten, bedragende // 62733:4:—

comt f 942660:8:11

En alsmen daer van betrekt de te voorn
hemde partijen ten bedrage van // 64710:8:11

Soo resteert f 877950:—:—

Het welcke over soo veel uytbrengt als ons
achtervolgens comt te importeren, als zijnde hier
ten Comptoire uytwysende der negotie boecken
aen diverse persoonen vorderens gelijck gelden
a deposito debet een hooft somme van R.a 547000 //—

Ten Comptoire amadabat hebben wy
onder debet die gelden regens 3/8 p.n
cto op interest was genegotieert om
dat de Crediteuren 'tselve daer
voor niet langen genegen waren
onder de Comp. te laten, moeten
afleggen, en blyven maer anders
per restant noch bewaert met // 28000:—

Transporteere R.a — 575000

Van Souratta dato 10e Juny anno 1682

Per transport Ro.a 575000:—

In agra sijnde residenten tot afhael-
inge van d'aenbestede doriabaddys
genootsaakt geweest te lichten ... ,, 10300

bedragende te samen Ro.a 585300 ,,—

Hetgene ropien 30 à 40 m: minder beloopt als wy anno passo
op 't slot onser negotie boeken ten achteren stonden,—
en 't welcke ten principalen voort comt dat wy op
UEd.le gr: a: recommandatie de seer bedroefde—
comptoiren genoechsaem sijn geweest met soo
veele contanten te adsisteren, als by te brengen
was, gelycke dan in conformiteyt van dien ondergesch.
jaere voor bengale naer Ceylon hebben gesonden
[illegible] .... Ro.a 400000:—

en bevoorens met 't opslag voor Ceylon ... ,, 52000:—

item met die tot ten dienste van 't mallab.er
commandement .... ,, 24000:—

en eyndelyk met de retour naer batavia ... ,, 200000:—

Comt .. Ro.a 676000:—

En dienvolgende R:a 116000:— boven dat van a.o passo
uyt deser directie afgesonden is, want andersints
soude onsen debet ten aensien tot proceddido der—
ingesamelde groote was, vry minder bevonden te
wesen, en daerom sal UEd.le gr: a: niet te veel
schijnen, voornamentlyk wanneer UEd.le gr: a: believe
te considereren dat die gelden nooyt vruchteloos—
gelegen maer successive allenthalven tot heylsame
employ

Van Souratta onder dato 10.e May ano 1682

employ gevonden, en tot afbetalinge vanden ouden
als procuren der nieuwe petitien mitsgaders ten
syne voorn.: op intrest geleent hebben, synde
daer van tot voortsettinge der gewaent negotie, en
tot obtineren van 't geen voor 't aenstaande saisoen te
besorgen is naer advenant gerequireert 25000: Rs
en in minderinge der kroot ... synde 20000 —
uytbrengende 45000. Rs in welke distincte wysen
derwaarts over gemaakt en sullen om 't voorstaande
gaende te houden, soo wy geen vertraginge inde voldoening
der petitien willen veroorsaken, maer die op haer
tyt soo als dat behoort verrigt hebben, wel genoodt.
syn de gerequireerde penningen daer heen te besorgen,
en gevolglyk als wy daer by calculeren, 't geene hier
in loco op de aenbestede cassa, en andere gevallen
is, en sal dienen uytgestelt te worden, onder welke
naer calculatie met 25000 Rs tot de comste der
... schepen gehouden syn te vergnoegen, als-
wanneer dan schulden sullen staen, een hooft somme
van ontrent 70000: Rs daer wy swaerlyck met
veel verminderinge in te gemoet sien, soolange
uEdele gr: a: om de vervigste retouren geleevert, ten
volle te doen procureren en den handel vol te
laten staen, voor vorst noch onvermogens blyven
en 't Ed. de compe niet gelegen comt, als mede
van uEdele gr: a: beklagen niet kan syn, de gelt vysschers
uyt deser directie, voor een tyt te laten overstaen

Dewyl

Van Zouratta dato 10.e Juny anno 1682

dewyl in soodanigen geval, by een raisonnable negotie
niet alleen onse schuldenaeren souden konnen afbetalen
en op een effen bodem geraeken, maer daerenboven trachten
gaen een landlyk capitael souden dat wy het opsicht
gesloten te sien, machtich wesen op te bringen
'twelcke (ter onser geringen oordeele (dat sich ten allen
tyden onder het hooch wysen gevoelen van uEd.le gr: a:
buygende.) het eenige middel sal wesen om deese
inlantse capitalisten gerust te maeken, van hare
gelden tegens een dividend interest, de com.ie te
konnen opdringen, en graegelyk aen te bieden, daerde
nu in tegendeel, onse jaerlycxe uytvaert, en benoodt
icuyt den prim.o bevindende hebben wy gedetermineert
houden, om afslach inde interessen te gedoogen
behalven dat de com.ie alsdan hare overschietende
capitaelen, souden de minste beswaringe,
suyverlyk in ruyl krygen, en daer het nodich voor
besteden souden, die dan van soodanigen importantie
sullen wesen, en gevolgelyk sijn naer de waerde
der aen te brengen congratueeren, en de winsten
die daerop inden tyt comen te vloeyen, commende de
winsten die wy met het ombetten der vreemde
koopmans.en en de eenige mercantes, die slechs
gaen inde particulieren ontfangen een somme van
f 174781 „ 16„1. 'tgene indese ontrouwde tyden
vervremde den lande, en d' inlantse coopluydes

allen

Van Souratta dato 10e Junij anno 1652

allenweegen soo veel onoverkoomelijcke impedimenten lyden, en ontmoeten, voor de Comp.e al lange vaert passeeren kan, van korts verneemende dat soodanige voordeelen, en niet minder maer veel eer meerder des Comp.s staet jaerlijcx onderhouden en tot support van haere swaere lasten uyt een gesegende negotie deselve vinnen mogen, en dat niet alleen hier ter plaetse, maer allenweegens deser aer= waes vergoten, en den handel tot den selven stenisance opligheden maeckt, waeraen een lang geloopene verwerde in dese hindoustaense ontrouwde lantpaelen, veel soude contribueeren, om des Comp.s negotie ten deser directie, van meerder luyster, en gewicht te doen aenwassen, want door het oorlogs scharmutseeren, soo continueel comt te vervallen, can het niet anders sijn, als den handel moet daer door verflouwen, of ten minsten de coopluyden g'intimideert werden, en waer door wy oock in onsen yver gestadige beletselen vernamen, tot een merckelijck verlies in 'sComp.s eygendom der pretieuse speceryen te vinden, daer in tegendeel wy een geruste, en onbecommerde tyt beleeven, in dit wys uytgebreyde lant, een merckelijcke verbeteringe inden staet van dien Ed.en vrienden soude vernemen, en als dan niet de daet betoonen, dat wy de ghratitude, en deswegen steeds gedaene hertelijcke recommandatie soo den Ed.en heeren Majores, als

van

Van Souratta dato 10 Juny anno 1662

van uEdlen gr:a: onse hooghe gebieders in dese —
geraeckten ten Eersten lijdens gaen, en vernomen oock —
het weinigh vercopt bekent sal wesen, van veel
ellende der Lande, in die diverse oorlogen, voorde
Compe. hier een plaets vatten maer, en veel vruchtz
tot stijvinge van't Indische fons uyt dese directie
te brengen sij, welcke tijden wij onder Godes zegen
een maet vercopen te vercrijgen, verhoopende het —
ondertusschen voor d.E. Compe noch gants voordeel;
dat dese lant als soodanich tot de negotie —
geincommodeert zijnde, uyt midden van dese dagelijcx
voorgaende onlusten met stilsitten maer soo veele
als sij konnen, den Lande onder 't gebruyck van het —
cannon en 't gebruyck der wapenen komen voort te
setten, en de clenne voordeelen als sijt den brant —
hadden, en 't welcke de reden is dat wij noch —
raisonnabile prijsen doorgaens voor onse koopmans
eedingen, en veele tijts boven den vercoop van onse
gebrachte plaetse. stijgeringh, daer het soo glat niet —
voort vaert, en volgens 't schrijven van den heer —
directeur Hadenbroeck is het in Persia oock niet
al te vast omtrent de vilgaine vercomes —
geleegen, en daer door af de prijs al veel gedeclint.;
maer sijn E. vercoopte met de aende lant sijnde
speceryen, die in menigen, aensien te brengen —
en d'eerne koopmanschap, om de vaille der andere

door te

Van Souratta dato 10e Junij año 1682

doen te sitten, dat wij vermeten soodanich ten voordeele
den E. Compe aldaer in desen [illegible] mach-
vaerdighe tot rate der vaertuijgh, dat de inlanden
advanceren, die in dese deeltie boven 't voorleden Jaer
betaelt sijn ten principalen ingehuerden uijt het
inlanden allengkenaghte aengeladen van 20000: ee-
nagelen, en 2993: kisten kopers, maer tot bedingh
van hoger prijsen op nodigt alle de omgesette coopmañe
hadt ook tot haere daertoe gecontribueert, sijnde
van dit goede saisoen een boven ordinaire afsneden
in het Japans staefkooper bestaende, en is van dat
mineraal uijt dese stade gesleden 10000: kisten
behalven noch ontrent 1800: kisten die hier tot
maaken van copere vaetjes voor de benjanen &ca
als tot munten tot prijsen haere gebruijck vallen
te vinden, waer door dan ook die specie in waerde
van 16¼ tot 16½ ten basaer is geklommen, en
overmits onder de coopluijden uit gebrek maer
een restant van 3000: kisten is berustende, sal
dat mineraal naer den regentijt voor niet
minder als 16¾ à 17. te bekomen sijn, en naer
apparentie noch hoger in prijs worden, mitsdien
versoecken wij gants onderdaniglijk dat het van
UEdelen gr: a: goetvinden mochte vallen, ons soo veele
van die mijnstoffe te senden als op den gedane
eysch aengetaelt is, en indien tot selve ordre
geven

Van Zuratta dato 10e Junij anno 1682

geen eenen quarel come aen te treffen, souden wij
middelerwijle aen 900. kisten hebben, en voordeligh
als Bedens konnen vercopen, want wij van alle
canten vernemen, dat het coper in een groote-
vermaende komt te geraken, en sommige plaetsen
daer al wij jueder overcocht sijn, en indien UEdelen
gen: a: des maecke waeren gevallen, ons met het
gepetitioneerde spiaulter te senden, waer van
wij anno passo 200000: lb en dit jaer niets becomen
hebben, daermede souden wij nu behaelde winsten
ook merckelijk vergroot werden, wordende tegen
voordien tot 11½ bij eenige partijen ongeteld
en sal daerjegens vermits maer 570: picols, onder
de coopluyden connen te repareren, goeden afsneden
werden, en hebben wij anno passo 165971 lb tin
in quantiteijt boven het nu becomende aangebracht,
waerdoor dan almede d'advancen te augmenteren
waren, hebbende dat mineraal 't sedert het
afgaen van onsen jongsten, d'oude waerde van Rs° a $10\frac{3}{4}$
per badany behouden, en naer het ons toeschijnt
sal de prijs ook soodanigh continueren, sijnde
daer van noch een sandelijke quantiteijt van 715000 lb
tin ter plaetse te bemagtigen en behalven die
voorenaengehaelde restanten sijn noch onder de
coopluyden eenen meede berustende, en die sij
tegen mousson in haere partelijken sullen moeten
overbrengen soodanige coopmanschappen als wij volgens

tot

Van Zouratta dato 10e Junij anno 1682

tot uedele groot achtbare speculatie (om dat de comps deselve hier te lande weder aanbrengt) sullen specificeeren, te weten —

46000: lb. onder Sammarsingh, Ubora	} nagelen	
9000: lb. Kiffendas		
20: sockels foelij	} onder Sammarsingh, Ubora, en Kiffendas de rompen	
55000: lb. rompen		
80: balen caneele		
7250: lb. Japanse camphur		
18000: lb. alleen Chinese		
97000: lb. peper		
1100: lb. lange do		
1800: lb. cubebe		
7250: lb. radix China met bedorven goet		
13800: lb. quicksilver		
9400: lb. vermilioen		
20000: lb. sandelhout		
7000: lb. benjuijn		
1000: lb. couchenille		
20000: lb. Elephants tanden van Mosambique		
3500: lb. Elephants hoorn		

En believen uedele gr: a: het daer mede niet te laten verdelen, schoon wij het bedragen der retoure hier voorvaerts sommierlijck hebben vertoont dat wij in de quantiteijt der goederen, en 't contant dat uijt dese directie is vervoert, of uedele gr: a: sindelijckheijt daeromtrent misschien moeten genoeg gedaen werden, bij den anderen gestelt ontwijft voor oogen brengen bestaende jnt naervolgende

2800: ste

Van Souratta dato 10e Juny anno 1652

Quantity	Goods	f	st.	p.
2000: stx	blauwe breede baftas	f 11343	14	6
1000: —	witte breede baftas	4114	7	10
1120: —	smalle baftas do	3820	6	12
3400: —	sovante breede baftas	14379	1	—
2400: —	sovante smalle baftas	6321	14	14
3200: —	sovante breede halve baftas	7017	3	14
4900: —	sovante smalle halve baftas	6714	3	10
6600: —	breede chits	22763	—	12
41590: —	verscheyde smalle chitsen	69036	1	2
2800: —	chorons	10482	16	2
1200: —	witte kannekyns	1452	1	4
24000: —	kannoots	18189	1	4
26520: —	cricquanias	50389	11	12
2015: —	spoutkades dorriabaddys	7677	12	14
480 —	gecattoeneerde doekens	2026	5	10
24000 —	sovante kannekyns	22468	19	14
1000 —	grove monster cleeden	1871	1	2
6000 —	cleene monster kleeden	4314	4	10
7500 —	rode grove karicams	16000	13	12
9240 —	rode cleene	14485	11	10
3050 —	zyde patholen	15648	2	2
120 —	blauwe smalle baftas	370	19	2
120 —	blauwe cangans	360	1	4
1000 —	mansou	2251	14	8
100 —	gassia pard	289	16	—
6 —	wolle alcatyven	106	6	4
6 lb	gout en silver draat	488	7	3
550 stx	goude silvere en zydelintjes	1110	2	4
295406¼ lb	cannius	10670	7	1
400 lb	aloe succatona	256	9	4
4002 —	root segellacke	1869	18	6
2040 —	amphioen	7044	14	4

Transportere f 335336 „ 11 „ 8

Van Souratta dato 10e Juny anno 1652

	Per Transport	f 335336 : 11 : 8 :
23725¼ lb	bariso mandosly	7409 : 5 : 10 :
50160 : —	Indigo biana	765[55] : 13 : 6 :
10350 : —	cattoene garenen	5473 : 11 : 4 :
676000 :	Rs. silvere ropyen	1003420 : 12 : — :
12 : —	zyde met gout geblomde stoffen of bouratten	1882 : — : 12 :
12 : —	goude en silvere lackens	612 : 16 : 2 :
7 : —	bosapen voor persia	124 : 15 : 8 :
24 : —	attalassen en conteneys	308 : 14 : — :
	verscheyde noodtwendicheden	4139 : 16 : — :
	Monteert t'samen	f 1434863 : 16 : 2 :

En dewyle wy nu belangende negotie in alles gesegt hebben, wat wy souden konnen verhaelen, soo sullen met UEdele gr: a: believen alsnu overstappen tot de ongelden die desen jaere, of van pmo Juny 1651 tot ulto Mais daer aenvolgende over de gantsche directie syn gevallen, belopende te samen ingevolge de negotie boecken een somma van f 90732 : 11 : 13 en waer omtrent wy ons versekert houden de menagie in conformiteyt van UEdele gr: a: ernstige bevelen, naer vermogen betracht, en datter niets als 'tgeene onvermydelyke noodt moeten gequast worden uytgeleyt is, gelyck by visiteeren selve blycken sal, als wanneer dan niet anders sal consteren, dat desen jaere 5 in plaets van 4 schepen, die slechs jaer lycks gewoon zyn, in dese directie verschenen benevens de verstreckinge, soo in minderinge van vaerende maent gelden, als beloofften hebben moeten doen, welcke mede ons der schepes ongelden

dan

Van Souratta dato 10e Juny ano 1682

dan gevoeglijk f 2923: 5: 8: meerder als anno voorleden
comt te beloopen, soo veel niet meer als moetjens
maakt en 't geene noodsaakelijk vereyste aen die
oodens gevoegt is, hebbende insgelijcx verstaen
ondervonden, de amadabatse schenkagie ter
consideratie van het expediren, den beruchte nodige
quitantie des hartogs mamedt amynetan, aen syn Ex:s
moeder madary, den heerdts en andere die haere
behulpsaamheyt daer ontrent hebben bewesen
in dit extraordinair voorval met a° 1681/2 is hooger
gevonden, en sijn wy genoodsaekt, overmits
d'ontbodene lackwercken, en andere dienstige
goederen, ons comen te ontstaen, de vereeringe die
hier naer de groote naere instantie sijn gegeven, met
specerijen te suppleren, waer door deselve ooke
hoger loopen, als we anders niet wel gedaen souden
hebben, en wy vermindert hebben comen verders
believende UEdele gr: a: naer haere aengeboorne
discretie te considereren dat het den directeur
niet wel doendes is geweest d'onkosten deser
directie te houden op den voet gelijkse bevonden
op syn Ex:ce comste al te mechanicq behoorlijk
waeren, vermits hier ontrent de Europese natie,
hier resideerende, al veel gedistineert gehouden,
en alle generale visiten g'exerceert hebt, als
waeromme ooke geene contra beschadigen vande
selve gedaen sijn, en dienvolgende behoefte
ooke niet veel staet gehouden te werden

bysond

Van Souratta dato 10.e Juny Anno 1682

bijsonderlijk alsmede om d'oncosten te verminderen,
een gants pars in 's Comp.s woningen als op gesloten
huijs bewaarde, om daermede boven andere oncosten
uijt te winnen datter niet meer als 10. pions in
dienst bleven, en veele andere dergelijke besnoeijingen
die den directeur om redenen voorsz. altoos
ten nutte te stellen, maar als gesegt lieveer —
bekennen, dat het onmogelijk is, alle deselve
soodanich te practiseeren, dewijle sijn E. naer het —
Exempel van sijne predecessieurs soo civiel als
geschickte conde, sich gehouden heeft te reguleeren
indien hij niet wilde gedoogen, dat France —
Engelse, en Suratse Moorsen den spot daermede
quamen te drijven, en gevoeglijk in 's Comp.s dienbare
agtinge 't geene de sieraden van haer credit en
sijl der negotie is, eenige inbreucke geschiede,
vele vertrouwende dat UEd.le gr: a: de noodige en
onvermijdelijke oncosten noijt tegenspreken,
maar d'onnoodige oncosten kragtelijk tegen —
gaan sullen, en dewijle de casten deser directie
bij tijden vande voorige heeren directeurs niet
minder als deese maar gestadich meerder —
beloopen, soo twijffelt zijn E. geensints of UEd.le
gr: a: sullen daerin een welgevallen believen
te nemen, onder belofte die wij ~~wel~~ naer deesen
ook met de daet allentskens trachten te —
confirmeeren, dewijle wij het voort aen soodanich

Eindigen

Van Jaccatra dato 10e Juny anno 1682

vermeynende te konnen voortscrijven, deselve niet
te verbogen, maer alle practicabile middelen tot
verminderinge uyt vaerde te stellen, stellen voorts
op seer gants nedrich versoeken uEdlen gr: a: haere
dienaren gelijckwijse te verlaten, wesende ingevolge
van uEdlen gr: a: g'estimeerde brieve tot partelijck
bij d'afstandige staende op de negotien van intrest
voor desen advise afgesz. op 't sluyten der boecken
met de vereyste specificatie tot ontlastinge
van dien op 't Comptoir generael overgebracht
en verder ten faveure van dat hooftcomptoir ter
somma van f 31873:16:14 die genoemde intresten, te
voorien sijnde gedaen, alvoorens ingehouden
hebbende f 60000:-:- die wij naer calculatie
tot de goetmakinge der te betalene renten
op de gedeposeteerde cappitaelen benodigen sullen,
en insgelijcx mede tot opgelt van 2 stuyvers per Ra.
op de uytstaende contanten &ca. als de credit staende
posten, naer behooren geliquideert, en conform
den staet permincte gereguleert, gelijck wij dan
ooke de drancken, en andere tot consumptie-
dienende dingen, op een seer ordentelijcke wijse
met aenwijsinge hoedanig, en bij yder occasie
die geconsumeert, en naer de comparerende
voortsoeden, verstreckt, als afgesz. sijn, wesende
voorts d'openstaende negotien der beyde copers
van 's compes. coopmanschappen met haer verdt.,
en hebben die brave negotianten der lasten
penningen daer af voldaen, wesende d'E. compe. bevrijt

van

Van Souratta dato 10:e Juny anno 1662

van dubieuse schulden en banquerouten, en mitsdien
te wenschen dat alle daere negotianten soodanich
mogen g'absolveert werden, sijnde vande oere
en minderen waerden, der uytgelevende en bydie —
coopluyden ontfangene mercantien, niet
anders te leggen als dat wy op 't sluyten der —
negotie boecken, deselve met het gespecificeerde,
en de redenen die daer van in onsen jongsten pr.
de bekende in alle onderdanicheyt hebben gegeven,
naer luyt het nu overgaende extract, accorderende
hebben bevonden, de neeringe van tollen, is met
den collecteur van 's conincx incomende en uytgaende
goederen veraccoort, en hebben soo wel in amadabath
als brootchia deser negotie tyt aen tollen betaelt
soo in eygen specie der goederen, als per contant
f. 65557: 6: 5 – welcke contante uytgeruijlde
premien op d'uytgaende retouren a 180 verdeelt
en bespaert sijn geworden, hebbende wy in
onsen jongsten missive vergeten de 1½ per cento
simpleyts op den thol in d'selve gen: d: een onstandich
bericht gedaen, hoedanich die saecken geschapen
sijnde, en ten materie der Engelse aengeradt
dat met het hooveerts bringen van eenen
moor pandat uyt Bombain daere saecken
by den mogol al vry bedet staende, en dat
des wegen deser stadtsvoogt uyt last der
conincx daere alle adjude en assistentie,

om

Van Souratta dato 10en Junij anno 1662

om een gevraeght firman tot intreckinge der voorn.den
augmentatie des tols belooft hadde, en waeren van
syn Excell.e bij die geleegentheijt ons ook toesegginge
gedaen heeft, 'tsedert is alleen van hof verscheijdene
harde mandementen van gemelte Majt. expres
afgesonden, omme met desen stadtsvoogt te consideren
tot uijtrustinge van een vloot, die geemploijeert
sullen werden, het aenstaende goede saisoen,
naer de zeeplaetsen en havens, die Sambagie nogh
onlangs bij Majts. stranden in possessie hadde,
omme alle deselve door cracht van wapenen,
onder de macht des Mogols te stellen, en aen
sijne croone te hechten, sonder Vingurla selfs
te verschoonen, gelijck dan ten dien eijnde ook de
preparatien, een aenvanck nemen, maer wat
gevolgen dat voornemen sal uijtwercken, sullen
wij ondervijnden den tijt laten ontdecken en
ondertusschen seggen dat gemelte mandaden
genaemt Mamet Siaffer voor desen met den
zeevoocht des Mogols als waerneemers of
schrijvers der dagelijcxe voorvallen, gevaeren
hebbende, en tot Bombaim diverse malen aengeweest
sijnde, met den broeder van Moor Pandat gent.
aen die Pandat familiare conversatie en
vrientschap g'exerceert + mitsgaders handlieden
tot het verlaten van Sambagie en overloopen
naer den Mogol geraden heeft, gelijck dan sijne
Majt. ten dien saecke comt te examineren

en

Van Souratta dato 10e Junij anno 1662 1

en vermits der experientie omtrent de zee saaken
als gesegt tot bevorderinge van het exploict comt
te employeeren, en dewyle den selven als nu sijne
commissie veerdigh hebbende met den alderechten
naer 't Hof staet te keeren, en sijne Majest. van sijne
verrightinge het vereyschte rapport sal toebrengen
en met eenen den voorn. brodder van Moor pandat
onlangs mede van Bombain aengecomen, dat hem
staet te geleyden, soo hebben d'Engelse vrinden
niet in gebreecken gebleven hem te disponeeren
tot haeren geconstitueerden, omme by voorval sijne
Majest. te bewegen, tot de vernietinge van het
exquet, waermede den thol vermeerdert is
een' [illegible] by hem aengenomen hebbende, belofte
gedaen heeft, daer omtrent alle sijn vermogen
te sullen inspannen, en dewyle gedachte Siaffer
alvorens te vertrecken, van ons versocht —
afschrift te mogen nemen, en deswegen in 't Comps.
vervoeringe quam te verschynen, soo hebben wy
by die occagie, op sijne beleefde aenbiedinge onses
versoek, om van die saeke ievers d'Engelse
ontslagen te mogen werden mede doen bejegenen
en met den selven aengegaen soodanigen contract
als UEdele gr: a: nu in copia gecommuniceert
werd, waer uijt sal konnen afgenomen werden,
hoedanich wy by goet succes verbonden sijn,
anders schenen uijt te keeren, voor sijne —
debvoiren, en oncosten, eens souden meer de

Somma

Van Souratta dato 10e Junij anno 1686

de somma van 3000 ro. houden dat wij gehouden sijn
bij een vereeniginge den lang gewenste [illegible],
menige onnodige geltspillinge te doen, ten waere het
vijnde wij hem met een geringe geschenckje ooke
bedaert, en geincourageert hebben, daernevens
ten hoff stellende een amplee memorie, waerinne
niet alleen de saeken des Roes, maer ooke onse
versoecken tot restitutie der geroofden Indigo,
als de gestoolene dorriabaddys, en de schade die
de assistenten Soolmans en debuson met hare
opreyse naer agra sedert jaere 1680 door roofgierige
guasen, is aengedaen, te samen begroot werdende
op ro. 4000 bij occurentie sijn Majt. voor te houden
en dan met eenen dien coninck te extimuleren,
dat de Engelse ter dese plaetse, een nieuwe
wooninge van sijn Majt. al over lange becomen,
wij nu soo veel jaeren in sijn Majts. landen
onder handel, soo wel, en groter als sy gedreven
hebbende tot noch soo geluckich niet waeren
dat sij gem. Majt. ons dienaengaende eenige
vergunninge, niet tegenstaende wij ons van
sijne affectie versekerende gedaen, of de minste
wooninge aengeboden hadde, maer dat wij altijt
op eygen costen tot noch een al te bequamen
logis, ons mosten behelpen, en waerinne wij
vermits desselfs bouvalligheyt, ons gants niet
langer vertrouwen derfden, noch met onse
omslach, die wij daerinne geensints houden

bergen

Van Souratta dato 10en Juny anno 1682

bergen, verbleyven, maer ware genootsaakt verder,
indien sijne Maj.ts authoriteyt geen beter accommodatie
verschafte aan de reysen, in een ware ergen ons te
moeten behelpen, en 'tverlette van vrywelyke —
geloofden sijn Maj.t nimmermeer toe te willen
gedoogen, stellende den gem.n Siaffer geene de minste
swaricheyt in dit ons versoeck, en gaf ons hoope
binnen de twee maenden, 'tis godt vyande, en deselve
eere der praeminentien, daer d'Engelse van Sinde
en meest quamen te jouysseren, te sullen krygen,
dat wy van herten verwachten, op dat alle onse
debvoiren, en gestadige moeytens die wy tot
bereyckinge van d'voorsz. hebben aangewent, ten
dienste en voordeele der E. Comp.e, ten besten
uytvallen mach, hebbende ondertusschen niet
gemanqueert den vermaarden Bana, en 't vermogende
Moors coopman Abdul Gaffoer met d'onse, en de
Comp.e van oude tyden in goet verstant levende,
alsdoen op syn vertreck tot verrichtinge sijner
affaires naer het hof staende, en als nu de reyse
mede ondernomen hebbende, die saecken
insgelyck voor te houden, en syne adsistentie
soo ontrent den genoemden Siaffer, als wel
in sonderheyt by de hovelingen, en den Coninck
(alsoo hem familiaer met den geestelycken
rechter van dien voorst is, te versoecken, om
by voorval als het soo te pas quam de —
supplicatie van onsen gemachtichde, mede
te willen ondersteunen, en aen 't hof smaakelijk

te

Van Souratta dato 10e Juny anno 1662 —

te maaken; op dat door 'teen off 'tandere middel ons
gelt godts dienstalven mochte te voorens comen
gelyck dan gemelten gaffoor, aengenomen heeft, tot sijner
reputatie daerinne niet nalatich te willen
blyven, maer alles by brengen wat te practiseren
was; ons bedanckende voor d'eere die hem met
dese commissie wierde bethoont, en dat wij
s'comp.es affairen tot een vast teecken van achtinge
die wij voor hem ooren hadden, aen hem toevertrouden
waer door soo hij seyde sijn credit ten hoven noch
al meerder soude toenemen, en daeromme 'twijffelde
hij geensints aen een goet eynde, want tot
geslacht der bonads gelyck uEdele gr. a. en ons niet
onbekent is, al veel op 't gemoet vanden coninck
konnen te weeck brengen; zijnde aen dien fyne
mede tot naricht en versterckinge der geloofwaerdicheyt
hier aen gestelt de copia van opgemelte memorie
sodanich als het getranslateerde afschrift tot
uEdele gr. a. speculatie onder de bylagen gelegt
sal uytwysen; en sullen uEdele gr. a. uyt onse
jongste onderdanige missive al verstendicht
wesen, ter aencomste van 'tschip [illegible]
syne Siamse Maj.t en dat dien bodem smits syne
swacke conditie alleen vrinten laeght sonde
te geraecken, omme naer behooren tot de reyse
gerepareert en geequipeert te worden; het
waterleck vijnde het ooc binnen de riviere
gebracht maer door onvoorsichticheyt of wel
onkunde

Van Souratta dato 10:e Junij Anno 1682

ontkomende vanden bootsman op een sant plaat dicht
voor het casteel leggende, dienvolgens vast geseten
en ingevaren, dat alle practicable middelen
en aengewende debvoiren niets hebben connen
contribueren, omme die hiele daer af te brengen
mits vallende het niet lange daernae vanden anderen
gevallen, en gevolgelyk om eenige onkosten of
verdere pogingen tot het salveeren van dien aen te
wenden te vergeefs en vruchteloos souden vallen,
vermits daer van niet anders als het loopende
en staende want, ontbeschadigt konde afgeraekt
en de romp gesloopt werden, gelyk het dan ooke
van sijn touwwerck en masten ontbloot is, welk
incident den nachoda, en verdere Siammers niet
weijnich verlegen maakte, en dede resolveren
eenen nieuwen bodem aen te timmeren, Edoch
bijluiden onder haer niet meer bevindende
als ontrent 12000: R:a die van eenige hooge
persiaensche, roode aerde ommis sout, en weijnich
olipfants tanden geprocedeert zijn, welk dat
cleene capitale niet genoech om haer dessein
daermede uijt te voeren, die weijle naer ruijgen overslach
niet minder als 40: à 50000: R:a souden benodigt
om het vaertuijg bijden andere te vercrijgen
sij geen andere uijtwegen konde bedencken als
haeren toevlucht tot 's Comps cassa te nemen,
gelyk dan vervolgens den nachoda hem soodanich
genecessiteert vindende, ons daer ontbesschaende

30000: R:a

Van Zouratta dato 10e Juny anno 1668

3000: Rds tot adsistentie van Parmer Coninck, om dit
ongeval te remedieeren versocht heeft, maer bevrylde
ons die somma, om soo veel elaps te furneeren te
groot scheen, en ons versekert houdende UEdele Gr.
achtbare niet dat gedoente geen behagen te sullen
toebrengen, waerom ons niet die wenschen soo verre
quamen te engageeren, soo hebben wy hem versochte
gedecimeert, egter vermits ons niet onbewust
is, dat het niet UEdele Gr. Agtb: intentie en waere,
waermede syn Majst. buyten subsidie, en
merckelijk engagement vande Compe alleen wierde
geloonde, g'accommodeert, en vrientschap bewesen
wierde, syn te rade geworden hem de somma van
1500: Rds aen te bieden, op dat hij daeruyt souden
behoeven, hoogenoegentlijk de E. Compe. hadden
Coninck willen helpen, en wy dient hadden
bereyt waeren, het onse daertoe te contribueeren
op dat syne Majsts glorie daerdoor gehandhaeft,
en in geen grooten onrusten, noch syne onderdanen
in swaerder labourint mochte vervallen, ende
wy onse aenbiedinge aendiende, ingevalle hem
met die penningen niet suffisantelijk en geynde
te komen weder, als dan een schip tot haer
transport, te willen leenen, of oock met s'Compes
eygen bodem passagie over Batavia te gunnen
synde het oock de waerheyt gelijck de gnachoda
comt te allegeeren, dat indien wy hem niet

het

Van Souratta dato 10e Juny anno 1662

het gerequireerde gelt tot bevrijdinge van het
volck ooghenblickx niet souden adsisteren, ons vermogens
souden bij een eenich goet expedient, tot rechtstellinge
van dit toeval te komen practiseren, en des
wegen ten reguarde, der gehaelt werdende schepes gereetschap
dan dat bij aen het inwendige schip te pas souden brengen,
alleen tot schade tegens een geringe prijs, moeten
abandonneren en daerenboven een jaer langer als
wel andersints vereyschen, dienen over te blijven,
om sijne mayt met contanten maetlick vooren
hand by te springen, om als dan daermede het schip
seijlvaerdich te krijgen, mitswelcke dan wij in noch
swaerder oncosten sullen te vervallen, soo nochtans
hebben wij daerinne niet verder als het voorm. gestelde
derven treden, vermits ons niet onbewust was,
als wij onse handen aen het timmeren hadden
geslagen, onder dat werck noch soo veele oncosten,
en geltspillinge souden te openbaren, dat wij
met een minder als 40000 r°, het schip souden
vaerdich maecken, maer veel grooter capitael,
indien sijlieden maer betoonden, van victualien
en andere noodsaeckelijckheden, geprovideert en
versien waeren, gehouden sijn op te brengen,
overvloet, waerom wij liever om de somme van
soodanige excessive verstreckinge te bevrijden,
den nachoda te gemoet gevaren, dat de
commentie uyt een eijgene memorie des comp.s

gevoont

341

Van Souratta dato 10e Juny anno 1685

gevoordeel niet mede bracht sulcke capitaele sommen
vrugtloos onder haer te verdeelen, en mitsdien konde
sij niet veel besparen, dat om de wille van sijnen coning,
wij alles hadden gecontribueert en gepresenteert
wat in ons vermogen was, gelijk dat onse resolutie
hier over den 2e deser in rade genomen, en in copia
overgaende uEdele gr: a: soodanich sal betuygen, bij
welcke geaccepteerde wij verkopen den Siamsen
coninck, doch insonderheijt uEdele gr: a: geen onge-
noegen te hebben bij gebracht, behalven dat de
quade administratie, die den nachoda en d'ambassadeurs
in specie omtrent de goederen des coninx hebben
gepleegt, ons geen cleen nadencken gaf, of
sijne majt deselve geel wyse, en de 10000: ra die
sij tot Malacca, en [illegible] niet hebben
genomen, wel bevallen, en niet het dilayeren der
betalinge de compe niet het verlies van den
gevordigen intrest by brengen soude, en naedemt
wij wegens pretensien by ons dickmaels gedaen
zoughten gedaen, gehouden sijn uEdele gr: a: de
naerderen bevindinge van 't smalschip de Hoop te openbaren,
soo sijn wij ook nader genomen besichtinge, en onder-
soeke wegende, niet ingebonden omme uEdele gr: a:
de sware gestaltenis deses bekent te maken.
Deswegen sijn van meeninge, om dat het vaartuygh
wegens als over al gebruyckelijck is, geen onnoodige
geltspillinge daer aen te doen, maer in alle onderda-
nicheijt uEdele gr: a: ordre dienaengaende af te
wachten

Van Souratta dato 10e Juny ano 1682

vaerten, sijnde wij jegenwoordich besich omme het
nieuwe vaertuijch op te stellen, en 't welcke naer-
genomen overleggingen, om dat de rivieren dagelijx
ondieper werden, en bij verloop van 't binnenste vaerten, de
smalschepen veel tijts vast geraeckten, niet groter
maer vande eygenste gestalten als oranjie hebben
laeten timmeren, 't welcke aen sijn kiel 66. en over
steven 71 3/4 voeten lanck, mitsgaders buijten boord
19. gelijcke voeten breet, en onder de lijsten
S' gravens diep, en overzulx van een goede proportie
is, mitsdien handich en bequaem omme de verrijste
diepten toe te brengen, en bevens 40. lasten, naer
en vande schepen te voeren, en op dat wij daer aff
tydich ons gebruijcke mochten erlangen, en met de
comste der conquadoon schepen, om niet verlegen
sijn, vaerdich te wesen, soo hebben wij gedeelte
der noodige houtwaerken reets daertoe bemaghticht
die dan oock tegens een civielen prijs, en wij
beter coop als doen oranjie getimmert is, bekomen
sijn vant de prouwen te dertijt, niet minder als
60 r.o 't stongie, daerse nu in tegendeel tot 40 r.o
stere gaef, en van een bekoomelijcke conditie ons
in handen gekomen sijn, en insgelijx de balcken
daer de plancken van gesaegt sullen werden
tegens 5 3/4 r.o daer voor betaelen moste, en
dienvolgende als de arbeijtsluijden sullen strickt
aen 't waercke, en over alles een nauw oogegadt
gelijck onser plicht comt mede te brengen

Eloxen

Van Souratta dato 10e Juny anno 1682

verlopen wij dit vaartuijch ooch weijnich als orangie
dat 9366 r.a gecost heeft te voltoyen, vaststellende
de balcke die tot de huijt behoorde gesogt uijt de
de houtwercken die aen Sonaly bevinden, nevens
andere vastinge die ons daer van maer te stade
komen connen, sullende het rechtevende, gelijck inde=
gen:ale veele g'vonde ordre comt mede te brengen
aen Mindia moeten overgelaten of aen een andre
coopman, soo als wij inden tijt tot 's comp.es meeste
voordeel dienstich achten verordt werden, vaststellende
den selven tuijn van 't hof noch niet verscheijden, des-
wegen hebben over het gedragene consent tot
het bouwen der Mindwar Logie met hem in geen
bespreck konnen treden maer sijner gemachtichde
g'insinueert onse intentie, aen hem over te
schrijven, op dat by faute van non compaintie, er
dat sijne saaken hem moeshiverende, noch langh
hij bove te doen continueeren, wij daer over
inde aanstaande regentscij met voornu sijnen
constituant daertoe absolutie moet bekomen,
sulcx oeffen formele mogen contracteren, en
'tweeleer niet minder sal werden ondernomen
voor dat wij het goetvinden des conincx op ons
propositie, om een Mindwar wooninge te
obtineeren comen te erlangen, bevindende
gem.te Majt. sich tegenwoordich in orangabath
alwaer nevens hem het gantsche hof gestelt
soomen verneemt, dat wegen sijsoen sullen
blijven

Van Souratta dato 10e Junij ano 1682

verblijven, sonder dat wij konnen vernemen, eenich
aenmerckelijck dessein meriterende omme uEd.e
gr: a: bekent te maaken, ondertusschen heeft, ten
waere wij het ontbrengen van . . . . voornaemste
amenaires van Sambagie daer voor langerende wilde
die op de instigatie van Radienkan, onder Eschonde
beloften des Conincx van Adil gehandelt, en
getracht hebt, mitsgaders in weerdigheijt niet suimdt
te hellen veranderen, tot hem overgeloopen, en vervolgens
den Mogol overgelevert is, gelijk dan de majesteijt
sijn Coninckelijcke woort niet gestant doende den
selven heeft laten decapiteren, en alsoo de wel
verdiende straffe, over d'ontrouwe, die niet
het verlaten, en verraden van sijn wettigen
heere (: dat ordinair de sulcke te beurt vallen :)
hem op den hals geladen, g'executeert heeft, schijnende
den Mogol nu meer als oijt alle practijcquen
en listen aen te leggen omme de voornaemste
hoofden, en grooten van Sambagie met geschencken,
en groote presentatien te corrumperen, maer ingev=
valle hij deselve soodanich als boven verhaelt,
komt te verhandelen, is daer ontrent niet veel
goets voor hem uijt te wachten, daer hij andersints
om de crueliteijt der Sambagie aen sijne beste
hovelingen, op simpele suspitie dat sij tegens
hem conspireren, met het dagelijcx massacreren
van dien, jst waerachts swel, in dese troublen
al veel soude konnen uijtwercken, en dienvolgende

het

Van Souratta dato 10en Juny anno 1662

het vaere soude connen gebeuren, dat de selfsame,
die met het aenstaende goede saisoen, aen des-
mogols zijde tegens Sambagies geconquesteerde
landen staen ondernomen, te vaeren, en waer over
het hof noch continueel is besorgende, gevreesde
uytwoondeninge erlangde, vertellende gengaram, waer
van in onsen jongsten is gesprooken vele voor-
pattena te rugh gedreven of soo sommige seggen
opgebroken, en naer de bevelden landen gedetineert
maer den selven sijn byhebbende troupen Sjeestacan
en tot op 25. à 30000: mannen aengegroeyt versterckende,
welcke op getrocken, omme noch verdere progressie
inde Bengaelse landen, onder naeme van prins
oclasaer (van welcken men niets comt te vernemen
als dat hij sich by Sambagie onthout) te doen en voort
te setten, den almogende geve dat 's coninx
negotie, en grooten jnsaem der dienstige retouren,
in dien oirt daer door geen empechementen
werden toegebracht en dat wy in dese troubles
ontrent 's coninx fleurissanten handel alleen geen
beletselen mogen ontmoeten, maer dat eenmael
de veroveringe, en den laet verderffelycken oorlogh
cesseren, en den liefflycken vrede uyt deselve
voort gebracht werde, blyvende Badurckan
dese regentye tot veroveringe der frontier
plaets ontrent Sambagies landen, onder prince
masem aende naeste, en sekeringe sijde
post houdende, onderwylle dat de armee

Doppelinge

Van Sumatra dato 10e Junij anno 1662

overvallingh door 's conincx stroopende soldaten, en-
ander gespuys dat haer onder deselve komen te
vermengen, genoechsaem gecavalieert werden, en
om dat die vagabonden in haeren moetwil niet
werden gebreydelt, komen sij tot meerder uijt-
spoorichheyt te geraken, en ontsien haer geensints
de groote steden mede te ontrusten, waer van tot
ogen d'exempelen noch in verscheyden memorie sijn-
schrijvende onse residenten bij haere missive de
dato 9e passado, dat die schelmen, haer geensints
geschroomt hebben, 's nachts tusschen den laetsten,
den verleden maent met haer 50. à 60: wel
gewapent vallende, in goede ordre haer voorde
poorte van 's coninckx wooninge hebben gestelt met
intentie om deselve onvoorsiens te attacqueren,
ten waere niet onder prins door de residenten
bevonden uijtgesonden en welcke te nacht gekomen
in vereeninge sich naer huijs inde logie te begeven
door drie uijt de gem[elde] kruypdieven, met bloote
houwers besprongen sijnde (om dat ondersoecke-
dede wat lieden dat sij waeren, en wat haer-
begeeren was) wreede dreygementen, ingevalle
van sijn geweer niet goetwillich afstant quam
te doen, den selven opstonts van 't leven ter doot
te brengen, een geringh gemaekt, en de portieren
eer belinckt, om ne wacht waken gaende
was, oprumende, gem[elde] dievaen sonder langh te

toeven

Van Souratta dato 10en Junij anno 1662

roveren, daer door inde vreesinge geraackte, met
een g'allarmeerde stem van volckmannen krijten
syn dieven d'onse vertrecken gemaackt en op de beddes
geraeckt sijnde ijlens naer de poorte sich begeven,
soo als die guylen aengevallen waeren om deselve
te vermeesteren, hebben gerepousseert en het soo
verre gebracht, dat het kleinste vaerden geslote
en die schelmen moedwillige guylen 's Compies
Logie geroowen vaerden, In welcke rescontre
2 onser Hollantse dienaeren, doch niet gevaerlijck
gewont sijn, en aengevalle d'onse daer ontrent hadde
niet soo dapper gequetst, en die geweldenaers te niet
gedreven, en het spits geboden hadden, sijnde onfeylbaer
de residenten, en alle die inde Logie waeren gemassacreert
en 's Compies goederen, neevens de haere berooft te werden,
gelijck die dieven haer met dit voorval niet te vreden
houdende, na datse soo geraeckt waeren, noch 2
gebuer huysen geplundert en 2 der inwoonders
schandelijck vermoort hebben, en overmits dese moorenaers
feijten niet quamen op te houden, maer dagelijcx
vermeerderen, om dat den Agasse stadsvoocht met
het ontbeeren van genoegsame militie sich niet
in staet bevont daer tegen te opposeren, soo
hebben de residenten tot securiteyt van 's Compies
ommeslach en gerustheyt van haere persoonen
d'ordinarie waert met 4 musquettiers versterckt
en vande nodige munitie voorsien, op dat hij in diergelijcke

nade

Van Souratta dato 10.e Juny anno 1682

meede ontmoetinge (die wij wenschen haer inde
meede te mogen overcomen) op houde te wachten
waer op bij ouwe approbatie versochten, en bevaylle
wij in dese tijden dit voor wael gedaen aensien
sullen wij de voorsz.en dienaren soo lange in dienst
laeten continueren, tot dat dese beroerten aldaer
een eynde komen te nemen, en als dan d'E. Comp.e
van die oncosten (dewelcke haer nu voor een tyt moeten
getroosten) libereren, veranderende dingelijcks staet
en schijn van saecken, niet alleen Sadevoers
quartieren, maer ook allen wegen verspreyt
inde benaden landen vernomen, en loopen noch
onlangs setten dorp onder de limiten van dese stadt
gelegende, over dat desen stadtsvoogt tot selve
haude adsisteren geweygert, en in kolen gestelt
d'arme inwoonderen vaeckt uyt geplondert en
alles met haer roofgierige clauwen weer
gesleept, en waer over eenige quaetwillige
desen gouverneur bij sijne majest. soecken te trachten
met behulp vanden ammeraine Roelaetchan
verdacht te maaken, jn allen schijn of den
selven de vereyste sorge daer omtrent niet
gedragen, en deselve spolie hadde trachten te
prevenieren, en wekte bijden coninck soo-
danigen suspitie veroorsaakte, dat de majest.
order tot sijn beroep hier heeft gegeven, en by

provisie

Van Souratta dato 10en Juny anno 1682

provisie deselfs ampten, en bedieningen ontrocken
en aen andere getransporteert souden worden ten
waere den vermogende abdelcham uyt jalousie
dat hij confisqueren 20000: rs vanden inwoonderen
aengesprooken Souratsen gouverneur geduerende
niet hadde geremonstreert de getrouwe diensten
die deselve stadts voocht, geduerende syn regeringe
tot s'rycks welvaeren, en syn majts tollen met
200000 rs vergroot, en de verdere incomsten
wel 400000: rs vermeerdert hadde, nochdaeghlycx
syne goede conduite staet vastelyck int bestier
der Souratse jurisdictie doede blycken, waerdoor
syne majt. bewogen wierde van deselfs voornemen
te desisteren, en den goeden Mamet beeg noch
by ons voorst laten continueren, hebbende daerne
voorcomende bequaemen, en bijsonder alvader-
gants onredelyck met gevaert, schoon hy het niet
konden opbrengen, het hooft gelt moeten furneren,
en die 't eenemael onmachtich waeren, trachten
de regenten het moordom op te dringen, het
welcke een gestadigen jammer, en clagen hier en
in andere plaetsen veroorsaeckt, en de gemoederen
jegens den continuatie dwanck des Mogels doet
verbitteren en fulmineren, dewyle den geen die
maer 100. rs besit soo wel 13 rs als die schatten
possideren moeten opbrengen, en aen 't verbiyt
betaelen dat den gemeenen man meest comt te

drincken

Van Souratta dato 10en Junij anno ibidem

drincken, toe werde quansuijs uijt mededogen die
minder als 100: Ro.a gegoet zijn 6½ en de rest met
3½ Ro.a vrijgelaten werden, waeromtrent dese
regenten en insonderheijt den gouverneur, wede
eenige conniventie houde willen ijveren, —
ingevalle het stricte bevel des Mogols keijser—
lijck intimideerde, en den een tegens den
anderen suspecteerden, van het zijn majesteijt
te willen overschrijven, hebbende den gem.ᵗᵉ gouverneur
nu 4 dagen verleden den Sr. president der Engelse
natie Mr. Chijl in haere woningen d'eere
van sijne personeele visite en presentie gegeven,
toe werde het maer weer eens continuerende
dat den selven door die vrienden werden na zijn
hof geconduiseert is geworden, in recompens
van welcke beleefde hoffelickheijt, desen stads
voogt met een wel gemaakt paerd, lakken
raritijten en andere aengenaeme presenten
geschat op Ro.a 3000: begiftigt is, maer dien
heere naer sijne ordinaire methode, om quansuijs
voor de wereld te doen blijcken, dat sijne nature
gants niet naer eenige geschencken, inclinerde,
ten eersten aencomste deselve weijgerende, met
een moorse bedeesstheijt te willen aenvaerden
heeft hem laeten disponeeren, drie dagen daernae,
deselve met sijne acceptatie te honoreeren,

als

Van Souratta dato 10e Juny anno ibid.

als vbannen den Engelse president vaarden naar Bombaij
omme nevens noch andere van sijn gevolch, de hete
dagen, met een frisse zeelught te benemen —
vertrocken is, neevensaders monsieur Martin, en
vandere france Officiers om haar te delecteren,
insgelijcx gevertrocken sijn, blijvende den heer —
Baron aande ende quale inde logie tot bedde
gehouden, de procinne van hare lijvaten gaet seer
lanckxaam voort, en monsieur Rocqué in amadabath
residerende, kon per faute van geld dagelycx
niet boven 3. à 4. sto: negotieren, waarter gebrek
bij haar niet naer geremedieert sal werden
soo lange den comptoir sijne mildadicheijt, ende die
Compen niet werden comt te betaalen, maar
sal dat dagelijcx noch meerder toenemen, voor,
namentlijk als de france residenten alleenigens
haar credit soodanich als in jndia comt te —
declineren, alwaar het opperhooft genoodsaakt
is geworden, 16000. R:s in 2. wisselbrieven, bequaemelyk,
op den directeur generaal te trecken, omme —
daarmede te liquideren de schult van consumptie
die een jaar lanck onvervolgt gebleven is, en
naddemaal wij nu ten belange van d'Compe,
en andere saaken vernemen, iedere groot achtbaar
het waarste bericht, gaan onder schuldiger —
plicht, in alle eerbiedicheijt gegeven te hebben,
soo believe iedere ga: a: haar niet te laten stellen,

dat

Van Souratta dato 10en Junij anno 1662 —

dat wij volgens het aencomen en vertrecken der particuliere coopvaerdy schepen, en derselver ladinge bij een particulier extract uijt ons dachregister comen te vertoonen, waer bij dan niet anders naer gewoonte, voor den E. boeckhouder generael overcomende de extracten onder op ult° Mey gesloten negotieboecken werdende inhout, en waertoe deselve specteren — nevens de monsterrol der gequalificeerde suppoosten in dese directie bescheyden, op 't register der papieren, pertinent gespecificeert is, waer aen wij ons — dienstplichtich gedragende, waermede &a onderstont UEdelen onderdanige, getrouwe, en nedrige dienaeren — en was geteekent — J. de Bucquoy, J. vander Beecke J. vanden Bergh, P. de Roo, Jacques Dupree en W. Leendertse in margine Souratta desen 10en Junij A° 1662:

Dyngsdagh den 2e Junij — anno 1662 des avonts —

Den raet ter beroepinge vanden E.E. heere Jacques de Bucquoy directeur en opperhooft over dese — directie bijden anderen geroepen sijnde, soo geliefde het sijn E.E. den selven voor te dragen, dat aen hun alleen niet onbekent en was hoedanich het — schip vanden Siamsen Coninck nu 9° uijt Persia — alhier aengecomen, int opcomen deser rivier, door onvoorsichtichheyt der loots, voor des stadts casteel op een drooghte soodanich is vast geseijlt, dat

niet

Van Souratta onder dato 10.e Junij A°. 1682

niet tegenstaende alle hulpmiddelen om dien bodem
vandaer vlot te doen worden (waeraen niet weijnich —
gespilt, egter alles vergeefs was geweest) sijnde
voorts dien bodem door swaere winden andermael comen
te barsten, en soodanich int sant gevallen, dat alle hoope
van behoudenisse nu t'eenemael verdwenen is, door
welcke onvoorsien ongeval het dan ook was komen
te geschieden, dat den Siamsen nachoda verselt met
eenige Siammers voor weijnich tijts bij sijn E.E. hadden
geweest, hare aendienende dewijl sij door dit ongeluck
nu van eenen bodem waeren gefrustreert omme
hunne persoonen als goederen van hunnen coning
die sij bevorens hadden gebracht, en volgens hunnen
last alhier noch in te koopen stonde, wederom naer
Siam te transporteren, dat met den anderen waeren
te raede geworden, omme voor rekeninge, en ten
dienste van hunnen coninck in dese negotie
alhier wederom eenen nieuwen bodem, doch waer
ter aerde als den geheelen te doen timmeren, en
daerin sij beyde te deser hadden geresolveert
om dat hun ten volle bekent was veelmaels
geexperimenteerden hunnen coninck al voorlange geincliniert
was geweest, omme eenen nieuwen bodem te
doen opstellen, en dat nu met eenen bij dese noot-
saeckelijckheijt conde effect nemen, behalven dat
sij de overgebleven masten, zeijlen, geschut, —
ankers, touwen &c.a vant verongeluckte schip —
aen t'nieuwe wederom souden konnen te pas —
bringen, en t'welcke zij anders voor minder dan

de

Van Zouratta onder dato 10e Junij Ao 1682

de halve waerde souden genootsaakt wesen te —
vercoopen, maer de wegh tot het timmeren van
soo eenen bodem, eene goede somme gelts soude
konnen te verrijsschen en hunne cassa niet niet
meer dan omtrent 12000: roa versien en is, alswanneer —
naer rijpen overslach noch wel omtrent 30000: roa souden
benodigen, soo was dan 't ernstlick versoek omme van
d'E. Compe. ten sijne voorschot eene soodanige somma
bij leeninge te mogen erlangen, omme in Siam door
hunnen coninck weederom gerembourseert te worden
op 't aenhooren van welcke versoeke sijn E.E. bevolgende
beyde bij hem alle bedenckelijcke redenen, en motives
waeren voorgebracht, omme dese Siammers van —
hun voornemen, omme eenen nieuwen bodem te
timmeren, te doen desisteeren, tot dien eynde voor,,
stellende, omme een schip te huuren of wel hunne
persoonen, nevens de goederen van hunnen coninck
transport met 's Compes schepen te vergunnen, dewe
bij weedergade seer willich, en bereyt waeren, omme
den coninck van Siam ten respecte van sijne —
genegentheyt in veele voorvallen aen d'E. Compe.
en haere ministers bewesen, naer onse macht
en vermogen in alle voorvallen, onse bereytwilligt.
te doen sien, maer dat oock geconsidereert moeste
werden dat onse negotie nu was geeyndicht
de cargasoenen versonden, en de cappitaelen
besteet en wij derhalven de handen nu soo

ruijm

Van Souratta onder dato 10.en Juny ano 1682

vrijen niet en hadden, omme soo aensienlycke somme
uyt te schieten, dat ook d'E. Compe. vele gewoon was
penningen tot het doen van [illegible] te verschieten
maer noyt [illegible] in dese directie tot het
aenbouwen van nieuwe schepen, hen besluyt dat
soo sij met 6. à 8. par 10000: R.a conden geholpen
werden, en den rest door andere wegen wisten te
vergaderen, dat 't selve ten respecte van sijne Mayt.
dan over hem wilde nemen, maer dat hem een
goede middele souden, dat bequame voor voorss.
van sijne middelen niet vinden konde hadden
niet vaerdiger antwoort sijn E.E: seyde de nachoda
met sijne adherenten sich geensints vergenoegt
en hadde gehouden, voorgevende zij niet niet minder
dan 8000: R.a conden gedient werden, dat hij verwonderlijcks
waernis, en kun aen niemant anders dan d'E. Compe.
en wisten te addresseren, behalven dat het respect
van haeren coninck ooke niet toliet, omme by-
jder te gaen bedelen, dat hij om niet een woort
te spreeken, souden 't selve niet voor sijnen coning
soude derven verschijnen, en 't sijne Majt. ongemeen
soude smaken te moeten hooren d'E. Compe. soo
weijnich achten op sijne achtbaerheijt hadde
believen te nemen, versoeckende den taleven
gants ernstlick met sijn versoeck noch eens nader
in beraet wilde nemen, en hem dan positive
antwoorde

Van Souratta onderdato 10e Juny anno 1682

antwoorde later tekomen, seggende verders by —
continuatie van onse verzekeringe van voornemens te
zyn, ontrent vanden staet derselver saaken berigt nae
Siam te sullen geven, en alleen dan afwachten wat
syne coning eens soude believen te bevelen, over
welcke voorval zyn E. van zyde dese vergaderinge
berigt te werden, omme met den anderen te —
beramen, waarmede in desen ten meesten voordeele
van d'E. Comp.e soude resolveren, synde aen d'eene
syde waerachtich, dat d'E Comp.e sich besonder aend'/
gunste van syne Majest. van Siam liet gelegen syn,
ter oorsaeke van verscheyde accomodatien, die
deselve in haere negotie in desselfs landen —
waeren genietende dat ook noyt eenige swarigheit
en was gemaakt omme liden, en verders aen dien
conings bodens excessive sommen te verstrecken
en die tot noch altoos prompt wederom waeren
voldaen geworden, synde nu noch Jo anderen —
geaccordeerden bodem op Malacca 3000: Rd: en op
Tuticorijn 7000: Rd: tot het doen van nodige —
guastos by leeninge uyt 's Comp.es cassa gelevert —
maer tegens staet aen d'andere zyde wederom
in achtinge te nemen, dat die verstreckinge
op Malacca en Tuticorijn gedaen, al eene —
excessive somma is, en waer van de voldoeninge
noch niet en is gebleken, en die met 't gevonden de
van ons al tot een somma van 90: à 80: Rd. soude

comen

Van Souratta onder dato 11e Juny Ao 1682 —

komen te beloopen, sijnde het ook den nieuwelingh
geest tot het timmeren van nieuwe bodems, by-
wooninge uijt te sluijten, en onses weetens nooijt in
dese directie voorgevallen, behalven dat het noch
te duchten is, of de Siamse Majt dit gedoente
van sijn nachoda, al sal komen te approberen, want
behalven dat ons uijt Persia werdt berigt sij aldaer
niet weijnich met de penn. van hunnen Coninck
hebben gespeelt, soo is het blijven van hunnen
bodem, ook al eene saake die verantwoort sal
moeten werden, als sijnde een onachtsaem, en niet
min bot verdrijven, daer van ten principalen, als
oorsaake geweest, alle welcke consideratien
dan met aendacht overwogen sijnde, soo is omme
aen d'eene sijde sijn Majt van Siam, door onse
weijgeringe tot d'E. Compe niet ongenoegen te maken,
en ook omme aen d'andere sijde d'E. Compe niet
al te verre te engageren, met gemeene en een-
parige voute goetgevonden, en verstaen, hun met
eene somma van 15000: ropias, tot bouwinge van
een schip te adsisteren, mits dat goede achtinge
sal werden genomen, dat die penn. ten deser eynde
waerlijk gequasteert werden, met bijgevoegde
presentatie dat wij anders bereijt sijn, hun en
hunne Coninx goederen met 's Compes schepen over
Batavia naer Siam te doen geleijden —

Aldus gedaen, en g'arresteert int nieuwe comptoir

Souratta

Van Zouratta onder dato 10e Juny Ano 16..

Souratta, ten daege, maent, en jare als vooren
Was geteekent Jacques de Bucquoy, Francois vanden
beke Joan vanden bergh, paulus de roo. Jacques duyme
en willem Leendertse

Translaat Persiaans Hantschrift
door den E.E. heer directeur Jacques de
Bucquoy aenden mancopdar Seed Siaffer
in dato 22e may 16.. verleent rakende
de 1½ per cto verhooginge van tol,
omme deselve die vry gesprokenis,
3000: ropias aen hem toegestelt te
moeten werden, als volgt

Ick ondergeschreven Jacques de Bucquoy directeur
en opperste gebieder van wegen de Ed.e Oosthindische
Compe. ter comptoire Souratta, bekenne mits
desen met den mancopdar Seed Siaffer de Zoon van
Seed mamelk sekere contract te hebben aangegaen,
dat soodanende hy de 1½ per cento verhooginge inden
tol van des E. Compes goederen onlangs ingevoert
quame (door syn toedoen ontrent den Coninck)
te vernietigen, en de saake naer wensch af te
maaken, dat den tol volgens ouder gewoonte
wierde voldaen, omme alsdan drie duysent ropias,
aen hem te werden uyt gekeert, te verslaen als hem
alles naer wensch een goet succes genomen heeft
des contrarie sal hy Seed Siaffer voorn. geen
het alderminste te pretenderen hebben, onder stont
den 14e vande maent Siamadilavale Jul 25e
Jaer

Van Souratta onder dato 10e Juny Ao 1682 —

Jaare van 's Coninx regeering ofte den 22e may
ao 1682. ter zijden stont 's Coninx zegel met swarte
inkt gedruckt

Translaat Persiaanse hantschrifte
door den manceptdaer Seed Jaffer in dato
22e maij 1682 aende E. Compe verleent
waer bij deselve aanneemt d' 1½ pCto
— verhoginge van tol bij sijn majt
te sullen vrij spreecken namentlijk

Ick ondergeschreven Seed Jaffer d' soon van Seed Mametha —
manceptdaer in dienste vanden Coninck bekenne
vrijwillich en dolen aangenomen te hebben mijn
uyterste debvoir te doen, omme ontrent sijn
majt onderhalf per cento [illegible] tol vande
Hollanders haere goederen vrij te spreecken, en dat
inder voegen, als sulcks voor d' Engelse Compe —
mede aangenomen hebben uyt te voeren, met contract
omme alsdan en wanneer de Zaak naer wensch
is comen effect te nemen, aen mij sal moeten
goetgedaen, en toegestelt werden een somma van
3000: ra doch ingeval datter door mij niet —
ingedaen conde werden, sal alsdan ooke niet
minste niet te pretenderen hebben, onderstont
den 14e der maant Jamadelawel in 25e Jaare
van 's Coninx regeeringe ofte den 22e maij anno
1682: ter zyden stont het zegel van voorsz Seed
Jaffer met swarte inct gedruckt.

Translaat

Van Souratta onder dato 10e Juny ano 1682

Translaat Persiaanse memorie
door den E.E. heer directeur Jacques
de Bucquoy sr dato 22e may 1682
aenden mancepdaar [illegible] ter
hant gestelt omme voor d'E. Compe
ontrent het hof te solliciteren, en
uyt te voeren als volgt

Van ouds is de gewoonte [illegible] geweest volgens
's Conincx eygen firman, en andere geschriften, op diverse
tyden seer gunstelyk door Syn Majt verleent, dat
wy 2 per cento tol, van onse goederen hebben voldaen
en 't sedert eenige jaren naa by hebbende Souratse
regenten 3½ per cento van ons gevoordert en ingehouden
welcke saake onse overheden ter kennisse
gekomen wesende daer over ten hoogsten syn misnoegt
geworden, en nadien dat wy bevoorens altoos van
Syn Majts goedertierentheyt, goede verrichtinge
en pardonne; als sulx volcomen [illegible] synde, hebben
geradt [illegible] 't selven aldus vrundelick t'versoeken
dat de gevorderde 1½ per cento verhooging inden tol
gunstelyk mach g'excuseert, en vry gesprooken
werden

Ten anderen geven noch te kennen hoedanich wy
geduurende eenige jaren in dit Hindostan groote
partye specerijen, kooper, tin, en andere materialen
van coopmanschappen syn aanbrengende maer hebben tot
deselven bewaringe, en onder woonplaats gantsch
geene accomodatie van wooninge ofte packhuysen
&ca. en terwyl de tegenwoordige door ons als gehuurde
woonige

Van Souratta onder dato 10e Juny anno 1682

vooringe heerlemael bekomen, en teleijn van syn
selven is, mitsgaders van ouderdom beginnende te vallen
(daer de Engelse gevoeglijk door syn Majts. gunste
een bequaeme voor plaats syn behoudende) deselven
oock mede instantelijk versoeken, met een geruste
vooringe tot onser gerustheijt, mogen vorder
begunsticht, omme den huur in syn Majts. cassa te
werden voldaen, tot onser groote eer en reputatie,
en syn Majts. lofs uijtbreijdinge, ten welcken eynde
alhier in Souratta de logie vanden overleden doctor
Massis Sammas, en die vanden overleden Manckdaen
Badie Mamod seer bequaem en in gerustheijt syn,

Niet tegenstaende wy altoos in Hindoustan den handel
met gerustheijt hebben gedreven, en volgens syn
Majts. favorable verguinde ordre souden wy, soo-
vernemen eenige goederen onderwegen ofte elders
geweldelijk vande afhandich gemaakt, 't selve
met alle voet vande besluijders dier plaatse
mogen verhenderen, soo hebben ogten bij de drie
jaeren geleden moeten vaderwaerts, datter een
van onse compe. [illegible] naer Agra reijsende
inde voorstadt van Brampour de waerdij van 2000: ro.a
is afhandich gemaakt, en 't verleden jaer onse indigo
caffila van Agra naer Souratta afcomende, is
daer uijt ontrent achter de waerdij van 1200: ro.a
in die vernieuwe en handelen gestolen mitsgaders uit
afbrengen van eenige lijvaten van Lochdenouws naer

agra

Van Zuratta onder dato 10e Juny A° 1682

agra mede de verandering van 100: r:a ons afgenomen over vaderlee geledene schade vry de regenten van alle die plaatsen hebben kennisse gegeven maar volgens sijn majts ordre geen geloon noch restitutie hebben erlangt, mitsgaders regulerende geen van die alle, naar de firman van sijn majt inde rederijen &a en pretenderen buyten rechten indachtelijk meer van ons als van andere coopluyden, en ingeval daartoe ongenegen bevonden, vanden onse coopmansen wederomme tot onse groote schade op- gehouden tot dat haere boose lust verder naer- gecomen, op alle welcke ongenegentheden gants vriendelijke versoecken rechten, en restitutie te mogen erlangen

Den persoon van Seed Jaffer vaert noch voor 't klagt vriendelijk versocht omme sijn majt te willen overwercken, en uijtwercken, dat wy geen minder gunst offe faveur vanden coninck mogen komen te smaeken, als d'Engelse compe door ind Coorden staet te genieten

Notitie der alhier aengecomene Schepen en deselfs aengebraechte goederen &a 't sedert den 22e april passo namentlijk

Adij 15e May van Bassoura arriveert alhier op dese reede 't schip vermeedij toebehoorende Mola Abdul Gaffoor geladen met

3 S: sackiens abassys

61 pakk

Van Zounatta onder dato 10e Junij ano 1682

61: packen dadels
31: packen toebacks
3: dos amandelen
26: dos aluijn
12: dos alcatyven
35: dos rijynas
17: kassen roosewater en
19: dos goud en silvere laken

18 May 't Schip de vadeom, comende van Persia toebehoorende Mandle Seth bij brengt mede
31: goenij sackjes met abassijs
18: bondeltjes goude ducaten
3: dos fijne paerlen
38: packen rieghout leden
137: dos rijynas
88: dos toebacks
32: dos amandelen
226: kassen met roosewater, artsiaen en wijn
11: dos goud en silvere laken
1: do aguilhout
19: dos kasmis
12: kisten volse paerlen
3: dos confituuren en
1: paart

21 do vernemen vaerdichom der parresse op 't Coninx reede van 't Schip de Camnardelicant, in eygendom toebehoorende den armenier Gosia de Laer, hebbende geladen mede
25: sackjes abassijs
5: bondeltjes ducaten
2: dos fijne paerlen

21: packen

Van Zouatta onder dato 10e Junij ano 1682

21: packen daddels
44: dos toubacq
232: dos ruynas
5: dos amandelen
6: dos ruijkruijt leden
90: kisten roosewater en achiaer
173: dos diverse soortemente stoffen
4: dos kismis
12: paarden

27e May op 't Conincx rhedde is al vandehom uijt Persia comen te verschijnen 't welck vanden vrij koopman zinden willem, sijn ladinge bestaat in volgende

16: sackjes abassijs
2: bondeltjes ducaten
2: packen persiaens laaken
6: dos ruynas
1: do amandelen
94: dos toubacq
3: dos kingh
28: casjen persiaens porceleyn
4: dos kismis
10: dos wijn en roosewater
5: dos confituren
15: stucken stein
1: pot rosewater

Door ons ondergeteekende gecommitteerdes gecollationeert en met zijn principael bevonden te accorderen Batavia in 't Casteel den 16e feb: 1683:

J. Marchand
1683
Joannes van Reij
[illegible]

Hangen per de
de 12 aug.º 1682

ol
1682

Ao 1682.

Ontfangen 31 januarij per 't schip de gekroonde vrede

Register van alle zodanige brieven en documenten, als de successive, van Persia zijn gesonden, en alhier of Batavia aangekomen; gelijk deselve present met de laatste retour schepen naar 't Patria werden gestuurt. Beginnende den 25 july en eijndigt den ~~2 october 1681~~ laasten february 1683.

Register der Gamronse papieren

Originele missive van d'Hr directeur Reinier Casembroot en Raad tot Gamron in dato 25 July 1681.

Copia missive door gem. Hr Casembroot aan d'Ed. Heeren 17en uit Patria geschr. in dato 17 april 1681 over den landweg.

Rapport vanden onderkoopman Constantijn Verdonk uijt Bassoura aan den Hr directeur Reinier Casembroot gedaan dato 30 september 1680.

[illegible] Regulatien door de Hr Casembroot aan de [illegible] in Persia gepresenteert om [illegible] in de [illegible].

Copia briefje door den deensen [illegible] Jan Willer uijt Mocha aan de Hr directeur Reinier Casembroot tot Gamron geschr. in dato 20 maij 1681. spreekende van 't jagt Malabaar mede de antwoort van gem. directeur daar op.

Register der Persische papieren

Originele missive door den Hr directeur Reinier Casembroot en Raad tot Gamron aan haar Ed. tot Batavia in dato 17 september mede een appendix van 2 october 1681.

Copia missive door gem. Hr Casembroot en Raad aan d'Ed. Heeren 17en geschr. over den landweg in dato 21 aug. Ao 1681.

Register der overgekomene Persische negotie en soldij boeken &a.

ontfangen per de Betuwe 12 aug. 1682

Register der Persische papieren

Originele missive vanden Heer directeur Reynier Casembroot en Raat tot Gamron aan haar Ed. geschr. in dato 6 maart 1682.

Copie resolutie bij d'heer directeur en raat genomen den 16.en february 1682 raakende 't ligten den geordeneerde uijt de schepen, en 't suppleeren den vacante plaatse bij vertrecke van d'heer directeur —

Requiest bij forma van protest aanden vertoonvoerder des rijcx geprotesteert wegens de 't ontfangen zijde

ontfangen per 't schip maccassar met den h.r directeur casembroot 25 9ber 1682 —

register der persische papieren

Originele missive vanden heer directeur reijnier casembroot en raat tot gamron in persia aan haar edel.e gestr. in dato 14.e Junij 1682

Copie memorie door den heer directeur casembroot aanden E. vanden heuvel gelaten in dato 14. Junij 1682

particuliere originele missive vanden E. Justus vanden heuvel uijt gamron onder voorn. pacquet aan haar edel.e gestr. geno. 14 Junij

Briefje vanden h.r directeur casembroot en de opperhoofden van 't schip maccassar van ontvanst de sumatrasche steal aan haar Ed.e gestr. in dato 5 9ber 1682.

rapport door den h.r casembroot aan haar Ed.le over, gegeven in dato 25. 9ber 1682 wegens den staat en gelegentheijt der persische directie

resolutie door den h.r directeur gemelt en raat tot gamron genomen in dato 28. april 1682 —

Copia memorie door den onderkoopman constantin verdonck aanden adsistent adriaen verdonck als hooft tot bassora gelaten in dato 27. may 1682

register der mogolse boeken.

ontfan. per 't w: van middelb. over Ceylon den 24 January 1683 tot bat.a per de cat opmeen

Register der persische papieren

Originele missive door den E. Justus vanden heuvel provl. opperg[e]sagh[e]bber, en den raat tot gamron aen haer Ed.e tot bat.a gestr. den 7.e 7ber 1682.

Copie

Copie missive door gemelte van Leuvve aen d'Edle heeren 17en uit patria gesonden over lant den 29e Junij 1652 —

Copie memorie en instructie door opgemelte C. van Leuvve voor den onderkoopman Arnout Burghgraaf in dato 28en maart 1652: —

Van Persia den 26.e July A.o 1681

Register der Naarvolgende Papieren

Ontfangen tot Batavia de 31.e January 1682 p.r 't schip de gekroonde vrede over Ceylon

die op heden, door d'Ed. Heer directeur Reinier Casembroot aan d'Ed.le Heer gouverneur generaal Rijklof van goens, en d'Ed.le heeren Raden van India, met het schip de gekroonde Vrede, over Tutucorijn naar Batavia werden gesonden.

N.o 1: Originele missive door d'Ed. Heer directeur Reinier Casembroot en den raad, onder huijdigen datum, aan d'Ed.le Heer gouverneur generaal en d'Ed.le Heeren Raden van India gesz.

2. Copia d.o door gem.t Ed. Heer directeur in dato 9.e april p.r 't W: van der Goes gesz. als voren.

3. d.o d.o als voren, den 17.e april 1681: aan haar Ed.le Ho: A: de Heeren gecommitteerde bewindhebberen ter vergaderinge van 17.e tot Zeeland over den landweg na 't patria gesz.

4. Extract in forma van rapport, door den onderkoopman Constantin Verdonk, aan d'Ed. Heer directeur R.r Casembroot wegens den toestand, van 's Comp.s handel in Bassoura in dato 30.e Septemb.r 1680: gedaan.

5. Copia resolutie van den 16.e april 1681: wegens 't suppleren der vacante bedieningen.

6. d.o d.o de dato 29.e maij wegens 't advancement van de bootsman en constapel op 't Jagtje Regenboog.

7. d.o d.o van den eersten junij rakende 't overgaan van de schipper van 't gekroonde vrede op 't Jagt Regenboog, mitsgaders de herstellinge van den opperstuurman in desselfs plaats.

8. d.o gedateert 1.e junij wegens de authorisatie om 200 Cargas Zijde sonder meer te mogen aanvaarden.

9. d.o van den 10.e d.o rakende den koop der koopmansz.

10. d.o de dato 23.e d.o als voren.

11. d.o van den 3.e Julij wegens 't aanhouden van 't gekroonde vrede.

12. Request om vermindering van de Zijde leverantie, en dit jaar niet meer dan 160 Cargas te mogen ontfangen, door den opperkoopman Justus van den Heuvel aan den Rijx-Athemaat gepresenteert.

N.o 18.

Van Persia den 26.e July A° 1682

N° 13: Requeste ad idem overgelevert

14: d° als voren

15: d° [illegible] aan diverse Rijxraden en hofsgrooten gepresenteert

16: d° als boven ten dijede voorsz. overgelevert [illegible] rapportie

17: Copia briefje de dato 10.e Junij door den derselve Resident uijt [illegible] aan d'Ed. directeur, wegens sijn [illegible] Contanten, aan d'overleden van 't jagtje Malabaar, naar [illegible] gesz. ——

18: d° d° door d'Ed. directeur in dato 22.e julij in antwoort op 't voorsz. briefje aan gem.t Resident derwaarts gesz.

19: Extract uijt d'aanteekeninge van den schipper op 't jagtje Malabaar, gedurende de tegenwoordige [illegible] voyagie gehouden ——.

20: Lijste van de rollen van 't [illegible] op voorsz. jagtje

21: Authentique Verklaring wegens de bevinding van de —— [illegible], [illegible] en [illegible] ——.

22: Copia translaat Verklaring rakende de beschuldinge van den —— koopman [illegible] en onderkoopman [illegible]

23: d° d° ad idem ——.

24: d° d° ten laste van [illegible] voorn.

25: d° d° als boven ——.

26: Een origineel briefje bij den logie boekhouder aan den opper koopman [illegible] gesonden ——.

27: Extract uijt de Gamronse negotie boeken van 1679 en 1680 wegens d' [illegible] ——

28 Factura en }
29: Cognossement } van 't gescheepte in de gehuurde barke voor Batavia

30: generalen Eijsch van Coopmansz. [illegible] den jare 1682 ——.

31: onkost reeq: van 't [illegible] aan 't [illegible] de gehuurde barke ——

Nota Int [illegible] bij de gamronse boeken zijn gevoegt de Copijen der gewisselde brieven, tusschen d'Ed. directeur ende residenten van de onderhoorige Comptoiren, bestaande in 12 inkomende, en 16 uijtgaande brieven ——.

Int Comptoir Gamron den 26.e Julij A° 1682 was geteekent Arnout Burggraaff secretaris ——.

Batavia

Van Persia den 26e Julij Anno 1681

Batavia ——
Aan d'Edele Heer Rijklof van Goens
gouverneur generaal, en de Ed:e Heeren
Raden van Nederlands India ——

Edele, Eerentfeste, Agtbare,
Manhafte, wel wijse, voorsinnige,
zeer genereuse Heeren ——.

Ontfangen den lesten Januarij 1682 p:r de gekroonde vrede

Edele gebiedende Heeren ——

Nevensgaande is copia van 't geen wij u Ed:e agtb: mede
per scheepje Zandervoort, den 9e april over Tuticorijn Malab:
en Cormandel laatst hebben geschr:, welke boden wij willen
hopen, dat tijdig tot u Ed:e A: overgekomen, en van de zelve
advijsen, nog [illegible] gedient zullen wesen; ondertusschen zijn wij
(God zij gelooft) op den 8e Meij en 7e Junij te Gamron aangekomen
het Jagtje Negombo, directelijk van Masulipatam, en vervolgens
de gekroonde vrede van Colombo, over Malabaar; met welke
voor 't gen: Comptoir ons geen andere goederen voor rekeng: van
d'Ed: Comp:e zijn toegebragt, dan eenlijk 160: zacken ——
Bengaalse suijcker, zijnde voor de rest met vragtgoederen ——
beladen, hoewel de [illegible], [illegible] jaar [illegible] ——
bestaande in 60 packen of 6000 p:s al gereedt zijn geweest,
maar tot accommodatie van de vrije passagiers, om voor
haar bagagie te voorn:e plaats te maken, zijn weder ——
ontlost geworden, en tot Masulipatam gebleven, zonder ——
dat ons werd g'advijseert, of die nevens de [illegible] en ——
[illegible] gelijk ons den Hartsink bij zijne missive ——
[illegible] [illegible] aangedient, nog te vragen hadden
dan naar eenige andere plaatsen zenden, of tot aanstaande
besteding daar aangehouden stonden te worden; doch dewijle
het monsoen [illegible] gepasseert, zo maken daar op geen gissing,
hoewel 't de gewenst hadde geweest, dat d'Comp:e goede ——
winsten zoude hebben [illegible] gaarne bij [illegible] gesonden ——
hadden konnen werden, nademaal van voorsz: [illegible]

lijst van

Van Persia den 26e July Ao 1671.

tijt van drie jaren geen naamwaardige quantiteijt is aangebragt
en tegenwoordig of een [illegible] meer gebooid mogt werden zijn,
over 't welke is geen twijfel, of welke overvoeren vande selve
Soude al wij meerder geprofiteert werden, dan welke overbrenge
van vragt gevalen, ten welken insigte of approbatie van
uwe Ed. agtb. aande Ed. heer gouverneur Jacob Joriszn Pits, ver-
gedient tot vrogt hebben, dat voortz weder toekomende
jaar voor al dog meegen gesonden werden, en waar op ook
van ook verder volgende goetvinden van uwe Ed. agtb.
verbiedelijk zullen staan.

Met het schip de gecroonde Vrede is ons door de goede voorsorge van
d' Ed. heer Laurens Pit tenevens de malacx papieren
nog toegesonden uwe Ed. hoog g'estimeerde missive vanden
19e Octr ao passo, waar besijden nog sodanige bijlagen
gevoegt zijn geweest, als hier nevens ons [illegible]
waar op uwe allerschuldige verbiedigheijt, die tot die verdere
gepasseerd onder dese directie zullen treden, behoorlijk
ter [illegible] in antwoort zullen dienen, en aanvankelijk
zeggen, ons lief geweest te zijn, daar bij te vernemen
dat d'onse vanden 21e April onder [illegible] over
Cormandel mede den Hollandschen [illegible], [illegible] nog
te regt waren gekomen, mitsgaders die goetgunstigheijt dat
uwe Ed. hebben getrouw te [illegible], onder [illegible] vande
[illegible] en [illegible], 'tgeen wij niet minder willen [illegible],
vande [illegible] en verdere resterende Coopmansz: daar-
van uwe Ed. agtb. uit cargo vande schepen [illegible] hebben
kennisse gedaan, hebben ons al ten hoogsten verwondert
dat de schepen den 19e Octr nog niet [illegible] werden
daar die nogtans zeer tijdig, in de maand Augo is gedespecheert
om tegen dien tijt Cotchin te kunnen werden, zijnde de schepen
opperhoofden, wel expresselijk bij schriftelijke memorie
gerecommandeert haar reijs directelijk sonder [illegible] plaatsen
aan te doen, op 't spoedigste te vervorderen, daar in ook uwe
willen.

Van Persia den 26.e Julij A.o 1681.

willen debiteren, dat hij haar gemanqueert zal werden —,
maar zullen naar apparentie door contrarie winden
en stroomen, grote tegenspoet gerencontreert hebben —,
nogtans zo willen wij hopen, of zal de genade vande
groten god hebben gewilt, vandat het daar aan ende
zijne kostelijke ladinge, nog voor 't sterk vande moesson
vloot, behouden te voorschijn gekomen, sodat de zijde daar
anders nog na 't vaderlant gesonden zal werden ——.

Belangende de quantiteyt zijde aan de vlugt gesonden, is wel
ons lelijk bekommeren wel excessive groot gevallen, maar
UEd.e agtb: zullen bij onse vorige aanspelatien, hebben
gelieven te apprehenderen, dat wij de tegenstaande alle
diligentie en protestatie, daar in geene vermindering hebben
konnen obtineren; maar zo gaende als wij gewelt tot de
volle leverantie gecontringeert zijn geworden; wij doen
verklaring, bij alleen UEd.e E: absolute ordre, gelijk —
jegenwoordig, hadden gehad, om hier aanstelle te mogen
afvragen, wie een staking meer zouden hebben laten
accepteren, dan wij ons tons der koopmanschappen konden
voldoen; doch dewijle het voor ons niet mogelijk is,
om haar gewelt tegen te staan, en ijder wie landen te treden,
zo willen hopen, of UEd.e E: zullen ons gedoente —
in die zaak gelieven te approberen, in de constitutie vande
presente tijden, geconsidereert hebben ——.

Dat UEd.e agtb: tot machlipatam hebben gelieven toestellen,
om aande de koopluijden, die haar goederen in Comp.s schepen,
komen te laden, te accorderen, vanhier in ganzen te ontlossen
is een goede zaak, en heeft ook een groot genoegen, omdat
den Sabandaar bij gebragt, die voor zijne gedeeltigheid vande
weijnige goederen aende negombo aangebragt, over de voorstom:
of 8000 gl: heeft getrokken, dat geen kleene troebel is om
te beramen, en dienhalven ook grote moeite heeft, om zig
gecontenteert te houden; maar komen ons wie genoeg —
bewonderen, dat voor de kostelijke goederen als deze jaar ende

voor 82

Van Persia den 26en Julij A° 1681

voorsz. Jagtjes zijn aangebragt, zo weijnig vragt werd
bedongen, en alles zonder naar de waarde te zien, maar
naar 't gewigt wert gerekent; 't welke daar een oud gebruijk
schijnt te wesen, dat nu niet wel te veranderen zal
zijn, en zo UEdle agtb: gelieven te resolveren, om
jaarlijx een schip tot het overvoeren van vragt goederen
te emploijeren, zo zal d' E Comp.e mitsdes anders
naar dit ende dienen te getroosten, maar onder [illegible]
zo veel bagagie toe te staan, die wij bij 't ontladen
bevonden hebben, dat meer als de helft van 't schips
tuijn heeft beslagen, en van 128 passagiers bij persoon
ingerekent de vrouwen en kinderen vragt vrij te genieten,
dunkt ons, (als buijgende onder UEd.le A: veel wijser oordeel)
al vrij wat veel te wesen, en dat het in 't wel wat
zonder kunnen werden gemoderiageert, nademaal daar
zo grote beslommering door wijlen bij manquement
van waren als anders, grote desordre onder zo veel persoons,
en onvoorsakelijkheijt, zonderkomen komen te ontstaan,
hebben wij dan ook goet hebben gevonden om in passagie
hier aan te halen, ende nader dispositie aan UEd.le A:
gedachtender te laten: Zijnde ons onder anderen bij voorsz
UEd.le A: missive mede gebleken, de reden waarom
deesen jare geen campher gesonden, maar niet geleet
van Malacca voor 't Persia is gebonden; dat dit soleijens
goet zo UEd.le A: daar bij nog h: a: 8 jaren gelieven te
continueren, naar alle apparentie, veel India door, of
een extreme hoge prijs zal comen stijgen, gelijk wij
al veel tot beginnen te vinden: wordende in Spahan
de 12 tt tegens 170: mamm.s verkogt, en daar tegens
tot [illegible] onder de koopluijden zeer weijnig: bij aldien UEd.le
A: het dienstelen gelieven goet te vinden, om ons tegens
aanstaande met 7 à 8000 lb: te seijnen, zouden daar mede
goede markt aantreffen en schone advance behalen, zonder
te vreesen dat daar mede aandehand zoude blijven zitten —

Belangende

Van Persia den 26e July A° 1681

belangende nu de notitie wegens de bevindinge vande gestolene negotieboeken bij der directie van a° 1679 en 1680: daar marginale aanteekening bij d' Ed. Heer Directeur generaal gedaan, waar naar zullen ons zonder afwijken reguleren, maar aangaande de twee andere, so wegens de difference van 4 ottom. of de geleide maanden geweest, als gestolen lakens, die onderstaende hooge le voet zonder letteren, bevinden wij hier inde originele boeken niet te werden, zo dat 't zelve noodsakelijk en copiesend moet zijn, gelijk uwe Ed. agtb. bij 't extract uijt de negotie boeken, des gelieven, zullen konnen zien, over zulx dit uit geheel blijft, zonder dat daar in iets te veranderen valt.

Wij blijven uwe Ed. agtb. ten hoogsten dankbaar voor de milde communicatie vande vrolijke nouvelles, als gekomene en streckende schepen, naar 't vaderland, den almogende blijft ootmoedig gebeden, deselve inde zo kostelijke vangeladoone in salvo zonder enige ramp of tegenspoet, de havens van ons liebe patria te willen laten bereijken, en dat de kostelijk geladen wel bevanderlijk [illegible] nader mede tot uwe Ed. E: nog afgedaagt mag werden, devolgens d'E: Comp. voor alle schade bevrijt blijve.

Omtrent [illegible] geven jaarlijx een quantiteijt van 10 à 15000 lb. Cinnaas te besorgen, zal de ons of zijnlijk inde maanden january en febr.: voor de streek vande [illegible] anoorde schepen, aangeven [illegible] ende zo wel dan in spalan te bekomen werden; zonder bij desen de voorss. quantiteijt, ten volle wel hebben konnen voldoen, maar also d' Ed. Heer [illegible] van Colombo bij zijn petitie niet meerder dan 14000 lb. heeft gelieven te vorderen, zo hebben wij de quantiteit niet derven vergroten, en voor vast ook niet meer gesonden; zullen ons in wijlen beschrijven hoedanig die daer in wijlen zal bevallen, en hoe grote quantit. tot Jaffanapat: jaarlijx wel van noden zal werden: mitsgaders of niet te hoog van prijs zal zijn, also de 6 lb. hier tegens 8 [illegible] ingekogt, en voor niet veel minder inde alle ongelden

van ;

Van Persia den 26:en Julij A:o 1671.

van packagie schoonmaken &c:a te bekomen is; wij hebben
d'E:le h:n. tijt ook voogt dat ons tijdig hier van kennisse
gelieven te laten toekomen, om inden inkoop daar naar te
kunnen reguleren, en ons nadienaand wanneer hie monsson
gepasseert is, niet slegten te vinden, om 't welke voor te komen,
wij bij provisie op zijn tijt in voorraet onder 24 à 30 baalen
zullen laten bergen, en in voldoeninge van mede agtb:
order, daar bij zo lang continueren, tot het weder afgeschreven,
doog om niet den sabandaar onder den inkoop enige
moeijelijkheden te hebben, is geen het minste vrezen
zo lang bij hem zijn contract nog wert gecontinueert,
en zo al enige pretentie mogt komen te maken, of
enige nieuwigheden tegen te introduceren, zo menigmaal
hie ons onder aangeven gefondeerdt bewijsen, om die te
wederleggen, en van zijn voornemen te doen disisteren,
hij heeft ons ook niet minste hier over niet aangesproken,
maar ter contrarie zijn behulp en aanwijsinge gedaan,
alsoo die in de afstandige altijt wert opgeslagen, waarde
beste tot de civielste prijs te bekomen was, doog bij 't
eindigen van 't contract, zoude de zaak een geheel
ander aanzien hebben, en andere particuliere koopl:n
gehouden werden, zonder niet altijt te zenden, van 't geene
genomen in te kopen, of te voeren, de volle gerechtigheijt
te betalen, tot welke moeijelijkheid wij niet en willen
schepen, dat het komen zal.

De tweede schaarlaken benevens de cannekyn-doek zijn op
Colombo niet het schip Comeenen inde gelevende bescheden
overgescheept, en ons ter regter tijt wel toegekomen, om
aande regenten tot voldoeninge te dienen: daar ons anders bij
manquement vande selve, om haar baarsnigtigen aart te
komen voldoen, zeer slegten zouden hebben gevonden,
wij zullen mede a:o ende goede gelieven aanstaande jaar-
wederom 2. stucken rood schaarlaken 1 d:o groen, en 1 d:o
oranjen colour verwagten; alzo van andering zijn, om
het welke mede te schepen, dewijle inderdaet overgrote belette
voor de niet niet wel kan worden gepresenteert, en waar
bij d'E Comp:e voor desen al enige schade heeft geleden,
om dat welk voor te komen, het best zal wesen als 't
mogelijk

Van Persia den 26en Julij Ao. 1671

mogelijk is, dat men de maar van de hand zoeke te schrijven.

De peningsolden zijn dit moesson in de golf niet gecomen, en werden ook niet vergacht; zijn volgens het accord geleden jaar met Mirza Ragia aangegaan, van den Sabandaar ten volle in Tongo voldaan, insgelijx d' Engelse, die haar mede aan 1000 Tomans hebben laten contenteren, hoewel regtmatig veel meer te pretenderen hebben, maar daar tegen blijkt, zo bevinden haar door de openbare vrientschap, daar mede haar dagelijx bemoeijen, in haar condescentie overtuijgt, die zij als maar accepteren wat krijgen konnen.

Het heeft geleden jaar tot den 28en julij aangeloopen, eer ons de Vaderlandse brieven van gelt wierden toegebragt, en nu werden deselve tot heden nog niet gecomen, 'tgeen buijten ordinaris zeer laat is, en ons ten hoogste doet verwonderen, waar zo lang geblijven, hoewel 2 van 's Comps. schepen hier geloopen in Cassoria daar op gepasseert zijn, en dat men al verder laat zal vallen, om die van d' Indische quartieren weder te konnen verlangen.

Caluum in dato aengaende beliebten volgens de marginale aanteekening mitsgaders de brieven of origineel op een gebroken papier te schrijven, daar in verwonderen dat in dato onder 'tgedagt maant jongstleden, puntuelijk is naargekomen, en waar bij voortaan zonder afwijken zullen continueren, zullen ook naar dezen, het inschrijven van de aankomende brieven uijt de Indische quartieren inde brievboeken ondernagireeren dat voor onze swacke en weijnige pennisten op de secretarije al een vrij merkelijke zal bijbrengen, hier tegens zullen ook in geen gebreke blijven, om int inschrijven van ons Vaderlandse brieven, de korte substantie van de zaak zelver met duijdelijke woorden aan te halen, zonder ons aan de bijlagen te verbinden; zullen voortaan ook de brieven die naar de onderhorige comptoiren komen te schrijven met den gehelen raad ondertekenen, hoewel voor dezen hier altijt in gebruijk is geweest, behoudens den directeur allenig wierden geteekent ende zelve niet aan den raad te communiceren, zo dat die zonder haar kennisse wegens eenige zaken van belang geschiede.

Hier .

Van Persia den 26e July Ao 1681

Hiermede van uwe Edle agtbre missive hoorelijk beantwoord zijnde, zo zullen voortgaan, tot het geen onder dese directie sedert het afgaan van onse jongste, so ende megelijk als anders is gepasseert, en voor eerst bekent maken wat Cargasoenen ons met de gekomene scheepen zo van Ceylon als Malabaar is toegekomen, namentlijk ——.

Van Ceylon

378155 lb	Bengaalse suijker bestaande in 2017 zacken uijt de 8 luijt 't suijs te bergen, overgescheept, ter bedrage van	ƒ 31131: 12: 8.
24000: —:	Caneel in 300 packen	7200: —: —
12 pt	Caneelgeheijt uijt Colombo overgescheept	189: 15: 4.
2 —:	kokende adjoen	191: 9: 15
		39[illegible]: 17: 4.

Van Malabaar

221674 lb	Peper	ƒ 32739: 6: 9:
8900: —:	Cardamom	2335: 0: 9:
13135: —:	droge gember	1456: 9: —
1:	legger Claffus oly	15: 11: 2
		36531: 11: 4.
	Somma	ƒ 76029: 11: 5.

Ondewijle wij uwe Edle agtbre bij onse vorige missive berigten de aankomst vande andere scheepen, als waar in van Cargasoenen hebben bestaan, verbeelden hebben aangedient, zo zullen nu met kortheyt ook aanhalen hoe het met 't handelen is toegegaan, daar toe ons de apparentie met de hope die wij hadden, dat de principaalste koopluyden in persoon stonden af te komen, en haar dienaars al directe maken gebragt hadden, om over de prijs vande suijkeren te accorderen, zeer favorabel tot een gewenste uijtkomste betonden, maar dewijle alle wereltse zaken door onverwagte voorvallen veranderlijk zijn, zo is't ons hier in mede misselijk en al vrij slinkse gissing gegaan, ontstaande wel ten principaalste om dat de vermogenste koopluyden Mierza Isaak Kasie Karbalie, en Mierza Habie, die reets al op weg tot de ... Zjaroon zijn geweest, ... door ... en ten anderen op de gedagten, dat den Sabandaar in alle de koopmanschappen, naar zijn eijgen fantasie voor de helft wilde participeren, weder te rug naar Schiraas zijn gekeert, en neevens de Contanten haar nader volmagtigd

maar

Van Persia den 26e Julij Ao 1681.

maar afgesonden, niet tegenstaande zo hadden wij al
enige tijt te voren, wanneer vande Sabandaar zijn
voornemen tijding kregen, deselve met goede woorden, en
ten anderen met dreijgementen zo veel geblindeert, dat
hij van zijn voornemen heeft gedesisteert, en zig
contenteeren laten, met tegenkomen de koopluijden uijt
eijgen onlust gravamen toe te voegen, daar zig zonder
eenig tegenzeggen, ook mede te vreeden heeft gehouden,
en in alles zeer civiel getoont; deese handel saak
dan hier mede nog genoeg zijnde, zo hadden gedagt
van eenige dagen tot enige koopslieden te zullen
komen, maar kort daar aan zijnde den 1ste augustij
bekomen ons mede de komste vande 3 Engelse
particuliere schepen, als 2 directelijk uijt Bengale
en 't ander over de Cust Cormandel, al wanneer in
deese handeling [illegible], te betreffen, want zo dra
waren de capiteijns niet aan land, of haar lading
was bij een ijder bekent, ende gebleeken [illegible] door
gedivulgeert, dat meer dan over de 11 m zacken suijker,
benevens een groote quantitijt thin, en sappanhout
in hadden, en schoon het wel zo onder daar mede meer
zo streeken die onze koopluijden evenwel zodanige
alteratie, dat een ijder zig stil hielt of de [illegible]
haar niet vinnig ende onder aanging, nog geneegde
waren, van iets te koopen, 't welk zo lang duurde,
tot de Engelse schepen niet geheel ontladen waren,
wanneermen te regte bevont, dat haar lading in 't
volgende heeft bestaan te weeten ——.

11058 zacken Bengaalse poeijer suijker —

190: grote canassers de Candij suijker

12000: @: thin

24000 —: sapanhout

260: pakken diverse Bengaalse en Cust kleeden —.

Het welke met haar eijgen [illegible] wel enig [illegible] —
differeert, vooral zo dit [illegible] extraordinaris groote
quantitijt

Van Persia den 26e July Ao 1672

quantitijt stucken, die van de particuliere bij d'E Compe
aangebragt, over de 18000 zacken zal belopen, waerwelcke
opgeleverde coleur, ook aanmerkelijke [illegible] daling in de
prijsen van de [illegible], ervolgens d'E Compe in haren
handel, hier bij ook grote prejuditie komt te lijden; doog
dewijle van in alle tegenspoede, nog altijts iets kan
waar ender van bij d'hoogt, zo ist ons evenwel gegaan,
doordien [illegible] dan geen ffe aangebragt hadden, waardoor
dan ook werder niet de courragie des kopers, om haar de-
hand af te zien, en hoe wij hoe liever, als de prijs
naar dingende bij quam met de kooplieden te
accorderen, daar in het geluk ons dan zo wel heeft
gedient, dat in 3 distincte malen, ons geheel cargasoen
zonder datter iets anders dan de galiga bij de pakhuijsen
blijft resteren, tegens de volgende gespecificeerde
prijsen, hebben gedebiteert naamentlijk ——.

21010 lb Bataviase poeijer suijcker tot 18 tarijnde 80 lb —
of 6 5/8 stur 't lb zwoegt verminderd van 332 lb
ondervigt . . . . per Co. 162

984941 —: Bengaalse do tot 18 tar: de 80 lb of 4 3/4 stur: 't lb
advanceert van 1 5/8 per Co ondervigt . . . . , 495

228718 —: Chin. tot 28 tar: de 80 lb: of 9 11/14 stur: 't lb advanceert
van 882: ondervigt . . . . , 35

202712 —: ffe tegens 18 tar: of 6 5/8 stur 't lb zhoogt, die van
7 1/2 per Co ondervigt uijt de gebroocke [illegible] aan land
is gelevert, en daar bij dan nog 8 per Co gedaan, die ons
van Cochim [illegible] is gebragt, zo beloopt de
ondervigt uijt geheel over de 10 1/2 per Co advanceerde
swaarwigt . . . . , 104

12936 —: gedroogde gengber 7 1/2 tarijn of 2 5/8 stur: 't lb
geeft van 109 lb: ondervigt [illegible] . . . . , 18

17196 —: garioffel nagelen à 240 tar: of 86 stur 't lb [illegible] bij
uijtlevering 867 lb ~~over~~ wigt bevonden, verminderd, 877

21882 lb

Van Persia den 26en Julij Anno 1681

1382 ℔: Caneel tegens 100 taryn, of 19 3/4 stv: 't ℔
hoogt in 908 ℔ ondergewigt advanceert .... 921 1/2 p.r Centowinste

2726 — Nagelen tot 88 tar: of 31 1/6 stv: 't ℔ en 107
℔ ondergewigt .... 1294 5/8 —

3898 — Cardamom tot 68 tar: de 30 ℔ of 21 1/5 stv. 't ℔
hoogt, advanceert ende 27 ℔ ondergewigt ..... 99 3/4.

2477 — Radix China à 40 tar: de 30 ℔ of 14 1/6 stv.s 't ℔
ongeldt en 328 ℔: aan ondergewigt .... 205 1/4. d.

2127 p.s Cassa lendinoa à 11 mam.s 't p.s ..
1794 — Bengale als —
309 p.s eerste soortering tegens 16 mam.s
1485 — tweede d.o .... 9 d.os
1794 p.s
} advanceren door den anderen ..... 66 — 8.

2137 p.s Mallemollen als —
556 p.s eerste soortering tot 22 mam.s
881 — tweede d.o ...., 12 d.os
1100 — derde d.o .... 9 d.os
} advanceren .... 62 3/8.

1036 p.s Zijde Stelassen ...., 10 mamoedijs ijder ..... 47 3/8.
2131 — Alegia de Malda ...., 11 1/2 d.os .... 13 3/8.
2000 — Chavelannes ...., 11 — d.os .... 30 1/2.

Nochtans ofschoon wij willen hopen dat UEd.e agt d.' haar wel zullen laten gevallen, als zijnde volgens de constitutie van deze slegte tijden nog raisonable prijsen, en goede advancen, die op ijder soortering werden behaalt, zonder voordeeligheijt en thin op Cassa aa die prijsen ende bedongen hebben, ten ware den Heer daar bij hadden gehad, die jegenwoordig hier vangnole demanden is, zijnde maarle wenschelen, hebben bij gebragt had kunnen werden, dat ons het gebelden vlijtig voldaan was geworden; want ende stroomen op eenige plaatsen van Persia, tot zo hoge prijs hoogt is, of gevorderde heeft, maar het stuurt is, dat ende zo swaare extraordinary ongelden van gedwijzactie guarnisoen, gelden &c.a wert betaalt, dat ende een groot gedeelte vande winst doorgaat; hier komt dan nog bij dat ende 7 1/2 p.r C.to ondergewigt aan land is gebleven, 't welk den bekomende vande gelevorde vrede bezig... staat te ontstaan werden.

Van Persia den 26 Julij Aᵒ 1681

omdat de selve vaar op Canara, Coilan en Calicoilan
zo als vande koopᵘᵉⁿ ontfangen wierde, en maar een [illegible]
mede zou hadde gebrogt, ten eersten gelevert en te[illegible]
wegen is geworden, gelijk volgens nevensgaande verklaring
hebben bevonden, dat sodanige zacken die zij tot haar
ontlediginge volgens hadden mede genomen, 1 à 1¼ en 4⅓
pond p.ᵗ zak waren ingedroogt, zonder dat nog eenig geklaeg
of onder de Pers marinier uit haar verkopinge heeft gelegt,
en dewijle die schipper van 't voorn. erlix, met de gemelte
naar Bassoura is vertrocken, zo hebben wij dese zaak zo
lang uijtgestelt, tot he wedercomende komt, wanneer hem
daar over aanspreken, en af zullen wagten, wat hij ter
zijne verschoning in te brengen heeft, waar van U Ed. E.
dan ook nader advijs staan te geven. Wij hebben mede ook
ondervonden, dat de Cokerlinde, Coilangse en Calicoilanse
[illegible] vrij beter koop is dan die van Cananoer, en of 't
Candijs wel 8 [illegible] verschilt, heeft daar de selve niet
zulks beter, en met groter van cortis, maar als
de selve zuijver en wel gedroogt is, zo werd bij dese niet
daarop reflectie gedaan, ook zullen hebben d' Heer Commandeur
Huijsman versogt, zo het doenlijk zij, ondanoogt op voorsz.
plaatsen afsetten is, dat hij de handel van Cananoer laag
werdende verwaarlozen, en dewijle de selve voorl nog over 104 p.ᵗ Cᵗᵒ
heeft gedaan, en daar bij vrij gewilt is, zo stellen wij
ook geen twijfel, of zal te komende moesson wel weder
tot een goede prijs te benificeren wesen; ten voldoeninge
van wederom hebben een dijsk van c.ᵃ 600 £ [illegible] hebben
gedaan, en daar nevens versogt, om de selve zo tijdig als 't
doenlijk is, mag te komen, op dat voor andere daar mede
aande markt mogen wesen.

De Ceijlonse chitsen hebben wij zeer dienstelijk voor een prijs
civiel ingekogt, en met weijnige ongeldes vande voorige
jaren bewaart gebonden, bij welke goede met vorde en
[illegible]

Van Persia den 26en Julij Ao 1682

nament bedrigt wij willen hopen dat voortaan geconti-
nueert zal werden: voorts onder vorige lijste van de
millioen ponden, zo hebben wij nog tot een proeve 100
Cannasters Bengaalse Candij suijker slegts, daar of eenige ter
redelijke winsten meede werden te doen, alsoo in
2 jaaren na den anderen daar van een redelijke quantitijt
hebben aangebragt, en een goede prijs van 28 lange
de 30 ℔: of 9 14/11 St: bedongen, dat zijn hier ook redelijk
gewilt te werden, dierhalven zoude de winsten vermindeeren
zonden hier jaarlijx wel een quantiteijt van 1000 of 1000:
picol te debiteeren werden, dat voor eerst nog nader
ondervinding overtuijgen zullen, latende: maar onder de
Batavise suijkeren zijn eenige sulken zo bruijne, en slegt
van coleur geweest, dan of het jagre suijker ware geweest,
dierhalven hebben ons zelven verwondert, daar voor nog de
goeden prijs is bedongen, en gedeeltelijk soo zo uedele
hier gelieven goet te vinden, om ons weder wat beeteren
toe te zenden, dat wat deugtsaamer en witter aangereeden.
't geen inde prijs ook merkelijk zal verhelpen —.

Dat het tin hoe langer hoe minder door de grote quantiteijt
die er jaarlijx zo door de E: Comp.e Engelse als andere —
particuliere wert aangebragt, en daar tegens van een
kleene consumptie is, als van sedert gedemandeert wierde,
hebben uedele al bij onse vorige successive brieven, alltijt
bekent gemaakt, daar in ook geen beterschap is te verwagten,
zolang de hooge landen niet wat beter krijgen —,
en daar voor een goet geduldig, van de 't landen
hebben ontlast, nog laat ons daar in 't eenmaal stil
te zitten, hoewel hier weleger winsten wel zonden
meriteeren, en die nogtans niet geheel aan een ander wereld
laeden, zouden ongeraaden achten, maar eerder zoude de quantit.t
eenige jaaren naa den andere, tot op 150: à 160 ℔ kunnen
verminderen, en daar bij zo lang continueeren, tot men daar in
wederom eenige gretigheijt quam te bemerken. Het tagtig

Negombo

Van Persia den 26e July Ao 1681

Negombo zijn op Malacca tot ballast 10 @ lb: geschikt die wij op zijn retoure van Bassoura (alsoo dan me-
tarys geballast zal werden) voornemens zijn aan land te
ligten, dit Comptoir generaal volgens factura voortkomen,
tenderende te laten crediteren; zodat wij niet anders agt: behoeven
tegens aanstaande negotie van Malacca nog andere plaatsen
niet meerder zullen draagen dan 50 à 70000 lb: ten uijterste,
om te zien of dit mineraal van langsaamder hand, niet wederom
tot vorige reputatie te brengen zal werden.

De Specerijen zo van nagelen, nooten, en Cannel, is wel agt:
bekend, dat hier van kleine Consumptie zijn en konnen ook
geen apparentie voorsien, om den prijs daar in drijvende te brengen,
maar agten de quantiteijt die ordinaris jaarlijx van yder soortering
werd gesonden, ten overvloede te wesen, om met de gerequireerde
winsten te konnen debiteren, ten welken insighte op de me-
degaande generalen eijsch tegens den jare 1682 niet anders
hebben gestelt, dan 2000 lb: nagelen 1600 lb: nooten en 3600 lb:
Cannel, van Ceijlon, en meerder zullen met ... te
behoeven ook niet draagen.

Voor de Cardamom is dit buijten ordinaire hoge prijs bedongen,
't welk wel ten principalen komt te ontstaan, omdat
weinig ingebragt, en deselve goed is geweest, en daar tegens
ijser door andere particuliere negotianten weijnig aangebragt,
zodat deze eens zeer gewilde koopmanschap is, waar van niet
hier jaarlijx wel een quantiteijt van 15 à 20 @ lb: zoude
konnen slijten, maar dewijl te vrezen is, dat d' Heer Commandeur
Huijsman geen apparentie ziet, om zo grooten quantiteijt, of
geheel Malabaar bij den anderen te krijgen, en genoeg te doen
heeft om den eijsch voor 't patria te bezorgen, schijnende de
negotie daar te lande in die negotie zo weijnig niet te
wesen, die in den jammerijen zijn landen alles tegens een
extraordinaire hoge prijs van 60 ducaten 't Candijl opkopen,
dat krijgen konnen, in overwegen ons meest getrokken, niet geheel
bekomen kan werden, om welke insighten dan ook niet meer
als 10000 lb hebben gevordert.

alsoo

Van Persia den 26e: July Anno 1741

Alsoo de gevraagde gengber niet meer dan 18 p:r C:o heeft geavanceert en naar een grote bekommering is, dat weijnig kleij aande dijk brengt, ook naar een groot gedeelte buijt bederven zijn, bevonden, zo hebben wij zenden daar van afgeschreven.

De radix China heeft zodanige considerable winsten betaalt, dat men ind:e agt ko: beliedes, wel 3000 lb: in kistes zullen vragen, maar nu de galiga blijven onverkogt zitten, en daar wort geen gelt voor geboden, des de bestelling worde, om de selve voor de ruijpen te prederveren, dat in drijkorent gelegt, daar in ander zeer goed blijft, en lang kan werden bewaart, gelijk in oude tijden aen kistaan zodanig wel plegt over te komen.

De Bengaalse kleeden hebben door den anderen nog wel hoog:e geavanc:t en zijn ook tegens goede prijsen ongevult, maar door de opvolgende toevoer, aen drige jaren naar den anderen, zo is de rijk ten overvloede, en principaal:e van chassen, mallemollen, en charchannes doeken, waarom in 't verlenen, van ind:e ko: die sortering ook hebben afgest:, en geen andere voort van kleeden zullen vragen, dan bij onse laatste missive van den 9e: april, verbiedelijke hebben bekent gemaakt, in stroomen zo naar drugsinis tiviet werden ingelegt, of zullen door den anderen nog wel 60 à 90 p:r C:o winst betalen.

Van Suratten hebben wij geen tijding dat van de delfkende alegia de malva nog jongst opgesonden kleden, drige slegt zijn, en in Bassoura is niet anders dan 11½ man kompes tot 23 à 22½ p:o de 26 lb: en 2¾ man cannel tot 61½: p:n d:o man tegeltie gemaakt, zo dat ind:e ko: wegens 't verder gepasseerde aldaar, ind:e angolie, bij dese gelden ander bedrige konden geven, wij hebben voor de selven van mening gewest, om de fluijt het huijs te bergen, tot de transporteren der zijde naar Batavia, en de ordewoorde van de Bassoraans cargasoen aan te zenden, maar sints gelijk die voren geïtereert de hollandse vlijtste op Colombo, ind:e gekroonde breede is overgeslegt, en de bodem daar gebleven is, zo hebben wij geen bequamer nog sleghter schepen aan de hand gehat om tot die voijagie uit Persien der zijde te employeren dan

Tot:

Van Persia den 26e July Ao. 1681

Het Jagtje Negombo, vertrok den 4e Junij met de volgende weijnige koopmanschappen, tot voortzetting van den handel aldaar, waar van de Bassoura hebben gedespecheert, namentlijk.

2500 lb:	garioffel nagelen kosten volgens de boeken	f. 1098: 15: —
1000: —	sompen	109: 7: 8:
3500: —	tin	12811: 16: —
36188: —	peper	5609: 9: —
30: —	Zijdegaren	9: —: —
26 pz.	Indiaense goedij	7: 16: —
2: —	wolle alcatijven tot gebruijk van 't Comptoir aldaar	88: 6: —
	Voord' ongelden op voorsz. goederen gevallen	165: 19: 4:
	Somma 't gesonden naar Bassoura monteert f.	19890: 8: 12:

God geve dat zig tot voorsz. koopmans: absolute koopers mogen opdoen, op dat d' Ed: Comp:e de behoorlijke advances op de selve mag genieten; en also het hier voorens dikmaals geen gagie op zijn retoure aende zijde, die staan te ontfangen, mede afgeladen zal werden, en nog al enige behoeftigheijt over zal hebben, zo hebben wij geordonneert, om tot dat [illegible] alsoo jegenwoordig redelijke koop is, enige balen laren, tegens dat de schepen daar te verwachten komt, in te koopen, op conditie sijnde den adsistent ook anders Comptoir naar derwaarts gedeputeerde, van wien voorens tijding hebben dat 10000 man van 98: lb ijder tegens 3 mamoedijs de man hadden ingekogt, 't geen wel laat ende d' ongelden, omtrent de 11 den zal werden, indoen het goede geraas willen mede brengen, of zullen de resterende quantiteijt mede wel besorgen, zo dat wij UEd: zonder dubio een redelijke quantiteijt staan toe te senden, waar van ons inmiddels de bevinding licht zal werden te senden.

Eindelijk moeten wij UEd:e agt(?) dat ten vollen berigt gedaan zijnde, hoedanig het met den handel dezen jare is uijtgevallen, en wat voor toevallen ons zijn ontmoet, uijtgesondert de afhandeling voor het zijn tot den aanstaanden handel schoon, zo zenden wij wel haast tot ons discours ten hove, wegens de zijde, maar derwijle wat stelligs of zullen voor het afbreek van dit schrijven nog nader tijdinge mijt(?)

erlangen.

Van Persia den 26e. Julij Anno 1682

Spahan, of wel een finaal besluijt bekomen, zo zullen
deese materie onder 't aenhouden, tot op 't laatste bewaaren,
om vande ordre te gaan, en alles, vervolgens gelijk de zaak
gepasseert is, pertinent te stellen, diewelke zullen tot
uwe Ed: agtb: speculatie hier bijvoegen, hoe het met de
't verhandelen van onse schijnheijlige vrienden d' Engelse
haar aangebragte koopmanschappen is afgeloopen; zij hebben
haar goederen, zonder daarin verhindert te werden, geruijmelijk
wel aan land gebragt, en in haar Compe. logie opgeslagen,
maar deswijle haar alweder volgens ordinaris gebruijk, met
sluijkerijen zogten te behelpen, onder voorgeven dat het haar
Compe. schepen en goederen waren, hoewel een ijder wel beter
wist, so ordonneerde den sabandaar opsluijtinge van niet een
stuk te verkopen, nog naar buijten te mogen voeren, voor
al eer hem wegens zijn tollen gecontenteert hadde, latende
mede wagten zo wel bij dag als nagt haar woning rondom
bewaaken, zonder iets van of naar voort konden brengen,
't welk wel een wel ter degen gedisputeert, 't welk omtrent
een maand zo continueerde, tot dat eijndelijk des Hertog weder
uijt Mazandran te retourneeren quam, bij wien zij dan haar
toevlugt namen, en zijn gunst zogten, om dat die [illegible] met
den sabandaar affaires maken, die haar zulx wel beloofde,
en met schone woorden troostede, maar bij nader informeeren
en bevonden hebbende dat den sabandaar zijn pretentie
niet anders dan in regtmatigheijt betoonde, is hen [illegible] weg
[illegible] sanderen, en haar in plaats van vrientschap te
betonen, ende haare woorden gerecontenteert, haar
voorkomende, dat de Coningx inkomsten verminderde
en die welcke geslutterent bleven van haar pretentie, die
wegens de gamronse tol te pretenderen hadden; zo dat zij
van alle hulp ziende ontbloot te wesen, en geen ander
middel meer resteerde, dan te kant te gaan, als zij wel
in deselve landen de sterkste middelen dienen tot zodanige
wonden appliceeren kan, des geresolveert wierden, omde
beloogde somma van 100 toman: te presenteren door welke
gelijk dan den selven van [illegible] sanderen en een
geheel ~~ander~~ [illegible] [illegible] op te heffen, beloofde haar
te helpen

Van Persia den 26e Julij Ao 1681

te helpen, vinden de banianen sulcx om de haar saak te sullen
spreken, 'tgeen ook geaffectioneert hebt, en naar veel
over en weer disputeeren so veel geobtineert, dat met
betaling van 8½ p:r C:o vinden hebben nog een nadere
verlenkagie. voor den Hollandse ingesetenen onder de andere
accordeerders zijn, en waar op hem dan ook licentie is gegeven
om haar goederen vrij en liber te mogen verkopen, alwaar
Ispahan te senden, gelijk dan ook geen lijf schrijven
maar hier daar aan, de volgende prijsen bedongen hebben
namentlijk —.

Voor de Bengaalse poeijer suijker ... 12. larijne de 30: lb
d:o Candij .... 20. d:o d:o d:o
Malacx Tin .... 20: d:os d:o.
Sappanhout .... 1¼ ma:s de 6. lb

De prijs van de kleeden kannen niet wel te melden komen, alsoo
die onder haar logies volle geparticipeert en naar Ispahan gesonden
zijn, zijnde wel een goede prijs die voor voor Ed: goederen bedongen
hebben, maar hier tegens staat wederom te considereeren
dat in den koop zijn saccordeert, om de helft in contanten en de andere
helft meest ad: in afbetaling te accepteren, dat al
enige p:r C:o differeert, en so die naar Cormandel of Bengale
komen te senden, een minder 20 à 25: p:r C:o zullen komen
te lijden, om welke schade voort komen, en dese mans te
betalen zij alles van Sinijs, koperwaren, wijnen, alcatijven,
goude en silverlakens &:a opkopen, dat niet slas komen
krijgen, evenwel hebben nog al een goede somma met haar
senden daar geen winst op zullen doen, doch hoe zij met der
schade tijden ingeplaagt werden, hoe het voor d'E Comp:e
voordeligeerd, en niet haar sterk ingrijpen ten zee, weder
op te houden staan, 'tgeen wel te hopen, maar niet wel
geloven is, alsoo door de preciese van de manklijke winste, die
met enige jaren herwaarts op die zodigh hebben betaalt, slecht
zijn, en de Bengaalse als Cormandelse waarwaar, op p[illegible]elia—
zoligt niet zullen staan, maar verder te vrezen dat van jaar tot
jaar zullen toenemen, daar zij het ook of eenmaal op aan
schijnen te leggen, nademaal de Engelse particuliere Capiteijns

mede de

Van Persia den 26e Julij Anno 1681.

met den sabandaar hier een schriftelijk Contract hebben
aangegaan, bij 't welcke aanstaande jaar wederom vrij te komen
voor al haar goederen, niet meer dan 14 pr cto tollen betalen
mitsgaders haar van een particuliere woning buijten Comps.
Engelse logie zal dienen, om haar goederen vrij en liber daar
in te mogen opslaan, en naar eijgen believen aan wien 't haar
goet dunckt te slijten. Doch wij kunnen niet anders aansien
dan voor een politique streek van den sabandaar, om haar hier
door naar in zijn netten te krijgen; want het niet zal manqueren
om haar tevens andere koopluijden naar zijn bedrieglijke
aart weder te tracteren; nogtans zo dit effect mogt nemen
zo zal 't een quade insteeck geven, en niet anders dan tot groote
prejuditie van Comps. handel strecken, over zulx willen wij het
contrarie wenschen, en den uijtslag daar van den alleenlijk
bij aanbevolen laten, de voors. scheepjes zijn den 18e en 21e
dezer weder naar Cormandel en Bengala vertrokken, en hebben
geen andere waarwaardige goederen van hier gevoert, dan hier
boven is gespecificeert, wat voor brieven daar mede naar Bengala
als de Cust hebben gesz. zullen de Copies die in voldoeninge
van uwe Ed. A. bevelen hier nevens gevoegt gaan, uijt kunnen komen
te doceren; zo uijt Bengala als Souratta werden gedurig klagten
gedaan, dat ons veele door de particuliere Engelse gedebaucheert
en in haar dienst werden gelokt, gelijk wij ook bevonden
hebben dat op deze drie scheepjes wel 10 à 12 zo matroosen
als officiers zijn geweest, die als Comps. dienaars bekent
staan, waar over wij d'Engelse seconde, die bij absentie van den
agent, jegenwoordig hier 't gezag heeft, benevens de Capit.
van de schepen hebben laten aanspreken en onder andere gesegt
dat ons weder als Comps. dienaars zijnde, mogten werden
overgelevert, maar kregen geen ander antwoort, het geen
slaven waren, en niet langer na de Comps. waren verobligeert,
dan haar verbonden lijf, en bij expiratie van dien een ijder vrijt
haar believe mogten dienen, gelijk nu in haar dienst waren
gevolgentlijk verobligeert, om die weder in onse handen te geven,
maar haar in alles genoegsaam waren te protegeren, en of hier

tegens

Van Persia den 26e July Ao 1681

tegens al weder met gefundeerde reden teijts protesteren, en het
weijgerde in antwoort vorgen, zo hebben sijlie niet konnen obtineeren
maar bleven veel hardnekkig bij haar vorig zeggen persisteren,
wij zijn ende komste vande gelicentieerde kerse, wel half gedesolat
geweest, om haar schepen uijt afsluijten vande schepen buijten
de fortresse te laten visiteren, ende ook niet geweest daar af te
halen, dat ons zeer ligtelijk ondoenlijk zoude zijn geweest, dewijl
zeer slegt ende weijnig Canarijns zijn gemaan, maar aldoens
daar toe niet geautoriseert vonden, en het ligtelijk zonder violentie
te gebruijken of bloet te spillen, niet afgelopen zoude hebben, zo
hebben ons voornemen gestaakt, verlangt zo spoedig geinstrueert
UEdle Ed: ordre, hoe ons in aanstaande en zodanige occagie zullen
hebben te gedragen, dewijl het dog maar particuliere schepen zijn
en omdaar van veel affrontelijke rencontres ten dienste specte
vande E Compe te moeten verwacht werden, dunkt ons de
[illegible] te buijten gegaan, dog dit al mede schuldigheden aan
UEdle Ed: nader dispositie gerefereert zullen laten.

De grote sterfte en continuelijke zieckten voorkomende uijt de
pestilentiale hete gancksche [illegible] climaat, heeft dese jare
zowel onder de Inwoonders, als Compe suppoosten al wederom
ongemeen gegrasseert, ja zodanig, dat bij naar niemant tot de
directeur incluijs, vrij is geweest, en waardoor der diverse
zeer subitelijk uijt dit leven zijn wegh geruckt; als de
koopman Willem Bollart op den 10e april, den onderkoopman
Gerardus Beekleven den 9e meij, ende adsistenen Gerhardus [illegible]
en Coon, den 15e en 24e daar aan volgende, nevens tegens
Wederwaak Marionne geut [illegible], Zijn wij
jegenwoordig hier zeer slegt vangequalificeerde en permittee
schier zijn, wanende de patientie bij den [illegible] boekhouder
Cornelis van Outshoorn, waargenomen, ende den onderkoopman
Constantijn Verdonk, (also zijn persoon onder goeden te
[illegible], daar ten hoogste vereijst) hebben wederom naar
Bassoura gesonden, daar benevens zo wert de bediening van
fiscaal bij den secretaris bekleet, invoegen UEdle Ed: wel
kennen considereren, hoe onnodige lijt wij hier hebben, en of
het niet noodsakelijk zal vereijsschen gelijk wij ook verbiedelijk

versoeken —

Van Persia den 26:e Julij Anno 1681,

Versoeken uEd:e agtb:e omdat wij seer nodigh eenen —
bequaam Coopman van goede Capaciteijt, en twee —
onderkoopl:n benevens een half dosijn adsistenten
die voor een dienst bequaam en van de goede neijge —
leven zijn geliefden toe te zenden, alsoo hier tot het suppleren
vande vacante plaatsen, ten hooghsten desselve, en bij verder voorval
van sterfte als anders, ons grotelijx komen te ontbreken
dierhalven, ons t' eenemaal op uEd:e A: gedigni gunstigh:e willen
staen en ons ondertusschen behelpen zo als het kunnen; wij
hebben nog wel 2 à 3 boeken bij 't Comptoir, als den adsist:e
Jeremias Coudewijnsse, Servatius vander Beek, en Adriaan
Soonk, die door haar langdurige Continuatie in dit ongesond
Climaat, als bekomen bequaamh:t wel souden meriteren —
om met een onderkoopmans emploij begunstigt te werden,
maar alsoo den adsistent vander Beek zijn dienden tijt alreets
maanden expireert, en d'andere twee nog ruijm 1½ jaar —
te dienen hebben, zo hebben wij haer nog tot derwel emploijen
nog niet aan uEd:e A: voordragen, egter zo de uEd:e A: aan —
bequame stoffe mogt ontbreken, so soeken voor haer —
gedienstelijk dat in uEd:e A: gecommandeert mogen blijven,
Gelijk wij uEd:e agtb:e bij onse vorige brieven hebben aangedient,
de tweeden overleden onderkoopman C: Vierdonk in den —
jaar met de Sluijs Sparwonde, naar Bassoura gesonden, en
daar ten laste vanden overleden koopman Bollaart en —
onderkoopman Verschaeve, van dat d'E Comp:e int Sandelhout
vandergoederen, [illegible] gebandeert zouden hebben, al wij
wat heeft uijtgevonden, so hebben wij voor desen [illegible] naar
de [illegible] bij voor den [illegible] ontboden
gehad, om haar met sufficante verclaringe te overleggen,
en verder naar behoren dan tegens haer te procederen, gelijk
of zijn aankomst ten eersten niet geaccuseert heeft, zijne
documenten te beleggen, en verder zijn actie te institueren,
maar hebbende wij dit [illegible] niet gevoeght te zijn dat haar
saken hebben mogen beantwoorden, also komt daar aan gelijk

hier:

Van Persia den 26e Julij Ao 1681

hier worden geseght, betijde mede hier sijn komen, te ontladen,
zodat wij deselve ook niet weder hebben kunnen bevorderen,
maar met de boden tot andere zullen laten berusten, [illegible]
eenmael tot nader [illegible] speculatie het rapport van [illegible]
gemelde Soonk dies aengaende aen ons overgelevert, beneffens
verige klaringen hier anders, en hebben wedder in Bassoura
zodanige ordre gestelt, dat niet twijfelen of d' Compe
zal voortaen daer in alles geroemder dan verige jaeren hier[illegible]
gedient werden ——.

Voorders is de negotie 't [illegible] geheel slecht geweest, om de
groot bedrog inde [illegible] die onder de [illegible]
bevonden, welk bedrog aen [illegible] onder [illegible] abasijs, die bij
dese koning [illegible] 2 à 3 jaeren, bevonden sijn geslagen, begint
te [illegible] niet dat [illegible] maer van 20 [illegible] sijn, [illegible]
[illegible] onder abs. [illegible] dan 15 à 20 pr.co [illegible], en [illegible]
in [illegible] of [illegible], ten hooghsten [illegible] dan 21 à [illegible]
[illegible] zij ook [illegible] quaelijk [illegible] sijn [illegible] abbs
[illegible] van koning Abas geslagen, zijn so [illegible]
[illegible] koopluijden [illegible] quantiteijt [illegible], dat [illegible]
niet [illegible] quaelijk [illegible] te [illegible], [illegible] om te
[illegible] kan krijgen, en so is [illegible]
welke de principaelste koopluijden [illegible] so bij [illegible]
[illegible] onder [illegible], [illegible]
en [illegible] hebben, [illegible] gedurende
het groot bedrog [illegible] onder [illegible]
en zodanig wert gecontinueert, langer onmogelijk waere
verige negotie te drijven, maer [illegible]
van [illegible] te blijven, dan altijt zodanige
[illegible] te [illegible], waer op sijn hooght
niet anders geschiedet heeft, zij [illegible] negotie
[illegible], want [illegible] andere quantiteijt niet [illegible]
[illegible] hadde, [illegible] genoeg [illegible]
[illegible], die hier [illegible] niet [illegible]

bekomen

Van Persia den 26e July Anno 1681.

bekomen konde werden, niet welk Capitaal leggen, genoeg te verklaren is, hoe den handel zoude te maintineren —

In welke andere vragt dan de Ed. hoe 't [illegible] te stuuren en niet te [illegible], zijnde dit mede een vande principaalste pointen, zo het 2de contract [illegible] duidelijk, onder andere conditien, den handel in dit rijk blijven continueren, bij welk gevolg jaarlijx een groot Capitaal naar de Indische quartieren zoude komen te voeren, daar de Compe groote schade bij zal komen te lijden, en welke zaak van consideratie is, die voor al wel in opmerkinge zal dienen genomen te werden, waarom hier dan noodsakelijk hebben geagt, om in passant tot UEd. agtb. naarigtinge hier aan te halen —.

De ambassadeurs vande Kroonsweden en Polen hebben op 't voorts nieuwe jaar omtrent den Persisen koning audientie gekregen en een ijder haar brieven overgelevert, dog zijn volgens de laatste Ispahanse advijsen, tot heeden nog niet geloost, zodat men ook niet ligt en weet, wat haar verrigtinge zijn, en ligtelijk is af te meten wat goeds te verwagten staan, hoewel wij UEd. A: bij ontvanging schuldpligtelijk dan staan medegedeelt te werden, den welken volgende de Croonsweden, heeft [illegible] zijn brieven de volgende schenkagie aen [illegible] gepresenteert te werden —.

1. kleijn portratje vanden koning op goud geamailleert
2. Candelaars van barnsteen
3. timmer of 10 paars sabels
1. kist van omtrent 1½ elle hoog en gelijke lengte daarinde positief van een orgel, en boven op een Clavecimbaal, dat door den perzoon met de vingers van [illegible] geduurig werden, en bijna tegelijk hand resonantie geeft —.

1. wint hoorn
rolfing jagten,
Lijst[illegible] [illegible] banden —.

Waarinde koning, excepto de kandelaars [illegible] te hagen zoude genomen hebben, maar [illegible] gedeelten van alles te [illegible], de portugeesche factor Continueert mede nog aan 't hof, zonder dat veel anders te [illegible] heeft gehad, dan [illegible] van zijn maendemente —.

wert

Van Persia den 26e July Anno 1681

Het onverwagt komt hier den 1e deses ter rheede uijt [illegible] landen het jagt Malabaar, het welke den 21e aug. in compa. van de geroemde Breda, van Batavia is gezeijlt en op de hoogte van 15 gr. 40 min. van den anderen zijn gescheijden, om den ijder zijnes weegs, de eene na Wingurla, en den anderen na Cochin, haar reijs te vervorderen, dog door gedurige contrarie winden en stroomen heeft dit jagt die custe niet kunnen bezeijlen, maar zijn sij door veel tegenspoeden en siektens, ontrent het [illegible] konnen te raaken, ondertusschen haar provisie door de lange tijd so meest was geconsumeert, en ten uijterste niet langer dan voor 12 dagen konde strecken, ten anderen haar meest volk door ziekte afgemat wierdt, en dagelijcx bij 2 à 3 wegstorven, so hebbe besloten, nademaal geen andere plaats wisten aan te doen, om haar cours na Mocha te setten, daar den 29e van gem. ten anker gekomen zijn en haar aan land begeven, deselve assistentie van de gecommitteerden aldaar, die haar sulks niet afsloeg, en naar den [illegible] [illegible], die haar ten uijterste seer beleefdelijk onthaalde, en in alles naar vermogen beloofde te willen helpen, gelijk hij haar ook aende eene somma van 781½ Rds tegens 10 pro cento interest heeft geaccomodeert, waar mede zij haar van alle provisie voor so veel weder voorsien hebben, dan daar te bekomen is geweest; doch also het [illegible] contrarie mousson was om haar naar [illegible] van comps residentie plaatsen te begeven, so zijn genoodsaakt geweest, tot den 26e Maij daar over te leggen, wanneer haar anker gelicht hebben, en zijnde [illegible] behouden hier zijn gekomen; nogtans so hebben wij op haar komste, door de quade [illegible] regering van den schipper en verdere officieren, zodanige disordre onder het scheepsvolk gevonden, het welke [illegible] [illegible] goedertierenheden, dat te seggen zijn gekomen; zijn ook so quaat daar geweest, dat van haar ontfangen contanten geen [illegible] aanteekening.

Van Persia den 26e Julij Anno 1681.

aanleijding nog verreq: werd te doen, en veel te kort zullen komen, daar voorden schipper en boekhouder op haar verreq: staan belast te werden, en om verder eenige ordre onder dese vrugge gallen te brengen, mitsgaders de principaalste belemmert tot een exempel van andere te straffen, so hebben wij den stuurman, die zig volgens verscheijde klaeringen, tegens den schipper in diverse occagien, seer insolentelijk aangestelt, nog zijn commando uijt heeft willen vaaren, ook door dagelijkse [illegible] zig zodanig slopen, dat hem geen wagt meer derft betrouwt werden, van qualitijt degageert, tot op 9 guldens gedesponeerde, en voor slegt matroos op de geroemde [illegible] over te laten gaan, wij souden de [illegible] ook wel naar zijn gedrag [illegible] meede plaats [illegible] laten straffen, maar om dat de malabaarse [illegible] door het contrarie moussom niet wel anders dan [illegible] kan werden, aangedaan, so hebbe om de [illegible] verbeteringe, en alle verdere ongevallen voor te komen, ook besloten [illegible], het in Comp[agnie]s [illegible] vaders, naar Tuticorijn te senden, en aldaar dan verder het [illegible] onder [illegible] de Command[eu]r [illegible] hebben sijl [illegible] wagten; hebben de [illegible] opperhoofden bij [illegible] memorie ook wel expresselijk belast, malkanderen niet te verlaten, maar altijt geduurende haar reijse comp[agni]e te houden, om bij eenige quade rencontre, of onweer toeval, den anderen te komen assisteren, en waar mede wij dan ook vertrouwen dat Comp[agni]e dienst tot uw Ed[ele] A[chtbaarheden]: genoegen bevordert zullen hebben.

Tot besluijt [illegible] nader [illegible] uijt [illegible] hangende hebbende, om uw Ed[ele] A[chtbaarheden] [illegible] finaal uijtslag, wegens ons [illegible] om in voldoening van uw Ed[ele] A[chtbaarheden]: ordre dit jaar [illegible] te mogen ontfangen, dan uijt ons [illegible] der Coopmanschappen [illegible] te kunnen adviseren, so zullen voor so veel ons dien aangaande [illegible]

[illegible]

Van Persia den 26e Julij Ao 1681

g'adviseert, en daarin voorgevallen is, niet d'agt derint konne
ontleden, want om alle omstandigheden, die in deze zaak wel
gepasseert en voorgevallen zijn, aente halen zijn wij te belust, dat
hee niet d'er in hare hoogwigtige affaires, sonde te vrien belasten,
dewijle daar toe teen minsten geen [illegible] gebruiken, sonder
bewijsen, over zulx zullen het nodigste op 't kortste maar
aenroeren, en aenvankel. zeggen, dat de [illegible] op de ordinare
lijst van de leverantie der zijde, bij request ontwerpt der
attamaat doulet hoogt hebben, ons dit jaar geen grooter
quantit. dan 150 [illegible] mogt geleevert worden, ten ware
door koop van de negotie, geen andere goederen konden slijten
dan tot bedragen van sodanen quantiteijt [illegible] te voorsien, welk
[illegible] zijn hoogh.t zig niet [illegible] te [illegible]
maar dagelix aan den zijdekoper, den tolk [illegible] dagelijx zig
aan zijn poort stonden, en om een gunstig apostil te verkrijgen,
zo wierd den [illegible] van hare te kennen gegeven, zijn hoogh.t
van ons gepresenteerde request geen kennisse nog [illegible] hebben,
diehalven niet en wist waerom te doen was, maar alsoo dit
[illegible] maar voor een stratagema was aan te zien, om onse zaak
stilswijgende traineel te houden, zo hebben wij onse tolk
copia van voorsz request laten behandigen, en hem [illegible]
zijn Ed. gepresenteert, 't welk hij ook opstonds zig voor lesen
liet, en in antwoord [illegible], dewijle wij thans tegens
niemant in oorlog, maar met een ijgel. in vrede leefden, en het
[illegible] alle [illegible] waren, en gansch niet in consideratie quamen,
over zulx maar krijgt van het contract de volle leverantie sonder
tegen zeggen, gehouden waren te ontfangen, sonder dat hem nader
van die zaak [illegible] in te [illegible], nog [illegible]
van onse dit aangaande meerder gehoor geven, die [illegible]
[illegible] om [illegible] op 't zijn te [illegible], als
zijn hulp te verkrijgen, en zijn [illegible] met 1000 [illegible] te congratuleren,
die wel goede belofte dede, van ons [illegible] te zullen assisteren,
maar [illegible] door de groote authorit. van voorsz hoge minister

vanwijing

Van Persia den 26e Julij Ao 1681.

van weijnig gevolg geweest, zonder dat hij d' ordre nader haere
eens verduijtsen wilde schijnen, om in persoon bij haer te—
mogen komen, en haar zaak mondeling voor te stellen, onverhindert
eenige dagen passeerende, zo zijnde bedevaerders gedemandeert in
's Comps woninge te schicken, met voorgeven van d' attamaar
doulet absoluijte ordre te hebben om de zijde betaalt, bedragende in 319½
Cargos, als 103½ van Ghilan, 99 van Mafanderaan, en 19 van
Charvany, in 's Comps woning te brengen, en hoewel d' onse hier
tegen protesteerde, de zelve niet te willen accepteren, voor aleer
antwoord op ons schrijven van den Heer Generaal hadde, zo—
wiert voorsz quantiteijt, zijde zo goed als per force in huijs
gebragt, 't geen ons den opperhoofd van Heuvel per expresse
bekent maakte, en onse nader positive ordre, hoe wij ons dies
hier in te zullen gedragen, versogt, waar op dan in consideratie
getrocken zijnde, wij bij inkoop van alle onse coopmansz
te weijnich geld, en weder contanten, dan het bedragen van
200 Cargos, aan de hand zouden hebben, en ons volgens ndde ordre
ordre niet geauthoriseert vonden om meerder quantiteijt te mogen
ontfangen, ofte ons in schulden te steken, zo hebben met eenige
stemmen goedgevonden, deze aan te stellen van voorsz quantt
niet meer dan 200 Cargos weder te accepteren, maar liever in voldoeninge van
ndde ordre het uijterste af te wagten, dan haar in 't minste
hier in iets toe te geven, of voorsz ordre te overtreden, gelijk wij
inder daat ook niet magtig en zijn om uijt het fonds der koopmansz
meerder te kunnen aanwaarden, ofte voldoen, want volgens onse wegelijcken
zo bevinden in Cassa niet meer te hebben, dan 1150206 cas[?] die
dan afgetrocken 2000 Rom. die wij tot voldoeninge van de jaarlijcks
ende dagelijcxe gasten, tot den winter van noden hebben, bevindende
het bedragen van 200 Cargos, zo zullen ndde a bevinden, datter
geen Capitaal van consideratie bij Cassa zal blijven resteren,
en ons versoek in geschikte weijnich betaalt, 't welk te verwachten
waer, dat bij den attamaar doulet niet zodanig nog twee—
geconsidereert, maar alsoo den Caraat persoon is, die naar geen
redenen wil luijsteren, maar in alles volgens zijne eijgen fantasije
te werk gaat, zo hebben weijnig goets van die kant te

verwagten.

Van Persia den 26e Julij Ao 1681

draagten, gelijk het uijt 't vervolg ook nader sal komen te
blijken, want als hier vooren aangehaalt, de zijde so goet als
tegens dank en wil int Comp.s huijs gebragt zijnde, so
hebben de leveranciers nevens de wacht vanenslar, dagelijx
vast aangehouden, om d' onse die int gewigt te doen ontfangen,
maar daar hier tegen stellende so zijn d' eijndelijk genoodsaakt
geworden, om nader ontrent meergemelte hoge ministers te
requestreren, en ootmoedelijk te versoeken, dat ons versoek, als
in reden bestaande, mogt toegestaan worden, dewijle van ons
d' d.e heeren ministers geen ordre hadden, om meerder quantiteijt
te ontfangen, welke ordre sowel gehouden moest waar te
komen, dan zij de bevelen des konings, dog alles was te
vergeefs, en so veel als voor een doofmans deur geklopt, wordende
den volk voordien tijt, met seer affrontelijke bejegeningen
en scheltwoorden weggejaagt, egter eenige dagen daar naa
weder aankomende, om van de leveranciers haar depatien
ontslagen te mogen wesen, so heeft zijn Hoog Ed.t wijnder ...
op het laatste gepresenteerde request, schriftelijk met korte
woorden 't volgende geappostileert —.

Gelijk de oude Costumen is, so sulge de gehele zijde
Sonder vout hebben te Aanvaarden —.

...domineerde met eenige andere ordinaire gecommitteerde onder zijde
aan de onse, die zij met geweld of gewelt te leveren, die daar of
van gesamentl.e voor d' eerste maal den 2e Junij in Comp.t
woninge zijn verschenen, met intentie om de zijde in gewigt te
leveren, dog de residenten haar hoedanigheijt houdende, so wiert
haar afgevraagt wat in den zin hadde, van haar so obstinaat
aan te stellen, dewijle bij aankomste onser schepen verpligt waren
de volle quantiteijt te accepteren, volgens ons ... dienaangaande
gansch allegeert, tot geene minste verklaringe konden dienen,
maar beter gedaan souden hebben, van 't eenemaal met onse
goederen, en schepen agter te blijven, dan de zijde so onbehoorl.e
te weijgeren, en bij alsdien de gehele partije niet wilden accepteren
ten minsten de slegte 150 vragten in gewigt souden aannemen,
om tijt tot de afpacken en senden uijt te winnen, of andersins

attamaat

Van Persia den 26 Julij A° 1641

Attemaat doulet zijn ongeruct nog verder op ons hals te
halen hadden en slimmer disputen soecken souden, waarop
de residenten beleefdelijk wederom in antwoort dienden, daar
tot speciale last van onse Ed:e H:ren medebrengs te hebben,
die zij soowel als die van haren Coning schuldig waren te —
gehoorsamen, en geen zijde weijgerden te ontfangen, nog veel
min genegen waren het Contract te vernietigen, maar aangesien
door de slegte negotie soo veel geoordeelt, en dit rijk niet konden
slijten, als tot de volle liberantie van 600 Carragen —
requireerden, soo slogen tot onse ontlastinge maar vrije-
schinderinge, en presenteerden soo veel te accepteren, als wij
penningen aan de hand hadden, en uijt het lossen van ons —
aangebragte Cargasoen konden betalen, welke quantitijt
bereijtwillig waren, om opslonts in gewigt te ontfangen,
Sonder daer van een geschrift aen haer allen signe —
teekent, souden ter hand stellen, dat over 't den zijde alsdan
ter handen laten blijven, en ons namaals niet opgedrongen —
souden worden, of bij 't contrarie dat daar toe niet konden —
resolveren, veel min die af te halen en te senden, protesteerden:
bij aldien soo lang moesten komen te verminderen, dat de moessons
verlopen mogt wesen, om dit rechtelijk gesien te konnen senden,
alsdan niet een deel ende te willen ontfangen, daar van haer ook —
vrijelijk getuijgen te stellen, en ons getroosten souden, met 't
geene moesten komen te ondervinden, waarmede haar voor die
tijt wel lieten gesegget, en ieder den ijder zijn's weegs ging,
maar hebben evenwel nadat niet gemanq: om tot 4
reijsen maanden andere gedaanwt etc in 's Comp.s woning te komen
en veel hostiliteijten van soldaten en dreijgementen te gebruijken,
gelijk zij ook diverse malen daar toe besloten op te tijgen, ende elk
aan de meerderdeel vast lieten binden, en haar aan te leggen of klem
aanstonts wilden castigeren, maar bemerkende niet alle deese —
actiens niet te konnen opdoen, hielden haar voor een wijl tijts
stil, tot dat niet den anderen geconsulteert hadden, wat zij doen souden
gelijkerhan bleek op vrij onbekenden etc onder groot geschrei en —
schelden.

Van Persia den 26e July A° 1721

scheldden, door haar dienaars de residentie weer bij haar liet
halen, en andermaal niet verre tot den ontfang zoglen te
contringeeren, maar niet konnende obtineeren, en bij haar uitge-
scheldden nog continueerende, zo ging den opperkoopman van Leuvel
om haar affronteerende bejegeningen niet meer te horen, van
haar af, ingetalle aan den tolk om hem te volgen, die het
zelve obedieeren willende, en den weijgering van haar afvoerende,
meer haast van d'Hollijke dienaars niet ontsagte konden en slagen
ja zodanig dat zijn tolk, en hij bij naar zelfs ter aarde neder
storte, worden te kijn gehaalt, en niet minder dan te voren
geendigt worde, dog hier meede niet aanvoerende, begonnen
op haar propheede te dreigen, bij aldien niet en wilde resolveeren,
zij genootsaakt zouden werden, groote te agten, en zulx ten
respecte van d'E Comp.e voor deese maal nog zouden spreeken,
recommandeerende onderteekenden aan de residentie haar wel te
bedenken &a. waarop d'onse dan ook resolveerden omme
rescontre aan den attamaat doulet, het zij bij requeste of
mondeling bekent te maken, gelijk dan ook te paarde stegen,
om hem ontrent 's Coninx poort te rescontreeren, maar dewijl
dien dag door onpasselijkh.t niet ten hove quam, zo moesten
haar voornemen tot d'anderen daags uijtstellen, als wanneer
het zelve wederom ondernamen, en ontrent 's Coninx poort
bejegende, maar wierden niet eens gewaardigt, om in persoon
bij hem te mogen komen, zodat door toedoen van een hoff-
dienaar nog zo veel erlangden, dat haar requeste, daar toe te
vooren geconcipieert, en bij haar hebbende, aan zijn hoogh.t
in praesentie van den sedder ragie, den toebelie caffie, den
calentaar van de stad en andere groote lieden, wierd g'intragiert,
dat hij hem ten eerste door zijn secretaris liet voorleesen, dog
qualijk ten einde gekomen zijnde, ondernamen daar op te
affortilleeren, dat dewijle wij bojaren, bij 't Contract gecontinueert
hadden, wat reeden d'E altoos waren, het zelve aan zoglen te
breeken, d'onse nog digt bij de hand zijnde, zoglen bij deese occagie
zijn hoogh.t van alles mondeling te informeeren, maar wierden

hier op

Van Persia den 26e July Anno 1681

hier op dagelijk weg gejaagt, en ging hier mede binnens naar
den koning; onderlieden hadden ordinarie gecommitteerdens
ook niet gemanq[illegible] om beerde 6 à 7 maal in 's Comp.s woning
te dringen, en d'onde weder tot het wegen aan te porren, maar
haar door [illegible] weijgering houdende, zo hebben[illegible] tot
tot drie bijzondere reijsen toe, daer ondanks dan de vorige
dagen geredt contrarie, en op de borst, rugge, als inden nek,
diverse slagen gegeven, gelijk den onderkoopman Haal, wiens
tot tot twee [illegible] malen zogt te tergen, mede niet
uitgedeelt is, maar rijkelijk zijn parte gekregen heeft, en
ondertusschen zo lieden alle de tijde omtrent de [illegible] bragten,
en alles tot het weges draagen, den opperkoopman van
Heuvel van Zieude deden dan niet te kunnen ontspringen,
en het ligtelijk tot grote Insolentie uitgedraagt zoude hebben,
resolveerden onder protest van alle het vorige geweld, zig tot
het wegen te begeven, nogtans geen grote quantiteit te zullen
ontfangen, dan 150 Cangen, tegen zij hem ook consenteerden,
en hebben daarop 159 Cangen bruto d'onde te gelwegen,
maar mede het voorsien dag 's [illegible] blijven bevelen onder
voorgeving den [illegible] Ixomode van haar dringen naffene
te zullen doen, zowel zijn dangs daar aan gesandunt [illegible]
wederom gekomen, en hebben getragt om derzelver partij
mede te wegen, maar daar toe de Residenten niet willende
resolveren, voor al als harte bekeringe hadden, bij haar
geen groter getal, dan tot 200 Cangen te ontvangen te zullen
hebben, zo zijn al knorrende weder hun's weegs gegaan,
met zeggen haar [illegible] dagen [illegible] te zullen geven,
[illegible] attamaar voor [illegible] onder [illegible] zoude doen te [illegible],
waar bij het zodanig is gebleven, zonder dat nader tijdinge hebben,
hoe het eijndelijk daar mede nog afgelopen is, ondertusschen
zo zullen nad[illegible] bij deze hier voren gemelde affronten
geleden te remarqueren, hoedanig de Comp.e omtrent deze
natie in [illegible] is, en wat niet goedigheid te draagen hebben,
en of deze [illegible] publique affronten geduurende
[illegible] omtrent d'andere Europeaanse natien, voor de Comp.e

en [illegible]

Van Persia den 26e July Ao 1682

in Caudeen, waarin d'ondr: agtb: noot salietlijke doordeden of
d'ander nodert, zullen dienen te voorkomen, of anders is 't
onmogelijke [illegible] langer onder onderdoen hoog noodige middelen
Continueeren, of d'Comps: negotie zonder bekommering te rijsen,
want de minderen tegens zijn wij ontwaart hoe hoe meer
zodanige affronteerende bejegeningen werden, gedissimuleert
zullen werden niet manqueren om haar slag d'een of d'ander
tijt waar te neemen, en ons met dergelijke bejegeningen te
ontmoeten, over zulx 't zo willen, d'hopen, of ued: E:
zullen niet de maalte besendinge hier bij gevoegd, tot
verder opkrijging van d'Comps: swalles deputatie, onder den
persiaan, gelieven te ordonneeren; dewijle hier niet tot de
nijterste affronten is komen sijt te vallen, en geene dieselve
niet te draagen hebben, maar hoe langer hoe slimmer
staan getracteert te werden; ten anderen geen apparentie, schoon
nog zo veel wetten, konnen d'sien, of zullen d'onse de
geheele partijs zijde, niet geweldt zullen draagen of te
dringen, hoewel om hoog of laag, daar toe niet zullen
Consenteeren, maar lieber alles afte wagten, wat te ordonneeren
komen; onderwijlen zullen niet groot verlangen ued: E: agtb:
believen over 't een als 't ander blijden afwagten :

Dat Selif de gekroonde hoofd, waar niet deze uit overgaat, zouden
wij wel 3 à 4 weeken, eerder hebben konnen despecheeren,
om over [illegible] naar hier wel gevallen van d' E. Pijl
naar de Cust Cormandel zijn reijs te bevorderen, gel: niet
mede gedesteneert is maar aangezien wij van Spahan geen
de minste zekere tijdinge hadden, hoe het met 't disput
der zijdestoffen afte loopen, en altijt door de Residenten
haar advijsen in kreetse woorden gehoorden, dat eerder niet geheel
geen zijdestoffen te ontfangen, dan daar in eenige vermindering
te draagen hadde, hebben ook sterken te ordonneeren, om ons
'tbellen af te vorderen, bij welk gebolg ons 't meeste capitaal
van ander hand houden hebben om nader Indische practijken
te komen, sedendes, en bij 't stuk van gemelte hoedenheid
niet anders van het jagt negoceeren zonde vestelen —

waar in

Van Persia den 26e Julij Ao. 1682.

waarin zo groten capitaal van omtrent 6 tonnen, gouts mede
niet zouden hebben durven hazarderen, zo heeft het ons de
beginste middel gedagt, van do. bodem hier zo lang —
aan te houden, tot nadere tijdinge bequamen, hoe zig die zaak
wilde gedragen, en wat zijdelijk geordonneert stond te worden
en derwijs nu, als voren is aangehaalt, volgens missive
van den 06e junij zekere tijding hebben, dat alreede 169 —
cangan zijde geleverdt, en tot de quantiteijt van 200 cangan
gepresenteert was te ontfangen, in welk geval weijnig —
capitaal vorder nodig hebben, om maar eenige quantiteijt
te komen senden, zo hebben en nadegaande gebonden —
om meer geciteerde schip, hoe eerder hoe liever, naar Bengalen
te zenden, waar in dan voor Batavia hebben doen schepen
de resterende 100 cassen chinasuijcker, bestaande in partijen
met 120 diverse bottelvellen, en agt stx brocaden, en —
2 quantiteits tot monster, daar van in onse vorige mentie
is gemaakt, bedragende volgens factura en connossement
ƒ 2561:12:6. daar voor wij gedienstig versoeken, dat het
comptoir generaal ten laste van dese directie, gelieft
te laten betalen: onse negotie, so bij de brief boeken, als
dag register, ultimo febr. geslooten, zijn gesonden in een
cassjen afgepakt, en werden bij desen mede gesonden,
verhopende dat alle tot uwe Ed. contentement en —
zonder eenige bedenking bevonden zullen werden.

Alsoo schipper Albert van IJsselmuijden bevelhebber op 't jagt Negombo
in de verwaarnis reijs, ontrent de Caap ... is komen te
overlijden, en den schipper van de gekroonde Jacob ...
ons ... om in des overledens plaats
te mogen overgaan, so hebben wij hem 't selve toegestaan, en
werden in plaats of de gekroonde ..., onder den titul van pro.
schipper gestelt, den opperstuurman Harman Pieter, ...
een bequaam zorgdragend persoon is, die de negotie ... zorge
van 't schip ... mag toevertrouwt worden.

Dat voor gedaan wij tegens aanstaande negotie tot ... —
van den handel, in 't diverse plaatsen, geen gebonden hebben /

Vandeelen.

Van Persia den 26e July Ao 1681

Voorders zal de nevensgaande copie UEd. agtb. uit lange komen te vertoonen, die wij ook gedienstelijk verzoeken van UEd. A: geconsidereert, uit gebrek magen werden bekeant.

Eelijk wij UEd. agtb. hier boven hebben bekent gemaakt hoedanig Compe. volk bij d' Engelsen gedebaucheert en aangehouden waart, zo bevinden wij nu bij aenmerkinge onser schepen dat de [illegible] van de geloofde [illegible] hunne schepen, die den 22e dezer van hier verzeilt zijn hebben weg gevoert, dat wij hier ook nogmaels gedienstel. UEd. A. onder verzoeken, waarmede wij ondertekenen UEd. gebiedende heeren UEd. agtb. onderdanige en getrouwe dienaren was geteekent Reinier Casembroot Cornelis van Outhoorn en Arnout Burggraaff Secretaris. In margine Gamron den 26e July ao 1681.

Patria.

Aan de Ed. Heeren gecommitteerde bewinthebberen ter vergaderinge van de XVII representerende de generale Vereenigde Ndse. g'octroijeerde Oost Indische Compe. tot Middelburg in Zeelant.

Edele, Erentfeste, hoogagtb. manhafte, wel wijse, voorsz. Zeergeëerde Heeren.

Edele Hoog gebiedende Heeren.

Hier nevensgaande afschrift is copia van 't geen wij UEd. hoog agtb. onder dato 2e julij over de geruimte landweg van Bassoura en Aleppo [illegible] hebben geschr. in [illegible] UEd. h. A. nevens derselver bijlagen, wel geconditioneert inkomende [illegible] zijn ons op den 22e [illegible] wel toegekomen de pacquetten [illegible] door UEd. h. A. den 20e junij ao jongstleden verzonden.

Van Persia onder dato 26e Julij Ao 1681

hierwaarts aangedaen, die wij den 15e Xber des verleden jaars
en 18e januarij daar aan volgende, met de 2 voorschreve scheepjes
naar Souratta voort hebben gesonden, met bevel aan de
d'Holl: dat sij met de eerste occasie naar de Indische quartieren
verder advies mogten geven, daar van wij nog geen tijdinge
hebben, dat 't geeffectueert is, ook sulx niet is te
dubiteren, of de Heeren gouverneurs en directeurs, als
commandeurs, sullen tijdig van UEdle hoog agtb:
successive ordres daar bij gegeven, gedient worden
werts so sijn ons van Cormandel, Bengalen en Ceilon
sodanige missive voor UEd: H: A: toegekomen, als haar
beneden gaan, waar bij UEd: H: A: omstandig sullen ontwaar
werden, wat onder ijder sijn gebied, so wel in de negotie
als andere affaires gepasseert en voorgevallen is, waar
aan ons, om in desen kort te gaan, en refereren sullen gedragen.
wat quantiteijt sijde wij voorleden jaar van den koning perforce
sijn gedwongen te accepteren, hebben wij UEd: H: A: met
alle omstandigheden, 't geen in die saak is voorgevallen, bij
onse hier voren geciteerde laatste missive aangedient, en
hebben naar UEd: agtb: de hoge Regeringe van India, bij missive
van primo 8ber des verleden jaars, verder getracht te getallen, geen
groter quantiteijt sijde te ontfangen, dan wij ons voor de
coopmanschap sullen konnen betalen, 't geen naar een ruwe
overslag niet veel meer dan 150: 160 à 170 Cargen te
uijtwerken sal konnen uijtmaken, en so den Persiaan hier
naar niet wilde luijsteren, ons dan te getroosten met 't geen
mogte konnen te ordonneren, wij sullen deser ordre volgens
schuldige pligt, als een slave niet sonder afwijken, wel
soeken naar te komen, en om hoog of laag ook geen meerder
quantiteijt aannemen, maar wat ten goede te sprenghen hebben,
heeft de ondervindinge ons aan al diverse malen geleert, en
behoeven ons ook niet in te beelden dat daar in eenige vermindering
sal werden toegestaan, maar veel eerder sullen ordonneren
om ons t'Holl: af te vorderen, hoe wel voor een jaar volle

Geragen

Van Persia onder dato 26e Julij Ao 1681

Dragen, sal werden, dog om lieve bij te Continueren die of dien
voor onsen handel onder dese natie te blijven dienen, sonde —
gansch niet raetsaam nog veel min profitelijk voor d'E Comp:e
zijn, het is wel waar, en wij zijn ook volkomen van sentiment,
dat het sijde contract behoorde vernietigt, en op andere —
middelen gedagt te werden, maar of zodanige Conditie ged:e
d'Ed hr. ond directeur en jegenwoordig extraordinaris raad
van India Fredrik Bent, van betten te betalen, bij memorie
in vergaderinge van haar Ed:e agtb: de hoge regeringe tot Batavia
heeft gelieft aan te wijsen, agten wij t'eenemaal ongeraden, want
het niet alleen met 10 pr. C:to sonde te doen zijn, maar wel
meer dan 16 à 17 pr C:to souden komen te belopen, sedaar en boven
souden niet alleen, van onse vorige praeeminentie gefrustreert
blijven, ook niet meer dan particuliere koopl:n ge-estimeert werden,
maar souden dagelijx met onlijdelijke avanien en sodanige —
actien, die men ten onsen laste souden komen te practiseren,
geplaagt werden, het onlijdelijk soude wesen, om te werden
slaan, ten anderen so souden wij d'E Co: â: handel sogoede —
als gedwongen, en onder de magt van den Sabandaar, en andere
regenten staan, die ons door haar authoriteijt souden willen —
te dwingen, onse wolen tot so lagen prijs af te staan, dan —
selver granen gode te vinden, sonder dat de koopl:e het hare —
souden hebben, om buijten liefde het minste bod daarvoor
te durven doen, en als die bijsen granen te maken, dat wij
haar tegens 't geweld van de regenten niet langer konden —
protegeren, sonder de principaalste haar liever getroosten, van
den [illegible] te lijden, dan haar langer met de regelie
te bemoeijen, of haar sodanige moeijlijkheden te onderwerpen,
hebben tegenwoordig sommige groote moeijlijkheden, en so —
veel als doen komen, om den Sabandaar en zijn graat voornemen
te stuijten, laat staan wat sonde geschieden, als ons alle vrijheden
benomen wierden, want wij hebben geen andere staat te maken —
of zulx soude bij het vernietigen van 't zijde contract sonder —
andere Conditie te bedingen, door den koning g'ordonneert, en
al onse mandamenten ingetrocken werden, en om nu niet te —

Tholmenter

Van Persia onder dato 26 July A.o 1641

'thol meester de goederen over den hoek te maken, gelijk haar welgemelte Ed.e agt. bij haar voorsz: missive gelieven aan te-halen, en in forme van arbitragie onder de land zo veel te geven, als de tholen mogten komen te belopen, mits conditie ons dan boven de andere koopluijden eenige favorable gunst te bewijsen en is de landerde Enitale(?) natie gansch niet te vraagen, want het is zeker zodra als den koning hier verder wint van deze zijde komt te missen, of zal hem eerste pretentie maken, op het bedragen van tholen, die wij voor onse aan te brengene goederen zouden moeten betalen, en omme zelve te ontfangen een apart persoon committeren, of ten beste genomen, den sabandaar constringeren, om zijn pagt jaarlijx zo veel te vergroten, dat die maar een kleijn gen overslag, het eene jaar door 't andere gerekent, mogten komen te monteren, zodat hier bij geen ander voordeel zoude hebben, dan ons met geweld en onredelijke proceduren gram af te perssen(?), waartoe het hem geen occagie zoude manqueren; en dagelijx wel wat nieuws weten te practiseren als int werk te stellen, zonder dat wij, bij aanklagen ten hove, eenig gehoor of satisfactie zouden te verwagten hebben, maar in contra tot groot disrespect van de ... wijt beroemde Comp.e bij den groote en dagelijx en haat zouden werden, en waar, item, het voorsz. slotten(?) als meede ook aangedien werden,. Dierhalven zo UEd.e H.r gelieven goet te vinden, gelijk wij ook hoog nodig agten dan zal verzoeken, om het zijde contract te brieftigen(?), en op andere middelen te denken, zo zoude het volgende ons geen voordeel, als submitterende onder UEd.e H.r veel wijser wel zo geraden(?) komen, dat men den koning jaarlijx eenen zekere somma (zo veel of wat minder, als de tollen naar gissing mogten komen te belopen) van de goederen die slaat maken(?) dat men de behoorelijke winsten komen(?) ... werden vergoed(?) Congratuleerd(?), nogtans onder conditie, als dan bij onse brieven, per jegenwoordig genieten, gestaan zoude werden, wanneer men geen sabandaar en geen tegenstanden(?) ... zouden hebben, en veel

moeijlijkheden

Van Persia onder dato 26 July Ao 1681.

moeijelijkheden voorkomen, die anders geduurig subject zullen
wesen, ook is 't vrij aanzienelijker en gedenkwaerdiger, om meede koning
zelve te doen te hebben, dan met enige minderen en subalterne
ministers, die men continuelijk dan wel zoude dienen naar de
ogen te zien, en met groote giften en gaven te contenteren,
't welk niet alleen veel moeijte wesen maar tot prejuditie van
d'E Compe en groote onkosten zoude strecken, maar om dit nu alles
zodanig te effectueren, zo weten wij U Edle Hoog Ae in alle
oprechtigheijt (als voornoemde zijt verliedende gekroonde
dienaren) geen ander middel aan te wijsen, dan bij onse voor-
gesondene deductie en forme van resolutie opgestelt,
wijtlopig hebben getoont, te weten om met een vreedige
besending van 3 à 4 schepen de moorse vaart op Souratta,
enigsints te bekommeren, mitsgaders ook alle de eijlanden
zo lang in beslag te houden, tot satisfactie van een nieuw
contract met zijn Mayt hadden aangegaan; niet dat onse
meninge is (zo daar toe niet genecessiteert werden) om enige
violentie te gebruijken, ende gansch niet, maar eenlijk om te
betonen d'E Compe nog machtig genoeg is, om dese hoog-
dravende natie inden toom te houden, en voor alle geledene affronten
zig te kunnen revangeren, daardoor dan niet alleen haar goede
reputatie weder in veiligheijt zoude werden gestelt, en
ook voor andere Inlandse potentaten een exempel werden,
en directie bij brengen, om U Edle H Ae loffelijke handel,
onbekommert gansch Indien door, naar eigen believen te
handelen; wij stellen U Edle H Ae bij desen hier toegestelde
te resolveren of zullen, alles naar welbelieven; zonder
dat wij enige swarigheijt maken, d'Engelse, Fransen of
Portugesen, haar hier mede bemoeijen, of de moorse schepen
onder haar bescherminge souden zoeken te nemen, want die
niet alleen tot reputatie van U Edle Hoog Ae maar ook tot
groot ontsag van alle Europiaanse natie zoude strekken,
ook zoude de Engelse hierom niet wel beloven stil te staan,
maar evenwel zijn voortgank kunnen nemen als zijnde niet
te vrezen, zo lang wij enige schepen hier ter rhede of omtrent

handel

Van Persia onder dato 26e Julij Ao 1681.

hadden, dat den persiaan hier komt zoude hebben, om met de
[illegible] ondernemingen, die onderwijlen dat onder 't Contracteren
waren, zoowel alle de goederen, aenland gebragt en ingelevert
mitsgaders de geprocureerde Contanten, naar de hooghste quantiteijt
gesonden konnen werden, gelijk wij onse meninge diesaangaande
ampel bij de generale brief die den 16e jongstleden, aan
Batavia hebben geschreven, en in copia tot uwe Ed. speculatie
hier nevens gevoegt gaat, hebben aangehaalt, waar aan ons
keeren, om uwe Ed. met het dubbelt deses van [illegible]
[illegible] meerder in haar hoogwigtige affaires niet moeijelijk
te vallen, als [illegible] hoedanig het dispuut [illegible]
[illegible] geseijdt is, verbiedelijk zullen gedragen.

Den 11e febr: is hier over Ceylon en Souratta van Batavia ~~aangekomen~~
te arriveeren, het [illegible] schip de Middelburg, en den 7e maart
is daarop uijt Bengale ook gevolgt 't Jagt 't wapen van der goes,
met welke beijde schepen ons aandienende goederen en
Cargasoenen is toegekomen, samen ten bedrage van f 245314. 4. 14.
[illegible] daar beneden hebben wij uijt Bengale met een quantiteijt
van 2800: [illegible] nog te [illegible] 't [illegible] te [illegible]
dat g'ordonneert is om [illegible] Cochin en Colombo
aan te doen, en zo daar eenige goederen voor de directie
gelade mogten werden, die ander [illegible], ook [illegible]
[illegible] of den Caneel en [illegible] [illegible] jaar g'seijt
zal daar mede gesonden werden, maar nu zijn wij [illegible]
het aan scheepsruijmte zal mangueren, om onse [illegible]
[illegible] voor Malabaar te [illegible], want na ons [illegible]
[illegible] is geaffronteert, (hoewel daar van geen
schrijvens hebben) zo zoude het schip de [illegible] hebben, dat
door haar Ed. agtb. van Batavia, daar toe expres was geprojecteert
van Ceylon, voor 't patria zijn aangeleijt of het moeste
werden, dat men ander een ander bequaam bodem, in desselfs
plaats naar Cochin besorgt hadde en ons met een quant.
van [illegible] 100 [illegible] uijt den [illegible] nog toegesonden werden
't geen, verders dient van de Compe van hier is te [illegible]
als zijnde dies [illegible] jegenwoordig hier op [illegible] prijs, daar of

Eenige.

Van Persia onder dato 26e Julij Ao. 1681

eenige plaetsen van India, en streckens bij aanbreng, daer
voor wel bo 6½ stl: 't lb te bedingen, dat mede de Vaderlandsche
markt, zoo als ao. passo is gebleken, redelijk differeren, en goede
advance opbrengen. Van de Cust Cormandel is ons over
Souratta geadviseert, dat daer weder in voorraet leggen goede quant:
salempoeris en dongris, midsgaders 6000 pd. alegias bestelt
voor dese directie geschickt, die van [illegible] wanneer
ons met d'eerste scheepen die van Batavia overkomen, nevens
eenige vrachtgoederen, toe te senden, en streckende tot
hier wel een raisonable prijs behaalt, en andere behoorlijke
winsten gedebiteert worden, en [illegible] zijn wij van alle
onse Coopmanschappen mede overgekomen, daer toe den [illegible]
goed zijn [illegible]; die wieder gebieden blijkt [illegible]
[illegible] wijse extraordinaire loffelijke [illegible] door geheel India
hoe langer hoe [illegible] te landen [illegible].

De hier voren geciteerde twee scheepen de Middelburg met weynig vaste
goets, hebben wij gaen gevonden, alsoo hier geen vrachtgoederen
op Souratta waren te bekomen, omdat [illegible] maent en 9e Couraant
weder naer de [illegible] begeven, als [illegible] over [illegible]
de Cust Cormandel, het andere naer Bengale, waer mede
niet anders is gesonden, dan d'ordinaire provisie, van drooge
tafel [illegible], wijnen &a gelijk uedel: [illegible] bij de Bataviasche brief
die met de laatste genoemde bodem is geschreven: en in copia bij
dese werd gesonden, naer der sulks gelieven te zien.

De jaarlijx gebruijk hebben wij onse negotie boecken [illegible]
gesloten, en alle ongelden afgeschreven in [illegible] zo hier den Comptoire
als Spahan en Gammeron, bevonden, g'advanceert te wesen, de
somma van ƒ 291160: 1: 1. dat mede de voorige winsten wat
eenigsints differeren, maer als men hier tegens wedersom
considereert het hebbe [illegible] van ƒ 261199: 6: 0.
dat uijt geheel aangekregen hebben, zo kan het ons gedoorten
nog al redelijk passeren, onder aanwijsinge tot den gevolge en
beterder van alles dat d'advance in aanstaande getijde al
gevolgen, daer toe ook goede apparentie hebben, bij alreede onder-

Dienst

Van Persia onder dato 26e Julij Ao 1681

dijsch uijt de Indise quantiteijt maar werden voldaen, maer
of nog geen Zijden slaet komen maken, en over sulx aende
alderheden lijst gedestineert blijft, Zullende inwijlen ook niet
manqueeren om UEdle hoog Ae: alles schuldpligtelijcken bekent te
maken.

Met de tegenwoordige Regeringe continueeren wij in goede intelligentie
nogtans so zijn wij beducht, of zullen inden Shaex bandar
Coopmans: met den Sabandaar al enige moeijlijkheden hebben,
dewijl al veel van zig heeft laten blijken, dat in alle de goederen
voor 1/4 wil participeren, 't geen de Coopl. niet zullen gedogen,
en tot grote prejuditie van den handel sal strecken, wij hebben
wel eenige koninklijke mandamenten, om hem zulx te verbieden
en hier in tegens te gaan, ook de vrijbrieven niet of tal onbekent
ongeinteresseert laten, maar als de goederen getekent zijn, zal hij de
koopl. beletten onder sulx aen de bene quantiteijt te sooijen,
en hierdoor contingentie, om naer eijgen believen in alles zijn
part te geven, dat wij hem ook niet konnen beletten, want hij
zijn onderdanen zijn, ingenomen ten hoove hier over al quams
te klagen, so is geen apparentie dat daer door iets te vergrooten
krijgen zullen, maar veeleer zijn gesinde nog ander de tegen,
ons te ontstellen, en hierdoor maar verragie sodanigen sonder,
om enige actie te practiseren, mitsgaders ons alle bedenkelijke
moeijlijkheden toe te brengen, weshalven agten wij het wel
so gedienstig, bij aldien zulx mogt komen int werk te stellen,
en voorsz. Sholm.e zig niet gedekt tot geen redelijkheijt
wilde laten disponeren, ons voor dese tijt niet lijdsaemt.
te gedragen, en met patientie af te wagten wat UEdle H: Ae:
nevens haer Ed. Ae: tot Batavia de hoge regeringe van
India wegens dese directie zullen gelieven te ordonneren, om ons
daer naer dan verder schuldpligtelijk te reguleren.

De Engelse hebben dit jaar tien nog niet meer aengebragt, dan de
kleine Comp.e en des particulier schepen, Idog geen koopmans
die naamwaardig zijn, aangebragt, en zijn niet vracht goederen
ooltevalen naer Soratta gedistribueert, hoewel ons uijt Engelant
is geadviseert dat daer twee particuliere Engelse schepen zijnwaardig

lagen

Van Persia onder dato 26e Julij Ao 1681

lagen, om andermael en beter herwaarts aan te stevenen,
maar werden tot heden nog niet vernomen. van de Francen
zijn jegenwoordig hier 2. schepen ter rhede, waar van t'een
bij haar gehuurt, en t'ander in Indien geladen is, hebben geen
andere Coopmanschappen voor haar aangebragt dan 60 partien
Dongrijs, en voorts de rest zijn andere slegte goederen beladen geweest,
zodat te hier weijnig met beijde die natie haar negotie
bestaet; volgens de laatste Surratse advijsen, zo bleeven de
beroerte landts in de bovengenoemde quartieren daar nog continueren, en
scheenen nog niet tot een afsteeking, alzo de jongste zoon van den
Coning, Arkabaar genaemt, met den vijant van zijn vader
zig hadde verbonden, om daar door hulp wast mogelijk, van't
hooft van Oranggeseb op 't rijcke te stellen, en waardoor dat
magtige rijk wel ligt in groot schenden gebragt te worden,
geen brieven zijn ons van daar nog Colombo voor U Ed. hoog ad.
toegekomen, zodat het selve, of zullen U Ed. hoog ad. in januarij
met d' Engelse schepen, volgens het gepasseerde onder die
directie geadviseert hebben. de Cochinse advijsen zijnder
uit en van den 24e Febr. en 9e Maij ao passo die door aanqueime
van octagie, in Surratta om voort te bestellen, zo lang zijn
overgebleven, want niet eerder dan in dese jongstleden
toegekomen; iedoch hebben ook geen nader schrijvens van daar,
of enige andere quartieren ontfangen; wegens desse negotie
weten wij U Ed. hoog ad. niet anders te adviseren, dan bij onse
vorige altijt is aangehaalt, van dat den koning in zijn
wellustig leven, zonder zig anders ergens mede te bemoeijen
blijft continueren, 't komende zig jegenwoordig aldaar
aan't hof diverse ambassadeurs, als een van den koning van
Sweden, Polen, en Moscovien, dog wat te selve te hebben blijft
nog geheel onbekent, hoewel der gezegt werdt dat den eersten
expres gedimitteert zoude zijn, om den zijden handel te stellen,
twelk den tijt wel openbaren, en van hares ook iets
weerden, op hoop U Ed. hoog ad. haar dat te bitter van het

schadelijk

Van Persia onder dato 26e July Ao 1682.

schadelijke Contract zullen komen ontlasten, ofte nochtans
daar in eenige aanmerking oblieden —

Vallen verleden beroeps bij onder dese directie twee van uEd: Ho: Ag:
dienaren zijn overleden, zullen uEd: Ho: Ag: bij onse laetste
Bataviase brieff bij Notitie, der gelieffde, nader
aangehaalt vinden: wanderhalf heeft het den almogenden
God noch geliefd, van den koopman Willem Bollaan —
op den 10e deser mede uijt dese werelt in zijn rijke
overleedeninge, zodat wij hier door al vrij wat swak van
gequalificeerde zijn, en tot vervullinge van de vacante
bedieningen weder eenige bequame persoonen, zullen
employeeren, en dewijle wij nu kortelings vrijgepasseerde
onder dese directie eenige naar Batavia hebben gesonden —
waar van alles hier verder aangehaalt, de copien
bij desen overgaan, zo zullen ontbreken alle verbindinge
om in dese kort te gaan, nedrig aan de selfs in korte —
gedragen, en de selven hier mede ter onderdanige uEd: Ho: Ag:
gebiedende heeren, ende uEd: hoog agtb: onderdanige getrouwe
schuldige dienaren wat geteekent Reynier Casembroot —
Cornelis van Outhoorn, gerardus Beckhuisen, Constantin
Verdonk en Arnout burggraaff secretaris in [illegible]
Gamron den 17e april Ao 1681. lager gecollationeert —
accordeert gamron den 19e July 1681. geteekent Arnout
burggraaff secretaris —.

Berigt Informe van Rapport aan de E. Heer
Reinier Casembroot directeur wegens de Nederlandse
Oost Indise Compe: over de selfs hoffelijke, en —
swaarwigtige handel met koninkrijk van Persia
mede des aanklevende handels, gegeven en gedaan door den
onderkoopman Constantin Verdonk onder dato 30e
September des jaars 1680. uijt Casbina —.

Dewijle hier nu de [illegible] in gamron heeft gelieft mij —
als.

Van Persia onder dato 26e Julij Ao 1681

als p.e hooft en tweede van den onderkoopman gerardus
Verkleuris herwaarts te demitteren, omme tot uEd. —
nader ordre de zaken wegens d'E Comp.e als anderssints
in hoedanige staat d'Comp.e mogelijk zig tegenwoordig bevond,
of die niet te soeken zoude weesen, en of d'E Comp.e aen
gedeerte dertige jaren, ook al niet en getrouwelijk gedient is
geweest, met expresse last, omme naar onderwindinge van
zaken uEd. daar van een kort en bondig schriftel.e berigt
te geven, gelijk zulx alles int breede staat uijtgedrukt
in de instructie door uEd. aan den onderkoopman —
Constantin Verdonk, de dato 2e aug. bekleden tot den
Resident meedegegeven, zo ist dat uit betrachtinge van —
voorsz. uEd. wel gegeven ordre, en mijne schuldige plige
hier onder voolgende zal ter neder stellen, het welke naar de
naukeurig ondersoek hebbe kunnen uijtvinden, met ootmoedige
bede dat uEd. het zelve gelieft aan te zien en te duijden,
als voortgekomen uijt een gemoet, ijverende om mij de gunst
van mijne heeren superieuren, en uEd. waardig te maken
en uEd. alledeints, naar mijn vermogen zo veel vreugde te geven,
dat uEd. mag bevestigt worden in het vertrouwen, het welke
op mij gelieve te stellen: hier vorige dan, als tot den —
inleijdinge van het volgende voorafgesegt hebbende, zo sal
tot de zaak selfs komen, en beginnen met mijn aankomst hier
in Bassoura, de welke geweest is op den 11e junij des avonds —
wanneer ik nog den Sabandaar (tuijts de selve woninge om —
naar d'Comp.e te gaan, hier bij most) de visite heb gegeven,
makende hem int kort de oorsake van mijn aankomste —
en uEd. resolutie bekent, met versoek, dat mij, en als
voort hier zullende verblijven, met zijn gunst en vrundschap
gelieve te vereeren, mitsgaders dat hem des anderen daags
gesamentlijk met den onderkoopman Verkleuris mogt —
komen besoeken, het welke vreugde hem gansselijk, en

het ander

Van Persia onder dato 26e July Ao 1682.

het andere stont hij mede beleefdelijck toe, daar bij voegende
dat hem vrientschap zoude geschieden, so hem van andere —
als voor henen betoogt, en de gemelde dankbaerh. geliefden te
onderhouden, waar op hem gedient hebbende, dat ons tot zulcx
tot een sonderlinge, en wel in al over een gansch mede Mts.
instructie en zijn dankbaerlijke last, om mede hem en verdere —
regenten deser steden in een gedurige vrundelijke over een —
kominge te leven; toogt, en bleven mijn afscheijt, de —
wegnaers Comp. Logiement aenlanden, al daer gekomen
zijnde mede de ministre van den onderkoopman Verkerck
onderhandigde, den welcken zig voegende naar de ordre daar
inne was, beloofde mede den welken transport te sullen
doen, gelijk sulcx ook op den 15e junij effect nam, daags naar
mijne aankomst ging ik mede Verkerck voornt. de —
Sabandaar pligtelijk bedancken, van wien zeer wel ontfangen
wierden, als dan was het dat den onderkoopman Verdonck —
aan hem insinueerde, in de brief hem in een bezegelte —
zakjen mede gegeven, den welcken hij mede beleefdelijk wel aen
nam maar zonder te openen aenstonts ter zijde, met zeggen
dat hij dien naderhant en ter gelegentheijt zoude lesen,
wij maakten hem andermaal de voornaemste handelinge
in deser residentie bekent, en sloegen bij gelegentheijt de
vrientschap van hem tegemoet, die welke aan de vorige —
residenten ende geschonken was getoont, en daar toe wij
geloofden, dat hij door mede de zo spoedige en een voegende
dispositie of zijne saecken al enigsints verbonden was, hij
antwoorde mede vele pligtigheden, en verklaringe dat hij —
geen occasie zoude verzuijmen, om ons te doen zien en bekennen
de agtinge die welke hij tot de edele comp. draagende —
hadde, naar enige verdere discoursen van weijnig belang
en partijen mede ... vragen, waar op hem de mede dragende
mede dese tijt de tegenwoordige gelegentheijt ...
plaats, sloegen wij onse lieden om te spreken met den —
onderkoopman.

Van Persia onder dato 26e July Ao 1681

onderkoopman Verdonck en Chalnas, zijnde den vlugt ge-
maeckt, alsoo hij zijnde geen Verdonck niet te komen laeden
gaan, met den bachal, nog niet aangekomen was, sonder die
der aan te doden, alsoo wel wist bij alvorens den bachal inder-
stat waere, dat hij niet der Zonde geschieden, vandaar gingen
wij den amtelden, of gemaegtigden, vanden te vraegen den
bachal begroeten, die ons gansch minnelijk en beleeft
ontfing, onder toesegging en betuijging van zijnen goeden
wil, [illegible], van wien wij maar den wijze titels, en
[illegible] wederkeert de gedietelheiden, afscheijt namen, en naer
't Comps.e woninge keerden, genoegsaam wel te vreden
over het goet onthael, onder vier ons in deese twee visites
bewesen aangedaan, wat nu in het tweede bezoek vanden
Sabandaar, so wegens het betalen der tollen, niet geheel zoo
als de klagten door hem over den onderkoopman Verdonck
aan UEd. gedaan en gepasseert is, sonder ons oogwit te konnen
bereijken hebben wij in onsen brief vanden 26e junij met de
vlugt spanwoonde aan UEd. gesonden, uit breede aangehaalt,
waeraan wij ons om den breede staal te mijden, in alle eerbiet
en ootmoedigste gedragen, gelijk al mede dat, wegens het
gepasseerde wedervaren, aan onse successive brieven vanden
10e julij, 13e aug.o en vanden 8e der laatsten maant, aan
onse Ed.le Ho: Ed.e heeren principalen, nijt UEd. last met bedekte
gest: en UEd. in copia toegesonden, waerin [illegible] is voor
gevallen, hebben wij naer ons geleghentste toewijkt de meeste
[illegible] nog aglerblijven, en de veranderde Coopluijden niet
te verdelgen konnen, om tandelen twee in ons schrijvens
onder Eijjdigen datum aan UEd. geaddresseert, sodat ons dies
aangaande niet anders hebben te schaffen, als 't geheel welk
maar 't voorandigden vandien, bij naer Bijlen hope en alle vraeghing
[illegible] is geheven, mitsgaders UEd. in alle eerbiedigste
van [illegible] staet deses Comptoirs en affairen dan

[illegible]

Van Persia onder dato 26e Julij Ao 1681

ingeleit, ootmoedelijck te verthonen, om het welcke aen te vangen
zal [illegible] het geene openbaeren, die wellicht het
gewightighste van mijne [illegible] is, zoo ten meesten dienst
en voordeel van d' E: Compe, als U.Ed. goedgunstigh[illegible]. Het
is dan soo dat op den 26e deser des namiddaghs met den
eenen jongen alleen [illegible], ten huijse van den coopman, en
voor desen gebruijkten makelaer Isaij Cole door eenige
[illegible] onpasselijckheijt te hooij huijs gegaen zijnde, hem van
eenige onverschillende redenen tegen voorgehouden, en
wel [illegible] te zeggen, dat hij altijts bij zijn aende
dienst van d' E: Compe geleegen liet zijn, oprechtelijcken en
met meerder getrouwigheijt als wel [illegible] gedaen had,
most handelen, en [illegible] voornamentlijck [illegible]
het geene 't welck ick hem zo [illegible] had afgebraght,
en [illegible] zoude zijn [illegible] of [illegible] door andere middelen
en persoonen [illegible] geworden, dogh zo hij daerin [illegible]
weijgerigh en bij zijne ontkenninge bleef persisteren,
datter geene [illegible] ter werelt waeren die mij zoude
[illegible] in Compe dienst te laten continueren
maar dat zijn [illegible] [illegible], van [illegible] daer
[illegible] te worden, [illegible] mij [illegible] zijne
antwoort, maar zo hij in [illegible] mij oprecht en
trouwelijck [illegible], heeft hij van den [illegible] sedert
[illegible] eenige jaren [illegible], dat ick alle de [illegible]
[illegible] zoude aenwenden, om hem in U.Ed. goede
gunst te herstellen, [illegible] meer om het
belang van andere als zijn eijgen had [illegible], hem daeren
[illegible] hopen, dat [illegible] U.Ed. [illegible],
[illegible] makelaerschap zoude [illegible], [illegible]
bij [illegible] [illegible], en mij [illegible]
en [illegible] [illegible], maer zijn [illegible] [illegible],
[illegible] in [illegible] [illegible] gelaten

het welcke

Van Persia onder dato 26e July Ao 1681.

Betreffende hetgeen voorder te seijden dat ik nie heel onkundig was dat getrouwelijk behalven van 't hooft van Comps goederen bevonden hadde (alhoewel alles bij mij maar seijde waer, beijde met wedergen) begeerde ik van hen, begeerde te staan, bevonden bij eenige hooft begrooten, en maer eenige reden van sijn ontslag gedaen te hebben, wellen ik nijt een begeerte van eenen nogen [illegible] kennisse deser aengaende tegelijk aennam, of verscheyde aenteekeningen om hen gedeelte angewaen te geven, die bij door sijn dienaer een boekjen halen, waer inne ik aengeteekent vont inde Italiaensche sprake en schrift, de prijsen en hoedanigh[t] der goederen, inde jaren 1678 en 1679 alhier door den onderkoopman Willem Bollaart en den adsistent genaemt Bartholomeus Sloot sodanig als ik U.Ed. hier onder sal gelieven te seijn, waaromtrent ook hebbe gestelt den prijs die daervoor in Comps boecken staet uijtgetrokken namentlijk —.

Waerachtige en prijs der goederen inden jare 1678, door den onderkoopman Willem Bollaart voor de Comp. in Bassoura [illegible] als —.

250 lb gerooffelnagelen de 21 lb mg [illegible] 66 —
2932½ lb ceijlonse caneel do . . . . . 88 —
20395 — malagthin de do . . 36 . . . . . .
49121 — malab: peper adjem . . . . . 20 . . . .
2150 — benzoin banos do . . . . , 8 . . .
7392 Sije Chenckopjes de 21 pl tot „ 16 . . . .

Prijs der op schrift staende goederen soo als [illegible] nagelaten boecken staen uijtgetrokken als —

250 lb garioffelnagelen de 21 lb mg [illegible]
1662½ — ceijlonse caneel 2e do . . . .
701¼ — do als boven . . . . ,
160¾ — do do . . . . ,
5000 — malagthin do . . . . ,
10000 — do . . . do . . . . ,
5390 — do . . . do . . . . ,
27500 — malabaarse peper do mg 18 . . .
49121 — do do . . . . 19 . . .
2150 — benzoin banos . . do . . . . . . ,
7392 — Sije Chenckopjes als —
6992 pl à 21 pl de congie tot 13½
420 — adjem . . . . 6 —

Inden jare 1679 door den adsistent genaemt Bartholomeus

Sloot — mg [illegible]

1250 lb garioffelnagelen de 21 lb tot . . . 53 —
3637½ — ceijlonse caneel do . . . . , 85 —
10021 — malagthin . . do . . . , 36 . . . . .
47271 — malab: peper . . . do . . . , 20 . . . . . .

geboeckt — . mg [illegible]

1250 lb garioffelnagelen de 21 lb tot . . . ,
2000 — ceijlonse caneel do . . . . ,
1637½ — do do . . . do . . . . ,
10021 — malagthin do . . . . . .
32750 — malab: peper do . . . . . 18 —
13521 — do . . . . . do . . . . . 17 —

Inden jare 1680 door den selven —

3750 lb benzoin banos . . . . , 8 —
800 — nagelen . . . . , 56 —

3750 lb benzoin banos . . . .
800 — nagelen . . . . ,

Van de Armeniers aenbelangende haer [illegible] en seijdinge hebbe ik geene aenleijdinge gevonden, die bij [illegible] hoog en dier, dan hier en weet, dat de selve hoger sloot als in reeckeningh gebracht wordt

Wilhelm —

Van Persia onder dato 26e July Ao 1682

weshalven het voor de selve tijt daar bij heb blijven, en
mijn afscheijt naam, weshalven vreught over de gelukkige
uijtkomste van [illegible], niet hope dat [illegible]
koopluijden sullen afgekeert werden, en de negotie beginne
wel weder te ontdecken, sullende het [illegible]
uit den daar gevonden hebben, onderhandelen kan [illegible]
dit [illegible] sijn bevinding d' E Compe [illegible]
is gedient geworden, en dat [illegible] gehad [illegible]
aande goede bewoning van 't Conincx ministers alhier

[illegible] heeft hier ook tegens de [illegible] gegeven [illegible]
[illegible] de [illegible] op de [illegible] van 25 [illegible] Sloeg,
sodat in plaats van 25: 26 [illegible] voor [illegible] is
gelevert, onder voorgeven dat de [illegible] daar
niet aan wilden, hoewel [illegible] bij andere [illegible]
genoeg krijgen, niet alleen [illegible] maar nog so
veel als [illegible] gelijk sulx nog
tegenwoordig in gebruijk is om [illegible]
van goede [illegible], en de [illegible] vande Cassa te
liquideren vande prijs die ijder man van 25 [illegible] had gegolden,
[illegible], naardat [illegible]
prijs [illegible] afgetrocken is geworden, en d' E Compe niet
goedgedaan, waar bij [illegible] ook niet [illegible]
en d' E Compe uijtwijsende haare boeken [illegible]
[illegible] onderkoopman Willem
Collaart, int jaar 1678 de [illegible] dat [illegible] jaar hier aangebragt
niet [illegible] als voor [illegible]
voor de [illegible] partije tot 19 a 18 [illegible] de 25 [illegible]
gebragt, en naar Gamron gesonden op hope [illegible]
tot [illegible] hoger prijs te debiteren welke partij [illegible]
vandien, bij [illegible] sijn [illegible] naar Gamron, [illegible]
[illegible] heeft [illegible] om tot sijne
proffijte te [illegible] gelijk ook geschiet is, sijnde het
[illegible] vandien [illegible] niet [illegible]

[illegible]

Van Persia onder dato 26e Julij Ao. 1641

voorgehouden, wat swaricheden en wat moeijelijckheden hier in toe-
comende sal worden, om die schadelijcke ende ingevoerde
gewoonte uijt te roeijen, hunnen lichtvaerdich beloften, niet weijnige
beset van eenige gefondeerde redenen, daer in te stellen
comen te belegen, dewijle het selve niet de kracht van de onse
niet onder de coopluyden heeft gekregen, en die zij niet lichtelijck
sullen laten slippen, want alles dat maer eenichsints tot hun
voordeel is, weten zij wonder vast te houden, niet te laten wel
niet te vreden, dat die gewoonte tot der fijne specerijen sal
overgaen, omdat de coopluyden daer weijnich van gehoort hebben,
mitsgaders hoe onderscheijden vande goederen en prijsen geheel seer
aenmerckelijck, maer hadden eenige bedenckinge bij besorgen dat
d'E. Comp.e costelijcke maximen, ook in dien dese sonder twijfel
te observeren, alsoude men den prijs naer proportie van
verminderen hebben ——.

Het is wel waerschijnelijck dat den sleet der specerijen hier soude
comen te vergroot worden, bij aldien de prijs gereguleert wort
naer de gemeene ende bijvoegde [illegible], hoe wel het ook willen
gelooven, de kosten en het ongeloof van haer Ed.e ayt.
tot Batavia te weeten, niet dat daer mede willen seggen, dat
die costelijcke andere vande specerijen, hier niet hoger soude in
waerde tot plaetsen sonde comen en moeten gedebiteert
worden, maer wel dat de prijsen naer de ordinaire blijve
en ten aensien vande voorders hier bedongen wat gemodereert
mochten worden, want dewijle nu eenige jaren naer den anderen
is bevonden, sonder de hoochste prijsen vande [illegible]
[illegible] geloof mag geven, dat de specerijen door andere coopluyden
ter Sonnatta en gamron, als Mocka hier aengebracht, te
[illegible] goeden prijs [illegible] sonder daer niet konnen
besluijten, dat d'E. Comp.e eenige groote quantiteijt vande [illegible]
[illegible] aen [illegible] en die tot [illegible] prijsen
willende aflaten, [illegible] wel prijs souden worden, maer [illegible]
[illegible] gebracht worden, dat de coopluyden de hant niet de

gewoonlijcke

Van Persia onder dato 26.e Julij Ao. 1682

gewoonelijke toegift van den pont, en soo veel andere klee-
handels schepen komen te loopen, die wellicht aan d' Comp.e
niet te verbieden is, nog ook mag toegelaten werden; wij
staan toe dat sulx geschiede (waar van gelijk nog-
niet geslaten zijn en 't welke niet wel konnen gelooven)
maar sonder het effectie wil ordinaris op hare geschiedde
prijsen, door de Comp.e ende koopl.en daar voor-
bedongen, zal het onderscheijd niet heel groot zijn,
want s'Ed: gl.e voor den Ao: nagelen, van 25 st. aan den
pont toe, en soo veel alderwegen tot handel komen schepen,
zal niet veel minder werden, als 18 st. dan 63 gl.s
voor de cardamom, de welke de verledene volgende
haar geseijden, daar voor hebben bekomen, die welke
mogelijk d' Ed.e heer gouverneur generaal ende de heeren
raden van India die voorts mijn de ondergekomene
gansche advijsen bemerkende, heeft bewogen, om
gestelten, dat men op den aanbreng (van eene) redelijke
quantiteijt der specerijen door de Bruijts koopluijden brijg.en
tegens een sonde mogen laden, om die daar
door af te schricken, en want 't onmogelijk voorsal
de hand niet slecht te moeten sluijten, die wellicht wel
voornamentlijk op de nagelen sich, maar door die
voorsalden gebootg op de cannel en komen ook van
geaffecteert werden; egter is onse meninge niet, om sulx
niet eene kleijne quantit.t gelijk tegenwoordig aan de
hand hebben te onderhouden, maar [illegible] verwachten, waar
naar alle waarschijnelijkh.t wel sullen komen geschieden;
ten anderen komen wij tegenwoordigh, dat de Bruijts
Coopluijden hare goederen op 2:3 a 4 maanden dag sluijten, ~~en~~
die wellicht ons te meer niet gr oorlof, maar in tegendeel
wel seker te [illegible], maar [illegible] tegenwoordige
al toegestaan werd, (want sulx [illegible]) tegen inde
tegoliet gemaakt is) heb ik sulx nog niet sien in 't werck
stellen

Van Persia onder dato 26e July Ao 1682

stellen, geloovende evenwel dat het haar gebruijkelijk
zo kan bezwaarlijk geloven, dat de voorgemelde kooplieden, om
het belang van gelde te moeten betalen, en het gelt noodwendig
derwaart te leggen, afgeschrikt zoude worden, om haare
d'Comp.e speceryen en andere goederen te dingen, die die
te koopen, alsoo een ijder maar een kleijn part hijgen, te
weten van 2. 3. à 400 lb nemende, die niet slegten
zullen vinden om het gelt daar voorgemelde te geven, als
het welke haar afgebragte capitaal weijnig kan schaden,
want wat hebben 4. 6. à 800 Rs te beduijden bij persoonen
die niet 1 à 2000 Romanus af komen om haar negotie te
drijven, evenwel konnen wij voor als nog niet goet vinden,
sulcks verder dit Jaar tegen aanstaande jaar toedoen, maar
zullen eerst moeten afwagten, hoedanig de negotie sal
uijtvallen, en de gemoederen der koopl.en onderstellen, wat bij
zodanigen voorval wel souden hebben te vragen, waar-
naar wij in tijt en wijle ons menagement ook zullen reguleren.
alle het geene wij dus verre hebben geredeneert, zal ten
principaalste dienen om u.E. nader de bekommerlijke submissie
te stellen, wat wij tot nader onderwindinge van den specerij
handel, in Bassoura, en soo die te Sprota soude moeten
gebooden, en om u.E. tot speculatie te dienen, wenschende
dat het daar toe konde gebragt werden, dat hier jaarlijx
eene aanzienel.e quantiteyt speceryen konde gedebiteert
werden, want of zodanigen voet als deze verledene to noch
toe gecontinueert is, konnen wij niet zien dat de Comp.e
veel voordeel kan behalen, aangezien geene andere winckels
of weijnige koopmansz die hier bediende werden, konnen
geslaten werden, als het geene dat dezelve voor d'eygen onse
prijs verleden slegt werden, want dat weijnigje zoude de
minste alteratie inden koop of prijsen aldaar niet
maken, en zoude dan bekkeren wat dese verledentie jaarlijx
aande E.

Van Persia onder dato 26.e July A.o 1682.

aan de E: Comp.e voordeelige gagie van haare dienaars, konnende hebben, zal de nu naamwaardigh onderschieden, hetwelke zoude nodeloos onder 't hoofd langer aan te houden, zijnde de vaste Engelschen en Franschen, die 't wel gedient hebben ons te stabileeren, nu den Franschen oorlog met Spangien mogelijk de gaande en komende Vaderlandsche brieven wel niet geduurlijk aan de alhier residerende Commissarissen patents bekomst worden, gelijk zij voorts bestellinge derzelver, al der voorgen: oorlog was opgedaen, des goede zorge hebben gedragen, gelijk zij voor die van d' Engelsche natie tegenwoordig nog doen; wat haar Ed.e hoog Ag.e uit Patria en haar Ed.e Ag.e op Batavia op uEd. propositie derwelke uEd: dienaangaande zal geliefen te doen, zullen resolveeren hopen wij haast te vernemen, en dat ons gebrek door haar Ed.e agtb.e ordres zal kragt krijgen, om van hier op te breken en met paken zake te slijten.

Hoedanig de Persiaensche koopluijden hare goederen als aldaar haare lijwaten, Indigo &a. hier aan vrienden en tot wat prijsen kan uEd: bij deesen niet adviseren, alsoo alle deselve tot samen met de moorse scheepen op Congo door de portugiesen opgehouden werdende. Voor deese stat, nog volkomentlijk niet ontbloot zijn, maar zo zij dit monsson nog mogten komen waarvan hier zeer twijfelt, en het welke niet alleen den basjak als den geenen die daar in zeer meest belang heeft, maar ook de Indische regenten en alle de Engelschen zeer beklagen maakt) zullen wij naerstelijk daar naar laten vernemen, en uEd: het zijner tijt schuldplichtelijk te bekent maken; het waare te wenschen dat zij nogtans agterblijven, wanneer zoude mogen hopen, dat alle 's Comp.s goederen, de nogtans voorheen aanwijs, tot eenen goeden prijs zouden vertieren, en daar en boven zij in onmagt geraken, om het toekomende jaar hun getuik weder te kunnen zoeken, hetwelke voor d'E Comp.e een gewenste zaak zoude wesen, en uEd: bij eenemaels onbekennisse.

Van Persia onder dato 26e July A° 1682

kennisse sal komen, watter eygentl. van worden wil, mede den tijt ons leren, wien sulx ook aanbevoolen laten

Wat wij UEd. in onse voorgaande brief wegens het betalen der tollen, van 's Comp.s bij 't afscheijden der selver, onverkogt blijvende koopmanschappen schrijven, sal UEd. daar niet ten volle en soo sterkelijk tot UEd. genoegen blijken, waaromme daar van indesen niet wijders van UEd. geen nader sbaal sullen doen, gelijk ook niet wegens onse voorslag van het admitteren der contanten, derwelke van de koopmanschappen staan te procederen, alsoo ons daarinne volkomentlijk hebben verklaart, en bij de nonparessie der voorsz. schepen, niet dezelve slagen souden, daar mede aandachtigs d' E Comp.e eenige goeddienst sal geschieden

Hebbende nu alles niet voorder aangehaalt, wat UEd. ons bij UEd. welgem. instructie van den 2e maij, en de brieven van den 16e julij mitsgaders 20e aug.o alles jongstleden, heeft gelieven aan te bieden, soo sullen tot besluijt nog eenigsz. daar bij voegen het gene dat wij oordelen dat van den tolk Isaja sonde kunnen en moeten gesegt worden, en voor eerst dat hij hebbende nu ontrent 9 jaren als tolk, en 8 als makelaar gedient (hoe wel dat een andere naam voor deselfs gebruijk is, en niet bekentstaat) niet wel sal konnen gemist worden, als tot eenig merkelijk voordeel van d' E Comp.e want het niet dan al te seker is, dat hij hier nu gestolen zijnde, met alle kragten sal arbeijden en woelen, om de koopluijden bij dewelke hij gansch bekent en familiaar, en al enige aanmerkelijkheijt afte scheiden om aan ons eenigen koop te sluijten, en al waren sij daar toe al genegen, sal hij door geoorlofde en ongeoorlofde middelen het sodanig weten te beletten, en die luijden so veel mijsteries uit hoofd bedingen (want aan listigheid en verkrande voorbeelt en een voortreffelijke quaadaardigheit sonde het hem niet ontbreken) dat de koopmanschappen ons aan de hand sullen blijven, of wij de selve moeten afslaan, tot eenen prijs den welken sij daar binnen effectijf daar op souden willen stellen, waaromme ook oordelen dat hij hier in Bassoura een bij naar noodsakelijke quaat is geworden, sonde niet van dag tot slimmer wil vallen

want hij

Van Persia onder dato 26e July Ao 1681

want hij hier door de al te grote toelatinge en eijgen belang-
zoekende voorige residenten zo diepe wortels geschoten, en zijne
ontsag seedert eenige jaren ~~hier~~ zo verre uijtgebreijt, dat het
niet wel te betwingen veel min uijt te roeijen is; ik hadde
wel gedagt den hooft door hulpe vanden Sabandaar en
nieuwen Badsjal zulx tegens te gaan, maar het is te laat
gedagt, want hij hebbende voorsien dat hem de een of
d'andere tijt om zijne quade practiquen en slimme gangen
of ondeklagten door gemelte regenten eenig ongemak
zoude konnen overkomen, heeft zig onder de [illegible]
laten aanteijkenen en inschrijven, waar bij wel geen gagie,
maar het voorregt geniet van voor de ordinarie staats-
regters niet te regt te moeten staan, veel min dat hij hen
tot eenige straf, 't zij gevangenis of andere zoude konnen
veroordelen, ende nog meer andere vrijheden van die natie,
daar en boven is hij pagter van alle afgaande en aankomende
deses landts vaarwijgers, zo dat geen zonder zijn paspoort
door hem gesteldt, mogen of konnen varen, waar voor hij
int jaar 800 thom: aan den Badsjal betaalt, het welk hem
al mede onder deser landaart geen kleijne aglinge geeft,
het is wel waar, en gelove dat het voor den dienst van d'E.
Comp:e niet schadelijk zoude wesen, zo hij uijtgesloten en
niet meer inde stat of in 't leven was, want anders zoude
ons de voorschreven moeijelijkheden en hinderissen ontmoeten,
te meer vermits waar zal men hier een anderen vinden, ik zegge
niet vangelijke bequaamheijt, den welken wij in de
gemelte in zijn plaats zoude konnen gebruijken, ja daar toe wel
wij ons, zo in de bijsittes ontrent de Regenten vande stat, als
in den Shoop der goederen zoude konnen behelpen, en wie zoude
ons versekeren, als wij zodanigen persoon al gevonden hadden
dat die getrouwer zoude wesen, het is wel waar dat de onder-
koopman Boelekens eenige maanden voor mijne aankomst
den ouden armenier Jacob gebr.t tot makelaar heeft aangeno-
men, maar mijnes weetens niet gebruijkt, dewijle al den

gekuijsen

Van Persia onder dato 26e Julij A° 1681

geruijmen tijt, welk hier geen twee partheijen, vernagelen
als bevroren zijn stoeft, maar vanden tolk Isaja de
makelaardije heeft getrocken, niet tegenstaande den anderen
weens inderdaet was, hetwelcke bij mijn aancomen zig ook
toegedragen heeft, uit schepen van ons japans porceleijn,
en eenige bengaalse lijwaten door voornoemde becheeren, —
waar van Isaja al mede makelaer is geweest, ook inde
tegenwoordigheijt van meergem: armeniaen Jacob, zodat het
schijnt ja zeker is, dat dien ouden armeniaen gedient heeft tot
een dekmantel, waaronder den resident en Isaja hunne
personagie zo veel te beter zouden komen spelen, want zo
Jacob ter goeder trouwe aangenomen is geweest, waarom
ook niet gebruijkt, waarom zulx van niemand niet bekend
gemaakt, zijnde zulx een teeken, van genoegzaam
belang om de zelve zijne oppergebieders niet te verbergen,
of om [illegible] te spreken, te [illegible], waar uijt bij gevolg
besluijten als voren, dat jacob maar een schijn makelaar
is geweest, te meer als hij de hoedanigheden in een
makelaar vereijst, niet en hadde. geen portugeesch
Italiaans of andere ons bekende talen kennende spreken
nochte verstaende, [illegible] is den [illegible] bekwaam
het schrijven onmogelijk, ja ook bedenkelijk dat het zij-
den maar te moeten gebruijken, om te stellen, derhalven
die wij nu eeden makelaar zouden hebben, dan welken wij
dien handel niet zoude derven, of nog te betertrouwden
alle die welke wel aangenomen zijn, hebben wij ondert
[illegible], en tot [illegible] ander ordre, goedgevonden, den tolk
Isaja ook als makelaar te gebruijken, te meer daar toe
bewogen zijnde, om dat ons geopenbaart heeft, het geen
hij weet vanden [illegible] van d' Comp.e goederen, en dat wij
nu wel [illegible] op wat voet dat hij hinkt, zo zeere niet behoeven
te vreesen, dat hij ons ergens in bedriegen, waar tegen so veel
zullen waken als ons eenigsints mogelijk zal wesen; den
ouden armeniaen jacob, is 2 à 3 dagen naar 't [illegible]

onderkoopman

Van Persia onder dato 26e Julij Ao 1681

onderkoopman Backhuijs (ende ander bij eenige heeren hadden) zonder eenige reden, jammerlijk zo hebbe ons bewust is, vele dagen lang uijt s Comp:s huijs gebleven, ende konnende bevinden wat hem daar toe mogt bewogen hebben, want wij hem ganschl geene legentheit[?] veroorsaakt, veel min eenig onlust aangedaan hebben, wesshalven hem een maal op straat ontmoetende, en afvragende waarom hij niet als voor heene ons huijs frequenteerde, ontschuldigde hij sig so best hem [?] beloofde hij zeker voortaan te zullen doen, dog daar van is niets gekomen, want zo als men mij bericht heeft, was hij bij den Sabandaar geweest, om hem te zeggen dat hij de beloofde [illegible] dewelke hij alsoo[?] malcaan[?] zijnde, niet doen, (gelijk zulx een gebruijk is van alle de malcaan[?] niet zoude konnen betoonen, also hij wel de naam dog den ander de daad had; ik wil hopen dat UEd: de procedures in deselven gehouden, voorgoed zal gelieven te kennen, onder hebbende hier voren omstandelijk aangehaalt, het welke niet ongedeelt, en slangs van UEd: te zijnder tijt, zullen legemoet zien.

Het voorgaande hebben wij zo curieuselijk en ongedeelt bij een gestelt, om UEd: orders zo veel ons mogelijk is geweest, te agtervolgen, en ons te quijten van de pligt en trouwe dewelke wij aan d'E Comp:e mitsgaders aan UEd: schuldig zijn, verhopende dat UEd: ons betrouwen ingedagt genwille[?], in deselve niet zal gelieven aan te zien, als de sleghigh:t van het geconcipieerde, ofte maniere van deze, ende welke slotende bestuijtende de onderstont UEd: UEd: gansch onderdanige gehoorsame getrouwe dienaar was geteekent Constantin Ventensk[?] in margine Gamron den 30e Septemb: ao 1680 lager gecollationeert accordeert Gamron den 9e Julij ao 1681 was geteekent Arnout Burggraaff secretaris

Request[?]

Van Persia onder dato 26e Julij Ao 1642

Reqüest vanden oprechten, Sinceren Capiteijn der hollanders Reinier Casembroot —

Hoe wel Alhoewel wij vande tijt af dat ander rijck ende negotien geweest zijn altijt grote eer en voorloffin genoten hebben, niet hooghe vande mandamenten, onder ons bevestiget en dat alle de zijde die wij sedert de gepasseerde jaren tot nu toe van zijn majt gelicht en ontfangen hebben, jaarlijx prompt is betaelt geworden, ende wijle den handel met eenige tijt herwaerts zodanig verloopen is, dat jegenwoordig niet meer komen in dit rijck zo veel schepen als tot betalinge van 300 Lasten zijde (als eenige jaren achtervolgens aende ons gelevert is) requireert, mitsgaders op al grote quantiteijt Coopmansz aenbrengen, Gelijck in geen meer voorraet meer gevonden werden, die ons derselve met de behoorlijke advancen konnen afhandelen, daer beneffens een ijder om tgeen met kane capitalen gram afloopen, om in onse schepen goederen te mogen participeren; Zo sullen wij, omdat hier immer geen betersslag, maer veel eer verslimmering voorsien konnen, dat ons niet meer dan 150 Lasten geleverd mogen werden, principalijk ontstaande omdat wij niet machtig zijn, meerder goederen in dit rijck te brengen, als tot betalinge van voorsz quantiteijt gerequireerd is, en wij hier geen ander Capitael in voorraet hebben, als bij schepen derselve geprocureert wert, ook het t'eenemael buijten onse gewoonte is ander Coopmanschappen te kopen als wij in Contant voldoen konnen, 'tgeene wij willen hopen, dat pr. vorsz hooght ons gedegeneert tols naar zijne hooge koninge gendewilt gaccordeert zal werden, temeer dewijle het in billickheijt bestaende, en gansch niet buijten gefundeerde redenen is, want beneven het contract met den Coning Abbas de tweede, gemaakt, specialen duijdelijk dicteert, dat soo wanneer wij de gecontracteerde quantiteijt ter beswarte somma negotieerden, wij alsdan ter somma van 50 Ø tomanen aen goederen mogen

aenbrengen.

Van Persia onder date 26e July Ao 1681

aanbrengen, en daar door 't hol bij weder Zouden, volgens
in cas, die Zo veel niet en moulden, gelijk lange tijt
aanderen andere niet gedaan hebben, wij ook tot de
acceptatie vande volle liberantie niet komen treden,
In voegen niet twijfelen, of Zijn hoogh.t de regtmatigheijt
plaats geevende, Zal tot de onse voorige petitie [illegible]
condescenderen, gelijk wij dan ook daaromme ons
Itlaren, van geen mindere quantiteijt te komen aanvaarden
en goed gedagt hebben, middelst dien van (als een
hoognodige Zaak Zijnde) aan onse heeren en meesters
naar te waarschouwen &a. voorders doet wat redd.t
geliest ——.

Request vande twede der opregte en sinceren Capit.n der hollanderen Reinier Casembroot ——.

Hebt aanderendelijk te bekennen, hoe wij onlangs bij request
versogt hebben, dat ons dit jaar maar 150 cargos Zijde mogten
gelevert worden, Zonder meer, mits redenen daar inne lange
gemanifesteert, en waar aan wij ons om korte legaan, als nog
gedragen, en dewijle wij tot dato van u hoogh.t daarop geen
het minste bescheijt gekregen hebben, uitsgaders de
moesson ~~moest~~ op handen is, Zo versoeken wij andermaal dat
redd.e ons gedaan versoek, gunstel.e gelieve te accorderen,
op dat deselve in tijts nog met onse schepen die daarop tot
grote kosten en schade leggen wagten, aan onse Edd.e heeren
meesters mogen toesenden, 'tgeen anders door lang landingen
ontstelten Zouden, en wij volgens gemaakt staende
te werden, omme niet daar [illegible] is te komen ontfangen
des [illegible] Excellentie uijt dien consideratie geemploijt
werd, van ons niet spoedig en favorabel succes
gelieve te begunstigen, 'tgeen doende wij bij dat geval
wijders van sulke [illegible] Zullen omme voor redd.e
welvaren te bidden ——. Voorts doet wat redd.e geliest,
onderstont gecollationeert accordeert gamron desen
19e July ao 1681 was geteekent Arnout Burggraaff
secr.s

Request

Van Persia onder dato 26.e July A.o 1681

Requëst vande tweede vanden opperhoofden
der [illegible] Cap.n der Hollanders
Reinier Casembroot

Eerst reverentel. te kennen hoe wij onlangs p.r requeste aan
uEd.t verzogt, en nog weijnige dagen geleden door den gelijke
D.o nog nader gerenoveert hebben, dat ons dit jaar niet meer dan
150 kamels zijde mogte gelevert werden, nijt overbalen en [illegible]
als doenmaal p.r beijde de eerste lange geint hebben waar-
aan ons voor al nog verbleven; en aangesien tot dato geen
gedesigneert besluijt daar op van uEd.t staat, maar
onderentusschen alles aanwesen partelijk jegens onse wil-
[illegible] gewelt in onse woninge gebragt is, en wij om sekere
quantit.t te ontfangen van hier voor geprest [illegible], geensins
niet g'authoriseert kennen, ook 't [illegible] niet gebragt is,
omme die te packen, en volgens naar Gamron en voorts
van daar naar geduurende plaatse te zenden, zo bidden
wij andermaal verbiedelijk dat uEd.t d'ordinarie [illegible]
mitsgaders gelieve te ordonneren, dat anno [illegible]
meer dan 150 kamels zijde te dragen, maar deze meerder
p.r de [illegible] te nieg gehaalt mogen werden, want
anders ons absoluit moeten beklagen, ingevolge van
onse Ed. Heeren Mrs bevelen tot de verdere [illegible] niet
te konnen treden, maar wel [illegible] uEd.t hier toe niet
ingenegen zijn te condesenderen, dan wel eenige considerable
dragen, de continuatie vant contract, welke wij [illegible]
[illegible] naar vermogen trachten, dat in zijn geheel mag blijven,
aan uEd.t goetvinden en wel behagen t'eenemaal te deferen,
ende ook hier op een gunstig apostille verzoeken, zonder bij aldien
den tijt gepasseert is en het te laat were, omme de zijde te
konnen senden, geensins niet zullen konnen aanneemen, maar
genootzaakt werden, aan d'Ed. heeren Directeur (of dat dig in te depecheren)
[illegible] [illegible] mag) dit tot grote [illegible] vande Comp.e
overleggen vande [illegible] hoedanigheijt, ende dezelve te
schuldig advijs te geven en voegen, al [illegible] supplicerende dat
uEd.t hier op naar uEd.t gewoonte gerechtigheijt favorabel
gelieve.

Van Persia onder dato 26:e July A:o 1682

geliede te disponeren: 'tgene doende wij ons tot uwer verobligeerde zullen vinden, ommede den almogenden voor uwe Ed:e langdurige welvaart te bidden onderteekent voorns dan uwe Ed:e getrouw lager accordeerde gunnen, den 20:e july a:o 1682 was geteekent Arnout burggraaff secretaris.

Aan diverse Rijx raden en hoffsgrooten.

Requëst vande tweede oprigte en Cincere Capit:n der hollandsche Minier Cusimbroor.

Hij sthoone, hoe wij vande tijt af dat in dit Rijk te negotieren geroepen zijn, altijt groote eere en courtoisie genoten hebben, ingevolge de aandachten onder ons besluytende ende dat alle de zijde die wij t'sedert de gepasseerde jaren tot nu toe van Zijn Mag:t gekogt en ontfangen hebben, jaarlijx prompt is betaalt geworden, ende wijse den handel nu verigen tijt hierwaarts zodanig verloopen is, dat jegenwoordig in de zee komen in dit Rijk zoo veel schepen als tot betalinge van 300 Carges zijde requireert, mitsgaders of al groote quantit:t coopmansz aanbrengen, ten geen mercantanen meer gevonden werden, die ons de zelve met behoorl: advancen konnen afhandelen, daar voor dese een ijder om 't seerst met zijn capit:l quam lopen om in onse marcantsen te mogen participeren, zo soeken wij reverentel: dat ons voor ditmaal niet meer dan 150. Carges geleverd mogen werden, principael: ter oorsake omdat wij niet magtig zijn andere goederen in dit Rijk te slijten als tot betalinge van voorsz quantiteyt bijgelende is, en wij alhier geen ander Capitaal in voorraat hebben, als bij schepen derwaarts geprocedeert werd, ook het t'eenemaal buyten onse gewoonte is onse goederen t'aanvaarden, als wij in contant voldoen konnen, ten anderen ook aan diverse mercanten nog merkelijke summa ten agteren zijn, die wij van haar tot voldoeninge vande zijde van A:o passato geligt hebben, en hier door tot langer en andere schulden te vallen staan, volgens in staat te geraken, om 't Contract niet te konnen agtervolgen 'tgene wij

nogtans

Van Persia onder dato 26: July Ao 1681

Nooglans van Beren gaarne anders zagen, en daar toe alles
wat mogelijk van onse zijde contribueren; maar egter te
ons verwonderen om hedens voorts zo als wel wenschten, niet
doen konnen. Soo keeren wij ons tot uEdle met verbidding
dat de sobere constitutie van syden gelieft te considereren
en tenden in regaard het daar benedingen, dat voor jegen-
woordig niet meer dan gemelte quantiteit aan ons geleverd, infe
de tarwildaars, de overige de force aan ons lijf gesonderparthijen
bekking gehaalt, mitsgaders d'onaalt die ons dagelijx de
gebote tolerantie jegens wil en dank zoeken op te dringen
geordonneert mag worden, dat van zodanige vrome-
procedures desisteer, want het zeker geen actie van galant
vriendschap is, en weijnig gewoon zijn op diergelijke wijse-
getracteert te worden, te meer alsoo wij menigmaal bij
requeste zulx haar doen te kennen gegeven, doch daarop geene
de minste favorabel appostie, veel min acces, om in
persoon onse hedendas mondeling te bezigen, konnen bekomen hebben,
maar veeral waaron ons nogt te voeten te komen moede niet
kangesien worden, des wij supplieren dat uEdle hier inne de
gerequireerde redressen, naar discretie gelieve te procureren,
en ons met den gunstige determinatie ten spoedigste te
honoreren, want ons anders, om die te konnen afwachten
blijven, wel bij naar Slopen is, en daar toe niet meer
dan 's dagen ten uijtersten resteren, ofte bij langer toeven
ons niet onse hier meesters name scheuren, gelijk ook door
niet deser ingevolge van haar ordre, dat naar dien tijt zelfs
de hoogste quantiteit niet zullen konnen accepteren, maar ons
daarop expres wagtende schepen te blijven, absoluit genoodsaakt
worden, en bij dat geval het contract te moeten vernietigen
mitsgaders veel verder thollen en alle andere gemene hooger
te betalen, des dan ook uEdle als pilaren van 't rijk zijnde
hier van schuldige advertentie geven, om niemaals eenige
ignorantie te pretenderen; en wij bekennen om in welke
niet beschuldigt te worden, van dat in ons de geen gemanquert
hebben, per deesen protesteren, en dier halven tot de continuatie
van 't contract op 't exaglight uEdle gunste alsnogmaals
wenden.

Van Persia onder dato 26e July Ao 1681

Antwoort onse [illegible] Implorerij. onderst. [illegible] was UEdd. belieft [illegible] lager accordeert Gamron 20e July ao 1681. geteekt. Arnout Burggraaff Secretaris.

Alle dewelke [illegible] op ons laat voorgegeven request het naarvolgende g'appostilleert heeft, namentlijk.

het is nu 30 jaren dat ghe het zijde contract onderteekent heeft om wat redenen wilt gij 't selve nu contrarieeren.

So hebben wij het onderstaende Reqt tot antwoorde den overleveren, 't welk luijt als volgt te weten.

Requeste van den tweeden van de oprechte en Sincere Capn der Hollanderen Reinier Casembroot.

Wij [illegible] dat wij het zijde contract niet willen contrarieeren, maar onse UEdd. Heeren Meesters schrijven dat ons dit jaar niet meer dan 150 Cargos mogte gelevert werden om de naarvolgende redenen.

Voor eerst dat onse aangebraghte goederen nu [illegible] [illegible] der steden markt niet gehaelt nie hebben konnen de montiere der zijde werden, vervolgens onvermogende geworden zijn, om altijd de te betalen.

Ten tweede, omdat wij ook bij eenige hoofden 1 à 2 [illegible] Toman ten achteren staan, die wij voorleden jaar van haar gekregen hebben, om de zijde die wij als doen ontfangen hebben, te betalen, welke somma zij ons nu weder afvrijsken.

Om welke redenen voorsz. onse UEdd. Heeren Mrs ons geordonneert hebben, om dit jaar niet meer dan 150 Cargos zijde t'aanvaarden, ten eijnde wij die mogten betalen, en magtig zijn d'opgenoemde hoofden haer penn: te restitueren, en ingevalle UEdd. ons versoek niet gelieft toe te staan, dan wil eenige consideratie te dragen, zo laet ons de Hollanders [illegible], dan alle de goederen die wij aanbrengen ook verkoopen wij dat UEdd. ons hier op prompt antwoort gelieft te geven, want ons moesson op 't eijnde geloopen is. Verder [illegible] van UEdd. belieft waarop den selven g'appostilleert heeft 't naarvolgende te weten. gelijk d'oude costume is, zo sullen de gehele zijde sonder [illegible] hebben t'aanvaarden onderst. accordt Gamron 30e July 1681 was geteekent Arnout Burchgraaff Secretaris.

[illegible]

Titul

Van Persia onder dato 26 July Ao 1681

Mijnheer, naar dezen van schuldigheit kan ik niet naarlaten
Zijn Ed. met dese mijne geringe letteren te incommoderen, maar
dien het so ver gevallen is, dat bringer deses gent. Jurriaan [illegible]
geordonneert op 't jagt de Malabaar, van Batavia naar Coetchin
te vertrekken, en tegen zijn hoop is hier aangekomen, met een ledig
schip, so heeft de schipper met den boekhouder Cornelis [illegible]
bij mij gekoomen, smekende naar van U Ed. [illegible] [illegible]
Comp. van mijne [illegible] assistentie tot haare [illegible], [illegible]
welke ik niet konde weijgeren, ende wijl ik selfs [illegible]
was, hebbe het [illegible] so verre gebragt, dat een [illegible]
gelt heeft geschoten, mits conditie dat het weederom zoude
betaalt worden, [illegible] schip strook, waar voor ik hebbe [illegible]
gestaan en nu het selve ook met [illegible] betoonen, en nademaal
ik dit jaar geen schip gelaad hebbe, kome het mij [illegible],
daarom versoek ik aan Zijn Ed. wijl dat ik niet weten kan
of ik nog tot komende jaar een schip zal komen krijgen, dat de
opgenoemde gelden, welke bedragen met den Interest van dien,
naar de accoorde van de [illegible], de somma van [illegible] 761½
weederom mijne [illegible] [illegible] worden, met de eerste
beste gelegentheit dat mijn heer selfs dienlyk sal oordeelen,
en so het mijn heer geliefde .... [illegible] [illegible]
te senden, die goet is, elke [illegible] 100 [illegible] voor 250 à
300 [illegible] zal ik daar mede so wel contentement weesen, als
dat mijn [illegible] contanten gesonden, dog ik stelle alleen
Zijn Ed. [illegible], wat aangaande de obligatie, die ik
bij mijn hebbe, zal ik tegen het ontfang [illegible] of geld
daar op afschrijven, en ook van mijn [illegible], [illegible] die
mijn [illegible], onderentusschen wil ik Zijn Ed. onder de
protectie van god almagtig laten bevolen zijn, en ik recommandeer
der mijn in Zijn Ed. goedgunstigheit, blijvende naar mijn
geringe gelegentheit en alle mogelijke diensten onder-
stont Zijn Ed. mijn heer commandeurs bereijtwilligste
dienaar was geteekent J. Willer in [illegible]
den 20 (10) [illegible] ao 1681. lager accordeert [illegible]
den 20 July ao 1681 geteekent Arnout Burchgraaff
Secretaris

Register

Van Persia den 2e October Ao 1682

Ontfangen tot Batavia den 31e Januarij 1683 per de gecroonde vrede over Ceijlon

Register der naervolgende Papieren die op heden door d' Ed. Heer directeur Reinier Casembroot, en den Raad deses Comptoirs aan d' Ed. Heer gouverneur generaal Rijckloff van Goens en d' Ed. Heeren Raaden van India met het Jagt Negombo direct over Ceijlon, naar Batavia werden gesonden.

No. 1. Originele missive door d' Ed. Heer directeur Reinier Casembroot en den Raad, onder dato 17e Septemb. uijt Ghamron, aan d' Ed. Heer gouverneur generaal, en d' Ed. Heeren Raaden van India geschreven, met een appendix van den 2e octob. uijt Gamron door den Coopman Sr. Cornelis van der Hoeven daar agter gevoegd.

2. Copia der voorgaende van d' Ed. Heer directeur onder dato 26e julij deses jaars per 't schip de gecroonde vrede als voren gesz.

3. Do. do. als voren den 21e aug. 1682 aan haar Ed. Hoog agtb. d' Ed. Heeren gecommitteerde ter vergadering van 17en tot Neerlant, over den gewoonlijken landweg van Bassora en Aleppo naar 't vaderlant gesz.

4. Directe copia brieven door d' Ed. Heer directeur onder diverse datums aan de Spaanse en Bassoraese residenten gesz.

5. Bijlagen do. door de Spaanse en Bassoraese residenten onder verscheijde datums aan d' Ed. directeur Reinier Casembroot herwaarts geschreven.

6. Authentique copia verklaring in dato 25 7ber door d' overhoofden vande gecroonde vrede, wegens d' ondersoeking op desselfs boord.

7. Do. attestatie door d' opperhoofden van Negombo den 28e 7ber wegens de ladinge van do. jagt gegeven.

8. Extract uijt de Gamronse negotie kalender der posten van 't Comptoir generaal van Ao 1680 en 1682.

9. Factura
10. Cognossementen } van 't gescheepte in Negombo voor Batavia

11. Ontvangstceel van 't schrijfpapier in 't Jagt Negombo

12. Lijst van medicamenten voor 't Comptoir Gamron

'T Nederlands Comptoir Gamron den 2e october 1682
was geteekent Arnout Burggraaff Secretaris

Batavia

Van Persia den 2e October Ao 1681

Batavia —

Aan d' Ed.e Heer Gouverneur Generaal.
Rijcklof van Goens en d' Ed.e Heeren
Raden van Nederlands India

Ontfangen den laasten Januarij 1682 p.r de geroemde(?) Bode —

Edele, Erntfeste, Agtbare, Manhafte
wel wijse voorsinnige, Zeer
genereuse heeren

Edele Gebiedende Heeren

Het is den 26e Julij geweest dat wij uEd.le agtb.e voorledig
met het schip [illegible] brieve laast hebben geschr., en
waar bij uEd.e agtb.e niet alleen den [illegible], benevens
het [illegible] van onse Coopmanss. uit geweest
hebben bekent gemaakt, maar ook [illegible] hier bij de onse
deze directie gepasseert, als uit dispuut der zijde is voorgevallen
onder welke laatste materie, niet alle omstandigheden
mede hebben aangehaalt, hoe affrontelijk tot grote
schande van den Nederlandschen staat, nevens [illegible] Comp.e
residenten in Spahan agiert, die niet gewilt tot het
accepteren van 800 [illegible] zijde, hadden soeken te
constringeren; welke onbijdelijke procedures, wij met
den ontfang van 200 [illegible], waar toe d' onse gegeven en
genoodsaakt hadden, dat voor maal opgehouden, als [illegible]
sijnde gemaakt souden hebben; maar ter contrarie
hebben nader haar nog extravagantie gepleegt, en haar
niet ontsien van den onderkoopman Staal, benevens des
selfs onderhorige en [illegible] op de [illegible], te [illegible]
en met geweld des [illegible] [illegible] afte dwingen
om de [illegible] daar uijt te halen, en haar tot de [illegible]
[illegible], gelijk ook [illegible] bij den Staal [illegible]
en ook gedwongen hebben, maar sedert dat den opperkoopman
van Heuvel hem [illegible] [illegible] niet wilde [illegible],

nog

Van Persia den 2e October Ao 1681

nog eenige aanteekeninge wierd gehouden, hebben
van selven opgehouden, en pr. heere begeert, dat de
presidenten niet haar bij den attamaat [illegible] souden
gaan om mondeling selver te klagen de versterkende
zijde niet te willen ontfangen, 'tgeen zij int [illegible], om
geen meerder affronterende rencontre subject te werden,
nademaal zijn Hoogh.t zig niet eens [illegible] kan
aante zien, laat staan te woort te willen staan refuseerde;
egter op het aanhouden van den [illegible], wierden op 't laatst
gedrongen van mede te gaan, dog bij zijn Ed.e komende
wierden terstont van voorns. [illegible] heel 't eenemaal
ontkent zijnde, begon volgens zijn brutaliteijt aan
met barse woorden tegen hem uijt te varen, niet seggen
zijnde [illegible] ordre had te agtervolgen, en nogmaels
bevolen, om alle de zijde sonder tegenspreken
te leveren, en wel [illegible] te zijn, geen wederstant
[illegible] geauthoriseert was, om het contract te
breken, en [illegible], zulke [illegible], en gequalificeert
persoon, uijt haren naam daar toe meeste committeren
die [illegible] al ons seggen en protesteren niet de
agten, maar niet of tegen wil de zijde hadde te ontfangen.

Op welk antwoort den [illegible] ten [illegible] van [illegible] van zijn
[illegible] in Comp.s woninge had gevonden, en laten
afvragen, waarom niet d' ordinarie gecommitteerdens
komen souden, om de versterkende 100 Cargas te leveren,
dewijle niemant ander order van [illegible] hadden, of bij
't contrarie van ja d'een of d'ander haar hoofden
[illegible] aan stucken te slaan, nademaal de [illegible]
zijn [illegible] niet geheel, en daar toe absolute order
hadden; welk brutaal seggen, niet alle beleeftheijt van
den opperkoopman Van Heuvel wederlegt zijnde,
en bij zijn vorige seggen blijvende persisteren, [illegible]
[illegible] zijde te mogen ontfangen, ook [illegible]

[illegible]

Van Persia den 2e October Ao 1681

pligt te weten, zijn uijterlijk ordre te agtervolgen,
mitsgaders in haar land waren, die wel geweest
konde gebruijken, maar deselve geleden te werden
zodanig procedeeren onse heeren uijterlijk niet zoude
behagen, nog ongerespecteert te laten passeren, en het
een vrijwillig Contract was, daar aan niet langer
gehouden waren, dan het d'E Compe goet vond, ook
ten anderen, bij aldien ons voorden sijn noodigen
groten ontfang geleden, te spenderen, aan den
Attamaat doulet niets gepresenteert hadden, om
t'volle te betalen, maar 't zelve [illegible]
niet zeggen den Coninck daar bij zo veel niet proffitabel
dan wel de volle liberaliteit door sijn Hoogheijt ons
geaccordeert, onder sulke doen konden wat goet quams
te vinden, altijt geen staat te houden te maken
dat tot het accepteren van een [illegible] zoude
geresolveert worden, zo konde sijlx alles niet helpen,
maar ons stont mooijen, en voor een doof mans deur
geklopt: wanderende ondervonden uijt last van den
Attamaat doulet geordonneert, dat de 200 [illegible]
[illegible] ontfangen, deswegen bij versegeling al afgespoken
als 't eenemaal te laat waren, om te keeren, zoude sijn
nader licentie niet keeren nog uijt Compe woningh
gevangen zoude worden; gelastende inde [illegible], aan
aan alle [illegible] ofte weg bewaarders, om geen goederen
van d'E Compe te laten passeeren, maar die aan te houden
hadden; het welke de residenten van deselve voorkomen
hadden haar hier op ten eerstelijk andermaal nadrukkelijk
begeven, en geprotesteert van alle schade, onkosten, en
interest die d'E Compe hier bij zoude komen te lijden,
ook bij aldien de last [illegible] ondervonden te stellen, [illegible]
[illegible] om de gesien naar 't patria te keeren [illegible]

quam le

Van Persia den 2e October Ao 1681

quame te sleepen, die niet geheel souden laten leggen
nog haar die niet minste aanbeeden, maar t'eenemaal
ten laste vanden koning laten blijven, &a. daar op niet
anders was gerespondeert (dat als Capiteinen zijnde)
niet anders konde doen, dan hem door den rijx gouverneur
wiert g'ordonneert, en wel met de bevelingen die zijn Ed:
hem de contrarie geboden hadde: invoegen geen
onderscheidt met voor ons gestelde, dan om de
restant maar te ontfangen, voorts diens ons niet de
gelegentheijt nog waarnemende, zijn Hoog Ed: voorn:
niet meer hadden te ontsetten terwijle van zijn voornemen
en des gegeven ordre niet was te brengen, of maar alle
apparentie, nog iets nader stont te ordonneeren, 't geen
ons niet alleen altijt beklagen, en tot groot disrespect
maar ook tot merkelijke schade vande Comp:e zoude
strecken, nademaal in haar magt waren, uit aangeden
oorsage zoude manqueren, om alle Comp:s middelen
en effecten voor Coninx rijxschulde in arrest te nemen,
't geen terwijle deselve hadden bij de residenten maar voor-
de genoemde Grando Montado wiert aangedient, om die
door haar tot haar voornemen te brengen, en
die hebben hier op weijnig agt geslagen maar bij haar
vorige protest al bleeven persisteren, zo was den toste
onderteijkende bij ... kasj geroepen, die, hier
't zijnen huijse komende, heeft selfs vande waarheijt
voordragen, en daar benevens mede nog waarnemende,
zo ons niet accepteeren langer weijgering hielden, hij
voor degelijken ongeval vreesde: nademaal zijn Hoog Ed:
zeer veel ons floreren, en niet geen middel van
zijn obstinaat voornemen te scheiden was, schoon
hoog of laag zijn gegeven ordre, niet weder zoude
contrarieeren, maar dig absolut hadde gesloten, den
Coning bij ... ... vande zaake

Zodanig

Van Persia den 2e October Ao 1681

Zodanig te willen informeren, ons iets onbedenckelijcks
schijn tegevallen stond, waar van zij d'pligt van
advertentie te geven, declareerde daar nevens absoluijt
(hoewel bij een goeden uijtslag nog 100 ducaten aan de
belooft) ons wel gaarne wilde helpen maar niet en konde,
nog veel min kennis te hebben van het minste tot
onsen nadeele, omtrent zijn hoogheijt, te doen verstaen,
alsoo besloten had omme dese saak volgens zijn obstinaat
besluijt, ten uijtersten te poursseeren, en de geheele quant.t
zijde, ende geweert of ledigen, verstaende hadde teste
zien, als of hedden teweeden; ondertusschen niet uijt
dese waarschouwinge van voorsz. ... en alle
andere omstandigheden die dagelijckx quamen voor te
vallen, niet anders konde besluijten, of hier moest het
het minste iets waar aan wesen, en volgens ook
eene quaden donderslag te draagen hadde, so hebben
derselve ons ten eersten van alle het voorsz.
p.r expresse kennisse gegeven, en onse positive ordre
stogt, hoedanig haar beider in dese saak souden gedragen,
hoe zij nog langer het uijterste afterwagten, en bij het
weijgeren te persisteren, dan de versterkinge 200 tangen
maar te versplitsen; Doch hadden den teste bevorderde
nog andermaal bij den rijxstadhoudt geweest, en seer
instantelijk omme de tangetie der g'aarde keerde zijde laten
stoelen, mitsgaders, om van de vertecende niet meer
geledert te mogen, wedden waar op zijn Ed.e eijndelijk
had gesuppliceert. Wat manier van doen, het was
wij eerst om 150: en daar naar om 200 tangen quamen
suppliceren, daar nevens niet zoo andermaal g'ondervonden hadde
om de geheele quantit.t te moeten aanneemen, en niet dulden
wolde, niet een kennisse, maar den koning tedeeg hadde
wel het.

Van Persia den 2e October Ao 1682

niet het Contract niet geheel voldaan hebbende, en
zoulx oock konden agtervolgen, waaromme hier blijven,
en haar land ende en [illegible] nijt wel [illegible]
zeggen, in d'do agtd niet genoeg billijk konnen afmeten,
in wat estime d'E Compe bij dese natie gehouden
wert; en wat ook goedertijt als protesteren [illegible]
zonder de wapenen, te dreigen en te obligeren hebben;
mitsgaders hoe profijtelijk het voor d'E Compe zoude
wesen om onder conditie van het [illegible] te betalen
hier langer niet sijk te engageren, gelijk nijt het
zeggen [illegible] alternaat doende ook niet wel
te geloven is, dat gepermitteert zouden werden; want
ingevaal d'E Compe haar t'eenemaal van 't zijde
Contract quam te ontlasten, ze zoude den koningh
de geheele partijen die jaarlijx van zijn inkomsten
genieten, aan de hand blijven zitten, en geen koopman
weet vinden, die hem het cargo so [illegible] soude betalen
aan d'E Compe geconstracteert heeft; 't gheene den rijx-
bestierder mede wel schijnt te begrijpen, want heeft
onder zijn regeringe [illegible] getragt (en dies aangaande
naar de zijde quantiteit [illegible]) om
jaarlijx de volle quantiteit uyt te leveren, daar en boven
het avantageuse tot een civilen prijs voor contant te
laten afkopen, invoegen geen gedagten behoeven te hebben,
zolang voorsz. zijn hooghet continueert, om eenige
verminderinge te obligeren, ten ware [illegible] a gelieven
te resolveren, om het harnas aan te gorden, en van alle
geledene affronten [illegible] te [illegible], daar toe dan [illegible]
tijt (gelijk d'do. Hr. de Haze bij zijn missive van
24e maij ao 1678 al heeft voorgeslagen) in gekomen
is [illegible] als onderdanige [illegible] hebben, [illegible] hier
andersints dog niet te [illegible] zale, want [illegible] met
fondamentelste redenen haar onregtmatige proceduren

aanwijsen

teenemaelen en ontsiggen, so zijn ondanckt van haer quaet
voornemen, niet te brengen, gelijck ons den Dio dese occagie
al is komen te blijcken, in volgen de welcke geen ander
middel, daerom haer oorl. doort geluyt vant canon te
doen opsluyten, niet te vinden zijnde, of souden van
alles satisfactie en genoegen krijgen; van welcke middel
wij niet cargo, bij onse successive brieven vanden 11e maert
jongstleden hebben geschreven, en waeraen ons [illegible]
[illegible] om [illegible] in haer hooghwightige
besoignes niet te laten, van [illegible] niet
[illegible] te vallen) sullen gedragen en voorts onse
[illegible] tot het geleyden van de [illegible] van
alle [illegible] onder deselve directie [illegible], [illegible]
[illegible] vand' Comp.e hebben gedaen worden,
om op het [illegible] vanden opperkoopman Sr. van Heuvel
naer Spahan te ordonneren, en wat voorneden ons tot
het [illegible] vande [illegible] [illegible] zijn,
gepersuadeert, en deze conclusie heeft.

Door wert dan in consideratie genomen zijnde de extravagante procedures vanden [illegible] dat [illegible] de
geweldigen, tot grote disreputatie vand' Comp.e tot hier
nu [illegible] zijn gekomen, mitsgaders mede de [illegible]
van [illegible], [illegible] niet anders [illegible]
worden, of zijn hooght. is t'eenemael geresolveert, om
d'Comp.e de volle liberatie op te leggen, zonder dat
van zijn voornemen, te brengen, nog niemant [illegible]
hebben, die zij door de grote autoriteyt van zijn d[illegible]
[illegible] benodigt, veel min [illegible] [illegible]
zijn, of [illegible], ons te helpen, ten anderen alle
practicabele middelen niet [illegible] zijn gebleken, ja [illegible] gepresenteert
hebben, bij [illegible] ons vande zijde [illegible] te onslaten,
bereyt willig waren, om van alle [illegible]
[illegible] te betalen, zonder daerdoor tot [illegible] consenteren,

maer daer

Van Persia den 2en October Aº 1641

maer tegens absolute schaede, bij aldien het Contract
niet wilden onderhouden, waeromme haer land van tijde tot
tijde meden, oock door zijne gunste introductie van Coningh wel
zodanigh mogt informeren, wij eijntelijck uijt geheel
gebracht worden, en volgens de dreijgementen ons
de tijt gelijck reets begonnen was, met gewelt op te
dringen, als in betalinge alle Comp.s effecten te laten
aenveerden, bij welckgevolg men sonder twijfel, nog
meer alle onverdragelijcke actien en pretentien souden
substitueren, waerdoor Comp.e middelen onder de tale
directie berusten souden, dan t'eenemael inde waegschael
souden zijn gestelt, sonder hier haer te beteren, of dreijg-
tijdens tant te houden deden en geconnen al de [illegible]
magt aende hant hadden, zo vinden ons daertoe ook
niet geauthoriseert, nog souden het bij een gevaerlijcken slag
geduijrich konnen verantwoorden: daer en boven, van nog
geconsidereert zijnde, de tijt hant bijgaen te stoppen
om dit gespin te beletten, dat nog tijdigh voort [illegible]
vande Nederlandse schepen, of Colombo, [illegible]
mitsgaders bij langer wegh, een geheel jaer tot grote
prejuditie vande Comp.e in India souden moeten
overblijven, daer toe wij het voor al niet hebben
derwaerts laten komen.

Zo ist dan dat ondert verklaren van UEd.e achtb.e wijse beraetslagen
van voorsz. Consideratien, en geschiedet gelijck desweijle
dog anders geen apparentie konde worden voorsien om
t'eenemael een eijnde vande saeke te krijgen, en met
gewelt daer toe ook gedwongen worden, met den [illegible]
[illegible] is geeijgebonden, om de 800 [illegible] te laten
aenvaerden, nog tans bekentnis aen een ijder vande grote
[illegible] te stellen, met wat voor affrontelijcke [illegible]
tot groot disrespect vande Comp.e men tegens ons hadde gebruijckt
om welke niet meer subject te wesen, also geen [illegible]

zaken

Van Persia den 2e October Ao 1681

Zagen om haer geweldt te wederstaan, als in haer land zijnde, niet weerdwang, en bysonderlijck [illegible] ons ten hooghsten hadden gedrongen [illegible], onder sijn niet gehoort te sijn accepteren, over [illegible] haer [illegible] hebben, dat hy sulcx quaet gebeden daer toe de [illegible] en nootwendige oorsaek gegeven hadde, ook niet [illegible] [illegible] over 't geweldt ons jegens alle regt en billickheyt aengedaen, bleven protesteren, ten anderen ons ook [illegible] bieden in cas het Contract hier door stont [illegible] te werden, [illegible] van [illegible] [illegible] hadden ook tegens aen 't lande jaer gelden meer dan 150 [illegible] en [illegible] te [illegible], [illegible] gelden staet [illegible] te maken, dat groote quantiteyt [illegible] [illegible] met [illegible] te [illegible] ontfangen, daer dan [illegible] van konden dragen, om [illegible] haer gelden ignorantie te pretenderen, &a, hoe welcke dan zodanig by de [illegible] op het papier in de persiaensche taal gestelt zijnde, zo hebben wy 't selve door den tolck aen de hier onder genomineerde persoonen laten overleveren te weten —.
Aanden Nasar, Colen agasie, Tiebtie Basie, den wadier Vandestat, Andosien, Mitektiesjaan endarroga.

Die gesanten in substantie daer op gediend hadden, by aldien iets hadden te seggen, 'tgeen een officie int particulier belangde, zy ons daer in mogelijck gaerne wilden helpen; maer nademael ons sulcx tegens Coninx [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], schriftelijck geordonneert hadden alle de zijde sonder [illegible] te [illegible] aenwenden, zo konden zy ons geen van alle daer in helpen, [illegible] niet die saeck ook niet te willen [illegible]: niet te min so is den tolck nog wederom by [illegible] [illegible] gegaen, en dergelijcke [illegible] [illegible] [illegible] daer [illegible] by aldien ons konden helpen, nog een belofte van 100 tomans gedaen maer geen [illegible] [illegible] zo heeft

daer op

Van Persia den 2e October Ao 1681

daar op niet anders in antwoort gedient, als doen hem
duijdelijk te kennen wilden geven, althans [illegible] zijn
Hoogh.te onredelijcken haat, ingegevene [illegible]
ordre, dies niet minste daar in aen te bevorderen konde,
en in tegendeelt [illegible] van [illegible] wederwaerdig
hadden, dat zijne Ed. nogt konde te ondernemen, niet
wel te stellen, zo liet ons andermaal [illegible] raden,
voor dit jaar de zijde maar te aanvaarden, die in te keeren
dan doen konde wat ons believde, zonder dat 't geschrift
wilde behouden, maar liet hebben den tolk wederom [illegible]
hier van mede weijnig troost krijgende, en alles aan
[illegible] moetende stellen, zo hadden wij den tolk [illegible]
voor de laatste maal [illegible] [illegible] gedemitteert, om
voor 't protest aan te behandigen, dog hadt 't zelve
niet aenneemen willen, maar aan den [illegible] gebragt
hebbende, en daar [illegible] [illegible] zijnde, zo
had met dese volgende woorden in substantie geantwoort,
"dat niet begrijpen konde wat voor een onbetaamde natie
"wij waren, dewijle bij ons zijne begeerte bij geschrift
"[illegible] hadde, verders dat [illegible] opgedragen, en
"naar lijf van 't Contract niet langer te continueeren
"gesint waren, onder conditie van [illegible] à [illegible]
"wel voor den duijvel lopen, en het land vrijelijk [illegible]
"[illegible], zonder ons behoeven in te brengen, dat de
"Coning zig daaraan niet minste gelegen zoude laten,
veel min door ons gebrekkelijk [illegible]

Het welk [illegible] bij [illegible] en hoognoodig [illegible]
zijn, daar bij [illegible] te [illegible] geld, van wat [illegible]
aart [illegible], en [illegible] Comp.e [illegible] als [illegible]
[illegible] te [illegible] hebben, mitsgaders bij langer [illegible]
het wel [illegible] op 't [illegible] van [illegible] nogt
konde niet te [illegible], [illegible] zijn onredelijcken haat

wil

Van Persia den 2e October Ao 1641

Door eenige onbedenckel: actien mogt licht belitanden
om welcke van voor te komen, dewijle geen middelen
meer wisten, of zijn uyt werlgeld toe, nog bij
niemant vande grote eenige hulp of hulpe te verwagten
hadden, zo hebben derhalven de verstreckte quantit:
onder conditie als hier voren geciteert, mede maer
geaccepteert, zulx derden jaer tot ons aenneemelijk telve,
welcke Sr Borde uyt geheel aende E Compe is gelevert,
een quantit: van 122500 lb netto of 297 1/10 Cargas
bedragende met d'ongelden t'samen een somma van
f. 606929: 5: 11: hier welcke nogh 2000 thoman meerder
is, dan bij Cassa verstreckt, om te konnen betalen, en
ons verder als verleden jaer zulcx dienen te behelpen,
om het mangquement vande Armenische coopl: die
met d'E Compe gewoon zijn te handelen, te lighter
want om eenig aenstoot van hun te hoeden te soecken
en lieten aen niet of weinig wel eenige hebben
maar volgens ons geving gebeden (als bij gelieve
onder UEd: a: lere wijsen) zodanich ons dan de
Compe credit onder dese hooggenoemde natie, mede
zoude doen declineren, daer tegens zo zijnde coopl:
om eenige penningen in Spahan te mogen tellen
zeer gewillig, die haer proffijt hier bij ook wisten te
betrachten, en voor eerst alle risico ontgaen, die welcke
inde weg mede het afvoeren subject zijn, nietwinnende
over zulx te willen ook schepen, of het sal bij UEd: agtb:
geapprobeert en voor wel gedaen, aengezien weder tegens
hadden van haren wel geraden, dat in voldoeninge
van UEd: a: gebiedende ordre ons oogmerck hebben mogen
bereycken, ende E Compe van zo grote quantiteyt zijde
nogt gefrustreert zijn gebleven, gelijck wij ook niet gemanq:
heeft om alle mogelijcke middelen daer toe te contribueren

maar alles

Van Persia den 2e october Anno 1682

maar alles in d'eene medijen, en zo veel dan ook niet ken
gereedt. Ten anderen zo heeft d'Ed. Comp.s Thans
[illegible] den heer die ons hier [illegible] te protegeeren, [illegible]
dese zaak den koning heeft willen voordragen. Ook zo
beroept zij den attamaat doulet, op den inhoud van
ons contract, en principalijk op dese clausule. dat
bij aankomst van Comp.s schepen (zonder dat er van
gesproken wordt, of veel schrijving Coopmansc. aan
bedagten) gehouden zijn, 300 Cargo Carmanij zijde
vanden Coning te ontfangen, [illegible] daar tegens
dan de waarde van 2.0 [illegible] Thoman aan Hollan-
deij zullen voldoen, &c. en of ons hier tegens al op des
slegten uitvalle vande [illegible] gewort ontslegen
uijt het contract aangewesen, gelijk met duijdelijke
woorden daar in vervat staan [illegible] te hebben
om van zijn maj.t voornoemde quantit.t te mogen
ontfangen, waar uijt bij haar dan weder bestolen, gelijk
deneden ook wel [illegible] te [illegible], dat
[illegible] geordonneert te [illegible],
zulx hadden [illegible] te [illegible], als de en suppliant
gehandelt, is, bij alles mede langer gevolgd blijft, om
zijn contract te onderhouden, 't welk voor af te
openbaren, en bij 't contrarie of [illegible] mede kan
geen [illegible] heeft, om de [illegible] quantiteijt [illegible],
doch hier tegens staat dan wederom te consideren, bij
het contract niet kan [illegible] [illegible] —
[illegible] ontrenden en ons [illegible] tot [illegible]
van de grote quant.t hebben gesorteert, [illegible]
[illegible] appointe van den attamaat doulet
op ons geprasenteerde requeste hebben bekomen, zonder
dat den koning hier van de minste kennisse heeft, —
maar heeft alleen [illegible] zijn [illegible] autoriteijt
tot [illegible] confirmatie gedaan, ook zo —

hadden —

Van Persia den 2e October Anno 1682

haddelijcken affrontelijc te beswaeren, dat hij zijn gegeven
order weder zoude hernemen, maer wel 't contrarie, dat deselve
met alle hostiliteijt zoude hebben volbrengen, waerdoor
ons al eenige voorboden zijnde vande
gekomen, zonder dat wij 't selve bij eenig [illegible]
gevolgen zouden hebben konnen beletten, over sulcx so
willen wij ondertusschen in bedenken, of uwe Edele agtb.
sullen ons gedrag in deese saecke gelieven te approberen,
mitsgaders de constitutie van deese presidente tijden
als agterdogte regeering, in consideratie gelieven te
nemen, dewijle tot voorkoming van alle onheijlen
geen andere diligentie konde uijt werk gestelt worden,
dan gedaen is, nademael van dit werk op 't laetst ende
langer halsstarrig te blijven, dog geen goede [illegible] te
krijgen stont, overvolgens wij onderdanig supplieren so te
volbrengen van uwe Edele a justitie ingelegen order
regels in gemanquieert mogten hebben, 't selve ons
gunstelijck gelieft te vergeven, en niet ons [illegible]
maer als voren gedaen, des Conincx quade regeeringe te
imputeren gelieft. Sullende ondertusschen het hoogste
sedert over alle deelen, en met andere geledene
affrontelijcke rencontres aan uwe Edele agtb. wijselijk
als goet vinden, schuldpligtelijck gedefereert laten,
in swaarheijt of 't selve zal met [illegible] voorhanden
schepen geschieden, of anders laet ons langer onmogelijck
zijn, om compt. regelen met dignitijt te kunnen
uijtvoeren, want de minder [illegible] sullen wij de
voor schandelijke tractement die bij niemant [illegible]
gestimeert werden, of sullen [illegible]
eenige actien weder te practiseren, om ons te plagen, en
haer onverdragelijcke aart te voldoen, gelijk de [illegible]
in Spahan, volgens haer voorige presidentie redelijk gedaan

hebben

Van Persia den 2.e October A.o 1681

hebben die deselve saak al nu weder gedenoodine
en distincte reysen, sijn onbetoonelijk in Comp.s
wooning geweest, en daar over g'eyschet hebben, seggende
hem nu niet voldaan te willen weten of 't selve p.r sever
door taxateurs te sullen laten halen, tevreden te
sijn ten aansien de kwestie beslissinge gemaakt sijnde
soo is die saak door sijn Ed.t geheel voor d'eerst weder
in schijn van stilstant geraakt, en wat nu is te
verwagten hoe hier bij niet blijven sal, maar hier over
al verder moeijelijkheden sullen hebben, anders, hoe desen
dispuit is qualijk geslist, of hoe ander begint sijn
weder te ontbonden, waar bij het ook sal continueren
so lang [illegible] niet tot de wapens en [illegible]
komen te resolveren, waar van wij ootmoedig U Ed.e [illegible]
en [illegible] sullen blijven, [illegible]

Belangende nu de qualiteijt vande sijde, soo schijnt de selve
volgens de overgesondene monsters, die mede hier nevens
gaan, redelijk fijn, en deugdsaame draat te wesen, daar
in wij hopen, dat haar Ed.e hoog agtb.e niet [illegible]
wel genoeg genoegen, [illegible], en deselve met de geequireerde
winsten sullen [illegible], dat naarmogen als het pactie
soo is op de geheele partij 1301½ ℔ overwigt bevonden
dog hier tegens staat weder afgetrocken 140 ℔ vuijle sijde
die onder de partije van [illegible] bevonden, en bij de residenten
in Ispahan bevonden is, om aan de leveranciers weder te rug
te geven, als restitutie daar voor te soeken, dog dewijle
jegenwoordig aan alle kanten [illegible] beladen sitten
en ons niet meer goede termijn bieden, de overwigten
daar en boven nog nijdelijk wel kunnen passeren, so sijn
voornemens om te ordonneren, vande selve saak niet hart te
pousseren, nog veel woorden over vuijl te maken, sullende
dat genoeg wesen (so sij komen te merken geen satisfactie
hebben te pleegen) 't selve maar wat bekent gemaakt,

om te

Van Persia den 2e October A° 1682

om te betonen, hoe onregtveerdig men aan alle kanten
met ons handelt, en die zaak hier bij dan verders maar
te laten berusten, 't welk wij ook hopen om ons in geen
verder dispuit te brengen, dat met UEd. agtb. meening
zal accorderen ——

Gelijk wij UEd. agtb. bij onsen laatsten kennisse hebben
gegeven, zo hebben tot Bandareck 230400 ℔ of ruijm
92 lasten tarw tegens 8¾ M[amoedi]s de 96 ℔ laten inkopen
't geen het last met de ongelden wat meerder dan 18 Ts.
zal werden, 't geen wel wat veel is, maar 't zelve is den
zuijvere onvervalste Coel, die de Souratse tarw in
deugt ook zal passeren; maar nu wij zo grote quantiteijt
zijde hebben ontfangen, en de tijt na koers slopende, onse
retour vloot op Batavia te rescontreren, zo zien geen apparentie
om UEd. a. de gehele partije bij dese occagie te kunnen
toesenden, want genomen de 120 ℔ tarw die 't jagtje
Negombo tot ballast in heeft, nevens de tarw al aan
land laten liggen (gelijk geordonneert hebben) zo zal er
evenwel de zijde niet geheel mee kunnen weggesleept,
alsoo de fluijt Sparwoude, die wij groter van ruijm en lasten
is geweest, zo veel heeft gehad, dat slegts maar de 692
balen niet verder heeft konnen bergen, niet om [illegible]
maar om de derde balen, door haar koute en grote, plaats beslaan
en zeer qualijk sluijten; en genomen men de gehele
partije al konde voeren, zo zouden wij al grote swarigheit
maken om zo groten Capitaal van over de 600000 gulden
(gelijk de zijde komt te monteren) in zo kleen bodemen, dan
met zeer weijnig volk, en schrikelijk gedeelte is voorheen
te resigneren; en bequame schepen om aan te houden, ten
minsten onkosten, van d'E Comp. hebben desen jare niet
aan de hand gehad, of moeten een handelsloete huren
het zij het wapen van der gou, van de gekroonde vrede, daar
toe geimploijeert hebben, dog van de laatste zijn komste
hebben wij nooijt geen zekere tijdinge gehad, weshalven
hebben daar op geen reglement staat konnen maken, en ho-

Dewils

Van Persia den 2e October Anno 1681

Dextre was ons uijt bengale den hooghlan gecommand.t met de paarden, provisie &ca. den Verstey weder te laten retourneeren, de geheerde ander Londen wij wel bemerkt het Jagtje Negombo hebben kunnen aanhouden, gelijk wij al half van meening zijn geweest, maar 't selve is den zeer oud schip, dat so veel is, als met continueel pompen, boven water gehouden kan werden, boven dien sorwas zijn behalve van vleesch, speck, arrak, en rijst, t' eenemaal geconsumeert, en heeft op zijne aankomst ter rhede gamron niet ander overig gehad dan 69 tt vleesch, 53 tt speck, 73 kannen arrak, behalvens seer weijnig rijst dat voor so man niet lang kan strecken, sodat wij het van alles nog hebben moeten voorsien, ja so lang wij op 't laatste geen schapen, boelen (?), groente, of drooge doddings (?), (also de meeste menschen, (tot ontwijking vande over groote hitte strecken) waren) niet hebben konnen krijgen, uijt welke ... wel principaalste geweldaale (?) zijn geweest, om de boden weder te laten strecken waarom dan goedgevonden hebben, om als voren gementioneerde, het Schip uijt het Jagtje Negombo aan land te leggen, dat zelve weder met kasten (?) behoorlijk te laten ballasten, mitsgaders voor deselve 170 veel zijl te laten innemen dan met seldoon (?) in zijn ... kan geborgen werden, en daar mede dan directelijk naar Colombo te laten strecken, alsoo de ordinarie tijt volgens nadere agt.e gegeven ordre, al lang is gepasseert, om de retour vloot op Batavia te komen beloopen, daar nu door de genadige beschikking van god almagtig nog tijdig op Ceijlon zal wesen, om dit costelijke gespin (?), met de twee schepen die jaarlijkx van daar strecken, naar 't patria gesonden te kunnen werden, daar des alnog de wind gebe, dat insonderheit de beide gedestineerde Cargasoenen in salvo aangebragt, en met goede advance mag werden verkogt. De tot tedeline (?) zijl en karo die voor de 't Jagtje niet heeft konnen weg sleepen, bestaande in 261 balen en 66 2/3 lasten hebben wij wel bedacht in de pakhuijsen laten opslaan, en zullen ook goede toesigt laten nemen, dat voor de ongediert en verdere schade bevrijt zal

blijven.

Van Persia den 2e October Anno 1681

blijven, onder p.e de eerste voorvallende occagie van
een Comp.s schip niet aangelanden, om uwe Ed.e agtb.e de
gedemandeerde te laten toekomen, hoewel van harte wel
hadde gewenscht, dat 't zelve bij deze had komen geschieden
endog dewijle hier voor deze tijt door gebrek van [illegible]
niet wel anders heeft konnen werden, zo moeten ons in
dit tot ook getroosten, en zullen ons onderwijlen t'eenemaal
uwe Ed.e agtb.e goetgunstigheijt onderwerpen.

Lakende of gevonden kleden waren in Spahan, volgens de laatste advijsen,
nog geen vlugt, dewijle den handel aldaar nog geen court en had
genomen, nademaal ordinarie gevraagt werd bij de goederen niet gansch
daar niet geheel aangebragt zijn, daar haer de Coopl.n [illegible]
den aanbieding van ijder soortering groot of kleen is) gevonden
dan naar [illegible] onder waarbij gelet werd.

In Bassoura waren lakende [illegible] hadde geen meer vlugt, dan
wij uwe Ed.e agtb.e bij onsen laatste hebben bekent gemaakt, en
tot de [illegible] en [illegible] wiert geen [illegible] voorslag
dat voor soortering van de hand souden gaan, dewijle niemant
daar geboden wierde, die [illegible] bod daar voor wilde doen, ten
principalen ontstaande, omdat den [illegible] [illegible] [illegible]
en van geen [illegible] is; de [illegible] is mede zo slegt, dat
bij naar geen [illegible] heeft), en daar beneden werde [illegible] door de
andere koopl.n jaarl.s een zeer goede en [illegible] quantit.t
aangebragt, zodat niet [illegible] ander naar Comp.s getaale
werde; [illegible] hebben wij [illegible] goedgevonden,
om voorsz. twee soorteringe naar [illegible], als de prijs
te houden, niet anders te [illegible] hebben dan grote onderwight,
en in zig zelven hoe langer hoe meer nog zal bederven; de
[illegible] van Cannel, nagels, en [illegible] kunnen voortaan
[illegible] niet wel [illegible]
[illegible] zijn dede, dat de [illegible] hooftlieden, en principal.e
[illegible], daar [illegible] jaren niet [illegible] van
ijder soorteringe [illegible], niet gansch te [illegible] komen en

daar op

Van Persia den 2e October Anno 1642

waer op buijten alle ongelden, nog een goet proffijtje wesen
te behalen, alsoo de Bassoracase prijs niet de gemelde vrij
schoolt, waer van de residenten ons niet de Cameel
den waen Exempel hebben aengewesen, dat wij tot
uE.d.e aght sp. speculatie hier onder annex sullen volgen laten

De Cameel wert in Gamron ordinaris tegen
14 larijn of 175 mat. de 30 ℔ 't hoogst komt 175.–
Voor 't hollen voort uijtwerken 10 pr cto ... 17½
Voor vragt van 30 ℔ ... 8.–
Bassorakase tol a 6 pr cto van mat. 261 ... 16.–
't resteert nog aen winst voor de coopl. op de
30 ponden ... 52½

Summa 261.–

De Cameel wert in Bassora de 30 ℔ 't hoogst
tot 88 lar. het welke uijtwijst maeckt
aen ... mat. 220.–
Hier bij gedaen nog ⅕ van voorsz.
prijs voor 't ℔ gewigt, gelijk in
Gamron 't hoogst wort betaelt ... 41.–

Summa 261.–

Ende soo het aende Engelsen en Moren ook gelegen, daerop naer-
advenant haer voordeel weten te beneficeren, en niet 't handelen
van Compe. wekanen notabelijk schade moet bij brengen, gelijk
het ons aen niet vreemt voorkomt, dat jaerlijx daer altijt
met vrije rabatten aende hand blijven sitten, en so kleine quant.
specerijen als ordinaris gevonden wert, in so groten voldoenlijke
staat, niet konde geconsumt. werden, ook is 't seker so lange de coopl.
den under die wanen bij andere konden te koop krijgen, sij bij
d'E. Compe. niet komen sullen, dewijle daer niet contante pene
ende gereet naeste der goederen, die te betaelen weden worden, ende
die laten volgen, daer bij andere alles op 2 à 3 in dag wert 't hoogst,
ende betijden ordinaris al niet haer eijgen gelt voldoen; wes halven
so de gemelde koopl. bij desen handel blijven continueren,
gelijk wel apparent is van jaa, so sal 't daer weijnig voor
d'E. Compe. anders bedelen, en practijk meriteren om het Compe
langer aen te houden, of ten ware uE.d.e. à geliefden te
resolveren, om de koopl. de marckt te stellen, ende dat men de
specerijen voor so lagen prijs mogt afslaen, dat sij niet
te houden konden blijven, 't geen ook de vrijgste middel is,
om haer die vaart en handel te beletten, want nu sij eens
de smaak vande winsten weg hebben, sullen hoe langer
hoe meerder aengemoedigt, ende die vaart soeken te vervorderen; de
goederen die wij op niemands niet negotie naer derwaerts
gesonden hebben, sijn daer alle wel geconditioneert aengekomen.

Inande

Van Persia den 2: October Anno 1681

en hier nevens ongemeenelijk aan land gelebbert, waar van de stol tegen 65 p. C° ten vallen ook afgeslagen, en nu de goederen zelfs voldaan zijn. God geve maar dat zig tot de selve resolutie [illegible] [illegible], en nu goede winsten thoogt mogen worden; den bassjal om de koopluyden aan te locken, heeft de Sabandaar dit jaar niet laten slaghen, maar sijnde nu wegens den koning over te daan ingestelt, ondergeschikte thol en nie meer te verdeelen, en ook tot te zien dat de koopl. niet geen ander tollen betaalen, of enig ongelijk wordt aangedaan, 't geen een zeer goede zaak is. en den handel daar zeer sal voortsetten, zijnde dit mousson aldaar niet meer dan drie moorse Sonratse schepen aangekomen, dog alle zeer vol en rijk met allerhande sortering van Lindoustanse kleeden, lijwaten en Indigo, beladen, daar mede door den lekkende aanbreng van kleeden jaar een goede markt stonde aan te treffen ————.

Naardat wij den 21. aug° over de gewoonlijke landweg naar 't Fatria aan onse Wel Ed. hoog agtb. heeren superiores de gecommitteerde bewint hebbers, hadden geschreven, en daar bij schuldpligtelijk van al het gepasseerde onder de sodiensten [illegible] opgegeven, gelijk uwe Ed. ag. uyt de copia bij dezen gevoegt, des geliefdende zullen konnen zien, zo worden ons drie dagen daar naar, wel toegebragt haar wel geen Ed. H. ag. geerde schrijvens van den 29. 8ber jongstleden, inhoudende t' andere pacquetjes brieven voor Ceylon, Cormandel, Bengala, Sonratta, en Cochin, die bij dese ook naar Ceylon voortgesonden werden, om van daar verder naar ider eyder zijn gedestineerde plaats, ordre te erlangen. Intusschen en hebben wij bij voorsz missive niet aangehaalt gevonden, dan alleen dat haar Ed. H. ag. het behoorl. [illegible] van de sodiensten [illegible], aan uwe Ed. ag. geetwinden, t' eenemaal gedebiteert laten, 't geen ons dan nog [illegible] en hope doet leven, of uwe Ed. agtb. zullen mede daar te (volgens haar wijse beslugt) tot demping van den [illegible] zijn hoogmoed, en verdere [illegible] van,

Comp.e

Van Persia den 2e October Anno 1682.

Compe [illegible] deputatie tot het zenden van eenige schepen onder desselve vlagge magt geresolveert hebben, daar op ons onderwijsen ook blijven staan ——.

Wegens het boek werken in dd.e agten gansch niet te adviseren, staende alles nog in state, dan bij onse vorige hebben aangeroert sonder dat men eenige sending ende vergeringe ten goeden [illegible], gelijk de ambassadeurs van Sweden, Polen &a daar binnen nog opgehouden werden, sonder dat hare brieven tot heden nog [illegible] sijn gelesen of getranslateert ——.

Sedert het vertreck vant schip de [illegible] heeft de over groote hitte in Gamron nog sodanig toegenomen, ende daar bij de zee door het opwerpen [illegible] als qualle, een onverdragelijken quaden stank van haar gegeven, dat het onlydelijk is geweest te verdragen, nog bij menschen [illegible], nojt niet meer is gebleken, daar door de meeste inwoonders het zij rijk of arm, onder haar dadelbomen zijn gevlucht, ende stat so goet als ledig hebben laten staan; ende wijlen den directeur zig door sijn ziekte nog seer swak, en continuelijk nog ande een binnen koorts behoort, die in plaats van afte nemen dagelijx zig nog bijvoegt te [illegible] en naar apparentie bij continuatie onder dat ongesonde climaat geen beterschap, maar nog slimmer [illegible] te wagten hadde, so heeft hij uit [illegible] van d'selve agten geresolveert, dewijle de factorijen dog ledig ende meeste penningen naar Spahan geremitteert waren, om weder voor een paar maanden, naar Chiraas te reysen en aldaar onder die getempereerder koelte met de hulpe Godes sijn gesontheyt te zoeken, hebbende bevoolen bij sijn absentie het gesag over Compe woning den Coopman Cornelis van Outhoorn zo lang aan bevolen, die bij deesen volgens ordonnantie om dd.e agten vant geene aldaar gepasseert mogt werden, mitsgaders wat geene uit [illegible] [illegible] geschreven sijn, behoorl. schriftel. advijs te geven, daar in wij ook niet twijfelen of zal [illegible] agt. volkomen genoegen toebrengen; willende ondertusschen hopen

dd.e

Van Persia den 2 October Anno 1681.

op UEd: agtb: zullen ons dese keeuse voyagie (alsoo zonder schijn vande minste Comp:s dienst, nog vrijgebruijck extraordinarie ongelden geschiet) ter beter in regard gelieven te vinden, of welk schrijven ons dan ook leder zullen staen.

De slegte kengt spaanse en 2. mannen hebben tot heden naar onse zin nog niet konnen bekomen, hoewel niet twijfelen of zullen die wel magtig werden, en dan niet manqueren

Vorm UEd: &c: p:r den laatsten te laten toekomen.

In voldoening van UEd: agtb: gegeven ordre, zoo gaan hiebeneden in Copia zodanige brieven gevoegt, als sedert het afgaan van onse jongste aande residenten van Spahan en Bassoura mitsgaders naar 't patria, aan onse UEd: hoog agtb: heeren superieuren geschreven hebben, dogelijk mede nog een extract uijt onse gehoudene negotie boeken gelijk het register ook nader zal komen aanwijsen.

waarmede &a. onderstont UEd: agtb: gebiedende heeren, UEd: agtb: onderdanige schuldige getrouwe dienaren was geteekent Reinier Casembroot Cornelis van Outhoorn, Willem Staal, en Arnout Cunchgraaff secretaris in Mangi... persia in de stat Chiraas den 17 7ber A.o 1681. Casper

Appendix:

Edele, Agtbare Gebiedende Heeren.

Den 8. Septemb: is 't Jagtje Negombo van Bassoura over Bandaraek hier behouden aangekomen beladen werdende met zodanig quantit:t Cargo als hier bovens aangeroert staat, mede alsoo 't selve daar mede met 12000: & thin meest beladen was, zo hebben zodra barquen konde bekomen, daar van so veel laten ontlossen, en niet meer gelaten als staan maakte noodsakel:e aan ballast van nooden te hebben, 't welk vrint gisten voo zaken zoude werden, maar doen de wiste partije zijde bestaande in 164 balen of 01560 & die hier op den 9:e daar aan overgebragt is, daar in geslegt waren, bevonden dat de selve niet behoorlijk uit negen konde werden geborgen, dies genoodsaakt waren oversteeg voor de zijde te maken, daar van 94 balen te laten ontsleepen gelijk UEd: agtb: nader bijl schanning dit negens door de overleden van voorn:e boden

belegt

Van Persia den 2e October Anno 1682.

belegt, gelieve te sluiten, anders souden wij gansch niet
gemanquëert hebben om uit selve ook een gedeelte van
de laatste partije zijde bestaande in 10500 lb. of 264.
balen, den 29e 7ber hier in gannon, ook behouden en
wel geconditioneert, overgebragt, daar in afteschepen—
doch sulx is als bovengeseijt niet doenlijk geweest, nog-
saamsaam geoordeelt, alsoo deijen so volgent niet was, dat
ter nauwer noot, bij leccagie of andere ongelegentheijt
daar naar de zijde te verlegt kan werden genomen, sodat
daar in de volgende goederen zijn afgescheept en bestaan
naamentlijk ——

Voor Ceijlon ——.

01560 lb. ruwe persiaanse zijde in 164 balen bedraagt met de—
ongelden .... f. 121929: 3. 4.

Voor Batavia ——.

10520 lb. lubiune. [illegible] in 206 stx. [illegible]
gemaakte goenij sacken kostende met de——
ongelden .... f. 1445: 10. 10:

10 p.s [illegible] in een casje .. 378: 7: 2.

voor generale ongelden als gedaen 105: 5: 5:

f. 1929: 3: 3

Somma 't Cargasoen met 't Jagt Negombo—
na Colombo gesonden [illegible] .... f. 123858: 6: 7.

Uijt de inleggende factura en cognossementen sal UEd. die—
voor wat het bedraagt, wij sulx niet nodig achten daar in [illegible]
[illegible] directie 't Compt. generaal mag werden gedebiteert,
mitsgaders gecrediteert voor f. 10836: 7: 8. zijnde het bedragen
van de 120 lb. malaga thee, uijt gemelde jagt hier aan
land gelegt, welcke gewigt niet alleen wel gecorrespondeert
heeft, maar is ook daarop 64½ lb. overbevonden, met verbiddinge
sulck dat UEd. agtb. de goedheijt gelieve te hebben, om——
sulx nadertwaarts bekent te maken——.

Sodanige verklaringe den gewesen schipper en boekhouder van 't
schip de gekroonde vrede, d'eerste nu op dato bedanckt, en——
d'andere hier aan land bevestigt, wegens de gevalle ondergewigte
op de pepper, met voorts boven van Malabaar hier aangebragt,
nedenen te hebben gelieve UEd. agtb. bij haar stellende——
verklaring in copia hier ingesloten te sien, met submissie
van UEd. agtb. verdere dispositie dien wegens——.

Gelijk

Van Persia den 2e october Anno 1681

Gelijk aan UEd.le agtb.en hier vooren breeder gedaan en voorgedragen
is, de hardnekkige onredelijkheden inden ontfang der zijde
in Spahan voorgevallen, ende violentien door den nieuwe Sroonder
aangedaan, soo is comp.s makelaar Conidas, door den
jannessij, of stedehouder vanden hertog, ook tentelling
sleden, een staaltje wedervaren, dat wij niet konnen
verbij gaan, UEd.le agtb.en in alle eerbiedigheijt ook bekent
te maken; zijnde zulx dat voorn. makelaar voor eenige
dagen uijt zijn familie aende naband weesende, zijn
woorden die naar eenige lackeboosjes hadde opgeraapt
die een ander Inlander daar niet verre vandaan mede
woonagtig toequamen, waar over deese hoewel te dubbele
gepresenteert te betalen, niet alleen zijn dienaar qualijk
bejegent, maar aden makelaar komende, zeer bitter
begon te schelden, 't welk hij onnodel.e ondeucht te verdragen,
gelast hem gebonden, bij den Jannessij te brengen, op dat
daar over behoorl.e mogt werden gecorrigeert, maar zo verre
was het vandaan, door dien de makelaar daar over bij hem
quam, dat hij in plaats van hem daar in de behulpsaam
hand te bewijsen, geheel uijt ongelijke stede, in alle
tegenwoordigheijd voorgedragen vanden anderen, dat de
makelaar hem niet alleen geslagen, maar ook eenige
tanden uijt zijn mont hadde laten slaan, en veel
beleedigingen meer, toekomende gelegenheden, niet
jegenstaande 't contrarie, met diverse getuijgen van
andere persoonen als heijdenen, aldaar mede woonagtig
presenteerde te bewijsen, dog alles te vergeefs, zonder eenige
na te willen luijsteren, maken de daar over presentatie op
100 thom: offe dat hem geleliijft naar den hertog, die toen
nog in Eoglou, zijn lands plaats hier 9 dagen reijsens
vandaan gelegen, hijshout, zoude zenden, zodra wij
daar van tijdinge kregen, lieten sullen of bij voorn.
stedehouder, persoonl.e mogten komen, om hem daar over
aan te spreken, maar kregen tot bescheijt dien hij die frivole
uijt vlugten, zonder ons te willen toelaten bij hem te komen
verder wijsende dat hij met ons niet te doen hadde, zo wij ook

geen weten.

Van Persia den 2e October Ao 1681

hem wilden klagen, dat aan den Hertog konden schrijven
dat den makelaar een Innocenter van hem hier was,
daarover niemant hem beletten konde nogt ledoen, en
hem te straffen, buijten de voorsz. stadthouder was hier
niemant anders van de mindere officiers die wij daar
over konden aanspreken als alleen den Calanter, die daarover
bij mij ontboden wesende, verklaarde zig daar mede
niet te derven bemoeijen, alsoo wel wist dat gedagte
Jamiddijn zeer [illegible], en ons vijandig was, ons
waarschouwende van deselfs voornemen, indien hem
niet contenteerde dat den makelaar [illegible]
na den Hertog soude opsenden, dede als sulx gebeurende
dat hem aldaar mogelijk nog slimmer konde wedervaren,
alsoo hij niet manqueren soude, door schrijvens den Hertog
qualijk te informeren, gelijk waarlijk ook gebeuren soude
't welk den makelaar in de sodanig tegenwoordige [illegible], is
hij genootsaakt geworden, om geen verdere publique
schandalen te lijden, onder protestatie van dat hem [illegible]
ongesonde gewelt, 30 Tomans [illegible] te betalen, om te zijner
tijt als den Hertog hier in persoon sal wesen, [illegible]
door d' Edle directeur daar over te beklagen, en satisfactie te
soeken, wij hebben wel begeert dat voorsz. makelaar
in Compes woninge onder onse protectie soude blijven,
om te sien of hij hem dan soude derven met geweld
daar uijt halen, dog derwijle den [illegible] onder [illegible]
van sijn vrientschap bij den [illegible] wilde vatten, so hij in
ons woning quam te blijven, heeft den makelaar liever
sijnen [illegible], aan, voor dat 't wille tegenwoordig
komen, solange nu 't [illegible] tegenwoordig hier sal wesen,
hadden wij geen stadthouder, nu gewis wel konnen
dwingen, om den makelaar niet te moeijen, maar dan
soude het daar nieder naar sijn streek, dog veel slimmer
mogelijk afgeloopen hebben, sodat wij onder [illegible] agten
wel [illegible], dit sodanig op sijn beloop hebben moeten
laeten berusten, om niet so veel [illegible] alle misverstands

ontsluiten

Van Persia den 2e October A.o 1682

onbillicke beletselen den hertog ende Comp.e te
brengen, also hij tot nog toe, als een bruit zig stoont
heeft, zo zal hij mogelijk onder zijn komste hier,
wanneer handt waarde deser zake, ende onredelijckheit
zijns misdrijf en slechte handel, geinformeert zal werden,
hier nalaus de billickheit plaats te geven, en 't Comp.e
maleelaan regt te doen, dat wij mogen hopen, want
anders bij deselve absolut niet aanstaande, so
zouden hier zodanigen, teniale zamenstijn aangaande stoffe
ontbreken, om hem spoedelijk handdadigelijke of geraakte
totgedraaglijke tusschelingen in te stellen.

Aleer wij ten finaal besluijt wegens 't bestekeij dit schip
den 2zel uijt Ispahaan hebben bekomen, ende de voor-
staande brief van d'E Hr. directeur uijt Chiraas
hier weder overgebragt, is het 't onder tusschen dus
lange aangeloopen, want den 28e passo is deselve hier
weder ontfangen, die wij voorts per jagtje van hier
hebben konnen depescheren; willen egter hopen dat
de goede God deselve so spoedig voor Colombo zal
laten geraken, dat aldaar tijdig genoeg zal komen,
om de retourschepen te beloopen. waar mede na
ondertoont UEd. agtb. gebiedende heeren, na UEd. agtb.
dienstpligtige, onderdanige ongeveinsde dienaars, was
geteekent Cornelis van Outhoorn, Willem Staal, en
Arnout Burchgraaff, Persia in margine desen 2e
october a.o 1682.

Patria

Aan d'Ed.e Heeren gecommitteerde bewinthebberen
ter Vergaderinge vande heeren XVII.e Representerende
de Vereenigde generale Ned.e geoctroyeerde oost Indise
Comp.e ter Middelburg in Zeelant.

Edele, Eerentveste, hoog Agtb., manhafte
wel wijse, voorz., en Zeer geneerende Heeren

Ed.e Hoog Agtbare gebiedende Heeren

Wij willen verhopen dat onse laatste brieven 17e april van al 't passo
tijdig adresse erlangt hebben, die spoedig tot UEd.e hoog agtb.e
overgebragt.

overgebragt zal werden, doch dewijle onse niet weeten kan,
wat door den onverwagt toeval mogt voorgevallen zijn, zo
gaat deselve afschrift hier annevens gevoegt, maar tot onser
verwonderinge, en tenemael tot heden dato geen brieven
van UEd: Ho: A: daar de ordinarie tijt al lange gepasseert is,
zijnde derhalven al eenigsints bekommert, ofte die aanbiet
moetlijcke niet wel in handen vande Arabes gevallen zijn,
nademaal aldaer niet wel wat onlusten zullen, ja bij aldien
met eenige der opstaande potentaten in oorlog waren, (t geen
den almogenden god lange wil schoeden) sonder andere
suspitie mogen hebben, dat door den of d'ander eenich geluck
vande Koornse gelegentheijt souden meugen werden, maar ten
bij het contrarie, zo is het echter wel het zekerste bestendigs
hoewel nog in hope leven dat deselve in korten zullen te
voorschijn komen, wanneer volgens onse schuldige plight
in geen gebreke zullen blijven, om deselve bij lager
pr eerste gelegentheijt voorvallende occasie naar de Indische
quartieren ter voorn: adres te laten gelangen.

Bij onsen brief voorengeciteerde laatsten hebben UEd: Ho: A: in
alle voorbeeldigheijt bekent gemaekt, wat schepen en cargasoenen
ons toedien tijt toegekomen waren, nader hant zijn hier nog
op deeze 3e mey den pmo junij gearriveert het fluijtje negombo
directe van Masulipatam, met schip [illegible] vrede van
Colombo over Cochin, zijnde het eerste seer beladen,
geweest, met vragtgoederen en passagiers, zonder dat ons
daar mede eenige andere goederen voor reecq vande E Comp:
zijn toegekomen, dan alleenlijk 150 zakken peper suijker onder een
wel met het overvoeren van vragtgoederen, een redelijke somma
van f. 26128:-:- is g'advanceert. zo vleijen wij dat het bedienlte
vande E Comp: wel te profitabel geweest zoude zijn, bij aldien
ons voor deselve sogte lijwaten van Salempoeris dongris, en
alegia betillis, daar mede waren, toegekomen, die volgens
het advijs vanden E Hantering voor lange al bedongen en
belangd geleyd hebben, waar op al vrij wat meer dan met het
overvoeren van vragtgoederen geproffiteert zoude zijn geworden,

om wat

Van Persia onder dato 2.e October A.o 1681.

om wat redenen nu dat de twee eerste sorteeringen niet zijn
gesonden, blijft ons onbekent, maar volgens de alegia
bettilles is ons van Masulipatam aangez.: dat al gescheept
zijn geweest, maar om de meerde passagiers te accommoderen
en plaats voor haar bagagie te maken, weder waren ontlost en
niet gesonden konnen werden, 't welk ons [illegible] soo
wat vreemt dunkt, dat Comp.s goederen in de haar eijgen
schepen, tot accommodatie van een ander, moeten
ongesonden blijven, maar alsoo ons de regte oorsaak daar
van niet bekent is, so laten wij dese saak aan d'ondersoe-
king van de Ed. Heer gouverneur aldaar, en nader dispositie
van haar Ed.e agtb.e tot Batavia gedesseert —

Met de gekroonde Valk zijn ons zo van Colombo als de
malabaarse Cust [illegible] ten bedrage van f 36016: 19: 5
de volgende Coopmanschappen toegekomen, namentlijk

320 balen Cannel
2017. Zacken Bengaalse suijker die omt de ruijm te bergen in de
schip op Colombo, zijn overgescheept.
12. Stucx p.s Cambaijs-doek } tot deselve [illegible]
2. p.s root scharlaken ... }
22167. ℔ peper
3900 — Cardamom
1. legger Cocos olij tot huijs gebruijk

Wat dan nog bij gedaan het bedragen van 't geen met de vorige
schepen hebben ontfangen, zo moeten ons ge[illegible]
aangebragte Cargasoenen een somma van f 322416: 16: 9
om welke te debiteeren, ons de occagie niet seer zeer
favorabel scheen te presenteeren, maar door die onse ondervragte
tabellen van [illegible] blijven der principaalste koopm.en
onder aanbreng van die engelse particuliere schepen
als twee [illegible] uijt Bengale, en een ander uit
Cormandel beladen met 11058 Zacken Bengaalse poeijersuijker
190 Canassers Candijsuijker, 12000 ℔ Thin, 21000 ℔ Saffaen
en 200 packen diverse Cust en Bengaalse kleden, zo zijn in ons
meeninge al vrij verzeijt geworden, doch derwijl deselve [illegible]
volgens haar oude gewoonte, op de naam van haar Comp. haar

goederen

Van Persia onder dato 2e October Ao 1682.

gevonden wederom zo[illegible] [illegible], de kruidnagelen [illegible] van Bandaan, in groot debiet zijn gevallen [illegible] te koopen voor al [illegible] hun gecontenteert hadden, gelijk [illegible] tegen 8½ pr Cto nog avanceerden zijn geworden, zo hebben ons ondertusschen van die occagie gevonden, [illegible] te koopluyden in drie distincte koopdagen voor alle onder-gevonden (behoudens dat het [illegible] bij de publicque [illegible]) tegens de volgende gespecificeerde prijsen avanceert namentlijk.

21010	lb Batavische poedersuijker tot 18: Larijnen de 30 lb of 1⅙ stg 't lb slegt, avanceerde met 332 lb overwigt	152½ pr Cto
4911	— : Bengaalse do tot 13 Lrn de 30 lb of 1¾ stg 't lb advanceert met 1⅛ pr Cto ondergewigt	175 11/16 —
23710	— [illegible] tot 29 Lrn de 30 lb of 9 11/16 stg 't lb advanceert met 382 lb ondergewigt	35 —
2212	— : [illegible] tegens 18 Lrn of 6⅓ stg 't lb slegt, die met 9½ pr Cto ondergewigt uijt de gebroocken balen aan lande is gelevert [illegible] daar bij dan nog 8 pr Cto gedaan, [illegible] is gebragt, zo beloopt de ondergewigt [illegible] geheel, over de 10½ pr Cto advanceert [illegible]	10¼ —
12236	— : gedroogde gember 7½ Lrn of 2⅔ stg 't lb [illegible] met 109 lb ondergewigt nog	18 —
9161	— : geroffel nagelen à 210 Lrn of 81 stg 't lb zijnde bij uijtlevering 867 lb ondergewigt bevonden, avanceerde	877 3/8 —
24002	— Caneel tegens 140 Lrn of 19¾ stg 't lb slegt, en 903 lb ondergewigt avanceerde	725½ —
12726	— nooten, tot 88 Lrn of 31⅙ stg 't lb en 107 lb ondergewigt	1291 5/8 —
2693	— : Cardamom tot 68 Lrn de 30 lb of 24 [illegible] stg 't lb [illegible] advanceerde met 27 lb ondergewigt	99¾ —
2777	— Radix China à 10 Lrn de 30 lb of 11⅙ stg 't lb [illegible] en 323 lb aan ondergewigt	805¼ —
2127 pl	Cassa [illegible] à 11 ma 't pl	
294	— do Bengale als —	
	809 pl eerste soort tegens 16 ma 't pl	
	1486 — tweede do … 9	advanceert door den anderen … 66 —
2587 pl	[illegible] als —	
	556 pl eerste soort tot 22 ma 't pl	
	881 — tweede do … 12	
	1100 — derde … 9	advanceerde … 62⅜ —
1035 pl	[illegible] … à 10 [illegible] 't pl	47 5/8 —
2585	— [illegible] … 11½ do	13 3/16 —
2000	— [illegible] … 11 — do	80½ —

[illegible]

Van Persia onder dato 2e october Ao 1681

Hier volle door den anderen nog eenige Ct pr Co zal werden, en in
comparatie vande precedente tijden nog raisonable prijsen zijn
voornamentl. de dright [illegible], die wel de principaelste winsten
bij brengen; hadden maer gewenst dat onsen [illegible] wijsl
vande [illegible] Conl [illegible] voldaen worden, 't geen niet
wel heeft konnen werden, door de grote quantit. die met de
schepen van Ceylon alhier in 't patria is gesonden, dat, anders so
heeft hij op [illegible] ook aan [illegible] geneegentheijt gelaten, om
ons Ed. [illegible] tot [illegible], en [illegible] wijsl [illegible], nog [illegible]
op [illegible] aen [illegible] jaer gelden, [illegible] prijs [illegible] so hebben
[illegible] den wijsl van sa 600 [illegible] gedaen, onder [illegible]
of het zal bij gebragt [illegible] werden, om voorsz. quant. ons int
geheel toe te senden, [illegible] niet gelooven dat op [illegible]
plaetsen van India [illegible] [illegible], en [illegible] vant [illegible]
van 1679 [illegible] differeren: [illegible] hebben een [illegible]
ponden [illegible] Bengale gesonden, [illegible] quantit. onderlinge [illegible]
aenbreng van dit jaer [illegible] [illegible], nog [illegible] so
[illegible] gedenckwaerdigh, sonder dat ons een sule daer van aende
hand zal blijven, om die niet de [illegible] avance te benificeren
principalijk in dien werde so [illegible] ingebragt, en [illegible]
[illegible] bewaert werden, daer in dit jaer seer [illegible] is
gehandelt, en bij [illegible] goede Coetchine [illegible] schepen
dat gecontinueert sal werden. De [illegible] van [illegible] Canneel
[illegible] blijven, al op de ordinarie [illegible], [illegible] sa 6 [illegible]
op de 80 [illegible] minder of meerder, naer den aenbreng groot of
kleen is, en zijn ook van een [illegible] Conninx [illegible] sonder
[illegible] [illegible] daer in te [illegible] is, ende [illegible] de ordinarie
quantiteijt om [illegible] winsten [illegible] te
[illegible] genoeg, [illegible] insigte tegen toekomende
jaer ook geen groter [illegible] hebben gedaen; [illegible] door
den [illegible], [illegible] jaerlijx weder aengebragt van
seer [illegible], daer en boven so [illegible] nog een grote
quantit. onder de Coopl. sodat [illegible], van [illegible] en
[illegible] winstgevende Coopmansz. [illegible] jegenwoordig
aengebragt kan werden, hebben [illegible] sijnde op ons petitie

[illegible]

Van Persia onder dato 2e October A° 1681

niet meer dan 150 à 160 ℓℓ geleeke, waarbij ook dringe-
jands naer die andere verlang werden gecontinueert,
om te sien of het door meerwerde in vorige [illegible]
te brengen sal wesen, wanneermen de quantiteyt verder-
aleyn sal koomen. [illegible] derden jaare heeft des Caravans
op de [illegible] [illegible] gemaakt, dat 99 3/4 pr c° heeft gerendeert
[illegible] welcke so konnen daarvoor als Malabaar een seer
considerable winsten zijn, maar het slimste is, dat
quant.e te bekomen is, ontstaande omdat d'Engelse voor-
[illegible] die in grote quant.t tegens 10 [illegible] het hondert
van 500 ℓℓ opkopen, en alles naar haar [illegible], wat maar
bekomen konnen, sodanig hebben een [illegible] petitie
van 1000 ℓℓ gedaan, dat wij niet [illegible] of sal door de
goede voorsorge vande Heer Commissaris Huijsman
wel besorgt werden. Voor de Bengaalse kleeden is an[n]o '81 wel
een redonable prijs bedongen, en hebben door deselve
nog wel [illegible] winsten opgebragt, maar alsoo de meeste
andere koopm.en gemeen hebben, en ons naar de gemeenen
marckt moeten [illegible], sonder dat daar slaan op is te maken,
so hebben de Mallemolles, Casses, [illegible] de [illegible], en
[illegible] a [illegible]. De voorgaen uijt Bengale geen andere
[illegible] kleeden hebben te [illegible], dan [illegible],
[illegible], Zijde [illegible], en [illegible], daar [illegible]
wij [illegible], of [illegible] wel een goede [illegible],
[illegible] is dan niet konnen [illegible] van den handel gesproken,
als [illegible] wij tegens [illegible] daar [illegible]
[illegible], zijnde [illegible] te beklagen, dat de koopl.en
[illegible] wat [illegible] de hand geboden, en tegens [illegible]
[illegible] [illegible] geprolongeert werden, wanneer [illegible]
komen, wel [illegible] opkopen en in [illegible]
[illegible] koomen, daar [illegible] so lang [illegible] in
zijn [illegible] blijft continueren blijft continueren, geen
[illegible] is te [illegible], [illegible] continuatie, alsoo.

[illegible].

Van Persia onder dato 21 October Ao 1622

bij den geslagen bijant vanden handel is, hier heen
van [illegible] bij daer [illegible] jegenwoordich onder het [illegible]
vrije jaren herwaerts ten tijde vanden Coninck is geslagen
zo grote [illegible] sullen, dat onder de orde [illegible]
10 à 20 pCto differentie, 't geen de principaelste oorsaeck van de
[illegible] hebben te kennen gegeven, [illegible]
[illegible], maer geen ander antwoort bekomen, als
zij daer [illegible] niet te willen [illegible], [illegible]
gelegen was, of den handel langer [illegible], dan niet;
[illegible] niet andere landen [illegible]
zij wel konde behelpen, [illegible]
wierd, [illegible] hebben kunnen [illegible]
[illegible] blijven tot dat zij [illegible]
handel gelegen laet, [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible], [illegible]
een goede [illegible] te dringen.

Het Jachtje [illegible] hebben wij hier tot het [illegible]
naer Batavia aengehouden, en ondertusschen [illegible] volgende
Coopmansz: tot voortsettinge vanden handel aldaer, de
Voijagie naer [illegible] doen te [illegible].

2500 lb	ginoffelnagelen kosten volgende de facture	f 1098.	15.–
1000 –	[illegible]	109.	7. 0.
85009 –	[illegible]	12011.	16.–
86188 –	[illegible]	5609.	9.–
80 –	[illegible]	9.	–.–
26 p[illegible]	[illegible]	7.	16.–
2 –	[illegible] tot gebruyck vant comptoir	83.	16.–
	Voor diverse ongelden op voorsz. goederen gevallen	165.	19. 1.
	Somma f	19890.	0. 12.

Als tot voorsz. Coopmansz: [illegible] hebben
[illegible], hebben [illegible], alsoo [illegible]
[illegible], ook [illegible] hebben in [illegible]
bekomen, [illegible] is [illegible]
[illegible] aldaer, en [illegible]
zij tot [illegible] te maken, de [illegible]

[illegible]

Van Persia onder dato 2e October Ao 1681

Spiceriaen, manufacturen, en het verdere alegia de malda,
tegen in opslag heel onderwagt, ten aensigte den handel daar
nog geen cours begonde te nemen, terwijle de koopen haar ordinaris
naar de gaarenwesenheden, en naar datter weijnig of niet gedaen
aangebragt werden, Regulieren, sodanig hadden de residenten,
geene apparentie, om een goede markt daar henen te sullen aantreffen,
In belooninge van haar Ed. a: ordre de hoge regeringe van India
Zo hebben wij extraordinaris tijt van de liveratie der zijde
door de residenten aanden rijkx grootvoogd laan soeken, voor—
dit jaar te geschieden moghten blijven, om geen groter quantiteijt
te mogen ontfangen, dan tijt het lont der Coopmansch. mogelijk
wanden te houden, 't geen wij naar den kuijgen overslag gissing
maken ten uijterste te bedragen van 150 a 200 cangan te
zullen komen, uijtmaken, en daar toe genootsaakt werden,
door de slegte cours der negotie, en sloop der principaalste
Coopl. mitsgaders den geheel meest gedaen handelplaetsen
als te bedragen van voorsz quantit. quam te moeten
volgens indien ons wederom als ao passo wilden continueren
onder 300 cangen te ontfangen, ons in dat cas dan onmagtig
zouden vinden, om die te kunnen voldoen, dier halven met
alle eerbiedigh. supplicerende, ons diergel. vermindering mogte
toegestaan worden, doch in plaats van dien gunstig appostil
zo swaarwigtig zijn hoogh. zig niet eens, om het versoek requiest
te lesen, maar sende het de Leer Sophi aan syn zijde weder,
d'onse sodanig dagelijx aanhoudende, om antwoort te halen—
sochten, zo wierd ten lotte naar eenige dagen tegens afvrage
wat te soeken had, en zijn hoogh. vangedaen requiest ten reist,
en hoewel dit maar voor een civile sluijte vordaanten zig
om onse zaak maar onverlet te houden, zo lieten zij egter ten—
eersten werden een ander swaarigen, en door den lotte aan zijn Ede.
presidenten, die hier opstonds zig liet vernemen, dog namelijk
hadden in lont staan, of repliceerde daarop, dat wij met den
nimmer in oorlog waren, en ons soeken in ongehoordere wijse
betoonde, maar volgens contract gehouden waren de volle 300
cangen,

Van Persia onder dato 2e October Ao 1681

cangen te ontfangen, ende den totale handelwandeling van
alles logt te informeren, zo wierd ons edoch toegestaan om
te spreken, maar door [illegible] weggedreven, 't welke dan zolang
aanliep tot de gesolde quant. zijde bestaande in 389½ cangen
niet alle zijde quantiteijt werd aangebragt, waarmede wij verder
[illegible] bandellen, zo ondernamen wij ons die
aand. onder te treden; gel. zij dan ook hebben gebragt, om die in
Comp.s wooninge te brengen, maar de middelen die voordelige
te bestellende, wierden hier op bij den wakier ontboden, die deze
heftigheit met omstandigheden begon uijt te varen, en dat zij haar
zaake met alle behoorlijkht. voortzetten, ende zeggen niet gansch onrecht
te worden, om ende meer dan 150 à 200 cangen te ontfangen
en heeft expresselijk van onse Ed. à [illegible] [illegible] wat, die zo
wel gehouden waren te agtervolgen, als zij de ordre van haar
koning, en ter dien eindige het gaarne [illegible] uijtantwoorden van
attamant doulet [illegible], de wijle doghier [illegible] boven
voorst. quant. zouden ontfangen, zo konde alles niet helpen
maar moesten zonder woort weder heengaan, en kregen voort
[illegible] af tekijen, F tegen wil, de gelebe quant. zijde in
huijs zonde [illegible], ende die in geheele ook te ontfangen hadden
gelijk voorts daar aan, zo gedaen, als gedaan, [illegible] ende
zoghten de middelen niet alleen het te accepteren te contrarien
die hier toe niet wilde resolveren, voor al een [illegible] wanden
dat niet meer dan 200 cangen [illegible] getekend te worden, om 't welke
te brengen, haar al wierd genoodsaakt vonden, om zig naarder
tijt [illegible] te begeven, die zij [illegible] in [illegible], door
alle middelen zoghten te [illegible], ende wij [illegible] te [illegible]
niet wij den naar de koning [illegible] hebben waargenomen om haar
zoek met alle [illegible] omstandigheden te mogen voortzetten, maar
heeft zig nooit willen verwaardigen van haar [illegible] te [illegible], de
altijd [illegible], niet [illegible] maar aangezien, ende [illegible]
tot [illegible] al [illegible] van [illegible]
dragen of de zijde al ontfangen had, ende niet [illegible] die niet
accepteerden

F Bet den attamaat doulet [illegible]
Zyne [illegible] ordre [illegible]
en met aff.

Van Persia onder dato 2.e October A.o 1681.

accepteeren, ook geen staat beheeven te maken, daar in
eenige verminderinge soude toegestaan werden, maar sij moesten
hadde naar te komen, sonder dat den tolle wiert toegelaten om
een woort te mogen antwoorden, maar moest [illegible] swijgen
blijven. Desen [illegible] dan mede te geven zijnde, hebben andermael
den [illegible] vervaardigt, en den gunstig affectie [illegible]
van [illegible], die haar dagelijx [illegible],
mogten ontslagen werden, dogh, dat haar naar het voorgaande
[illegible] door een van sijn principaalste dienaars is geïntimeert
daar in 't korte [illegible] het volgende op hem gekomen —
gelijk de oude Costume is, zo zult gij de geheele quantiteyt
zijde sonder [illegible] hebben te aanvaarden; 't geen den tollenaar
sodanig weder ter hand gestelt wierde, gelijk wel onderwijlen
nog verder aan de [illegible] geëxcommuniceerde —
om de zijde ten sijnen gerieve [illegible] te leveren, die hij op diverse
tijden, tot 6 à 7 maalen naar de andere, in Comp.s woning zijn
gekomen, en daar brutaal [illegible], en affronterende [illegible]
tot groot disrespect van de Comp.e en de geheele nederlandsche
natie hebben gepleegt, ja haar ook niet ontsien, om de tolle-
dienaren onder koopman Staal, aan de sloten en slagen te op-
[illegible] als [illegible], te begrooten; en verder alle [illegible]
middelen aangewent, om ons tot het accepteren te dwingen —,
maar siende hij niet [illegible] obtineren, hebben den
opperkoopman Van Heuvel die om alle onlusten voor te gaan —
zij van daar [illegible], bij haar [illegible] gebruyck
[illegible] hadden, van haar so obstinaatelijk aangestelt,
[illegible] konde, dat den [illegible] van
zijn voornemen niet [illegible], maar op 't laatst, tegens
[illegible] affronterende [illegible] werden,
de geheele partheij nog geweltdaadig soude moeten accepteren,
dewijle [illegible], hetzij [illegible]
[illegible] Coopmanschap aan [illegible] volgens Contract verpligt waren
de volle quant.t te accepteren, en ons [illegible]
[illegible], tot geldt betaling konde dienen, maar beter

gedaan

Van Persia onder dato 2e October A° 1681

gedaan souden hebben, t' generaal met onse goederen de
schepen agterblijven, dan de tijt in voorsz[?] conditie of onge-
hoordende weerden te swijgen, ook wel te mogen zijn, om
den attamaat[?] voorts sijn loon niet hoger te ontsteken
Order ons andere tot grootmaken van d' Comp.e grote
dispuijten en quade tractementen[?] te ontmoeten, die ons
nader kant altijs, soo wel een ijder int particulier, als
generaal, sonder beklagen, en veel dergelijke wederwaerdigheden
die te lang souden vallen in deesen te stellen, en inde hier
in haere hoogwigtige affaires ook souden speelen te trecken,
of alle het welke dan door de residenten met de heer voor-
geciteerde wederom geantwoort zijnde, en geen teeken
met een ander sijde, met bevoorderinge van genege-
rande, om 't Contract te sluijten, maar in alles naar
vermogen t' selve sogten naer te komen, gelijk ook bleek
bij onse gedane presentatie, so de resident al 't vermelding[?]
Overdese malen d'Ltoome[?], gelijk het Contract ook selfs
inhielt, soo wanneer tot 20 @ Tom. aengoederen aengebragt
als dan gehouden waren om voorlangen te aanvaarden, en
dan het meerder montedeel den Sabandaar van Holl:
te voldoen, hadden ook ander gelden beweegelijk, bij aldien
affandelie[?] sagen om met de genequirieerde [illegible] wederk
Coopmansz: te kunnen slijten, niet en soude manqueren
die aan te brengen, naardewijle de negotie sedert drie
jaren bewaerens, sodanig in dit rijk was vervallen, dat er
of binne naer so veel, als in voorige tijden niet verhandelt
konde werden, ten welken insigte dan ook sorgden, geene
meerder quantiteijt te mogen ontfangen, dan uijt ons fonds
der aengebragte koopmansz: mogelijk ware, te betalen,
met sooveel sulx den rijx Sterrenwoorden[?] gelden voor te dragen,
en bij aldien ons so lang quamen onaelende[?] te houden, tot
ons Masstofen[?] slofwaren, om die te kunnen slijten, als dan
niet een slag te sullen ontfangen maar veel liever de

Holl:

Van Persia onder dato 2.e October A.o 1621.

stellen wilden voldoen, dan daer toe tradden, tgeen dan ook —
sedder aen den Sjachs gedurende gevochtenen soude laten, de —
een rijcslag met patientie, soo als quamen goet te vinden, blijven
afvraghen, waer mede haer voorders bijt wel vriendelijck bevoeghe
thoonden, met voorgeven dat als maer doubleert van haer —
krijgings luyden te willen doen, maer het liep niet langer
aen dan daeghs daer naer, wanneer gesamentl. ondercon —
quamen, met seggen, Zijn Hoogh.t ten hoogsten vertoornt was, haer
soo weijgerig aen te stellen, en niet uijt den krijgs souden gaen,
voor al dat haer tot het wegen begaven, en ten minsten
eenige balen tot de quant.t van 150 à 200: Cangies hadden gewogen,
twelck de residenten dan ook accordeerden, mits haer dan een
geschrift magh werden gegeven, dat haere overige quant.te geliberreert
souden blijven, tot welck laetste point sij gansch niet en konden
resolveren, egter deden beloften niet voorsz partije te sullen
ophouden, om te sien of den Sjach sonder onderscheijt van sinnen
niet sanderen, en tot ons voordeel te conformeren soude werden —
maer alles was te vergeefs, en bij min voordegroten onder beloften
van een goede recognitie, haer quant.t voegen, en jeders voor
de saecke van sijn hals, dewelcke sij door de grote authoriteijt
vandien maels geen hooge ministers, daer mede niet te bemoeijen,
maer spraken uijt eenen mont, derwijle deden dans deg niet
ontspringen soud, de geheele quantite maer wolden ontfangen,
of voorseker een swaren sondenslag te draghen hadden, nadem.
Zijn Hoogh.t van sijn voornemen doghtine te setten was, ende —
koning door sijn malitie ligtel. sodanig soude informeren,
dat wel iets tot grote schade en disrespect vande Comp.e
g'ordonneert, als int werck gestelt magh werden; egter sijnt hier
bij so lang gebleven tot de residenten voorsz g'acceptneerde quant.t
van 200 Cangien afgepakt en gereet hadden om af te senden, daer
toe de last gestelt, ook al aengenomen waren, maer kort daer naer
soo als van ... waren de selve op te cangeren, soo quamen de —
officiers ... haer aenseggen, dat den ... hem had laten
ontbieden, en op grote straffe geboden, sonder sijn nader ordre —
niet een baal sijde op te cangeren, gelijk ook ... —
was g'ordonneert ongelden goederen vande Comp.e te laten passeren,

maer tot

Van Persia onder dato 2e october A° 1682

maar tot nader ordre aan te houden, om 't welke te verdege-
te onderrigten, zo zijn wij in persoon zelver ten huijse van
den wezier gegaan, en hebben hem hier over aangesproken
die 't zelve volkomentlijk confirmeerde, en daar beneven
absolut verklaarde, het rijs [illegible] vanden attamaar doulet
expresse ordonnantie was geschiet, en geen slaaf hoefde
te maken, dat die geleverd zoude worden, voor al eer de restanten
niet was geaccepteert, daar wederom op gerepliceert wierd,
dat de zijde van niet geleevert en bij 't stuck vande last verlaten
ten laste vanden koning zoude blijven, want die nader haar
niet konden zenden, en schoon al was zenden, en dan wel haar
[illegible] konden [illegible], [illegible] onderwijsen van alle
onkosten, intresten, als andere swarigheden, die daar uijt
konnen te ontstaan, daar op niet anders wierd geantwoort
als dat haar ordre moste volgen, en de restanten nader 't zij
wel goet of gewelt zouden komen leveren, en de
attamaar doulets expresse ordre voor den maandaghe
aan haar Ed. of Bat.a most aanzien, daar niet ontvangen
konden voldoen, zonder dat daar iets tegens te zeggen hadden, en
dewijle dit zeggen al bij wat hart d' ons [illegible] voor te komen,
zo wierd haar wederom in antwoord gediend, wij een contract
met den koning hadden aangegaan daar aan niet langer gehouden
waren, dan het d' Comp.e geliefde, en ten dien insigte ook gepresenteert
hadden, in plaats van zijde te ontfangen, tholen te betalen, en
zij maar geduldig [illegible] waren, die haar [illegible] onder niet
konden overladen, maar 't plagt waren die prijs te [illegible]volgen
waar tegens wederom was gerepliceert, den koning met tholen
te voldoen, zo veel proffijt niet konde bekomen, dan met de volle
leverantie van 300 cangen zijde, en zo het contract geringe waren
te quitteren, zulx betoonde, te kennen gegeven te hebben, der
het gespin [illegible] was; en het contract zodanig als wij het
uijtleijden, geduurende in [illegible], veel min tot ons [illegible] daar uijt
stont, dat wanneer wij minder dan 20 à 1 thom: aan gevende,
aan bragten, als dan niet pro rato zijde aan te nemen,
bestaan konden, maar 't zelve expres jaarlijx t'ontfangen
[illegible] hadden, of welke conditie op ijder cange ook 2 thom:

aan d' [illegible]

Van Persia onder dato 2e October Ao. 1681

aan d'E Comp.e was geschonken, ende woorden, zonder de
zagen of den aanbreng der goederen, maar of de donatie, als de
Voo Cangis ontfingen, om 't zelve dan te wederleggen, wierde
haar bright wat dan te hebben geven wilden, waarmede tevens de
van Voogt [illegible] aanbragten, den Sabandaar daar bij,
den [illegible] niemand zoude, en of uijt den hoofde ons geen
schiftinge competeerde, hoewel hij niet door successie
maar [illegible] voor dit jaar [illegible], 't welk zij wel aanhoorden,
maar hebben haar daar naar verdure niet willen [illegible],
zeggende maar simpel dat het voorgaen accoord maar als
een Mandatum om daar inne te continueren gehouden moet
werden, waar uijt haar onlijdelijke [illegible] dan [illegible]
werdende, wiert haar beleedigt, dat zijn Maj.t aan zijn onderdanen
wel bevelen geven, dog ons daar toe niet constringeren konde
want een accoort tusschen twee potentaten gemaakt, voorden
bijwilligh over een komt, maar niet aan d'een of d'ander
voor een eeuwige subjectie schuldig gehouden te zijn, en
boven dien wij van ons kant alles wat mogelijk, tot onder-
houdinge van het contract, gecontribueert hadden, en [illegible]
ons daar in eenig manquementen, maar wij in tegendeel
aan haar wel bewijsen konden, gelijk tot een kort exempel
te gedenken der Engelsche [illegible] voorgestelt, maar alles wat
[illegible] gefraan, [illegible] ontfangen,
[illegible] onder veel onlijdelijke affronteuse
scheltwoorden, hem gedreigt uijt de [illegible] te halen, ende
onderkoopman Staal [illegible] met gewelt af te dringen,
die daar over ook eenige [illegible] wiert toegevoegt
waar mede niet alleen bleven, maar [illegible]
ende haar naar den [illegible] te brengen, 't geen [illegible]
geweest [illegible] om geen tweede openbare affronten [illegible]
van d'E Comp.e subject te werden, egter wierden daar toe zogoede
als met gewelt geconstringeert, doch zoo als bij zijn Hoogh.t [illegible]
wiert de zaak zo als boven aangehaalt en inderdaat gepasseert
was, door den tolk uijt lange ontleedigt, die daar op [illegible]
genoeg antwoorde in beleediginge van zijn onderdanen [illegible]
tegenspreken de zijde uijt [illegible] te [illegible], niet bijvoegingh, wij [illegible]
niet [illegible] waren het contract te breken, en [illegible]

[illegible]

Van Persia onder dato 2e October Ao 1682

begeerden, hebbe bij geduurigh te hooren met zonderlinge woorden,
of bij alden off meenen niet haer een accoort aengaan wilden,
met een expres persoon nae hunnen raad zonder Committeeren,
als wanneer zij dan naer hare gelegentheijt zouden begeeren,
maer jegenwoordigh 't zij met of tegenwil, de volle quantiteijt
zonder weder leggen hadden te ontfangen, zonder iets meerder
te zeggen, of de oude te woorde te willen staan; Anandabadi
ofte Coninghs secretaris van zijn particuliere domeijnen, een
eden persoon van groot vermogen, en in veel gelegentheden,
somwijlen al zo veel kan obtineren, als den Athamaet doulet
zelven, die ons ook te (voren) onder belofte van een redelijke
recognitie, en voor af reeds 100 ducaten genoten heeft, toezeg-
ginge had gedaen, om met zijn gunst te zullen assisteeren
gelijk ook niet twijffele of zoude 't ook gedaan hebben, bij alden
daer toe eenige apparentie hadde gesien, bij dit voorval present
zijnde, en toe de residenten affrontelijk [illegible], die haer bij-
[illegible] komen om [illegible] te zijden, en begon alsdoen nae
[illegible] vele graden zulks van consequentie, dat den Attamaet
doulet voornemens was te [illegible] te [illegible], met
serieuse recommandatie tot welstant vande Compe
in alles voorsigtigh te handelen, en tot preventie van alle
onheijlen, haer wel hadden te bedenken, want nu ons langer
weijgerig te houden, daer nijt geen [illegible] stoute
[illegible], maer gewisselijk extraordinarie swarigheden, die
niet [illegible], ja zelver bedenken konden, en ons bovendien nog
door het [illegible] pretentie die [illegible] stonden te werden,
de [illegible] door de quaet Intentie van zijn Hooghet
aen den koning, 't Indemaal stout [illegible] geworden, en voor 't
laet dat ons een swaer donderslag op 't hooft te vallen
stont, dewijle zijn Edle 't zelve genoeg hadde, om des te daags
den koning zodanig te zullen bedrijgen, en niet wel te
stellen, dienthalven ons nijt een gelegentheijt waerdoor,
bij alden d' E Compe [illegible] wilden helpen, dan
voor haer hadden te zien, en hoe wel de residenten zijn Ed.
gunstige hier voor bedankten, met soecke van zijn gratie als
assistentie, zo twijffel het zelve, met zeggen [illegible]

Verte

Van Persia onder dato 2en October Ao 1621

deser saecke niet te derven bemoeyen, veel min te laten blijcken
ons vrientschap gedaen te hebben, dewijl d'oversaecke daer mede haer
liberaliteit, ondertusschen hadde voorsz. brief van sijne affaires
in Comp.s woninge gevonden, die sr. [illegible] wilde weten,
wanneer haer Mt. versterckende sijn soude konnen [illegible],
en bij het huijs d'onderdanigen de hoff te sullen aensluyten
staffen of sij haer sonderen, [illegible] schandigheden
[illegible], daer op haer niet [illegible] gedagt worden, sij
haer [illegible] konde gevolgen, en Comp.s woning
altijt voor hem open stont, maer onder het [illegible]
ontfangen, daer toe niet gelegentheijt te weten, die [illegible]
hem niet anders konden seggen, dan dat hij de [illegible]
hadden gedaen, haer hier onder niet geraeckt houdende
[illegible] tot bij den [illegible] niet haer, en [illegible]
hem bij den [illegible], die naer den [illegible]
het [illegible] van [illegible] begon voor te staen, [illegible]
tolk [illegible], onderscheidentlijck niet sijnde [illegible]
te [illegible], dewijle niet den koning [illegible] hadden
die niet [illegible] worden, [illegible] het contract tot [illegible]
[illegible] voldaen te hebben, en sodaer in weijgering blijven
[illegible] van niet [illegible] hier [illegible], en haer [illegible]
[illegible], waer niet [illegible] wel konnen [illegible],
hoedanig d'E Comp.e hier in [illegible] is, en van [illegible]
[illegible], sonder dat men sij [illegible] konnen [illegible],
[illegible] hebben, daer toe de tijt niet [illegible] is, en
niet hier [illegible] van den [illegible] contract onder conditie
van [illegible] te [illegible], gelijck d'E. [illegible] heeft geliefden voor te
stellen [illegible] [illegible] handelinge,
weijnig goets, veel min [illegible] voordeel voor d'E. Comp.e
te [illegible] is, gelijck onse [illegible] aengaende [illegible]
jaer bij voorgaende [illegible], in [illegible] van [illegible], naer
hebben [illegible] het gepasseerde [illegible] van de [illegible]
[illegible] met alle omstandigheden hier [illegible]
hebben, [illegible] tegenstaende
alle [illegible] diligentie, de [illegible], om [illegible],
[illegible] langer, voor al [illegible] [illegible]
[illegible] hadden [illegible], so hebben [illegible] ons oft

spoedigste

Van Persia onder dato 2 October Ao 1682

spoedigste hier van tijdinge gegeven, en onse positive ordre
volgen, wat te doen of te laten stonden, het zij de selve te
ontfangen, dan weg hadden het uijterste af te vragen op alle twelke
van uwe aandagt geldt en voor vast in consideratie getrocken
zijnde, dat de geduldde vernederingen tot grote disreputatie
van d'E Compe, mits tot het uijterste te zijn gekomen
en nijt alle waerschouwinge van minder nadere als de
gouverneur niet anders is te besluyten, of den attamaad dewelke
heeft obstinatelijk volgehouden, om dit jaar de volle quantt.
van soo langen te lichten, of bij refuis den Coning door zijn
quaat inductie wel zodanig te suborneren dat wij daer
schandelijk getracteert, en 't land ontseyd mogten werden,
gelijk als haar hebben laten blijken, en ligtelijk niet beter
van den soud, dan tijd van d'Ed heer directeur Verburg zal
ja naar alle apparentie nog slimmer, de wijl deze jegenwoordig
een goedhartend lijdsinnige koning, en den swaar
regeering is, in welk geval als dan maar te wenschte
geordonneert worde, om geen de minste spoed, en gelden
sinnerigheden onttrien, om haar baatsugtigheden aan te
continueren, sonder dat haar enige tegenstand souden kunnen
doen, maar alleen uw lijdtsaamheyt dragen, en uwe goed oogen
souden moeten aanzien, dat zij Comps goederen tot den
gemeene prooij stellen; hoewel wat haar Edle en de hoge
regeeringe van India, ons bij missive van pe 8ber jongstleden
wel expresselijk hebben gelieven te ordonneren, geen tarwe zijd
te ontfangen dan nijt het hoofd van de Coopmanschappen konden holden
en het uijterste af te vragen, maar wie het woord uijterste
komen wij nijt de vorige maanden niet anders te besluijten, of
wert gemeent, dat zij ons willen sonder kommen af te houden,
daar toe zij ganscsh niet genegen schijnen te wesen, maar selver
nijt schaaren, den koning daer bij so veel niet te proffiteren komt,
van bij den volle leverantie, die tot nu heeft de saak jegenwoordig
een geheel ander aanzien, en willen ons pr. force tot den
gehelen ontfang constringeren, sonder dat naar onse presentatie
van volle te betalen, willen luijsteren, maar spreeken van

geweld

Van Persia onder dato 2e October Ao 1621

geweest, Zonder dat de redelijckheyt heeft ingegeven, of plaets
willen geven; ten anderen, zoodat voor al geconsidereert te
werden, bij aldien ons langer in 't accepteren van de 100:
tangen weijgering houden, en bij de afgepaalde tijt niet
en willen laten stoeten, gelijck ook geen apparentie is, tegen
ons behoorden in te treden, dat de geresolveerden staet, voor al
wat die wederom ontfangen hebben, de zijde onderweyt zal
komen te blijven, om van Batavia op te zijlen, van dit jaer
niet de kennis bloot, wat wederhaert sonder te kunnen worden,
en waer van dat Edele geseijt daer de een aanhangenden
Capitaal van over de 663500: gl aenhangt, en geheel
tweejaer tot grote prejuditie van d'E Comp.e souden
moeten blijven opleggen, daer toe voor al niet dient gestaen te werden,
en genoemen haer al voorgehouden wert, (gelijk al verscheijde mael is
gedaen) dat bij blijft van ons tweeden, de gelde partije 't haer
latende zullen laten leggen, zonder ons die niet meer te onder-
aen te treden, maer tot Coninx risico zal blijven, zonder eer-
niet te vragen, dat den attamaat voortaen van zijn handtekeninge
te doen zal werden, en gansch niet concluderen om die te
langen, maar zijn grootschap en onverschillige haal noch
niet zal doen ontfanckt, en bij weijgeringe van de betalinge
zal onderwinden, om ons die sr hooren bedrijf in gemoet, of
of waer het zonder toegeven wert, af te dringen, en alle
Comp.s effecten, zoo veel als te koop mogt erlanghen, in arrest
laten nemen, en daer en boven nog zodanige onverdragelijke
acties en pretentien laten instituweren, die niet gedacht, veel
min gevraegt zouden kunnen worden; want hebben wij haer
in voorige tijden, onder het maken van 't Contract, niet ontsien
om den expresse ambassadeur d'Ed. heer Joan Cunæus, buyten
alle regt en reden te contringeren, om de somma van 30 M toman
uijt te keeren, wat zoude nu bij dese dwaeser, onaghtsame regeringe
niet geschieden, en te vragen hebben, en zoo op alles ingelet,
en overwogen hebbende, de constitutie van dese tijden, en voor
bij lange weijgering van de restanterende partije tot de volle
betalinge,

Van Persia onder dato 2e October A° 1682

te verantie, wel mogt komen te resulteren, tot welcken eijnde op ons
te derven reden, van Comps. middelen, en effecten, onder de de
directie berustende, in de waagschaal te stellen, mitsgaders de lijff
vant begint te slopen, om de Do. geesten te ~~slope~~ vreden, die
nog tijdig voor 't strek vande Retour vloot, of Ceijlon van hier
ten anderen hebben al vele derden ondernomen, om de afdragten
van een geheel jaar, tot groot Intrest vand' E Comp. blijven
leggen, en geen middel kan werden voorsien, om deselve daer by te
zullen ontgaan, sonder dat er iets bijsonder nu te vinde, om te
goeden te brengen, maar in tegendeel alle mogelijke diligentie
int werk is gestelt, Zo ist dat wij met eenparige stemmen
van alle raatspersonen, dese Complaints derwijle dog geen
ander uijtslag kan werden voorsien, om eenmaal een eijnd
vande saak te hebben ten tweeden diende vand' E Comp.
hebben geresolveert, en vastgestelt, om vorders geen andere quantit.
van 100 Tangen meer maar betalen ontfangen, en so tijdig te laten
afkomen, als dringenste bijgebragt kan werden, om ten vorderen
sonder de minste bligen, nademaal het te laat zal werden om
of vande Retour vloot te kunnen betopen met de Jagtje Gecombo
directelijk naar Colombo te senden, om UEd. hr. A. in geheel met
de bootskepen die naar 't patria staan te navigeren, van daar dan
verder voortgesonden te werden, nogtans sullen de residenten aan
eenigder vande groten, daar nu binnen hebben te protesteren, over al het
geweld met affrontelijke rencontres, die int werk gestelt zijn
en ons te ontschuldigen van 't verder gevolg, 't geen daar uijt soude
mogen komen te ontstaan, mitsgaders tegens toekomende
geen verder tijd te laten besorgen, dan ten uijtersten 150 Tangen
derwijle dog geen grooter quant. kunnen ontfangen, en bijstans geleeden
te maken het overige ten haren laste te zullen blijven, weshalven
haar voorgedragen wordende gehouden te houden, wij souden den
ontfang der zijde wel int geheel opgeven hebben, nademaal d' E.
Comp. daar toe niet dan overbodige reden zijn gegeven, maar
als het Contract van 't almaal geheel sal tijdig verdragen werden, en Vlieke
so hebben dit aan UEd. Ho. A. met UEd. heer tot Batavia, haare
dispositie gedefereerde gelaten, nogtans so zal het ten hoogste
dienstig dat d' E. Comp. met d' eerste occasie het behoorl. nodig

De Haan

Van Persia onder dato 2^e October A^o 1681

En haar over alle geledene affronten dus komt te [illegible],
of anders zullen wij onse negotie sonder bekommeringe
niet langer kunnen handelen, daar voor al bevreest zijn, so-
haar Ed. van Bat^a niet de verste schepen niet ieder ~~geen~~ komen
te ordonneren, dat aanstaande moeson, al eenige vaartuigen
daar van zullen gedeelten, want onder geen bedriegelijke
gedagten langer behouden te worden, dat zo lang het contract
niet t' eenemaal word [illegible], ende vervolgens haar vrage
niet eens komt te toonen, wij [illegible] [illegible]
of megoedelijk eenige civiliteijt, van deze natie te verwagten
hebben, veel min dat contenteren zullen, ongerede conditie
van tollen te betalen, ons bij den handel en vorige vrijdom-
belast continueren, over welke zo zullen uEd.^e ho: a: genoot-
zaakt worden, van twee een te kiesen, het zij t' eenemaal van
hier op te breken, of door 't gebruijk van het canon haar snelle
kapitale weder te herstellen, en een favorabelder conditie
te bedingen, 'tgeen zeer geweegt^e sonder veel onkosten te doen
zal konnen geschieden, waar over wij ons geerne bij onse
successive brieven, eerbiedelst hebben te kennen gegeven, daar
aan ons nog gedienstel^e gedragen.

De ambassadeurs van Siam, Muscovie, &c^a waar van bij onse
vorige meldinge is gemaakt hebben op [illegible] jaar, of
den 21^e maart ontrent den koning audientie gehad, en haar brieven
en schenken overgelevert, maar den koning heeft zig niet eens
verwaardigt, om die tot heeden nog te lezen, of translateren laten,
zodanig haar [illegible], ter wat zijde zijn gekomen, nog niet
weet, maar werden met goede woorden zo gaande gehouden, en van
d' eene tijt tot d' ander uijtgestelt, waar bij dan wel af te nemen
is, wat te verwagten hebben, en hoe d' Europeaanse natie,
ontrent dese hoogh[illegible] persianen g'estimeert werde.

[illegible] april [illegible], zijn door het pestilentiale ongesont
gemaakte climaat nog veel van uEd. hoog a: dienaren, in dat
beide ontslapen, als een onderkoopman, twee assistenten, en de
bootsvolk, sonder dat er iemant van de nederlandse suppoosten
ja tot den directeur toe, vrij is gebleven, of zijn [illegible]
swaar ziekte bevogt geweest, 'twelk den direct^r ook heeft doen
resolveren, om weder om tot zijn vorige kragten gesondelijk te
geraken.

Van Persia onder dato 2e October Ao. 1641

gevallen, daer toe hij sijn selfs in [illegible], in lange geen
apparentie heeft werden voorsien, voor 2 à 3 maenden naer
Chiraes te reysen, dewijle de Coopman Sr. [illegible] uijtgeholt geleden
zijn, maer al dien hij daer niet te doen nog te schrijven hadt, oock
soo er al iets onverwagt mogt komen voor te vallen, so kan't selve
bij den koopman en tegelijck boeckhouder Cornelis van Outhoorn
wel werden waergenomen, over sulcx so hopen wij, of het sal
bij ued. Ho: Ed: geapprobeert, en niet qualijck genomen werden.

Voor tegenwoordig hebben wij mijts de Indische quantiteyt geen andere
[illegible], nog papieren van ued. Ho: Ed: bekomen, dan de nevensgaande
Ceylonse en Coetchinse missiven, waer bij ued. Ho: Ed: aengehaelde
sullen vinden, dat het Jachtje Malabaerden 21e mey van
Batavia naer Ceylon geordonneert, wiert [illegible], en in
maert nog niet te voorschijn was gekomen, over sulcx so
wiert gedurende, dat door een onverwagt toeval [illegible]
of door de Malabaerse rovers wel genomen mogt wesen, tewelck
Zijn goddelijcke Majt. evenwel heeft gelieven te voorsien, maer
is door contrarie winden ende stormen, meer [illegible] tegenspoeden,
eyndelijck voor het [illegible] gekomen te vallen, en nademael de
provisie meest was geconsumeert, ook door gebreck van
water, mitsgaders van [illegible] volk seer sieck waren
en al 23 doden hadden, so zijn genootsaeckt geworden, onder
[illegible] naer Mocha te wenden, alwaer onder de 6 en door het
contrarie mousson hebben overwintert, en naer haer
weder van behoorlijcke provisie, door de assistentie van den
[illegible] aldaer, hadden voorsien, so zijn eyndelijck
den 5e Julij, seer onverwagt en van alles ontbloot, behouden
hier ter rhede gearriveert, en naer het wedderom van alles
hebben voorsien, so hebben het den 26e daer aen volgende
in Comp. van de gecharterde [illegible], naer [illegible] gedespicheert,
om dan verder volgens de dispositie van d'Ed. Heer eerste
Commandeur en [illegible] gesaghebber van't eylant Ceylon [illegible]
[illegible] naer zijn gedestineerde plaets gesonden te werden, de almogende
god wil voorts hetselve voor alle onheijl bewaren, en des voorspoedig
behouden reyse geven, tot desen toe hebben wij geen andere
goederen gesonden, dan een [illegible] provisie van wijn en drage
[illegible] vruchten, so dat met het ledig zijn [illegible]

[illegible]

Van Persia onder dato 2e October Ao 1681

Portugesen zijn die mousson in de golf, met haar armade niet verschenen, en zijn volgens het gemaakte contract van ao passo wegens haar pretentie in den halven tongelt tol voldaan, als mede de Engelsen, die mede 1000 tomans hebben genoten, waarmede haar genoegt houden, hoewel nogtmalig veel meer te pretenderen hebben. waar onder &a onderstont was geteekent Reinier Casembroot, Cornelis van Oudthoorn en Arnout Burghgraaff, in margine Gamron den 21e aug. 1681 lager gecollationeert en accorderende bevonden Gamron den 20e septemb. ao 1681 was geteekent Arnout Burchgraaff secrt.

Register der Boecken &a van de Persiaense directie, van de jaren 1680 en 1681, in dit Cassjen afgepakt, te weten.

1 Journaal / 1 groote boek / 1 specificatie	des Comptoirs Gamron ongebonden
1 Journaal / 1 groot boek / 1 specificatie	des Comptoirs Ispahan bij malkanderen gebonden.
1 Journaal / 1 groot boek / 1 specificatie	van Bassoura ad idem
1 Inkomende brieffboek / 1 uijtgaande do / 1 dagregister	des Comptoirs Gamron, ongebonden
3 stx soldij boeken deser directie	
12 Inkomende / 16 Item uijtgaande	Copia brieven deses Comptoirs

Uijt 't Comptoir Gamron den 26e Julij 1681 was geteekent Arnout Burchgraaff secretaris.

~~De voorz: aangekomene brieven en verdere daarbij gehorende documenten zijn door ons ondergetr. expresse geaccuiteert met hunne principale tot hier toe na gedane collatie accoord bevonden~~

't Casteel Batavia adij Primo Juny 1682.

Mn Roos

Jacob Smikert

J. de Vlieg

Van Persia dato 6e Maart Ao 1682

ontfangen tot Bata den 12 augustij 1682 pr schip de betuwe

Register der naervolgende papieren die op heden met het schip Sumatra door d'E. heer directeur Casembroot aende Edle heer Gouverneur Generael Cornelis Speelman ende d'E.E. heeren raeden van India over Suratta naer Bata werden versonden,

No 1: Originele missive door d'E. heer directeur Reynier Casembroot onder huydigen datum aand. Edle heer Gouverneur generael, en d'E.E. heeren raeden van India gesz.

2: copia do door gemelte d'heer directeur onder dato 17e July Ao passo uyt Bandaar (met een appendix vanden 2e october, door den coopman Sr Cornelis van Outhoorn, daer achter gevoegt uyt gamron) als voorer pr 't Jacht Mergombo geszn,

3: do 21 stux copia uytgaande brieven onder verscheyde datums door voorn. Zijn E. na diversche quartieren geschreven

4 — 22 dos ontfangende dos onder differente dach rekeningen als vooren door de Fransche als bassourasche residenten herwaarts geaddresseert, alsmede die uyt het vaderlant, mantwilje, en alleppo vande Nederlantse coopl., aldaar residerende ontfangen sijn.

bydeen andere in een couverte met dese en versegelt afgez. met superscriptie aen d'Edle heer gouvr genl. en d'E.E. heeren van India

5: resolutie wegens den benjuwin in Bassoura en ook met eenen over de voorschryvinge door den resident dier comptoirs en onder coopman

Couteau

Van Persia dato 6e Maart Ao 1682

Constantin verdonck in faveur van Jacob
Stuyts van Middelburgh –

6: resolutie opten sloffen der goederen uytte schepen
alsmede volgens 't supplement der bedieningen,
die voor hen bij instructie van boven gemelte
(d. hr. directeur) waren geaccordeert,

7: requiest in forma van protest (volgens dat maar
150 a 200 tangen Sijde hadde mogen ontfangen
daar tegens de totale conversatie van das
gepin 't accepteren, geconstringeert waren
geworden) door de Spaansche residenties
aenden vertrouwden des rycx gepresenteert,

8: do van Jacob Stuyts voorts om in 's Comps dienst
weder aangenomen te mogen worden, met
deselfs acte van verbeteringe in Japan, daar
annex,

9: do van Ferdinandus ulijssis kikulijn, gericht ten
fijne als vooren –

10: provisioneelen Eysch van Coopmansz en behoeftes
van Batavia voor den Jare 1683 – onder stont

Int Nederlants Comptoir Gamron in Persia adij 6e
Maart Ao 1682 en was get. Florentius vanden Beke

Batavia
Aan d'Edle Heer Cornelis Speelman
Gouverneur Generael En d'Ede Heeren
Raden van India

Ontfangen tot Bata. den 12 augo 1682 over Sumatra pr. 't schip de Betuwe, ende eedaen pr. 't schip Sumatra uijt Persia overbracht

Edele Eersaeme achtbare man
hafte wel wyse voorsienige en
zeer Genereuse Heeren

D'Ede Gebiedende Heeren

Den 15e deser longst gepasseerde maant Februarij komt Ende
Godt

Van Persia dato 6e Maart ao 16..

Godt sij gelooft uijt Bengale over Mallabaer te arriveren
het schip Sumatra waermede ons sijn toegekomen de originele
duplicata van uEd.e achtbare hoogh g'estimeerde missiven
gedateert den 15e 7ber en 4: october ao jongstleden, met
de schepen Couwerveen en macassar over Souratta geschreven,
die door d'E. heer commissaris huijsman uijt macassar
gelicht, en aende opperhoofden van eerst gem.te bodem
heeft overgegeven om aan ons te behandigen, doch
eer tot beantwoordinge vande selve treden, soo sullen
uEd: aen eerbiedelijck eerst bekent maaken, dat onse
laatste over Ceylon met het jachtje negombo den 17e
7ber jongstleden is afgesonden, en waer van het aff=
schrift nevens desen gaat gevoegt, daer bij uEd: aen met
alle omstandicheden hebben ontleedt 't geen hier voorgaens
den ontfang der Zijden is gepasseert en hoe wij door vele
affrontelijcke rencontres bejegent tot het accepteren van
297 1/18 Tangen geconstringeert sijn geworden, 't welck
wij in voldoeninge van uEd: aen bevelen wel gaerne
hadden anders gesien, en dat niet meerder hadden mogen
ontfangen, dan uijt het fons van onse vercochte coopman=
schappen konden betaalen, maer aengesien den Sultan Ettamaad
Doulet (die alles tegenwoordich op pretie, de souveraine
authoriteijt, sonder communicatie vanden koninck off
iemant anders dirigeert) naer geen reden off redenen
heeft willen luijsteren, en bij geschrift g'ordineert, om
alle de Zijde, voor soo veel dit jaer was besorgt
sonder faut off eenich tegenseggen te moeten ontfangen,
ook naderhant sigh mondelingh in presentie van
diverse groote hadde verclaert, bij aldien de volle
leverantie niet wilden accepteren, vrijdlijk het
lant moesten ruijmen, sonder dat den Coninck sigh int
minste aan d'E. Compe gelegen liet, noch naer eenige
presentatie van tollen te betaalen, te willen luijsteren

mitsgaders

Van Persia dato 6e maart ao 1682

mitsgaders door den Moestouffi chassa Ragie, en den
wesier vande stadt, als meer andere grooten, uijt den affectie
gewaarschout wierden, wy desen dans doch niet te sullen
ontspringen, en soo ons langer vreijgelick, als kortwechligh
bleeden, gemte. sijn hoocht. door sijn malitieuse aart den
coninck soodanich stout te informeren, dat ons ijder
onbedenckelijck tot groote schade van d'E. Comp. stont
te ontmoeten, gelijck der apparentie niet het anderstekenen
vande eerst geaccepteerde 200 cangh genoechsaam
eenige voorboden scheenen te wesen, soo sijn wy om alle
verdere onheijlen voor te comen, en Compes effecten
onder dese directie berustende, niet geheelijck inde
waeghschaal te stellen, door noodtdwangh wel genootsaakt
geworden, om nae haer pijpen te dansen, en tot den ontfe:
vande tien voorm. gedicteerde quantiteijt te resolveren,
want om het uijterste aff te wachten, tot dat alle Compes
effecten, en wy gesamentl: (gelijck ten tijde van d'Hre
Verburgh Zale. is geschiet) in arrest wierden geslagen,
hebben wy niet derven onderstaan, dewijle het niet
meer dan seeker is dat voorsze. attamaad doulet het
ernstes daer op aanschreven te leggen, 't welcke hem oock
seer facile om te doen soude sijn geweest, souden
't selve te beletten, off eenige tegenstant te connen
doen, en genomen al eenige macht aande hant hadden
gehadt, om haer het hooft te bieden, soo souden wij
echter soo wichtige saake van importantie, daer niet
een capitaal van ontrent de 600: M: gl., buijten de effecten
aande hant staeten, op eijgen authoriteijt sonder de
minste licentie niet hebben derven ondernemen,
dewijle het bij een quade uijtslach onverantwoordel:
soude sijn geweest, oversulx soo willen wy verhoopen
in cas tegens UEd: Ae: goede intentie in dese saacke

gefeijlt

gefregt mochten hebben, ons naarcomplement voegende [illegible] ud: ao: gevoornoemt geneuiseet. Sullen gelieven te [illegible] en daar tegens te considereren dat met een [illegible] natie te doen hebben, die tot geen redelyckheit syn te brengen, soo langh door het [illegible] daartoe niet gedwongen werden, het sal u Ed: ao: naar apparentie al wat vreemt schijnen voor te komen, dat uyt de gelevere quantiteyt syde, en alleen 464: baelen, met het Jachtje negombo syn verzonden geworden, doch soo u Ed: ao: hier tegens werden gelieven te considereren, wij tot het [illegible] vand: gespin verleden gaen, ten minste onkosten van d Ed: Comp: geen andere bequame [illegible] aande Lant hebben gehadt, end: Jachtje voorde [illegible] vande geenoende werde, al tot de [illegible] vojagie gedestineert en onder Zeyl is geraeckt, en genomen dese laatste bodem al eenlick aande Lant hadden gehadt, soo souden het [illegible] tot het overvoeren van soo een costelyke cargasoen niet hebben derven Employeren, nademaal soo leck wiert bevonden, dat qualijk met pompen, boven het water conde gehouden werden gelyk oock gebleken is, dat op syn retourne ten eerste op [illegible] is gedeprameert, bovens dien soo was syn meeste provisie geconsumeert en daar tegens waeren in dese onlydelyckheit, geen schapen, boeckens, off gesoute visch te krygen om het voor 2. a 3. maanden te kunnen provideren, invoegen van de noot verdeenlt geeist, en ons hebben moeten dienen vande occagie, die aande Lant hebben gehadt, niet wetende off u Ed: ao: sullen ons gedoente ganslyck gelieven te approberen, en voorde meeste dienst vand: Ed: Comp: aan te sien,

De 440. vrijgte syde die in spahan ongestapelt syn

overgeblever, en waar van in onse vorige laatste mede
mentie hebben gemt. is eyndelijk door het toedoen van
mirsa nagie de wasier, en Calentaar, ande leveranciers
vaerdich gerestitueert, soo dat d'E. Compe. van dit vuyl
geschil is outslagen, en hier van geen schade staet te dragen,
'tgeen de redelyckheyt wel mede bedingt, nochtans soo is
het in dese constitutie van tyden, en by dese quade regeringe
daar d'E. Compe. by een yder int ongelijk werdt gestelt,
voor een wonder, en groote courtoisie te estimeeren,

Comende nu tot beantwoordinge van uEd: ao. hier vooren
gerespecteerde hoogh gëstimeerde missive, soo sullen wij
eerbiedelijck het vereyste daarop dienen, en aanvanckelijck
seggen, ons liefft is geweest beyde selve te lesen, den
outfangh van onse successive brieven, en het behouden
arrivement vande fluyt Sparwoude mitsgaders dat
de syde wel geconditioneert daarmede over gecomen,
en met de tweede als derde besendingh naar het patria voort
gesonden was, met gebeeden tot den besteeden van alles
deselve behouden int vaderlant gelieve te geleyden,
en te verleenen dat onse Ed: hoo: ao. heeren superiores
de gerequireerde winsten daarop mogen behaalen, wij
hadden met uEd: ao. oock wel van herten gewenst
dat den rijx verstrouwde in plaats van ons soo groote
quantiteyt op te dringen, tot een van beyde hadde
geresolveert, het sijn ons eenige verminderinge inden
outfe: te vergunnen, off wel het contract te breecken,
en tollen te vorderen, maar hebt tot ons innerlijke
leetwesen, tot het een, noch t'ander willen resolveren,
en wel absoluijt derven uijtten den Coninck met
het vorderen van tollen soo verre niet quam te gaudeeren,
dan by een volle leverantie van 300: cangien, en het

deelen

een contract te maken, tusschen den Coninck en een
Neerlantse Comp.e geslooten, dat aan weder zijde moet
onderhouden werden sonder dat daar in op simpele klachten
eenige veranderinge konde werden toegestaan; gelijk
wij hier vooren, en bij onse successive brieven de verdere
omstandigheden van't gepasseerde in dese saake uEdele
hebben bekent gemaakt, en waar aan ons onnoodich
dubbelt verhaal te mijden, gedienen sich noch sullen
gedragen, invoegen ons niet geen Edele gedachten
belooven in te beelden, soolangh desen Chan hun
saaken den rijx bestierende in sijn leven continueerden,
dat souden de wapenen te gebruijcken niet goelijk
eenige verminderinge te obtineeren sal wesen, het
soude dienvolgen een gewenste saake sijn geweest
indien het bij gebracht hadt connen werden, om door
een vroege besendinge van 3 a 4 wel gemonteerde
scheepen het verhoorde werck onder dese directie te
ondernemen, maar dewijle sulx door mancquement van
scheepen noch blijft uijtgestelt, soo sullen voor dit
jaar nogh patientie dienen te gebruijcken nochtans
soo vinden ons ten hoogsten beswaart, en weten niet
hoe het in toekomende sullen stellen, want om ten
hove alweder verminderinge te versoeken, is eijndelijk
maar moeijte verloren, souden apparentie dat gelt te
verwachten hebben, en om de volle leverantie te accepteren
is voor d'E: Comp.e te swaaren last, en sal niet
wel om aan te raaden wesen, wij souden nu wel geresolveert
hebben om voor eerst geen goederen uijt de scheepen
te laten ontlossen, en ondertusschen op 't tijdigste aan
't koopt beginnen te maaken wij weederom van uEd.e
g'ordonneert waaren, om ten uijterste geen groot getal

dan

Van Persia dato 6e Maart Ao 1682

dan 200 cargen te mogen uytv:en en daer nevens aan te haalen,
ten aansien den attamaad Douleth ons verleden Jaar absoluyt
hadde aangeseyt, indien de volle leverantie niet wilden
accepteeren, het lant vrijelijk mogten ruijmen, en ten dien
insichten onse coopmanen niet genegen waeren aan lant
te laeten komen, voor eer Sijn Majt sich hier over
nader hadde verclaart, en ons verseeckeringe geliefden
te laten doen, niet meer dan voorsze quantiteyt gelevert
soude werden, maar dewyle wy dit aansien voor een
saak van groote consequentie, soo hebben dit op onse
Zijde authoriteyt niet derven onderstaan, want hier
tegens wederom geconsidereert sijnde den attamaad
Douleth door sijn quade inborst, en den haat, waermede
tegens d'E. Compe is ingenomen, den Coninck wel soodanich
mogt weten te informeeren, dat g'ordineert wierd, om
niet pack en saak te verhuijsen, 'tgeen by soo een geval
voor ons niet om te verantwoorden soude wesen, en ten
anderen soo souden ons dan moeten getroosten, van de
goederen ten minsten 1 à 2 maanden inde schepen te
laten blijven, dat alleen geen laate negotie soude
veroorsaaken maar ooke subject wesen, de particuliere
Engelse en andere coopluijden niet haar waeren eerder,
wijlen mede aande merckt mogten comen, en onder-
tusschen soo soude de tijt mede verloopen om de
schepen in voldoeninge van uEd: a: bevelen, naer de
vereijste quantiteyten te kunnen versenden, oversulcx
van ons voornemen hebben geldesisteert, en noch patientie
sullen dienen te gebruycken tot toecomende jaar,
waarmeen voor al willen verlooppen, off uEd: a: sullen
de handen wat ruijmer gekregen hebben, en aan
geen schepen gelegentheyt comt te manqueeren

om

Van Persia dato 6e Maart ao 168[.]

om hier en in Souratta het verwijsde ten meesten dienste
van d'E. Comp.e te ondernemen, want op soodanige maniere
hier langer in dit rijcke te handelen, can het niet gaande
gehouden werden, sijnde de last dier Zyde te groot, en
daar tegens cunnen wij Jaarlijcx pas voor 15 à 16 ©
Rom.en aan coopmanschappen vernegotieeren, waervan
veel nijttels het bedragen den Zyde comt te montereeren,
maar dan staatien oocke niet over te schieten, tot
voldoeninge vande eyschen, voor diverse quartieren
en het benoodichde tot de dagelijcxe gar[.]ns, daertoe
het den Jaar door 'tLandt gerekent ontrent de 100 ©
gl.en van nooden is Insomma indien by dit schadelijcke
contract blijvt gecontinueert, met onse cas op
'tlaast soo veel ten achteren soude geraaken, dat ons
jaarlijcx aangebracht voor een groot gedeelte daermede
door soude gaan, en seer vrijmiet tot het afhet.en der Zyde
[...]teren,

Nademaal Sergeantvoordick aan Comp.es maakelaer Coridas
over eenige wissels nach Spahan geremitteert, als
gelevererde fruijten, roosewateren, porcelijn &ca over de
2500 Rom.en schuldich sijn, en bovendien soo de Goriorias
en Zyde mandiles in Spahan voor 'tsluijten vande boeken
niet vercoft sijn, soo sal den tot afhet.en van coninckx
resto noch al 5 à 600 Rom.en te cort schieten, die
mede voldaan sullen dienen te werden, soo dat in d'a.o
veel staat connen maaken hoe naiwe het met onse
cas hier omkomt, en in plaats vande andere Indische
quartieren met eenige contanten te assisteren, wij
selven veele wat van nooden souden hebben, 't is het
nu dat onse eysen int geheel soo veele vande Cust

Cormandel

Van Persia dato 6en Maart ao 1682

commande als voorheen werden voldaan, soo sullen wij noch nooit cunnen schieten, en onse schulden affleggen, alsoo wij naer een nieuwen overslach staat maaken, dat deselve bij vercoop niet veel minder dan 16: à 17: (m) Rom: sullen monteren en soo sien wij dan noch ten hove konde g'obstineert werden dat ten uijttersten niet meer dan 200: cargen werden gelevert, het soude een gevaarlijcke saak sijn, en ons gevoegelijck bij soo een geval, dan connen redden, maar aan dit laatste valt grootelijcx te twijffelen, nochtans sullen niet manqueren om in tijds werden ten hove om een eerme continuatie te laten versoecken, en daartoe weder soodanige devoiren trachten te contribueren, als eenigsints mogelijck is, en sonder krenkinge van Compes interest, als schade sal connen geschieden, waer over wij met de afcomste vanden opperkoopman en secunde deser directie den E. Justus van Heuvel zoodanich dit best sal dienen int wercke gestelt te werden, nader sullen delibereren, en ons dessen schultplichtelijck niet gebreecken uEd: a: pr de naaste bekent te maaken,

Ooch wij uEd: a: bij onse laatste vanden 17e 7bris hebben aangedient dat de pachters vand' 1: p:o c:to haer pretentie wederom begonnen te renoveeren soo hebben sij nadenant noch niet opgehouden, maar sijn seer onbeleefdelijck niet veel geraas, en schelden in Compes wooninge gekomen, begeerende dat de residenten haer aanwijsinge souden doen van alle de goederen die naar 't eenige jaaren van d'E. Comp. in Spahan aangebracht, en vercocht waeren waarmede haer voorts: dan ooch begeeren te liquideren en voldaan

3 Van Persia dato 6.en Maart Ao. 1682

voldaan te werden off anders 't selve pretext dan souden
komen haalen; daerop haar werdt in antwoort weder-
gedient, dat nooyt gewillich geconsenteert soude
werden, om haar valsche pretentie te voldoen, noch
veel min konden resolveren om haar een nieuw geschrift
vande aangebrachte coopmansz.en te geven, dienvolgens haar
intentie maar wijders souden vervolgen, soo als goet
quamen te vinden, waarmede voordien sijn weer wech
waren gegaan, echter niet ontsien, off stonden in
contra verdrachten te coomen, des de residenten resolveerden
om alle verdere affrontelijke rescontres voor te
komen den Tolcq bij Mirsa nagie te senden en dese
te laaten representeren, dat dagelijcx noch meer, en meer
van dese pachters gemolesteert werden, sonder van
haar outslagen te connen raaken, met versoeck Sheek
ons volgens sijn gewoonelijcke gunst in dese saake te-
andermaal geliefde te assisteeren, en van dese
onnodelijcke luyden haar valsche pretentie te
bevrijden, maar in plaats van eenige troost, soo hadde
niet anders in antw: gedient, ons gaarne volgens sijn
beloofte soude helpen, dogh vermits niet seer wijs te-
beschieden, over de saake vande portugeesche in Congo
(waar van hier achter int vervolgh sullen spreeken)
seer over hoop, en in quade lagh, ligt daarmede
nu niet door 't bemoeijen, maar beleefdelijck sijne
excusie dienaangaande versocht, ende van dese
saake noch niet heelemaal vrij sijn, en al wilden
eenige mogelijckheden hier over te gemoet sien
souden te kunnen beraamen, soo haar het 'tegens
gegaan

Van Persia dato 6.e Maart Ao. 1682

gegaan sal kunnen werden, want nu bij niemant geen
koorn off heel hebben te verwachten, en soo goet als
op ons eygen rekeninge sullen moeten drijven, nochtans soo
sullen ons best doen, en Comp.s noch soecken soo veel
voor te staan als 't doenelijck sal wesen, en waar van
den uytslach voor eerst nogh aandere allerweder tijt
geadverteert laten —

Het is ons seer aengename tijdinge geweest het goet
genoegen dat uE.: Ag.: geliefden te scheppen inden vercoop
der coopmanschappen anno 1680., en willen niet dubiteren
off de jonghste vercoop sal uE: Ag: mede wel bevallen,
en niet jegenstaande wij voorde suyckeren, en peper door
den opulenten toevoer der Engelsen geen 16. à 19. lar:
voorde 30. tt hebben connen bedingen, soo heeft het
eerste echter 176. ende laatste sobante conde 104 pr.o c.to
g'advanceert, dat in dese slechte tijden, en op den coat
voorwaer honorabele winsten syn, en nu 't verschillen
wij (met godt de voorste) mede niet, off sullen niet
veel minder behaalen, voornamentlyk de peper die
noch van een goede demande is, en daar om slaaght
het seer wel, dat d'E. heer Commissaris Huysman
ons met het schip macassar voor off een quantiteyt
van 300: @tt heeft toegesonden, doende bovendien
noch beloften, soo het aan geen scheeps ruymte comt
te mancqueren om ons met de noortvaarders, met
noch een redelijcke quantiteyt te sullen versien;
dat wy maar wenschen wat rijckelijck, en noch 300. @tt
mogt wesen, want ons daarmede gansch niet slegen
vinden, maar in tegendeel merckelijcke goede
winsten soude opbrengen, doch met de suyckeren
sal het soo wel niet door den beurgt willen, alsoo

d'E.

Van Persia dato 6en Maart Ao 168

d'Ed. heeren Commissaris, en directeurs in Bengale ons bij missive vanden 10en december jongstleden heeft bekent gemaakt, dat de volgende schepen voor Souratta, en deese directie met suijckeren rouwaarts over gesonden te komen als voor eerst het scheepjen vanden vrij coopman pieter willemsz: met een quantiteijt van . . . Sacken „1000:—

Den Souratts coopman Anaglooda Lillobij met sijn scheepjen de Salomonij met . . . „5000:—

Noch 2 dos sonden dat noch geseeckert konde werden wat voor schepen het souden weesen, vanden engelsen presiedent Mr. Vincent . . . „7000:—

Tsamen Sacken 13000:—

Twelcke een groot getal is, dat merckelijcke daalinge inden prijs sal causeeren, eenmael soo sijn wij bang, en maecken oock geen swaarigheijt om laande kans weederom af te sien, en een goede merckt te bedingen, is het suijcker niet veel meerder als de verleeden jaarse prijs, loopen het oock niet minder weesen, en altijs seer weijnich sal verscheelen invoegen ons daer veel aangeleegen leijt, dat ons de suijkeren en peper (gelijck nu deesen jaare is geschiet) tijdich werdt toegesonden, om voor andere marchanten daarmeede aande merckt te weesen, bij welcke goede maxime, wij dan oock verhoopen dat voortaan sal werden gecontinueert, hoedanich nu de Bengaalse kleeden sullen bevinden staat ons den tijt bij het openen der packen, te leeren, nochtans soo en twijffelen niet off sullen door de goede sorge die d'heer Banckens hier over heeft gelieven te laaten neemen beter van slecht, ende bequaemlijcke lengte, en breedte bevonden werden, dat mede a: in weijlen schultplichtiges ooke staat geadviseert te werden,

was

Van Persia dato 6.e Maart A.o 1682

Wat voor een quantiteyt tarruwe wy verleden jaar tot
Bandarabasy tegens 3¾ m.a de 96 lb hebben laten incoopen,
is u Ed: A: by onse laste mede bekent gemaeckt, maar
dat den Coopman Resplaat Zal.r wegens den prijs aan
d'Ed.le heeren bewint wel geen quaat bericht heeft
gedaan, konnen wij mede niet contrarieeren, maar wel
uyt gewicht, alsoo hij de man Bandarabasy maar tegens 84 lb
heeft gesteld, daar nu bevonden is dat nijm 96 lb
doet 't verschil 12 lb: op yder man differentie, en op een
groote quantiteyt al eenige ponden soude uytmaaken
het sal ons ooke verwonderen in waer haande te komen
hoedanigh dat graan met Negombo over Ceylon gesonden
corts bevonden sal werden, weerdende hier voor een
yder gestimeert, dat wy beter en witter is dan de
Souratse tarruwe, bovendien (soo niet en feylen) geschreven
dat de prijs mede wel soo civiel is, en al eenige
n.a op 't stuk verschilt, maar dat het particuliere
graan door de opperhoofden vande fluyt Sparrenwoude
overgebracht niet al te goet is bevonden, is wel
te gelooven, want naar wij hier by ondersoeke konnen
vernemen, soo is deselve niet tot Bandarabasy, maar
op een ander plaats ontrent Bassoura gelegen uyt
retourneeren genegotieert door sij haar lichtelyke,
om dat niet veel tyt over hebben gehadt van die
waere te besichtigen, maar wat inde handt laaten
steken, en haar vergenoegt hebbende gehouden, met
't geen daartoe te krijgen is geweest, gelijcke den
adsistent, die doenmaals tot het inhandelen derwaarts
was gedemitteert oocq heyliglijck verclaert
van soo groote quantiteyt geen de minste kennisse
gehadt te hebben, wy hebben op u Ed: A: ordre oocke
niet gemanqueert om de residenten die bij absentie
vande

Van Persia dato 6en Maart A° 16..

vanden directeur opde wedercomsten van gem. fluijt-
tien in Gamron sijn geweest, uEd: a: nu hooghen-
lien over bekent te maecken, en nader satisfactie
off geworden, die waermede heenemaal ontschuldigen,
onder betuijginge haer onbekent is geweest, dat de
officieren voor haer particulier eenige tarrwe
hebben geladt, noch veel min dat den overleden
onder coopman de groot, daarin mede geparticipeert
heeft, en sijn portie onder de scheeps opperhoofden
vercocht is, 'tgeen haar door den boeckhouder nooijt oock
is aangedient, maar sulx aenvoort onder den anderen
stil swijgens gedaen moeten hebben, dewijle haar bijden
Inventaris niet anders is gebleken, off de contanten
waaren effectived: onder de naegelaten goederen
vanden overleden bevonden, sonder het contrarie hebben
kunnen vernemen, sulx den boeckhouder daar over aanspra-
ckelijck en te culperen is, met ootmoedigh versoecke
dat sij van dese quaade faam verexcuseert mogen
blijven, en dewijle wij bij uEd: a: hoogh g'eerde missive
mede hebben g'apprehendeert dat 't nu noch met eenige
groote quantiteijt overkropt aande landt bleven sitten,
soo hebben wij goet gevonden, om onse mede hebbende
tarrwe met de eerste occagie naer Ceylon te senden
en aande E. heer Pyl te verhandelen, soo die benoodicht
mogte wesen, om daar te lichten, off ten niet naer
Batavia voort te laaten gaan, niet twijffelende off
sal daar wel te staade komen, en met de gewenschte
winsten gebenificeert connen werden, sullen
daar van ook geen meerder inkoop laaten doen
maar het tot uEd: a: nader ordre uijtstellen,

Wij

Van Persia dato 6en Maart A° 1681

Wij vinden ons oock ten hooghsten verpligt uEd: Ed: op
t'inderste te bedancken, voor dat onse gedaane schenkagie
aan den Moustouffie Cassa Darroga, en den tegenwoordigen
Vartogh achen, soo gunstelijck hebben gelieven te approberen,
doordien by voorval, en het de noodsaakelijckheijt comt
te vereijschen oock soodanich sullen soecken te menageren
als eenichsints buijten disreputatie van d'E. Compe. kan
geschieden, insgelijcx soo bedancken uEd: Ed: mede dat die
spaarants: residenten soo gunstelijk absolveert van het onderwigt
der lijde anno 1679 gecommitteert, wy hebben gelieven
te spreecken, waer over wy oock niet twijffelen, off sullen
haer vanden danckbaerheijt met de naaste mede betuijgen,
en deser betoonde gunst met alle getrouwe diensten soecken
te verwaardigen —

Der Compes woninge hier in Gamron sijn wy ongemolesteert
gebleven, en worden niet meer aengesprooken, en willen
uEd: Ed: hopen, dat die saak achter de bancke, en int
vergeet boeck magh geraaken, doch off het contrarie
tegens onse meeninge mogt comen uijt te vallen, soo
sullen in voldoeninge van uEd: Ed: order op het menagieuste
de saak trachten aff te maaken, en op 30 à 40 Tom: niet
sien, als Compes voordeel hier bij maar eenichsints —
kan werden bevordert, gelyk mede sullen soecken te
doen, met de huijsen en ruijnen uijt den Bordel vanden
overleden maakeloon Kimsie g'arresteert, waer —
van tegenwoordigh, door de overvloedige groote slagh
regen, die ontrent de 3 weecken naer den anderen —
heeft gecontinueert, niet meer dan d'ledige gront
is overgebleven, soo dat wy alle het houtwercke, dat
nogh resteerde hebben laten sloopen, en by occagie —

sullen

Van Persia dato 6.e Maart A.o 168

sullen trachten te vercoopen daar van lichtelijk noch veel
25: à 30 Rom.en sal comen, dat wel van geene consideratie
is, en in vergelijckinge van soo groote schult, niet
meriteert om van te spreecken, evenwel soo is het
noch goet mede genomen, en can nogh strecken tot
soulagement vande ongelden, die soo nu en dan voort
reparatien daar aan sijn uyt gegeven, En niet-
tegenstaande de muuren vande groote tuyn, in 't schijn
staande, verleden jaar vande gront off op nieuws
sijn op gehaalt, soo heeft de groote afwateringh
daar aan weder groote schade gedaan, en die voor een
gedeelte onder de voet geworpen, zijnde het groote
salaat aande eene syde mede nedergestort; dat
noodsaakelijk sal dienen gerepareert te werden, en
niet veel minder dan 200: m.as int geheel sal comen te
costen, dat wij int veel minderen van u Ed: A.n incosten,
van het geen bij vercoop vant luyt werck voort
geprocedeert, en 't wel tonende aant Comptoir generaal
(als daar wijgen sijnde.) laten goet doen, wij hebben al
menichmaal getracht om de ledige erven voor het
geene dat gelden mogten maar te vercoopen, maar
om de groote beslommeringh niemant kunnen aantreffen
die daar eenich gelt voor heeft willen bieden, des in
voldoeninge van u Ed: bevelen bij gelegentheyt sullen
sien soo daar bij yets voordeeligs weten te erlangen;
om die aanden Cartogh, off eenige andere groote heeren
verdijsch van saaken maar te verschencken, doch desen
presenten Gouverneur is geen man die sich met veel
bemoeijen:

Van Persia dato 6e Maart Ao 1682

belemmering bevrijt, noch eenich vermaak in gebouwen,
off tuijnen neemt, schijnende sijn eenige plaisier in de —
valckenjacht te scheppen, ten anderen soo is oocq den
groot liefhebber van starkuis, daarin hij al veele maalen
sijn tijt besteet, en d'Ed. Compen. buijten ordinarie al eenige
casken wijn heeft gevordt, hebben oocq geen reeden
om over sijn regeeringe te klaagen, maar veel over
sijn Cannesien, off Hederoüden, die verleden Jaeren tijt
bij absentie van sijn heer, onder den valsche pretentie
tegens alle recht en reedlijckheijt per forse van
Compes makelaar Oridas een somma van 3S. Tom. heeft
genomen, gelijck UEd: aen: door de residenten die bij absentie
vanden directeur hier in gamron soo lange het gesagh —
hebben gehadt, bij P: S: achter onse missive vanden 17en
7bre uit lango is aangedient, daar over aan gemelten —
Cartogh met een brief (: alsoo hem 3 daagen reijsens van
hier in het dorp minoub onthout) onse claghten hebben
gedaan en versocht dat hier over regt en justitie —
geliefden te doen, mitsgaders dat voorsz: afgeperste —
penningen aanden maekelaar weder mochten werden —
gerestitueert, daar seer beloofde op heeft geantwoord,
dat sich met sijn aankomst in gamron over de saacke —
nader soude Informeeren, en niet manqueren om ons
in alles satisfactie te geven, maar alsoo de ondervindingh
ons nu menichmaal heeft geleert, indien deese natie
yets onder haar hebben, het seer quaalijk niet gaetrijt
weder uijt haar handen is te crijgen, en het niet veel
verschil van off den Cartogh heeft hier van voorlange
al verwittigt geweest, en van voorsz. penningen
sijn part genoten, soo maaken al eenige swaricheijt

off

off sijn beloften vast sal volbrengen, en ons niet d'een off d'ander uijtvlucht, niet sal soeken om den Crijgh te leijden, daar ons evenwel niet mede sullen laten contenteeren, als sijnde een saake van al te grooten consequentie, vermits bemerckende wij die soo lichten gepasseerd, souden haer in het quaat maar sterken en oorsaaken geven, om in toekomende yets quaden te ondernemen, om welcke dan voor te comen, ten anderen ook verplicht sijn om Compes dienaers in alle geregtict. te protegeeren, soo geen genoegen off satisfactie kunnen becomen genoodsaekt sijn om op andere manier te ageeren, en ons recht te soeken, gelijk ten tijde van den E. Heer directeur de Haas Zalr. anno 1674 tegens den gewesen Sabandaar Mameth alijbecq, over dat den makelaar in hechtenis vast gehouden, en gedreijgt hadde te laaten bastonneren, is geschiet, te weten, om ons met een 30: à 40: wel gemonteerde mannen vande schepen aan lant te vertoonen, en de mijnen te maaken, omende presentie vanden jannitsen steven te haalen, anders soude sijn ordinarie jaarlijxe schenkagie mede vast comen ingehouden werden; door een van welcke beijde middelen wij niet en twijffelen off sullen ons oogemerckte wel bereijcken, en naar genoegh satisfactie bekomen, waar van voor eerst soo langh den hertogh niet hier is, niet seekers te seggen valt, maar den alleenenden tijt noch moeten aanbevolen laaten, waarmede ons naar de gelegentheijt sich presenteert en Compes dienst comt te vereijschen, sullen reguleeren,

Het resterende sleghe ongeridelde aguilhout is verleden jaar met 't N: Middelburgh al naar Cormandel gesonden

Van Persia dato 6en Maart A° 1682

gehouden soo dat van dit vermilliaen root niet meer aende
kust hebben, en voor een à 2 jaeren, soo het niet vijt steekt.
goet is, wel maer varen werden geprijseert, off anders staat
het ons al weder aende kust te beijren; deselve sijn —
opde druckt gesien, en naar de bevindingh oocq g'estimeert,
als gebrocken wesen, en Jappan: camphur die ued: a:
voorstaen komen te senden, mogt vrijdel: wel in potten
wesen, niet alleen om dat soo veel onderwicht dan in
baliys niet is ondervonden, maer wel een contrarie,
masulipatnam, by de coopl: des te beter gevalt, souden
dat ons over de benjuin, off ondersuijvert. de niet te
claghen nogh sijn te voren gecomen, d° verbliegens
goet is hier nogh op een goede prijs, in vougen soo
ued: a: ons over malacca, met een noortvaarder
onsen gedanen eijsch van verleden jaer comt te voldoen,
onslaen geen twijffel, off sal wel eenige de vorige
advancen gainderen, doch de benjoin gelijk voor desen
meer malen geadviseert is, hier heelemaal ongevallt,
en kan in Bassoura qualijk het cost gelde beraeken,
sulx wij voor lange al hebben g'ondervinden
soo de prijs eenigsints bij comt de kust daermede
maer te lichten, off anders staat op 't laatst heelemaal
in sich selven te bederven, sonder apparentie daer
van te sullen geraken, off yets van waerde te comen
staan, soo dat mede van dit gommi tot naden petitie
met ued: a: believen niet sullen verwachten, wat
voor een quantiteyt peper wij verleden jaer met
de geknoonde vrede hebben aangekregen, en tegens
hoedanigen prijs verkocht is, sal ued: a: omstandigh

bij

Van Persia dato 6.e Maart A.o 1683

by onse vorige al gebleeken wesen, en hoe de apparentie
sich tegenwoordich tot een goede merckt vertoont is
hier vooren mede aangehaalt, oversulx ons verbeeldende
daar aan gedragen, en dese met deese hier mede dan ooke
sullen vertoonen,

Dat wij verleeden Jaar by aldien het Schip N: Middelburgh
ons een maant vroeger aande hant was geweest,
met het overvoeren vande vracht goederen nijkels
1000: Tom: geprofiteert souden hebben, is indendaat
de waarheyt, en by den maakelaar niet te ruym
opgegeven geweest, nademaal diversche vermogende
lieden, die nadelerant met de moorsche Scheepen
nevij, en koopwel naar Souratta sijn vertrocken
'tselve getuygt, en voors. Somma ons geprosenteert
hebben, by aldien tot het transporteren van haare
persoonen en goederen, een bequaam groot Comp.es Schip
konden leveren, dogh wy willen haar gaarne wel
bekennen, dit buyten ordinaris is, en altyt niet
voor komt te vallen, Echter soo de geruchten waar
sijn, die ons uyt 't vaderlant door d'Ed: H:en a: heeren
bewinthebberen by den Enckel brieffien dato
den 24.e July passo sijn bekent gemaakt, dat
Jurck Pillouw op Commissie vanden heere Cheurvorst
van Brandenburgh drie Scheepen van Oorlogh souden
g'Equipeert daar onder een genaemt Carolus Secundus,
gemonteert met 50: stucken en 200: mannen benevens
een Victualie fluijt, die alle geprovideert souden
worden tyt van 2 jaren, met intentie soo als
vastelyke wiert gesustineert, om de reijs naar

Indien

Van Persia dato 6en Maart Ao 1682

Indien te ondernemen, met voornemen om op het noodelijcke
ende chineese joncken die op Jappan vaaren te gaan rooven,
soo soude de moorsche vaart wel haast te niet loopen,
en haar schepen voor den wyl thuys houden, vervolgens
voor d'E. Comp:e jaarlycx, met het overvoeren van
stuck goederen, een goede stuyver te verdienen soude
syn, en naar wy kunnen vernemen, soo schynt het off
de armenische coopl: in Spahan mede van dese —
Equipagie al mede g'adviseert syn, En tydinge hebben,
dewyle den Calentaar van Sjolffa, benevens 7 à 8
vande principaalste coopl: den oppercoopman, en
Secunde deser directie Sr Justus van Heuvel
hebben weten bekent maaken, dat haarder [illegible]
soo wegens de Mallebaarse als Sangaanse roovers,
gesamentlyk geresolveert en veraccordeert waren,
om voortaan haare goederen niet meer in Moorsche,
maar in Comp:es schepen te embarqueeren en gelegentht.
hadden, by aldien in Souratta tot het overvoeren van
haare Coopmans:en, soo herwaarts als naar Bassoura,
inde maant 9ber off decemb: een, En in april 2
schepen altyt genegen waren gereet te houden
met d'E. Comp:e gaarne in contract wilden treden
en dat op conditie als in cas van accoort haar daar
naarden soude ontledigen, welcke sy oock nader met
een appart briefjen aanden directeur hebben [illegible],
en bekent gemaackt, maar de wyle wy dit aansien,
als een huys dat op losse schroeve staat, en het een
natie is, met wien niet wel eenich accoort is —
aante gaan, en hoor aan geen saake langen binden,

dan

Van Persia dato 6.en Maart A:o 168

dan haar proffijt daar bij sien, oock geen conscientie
werck maaken, om haar met liegen, en bedriegen te
behelpen, veel min op haar woort het minste staat
op te maaken, ten anderen ons oock reets te vooren
is gecomen, deselve conditie aande Engelsche, en
france mede versocht, en gepresenteert hebben
wij haar wel in antwoort laaten dienen, ons
daartoe gansch niet gequalificeert vonden, maar
'tselve met kennisse van UEd: Ed:en moet geschieden.
En niet manqueren souden (gelijck bij dese geschiet)
om haar versoeck UEd: Ed:en voor te stellen, nochtans
dat haar rechte meeninge, en conditie wat nader
geliefden te verclaaren in wat voor forme dit
contract wel genegen waaren aan te gaan, mitsgaders
hoeveel voor de voyagie van yder schip, tot sij hun
off in Bassoura te ontlossen, d'Ed. Comp.e wel wilde
versekeren, en geven, oocq een vasten tijt moeten
stellen, wanneer de scheepen soo wel uijt Souratta,
als op haar retour uijt Bassoura haar ankers
mochten lichten, welcke gestipuleerden tijt tot
sij dat de scheepen half off geheel volladen waren
dan ook niet overtreden moet werden, maar datelijck
als de bestemde tijt was gecomen haar reijs
vervoorderen, en dienvolgens inde voldoeninge
vande volle vragt soo als dan te veraccordeeren
quamen haar moeten verobligeeren &a. daarop
tot heden noch geen antwoort hebben becomen
hoewel niet gelooven kunnen, dat haar dese
conditie sal aanstaan, des hier op oock weijnigh

staat

staat is te maaken, en vast stellen het tot niet sal loopen, oocke niet tegenstaande, indien al eenige favorable conditie quamen voor te dragen soo souden uEd: Ae deselve gansch niet derven aanraaden, dewijle men sigh dogh altijt met de natie, op 't laast bedrogen vint, dettwe hebben het onder xlight geacht, 't selve uEd: Ae bekent te maaken, en sullen oocke niet manqueren vervolgens van nader meeninge hier over bekomen om het uEd: Ae tot speculatie mede te deelen,

De gesondene leewinnen, en valcken heeft ons d'E. heer Gouverneur Pyl g'adviseert, niet tegenstaande al op gesonden sijn gevallen, dat sijn komen te sterven, 't geen beklagelijk valt, nademaal om die te bekomen veel moeijten, en ongelden gedaen hebben, en souden eenige gevoerde vrugten ontrent den voort Radia Singa te genieten, nu alles te vergeefs is, sullen voor eerst van dit gedierte geen andere senden maar hierneffens vragen tot op nieuws g'Pyl te vereeden, alsoo het ons volgens het advijs van sijn gemelde E. toeschijnt, dat off dien voort sijn mogste curieusheijt al is voldaan, en eenenvel in sijn maj.ts bovenlanden goede eerst, en gemeenlijk saamheijt gerendts, daar bij den almogende Godt geve het lange jaaren mage continueren,

Dat uEd: Ae het vermaaken van 't oude silverwerck hebben gelieven te approbeeren, is ons aangenaam geweest te mogen weten, sullen oocke in toecomende tot soodanige vermaakinge niet treden voor al eer uEd: Ae believen en ordre hier toe bekomen hebben,

Dat

Van Persia dato 6en Maart Ao 168

dat het devolle des heeren is gevoucht vanden Coopm Bollaart, ende ondercoopman Boeckhorius in syn nights oover te nemen, sal idd: ao by onse missive vand. 27 Julij omstandigh syn gebleeken, insgelijcx mede by het naerder ende successive beriwen vanden ondercoopman Verdonck wat hen laaren laeten in Bassoura is uytgevonden, waerlaevin, om andere getrouwe dienaars, geen quade wegen voor te stellen, soo sullen dese saake onder ud: achtbare believen, niet de dooden uit graff laten beruisten, en hier van geen verder vermaan doen,

Den Chirurgyn Nicolaas Tevens, daar over door den D. heer Gouverneur Padbrugge uyt Ternaten eenige klaghten syn gedaan, dat in forma van schattingh op 's Comps naam eenige slaven soude gevordert en genoten hebben, is verleden jaar in Maart met 't schip N: middelburgh vertrocken, en volgens tydingh met do bodem tot Batavia aangecomen, daar wy dan niet en twyffelen off sal over syn beschuldingh aangesprooken werden, En syn verder verantwoordingh dies aangaande gedaan hebben,

Hoewel het ons aangenaam is gewee[s]t, dat de Zyde met spaersoude veel geconditioneert beneven de andere goederen is overgekomen en 's Comps ge[...] ten faveure van dese directie voor 't bedragen van dien gedebiteert is soo hadden wy mede wel gewenst dat de Zyde uit beschigtigen van eenige baalen wat beter van deucht waren bevonden, 't geen wy sien maar passeeren, en met de voorige jaarige partyd in sonderheyt de verste fortuyngh met

de

Van Persia dato 6e Maart Ao 1682

de moeijten hoewel al wij wat verschreven hebt, wij
manqueeren continueelh niet, om naer Ispahan aende —
residenten te recommanderen om op de dienstbaerheijt
dit hoftoren nairs regiart te nemen geen involdoeninge
van uEd: Aen recommandatie in nogh nader en crimineelijcker
staen te doen, maer het slimste is, dat wij volgens
inhout vant contract gehouden zyn te ontfangen —
'tgeen voor redelijcke carvanserij kan gehouden werden,
sonder dat 'tselve van goede, off quade hantieringh —
gesproken, en hoewel het die reden wel meede
brenght, daer deselve tegens soo hoogen prijs —
betaalen, dat ons een equale suijvere draat werdt
gelevert, soo schijnen dese natie dit evenwel niet
te willen verstaan, maer soo het minste clagen, —
werpen ons ten eersten rademom toe, dat wij beter
hantieringh hebben dan den coninck verobligeeret
is, en ons nogh voor gelukkigh mogen houden het
sodanich laten passeeren, sonder dat hier tegens —
meer te seggen valt, off onse redenen inde minste
consideratie werden getrocken, daer in ooke geen
veranderinge sal te brengen wesen, soo langh bij
'tschadelijcke contract werdt gecontinueert en niet gedagt
werdt om 'tselve te vernietigen, en een favorabelder
conditie te bedingen, dat ooke seer facil om te —
obtineeren sal wesen, en waertoe wij ooke willen
verhopen dat uEd: Aen aenstaande jaer sonder langer
uijtstel, voorwart sullen gelieven te resolveeren, de
wijle het hooghnoodich en meer dan tyt is, sonder dat
het langer getemporiseert behoorden te werden,
'tgeen wij dan ooke werden aan uEd: Aen wijs overlegh
gedefereert

Van Persia dato 6.en Maart A.o 1682

gedefereert sullen laten.——

UEd.le A: wijsel soo van drooge tafelfruijten aande werck seijvelen, wijn en roosewater &a. sullen wij met het naaste schip directelijk over Ceylon voor soo veel hier te crijgen is en aande hant hebben, in deughtsaam goet, sorteren te voldoen, maar aande wijn sullen al eenige casten comen te manqueren, alsoo het een seer quade oegst, en qualijke druijven in Gamron te crijgen sijn geweest, evenwel sullen UEd.le A: petitie soo na trachten te voldoen als immers mogelyk sal wesen vande versochte paarden sijn 3 hengsten, en 2. merrijen besorght, maar vande laatste is d'eene int affkomen van Gamron, drie dagen reijsens van gamron gestorven. dat te schrijven valt, op dat het soo een Perkeren fijn, schoon veel gem.t heeft van een Isabelle couleur is geweest, dat veel moeyten heeft gecost, eer het hebben kunnen becomen, hebben voor langh al naar Gamron geordineert om weder een ander in desselfs plaats te besorgen, maar noch geen tydingh ontfangen, off het becomen en ingecocht is,

In voldoeninge van UEd.le A: bevelen soo sullen wij het formeeren vande indische negotie boecken sorge dragen dat niets ongeboeckt blijft, maar alles naar vereijsch van reden gevoegd geven, en aant Comptoir Generael Debiteuren, En voorts daarin soodanige metode volgen als met UEd.le A: intentie sal comen te accorderen dat nu veel souden laten effect sorteren ten waare de oude boecken niet claar waaren, en met het sluijten maar eenlijk waren gewaert, op de Sparaen, en Cassieren

Van Persia dato 6e Maart Ao 1682

Bassoura: boekjens om ingetrocken te werden, het
heeft den directeur Reijnier Casembroot ten hooghsten
verblijt dat uEd: Ao op het versoecke van sijn oude
vader hem hebben gelieven te licentieeren, om naar
vervolg den principaalste coopmansch: den tweeden —
Batavia vaarts te mogen doen, welcke gunst hem
niet alleen doet verpligten om uedrige danckbaarheijt
te betuijgen, maar sal hem 'tselve met alle ijverige
getrouwe diensten, daar toe uEd: Ao hem gelieven te
gebieden, en te gebruijcken, hem soecken waardich te
maken, blijvende ook van voornemen om met het
laatste schip sijn wegh directelijk naar Ceylon
te ondernemen, alwaar dan niet veel 'twijffelen
off sal wel eenige occasie voorhanden wesen om
hem dan verder naar Batavia te transporteeren, sullende
bevoorens sijn vertrecke alle Comps: Effecten onder
dese directie berustende aan sijn secunde den opper
coopman Sr. Justus van Heuvel transporteeren, en
hem vrijdoes van soodanige ampte niemand wesen,
geen de minste swaarichz: maken off sal uEdelen Ao
in bestieren desen directie volcomen genoegen
toebrengen, gelijck hem sulx door de lange continuatie
en bekomen ervarentheyt oock volcomen macht toe
vertrouwt werden, en dewijle uEd: Ao den coopman
Cornelis van Outhoorn mede hebben gelieven te
licentieeren, om te vertrecken off anders geëligeert
om voor opperhooft naar Ispahan te gaan (waar voor
hij uEd: Ao ten hooghsten danckbaar en verplicht blijft)
soo heeft hij het eerste voor het laatste geprefereert,

en

Van Persia dato 6e Maart Ao. 1682

in wiens plaats dan vanden derwaarts staat te gaan
den coopman Francois vanden Broeke, die wij dagelijcx
met het schip Macassar uijt Souratta verwachten
en sullen tot het houden vande negotieboeken, hier
in Gamron, onder opsicht vanden E. van Heuvel
Employeren, een vande ondercooplieden, die daer toe
bequaamst sullen oordeelen, ondertusschen soo hebben
wij ten eersten op den ontfangh van UEd: Ed:e missive
den E. van Heuvel per Expresse van Spahan aff
ontboden, met ordre om aan sijn plaetse den
ondercoopman Arnout Burghgraaff comps. effecten
die daer bevonden werden onder behoorlijck opdragt
pr. soo lange over te geven tot den coopman vanden
Broeke komen op te senden, en almede tot narichtinge
een bondige memorie voor sijn vertrecke te laten.

Zijnde onder anderen in volle raden mede goet gevonden
nadiemaal de bedieninge van packhuijsmr. met het
overlijden vanden coopman Bollaert, en ondercoopman
Boeckerius mede vacant is comen te vervallen
om daertoe te Employeren den ondercoopman Constantin
verdonck, als sijnde daertoe wel de naeste, ende
oudste ondercoopman onder dese directie, en sullen de
bedieninge van hooft in Bassoura als fiscaal hier in
Gamron werden suppleeert met de ondercooplieden Jan de
Sanger, en Joan van Meerwijck die hier mede noch niet
aangekomen sijn, maer dagelijcx over Souratta werden
verwacht, waermede soo wij hopen dan alle bedieningen
onder dese directie wel besorgt sullen wesen,

Door de toegevoegde verbeteringe van ondercoopn: aandel

Seets

Uyt Persia dato 6e Maart Ao 1682

Secretaris Arnout Burghgraaf, blijven wij, en hij besonderlijk uyt particulier UEd: Aen ten hooghste danckbaar, als oock mede voorde approbatie vande adsistenten Joannes Boudewijnsz:, Adriaen verdonck, en den tolck visingh die wij niet 'twijffelen off sullen haar 'tselve met getrouwe yverige diensten trachten waardich te maaken,

Vermits de scheepen Cauwerveen, en Maccasser noch niet ten voorschijn sijn gecomen, soo vinden ons noch ontbloot vande copia Souratse: missive als mede wegens de verhooghde reductie der Ra, 'twelcke dan oock oorsaak sal wesen wij UEd: Aen voor deses tijt geen rechte bescheyt (raakende den Mocasen handel in maniere als het vanden directeur en den raat uyt Souratta is gevordert.) kunnen geven, en genootsaakt blijven het tot den naaste tijt te stellen, waarneven niet sullen gebreecken, om op alles nader naar vereysch eerbiedelijk te dienen. —

Het schip Maccasser 'tgeen UEd: Aen voor de Souratse: en Persse directie hebben gelieven te projecteren, heeft op Ceylon, en Cochim, de volgende goederen voor Persia ingenomen te werden. —

Per Ceylon

200: pkns caneel
300: amms arreecq
35: balys camphlin

Per Cochim

300: m: lb: peper
2: leggers cocus olij

Met welcke goederen de bodem den 20e January de reys van Vingurla directelijk naar Souratta heeft ondernomen:

ondernomen daer wij vrillen verhoopen dat door de genade godes behouden sal wesen aangekomen, wesende nu hoast tijt dat hiermede behoorden op te dagen, wand maar vande goederen die voor Souratta in hoest in weijnich dagen can ontlost werden, en niet geloven dat daer langh aangehouden noch naer eenige vraght goederen sal werden gewacht, alsoo meest volladen is, en seer weijnich meer sal connen in nemen, het schip couverden hadden wij volgens UEd: Ao intentie met stucke goederen hiermede verwacht, waermeden oock niet souden versuijmt hebben om het ten eersten wedder te laten retourneren, maer sulx nu ontstaende, en UEd: Ao ons hebben gelieven te ordonneren het schip macassar naer van sijn Cargasoen is ontlost ten eersten wedder naer Souratta te senden, om de goederen die uit laet vant mousson daer gereet sijn, in plaats vande voortwaerden naer Batavia te vervoeren, daer soo het nu met het langh tardeeren, vand:o bodem albereits laet begint te worden, en ten besten genomen soo al binnen 2 à 3 dagen ten voorschijn quam, op het aldaer spoedichste niet eerder dan ult:o deses van hier soude kunnen vertrecken, soo hebben goet gevonden om tijt uijt te winnen van het schip Sumatra met soo veel vracht goederen als gereet sijn souden naer ijets langer te wachten ten eersten naer Souratta te versenden en macassar bij behoude overcomst (gelijk den almogenden wil verleenen, in plaats van deses hiel over listeroijn naer Cormandel te demitteeren niet twijffelende off sal langs die cust sijn lading

Van Persia dato 6e Maart a° 1682

...weer vinden, sullen oock aan d'Ed. heer Gouverneur
en Commissaris Pits versoecken soo het de gelegentheyt
presenteert, en buyten eenige ondienst can geschieden
om Bengaale weder met een ander bequaem vaartuijch (?) te
versien, waarmede dan oock vertrouwen dat compag-
nies dienst bevordert hebben, en dit ons gedoente bij
UEd: A: voor wel gedaan sal g'approbeert werden, —
sullende met dese bodem in passant met het overbrengen
van coopl: goederen voor d'Ed. Compe. nogh geprofijteert
werden een somma van 21774 ma. off f 9253:19: —
dat noch wel mede genomen is, en oock niet twijffelen
off sal UEd: A: wel behaagen —

In de volgende onse principaalste coopmanschappen in
Maccassen (?) zijn geladen, houden dat ons de factura nogh
UEd: A: ,,petitie ,, [illegible] soo [illegible] UEd. A.,, bij dese de bevindingh daer van niet bekent
maaken, maar sullen het selve almede tot de naaste
gereserveert laaten en eyndelijck int vervolgh aan
haalen wat voor goederen ons met Sumatra uyt
Bengaale zijn toegebracht te weten —

467613: tt. Schuijdische (?) suyckers in sacken .. 3195.
327321: tt. Cierbonse d° .... 2633.
11996: ps. Zyde Sprouceassen (?) in packen .. ,, 22.
2976: d° Sterkelassen (?) in packen ...... ,, 20.
2870: d° cassa naddona (?) .... ,, 12.
20: d° maynas (?) vogels tot Schoutkagie (?) —
9: d° monsters kleeden corterende met malcanderen
volgens factura f 131541: 10: 9: —

Welcke een redelijke cargasoen is, daartoe den almogende
[illegible] coopers gelieve te verleenen en te geven —

das —

Van Persia dato 6.en Maart A.o 1682

dat met de gerequireerde vrucht mogen ongescheept werden, waartoe ooch goede apparentie hebben, en niet dubiteren off sullen voor alle onse coopmansz. die te verwachten hebben vrij een goede merckt behaalen principaal voorde [...] lywaten van allegias, bethilles, donguijs en salempoeris die sints voort eenige jaaren redijneel aangeb.t, en op den uijtnemende hooge prijs sijn, desgelijcken sal het geschieden soo onsen eijsch uit geheel van Cormandel met het vracht schip werdt voldaan dat onse cas merckelijk sal stijven en niet kleinen [...] vrucht by brengen. —

Door het schraal gewas, en den hooghen prijs. waar voor deselve by de Engelse, france, mooren &c.a werdt opgekoft, is ons van mallabaar geen Cardamom toegecomen. Echter soo heeft d'hr. Commissaris Huijsman beloofte gedaan, om ons met de noortsvaarders uijt den nieuwe oogst een redelijke partij te senden, 't geen verhoope dat effect sal sorteren, werdende deze coorl. hier tegenwoordigh tegens 40: lar. d'man off 20 1/3 stuyv. 't lb verkoft, dat de verleden jaares prijs, en vruchtigheden sal gaanderen. Sijnde ons door de heeren directr. Boerkes mede bekent gem.t dat noch met een partije van 1300 sacken suijckeren, en 3000: stux rotmaals, die Simaka niet hadde kunnen in ruijlen aande Kant beladen beneff sitten daartoe een bequame bodem om deselve naar Ceylon te vervoeren, mede aan te leggen, 't geen wel soude kunnen soo de

tijdt

Van Persia dato 6en Maart Ao. 1682

hier g'ordonneert werden om 't Coukin in passant aan te
geven, waarmeede het overige reijsen met peper gevult,
en veel plaats, off wel een ander Schip mede uijtgevaren:
soude connen werden, anders syn bevreest, dat ons
van dien swaerten wel door gebreecke van Scheeps-
ruijmte eenigsints niet en staat te comen, dat voor den
dienst van d'E. Compie. te beklagen soude wesen, en
anders mogen wenschen. —

Uijt de Coutchimse missive is ons komen te blyken
dat met de noortswaarden noch een quantiteyt van
over de 150: @: lt: kim te verwachten hebben, 'twelck
buijten onse gissinge gaat, en met die partije die
uijt Negombo hebben gehaelt, te veel sal wesen
om in een Jaar te kunnen vertieren, daar aan de
Coopl.: haar vrij wat sullen stooten, onde andere
Coopmansz.en, als de Zijden en peper, daar naar doen
gelden, om 'twelcke voor te comen wij aan d'E. heeren
Bucquoy sullen versoecken, soo het in Souratta souden
eenigh nadeel te debiteeren sal wesen, een 100: @: lt
daar van aan laut te lichten, off soo niet, en het daar,
mede niet van nooden mogt wesen, mitsgaders te
bemerecken komen het inden vercoop van andere
goederen, eenige verhinderinge by brengen soude,
soo sullen het hier laten over scheepen, in't Schip
dat tot het vervoeren vande Zyde komen aan te
houden, en daarin tot ballast soo langh laaten blyven
tot onse Coopmansz.en verhoogt syn, en het van Bassoura
te retourneeren comt, by welcke geval dan tegens
toekomende Jaar van dit mineraal ooke niet meerder

sullen

sullen verwachten, dewijle het voor den Chaan genoodt
sal werden om niet veel te kunnen vertieren, daar
van wij u Ed: A: met het laatste schip over Ceylon dan
ooke nogh nader advijs staan te geven —

Op Spahan leggen de opgesondene Zijde Sioukoriaß, en
mandiels van verleden Jaar nogh onverkoght, dat
volgens de residenten haar advijsen het principaalste
komt te ontstaan, om dat daar over de lantwegh
van Candahaar door de benjaanen: coopl: een groote
quantiteyt uijt Hindostan is aangebracht, die sij tot
een seer civielen prijs offreeren, en ons soo goet
als de marckt stellen, het welcke dan de principaelen
sijn, dat wij met die kleeden aande hant
blijven sitten, en ons heeft doen resolveren om naer
Spahan te ordonneeren soo de prijs maer eenighsints
bij komt, de hant daermede te lichten, dewijle als
hier vooren gespecificeert met Sumatra wederom op
nu een quantiteyt van 11996: p^s aande hant hebben
gekregen, en de marckt (soo het onder de Coopes
ringhbaan vaert) noch meerder doen daalen, en die
cleeden in cleen achtingh brengen sal, sulx
geresolveert sijn om onsen Eysch tegens toekomende
op de helft te verminderen, en daer bij te continueren
tot weder op de voorige prijs komen, en van beter
demande werden —

Tot Bassoura sijn de Coopmanz: in Linij verleden
met het Jachje Negombo gelost, tot de volgende
prijsen geneegotieert te weeten,

ginoffel

Van Persia dato 6e Maart Ao 1682

giroffel nagelen tot 53 en 51 rdrs
Rompen . . . . „ 21½ „ 19½ do
canneel . . . . „ — „ 33: do } d: 25 tt
tin . . . . „ 30: do
peper . . . . „ Nto — 24¼ do d: 26 tt

off 7: stuyvers 't derx pont

Blyvende daar niet anders onverkoght dan de benjouin ende anijs synde noch eenige hoop tot de eerste sortering maar tot de anijs, geen de minste apparentie daar niet eens naar getaalt werdt, en op verre naer het costende niet sal betaalen, des het best sal wesen dat die niet het syde selfs maar wedden te rugh werdt gesonden om te ondernemen off ons hier daar van (voor 't geen dat geldemaeck) niet kunnen ontlasten, dewylen anders in sigh selven heenemaal sal consumeren, en van geen waarde staat te werden, de contanten vande voorss. coopmansch: geprocedeert syn ons voor een gedeelte in mas en ducaten toegekomen, waar van de gaude munt tot diverse prysen syn aangenomen, als te weten

933½ stux ducaten . . . tot 15⅖ ma: 't stux
1054: dos . . . . „ 15½ do
1235: dos . . . . „ 15¾ do

3222½ stux te samen waar op (ten aansien deselve niet hoogen als tot 15 ma volgens het out gebruycke in reeq. werden gebracht) een somma van 1825 13/20 mas werdt verloren, het welcke al vry hoogh op stocke loopt, ende wynsten merckelycke doet verroeden, om 't welcke te goede te komen, wy hier sullen (alsoo hier segen, voornoch op den hooge prys syn) off die specie voor het costende niet werden kunnen verwisselen

en

Van Persia dato 6en Maart Ao 1682

en soo niet sullen vande noot een deucht maaken, en
sijn eerste occagie naar Cormandel versenden daar wel
veel het meeste sullen rendeeren, naar wy by een ruygh
overslach kunnen bereekenen, soo geloove dat met het
sluyten van onse negotieboeken (alle de ongelden aff
getrocken) weeden een somma van f 23000:- g'advance
sal wesen, dat op een capitaal van 306 m gl ons
dunckende wel tan passeeren door den anderen gereduceert 107¾ pr. c. 10 stuyvers uyt maacket, voor welcke
Zegen den almogende Godt eeuwiclik moet gedanckt
weesen en verder gebeden blyft om dit aanstaande saecken negotie in dit rycke met meerder winsten
te begenadigen, en in contra te bewaaren voor alle
schade en ongeluck, mitsgaders te verleenen, dat de
scheepen die tot het overbrengen den cargasoenen
gebruyckt werden kunne reyse behouden en
voorspoedich mogen maaken -

Den Coninck schynt tegenwoordich syn voorige
debauche wat te willen menagieeren, en syn
vermaak nu een dan te nemen om met syn rycx
grooten somwylen eens uyt te ryden, en aan een ijder
vande gemeente sich te vertoonen, soo dat het
schynt dan off eenige diversie in hem gevoelt,
en uyt syn bedwelmde slaap van alle godt loosheden
begint te ontwaaken, 'tgeen den belstieden van
alles gewe dat hoe langer hoe meerdere tot
welstant synde verdruckte gemeente, en in Koningl.
syne hoofs grooten overspoorige ongerechticheden
maer toe nemen en van langsamen tant de regeringe

als

Van Persia dato 6:en Maart A:o 1682

als de behoorlycke Justitie selven administreeren

De sweedse en poolse affgesanten syn haar overgeleverde beijder Credentz getranslateert en aenden dagh gekomen, bestaande den eersten syn versoek in verhaling hoe van oude tijden aff, de ingesetene van Persia met die van Sweeden haar negotie gedreven hadden, en presentie de continuatie en vryheyt als voor desen daartoe versochten, te meer de wyle veele negotiants aenden affgesant den D. Lodovicus Fabricius wanneer den voor 10 Jaaren in Persia was, sulx aan hem in tijs daartoe licentie konde verkrygen werden, hadden te kennen gegeven, en versoght 'tselve gaarne te willen hervatten, ten welcken eynde om sulx te obtineeren, hij affgesant daar was gedemitteert, in vertrouwe off dit versoeke soude van syn Majt. gunstelyk g'accordeert werden geeft in contrarie aan haar cant niet souden mancqueeren, om dese persiaense coopl. in alles libertyt en vryheyt door het geheele Sweedsch: rycke te vergunnen en met soodanige goederen te affecteeren als 'thaar geliefde, op dat hier door den band van onderlinge vrientschap op nieuws mogt werden gestabiliseert, en den wedersydse landen, door den handel opulent te maken mitsgaders in effecten ter plaatse daar gem.te gesant het quam goet te vinden mogt werden bevestigt &a. En den tweeden Envoyé syn versoeke was derhalven maar in afflegginge van syn Coninckx groete aan dese monargh en dat haar oude vrientschap met den anderen maar mochten cultiveeren, ten welcken eynde hij

oocke

Van Persia dato 6.e Maart A.o 1682

oock van sijn kant den Pelisoon Bogdanbeecq aan dese
Croon hadden gesonden, om naarden mondelinge den
toestant van 't voorsz. rijcke, ende waare affectie die
sijn may.t hadden toegedragen van vriendtschap te—
betuijgen, die oock gelicentieert was tot naarder
correspondentie aan dit hoff als residenten te mogen
continueeren, vervolgens in sijn May.ts gunst wijders
gerecommandeert en meer andere complementen
van weijnich belang, tot welcke dese Coninck
voor geleden sijnde heeft voorsz: affgesanten weijnigh
dagen daar aan met de volgende kleederen begiftigt

Aanden Sweedsz: affgesant

1: knop roode toocke met goude strepen —
1: kabaij van gout laecken met goude blommen —
1: d.o ballapois off boven rocke met nigt werck —
1: Commerbant met mooije rijcke blommen —
70: Tom: off 1000 rd.rs in contant nevens —
weijnich, soo goude als silvere, en Zijde —
stoffen —

Aan Zijn Secret.s

1: kabaaij van silvere laecken met roode blommen
1: boven d.o van Botidaan —
1: gemeene Commerbant, en
1: gheele toocke —

Aanden poolsz: affgesant

1: toocke met goude strepen —
1: kabaij van gout laecken

1: boven d.o

Van Persia dato 6en Maart Ao 1682

1: boven do, en

1: rijcke commandant

Meldende het vertreck vanden eer. heer ambassadeur
met de contanten daar onder tot op 130: à 140: Tomn
gerekent en bovendien is hem noch den beloofde
compliment brief aan sijn Coninck ter hant
gestelt, daarbij sijn versoeck oock is toegestaan, mitsgaders
dat de Zijde in plaats van over Turckije over moscovien
naar den stadt Narva genaamt gevoert mach werden,
edoch met stipulatie soo de armenische en andere
coopluijden daar toe mochten inclineren, en 't selve met
haar intentie over een quam, alsoo sijn Majt de
coopluijden daartoe niet wilden constringeeren maar
het in haar eijgen welbevallen stelden in voegen
naar wij het sien soo is sijn verrigtinge en versoeck
van weijnige importantie geweest die den Coninck
sonder sijn interest gevolgelijk heeft connen accorderen,
Evenwel soo sijn wij niet wel meer andere
van sentiment uijt oorsaaken die passagie niet
alleen seer langh maar extreem periculeus is,
en dat de coopluijden buijten veel meer swaricheden
haar [illegible] sien bij niet soude vinden, ten anderen
connen ook niet bedencken, wat voor waaren
hier in dit rijke off sweeden soude vallen, die
van hier off herwaarts aan met eenigh profijt
gevoert soude connen werden, over sulx connen
niet sien het gemeriteert heeft, om over soo
een simpele saake, soo lange swaare reijse over
den lantwegh aan te nemen,

Wat

5

Van Persia dato 6en Maart Ao. 1682

Wat nu den Pools. ambassadeur belanght is uit eerst (soo genegentheijt hadde om te continueeren,) van sijn Majt. begunstight met het calentaarschap vande Stadt Naxwaan in Gorijstaan gelegen waar onder 5 à 6 catholijke dorpen sorteren; 'tgeen oock g'accepteert hadde, maar alsoo hij geradt stont om in Compe. van sijn broeder sich op reijs te begeven, en naar voors. plaats te reijsen, om de regeeringe daar te aanvaerden, soo wiert hem uijt last vanden Coninck aangeseght niet te sullen weten wat voor alleen het mandtaars. geloof hadden aangevaart, alsoo sulx aan sijn Majt. voor desels: landen, waarmede hun andermaal in Persia was hadde belooft waar tegens hen eerst (dewijle sulcke rescontre niet hadde verwacht) protesteerde en aan een ijder vande rijcxraden liet aandienen dat hij daartoe nooijt vrijwilligh soude consenteren maar alles van deses Majts. gratie, wat op hem te hunteeren begeerden, gedultelijk afwachten souden, waarmede het dan een wijl indiervoegen is blijven steecken, doch bemerckende dat niet tegenstaande alle pursantie, deselve stantvastig bij sijn resolutie persisteerde, soo is hij eijndelijk geconsenteert, nochtans onder quiteeringe van sijn voorige g'obtineerde offitie, en eijndelijk toegestaan om volgens het versoeck van sijn Coninck in Schiammachie als resident van Poolen te mogen continueeren, daarop dan den 21en Xber verleden, souden dat men hoort ijets meerder g'obtineert heeft, is stroockes, 'tgeen indendaat van een Perssoon die een Gorsiaan

van

Van Persia dato 6en Maart Ao. 1682

van geboorte (: bij de weerelt een weijnich staetvastict.
te vinden is:) wel voor een wonder mach gehouden
worden, en den grooten Godt wel mogen bidden dat
een yder swacke geloovige, en aengevoechtene soodanigh
mede geliefde te zegenen —

Den portugeesen pater Emaniel die sigh al ruijm over
het jaar aan 't hoff heeft onthouden heeft naar veele
sollicitatiens eyndelijk: maar een mandament g'obtineert
doch soodanich niet als in congo by Coninckx commiss.
Mirsa nagie was veraccordeert, bestaande deselve
maar in substantie dat sij jaarlijcx als een gift
voor haar aanpart inden halven tol duijsent tom.
en een hondert do. voor haar factoor die in congo
bleef continueren, souden genieten, mitsgaders in
alle haar verdere pre-eminentien gelijck voor desen
hadde genooten soude blijven continueren, nochtans
soo heeft voorsz. kapdragen hem tegens weder bij
geschrift moeten beloven, dat binnen de 6 maanden
het contract door Mirsa nagie in congo aan
haar verleent aan 't hoff wederom sal hebben te
restitueren, en waar door den pater prioor die in
spahan continueert sigh als borgh heeft moeten
verbinden, wat hem mede nu voor hebben blijft
ons onbewust, altijt het naaste is te gelooven
dat den attamaad doulet het accoort door Mirsa
nagie met de portugeesen in congo uijt cragt
van Coninckx commissie gemt. soeckt te vernietigen,
en aan een yder wil vertoonen, dat den Coninck
naar sijn believen, soo het hem goet come te vinden,

vaert —

werelt te disponeeren, en souden sijn licentie niets van
off mael verrigt werden, 'twelcke waerelt tot een
groot disrespect en cleen achtinge van sijn Mayst.
strecket, dat op 'taarte niet anders dan tot ruïne
van't geheele rijcke kan gedijen, En waarnaer het
door dagels. voorvallende tyrannie, en quade
onachtsame regeeringe alreede begint te gelijcken,
en niet veel verder kan can werden, voor al een
desen brutalen rijcx vertrouwde volt is geliekt,
en sijn Mayst. de regeering selven bydenlant neemt
voorss. sijn hooghl. heeft Mirsa Ragie ontrent den
Coninck oock aangeklaaght, dat over de 6000: tomn.
vande portugesen, om haer te protegeeren, soude
genooten hebben, waar over oock met den anderen
seer overhoop en in querelle sijn, doch alsoo de listige
den heer gants polityq persoon is, soo twijffelen
niet off sal hem van dese blaam wel suyveren,

Van Bassoura is ons door de residenten bekent
gemaakt hoe sich aldaer heeft laaten vinden
een seecker persoon Jacob Stuijts genaamt
geboortich van Middelburch in Zeelant, inden
Jaare 1671: met het schip 'tWapen van Goes
voor bottelliersmaat met 14: gl. per maant uyt
lant gecomen, en naderhant in Japan door de
Edle heer Camphuysen tot absolut adst. met
een belooninge van 20 gl. per mt. gevordeert de
welcke inden Jaare 78. In Januarij met het
schip China (waar op doenmaals voor [illegible])

in

Van Persia dato 6en Maart Ao 1682

pr Souratta is geweest, het welcke hij soo den
suppliant selven seght, door versuym, alsoo niet
beter weist off soude noch eenige dagen blijven leggen
hebben, heeft laaten ontvaaren, en alsoo hem niet
onbekent was de straffe daerop staande, soo heeft
sigh noyt ontrent Compes dienaars derven bekent
maaken, maar altijt verborgen gehouden, en onder-
wijlen in de mooren haar dienst laaten gebruijken,
gelijck hij voorleden jaar voor c. onr taxel met
het schip de Stambol quarcliant nogh in Bassoura
is geweest, daar hij hem als sulx vooren geciteert
oock heeft aangegeven, en ons bij requeste beweeg-
lelijk versocht om hem in gamron te mogen comen,
en sijn begaane faulten genadelijk off te bidden, mitsgrs
dat weder de novo in Compes dienst mocht aangeno-
nomen werden, 'tgeen wij hem, om niet weder
mistroostigh te maaken, nogh langer vlughtigh
te laaten blijven op approbatie van UEdl: Ao: toegestaan
hebben, en voor soo veel ons aangaat gepardonneert,
als hem ter secretarie gebruijckt, daartoe wij
oock te meer geresolveert sijn geworden, alsoo hem
soo slecht van penninken versien sijn, en sijn dienst
hier veel ten hooghsten van nooden hadden, gelijke
wij met de waarheyt oock moeten getuijgen
ondervonden te hebben, het een stil nughteren
en wel levent persoon wij gaans, en wel ter
pen is, overhalvs ons oock te meer verpligt
vinden om UEdl: Ao: van sijnent wegen ootmoedelijk
te versoecken, dat desen boetvaardigen, leetdragende

Soudaan

Van Persia dato 6en Maart Ao 1682

Sondaar genadich geliefft te pardonneren, en gunstich op syn versoeck (dat hier nevens vertaelt gevonden) te disponeren, niet te twijffelen synde, off sal niet een haertelijck berouw sijn voorige fauten door alle getrouwe yverige diensten trachten te verbeteren, noch gaat nevens dese gevoegt een reqt. van eenen Ferdinandus Ulisses Kierlier geboortigh van 'sGravenhage die uijt gesetschap van syn Coningh den Sweetschen Ambassadeur den Hr Fabricius tot eygen curieusheyt om de landen te besichtigen over den lantwegh hier is aangekomen, en dewijle hij door de lange moeylijcke reijs van over de 2 jaaren die hij uijt Europa onderwegen sijn geweest, en hier door sijn meerde curieusheijt al redelijck voldaan oock niet gaerne dien selven wegh souden retourneren, maar sigh gaerne in Compe diensten begeven, soo heeft ons versocht om voor adsistent aangenomen te mogen werden, en om te betoonen daartoe volcomen bequaam te sijn, noch tot hem niet laat verdrieten, om de Compe uijt vrijwilligheyt te dienen, soo heeft sich nu al eenigen tijt op de Secretarije, en tot andere diensten laten gebruijcken, en ons in alles een seer goet genoegen gegeven, des volcomen van syn capaciteyt verseeckeringh kunnen doen, sijnde ons door het afsterven van 2 adsistenten al vrij veel inde last gecomen en daar tegens hebben met de schepen geen

bequame

Van Persia dato 6en Maart Ao 1682

bequame berthen aangebragten om ons nader verdysel
daar van te kunnen dienen, dat ons dan noch te meer heeft
doen resolveeren om syn persoon provisioneel op UEd: Aen:
nader dispositie aan te houden, en verder op de Secretarie
te gebruijken met gedienstich versoeck dat syn supplicatie
g'approbeert, en met UEd: Aen: gewoonlijke gunst
mag overschaduwt werden, als sijnde een zr. fluix
borst, van een goet leven en comportement van
welken de Comp.e soo wel onder de militie als de pen
in reylen noch grooten dienst sal cunnen bewesen
oversulx ons nevens hem op UEd: Aen: goede Gratie
sullen verlaten,

Op den 23en January is hier het [illegible] van Siam
comen te arriveeren, den groot Coninck schip
beladen met een groote quantiteyt Sapanhout, tin,
spiaulter, Copper, Chinees suijker, elephants tanden,
en 3 picols naagelen, die op Mallabaer van de E.
Comp.e voor 190 rd.s hebben genegotieert hebbende
gedeelten sy hier wel ontlost, en in het tolhuys
opgeslagen hebben, maer tot heden noch niets verkoft,
en gelooven oock niet dat voor eerst daar van
sullen geraaken alsoo de cooplieden haar seer cort
houden, en onder den anderen besloten hebben
haar daarmede soo lange aande hant te laaten sitten
tot geruyneert werden om deselve naar haar
wensch voor een civielen prijs aff te staan, met
do bodem is mede noch overgekomen, een expresse
afgesant, dat een geboren persiaan is, die wegens
den Coninck van Siam aan deses Mayt. een [illegible]
presentagie bestaande principaal in eenige

porceleyne

Van Persia dato 6:e Maart Ao. 1682

sonderlinge [illegible] Schuives, benevens een kaffer, waarin volgen hebt mede gebragt, met veelerhande goederen hij van sints is, om binnen corten naar het hoff te reijsen, maar verstrouwden hem in sijn meening grootelijcx sal bedrogen vinden, dewijle hem in sijn verwachten, seer groote opdoet, en van gevoelen is, dat hem de regalien op sijn weeke te aancomende meeroden den, en met het losbranden van al het staande Cannon op 't fort ende pointen beloonden verwelcomt geladt te hebben, en den Gouverneur hem in sijn Logiement dienende te komen begroeten, 'tgeen den Hartogh contrarie sijn humeur gansch niet gehouden te vatten, alsoo het een persoon van seer ~~[illegible]~~ slechte geringe conditie, en een van haar fasalen is, aan welke sij sijn humeur (houden op respect vanden Siamss: Coninck) negeert te nemen, soodanige vergelden sijn te bewijsen ten anderen soo bestaat sijn versoeke in een seer geringe saak die een ijder vrij staat te vatten om maar eenige goude, silvere, en sijde stoffen benevens 2 à 3 stuen paarden, te mogen negotieren 'tgeen dese hooghmoedige natie voor te geringen saake sijn humeur, en niet meriteert om een ambassadeur expres daartoe te committeeren nogh den Coninck over soo geringe handelinge behoorde moeijelijk gevallen te vareden, sonder te considereren het respect dat den Coninck van Siam aan dees Majt. daarmede bewijst, in voegen het voor door te gemelde Majt. met den soude sijn

gevaerst

Van Persia dato 6en Maart Ao 1682

gevreest dat sijn schip en ambassadeur 's Rijcks gehouden
off een ander persoon van meerder cappassiteijt, en
conditie van sijn eijgen natie daartoe gebruijckt
hadden, dewijle dit den persiaan een seer slecht
gevoelen vande Siammers doet hebben, en haar gansch
niet estimeeren, maar wel stellen het den Coninck
aan luijden van kennisse en bequaamheijt manqueert
dat tot soo een geringe Commissie andere natie van
haar eijgen onderdanen moeten gebruijcken, sijnde
oock niet te gelooven, soo gemelte affgesant soo
grooten staat wil houden als tegenwoordich weer
een begin maeckt, en in alles soo prodigaal gaat,
off den Coninck sal weijnich van sijn gesonden
cargasoen retour 's rijcks crijgen, en int geheel al
verteert werden, den eens ter hove comt swanneer
een ijder moeijelijck sal vallen om met eenige contanten
(ten disrespecte van sijn Majt.) geassisteert te
mogen werden, bij welcke geval, wij mede niet
ongemoeijt sullen blijven, nadenmaal den Osaâ ons uijt
Siam bij den missive vanden 9en decemb: anno 1680
heeft versocht in cas ons adjude van nooden mochten
hebben, haar te helpen, en met eenige contanten
te assisteeren, maar tot heden sijn hier over niet
aangesproken, hoewel vertrouwen het niet lange
sal aanloopen dewijle sijn medegebrachte contanten
alreede beginnen te verminderen, en op de coopmans:
al een goede somme heeft geligt, soo dat haart
het eijnde bot sal wassen, en in cas ons al om eenige
penn: comt te versoecken, soo sullen Edele voor-

deert

Van Persia dato 6:e Maart A:o 1682

oort niet kunnen helpen, nademaal als vooren
gereteert, met onse cas ten achteren staan, en
sleven wel eenige assistentie van nooden
soude hebben, maar ist nu dat hem by eenige andere
occasie buyten prejuditie, en disaccomodatie —
van d'E. Comp:e kunnen helpen, sullen hem in alles
naar vermogen de behulpsame hant bieden, en met
raat en daat bij spoonen, dat den E. sa:a met het
eerst schip over Mal:a ooch staan te adviseeren,
nademaal ons noch ontbloot vinde van uw Ed:e A:e
Eysch soo kunnen by dese geen provisie senden
maar blyft tot de naaste uytgestelt sparende
de ver keerende syde mede staan te senden
dat met Sumatra nu wel soude geschieden, maar
alsoo den grootd: plaats int ruym wel neemt —,
en om in Souratta comende niet belemmert te
wesen mitsgaders een bequaem ruym, en meerder
plaats tot het vervoeren vande aldaar gereet
synde cargasoenen te mogen hebben, soo hebben
wy int wel menen van uw Ed: A:e dienstich geoor-
deelt, daaromme tot de naaste occasie —
te spaeren, en die over Ceylon te senden, souden
dat hier bij eenigh versuym staat te geschieden,
en noch tydigh voor het vertrecke vande retour
vloot op Batavia kan wesen, nochtans soo gaan
aan dese annexe onse provisioneele Eysch tegens
den Jaare 83: Insgelijcx mede alle Copia —
brieven van hier, en de onderhoorige Comptoiren

gesz:

Van Persia dato Maart Ao. 1682

geschreven die om het packet niet te groot
te maaken in den elders versegelt kassjen
sijn gedaan, en aan UEd: Ao. geaddresseert,

En vermits ons uyt divers: papieren is komen te
blyken haar Ed.e hoogh achtbare onse heeren
majoris de Ed.e heer Cornelis Speelman
tot Gouverneur Generaal hebben gelieven te
verkiesen, soo achte het onse plicht te wesen,
om sijn Ed: achtbare met die hoogh loffelyke
importanten charge alle heyl, zegen, en
voorspoet vanden hemel toe te wenschen, met
bede tot den almogende Godt Comp.es negotie onder
sijn Ed.e achtbare wijse bestieringe gelieft
te laaten floreren, en hare wapenen tegens de
bittere vijanden victorieus te maaken als met
het gewenste succes te segenen mitsgaders
voor alle onheyl, en tegenspoet te bewaaren,

Waarmede

Ons dan ten eynde materie bevindende sonder
te kunnen bedenken in dese om aan te haalen
iets vergeten te hebben, soo sullen wij vast
meenen off breeken, en naar UEd.e achtbare
onder de heylsame protectie godes bevolen
te hebben, beneffens onse onderdanige salutatie
steets verblyven (onder stont:) Ed.e Erntfeste
achtbare, manhafte seer wyse voorsienige

en

Van Persia dato 6e Maart Ao 1682

de seer Generaelse Heeren UEdelen: onderdanige getrouwe en gehoorsame Dienaeren, (was geteekent) Reynier Casembroot, Cornelis van Outhoorn, en Florentius vander Beeke Secretaris, in margine Gamron den 6e maart Ao 1682.

Maandagh den 16e february Ao 1682 voordemiddach

Den Raat deses Comptoirs, op 't beroep van d'E. Heer directeur Reynier Casembroot bij den anderen vergadert sijnde soo wert daarinne geresumeert de missive, door haar Ed: Ao: van Batavia in dato 15e September des voorleden jaars, per 't schip Couverden herwaarts geschreven en op den 15e deser per 't jacht Sumatra alhier aangebragt waarbij dan desen gesien hebbende, dat haar Edelen Ao: hoewel gemeynt hadden, ons met dese besendinge de vereyste magt ter redresse van alle geledene affronten, omtrent den Zyden ontfanck, te laaten toecomen, sulx echter door manquement van schepen, genootsaeckt waren geworden tot aenstaande jaar uyt te stellen, luydende die materie, in substantie, als volgt Hoe dat het desen jaar daarmede sal afloopen nu geene residenten achtervolgens onse ordre stijf op haar stucke staan, en niet meer Zyde ontfangen sullen, alsoo 't capitaal vande aangebragte coopmansen kan op haalen, verlangen wy te verstaan, sullende den rijcxbestierders nu 'teen off 'tander moeten doen 't sy vermindering inden Zyden ontfangh te begunnen off wel het contract te breecken, en van d'E. Comps. stollen te vorderen, vaderha-

ven te

Van Persia onder dato 6e Maart Ao 1682

over te soodanich geschiedende, dat wij Jaarlijx 150:
160: often uijtterste 170: carges beroofden te ontf:
voor het beste soude wesen, want wij't alsdan daar
int rijcke, sonder veranderinge te maaken, noch eenigh
tijt souden kunnen gaande houden, te meer wanneer
de negotie, gelijk nu: ons eenige hoop geven, weder
quam op te luijken, en op den vorigen voet te geraaken,
doch en dient op het vernietigen vant zijde contract
en afvoorderinge van tollen quame uijt te vallen,
soo sullen wij t'ons moeten getroosten, en overleggen
hoe wij alsdan op de gevoeglijckste maniere dese questie
bijleggen, en weder tot een bequaam contract geraken
sullen, en waar naar oock de saaken met dese besendinge
hadden meenen te richten, maar alsoo t'ons aan scheepen,
die tot uijtvoeringe van dit wercke, en versekeringe
van s'Compx effecten, vereijschen, tegenwoordich ontbreekt,
en niet meer als 'tschip Coeverden ten behoeve van
d'ordinarie besendinge nae Souratta, en Persia bij
hier lant hebben, soo sijn genootsaackt, onse gedachten
daer off te wenden, en 'tselve tot naerstaande jaar
uijt te stellen, andersints indien het ons daer aen
niet ontbroken hadde soo souden wij buijten twijffel
niet naargelaten hebben, in dese saake ten princip^e:
te disponeren, ende wijle het nu contrarie waar
U Edle achtbare meeninge is uijtgevallen, en den
persiaan met het betaalen van tollen nu niet te
vreden is, mitsgaders wij ons tegenwoordich van
eenige ordre, om ijets vos t'ondernemen ontbloot
vinden, soo geeft d'D: heer Directeur den raat

in

in bedenkinge, of wel raatsaam soude vallen, —
datmen volgens ons voorgenomen dessyn de —
goederen soo lange inde schepen liet verblijven
tot datmen aanden Sulthan schriftelijk hadde gesocht,
om syn absolute verklaringe, 't sy dat hij ons [illegible]
inden ontfangh wilde vergunnen off absolujt syn lant
ontseggen, en geen goederen liet ontlossen, voor —
alleen den finaale bescheyt hier op hadden bekomen,
ontrent het welcke dan te considereeren staande,
dat den rijcx vertroude, by soo een geval, volgens
fijne bekende quaetaardicheyt wel absolujt mogte
komen te gebieden dat wij het lant mosten —
ruijmen, gelijk hij sulx met syn brutaal antwoort,
reets genoechsaam heeft te kennen gegeven, en —
wij ons dan verlegen souden vinden, mitsgaders —
dat een saak is van soo swaren gewichte, die —
wij op ons selven nemende, by quaden uijtslach —
niet wel souden konnen verantwoorden, soo is —
by d'Edele heer Directeur en den raat voornoemt
ten dienste van d'E. Compe best geoordeelt, en goet
gevonden ons voorige voornemen te laten varen
ende goederen met d'eerste gelegentheijt —
maar te ontlossen, en al wedden vande noot een
deucht te maaken, te meer alsoo ons uijt Bengale
weert geadviseert, datter een quantiteyt van
13000: sacken suijkers met diverse bodems, soo
in Souratta, als hier staat aende marcket te comen,

'tgeene

Van Persia onder dato 6.en Maart A.o 1682

'tgeheel voor d'E. Comp.e anders maar te schadelijcken—
souden vallen.—

Wyders bij voorschreven haar Ed: a.n missive bevonden
hebbende dat het haar Ed: a.n geliefft heeft den E. heer
directeur Reijnier Casembroot op 't versoeck van sijn
heer vader Jacob Casembroot om nadeden vercoop der
principaelste Coopmanschappen met het laatste schip
den keer naar Batavia te mogen doen, mits alvoorens
aan sijn secunde den oppercoopman S.r Justus van
Heuvel van alle 's Comp.s Effecten transport doende,
soo heeft d. E. heer directeur in rade verclaart,
ingevolge van haar Ed.e a.n vergunde licentie—
geneegen te sijn, om naar Batavia te vertrecken
en is dienvolgens goetgevonden, den oppercoopman
van Heuvel, ten eijnde voorschreven op 'tspoedigste
af te ontbieden, en aangesien door meer gemelte
haar Ed: a.n den Coopman Cornelis van Outhoorn, op
het versoeck van dessels broeder d'E: heer Willem
van Outhoorn, mede in keure is vergunt, off bij
provisie de opperhoofd van Spahan te bekleeden,
dan wel mede naar Batavia te keeren, soo verklaarde
hij volcomentlijck het laatste te prefereren, en sijn
vertreck te verkiesen, sulx tot het eerste—
volgens haar Ed.e a.n order, een ander sal dienen
geëmployeert, commende wij verders in consideratie
dat de packhuijsen door vertreck vanden Coopm:
Bollaert, en ondercoopman Bekeris, mitsgaders
'tvertreck van voorn Outhoorn tegenwoordich
mede van een minister ontbloot sijn, soo is—

een parich

eenparich goet gevonden tot de administratie van dien meteen over ten van Bassoura op 't toustheden, den ondercoopman en hooft aldaan Sr Constantin Edouch die daartoe de naarste is, met recommandatie om Comps aldaar berustende effecten soo lange aanden adsistent Daan over te geven en nademaal 't Comptoir Ispahan mede van een tweede persoon dient te voorden voorsien, alsoo den coopman francois vander beek alleen noch niet is aangecomen, en Edt met d'affcomste vanden oppercoopman van Heuvel, op de adsistenten Curtius mesdagh, en daniel Cock, by sieckte off ander ongeval (dat Godt verhoede) alleen niet souden derven laten aancomen, soo is almede geresolveert, daartoe te verkiesen den Secretaris At burggraaff, en den selven binnen veertien dagen derwaarts te schicken om bij provisie transport vanden E. van Heuvel over te nemen, en op de verschijninge van voornoemde vander beek, Comps restanten vanden aanden selven over te geven, sullende by provisie vandrom in desselfs plaats succederen, den adsist. florentius vander Beeke, met vaste onse genomen resolutie, vry vermeijnen den meer ten dienst van d'E. Comp. te vorderen betracht

Aldus geresolveert en g'annesteert int Nederlants Comptoir Gamron datum als boven, en was geteekent Reijnier Casembroot Cornelis van outhoorn En florentius vander Beeke pr. Secrts

regt

Van Persia onder dato 6e Maart Ao 1682

Request in forma van protest vanden oprechten, en sinceren Capn der hollanderen Reijnier Casembroot

Vertoont reverentel. hoe dat d'Ed. heer Gouverneur Generaal, en d'Ed. heeren raden van India ons geordt. hebben voor dit Jaar niet meer dan 150: à 200: Conguen Zyde te nemen, waar van wij in tijts [illegible] de edelen aan 'tHoff kennisse gegeven hebben, Edoch van niemant gehoort, maar in tegendeel met schadige affronten, en publijcke gebooden geforceert bennen geworden, omme de totale leverantie te moeten ontfangen, voorders hoe de pachters vande caravansera naderhand op ons een enorme pretentie maaken, met begeeren dat wij de Rouvbasie, cetjecks &a. betalen sullen, welcke imposten wij noyt gegeven hebben, maar altijt 'sedert vanden Coninck abbas de groote, om in dit rijcke te negotieeren gecoopen bennen, daar van exempt geweest sijn, maar successive tot dato van alle die gerechticheden vrijdom gehadt hebben, en ondertusschen dagelijcx [illegible] daar over maaken komen, mitsgaders [illegible] moeijelijck vallen gelyk wij tot selve meenichmaal ten hove onder [illegible] gemeldt maar mede al voor der dooff mans deuren geklopt, [illegible] in soodanige [illegible] actie, die tot bysonder [illegible] van onse natie strecken, erlangt hebben, [illegible] ten vollen notoir bevonden, dat alleen [illegible] Partie

ten Hoff

Van Persia onder dato 6e Maart ao 1682

off respect meer voor 's Coninx gastvrienden te vinden is, soo gelieven uEdle ook dese vreijinge t'apprehenderen by alsdien onse Edle Heeren respte uijt voors. oorsaak het contract moghten komen te breecken, dan vreest dit lant van hare negotie ontbloot en 't selve heelemaal ruijneren, dat sulx ons niet minste niet te imputeren sal vallen, en dewijle het een hooghnoodige saake, ooch van speciale importantie is, soo dient dit tot waarschouwinge om naermaals geene ignorantie te pretenderen, nietteмin van onse kant op 't kraghtigste protesterende over d'ongelijcken daer uijt in 't wijlen te resulteren, onder tout vaart wel en leeft lange

De voors. aengeteeckende extracten en vordere daer bij gevoegde documenten zijn door ons ondergeschreven respective gecommitteerde met gemelde principale tot gien ten voorz gedaene collatie accoord bevonden. Batavia desen 1: Julij 1682

G. van de Voorde
R. Feijs
[illegible]
van Soma

Register der naervolgende papieren die werden opgeleden met d'E. heer directeur Reijnier Casembroot aan haer Edle hooch achtbare tot Batavia onder huijden datum werden geschreven

No 1: Originele missive door d'E. heer directeur Reijnier Casembroot, aen haer Edle achtbare de hooge regeringe van India onder huijden datum geschreven —

2: Copia missive aen haer voorgenoemde Edle Edle a: de dato 6e maart anno stantij per Sumatra geschreven —

3: transport door d'E. heer directeur Reijnier Casemb: , aen

Van Persia dato 14 Juny Ao. 1682 –

aanden E. van Heuvel vlegens Comps. andere effecten enz. ten comptoire beruslende, over gegeven

N:o 4. memorie door d'E. heer directeur voornt. aanden E. van Heuvel int p:e besonder deser directie ter hant gestelt

5. factura vant gescheepte int schip macassar voor batavia,

6. geteekent Cognoissement vant gescheepte als boven –

7. requeste vanden onderkoopman Constantin verdonck –

8. d:o vanden adsistent florentius vander beke –

9. Een particuliere missive door den E. van Heuvel aan haer Edele a:o onder tegenwoordigen datum geschreven

Een kassje met goudt omnaijt gemerckt p VC en beschreven diverse bodkens, en pampieren dese persische directie aen d'Edle heer gouverneur generael en d'E.E. heeren Raden van India tot batavia –

Int N:e Comptoir Gamron desen 14 Juny 1682 =
en was geteekent Evert Jongeling p:e E. Clercq =

Batavia
Aan d'Ed:e heer Cornelis Speelman gouverneur generael en d'E.E. heeren Raeden van India –

ontf:a tot bat:a den 25 9ber 1682 per den equipagiemeester noordyschip van macassar

Ed:le Erntfeste achtbare manhafte, wel wyse voorsienige, en seer genereuse heeren

Ed:le achtbare gebiedende heeren

Met het schip Sumatra hebben wij u Ed:le achtb. over,

Van Persia dato 14en Juny Ao. 1682

over Souratta soodanich geschreven, als de copia
aan desen annex sal komen te vertoonen; synde ons
mede door d'E. Heer directeur Bucquoy g'adviseert
do. bodem voor Souratse com in salvo was g'arriveert
en in korten stont ontlost te werden, wanneeren
syn E. geresolveert hadde, om het ons ten eersten
in plaats vande noortwaartse met vreemde vragt
goederen wederom toe te senden, sulx het in corten
al verhoopten op te daagen, sullen het by verschyning
sonder versuym op 't spoedichste laten ontlossen, en
over titicoorijn met den vreemde vragt goederen
naer Cormandel depescheren, daar wy niet twijffelen
of sal tyttelyk syn rijsterende ladinge wel vinden
ondertusschen naar lang bantelijk verlangen, is hier
eyndelijk het kloeke schip maccassar den 11e april
ter reede gecomen, dat niet alleen door den E.
Commissaris Huysman ontrent de twee maanden
op mallabaar is opgehouden, maar hetselve bovendien
door contrarie winden en grote stilte inde golf
tusschen Souratta en hier noch 48 daagen 't werk
gebracht doch het saake is godes beschikkinge, en
moeten ons 't selve getroosten, maar wat d'E. heere
Huysman geinoveert heeft, om het soo lange aan te
houden, en tot vingurla mede te nemen blyft ons
onbewust, en sal in dele aectbare ongetwyffelt wel
bekent gemaakt werden, noch is hier op den 9e maij
over Ceylon en Coutchin vande cust Cormandel
ter reede verschenen het 't fluyt wapen van
middelburch beladen met 1909: packen, kassen
en sacken vragtgoederen, benevens 144: passagiers
daer by d'E. comx. een somma van f 70288:–:– komt
te proffiteren 't geen waarlijk wel soude meriteren
indien men hier altyt van soodanige vragt konde

geschieden

Van Persia dato 14:e Juny anno 1682 =

ondernemen, om Jaarlycx daertoe een à twee schepen
te proponeren, maar dewijle dit ongewis gaat, en
het eenelyck dependeert, naar datter veel, of
weynich gelden over lant naar Souratta werden
gevoert, soo is hierop geen vasten staat te maken,
met dito bodem is ons voor reecq. van de E: comp:e —
van Masulipatnam niet anders toegecomen dan 20: packen
of 2000: stucx alegia betthilles die wy volgens het
contenue ooch seer deugtsaam bevonden, en derhalven
ook goede winsten behaelt hebben gelijk hier achter
int vervolch daer vande vercochte coopmanschappen,
en den ijder sijn bedongen prijsen sullen spreeken
naarder vertoont sal werden, maar de langh versogte
salempoeris, dongrys en 'tgommelack blyven noch ongesonden,
en dat om reden, soo ons de Masulipatnamse residenten
adviseeren, tot het afhaalen van Bimilipatnam geen
schepes gelegentheyt aande handt gehadt, en dit
selve dito Comptoir niet aangegunt heeft, synde
het te spijtich dat wy inde winsten, die voor
handt daer op sijn te haelen, nevens andere niet
mogen participeeren, werdende de salempoerisen —
tegenwoordich tot 14: en dongrys 4 a 4½ mas sp: —
vercocht sulx uw Ed:le achtb. vast staat kunnen
maaken wat daer by te profficteeren valt, tgeen
ons dan ook heeft doen resolveeren, om d'Ed:le h:ren gouver:r
pits andermael op 't dringhste te versoecken
soo het eenichsints by te brengen is, dat de voor
langh versochte kleeden, ons doch in toecomende
mogen gesonden, of anders sijn bevreest dat op 't laast
achter het net vissen, en onse competiteurs d'Engelse
en andere natie met die schoone voordeelen sullen
doorgaen, dat voor al niet behoorden te werden,

en is

Van Persia dato 14:e Junij A:o 1682 —

en is bedenckelijck diende voorgekomen te werden,
'twelck wij ook werden aan uEd:le Ed:e a: wel wijder
dispositie geadvertent hadde, een wij nu noch verder
gaen, soo sullen uEd:le Ed:e a: mede bekent maaken
dat met meergemelte Jacht noch hebben ontfangen
uEd:le achtbare brieff g'vente nader schrijvens —
vanden 7:e november anno laestleden, waer bij —
onder anderen hebben gecommuniqueert uEd:le Ed:e achtb:
ordre, om gemelte bodem tot het vervoeren vande
zyde, en het overbrengen vant bassorasche cargasoen,
over te houden, in voldoeninge van welcke ordre,
hebben wij het selve den 20:e meij tot die voyagie
g'employeert, en de volgende coopmanschappen,
tot vervolch vanden handel daermede versonden,
te werden.

2000: lb: giroffel nagelen
2000: lb: nooten —
4000: lb: caneel
49395: lb: peper —
302: lb: of 6. potten Japanse campher —
300: p:s gebloemde tonquinse pelangs —

Ende ordinaire provisie, 'tsamen ten bedrage van f 10062:13:11
tot welckers geleijden den almogende Godt absolute —
koopers gelieve te verleenen en te geven dat met
besoonlijcke advancen mogen werden gedebiteert —
wijders hebben mede noch vernomen uEd:le achtbare
naer mallacca, een d'E. heer quaalberch hebben —
gelieven te ordonneeren om ons een quantiteijt
van 200: @: lb tin toe te senden, daer wij nochtans
volgens onse petitie ten uijtterste niet meer
dan 60: à 70: @: lb vervaert hadden, daer van uEd:le

achtbare

Van Persia dato 14e Juny Ao. 1662

achtbare de welcke bij onse missive vanden 26en July anno
passo ontbiedelijke hebben aangedient, en daerop ooke werdemaer
staat gemaeckt sijnde ons nu door de heeren gouverneur
quaalbeeck een quantiteijt van 165: C ℔ toegesonden en
bovendien hebben van verleden Jaer 't geene uijt 't Jachje
negombo is gelicht noch 120: C ℔ bij de packhuijsen
't welcke 'tsamen geaddeert een partije van 288: C ℔
uijtmaeckt, daermede ons in dese tijden, daer dat minneraet
op soo laegen marckt, en van geen de minste demande
meer is, en dit mousson door d'engelse, als Siamsen
ambassadeurs een groote quantiteijt van over de 130: C ℔
is aangebracht, nu seer verlegen vinden, en geen de
minste apparentie en sien, om het in een Jaer te
konnen debiteeren, ook soo ist niet meer dan seecker,
sijnde de coopluijden het gevaar verleden, dat de
novo soo grooten partije aangebrengen, en daermede
beladen aande lant saaten, of souden ons op eenne
naer de verleden Jaarse prijs niet geboden, en
ook merckelijcke verachteringe sijnden verkoop-
vande saijcken geraiseert hebben, 't welcke ons dan
int vastnemen van uEdele achtbare hebbe doen —
resolveren, om niet meer dan 49506: ℔: aan lant
te lichten, en de rest tot ballast int schip 't wapen
van Middelburch te laaten, en daermede sijn voyagie
naer Bassoura te ondernemen met onsere staande —
residenten aldaer, indien apparentie saagen, om
een redelijke partije te kunnen vertieren, soo-
veel te lichten als verseeckert sijn dat tegens
een goede prijs kunnen debiteeren, en de rest
sullen op de wedercomst van gemelte bodem laeten
ontlossen, en hier aan lant nemen, onder gedienstich
versoucke

Van Persia dato 14 Juny anno 1682

verdoucht dat in aanstaande niet meer gehouden
en voor den Shah, tot ons van het oude restant ontlast
hebben, verdoucheert mogen blyven, daar op ons ook
nummermeer (met het goetvinden van UEdle achtb:
niet nader oordeel) sullen verlaaten; tijt het
Jappanse Cangaboen is ons met laast genaamde
bodem van Malacca mede noch toegekomen, 5000 lb
Camphur alle in potten, die wij ook een wenschen
nevens noch 36 baalen (ons dachtenboven ongedijst
door d'Ed: Extraordinaris raat, en Gouverneur
Laurens Pijl van Ceylon toegehouden) om de groote
onderweirten voor te komen, tegens 140: lar: de
3 lb hebben verkocht dan wat over de 199: p. Cento
winst sal geven, en wel met lichtelijk souden om
verder een uitneven wijsen te doen, maar aangesien
van kleijne consumptie is, en een kleijne quantiteit
een wenschen dit rijke verwilt, soo oordeelen het
best te wachten, om het op een goede prijs te
houden, en dat om de twee Jaaren maar eens
een partije van 5 à 6000 lb werdt gesonden, sulx
tegens naast aanstaande Jaar geen wijser doen
noch van dat wehreligent goed geen meer gebrachts
sullen —

Met het schip Sumatra heeft de heeren directeur
en commissaris Boucherts g'advijseert gehadt dat
noch een quantiteijt van 1270: sacken suijker, en
3000 p. romaals aan de kant hadde, die gemelte
bodem niet hadde connen innemen, en tot het over-
voeren nach Colombo van meeninge was noch een
ander scheepje te employeeren, om ons van daer den

meet

Van Persia dato 14.e Juny A.o 1682

met de noortvaarders toegesonden te vernemen dat
sijn gemelte E. ook volbracht, en het fluijtie de
middel daartoe geproponeert heeft, maar alsoo de
noortvaarder het Jacht de Bleiswijk voor sijn comst
colombo gepasseert, en al naar Sumatra was vertrocken,
soo heeft d'E. h.r gouverneur pijl ons het gesegde
fluijtie met voorsz.e sortiment en cruijden over
~~Coutchin~~ toegesonden om sijn overige scheeps-
ruijmte daar met peper te vullen, gelijk oock
een quantiteyt van 22770: lb ingenomen heeft,
met welcke ladinge het (godt sij gelooft.) den 15.e
meij hier ter reede is verschenen, heeft 'tselve
wel geconditioneert aan lant uijtgeleevert doch
geen brieven noch ~~bengaelse~~ bengaelse factura
hebben daermede bekomen, die den schipper en
onderkoopman seggende, dat op colombo verbleven
sijn, 'tgeen ook vast stellen om dat cochin hier over
mede klaagt, en de lichtinge der goederen alhier
heeft moeten geschieden, op het seggen en 'tgoet
vertrouwen, van voorn.e scheeps overheden, die 't ook
bij geschrift ook hebben verbonden, sulcx naderhant
bevonden kan werden, dat meerder goederen ontfangen
mochten hebben, daar voor noch altijt responsabel
te sullen blijven, en soo sijn wij met de ladinge van
'tschip maccasser, van 'tgeen op batavia voor
dese directie heeft ingenomen, mede gevaren
daar van ons geen factura of cognoissement is
toegekomen, dat nochtans wel expres op het
register vande papieren gespecificeert staan;
sulcx niet anders kunnen gelooven of sijn in
Sumatra door vergeetin gebleven, en int pacquet

vergeten

Van Persia dato 14:e Juny A:o 1662

vergeeten te sluyten in verwachtinge of sullen ons
nu met Sumatra noch toekomen, naedemael ons
anders seer verlegen sullen vinden, en alle de
speceryen nevens de verdere goederen, ongeaccepteert
bij de negotie boeken sullen dienen voort te coopen,
mitsgaders oorsaake wesen wij uEd:le achtbare bij
deese het vordere vereijscht niet kunnen bekent
maaken maar tot de naaste moet uijtgestelt
blijven,

Maar wij uijt de coutchinse adwijsen vernemen
soo soude het wel kunnen wesen dat ons het
Jachtje d'Elisabeth noch met een ladinge peper
werdt toegesonden, alsoo daer een custe van dien
oort noch eijtelijk verstiert waeren, en naer 't eijnde
vant mousson comende voor 't vaderlant noch
een goede quantiteijt naar Ceijlon stonden af
te sleeten, 'twelcke soodanich uijtvallende seer
wel komen, en ons aangaende al wij vernemende
sal gelijk uEd:le achtbare int vervolch ooch
sullen verthoonen, wat voor coopmanschappen
ons deesen Jaare tot vervolch vanden lande met
diverse bodems uijt verscheijde Indische quartieren
sijn toegekomen, en het beloopende met eenen daer
nevens specificeeren, te weten;

Met Sumatra den 15:e Februarij ontfangen
gelijk in onse Jongste vanden 6:e maart
is aengewesen monteerende te samen
ƒ131541:10:9:

Met macassar den 18:e april
van batavia —

4000: p:s oleijas betilles in 40: packen,

Transporteere ƒ131541:10:9:

Van Persia dato 14 Juny Ao. 1682

per transport f 131541: 10: 9:

costen met d'ongelden f 20900: 3: 12:

800: p.s diverse lonequinse xa, langh in 2 casser ... " 4250: 9: 8:

146½ (@) diverse laeckenen in 3 stucken ... " 798: 14: 8:

892 lb radix china van 2174 lb uijt 20: kisten ... " 327: 5: 3:

5 p.s rode cambayse doeck ... " 366: 16: 11:

diverse schrift gereetschap ... " 83: 12: -:

diverse provisie, sonder dat daer van factura, of coignoissement is over gekomen ... " ......

20623 lb giroffel nagelen uijt 100 kisten en 77 goeny sacken netto ontfangen sonder factura als vooren ... " ......

16693½ lb netto nomptjen als boven ... " ......

97727 lb bimaes sappanhout ... " ......

L'Cargasoen van batavia monteert f 26727: 1: 10:

Van Ceylon

16000: lb fijne caneel f 4896: -: -

60523: lb areecka van Gjoott bevonden ... " 1468: 16: -

2070: lb Jaffanase camphur in 35 balyes ... " 1040: 13: 7

voor colombose en tegenapatnamse ongelden ... " 23: 5: 6: ... " 7428: 14: 13

Van Coutchim

14955 lb peper costen met de ongelden f 18956: 11: 12:

2 leggers clappusolij " 140: 7: 8: ... " 19096: 19: 4:

drage vooren f 53252: 15: 11:

Transporteeren f 131541: 10: 9:

Van Persia dato 14e Junij Ao 1682

per Transport f 131541:10:9

Compt by voortdragt f 53252:15:11

Van Cananoor

150921: lb peper costen met d'ongelden // 23872:14:14

Van Souratta

12: packjes met draeden kitdingh en andere huijs provisie f 120:8:–:

1: kist kandijs na 15 3/4

6: cn zegellacq 5–:

60: pn vlaggedoek // 119 5/16

Ma 210 1/16 – f 294:1:12:

7: stuxpapier tot schrijf kagie voor de negentien geleijst kosten met d'ongelden // 124:15:8:

voort verstreckte aan Heeren paarde knechts . . . // 28:–:–:

// 567:5:4

t'ontfangen per Maccassar montert // 77692:15:1

Pr. 't Wapen van Middelburgh den 9en July van Mallacca ontfangen

5000 lb Jappanse campher in 100 potten en balijs, costen met d'ongelden f 2624:–:3.

166666 lb // tin in 3794 stux baren costen // 51477:11:6

100: stux aatchinse tabacxmadden . // 24:–:–:

2000: stux blauwe geringde alegias bethilles in 20 packen van Cormandel . . . . . // 11969:19:1:

35770: lb peper van Coutchin costen met d'ongelden . . // 4212:2:1:

Het aengebragte pr. 't Wapen van Middelburgh montert . . . . // 70307:12:11:

Transporteere f 279541:19:1:

Van Persia dato 14e Junij anno 1682

per transport f 279541:19:1:

Den 15e July p.r 't fluytie de
meeuw volgende uyt Bengala
outfangen

1270: sacken poeijersuijcker sonder 't gewicht
soo't noch comende te vallen
alsoo daer van geen factura of
coignoissement overgehouden
is . . . . f . . . . .

3000: p.s Ongecleede romaels in 30. p.a
adyden . . . . „ . . . .

van coutchim

22700: lb peper kosten met d'ongelden „ 2665:15:7

het outfangene p.r de meeuw „ 2665:15:7:

Somma het aangebragte
aengaeven met de vorigen bodems
monteert te samen . . f 282207:14:8:

het welcke met 't geen volgens toeseggingh van mallabaar
noch hebben te verwachten een aansienlijk capitaal
sal uijtmaaken, en vrij meerder bedragen, dan inde drie
eerste Jaaren aangekregen hebben maar om 't selve
nu met de gerequireerde winsten om te setten, vreesen
wij seer dat de presente tyden haar weijnigh favorabel
vertoonen, en onse vrome genegentheijt conde
betuygen, die wij hebben int bevoorderen, en practiseren
van comp.s meeste proffyten, maar aangesien den
eenen tijt den anderen niet en sijt, en alle ondervraagde
toevallen noodsaakelijk verandering moeten causeren
principaelijk inden handel, die hier teenemaal regulert
naer den aanbreng vande waaren groot of cleijn sijn,
soo menen dit mede (onder 't welnemen van uE. Agtb.e)
tot ons voordeel en hebben ons int geheel ook moeten
reguleren, naarde constitutie vande tyden, ende

occasie

Van Persia dato 14e Junij Ao 1682

occasie heeft hebben ontmoet, hadden ook niet
geweijffelt soudende het schip maccassar met sijn
peperladinge, ons tijdigh was toegekomen, of souden
voor onse Bengaalse suijckers niet veel minder dan
de verleden jaarse prijs bedongen hebben, maar sulx
ontstaande, en hier niet eerder dan den 10e april is
komen op te draagen, soo sijn hier ondertusschen op
verscheijde tijden de volgende particuliere engelse
moorse, en andere scheepen, soo van Bengaale, cormandel
Sonratta en Mallabaar met een groote quantiteijt
suijckers aangekomen, gelijk tot UEdele speculatie
een ijder sijn ladinge hier int vervolg sullen
specificeeren, te weten

het moorsche schip de venij uijt Sonratta met
diverse vragt goederen, daar onder een quantitt.
Bengaalse suijker van sacken 430 —

Den 6e maart het moorsch schip de Ran-
marchandt mede met vragtgoederen // 300 —

Den 8e do van Calicot het particulier
Engels scheepje de prosper met
over de 100 @ peper —

Den 2e april het moorsche schip de Sullim-
anij van Bengaale met // 4031 —

Den 5e april noch een engels scheepje
vande cust mede de prosper
genant beladen met 300: stuckjens
3000: stucken sappanhout 45 pa.
diverse cleeden, en suijckers // 2500: —

Den 15e do het scheepje de goede hoop,
toebehoorende den nederlantsen
vrij coopman Pieter Willemsz. vander
Beeck uijt Bengale met een weijnich
cleeden en // 2547: —

Draage voort Suijcker sacn 9808: —

Van Persia dato 14en Juny anno 1682

Comt by overdraght Suycker Sacken 9808.-

Den 16en do uyt Souratta het moorsch schip de
verwelkom, met vragt goederen daer onder " 600.-

Den 9en Mey met comp.es schip 't wapen van
Middelburch op vragt aangebraght .. " 234.-

Het welcke te samen een quantiteyt van 10642.-
sacken uytmaecket, en bovendien soo verwachten
d'Engelse (gelijk ons d. E. Eerw. Commissaris en directeur
Bouckens mede heeft geadviseert) noch een a twee
scheepen uyt Bengale, met een ladinge van ontrent
de 7000 sacken suyker, en alsmen hier dan noch bij
doet, 't geen d'E. comp.e aande lant heeft, en het aan"
gebraghte vanden Siamsen ambassadeur, mitsgaders een
getal van over de 4000: kisten masquetse broodsuyker
soo kunnen uEdele aertbare wel considereren of dit
arme persiaensche rijke, hen overvloede niet moet over"
cropt wesen, en of soodanigen opulenten toevoer
noodsaakelijke geen merckelijcke dalinge inde prijs
causeert, welck onder de coopluyden oock soodanige
schrick heeft gebaart, dat een ijder sich even
afkeerich hout, om over de prijs te accorderen,
gelijk sij haar ook voor een langen tijt uyt comp.es
vrooninge hebben geabsenteert, en vermits ijder des
al by ons sijn geweest, soo dorsten voor de suyker
wel 6 lar.en peper 14: en klein 24. laryn(en) de 30.
ponden bieden, dat wy meer voor een stratagema,
om ons sentiment te hooren, aansaagen, dan dat
hier uyt een vaste prijs besloten konde werden,
sulx voor dien tijt onverrichter saken weder
sijn weder gegaan, en ondertusschen soo hadden sij onder
den anderen een vaste prijs gestelt met handt

tastinge

Van Persia dato 14ᵉ Juny anno 1662

tastinge en beloften die niet te boven te sullen
comen, te weeren voor de suijcker g. larijn, de selve en
tin de verleden Jaerse prijs, daer by sij ook langen
tijt bleven persisteren sonder eens meer naer onse woningh
te komen omsien, waer by oock noch langer gecontinueert
souden hebben, indien onder haer complotje geen
scheuringe gecomen, en eenige cooplieden van minder
vermogen haer afgesondert hadden, die ons somwijlen
wel eens quamen begroeten, doch hielden haer mede
seer coel, soecken te laten blijcken het minsten aenden
handel gelegen te laten, noch de prijs eenichsints
te willen verhoogen, maer bleven by haer voorigh
seg, en gedane bodt persisteren, met voorwendinge
dat dit Jaer by de voorige niet mochten considereren,
maer in bedenckinge gelieften te nemen, wat
voor groote quantiteijt suijcker van verleden Jaer
(buijten den tegenwoordigen aenbrengh) in Spahan onder
de cooplieden noch resteerden, mitsgaders de marckt
van 7 mas de 12 ponden, waer voor present daer
vercocht wiert, vervoegens door de schaere vraegs
ongeloven van [illegible], en anders die suspect waeren, wel
naer vereysch konde, Indien haer bodt verhoogden
niet behouden soude konnen blijven, en of haer door
eenige discoursen het contrarie sochten te bewijsen
en van dit voornemen te diverteren, soo bleven
deselve vast op haer stucke staen, waer by oock langh
continueerde, tot dat eijndelijck den 26ᵉ mey met een
laetste besluijt, andermael by ons quamen, en naer
langh over en weder disputeerens haer uijtterste
meeninge openbaerden en voorgenoemde drije pertijen
coopmanschappen de volgende prijs boden te weeten

voorde

Van Persia dato 14.en Juny anno 1682

voorde bengaalse suijcker 10: lan.
peper . . . . . 18: d°. } p.r 30: lb
tin . . . . . 28: d°.

Met betuijgingh niet een stuyver meer te kunnen
geven, en het aan ons verder gerefereert te laten
of indien de coop nu niet toe en sloegen, wij verseekert
mochten weesen ons naderhant bedrogen souden vinden,
waerop dan met aandacht gelett, en voor eerst gecon=
sidereert sijnde, het seer laat ins mousson begon te
worden, en met langer te wachten ons wel in perijckel
mochten stellen, dat de coopluyden haer capitaal
by d'Engelse of andere particuliere marcanten mochten
gaan besteeden, wanneer wij met alle onse goederen
aande hant souden blijven sitten, en ons in groote ver=
legentheijt brengen, om de sijde die gelevert staat
te werden, te kunnen betaalen, of souden de dierbare
vreijse penningen tot groote prejuditie van d'E. Comp.e
op Souratta dienen te trecken, dan liefst op intrest te
lichten, ten anderen het wel konde gebeuren, dat
d'Engelsche scheepjes vanden agent Vincent uyt
Bengale (waar van ons d.E. h.r Bouckes wete kennisse
heeft gegeven, dat met een getal van 6. à 7. @ sacken
te komen stonden.) onderwijlen mochten opdagen, bij
welcke geval de prijs voorschreven noch merckelijck
soude afnemen, deweijle alreede soo groote quantiteyt
aande marckt was, dan ettelijcke Jaaren niet is geschiedt, en eene
ijder van onse competiteurs de coopers ontsteeckt
aansoecken, om met haer te accorderen, daartoe al
diverse favorable conditien hadden aangepresenteert,
soo hebben wij volgens nevensgaande copia resolutie,
naedemael met langer uytstel geen voordeel

maar

Van Persia dato 14^e Juny anno 1682 —

maer vande het contrarie was te verwachten, goet
gevonden, om ons uyt alle becommeringh te helpen
de coop maer toe te slaen, de wyle om nedden hun
voorts geëischt, daertoe soo goet als genootsaeckt
syn geweest, en het in ons macht niet en staet, om
alle tusschencommende voorvallen, te kunnen beletten,
noch de prys naer ons wil te stellen, maer ons
naer de gelegentheyt vande tyt moeten reguleren,
met vertrouwen of uEdele Ed: sullen desen vercoop,
en in onse verrichtinge, schoon het met de suycker
niet naer wensch is uytgevallen een goet behagen
gelieven te nemen —

Om nu naer vervolch te gaen, soo souder het wel
onnodich achten, dat wy hier van onse verdere coopmanschappen
spraken, maer dewyle noch hoope hebben
dat voor het eyndigen deses noch eenige sullen
vercoopen, soo sullen die materie tot op het laetste
bewaren, en dienvolgens dan verder aanhalen, hoe
yder soortheringe int aanlant bevonden, gedisponeert
heeft, en bevonden is, dus oock sullen stappen tot
het verdere gepasseerde, onder dese directie en
'tgeen wegens de saecken ter beurse, raeckende 't point
vande syde contractie geresolveert, en in raede
goet gevonden hebben —

Gelyck uEdele achtbare onbillyckhe by onse laetste
hebben bekent gemaeckt, wy met de afcomste
vanden opperkoopman, en secunde deser directie
den E. van Heuvel nader in deliberatie souden nemen,
ofmen wederom ter beurse, om een seeckere contractie
der syde sollicitanten dan volgens het contract te
ontfangen

Van Persia dato 14en Junij anno 1682

te ontfangen soo veel te hebben quamen, soo hebben
op alles 't geen inde saake soude kunnen dienen, met
aandacht gelet, en voor eerst geconsidereert wij nu
eenige Jaren naer den anderen, by versoucke van vermindering,
Jae selfs onder aenpresentatie van tollen te betalen,
niets hebben kunnen obtineren maer per force gedwongen
sijn geweest, om naer haer pijpen te dansen, en bovendien
tot groot disrespect vande Compe. en de geheelen
nederlantschen staat, seer schandelijck door dien christen
hater den attamaadt doulet sijn g'affronteert, mitsgaders
jeder sijn order, om de geheele quantiteijt zijde te
accepteren ende te billen naervolgen, met vilipendicke
woorden de negotie verboden, als het laut ontsegt
sijn, soo hebben ten dien eijnde, onder submissie
van uEdele Ao. veel wijsen geraedelen ten dienste
vande generaele Compe. als om geen meerder affronten
subject te wesen, niet connen goet vinden om desen
Jaere dack ook eenige vergeefsche moeijten meer
aan te wenden maer eendlijk op de conservantie tegens
de gecommitteerdens, over ons onvermogen, door den
verloop vande negotie, en gevallen die ons tegens
alle billick, en redelijckheijt geschieden, te protesteren,
en ondertusschen met voorbehoudinge van onse [illegible]
protestatie maer te laten aenwenden, voor soo veel
desen Jaere is geforceert, en te wenden koomen, dewijle
doch geen apparentie kunnen sien (gelijcke den D.=
van Keuwe mede getuijgt) om met solliciteren
tot ons oogemerck, te geraaken, en met al ons
voelen, niet anders dan groote schande, en den haat
vanden rijcx-weltrouwader noch meer op ons hals stonden
te laden, en hoewel dese persische magten nu
eenigen tijt sijne voorige debauche inde wijn
naergelaaten heeft, en dagelijcx uijtmijdende, vande
gemeente de versoeckte schriften selfs accepteert,

Soo

Van Persia dato 14.en Juny anno 1682

soo souden wij hier door weder veele occasie kunnen
uijtvinden, om onse requesten aan sijn Mayt: en te presenteren
maar kunnen evenwel niet sien, dat het van eenige
operatie soude wesen, nademaal den Coninq de
supplicatien, die hem gepresenteert werden wel
aanneemt, maar laat de dispositie daar van aan den
Attemaad Doulet gerefereert, waar door ons dan
bedrogen souden vinden, en niet nalaten om door
sijn verbitterden staat den Coninq soodanich te informeren
dat wel jets onverwacht gecondemneert mogt werden,
en weder op nieuws eenige actie practiseeren, daar
door de moeijelijkheden en dagelijkse vexatie, dan
al weder soo verre soude loopen, dat nederlant deselve
(soo lange geen macht noch resolutie hebben om hem
te kunnen wederstaan.) haar begeven soude moeten
consenteren, welcke dan maar tot noch grooter kleenagtinge
soude strecken, bovendien soo maken wij ook staat,
bij verkoop van alle onse Coopmanschappen, het
met ons Capitaal nauw genoech om sal komen,
om de Zijde die gelevert wert te voldoen, en ons
debet met den Malcketaar te vereffenen, weshalven
den bijnen het benoodigde tot de dagelijkse gastos,
en voldoeninge vande dijsckes uijt dienseve Indische
quantiteijten, noch al een weijnich sal ontbreken
voornamentlijk soo het uijtcomt te vallen, gelijk
ons de Spahanse residenten hebben geadviseert
dat dit Jaar in Masanderaan voor den Coningh
sijn reeckeningh geen meer dan 63. en niet 165. cangen
besorgt en in Spahan aangekomen waren, souden
dattet van die kant oock niet veel verwacht wierd
'tgeen uijt beijde die quantiteijten niet als 40. cangen

vinden

Van Persia dato 14:e Juny anno 1682

minder dan verleeden Jaar is, invoegen het wel
soude kunnen gebeuren (hoewel hier op dezen geen
vasten staat is te maaken) dat desen Jaare een kleene
quantiteyt souden te verkoopen gelevert werdt, het
welcke oock willen verloopen en ons ook te vrymoedigen
heeft doen resolveeren, om te laaten aanvaarden, 't geen
te leveren komen, onder vertrouwen of UEdle achtbare
sullen onse resolutie gelieven te approbeeren en
voor goet te keuren, mitsgaders de constitutie van
tyden ende quaade regeeringe in consideratie neemen,

Met de saake vande pachters staat het noch in wesen,
als UEdle Ach: bij onse laaste verbaelder hebben bekent
gemaakt, komen somwylen wel met een groot
geraas in Comp:s wooninck, en hare valsche pretentie
vernieuwen, echter hebben tot heden noch geen force
gebruyckt, en vertrouwen oock niet dat sulx op
eygen authoriteyt sullen ondernemen, noch veel min
dat den Attimaad Doulet haer hier toe authoriseren
sal, dienhalven den uytslach hier van aanden
altemaal hier lyt geindefinieert moet blyven

Den Wentock desser stede is den 29:e maant uyt het
dorp Minaius weder inde stadt gecomen, waarmede
wy hem over de afgeperste penningen door syn
steedenhouder van Comp:s maakelaar, hebben
aangesprooken, en satisfactie versocht, die ons
in 't eerst met veele ommevragen, socht te
contenteeren, en om den tuyn te leyden, maar ons
hierinnede niet te vreden houdende, en ons misnoegen
ten hooghsten vertoonende, souden hem nietse te
gaan begroeten, of by rescontre, en noodigh in
syn wooninck te komen, met dreygementen onder
de hant aanden Coningh te klaagen, en soo ons
dan noch geen satisfactie geschiede ons niet

selevik

Van Persia dato 14.e Juny A.o 1682

selver te zullen soeken, soo hebben wij eyndelijk
binnendes soo verre gebragt, dat den calentaar of
schout vande stadt, onder een beleeft compliment
bij ons heeft gesonden, en laten aanseggen om soo
een heerlickheyt onse voorige goede correspondentie
vrientschap niet geneigen waar te breeken maar
veele tot onderhoudinge van deselve alles gaarne te
willen contribueeren, en sulcx hem de een gelieft
te doen om in sijn woninge te komen besoeken;
souden de affgevoerde pers.en ten eersten aanden
maekelaar weder laten restitueeren, voor welcke
beleeftheyt hem wederom lieten bedanken, onder
betuyginge wij van onse sijde mede niet soude
manqueeren, om int onderhouden van vrientschap te
continueeren, nochtans geraden te wachten om ons
niet te bevorderen, en comp.es dienaren tegens alle
onnedelijke procedueren te protegeeren, en in
gevolch ons satisfactie wilden geven, in geen
gebreeken te sullen blijven, om hem te commen
begroeten, en alle civiliteyt te toonen, off
anders verobligeert waren, om op andere middelen
te dencken, en ons eygen recht te soeken; welcke
dan noch eenige dagen aanliep, tot dat gem.e calentaar
andermaal bij ons quam, en versekeringh dede
dat gemelte pers.en soude wederom gerestitueert
waren, op dan te sijnen huyse sijn gegaan, en naar
seer beleefdelijke onthaalt, en eenige discoursen
over en weder gewisselt hadden, met vernoeming
van onse pretentie, soo dede hij D. beloofte
van ons gem.e pers.en opstonts te sullen thuys
senden, gelijk ook geschiede, want wanneer quals

in

Van Persia dato 14.e Junij Anno 1682

p.r Comp.es voorige gouvernement of ontfangen schrift,
quam voorgeschreede penningen, bestaande in 40: Tom.-
ons toebrengen, waarmede dit geschrift dan oock —
geeyndigt is, en hebben wij altijt in seer goede
correspondentie geleeft, sonder dat wij minste te
beklagen hebben, gelijck mede met den Sabandaar,
onder vorderen negotianten van Gamron, en Chiraas, van
derselve oock alle eer en beleeftheijt genoten/
sijnde ondertusschen door den coninck mede uijt sijn
detentie ontslagen, den voorigen gewesen Veldtogh
alhier, nasir alij chan, met licentie om op sijn lant
in Silvestaan, ontrent drie dagen reijsens van
Chiraas gelegen, geruijst te gaan woonen, sonder
dat sich nergens mede sal hebben te bemoeijen/
daar hij ook wel wesen nae toe is geneijgt, en
lichtelijk d'een of d'ander tijt, weder wederom geëm=
ployeert sal werden —

Wij hadden gedacht dat den coopman francois vander
beke, op UEd.le A.en expresse order uijt Souratta —
om het comptoir Ispahan als p.e hooft geplaatst
te worden soude overgecomen hebben, gelijk ons ook
int particulier heeft geadviseert, dat met sijn
familie gereet stont om over te komen, en
eijndelijk maar naar het schip Maccassar wachte,
maar met de pandsche van dito bodem, soo vinden
het contrarie en dat den E. heer Directeur Bucquoij
UEd.le A.en order g'altereert, en hem daar gehouden
heeft, uijt insigten van sijn indispositie, en om
dit comptoir met geen vrouwen te belasten/
het laaste soude wel eenige schijn van reden
geven, maar verwonderen ons dat daerop geen wesens
niet is gedacht, en sijnde naar het overlijden
vanden E. Kell vermelden wij ons ook daar naar-
geneygt.

geredguleert, en de bedieningh van hooft in Spahan soo langh niet vacant gelaaten souden hebben, sulx ons hier door al wij wat verlegen gevonden, en den E. van Heuvel by 't vertrecke vanden directeur, en den coopman van Outhoorn, geen hoogen gequalificeerde by hem sal houden, dan 't welcke ondercooplieden aan wien de geheele directie by subaeren sieckte of versterf (: 't geen godt gelieve te verhoeden :) op aan soude komen, en dewijle het ten minsten 6. à 7. maanden sal aanloopen, eer wij van uEdles achtbaare met een ander coopman g'assisteert kunnen werden, soo hebben wij den E. Heer Burquoij versocht om ons voorsz vanden Bahu per eerste occagie noch een te senden, al soude het maar voor een corten tijt wesen, tot uEdle A. hier over nader gelieftse te disponeeren, dewijle het costig volgens de eygen getuygenis van sijn gemelten E. aan geen bequaame coopls en ondercooplieden manqueert om de bedieningh vanden E. heer Zal. per te suppleeren, en dewijle hier nu om de vacante plaatsen verder met bequame supposten te verschen, niet hebben kunnen wachten, op dat compe dienst hier door niet most werden verhuygert, soo hebben mede goetgevonden, om den ondercoopman Arnout Burchgraaf, die wij als secunde van Spahan in maart jongst leeden naar derwaarts hebben gedemitteert, het opperg. stack by provisie soo langh aan te beveelen, en hem tot nader gerustheijt als verbetheringh den ondercoopman Joan Jacobsz vanden Indervalde onder den titul van mede hooft toe te voegen, om alle saaken ten dienst van d'E. Compe gesamentlyke

te

Van Persia dato 14e Juny anno 1682

te verrichten, sonder dat den eene sonder kennis vanden
anderen sijn commissie yets sal mogen verrichten, maar
in alles communicabel te gaan, sijnde haer ook tot
narichtinge door den D. van Heuvel op sijn vertrecke
een bondige ende geraisonneerde memorie gelaten
die haer ook in alles, 't geen daer ten comptoire te
verrichten valt, als een klaare wegwijser sal
connen dienen, en nademael nu met het vertrecke van
coopman Cornelis van Outhoorn de bedieninge van
negotieboeckhouder hier in Gamron mede is comen te
vaceeren, soo is daertoe (conforme UEdele Agtb: ordre als
de outste ondercoopman in dese directie zijnde) —
verkooren den ondercoopman en packhuysmeester —
Constantin Verdonk, in wiens plaats dan wederom
by provisie sal succederen, den ondercoopman Jan de
Langen, sijnde de bedieninge van fiscaal den adsistent
en secunde Florentius vanden Bosch toegevoegt
waarneemende nu alle bedieningen naer vereysch provisioneel
tot UEdele Agtb: nader dispositie ende syn gesupporteert,
met vertrouwen of een yder sal sich int syne, als
welmeenende getrouwe dienaeren quyteeren, op dat
haer in wyders UEdele Agtb: gunst mogen waerdich
maeken, echter soo sal hier in toecomende noch wel
een coopman vereyschen, dat dan mede aan het goedvinden
van UEdele Agtb: gedefereert sullen laeten;

Zedert het afgaan van onse jongste sijn in spatium
vande verleden Jaarse goederen de volgende tegens
contant gewisselt als —

2400: p^s zyde sjoucomassen vande eerste soort
à 3¼ mas yder rendeert aan advance 103¼ p^r c^{to}

1200: p^s alegia de malda vande slechtste soort
a 12 mam^s yder rendeert . . . 36⅙ d^o

sulx

Van Persia dato 14:e Juny anno 1682

Sulx daer het Complement vande eerste soort noch
16953 p:s, en tweede 306. p:s resteeren, die veel
vreesen dat voor de selve prijs niet meer gedebiteert
staende, daertoe volgens de residenten haer advijsen
voor eerst weijnich apparentie scheen te wesen,
uyt oorsaake der groote quantiteyt over den lantwegh
van Candahaar daer sijn aangebracht, waermede
de coopluyden de marckt bederven, en noch aende
hant blijven sitten, invoegen niet goet connen vinden,
om van die soortemige, meerder op te senden, voor
alleer de resterende daer vercocht sijn, en ooch
of sulx nu al jaren sin hadden, souden het selve
niet derven ondernemen, uyt vreese vande —
schadelycke pagteurs, alsoo volgens het rapport vanden
E. vanden Heuvel, op haer luijmen leggen, en maer
wachten, tot dat eenige goederen vande Comp:ie
aengebracht werden, om die weder gelijck voor 2
Jaeren, daer in arrest te houden, en haer valsche
pretentie hier uyt te voldoen, dat voor al niet
dienende te geschieden, want het daermede in desse
tijden, daer den attimaadt Doulet en miersa nasij
seer over=hoop leggen, soo goet niet soude afloopen,
en geen apparentie sijn, om die weder gerestitueert
te krijgen, voor haer pretentie voldaen hadden/
om sulx dan voor te comen, sal het best sijn soo=
lange dit dispuijt niet verdaen is geen de
minste goederen op te senden, maer alles hier
in gamron te verkoopen, (schoon de prijs al wat
minder is) voor soo veel het mogelijck zij,

In Bassora is de resterende benjuwijn verkocht voor
4¾ rd

Van Persia dato 14e Juny Ao 1682

4¾ rsd. de 25 ℔ verkoght sulx daer niet anders dan
den anijs raeckende, die bij kleene partijen mede
noch wel aende man sal geraecken, en derwijle ons den
onderkoopman Constantin Vendonck wert te seggen
dat de goede senjuerbin daer seer gesocht is, en
met een goede winst kan vercocht werden, soo souden
uEdele a: versoucken, of ons tegens toecomende
jaer vande Cabessa en bariga van yder sortering
twee kisten tot een proeve geliefden toe te senden,
doch geen meer of anders soude tegens de becoomelijke
prijs niet kunnen gedebiteert werden —
Aengemerckt uEdele a: ons bij missive vanden 15e 7ber
anno passato hebben gelieven te ordonneren,
om wegens den mochasen handel, een opregt advijs
te geven, raeckende de speceryen, of daer jaerlycx
met een redelijke quantiteijt soude kunnen
ventiert werden, sonder dat het eenige prejuditie
inden Souratsen of gamronse marckt soude bij brengen
soo sullen wij naer de kleene kennis die wij vanden
mochasen handel hebben, eenvoudelijk in antwoort
dienen dat van hier naerderhandt of van daer naer
derwaerts weijnich negotie wert gedaan, maer
wel op bassoura, daer somwijlen eenige vaertuygen
met Carika aankomen, sijnde het voor drie jaeren,
ten tijden vanden coopman Sweerdevelt, die daer
toenmaals met een kleen Cangahoen is geweest
noch voorgevallen, dat soo wel in bassora als
Congo, diversche packen nagelen en cannel
(doch van d'E: Comp.e gemutileert) ~~te~~ aangebraght,
en naer elders als spahan verwoert sijn, die
doch door de Eijgenaers met een redelijke advans
Zyn.

Van Persia dato 14e Junij anno 1682

zijn vercocht, en de Coopluijden die voorschreven
specerijen tegens soo hoogen prijs, hier van ons hadde
genegotieert, de merckt geheel en merckelijke
schade hebben bij gebracht, waer over ons niet alleen
vande Bassorase residenten maer ook vande coopls
selven diverse klachten zijn te voren gecomen,
gevoegen het vast moet volgen, jndienmen de
coopmanschappen daer onder de merckt, en tot soo
laegen prijs afstaet, dat hier niet winst naer toe
gevoert, en vercocht kan werden of het moet
noodsaakelijk hier vermindering inde negotie bij
brengen, maer ingeval men de prijs, naer deser
merckt reguleerde, en onder deselve niet aff ge-
staen wierde, soo kunnen niet zien, het minste
nadeel soude konnen te veroorsaaken maer veel
tot Bassora, daerde noch altijt eenige winst
soude kunnen doen, en de onse merckelijke inde
weeg zijn, alsoo daer vrij meerder dan hier gelden
mach, doch een quantiteijt van 2000 lb nagelen
4000 lb canneel, en 2000 lb nooten is daer meer
als genoegh, en soo veel als in een jaer daer
geconsumeert kan werden; had indien uEd: Ed:
konde resolveren, om die tegens soo laegen prijs
niet een weijnich boven de gemeene ~~prijs~~ merckt
aff te staen, dat de Coopluijden die niet weijnich
profijt naer alleppo konde verwonnen, soo
soude daer noch veel apparentie wesen, om den
vertier daer jaarlijcx te vergrooten, dat voor eerst
soo, om recht te weten hoe veel daer wel
vertiert soude kunnen werden, veel eens soude

kunnen

Van Persia dato 14en Junij anno 1682

kunnen werden ondersocht, en almede aan UEdele vrijen dispositie gedefereert hadde, maar om weder tot den mochase handel te komen, soo souden wij van gevoelen sijn indien UE. Comp. daar een vaste resolutie hadde, dat hier op Comba Jaarlijcx een groot proffijt te behalen soude wesen, die hier altijt van een groote consumptie, en op een goede merckt is, dat ook seer gemackelijck soude kunnen geschieden, met het fluijt dat tot het overbrengen vande cargasoenen werdt geprojecteert, tegens welcke coursse men die boonen op sijn tijt in voorraat van langsamerhant soude kunnen inhandelen, en naar van sijn ladingh dan ontlost was, ten eersten terwaarts over senden, welcke bodem dan mede g'employeert soude kunnen werden, sodien tegens half of ulto. mey hier konde wesen, tot de bassorase voyagie, en 't vervoeren vande Zijde naar batavia, en dit is soo veel als wij UEdele Aen. naar onse kleijne kennis vanden mochaser handel weten te berichten, sonder dat wij van den kleijnen of grooten vertier iets kunnen schrijven dat best van Souratta sal kunnen geschieden, alsoo den handel daar meest aan gelegen en naast gelegen is, en vertrouwen of UEdele Aen. sullen haar dit weijnich opgestelde, wel gelieven te laten gevallen —

Naar oude usantie hebben wij onse negotie boecken op ulto. february wederom gesloten, en in 12en bevonden geadvanceert te sijn, een Somma van f 399696:12:6: gelijck tot UEdele achtbare nader speculatie uit verwolch largo sullen aanwijsen namentlijck,

Op	1769 ℔. gerooffelnagelen, ad v. p. c. lo	887½	f 66976: 11: 15:
	21810: ℔. batavise suijcker	148¾	4198: —: 13:
	89645 4 ℔. bengaalse do.	177½	126303: 15: 10:
	145: ℔. laarkelken	103¼	712: 7: 1:
	3921: ps. crassa bengale	66—	6877: 1: 4

Van Persia dato 14 Junij Ano. 1662

3680: ps. porceleijn adv. p.r c.to		152 5/8	ƒ 555: 17: —
1037: ps. spiegelglasen	//	47 1/4	// 5488: 11: 3:
13694: lb rompen	//	1363 5/8	// 19686: 12: 14:
2535: ps. allegia d'malda	//	13 5/8	// 1361: 8: 4:
2537: ps. malemollen	//	62 3/8	// 5268: 12: 8:
206514: lb peper	//	103 1/2	// 32368: 14: 5:
24981: lb caneel	//	743 1/4	// 53994: 2: 2:
223718: lb tin	//	35 1/16	// 27711: —: 7:
580: ps. gorups	//	313 —	// 617: 7: 1:
2177: lb radix china	//	813 5/8	// 5430: 17: 1:
2000: ps. chercannes	//	30 1/4	// 2077: 5: 10:
3873: lb cardemom	//	99 3/4	// 2281: 13: 5:
12936: lb gedroogde gember	//	18 1/2	// 244: 8: —
8: ps. cambrix doek	//	19 3/8	// 32: 15: —
24097½: mant. aan opgelden die aan comps. residenten syn verstreckt soo ten residenderende als opde selapen			// 602: 8: 12:
Comt			ƒ 362787: 10: 6:
Treckende hier af voor oncosten op coopmanschappen en verleesten &ca.			// 3563: 6: 8:

Somma de gamronse retouren montreren ... ƒ 359224: 3: 14:

Voegende hier complairne spalan gevonnen —

op 1200: ps. allegia de malda adv. 31 5/8 p.r c.to			ƒ 1454: 1: 15:
2400: ps. Spiegelglasen		103 1/2	// 1812: 2: 11:
Comt			ƒ 3266: 4: 10:
Treckende hier af diverse ongelden der coopmansz.			// 92: 4: 8:

De spalanse retouren beloopen ... ƒ 3174: —: 2:

Transporteere ... ƒ 362398: 4: —:

Van Persia dato 14.e Juny anno 1682

P.r transport f 362398: 4: –:

Bassoura

2175 lb benjuijn blancos a d.o:	11: p.r C.to =	f	113:10:6
2 p.s lonquinse pelangs	10: d.o =	„	1:8:1
2175 lb caneel	993 3/4 d.o =	„	7304:3:–:
2500 lb rompen	1644 3/4 d.o =	„	5345:7:5:
2233 lb garioffel nagelen	1202 d.o =	„	11792:3:15:
32907 lb mallacx tin	29 1/4 d.o =	„	3764:6:5:
32596 lb peper	141 d.o =	„	7140:9:12:

Comt f 35461:8:12:

Hieraf gaaf de necessaire ongelden en verliesen „ 1702:8:6:

Rest aen winst f 396157:4:6:

Doen hier noch bij 't geene met het overvoeren van vragtgelderen is gewonnen „ 3539:8:–:

Comt f 399696:12:6:

Trecken hier af de generale ongelden van't compt.r te weten

'tComptoir Gamron f 41699:2:6:
Spahan „ 5578:3:15:
Bassora „ 4422:13:12: „ 51699:19:15:

Somma der suijvere winsten desen directie montereren f 347996:12:15:

Welcke winsten wij niet twijffelen, of sullen u Ed.le Achtbare smaakelijcke te vooren comen, voor welcke het milddadigen Zegen, den almogenden oock gedanckt
en

Van Persia dato 14:en Junij an:o 1682

en verders gebeden blyft, Comp:s negotie soo hier als allerwegen, tot soulagement van alle schade soo op Nagapatnam als anders geleden gelieve te zegenen en haarlijcx te accresseren laaten —

Bij onsen laatsten hebben U Ed:le A:en bekent gemaakt hoe wij nevens tot afbetaling van Coninx zyde genootsaakt sijn geweest, om van Comp:s maakelaar een somma van f 106250:–:– te lichten, daar van wij nadeelaan, met het verwisselen vande bassorase ducaten machtich sijn geworden een somma van f 21228:4:6: af te leggen sulx tegenwoordich noch f 85021:15:10: bijde negotieboeken credit staat dat wij by koop van onse coopmanschappen gelijk hier voorens mede is geciteert, verkoopen te sullen konnen voldoen en dewijle voorsz:e maakelaar genaemt Prem:.. nu over de 6/m seer genereuselijke sonder de minste interest te begeeren, aan d'E: Comp:e heeft verstrekt, mitsgaders hem in alles getrouw, en seer vigilant hebben bevonden gelijk den E: heer Bent des gelegentheyt mede sal konnen betuygen, soo is ons nedrich versoeck, om hem noch nevens tot alle getrouwicheyt te couragieren ten anderen den Engelsen maakelaar hier jaarlijcx uyt Souratta van haer President wegens d'E: Comp:e met eenige stoffen werd beschoncken, U Ed:le A:en volgens haar gewoonlijcke generositeyt hem mede gelieft te laten bedencken, en naer Souratta te ordonneren, om hem van daar volgens die natie haar gebruycke, een sekerheit nevens het verdere toebehooren uyt U Ed:le naam toe te senden, sal sich niet alleen met dit weijnige

volcomen

Van Persia dato 14e Juny ano. 1682

volkomen vergenoegt houden, maar onder dese —
Persiaanse als andere natie tot groote reputatie
strecken, en hem aanmoedigen, om in alles getrouwen
ijver te continueren —

Wegens de saaken van hoff, werden u Ed.le ende E: niet
meritterende waardigh te adviseren, dan eyndelijk
dat den Coninck de vacante bedieningen van
kourtsie bassie en toffenktsie agasie met de persoons
Saroehan gewesen kantogh van Sammoers, en eenige
Luclouw weerdenberg vanden hoff gesupplieert, en
voorts soo blyven alle d'andere emplooyen van divaan,
begy of Coloragasie, Sjeick Dhalammiersa Sjeckaanbassie,
noch onvergeven, waar nae veele sollicitanten
sijn, maar weynich die geloof kryggen, dat eyndelyk
aande sinnelijckheyt van sijn mayt. dependeert, —
sonder dat naar capaciteyt of qualiteyt gesien werdt,
als den Coninck maar met eenige liefkoosende reden,
die met sijn humeur over een komen, werdt te
behaagen, daer werdt mede ten hove verwacht een
vande uytheemste princen die met een grooten rijck-
dom uyt sijn lant gevlucht, en van sijn broeder met
een aansienelijke macht, tot aande persiaense —
grensen naangejaagt is, sonder dat hij hem nochtans
hebben kunnen achterhaalen, sijnde het voorgeven,
dat het graf van Mamedt in Mecca wil gaan —
besoecken, en inpassant sijn groete aan dees Coninq
afleggen tot welckers [illegible] bysondere —
statie werdt gemaakt, 'tgeen dese Coninq veele
rijxs No: 0 Toman sal kosten, en alle curieusiteyten,
om aan hem te presenteeren, opsoecken en maaken
laat, en sooder gesegt wordt, soo staat den Coninq
hem in persoon, wel drie a vier mylen met al

sijn —

Van Persia dato 14en Juny Ao 1652

sijn grootten te gemoet te rijden en voorts tot aan sijn paleijs te geleijden, twelck ongetwijffelt, met groote pracht toegaan, en vele vreemdicheden sal vertoonen, om — aan te sien, sijnde in spahan op den 8en april mede noch aangecomen, een expres ambassadeur van poolen, doch alsoo tot heden noch geen audientie heeft gehadt soo blijft deselfs versoeck tot dato deses noch onbekent souden volgens sijn eijgen seggen, ook eenige brieven vanden Cheurvorst van brandenburch aan desen — monarch bij sich hebben, dat den tijt in weijnich sal openbaren, gemelten afgesant gaat over al uijtstrooijen, dat de scheepen die om te voeren, op Commissie — vanden brandenburger naer India stonden te komen, niet door den Cheurvorst, maer door de hollanders selven g'equipeert sijn, en dit door ons naer bewijs vereijst om van dese blame bevrijt te werden, t'geen niet anders dan tot groot disrespect van d'E. Compe. kan strecken, en somwijlen groote moeijelijckheden ontrent dese en andere natie soude kunnen causeren, dienvolgens bij alle occasie niet manqueeren sullen, om het contrarie te doen vertoonen —

Vande armenische coopluijden die ons versocht hadden om jaarlijcx haer goederen uijt hindostan, met compes scheepen op vracht herwaerts te mogen vervoeren, en hier over eenigen verbant met d'E. Compe. in accoort te treden, hebbe ~~noch~~ geen nader antwoort op ons schrijvens vernomen noch veel min de — conditien daer van kunnen gewaer werden, nochtans soo hebben aanden rijcxvertrouwden dienaangaande — versoeck gepresenteert, vant welckens copia in voldoeninge van uEdele ordre ons niet sullen nasenden

Van Persia dato 14en Junij an:o 1652

Refereeren naer 't breve van woort tot woort volgens luijt van het translaat mitsgaders wat daerop door den attemaad Doulete tot appostil gevolgt, en door de residenten wederom geantwoort is, in desen laten insluijten, 't welcke aldus dan was luijdende,

Godt kennentelijk te kunnen doen dat de portu-gesen drie à vier jaeren aen den anderen, onse — schepen die naer dese plaetsche gewesten waeren gedestineert in Congo hebben ge[illegible]eert, en sulcken gewelt is oorsaecke, dat wij onse goederen op de behoorlijke tijt alhier niet kunnen debiteren 't welcke seer groote schaede voor den coopman is toebrengende, uijt welcke insichten bidde sijn Mayt.e dat aende Hollanders mach aengekundicht werden, te weten de wijle die natie vrijheijt in gamron hebben, en jaerlijcx eenige quantiteijt sijde vanden Coninck coopen, dat onse goederen naer d'Indische quartieren met haere schepen en van daer naer dese havenen mogen over-gevoert werden, waer van wij de behoorlijcke vragt willen betalen, gelijck menichmael met haere bodems hebbe gedaen, en alsoo die voorsz.e natie de sterckste in Indien sijn mitsgaders de kloeckste schepen sijn hebbende waerkomende — niemant haer sal noch derven moeijelijck vallen, gevolchlijck de coopluijden haere negotie vrij, en liber sullen kunnen derwerten, soo dat daer door niemant sullen belangen om voor het wel-vaeren van sijn Mayt.e te bidden —

Dit volgende appostil is door den Attemaad Doulete hier — op

Van Persia dato 14.e Junij anno 1682

[illegible]

Den Capiteyn vande Hollanders die althans aen 't hoff Resident werdt gevraeght, of de Coopluijden haere goederen onder genot vande vrachten daertoe te bedingen, en sonder eenige schaade te bevrijden, met hare schepen kunnen overgevoert werden,

Rescriptie door de Residenten gedaen

Geeft d'Ambiedier bij rescriptie te kennen, dat wij beijnen verbindtenisse van onse voyagies, altijt int overvoeren der Coopluijden goederen haer met onse schepen geaccommodeert hebben en noch in soodanige geval daer toe inclineren, maer om deselve tegen d'aenstooten der Portugesen te bevrijden, een saake van bysondere consequentie en importantie is, vervolgens gantsch niet in onse macht staat om daerinne 't minste te disponeeren, maer sulx bij letteren van dit rijcke aen d'Ed.le heer Gouverneur Generael en d'E.E. heeren Raaden van India speciael te kennen moet gegeven werden, en diehalven wij niet anders doen konnen, dan onse Ed.le heeren meesters dienaangaende advijs te geven, welke daer over naer haer wel gevallen resolveren konnen —

Maer by dese Zaak ooch verders is bejegent souden dat wij eenich nader gevoelen dienaangaende hebben vernomen en vertrouwen ooch niet dat daervan yets vallen sal, schijnende dese administratie in alles seer gefavoriseert, en voor alle ongeval beschermt te willen wesen, sonder nogtans van eenige recognitie, of redelijcke betalinge te weten

Van Persia dato 14e Juny ano 1682

weten, dat met de gelegentheyt van d'E. Compe.
oock gants niet over een comt

De Portugesen hebben haar jegenwoordich met 4 groote
Jachten, en 4. kleene fregattes, welcke in dese golf
vertoont, en ontrent de 13. soo kleene als Sinaetse
scheepjes als vaartuijgen tot Congo opgebracht, door
sij deselve ooch in arrest houden, doch wat haar —
verdere intentie is, blyft ons alsnoch onbewust —
en staat den tijt in weijlen te openbaren,

Hebben het slechte de merke aan dese zijde masquetta
gerescontreert, en een schoot met scherp daarop —
gedaan, de overheden haar hier aan niet hindernde,
maar heen voort gaande, hebben het dicht op zijde
geseylt, en pr. force begeert, dat voor haar strijcken
souden, daartoe sij voor al niet konde resolveren
dus hare met gewelt gedwongen hebben om uit
passeren deese verschooten te doen, of soo niet
beijgden haar de geheele laag te geven, tgeen
sy dan ooch om hare in geen verder ongelegentheyt
te stellen, als met maar 25. man, en 4. kleene —
stucjens van drie à ijder gemonteert sijnde, hebben
gedaen, en vervolgens haar dan verder gelangdert
en de reijs hebben laten vervorderen, aenfin naar
het aansien laat, soo schijnen die povere fidalgos,
soo weijnich de grando montados niet souden
eyt aan een overwonnen man, of daar macht over
sien, haar couragie of macht te willen betoonen,
dat haar by occagie wel eens dierder vergolden te
worden, wy souden hier voor aanders sitton in
Congo hebben laaten protesteren, maar alsoo
het een persoon van slechte conditie, en op haar
scheepen mede niemant van qualiteyt is ben

anderen

Van Persia dato 14e Juny Ao. 1682

anderen het wapen van Middelburch ongemolesteert
Congo hebben laten passeren, soo hebben wij dese
saak (onder 't welnemen van UEdele Ed:) ongemerckt
laten passeren, edoch in geval sij de schepen
Maccassar, Sumatra, en 't Jachtje d'Elisabeth, uit
van hun Zeijlen mede mochten rencontreren
en eenige hostiliteijt uit wercke quamen te stellen,
soo sullen Comps reputatie in alles soeken te defenderen
en betoonen dat mede gelt voor 't vragen hebben
mitsgaders ons soodanich gedragen, als de occasie
en Comps respect sal komen te vereijschen.

De Engelsen hebben in Zouratta 2 moorse schepen
gehuurt, en met vrachtgoederen voor Bassora belade,
waarmede hier ook is overgekomen een nieuwen
agent, Mr. Smit genaamt die voor eenige dagen
een verjnick sichtelijck, met al sijn volck, sonder
dat hier ijmant van haer natie gelaten heeft
leggende met den Sabandaar over haer pretentie
vande halve tol haer overloop, die haer deselve
Jaare niet meer dan 600: tomen wilden goetdoen,
met voorgeven 's Conincx gerechticheijt te
fraudeeren, en met haer gehuurde schepen veel
goederen op haer naam, die hun mosten wesen
geslooten en naer Bassora vervoert hadden, 't geen
ook aanden Coninck soude bekent maacken en
daarnevens verthoonen haer pretentie ongefondt,
en jeder belading ongehouden te wesen, hoe het
nu noch verder met haar sal afloopen, en off
hun over het hove mede niet sullen beclaagen,
staat den tijt te openbaren, en UEdele achtbare

Invijsen

Van Persia dato 14.e Juny a.o 1682

jnvoegen geadvijseert te werden,

Gelijk hier vooren is aengehaelt dat het Jachie d'Elisabeth, volgens het seggen vande schippers vrienden, van Mallabaar noch te verwachten hadden soo is het ook gevolgt, en den 26.e July met een peperladinge van 120. @ hier behouden ter reede gekomen, dat ons Capitaal noch met een somma van f 7108: 5: 5: heeft vergroot, en vervolgens de winsten ook eenichsints sal vermeerderen, dewijle dien specerij Coel, door den anderen op verre naer, soo groote onderwinst niet dan verleden jaer sal geven, maer Cardamom, hebben niet bekomen, ont- staende soo den onderkoopman Schoons ons van Cananoor adviseert, om dat de koopluijden die haer vooruit gegeven hadden, om een redelijke partije te leveren, haer account gebrooken, en aen andere verkocht hebben, sulx dit Jaer daer van niet versien, en ook weijnich apparentie is, soo lange de Engelsche en andere particuliere marcanten, soo sterke met contante penn.en op die cust negotieren, dat voor d'E. Comp.e daer weijnich sal overschieten, dewijle de jnlanders soo het schijnt, daer veel liever met andere natie dan d'E. Comp.e willen handelen, waer van het contrarie wel waer te wenschen, het schip Sumatra is ons onderwegen van Souratta met een quantiteijt van 1505. packen vragtgoederen mede noch toegekomen daermede voord'E. Comp.e niet meer dan f 14322: 2: 7: is geprofiteert dat al vrij wat weijnich is, en qualijk meriteert om soo een kostelijcke bodem te employeren, en Indien gevaren hadden, het daer niet te staan

souden

Van Persia dato 14:e Junij an:o 1682:

soude sijn gekomen, en tot het vervoeren vande —
Cargasoenen naar Batavia, de noortvaarder, het schip
de Betuwe gebruijckt soude sijn, sonder het ten
eersten van hier wel naer Cormandel gedespicheert
hebben, waer bij wel tijt uijtgewonnen en d'E.
Comp:e ook wel de meeste dienst geschiet soude
wesen, wij hebben het ten eersten laten ontlossen
en vertrekt nu mede in Comp:e van maccassar,
en t'Jachtje d'Elisabeth naer Tuticorijn, om daer-
verder de ordre van d'E. heer Gouverneur, en
Extraordinaris raedt van India Laurens pijll
af te vragen, en naer het goetvinden van sijn E:
g'employeert te werden, nochtans om 't selve niet
heel ledich te laten gaan, soo hebben tot soulagem:t
van sijn ongelden daer in noch doen schepen, —
170: st:e packen en kisten, beneffens 17. passagiers
daermede noch een somma van f 1746:—:— vracht
gewonnen, dat wel seer weijnich is, echter soo is
het in passant noch goet mede genomen, dewijle
d'E. Comp:e daer bij geen ondienst geschiet, en
doch anders geballast soude hebben moeten —
vaaren, het fluijtie de Cuwal hebben wij —
goetgevonden, om met de ordinarie provisie
voor Cormandel, Bengale, en Mallacca te laten
beladen, en daermede directelijck, alsoo het met
voorschreven provisie meest vol is gemaakt —
over de Cust naer Bengale te laten vertrecken,
daer tot het ontlossen en laden der schepen op
de Ganges ten hooghsten vereijst, en d'E. Comp:e
wel de meeste dienst kan doen —

Wij hebben

Van Persia dato 14en Junij Ao. 1662

wij hadden gedacht om voor 't vertrek deses noch eenige —
goederen te sullen vercoopen, en waer naer ook eenige
dagen langer, als wel gegist hadden, is gewacht, en
desen hebben opgehouden, maer de coopluijden [illegible],
nigt beijverende, en voor de speceryen geen hooger bodt
doende dan voor de nagelen 235 larijn p.o d.to de nooten
en 120 larijn de caneel, soo laegen doch wel dat
voor eerst noch niet genegen waren, om tot eenich
accoort te treden, ontstaende desen laegen prijs
der speceryen, wel ten principalen uijt de slechte
gestalte vanden caneel, die niet alleen groff,
van geen de minste smaecke of sterckte, maer daer
bij ooke eenichsints vermuft, en bitter is, gelooven
ooke niet indien deselve lieden soorteren dat uijt
de gehele partije, een derde soude komen, die
voor passabel souden kunnen gehouden werden
en om die aende hant te houden, en de andere
twee soortingen alleenich af te staen, kunnen
wij mede gants niet dienstich oordeelen, oversulx
hebben al getracht, indien de prijs op nagelen
en nooten soo wel wilde verhoogen, dat het
different vande caneel hier door veregualeert
en tot 49 sts. 't pont konde gebracht werden
die maer te laeten springen, maer sulx mede
niet lukkende, en haer eenvouwgelijck houdende,
soo sijn genoodsaeckt geweest, soo voor de nagelen,
en nooten de verleden jaerse prijs van 240: en So:
ende caneel 130: lar.en wilden geven de coop-
man toe te staen, daer toe hij evenwel niet sijn
te brengen geweest, en daertegens kunnen wij ooke

niet

niet goet vinden, om die voor veel minder af te
staan, dewijle het al te veel met uEdele A: gegevens
ordre, om de canneel niet onder de 49. stuivers 't lb
te verkoopen soude differeeren, maar echt gedacht
indien noch lange by haar voornemen bleven —
persisteerden, om voorschreven specerijen op een
vaste prijs te stellen, en aan een yder die begeerde
by kleene partijen van 5 à 6. packen te presenteren
mitsgaders door het aanslaan van diverse biljetten
aan Comps poort, en de andere principaalste —
vergaderplaatsen, 'tselve aan het gemeen bekent
te maaken, en in cas het quam te gebeuren, dat
door ons oogmerck mede niet mogten bereyken,
soo sal het altijt noch tijts genoegh wesen
om de merckt een weynich laager in te stellen,
en haar te gemoet te komen, want om met die
costelijke waeren, daer soo grooten capitaal aan
hangt een geheel Jaar over aande kant te —
beyeren sitten, kunnen wy niet gelooven dat uEdle
achtbare behaagen, en met den dienst van de E. —
Comp. soude over een komen, invoegen ook —
willen verkoopen indien de canneel 4 à 5 stuivers
op 't lb onder de geordonneerde prijs vaart afgestaan
het naar desen niet qualijk gelieve te nemen —
noch van ons vrandevoorn te Imputeren, alsoo —
van twee quaden een goet moet kiesen, en ons
naar vervolgh van saaken dienen te reguleeren,
en dewijle hier nu van de specerijen spreeken,
soo sullen uEdle A: ook bekent maaken, dat de

negotie

Van Persia dato 14.e Junij ano. 1682.

nagelen wel met een overwigt van 623: lb aan
lant gelevert sijn, maar daar tegens sijn vanden [illegible]
vochtick staa soodanich dat vast hielden, of hielen
door het langh leggen inde heete pactuijsen daar
overwigt vande ryckelijke indroogen, wy kunnen ooke
niet bedencken, daar de kisten nochtans wel
geconditioneert sijn geweest, en daar benevens soo
verclaart den schipper, dat zy 't ruym op een drooge
plaats hebben gestaan, waar uyt dese vogtigheyt
ontstaat, of het moet wesen dat de kisten nieuwe
en van natte plancken gemaakt sijn by welcke geval
het seer licht te begrijpen is, dewyle de nagelen
vande selve nature sijn als de Zyde, die door haar
groote drooghte en hette, alle de vochtigheyt naar
haar treckt, maar op de nooten is 747. lb te kort
gelevert, dat op een quantiteyt van 10000. lb
al vry wat veel en 4 1/3 pr. Cto. onderwigt soude
wesen, maar aangesien ordinarie al ryckelijk
gekalckt en met stoff sijn vermengt, oock in
haar selven veel verminderen, waar door dan
noodsaakelijk volgt, dat door het over en weder
scheepen veel verlooren gaat, soo hebben ons de
overheden vant schip Maccassar verhoolt (dewyle
tot verschooninge inbrengen, dat zy Sourasse, op de
partye daar aan lant gelicht, naar gissinge niet
meer dan 2 3/4 pr. Cto. voorde onderwichten sijn afgetrocken)
om 't selve ontrent uE.d. achtbare te mogen
verantwoorden, dat haar ooke toegestaan is, sonder
haar nochtans vry te kennen, maar aan uE.d. achtb.
nader dispositie gerefereert te laten, de gesonden

20:

Van Persia dato 14en Junij anno 1652

20: cassen radix china is meest vant ongedierte verslonden en 't overige heminade bedorven, en ouder-gaan, sulcx ook door d'expresse gecommitteerdens, — hebben laten sorteren, en uyt de geheele — partije niet meer dan 192 lb connen vinden, die noch eenichsints passeren, of voor gelt veraendert gemaeckt soude connen werden, hoewel niet en gelooven, dat veel sal mogen gelden, dewijle met die van verleden jaer te veel verscheydt en ondeugent vermijdent geoft is, hier gants niet gevalt, gevoegen ook dit mousson aen sullen sien, of daer voor noch eenich gelt wert geboden — geboden, of soo niet sullen ook met de eerste occasie inde maent october of november naer — Suratta senden; daer wij sien dat soodanige slechte en menige defecte sorteringh noch tegens 3½ p° a°: vercoght is, dat noch beter mede genomen sal werden, dan hier inde packhuysen uit geheel te vernielen, ook sappanhout om dat soo groote plaets beneemt, en ons inde packhuysen, om de andere Coopmanschappen naer behooren te connen bergen, maer inde weeck soude zijn, hebben wij te werchen uit aen lant leveren tegens 12½ gas d' 6 lb. vercocht, waer van U Ed.e achtbare de advance niet connen bekent maecken, uyt ursaecken als hier vooren geciteert, dus de factura daer van noch niet is toegecomen, vande Ceylonse caneel, hadden ons mede ten eersten gaerne ontlast, maer

doch

Van Persia dato 14en Junij Ao. 1662=

door den grooten aenwasch vande Mallabaaren
soo op Masquetta als hier, hebben wij ons voor=
nemen niet connen volbrengen, maer genootsaeckt
geweest, die inde packhuijsen te laten opslaen,
soo dat die nu bij cleene partijen, van 1000 man
of 6000 ℔ tegens $4\frac{4}{5}$ ma.de 6 ℔ aende winckeliers,
en cleene cooplieden uijtwegen, daer op wel een
redelijcke winst sal werden behaelt, maer het
is een vraeg van al te grooten bekommeringe daer
vanjaer geen aenvangh, en een groote plaats inde
schepen besloeg, en soo is het sappanhout mede te
considereren, genoegen dat het niet rijckelijck met
schepen ruijmte onthout, mogen voorsz.en 2. contoiringes
wel ongesonden blijven, gelijck ooc naer Colombo
hebben verhoort, dat in aenstaende vanden anneeck
mogen verwagtsament vaeren, de Bengaelse cleeden
mede allegia betthilles, hebben de cooplieden
mede wel eens komen besichtigen, maer geen
opschrijft of noch bod gedaen sulx inde Ed.e acten.
hoe het daer mede staet of te loopen, noch niet
sekerheid connen adviseren, nochtans en dubiteren
niet, deweijle alle goede soorteringe sijn, en op de
dringh niet te seggen wat of sullen wel een
goede merckt behaelen, en de verleden Haense
prijs rijckelijck gainderen, ooc soo en is geen vrees
of de allegia betthilles, sullen ten minsten wel
20: ma.s hp.s mogen gelden, dat naer een overslag
niet veel min dan $64\frac{3}{5}$ p.c. 6^{10} winst sal opbrengen
en wel meriteert, gelijck ijeder beginne mede

16

Van Persia dato 14en Junij anno 1662

is geseijt, om tegens aenstaende vanden een quantiteijt
van 10. @ p[s]. te voorsien de Tonquinse p[er]langs, sijn ook
seer deurachtsaem en wel geconditioneert gevonden
doch alsoo die ordinarie het laest van alle waeren
vercoft, soo sijn tot heden aen geen coopluijden
vercocht, en nademael wij hier nu int kennen
idd[er]s a: de gelegentheijt vanden handel, en hoe ijder
soorteringh bevonden, en niet aen cant hebbende
met de facturen als cognossementen geadresseert
hebben aengewesen, soo sullen niet verwoelen, om ons
aen geen apparenten eijsch te gedraagen, mede laten
insinueren wat coopmanschappen tot voortsettinge
vanden handel, tegens a° 1663: vanden noodich hebben
geoordeelt uijt diverse quartieren met idd[er]s a:
goetvinden te p[e]titioneren, te weten

Van Batavia.

15. à 20000: lb. giroffelnagelen vanden in kisten
15. à 20000: lb. goude rompen
6. à 70000: lb peper, te weten soo van Mallabaer niet
gesonden werdt
1000: kisten Bataviase suijckers, of ten minsten
soo veel als gesonden kan werden
1200: p[s]. witte gewerckte Tonquinse p[er]langs
vande selve soorteringh, gelijck dit
jaar sijn gesonden, te weten
800. p[s]. sonder bloemen, en
400. p[s]. met bloemen
1200. p[s].
4. stucken laeckenen, als
2. root scharlaeckens, en
2. p[s]. groen
4. p[s].

id. a.

Van Persia dato 14en Juny anno 1682

18 à 20000: ℔ Siams gommelacke op de stockjes.

20000. ℔ Olifants tanden

1. vat spijkers van allerhande soort, doch meest kleine last ijsers.

pampier, pennen, als ander schrijf gereetschap.

Eenige goede medicamenten, volgens nevens gaande catalogus vanden opperchirurgijn deses comptoirs —

2: vaten vleesch
2: dos spek } voor 't Zyde schip —
2: dos arrack

De ordinaire provisie, volgens haar Edele dispositie —

Van ceylon

1600: ℔ of 200: Balen cannel van beter sortering als desen Jaare is gesonden —

Van Cormandel

20000. ps salempoeris, en

1600. ps gebleeckte dongrijs, met roode hoofden die voor 3. Jaaren al sijn gevondert —

12000: ℔ bimelipatnams gommelacke op de stockjes

Van Bengale

100000: ℔. poedersuijcker, waar onder een derde couvoirde —

100: kassen candijsuijcker

5000: ps sackdoecken

5000: ps neusdoecken

4000: ps alegia de malda

4000: ps Cassa bengale

Van Coutchin

6. à 700000: ℔ peper, soo van Batavia geen gesonden wert

15000 ℔

Van Persia dato 14e Junij anno 1662

15000 lb Cardemom, soo veel als gesonden kan werden, of was het tot een quantiteyt van 50 à 60 @ lb

N° 10: casten rijs voorde schepen, alsoo hier anders ten dienste, gelijck nu met maccassar is geschiet, tegens 92 6/7 rds̄ last moeten opkoopen —

Welcke voorschreven goederen wy dan gedienstich versoecken, dat ons met UEd. Ed. a° toecomende van alle quantiteyten mogen toegesonden werden, met verkoningh of stellen met de geroequireerde wenschen voor te debiteeren werden —

En om nu alles beknoptelijck bij den anderen te hebben, soo stellen UEd. Ed. a° mede noch voorkomen, wat goederen dit mousson met diverse schepen van hier naer de Indische quartieren sijn versonden, te weeten —

Den … Junij met het Felix maccassar — over Ceylon naer Batavia —

40500 lb of 264: baelen ronde persiaanse Zijde, costen met d'ongelden	ƒ	202998: 17: 3:
5: stucx hengst paarden …	//	2495: 12: —:
1259: stx diverse porceleynen in 20: houte kassen …	//	522: 18: 4:
199872: lb Gandaroensche tarwe in 699: gonnij Zacken, monteeren met d'ongelden …	//	4090: 1: 14:
4594: p° diverse kermans aarde werck in 49: cassen totten …	//	1151: 4: 6:

Transporteere ƒ 211258: 13: 11:

Van Persia dato 14e Juny anno 1664

Per Transport f 211258:13:11

2313?: lb diverse drooge tafelfruyten kosten te haven .... mas 1863½

200: casjes Sirasse wijn .... // 10208½

50: casjes roosewater .... // 2684½

720: lb in 2 potten met diverse medicamenten .... // 550½

3500: lb roode aerde .... // 159¾

voor diverse ongelden als de voeragie vande paerden, en 'tgeen verder op voorsz. goederen int generael is gesupporteert // 1524¼

Comt à 8½ st. per ma. mas 33761 – f 14348: 8: 8:

stx: gomij tot het bewaeren vande kisten &a en de lanveesacken .... // 180: –: –:

Somma het versonden naer Batavia mont. f 225787: 2: 3:

Met voorsz. Bodem voor Ceylon

12: stx. hengstpaarden kosten te haven f 2690: 5: –:

20: stx. diverse feuwerkelen // 693: 7: 12:

4444: lb diverse drooge tafelfruyten // 1069: 8: 2:

100: casjes Sirasse wijn .... // 2169: 16: 12:

12: do. roosewater .... // 273: 18: 4:

170: lb diverse medicamenten // 138: 11: –:

voor diverse ongelden als de voeragie van paerden voor de reys .... // 475: 3: –:

stx. gomij tot het bewaeren der kisten .... // 5: 2: –:

'tversonden naer Ceylon montert // 7515: 11: 14:

Transporteere f 233303: 4: 1:

Van Persia dato 14.e Junij an.o 1662

per Transport . f 233303: 4: 1:

Met het fluytie de meeuw voor palliacatta

3030: ℔ diverse drooge tafelfruyten f 1106: 1: 4:

30: casjen wijn . . . . // 652: 11: 12:

30: d.o rooswater . . . . . // 765: 8: 8:

8750: ℔ roode aerde . . . . . . // 23: 16: –:

2: kisten met diverse medicam.en // 174: 19: 14:

25: p.s diverse heireveelen . . // 922: 17: 12:

12: p.s gouwige roode ongeveden // 31: –: 8:

t'versondene naar palliacatta bedraagt . . . . // 3680: 7: 10:

Met deto fluytje naer bengaele

1976: ℔ diverse drooge tafelfruyten kosten te samen . . . . f 508: 13: 7:

112: ℔ tabacq . . . . // 403: 7: 9:

10: casjen Sirase wijn . . // 217: 16: 4:

5: d.o rooswater . . . . . // 114: 8: 10:

23: ℔ in 12: doosen medicamenten // 28: 18: –:

voor diverse ongeveden . // 12: 6: 8:

St.en gouwige . . . . // 3: –: –:

t'versondene naar Bengaele beloopt . . // 1288: 10: 6:

Met maccasser voor Coutchim

Transporteere f 236272: 1: 1:

Van Persia dato 14e Juny anno 1682

Per Transport f 238272:1:1

4:	p[ar]s wolle alcatijven kussen	f 125:11:12
10:	p[ar]s fluwelen	// 367:2:15
15:	cassen Ginase wijn	// 325:15:4
12:	d[itt]o roosewater	// 274:15:6
306:	lb [illegible] stoff	// 85:19:2
1059:	lb diverse droogé tafelfruijten	// 257:6:12
2:	potten ingelegde kool	// 27:17:3
1234:	p[ar]s diverse kramers aardewerk	// 354:2:10
1:	kist met diverse medicamenten	// 143:8:12
	voor de ongelden	// 14:9:-
8:	st[uc]k[en] [illegible] gonij daar de kisten mede zijn om naijt	// 2:8:-

Het gesondene naar Couchin montert // 1977:18:2

Met het fluijtie de Meerl over de Cust naar Mallacca

943:	lb diverse droogé tafelfruijten	f 287:4:15
10:	cassen wijn	// 217:16:4
6:	d[itt]o roosewater	// 137:1:4
24:	potjes met confituren	// 132:6:11
1:	bancke zout / en	
1:	d[itt]o roode aarde cossen te samen	// 29:2:-
	voor diverse ongelden	// 8:1:8
9:	st[uc]k[en] gonij tot het bemaijen van't voorenstaande	// 2:14:-

't versondene naar Mallacca bedraagt // 824:6:10

Transporteere f 241073:16:13

Van Persia dato 14en Junij anno 1682

per transport f 241073: 16: 13.

Den 25en Januarij met het moorsch schip d'Rhemij naar Souratta gesonden

2: stucx hengst paarden kosten met de voeragie vragt &ca. · f 949: 4: 12

20: Cassen roosewater · · // 456: 9: –:

1646: lb diverse confituijren · · // 464: 15: 13.

4: potten ingezoute kool · · // 55: 3: 15.

8: stucx [illegible] gevlijs tot het bewaeren vande potten · · // 3: 4: –:

voor diverse ongelden · · · // 133: 4: 12.

f 2062: 2: 4.

Den 6en maart met het schip Sumatra —

518. lb galiga rouwen te kosten f 116: 5: –:

20. cassen wijn · // 433: 18: 8: // 550: 3: 8:

Noch 15: Cassen wijn per restant vanden Eysch met het Siams schip gesonden // 322: 15: 12.

Het geene naar Souratta is gesonden bedraagt · · · · · // 2935: 1: 8.

Somma het versondene met diverse scheepen naar de Indische quartieren monteert int geheel · · · f 244008: 18: 5:

En vermits uEdele A: bij het voorenstaande sal komen te blijcken wat voor goederen op uEdele A: Eysch bij desen met het schip Maccassar over Ceylon werden gesonden, soo versoeken gedienstich dat het Comptoir

Van Persia dato 14en Juny Ao. 1682

Compleet gemaeckt ten faveure vande persische
directie volgens nevensgaande factura ten bedrage
van f 225787:2:3: gelieft te laten crediteeren
Vande wijn hebben volgens petitie maar de helft
kunnen senden alsoo het desen Jaare een seer slecht
druijven gewas is geweest en qualijk soo veel hooft
kunnen gesett werden, dan tot voldoeninge vande
Dijsels voor de helft van nooden hebben gehadt, Tuijn
saden hebben mede niet derwerts senden, alsoo 't geene
aande hant hadden, niet al te goet, en diensvolgens
ongeraden is geweest, sulx het opnieuws [illegible]
'tgeen noch verder aan uEdle achtbare Dijsel manqt.
te voldoen, van Spahan is geordonneert, en sijn de naaste
sonder manquement staat gehouden te werden, de-
paarden sijn mede soo goet niet als gewenst hadden,
die wy [illegible] [illegible] verloopen, of sullen uEdle
Ae. noch redelijk gevallen, hebben naar Sinaas
ook geordonneert, om noch een [illegible] te
besorgen, dat dan ook te volgen staat,

Verleden Jaar in voldoeninge van uEdle achtbare
ordre, is het uytgesochte [illegible] van lange Jaren
hier bij de packhuysen restende, [illegible]
over te senden, dat dan bij desen geschiet, alsoo
doch geen apparentie kunnen voorsien om het
hier quijt te werden, nochtans soo blijvender eenige
[illegible], die in Sinaas staan, noch restende
daar van ons, soo het doenlijk is, sullen trachten
te ontlasten, of soo niet staan te [illegible], al mede
onder gehouden te werden

In dese bodem, het schip [illegible], hebben tot
ballast noch doen scheepen, onse restende
Carwanade

Van Persia dato 14.e Juny A.o 1682

Banderreckse Lanniers, met versoucke aan d'E. heer
Gouverneur Pyll (om in d'Ed.e achtbaar met dat graan
niet te veel te belasten,) indien daar geconsument
kan worden, om op Ceylon aan lant te lichten, en het
ophende ten favine van Batavia aan 't Comptoir -
Gendrade goet te doen, maar met verwonderinge
is ons van bijn gemelte D. te voren gekomen, dat
de 206. lasten met het Jachtje negombo gesonden
voor het meeste gedeelte verbroeyt en nat is
geweest, dat soodanich dat een groote partije
hebben moeten overe smijten, 'tgeen nootsaakelijk -
door verhuyren vande schepen overleden moet zijn
gekomen wesen, alsoo het van meesten deselve
partije is, die hier aan lant gelicht en over de 8m
inde Comp.e pachuysen heeft gelegen, daar aan
nochtans geen het minste manquement is
bevonden, maar is droogh en goet binnen scheeps
boort gelevert, sulx het notoir blijkt dat binnen
't boort van 't Jachtje negombo op een vochtige
plaats moet gelegen hebben, en niet anders is
dan de reden mede brengt, dat de opperhoofden
daar voor responsabel blijven, en de schaade op
haar nevens wert gestelt, alsoo haar bij het
getekent cognoissement verbonden, en selver
bekent hebben, dat d'o graan wel geconditioneert
binnen scheeps boort hebben ontfangen,

Van allepo hebben ons de nederlantsche coopluyden
de monsieurs gio et Abraham Faucquiers, die
d'Ed. Comp.e in het addresseeren van haar gaande
en komende brieven over den lantwech, nu lange

Jaeren

Van Persia dato 14e Juny anno 1682

haaren heer getrouwe hebben gedient, gedienstich-
versocht, om haar een pr. rolle alatyen van 4 g-
langte en breedte nach advenant, te willen toesenden,
met presentatie om de costende, aan d'E. Compe.
int patria gaarne te willen laaten restitueren,
die wy haar dan ook over den lantweech van —
Bagdatt hebben toegesonden, doch alsoo het een
kleynicheyt is, en niet boven de 6 à 700. m.as
comen te costen, soo hebben haar de costende —
niet aangeschreven, maar aan uEd.le achtbare
dispositie gerefereert gelaaten, of het bedragen
haar gelieft aangereeckent te hebben, dan voor-
haar getrouwe diensten volgens uEd.le achtbare
gewoonelycke genereusheyt tot een present gelieft
op te offeren, daar wy uEd.le achtbare geliefte
dan ook naader over sullen blyven afwachten,

Den gewesen Gamronsen Santock, en versiert in
Sinnaas, Mortusa Coulyckan, die ook in goede —
apparentie staat om in korten tot een aansienelijcke
employ te geraaken, heeft ons laten versoecken
en ook toegesonden eenige houte monsters van gambiaardes,
bouwerck gewesen, handelaaren en meer diergelijcke
kleynicheden om van yder sorteringe 10. à 12 p.s
van porceleyn en doorluchtich werck te mogen hebben,
die wy uEd.le achtbare by desen in een kleyn kissie
mede toesendende, met nedrich versoeck indien
in Jappan gemaakt kunnen werden, Zyn Ed.le
daarmede gelieft te laaten accommoderen, sal 't
costende gaarne voldoen of d'E. Compe. by occasie
door syn gunst en voorspraak, ten goede der vaarende
vandien veele nuttelyck doen genieten vermits

uEd.le

Van Persia dato 14e Juny Ano 1682

uEdle achtbare den directeur Reynier Casembroot, gunstelyk hebben gelieven te licentieren, om ver- teren Bataviavaarts te moogen, soo vertreckt op Edele pen 't schip Maccassar naar Ceylon, daar hy veel sloopen naader occasie te sullen aantreffen, om sich van daar directelyk naar Batavia te kunnen transporteren, waar uEdle Ao. by verschyningh (volgens de gaven hem van Godt Almachtich verleent) mondelingh, naader satisfactie, en genoegen vaegens den staat deser directie verhoopt te geven, hebbende bevoorens syn vertreck aanden D. Justus van Heuvel, alle Compes Ruwe effecten, contanten, coopmanschappen &ca. onder dese directie sorterende getransporteert en 's Compes suppoosten als xe gesachhebber voorgestelt gelyk de nevensgaande ondertekende opdrachtbrieven naader sullen komen aan te wysen, daar aan ons verbiedelyk ooke sullen gedraagen, gelyk ooke inde 'swysshele of den D. van Heuvel sal uEdle Ao. int provisioneel bestieren, door syne lange jaarige continuatie onder dese directie, en bekomen ervaren- heyt volcomen genoegen toebrengen, en sich waardich maaken, om in wylen door uEdle achtbare gunst absolueyt met de daartoe staande qualiteyt gecommandeert te mogen werden —

En naedemaal met dese veranderingh en het achterblyven vanden Coopman vander Beke, tot het houden vande negotie boeken, den ondercoopman Constantin Verdonck is verkooren, die de packlijsten nu mede tot ons genoegen heeft waargenomen, dat beyde Coopmans bedieningen syn, nitsgaders syn verbonden tyt van ondercoopman, aanstaande February staat te expireren,

soo

Van Persia dato 14e Juny Ano 1682

Soo heeft hij ons versocht, om een requeste aan uEdele Ed: Achtb.
nevens desen te mogen voegen, waar bij hij uEdele Achtb.
met alle nedrige Derbiedicheyt is versoeckende (gelijk
wij van sijnen 'twegen mede sijn doende) dat met de
qualiteyt van Coopman, en de daartoe staande gagie
soo als uEdele Ed: Acht: sullen geliewen goet te vinden, mach
werden begunstigt, sonder te willen dubiteren of
sal hem soo favorabel voortgeset sijnde, met alle
ijver en trouwe diensten, 'tselve door sijn bekwame
Capaciteyt, trachten te verwaardigen, onder noch
nader betuijginge, ons in sijn voorige bedieninge
van Secretaris en Fiscaal hier in Gamron, als hooft
ten Comptoire Bassora, volcomen contentement heeft
gegeven, en sich in alles g'Devoteert, als van
een getrouwe Diligent dienaar vereyscht soude-
kunnen werden —
Hier voorens hebben uEdele Ed: Acht: Derbiedich mede noch
aangedient dat den Adst. en Secretaris Florentius
vander Beke, tot Fiscaal desen directie hadden
gestelt, en wiens plaats dan wederom tot Secretaris
is verkooren den Adsistent Justus Mesdach, dat
beyde bequame borsten van een goede Capaciteyt
sijn, die haar verbonden tijt van adsistent al lange
is geëyndicht, en naedemaal ons volkomen met
haar dienst genoegen hebben toegebragt, ten andere
het beyde ooke onderkoopmans bedieningen sijn, die
sij nu bekleeden, soo versoeken sij en wij seer
gedienstich, dat op haar hiernevens gevoegde
requesten, gunstelyk geliefd te disponeren, en
de qualiteyt van onderkoopman, onder een nieuwe
verbant toe te voegen, sonder te willen 'twyffelen

off

Van Persia dato 14e Juny ano 1682

off d: E: Compe. staat door haar bekomen d'evenwel noch goede diensten te bewysen

Hierenevens comt mede noch over in een verseegelt kassien, met onse jonghst geslooten gamronse, Isphahanse en bassoraase negotieboeken, als uytgaande en inkomende briefboek, mitsgaders het dachregister en logie — boekjes, benevens eenige resolutien en sententien van 't voorgevallene hier in Gamron, en bovendien noch alle de copiebrieven, die van hier sedert onsen laatsten naar de Indische quartieren syn geschreven die wy alle willen verhoopen dat by ontfanginge correct en wel bevonden sullen werden waermede &ca. onderstont uEdele A: — onderdanige, en trouwschuldige dienaren, en was geteekent Reynier Casembroot, J. van Heuvel, Cornelis van Outhoorn, Constantin Verdonck, J. Sanger, en Florentius vander Beeke Secrets. in margine — Gamron desen 14e Juny ao. 1682 — noch lager stont Edele A: binnen de factura vant gescheepte int Jaghtje de Merel staan van hier over is mede gemaakt, syn met de Elisabeth naderhant ontfangen

Memorie omme te dienen tot

narichtinge voorden opperkoopman En secunde deser directie den E. Justus van Heuvel, door haer Edelen A: de hooge regeeringe van India geordonneert omme by absentie vanden directeur Reynier Casembroot den handel en verder affairens vande nederlantsche oostindische Compe. int Ryck van Persia

Van Persia dato 14e Juny ano 1682

persia metten resorten van dien
provisioneel te bestieren,

Aangesien dat haar Edle Achtbare by missive van 15.e 7ber
Ao 1681. op het versoeck van mijn oude heer vader ons
hebben gelieven te licentieeren, om een keer Batavia,,
waarts te mogen doen, en geordonneert om Comps
effecten, onder dese directie berustende aan ud. te
transporteeren en 'tsijne laste over te nemen, soo hebbe
ick uyt cracht van de selve ud. persoon als pr
geschreeven Compes supposten en dienaren, met de
vereyste ceremonie voorgestelt, en op hebben in debita
forma opdragt gedaan van alle effecten, contanten,
Coopmanschappen, papieren en geschriften, die d.E.
Compe in dit rijk van persia sijn toebehoorende, en
in Eygendom besit achtervolgens de opdragt brieven
die daar van gemaakt, en by ons wedersijds geteekent
sijn, en vermits d'Edle heer Gouverneur Generaal
en de heeren Raden van India mede gelieven te
ordonneeren ud. voor mijn vertreck by schriftelyke memorie
naakte openinge te doen, van 'tgeene hier ten dienste
van d.E. Compe te verrichten zy, omme sich int provisioneele
bestieren by onse absentie, daar naer te reguleeren, soo-
soude daartoe int breede treeden, en alles ampele aan,,
raden, ten waare ons niet kennelijk was, ud. gedurende
den tijt van elf Jaren, die hier onder dese directie
heeft gecontinueert, volkomen kennisse hadde bekomen
soodanich Compes negotie en andere voorvallende -
Zaaken,, in dit rijk van persia dienende geobserveert
te werden, Edoch om haar Edle A. ordre te voldoen,
soo is onse intentie om ud. int korten te vertoonen

niet

Van Persia dato 14:e Juny anno 1682

niet alleen de gelegentheijt vanden lande selve,
maar ook wat sedert onse regeeringh daarin is voor-
gevallen, mitsgaders eyndelijk tot verversingh vande
memorie voorstellen, hoedanich Comp.s negotie hier
eerst gestabileert, en van tijt tot tijt gedirigeert
is geworden, daartoe om alles pertinent aan te halen,
wel een lange verhael soude vereysschen, maar
aangesien 'tselve door de voorige heeren directeurs
Zal:r dirck Sarcerius, en hendrick van weijck bij
haar naargelaten memorien int breede en met
alle omstandicheden is aangewesen, en wij ons
versekeren die menichmaal met opmerkingh
by UEd. gelesen, en in copia noch hier berustende soo
sullen eyndelijk de principaelste substantie
uit deselve hier int vervolch ter neder stellen,
en om dan tot den begin en 'twerck selfs te treden,
soo sullen aanvanckelijck seggen dat des D. Comp.s
negotie int jaar 1623 door den Oppercoopman
hubert visnicht ten tyden van coninck abbas de
groote, eerst is gestabileert, waarmeden Comp.s
aangebraghte coopmanschappen tot den g'accordeerde
prijs, tegens zijde van gem.en Maytt werdt getrocqt
en overgedaan, waar bij ook tot het jaar 1634
is gecontinueert maar vermits den Coninck
abbas ondertusschen is comen te sterven en Chia
Seffi in sijn plaats gesuccedeert is, tgeen
gants geen liefhebber vande negotie is geweest
noch sich weijnich daar aan gelegen liet, soo sijn

de

Van Persia onder dato 14en Juny ano. 1682 =

de Coopmanschappen nadeelant sijn in Gamron tegens
Contant omgeset, vooral van het procedido dan meest
in particuliere, en veeijnick Coninckx Zyde wierd
vercocht, tot voordeelen sijn den handel noch in goeden
Rust en vrede, wierd gevoert, sonder dat Compes
suppoosten veel moeylijkheeden, of eenige gewelden
sijn te voren gecomen, doch den doenmaals geweesen
Rijxverstrouwder Aga Tacky een seer onrustig geest,
gierich persoon, en met een grouwelijke haat tegens
alle Christenen ingenomen sijnde, heeft nadeelant
eenige force tegens alle recht en redelijkheijt met
het afdwingen van tollen ten bedrage van over de
4000 Tom. uit voorts gesteld, waer over de gewelden
op 't laast soo hooch sijn geresen, dat haer Edelens achtbare
van Batavia anno 1645 resolveerden, om onder 't commando
van d'E. heer Commandeur Nicolaes Corneliss blocq
een vloot schepen naer Gamron te senden, maer
alsoo deselve niet uytgericht wierd, soo is hij blocq
op het aanschryven vanden Coninck naer Ispahan gereijst
en sonder yets te verrichten daer komen te overlyden,
gevolgen dese saake soo lang gaande wierd gehouden
tot het Jaar 1647 wanneer d'E. heeren Commissarissen
Nicolaes Verburgh, Willem Bastingh, en 49 de heer
Arent Barentsen, daerop gevolgt sijn, doch mede
niet uytrechtende, soo is d'E. heer Joan Cunaeus ao.
52 door haer Edelens a: als expres ambassadeur —
gesonden die dan naer quytscheldinge vande afge,
perste sommen de saake verreffent, en met den Co:
abbas de tweede soodanigen schadelijke Zyde
Contract

Van Persia onder dato 14.en Juny a.o 1682

contract heeft aangegaan als u.ed. bekent is en bij 's Coninx verleende capitulatie als mandamenten, contracts contanten negotie en briefboeken, die u.ed. besonders overgelevert en getranssporteert sijn, komt te blijken, en naergesien om verder daer aan mij, om in deese niet wijtloopich te gaan (te meer dewijle alles pertinent door de heer voorn. geintende heeren directeurs is besz.) ook sal gedragen, vertrekkers memorien u.ed. van alles grondige verclaringe, en aanwijsingen sullen doen, daer naer ons in veele voorvallende occagien altijt hebben gereguleert, sulx u.ed. mede recommandere gelijke maniere in den handel &c.a te achtervoegen, sedert tot vertrecke van d'h. heere ambassadeur Cunaeus, is hier aan 't hof geen andere besendinge gedaen dan anno 1666 — vermiddels d'E. heere Huybert d'Lairesse tot ontfanger van d'E. heere van Wijck Zal.r als directeur door haer Ed.le Ed.le A: de hooge regeeringe is g'deputeert en niet eenen ook g'ordonneert, om tot begroetinge vanden Coninck abbas naer Spahan te reijsen en uyt de naam van haer voorsz. Ed.le Ed.le Acht. sijn Ma.yt te congratuleeren, als te bedancken voor alle genooten gunste, en continuatie van 't selve te versoecken, mitsgaders daarneffens tot een erkentenisse eenige presenten te presenteren, sonder dat eenige naerdere Commissie om ten hove te verrigten, heeft gehadt, Edoch den Coninck — doenmaals in Spahan niet present wesende —

maar

Van Persia onder dato 14e Juny Ao. 1682

maar tot divertissement naar Masanderan gereijst zijnde,
soo is sijn E. genootsaakt geweest, om sich mede sijn
suijte mede naar derwaarts te begeven, en sijn reijs
verder uijt te strecken, dan te vooren was gemeent
hadden, gelijk sijn Maijtt. naar 138. mijlen reijsens
dan inde vallije Savan rescontreerde daar van den
zijn ook seer beleefdelijk en met veel courtoisijen
wiert ontfangen, en ten eersten audientie verkregen
heeft, maar dewijle sijn E. geen ordre hadde om yets
ten hove te versoucken, soo heeft niet anders geobtint.
dan eenige mandamenten, op den Doremandes sijnde
Gouverneur van Schiraas mirsa Hadie, om Compes
dienaeren int setten van wijn, en 't opkoopen van
paarden geen moeijelijkheden aan te doen, of eenige
verhinderinge toe te brengen, alsmede noch een
bevelschrift, op den gouverneur en regenten van
Gamron, wegens de eygendom van Compes huijs en
wooninge verleent met duijdelijcke aanhalinge —
vermits sijn Mayt. dese plaats aan d'E. Compe hadde
vergunt daar over geen de minste moeijelijkheit
hadden aan te doen, en bij aldien de pretendeerders,
daar van de Zaak Deurwaert gevingen waren
in recht te treden, mitsgaders Evidentelijke —
quamen te bewijsen, dat het huijs haar eygen was,
soo hadden het selve aan het hof bekent te maken
en sich dan te dragen, naar 'tgeene kragtich geordonneert
sout te werden, boven dit heeft noch een ander —
bevelschrift verkregen raakende de vrijheijt van
Compes maakelaars, sijnde van inhout dat niemant
haar eenige moeijelijkheijt of gewelt sal
hebben

Van Persia onder dato 14.e Juny a.o 1682

hebben aan te doen, noch lasten op te leggen, maar haar
in vreede, en gerustheyt de affairens van d'E. Comp.e
laaten waarnemen of by aanklaagen ter deure, dien-
volgens naauwe ondersoecke en sonder straffe niet sal passeren
welcke twee laaste mandamenten, ons in diverse
occasien grootelijcx sijn te pas gekomen principaal
dat wegens de Eygendom van Comp.s huys, en wooning
hier in gamron, gelijk U.E. de questie, ter tyde van
d'E. heer Bent A.o 1670 tusschen den gewesen
Sjahbander nassir alychan voorgevallen genoechsaam
bekent is, die U.E. van't begin tot het eynde,
gedurich hebt bygewoont, en volcomen kennisse
hebt, wat daar in gepasseert, en voorgevallen
is, sulx het onnoodich achte, om hier van een
langh verhaal te maaken, maar sal eenelijk
aanraaken, op dat U.E. van alles kennisse moogt
hebben, wat rescontres ons verleden jaar, daar voor
te voren gekomen sijn, niet door de gepretendeerde
eygenaaren maar door last van den Coninck de
wyle den gedegradeerden Sjahbander nassir alychan
(wiens goederen alle voor sijn May.t geconfisq.t
sijn) onder andere by Inventaris van sijn
goederen, Comp.s wooninge mede opgegeven heeft,
dan of deselve hem mede eygen toebehoorde, en
aan sijn May.t opdragt daar van gedaan betekende
soo hebben eenige gepassioneerde persoonen
(dat wast gesustineert werd den tegenwoordigen
Sabandaar mirsa moursa geweest te sijn) —
schriftelijke aan 't hof bekent gemaakt, dat wy
onse logie hier in gamron met hooge toorens

sijn

Van Persia onder dato 14e Juny Ao 1682

in forma van een fortres opgetrocken, en dikwils canon
daer in geplant hadden mitsgaders in overvloet met
allerhande ammonitie van oorloge versien waren
op welcke valsch rapport den Coninq aan desen president
Bartoch bij mandament schriftelijk heeft geordonneert
om niet alleen Compes maer d'Engelse, en France logie
door gecommitteerdens nauwkeurich te laten visiteren,
en wegens bevindingh pertinent rapport aan 't hof te
doen, insgelijcx te ondersoecken, door wien tot het
opbouwen g'authoriseert waeren, en in wat voorforme
gemelte wooninge in eygendom besaten, waer op Ey-
gouverneur sijn Haemdsijn den Mostoffi Calentaer, en
verdere regenten by ons heeft gesonden, en deses Coninx
last bekent laten maecken, met vrindelijke versoeck
(alsoo gehouden was Coninx ordre te voldoen) om tot
het visiteren licentie te geven, dat hem niet ten
wensen alleen is toegestaen, maer sijn selven over al
mede gegaen, en hebben alle packhuijsen voor haer-
laten opensluijten, die sij niet alleen tot de minste
hoekjes, en winckels, maer tot de bonsten haer Camers,
door gesnuffelt en gevisiteert hebben, Doch niet
anders bevonden dan twee kleene prince stuckjes
en 9 ysere canons, maer dit noch niet genoegh sijnde
soo hebben sij de lengte, breedte, en dickte mede correct
afgemeten, en g'annoteert, van welcke bevindingh
sij den Bartoch rapport hebben gedaen, die ons daags
daer aen ten sijnen huyse liet versoecken, en na
een seer beleefde verwelcom begonst ons af te
vraagen tot wat eynde wij voorn. stuckjes, en
canons aan lant hielden, en waerom deselve niet
onse schepen niet en versonden, mitsgs wat Eygendom

aan

aan onse logie hadden, en bij wat 's Coninx mandament
tot het opbouwen van een woninge g'authoriseert
waren, waarop hem de mandamenten Ao 1642 door
d'heer Adriaen van Oostende, en dat bij d'E. Hr. [illegible]
childe voorens aangehaelt geobtineert, vertoonde, die
hij naer genomen lecture verclaarde voor suffisant,
en van een yder een copija om naer den Coninck te
senden uijtnemen, en belangende nu de twee prime
stuckjes, en 9 ijsere camers, repliceerde in antwoort
dat die eerste van een gestrande gebrooken chialoup,
gelijck een yder wel bekent was, hier waren
overgebleven, en de camers eenlijk dienden, om
bij aenkomst van sijn persoon, Sabandaer of Coninck
Eere te bieden, ter eere derselve eenige schooten
te doen, sonder dat tot eenige andere insulten, of
defentie werden gebruijckt, en datse al over lange
jaren bij ons huijs geweest, maar wij nooijt daer
over aangesprooken waren, ons ooke ten hoogsten
verwonderde, en niet te kunnen bedencken wat
sijn Majt. bekommerde voor hadde, dewijle sulx
te vooren nooijt meer was voorgevallen, en
nu dese als andere acten, dienen dagelijcx
tegens d'E. Compe. practiseerde en in 't wercke
stelden niet anders konden besluijten, of men
socht het ons soo moeijle te maken, dat genootsaeckt
souden wesen om met onse Coopmanschappe achter te
blijven, en hair lant te ruijmen, ooke vrijelijck
verseeckert gelieffden te wesen, soodanige
procedueren, onse heeren en meesters niet en

Van Persia onder dato 14 Junij an.o 1682

beklaagden maar een groote oorsaake souden geven
om haar over deese en meer andere affronten te
ressentieeren, en soo sijn May.t ons niet langer in sijn
Rijcke wilde gedoogen, of bij onse vorige vrijheyt
laten continueeren het maar bekent geliefden te
maaken, souden ons dan heelemaal naar sijn believen
reguleeren, hetwelcke geeindet hebbende dan aangehoort
hebbende, gaff wederom in antwoort het Coninck
meeninge niet was, om d'E. Comp.e sijn lant te ontseggen,
maar alsoo qualijk onderricht was, deese ordre hadde
gegeven, om van de vorige vrijheyt verseekert
te mogen wesen, met beloften aan sijn May.t soodanich
rapport te sullen laten doen, dat wij volkomen
vergenoegt souden wesen, en naar deesen van verdere
aanspraake bevrijt soude blijven, waar bij deese
saake dan soo is gebleeven, souden dat dies aangaande
eenich nader gevolgh vernomen hebben, dan eenelijk
dat voorn.e gouverneur ons eenigen tijt daer naa
door sijn Hamdsijn heeft laaten aanseggen, uijt Spahan
van den Mettelaziaan tijdinge bekomen hadde, dat
sijn rapport den Coninck was voorgeleesen, die daer
op seer heevigh tegens Mirsa Resi soude hebben
uijtgevaren, met seggen of den Sabandar hem niet
schaamde, of voor sijn toorn vreesde dat soodanige
gefingeerde leugens aan't Hoff dorst overschrijven
belastende met eenen aan den Rijcxvertrouwde
om deese papieren te bewaaren sonder deselve in
tijt en wijlen naarder te resumeeren, waar bij het
ook soodanich berustende is gebleeven, en souden
hoopen moogen, bijaldien niet een geweldich Coninck

te doen

Van Persia onder dato 14e Juny 1662

te doen hadde, dat dese saacke binnewe achter de
bancke, en int vonnisboeck moest geraacken, maar-
aangesien dat over de gearresteerde goederen van Nasir
Alybeen noch niet absoluijt gedisponeert is, en onder
Conincx Zegel werden bewaart, soo hebben wij deselve
om te versoeken, examineren den Inventaris ende werden
werden voorgesien, en voor den Conincx comt, dat die
saake dan eijndelijk geremoveert, en hier over aange-
sprooken sullen werden, bij welcke gevolch om ons te
defenderen, geen beter middel weet aan te wijsen,
dan ons op voorschreven mandamenten te beroepen,
werdende wel duijdelijk uijt laaste bij d'E. heere
Lainesse Zal.er g'obtineert, aangehaalt dat het huijs
van voorsz.e huijsing door sijn Mayt.e aan d'E. Comx.e
vergunt is, en soo wenige pretensie op het gebouw
willen maaken, soo en is geen bewijsse of sullen
genoechsaam met de getuijgenis vande Cazy, en
de principaalste burgers kunnen bewijsen dat d'E.
Comx.e dit gebouw selver bekostigt en op haar-
eijgen Bodems vande gront af, opgetrocken heeft,
het is wel waer nu dit huijs door confiscatie
aande Coninck vervallen is, het een geheele ander
aansien dan te vooren heeft, en het quaalijk tegens
soo grooten Monarch te procederen is, principaal
als het sijn intentie raakt, soo ben [illegible]
van meeninge, bij aldien het hoove, of onder dese
directie, met veranderinge van het Zijde contract
ijets werd ondernoomen, dat dese saake seer licht
om te bemiddelen sal wesen, sonder dat het
noodich sal sijn, om eenige pr[illegible] daar voor uijt

te laat

Van Persia onder dato 14e Junij Ao 1682

geraakt te verkrijgen, evenwel soo het anders niet wesen
konde soo hebben haar Edle achtbare de hooge regeeringe
van India ons bij missive vanden 15e September anno 1681
gelieven te licentieren, om daer aen vrijelijk 150: Tomanen
[illegible] al vast wat meerder te mogen spenderen, maer
om uijt ons selven op de minste aenspraak, sonder dat
het de noodsaakelijkheijt ten hooghsten comt te eijsschen
eenige presentatie van accoort te doen, achten
gansch ongeraden, dewijle haer pretentie sich door
noch meer vergrooten, en doen subsisteeren soude, dat
een [illegible] Zaak voor hadden, weshalven
UEd. Recommandeeren, sich in desen [illegible] naer te
reguleeren, en ingeval sich over verder moet aengesprooken
werden, ten eersten niet te laaten blijcken dat tot eenigh
accoort genegen zijt, noch veel min eenige ~~[illegible]~~ presentatie
te doen, maer is het nu dat de dispuijten te hooge
begonnen te rijsen en geen apparentie van voorsien
werden, om ons met de voorsz.e mandamenten te
defendeeren, bij soodanigen occasie spreekt de saak
van selvers, en moeten sich reguleeren, naer de
gelegentheijt sich presenteert, nochtans soo moet
niet alleen geen werck gemaeckt om Comp.es gerechtigh:
soo veel voor te staan als eenichsints wesen kan,

Komende nu tot het ander mandament, raakende
Comp.es makelaars, behelst veel expresselijke met
duijdelijke woorden, gelijck sich voorens mede is aen
geraakt dat bij regenten en Koninckshens haar geen
moeijelijkheijt of gewelt aen en doen, noch eenige
diensten of lasten op en leggen, maer haar in

gerusth:

Van Persia onder dato 14e Juny ano 1682

geruststeldt de affairens van d'E. Comp.e laaten vaaren,, nemen &c.a het verleckte vreemden sijn, die krachtich genoeg kunnen geoordeelt werden, om Comp.es maakel,, ,,laars voor alle overlasten vande Regenten, te bevrijden, maar in dese verwerde tyden, en by 's Coninck onachtsame regeeringe, daar door een yder Regent als sijn eygen meester, en den Coninck op hem selven regeert, sonder dat by aanklaagen ten hoove eenich recht of justitie te obtineren is, soo werden syn may.ts ordres weynich in achtinge genomen, maar soo goet als met de voet getreden, en werden yder woort schoon het noch soo duydelyk uytgedruckt staat, ten contrarie tot haar voordeel uyt te leggen, en manqueeren niet als het haar inden sin schiet, off het minste maar voor comt, om haar met valsche pretentien te behelpen, en die arme ingesetenen het gelt uyt de beurs te jaagen gelyk nu verleden korten tyt, by absentie vanden Ketelogh, die sich tot ontvlughtinge vande quaade gamrouse lucht voor eenige maanden naar het dorp bouglon had begeven, met syn Shahbander noch is gebleecken, die hem niet ontsien heeft, om buyten alle reeden, sonder de minste bewysen eenige actie tegens den maakelaar te practiseeren, en te Instituteeren, met voorgeven hy een seekere moor aan de groote boom vreemaghtig, niet alleen gescholden, maar eenige tanden uyt de mont soude hebben laaten slaan, en niettegenstaande het selve niet bewysen konde, soo heeft hem onder veele dreygementen niet gevaert gelaten

een

Van Persia onder dato 14.e Juny A.o 1682

een somma van 4 M. Rom.de afgedwongen, en of die residenten
die by onse absentie hier soolange het gesach hadden
daar over doleerden en meenichmaal versochten hem
Hanndsjan mondelyngh te mogen spreeken, soo wiert
'tselve haar niet toegestaan, maar in antwoort
toegevoegt met haar niet te doen te hebben, en
soo over hem aan den Hartoch wilde klaagen, het
selve vrijelijk konden doen, dewyle den maakelaar
syn vasaal was, daar over niemant hem behoorden
konde recht te doen, of te straffen, waar by het
dan tot onse afkomste uyt Zjieraas soodanich is
gebleven, sonder dat wy den Hartoch daar over iets
echter noch aangesprooken hebben, maar tot die komste
van 't schip Sumatra gewacht, met vertrouwen off
haar Ed.le a.en de Hooge Regeeringe van India, sonder
ons eenige macht van schryven toegesonden, en het
verdere redres ondernomen hebben, doch dewyle
'tselve door manquement van schryven tot aanstaande
pan.s noch is uytgestelt, soo hebben wy naderhant
tegens gemelte Gouverneur daar over geprotesteert
en ons misnoegen te kennen gegeven, mitsgaders
recht, en satisfactie versocht, als voorsz.en bovde
schrift syn Ed.le vertoont, maar naar onse protestatie
niet aandacht aangehoort, en het mandament
gerescindeert hadde, liet ons weder in antwoort
toepassen dat geen syn Hanndsjan of Wadde hadde
gedaan, 'tselve buyten syn kennis en ordre geschiet
te wesen, edoch belangende het mandament daermede
waart eyndelyk gemeent, om die Maakelaar in
onsen dienst geen verhinderinge toe te brengen

Sonder

Van Persia onder dato 14=en Juny A:o 1682

souden dat daar bij verstaan konde werden, Indien
eenige fouten tegens haar wetten hadden begaan, -
daar om niet straf baar soude wesen, daar op Regt
werden lijden dienen, het in geen regten gebruijckelijk
was, om ymant buijten suffisante bewijsen, op
prive authoriteijt, sonder die daartoe gestelde
regters te komen te condemneren, gelijk in
dese saak niet was geschiet, invoegen soodanige
procedures niet voor regt maar voor geweldt
gestimeert waren, die niet anders dan tot een quade
naam, en Ruijne vande verdruckte onderdanen konde
strecken, andere met langh over en weder disputerens,
en somwijlen ons misnoegen te kennen, met dreijgem:
enten, indien ons geen satisfactie geschiede, ons
eygen regten te sullen soeken, en den Sjaendsijn
per force uijt den huijs te laaten haalen, onder
protest indien hier uijt eenige moeijelijkheden
of bloetstortinge mogt ontstaan, het voor den Coninck
soude verantwoorden, soo hebben het eijndelijk soo
verre gebragt, dat ons door den Calantaar wiert
aangeseggen, Indien hem de Eer beliefden te doen,
van eerst te komen begroeten, voorsz:en penningen
soude restitueren, daarmede d'Directeur noch tot sijn Ed:
afkomste getendeert hebben, waarom wij sijn Ed:
dan ook gesamentlijk sijn wesen besoeken, en
naar repetitie van het verhaalde, soo heeft
ons dadelijk beloften gedaan, gemelte somme ons
te sullen thuijs senden en om soo een geringe
saak, onse goede Correspondente vrientschap niet
breeke

Van Persia onder dato 14.e Junij an.o 1682

werde verbroken, maar alles tot continuatie vande
selve gaarne contribueeren, waarmede gelijk u Ed. bewust
is, onder betuijginge van dankbaarheijt en aanpresentatie
van diensten, dan werden naar Comp.s wooninge sijn
gehaalt, waar op den kalentaar niet meer gemelte
prem. ooke vont daar aan is gevoeght, en heeft deselve
uit gewerkt tot de somma van 40. Tom. aan Comp.s
maakelaar, gerestitueert 't geen indien waarheijt
voor een groot wonder mach gehouden werden, nae,
dewijle het soodanich van natuur sijn, indien gelt
in haar handen komt te vervallen, het niet weer
weder te krijgen is, dan met groote fastidie, en
geweldt, 't geen mij dan ooke genoodsaakt heeft, om dese
saake uit lango tot u Ed. speculatie aan te haelen,

Boven dese beraden geschriften is d'E. Comp.e mede noch begunstiget,
met een ander seer favorabel mandament van inhout
dat den Gouverneur noch Sabandaar buijten onse licentie
of believen, vande Coopluijden, in geen Comp.s vercochte
Coopmansch.e sullen vermoogen te participeeren noch
eenige moeijelickheijt hun over aan te doen, dat ons
in veel occasien en noch onlangen saan seer wel te
pas is gekomen, naedemael den Sabandaar van het-
lest verleden, by verkoop in alle Coopmansch.e
voorde recht heeft weder participeeren, 't geen
ooke wel de principaelste oorsaake is geweest
dat de voornaamste Coopluijden Mirsa Isoph
en Hagie Corabaly, die anders voornemens waeren,
en al op weech sijn geweest, om af te komen
op dese tijdinge weder te rugh gekeert en achter
gebleven sijn, welcke wij soo draa niet ontwaar-
werden, of hebben ons ten eersten hun tegens gestelt,

en

en voorsz.de mandament aanden Chanen laeten uytkomen,
waerinnede soo veele hebbe verkregen dat van syn voor-
nemen gedesisteert, en sich in alles seer civiel, soo
tegen ons als de cooplieden aengestelt heeft, noch
geen ander aenpraek begeert dan hem de cooplieden
uyt haer eygen beleeftheyt toegevoegt hebben, —
versoeken UEd. recommanderen indien sulx wedder mocht
komen voor te vallen, of hier ofte daer door den Schach
of andere regenten moeyelickheden toegebracht ende
versocht wierde, sich met voorsz.e mandament te
defenderen, en voor al niet toe te staen, dat den
Gouverneur in eenige coopmansz.en participeert en
de cooplieden in dat cas tracht te prejudiceren soo —
veele als immers mogelijk is, als sijnde van al te quade
consequentie, want 't selve eens toegewillicht
sijnde, souden het altyt in gebruyck houden, en als een
voorrecht pretenderen, bovendien souden de cooplieden
altyt de meeste stellen, en grootelycx int uytteeren
van haer waeren geinteresseert sijn, ooke soo het somwylen
mogt komen te gebeuren, datmen met eenige —
ongewilde waeren aende hant bleven sitten, noch
geen winst konden daerop behaelen, souden deselve
de cooplieden tegens een hoogen prys den met gewelt
soeken op te dringen, twelck de negotie dan de
menigmael troubleeren, en groote verachteringe
soude komen by brengen met den Sabandaer, als
hooft vande cooplieden zynde, die hij in alle —
gelegentheeden wat nooden hebben, heeft een
geheel ander aensien, en kan als het de redelykheyt
niet te boven gaet, niet veele voor by gegaen

werden

Van Persia onder dato 14.e Juny A.o 1682 —

verkeeren, en genieten gemeenlyk met bewilligingh vande
cooplieden, neevens den ander in alles sijn part / of indien
sij hem lieden in geheel tegens waaren, en gantsch niet
toe wilden leggen, soude haar in veele dinghen de —
occasie de voet dwars setten, en eijndelyk komen
verstrijt, om 't welcke voor te komen hem altijt sochten
te vrint te houden, en veele toelaaten, doch daar dient
ook wel geweten, en om geen reeden toegestaan te werden,
dat de gevolghen en meest winst gevende waaren alleen
niet naar hem neemt, en d'ander ongeveilde sorteringh
voor de cooplieden overlaat, maar moet soo veel int
een als 't ander pro rato participeeren, 't welck ons
meenigmaal heeft aengewaerst, om hem in gesonderheyt
te werden, en der sorteringh alleenich te mogen
hebben, het geene noch altijt onder een beleeft compliment
hebben gewaerdeert, en 't wijsselen ook niet of sal ind.
met het uijtleveren der coopmansz.en nu mede lieden
over moeyelyk vallen, maar kiest hem op de beste
wijs (onder voorgeven dartoe onvermogens te sijn) —
afsetten, en te vreden stellen. Ick hebbe mede nu
drie jaaren naar den anderen bevonden, datter een
expres gecommitteerde komt, om voor den coninck
tot sijn gebruijcke eenige specerijen en andere waaren
te negotieeren, welcke persoon de nodelyckheyt somwijls
verre te buijten gaat, en om sijn eijgen proffijt
op coninx naam vrij meerder goederen neemt als
hem belast is, om te koopen, daar tegens de cooplieden
ook grootelijcx incommodeeren, om het welcke voor
te komen, soo hebben hem verleden jaar sijn originele
's coninx bevelschrift afgevoordert en naargesien,
tot wat quantiteijt en qualiteijt van goederen

g'authoris.t

Van Persia onder dato 14e Juny Ao. 1682

g'authoriseert is, om voor sijn Mayt. te koopen, en
volgens deselve specificatie ook niet meerder laten
volgen, daar over hem seer grootelijcx misnoegt hout
en tegens aenstelt, seggen soo moeten hem niet toe,
veel min eenich gehoor geven, maar alles met
doove ooren aenhooren, dat ind. by voorval daer mede
obserueren, en ingedachten houden moet

Hier voorens nu int kortten aengehaalt zijnde, den inhout
vande mandamenten by d'E. heer Laidsts g'obtineert
en in wat voor occagie ons vande selve moeten
dienen, soo sullen nu tot de materie vande Zyde
komen, daar toe veele min ampel verhaal souden
vereijsschen, als sijnde 't principaelste point waar
op Comps. negotie in dit ryke is gestabileert, maar
aengesien d'E. Compe. door verloop vanden handel
en de principaelste vermogenste coopluijden mitsgrs.
door schaarsheijt van contanten, en dat anders die
sindervael munt by dese Coninck sijn tyden geslagen,
soo veele valsheijt en bedrog werdt bevonden,
zoonlijcx soo veel coopmansz. niet kunnen vercoopen,
dan tot de afbetaalinge van 300. bagen Zyde komt
te vereijsschen, soo ebter hoove U Edele a. de hooge
regeeringe van India, ons hare zoonden naar den
anderen, seer expresselyk geordonneert ter hoove
te versoeken, geen meerder Zyde mochte gelevert
werden, dan uyt ons fons vande vercochte coopmansz.
konden betaalen, tot voldoeninge van welcker
bevelen wy ooke geen debvoirs gemanqueert hebben
te doen om het uijterste of te wachten, en alle

bedenckelijke

Van Persia onder dato 14.e Juny anno 1664

bedenckelijke middelen uit werckte gestelt, die
dadelijk sijn geweest, om het tot haar vastgemelde
Ed.le a: Gunstie te brengen, maar wat met ons stucken,
en procureren ontrent den rijcxvertrouwden, en andere
Rycx grooten g'obtineert waaren, mitsgaders soodanige
affronteuse rescontres tot groot disrespect van d'E.
Comp.e subject sijn geweest, en met gevaer gedwongen
sijn, om naar haar pypen te dansen, als tot het accepteren
vande geëyste quantiteyt zyde voor soo veel aende
kant hadden te resolveren, insgelycx wat daar in
verder gepasseert en voorgevallen zy, is uE. grondigh
en beter bekent dan ons, dewyle in persoon alle
disputen aen 't hof zijn over gevallen, bygewoont,
en alle requesten door uE. gepresenteert sijn, sulx uE.
niet anders dienaengaende soude konnen voorschryven
of te seggen werden, dan by uE. dyto successive brieven
werwaert staat, gevolgen achten het onnoodich
(om dubbelt verhaal te myden, en in dese saake
niet te langh te gaan) om alles opnieuws weder
aen te haalen, of een langh verhaal hier van
te maaken, maar stellen het aen 't geven uE. in die
zaake beter wel ondervonden, [illegible]
laaten, wat wy nu gesamentlycke waeren besloten
om ten voorde te ondernemen, en of den attamaad-
doulet eyndelijk niet te disponeren soude
wesen, ons eenige verlichtinge inde contracten
toe te staan, mitsgaders wat debatten in raade
daar over sijn voorgevallen is uE. ten vollen
bekent, en kan by onse genomene resolutie vanden
28.e april die by uE. mede ondertekent is, ten
allen tyden naargesien werden, omtrent sulx nu in 's

gevoel

Van Persia onder dato 14en Junij ano. 1682

geheel liden aan gedraagen, doch dewijle men niet voorseggen kan, wat onder de Regeringe mocht voorgevallen wesen; soo weet uEd. niet anders te recommanderen, dan Comps. interest soo veel te maintineren, als eenichsints buyten ons Justitie can geschieden, dat uEd. bekomende [illegible] der saaken, by welck ontmoetende voorval dienst gedaen te werden, volkomen sullen toevertrouwen en ons kennemaecke hier op ook verlaaten —

Om uEd. nu de gelegentheyt van Compes. negotie nadenkende voor te stellen, soo sullen voor eerst verhaalen wat voor Coopmanschappen uyt dienselve Indische quantiteyten tegens aanstaande Jaer goedtgevonden hebben te senden, te werden —

Van Batavia —

20000 ℔ giroffel nagelen —

20000 ℔ goude rompen —

6 à 700000 ℔ peper, te weten soo van Mallabaer niet gesonden werdt —

1000 kisten Bataviase suyker, of ten minsten soo veel te bekomen is —

1200 ps. witte gevoerde pelangs, als —

800 ps. sonder bloemen

400 ps. met bloemen —

6000 ℔ camphur in potten —

4 stucken laakenen —

2 root scharlaaken, en —

2 ps. groen —

~~4 ps.~~

15 à 16000 ℔ Siams gommelacke op de stockjes

20000 ℔ Elephants tanden

Van

Van Persia onder dato 14e Junij Ao 1682

Van Ceylon

36000 lb of 200 packen cannele

Van Cormandel

20000 ps Salempoeris
16000 ps gebleekte dongrijs met roode hoofden
10000 ps alegia Betilles
12000 lb gommelacke de bemilipatnam op de stockjes

Van Bengale

100000: ponden poeijersuijcker, boven onder een derde casporte
100 cannassers candijsuijcker
5000 ps Sectersassen
5000 ps neusdoecken
4000 ps Tassa

Van Coutchin

6 à 700000 lb peper soo van Batavia geen gesonden wert
15000 lb cardamom, of soo veel te bekomen is een
quantiteyt van 20 à 30 M lb

Alle welcke gespecificeerde goederen, wij niet twijffelen soo ons deselve van alle quantiteyt maar toekomen, of sullen met de ordonnantie winsten veel te debiteren wesen, en aan suijcker advance niet veel min dan 35000 gl opbrengen daertoe de bengaalse suijcker, peper, en tin veel het meeste contribueert, derselve het grootste capitael daar aan hangt, en wezen van groote consumptie zijn, maar sien tegens staat wedden te considereren dat het Coopmanszen zijn, die met andere gronden hebben, daar in onse concurrentie de particuliere Engelse, en moorse Cooplieden nu mede seer sterck beginnen

beginnen te negotieeren, en de Equipagie soo op Bengale,
de Cust Cormandel, en Mallabaar heen beginnen —
dit dit moisson gelijk u Ed. bekent is, hier een groote
quantiteijt suijkeren, en tin aangebragt en merckelijke
daalinge inden prijs gecauseert hebben, en ook oorsaake
sijn geweest, wij op nieuw niet voor de suijkeren en tin
soo veel niet hebben konnen bedingen, als anders wel
gekoopt hadden, nochtans soo hebben noch altyt ondervonden
dat haar niet een tydige verkoop de kans afgesien,
en hooger merckt voor Comp:s coopmansz:en dan de —
particulieren bedongen hebben, dierhalven achten het
ook noodsaakelijk, dat voor al geobserveert en in
achtinge werd genomen, indien de coopluyden niet
haar bod maar eenichsints bij de waerde komen
dat haar de coop het eerste bod liever maar werd
toegeslagen, ook soo hebbe wij al menichmaal ondervonden
(hoe wel het dit Jaar met den verkoop al wat vrij
beter verlopen heeft voortgegaan.) dat de coopls
ordinairie heele algemeen sijn, om Comp:s goederen
voor andere veel op prijs te stellen, en daar over te
accordeeren, 'tgeen wel ten principalen ontstaat, om dat
wy nooyt geen partije alleenich, maar de ongevalste,
met de meest getrocken waeren doordringen, als
daar is tegenwoordich de peper, die alleen op een —
goede merckt, en veel gevalt is, en daar tegens is
de suijker, en het tin waeren van een slechte demande,
hebben het een sonder 't ander niet willen
afstaan, maar voorsz:e drie soorten te gelijk brogt
by welcke maxime ook noodsaakelijk agte, dat
gecontinueert werde, ten anderen soo moeten wij altijt
betrachten

Van Persia onder dato 14 Juny Ano 1682

getracteert, om voor de grootste partije, de hooghste prijs
te bedingen, en lieten op het minste een weijnich te
laaten vallen, dan de prijs van het metael te verminderen,
daermede wij verleden Jaer ooke ons oogemerckte bereijkt
hebben, want hadden veele apparentie gesien, om voor
de peper wat meerder te bedingen, maer aangesien
daer van niet meer dan circa 206. Ctt. aande hant
hadde, en de suijcker in een quantiteyt van ontrent
de 900. Ctt. bestont, soo oordeelden het raedt soo-
proffijtelijk, en dienstich te wesen, om vast op de-
prijs vande suijcker te blijven staan, en op de peper
lieven een weijnich te laten vallen, en voor het
gedaene bodt van 10. larijn de 30. lb. te geven dat
wij tegenwoordich mede seer gaerne gesien, en
doorgedrongen hadden, maer het heeft niet
seer kunnen wesen, daer is ooke veel aangelegen
dat ons voorsz.^{en} twee koopmanschappen, als peper, en suijcker
tydich werden losgehouden, om voor onse competiteurs
daermede hier aande marckt te wesen, waer aan het
dit Jaer uijt Bengale seer niet geman[illegible]queert
heeft, maer het schip Maccasser met de peper
is op Mallabaer tegens de goede Intentie van
haer Edle achtbare te lange opgehouden, of anders
hadde seer apparentie gesien, om voor de suijcker-
op de 30 lb. 2 lar.^{en} meerder te bedingen, en souden-
ooke seer versocht sijn geweest, voor dat de-
particuliere daermede aande marckt waren, maer
hier nu ontstaande, en dat hier onderwijlen voor de
aankomste van Maccasser, het moorsch schip de
Salmanij, en een Nederlantschen vrij coopman Pieter

Willems

Van Persia onder dato 14e Juny ao 1682

Willemsz. vanden berch, met sijn Eygen scheepjen
de goede hoop uijt Bengale, benevens noch een Engels
scheepje van Cormandel 'tsamen beladen met ontrent de
[illegible] sackers suijcker sijn aangekomen, door welckers
apparenten toevoer de merckt ten eersten is komen
te daalen, soo sijn wij wel genecessiteert geweest,
om vande onse een eijndt te maaken, en de suijcker
maar voor 10:‖: specie en 11:‖: en Tin 28:‖: larijn de 30 tt
te laaten, dat op de hoedanigheijt al vrij veel, en met
de vereijsten Haandel prijs op ijder man wel 3. larijn
verschilt, nochtans soo sijn de Coopluijden (wat
middel daertoe aangewent hebben) tot geen hooger
prijs te disponeeren geweest, en soo noch langer
gewacht, en laaten gaan hadden, soo staat het in
perijckel, dat de noch verwachte Engelsche scheepjens
vanden agent vincent uijt Bengale, waar van de E.
heer Bookers ons kennisse heeft gegeven, met noch
p. a 6000. sackers suijcker mochten komen op te dagen
waarmeede voor al de voorsz. prijs niet souden
bedongen hebben, 'tgeen heeft het ons best gedacht
om van twee quaade een goet te kiesen, en de koop
maar toe te slaan, met vertrouwen of Uwe Edele
achtbare sullen de constitutie van tijden considereren,
en ons desen verkoop niet qualijck gelieven af te
nemen, en toesigt het niet meer dan seeckert is,
in de particuliere siende, dat het dit jaar met de
suijcker soo qualijck heeft geslaeght, of sullen toe,
comende jaar achter blijven in die negotie en voor
1 à 2 jaar staaken, soo kan nochtans niet goet gevonden
werden, datmen ten eersten ons Dyser meede Comp.t,

maar

Van Persia onder dato 14.e Junij an:o 1676

maar bij de ordinarie jaarlijcxe petitie continueeren, doch
ingeval het buijten gissinge te groff moest gaan, en de
aenstaande vaeren met soo groote quantiteijt aende merckt
moesten komen, waarmede de partij op 't slaaft wel soo
groot, en 't rijcke verviel souden werden dat de coopl.
gelijck anno 1674 in Spahan daermede beladen, aande
hant souden blijven sitten, ja dat cas soude den Dijser
voor een jaar wel een weijnich verminderet kunnen
werden, en naar de gelegentheijt des tijts proportioneel,
dienen te reguleren, maar met de specerijen van nagelen,
cannel, en rompen, heeft het een geheel ander —
aansien, en sijn waaren die wij alleenich in handen
hebben, waar in ons niemant de merckt kan stellen,
maar het slimste van allen is, dat om haar costelijckh.t
in dit wijtuijtgestreckte Rijcke weijnich vertiert
werden, en het een ijder gemeen man sijn beurs niet
toelaat, om sijn jaarlijcxe provisie daer van op te
doen, kunnen ooke geen apparentie voorsien daar in
eenige beterschap te verwachten is, want soo het
somwijlen voorvalt, dat de quantiteijt van ijder
soorteninge de ordinarie quantiteijt te boven gaat,
soo schijnen de coopluijden daar in hun versien met
tegensin te hebben, en souden ons wel garne niet
een gedeelte aande hant laaten sitten, daartoe noijt
moet werden geresolveert, maar in cas buijten
verwachtinge, excessive groote quantiteijt gesonden
moest werden, soo ondervint het best te wesen,
dat het overige niet aan lant gelicht, maar ten
eersten naar Souratta werd gesonden, daar die
specerijen noch altijt beter getrocken, en tegens
een

een hooge prijs verkocht werden, doch soo het met
ordinarie partije maar 2. à 3000. pont verschilt,
is het niet noodich naedemael de principaelste
coopluyden haer aen soo weynich meer of min
niet stooren, noch ons aende kant laeten sitten, en
soo sulx al mochten doen, of de prijs merckelijk
sochten te verminderen, soo hebben Anno 1679.
ondervonden, datmen haer noch altijt inden toom
kan houden, met desselve voor een vaste gestelde
prijs bij kleyne partytjes aende mindere coop-
luyden van Kirman, Yesds en andere omleggende plaetsen
als de winckeliers te presenteren, en sulx te
venten, en om sulx van aert een ijder kennisse te
geven, aen comptoirs poort en de principaelste
vergaderplaetsen, diverse billietten vanden prijs,
ende verdeelinge, te laten aenslaen, dat sij niet
licht sullen gedoogen, maer ten eersten veel door
versoecken sal, om den coop te sluyten, en haer bod
te verhoogen, nochtans om haer wat te gemoet
te komen, en niet teenemaal te discourageren,
soo dientmen den prijs daer naer te reguleren, en
voort aenstaande jaer van ijder soorteringh een
weynich minder te vorderen, bevorens om die
costelijcke specerijen, niet al te geringe, en in
waarden te houden, soo ben van gevoelen, datmen
de nagelen (te weeten de 30: lb) niet onder de
230. caneel 140. en rompen 80. lar.en behoorden
of te staen dat ooke de laegste prijsen sijn
waren

Van Persia onder dato 14.e Juny An.o 1682

waer voor die jder tijt van seven jaeren herw=
waerts hij vereert, maer hebben noch doorgaens
altijt mindere bedongen, gelijck beyde negotieboeken
en onse successive Bataviase en vaderlantse brieven
int lange aengehaelt, nadien haer vanden hooge
zijn Ed.t Dijsseren nu vande Cormandelse en Bengaelse
kleeden, dient een goet ontsiet, en alle voorsightight.
gebruyckt te werden, dat geen andere goederen vanden
gesonden, dan daerop d'E. Comp.e ten minsten 50 à 60
p.r C.to komt te proffiteren, zynde tegenwoordig
de Salempoeris, dongrijs, en alegia bethilles, op een seer hooge
merckt, en van groote demande hebben nu al 3 jaeren naer=
den anderen van yder soorteeringe een redelijcken eysch gedaen,
maer daer van is ons noch niet anders toegekomen, dan
eyndelijck dit jaer de alegia bethilles, daer voor wij
ooke niet 'twyffelen of sullen een goede prys bedingen,
en volgens de masulipatnamse advysen vanden D.-
[illegible], soo sijn de Salempoerisen en dongrijs mede
wel verwaerdert, maer aengesien 't schip 't welcke van
Middelburch 't Comptoir Bimelipatnam niet heeft
kunnen aendoen, soo sijn deselve dienvolgens ongesonden
gebleven, en geloove ooke niet dat die nu te verwagten
hebben, of het most wesen dat nadere [illegible] tot het
overvoeren, een vande cleene schepjes, Middelburch
dan de craenvogel, hadden geemployeert, 't geen ten
dienste van d'E. Comp.e veel te wenschen, maer qualijck
te verwachten is, dewijle ons beyde masulipatnamse
brief, daer van geen verschoninge werdt gegeven,
maer 't selve eyndelijck in passant werdt aengehaelt,
dat d.o bodemptie over bimelipatnam niet voorsz.e
cleeden vorderen verwachtende, nu sullen wij bij ons

schryvens

Van Persia onder dato 14.e Juny an.o 1682

Schryvens aan d'E. heer Gouverneur Pits vaederom
niet manqueeren, om dreftich te versoeken, en dat onse
petitie in toecomende mach werden voldaen, en daer
benevens aanwysen de proffyten die daerop te behalen
syn, als synde te verdrietich, dat d'E. Comp.e in soo
schoone voordeelen niet mede soude participeeren
en soo hoogen marckt souden ieniegh genot laaten
voorbij passeeren, vande bengaalse kleeden syn hier
tegenwoordich door den opulenten toevoer geen andere
soorteringe gevallen die met de vereyste avance
konnen gedebiteert werden dan eenlyke de sockelassen
neusdoecken, alegia de malda, en een weynich cassa,
voor de rest hebben wy alle d'andere soorteringe voor
eenige jaeren afgeschreven, tot je weynich commen te
vernemen, dat verder van een redelyke demande
werden, en voor de behoorlyke prys konnen debiteeren,
en naedemael de opgesondene djoucorassen (?) en mandiels
van verscheyden jaer in spahan voor het meeste geleevert
noch onverkogt syn, en nu wederom op nieuws soo groote
quantiteyt aangekregen hebben, soo mogen die mede
wel 1 à 2 jaeren ongeeyscht blyven, of ten minsten
altyt soolange, tot die aende kant synde gebeneficieert
en aende man geholpen syn, waarnevens men hiernaderhant
sal moeten reguleeren, naer getrocken werden, en de
apparentie ontstaet, om die met een genoeghsaeme
avance te konnen verkoopen, en het dient mede in achtinge
genomen te werden, ontrent den Japanse Campher,
sappanhout, en gommelacke dat alle coopmanschappen
syn, waer van een cleene quantiteyt het rijcke ten

[illegible]

Van Persia onder dato 14e Juny ano 1682

mochten ontvallen, en by andere mede aangebraght werden,
voornamentlyk het sappanhout, daar van den Siamsen
ambassadeurs ende Engelsen, een groote partij nu mede
aande markt hebben gebragt, soo mede als in twee
jaaren geconsumeert sal kunnen werden, sulx daar
van tegens aanstaande jaar geen nieuwen Dysse —
hebben gedaan, de Olyphants tanden syn ordinarie al op
een redelyke markt en principalyk nu verleden
en dit jaar geen aangebraght noch te verwaghten syn,
insgelyx mede geen gommelak, gevolgen niet en dubiteren,
soo onse eysschen aanstaande moesson voldaan werden,
of sullen daar voor een goede prys bedingen, hoedanige
nu met het verkoopen der coopmanschappen, en ligt
connen, als 'tmaken der lanna gehandelt werdt, sal
niet noodig wesen, om ud. voor te schryven, dewyle
de bedieninge van packhuysmr. over de . . Jaaren hebt
voorgenomen, en diensvolgens daar van volkomen ervarentht.
hebt bekomen, ten anderen soo an 'tselve by de memorie
door d'E. heer Bent hier gelaten, ten alderhyden
noch voorgesien werden, daar by alles ampel aangehaalt
en gespecificeert werdt, sulx wy daar aan, (raakende
die materie, en wat in desen verstuymt moght wesen)
ook sal gedraagen, Voor desen is hier in gebruyck —
geweest, dat de Mallabaarse peper, die aande
coopluyden gelevert werdt, voor een gedeelte, —
aldus tot het ondersten van 'tpackhuys komt, van
het stoff gegarbuleert, en gesuyvert werdt, dat niet
meer noodig is, alsoo op Mallabaar geschiet, en daar voor
4½ pr. cto in rekening werdt gebraght, des soo de —
coopluyden, ud. hier over mochten aanspreken, en moeyelyk
vallen

vallen (gelijk sij ons meermalen haar hebben gedaen) soo
moet het haar geweygert, en voor al niet toegestaan
werden, of anders soude het te grooten ondienst
causeeren; de compen sijn verleden jaar mede, soo als
uyt de schrijven sijn ontfangen, souden vande calcha te
sijn verre aende cooplieden verkocht en gelevert, —
doch of dit nu weer soo volgen sal, daar aan valt al
eenichsints te twyffelen, naedemaal ons eer over door
de cooplieden al menige klagten sijn te voor gekomen,
en U.E. sich sal dienen te reguleeren, naer dat deselve
int oopensteken vande goenij's en dotijsacken bevinden
en met stof van ~~ca~~ calcha bevonden werden. —

Zedert eenige jaeren herwaerts, soo is nu altijt in usantie
geweest dat de goederen, tegens contant sijn verkocht
en het gelt gegeven werd eer de coopmanschappen
gelevert werden, daer bij men ooke sal dienen te —
continueeren, dewijle de cooplieden reets in die gewoonte
sijn, en daar tegens gantsch niet en seggen, doch om
de principaalste cooplieden, als mirsa Isop, hagie
corabaly, Sjeyck mamoet Saraan, en dan noch 2 à 3 —
boven de andere van minder vermogen den voorrang te
prefereeren, soo werdt haer ~~haer~~ toegestaan, om een
dryssent Tomanen in spaeren te betalen, en op afreecke-
ninge daer van te verleenen, soo ooke bovendien bij
voorval, datter noch eenige coopmanschappen van
soodanige lywaeten inde stadt resteeren, die sij —
vandaen gemogen werden te koopen, eenige contanten
daertoe mochten van nooden hebben, soo hebben haer
die altijt op wissel om in spaeren door haer
volmagtichde aende Residenten werden gevestigeert
te werden, laeten volgen, daar in ooke noyt manqueert

Van Persia onder dato 14=e Juny an=o 1682

is bevonden, maer hebben een ijder haer quota op sijn
tweijn prompt in cassa voldaen, daer in haer bij occasie
noch veele mogen begunstigen, dewijle het luijden van
groote vermogen sijn, aen wiens suffisantelijck niet te
twijffelen sij, bovendien soo is het ook altijt in gebruijke
geweest dat voorsz cooplieden uit participeerende
der coopmanschappen mede eenichsints gefavoriseert
werden, en boven haer gemelte aanpart vande geveilde
goederen, het sij wat het soude mogen wesen, eenige
packen of sacken, voor haer apart achter de hant
werden gehouden, die haer dan eenigen tijt naer het
uijtleveren vande coopmanschappen werden gegeven,
waerop men in het opgeven vande goederen ook bedagt
dient te wesen, en altijt minder rekening maakt, dan
der ijder daer effectivelijke sijn

t' overremitteeren vande resterende penn: die uit
ofbetaelen van Conincx zyde sal in spaanse matts
wesen, moet altijt seer voorsichtich gehandelt, en
geen andere luijden vertrouwt werden, dan van eenige,
en van wiens suffisantie men sich volcomen kan
verseekeren, 'tgeen den makelaer veel ten naasten bij
weet, en volgens de aanpart inde coopmansz.ee
veel staet can maeken, hoe veel te betrouwen is,
doch in ons altijt noch seer getrouw gedient heeft,
en sedert mijn residentie nooijt geen banqueroetten,
off swaricheden nooijt sijn te vooren gekomen, evenwel
moet men sich hier op niet veel vertrouwen, maer
mede een waakent oogh hebben, en selver onder
de hant naer die persoonen haer vermogen laaten
vernemen, ook ingeval, gelijk meest alle jaren
geschiet, dat haer eenige benjaanse kuttewals

presenteeren

presenteeren, om eenige premie per wissel over te remitt[eren]
soo hebbe den maakelaar vast altijt verobligeert, om
daer voor te respondeeren, en borch te blijven, dat u[E]
recommandatie mede te observeeren

Naar het groot Banquerot vanden overleefden maake-
laertje soo is altijt in gebruijck geweest, dat den
directeur nevens den maakelaar de cassa hout, en
yder een aparte sleutel daar van heeft, sonder dat den
een buijten den anderen, daar in of bij can komen, 'twelck
ook een goede maxime is, waar bij wel moet werden
gecontinueert

Sedert eenigen tijt herwaarts soo is hier onder de silver-
munt, en principaalijk inde kleene abb.s die bij dese
Coninck sijn tijdt binnen 2 à 3 jaaren sijn geslagen
een groote valscheijt en bedrog bevonden, waer van sol-
mijn eygen curieusheijt eenige hebbe laten smelten,
en raffineeren, en bevonden dat deselve met de oude
abb.s ten tijde vanden Coninck abbas de tweede
geslagen, meer dan 20 à 24 per Cento differeeren, 'tgeen
de negotie nu eenige jaaren nae den anderen, ook
seer getroubleert, en de coopluijden die op Indostan
handelen, ook groot verlies heeft bijgebracht, en
daartegens kunnen qualijk een out abbasij meer te
sien, laat staan te koop crijgen, die door de Indostanse
coopluijden in 't geheel opgewisselt, en vervoert
sijn, en niet tegenstaande daar over ten hoove al
menigmaal geklaagt, en redres versogt is, soo
hebben evenwel niet kunnen obtineeren, schijnende
den tegenwoordigen rijcx vertrouwde sich met
den handel gantsch niet te willen bemoeijen, en
in plaats van die te protegeeren, en floriciant te
maken

Van Persia onder dato 14.e Juny ano 1682

maaken anders maer niet en tracht, als om die te ruijneren,
en hunnemaele uyt te rooyen, 't geen in korte jaeren soo
daer er geen veranderinge in en comt, ook te gemoet
sien, ook in cas d'E. Compe het Zyde contract weder—
quam te [illegible], en een andere conditie met den
Coninck quam aan te gaen, vreesen naer apparentie by
verkoop der cargasoenen, jaerlycx een goet capitael naer
de Indische quantiteyten souden kunnen versenden, soo souden
wij by gebreck der gemeene coopman groote prejuditie,
en schaade komen te lyden, vervolgens de winsten in
het ryke ook merckelijk doen verminderen, doch in dese
tegenwoordige tyden, daer nu jaerlycx soo groote quantiteyt
Zyde, van ontrent de 300 cargas werd gelevert, soo is
hier voor noch weijnich te vreesen, en sal wel wesen,
soo wij het van dit jaer, met het provedido der coopmanschappen
kunnen voortschrijden, en boven het vereyste tot afbetalinge
der Zyde die gelevert staat te werden onse schulden
sullen kunnen afdoen, dewijle met onse cas noch
seer ten achteren staan, en aan Compes Maehdaan crediteurs
volgens de negotieboecken een somme van . . . . mas
of f 158021:15:10 schuldich zyn, welcke penningen
wij naer den verkoop van Compes coopmanschappen
sal dienen te voldoen, en soo het komt te gebeuren
dat er door den opulenten toevoer van goederen het
ruijne met de cas omkomt, en een swaere duijsent
tomans kan gemist werden, soo can wij die naer Ceylon
afschicken om tot payement te dienen, daer noch—
niemant op verloren sal werden, want om naer Coromandel
of Bengale te senden, soude daerop alvoorens gesegelt
te veel verlies vallen, wij sal ook dienen gedachtich
te wesen om naderhant met de coopluyden geen

moeyte

Van Persia onder dato 14:[e] Juny An:[o] 1682

moeyelijkheden, of disputen subject te zijn, dat altijt voor het coopsluyten van eenige goederen, abb:[s] bedingt en ooke geen andere mam:[s] ontfangt, dan dat staat maakt tot de dagelijxe gasten van nooden heeft te waren, of anders soude UEd. het daar nadere verlegen vinden, niet om dat onder die munt soo veele valsheyt schuylt, noch niet gangbaar zijn, maar om dat die uyt [illegible] van eenige weyfels souden g'accepteert werden, of het mochten luyden eenige luyden zijn die deselve tot haar gerieff, om de vragt van haar opgehouden goederen, als anders van nooden hadden, bij welcken geval men somwylen noch wel 6. à 7 Rom:[n] kan uyt-geven, ook soo't moet komen te gebeuren, het soo-nyckedeylijk niet de cas om quam dat macht werdt om eenich capitaal te versenden, soo kan UEd. de oudste abbasys die int begin van dese conincks zijn regeeringe zijn geslagen, daartoe laten uytsoecken, en deselve tot het laatst aanhouden, alsoo deselve met de nieuwe munt noch 2 à 3 pr:[o] c:[to] verschelen, en van vrij beter alooy en silver zijn —

Terwyl UEd. nu ontrent de drie jaaren de bedieninge van opperhooft in Spahan en secunde deser directie heeft waargenomen, ende bekleet, en van alles 'tgeen daar ter Comptoire, ende ontfangh der zyde, als de afbetalinge dient g'observeert te werden, volkomen kennisse heeft, ter oorsaeke UEd. op zijn vertreck naar Spahan, An:[o] 1679 een lange memorie heeft ter hant gestelt daarby alles staat aangehaalt, 'tgeen daar op de affaires van d'Ed. Comp:[ie] dient verricht te werden, sonder dat daarby yets anders valt te voegen, of eenige veranderinge te maken, soo sal mij aan UEd.

eygen

Van Persia onder dato 14=en Juny an=o 1682

Dijgen bekomen bevindelijckheyt ~~van~~ de voorschreven
memorie refereren, dewijle soo can niet voorbygaan,
om noch te leggen, dat wij menichmaal soo bij mijn aan-
wesen als ooke naderhant ondervonden hebben, d'E. comp.e
vanden makelaer romdas daer niet al te getrouwe
gedient werdt, en geen goederen verkoopt of inkoopt, off
heeft daer sijn proffyt van, sonder dat sich met sijn make-
laerdye te vreden hout, en sustineren ook vastelijk het
bevindmaele sijn schult is, dat de cleeden niet voor langh
al vercocht sijn, en daerneffens tot hebben aande hant beginnen
sitten, de welcke verschelheden heb, die aan niemant ~~tot~~
wil verkoopen, dan aan sijn eygen favoriten, inde andere
cooplieden belet, om in comp.es voordeel daer naer te
komen omdien, als sijnde een groot gast, die veele
voordeel kan geven de andere cooplieden toegancke-
crijgen, tenn niet souden toewilligen om inde winst
te participeeren, of op yder stuck ¼ à ½ m.s te geven,
daerom hij sijn gunstelingen weet te disponeeren, niet
haer soo langh tyt te vergunnen, tot de goederen
by kleene partytjes op de bazaer uijtgevent hebben
en verkomen haer dan al verder op nieuwe credit ook
soo het te langh voor sijn tyt inde betalinge mancqueren,
weet haar bevinden, dan noch veele inricht of te-
vorderen, waer over ons soo Jan Cheraas als Eduw in
Gamron vande koopers selver diverse klagten sijn te-
vooren gekomen, sulx vande waerheyt volcomen
verseekert sijn, en vermits d'E. comp.e soodanige
ontrouwe dienaers gantsch niet en dienen, soo ist
noodsaakelijk dat hem sijn dienst met d'eerste te-
gelegentheyt werdt ontseyt, en weder een ander

In

Van Persia onder dato 14.en Juny an.o 1682

in syn plaats werdt gebruijkt, daartoe wij u.E. geen bequamer persoon weten aan te wijsen, dan den Benjaan Werckerdas, die altijt voor een vigilant en getrouwe man hebbe gekent, en waar over den Comp.e makelaar Coridas ook borge staat en bij eenich onverwacht toeval responda-bel blijft, invoegen niet twijffelen, of sal d'E. Comp.e in alles getrouw en oprecht dienen mitsgaders syn opperhoofden een goet genoegen geven —

Wegens den eysch der goederen die wij jaarlijcx van Spahan voor Batavia, als d'andere Indische quantiteijten, dienen gedaen te werden, daar van kan u.E. geen pertinente specificatie geven, alsoo ijder quantiteijt apart jaarlijcx een bijsonderen eijsch doet, doch alsoo ordinarie al eenige fluweelen, kleijn laeden &c.a werden gevordert, soo kan u.E. sich reguleren naer onse vorige petitien, die in een boeck apart staen ingeschreven, en van ijder soorteringh tegens novembr. een kleijnen eijsch doen, van gelijcken willen jaarlijcx in voorraet veel eenige fijne paerden voor Bengale en de cust in Gamron dienen besorcht te werden, zijnde dit jaer van Bengale werden 6. en Palicatta 2. stucx fijne d.o gevordert, en vanden eijsch van Batavia des verleden jaers, resteert onder noch een menigh en den [illegible] te voldoen, — daartoe (om die te besorgen) wel vrat lijdich ordre moet gegeven werden, dewijle qualijck te becomen sijn, en met groote moeijten uijt de omleggende plaatsen moeten opgesocht werden, door het slecht gewas vande druijven in Gamron soo hebbe het dit jaer met

de

Van Persia onder dato 14.e Junij A.o 1682

de wijn gantsch niet wel gelucket, en op verre soo veele
niet kunnen geholt werden, dat de dijsselen uijt geele
roode kunnen werden, hetz. ued. tegens aenstaande Jaer
vrijelijck een quantitijt van 400 à 450 cangen mach laten
setten, wij hebben voor deesen altijt tot den proeff vande
vaeten, Comp.es wijnmaeckers gebruijckt, maer alsoo den
tegenwoordigen daertoe geschickten persoon david chan
genaamt, ons in veele occagien gantsch geen genoegen heeft
gegeven, en sich met liegen en bedriegen behelpt, noch
op sijn slaverende voorouders het minste staat is te maken,
ten anderen oock gantsch sijn beloften ook niet en houdt int
contribueeren, van jaarlijcx twintich Tom.en aan sijn
Broeders Zal.e weduwe wellevens bijstand, soo souden
het onder wel wenschen dat een andere wijnmaecker
waeren aenkoomen, daertoe den Tolck david sijn outste
Zoon francois wel souden recommandeeren, maer aangesien
dit werck een groote beslommeringe en costen, naer
sich sleept, daertoe voornementlijck een redelijke quantit.t
goede potten, en een bequame woninge vereijst, die
ooc niet wel te bekoomen sijn, of daer voor moet ten
eersten een groote somme gelts uijt de cant geschoten
werden, souden dan noch eens versoecken te wachten
of de plaats bequaam, en de potten goet zijn, ten
anderen sijn vader een out swacke man is, die geen
moeijelijckheden meer kan uijtstaan, noch sedert in de
stadt komt, en sijn bedieninge lichtelijck in kranken
op hem staat te resigneeren, soo is sulx tegens vader
te considereeren, dat daer qualijck van gemist werden,
soo agte het dienstich te wachten, dat 's Comp.s tolcks
Visnige, die daertoe seer bequame gelegentheijt heeft

en

Van Persia onder dato 14:en Juny A:o 1682

en van alles 'tgeen daertoe vereyst, wel verstaen is,
daertoe gebruyckt, en is gemelde david chan sijn plaats
weder geemployeert, van welcke persoon ook vast
stellen, of hielen in alle occasie beter, en getrouwer
gedient werden, kunnende bij francois ondertusschen
wel tot het inkoopen van paarden gebruyckt werden,
maer alsoo bij david chan diverse authentique commis
mandamenten, en onder andere de originele obligatie
van fredom chan gebleven heeft, soo sal het wel
nodich wesen, datmen hem die met een Zoete listje,
eerst soeckt te onttrecken, en tot dat sijn restq. met
uEd. heeft vereffent, noch in sijn wesen laat, en van ons
voornemen geen het minste kennisse geeft, of anders
soude door sijn vilaynen aert, daer van veele menige
kunnen verduysteren, en ons tot over soo int betten
van wijn, als het inkoopen van paarden, veele moeyte
konnen bybrengen, invoegen dese Zaake dan ooke verder,
aan uEd. dispositie gerefereert laaten —

Hoewel het Comptoir Bassora van weynich consideratie
is, soo heeft het evenwel verleden jaar op die kleene
quantiteyt specerijen, peper en tin een somma van
f . . . geprofiteert, dat noch redelyke can passeren,
synde maer te wenschen dat den vertier ja aller-
door eenigsints konde vergroot werden, daertoe den
onderkoopman Verdonck, ons heeft geapponteert dat
wel menige apparentie soude geven, by aldien konde
resolveren om de prijs vande specerijen een weynich
te verminderen, it naer de gansche nietoide te reguleren
nochtans soodanich niet, dat de prijs gelijke soude wesen,
maer altijt noch eenichsints daerenboven reindeeren

daertoe

Van Persia onder dato 14e Juny Ao. 1682

daertoe wel souden kunnen goetvinden dat werck geresolveert
maer aengesien nu op mijn vertreck staa, soo sal by [illegible] souden
overkomst op Batavia met haer Ed. Ed. A. daer over mondeling
discoureren, en 't selve haer Ed. achtbare in consideratie
geven, die dan oock niet sullen manqueren om haer
sentiment en ordre liever bekent te maken, bij de
slijten vande jongste handelboeckjes, sijn daer geen andere
coopmanschappen resterende gebleven dan 217 lb tonquinse
ancijs anno 1679 tegens d'ordre van d'E. heer Bent door
den ondercoopman Boekhorius zal. uyt den hoecke de —
hemelen aen lant gelicht, die daer gantsch niet schijnt
getrocken te werden, want niettegenstaende die niet
weinig al menichmaal aende cooplieden is gepresenteert
soo veel de waere noch niet vande lant, sulx bevreest
sijn daermede noch soo lange sullen blijven sitten, dat
heelemaal kraghteloos, en van geen waarde sal werden,
wy souden die met het zijde schip wel weder te —
rugh ontbieden, maer dewijle de thol daer van reets
betaelt is, en hiermede oock geen weer werden, noch
verstreckt sijn dat op eenige andere plaatse meerder
gedeen of getrocken sal werden, soo oordeelen wy het
best te sijn, om daer maer te laeten, en aende residenten
te recommanderen (gelijck wy bij onse successive brieven
reets menighmaal hebben gedaen) van voor het geen
dat gelden mach af te staan, en daertoe alle mogelijk
vlijt te continueren —

Tot voortsettinge vande aenstaende handel tijt, soo heeft
den oudcoopman Vendonck bij memorie opgegeven, dat
de volgende coopmansz.en daertoe wel zouden vereyschen,
te werden — 2000: a

Van Persia onder dato 14:e Junij anno 1682

2000: à 2500 ℔ geroffde nagelen
2000: à 2500 ℔ Rompen
400: ℔ Ceylonse Cannele
6 à 8: potten Camphur
2 à 300: p:s Tonquinse pelangs

Bovendien hebbe noch wel enige benjuwin, en Cardemom opgestelt, maer sijn daer van niet verstoten, hebbende van Batavia tegens aenstaende voor 10 à 12 kisten benjuwin sullen opstellen, met bijvoeginge dat van de voorsz. beste soortering dient wesen, of anders het senden liever te excuseren, dewijle daermede naer experientie lichtelijk aende hant soude blijven sitten, alsoo ondeugent grijn vermengt goet daer niet getrocken is, daerentegen het contrarie vande beste sijnde soorteringe noch altijt een goede prijs kan bedingen, klein of grootvelijn is mede niet nodich, dat het voorsz. voor noch werd gesonden, naedemael de Moorsche en andere koopluijden, een groote quantitijt aengebracht, en het daer heelemael mede die plaets vervult hebben, soo mede als noch in 2 jaeren van vertier wesen, ten anderen soo hebbe het klein Tsjoucht hebben, daer soo slechten vraegh gegeven, het niet meriteert om andermael daermede aende markt te komen, Edoch dewijle haer Ed:le Achtbare hebben gelieven te ordonneren, om ons buijten verwachting een quantitijt van 165 ℔ klein toe te senden, en wij boven dien noch met een quantitijt van 120: ℔ van verleden jaer aende hant sijn blijven sitten, soo hebben

Van Persia onder dato 14:e Juny Anno 1682

hebben uijt diverse consideratien, goet gevonden om voorsz:e
quantitijt int schip Schaapen van middelburch tot ballast
te laaten, en d:o bodem op last van U gem:e Ed:le A: gegeven
ordre tot het vervorderen vande Zijde aan te houden,
en het ondertusschen tot de voijagie naar Bassora, als
het overbrengen vande hiervooren gespecificeerde
Coopmanschappen te employeeren, waarmede dan ook
vertrocken is, den adsistent adriaen verdonck, om den
adsistent daar te verlossen, en aldaan als p:e hooft
te blijven continueeren uijt redelike inductien (om ons
soo veele het mogelijk is, van voorschreven mineraal
maar te ontlasten,) voorschreven verdonck geauthoriseert=
hebben, indien apparentie konde voorsien, om daar
40 à 50 Ctt. tegens een redelijke prijs te verkoopen,
van gem:te quantitijt of soo veele noodich acht aan lant
te lichten, met recommandatie nochtans om ons hier
inde merckt niet schadelijk te zijn, jets boven
den genoemden prijs te bedingen, en hier te voornen
vaste verseekert dat daarmede (maar dat het aanlant
brocht, en de tollen betaalt sijn,) niet aande lant blijft
sitten, waarnaer 'tselve te verantwoorden, en alle
schaede die d'E: Comp:e hier bij te lijden comt 'tsijner
laste sullen blijven, dat niet twijffele, of sal by hem
wel g'observeert werden —

Vande huijsen en thuijnen, aande oost en west Zijde
van dese stadt staande (d'E: Comp:ie vanden gestorven
maakelaar Hindje aangecomen,) Resteert jegenwoordig
niet anders dan de leedige gront, dewijle alle de
gebouwen, door de groote Continueele Regen, die
dit Jaar hier is gevallen, zijnde onder de voet
gerucket, en ter neder gestort, soo dat om noch

jets

gelt daar van te bekomen, alle het houtwercke laten
sloopen, en aan Comp.s makelaar Conidas, om ons van
die beslommeringe maar te ontlasten voor 13 Tom.n vercogt
hebben, dewijle daar van doch anders niet veel te komen
staat, en in sich selven maar soude leggen vernietende;
ook nu de muiren geruijneert, en onder de voet zijn,
soo beloven geen gissinge of staat te maken dat
iemant voor de ledige grout eenich gelt bieden, veel
min geven sal, derhalven soo is 't ook te bemercken,
dat d'E. Comp.e niet aande regulieren te verschoonen zijn,
eenich voordeel can geschieden, soo hebben haar Ed.e A:
de hooge regeeringe van India bij missive vanden
15. 7ber 1680. en 10.n 7ber 81. gelieven te ordonneren
om de kant daarmede naar te lichten, en daar die tot
een schenckagie, op te offeren, 't geen vande thuijnen
in Isfahan mede verstaan werdt, behalve het groote
palaas, en de daar ontrent staande wooninge, die
tot recreatie vanden Directeur, ende andere suppoosten
g'ordonneert werden, om aan te houden, den grooten
regen heeft daer aan mede al vrij wat schade
gedaan, soo dat deselve vandaerom hebben laten repare-
ren, en 't geen daar voor is uijtgeschooten, moet van het
houtwercke afgetrocken werden, en 't resterende in
cassa bellen, mitsgaders aan 't Comptoir generael
goetdoen, ——

Den gewesen [illegible] Fredon chan, waar van d'E. Comp.e
noch een somme van 227 29/200 Tom.n is voor 2 jaeren
sonder gelt naar te laten in Chiraas seer armlijk
gestorven, soo dat van desse penn.en weijnich meer te
verwachten is, heeft noch wel eenige huijsen, en
een seer mooije thuijn in Chiraas daer op d'E. Comp.e

wel

Van Persia onder dato 14en Juny ao. 1682

eenige pretentie soude konnen maaken, maar —
'tselve soude veele moeyten kosten, en most eerst ten
hoove sochten te verkrygen dat aande regenten van
Chiraas, en de voorts. desgenaame by Coninx mandament
geordonneert wierd om d.E. Compe. voorschreven huys
en tuynen in afbetalinge in eygen besit te geeven, en
vande selve voorders verders behoorlijk transport
te doen, edoch hier tegens is vaardoen te bedencken,
dewyle den Coninck mede een groote somme te —
pretenderen heeft, en veele een vande principaalste
crediteuren is, gemelte huys en tuynen voor zijn eygen
soude laten confisqueren, waer van hy tegenwoordich
d'Incomsten (uyt consideratie hy den overleden syn
huysvrouwe, en een van zijn dochters in syn vrouwelen,
huys by hem heeft.) de Zoons laat genieten, sulcx de
beste agte om geen goet naer quaat gelt te smyten
als geen vergeefse moeyten doen, datmen dese saake
voor eerst noch ongetoucheert en berusten laat'
maar soo d.E. Compe. in aanstaande tot redrestelionis
van haar vervallen reputatie ontrent dese hooghartige
natie yets quamen te ondernemen by soodanigen geval
soude men dese pretentie verder kunnen renoveren,
en satisfactie versoeken, waarmen ooke niet twyffele,
of souden volkomen ons oogmerck bereyckten, en
alles verkrygen, 'tgeen te versoeken quamen, dus
voor eerst noch getemporiseert, en aan het goetvinden
van haar Ed.le achtbare tot Batavia gerefereert
sullen laten —

Int

Van Persia onder dato 14.e Juny an.o 1682

In 't houden der negotie als Logiesboekjes, kan ick soodanige
manier achtervolgen, dan gedurende onse directie, is
geschiet; ook int sluyten der negotie-boeken sal agt
dienen te nemen, daer de reijsen aan 't Comptoir-
generaal werden goetgedaan, dat nevens de prijs-
mede werd gespecificeert, hoeveel p.r c.to ijder
sorteringh komt te rendeeren; als wat voor onderwichtig
deselve sijn bevonden; dat ick naer Spahan en Bassora
mede sal dienen te ordonneeren, om daer insgelijx
geobserveert te werden; bovendien soo hebben haar
Ed.le achtbare gelieven te ordonneeren, om van alles
'tgeen by dese Directie verstreckt, een geslotende
reek.e te houden, sonder het alderminste ongetaxeert
te laaten, en dan jaerlijx 'tgeen daer van verbruijckt
is, op soodanige wel.e gest. als met de nature eijgen is,
en met de zaak over een komt, afschrijven; in voldoening
van welcke ordre ooke niet gemanqueert hebben,
om alsoo Cooper-werck, soo van potten pannen &c.a te
laaten taxeeren en aan 't Comptoir generaal goetgedaen,
maer alsoo meest alle onse huijsmeubelen, mitsg.s
het paarde gereetschap, soo van Zadels cleeden als
anders heelemaal versleeten, en van geen de minste
waarde zijn, soo hebben die ontrijt geheel buijten gelaten,
en mogen onder de dispensatie schuldigen ongetaxeert
maer blijven voortloopen, doch in cas het comt
te verdijsschen, dat op nieuws yets ingecogt moet
werden, soo sal ick het ten eersten een rek.e gest.
dienen te geven, en daermede op het sluijten vande
boeken dan handelen, gelijk hier vooren is aangewesen,

wat

Van Persia onder dato 14.e Juny an.o 1682

wat voor een maxime haer Ed.le achtbare int schryven
vande brieven willen gebruijckt hebben, is ons voor desen
aengeschreven, en bekent gemaakt, en kan bij haer
voorgemelte Ed.le a.e missive vanden 19.en september
1680. tot verandringh vande memorie, noch altyt
voorgesien werden, daer naer ons recommanderende sich
[illegible] ooke te reguleren —

Belangende het point vande mesnagie, daer in kan ons
deselve maniere, en het reglement naer volgen, als
haer Ed.le achtbare by missive van 25.en augustij 1678.
hebben gelieven te ordonneren, 'tgeen ons mede recom=
manderen, volgens het g'ordonneerde tot weeringe
vanden particulieren handel, waer van ons de placcaten
onder andere papieren mede getransporteert sijn
die ooke sonder afwijcken naergecomen dienen te
werden —

Voorleden jaer heeft den Deenschen Resident in Mocha
ten behoeve van 't Sjachje mallabaer een somma van
731½ r.s. of 5486¼ m.a uytgestreckt, welcke somme
wy aenden Sabandaer versocht hebben, dat gelieffde
over te remitteeren, en aan Zyde factoor te ordonneren,
om aan voorsz.en resident te voldoen, 'tgeen hy ooke —
aengenomen, en ons mondelingh verclaert heeft, dat
voor lange al is geschiet, maer de wylen wy tot
heden daer van noch geen tydingh, of de minste
versekeringh hebben, dat indien daer soo is, en
de betaalingh ooke is gevolgt, soo seyden voorsz.en
Resid.te noch onder comp.s maekelaer berustende,
totter tyt en wylen, versekert sijn, dat daer
sijn voldaen, en 'tselve met de quitantie coms
te

Van Persia onder dato 14.e Juny an.o 1682

te betaelen, waarmede UEd. die Somme, aan gemelte Coopm.e weer kunt laeten restitueeren, en om naderhant alle disputen en moeyelykheden voor te komen, een bondich hantschrift vorderen —

Dewylen nu over de drie Jaeren, tot het beleggen vande vloer rontom de logie, vande tijt naar verdere ordeijn hebben gedacht, en ons tot noch toe niet sijn toegekomen, maar van Jaar tot Jaar wierden uijtgestelt souden daar langer naar te kunnen wachten, Enits beyde de gangen aan weder Zyden, alsmede de agtergangh teenemaal met kuylen, en al het Cement vergaan is, Jae soodanich dat met de minste Regen, en weijnich staande waater, het inde packhuysen doorlecket daar door somtyden aan Comp.es Coopmanschappen veel groote schaede soude kunnen geschieden, soo sal het hoognoodich wesen, dat UEd. de noodige reparatie laat doen en geheel over naar vereysch bestrijcken, en Egaal maaken laat, dat op het plaat vande Logie mede veel vereyscht, naedemaal niet een geen van alle de kamers daar komende voor de regen bevrijt is, maar aan alle kanten geheelings doorleckt voornamentlijk op de Secretarije, en 't Negotie comptoir, daar het voor al wel dient versorght te werden —

Het schip Wapen van Middelburch door haar Edele Achtb. tot het vervoeren deser Zyde geordonneert om aan te houden, hebben wij gelyk UEd. bekent en hier voren mede geavisseert is, den 29.e Maij met een weijnich Coopmanschappen onder tusschen naar Bassora gesonden, 'twelcke wederkomende sal UEd. ten eersten sonder sluijm

met —

Van Persia onder dato 14.de Juny an.o 1682

met de Zijde, die vanden Coninck staan te ontfangen (ingevaal het tegens half, of ten uyttersten 20.en a 25.en aug.o van hier kan vertrecken) directelijk naar Batavia hebbe te senden, maar in cas het door eenige onverwachte toevallen niet komen te gebeuren, het tot in 7bre quam aan te loopen, soo sal het naar Ceylon dienen versonden te werden, van waar dit kostelijk gespin dan met de retourschepen naar patria voort sal kunnen voortgaan, gelijk haar vande gem. Ed.le Ag.e by missive vanden 15.en 7bre 1681 hebben gelieven te ordonneren, daar naar U Ed. sich teenemaal sal gelieven te reguleren.

Sedert mijn Residentie hebben met die regenten soo hier in Gamron, Laar, en Siraas noch altijt in goede correspondentie vrientschap gehouden, daar by U Ed. recom-mandere, soo het eenichsints doenlijk is te continueren, die U Ed. ook jaarlijx met de ordinaire schenkagie door haar Ed.le achtbare daartoe gelimiteert, sal dienen te begroeten, als sijnde de eenichste middel waardoor men somwijlen ontrent dese natie veel vermach, en de harten gewinnen kan.

Ick hadde gedacht dat voor mijn vertreck met de Coopluijden noch over de coop vande Specerijen of Bengaalse kleeden g'accordeert souden hebben, maar door de ongevalligheijt vande Caneel, en het laage bodt vande andere ware soorteringen, soo hebben met den anderen niet kunnen over een komen, nochtans soo en geloove niet dat U Ed. die vande hant laaten, maar in korten wat sullen komen afhalen, en soo het niet komen te geschieden, dat by haar hardnekigheijt blijven persisteeren,

noch

Van Persia onder dato 14.e Juny an.o 1682

noch haer voorige ordre geensints quamen te verhoogen, soo souden noodsaaklijk oirdeelen (gelijk inde Batavia's brief, bij desen aan haer Edle a: gesz.n mede geschreven aangeraden) datmen een vaste prijs (te weten voorde nagelen 240. nooten 90. à 95. en canneel 130. larijn) daarop stelde en aande minder coopers, als winckeliers, bij 5. à 6. sackjes, of soo veele een ijder begeerden, maar nijt de kant vercocht wierd, en in cas sij haer dan noch al ongenegen toonden, om de gestelde partijen van die prijs aan te slaan, soo sal het dan altijt tijts genoech wesen om een weijnich op de canneel, of een van beijde de andere specerijen te laaten vallen, want om die costelijcke specerijen een geheel jaar over aande hant te houden, en kunnen gantsch niet raatsaam oordeelen, noch vertrouwen ook niet dat het haer Edle a: wel soude gevallen, daarom sal ud. van twee quaden een goet moeten kiesen, en naar de gelegentheijt vande tijt dienen te reguleren, sonder dat tot reglement ud. yets anders weet voor te schrijven, dan dat voor al de hooghste marckt, soo veel het mogelijk dient gemaakt te werden —

Naar de Bengaalse cleeden, niet allegia betilles, zijn de cooplieden mede veel vers komen omsien maar hebben daar voor niet meer dan 't volgende geboden te werden —

Sersickassen . . . . à 3 Mam:s 1 p°
Rommaals . . . . „ 10. d°
Tasse nadia . . . . . . „ 10. d°
allegia betilles . . . „ 17. d°

Dat gantsch niet bijde verkopers komt, noch prijsen zijn die

Van Persia onder dato 14e Juny ano 1682

die meriteeren om haer eens op te antwoorden, nochtans
soo en twyffele niet, alsoo alle gevallde soorten van
een goede demande zyn, en ook opde Vracht niet te
seggen valt, dat ¿ de normaals die altyt veel slecht
syn, of sullen in korten haer bodt wade verhoogen, toevaele
van gevoelen ben, datmen die niet onder de volgende prysen
geloonden of te staan, als —

D. Serbaffen	47 à 45	m.as Iden —
normaals	12 —	m.s Iden —
Cassanadia	13 —	do Iden —
alegia adkillos . .	22 à 20	m.as ten uyttersten

Welcke prysen niet en dubiteeren of sullen wel behaalt
werden, sonder dat ick U.E. nochtans eenige stipulatie, of
een vasten prys, soo wel int een als 't ander kan voorstellen,
dat dan ooke verder aan U.E. goet oordeel, ten meesten
proffyte van de E. Compe gerenformeert sal laaten —

En vermits U.E. niet minder varen voor te stellen
in vertrouwen of sal haer, onder hun mede voldaen hebbe, (boven de regel: Actt. geddens)
soo recommanderen U.E. noch andermaal voor het
laaste Comps dienst en meeste proffyt met een
vroon getrouwheit syn te dirigeeren, als goede ordre
en discipline te observeeren, mitsgaders hercke tot
voorstant der vroome en straffe der quaatdoenders
te maintineeren met toewenschinge der Almogende
Godt U.E. met Zyn heylsamen Zegen, tot onse heeren
principalen meeste voordeel, en besondere Uyyen
Eerre gelieve te segenaedigen, als onder dit ongesonde
en onlydelycke heete gansonde Climaat in een lang
durige gesontheyt ter Ziel en Zalicheyt gelieve
te bewaren, en sal verblyven, onder stont U.E. —

dienst

Van Persia onder dato 14e Juny ano 1682

dienst-genegen Goede Vriendt en was g'teeckent
Reynier Casembroot, per margine. Gegeven int
Nederlants Comptoir gamron den 14e Juny 1682

Batavia

Aen d'Ed:le Heer Cornelis Speelman
gouverneur generael en d'E.E.
heeren Raeden van d'Illustre Nse
oostindische Compe

ontfn in Batavia den 25 9ber 1682
per des Commandeurs roeij
schuijt van macassar

Ed:le Erntfeste achtbare
manhafte wel wyse voorsr
En Zeer genereuse heeren

Ed:le wel Gebiedende Heeren

Bij missive door uEd:le achtbare hooch te eerbiedigen Collegie
in dato 13 september d'ao passato aan d'E. heer directeur
Reynier casembroot, nevens den raat alhier geaddresseert
en bij behoude parthije van't Jacht Sumatra over bengale
te deser rheede op den 15en february Jongst leeden ontfn,
geconstateert zijnde, hoe dat uEd:le achtbare gemelte
sijn E.E., op 't versoecke van desselfs vader, d'E. heer
Baillieu geliccentieert hebben, den keer derwaarts
te mogen doen, en in dat geval, mij gratieuselijk geliefft
hebben, in diens plaatse onder den titul van provisioneel
gesaghebber te surrogeren, gevolghlijck van gemen
sijn E.E. behoorlijke transport van alle compes nedere
effecten, soo wel deser comptoire als Sparan, en bassoura
betreffende, over te nemen, soo dra ende per dese geringe
dat van gemen heer directeur, op leden gemelt zijnde,
om op de bekomene licentie van verlossinge met

dese

Van Persia onder dato 14e. Juny ao. 1682

dese schepen maccasser, Sumatra, 't Jachje d'Elisabeth
en 't fluytje de merle naar Ceylon en vervolgens naar Bata.
te navigeeren, alle deselve conform de loopende negotie
boeken tot dato Sapl. gerendeert, monteerende met den
andere een somma van f 606534.14.8 mitsgaders de
uytsingen en desperate schulden van d'E. Compie. en alle
de ongetaxeerde huysmeubelen alleen in dese, als blyckt
by 't geannexeerde schriftelyk transport, waar van u Ed=
achtbare een gelycke by de papieren en geschriften
uyt handen van den heer directeur te gevende staat
(en my overleverd aan refereerend) ontfangen hebbe, —
welcke getransporteerde goederen, by wyders gevolch
van Compies negotie en omme slach alleen, vertrouwe
u Edle achtbare met een lyt soodanich gedirigeert
sullen vinden, dat deselve, in cas geme. d'heer directr.
niet meer comen te retourneren, dan weder elders
in een ander honorabelder employ gebruyckt werdende
u Edle my met de absolute qualiteyt van directeur
sullen gelieven te vereerlycken, 't geene geschiedende,
soo wel voor het overvloede verplicht ben, my te
meer schuldich sal bekennen voor die beneficie de
gerequireerde gratitude te betuygen, en door alle
practicabele vigilantie waardich te maken, ondertus
biddende, dat den almogende Compies handel in
florissanten staat gelieve te brengen, en daartoe
synen mildryckeu zegen uyt hooghste genade
verleenen, tot accomplissement van 't welcke, eenmaels
soo veel mogelyk, myne uyterste diligentie te
adhiberen staa, met esperantie dat God de Heere
my met synen alwysen raadt en hulpe in dese functie,

ten

ten dienste vande generale Comp.e goedertierentlyk
sal gelieven by te vooren, en met syne heylige gaven
te overschaduwen —

Tot verder voldoeninge van uEd.le achtbare ordre, op 't stuk
van 't transporteren deser directie gegeven, heeft sijn
E. gemelte mijn persoon voor alle Comp.s suppoosten alreede
in qualiteyt als p.e gesaghebber geauthoriseert, en
voorgedragen, mitsgaders een yder, naar schuldigen
plicht, de behoorlijcke gehoorsaamheyt van mijn
commando afgevordert, niet twijffelende of een
yegelijk sal hier intsijne, soo dat betaamt, ten
genoegen van devoir acquiteren —

Wat goederen nu verder, en tot hoedanige prysen
gedebiteert, alsmede wat cargasoenen, per uit hooft
van dese aengehaalde Comp.e bodems naar Batavia,
Ceylon, Cormandel, Bengale, Malacca, en Cochin
van hier versonden benevens, sullen uEd.le achtbare
byde brieven en papieren in handen van gemelte
heer directeur overgaande, waarinne alles lange
gespecificeert staat, nevens 't geheel daar van vrijdom
dependeert ten genoegen aengehaalt vinden, des
hiermede, om uEd.le Achtb.e a: met geen snutile lectuure
molest te vallen, dese jetwedde wenden termineert,
en tot besluyt uEd.le Achtb.e a: int generaal en yder particu-
lier, naar mijn ootmoedige groete, en innerlijcke
danckbaarheyt voorgedachte gunstige weldaat
inde divine protectie bevele, die op 't kraghtigst
gebeden blijft, uEd.le resp.e in haare hoochwichtige
besoignes met wijsheyt by te vooren, ende selve
tot algemeenen welstant van onse lieve vaderlant

ende

Van Persia onder dato 14.e Junij a.o 1682

onder d'Ed. Comp.en alle te dersineeren voorspoedige successen te verleenen, verbeijende intusschen naer toewenschinge van langhdurige gesontheijt onder staet, UEd.le.en a: dienstwilligen en aldergehoorsaemsten dienaer, en was geteijkent Justus vanden Heuvel, in margine, Gamron int nederlants Compt.r adij 14.e Junij a.o 1682.

Batavia

Aen d'Ed.e heer Gouverneur generael Cornelis Speelman En d'Ed.le heeren Raeden van nederlants India

Ed.le Erntfeste achtbare manhafte welwijse voorsienige seer geneerende heer en heeren

ontfangen 25. gber per voorgaende chialoup

Ed.le achtbare Gebiedende Heeren

Ons vertreck uijt persia met de schepen maccassar, Sumatra, d'Elisabeth, en 't fluijtje de meerl, is geweest den 15.en Junij jongstleden, en den 13.n daer aen volgende maent op de hooghte en int gesicht vande Caap Comorijn hebben het caap gevonden bodemptje met de provisie voor de kust Cormandel, Malacca, en Bengale souden Ceijlon aen te doen aldoo met voorsz.e provisie volladen is geweest bij de expresse over Cormandel naer Bengale gegeven, en bij met de resterende schepen daags daer aen behouden ter rheede tuticorijn geanckert, van waer kort naerder andere op de ordre

Van Persia onder dato 14.e Juny a.o 1682

order van d'E. heer Extraordinaris Raadt van India,
en Gouverneur Laurens pijll naar gale gezeylt, en het
anckeren gecomen sijn expresse het schip Sumatra, dat
door contrarie winden de gaalse baaij voorby gezeylt,
en batticalo heeft aangedaen, van waar sijn cours den
voorder, met een weijnich vraght goederen, die in
gannen heeft in genomen naar de cust cormandel
heeft voortgeset, daar wy ook wel hebben verloopen
dat door de genade godts in salvo gearriveert sal
wesen; het jachtje de Elisabeth was door sijn geme
E. mede gedestineert, om naar de cust te vertrecken,
ten welcken eynde het voor ons vertreck reeds tot
tellegam was aangecomen, om met arreecq volladen
te werden, en ondertusschen hebben wy ons overige nijgen
met diverse cleeden, packen, en cannel mede
voegekregen, en sijn den 11.en aug.o uyt de gallierees
weder onder zeyl gegaan met speciale order om ons
directelijk naar batavia te begeven, maar door contrarie
winden, stroomen, en veele tegenspoeden langhs de
Sumatrase cust sijn eyndelijk eerst den 24.en van
verleden maant Sber. tot het keysers Eylant inde
straat Sunda genaakt, en genootsaakt geweest om
door de stercke uytgaande stroom als de ongemacklijckh.t
van 't schip niet verder te mogen gedreven te werden,
of in eenich ongemaak van tegens de wal aan te
geraaken, het welcke de vlacke coste vande
Sumatrase wal ten ancker te smijten daar wij 12
daagen, tot ons grootelijcks leetwesen hebben
gelegen, en dewijle door die dagelijcxe stercke
door waijende Z.O: windt noch geen apparentie
sien noch vinden connen, waarmede het gelucke

ons

Van Persia onder dato 14e Junij ao 1682

ons dienstes sal, om van hier te geraecken, bovendien
het met onse provisie, hier naer begint om te komen
en buyten een vaerynck nyet pas voor 5 à 6 dagen, verders
en spreeke meer hebben sonder dat hier yets te bekomen
is, ten anderen wy ooke vast stellen uEdele Agtb. in groote
becommeringe sullen versetten, noch te kunnen vertrekken,
voor soo langh tandeeren, soo ist dat wy met eenparige
stemmen van raede goet hebben gevonden, eensdeels
om uEdele Agtb: uyt de swaermoedige gedachten te
helpen, en ten tweede haer deseynen daer naer te kunnen
reguleeren, omme onse schrijvers schuyt met vrywillige
persoonen die daer ~~mede~~ tod uyt eygen motief haer dienst
hebben gepresenteert naer Bantam te demitteeren
en van ons behouden waren dies eene preadvys te
geven, mitsgaders om van Comps residente tot Bantam
eenige provisie van verversinge &a te ontbieden,
evenwel sullen onderwyl niet versuymen soo ons
de wint eenichsints maer wil dienen, om de reys
soo verre te bevorderen als ymmers mogelyke is,
en waren en wint wil toelaten in verwachtinge
of uEdele Agtb: sullen dese onse genome resolutie (die
in copia hier nevens werdt gesonden) voor wel
gedaen gelieven te approberen, en op dat uEdele Agtb:
mede in tyts mogen weten, om haer in verdeelinge
vande Nederlantse Cargasoenen, dach naer te
reguleeren, soo sullen int korte een noch afbreecken,
ins verwoeck specificeeren met wat voor
goederen beladen syn, namentlijcke —
40500 ℔ off 264 balen Persiaanse Zyde —
5 stux paerden waer van der een op de reys is gestorven
1259 ℔

Van Persia onder dato 14:e Juny an:o 16

1259: stucx diverse Japanse porceleynen —
4594: p:s persiaans aardewerck —
699: packen bandaneesche tarrius —
23132: lb diverse drooge taffelfruijten —
200: cassen Chiraase wijn —
50: d:os rooswateren —
20: lb en 1 pot diverse medicamenten —
3500: lb roode aarde —
600: packen Chijlonse caneel —
256: d:os kitticorijnse salempoeris.
98: d:os guinees —
3: d:os rogle vellen —

Wat de persische directie belanght, en in wat voor een staat deselve gelaaten hebbe, als het verdere gepasseerde op onse langh durige tegenwoordige vojagie, sullen om kort te gaan in desen niet aanhalen, maar tot onse overcomste geretardeert houden, wanneer uwe Ed:le Ed: van alles naerder mondelingh rapport en satisfactie vercopen te geven, des dese int vare neinde sal afbreecken &c:a, onder stont, uwe Ed:le gants verobligeerde en nedrige getrouwe dienaren, en was get:t Reijnier Casembroot, Willem Geus, en Schroor, in margine Int schip Macassar den 5:e 9ber ibid: leggende ten ancker b'oosten de vlacke hoeck vande Sumatrase wal

Rapport wegens den staat

en gelegentheijt der persiche directie door den directeur Reijnier Casembroot bij een gestelt, en op hedigen datum aen d'Ed:le heer Cornelis Speelman Gouvern:r Generael. En d'Ed:le Heeren Raden van

Van Persia onder dato 14:e Junij an:o 1682

van India overgelevert

Ed:le achtbare Gebiedende Heeren

Nademaal het u Ed:le achtbare gunstelijk heeft geliefd
om mij te licentieeren voor den keer bataviawaarts
te mogen doen, en het van outs een gebruijk is ymant uijt
zijn directie of commandement opkomende het zij schriftel:,
of mondelingh rapport te doen, in hoedanigen staat
comp:s negotie daer gelaten heeft, soo agte het ook van
mijn plicht te wesen, om u Ed:le a:e 'tselve met korte
woorden bij dese te vertoonen, en tot een aanvangh
gedienstich te leggen, dat mij den 15:e Junij jongst leden
met het schip maccassar uijt gammon op reijse hebbe begeven,
wanneer bevorens in voldoeninge van u Ed:le a:e ordre
alle comp:s vaste effecten onder de persische directie
aenden E. Justus van Keulen hebbe getransporteert
en daer bezijden noch ten haast gestelt een schriftelijcke
memorie om hem in provisioneele beschicken van comp:s
negotie en voorvallende affaires te kunnen reguleeren,
gelijk u Ed:le a:e alles nader bijde wedersijdse order,
getekent opdragt brief, en copia memorie bij dese
nevens de generale missive overgelevert des gelievende
sullen konnen ontwaer worden, en de wijle daer in
alles heeft aengehaalt 'tgeen int dirigeeren van die
directie dient te werden g'observeert, mitsgaders
het voorgevallene 'tzedert den tijt herwaerts, soo
wel inde negotie als anders, soo sal mijn int verdeelens
van u Ed:le a:e aen desselfs inhout gedienstich gedragen,
niet vertrouwen, of den E. van Keulen sal u Ed:le achtb:e
door zijn becomen ervarentheijt sedert tijt van elf
jaeren die daer ter comptoire nu heeft gecontinueert

Een

Van Persia onder dato 14:e Juny an:o 1682

en in diverse bedieningen is geemployeert geweest int
provisioneel besturen volcomen genoegen toebrengen,
en alles ten meesten dienst en proffijt vande Ge:le
Comp:e tracten te contribueeren; 't welck mij dan ooc
te resolutie heeft doen resolveren om naar verkoop
vande verdere coopmansz:en die ordinaire inde bengaelse
suyckeren, peper en het tin bestaet, op reys te begeven
noctans soo hadde wel gewenscht, en ooc gehoopt
dat des te aangenamer ontmoet in UEd:le achtbare te mogen
verschijnen, dat de kostelijcke speceryen van giroffel
nagelen, nooten, en cannel mede tegens een goede
prijs hadde cunnen debiteren, daertoe ooc alle devoiren
sijn aangewent, en mij ooc eenige dagen langer hebbe
opgehouden, als anders wel gedaen hadde, maer aangesien
den cannele seer slecht, en van geen de minste cragt
wert bevonden, soo konden de coopluijden in lange
niet resolveren, om daer voor eenich gelt te bieden,
en om de twee verdere soorteringen alleenich af te staen,
was teenemael ongeraden, dewijl men niet meer
dan zeeker soude sijn geweest, of soude ons met
de cannele aande hant hebben laten sitten, en niet
alleen tegens de oude usantie, maer wel genootsaeckt
sijn geworden van die waeren te rugh te senden; 't geen
ons vast ymagineerde dat in UEd:le achtbare gantsch
niet behaagt, noch met de ware intentie van d'E:
Comp:e g'accordeert soude hebben; sulcx het ons best
dachte het daermede noch wat in te sien, als sijnde
een coopmanschap die d'E: Comp:e alleenich in handen
heeft, waer in ons niemant de merckt stellen kan
daerby het ooc tot den dach van mijn vertreck sodanigh

is

Van Persia onder dato 14e Juny ano 1682

is gebleecken, souden dat Ed: minste koude vermeerderen de coopers
daar voorige gedane sodt (gelijk inde Generale brief staat
gespecificeert) noch voor eerst geendigen schijnen te vertoogen,
egter soo ben van gevoelen d'Ed: Compe: daermede niet aande
kant zullen laten sitten, dewyle by andere niet te crygen
zyn, en haar volgens de gemeene regul der coopluyden
eyndelyk maer te doen is, om die een weynich onder de
ordinarie prys (gelijk nu eenige Jaaren herwaarts zyn
verhoogt) te hebben daartoe van gevoelen ben, soolange
tot de noodsaakelyckheijt niet ten hooghsten vereyst
dat deselve gerescolveert te werden, nademaal die
quantiteyt die d'Ed: Compe: jaarlycx gedaen is aan te
brengen, by vergelyking van Hindostan, seer weynich
en qualyk naamwaardich is, en schoon in het ryk van
Persia van kleene consumptie noch om haare dierte
alle mans gadinck niet en is, soo staat hier tegens
wederom te considereeren, Persie sich van alle kanten
wyt en breed uytstreckt, en veele provincien onder
sich heeft daer buyten noch veele luyden van groot vermogen
en consideratie onthouden die jaarlycx tot haar provisie
al wat van nooden hebben, en om van Hindostan te
vorderen soude haar te costelyk vallen, en altyt niet
gelegen komen, invoegen seer licht te begrypen is,
indien maar yder provintie een weynich trocht, of
die kleene quantiteyt van 15: of 20: ℔ aan hem-
gevoegt in een moesson vertiert, en ooke niet veel
gemist werden, ooke soo is geen de minste vreese,
om de proffyten die de coopers daar op noch altyt
behaalden, dat d'Ed: Compe: daarmede aande kant zullen
laten sitten, doch indien een afneeme, niet voor een
weynich minder af te staan tot op 40 à 50 ℔. koude
werden

Van Persia onder dato 14e Juny ano 1682

werden vergroot, by soodanigen geval souden wij een gelijcke
andere prijs van nooden hebben, maar aangesien daertoe
geen de minste apparentie is te verwachten, soo
soude van sentiment wesen (als submitteerende onder
uEd:le achtbare veel wijser oordeel) dat onder de
gewoonelijcke prijs niet behoorde afgegaan te werden
'twelck den E. van Goens soo wel mondelingh als in
sijn gelatene memorie ook hebbe gerecommandeert,
en in cas de vermogenste coopluijden by haar voorige
bodt, noch sterck bleven persisteeren, souden die
tot minste te verhoogen, als dan de laatste middel
te gebruijcken, en op yder soortement een vaste prijs
te stellen, mitsgaders daar van op principaalste
vergaderplaatsen, diverse biljetten te laten aanslaan,
en aan een yder vande minder coopluijden die maar begeerden
bij 5 à 6 packen teffens (pro rato de quantiteyt
nagelen die quamen te nemen, alsoo die noch wel
best geweest sijn) maar uijt te venten, waardoor
ano 1679 ons ooghmercke hebben bereijkt 'tgeen
ook wis en seecker is dat de coopluijden voor al
niet sullen gedoogen, eensdeels om dat zij die proffijten
souden komen te missen, en ten anderen soo souden
het alleen mede niet strecken tot haar kleijn credit
maar boven dien dan noch subject wesen dat haar
goede kalanten die inde Guseraets, spacon &ca by
haar gewoon sijn, ordinaris ter marckt te komen
verloopen, en haar capitael (als die waere by haar
niet vindende) by andere soude gaan besteeden,
dat voor al sullen trachten voor te komen, dienvolgens
hebbe ook geen twijfel, of sullen die costelijcke wel
rijckende speceri wel in haar macht houden,

en

Van Persia onder dato 14:e Juny an:o 1682

En al souden daerop verlichten veele sorge dragen dat een
ander daer van geen nuttigheyt vaart, wat nu de Bengaalse
Zuyker belanght, is een coopmanschap die Persie
voor al niet en can missen, en wederom de oppen van groote
consumptie is, naardemaal den Persiaan syn principaalste
tractament op alle aansienlijke maaltijden, en visites
soo wel voor als naer den middagh in Zuycker banquet
en costelijke confituren bestaat, behalven soo werden
in haar particuliere huyshoudingh onder de vrouwen
ook veele sodanigh verbruyckt, sulx dat Persien
sonder de Bengaalse Zuyker niet kan bestaan, het
is waar dat men hier tegens wederom soude konnen
inbrengen, dat Masquetta een groote quantiteyt
broot Zuycker uytlevert, en genoegh soude konnen
werden, echter in soodanigen grooten quantiteyt niet
als dit behoeftige rijk wel van nooden heeft,
werdende de broot Zuyker maar ten principaale
gebruyckt tot het verstercken van herbette en
andere verkoelende, als versterckende dranken,
sonder dat tot veele anders meer gebruyckt
werd, daar de Bengaalse d:o in tegendeel tot alles, en
voornamentlijk tot het maaken van confituren vanden
nooden is, en meest aan geconsumeert werd, het welk hierop
soude nu iemant mogen verder vragen, indien dito
sodanigh van soo grooten consumptie is, waarom een
men jaarlijx inden vertier dan soo merckelijke sagtering
begint te vernemen, maar hier tegens staat wederom
te considereeren dat Persien door de achteloose
quade regeringh vanden Coninck int geheel verarmt
en yder vande gemeente door het quade gouverno-

van

Van Persia onder dato 14.e Juny A.o 1682

vande regenten op alle plaatsen niet gepait, en in
onmacht werden gehouden, bovendien soo sijn de principaelste
coopluijden meest verloopen, resterende nu niemant
meer van aensien dan de moorse coopluijden mirsa
isope, en hagie karabalij, en die onthouden haer meest
noch altijt in Ghinaas, sodat nu eenige jaaren
herwaarts in gamron sijn geweest, maar hunder eenige
haer slaven of dienaeren af, om met d'E: Comp.e te
handelen die ook buijten haer meesters last niet
derven gaan, en over alles haer ordre versoeken moeten
afwachten, 'tgeen dan noodsaakelijk een slappe negotie
moet veroorsaaken en veele moeijelijckheden naer
hier soecken om tot eenige coopsluijtinge kunnen
resolveeren, 'twelk het ook gewis moet volgen, indien
een lant verarmt en de principaelste vermogenste
luijden verloopen, dat den [illegible] in alle vooren
ook moet afnemen, dewijle een ijder sijn teering naer
neeringe stelt, ten anderen soo plegen de particuliere
engelsche en moorsche coopluijden die vaart op
bengale, en persien soo niet te bejaagen die desen
jaare (gelijk in onse genoemde brief partinent hebbe
aengeweesen) een buijten extraordinaris groote quantit.t
suijkeren aangebracht, en het rijke het overvloedt meer
als voor een jaar van nooden heeft, verwilt hebbe,
door welcken oppulentie tsedert de prijs van dien
soeticheijt ook merckelijk is koomen te daalen, en
op verre naer de winsten van anno passo niet
sal opbrengen 'twelcke dan veele eenige reden
kunde geven, om den eijsch voor d'E: Comp.e een

weijnich

Van Persia onder dato 14.en Junij an.o 1682

eenigsints te verminderen, maar aangesien ik menichmaal is
ondervonden, dat sij Engelse benevens de andere particuliere
de vaart op Bengale om de 3 à 4 jaren eens met alleman
beijveren, en bij een quaden uijtslach voor eenigen tijt haar
dan wederom stil houden, soo ben van sentiment dat men
daarom, ten eersten niet behoorden te verflauwen, maar
de volle quantitijt te senden, en daar bij ooke te continueren,
soo lange tot de eersten winckelinck quamen te verdwijnen,
die een quaetsien genomen, soo sackt de prijs ooke mede
vallen: ten minsten noch tusschen de 70. à 80. pct advance
sullen sijn, dat op soo korten voortvaren als Bengale en
Persia noch van consideratie is, ooke soo ist niet meer
dan eens, en sedert, of de particuliere mercantien uit
Suratte sullen haar dit jaer over het groot proffijt
op die lijwaten betaalt, niet veel hebben te beroemen,
ende mijn aangemoedigt vinden om in opstaande
daarmede wederom aande merckt te komen, niet
alleen dat die tot soo laagen prijs hebben verkocht,
maar sullen minder dan 25. à 30. p.r C.to op haar gelt sluiten,
dewijle meest Mam.ee hebben ontfangen, en sitten
bovendien noch met een groote quantiteijt onverkoght
aande hant, waar door dan genootsaakt sijn om een
geheel jaer met haar schepen in Gamron over te
blijven, gelijke de Nachoda van het groot Moorsche
schip de Sulmanie in Souratta thuijs hoorende ooke
was genoodsaakt, en op mijn vertreck uijt Persia
met sijn sleurgen en reedde al gesprooken, en matten
voorder groote hette onvoordt lach, soo dat hem
beschen genomen niet wel eerder dan in 7ber of 8ber
sal kunnen vertrecken, en een geheel moesson
verduijnt

Van Persia onder dato 14.e Juny an.o 168

verdrijven sullen hebben, dat haer eenigsints ooke niet
veel proffijt sal bij brengen en insgelijcx is het mede
gelegen met den vrij nederlants coopman Pieter
Willemsz.en vanden Broek die sijn schipjen de goede hoop
veel ontlast, en sijn luijden aan lant opgeslagen hebben
ooke den meesten met sijn participant Dirck vanden Velde
wedder naar Souratta gesonden, om met vragt goederen
int weste van 't Smoesson weder om te komen. doch
hadde voor ons vertrecke mede noch niet een facke
vercoopt en vertrouwen ooke niet dat voor weste die
sal quijt werden, alsoo deen sleght gewilt noch vande
dese coopteninghe niet is sulx naar alle apparentie
en haere merckt aen treffen, en veel sal vresen, soo
g. heer.en voorde 30. et. kan bedingen inwegen Smoesson
wachwerck of dat met dese voyagie sijn becomst mede
al hebben, en in aenstaande veel een ander vaerwaten
gaen soeken, maar de engelsche van 't schepje de
Prosper hebben haer saaken wijs voorsichtiger beleijt
die met haer eijst hebben de sijden, tegens de
prijs als d'E. Comp.e is vercoft, meest door gedrongen
hebben, en haer nu op mijn vertrecke weder zeyl
vaerdich maakten, om in korten naar Cormandel te
vertrecken, daartoe sij al eenige goederen en paarden
op vragt hadden aangenomen, met intentie soo zij
voorgeven om dan een voyagie over Bantam naar
Zuratta te doen, sonder dat sij genoegsaamheijt schijnen
te hebben om Persia weder te besoeken, 't geen wegens
proffijte van d'E. Comp.e ooke veel mogen wenschen,
en noch vrij beter souden sijn, dat geheel uyt 't Indische
vaerwaters bleven, dewijle die negotie vaerkomt,

doch

Van Persia onder dato 14e Junij ano 1682

doch maer troubleeren, en niet anders dan groote schade bij
brengen —

Wat nu de peperen aengaet is men voor daermede met dit —
eenigsints verlegen sijnt, en altijt veel gesocht werdt,
sijnde nu 2 à 3 jaeren herwaerts door particuliere seer
weijnich aengebracht, en daerom ook op een seer hoogen
marcktprijs, die d' Compe goede winst staat aan te
brengen, en veel aengelegen legt dat die tijdich werdende
de Bengaelse suijcker weert overgesonden, om voor andere
daermede aende marckt te raecken, en de koop te kunnen
stijven, dat ons dit jaer indien dit kool veel vroeger
aende hant hadde gevanght uit veraccorderen vande —
Zuijckers al vrij veel verschelt, en op ijder man van 30 lb
wel 1½ à 2 larijn meerder bedongen souden hebben, alsoo
de coopluijden uit vrese vant moisson seer gewillich
daertoe vertoonde, maer door 't langh achter blijven
vant schip Macassar, en dat de Engelse en andere onder
tusschen mede ten voorschijn quamen, soo is die kans —
misluckt, en ons moeten reguleeren naer de tijt daer
presenteerden, hoewel wel over de gedongen prijs
niet te beklagen, en sal naer een ruijgen overslach noch
wel ruijm 100: à 105: pr cto advanceren, dat op soo een
kort voorbeelde considerable advancen sijn, hierwaerts
sijnde het ook noodich soude oordeelen, dat Persia jaerlijcx
ten minsten met 4 à 500000: lb besorghden verdient te werden,
weert genomen door de Mallabaarse als andere particuliere
al mede een redelijke quantiteijt weert aengebragt, soo
is geen vrese dat daermede aende kant sullen blijven
sitten maer sal d' Compe ten genoegen wel afgehaalt
werden, is het juijst niet tot soo een extraordinarie

hooge

Van Persia onder dato 14:e Juny an:o 1682 =

hooge prijs, sal altijt ten minsten noch wel 60. à 70: p:r C:to
renderen, die in deese tyden niet te verachten sijn,
en goet mede genomen kunnen werden —

Het tin en spiaulter dat in vorige tyden mede van een
redelijcke demande is geweest, en goede advance plagt
te geven is tegenwoordich gantsch niet meer gesocht,
ontstaande uyt den oppulenten toevoer die der jaerlycx
van alle kanten werd toegebracht, en daer by is den Sjah
seer weijnich lief, dat de coopluijden inde boven
quantiteyten noch met een groote quantiteyt tin beladen
aende hant sitten, en tegenwoordich een schielicke crygen,
als sij hooren dat op nieuws daer van werd aengebragt.
ooke is d:o quincael seer nadeelich int handelen
vande Zijde en peper, dewyle die drie koopwaringen,
ordinaris gelijk verkocht werden, ende coopluijden
haer gemeenlijk int maken vande prijs daer naer
reguleren, dienvolgende soo souden wij niet ondienstich
houden, dat daer van eenige jaeren naden anderen
(soo lange van geen beter demande werd, en de coopl:s
de handels niet wat nieuwe crygen.) seer weijnich of
ten uijtersten niet meer dan 80: à 100: lb werd
gesonden, ooke soo sijn de winsten van 34. p:r C:to die
verleden jaer en nu daerop behaalt staan te werden,
van soo cleyne consideratie dat niet meriteert
sal een groot capitaal daer in te besteden, stellende
voor al dit aenstaande moesson, dat minste niet
dienende gesonden te werden; alsoo in genen noch een
partye van over de 120. lb aende lant hebben
die uyt het schip 't w:e van Middelburch niet sijn aen
lant gelicht, om de prijs niet meer te doen daalen,

noch

Van Persia onder dato 14en Juny A°. 1682

noch de Coopluyden niet weynich te discourageeren
dat evenwel naer het eyndigen vande negotie en op de
retourne van d° bodem uyt Bassoura te geschieden staat .

Door dien der nu eenige goede Caravaans seer weynich Cust
ysvaten, en kleeden sijn aengebracht, soo waeren de selve nu
van groot navragen en op een extreme hooge prijs, soude
derhalven seer wel gekomen hebben dat de laetst verschepte
salempoerissen, en dongrys vande Cust Cormandel waeren
gesonden van daer nu niet meer dan eenelyck de alegia
betillies sijn gekomen, die ook een goede marckt souden
te behalen, en ten minsten wel 22 mamm: sp. stillen
mogen gelden, dat ruykelyk 66 à 70 per cento winst
sal wesen maer hierop is altyt geen sekeren staat
te maken, alsoo het waeren sijn die niet onse —
Competiteurs gemeen hebben, en het eenelyck bestaat
naer datter van yder soortimentgh veel of weynich
wert aengebracht, nochtans soo soude voor d'E. Compe.
niet ondienstich achten ydien niet geen te bevaren
ongelden van 12 per cento vanderen belast, en het
maer gelyk in voorige tyden met 4 per cento te doen
was, dat jaerlycx van yder soortimentgh als te weeten
6000 p. allegias, betillies 12000 p. salempoeris
en 20000 p. dongrys met roode hoofden naer Persia
gesonden werden, niet te twijffelen synde, of sullen
met een smaakelycke winst wel werden gedebiteert.
doch daer most wel op den inkoop, en de witte geldt
werden, en dat de salempoerissen en dongrys van
soodanige soortimentgh, en prys waeren, dan die a°
1679 met de fluyt Wolfsweer tot monsters sijn
gesonden, die met een advance van $93\frac{1}{3}$ en $67\frac{11}{16}$ per cento
Zyn

Zijn verkocht, ook soo dienen de alegia, bestellen seer hooch root van couleur en met cleene ruytjes te wesen daarop seer gesien werdt, en inde prijs veel verschilt, waarmeen ook vast stellen of sich op sal voor d'e Comp.e jaarlijcx een goede proffyt te behaalen wesen,

Naar het gommelack opde stockjens, en de Olyphants tanden schijnen inde een groot begeeren te wesen, hiex daar van werden een eijsch hebben gedaan, alsoo daar van onder de Coopluyden niet meer respiment ten inidien gehouden werden, met de behoorlijke winsten werde sullen werden verkocht —

D.e Bengaalse cleeden hebben nu eenige jaaren naar deen anderen seer cleene winsten gegeven, en van weynich naar vragen geweest ontstaande niet alleen door den opulenten toevoer van andere particuliere — marcanten, maar bovendien soo werden nu in persia verscheyde soortheringh naar gemaakt die door haar sterckere en levendige couleuren als civilee prijs, seer begeert, en boven de bengaalse cleeden getrocken werden, nochtans soo zijn de Sirsackassen, neusdoecken en allegia, de malda als redelyk van deucht en niet te hooch van prijs zijn, noch altijt wel gewilt, sullen ons dan ook vast door resolveert om van ijder soortheringh tegens 1682 een redelijk quantiteyt te vorderen bovendien soo hebben de Coopluyden ook versocht (onder conditie een redelijk prijs, daar voor te sullen geven) om daer benevens 4000: stucx Gassa te mogen hebben, daar van haar ook toesegginge gedaan, en g'eyst zijn, by werdende

Partie

Van Persia, onder dato 14e Junij ano 1682 =

petitie ick soude sustineeren, dat jaarlijks veele meer -
werden gecontinueert, doordien noch altijt met een goede
advans gedebiteert kunnen werden, doch de verdere
lijwaten van mallemollen, parcallen etc.a moogen voor
eerst veele werden verexcuseert, waarvan de redenen,
bij onse generale missive, en wat den handel verders
belangt, mitsgaders in soodanigen staat die gelaten
hebbe, als wat apparentie ten goede daar in is te
verwachten, in onse voorige successive brieven int
largo aangehaalt hebben, waarom mij dan ooke verbiede
om UEdle a:o met het herhalen van een en deselfde
materie in sake soo gewigtige affaires niet moeijelijck
te vallen, verdrietigh sullen gedragen, en overtreden tot
de subalterne comptoiren insgelijcx ooke aanwysen
wat daar ten dienste van d'E. Comp:e te verrichten valt,

Inhoude tyden plegen de principaalste coopmansch:en
van gamron opgesonden en in spahan vernegotieert te
werden, doch naderhant heeft die ervarentheijt geleert
dat voor d'E. Comp:e profijtabelder is die in gamron
te verificeeren, dan daar mede soo verre wegs te
reysen, en een hooger marckt te soecken, waarop bij
nu dan een lange reeks van jaaren is gecontinueert
sonder dat eenige andere goederen naer derwaarts sijn
gesonden dan die in gamron niet wel kunnen werden
verkoght, en door ongevallicheijt een geheel jaar over
aende hant souden blijven leggen, waarvan de
Bengaalse Zijde Zoucoriasze, mandiles, en allegias
de malda, wel de principaalste, en ooke de eenichste
soortementh sijn, die daar best rentiert, en tegens
een

den hoogen prijs dan in Gamron kunnen werden verkocht
maar nu beginnen deselve daarmede al installigh te werden,
en vallen soo gretich niet meer vande hant, dan wel
in vorige tijden, ontstaande ten principaelste om dat
de Benjaanse coopluyden nu mede in die kleeden sterck
beginnen te negotieeren, en groote quantiteyt soo over
de lantwegh van Candahaar als ter zee uyt Hindoustan
aanbrengen, ende onse de merckt daar stellen, 't welcke
dan ook veroorsaakt heeft, dat de opgehoudene partye
van kleeden naar op het sluyten vande jongste negotie
boekjens, voor het meeste gedeelte noch onverkocht
aande hant waren gebleven, en volgens de laetste
Sparaanse advysen wierde ooch noch weynich apparentie
voorsien om die in korten quyt te werden, 't welcke ons
dan heeft doen resolveeren, om de partye nu op nieuws
met het schip Sumatra uyt Bengale bekomen, voor-
eerst noch niet op te senden, maar soo tot Gamron niet
kunnen te gelde gemaakt werden soo langh aan te
houden, tot de oude haar meester hadde gevonden,
sulx het met dien handel daer nu mede weynich
geschiet, en te vresen sal wesen, dat voorsz kleeden
soo langh daar in geen [illegible] vertier [illegible]
ongeslyt blyven, gelyck ook niet goet soude vinden,
soo langh het dispuyt met de pachters niet ten
heelemaal is vereffent, datter de minste coopmansz.
werden opgevoert, dewyle niet meer dan seker
is indien te resolveeren quamen om eenige waaren
op te senden, of souden door die Schelmse pachters
in arrest gehouden werden, en in dese dubieuse
tyden veel moeyten hebben eer die weder gelangt
konden krygen, oversulx sal het best wesen
om alle verdere moeyelyckheden te hoeden voor

te

Van Persia onder dato 14.e Juny an.o 1682

te koomen (gelijk den E. van Leene bij de gelaten memorie
ook hebbe gerecommandeert) ingevaal eenige waaren
onverkocht mochten blijven, die in gamron aan te
houden, en liever ijst deselvige voor wat minder te
verkoopen dan het voorn: geciteerde subject te
rasten invoegen het ten comptoire spahan heel weijnig
met den handel voor d'E. Comp.e absolut en geen
winsten van meriten te behaalen zijn, doch met
de inlandse coopluy heeft het een geheel andere
aansien, en is de principaelste coopstadt van geheel
persia, die haar negotie op een geheel andere manier
instelen ende coopmanschappen bij kleene partijen
op twee a 3. jaer somwijlen wel op 6. à 7. maanden
tijt verkoopen, en haar penningen bij een kleene
somma te gelijk invorderen, dat voor de Comp.e niet
te doen is, of souden veel banquerotten subject wesen,
om 'twelcke voor te komen is 't best dat bij de
oude manier werdt gecontinueert, en geen coopmansz.
af te staan voor al eer de betaalinge daar van eerst
in handen hebbe, of ten minsten versekert zijn, soo dat
daar ten comptoire voor Comp.s residenten niet
anders te doen valt, of het principaelste werck
is dan den ontfangh der zijde, die den coninck
volgens het contract jaarlijcx komt te leveren
en eenige zijde stoffen van seijsedlen, alcatijven
goude, en silvere lackenen &c.a voor de indische
quantiteijt te becomen, waar van de soodanigheijt
en wat daar in dient g'observeert te werden,
door den Ed.le heer Bent in sijn overgelevert
rapport op sijn overkomst tot batavia int breede
is aangehaalt, hulx agte het onnodich om andermaal

daar

daer een inventie te maecken maer aengesien het met
de negotie int Persias rijcke, van jaer tot jaer hoe
langer hoe meerder begint te verlopen, sonder dat
voort aen soo veele coopmansz.en kunnen of negotieren
als tot het afbetaalen vande gecontracteerde Zijde
die jaerlijcx vanden Coninck gehouden sijn te ontfangen
vereyst, en bovendien dagelijcx noch veel affrontelijcke
rencontres subject sijn, soo sal het hooch noodich sijn,
dat op middelen werdt gedacht, om d'E. Comp.e van dit
schadelijcke Zijde contract te ontslaen, want om
met solliciteren bij hoove inden ontfangh eenige
verminderinge te obtineren is geen apparentie dat
ijts ten goede te verwachten hebben, gelijck sulcx in
diverse occasie, en nu noch laest anno passato notoir
is komen te blijcken, want met al ons insoeken,
requestreren, en protesteren, hebben verworven,
maer sijn in plaets van eenich gehoor, of satisfactie
te erlangen seer onfatsoenlijcke bejegent, en in't
ongelijcke gestelt, sonder dat den Attamaat Doulet
sich heeft verwaerdigen om de residenten audientie
of het minste gehoor te verleenen, maer sijn nu
twee jaeren naer den anderen, soo goet als met
geweldt (onder dreygementen indien daertoe niet
wilden resolveren het lant vrijelijck mochte
ruymen) gedwongen om te accepteren, soo veele
als in voorraet hadden laeten besorgen, dat niet
veele vande volle 300: Longen heeft verscheelt,
en soo sijn bevreest dat het lichtelijck desen
jaere mede sal uytvallen, of het moest wesen
gelijck de residenten hebben geadviseert, datter

inde

Van Persia onder dato 14.e Junij an.o 1682

inde beyde quantiteyten, een kleyne quantiteyt betoogt voor,
by welcke geen ofte weynige verliesinge souden kunnen
hebben, dat evenwel niet geloove met de meeninge —
vanden rijcxbestierder overeen sal komen dewijle hij al
te naeuw op 'sConincx interest let, en wel veel te bemercken
de wenschen die sijn Ma.tt by een volle continuatie van
300. tangen komt te trecken, die niet veel minder dan
tusschen de 3 à 4000. Tom.en sullen wesen, en mits soo veel
is, indien de ordinaire gerechticheyt van Comp.es aangebragte
Coopmansch.en werden betaalt, dat sijn gem.e hoocht.t op de
aanpresentatie van tollen te willen betaalen de
onse absoluyt hebbt voorgehouden, en wel duydelijck —
aangeseyt, het een contract te wesen, tusschen den
Coninck, en d'illustre Comp.e gesloten, daer in geen
de minste vermindering koude werden gemaackt,
maer aan weder zyde, sonder afwijcken most werden
onderhouden, en wel verplicht te wesen indien onse
Edele Ag.e gebiedende heeren, daer in eenige verandering,
geliefde te hebben, daer toe wel ymant expres —
uyt haer vergaderinge souden committeeren, dicktalves
al ons voorwenden maer als frivool agte nademael
den directeur niet hooger estimeerden dan een
simpele factoor, om de Coopmansch.en te vercoopen
die hij wel wist daertoe int minste niet g'authoris.t
te wesen, over sulx al onse versoecken, en protestatie,
niet meer en golden koonen, maer sijn gegeven
ordre souden hebben naer te comen, of by het contrarie
wel remedie wist om ons daertoe te constringeeren
&ca., waer van uE.dle Ag.en de verdere omstandicheden
en wat in die zaake al meerder is gepasseert by —
onse brieven vanden 27.en July, en . . . aug.o verbiddelt
hebben

Van Persia onder dato 14e Junij ao 1682

hebben bekent gemaakt, daar aan mij gedienstich om in dese
niet al te langh te gaan, int welk menen ooke sal gedragen
en hebbe dit in passant tot verbeteringh vande memorie
maar aangehaalt, om uEd.le achtbare te vertoonen, wat
met sollicitaren, en goedheijt omtrent dese hoovaardige
natie te verwachten hebben, en of het niet meer dan
hooghtijt is, dat het behoorlijk redres inde persiaensche directie
eens werde ondernomen, want om daar langer (gelijk nu
eenige jaeren herwaarts te blijven negotieeren, en
bij het schadelijke sijde contract te continueeren, sal
voor d'E. Compe. niet aan te raden wesen, en oocke om
t'eenemaal op te breken, daartoe sijn de jaarlijcx
avancen noch te smaakelijk om die int geheel
te missen, oversulx soude het ten dienste vande E.
Compe. niet ongeraden vinden, datmen een ander
conditie met den Coninck socht aan te gaan, het
sij datmen het sijde contract int geheel vernietigde
dan te ondersoeken of men in die qualiteijt geen verminderinge,
en in plaats van 300: cangan het jaarlijcx niet op
150. à 200. cangan ten uijtterste konde brengen, edoch
het eerste soude veel soo profitabel voor d'E. Compe.
wesen, maar of den persiaan soo licht de lange
genootene voordeelen sal quiteeren, souden daar voor een
Equivalent te genieten, daar aan valt grootelijcx
te twijffelen, dienvolgens, soude men konnen ondersoeken
of de saake daar heen niet konde gedirigeert
werden, dat jaarlijcx een redelijke recognitie
aanden Coninck werde betaalt onder conditie het sij
datter veel of weijnich goederen voor d'E. Compe.
werde aangebracht, hiermede sal behouden deselve
vrijdom, en pred.e immuniteit de welcke tegenwoordich
Zyn

Van Persia onder dato 14.e Juny an.o 1682

zijn genietende, sonder eenige tollen of andere gerechtigheden
tot die genoemt mochten werden, te betaalen, wanneer voor
al dan mede dienden besorght te werden dat de mandamenten
die d'E. Comp.e in oude tijden door de voorige coningen zijn
verleent door de tegenwoordige Ma.t niet alleen werden
vernieuwt, en geconfirmeert, maar ooke gesuyvert van
alle duystere termen, en quade clausulen, waarmede
deselve nu ten overvloede vervult zijn, nademaal
niet een uytgesondert by het comptoir berust, of zijn
met soodanige duystere woorden en redenen gestelt
dat die altijt tot haar voordeel expliceeren, en in
dispuyt weeten te trecken, sonder dat wij daar tegens
met reeden yets anders kunnen inbrengen, dan te-
beroepen op het lange jaarige out gebruyck dat ooke
geen de minste kraghten heeft, en by voorval oocke
eenzijnich wert naar gesuyvert, maar gaan naar eygen
goetvinden te werck sonder de rechtmaticheyt of
de reeden het minste plaats te geven, het welcke
dan een vande principaelste poincten zijn, daar op
by vernieuwinge van't contract dienden gelett, en
voor al besonder besorcht te werden, gelijk van
gevoelen ben of d'E. Comp.e soude by 't maaken van
soodanigen contract veel voordeel doen, en twijffele
ooke niet indien u Ed.le A.e gelieven te resolveeren,
om met ernst haar over alle geleden affronten
eens te representeeren ende wapenen by der hant
te vatten, of sullen alles naar eygen genoegen
en volkomen satisfactie genieten, ja soude by na
veel vast derven stellen indien het daarop aan wert
geleet, of soude sonder de minste recognitie, of
eenige

Van Persia onder dato 14.e Juny an.o 16[illegible]

eenige zyde te ontfangen, de vrije libere negotie door
het geheele rycke sonder eenige gerechticheyt te —
betaalen soude obtineeren, maar alsdan soudemen wat
verder dienen te gaan dan de moorse vaart te becommeren
ende scheepen in arrest te houden, en het daerop aan
te leggen om het casteel ormus in ons magt te
krygen, 't geen seer gevoegelyk sonder eenige de —
minste swaarigheyt met een stille krawael ter —
eerste instantie geschieden met de scheepen, door —
voorby quamen te passeeren soude kunnen geschieden,
dewyle van binnen met geen guarnisoen versien
en ten uyttersten maar met 20: a 25: man beset is,
dienende onderschyn om met de scheeps boots voorde —
aande, als soude te haalen seer bequaamlyk met [illegible]
volcks soude kunnen overvallen, en meester vande
poort als fort maaken, dat dan ooke vande scheepen
ten eersten geadsisteert dienden te werden, en soude van
binnen met een getal van 150. à 200. militairen sterkte
beset, en tegens, een aanval der persianen, wel te
bewaaren weesen ooke soude men met de scheepen aan alle
kanten het aencomen en landen op 't eylant seer gevoeglyk
konnen beletten, maar om deese sterkte nu altyt voor
d'E. Comp.ie in eygendom en besittinge te houden, soude
te swaare last, en ooke niet te raaden weesen, of het
waar dat de negotie merkelyke quam toe te nemen
en het [illegible] dan datmen vanden coninck uijt
de jaarlijcxe tollen soo veel konde bedingen, als
staat wierde gemaakt dat het vereyschte guarnisoen
met alle het verdere ongelden, soude konnen te —
monteeren; 'twelcke wel seer favorabel, en voor
d'E.

Van Persia onder dato 14e Juny ano 1682

d'E. Compe onder alle de Indische natien een groote reputatie
soude geven, mitsgaders andere potentaten doen afhouden
om haren handel te turbeeren en altijt de meesten te
spelen, als hare ministers op het affrontighste te
rescontreren maer alsoo d'E. Compe hier inde Indische
quartieren al met veel fortresse, en sterckte tot groote
oncosten beswaert sitten, en het oock aen militairen
manqueert, soo soude het onder UEdle Aen niet
rede derven voorstellen maer eerder aenraeden indien
het voorm. geciteerde concept quamen te accorderen
do Castel maer soo lange in besettinge te houden
tot naer rijpen genoegen een favorabel accort
met de Coninck hadde aengegaen, en van alles wel
geresumeerde wel schriften in handen hadde 'tgeen
volgens mijn geringh gevoelen (als submitterende
onder UEdle Aen beter oordeel) wel soo dienstich en
profitabel voor d'E. Compe soude estimeeren, gelijk
mij ooc heelemael volgens schuldige plicht, aen UEdle A.
nader sentiment, en goet vinden dies aengaende gedienstich
toe gedragen met nedrich versoeke by aldien in deese
materie wat te large moet hebben gegaen, of de pen
in het een of d'ander buijten den regel moet hebben
geloopen, het ten goede sullen gelieven te duijden
en aen te sien als voorkomende uijt een volkomen
getrouwe gemoet, die met hart en siel niet anders
dan den welstant, en meeste proffyt vande
Generale Compe betracht, waermede in deese
materie dan sullen besluijten, en tot Cassoura over

stappen

Van Persia onder dato 14:en Juny ano 1682

stappen, daer het met de negotie van d'E. Compe. seer weynich beschiet, en qualijk meriteeren soude om een vaste residentie te houden, ten ware het ten principale niet uijt insichten tot securiteijt van Compes saecke, en komende vaderlantsche brieven geschiede, die lichtelijck anders bij tijden van oorlogh door de resideerende paters aldaer in vreemde handen vervallen en aan Compes vyanden soude overgelevert kunnen werden, die haer van den inhout somwijlen dan soude konnen dienen, en haer proffijt mede weten te doen, als de secrete gegeven orders bekent werden, oversulx kan niet ondienstich oordeelen dat daer altijt een a 2 Compes dienaren gehouden werden. de coopmanschappen die nu derwaerts gevoert en voor reeckeninge van d'E. Compe. vernegotieert werden, bestaan meest in een kleene partije specerijen van nagelen, noten, cannel, peper &ca. 'tsamen ontrent ter bedraagh van 16: m: a 20: Ogt: ten uijtterste, gelijk menichmael in onse voorige successive brieven (en nu noch in deese laeste overkomende) is gespecificeert daer op jaarlijcx by verkoop door den anderen wel een advance van 115: à 120: per cento werdt behaalt, maar 'tselve is van geen consideratien, en kan geen kleijn voordeel brengen, en daer tegens is geen apparentie om deselve te vergrooten, nochtans soo is den onderkoopman Constantijn verdonck van gevoelen, indien goede gevonden konde werden om de prijs wat te [illegible]

das

sia onder dato 14e Juny an.o 1682

dat de turckse cooplieden die met menich voordeel
naer aleppo konde verwachten aldan noch verdeeringe
vergrootinge inden handel te brengen soude vallen, maar
hier tegens staat vaderom te considereren dat het wel
rade licht voor den handel in Europa soude vallen
nademaal jaarlijcx een groote quantiteijt specerijen
uijt hollant, naer turckijen en andere omleggende —
plaatsen wert gevoert die dan naer gissingh soodanich
niet meerder getrocken en de hollantse cooplieden die
in die specerije op aleppo handelen groote schade soude
bij brengen, vervolgens d'E. Comp.e in Europa licht bij —
mede geen voordeel soude bekomen, wat nu de
particuliere armenische, moorse, en banjaanse coopl.
belanght, deselve handelen daer seer sterck met alder,
hande sorteringh van hindoustanse lijwaten, en bijsonder
de Equipagie van Souratta met groote vrucht, en vallen
ook goede voordeelen daerop te behaalen, daer over
menichmaal mijn gedachten hebbe laten gaan, om d'E.
Comp.e mede in die en meer andere proffijten te doen
participeeren, maar het schijnt dat d'E. Comp.e de lijwaten
soo goet koop niet kan bekomen als wel de particuliere
die haar ook seer armelijk behelpen, en alles naeuw —
achten te bedingen, ten anderen houden haar met een
winst van 25 à 30 per c.to gecontenteert, dat met
d'E. Comp.e een geheel ander aansien heeft, dickwils
hebbe het ook noijt derven ondernemen om haer vaste
versekeringe eenige nieuwe concepten uE.E. a: voor
te stellen, als wel wetende haar sulx gants niet te

behagen

Van Persia onder dato 14e Juny

behaagen, en dit is int korte UEd.le a: heeren, 't geen
UEd.le vande persische directie raakende de negotie
wierden te berichten, want soo ik alles voldoen soude
opheffen, 't geen in mijn aanwesen en voornamentlijck
ik inden tijt van twee jaeren naer den anderen vaegent
het dispuyt der Zyde om eenige verlichtinge inde
werkantie te mogen werden is voorgevallen mitsgaders
de affronteuse rescontres die Compe residenten
ten hove aengedaan en ons door de mindere gouverneurs
en regeerders sijn te voorgekomen, het soude te langh
verhaal voor dit schrijven en ook niet meer dan
dubbelde materie wesen, dewijle alles in onse
voorige successive brieven als inde gelatene memorie
aan d'E. J. van Leene uytloopich soodanich de saake
inder waarheyt gepasseert sijn, met alle oprechticheyt
hebbe bekent gemaakt, over sulx soo veel uytloopich,
of UEd.le achtbare sullen met onse geringe dienst
volkomen vergenoegt wesen, en ingeval daer aen
noch yets mocht ontbreeken, of dat UEd.le achtbare
noch eenige nader verclaringe over d'een of d'ander
saak geliefden te weeten sal mij altijt onderdanich
bereyt willich laten vinden, om UEd.le achtbare
naar de gaven die mijn van Godt almachtich sijn
verleent, en door bekomen ervarentheyt inden tijt
van mijn 22 jaeren die onder de persische directie
hebbe gecontinueert, het sij met monde of schriftel.
nader aanwysinge en naer genoegen satisfactie
te geven, souden nu sulx niet veel meer eynde-
maaken, maar op dat UEd.le achtbare nader mach
weeten

Van Persia onder dato 14en Junij ano 1682

weesen soodanich het met de regieringe van't hof toegaat
en wat meedigen men subject is eer men den coninck eenige
saaken van importantie kan voordraagen, mitsgaders wie
des conincx principaalste raatsheeren zijn soo sal tot
uEdle achtbare haar speculatie (soo veel met den dienst
van d'E. Comp.e niet minste niet raakt) daar nevens noch
aanhaalen de heerschappije van desen tegenwoordigen
coninck, als de natien van't hof hoedanich het
geregeert werdt en wat een ijder vande hofs grooten
haar functie medebrengt, doch van 's conincx op=
voedinck sal niet aanhaalen, alsoo 't selve door d'E.
heer Bent in sijn overgelevert rapport is beschreven,
en met den coninck een aanvanck maaken, die vertrouwe
dat soodanigen absoluijten monarch is, als eer inde
werelt sijn, doende alles wat hij begeert, hij bint
sich aan geen dingh, als alleen aan sijn eygen wille,
en kan des vaders hooft door den eygen zoon laaten
afslaan, sonder dat daar in van ijmant kan bepaalt
werden, of te vreesen heeft dat daar over eenich
oproer sal ontstaan, doch in saaken van religie, en
sonder quetse eenige veranderingen derven maaken,
maar anders is absoluijt meester buijten ijmant te
kennen, of reeden te geven, van een ijder sijn leven,
en doot, ja tot de grootste, en cleenste toe, uijt
welcke insichten soo soeken sijn grooten hem maar
te believen, en naar sijn sinnelijckheijt te spreeken,
om sich door in sijn gunst te geraaken, en als het
gebeurt dat hem ijmant van sijn rijcxraaden,
over eenige saaken van importantie soeken te
spreeken

spreeken en sij gesamentlijk in vergaderinge sitten, soo-
sullen een de saak voordragen goede aert weten of in
een goet humeur is, waarmede naer veel complimenten
en eerbiedige reverentie, hem de saak eerst sullen
voor houden, en soo sij dunken dat het sijn fantasie
toelaat gronder de saak trachten te ontledigen, en
sijn order dan versoeken, daarop sij somwijlen als het
van geen te groote gewicht is, noch veel weinig
appostil sal verleenen, maar in cas van eenige
circumstantieuse affaires van rijke, of eenige
andere potentaten, die veel consideratien in sich
hebben daartoe sijn verstant niet doordringende
genoeg is, om hem eenstens na vereysch op te antwoorden
soo laat hij het hem eenstens op een ander discours
verloopen waarmede ook niemant het hart heeft om
voor die tijt daar van meer te spreeken, of die te
vernieuwen, maar sullen hem door eenige andere
discoursen, die hem aangenamer sijn van die gedachten
soeken te diverteren, en soo het selver niet komt
voor te slaan mitsgaders eenige swaare gedachten
in hem bemerken ter eersten voorstellen, of tot
vermaakinge vande geest niet weinig gespeel
van danskinnen, goochelaars, en koorddansers voor-
stellen, off het geschiet met pijl en boog te
paard naar een cop die op een hooge staak staat
geliefst te worden, om door haar geil gebruik, en
ontuchtige gebaarden, als vreemde potsen, van
dese phantasien af te brengen waarmede dese
vergaderinge, ende verstrooijinge daar houden datter

van

Van Persia onder dato 14e Juny ano. 1682

van eenige affairens daer meer vaek gesprooken ten
eynde loopt tot dat sijn Mayt. al dit gespel moede
werd, en opstaande binnen sijn vrouwen huys gaat
waarmeede het ook voor die tyt een generaal scheyden
is; gaande een yder syns weegs naar sijn wooningh
tot een anderen dach, waartoe den Ryx vertrouwde
(als Ryxe magisters synde) nevens de andere Ryx raaden,
haar alle voor en naer middach in 's Coninx poort daar
een yder zyn apparte sitplaats heeft ontvoegen
om waarneemen sijn Mayt. in gevalt binnen aantreffen
of het in discours te passe komt, die saake vaerder
voor te stellen, want om een versoek het soo voort
daar op te sluyten, sonder te voren eenige geneegentht.
tot sulx een materie in sijn Mayt. bespeurt te hebben,
en heeft niemant het hart om sulx te onderstaan
uyt vreese van sich door in sijn ongunst te geraaken,
of wel haar hooft te verliesen, doch komt het somtyts
te gebeuren, waarneemen met sijn Mayt. uytrijden
ende geleegentheyt het presenteert dat zy onder
't discoureren met een steeds gewijs woorden de
saake van verre soeken te penetreeren, en vaerder
voordragen by vallende geval somtyts eenige Spreeken,
als in een mezelisser of expresse vergaderinge werd
gedaan, en soo gaat het met de hedendaachse regeering
een hoore toe, waar uyt dan vast te besluyten is,
hoe facyl men deese Coninck kan te spreeken
koomen, of eenige importante saaken voorstellen
maer dewyle den tegenwoordigen regeerenden Coninck
sich met de regeeringe in't minste niet en bemoeyt,

en

en hij tijt in alle wellustichetijt door brengt sonder op
het minste acht te nemen, soo dependeert de geheele
regeeringe van 't Rijck aan den [illegible] attamaat
doulete Zjech alij chan die alles op prive authoriteit
verricht, en sonder iemant vande rijcx raaden te —
kennen, en hoewel den Coninck sijn voorige debauche
nu al eenichsints begint te menageeren, en met sijn
grooten menichmaal te paard uijt begeeft, waaronder
het somwijlen wel voorvalt dat hem vande
gemeente eenige zaaken voorkomen en requesten
gepresenteert werden, die hij wel accepteert
maar overandigse ten dienste van voorsz.e rijcx
bedienden, die daar over dan naar sijn eijgen
believen disponeeren, en diesdanige gemeenlijck
lange laat naar loopen, uijt insichte hij hem niet
gebeurt en hebben, en ondertusschen soo speelen
de minder gouverneurs haar personagie soo weijnich
niet, want siende dat haar onderdanen, op haar
aanklaagen ten hoove geen het minste gehoor,
of recht gedaan werden, soo manquieren ook niet
om haar aan alle kanten soo wel te plunderen
en te tiranniseeren, als haar schraapachtigen
aart toelaat, daar in ooke geen veranderinge —
ten goede is te verwachten, soo lange desen —
rijcx vertrouwde soo souverain regeert, en conti-
nueert, nochtans soo souden wij seggen nademaal
den Coninck nu al tot redelijken ouderdom —
begint te komen, en 36. jaaren gepasseert is,

off

Van Persia onder dato 14.en Junij ano. 1682 =

of soude eens uijt sijn bedwelmde slaap ontwaken,
en de regeeringe selver tijdes aan nemen, want nader
gesegt wert, soo soude van een goet oordeel en kennisse
weesen, maer het schijnt door het gebruijk van sijn
veelvoudige wellusten, en het innemen van te veel
versterckende geprepareerde medicinalen in sijn
hersenen verdooft en geraakt is, ook soude bovendien
om sijn geijle lusten noch meer te verwecken veel
opium, met ander gemengt, gebruijcken; 't welck hem
in korten indien daer bij blijft continueren, de draat
sijns levens wel soude konnen doen verkorten, bij welk
geval het een droevige staat soude geven, en een groote
oproer konnen veroorsaken nademaal de grooten
meeren anderen niet wel souden over een komen
(gelijk men ordinaris in soodanigen cas bevint) wiens sij
van Conincx Soons (die sooder gesegt wert 2 int
getal sijn) het sij de outste, of jongste weder tot
de kroon soude verkiesen, 't geen veel aan den attamaat
douwelijk soude dependeren, want hoe wel de Croon
gelijk in Europa eenigermaate erffelijk is, en den outste
volgens alle rechten gepreferreert wert, soo valt
hier over ordinaire onder de rijcxraaden al een
groot dispuijt, die gemeenlijk uijt inzicht, om
dan selver noch 15 à 16 jaren eer den Coninck
bequaam wert te regeeren en meester van het
rijk te spelen, den jongsten liever voor te
stellen, daer over anno 1666 met het overlijden
van Siachbas een groote oneenigheijt is geweest
waarmede sij mede den jongste de Croon sochten
op 't hooft te setten, waartoe het ook gebracht
souden

souden hebben indien eenighe capados sich daer tegens
niet hadde gesett met voorgeven van dreygementen, bij
aldien sulx quamen te ondernemen, en den outsten
voor bij gingen (: 'tgeen deese present regerende Majt
was :) op stont hem soude gaen alsoo onder sijn opsicht
een macht alleen stont om den jongsten broeder
te ~~[illegible]~~ vermoorden en het leven te benemen, waarmede
Zij dan wel genootsaakt soude wesen, om deese te
verkiesen, en ooke wel maken soude het sijn Majt
haer dan betaalt soude stellen, 'twelcke ten eersten
soo een schrick baarden dat van haer voorige raetslagen
desisteerden, en met een parige stemmen goetgevonden
om den outsten tot haer wettigen Coninck te stellen,
ooke soo hebben de oude persische Coningen wel
int gebruijke gehadt, wanneer vanden hemel met
veel Zoons gezegent waaren dat eenige van't
gesicht lieten berooven, en maar een à twee haer
Oogen lieten behouden, daer in eenige geest bespeurde,
en die naer haer doot gaarne tot de croon hadde
verkooren, 'tgeen deese Coninck mede naergecomen
heeft, die niet alleen Zijn tweede Zoon, en eygen
broeder maar ao 1672 ooke twee van sijn vaders
susters Zoons de oogen uijt het hooft heeft laaten
haalen, die ooke door de gemeente ~~ooke~~ seer sijn
beclaagt, en soo geschiet het meest met alle
erffelijke van het manlijke geslacht die
eenichsints naer de croon soude kunnen staan
en van 'sconincx broeder sijn, doch de dochters der
koningen blijven by haer gesicht, en worden aan

deese

Van Persia onder dato 14e Junij ano 1682

doepe of geene groote uyt gevoelt, maer haere Zoons —
worden jonge zijnde verstickt, of door het onthouden
van voedsel verworgt, en soo somwijlen door de naturele
liefde meer vande moeder verschoont dan het leven
behouden werden, soo staet het nochtans evenwel het
niet baer vast, maer altijt inde dispositie vanden
Monarch, om met haer naer sijn wel believen te
handelen, gelijk het oock ten tijden van Scha Sefi
is geschiet, alwanneer der een groot getal van
dergelijke soo geblinde als ongeblinde kinderen
waeren die hij op een kasteel alamouth genaemt
staende op een hooge steijle klipsteen bragen
en die van haer gesicht waeren berooft, ordonnerende
datmen onder schijn van uijtwandelen te sullen gaen,
de vrijheijt sonde uijtleyden, en soo te barsten doen
vallen, wat nu aengaet de broeders en 's Coninx Zoon
die geblint sijn, deselve werden int binnenste
vant vrouwen huijs bewaert, en met eenige
vrouwlieden als soorte besnedene vergeselschapt
daer sij souden te mogen uijtcomen haer dagen
des levens moeten verslijten, en soo sij kinderen
komen te krijgen, werden somwijlen naer de fantasie
vanden Coninck, wel int leven als bij 't gesicht
gelaten, mitsgaders gelicentieert om buijten het
hof op haer selven te gaen leven, maer moeten
haer met seer kleen ophouden, noch blijken laeten
dat van koninklijke stamme sijn, veel min
naer eenige ampten of bedieninge staen, maer te
vrede houden, dat haer een stil en afgesondert
leven vant vergunt die haer dan al meest

met

Van Persia onder dato 14e Junij ao. 1682

met de studie in haar eerste geleerdheyt oeffenen
soo dat men onder den persiaan weynich vindt be-
spraecken van vorsten des coninckelycken bloede,
die voor sich of haare nacomelingen noch eens
hope de kroon op het hooft te setten ooke niet vandie
onderscheydene staaten van Eer of adel, noch oude
geslachte en afkomsten van veele eeuwen, die
selven becomen haar aansien, en achtbaarheyt niet
vant geslachte maar van haar bedieninge waar
mede door den Coninck begunstigt werden, en
dit sij dan genoech gesprooken vande nature der
persische Coninck, ende ordinarie cours vande
hofs regeeringe, oversulx sullen wij tot de minder
leeden komen, en int korte aanwijsen, de principaalste
ministers van 't rijke en die hof bedienen, als —
voor eerst, daar is den attamaat doulet, dat is
steun van 't rijke te seggen, om dat de geheele last
en administratie van 't geheele rijcke meest
op hem aancomt en alles onder sijn opsicht staat,
ooke soo is sijn principaalste wercke, om op 's conings
schatten te letten, dat die 's jaarlijcx meer bekoomt
in komen, en niet verminderen, maer veel vermeerderen, daar de tegenwoordige
ooke seer naauw regaard op neemt, en sluiten de selve
meer dan 150 @ tomanen als in voorige tijden vermeerdert
hebben, soo datter vast gestelt werdt, noyt te
vooren eenich Coninck in persia geregeert te
hebben, die soo een grooten schat van contanten
als juweelen bij den anderen heeft gehadt dan dese
tegenwoordigen Coninck, 't geen ooke seer vast te
geloven

Van Persia onder dato 14:e Juny an:o 1682

geloove is, dewyle tegens niemant oorlogh voert, noch eenige militairen of soldaten aande hant te houden heeft, maer sit sijn gemeenten maer uijt om syn schatten daer door te vergrooten —

Naest desen minister volgt in rangh den Kortsibasie, dat is generaal vande soldaten, dewelcke uijt eenige oude turckse stammen van herders kint en daer met voort komen, en over gantsch Persia deur verspreyde geboren werden, sijnde alle ruijters die pijl en boogh voeren —

Hier naer volgt nu den Tofenk agasie dat is generaal vande musquettiers, die mede by een velagt veel te paard rijden, maer by rescontre vanden vijant moeten afstijgen, en te voet vechten, voor desen plagt daer ooke een generalissimo te wesen, die byden persiaan sipah Salaar wiert genaamt, maer om sijn hooch tractement en jaerlijcx groote incomste die quam te trecken, soo is dese bedieninge met het overlijden vanden laatsten gerojeert, en tot heden noit niemant anders in sijn plaats verkooren —

Nu comt den nasir te volgen die superintendent van alle des Coninx werckhuysen is, en alle de ampten van't geheele hof soo wel vande mont kosten als anders, onder hem heeft, vele tot 'sConinx kleederen meubels, daer voor hij sorge moet dragen en opsigt van houden, ooke indien de Co: eenige juweelen of andere costelijke curieusiteyten wil koopen, soo is hij mede geschikt om deselve te prijseeren, en den Coninck voor te stellen, soodat hij van een groot vermogen is, en veel smack, uijt voerende

Van Persia onder dato 14en Junij Ano 1662 —

welcke insigten van een ijder, en principalijk van alle
Juweliers, het zij Christen of andere natie, aangestelt
en te vrint gehouden werdt, dat hem ook geen kleene
schat en bedriegt, onder dezen nasir staan mede noch den
tischtmaal bassie, zijnde de geen die de opsicht over
Coninck cost heeft, en den Sicherssie bassie, zijnde
bewaarder vande tafel laakens benevens den
Jenniscer bassie, opsiender vande fruijten, en confituren,
en noch diverse andere persoonen van weinich employ
die het hof bedienen, en te langh soude vallen
om alle hier te nommeren, als wat haar functie
mede brengt te expliceren, hier tot den divan
begi, of opperste vande justitie, die mede onder
de voornaamste grooten werdt gerekent, en den
nasir in rangh volgt, hebben overtreden, deese
heeft onder hem de gerigts bancke vande vier —
voornaamste criminele saaken, als lande brekingh,
blintmaakingh, maagden schenden, en manslach, ende
rest staat onder de judicature vanden derroga
die soo veel als schout is, doch niemant kan ter
doot gevonnisseert werden, dan door den Coninck —
selve, voor deesen werden mede ook afgedaan,
alle civile, en criminele saaken van alle
hertogen, en mindere Gouverneurs hier mede van
een groot aansien en vermogen is, en moet precijs
alle daach twee maal ten hoove verschijnen —

Daar na volgt nu den mirzie koonbassie, dat is
opperste jacht meester en den mier acron bassie,
dat is de opperste stalmeester besorgende d'een

al

Van Persia onder dato 14^e Juny an^o. 1682

al voor de zaak, en d'ander 'tgeen dat de staat aengaat
de eerste is gemeenlijk mede het hooft, of die het gesag
over de armenische Christenen heeft, en haer versoeken
ten hoove voordraagt, als alle civiele questie afdoet
'tgeen nu jongst een van den attamaat doulets Zieger alij
chan sijn broers is geweest, die van een geheel ander
humeur dan sijn vader onde Christenen seer goet
toegedaan was; doch is schielijk komen te sterven,
en deshalven van alle ammenders, en civiele gemeenten
seer bevorent; onder het getal van dese hofs grooten
kan mede niet vergeten worden te stellen den
mustaufie Demmomalick dat is superintendent vande
reeke: en finance camers inde ontfangers vande
incomsten die tot de betalinge van Coninge soldaten
en menige andere dienaren gedestineert sijn, reeke:
hout alsmede vande provintien die de Eertogen
Zulthans, en andere hooge regenten tot onderhout
van haer hof en staat besitten, mits een seeker
getal militairen gagerende, en jaerlycx een getaxt
present voor den Coninck moeten uytmaaken;
nevens dien is'er noch den mustauffie Gassa-
synde superintendent vande reeke: en finantie
kamers daar men reeke: hout van 's Coninge particuliere
domeijnen, en alle verdere domeijnen expres tot
onderhout van't hoff, en het daar aan dependerende
gedestineert 'tgeen tegenwoordich Mirsa radie
in den heeren persoon is die wegens sijn May^t.
expres voor twee jaaren naar Congo was gede-
mitteert om de pontigheden te contenteeren, en

haar

Van Persia onder dato 14e Junij Ao 1662 —

staan te vreeden te stellen, die ooke van groote —
authoriteyt en bijden Coninck seer in estime
is geweest, maar alsoo hij niet attamaat Doulet
over de saake vande Portugesen seer indispuyt
en overhoop heeft gelegen, als door gemelte sijn
hooght. ontrent sijn Majt. valschelijk is beschuldicht
vadermaat over sijn groot ontsagh, en dat van een
ijder vande gemelte bemint werdt, soo is nu
van soodanigen aansien niet meer als wel te voore,
hierwerde soo werdt van een ijder gestimeert als
sijnde een man van een seer scherandich, gauwe politijk
verstant, dat op sijn tuijnen legt, en bij occagie
den rijcx vertrouwde de werk deszaans setten, en
betaalt sal stellen, daartoe hij nu de Portugesen
met haar armada vanden inde golpe sijn, en als te
voeren een groot getal 'menschen schepen g'armeert
houden, goede gelegentheyt sal hebben, deweijle
sijn verrichtinge ontrent die natie voorgevallen
int geheel heeft gedisapprobeert, en ontrent
den Coninck in seer cleene achtinge gestelt
heeft —

Noch heeft den Coninck sijn particuliere —
secretaris, en schrijvers die vande gepasseerde
saaken 'tgeen daagelijcx comt voor te vallen
aanteijkeningh houden, en dat soo wel van
'tgeen ten hoove als andere plaatsen passeert,
ook heeft den Coninck meest altijt bij sich sijn
opperste munedzi Zim bassie of opperste
astrologus die hem ten allen tijden vanden dach

de goede

Van Persia onder dato 14.e Juny an.o 1682 —

de goede, en quade inde voorsegt, en nevens sijn abiem
bassie, of opperste lijfmedicus, gedurich bij hem moet
wesen, dat beyde persoonen sijn die sijn Mayt. grootelijcx
estimeert, ja soodanich hem tegenwoordich (naer saen
seggen.) t'eenemaal regeerende, dierhalven om dat altijt
het geroep bij sijn Mayt. hebben, en bij occasie als —
den Coninck in een goet humeur sien, veel kunnen
verrichten, soo werden van een ijder te vrient
en in groote estime gehouden, dit sijn nu de aansiene-
lijckste en principaelste persoonen die het rijcke —
regeeren en ordinarie in Coninck vergaderinge sitten
sonder dat buyten deselve noch veele van aansien
en vermogen sijn, maer hebben geen ordinarie sitplaats
inde en staen gemeenlijck al rontom ter sijden,
of geraengeert, als daer is voor eerst Coninck opperste
camerlingh die ordinarie met den tresaurier is, —
en daer sijn groot ontsach voor een vande voornaemste
mach werden gehouden zijnde altijt een ontmande
om dat den Coninck somtijts tot in het vrouwen —
huys moet volgen, staet altijt, soo wel inde —
vergaderinge als buyten deselve nevens sijn Mayt.
met een costelijcke geborduerde tas op zijde, in
welcke hij eenige neusdoecken, een horlogie, en
voorts eenige opiata, en andere cordialen heeft,
om sijn Mayt. op sijn begeeren daer van te dienen,
om nu dese vergaderinge te besluyten, soo sal
voor 't laetste mede noch aanwijsen, door welcke
deselve bedient werdt, 't geen een vande voornaemste
horlogiers is, Zerzjecke agie bassie genaemt dat

is

Van Persia onder dato 14:e Junij an:o 1682

is soo verre te seggen het hooft vande drempel
bewaarders, die het reglement inde ordres vande
vergaderinge moet houden, stellende een yder in
sijn rangh, en wijst een yder sijn sit plaats aan,
moet voorts alles beschicken 't geen tot de vergaderingh
soo verre tot cieraat, als verder vereijscht behoort,
hij staat altijt met een goude overtogen seer-
costelijcke met alderhande gesteente g'elaboreerde
staff inde hant, voorden Coninck, houdende
gedurich het oogh op sijn Maj:t, om op desselfs
wencken of ordre, sijn bevelen uijt te voeren,
en voornamentlijk deese last, maar tot binnen de vergader
plaats uijtstreckt soo volbrengt hij se selver,
maar indien verder buijten gaat, soo laat hij die
door sijn Gesaveles, of deurwaarders, die daar
ontrent de drempels in grooten getal gereet
staan, executeren, voornamentlijk wanneer eenige ambassadeurs
audientie erlangen, of andere persoonen van vermogen koomen
om inde vergaderinge te verschijnen, dan neemt hij
haar bijden arm, en brengt se vanden beginne des
saals voorden Coninck, latende aldaar ontrent 10.—
schreeden van sijn Maj:t met op de knien te vallen
en 't hooft tot de aarde te buijgen haar reverentie
volbrengen, wanneer haar nader te nigh opde
plaats leijt, die haar toekomen, en geordonneert
sijn om te komen, en dit sijn int geheel en genoegh
gesprooken vande principaalste wereltlijcke rijx
grooten die 't hof bedienen, sonder dat de geestelijcke

sal

Van Persia onder dato 14.en Juny an.o 1682

sal aanhalen wout indien daar van beginnen en die alle
soude nomineren, mitsgaders een yder saak [illegible] die
pertinent beschrijven, het soude te langh vallen, en
bovendien ook beswaert werden, het treffen van sodanige
materie u Ed.le a: in haar voortvarige besoignes
soude verveelen,

Evenwel een noch afbreeke vinde mij verplicht om
u Ed.le a: eerbiedelijk aan te dienen, dat wij uit [illegible]
van Masquetta, door den resident aldaar, en den Emaint
koopman Hagie Mamet, die de part van alle coopmansz.en
heeft, seer instandelijk zijn versocht, om een getal
van 20: stu.en paarden op vragt naar Masulipatnam te
willen annemen, daartoe wij echter niet wel
konde resolveeren, evenwel op het sterke aanhoude
van voorsz.en persoonen, en dat daarbij het minste-
niet werdt versuijmt, alsoo daar noodsaakelijk-
om water mosten aanloopen, waarmeden onderlingh
souden eenich [illegible] geen gevoegels konde-
geschept werden, ten anderen 't schip Sumatra reets
naar Cormandel was gedestineert, en niet meer
als half volladen was, overhulp het aankomende niet
en manquerende, en bovendien noch veele rijkelijke
plaats over hadde om in cas op Ceylon, eenige
goederen voor Batavia, of Cormandel mochten wesen,
die te kunnen mede nemen, soo resolveerden
eyndelijk om haar versoek toe te staan, en voorsz.e
getal paarden te laaten scheepen, waar voor dan
ook

Van Persia onder dato 14.e Juny An.o 1682 =

ook een Somma van 13060: m.ks of f5550: 10: -: 16 _
bedongen, welcke penningen ick gaerne na gamron
geremitteert soude hebben, maer aengesien het aende
bekende suffisante persoonen en sodanige occasie
manqueerde, soo hebbe gem.te Somma by mij gehouden,
en op colombo in Comp.s cassa gestelt, dat d'E. heer
extraord. raet van india, en gouverneur Laurens pyl
ook aengenomen heeft, om aen u Ed.le A.en bekent te
maecken, en 't Comp.s generaal ten faveure van persia
daer voor te sullen laeten belasten, mitsgaders het bij
eerste voorvallende gelegentheijt naer gamron mede
over te schrijven, soo veel 't selve aenden E. van
heuvel van masquetta met een kleen briefje reets
hebbe bekent gemaakt, luijx niet en twijffele,
of 't Comptoir generaal sal inde gamronse boeken, ten
lasten van ceylon daer voor reets gedebiteert werden,
gelijk ook wel verloopen, of u Ed.le A.en sullen dit
voorwerdt gedaen geliefen te houden, nademael d'E.
Comp.e hier by wel al een kleen Sommetje komt
te profijteren, en met d.o bodem daer anders
teenemael ledich, en maer geballast soude zijn
geweest, niet gehoeft wort omtrent de 15000: gl.s
overgevoeren werdt,

Ondertusschen dat wij hier in besich waren om ons
ledich vaertuych vande scheepen met vracht
waeren te vullen, soo sijn daermede ter reede
gekomen diversche moorse scheepjes van mocha

waer

Van Persia onder dato 14.en Juny an.o 1682

waarmede onder anderen ook is overgekomen een seeker
nederlander Isaak not van amsterdam genaamt opperstuurman
in dienst van d'E. Comp.e die voor eenige jaaren aan den
Coninck van Siam om op sijn scheepen te varen is-
geweest en an.o 1680 in Bengale comende om naar
gale te vertrecken (alsoo daar met vrouw en kinderen
is woonachtig) soo heeft den E. Herman Fentzel
't selve hem geweijgert, en selfs met voorwendinge
den heer Mulla Cassim gesint was om een van
sijn scheepen naar mocha te senden ende deselve het
seer costelijke soude geladen wesen, daarop geen
ander commanderend stuurman dan sijn persoon
begeerden, dienvolgens om in voorsz. heeren sijn ongunst
niet te geraaken het hem niet dorst geweijgert
werden, maar deese voyagie soude hebben te doen
dat gemelten pilot onder conditie hem noch een
ander nederlander tot sijn hulp soude bijgevoegt
werden, dan eyndelijk heeft g'accepteert, en is in
Janu.e 1681 uyt Bengale met sijn gem.e E.s Schip onder
Zeijl gegaan, doch door groot onweder en groote
leckagie wierden genootsaakt om Couchin aan te loopen
daar met licentie van d'E. heer Lijsman ook
vertimmert, en tot den 26.e January deses jaars
overgelegen heeft, waarmeden de reijs naar mocha
dan weder heeft ondernomen, maar ontrent de
25. à 30. mijlen beoosten aden op de breedte van
13. graden komende rescontreerde vier portugeese
kloecke fregatten die hem ten eersten op de zijde
geseijlt

Van Persia onder dato 14:e Juny an:o 1682=

gezeylt, en het schip vermeestert hebben, en niet tegenstaande zijde hollantse, en portugeese passen die haar in bengale waaren verleent, vertoonde, soo konde het deselve niet helpen, maar braghten den stierman nevens de nachoda, en diverse vande voornaamste mooren op het schip vanden admiraal, daar hij haar ook als gevangen vast hielden, ondertussende onderwaijlen dat eenige portugeese op sijn schip souden overgaan, mitsgaders het voor een goede prijs aan te houden, en niettegenstaande dat sich tegens protesteerde met voorwendinge hollanders en compe dienaers te wesen, deselve soo hij al eenige pretentie, op het schip mochten hebben, hem nevens sijn goederen behoorden te langeeren, soo konde deselve geen knoop verveteren, maar hebben in tegendeel alle sijn coopmanschappen die int schip hadde en volgens sijn opgeven tusschen 4000 à 4500. ps:a gecoops souden beloopen mede voor goede buijt verclaart, en niet anders dan een wedijnick dagelijkse plunderagie laaten voegen, en boven dien ook seer schandelijk met slaan, en stooten getracteert tot dat deselve na verloop van ß.a 10. dagen een cleen moorsch scheepje van geen waarde dat naer bassoura seijlde ontmoetende, dat sij portugesen mede wel visiteerden, maar om dat een pas van haar admiraal hadde hebben het vaeren geaceng:t, en den meergem:e stierman op sijn geinstantie

sindertids

Van Persia onder dato 14.e Junij A.o 1682.

smeeken nevens sijn mede gesel gelicentieert, om daarop
over te gaan en mede te mogen vertrecken, sonder eer
minste van haar goederen te willen langeeren, maar —
hebben alles tot haar plundragie, en stuurmans gereetschap
intijds geconfisqueert en naakt en bloot wegh gesonden,
door welcke miserie den persoon die den gemelten
opperstuurman in Bengale door den E. Fentzel was
bygevoegt (dat mede een Comp.es dienaar is geweest)
onderwegen is komen te overlijden, soo dat meergemelte
piloot met het gesegde bodemptie alleenelijk tot
Masquetta maar is aangekomen, daar sij hem dan het
versoeken aan ons bekent gemaakt en instantelijk
versocht heeft, om met een van s Comp.es schepen
naar Gale te mogen navigeeren, dat hem als een
barmhartige saake sijnde, om niet langer onder de
Mooren als een verdwaalt schaap te laaten swerven,
tot vertroostinge van sijn vrouwe, en onnoosele kindekens
met het jachje de Elisabeth ook hebben toegestaan,
daar komende dan ook niet gemanqueert heeft
om op de verschijninge van d'E. heer Gouverneur en
Extraord.s raat van India Pijl, van sijn wedervaren
eenige rapport te doen, en niet alleen ook t'soort
om door de schaduwe van d'E. Comp.e (als haar dienaar —
sijnde) geprotigeert te mogen werden, om wederom
aan het sijne te geraaken daartoe hem sijn E. ook
toeseggingen gedaan en aangeraden heeft, alsoo Comp.es
brieven meede verdraegen waren, om voor af in't
particulier een requeste aan UEd.le A.e over te

senden

Van Persia onder dato 14en Juny anno 1682

senden, daer in ooc niet verkeert, maer ten eersten
mede voortgevaren, en een soodanich request beslotē
aen ons geinsinueert wert als uEd:le A:en neffens de
ceylonse papieren versegelt is behandigt, niet
'twijffelende of sal sijn wedervaren int breede daer
bij bekent gemaekt werden, en uEd:le achtbare
klaerlijk komen te blijken, hoedanich Compe suppostē
bij rencontre van dese pourre fidalgos onthaelt
en getracteert werden, 'twelk hoor bij d'een of
d'ander occasie wel eens diende betaelt gestelt
te werden, hadde wel gewenst, dat eenige van
haer schepen (om te sien of se ons gelijk het
feijtlijc de werelt mede aengerant en tot het
feijtelijken souden hebben gepersuadeert) inde golf
of daer ontrent gerencontreert hadde, maer
hebbe, niemant vernomen, nochtans soo is ons op
Masquetta verhaelt, dat eenige dagen voor onse
komste met 2 à 3 schepen daer gepasseert
waren sulx bij donkere nacht malkanderen
voorbij geseijlt moeten hebben,

Op het vertrouwe dan dat uEd:le A:en met het korte
verhael voldaen sal wesen, sonder dat daer voor
verder meer valle bij te voegen soo sal int
eerste nemen van uEd:le A:en dese ten eynde
brengen, en ingevalle daer aen noch yts mocht
manqueeren, sal mij altijt volgens schuldige
plicht tot uEd:le achtbare dienst bereijtwillich
houden

Van Persia onder dato 14.en Junij an.o 1682

houden, en onderhielden den almogenden Godt biddende bij ud Edle
a: tot welvaren vande generale Ed.e Comp.e in sijne heijlsame
protectie gelieve te nemen, en ud Edle a: voornemen met
het gewenste succes te zegenen, mitsgaders Comp.es
negotie hoe langer hoe meerder onder ud Edle a: wijse
en loffelijcke bestieringe te laten floreren, wardt
van herten wel gewenst van die verhoopt en altijt
sal trachten te blijven, onder stout Ed.le achtbare
gebiedende heeren, U.Ed.le achtbare getrouwen, En
gants nedrigen verplichten dienaer, en was geteijkent
Reijnier Casembroot, in margine Batavia den
25 november 1682:

Dijnsdagh den 28.e april
1682 voorden middagh

Nademaal mette comste vanden D. Justus van Heuvel van
spahan den raat deses comptoirs is versterckt geworden
en bequaam gemaakt, om met het meer en beter ten
meesten dienste van d'E. Comp.e en welstant deser
directie gesamentlijk te disponeren, Soo ist dat de
heer directeur Reijnier Casembroot desselfs leden
beroepen, en aan die voor eerst geproponeert heeft,
hoedanich en in wat ~~wegen~~ voegen wij ons dit jaar hadden
te gedragen ontrent de aanstaande Zijde leverantie
vanden Coninck, en voornamentlijk ofmen ooke dit
maal niet noch een uijtterste poginge behoorden
te doen, om minder als de gecontracteerde 300. cangen
te ontfangen, waar op met aandacht gelet, en
rijpelijk overwogen zijnde al het geene naast vorige

Jaren

Van Persia onder dato 14.e Junij an.o 1682

Heeren 's Comp.e ministers bij versoecke van een mindere
quantiteyt, selfs onder aanbiedinge van tollen te
sullen betaelen, verdervaren is, tot het hoogste disrespect
en vilipendentie niet alleen vande generale nederlantsche
Comp.e onse heeren ende meesters, maar ooke vande
gantsche nederlantschen staat en naam, souden dat oyt
het minste hebben konnen verkrijgen, maar seer
verderfvaardiglijk door den Christen renegaten en
onbedwingelijk rijcx vertrouwden voor 't hooft zijn
gestooten, soo heeft het den D. heer directeur,
mitsgaders den raat goetgedaen, desen jare daeromme
geen verdere vergeefse moeyten aan te wenden,
maar eendlyk van onse onvermogen en gehoudenheit.
mits het verloop inde negotie te protesteren,
en ondertusschen met voorbehoudinge van onse deugdelijke
pretentie te aanvaarden al het geen den persiaen
tot de volle 300 Cangels soo sal comen te leveren,
sijnde tot desen noch meer bewogen door de verclaringe
vanden D. van Heuvel, waar by betuygde geen de
minste kans te sien, om tot ons oogwit te
komen geraaken, want alhoewel de persische
Mayt. nu eenige maanden zijne vorige debauchie
inden wijn naargelaten heeft, en dagelycx uytbreydende
de smeeckschriften vande gemeente selfs ontfangt
waar door wij ooke gelegentheyt souden hebben,
om onse requesten aan sijne Mayt. te presenteren,
soo souden nochtans al het selve van geen operatie

wesen

327

Van Persia onder dato 14:e Juny an:o 1682

versten, ten aansien den Coninck de smeekschriften
veel aanvaart, edoch de dispositie daar van aanden rijx
vertrouweden defereert, waar door wij dan niet alleen
in onse neijringe bedrogen sijn, maar oocke noch meer
op ons hoofden laden de verbitterheyt en quaatwilligheyt
van dien hoogen minister, die niets ongeroert soude
laaten, om ons het selve betaalt te setten, en dagelijx
met nieuwe moeijelijckheden te quellen, en t onderdrucken,

Leydens heeft voorgemelde heer directeur aanden raadt
omstandichlijk vertoont den staat deser directie, —
bevorderde by sijn E:s vertreck door haar Ed:le achtb:e
de hooge regeringe van Indie, den opperkoopman en
secunde den E. Justus van heuvel bij provisie —
aanbevolen was, en vermits den Coopman Cornelis
van Outhoorn, tot geen langer verblijf te disponeren
is, mitsgaders den Coopman Francois vander Beke
door hoog gedachte haar Ed:le achtbare by missive
vanden 15:en September lestleden, 't zy tot het hoofdt
der negotie buyten deses comptoirs of tot hooft
van Spahan, uyt Souratta herwaarts gecommandeert
aldaar is verheven, waar door de directie van
gequalificeerde persoonen seer ontbloot is, —
vereyschende evenwel tot den dienst van d' E. Comp:e
ten hoochsten dat de vacante plaatsen vanden
gesupplieert, soo is eenparichlijck goetgevonden
dat den ondercoopman Arnout Burchgraaf Jongst
als secunde naar Spahan gedemitteert, aldaar
als hooft sal blijven, doch dat tot nader gerief:t

en

Van Persia onder dato 14.e Juny A.o 1682

en versekeringe van den onderkoopman Joan Jacob van
Merwaarde, onder den titul van mede hooft zal
toegevoegt werden, omme alle de zaaken den
dienst van d'E. Comp.e betreffende gesamentlyk en
met onderlinge communicatie te verrichten, en
vermits als vooren geseght met het vertreck vande
coopman, en hooft negotie boekhouder deser directie
S.r Cornelis van Outshoorn, die bedieninge koomt
te vaceren, soo is met eenparige stemmen, conform
van haere Ed.le achtbare ordre, als d'outste onderkoopman
van die directie zijnde, daartoe verkoren den onder-
koopman en packhuys meester Constantin Verdonck,
in wiens plaats tot administratie der packhuysen
waerdoor bij provisie sal succederen den onderkoopman
Joan de Sanger, gelijk dan ook de bedieninge van
fiscaal aanden adsistent Florentius vander Beke
toegevoegt, en die van secretaris met den adsistent
Justus Mesdach waerdoor gevult is, comende nu
nog verders in consideratie, dat het comptoir
Bassoura den hooft vereyst, soo wiert dan almede
goet gevonden daar voor naer derwaarts te senden
den adsistent Adriaen Verdonck, waarmede dan
alle bedieningen naar vereysch bij provisie, en
tot nader dispositie van haar Ed.le achtbare syn
gesuppleert, onder vertrouwen, dat met dit ons
voorgenomen raadts besluyt den meesten dienst
der E. Comp.e is betracht.

aldus

Van Persia onder dato 14.en Juny An.o 1682

aldus geresolveert en gearresteert ten Comptoire Gamron in persia datum als boven, was geteeckent R. Casembroot, Js. vanden heuvel, Cornelis van outhoorn Constantin verdonck, J de sanger, JJ van merwede, en florentius vander beke Secretaris —

Memorie informa van Instructie

ter ordre van d'E. heer directeur reynier Casembroot, en den Raet door den ondercoopman Constantin verdonck aenden adsistent en g'eligeert hooft van d'E Comps. handel en verderen ommeslach tot bassora adriaen verdonck opgestelt om sich daer van in't bestieren van Comps. saacken ten Comptoire aldaer te bedienen,

Nademael het d'Ed. heer Directeur en den Raet deses Comptoirs by resolutie vanden 20.en der Jongst leden maent April heeft geliest mijn persoon te nomineeren tot de bestieringe van Comps. handel, en verdere affairen ten Comptoire bassora, mitsgaders aan mij te bevelen, om tot mijn naarichtinge op 't papier te brengen het geene dat soude vermeynen mij in die bedieninge soo ten aansien vande gelegentheyt des handels als der persoonen, voornamentlijck mede meest te doen sal hebben, dienstich te sullen wesen, soo ist dat

ick

Van Persia onder dato 14.e Juny A.o 168[illegible]

pt. in voldoeninge van voorsz.e ordre onderstaan hebbe
het volgende ter neder te stellen, stellende om ordentelyk
te gaan, eerst aanvanck maken met de comste van
Comp.s Felix, en UEd. in Bassora, alswanneer UEd. den
Sabandaar voor eerst sulx dienen te laten begroeten,
en UEd. komste aandienen, met versoeck omme des
anderen daags hem te komen besoeken, het welcke
geschiet wesende moet UEd. sich 's morgens t'zynen
huyse begeven, omme van daar gesamentlyk den
gouverneur en den bassa te gaan begroeten, in de visite
van welcke laast genoemde heeren valt ordinarie
niets van belangh voor als wederzydsche plichtplegingen
en betuygingen van gunst en danckbaarheyt, werdende
ook wel somwylen eenige vragen en versoeken
om 't een en 't ander wegens den bassa gedaan
waarop UEd. soodanich kunt antwoorden als ten meesten
dienste van d'E. Comp.e, en naar de constitutie der
tyden sult bevinden te behooren, sonder evenwel
UEd. ergens in te engageren, moetende alles wat
van hem versocht mocht werden tot de dispositie
van d'E. heer directeur in persia gerenvoyeert werden
den Sabandaar moet UEd. altyt trachten tot vrient te
hebben, en des selfs vrientschap door weekelyke of
ten minsten veertien daagse visites contenueren,
alsoo hy den man is, die UEd. in cas van eenich dispuyt

met

Van Persia onder dato 14.e Junij an:o 1682 —

met de cooplieden kan en moet helpen, en dewijle den bassiar ons verleden jaar bij een publicq en gezegelt geschrift heeft toegestaan dat den tol van Comp.s aanbrengende coopmanschappen op den aanbrengst en met de goederen selve tegens 5. en 6. p:r c:to respective sullen voldoen, soo sal het noodich wesen, dat ue. soo veel mogelijk sulx doe, omme het verkregen voordeel door eenigen niet weder twijffelachtich te stellen, want het seeker dat den Sabandaar uijt eijgen beweging op den aanbrengst de tollen niet sal afvorderen, waar door het soude konnen geschieden dat ue. naderhant de coopmanschappen vercocht hebbende genootsaackt soude wesen sijne gerechticheijt in contant te voldoen, het welcke een maal geschiedende hem voets en steunsel genoech soude geven, omme ons privilegie te eluderen, en onkragtbaar te maken, en waarom omme ue. voorsz.en point wel in achtinge geloont te nemen, alsoo door het observeren van dien van vele moeijelykheden en fastidien, die ue. door des Sabandaars dienaars by verkoop van ook de minste goederen konnen toegebracht werden, bloot en bevrijt sult wesen —

Wegens den handel aldaar moeten wij voor eerst aanmercken de persoonen met de welcke men handelt, dat turcken, arabieren, Joden en sommighe nestoriaansche of andere christenen zijn maar

alle

alle deselve, hoedanich ook genaamt, en verschillende
sij sijn, moeten met een en 'tselve oogh aangesien
werden, want sij alle van eenderlij humeur en aart
sijn, omme een ander door wettelijke of onwettelijke
middelen een voordeel af te sien, wetende hun
stringh wonder stijf, en sich seer kort te houden,
ook tot de goederen, tot dewelcke sij meest genegen
sijn, en hun meeste voordeel opsien, om in de prijsen
van eenige goederen met een vast fundament
in te stellen is voor al noodich dat uE. naauwkeurichlijk
vernemen naar den aanbrengh der goederen door andere
cooplieden, want het is seeker dat naar den grooten
of kleynen toevoer van andere Comp:s coopmansch: tot
hoogen of lagen prijs te debiteren sullen werden;
en dat uE. de merckt sal komen stellen, of moeten
volgen, op het bericht en rapport vanden makelaar
aangaande 't aanbrengen van dit of sodanige goederen,
ende quantiteyt der selve, moet uE. niet al te veel
staat maaken, alsoo die dickwijlen daarinne niet
recht gaat, en uE. met een gefingeert opgeven,
soude trachten te misleyden, maar het sal altoos best
wesen, dat uE. self sich daar van bij andere
informere, en om het welcke beter uyt te voeren
is het dienstich, dat uE. met eenige aansienelijke
coopl:s vrientschap houde, en deselve nu en dan
besoecke, want onder verscheyde discoursen vallen
gemeenelijk eenige voor, waarmede men sijn
voordeele kan doen, het sal ook van een seer goede
saake

Van Persia onder dato 14e Junij a° 1682

saak weeten, dat u Ed. soo drae mogelyk en met alle gelegentheden
aande Messieurs fouquiens naer aleppo schrijve, en door
hunne antwoort ontwaer werde op soodanigen onderrecht
de specerijen, peper en andere waren aldaer sijn, waer
naer sich u Ed. dan ook kunt reguleeren, doch dat het
wel meest op de specerijen, alsoo de peper om haer
voluminuesheijt, ende swaere vragts ongelden, selden
soo hooch opgevoert werden, u Ed. sich dan als gesegt
geinformeert hebbende op het gene noodich is te
weeten, soo kan u Ed. bij vereeniginge van Coopluijden-
aenstonts gewaer worden, of het gedane bodt by
komt, of niet, mitsgaders of het dienstigen is de
goederen daer voor af te staen, of noch langer aen
te houden, maer het is eenen onfeijlbaren regel
dat bij aldien het eerste bodt kan passeeren
het selve niet meer afgeslagen werden, want
schoon der naderhant andere Coopluijden in Compies
huijs komen, en tot deselve goederen gelegentheijt
koomen soo sullen sij evenwel u Ed. niet meer als
d'eerste, maer wel minder bieden, en daermede
weck gaen, waer door het veeltijts comt te geschieden,
datmen het eerste bodt daer voor niet wedder
kan bedingen, en wel genootsaakt is de goederen
tot eenen legeren prijs af te staen, nochtans sal
het niet ondienstich weesen dat u Ed. sich niet en-
overhaeste, en al te groote voorbarigheit late-
blijken, om tot den koop te komen, want sulx
inden handel seer schadelijk soude komen wesen,

en

en waerop UEd. als een point van belang sal dienen te
letten is 't verkoopen der goederen moet UEd. verdacht
wesen, dat den prijs die van Gamron overtreffe, mede
reflectie maeckende op den tol die d'E. Comp.e aldaar
subject is, want men eijgentlijk geene andere winsten
aldaar kan berekenen, als het gene boven den tol
voor de coopmanschappen meer als in Gamron bedongen
wert, voor alle goederen wert contant gelt bedongen,
stellende UEd. in conformiteijt van Comp.s verordende
en loffelijke ingevoerde ordre, niet vermogen ook
het minste op dach te verkoopen, want anders doende
sal de schade op UEd. komen, alhoewel wij verleden
jaar door alle ons woorden en redenen te vergeefs
hebben g'arbeijt, omme de peper aende coopluijden
tot 25. tt de man attarie te leveren, soo sal het
evenwel van UEd. devoir wesen, om sulx noch nader
te versoeken om te sien, of UEd. gelukkigen sal sijn,
in allen gevalle kan het nader onderstaan d'E. Comp.e
niet schaden

Op het gedoente vanden tolck en maeckelaer Isaia
moet UEd. voor al een wakent oogh houden,
om door hem niet misleijt te werden, aengesien het
en sijne loosheijt manqueert het hem niet, waer-
omme UEd. hem niet te veel moet betrouwen, en
voornamentlijk geen gelt vande coopmanschappen in
handen laten, om niet d'eene of d'ander tijt banquerouts
subject te wesen, dewelcke sonder twijffel
door UEd. souden moeten vergoet werden, hiermede

ist

Van Persia onder dato 14e Juny ao 1682

int kort aangeroert te verklaren ick geene meyninge
dat ontrent den handel in bassora voor eerst [illegible]
voornamentlijck dient voorgenomen te werden, soo sal
mij om desen niet onnodich te verlengen, vorders ed.
eerw. en landen als den ommegange met de koninckx,
de jaerlijcxsche schenkagies, inlantsche dienaers-
maantgelden, mitsgaders 't poinct van verdragen en
andere gedragen aande successive ordres en memorien,
soo door verscheyden E. E. heeren directeurs aande
hoofden van die residentie van tijt tot tijt gegeven,
als door de afgaande hoofden aan haar vervangers
gelaten, derwaerts UEd. aldaer ten comptoire sal
vinden, en voornaemme dese besluytende bevele
UEd. inde genadige bescherminge des alderhoochsten,
met wensch van een besonder, en spoedige reyse,
mitsgaders dat UEd. int beschicken vande saaken
aldaer de generale nederlantsche compe den
meesten dienst en proffijt, en UEd. [illegible]
tot grootste genoegen moogt toebrengen, onderwijlen
dat naer eerbiedt. groete verblijve, onderstont
UEd. dienstwilligen vrient en dienaer was get.
Constantin verdonck, ter zijden stont Gamron
den 27e maij ao 1682

Register vande volgende boecken en papieren in dit cassie besloten

Een gamrons negotie journaal met sijn grooten
Specifi

Van Persia onder dato 14.e Juny A.o 1682

Specificatie boeke beginnende primo maart 1681. en gesloten ult.o february 1682 gehouden bij den koopman Cornelis van Outsloorn

Uytgaande Gamronse brieffboeke beginnende 1681 6. maart en eyndigt 26.e february 1682

Incomende gamrons brieffboeke beginnende 1681. primo maart en eyndigt ult.o febr. 1682.

Gamrons dagh register beginnende primo maart 1681. en eyndigt ult.o february 1682.

Littra G.G. journaal groot en specificatie boekie van't comptoir spahan beginnende primo maart 1681. ende eyndigt ult.o febr. 1682.

Journaal groot en specificatie boeke van Bassoura beginnende primo maart 1681 en eyndigt ult.o february 1682.

Drie stux Logie boekies van't comptoir Gamron beginnende en eyndiet als vooren

N.o 1. uytgaande copie brieven van gamron

2. diverse spahanse en bassouraese incomende brieven

3. twee attestatiens

4. memorie door den onderkoopman Verdonck aan't gedeligeerde hooft van bassoura verlaten

5. vijf stux resolutiens, onder stont Int nederlants Comptoir gamron desen 14.e Juny 1682. was get.r Evert Jongling E. Clercq

Deese sijn wedert door ons de gesz. gecommitteerdens ingesien, en met de principaele daer van zijnde gecol-
lationeert, en daermede d'accoorde bevonden
Batt.a int Casteel desen 12. decemb. 1682

R. v. Tuijl

Joannes Steel

P. Godschalk

Register der papieren de welcke op heden met het schip het wapen van middelburch door den heer pr.e oppercoopman Lobbert Justus van Heuvel aen haer Ed.le hoo: a: de Ed.le heer Gouverneur generael Cornelis Speelman mitsgaders de Ed.le heeren raden van India tot Batavia over ceylon werden verzonden te weten

pr. het schip 't wapen van middelb. over ceylon den 24 January 82 tot bat.a pr. de zelve ontfangen

No. 1: Originele missive door de E. heer pr.e oppercoopman Lobbert Justus van Heuvel aen haer Ed.le hoog achtbare de

Van Persia dato 7en September anno 1682

de hooge regeringe van India onder huijdigen datum geschreven —

N° 2: Copia do door de E. heer directeur Reijnier Cadembroot in dato 14e Junij aen haer Edele gem. Ed. ho: a: van het schip Maccassar gesz. —

3: do patriase missive in dato 29e Junij desses jaars door den heer Ed. gesagh. deser directie Justus van Bemde over den gewoone lantweck aen haer Ed. gr: a: de heeren gecommitteerde toesicht hebbende ter vergaderinge van XVII dubbelt geaccust —

4: do memorie door de gem. E. heer directeur aan de heer Justus van Bemde op sijn vertreck naer gelatis omme sich int besluyten van 'scomps affaires als Ed. gesag=hebber daer naer te richten

5: Instructie voor den ondercoopman en secunde des 'scomps spahan omme sich int bedrijf van 'scomps affaires aldaer daer naer te richten —

6: resolutie wegens het uijt den dienst stooten van 'scomps wijnmaaker David Claa

7: do wegens den vercoop der schrevijen —

8: quitantie vanden resident wegens de comp. van doeren, marcken in moca genaemt Jan Willem over de 700: neunendertig drilelve rh. so welcke door den selven ter voors. plaetse uijt hooch dringende noot aan comps partie de mallab. (als hun desolaat aldaer vervallen zijnde) geschiedt en aan genaemde resident weder voldaen sijn,

9: getuijch schrift wegens de bevindinge van een partie allegias betrillos van do Classa medona en

dese

Van Persia dato 7e Septemb. anno 1682 —

2. dos. Specificatien vermeldende het lijste vande coopluijden die se geneegotieert hadden geopent sijn —

No. 10: Eysch der benoodigde medicamenten voor dese directie tegens den jaere 1683. —

11: Copie brieven geschreven tusschen den hooftcompr. en desselfs subalternen dos. sedert 14e Junij jongst leden tot dato deser onder diverse dagh teekeningen gewisselt mitsgaders ooke die de geschreven over den landwegh naer het vaderlant geschreven en vandaer alhier wederom ontfangen sijn verhandelende in dato gevonden en met vlasdoek omnaeijt mitsgaders nevens p. 't besl. aande Edle heer gouverneur generaal ende E.E. heeren raaden van India tot Batavia onder omslach van voors. packet met brieven is noch gelegt een monster mildoek uijt Bengale —

12: Extract uijt de hooft negotie boeken deser directie raakende de posten van het comptoir generaal van India —

Int Nederlants Comptoir Gamron den 7e September Ao. 1682 was geteekent Florentius vander beeke Secrets.

Batavia
Aende Edle heer Cornelis Speelman
Gouverneur generael Ende E.E. heeren
Raaden vande Illustre Nederlantse
geoctroijeerde oostjndische Compe.

Edele Erntfeste Hooch
achtbare manhafte wel
wyse

Van Persia dato 7e September Ao 1682

Wyse voorsienige en seer-
Genereuse heeren

Edele Hooch Gebiedende heeren

Het is den 14e Junij Augusti lestleden geweest alswanneer van
hier per de schepen Maccassar en Sumatra onder de
vlagge vanden heer directeur Reynier Casembroot
geaccompagneert met het jachje de Elisabeth en de
fluytsche de Moolen over Ceylon aen uwe Edele achtbare
dubbelt geadresseert is vertrocken, die wy verhopen
dat spoedich en salvo ter gedestineerde plaetsen gepar,
veniert sullen wesen, doch ons dat van niet te tollen
verstekende konnen, en het contrarie mogelycke-
geoccurreert (dat godt almachtich genadelyk behoede
soo hebben wy niet ongeraden geacht deselven afschrift
hier nevens te voegen gelyck oock mede die vande
memorie door gemelten syn E. aenden provisionele
gesaghebber Justus van Heuvel ingevolge uwe Edele achtb.
ordre tot reglement gelaten op dat uwe Edele achtb. eghter
in soodanigen casus positie zullen connen ontwaaren
wat tot dien tyt in s' Compes negotie als anders in dit
ryk gepasseert en door voorsz. heer Casembroot bij
geschrift tot narichtinge aan voorn. van Heuvel gelaten
nagelaten is, sedert en als jaarlycx in uso, hebben
wy over Bassoura per kennam aande Ed. hooch achtb.
heeren onse Majores int patria respective ter
geleyde van eenige Indische brieven aan opgem.
Edele hooch achtbare uyt diverse quartieren gedediceert

opden

Van Persia dato 7.e September A.o 1682

op den 29.e der selver maent soodanige retouren aen Costy
gedimitteert als almede uyt de Coppie hier nevens
overgaende UEd.len gelieven te beoogen en waer aen
wy ons tertyts houden, om UEd. Ho: A: met geen inutile
repetitie moeyelyk te vallen, met alle schuldich respect
en oodmoedigh.t versoecken, zullen hier int [illegible]
ten principalen 'tgene nader geweest voor alsnu nodich aent
in Comp.e affairens is voorgevallen mitsgaders hoe wede
de Coopmansz.en naer gedaene leverantie bevonden
syn te renderen, aenvanckelyck seggende dat

op 17826: lb gioffel nagelen, incoops a 8. st.s per yder pont
gereeckent (mits door ontsteltenisse der factuere
het waere kostende ons onbekent is) en tot 240.
larijn de 30 lb gedebiteert, zynde 85: st.s per
pont g'advanceert is . . . . 962½: p.r c.to
ofte à 12: stuyvers p.r yder pont gereeckent . . . . 608⅓: schaars
wesende op de totale partye, alleen aen tant uyt
het schip Maccasser gelevert 70: lb ondervicht
bevonden die inde packeuysen op de quantiteyt
van 623: lb: welcke wy eenden ontfangen dan per
UEd.len acte bij missive genoteert was 'tselve
is ingedroocht en [illegible] vry veertig gelden,
ook per de mercanten niet ontfangen, daer over
niet weynich gedoleert werdt, hoe, alsoo die
voorheenen wel beticht hadden, hare daer
mede egter sodanich content moeten houden
hebben

14804: lb rompen, waer van het costende, om redenen
voorsz.en al mede niet en weten, egter de selve

tot

Van Persia dato 7en September A° 1682

tot 2 schellingen per yder ℔ gerekent, en tot 80 larijn de 30: ofte 28⅓ stuyvers yder ℔ gedebiteert, met een overwight van 264¼ ℔ geadvanceert 1317:

waren van partije al wat vermijdert was, volgens daarop den prijs van anno passato, schoon met alle devoiren getendeert, egter niet mogelijk te bedingen is geweest

op 11766 ℔ cannéel à 6 schellingen per yder gerekent en tot 120 larijn de 30 ℔ verkocht, zijnde 42½ stuyvers per ℔ met een ~~overwight~~ ondergewigt van 430 ℔ g'advanceert 608⅓

houdende daarop den gelimiteerden prijs van 49 schellingen per yder ℔ gaerne bedongen gehadt hebben, edog geconsidereert dezelve, optreeme dikte van stocken, en vermuft, ja de meeste part teenemaal wick en smaakeloos was, mitsgaders meer de naam hadde, dan in effecte ceylonse cannéel — immers voor passabel conde gerekent werden, soo heeft sulx in geenderleij manieren willen succederen, en sijn genootsaakt geweest, die maar soodanig te laten springen, of souden anders daarmede sekerlijk hebben moeten blijven zitten, gelijk UEdele uyt 's acten sullen gelieven t'apprehenderen, uyt het stael dat belangende, deze drie costelijke soort van specerijes hoedanig daarmede gepasseert, op sijn plaats genoteert staat te werden —

op 40934 ℔ mallabaarse peper tot 11 larijn de 30 ℔ ofte 6⅗ schellingen yder ℔ gerekent, g'advanceert boven 279 ℔ ondergewigt die op de geheele partije gevallen is .... 123: —

169523 ℔ tin à 28: larijn de 30 ℔ ofte 9 schellingen = 14⅔ [illegible] per yder ℔ met 682 ℔ overwigt by levernantie

daarop

Van Persia dato 7e September A° 1666

daerop bevonden, g'advanceert te oorsaaken als
per postscriptum vande patriase missive te sien ... 51 $\frac{1}{2}$: pr. C^to

p 909253 ℔ bengaalse poeijer suyker à 10 larijn de 30 ℔
offe 3 stuyvers 8 $\frac{1}{15}$ penningen yder ℔ g'advanceert
boven 4 $\frac{7}{12}$ ℔ pr. cento onderrecht .... 12 $\frac{3}{8}$ —

Zijnde d'oorsaak daervan, om dat de saaken al
eenichsints door clincquaert verarget en in plaats van
6 ℔ op de 2 dubbelde d^os gelijk in bengale daar
voor gerekent en vrij bekent sijn, dat aen particu-
liere mercanten tot 7 $\frac{1}{2}$ ℔ goet gedaen werden
alsier bij uytleveringe, en 't maaken vande lasten
met de coopluyden deselve door den anderen 3 $\frac{1}{6}$ ℔
te vragen bevonden sijn, en belangende het
different, dat die alhans in verre nader met
soodanige winsten als anno passato belast hebben,
sulx bij coomt, mits dit jaar deselve soeticheyt door
den grooten aenbrengh van andere participanten,
niet van al te grooten demande geacht, en
tot 3 larijn minder dan sought vercocht, mitsgaders
$\frac{3}{4}$ ka minder dan yder sacke, en anders voor
present in fatsoene ons aangerekent is geacht

6401 ℔ Campher à 140 larijn de 30 ℔ offe 49 $\frac{7}{12}$ stuyvers
per yder g'advanceert .... 346 $\frac{1}{8}$ pr. C^to

97727 ℔ Japansch coper tegens 60 st. de 122 ℔
gerekent, mits dien bedragen om voor g'allegeerde
redenen onbekendich bevonden, en tot 3 $\frac{1}{8}$ m^a de 30 ℔
offe 14 $\frac{1}{6}$ penn. pr. yder g'advanceert is ..... d^o —
die in 't cas vermogende waren gevonden als
vande voorleden, verschende 4 en 5 m^as de 30 ℔
considerabelder winsten souden opgeworpen
geraakt

Van Persia dato 7e September Anno 168[?]

gehad hebben, echter mits daer van door andere
participanten, dit jaer groote quantiteyt is aan-
gebracht, voor present niet raemsbaerdigen[?] hebben
willen vallen —

op 616 lb: Ceylonse caneel à 4 m:s de 30 lb ofte 1 [illegible] en
2 2/15 percento per yder verkocht g'advanceert .... 135 5/8 [illegible]
die hoewel 1 m:s minder dan ord:e verhandelt niet
weinig, mits dien civile prysen per facture â wel
vele meerder gewonnen hebben en eendlyk te
wenschen was, dat in groote quantiteyt vertiert
konde werden, waertoe voor alsnoch seer weynige
apparentie sich vertoont —

11998: p:s Zyde Zjouchoniassen, in 22 packen te weten,
8000: p:s yder l.te 5 en b.t 2½ cobidos in 16 packen
3998: p:s yder l.te 4½ en b.t 2¼ d:os in ... 6 d:os
11998: p:s Zyde Zjouchoniassen in — 22 packen
door den anderen tegens 2¾ m:s yder p:s
vernegotieert g'advanceert .... 58 —

'tgeene wel weynich is in vergelykinge van vorige
jaeren, maer geconsidereert dit nyt door dien
overvloedigen aenbreng in eenigen tyt herwa:ts
soo overlant als ter Zee, en selfs in deese stadt
daermede tenemael overcropt, en beladen,
ook dat deselve in alleemans gadinge is, daer
en boven in Spahan noch 33 packen soo goet
als onvendible leggen, waer door aldaer, mits
den slechten vertier in 15 maenden, maer
niet verkocht konnen, en dierhalven eenige
Jaeren werck souden hebben, om deese partye
uyt te leveren, soo can het selve naer
ons geringe oordeel, onder subjectie van uEd:e
achtb: wel weysen, noch al eenichsints passeren
wel

Van Persia dato 7e September Ao 1682

rade is waar, dat die in loco vens^{en} door lanckzaemh^t.
van tijt mogelijk wat meerder gevanceert souden —
hebben, maar gemerckt die weer ons hoogelijk als
afgesneden is, ten regarde vande presentie, volgens
de pacteurs in questie en dat hij die ontwijffelijk om
deselve op de gemackelijckste wijse voldaen te krijgen
werden als dan in lane careel vandera gesleept souden
hebben, en niet werden uyt dien grijpvogels klauwen
te halen souden sijn geweest, dan al voorens haer totaliter
geconsenteert hadden 'tgeene in soodanigen geval
al vrij wat kommerlijk toegaet, en voor ons niet al
te rade, in deese hedendaagen soo slimme constitutie
van tijden om te resisteeren wesen soude, soo willen
wy hoopen dat ued^le Ho: a: deese conditie sullen —
gelieven te aggreeren, want (onder verbeteringe)
van gevoelen bennen, dat d'E. comp^e hiermede geen
ondienst geschiet is, oorsaecke men ten eersten dien
precedido, tot nodigen occagien can aanleggen, en
by langer aanhoudinge, daer van niet alleen gedeporteert
souden werden, maer ook in hoope van een hoogen advancie
daerop in weijlen te behalen, in fine sich deerlijke —
gefrustreert vinden, principaal met soodanige —
achtallige goederen als deese a present bevonden
werden, en d'E. comp^e niet dingelijke insichten hoo in
en daer de schade al van geleden heeft —

op 2979: p^s Zijde Tjerkelassen in 20 packen a 42: m^s
ijder p^s gradvanceert . . . . 45 1/3 : p^c c^to
'tgeene niet tegenstaande ijder tot 2 m^s
meerder dan anno pass^o vercocht, egter niet
de winst dormaal daerop behaelt niet
ballanceeren kan, maer noch 2 p^c c^to —
differentie

Van Persia dato 7e September Ao 1682 —

differeeren, en daer van d'oorsaake is dat die altans ons duyncken door beswaeringe vande premie à deposito als anders p:r facture aangereekent vinden —

op 2870:- p:s chassen nadona in 12 packen à 12: m:as ofte f 5„2„- yder p:s verkocht g'advanceert . . . „ 60 3/4 p:r c:to 60

3000:- p:s bengaalse romales in 12 packen à 12 m:s ofte f 5„2„- yder p:s . . . . „ 84 1/8 —

5998:- p:s allegias bettilles in 60 packen, als —
4998: p:s à 20 m:s yder advanceert 55 1/6 }
1000 p:s à 19 idem . . . . 45 2/5 } 't een door 't ander is 53 7/8 —

welcke laatste d'aanpart van Mulla Schreet [?], slave vanden heer Ormogent [?] moorsch coopman Kazie [?] isop [?] geraecht, en by hem soodanich bedongen expres is, om d'andere partye tot voorsz: prys door te dringen, ofte bij refuys van dien lieden geensints te becomen was, 'tgeene wij hem dan ook ondertusschen in de logie te vinden, en daerop soo veele meer te winsten t'alcanderen toegestaen hebben, in esperance het selve p:r ued:le Ho: Ed:le als ten minsten dienste van d'E. Comp:e geschiet, t'aangenaamt sal vinden, gelyk wy sulx ook moreus [?] alle d'andere vercoopen als alles wat mogelijk gecontribueert, omme die met de meeste voordeelen van m:t in contant te doen verwisselen, in vuylen [?] hebben gaerne — aennemende, sijnde ons de volgende goederen noch eyndelijk aende hant, en inde packhuysen restierende gebleven te weten —

100: p:s chassen de media in een packe, waer voor ons per den maakelaar wegens de cooplieden 24: m:as yder p:s doen bieden is, 'tgeene omtrent 22 3/4 per cento avance geven soude, en derhalven niet afgeslaen hebben

Van Persia dato 7e September Ao. 1682

hebben, schijnende het onder dese natien met de fijne
lijwaten dan ordse, weynich te willen verschieten, en
veele gelden voor weynich goet te vergeven, sonder
sonder differentie op dien valuer te maken, dus
het best sal wesen, inden handel, soo desen, als
andere lijwaten naar d'oude sleur volgt, die
gemeenelijk noch geringer advancen opleveren —

1308: ps Jappanse theecopjes, in chinaas, die aldaer soo
goet als invendibel leggen, en mits den overvloedige
aanbrengst in dit jaar van dergelijke soorte pn. —
diverse ~~soorten~~ mercanten, het seer weynich
daermede te bewaren schynt, dies wy derwaarts
g'ordonneert hebben aan coopm. Coelke Visingh soo
best doenelyk en voor hooverde gelden sulks mogt,
deselve te verkoopen, 'tgeene hopen dat noch met
eenige winst wesen sal —

54861: lb Ceylonse areeka, die alrey begint te [illegible]
99279: lb tin in 2301: ps Zeugen bestaende, en alsien
bij retour van 't Jacht 't W. van Middelburgh uyt
Bassoura aan lant gelegt —

150: lb radix china, seer vunnigheit en bynaer heelemael
geconsumeert —

500: ps Tonquinse pelangs, daar voor ten uytterste
28: ms. voor yder maar geboden is, en hoewel die
prijs ontrent 123 7/8 pc. advance bedraaght,
en mits dien eerstelen inkoop soude noch al veele
passeren, soo hebben echter niet connen resolveren
om die daar voor af te staan, maar goet gevonden
het daermede noch wat te [illegible] tot dat
ons 2 mas op yder ps meerder geboden werdt

in te

in te huijr, als wanneer die mede, hangende laeten sullen gelijck oock de andere hier voren aengeroerde goederen soo daertoe eenige resolute koopers met biedinge van een passabele prijs hadden te presenteren comen, of anders daermede soodanich handelen, als den meesten dienst van d'E. compe. sal vereijschen 'tgeene wij versoecken dat uEdele alleenl soodanich van ons gelieven te sien —

In Spahan zijnde de volgende goederen om te venten in dese, als
16953: ps. zijde Tjouckeriassen in 33: packen, te weten
13907: ps. lk. ijder 5: en 2½ cobidos ct. in 28: packen —
3046: ps. lk. ijder 4½ en 2¼ do. breet in 5: packen
306: ps. zijde mandiles de malda, sonder bloemen in 5 packen —

Van alle welcke 'tzedert Februarij met een parthij eerst beijde die soorten gants ongevallen, en thans 'teenemaal soo goet als buijten naervragen sijn geweest connende van die verandert werden, en oock daertoe volgens advijs den residenten aldaer noch seer weijnige apparentie schijnt, verkomende wij dan oock, om soo draa mogelijck daer van af te raecken, en daermede niet langer bekommert te blijven, den 6e Julij passo. derwaerts geordonneert hebben, die soo best doenlijck te venten, en in cas den prijs volgens de memorie aen hare tot noch niet geraecken, met te bedingen was alsdan deselve tot wat minder, dan den presenten cours vande marckt, maer quijt te maecken ende bestaende in gemunte penn., en dat vermits bevindende connen en selve niet te veel te differeren komt dan

den

Van Persia dato 7e September Ao 1682

den intrecht van 3: à 4: maanden souden comen te verloopen
vermits anders aldaer niet al te veele te negotieeren valt
ende coopluyden gemeenelyk haer gelt by andere, wie
haer de conditie gaerne vergunnen, besteden gaen, ook
sijden by ons yemant sijn penningen verhandelen sal, soo-
lange niet een weynich meer proffijt, dan by andere
bevonden can en derhalven ook willen hoopen, dat
UEdele Achtb. eens eenige van goet genoegen sullen gelieven
te scheppen vermits onses geringe oordeels (dat sich UEdele
achtbare seer nedrich onderwerpt) egeene andere
bequamer middelen resteren omme sich van soodanige
gestallige mercantiels die andere handelaars in
quantiteyt mede overvloedich aende hant hebben
t'ontlasten

In Bassoura, geschreven tot vervolch vande negotie, te verder
lb. bedoelde Tonquinse anys, waer van
weynich te procederen staat, en derhalven
derwaarts g'ordonneert is, die maar voort
geene best sal gelden mogen te laten springen

2000: lb. netto ginoffel nagelen
2000: lb. do rompen
4000: lb. do caneel
49395: lb. do mallabaerse peper
302: lb. do campher in 6. potten, en
300: p:s gebloemde Tonquinse pelangs,

Die den hemel geve dat gesamentlyk met goede winsten
mogen vertiert werden, en ons daer van dien advys toe
komen, egeene UEdele Ho: A: dan ook vervolgens inden
nachsten, nevens 't geene aldaer verder mochte voor
gevallen, en bewijsen waerdick wechsten, schultplichtig staat
onangeroerdt te verderen

Gelijke

Van Persia dato 7en September anno 1661

Gelijck wij Ued: voren gemelt hebben, dat wij in d'Ed: Gr: a:
raden berichten souden, hoe het hier met den vercoop der
specerijen toegedragen hadde soo geschiet het [illegible] verbidig
bij desen aenvanckelijck in alle onderdanicheyt dienende
dat de coopluijden diverse malen, bij ons verschreven
geweest zijnde, omme over den selven prijs te spreecken
hebben, met hun laege bodt van

voor de nagelen ... f 230: larijn
rompen ... f 80: d[itt]os } de 30: [illegible]
cannele ... f 120: d[itt]os

(daerse souden afscheyden bij hooren verclaeren) souden
weinige coop te sluyten, (alsoo wij ongenegen waeren
deselve tot die prijse af te slaen) wekkens vruchteloos
gescheyden zijnde, hebben wij in wijlen per comp^s
makelaer Coridas, om die voor soodanigen geringen
bodt niet te geven, laten ondertusschen offer gelt
kans soude wesen om deselve aen eenige vrientelieden,
soo alhier als in Kirman en Mesied bij kleyne partijen
tesamen te vercoopen op hoop van door dat middel
meerder voordeel daerop te sullen behalen, maer die
luyden van geder bevonding (voor wijsinck meerder
en geen noemenswaerdige differentie inde prijs, dan
door opgem.te negotianten daer voor was geboden)
van yeder 200: à 250: man te brengen hen hooren
begeerende (als wanneer wij wetten noch aende kant
souden hebben moeten blijven sitten.) en onwaysbaer
de materien bevindende, wij daermede niet
uytrichten conden (opiniatie souden gebonden zijn)
soo vonden wij ons in dit voornemen verder verdaght

overslaen

Van Persia dato 7^e September A^o 1682 —

oversulx het raetsaemst, het aenslaen der billietten

'tgeene wij van sints voorens ingevolge de memorie vanden

heer directeur reijnier casembroot aenden provisionelen

opperhoofden van tewere gelaten aen alle de prin,,

cipaelste vergaderplaetsen te laten geschieden, te

staeken, gemerckt noch voor eenige weijnige dagen —

tellewerel het tewer hier in loco, soo wel als in Sounatta

niet doenelijk is, om iedereen hier buijten d'ordinaris

comp^e^s handelaers, hare weijnige van soodanigen vermogen

sijn, voornamentlijk in dese tijt van 't jaar omme die

ons gesamentlijck af te handelen, en ooke sulx hier nooijt

effective ondernomen is, ook in vrijlen dit by hare eenige

groote afkeerichheijt konde veroorsaken, om namaals

met ons te traffiqueren, als wanneer wij in groote

verlegentheijt mogelijk te vervallen stont) om

'tontwerpen toe sick in fine hier mede soude willen

schicken —

Gedurende voorschreve sterckwaerd, in vrijlen opgemelde

negotianten (naer dat hun eenige weijnigen tijt sederte

hove en achterlijk gehouden, ook per de maakelaer

Coridas doen vragen hadden dat sij den caneel gants

niet en begeerden) eijndelijk op den 6^e Julij voorleden

by ons in comp^e^s vergaderinge verschenen, en alsdoen de

twee andere soorten alleen, daer onder d'eerste tot

hare weijnick meerder, dan de voorleden jaerse prijs

sochten af te koopen, maer onse weijgeringe daer by in

verre na niet vinden connende, en hare 'tselve —

'tenemael gerefuseert hebbende, is per hare voor

de caneel vanden 120: de noten 80: en de geroffe

nagels

Van Persia dato 7e Septemb.r Ano 1682

nagelen 235. larijnen de mo geboden, waertoe te
condescenderen, wij geensints gequalificeert zijnde, en
ook dienvolgende hare al wijders afgewesen hebbende,
hij dienvolgens die ons midlertijt aende hant wilden
laten houden, en de tyrannij alleen of te negotieren
soeckende, 'tgeene hare mede geweijgert wesende, alsoo
de onse deuchtelijcke middelen waeren, om hare inden stroom
te houden, en alle de hovaerdijen te gelijk te moeten
door dringen, zij midtsdien daer naer int begin inde
luijsteren wilden, dat hare dan ook aenseggen lieten
dat wij die dan met de [illegible] te samen per beslutten
aan een ijgelijk soo veele bequemen van [illegible] soortwinge
naer rato uijt bevinden, en met de rest, soo best
conden de gewaardeerde werck in staen houden, soo hebbes
zij, vernemende sulx, ander kracht te wachten, en dat
op die wijse hun jemmes voor hare minder voordeel
overschieten soude, ten laesten noch naer eenige over,
en weder biedens voorde —

Cannel ...... @ 120.
nagelen ...... @ 240. } larijn de 30. pont
nooten ...... @ 80.

geboden, sonder datse den prijs naer een of'ander int
minste hebben willen vermeerderen, onder verclaringe,
dat sulx hare uijterste meijninge was, met absoluijt
bericht, dat verder daer naer niet souden komen
omsien, maer den makelaar (mits het seer laat
int moeson was, en hij naer Congo vertrecken wilde,
om aldaer eenigen wijderen handel te drijven) met
hare soude connen totaliter afrekenen; 'tgeene bij
ons (als bleijkt per de resolutie hier nevens annex
en waer ons seer nederich gedragen) geconsidereert

en

Van Persia dato 7.e Septemb.er Anno 16[illegible]

En dat het 10. larynen op de nagelen minder waer dan
sij ligt geboden hadden, mitsgaders dat het te ge[illegible]
was, dewijle daer soo een considerabel capitaal aen-
gewaeght, veel langer aende hant te houden te meer-
dewijle het door ondervindinge getoont is, dat de
mercanten soo lange [illegible] gehouden werden
naderhant hun gedane bodt in plaets van te verhoogen
die hebben verminderdt, en alsoo ooke wel den coop [illegible],
maer laten varen soo hebben naer overleggingen van
alles, [illegible] ten materie requirerende ten meesten
dienste van d'E. Comp.e best gedacht, die maer liever
voor te laten springen twelcke wy willen stroopen,
hoewel [illegible] de comande uEd.le achtbare ordere
van die niet minder dan tot 49: stuyv.s gelden pont
te debiteeren daer wel soo veel ons per voorsz.n memorie
door de heer Casembroot gemandeert is gevraeght, -
hebben connen naer behoren voldoen, dat uEd.le achtb.
evenwel desen verkoop ten besten sullen gelieven
te duyden, houdende ontwyffelyk op de [illegible], en
camende althans niet minder dan de verleden
jaarsche prysen en mogelyk wel wat meerder, betaelt
gehadt hebben, maer gemerckt de nooyt gesiene
sobere gestalte van [illegible] geen soorte, en dat niet de
selve aende hant te houden, om die 't [illegible] jaar
met de te verkomende partye door te dringen, almede
daerby gants geen voordeel te verkrygen was oorsake
de coopluyden alsdan daer op haren staat maaken
en schoon die quantityten dan al niet te veel waren,
sich daer naer reguleeren, per consequens [illegible] tot
minder, dan nu niet en sullen hebben, sonder moeten
afgeslagen werden, soo hebben [illegible] ons

[illegible]

koomen ontvangen om die tongen inde particuliere te laten
aenmerken, maer welke wij als boven geseght, schoffelachtig
geacht dan van 'tontlasten, waertoe ook 'tsonder gelede
binnen ten reguarde van uEdle hooch achtbare bevelen
bij missive vanden laasten September d'ao 1673 naer
costig gegeven, dichterende dat indien de nagelen &a niet
tot ordinaris prijsen te venteren waren, men als dan
daermede de handen wat lichter souden, en diensvolgende
ons principaal d'animent houden (gelijk supplicanten)
dat uEdle hooch achtbare, dit ons gedoente, als ten
meesten dienste geschiet, sullen gelieven te bedaan,
genamen 'tgeene wy ook in weijlen seer gaerne ten-
kennisse krygen, En om uEdle hooch achtbare effective
te verzeijlen waerom me de coopluyden ons den cannele
geheele, en al aende kant stilden laten, en in fine
geen kans sieende om d'andere waere soorten alleen
te bemachtigen ons daer voor nevens de koopen,
naer den voorsn prijs geven wilden, soo sullen Ed
heere uEdle achtbare alvoorde ende vervolgens
ontledigen, En daer van voor soo veele van compn
maakdeson voridas, als eenige negotianten seefs-
sorigt zyn, Derhalvelijke dienden, sulx geenschilterent
te vatten, uyt de malitieuse aangeboorden aert
vanden ouden en seer vermogenen moorsch coopman
Sjechamaat genaamt, die naer dat den coop van
tin, suijkers, en peper vernomen had, en hem selfs
(hoewel sijn soon daerbij selfs present geweest
was en die hadde helpen sluijten) naer syn
schrapende nature te diuin schoon, daer over-
bijden Gouverneur van Lhaer is gaen doleren geweest

Ende

Van Persia dato 7e September Ao 1682

met zeggen, dat de cooplieden haere eygen dingen niet
wijs genoeg waeren, en in cas sij stijf op een minder bodt
gestaen hadden die selve daer voor gekregen souden
hebben, alsoo sij sijne waere genootsaekt souden sijn
gevonden, omme die maer ne moesten eenen springen nevens
andere praetjes meer, en onder andere, dat den coninck
voor sijn partije den gouverneur al mede pronto daer
bij g'interesseert was, 'tgeene bij dien minister gesegt
weet, soo mede g'apprehendeert te hebben, dat hij daer
over aan eenen nadsjeranbeek, soone vanden
overleden abdulla beek, in sijn leven substituijt vanden
gewesen sjabandaar inlandse alij beecke, die geswet
was om voor dit jaer bij ons 's conincx benodigtheden
'tontfangen geschreven soude hebben onder notificatie
dat hij dierwaegen sijn misnoegen aande koopen-
handelaers special moeste te verstaen geven, gelijck
'took al wat vrij onfatsoendelijk met schelden en
rasen ontrent die meester volbracht is, met dreygementen
dat dierwegen aan 't hof over hem, bij overleveringe
van gemelten coninck gouverneurs beklagen, en daer van het
gevolgh doen hebben souden, waerdoor alle de —
mercanten soodanich uytvreese, dat dese volmagt
vrie van den inlandsen rijcke natie is hebbe gehs
eenige schade alhier in spalan toebrengen souden
gedisconragieert sijn geweest, dat hij de specerijen
niet dan in sijne presentie ('tgeene nooyt de —
maniere is geweest) hebben derven ons afcoopen,
ten fine van hem soo veele mogelijk, voor sijne
listen en lagen te houden, en aengesien dese maniere
van doen voor d'E. Compe gants niet te duilden —

maer

Van Persia dato 7e September Ao 1682

maer geheel en al tegens de maxime van libre negotie
prejudiciabel is, mitsgaders voorgenoemde den voornaeme
daerbenevens deselve coopluyden eenige verscheyde stucken
van de reeds gevielde kleeden hooft afgeperst en ons
per den maeckelaer laeten doleanten verstendicht sijn,
onder aenkundinge dat dusdoende, in cas daerinne
niet voorsien wierde, niet langer genegen waeren
af te komen omme wijders met ons eenige handel
te drijven, soo hebben wij onder ued. hoog achtb.
welnemende sende dat bij dien onbeschoften boete
niet geen redenen yets te winnen mitsgaders den
Sabandaer ook niet wetende voor hem bevangen was
aenden Gouverneur van Laer alaiverdibeek —
dienwegen een kleen lettertjen geschreven en
daerneffens onder beleefde termen verhael gedaen
van al 'tgeene per voorsz. persoone altoos verrigt
geworden met vriendelijk versoek dat niet aenslaende
hierinne geliefde te provideren dan wel een ander
persoon van civielder conduite, als voorheen geschiet
daertoe temployeren, en soo niet dat Zijn E. in soodanigh
geval verseekert moest wesen, dat wij alsdan
soo om dese als andere redenen meer, onmogelijk langer
in dit rijke souden connen continueren, 'tgeene wij
willen hopen, dat van geen gedesireert succes
wesen sal en ued. ho: a: in wijlen al nader met
schuldig respect g'adviseert werd ondertusschen
ued. hoog achtb. hier door al naerder consterende
verdrukkende de negotie tot langer tot later uit

moisson

Van Persia dato 7e September Ao 1682

gesuyvert en Sultschire al meer en meer gedeclineert
vaart /

Ingevolge de memorie bij forme van Instructie p.r dicto geen heer directeur Casembroot aan den opperkoopman van Heuvel gegeven, souden wij Comp.s regnmaker David Bosterius uijt den dienst moeten stooten hebben, om redenen gelijke sijn E. ons principalen geliefde aan te halen, dat den selven sich met liegen en bedriegen behielp, ook nagt weijnigen tijt tot onse genoegen niet gegeven hadde dienvolgende dat men in desselfs plaatse soude gebruijcken Comp.s tolcq Salvador Vesing en alsoo beyde die functien door hem laten waernemen, spaaren van ne dispenseren, het voor onbevoegt ... in U Ed.le hooge achtb. soude konnen en mogen opgenomen werden maar geconsidereert de conjuncture van tyden die jmmers niet slimmer en dienen, om Comp.s affairen in dit rijk niet geheel te troubleren, en den aanslag die U Ed.le gr. a: tot vernedering van den persiaen hoofsopperichheyt en resentiment der ontallijke schandier geleden affronten, mochten voor hebben niet vrughte loos en totaliter onnut te maken, soo hebben na overdenckinge van dese dubieuse tyden inde vaste hoop het aandien ende reputatie van d'E. Comp.e gants teelijs ongaer ja soo goed als geheel, en al verteerd is, genaarsaamst g'acht, souden doordringende noodsakel. jmmers noch voor eerst, en staande d'onbekentheyt van U Ed.le hooge achtb. intentie, aangaande den handel en den aanbouw van dien in dit rijke hem niet uijt den dienst te stooten, aan den vaelden

d'E.

Van Persia dato 7e September Ao. 1662

d'E. Comp.e om verscheyde insichten in dese dangereuse
tijden soude konnen gelegen wesen, op dat deselve van
een wraackgierigen, en qualitieusen geest gedreven
sijnde, d'E. Comp.e bij d'een of d'ander in eenendeel kleyn,
achtinge come te brengen en soodanige moeyelijkheden
aandoen, die voor ons niet alle bedenckelijk, veel
min voordeelich dan wel te ontschouwen sijn, waaren
bij dan wel te reflecteren sijn, waaren bij dan reflectie
nemende hij david clan voormelt nader apparentie
niet ignorant is van het dessijn het welcke uwe Ed.e
achtbare int aanstaande naar kinderen mochten
voor hebben, soo is gants niet te twijffelen, of den
selven nu uijt sijn dienst gesonnen werdende
soude geensints naerlaten, ons in alles bijde groote
ten uijtersten swaart te maaken, en noch meer en meer
inden haet te brengen, konnende ooke niet gelooft ja
ooke niet vermogende gedacht werden, dat hij Ed.e sijn ho: a:
deement soude verswijgen om dit gebruyck niet eens
geweldigen arm tot redelijkheijt te reduceeren
waarinne hij des te lichter en eenenden gelooft soude
werden als bij wele souden meijnen, dat hij een bekende
en bijsondere wetenschap van ons voornemen, en
heijmelijkheden mocht hebben door den geduerigen
ommegangh met onse natie, en sijnen naerspeurende
aart die alles soeckt te doen snuffelen door alle
't welcke dan dese overhoochmoedige mooren opge-
weckt en indachtich werdende alle d'ongelijcken
avanien en forcen die bij d'E. Comp.e nu 'tsedert
eenige jaren toebracht, en speciael onlangs inde

[illegible]

Van Persia dato 7e September Ao 1682

toleerantie der tyde gedaen hebben sans dubio te eenen op hare
stucke souden setten en soodanige voorsorge mitsgaders middelen
gebruyken, als hij souden oordeelen van nooden te wesen, om
onse intentie te verydelen, by soodanigen geval alles
niet alleen costen en moeyten verloren waeren d'E. Compe. noch
in meerder verachtinge, als uyt te voren soude geraeken
en eyndelyk genootsaakt wesen, om met den gantschen
ommeslach uyt dit ryk te delogeren, daerenboven gelijk
hij david chan alle d'originele mandamenten, raekende het
setten van wijn, en 't incoopen der paerden onder hem heeft
om die van hem te krijgen, het ons al vrij veele moeylyk
hebben soude costen souden evenwel, verseekert te wesen
van die noch te sullen becomen, ten regaarde hij een
persoon van overgroote scherpsinnich, en schrandeheijt
is, ook siende datmen de mandamenten van hem vorderde
(het hij onder veel pretext het ooke soude mogen wesen)
in een tijt in dewelcke hij deselve aldermeest benodigt
// Zijn aanstonts de Snoff inde Indis
// soude hebben, datmen hem daer door van sijnen dienst
en bij gevolch van sijn voordeelen soect t'ontsetten
waeromme hij ooke geen conscientiewerck soude maken
om alle die geschriften, of ten minsten de craftichste
stucke te maaken, ja ooke wel loochenen deselve uyt
gehad te hebben, of daer van yets te weten, by welcke
geval wij int setten vande wijn, en incopen der paerden
niet alleen dit jaer seer gemolesteert maer ooke
eeuwelyk geweert, en al souden connen verhindert
werden, ten anderen berust noch onder hem d'originele
obligatie van Sadouchan, die hij al mede soude trachten

te

Van Persia dato 7e September A.o 1662

d'E. Comp.e om verscheyde insichten in dese dangereuse
tyden soude konnen gelegen wesen, op dat deselve van
een vraeckgierigen en qualitieusen geest gedreven
sijnde, d'E. Comp.e bij d'een of d'ander, in enerende kleyn-
achtinge come te brengen en soodanige moeylijckheden
aendoen, die voor ons niet alle bedenckelijck, veel
min voorsienelijck dan wel te verhoeden sijn, waer
bij dan wel te verhoeden sijn, waer bij dan reflectie
nemende hij David Clar voorneemelijk naer apparentie
niet ignorant is van het dessijn het welcke in d'Ed.e
achtbare int aenslaende maer kinderen moeten
voor hebben, soo is gants niet te twijffelen, of den
selven nu uijt sijn dienst gestoten werdende
soude geensints naerlaten, ons in alles bijde groote
ten uijtersten swart te maken, en noch meer en meer
inden haet te brengen, konnende oock niet gelooft ja
oock niet mogende gedacht werden, dat hij Ed.e Co: a:
vermelt soude verswijgen om dit gebroet niet eens
gevoelig aen tot redelijckheijt te reduceeren
waerinne hij best te lichter en meerder geloof soude
werden als hij wel souden meijnen, dat hij een sekere
en bijsondere wetenschap van ons voornemen, en
heijmelijckheden mocht hebben door den gedurigen
ommegangh met onse natie, en sijnen naer sprekende
aert die alles socht te doen snuffelen door alle
't welcke dan dese overhoochmoedige mooren opge-
wecket en indachtich werdende alle d'ongelijcken
usurpatien en forsen die bij d'E. Comp.e in 't sedert
eenige jaren herwaerts, en speciale onlangs inde

Commantie

Van Persia dato 7.e September A.o 1682 —

leverantie der tyde gedaen hebben sans dubio te beter op hare
stucke souden letten en soodanige voorsorge, mitsgaders middelen
gebruyken, als sy souden oordeelen van nooden te wesen, om
onse intentie te verijdelen; by hoedanigen geval alles
niet alleen costen en moeyten verlooren waeren d'E. Comp.e noch
in meerder verachtinge, als oyt te vooren soude geraeken
en eyndelyk genootsaakt wesen, om met den gantschen —
ommeslach uyt dit ryk te delogeren; daerenboven gelet
hy david chan alle d'originele mandamenten, raekende het
setten van wyn, en 't inkoopen der paarden onder hem hedt
om die van hem te krygen, het ons al vry veele moeylyk,
hebben soude costen souden twyffel; versekert te wesen
van die noch te sullen becomen; ten reguarde hy een
persoon van overgroote schraepsinnich, en schrandertheyt
is, ook siende datmen de mandamenten van hem vorderde
(het hy onder wat pretext het ook soude mogen wesen)
in een tyt in deselfde hy deselve aldermeest benodigt
|| Zijn aenstonts de snoff inde huis
||soude hebben, datmen hem daer door van synen dienst
en by gevolch van syn voordeelen soude 'ontsetten —
waeromme hy ooke geen conscientiewercke soude maken
om alle die geschriften, of ten minsten de craechtichste
'stucke te maken; ja ooke wel loochenen deselve oyt
gehad te hebben, of daer van yets te weten, by welcke —
geval wy int setten vande wyn, en incoopen der paarden
niet alleen dit jaer seer gemolesteert maer ooke —
eeuwelyke geheel, en al souden connen verhindert —
werden; ten anderen berigt noch onder hem d'originele
obligatie van Sardouchan, die hy al mede soude trachten

te

Van Persia dato 7en September Ao. 1682

te verdrijven, waer door de E. Compe. van haer dienaeres
verwacht en alle vanden vervolck op de noch over sijne
goederen van voorn. heeren souden verstrecken vallen —
het welcke al mede dient voorgecomen te werden
want of het schoon niet seer apparent is, dat daer
van veel staat in te comen, soo is het echter niet —
ongeraden, dat wij die obligatie in handen houden omme
ons daer van 'stoekomenden tyt, en soo als 't behooren
sal, ook tegens den Coninck self, die meest alle
des overledens goederen naer sich genomen heeft,
te connen bedienen, over alle het welcke wij
soo seer niet bedacht souden sijn, bij aldien ons —
d'arglistigheyt, en malitieuse nature van sijn —
persoon per gem. sijn E. niet onbekent waer,
mitsgaders dat hij soo veel in Chiraas als Spahan
bij eenige aensienlijcke regenten groot'lijcx —
g'acht is, en gedragen werd, doch voornamentlijk
bij den Chiraesen gouverneur Imamboeck, den —
welcke hij sonder 'twijffel tot alles soude raden,
te disponeren het geene hij soude insien —
de E. Compe. schadelijk en voor hem voordelich te
wesen, gelijk geen drie jaren geleden, tot onder
houdinge van sijn huys getracht heeft 's Coninck
eygenmaken te werden, en voorsz. gouverneur —
hem daertoe ook een favorable recommandatie
brief aen sijn broeder is Spahan des Coninck —
vazier gegeven hadde, edoch door harde instantie(s)
van een yegelijk sijner vrinden als doenmael
gedient.

Van Persia dato 7e September Ao 1682 —

gedetermineert geweest tijde, om dat het selve van al
te quade consequentie was, en ontwijffelijk bij inslaninge
van een verkeerden voet (dat uyt disperatie wel
licht geschieden soude connen) alle deselfs gehaelt
daer van de suratten soude dragen, soo heeft het selve
alsdoen geen effect genomen, en nu naer gissinge sich
daerop niet te langh beraden, vervolgens ook onbe-
denckelijke onheijlen, te brouwen gelegentheijt soude
alle 't welcke dan in opmerckinge genomen, nevens
de vrijdome daer in steckende swaerigheden soo is
voorsichtigh by ons ten meesten dienste vande generale
Comp.ie goet gevonden, en best geoordeelt, meer-
genoemden vrijmaken David chan voor alnoch niet
heelemael uyt den dienst te stooten, maer voor
desen jare noch de grootste gedeelte vande benodigde
wijn te laten setten, sullende jnterim gedurende
dese [illegible] 200: tangos door den Tolcke vising
(doch heijmelijk en buijten kennisse ofte weten van
den anderen) gemaakt werden, op dat deselve uEd.le
Hooch Achtb. mitsgaders de verdere jndische gewesten
tot een proeve souden dienen, die wij op sijn tijt
dan ook om deselve te ondersoeken, van hier met
een apart briefken sullen demitteren, en hebben niette-
mins mettersanderen verslaten dat den Inkoop van
paarden hem David chan niet en sal onbetrouwt
maer daertoe gebruijckt werden den oudsten Soon
van Comp.s Tolcke in spahan Francois Sahid conform
d'ordre van opgem.ten Zijn D. per voorsz.n memorie
gegeven, en dat ten regarde dit voor present

niet

Van Persia dato 7e September Ao 1682

niet ongevoeglyk geschieden kan, uyt oorsaake hy
David Claa Zoone van Huybert Buschkens, soo nu en
dan gedoceert heeft, over de schaden by hem op dien
inkoop geleden, vervolgens sich daer aan seer
vaerdich gelegen sal laten, neve nu eenige suspitie
trecken, dat sulx geschiet om hem geheel, en al
den voet te lichten, zynde hiertoe noch vrienden
gevonden, om alles niet te gelyk over hoop te halen
en dat den selve visting, in 't Ued^le hooch achtbare
het noodige nedaes, in dese directie komen
'tondernemen, hier in gaerne seer vroech en int
hertje van 't sayn saisoen, by ons van nooden sullen
hebben, om ons van hem, en syn dienst in alle
occurrerende saaken omtrent den persiaen te
konnen bedienen, in welcke geval hy ooke gedurende
sende konnen gemist werden, waeromme dan
ooke hoopen, gelyke ooke ootmoedich versoeken
dat Ued^le dit ons bedryf ten besten gelieve
te duyden, en hoewel dese materie wat lange
g'expendeert hebben, soo gaet des niettegenstaende
de resolutie soodanich als per ons besloten, wy
verwachte, tot woorde hier nevens, waer aan wy
dan ooke ons nog nader seer meedeelt gedragen,

Voorder per gem^te heer Casembroot in voorschreven
memorie belangende Ramdas, in gelyker voegen
als vergens David Claa gegeven, souden wy ooke
noch wel om eenige redenen hier voorts gerem^te
gaerne in dese slimme constitutie van tyden
gedelayt.

Van Persia dato 7e September Ao 1682

gedilayeert gehad hebben, immers tot soolange
dat Comps goederen in Spahan gesamentlijk waren
verkocht geweest, maar gemerkt d'E. Comp. in
haar tot soodanich daarmede gelegen moeste
wachten gelijk sijn E. recht gelieven aan te nemen
in soodanige vuijle actie te voren geinteresseert
en daar door tot grooten schade lijdende is, soo hebben
wij die vrintelijk g'obediceert, en d'Executie
van dien in dato 19en passo de residenten aldaar
per missive à costy aanbevolen, midtsgaders onder
recommandatie van daar inne op 't voordeligste
te handelen en alles soodanich aan te leggen dat d'E.
Comp. van allen, ja de minste schade gelibereert
bleef, of in tegendeel het selve niet alleen
te verantwoorden hebben, maar ook haren laste
voldoen souden moeten, en naar verrichte saake
ons daar van inden [illegible] kennisse te geven hadden
op dat wij den bemaan Ewadebedas per sijn E.
genomineert hadden inden naesten inde plaatse
van voorn. Caudas toesenden moeten, en hebbende
wij daarop geen recht besluijt, in een vrije lijts
verlangt hebben, soo is midtsgaders per ons Comps
maakelaar Coridas daar over aangesproken
en den selven aangeseijt dat voorn. Ewadebedas
sich in tijden gereet conde houden omme sich
eensdaags op reijs na costy te begeven, ten eijnde
de functie van den andere aldaar waar te nemen
die daar van verwittigt zijnde ons in antwoort

gaff

Van Persia dato 7e September Ao 1682

gaf Ed. rade vaeren te laeten, dat tusschen gemelten
heeren Casembroot en hem dienaengaende eenige
discoursen gehouden waeren en hij daertoe den persoon
van Vaerkidas geproponeert hadde, maer naderhant
hem daeromme sterke aengewendt zijnde, hij daertoe
niet te disponeeren is gebracht, en in tegendeel
gelijk ook in onse presentie, sich daer van tweemael
maal g'excuseert heeft, met voorwendinge
dat hij g'inclineert was, om sich naer Kirman te
begeeven, en aldaer als andere, soo tot dato gedaen
heeft, sich te ontdoen, ook hulp der principalen
geschiede, om dat niet alleen tot voorschreven
reijse weder ontogten soude doen moeten, maer
ook boven de te lijden ongemacken cost hij geene
proffijten aldaer provideeren konde, want die
gouverneurs gunden in effecte, soo veel aen maeckelaerdijs
niet op te vangen souden, als hij op andere wijse
wel te winnen wiste, ten anderen ook Compe
negotie aldaer van zoodanigen importantie niet
bevonden konde dat die boven zijn ordinaere
middelen van eenig gewichtige te proffiteeren
presenteren mochte, en tot rade hem genoegsaem
hier toe te persuaderen getenteert hebben
onder voorhoudinge dat schoon a° present aldaer
niet veel te negotieeren viel, de tijden weder
eeni favorabelder veranderen conden, soo heeft
het tot heden egter op hem niets connen winnen,

maer

Van Persia dato 7e Septemb. Ao 1682

maer is bij sijne resolutie hier vooren g'allegeert
onwederleggelijke bewijsen persisteeren, invoegen bij
alsdien een ander persoon daertoe gecommitteert hadden, op
hem niet veel dan veel derghelijke staet te maecken soude
hebben, waer aen ooc weynich gelegen soude wesen,
want d'E. Compe. aldaer in negotie continueerende,
t'allen tijden daer toe veele eenige luyden aan treffen
sal, hoewel niet te ontkennen, dat van groote
getrouwigheijt sonder bevonden werden, want al
gemeenelijke eenige schelmen uijtstekende, veele
grooter dieven in dese plaetsen onkundich gestelt
werden, want alle seer schoon hare wercken op
te doen, en in fine het noch al grover dan hare
predecesseurs maeken, gelijck al dickwils gebeurt
datmen oude dienaeren agter den dijk jagende selfs
van de nieuwe beter gedient is, want die natie
(de goede uijtgesondert) nevens de joden en armeniers
door de bancke meer dan andere, eijgen baetsughtich
sijn en geen smaakelijker advanten (by een nieuwe
bedieninge 't alsanselven wetende, seer selden hare
daer toe begeeven, maer al gemeenelijk door andere
practijcquen het meesten deelen hare behelpen, en
soo daermede niet te recht connen comen, in
fine hare reede by iemant gebruijcken laten
sooch een langen lesten hare slach, om iemant
te misleyden en hare eijgen beurse te vullen, 't zij
perfas aut nefas (schoon noch soo naeuw daerop
gelet, en alles aengewent werdende, waer toe
preventie van dien geschieden kan) 't en weynich

behertigh

beledigen ook daer van geen conscientie maecke, maer
wel eer een groot int stuck uytgevoerde hebben,
gelijck bij meijnen waernemen eenige franqois, over
nadt voor de oogen hebben gebraght, hebben geimagineert
heden en dienstelven in dese diverse tijden, dat men
niet en weet hoedanich het met aenstaende hebben
sullen, aen sijn persoon niet al te veel hebben
gelegen te laten ook wel voor seeckerheit, schoon
nadat uyt den dienst is, genight aen werden
waert voorheenen, als waernemen aldaer geen mak-
elaer hadde, echter de negotie door Comps volck
David Sahid sijn cours genomen heeft, Ingevolge
ook bij hem principaele datter alsnu weijnige
goederen in loco voorschreven kennen, noch wel
kan waergenomen worden, gelijck wij ook per gemn
missive aende residenten gerecommandeert hebben
sijn persoon daertoe t'Employeren, en bij soodanige
geval oock hem de makelardije te laten volgen
waerinne ook niet en twijffelen, of sal sich
ten eijgensten van schuldich debvoir, mits de lang-
durigen tijt dat in Comps dienst geweest is
acontento en tot verkrijginge van sijn eijgen
eere trachten te continueren niet te min mits
sijn hoogen ouderdom en bijaldien aldaer de negotie
wederom hervat wiert het niet lange souden
konnen waernemen vervolgens een anderen persoon
tot dien dienst requireren, ende als dan ook wel
te bemagtigen sal weten en wij interim het
voor soolange gecommitteert laten, en dispensaren

noch

Van Persia dato 7e September Anno 1682 —

nochtans dat uEd:len hooch achtbare in dese cadus positie ons bedrijf sullen gelieven te baggeweren 't geene wij in wijsen alreede met lijst geexpedeerden —

De kuijken en thuijnen van d'Ed: comp: (die maer tot een last dienen en wegens te passe koomen comt) sullen wij conform de contenue van dese geeerde memorie alsmede soo best doendelijk ons saaken quijt te maaken en niet pr: forme van schenkagie bovengenoemt verkoopende tot soodanige prijs als maar sullen willen gelden van eenigen in contant brengen tot een tot leveren te verwisselen, edoch daartoe de presente tijden gants niet naar gestelt schijnen, oorsaake de regenten geen grooten omslach soeken dan niets possideren en d'andere van minder conditie, die noch van eenige vermogen bevinden mits den verloop der negotie en travalieuse regeringe (daer jmmer geen beterschap te previderen is) mede weijnich lust daartoe hebben maar veel eer van haar eygene te ontlasten trachten niet te min soo vanmeden hiertoe sullen slaat boven mochte occurreren uEd: ho: a: gelieven verseekert te wesen dat die geensints zullen negligeren /

Wegens het gedoente der Engelse mits alle naar — spalen vertrocken bevinden valt alhans niet, en belangende de Fransen ten principalen het advijs dat haar schip voiture genaamt alhier den 16 junij uijt Sounatta gearriveert voor het meeste met

coopl:

Van Persia dato 7.e September A.o 1682

coopluijden en soodanige vaerijnige Comp.s goederen
beladen als inde particuliere missive geexpresseert
staen aen ons heeren neerwaerts ut februarij den 9.e
julij daer aen naer Bassoura genavigeert Ende
bevorens het selve hier de volgende historie
tusschen haer en den Chabandaar voorgevallen is
te weten dat hij van sints waren eenige packen
met seer rijcke stoffen te sluijcken en per voorsz.
schoolmeester schijnt daer van geattrappeert
werdende, ende en waren veele praatjes om den
ijder sijn saecke op het schoonste te verdedigen
geweest sijn, maer alsoo per d.o Mosselman
daer naer niet geluijstert en infine gedwongen
schijnt om voor eerst haeren maakelaar tot
ondersoek vande waere soodanich dapper te laeten
bastonneren hebben bij eijndelijke siende de hulp des
Chabandaars vrucht te wesen, onder anderen
verdragen dat de onderschepte packen int France
huijs gebracht en aldaer geopent souden werden
gelijk het selve ooke in presentie van hem
de Sandersijn en Calentoon desen heede soodanich
geeffectueert is als vermelden der schoolmeester
per de ingeleijde briefkens geconsteert vadsende
dat selve aenwijsende toehoorde in plaatse van hare
directeur generaal de heer Baron gelijke bij voorgaende
hadden seer kort jegens haer ingeworen met leggen
dat het selve aen het hof soude bekent maeken
en in [illegible] het bedragen der Tollen sijnde 11000: mamoedijs

van

Van Persia dato 7en September Ao. 1682

van haer afnemen zoude gelijk ook geschiet is begerende
wijders dat de vracht goederen gelijk de coopluijden in
Suratta met haer gecontracteert hadden en ook daeromme
sterck insisterende waer alleen in loco gelost soude
worden tot het vaertuijgh ten reguarde van gemelte
[illegible] dito natie niet condescenderen willende
andermael groote differentie onder haer ontstont en
den Edelmt. om haer daertoe te beter te disponeren
de mercanten op dito bodem bescheyden niet wilde naer
boort laten varen, waeromme het schip ook eenige
dagen te langer hier ter rhede leggen bleef. Door
de France bemerckende hier door te veel tijt 't werck
trachten ten langen lesten de coopluijden waerschouwen
lieten dat by aldien niet aenboort quamen zij haere
anckers lichten en de Bassoraese reijse vervorderen
souden, soo is daerop zijn de negotianten om het versoek
bij den Sjabandaar om sijn licentie gesollicitert gelijk
hij ook in fine het selve verkregen hebben, vervolgens
ook derwaerts gegaen op dato als hier vooren geseght
vertrocken, bevonden door welcke maniere van doen deese ende
wijdere joodsche coopluijden zoodanich afgeschrickt
sijn geworden dat gesamentlijk opgeseght hebben
van noijt meer eenige goederen in haere schepen
te sullen laden 'tgeen ook wel alsoo sij door soodanige
wijse seer groote schade lijden voor het naeste te-
[illegible] is, en intusschen den Sjabandaar soodanig
verbittert is geworden dat hij niets gelooft hadde
dat de France by retour te deser plaatse haere

comploin

Van Persia dato 7e September anno 1666

Comptoir ligten, weijnigh de jongste broeder de Costere
soo die voor gaet om 'thuijs te bewaren hier laten
remonstreren souden, het fraeij opperhooft om de recognitie
van sijne schenkagie die hem weijnige jaeren naer
den anderen gegeven hadden en door voorsz. opperhooft
beloofft was hem bij aencomste van den Commen te-
sullen restitueren, waerop tot dato gewacht en nogtans
niet gevolgt was seer onfatsoendlijk heeft laten
aenspreken onder advertentie dat in cas hem geene
recompense dede hij deselve te nogh begeerde of
anders sij niet wat middelen het ook moeste -
wachten het van hem doen halen, en interim, naer
het hof dit tegenwoordige gepasseerde overschrijven
sonde, als mede dat sij tot copij te belegeren gesint
waeren niet versoeke van onder hoedanich hij sigh
in dese gelegentheijt wegens de gewelttieheijt
van haere aengebrachte goederen waere van tot
dato niets genoten hadde en sij nogtans niet seer
verlaent waeren ontrent haere handelen soude
gelijk ook ons per Commen maekelaer condas -
bekent is uijt des Sjabandaers eijgen mondt
verstaen te hebben dat hij effective daer mede is
voort gevaren wederom uijtslach wij interim
tot de waere bevindinge geltemporiseert hebben
soo mede hoedanig met het lichten van haer comptoir
sal afloopen, hoeveel daer aen per het naeste
niet te debiteren is waert reeds per dese getekende
boden den seconde [illegible] genaemt [illegible]

den

Van Persia dato 7e September Ao 1682 —

der principaelste Coopluijden en het selven waer te mede
genomen mitsgaders het opperhooft monsieur mont Forre
(die daar hier alleen 187 ... op haer vaderlantsche naer —
Souratta mede te varen sig de presto te houden gereetm„
maandeert hebben, dat niettemin hulp van de heer Baron
selfs bij missive expres ook aan hem gerecommandeert
is geworden —

Volgens brieven van Congo hierneden noch 4 schepen vande
Portugesen gearriveert en van haer tot Costij eene
Bengaels schip beladen met ontrent 3: @ sacken
Suijcker, partije cassa, mallemollen, nomaels gebleckte
&a den gouverneur met cassen met hare ... 6
toebehoorende opgebracht, en al mede neffens de —
andere soo moorse als arabische te samen 23: stucx
kielen in arrest gehouden werden hoedanich die mogelijck
staat opgenomen te werden, en wanneer deese differentie
tusschen de Persiaan geliquideert sal raaken doende
ons den tijt middelerwijl deese negotie voor vele
mercanten tot jnsonderheijt persistitie hinderen —
vervolgens ook vrijmoedich licht geven „pimmis„ op soodanigen
travalieuse wijse wel langer inde negotie pimmis
per mare te continueren maar wel een peruaem
sullen doen ondernemen want schoon over dien wacht
meerder costen te dragen hebben en langer tijt te
spillen staen, egter in consideratie van dien presente
veijlige passagie en dat hulp int verstren veder tijt
vinnen konnen ongelijckelijk liever dan de andere
pimmis met de fijne goederen gelijke ooke voorheen
diverse negotianten hulp van sins te zijn, in ons

aan —

Van Persia dato 7en Septemb. Ano 1662

aandeelen in spalen, gesprangeert hebben ende souden
zullen echter dien succes aande onderstelden van alles
geadvseert laten —

Zoo mede of Compe. handelaers bemerkende dat hoeveel
hij laat inden tyt om te negotieren landeren uytvoerde
noch eenderlye schepen met gelycke coopmanschappen
op dagen mochten, en egter sich ten vollen daervan
niet verseekeren konnende; maar soo nu en dan
gelyk met voorgenoemde boden geabiseert vindende
hebben in fine niet heelemaal kort houden jmmers soo
laegen bodt int generaal doen sullen dat altyt meer
noch in eyghen meerder gewenste mogten aancomen
aanlangende en tot blyven want ontwyffelyck daer op
trachten staat alsnu te meerder maaken sullen
en d.d. Compe. hier door niet weynich te gaudeeren
staat hebbende tot dit jaar noch al vry wel daermede
geslaagt is, want apparent de soetichheyt nevens
de eygenaars uyt dat quartier niet wel mogelyk
tot soodanigen prys als nu vercocht debiteren
souden connen ~~tot soodanigen prys~~ en den handel
jntemin geboden blyft van alomme haere negotien
meer en meer boven andere te zegenen en
vreyders soodanich verbruyden gelieve dat daer van
de gewenschte vruchten naer believe gaudeeren
mogen, tot geindinge van 'tvoorleden vry niet
versuymen zullen alle mogelycke middelen —
t'welck in een accroissement den almogenden ons
verdere vele florisanten tyden genadelyk verleene,
Ende maant Julij hebben haer ontrent dese plaetse

dry

Van Persia dato 7:e September Ao 1642 —

drij groote opgetuchte bancquiers met 2 d:os vaer grooter
vaartuijgen van mocha gecomen vertoont, en naer
drie dagen eenighsins dynsels[?] de voorsz sich onder 't eylant
Larecq ende andere onder 't fort van ormus volgens
raat vanden sjabandaar begeven omme te setten vande
portugesen geslimeert te seylen en nevens alle haere
frazios ook groote partije caruba alsdoe van die —
inlandse vaartuijgen gelost, waeronder ook redelycke
quantiteyt allegias, ortillos romaals, salempoeris
dongrijs met roode hoofden, guinees lywaat, percallis
moerissen, longijs fijne caiken en andere witte kleeden
meer, 't samen volgens rapport van comp:s maeckelaers ten
bedragen van ontrent 3 ● tomannen die p:n hebben perdiarendt[?]
over mocha vervoert (mits anders geen gelegentheyt hadde)
eenvoudichs[?] aan syn gevoert 'tgeene by dese natie vast
aangesien, als een groote eere uyt den fidalgos staet
geplucket te wesen. Doch por ons aenden tyt gedesordeert[?]
gelaten werdt, want mogelyke haere nu 't op verkeert
gemaackt sullen hebben, alsoo d:o bodems haere peper
bijde portugesen gestimeert van contenue waeren
dat op congo aan te langen hadden, en schoon op dese
wijse vande goederen ontsett bennen, egter haer actie
heen doon niet te minder gereserveert houden, maer
gevisiteert daer op subsitineert sullen te meer de wijse
d:o kielen in congo kruys koomen, en by pardesse ten —
nevedde costy waerheeden dan . . . aug:o gebrocken
bennen, welck effective te blycken staet, hoe 't met
haer in dese gelegentheyt sal aflopen 'tgeene —
ontwaerende, soo mede waer eerlyt[?] van 't hof te
comen staat, alsoo den koninck diverse en onlangs
verst

Van Persia dato 7e Septemb. Ao 1682

niet per deese expresse naer derwaarts heeft kennisse
gegeven, sonder evenwel daer van geneegt te wesen
omt op sijn plaats al nader geinformeert, en ind' Ed:le ho: a:
wyders plano ontledigen —

Den vrij schipper en Coopman pieter willemsz vanden
bergh, dit jaer alhier uijt Bengale met sijn particulier
en der adherenten schepje aangecomen, heeft sijne
inde maent julij sijne mercantie, inde volgende
soorte bestaende, tot de naergenoemde prijsen in contant
verwisselt, te weten —

De bengaelsche suijkers tot 9 larijn de 30 ℔
ruijge stockvlaggen — tot 14 mas yder p.s
partije amals — tot 18 mas yder p.s

En heeft op die soortelijst niet tegenstaende daer op bij
naer soo veel ondervindt gehadt heeft als op die van
d'E. Comp:e, niet veel minder, naer onse reeq:s alle tollen
en ongelden afgetrocken, als de 50 en op de cleeden rijklijk
100 pr. Cto aan suijvere winst behaelt, 'tgeene voorwaer
noch buijten gissinge, mits het niet verre sich soude
strecken, dewijle het aendien, hem geluckt is, want
omt naer dien vercoop en leverantie voor geseijde
moorsche bodem uijt Bengale gevolgt zijnde, heeft
hem dapper ontwijffelijk ontschaeten en de coopers
gewisselt alle voorsz.n zijne goederen tot vrij civielder
prijse (in hoe wel tijdigen daer van kennisse gekregen
hadden) souden afgenegotieert hebben, 'tgeene ooke
ten reguarde van d'E. Comp:e wel soodanich te verwachten
was, oorsaecke hier door meede, en meede gaerinneert
sal werden, omme wijders dese negotie, mits soo
smaakelijk is uijt gevallen, 'tockte volgen, 'twelck
voor d'E. Comp:e gants geen voordeel toebrengen

kan

Van Persia dato 7e September A° 1682

kan maer in haere traffique voorsaakelyke seer —
prejudiciabel vallen moet, vervolgens het de kennen
vare souden konnen, dat alle soodanige handelaers hier
sulks gesint souden werden, uijttenemen, om uEd.le Ho: a:
aen te wijsen wat soorte van neusdoeken het gewenst
sijn, soo hebben wij niet ongeraden g'acht daer van een
do. toe te senden, sulx uEd.le a: deselve dan ooke in
datij benaeijt gemerckt p. C: en aenden schipper Crijn
de Raede ginterrogeerd, bevonden by desen, omme —
sich daer van, des believende, tot een monster te
connen dienen, want het ons oordeels, onder subjectie
van uEd.le hooch, en wel wijsen, niet qualijk koomen
kan, dat d'E. Comp.e in soodanige considerabile advances
nevens andere mede participere, te meer deselve
'twelcke ooke seer bequamelijk geschieden kan, alsoo die
in Bengale, te weten 20. halve stucken à 15. neus-
doeken p.r yder tot 40. à 42. ru.a ten uijtersten seer
wel te bemachtigen en costij om haere nijtijds en
coleuren van bysondere gretige demande kennen
per consequens niet dan gedesireerde succesen, hier
sulx te verwachten hebben, sullende wij interim
niet manqueren, omme wijders te tracten, naerde
meeste winst gevende goederen, die p.r de coopes
mochten aengebracht werden, t'Inquireren, en in
soodanigen geval 'welckers nevens de monsters, en
haere prijsen, op hoope van b'aggreatie uEd.le actis
daer van perfect advijs te geven, het moeste
schip de Sillemanie, soo wel alle zijne aengebragt
goederen voor lange outlost, en voorde meeste gedeelte
naer Spahan opgevoert, muits deselve eenige

aenwijsende

Van Persia dato 7e September Ao 1682 —

armeniers toebehoorden, die vrijwillich hier gevoeren
zijn te comen maar om den hoogh en merckt te
betaalen, al gemeenlijck alles naer voorsz:te plaatse opgesonden
is alleen den geladen hebben zijn niet geschooten
stengen blijven overleggen hoe vele bevoorens op zijn
tijt al eenige vracht goederen voor Sumatra ingescheept
heeft gehadt, omme naer derwaarts over te navigeren
doch sulx den nachoda, welck den arabier was, —
deerlijk buyten zijn gissinge mislucht is, om dat
met eenige armenische factoors dappere overhoop
lach die hem door lopen en draven soo ontrent den
hertoch deser stede, als den Sjabandaar, by forme
van arrest hebben doen aenhouden, en dat ter oorsaake
wegens diverse goederen, die seer beschadicht gemaakt
waren, groote questie gerezen was, waer door hij
niet alleen bequamelijk vergoedt maer ooke hare
prym: die aan hem verschooten hadden, gerestitueert
te hebben, of immers, soo hare hier jmmer geen
satisfactie geschiedde, soo lange hier over te moeten
blijven leggen, ten tijt en wijlen sy den Constant
daeraen saaken aan haere Ed:s bekent gemaakt
en nader antwoort bevonden reglement becomen
hadden, 'tgeene haer soodanich is geaccordeert
geworden, en jntusschen dies doende den eygenaer van
voorsz: bodem hier bij niet veel proffijt opsteken
maer al een goede stuyver uyt de beurs doen
keeren zal, dat ons in wijlen den tyt doende moet
waren van wij het ooke voor soo lange gedeferneert
laten —

Den 19e July's jongstleden is over Masquetta per
Sulanto

Van Persia dato 7en September Ao 1682

Sulcx vaartuijgh uijt mocha den deenschen resident
Sr Veillart alhier aangecomen, en heeft ons een brief
vande E. heer directeur Casembroot die particulier
per zijn E. aenden opperkoopman van Heuvel geschreven
was, mede gebracht, waarbij conslueerde, dat gem. zijn
E. binnen den sevenden dach, naer dat van hier gesejlt
was, salvo tot cochin met alle de bijhebbende Compes
kielen gearriveert was, 'tgeene indien tijt vant Jaer,
voorwaer wel voor seer spoedich gereekent, en dien
volgende gehoopt mach werden, dat zijn E. tot uedle
een corte voyagie gedaen sal hebben, 'tgeene den Heere
soodanich gelieve genadelijk te beschicken, en ons om
in weijnigh te vernemen, seer aangenaem sal wesen, verder
is ons ook bij gem. letteren gebleken hoe dat niet
jegenstaende den Sabandaar aangenomen hadde, omme
de somme van 731½ rs. ofte 1486¼ mas per gem. —
resident anno passo ten behoeve vant Jachje de
mallabaer die aldaer vervallen was geweest, uijt
geschoten, over te uitteren en per zijn sal loon te voldoen
egter 'tselve soodanich niet gevolgt is, wel niet —
geffectueert, en dienhalven niets geen Lade, of welcke
daer van becomen hadde ten dien sine herwaerts over
genavigeert is, 'tgeene wel anders te wenschen waar
oorsaake dien vrint mogelijk dienaangaende Ehrende
gedachten sal gehad, en bovendien zijne gedaene moeijte
en onkosten gespaart soude connen hebben, doch 'tselve
als nu soodanich uijtgevallen, en g'apparent wesende
datmen sich int minste op de schoone beloften van
dit moorsch gebroet niet verlaten kan, soo hebben
wij ondertusschen d° resident inden besten voege hier

vande

Vande Persia dato 7en September Ano 1662 —

vande Toedanicheyt ontledicht, en aan hem voorsz.
perm. bij opsteeckinge van d'obligatie die onder hem
berust hadde onder een behoorl. quitantie voor
den Secretaris van dit comptoir en per d° minister
nevens twee getuygen getl. gelijck UEdle. achtbare
uyt de copie authentiq' vandien g'includeert
gelieven uyt dien laten volgen, en tot alsoo geliquid.
waermede hij sich ook, gemerckt door uytterlijcke schijn,
teenemaal gecontenteert heeft gehouden en boven
dien, om hem wijder te meerder te stellen voor redres
vande Compe. met de volgende vereeringe beschoncken
hebben, te weten —

met 6: tt: giroffel naegelen

6: " : foelie

6: " : caneel

20: " : peper, en

3: Delen root laeken

Die hij alle met danckbaerheyt geaccepteert heeft, en
wij onder de reeqs. vande ondr. Jaerlycx schenckagie
in onse negotie boecken hebben laten afschrijven
op hope dat het selve per UEdle. achtb. t'aggreëert
sal werden, alsoo die ten respecte van d'E. Compe. aen
hem in recognitie uytgereyckt konnen, en wij
soo niet uyt ons selven, als ten regaerde van d'E.
heer directeur Regnier Casembroots recommandatie
in voorgemelden brief g'expresseert laten volgen
hebben —/

Op Masquetta heeft gem. heer Casembroot volgens
advijs in voorsz. letteren, 20 pardaus op vragt voor
Masulipatnam aengenomen, en daer voor 1360: mas
ontfangen

Van Persia dato 7en September Anno 1682

ontfangen, om deselve op intrest weder in cassa te nemen
die in passant, mits 't Jacht Sumatra door Cormorant
die voyagie doen moste, ligt mede te nemen, waarvan
en d'E. Comp.ie nogal tot soulaas van d'oncosten ver-
vaaren schepen, als door alleen gemaakt geprofitt.
heeft, waarvoor wy dan ook onse cassa aan vragt
van verdiende vragten van sacken en schepen gedebit.t
en nadeelont met een aparte post, als in contant
naar Ceylon versonden, op het Comptoir generaal
in onse negotie boeken afgeschreven hebben —
sullende 't selve inder maeten ook hoodanich aan d'E.
heer Laurens Pyl Extraordinaris raat van India
en Gouverneur aldaer bekent maaken, met versoeke
dat Zyn E.E. om met een anderen d'accort te gaen
de somme in d'aldaer lopende ~~[struck]~~ boeken, ten
faveure van dese directie geliefde te laten aan-
teekenen, gelyk ook met de twee schepen of 't selve sal
pr. d.r directeur Casembroot by salvo parolle
aldaer mede in gelyken vorgen g'impl... —
vervolgens ook nevens voordato naar behooren al
ingele. verders ... d'ondervindinge van dien aan de
lijf gedefraudeert laten, die ons ten besten te doceren
staat —

Hiernevens gaat het extract vande laatst geslootene negotie
boeken deses comptoirs, omme by ontstentenisse der selver
(: geene der gedestineerde godt genadelyk verhoede :) dienaangaande
op 't Comptoir generaal niet verlegen, maar voor soo veel
noodich, gedient te connen wesen —

De catalogus der medicamenten pr. den opperchirurgijn
deses Comptoirs, opgestelt voor soo veel noodich g'acht
heeft, en door den secretaris ... gevoeght zynde,

is t—

Van Persia dato 7en Septembr Ano 1662 –

uit packet met brieven per 't schip Maccassar tot uEdle achtbare affgegaen jnne te sluijten, werdt mede althans hier nevens gevoegt met ootmoedich versoeck dat uEdle achtbare ons daer van in eens, een deughtsaem goet per den naesten gelieven te senden, op dat by occagie daer van, in tijden van sieckte, of sulcx versien mogen wesen hebbende wij dien fine deselver copie opdato... Sijnij per 't Chinees particulier scheepje de Proffeet genaemt naer de custe Chormandel gesonden en daerenevens een kleijn briefken geschreven met supplicatie, dat uEdle versoen tot uEdle hooch achtb. moet toegesonden werden, 't geene wij verhopen soodanich geëffectueert sal wesen,

Van Compes suppoosten is 't sedert den .. maij alsvoorn.e den adsistent Cruijspenninck gestorven is, indemaet den den onderkoopman Johannes de Sanger den 12en Julij overleden, die continueel soodanich met de lange siekte, en een benauwde borst gequelt is geweest dat met geene medicamenten heeft connen geholpen werden, sijnde by vercoop vanden selven beyde nae-latenschappen 2799 3/4 Cmas geprocedeert, die wij voor reeckg van d'E. Compe g'aenvaert, en de cassa daer voor in onse negotieboecken behoorlijck gedebit. hebben, houdende het opperhooft Justus van Beijnel tot ontwijckinge vande onlijdelijcke hitte, die hem dit jaer seer lastich gevallen is, en meer dan voor henen gesondt heeft gedane sich na gedane negotie, onder een gesonder climaet begeven gehadt hebben maer geconditioneert hij simpelijck den raets pardoon by hem hadde, welck hij de sorge soo vant alleen in wesen zijnde capitael, als de continueele Compes

Van Persia dato 7:e Septemb.er Anno 1682 —

Comp.es affairens souden konnen bevelen, en het daerop
niet hoeft derven laten aencomen, soo heeft hij van tselve
overdenckende, hoe heeft het hier in loco met een
mensch sijn leven gedaen is (: gelijck daer van geduerende
sijn verblijff in dit rijcke meer dan genoegsame exempelen
gehad heeft :) niet geraden connen vinden, het besluijt
van 't selve op hem te laten aencomen, maer tot
meerder verseeckeringe en gerustheijt, selver in persoon
tot Cohtij over te blijven, in hope dat den almogenden
hem voor Instortinge genadelijck sal gelieven te —
bewaren, soo mede alle de verdere Comp.es dienaeren
die onder andere tot dato in redelijcke gesontheijt —
blijven continueren, en den hemel vierighlijck gebeden
zij, ten dienste van uEd.le hooch achtb.e lange jaren in den
staet te willen conserveren —

Bij resumptie en inspectie vande factura per dicto
gen.te bodem ~~bodem~~ maccassar tot uEd.le hooch achtbare
in dato 14e Junij passo afgegaen is, tot ons leetwesen
geconsteert dat inde opstellinge vande fruijten —
rosijnen, rosewater &c.a, die bij mamodies voort gedragen
benne, en 'tsamen 33761 m.s uijtmaecken 1000: gelijck d.os
offte f 425:-:- abusive meerder dan behoort, uijt —
getrocken zijn, sulx het selve in dito factura —
vinden connen, en 'tbedragen van 't geheel maer —
f 13923:-:- monteren moet, vervolgens het
alleen soodanich gecorrigeert hebben en bij uEd.le
hooch achtbare demoedelijck versoecken, dat het —
selve inde generale boecken, in gelijcken voegen
ten fine van accort gelieven te laten redresseren
mitsgaders deser erreur gratieuselijck voor dit mael
t'excu:

Van Persia dato 7en Septemb. Ao. 16[illegible]

'tvertrecken, stellende int aenstaende genaemde
negotie namen dat dergelijcke niet meer gecommitt.
werden, p. interim 't geheele Sommarium f 225362 : 2 : 3
beloopt,

Bij ontledinge van Compsen kleden per gecommitteerdens
aende cooplieden zijn onder de Fioukoriassen (?), twee
p^s overigt bevonden, onstaende uijt de packen
No. 2 en 22. op welckers beijde ingelegde briefkens
in dordo (?) geschreven staet dat uijt yder twee p^s
tot monsters in Bengale gehouden waeren, en het
eene pack nochtans compleet gelaten was die
bij onse ordres behoorlijck staen verantwoort te
werden, en onder d'allegias ettelijcke, jongst per
'tschip (?) van Cuddelee van Madulipatnam becomen,
sijn int packo No. 5379: in contra twee p^s minder
bevonden, welcke wij inden nagesien de Cust
Cormandel p^r fortune sullen ten laste brengen,
nevens toesendinge van d'attestatie dienaengaende
voorden Secretaris alhier ten presentie van twee
getuygen belijt (?), die in copia voor af ten deser
annex tot uwe Ed. Hoog Achtb. overgaet, en waer
aen wij ons seer noodich gedragen, soo mede
overgegeven A. p^s crasse de nadania (?), die int
packo littera W: door 't smelten vant wasdoeck
mits sober (?) van dag vorsien (?) sijn gewaecht, bederft
gevonden waren, en wij interim tot 10. m^as yder,
nevens noch soodanige stucken, als hier onder
staet aengewesen, in contant verwisselt hebben,
te weten

3. p^s salempouriesen, mits seer beschadicht en

vergens (?)

Van Persia dato 7en Septemb: Ao 1662 —

wegens by voordienstlick toewaert tot mas	9 1/2	
7: p.s dongrisen, ad ydem tot	2 1/4	
6: p.s mallemollen als vooren	9 1/4	
3: p.s crasse bengale ut supra	6 —	
8: p.s monster kleeden van Sidn ao passo naer Bata gesonden en p.s 't schaeck Sumatra in febry jongst leden weder van bengale te rugh becomen, als —		ydere p.s
4: p.s alegias de malda tot	10 1/2	
4: p.s sioucktoriassen namentlijk 2: p.s cleene, en 2: p.s groote ... } door, den anderen tot	2 3/4	

Egeene wij willen hoopen dat Uw Edle hooch achtbare
beaangenaemt sal vinden, want deselve maan-
telwenichheden waren, en by langer aenhoudinge, daer
by niets te winnen, maer veele een noch minder
naer apparentie verloren, en light vele gelde —
bedorven souden te vinden, hebbende gaerne het
voorschreven laken mede van ons verandert, niet
deselve de niet loon subject is, doch daer toe geen
coopman, alsoo die coleuren alhier niet al te zeer
gewilt waren kunnen aentreffen, immers geen —
soodanigen, die daer voor diere waerdye te betalen
genegen was, des het selve mede ... p.s —
camerixe doecke (die int aenstaende tot Schenkagies
als laecken, in ida te staen sullen comen) aende
kant hebben moeten behouden niettemin sullen
sullen tot 't Sick, soodanige als met d'andere
overgebrachte goederen gelijcke in deser op sijn plaets
aengeteekent

Van Persia dato 7e Septemb. Ano 1682

aengehaelt sal willen schicken 't geene in d'Ed.le hooch d:
ons totaliter gelieven toe te vertrouwen, want
dienaengaende, alles wat mogelijk ten besten van
d'E. Comp.e te contribueeren staen /

Van Spahan

hebben wij per missiven vanden 12. en 29e Junij verstaen
dat de zijde voor anno courant bij d'E. Comp.e vanden
persischen Coninck ontfangen, bestaende onder
anderen in 570. balen, te weten —

330: balen van ardasse
114: d.os van Legiaen, en
126: d.os van Inhabandaren

reeds in Comp.es woninge eenige dagen voor 't afgaen
van deselve gem.te missive aengebragt, edoch vermits
niets der extraordinaris vogtigheyt vande laetste
partije niet voor den 21e daer aen in gewigt was
overgenomen, ten anderen mits d'afhalinge vanden
usbeekschen prins, hier niet veel van hooft comme
geschieden, waerover [illegible] [illegible], om geen ander
[illegible] subject te wesen, niet [illegible] konnen,
maer voor soo veel 't handelen aengaet 't selve ons
[illegible]; geen soo lange [illegible] hooft [illegible]
te veroorsaken, want de [illegible] van d'[illegible]
[illegible] partijen, dagelijcx de residenten aengeraecht
sijnde, om haere quote toe te voegen, onder [illegible]
dat bij [illegible] daertoe niet [illegible] wilden, sij alsdan
haere gedeeltenis souden te [illegible] laten [illegible], mits
niet verstaen konden, dat die lange tijden sou
souden blijven overleggen, alsoo het voorlede jaer,
daerdoor te groote schade geleden hadden, en
bedacht waeren dat het [illegible] d'[illegible] van

voorsz

Van Persia dato 7en Septemb. Ao 16[illegible]

voorsz.[en] prins veel langer dan hare inbeelden, mocht aan=
loopen, vervolgens waeren we veele te laet comen souden
en sijn voorsz.[en] residenten uijt die insichten gendsolveert
ontwijffelijck mits daer aan geen merckelycke manquement
bevonden hadden, of anders het te sterken overleeck souden
sijn geweest, dat hare aan dien praatjes gekrimt hadde,
alsoo dat haren ordinaris sangh is, om hare particuliere
interessen, dan wel bij vogtichheijt ten minsten daer—
over al mede eenige satisfactie souden verhoolt gehad
hebben.) omme hare tot het vragen te begeven, bij
een vaije bevonden niet bleijde, ofte een die altoos droogh
was, alleen hadden connen voortvaren, en afgeacht,
waermede, eenigen tijt uijt gecomen soude geweest
sijn, om de caffila wat vroeger uijt te setten 't geen
waer ook niet geweijgert soude sijn geworden, om
redenen die van Inhabandraon, wanneer aent wegh
gegaen bevinden noch niet geheel drooch maer p.r
mensa resie (die dit Jaer mede als gecomm.e daer
bij geweest p.r den coulder gestelt is geweest)
uijt dien consideratie op hare klachten, eenige
vergoedinge van 1 à 1½ man p.r ijder bael geaccordeert
was, vervolgens wel af te meten, dat het veel
beter geweest soude hebben, bij de laeste partije
soo lange hadden leggen laten, ten tijt en wijlen
bij d'andere 't Limmaere hadden afgepackt gehadt
alswanneer voor geen nattigheijt te vreesen soude
sijn geweest, en alle waere ketoenen hadde
konnen voortgaen, sonder iets een of 't ander eenigh
beletsel, of schade te lijden, waer over wij niet al
eenighsints bedught, en van gevoelen sijn, dat het

niet

Van Persia dato 7e Septemb Ao 1642

nu de vermelde talwen qualiteyt sal afloopen en d°
gelspen ons soo tydich niet toecomen, dat deselve
advertentie tot uEd. hooch acht. sullen commen, hadden
maer genootsaeckt geweest die naer Ceylon af te steken,
'tgeene niet als te veel seggen soude, en veele andere
te verluchten waer, edoch het succes van dien tot dese
bevindinge gerecommandeert laten, niet hope dat het
noch ten besten sal uytvallen, mits dicke geen redenen
voor geen schade schynen becommert, maer van
meyninge te wesen, om d° costelycke draet, wegens
den tot. of ten uyttersten medio july te sullen uyt-
setten, als wanneer die hier noch op syn pas
soude aenlangen, midtsgaders d'oncosten van 't schip
dat alleen daerop expres is vrachtende, te [illegible]
doen cesseren sal, waer van het tegenwoordige op voor-
geschreven wyse, onder subjectie van uEd. ho: a:
veel rysen, en werden indiende oorsaecke hadde voorts
geprocedeert te wesen, sullende jnterim int
gevolge uEd. ho: a: wanneer d° draet alhier sal
aengebracht wesen, deser soodanicheyt almede
schriftelick verthonen, 'tgeene nu voor soo-
lange sulx gelycx gerecommandeert blyft midtsgaders
uEd. ho: a: alhier derhalven notificeren, dat
de geheele partye 'tsamen 9500 $\frac{3}{4}$ mandia netto,
en à 11 $\frac{1}{3}$ lb per yder gerekent, 107675 $\frac{1}{6}$ lb, offte
à 36. mandia per elcke cange gereduceert, deselve
263: $\frac{131}{144}$: canges uytmaecken, welcke à 4800: m^a per
yder gecalculeert, midtsgaders ende 1266766: $\frac{2}{3}$ m^as
offte ... " " " bedragen, en in der daet alreede
een groot capitael werck schynt, waer van het

tegenwoordige

van Persia dato 7e Septemb Ao 1682

tegendeel van hetgeen verwenscht was, en ons belangende
op alle middelen practiseren, om het succes tot
een mindere quantiteyt te mogen brengen, doch dach
jmo' sonder hetgeen heel veelen ontrent dese brutale
rijxcommissarisen niets te verrigten vallende, maar
weetende ons hooft streedigh staende, in dese constitutie
van tyden gelijk anno pass.o niet meer dan al te
plaue gebleken is, soo sal de veranderinge, en bekendschap
om hier jnne het gedesireerde scopus a: contento te
erlangen, tot bequame gelegentheden, met alle
mogel.e patientie gesuccedeert moeten blijven, vades
wy neevensonderlijk gesproken uEd.e Ho: a: heeren egter
opinieeren, dat niet geheel veel langer geprolongeert
sullen dienen, want by dese Persiaense regeringe, niets
ten goede, maar vervolgens al meerder affronteren
vexatien te verwachten hebben, gelijk uEd.e Ho: a:
buyten al 't voorend gepasseerde gelieven te consideren
uyt het beschrijf van voorsz.n Jnlindsa ..., als
waer onder het protesteeren, over die nooyt gehoorde
affronten d'ao pass.o die wy hadn bevorens den ontfang
geleght hadden te doen, toegepast, in substantie, onder
hare harde uytvaringe, datmen altijt weder aan met
soodanige frivole praatjes sonder eenich gevolch
te voorde quam, en het maar ons eygen schult was,
bevelende opstonts sonder naer een woort meer te willen
bijstieren, met 't vragen voort te varen, waer mede hare
commiss.n suppositen als doen, ook mosten te vreeden houden
niettemin, als wanneer hy nevens d'andere gecommitt.e
opstaen en weder na 't vragen van geen gesprin woort
aen de ... heer residenten andermael hare dolerantie
repeteerde

Van Persia dato 7en Septemb. Ao 1662

representeerden, en hij alsdoen tot antwoort gaf dat den volge
daags daer aan 't sijnen huijse komen, en aldaer gemelte
sijn E. particulier onse meyninge bekent maecken soude,
'tgeene dan ook is geschiet met alle soodanige omstandicheden
als daertoe requireerden, waerop alsdoen respondeerde,
dat hij ons in alles wel genegen was te helpen, maer
dewijle wij gesien hadden, dat hij 'tvoorleden jaer in
het dispuijt der zijde, ontrent den doublé ons toegedachte
willen voorspreeken geen gehoor verkregen hadde
maer voorsz.en koopt. aenstonts opgestaen, en weder-
gegaen was alsdan ons nu dienaengaende int minste
niet favoriseeren konde, en per den secretaris die
alsdoen bij voorsz.en minister present was, daer boven
noch onse tolcq spotsgewijse te gemoet gevoert wierde
met afvraginge wat voor volcke wij waren, dat altijt
met praetjes voor den dach quamen, niettegenstaende
anno passo genoegsaem hadden geprotesteert, in-
achten de zijde al wederom geaccepteerde met te
kennen gevinge datmen iets beloofde int wercke
te stellen, en betoonden het ons ernst te wesen uijt
alle 'twercken in d'Ed.en Co: a: wel afmeten konnen,
wat gevoelen hij van ons hadden, en of in zijlen bij
iets te verbeteren, in plaets van eenich goets te bevagten
bij niet wel dit, noch mitte als mitte in brave-
stemme gedagten van Compe.s onmacht door langen
uijtstel van resolutiement geschift werden, en in sijne
eijge natie, hoewel het reeds algenoegsaem soo
met woorden als wercken bleijcken laten, niet in
minste estimeeren, stellen 'tgeene ook niet [...] met

de

Van Persia dato 7e September Anno 1682

ervaren, als 't krachtigste Instrument waer door de
gemoederen van dit moors gebroet tot eenige redelykheit
te brengen sijn, gewaerschouwt sal connen werden, want
door gestadige verdraegsaemheijt by deselve heel arrogants
gemaekt in haer smadelyke verachtinge geraekt
bennen, en by langer ophoopinge d'illustre naem van
d'E. Compe noch al eger te vervallen staet, waer-
omme dan ook niet en dubiteren, maer ued. bij nader
deselve verstaen dat soo ued. hooch achtb. souden
connen te rade werden eenmael met de Jaerlyxsche
scheepen naer herwaerts macht daertoe sufficient genoegh
te senden, den Persiaen eens in effecten van brave
schrikinge te geven of d'E. Compe souden tot haer
gewenscht oogwit geweldelyk in corten geraeken
sonder dat de negotie in die tyt door ons veele ver-
agteringe stont te lyden, waertoe de gelegentheden
al eenigsints favorabel schynen, en tot het naest
wel beschouwen nogtans ued. agtbe wel wysen-
oordeel, ons Imagineeren, dat d'E. Compe meerder dan
te vooren vordelen hebben, en insonderheyt sulx
althans ten principaelen in consideratie souden komen,
om dat buyten d'ons aangedane affrontelyke gevallen
als 't veiligheit vande Hollantse naem hier te
lande, de negotie nu jaerlix minder en minder de
kreeftsgang gaet en wy nooyt by deselve de minste
soo lange hebt eenige verligtinge inde tyde
verandering te verwagten hebben, waer door d'E.
Compe. niet dan al te merckelycke schade draegt
want wy eens dat daer op 't vaderlant blonck

want

vreest men hier te lande in cas van dien Servitijt
geliberreert vroomen, te considerabele verliesen, die men
door de geruede penn. in deese gevoelte souden doen komen
missen moet in velelecte dier anderen door voor geproponeerde
wijse niet alleen de gerequireerde restauratie van
Comps ongeachte naam maer ook alsulcke favorabele
mandamenten naer apparentie loopende souden
als souden komen te begeeren, veel is vreese dat het
groote costen, als mede mogelijk den stilstaende
negotie veroorsaecken soude connen, maer naer ons
geringe oordeels, soo valt hier voor niet grootelijcx
te duchten, want deese natie sijnde presenten –
loshoofdige, dan wel agteloose regeringe des –
Coninex tot het doen van eenige resistentie –
gansch niet geschickt schijnen noch oock sulx qualijck
souden derven ondernemen, rede wegens ons aan
te stellen, als wel vreesende in dat geval dat
van alle de tollen, die inkomsten des konincx
landes gefrustreert souden werden, dan wel bij
aenmerckinge van Comps ommeslach uijt dit
rijcke gelijckelijck in loco alle de meeste –
consumptien deser plaats werden tot een arme
visscherije soude vervallen, niet geheel twijfel
stonden te werden, in dier Coninck daer door een
ongelooffelijck schade geraken soude, per consequens
uijt alle omstandicheden niet anders te –
besluijten is (hoewel den uijtslach sich daer –

aen

Van Persia dato 7e Septemb. Anno 1665

aen niet te verclaeren schijnt, alsoo naer sijn hoogh verstant
daer van oordeelt, en in sijn gevoelen gesterckt blijft
mits het contrarie hem noch niet effective getoont
is, maer bij bevindinge desselfs den anderen (koon
singen houde.) dan houden ons bij aldien iets een of 't ander
UEdele achtb. dienst te maecken quamen, in allen deelen
selfs aenbieden en tot civile conditien condescenderen
niettemin dit en alles met schuldich respect, en in
alle oodmoedicheyt aen UEdele hooch achtb. goetvinden
als verre best oordeelde, stemmen, en wat noodigh
gedaen dient totaliter gedefereert laten, met
hope nochtans dat UEdele achtb., dit ons voorstel
als uyt sinceriteyt geschiet, gratieuselijck sullen
gelieven 't excuseren, 't gunt wij ook sodanigh in
alle ootmoet suppliceren —

Hoedanich het met d'inhalinge vanden usbeckschen
prins, is toegegaen, gelieve UEdele hooch achtbare
uyt het volgende verhael te apprehenderen
en aenmerckelijck, dat alles daer toe op het pompeust
is gepreparreert geweest, met intentie, omme
bij aldien het mogelijck were d'Ed. vorst een rad
voor d'oogen te drayen, en dat door wijsmakinge, als
of deses persische monarch bij sekere poort + hogsie
genaemt, hem 't ontfangen stont, maer den usbeckse
van het contrarie berigt sijnde, en verseeckert
dat den Coninck noch inde thuyn badge clominck
drie mijlen buyten de stat Spahan, was continuerende
liet hij alles dat opgetogen was weder los
maecken, en ter aerden nedersmijten, hoewel

genoegsaem

Van Persia dato 7e Septemb Ano 1682 —

genoegsaem kennisse hadde, dat den Souldeck nevens
meest alle de hoofs grooten, ontrent 2 mijlen hem
te gemoet gecomen rijden, die hij intusschen aenkundig
liet per expresse op 't spoedigst te paert of
gevaerdigt, dat niet begrijpen konde wat desse
Mayt op soodanige maniere inden sin hadde, en of
hem d'eere van ontmoetinge niet soo veel toequam
als sijne voorsaet van deses monarchs vader voortijts
genoten hadde, en soo niet, dat hij als dan te retourneren
gesint was, of anders maer simpele licentie sochte
om verder door dese landen te mogen passeren, —
met bijvoeginge spotsgewijse, datmen de gemeijnte
om sijnent wille soo veel moeyte en onkosten
als hem sedert des van die tijden berigt was, niet
en behoefde aen te doen, maer de waydelijcke lasten
die d'Ingesetenen hier door te dragen hadden
voor den usbecken Calilock (dat gesegt is, voor den
aengenaemden, en waerdigen vrient) gespaert mogte
werden, ten anderen dat hij alhier niet gecomen
was, om te oorlogen, mits bevonden hadde dat dit
rijk doorgaens met meerdere crijgsvolck, dan
ondts besett was, door welcke wijse van antwoort
men soude vermoeden mogen, dat den persiaens
gemoederen, als over hooch hertich van nature
zijnde, malcanderen in verweyderinge geraken
souden, edoch daer van is het tegendeel evidentelijk
geconsteert, want voorsz. usbeckse vorst

het

Van Persia dato 7e Septemb. Ano 1682

het daer door soo verre gebragt heeft, dat voor hem
1½ mijlen weeghs, costelijcke cleden, g'estimeert op 15
a 1600 Tomannen (dat bij dese natie paendaes gent.
werden) op den gront van 't lant, dat hij passeeren moste
gespreijt zijn geworden, en naer dat dusdanich in de
Rijcx Koghtsie gepanckeert, oock ondertusschen dese
Coninck mede uijt Sadattabadt met sijn
ords. gevolgh in de stadt verschenen was, doogh.
daer aen van desen Monarch ingehaelt, en volgens
tot in't huijs van Mirsa Torsijeck, dat tot sijn
logement geestimeert was getransporteert is
geworden, wat verder tusschen dese 2 potentaten
mochte voorvallen staet bij ontdeckinge in d'Ede.
Ho: A:, al wayden, en op sijn tijt schuldpligtelijck
aengekondigt te werden, soo mede wat bescheijt
en antwoort den ambassadeur van Poolen, en
Brandenburch, op sijn versoecken, ons tot dato
onbekent, verlangen staet, hebbende voor present
van't hof geen ander nieuws dan dat dese Coning
in sijn legen Tekenclan van Khondistan, heeft laten
de capiteijnen, ter oorsaecke van diverse claghten, door
d'onderdanen van die provintie, over deselfs tiranige
ongelijcke gedaen, mitsgaders op die selvigen stont
oock alle sijne goederen heeft laten confisqueren
en 2 van sijn soons, sijnde verre van 's Coninghs huijs
woonachtich doen vatten, en bevijen soodanich
het onder die beijde sal afloopen openbaren de
tijt, ondertusschen souden sien door schijnen, als of
die

Van Persia dato 7:e Septemb:er Ao 1682

den Coninck allenskens beter acht te slaen op zijn eijge saeken geneegen werdt, 'tgeene den handel tot vaststant van zijn dienaers uijtgeputte gemeijnte successive meer en meer gelieve te laten accresseren, per consequens alles in gevoeglijker stant, en volkomen nodigende —

Met de saeke jegens de Schoemsche pachters in questie, is het noch in d'voriger staet, als successive g'adviseert, geleegen comende den pagters noch al somwijlen aen Comp:s wooninge bengelen maer siende 'tselvens dat niets gewinnen, moet vrughteloos, tot wat wij minimunerende, verder strecken en naer wij 't aensien gewisselijk op haer eijgen loggie om andermael partije Comp:s goederen in beslach te nemen, en alsoo op die wijse 't aldergemackelijkst haere enorme pretentie voldaen te krijgen, gelijk ook 'tselve, haer als dan onfeijlijk, mits wij geen patroon ter hove hebben, maer van ijder een met de nekke aangekeken werden, volgens houden moeten 'tgeene haer nu dagelijks ontschieden sal, alsoo a courant niets in minste naer boven gesonden maer alles altijt verroot hebben, en dien selven bedient bennen, als waeronder silx benuertelen de novo graven agenen sullen, 'tgeene wij door d'ondecksten van alles naerder 'tontwaeren staen en intusschen die saeken in soodanigen geval egter niet int minste te gemoet te komen, maer alevenden tot maintenue van Comp:es recht

soo

Van Persia dato 7e Septemb. Ao 1642

soo oock doendlijk op 't Vrijgevecht wegen te gaen, de residenten continueerde op 't schrijvens aenbevelen hillen met afwachtinge hoe dit claerwerk in fine sich ontwinden, en waerheenen al verder die rollende kloot sijn cours sal nemen willen ——

v. Bassra Sijn wy den 2e Pauly by retour vant Jacht 't Waepen van Middelburch per missive de dato 15e Julij passo verstendicht dattet per den grooten Heer den nieuwe bassia, om in Bassoura den residenten te ontvangen geeligeert was geworden, edoch dat den selven, alvoorens sich naerder plaetse opwijte te komen begeven overleden was, en dat den tegenwoordigen op soo een blyde nouvelle aende poort, die deselve van sijn overlijden gebracht hadde, nevens de Siabandaer en andere aensienlijcke negotianten, buijten 30 sacken contant, noch menige schoone chalaten vereert hadde, waer door considereert dat alle de bassias, inde tegenstaende dinghen genoech dat offitie inpachts eghter noch al vrijen tractie weeg te vinden weten, verhaelende verder aldaer per de courier voor nieuwes verhaelen dattet 5 à 6000 Janitsaers nach de landen Bosgriena, en Dalmatien, aende oostzijde op de frontieren van Venetien gelegen den 16e gemarcheert waeren, omme voornoemde natie aldaer te bestooken, waeren eygentlijk van beyde uijt waer indicaties geschiet, docke den tijt,

Den Castiliaen en Portugesche coranyn hadden aldaer by afsettinge vande tollen, en andere gerechtigheden met den Sabandaer vergeers haere aengebraght —

Pontelyns

Van Persia dato 7en Septemb. Ano 1652.

porceleynen in contant (met twee lonijnen die van
yder congie apart betaelt werden daer onder begrepen)
ruym 20. per cento mochten uytkeeren, souden te beter
mogen verstaen met goetdoeninge vande selve
soorte soo als die getaxeert ofte geacht zijn geworden
'twelcke kunne vernemen souden 't cijffer soodanich
verminderen dat sal hebben dat naer apparentie 't rendement
gedoogsaem sullen vallen, om int aenstaende —
meermalen met sulcken goetje aldaer te markt
te komen, nietteminn hier op eygen al te vasten
staet te maken, maer noch al het contrarie
te presumeren is, om redenen de mercanten hoe wel
extraordinarij gestraft en geschoren benne geworden
egter met al even grooten yver in die vaert hun
negotie gecontinueert hebben, 'tgeene al veel —
vreemt om apprehenderen schijnt, en sulcx immers in
veele occasien sulx nochtans evidentelijck gebleken
is vervoegens daer uyt met anders te besluyten
of moeten bij hoopen bovendien noch al goede
vrinden behouden blyven —

Op de goederen tot voortsettinge vanden handel den
4en july per gemeene compes bodem aangebragt —
waervan de volgende onderrichten bevonden te
werden —

op 2000: lb: ginoffel nagelen 22. pont
2000: ": nooten . . . . 33. lb
49395: ": peper . . . . . 834. lb

welcke twee eerste al veel te veel bevinden
edoch het laetste zijnde ontrent $1\frac{3}{4}$ lb: per cento

op soo

Van Persia dato 7.en Septemb.er Anno 1682

op soo korten voyagie al te excessyff ondervallen over=,
mits 't gewicht van d'E. Comp.e aldaer hebben is
dan waerneemt alleen de goederen wegen, en die
op de mallabaarse cust gekoopt ook a costy —
vanden met nieuw gewicht is overgeschreven geweest
schijnende het selve volgens berigt vande schipper
en boeckhouder gedeeltelijk te wesen uijt het —
maecken vande lanna, ten welcken sijnde drie sacken
by den schipper, die gewogen gehad hebben 10 lb —
en per den resident adriaen verdonck mede gelijk
getal, die 19 lb swaer waren sijn uijtgesnoten geweest
en niet tegenstaende per voorsz.en scheeps overheden
daer over geklaegt wiert, dat selve niet door den —
brugge konde maer volgens soodanigen calculatie
het te grooten different veroorsaakt soude, alsoo
van ijder omtrent evenveel waren, soo heeft hij —
verdonck egter naer den regel en stijl der coopl.s
niet willen luijsteren, maer sijn eygen drift tegens
de redelijkheijt strydich gevolgt, en alle de lanna
op 19 lb de 3 sacken gerekent gelade, sonder ons
hoedanich deselve ondervinden gesprooken int minste
daer van de residenten g'adviseert te hebben voorkomende
wij hem dan ook inden naesten dienvolgen nadere
satisfactie of te vorderen meijnen met d'aenwijsinge
vande tarruinen per hem hier juist gepleegt, tevens
onder onne voortaen by ontfangh eenigen waeck=
bare goederen (excepte den campher die in sodanige
geval te veel verliesen soude) niet dan inde —
presentie vande scheeps overheden by gewigte

over

Van Persia dato 7en Septemb. Ao. 1682

over te nemen en ons pro anticipatie blijven laten, hoedanich het een en ander geremedieert heeft, of anders dat het sigh 't synen laste blijven sal, want hij voor den dienst van d'E. Compe. en sijn eygen descharge, niet dan de meeste versekentheyt geven kan, en oock op die wijse 't lieder bequaemste alle dispuiten, waer voor d'ondervoeghten te respondeeren sal hebben gevaeren connen werden,

Worde hier bij oock nederom als int dervorige Edo: a: van de schepen Macassar, en Sumatra den 14. Juny laestleden g'adviseert int voorsz. Faict geraden, en d'Hr. verdoncke gelast hadden, bij aldien apparentie sach om een goede quantiteyt tot redelijken prijs te connen debiteeren, alsdan daervan soo veel te ligten als verkiesbaer was, dat gretigh met een goede advance konde in contant verwisselen, en jmmers niet minder tot soodanigen somme dat den gemonsteerden meerwaert van 28. larijnen de 30: ll de Kollen daer bij gerekent rijckelijk betaelt wierde, of anders van dito mineraal niets aan lant te laten comen, maer contrarie doende en dat het een moesson over onverkoght mogt blijven (gelijk het met den Tonquinsen anijs is, toegegaen) hij als dan 't selve te verantwoorden en de schade, die d'E. Compe. hier bij te lijden staet te vergoeden soude hebben, heeft hij niet jegenstaande de seer expresse en duydelijke geponeerde ordre echter 16047 ll: aan lant geligt, en dat eyndelijk op de schoone praatjes van den Mackelaer die hem belooft hadde dat niet minder daer op die voorleden Hoense prijs bedongen

Van Persia dato 7en Septemb. Ao 1662

bedongen souden ~~worden~~ werden, sonder te considereren
dat het die luyden maer simpelijck te doen is, om
die goederen onder den vrijdom aen lant te crijgen
en alsoo te meerder maeckelaerdije te genieten, gel.
hij ooc sulx beloor genoech heeft connen mercken
eenders soo maer eenigsints daer over sijn gedachten
naer plicht laten gaen hadde, want selfs in voorsz.
sijne missive aenhaelt, datter noch groote partij
[illegible] inde stadt berustende, ooc hoeverre des maeckelaers
verschrijvinge, egter daerop niet al te vasten staat
te maecken was, weshalven wij ooc des te meer
verwondert sijn, dat in dit sijn bedrijf niet omsichtiger
gehandelt heeft, maer sonder nader overlech egter
daermede voort gevaren is, door welcke maniere
van doen d'E. Compe. ooc dickwils groote prejuditie
lijden soude connen, die in alle wegen ten uyttersten
gepraeveniëert dienen, // waeromme wij dan oock geraden gevonden // hem verdoencke aen te schrijven
dat de wijle die gegeven ordre, op soo een losse voet
sonder eenige merckelijcke apparentie van
voordeel, gecontrarieert heeft, hij ooc de schade
die d'E. Compe. hier bij gevoelen mochte, t'sijnen
lasten op reeckg. (gelijck als billick) te verdragen
sal hebben, niet hope dat sulx per UEdle. agtbare
in soodanigen geval voor wael gedaen sal opgenomen
werden, houdende hem in desen verschoont connende
bij alsdan wij te veel geraed hadden aende totale
partije, om int aenstaende gevoeglijck te connen
quijt raecken, en alsoo ons eenigsints te slighten
maer aengesien, hij selfs over dien conditie niet
'twijffele:

Van Persia dato 7en Septemb Ano 1652

wayffelmoedicheyt bevangen is, en die quantiteyt
soo veelmeer geen andere meer gevonden werde, ons niet
geven, of venden kan, per consequens de coopluyden
hare gantsch niet daer aen te stooren staen, soo sal
een qualyck eenich decrijs vergunt kunnen werden,
niettegenstaende uytslach 't zynen besten hoopen mogen
waer aen het bloue ooh voor soo lange geltemporiseert
hebben, hoewel ons een nadhen bij van het contrarie
houden komme affienden, en dat ten principalen om dat
alrede de 4en stantij, een Engels scheepje genaamt
dragon adventure uyt Engelant over Mocha
(alwaer partye ijser, tot 28. en 30. en loot tot
17: rs. yder baar van 375 lb vercocht hebft
gehad) in elf maenden g'arriveert en daermede
nevens eenige laekens, clauwe, en noch een
gedeelte van beyde voorgem. specien, een redel.
quantiteyt tin aengebraght, mitsgaders naer Bassoura
op den 1e der selve maent vervoert is, die hij
onwayffelijke aldaer vande Lant schrijvers, en schoon
veel minder dan door d'ond. prijs egter (gelijk hy doch
over al sodanige vande merchant kennis) vercoopen
sullen, of anders by alder niet veel minder
dan de coers van deser plaats contant werden
gevonden, dan wel die alrede hadden coms qwyt
raeken, niet te verwaaren geschept, maer garhme
afgestaen sonder hebben, en intusschen d.E. Comp.
hier door in 't vertieren vande hare ter voorsz.
plaetse de minste geen voordeel, maer wel een
verslapinge inden handel te verwachten hebft, 't geen

hier

Van Persia dato 7en September Anno 1662

seer qualijcke slagen soude, en daeromme deses te melden
te vreesen dat voorsz.en verdonck met meerder circumsp-
ectie gehandelt hadde dat nu te laat is, vervolgens
deselve te duchten valt, dat het daer mede, niet al te
wel slagen, maer licht blijven sitten sal, als wanneer
wij ons te rigten staen naer den inhout van den brief
per d'E. heer directeur Casembroot neffens ons in
dato 28. maij naer Gamron geschreven en dienvolgens
soodanich ontrent voorsz.en resident ons te gedragen
het tot de bevindinge gedefereert laten, soo mede
hoe met den vercoop der andere goederen aldaer sal
afloopen daer van wij ued.en achtbare voor present
niets te negotie tot Gamron derft over twee maenden
beginnen soude, niets te participeren vaeder, uijt
het lieve vaderlant staende tot Gamron mede noch geen
brieven aengecomen, maer verwachten dagelijcx door eenige
passagiers, die mede vaeck mosten verschen te gemoet
gesien, verwachten den heere geve dat in corten
mogen opdagen en ons eenige goede novellis toebrengen
van verbeterde wijs dit jaer extraordinaris en langer
dan in eenige jaeren bevonden geexperimenteert zijn
gebleven, waer van het begrinsel van herten te
wenschen was en niet anders bedencken connen
of waeren al verder gelijck voor meermalen
gebeurt is, door dese of gene verders opgehouden
door verwachte landaert d'E. comp.e in wijlen seer
grootelijcx geinteresseert soude connen werden
en voor al in dese dubieuse tijden, geprevenieert
dienen, waeromme ooc de mess.rs Foucquemiers
voorleden versocht hebben dat wijs comp.s letters
aen

Van Persia dato 7e Septemb Ano 1682

aen eenige vanden geschoren koop sullen geliewen toe te
betrouwen; maer schoon geen loopers aende kant hebbende,
daer toe andere al vraeght vaer voor meerder expres
afschicken; waer door wy hoopen willen dat deselve
niet alleen tydelijk maer ooke spoedigen ons sullen
toecomen; want de religieuse indien deselve, schoon
noch soo goede beloften van fidelitijt betuygende,
egter niet iets minste te suiveren; maer niet alle om,
sichtich^t te schrijven kennis; gelijk ooke d'Exempelen
om sulx te mogen doen ons genoegsaem getoont
hebben; en toe wat aen Com^en residenten geen
nieuws van elders was overgebrieft, soo geven de
papen weer door de geheele werelt, met een andere
seer naive correspondentie; 'tselve als een pointe harder
saliceyt bevestigen, echter voor dat Geneve, leggende
op de frontieren van Savoyen en Switserlant, door de
Fransche soude overrompelt werden; maer sulx
schijnt van geen waerheit gelooft, en wil ooke godt
de heere die plaets als een vaste stadt der
gereformeerde genadelijke daer voor bewaeren, sullende
de toedanige vanden, mitsgaders 'tgene weegens
den verkoop van Casal, en d'Exploicten op Lugem
en Philipsburgh, als voorheenen g'adviseert, met
de comste van eenige brieven uijt het Christelijke
vele lagh ontbeeren waer aen het oocke met
Esperance ten besten voor soo lange gedifereert laten

Met voorsz^en Engelsen bodem is ooke overgecomen
eenen Mr. Gibbs, omme alhier op sijn retour uijt
Bassoura, als agent te resideren; 'tgeene den andere

Mr.

Van Persia dato 7e Septemb Ao 1682

md: Smith gemaakt alhier in maij in voorsz qualiteijt
aangekomen en pr den president op bombaije nevens
den ordonnantie naar hem toegevoegt, bij aldien niet
overleden was, al wij in sijne gissinge ontschooten
souden worden —

Naer 't overlijden vanden onderkoopman de Lange (die
bij provisie de packhuijsen waeren toegelegt) en
Justinus de logie boeckjes waarnam, hebben wij bij [illegible]
onder andere slofticheden bevonden, dat nergens aanteec-
keninge hadde gehouden gehad, wanneer, en op wat datum
de soldij verrogt van —

De heer directeur Reijnier Casembroot den coopman
Sr Cornelis van outshoorn Jacob Jorisz van rotterd.
soldaat, en Jan Wollaart planter [illegible] —
alle pr schip macassar vertrocken, geslooten bennen,
des wij uEdele agtbare demoedelijk versoecken, dat ons
hetz, ten fine van behoorlijk redresse, nader naderen
bekent gemaakt mach werden, sijnde het [illegible]
ten hoochsten beclaaglijk, dat onder welke van compe
suppoosten die lange jaren in dienst geweest zijn
soo grooter negligentie bespeurt wert dat tot
bevorderinge hebbende eijge advancement, vele anders
woorde, en nochtans soo al eenige daer van niet 't accu-
seren bennen, andere weder ne groote liefhebbers
van de wogt bennen, vervolgens als sommige hebben
honorable emploij onwaerdich maaken. —

Tot vervolch van het voorgeciteerde differenten tusschen
den Sabandaar, en het frans opperhooft maaken wij
uEdele achtb. wijders verwondert bekent, dat voorsz
Fransman, om sich soo veele mogelijk van verdere
moeijelijkheden te bevrijden, die dagelijcx meer

en

Van Persia dato 7e September Anno 16[illegible]

en Gamron op sterke liepen, gesocht heeft, sich naer —
Bouchier alwaer den hertoch sich om de frissche lugt —
onthout te begeven, omme aldaer niet weinigh over syn —
geleedene affronten te doleren; en bij die occagie ook
voor een vaijlietijt van dat gesont climaat te bedienen
edoch dewijle per voorsz. Resid.t is belet geworden —
nae hem hulp niet permitteren wilde, weshalven —
per twee expressen, bij missive sijne schandige ont-
moetingen genotificeert heeft, met versoek van —
redresse, en dat gemaintineert moeste werden, of
anders protesterende onschuldich te sullen wesen, over
alle de onheijlen in rebellen hier uijt te resulteren —
want haere Comp.e (soo hij voorgaf) sulcke weder-
waerdicheden geensints ongewroken passeren —
laten maer dat bijtijdts sich over alle de wedervaeren-
dicheden revengeren souden; 'tgeene soo veel ontrent —
gem. hertoch g'opereert heeft, dat per hem dient [illegible]
een erkentelijk briefken aan den Sabandaer geschreven is
geworden met recommandatie dat hij 'tfrans opperhooft
als Conincx gast vriendtsaemelijk soude geleijden,
te tracteren, maer Dijlaer wat is daermede uijt —
gevoert, niet anders dan dat d.o Resid.t voorsz. brief
schriftelijk beantwoort, en per deselve verclaert heeft
dat sich in alles deeden naer den Intent van sijne miss.e
te reguleren gesint was, edoch in conditie dat hij —
Gouverneur sich bij soo een geval soude dienen te —
verobligeren, om te respondieren voor alle de geregtichede
die den [illegible] namaels dergelijke [illegible] aengebragt
geworden, daer van tot dato niets betaelt hadden, en

nochtans

Van Persia dato 7.e Septemb.r Ano 1682

nochtans niet geëert waren, mochte perpetueren
ofte bij refuijs van dien tot sijn versoeck niet te —
condescenderen vermochte, mits hij fransen alle van
dien op te eramen stonden, en hij in sodanigen geval
van nalaticheijt beschuldigt, dan wel mentione van
deese saecke aangesproocken soude connen werden, oocke
vast totaliter geconstringeert omme die te moeten
opschorten, en betalen waaren naer den Chandeshen hede
geen ooren hebbende en wenden sich met die questie
niet vailliende bemoeijen hebt S.e mout sonne als —
andersins geen uijtvlugt resterende, per post sijne doleantien
naer 't Hof gesonden, wat hier uijt groeijen en bloeijen —
sal, openbaren den tijt, hoe wel voort laetste presupponeeren
dat hij aldaer niets voor doove mans deuren kloppen sal,
indessenin het tot de bevindinge geaccomodeert laten
en Interim in vrijen dien uijtslach ontwaerende vaste
het selve in UEd.le agtbare successive overgebracht

De 100: p.s chassi die neddia als hier vooren gemelt waren
voor ons naer 24 m.as per ijder p.s ten hooghsten
geboden was, tegens 23. p.a c.to jaerlicks geven soude
hebben wij naer Ceijlon gesonden met versoeck aan de
Ed.le Heer Laurens Pijl Extraord.s raat van India —
en Gouverneur aldaer, dat in cas die costlij conden —
gebeneficieert werden, sijn E.E. deselve bij soodanigen
geval ten naesten dienste van d'E. Comp.e aan land
gelieft de te lichten, of andersints aan UEd.le Ho: a: in den
naesten over te senden, soude die wel naer Cinars
of Sparan opgesluijt hebben, omme 't landvolcq of de
selve in een van beijde die plaetsen met eenige
advancen soude hebben connen gedebiteert werden

maer

Van Persia dato 7e Septemb Ano 1682

maer considererende soodanige fijne soorten in dit
lant gants niet getrocken werden, en by aldien daerop
yets te winnen was geweest, dat de mercanten
ontwyffelyk daer toe ten minsten wel wat gesocht
souden gehadt hebben, en bij sulcken geval deselve
ons niet aende hant gelaten soo hebben wij die wel
niet voor goet connen vinden want daer op al een vrij-
raisonabelen prijs souden moeten betaelt werden soo
wanneer boven de noch te supporteren oncosten, daer
van ongeslagen souden hebben connen afraken, invoegen
hopen willen, dat indesen achtbare deser onse verhandelinge
als geschiet, om d'E. Compe. soo veel mogelyk van
verlies, en menichte ongelden te bevrijden, ten besten
sullen gelieven te duijden, soo mede concernerende
de 500: pe Tonquinse pelangs, die wij tot 28. mas-
ijder niet hebben afgestaen gehad, uyt oorsaake dat
daer voor wat meerder gehoopt hadden te bedingen
want deselve ook inder daet meerder waerdich waren
en hadde die tot voorsz. prijse, een goede advance
soude opgebrocht gehadt hebben, en ten dien regarde
ook wel mogen afgestaen werden, soo hebben wij echter
gemerckt de persoonen die deselve geneygen waren
geweest ons af te handelen, ontwijffelyk die naer
Bassoura en niet naer Spahan, of ergens in dit rijcke
ter marcket gesonden souden hebben, gelijk ook wel
voor 'tnaeste te geloven is, mits anno passo sees-
vande boven quantiteijt redelyke partije, om dat die
daer niet conden vertiert werden, naer costy gesonden
en verkocht connen, nevvolgens ... die van d'E. Compe.

wel

Van Persia dato 7e Septemb. Ano 1682

vaderlant aldaer in wassen sijn, in den prijs te veel
doen prejudicieren souden.) die niet connen goet vinden
daer voor ons quijt te maecken, maer met den anderen
geraetsaemer g'acht die voor een tijd noch aende hant
te houden in hope, dat ondertusschen daertoe eenige
andere redelijcke coopers sullen opdagen, bij welcke
geval wij onsen slach staen waer te nemen, en om het
scopus in desen te eerder te treffen, wij in deese
offererende gelegentheijt dien aengaende aan d'E. Hr.
Bacquoij Dinevelvin in Suratta, te corteren ondgaende
met versoeck soo vermeerde de quantiteyt voor —
'taenstaende moesson gevonden werdt tot cochij —
mogten aenlangen, en daerop een gretige vraeght conde
g'attendeert werden, sijn E. die als dan aldaer geliefde
te lichten, in welcke geval wij goede moet hebben,
dat met d'onse ooch een goede marckt aantreffen
sullen, en schoon gemelte sijn E. die aldaer niet gevoeglijck
quijt maecken conde, wij niettemin tot desen hopen
en ooch schrijven daer aan niet en twijffelen, gemerckt
soo die niet alleen wit, maer voor de meeste part
andere couleuren daer bij gevoegt sijn, die noch al
redelijck bij deese natie kunnen begeert werden,

Met de regeringh deser stede leven wij (godt sij danck)
voor alsnoch in goede vrede, en eendrachtigheijt sonder
van ijmant iedets over gemoveert te wesen, tot
welckers langduijrige continuatie, ten welstant van
Comp.s negotie, den hemel wijder sijne goedertierentheijt
verleene, en wij om deselve meer en meer te doen
accresseren alle mogelijcke diligentie sullen
adhiberen —

maer

Van Persia dato 7e Septemb Ao 1662

aan langwijlich en hertelijk verlangen, op eenige
advijs uijt spaaren, mits het daarmede Extraordinaris
en noijt soo lange gedurende dese persische directie
als dit Jaar gestandeert heeft is ons eyntelijk op den
24 passo per missive vanden 3en der Sprockelmaant
per expresse afgeliverde lopen toegebracht, en daar-
nevens bedeijt, veel quantitijt zijde, effective
voor anno couriant, aan d'E. Compe is geleevert geworden
differerende 'tselve 1½ mandia vande pertije hier
vooren gemelt, soo dat die nu niet meer dan 9499¼ mans
ijder 10765 ⅙ tt kuijven die tot Cangos gereduceert
à 36 mandja per ijder 263 $\frac{125}{144}$ Cangos uijt maaken
sijnde daarop by verpachtinge 1051 ⅙ tt overigh
bevonden sulx ten principalen volgens de residenten
advijs geproflueert eensdeels door 't invoeren van
[illegible] zijde die d'E. Compe ontrent het vragen
vande geadvanceerde pertije, met den vrager te
belasten dat geen agste soude uijtnoepen als den
afbreck van 1 en 1½ man op eenige vochtige bals
bysonder Jouvigne heeft begonnen vande den Capoedaen
occasie heeft gekregen om tot Compes voordeel
een vrijmoedig dan d'andere pertijen te vragen, sulx dat
voorsz. vrinschap inder daat al grootelijcx Compes
supposten gefavoriseert heeft en by occasie, vrarmen
de tijden ten beste moghten keeren, tot continuatie
van sijne genegentheijt die in diverse gelegentheden
al seer veel vermach met een smalle recognitie
bedagt te werden niet qualijk voegen soude, die van
gedurende dese dissolute tijden per alle bedencklijke

middelen

Van Persia dato 7.e September Anno 1655

middelen niet behoefftigh te continueren, de
residentien sullen aenbevelen, seggende het gemeyn
voor d'E. Comp.ie rede, dat het geheele gewicht soo
rijckelijck gevonden heeft hoewel wij uEd.le agtb.e
daer van niet ten vollen versekeren connen alsoo eenige
partijen, door manquement van paerden g'opent hebben
die in deses tijt vant jaer neffens alle andere
inwoonders, die maer een stuijver macht hebben
dan dagelijcx te verteeren gewoon sijn, ter ontvliedinge
vande ongesonde lucht, en verdere gemeene plagen
heen, na de hier ontrent gelegene dorpen tot
insamelinge van cammen, als andere behoefftigheden
voorde huyshoudinge, om die ten civielsten prijse
te becomen begeven, en vernemen wij ooke van dien
hoedanich.t niet int minste connen oordeelen
maer geraeckt en al niet hope ten besten, oversulcx
Ed.le hooch agtb.e onse heeren majoors int patria
resp.e varie ('t welcke bij behoude overcomste (dat des
almogende soodanich beschicke.) effective te
ontvangen staen, gedefalmeert laten, hebbende die
gaerne, om sulx te ontdecken, aen uEd.le agtbare
afgesonden, doch alsoo deselve alreede niet ter
behoorlijcker tijt gepasseert is, soo hebben die
niet advoicture derwerts afschicken maer sijn
genootsaeckt geweest om die naer Ceylon af te
senden, opdat in onse meyninge dat die noch
d'eerste retourvloot soude hebben connen beloopen
niet bedrogen soude uytvallen, en waer mede
wij ooke hoopen dat uEd.le a hooch te vereeren
onder, omme d.o gesijn, soo niet int laetste van
aug.o

Van Persia dato 7e September Ao 1682

augusto ofte t'alderuytterste vande present loopende maant
conde afgescheept werden, die alsdan in soodanigen geval
naer Ceylon of te vaerdigen, omme vandaer naer Nederlant
voort gepont te worden, naer gecomen, en als gehoorsame
dienaers betaemt, volbracht sullen hebben zijnde dartoe
noch tevooren genoodsaeckt, om gem. vermaerde en costelijcke
Eylant met het capitael (: als int vervolgh van desen
op sijn plaets gemeent :) dat niet benodight hebben
te becommeren, alwaer wy vertrouwen dat het selve —
gants onverwagt, en nochtans seer wel te stade sal
comen, bevindende insonderheijt den alderhoogsten Godt gedanckt
voor zijnen milt rijcken zegen, aen ons in dese tyden
daer benevens al ten achteren geraeckt, en aen
Compes quaetwillende schuldenaers gevraecht waeren (: die
nu hiermede voldaen zijn :) soo genadelijck bewaert
met bede dat d'E. Compe voor soodanigen achterstal
naermaels per deselfs ongrondelijcke bannerentierys
geliberreert maer bevryt waer over wy ooke seer —
verheugd becommert bennen immers soo by aldien
onse gedane visiteren a costy uyt de Indische quantiteit
totaliter voldaen worden, en waertoe wy u Edele a:
ginstie op t'vriendelijckst supplieeren —

Dat verscheyde gespin gelijck de residenten hebben onder —
gevonden niet voor den 21e July uyt Spahan is uyt
gestelt daer van weten wy tot eerlangen u Edele agtb.
geen noch bescheyt te geven, houdende ons ten hooghste
daer over verwondert, en hadden ook seer gaerne

het

Van Persia dato 7.e Septemb. Ano 1652

tot tegendeel vernomen, gelijk wij ooc van gevoelen
benne, dat het tebeurlijck hadde connen geschieden
want voorsz.e draet den 21.e Junij al heenemael
in gewicht is overgenomen, en in 21 dagen (gelijk p.r
daer schrijven vande factuire blijkt) opgepackt
en totaliter verwaerdigt geweest, 'tgeene ten vollen
negen dagen verschilt, dat die vroeger a costij
naer toevaerts, en vervolgens adroictere aen uEd.e
achtb.e hadde connen geremitteert geworden. en de wijle
als boven gesegt daer van d'eygentlijcke oorsaake
ons onbekent is, soo wacht het participeren dier
landaerd, alsoodaen over onlangs naerdere en plain
opening van hoedanich het daermede toegegaen, en
gelegen is, gepostuleert hebben, tot den naesten, onder
verdienende gewilfaert, als wanneer wij niet
gebreken sullen om uEd.e achtbaere deselfs omstandigheden
ten opsigte te ontledigen, zijnde d'ontsijde in den selven
partagie mede al wat te hooch gevallen, die wij
ons jmagineren dat vrij wat gedimineert souden
hebben werden, want de contrarien vande goederen
tot dien prouincie noodich, moght tallen tyden daerop
als een backer zijne koekjes even deselve prijs
rekent, die proictans int bijtijts opsenden, wat
tot wat minder te bemagtigen soude zijn, p.r parte
soomen 'tlechaens 'tcontrarie hadden, wat ons gront
gelooft te werden, waerop men alsdan vaster staet
maecken, en die bevonens den ordinaris onfangh
eenigen tijt vroeger aanbesteden soude connen

of

Van Persia dato 7e September Ao 1662 —

of anders te blijven op den stoel, en sprongh benoodicht sijnde, die een duijsent betaelen mochten, dus om 'tselve tonderneemen, oock sal dienen afgewacht of uEdle by contract sullen gelieven te continueren, in welcke geval daertoe den coopman David Sahid soude connen gebruijckt werden, aen wiens goeden ijver niet te twijffelen, maer veel eer vast te stellen is, dat hij ontfangen van't geen daertoe requireeren mochte wij civielder sich vinden laten soude, of ten voordeele der Comp.e 'tselve jaerlijcx tot een bedingen tanto verschaffen wilde; 'tgeene wij onderstelen aen uEdle= achtbare goetvinden, die ons tot een onfeijlbare richt snoer sal dienen, met alle schuldige respect, en eerbiedigh gedeffereert laten —

In voldoeninge van d'ordre per de heer directeur Cadembroot aenden provisioneelen opperhooft van [illegible] by diens gementioneerde memorie gelaten hebben wij den Incoop vande paerden soo voor uEdle= achtb.en als de custe Cormandel, Bengale en Ceilon waerom sparen al voorlange aende residenten op [illegible] gerecommandeert, en daertoe den [illegible] van Francois oudste Zoon van [illegible] coopman David Sahid te gebruijcken aenbevolen wiens 'tselve bereijtwilliglijcke met betuijginge van danckbaerheijt g'accepteert, en oock al eenige heel wel geschickte beesten opgesocht heeft, doch veel ander van paerden, dan gewoonlijck zijn en [illegible] uit diverse landen, sullende [illegible] omtrent sparen soodanige [illegible] te bemachtigen als [illegible] —

[illegible]

Van Persia dato 7.e September An.o 1682

quartier gepetitioneert, waarin aan ook, soo men verders
omtrent te vinden sullen wesen, mits desselfs beproefde
vigilantie geensints dubiteren, ingevolge de bevindinge
van dien voor soo lange temporiseren, en ondertusschen UEdele
achtbare verandtwoorden (mits hy de residenten heeft aan-
gesproken, en afgevraagt of hem dienthalven voor
sijne aan te wenden moeijten ingeven de minste sallaris
was toegevoegt) dat hem met seeckere tanto (hoewel
'tons weetens noijt geschiet, maer die functie altoos
per Comp.s dienaren waargenomen is) gelieven
te begunstigen want uijt ons selven als daartoe niet
gequalificeert sijnde, hem geene recognitie souden
derven toevoegen, 'tgeene per UEdele acte geschiedende
wy wel by naer verseeckeren souden connen dat hy
het bedragen van dien by eventuelen incoop van d.e animal
wel rijckelijck uijtwinnen, en tot meerder genoegen
dan voorheenen per andere geschiet volvoeren sal.

Comp.s maakelaar Raudas is voor alsnoch inden
dienst gecontinueert geworden, mits de residenten
per 't afparten der tyde geen al te bequame
gelegentheijt, om hem daaruijt te stooten gehad
hadden, aantemeenen sprout het selve alsoo in de landts
wet niemant hadden inden macht te geschieden
en die functie soo lange per den Coleq David waar
genomen te werden, die 'tselve genoegsaem g'accept.
hadde —

'tZedert de Jongste sparende advijsen waren aldaar
3046. p.s kleijne Sierickoeassen in 5. partijen voor
3½ m.t ydere p.s verkocht, dat inderdaet tyt noch al

vrij

Van Persia dato 7en Septemb.e Ao 1662 —

vrij vele pashemen kan, en te wenschen waer, maer
alle d'aldaer aenwesende partije, naer rato hoe ende
hoe sijluijden konden gedebiteert werden, 'twelck tot sluijte
van allen is, dat die niet voor geheel geel maer op
1/3 en deel afgeschreven hebben, sonder de minste reflectie
te slaen op de memorie aen haer by forme van instructie
per den opperkoopman van Wuijve g'interrogeert, waer
innen wel duijdelijck haer die maniere van negotie
verboden is, gelijck uEd.e in de acte sullen gelieven te —
beoogen, uijt de copie hier nevens annex, waertoe wij
ons dien sine specialijck niet verbieden, relaes aen't
selve tot uEd.e achtbare overwegen, en gemerckt
door soodanige contraventien dickwils d'E. Comp.e seer
groote schade soude connen gevallen, per consequens
bij te minderen de gegeven ordres uijt eenige consideratien
bewogen connen, over te treden, soo sal 't oock niet meer
dan billick wesen, vermits dieselve wijlen daer tegens
aengegaen hebben, dat sij de schaden hier uijt in reijsen
te verhaelen, oock selfs te dragen sullen hebben,
dat sij de schaden hier uijt in reijsen te verhaelen
ook selfs te dragen sullen hebben 't geene wij haer
ook soodanich [illegible] [illegible] [illegible] aen te —
schrijven —

Dl[illegible], op dato als in desse gemelt na Spahan —
op gewijst hebben, bane opgesonderde goederen die
inde naergenoemde soorten behouden tot de volgende
prijsen in contant verwisselt als —

Sernabadijs . . . . . tot mat. [illegible]

percallen

Van Persia dato 7e September Ao 1682 –

percallen	...	mas 7 –	ijder pc
bibipadt eerste soort	– "	6 –	
de 2e do	... "	5 –	
3e do	... "	4 1/4 –	

de Battaviase percal tot 14: de man van 12 ℔ —

Waer op alle redelijke advancen naer rijpen overslag behoort schijnen te hebben, edoch belangende den Scherasse Cone, ten regarde vande prijs, waer voor Compe verandert is, wat mindere hadden konnen te bedingen, 'tgeene voor Compe meercantoren ook beter geslaagt souden gehad hebben, want nu daer door bij naer de marcket gesperd is en soo vermeerder die ten eersten verkoopen moeten gelijk de gemeene coopluyden wel genootsaakt sijn te doen, om wegens 'taanstaende moesson met haere penn: vander eenige negotie te konnen drijven, soo sullen d'andere traffiquanten, haere handen boven de vraghten ondertusschen en verdere ongelden aan geen al te groote winst geloove niet beroven

Den Portugesen arrivement met haere armade tot Congo (die aldaer tot noch ijets naemwaerdichs te krijgen stille leggen) werdt door den Attimaa Doulet Schich en per den Coninck daer naer gevraagt zijnde, mits daer van de geruchten aan 't Hof over gecomen waren, gemeijdert, met seggen datte wel eenige van die natie, alhier in loco, maer niet met haere scheeps magt om ijets 'tattenteren gepersisteert waren — hebbende ondertusschen voorsn sijn hoocht., soo gedivulgt werdt, op eygen autoriteijt, aende Sabandaers broeder geschr., den Colont aan te schrijven dat die selve voorsn

Van Persia dato 7e Septemb. Ano 1662 —

voorsz. fidalgos souden contenteren 'tgeene ooke waer
te gelooven is vant gem. Sabandaer den 12e Jongstleden
soo veel gesegt heeft, om met haer 't accorderen
naer derwaerts gereyst is, waer henen bevonden sich
uyt vreese vant hof niet heeft derven ofte dorven
begeven jnvoegen genoeghsaem, hetlanght en niet
seght dat de minister notoir den coninck om den
thuijn leijt, en niets anders weijs maeckt dan dat hy begeerde
dat voorsz. majesteijt ... sal ... volgens ...
genoech, als souverain het rijk te regeeren ...
'tgeene in sijne gedachten gaet ... beloven can
maer wat vele ende daerbij te contenteren valt dat
het met langer lasten op sijn kop sal uytdraijen, en
dienvolgende 'tgeheele gewest bestaen mochten, waerde
aen ook niet te twijfelen is, principalijck soo
de coninck ijets te ondernemen begint die hij niet
dan te veel nevens andere geplaeght en heeft boven
dien met quinten lasten te congeren bijsteren ...
vanden coninck getracht heeft verdere ...
hy in soodanige geval, alsoo haere pretentien niet
geen uytkeeringe van eenich capitael te slissen
maer al vry verders anders omme te doen souden
... niet verbeteren souden connen waervore
en dat het beleijt tot sijn val dienen mach tot den
hende tot ... vant algemeen, sijne heylige
Zegen verleenen —

De geboortige Zoone vanden outhalsden chan, op sijn plaet
in deser gewelt heeft den coninck gelangert en

aen

Van Persia dato 7e September Ao 1662

den Coninck alle de geconfisqueerde goederen ten vollen
weder doen restitueren soo dat in weerwil deser —
Majst. uijt nature redelijk gratieus schijnt en t'selve
noch nader kan afgenomen werden uijt de geschenckagien
die hij aenden usbeecksen Vorst en desselfs grooten
op haere vertreck die den 24e Julij geweest is, naer
dat deselve diverse malen, soo in sijn palleijs als eenige
sijner thuijnen, seer costelijk getracteert is geworden
heeft laten vereeren, en wij tot uwe Edle achtbaere speculatie
onder vast nemen van deselve Inhoudende bestaende int
volgende te weten —

aenden usbeeckschen prins, abdul azischan

1: palenkijn
9: paarden —
14: camelen —
1000: tomannen aen ducaten
1000: d.os aen abassijs
1000: d.os aen goude en silvere lakensche stoffen &a
aan sijne grooten —
1000: tomannen aen mamoedies
30: eere kleeden —
6: paarden met goude toomen en d.o [illegible] zadels
pantsije camelen, muijlen, tenten, en andere —
benodichtheden tot de reijse naer Mecka —

Alle 't welcke bijden anderen gecalculeert wesende
rijcke vereeringen, en de [illegible] aen voorsz
prins inde weck op sijn aencomste gegeven, in den
staet al een considerabel capitael importeren, en
voor [illegible] 't bestemmeden bevonden —

In Ispahan was ook noch ontrangs den Frans bisschop
monsidiun

Van Persia dato 7e Septemb. Anno 1682

mondelinx pertinent genaemt als ambassadeur aengestelt
doch waer deselfs versoeke was, als doen noch onbekent
soovaer den geruchte vaert, dat nergens anders om gecomen
was dan van sijn Maj.t te versoeken, dat de costij —
aenbehoorende Europiaensche natie, mitsgaders religieusen,
onder deselfs regeringe als voorheenen wel geracteert
en by haere vryheden mochten gelaten werden, waer ende
eygentlijk van hy openbare d'ondersoeken van alles, en
weert UEdle achtbare by ontdekkinge schult plichtich
aengekundicht, soo mede waer de contenue mochte
wesen, van den brief die per den Pools afgesant
aen deese Maj.t overgelevert, edoch tot dato niet
noch ongetranslateert is, niemant nogh kundigh is,
en ook mogelijk noch wel in lange niet staet bekent
te werden, ter oorsaeke den coninck met sijn hanen,
om sich waer te verlustigen naer de kuyn Sadatlabadts
alwaer lichtelijk in 'sRijcx saeken weynich besoigneerens
sal, gegaen is —

Het huys van d'E. Comp.e in Chat, heeft door den overvloedige
regen die dit jaer doort geheele Persische rijk meer
dan by menschen geheugen gevallen is, en waer door al
seer veele woningen, teenemael onder de voet
geraekt zijn, mede op sommige plaetsen sijn part
gekregen, onder anderen de groote seroijd magasijn tusschen
de huys, die geheel en al ter neder was gestort
en onvermijdelijk tot preventie van meerder —
oncosten, van de gront de nieuwe heeft moeten opgehaelt
en eenige cameretjes waervan de dedelijke balcken
gebroken waeren met nieuwe versien werden, des

vay

Van Persia dato 7e September Anno 1662

wij hoopen dat uEd[le] achtbare d'ongelden daer aan uyt-
geschreven montwerende t'samen 215½ m[ark]s offte à 8½ stb. p[e]r
idem f 91,,11,,12 gaarnelyck sullen gelieven t'approberen
'tgeene wij in wijsen hebbe gaerne verneemen, en jnwerking
te wenschen waer dat sich van dien ballast alsoo deselve
nergens toe te staden, en soo in, en dan noch eenige
quaslos te maken comt, almede maer ontlasten
konden —

Op den 27e deses, hebben wij naer lanckwijlich verlangen
twee packetten brieven, de datis 30e 9ber des 2e ladde
en 25e februarij lopende jaers over d'ordinaris lantwech
van haer Ed[le] Ho: Achtb: onse heeren Superieuren, nevens
't extract der missives per haer Ed[le], aan uEd[le] hooch
ed[le] Sevente Collegie op den 15e en 30e van voorgemelte
maent geavanceert bekomen, daer bij g'accompagneert
geweest zijnde, gelijcke extracten, aen de E. heeren
gouverneurs van Ceylon, en Paliacatta, mitsgaders de
directeurs van Bengale, en Souratta, welcke alle
alreede, alsoo maer eenkelt wesen des hoochsten, gecopiëert
bevonden, en daer van die drie eerste per à present
vertreckende Compes bodem naer deses genommineerde
cijlant, versonden, met versoeke aan d'E. heer Laurens
Pijl raat extraord[inari]s van India, dat d'andere twee
volgens superscriptie, inder noodigen soude gelieven
addresse te verleenen, van waer wij niet en dubitteren
of sullen ten hoochsten te regte raeken, 'tgeene dat
heeren ooke soodanich genadelijk gelieven te laten
succederen, staende dies selven afschriften p[e]r via
de Souratta mettere eersten te volgen, omme bij
ontfanck:

Van Persia dato 7e September Ano 1662

ontsteltenisse der principalen, egter van dien schijnt
behoorlijke gedient te konnen werden, waermede wij —
vertrouwen, dat niet veel langer dan noch ontrent de
twee maenden sullen hebben te suppediteren, alsoo wanneer
het altijt ten eerste leggende schip de sulmanie
ontwijffelijk de gevers naer derwaerts sal vaerden,

Daers dan aen verschijnt (gode sij lof) altijt compe-
tentelijke tijde rasschila in salvo waermede het niet
langer hebbe dienen te verdicht, want den adsistent
Fischer ondertusch, met beyde sijne principalen ver-
spraken en sulks waren, hebbende den eersten sich
door manquement van cragten van geene kant stock
tot hiertoe in den casiuba moeten laten vorderen
welcke gesijn wy dan oock om geene tijt te verliesen
metten eersten hebben doen inscheepen, indiens alsulcke
goederen, als hier onder uEdle hooch achtb. int breede
met schuldige onderdanichheyt werdt vertoont te weten

10765 ₶ 1/6 tt in 610 balen nieuwe persiaense sijde ten
bedrage volgens het contract m.a " 1266566 1/8:
voor de generale ongelden daerop gevallen " 36783 1/2:
a ₶ 1/2 sch. p.a ijder . . m.a 1303350 1/8 f 553923:16:1:

45000:- ps persiaensche silvere abassijs in 6 kistes en
ijder a 3 sackes ofte 2500: gelijk deselve comt in
18 sackes, en elcke abassij a 2 m.a gereeckent
een somme van . . . . m.as 90000:-

30000:- ps mamoudies in 2 kistes ijder —
inhoudende 3 sackes a 5000: gelt deselve
de somme . . . . — " 30000:- "

comt volgens voorsz reductie m.a 120000: // 51000-:-:

Transportere . . . . . f 604923:16:1:

Van Persia dato 7e Septemb. Ao 1682

	Per Transport	f 604923:16:1:
100: pn classo de media in 1 parto costende met d'ongelden	"	1319: 4: 5:
5: pn abolle alcatijven ad idem	"	196: 1: 11:
100: ps diversche beneijde bockvellen als vooren	"	89: 8: 3:
5: pn out en ontrampoirent schilt gevaarden ut supra	"	69: 10: 6:
21: tt carmoel den 14e Junij tot een monster gesonden om deser sorten gestalte te vertoonen, en als doen niet in factura gestelt	"	7: 11: 8:
voor generale ongelden . . . mas 335:3/4		
item op de voorgem. contanten . . . 167:1/2		
komt mas 503:1/4	"	213: 17: 10:
voor 4 pn bengaalse goenijs tot het benaijen van voorsz. goederen	"	1: 4: -:
t'samen monterende		f 606820: 15: 12:

Die den almogende gebeden beijft, dat bevonden hen gedesti-
neerde plaatsen mogen aanlangen, en verder alle comps
luiden voor alle ramp en onheijlen genadelijk gelieve
te hoeden, verhopende jnsuniis dat voorsz. capitaal
op Ceylon niet t' onpasse sal comen en uEdele hooghactb.
het afsteken van dien sullen gelieven voor wel gedaen
te considereren, waartoe 't werden geinsolveert bevinde
mits meest tot de voldoeninge van comps sijde schult
per wissel 11665:00:- mas op diverse tijden naer spahan
over gemitteert hebben, ende noch genoegsaam
voldaen sullen comen, met het geene noch in cassa
restuerende hebben, en bij koop der spaanse als
bassoracse coopmanscn. te procederen staet en schoon
alsjets te come mochten comen, tot het procureren
vande gevorderde fruijten, sijn nochtans Xa voor
diversche Judische quantiteijt, egter niet sullen kunnen

Elegen

Van Persia dato 7e Septemb Ao 1662

verlegen te vallen, want comp.e maeckelaer coridas
daer van, gemerckt voor 't meeste de principaelste
leverancier is, en in soodanigen geval d'E. comp.e —
(gelijck oock gepromitteert heeft) genoegentlijck crediteren
sal —

Bij particuliere brieven sijn wij bericht dat den plaeghe
den 1. p.a [illegible] uijt sijn dienst gestooten, en diens plaetse
p.r een ander ingepagt soude werden, 'tgeene indiendaet
waer sijnde, wert opparentie dienaengaende niet meer
staet gemaeckt te werden, want den presenten
Sitterstein sijnde, dat sijn voorganger int bemaghtigen
van't bevolen mandament te diere oorsake, om ende
bij de Roo. Romanus gegratificeert, en daertegens
niet van Ingebragen heeft, hij wetgeniet licht sal
hebben omme ten dien fine, gelt naer quaet gelt uijt
de handen te schieten, bovendien ook het hof gemerckt
en ondervonden hebbende, dat wij ons die onlijdelijcke
servituijt niet hebben willen subjecteren, niet al
te licht den sijne, niet gelijck eerder schrift
(om 't wederhaelde te verwerven het ook al veele redens
(in d'ander heeft) begunstigen sullen, 'tgeene den
Sende oock soodanich goedertierenheijt gelieve te
beschicken, op dat den maet van die oude wederom bij
gevolge te practiseren pretentien geliberteert
mogen blijven 'tgeene al een gewenschte saecke soude
wesen, want eens door ons werde de wacht sout
gebaent te werden, omme de Coopluijden in hare
jaerlijcxsche quade en quaet toecomende monopolie
waerdoor d'E. comp.e grootelijckx geprejudicieert werd
te comen tegen gaen, en daer in totaliter te diverteren,

uijt

Van Persia dato 7e September Ao 1682

Uijt Congo is op eergisteren tijdinge gecomen dat den
Sjabandaar aende portugesen om met haer 't accorderen
1700: tomannen, en 900: do voor d'oncosten van haere
vloot heeft laten presenteren, edoch was 'tselve niet
geaccepteert maer in contra zijn haer besloten, om
al haer volck en 't convent van daer te lichten souden
werden advijs, wat daermede inden zin hadden, 't geene
wij aensien, dat maer een doortje voort broeijen
sal wesen, om den Persiaen meerder geldt te doen
uijtschieten, want nae die natie bekent staen
het haer niet om een of beter, maer wel swaerdels
geldt te doen sal wesen, waertoe het succes wij jnterim
aen d'onderteeckende van alles geadviseert laten, wie ons
'tselve ten sekersten te doen staat, als wanneer
het aen uEdle achtbare nader perfect wijden geparticip:t
sal werden gelijck ook hoe 't in bassoura sal afloopen
oorsaeke den bassiaer aende paters aldaer vermits
hij deselve als autheurs van 't gedoente der voornoemde
fidalgos aensach, p:r den Sjabandaar heeft laten
aensegghen, en dreijgen, dat hij haer mitsgaders haere
convent 'teenemael wilde ruijneren indien hij
in die zaake geen middel ten redresse quamen uijt
te werken, ten welcken eijnde hij oock een van
haer genaemt Franciscus den Milanees van
geboorte dienal nae Congo gedimitteert heeft,
wachtende jnterim per de Turcke op 't bedrijf der
aldaer verbleven paters neffens noch 2 portugesen
die costlij verlede moisson met eenige paerdlijns
ten marckt waeren aengebracht, seer naeuw negociant

genoemd

Van Persia dato 7e Septemb. Anno 1682

[illegible] –

De brieven 't zedert den 14e Junij passo van hier –
geavanceert, en met d'ordinarie complimenten tot
heden gevisiteert, gaen hier volgende UEdele achtbare
[illegible] hier neffens, zijnde bij den anderen in raad
[illegible], en aan UEdele respective collegie [illegible]
die wij hopen dat alle UEdele achtbare met de bijlagen
ter deser annexe, volgens 't register behoorlijk in handen
sullen comen, in vast [illegible] vertrouwen niets ter–
vijnde van materie [illegible], en niets ter prolongatie
[illegible], wij deselve // [illegible] en UEdele h: a: Indz // bescherminge des allerhooghsten
[illegible] Xº onder stont UEdele hooch achtbare –
alderonderdanigste en dienst verplichte dienaeren, en was
geteekent J van heuvel, Constantin verdonck, –
florentius vanden Beke Ast. en Secrets, in margine –
Gamron den 7e September Anno 1682: Lager stont
UEdele hooch achtbare heeren vermits geen [illegible]
met monsters [illegible] zijde als in [illegible], het [illegible] ontfangen
hebben, [illegible] de [illegible] bengaalse
[illegible] te voegen, soo gaet deselve –
[illegible] in een partije met de gevisiteerde brieven
tot UEdele achtbare [illegible]

Patria

Aan d'Edle heeren bewinthebberen ter vergaderingen
vande XVII. representerende de generaele
vereenighde nederlandtsche geoctroijeerde
oostindische Comp. ter Camer binnen de
Stadt Amsterdam –

Edele Erntfeste hooch achtbare
manhafte wel wijse voorsienige

En

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ao 166[illegible]

En seer genereuse Heeren

Ed.le hooch gebiedende Heeren

Den 27e maart passo heeft d'E. Heer directeur Casembroot onder den raat alhier aan uEd.le hooch achtbare dubbelt en soodanich geantwoort als 't afschrift hier neffens gaende by ontstentenisse der principalen sal connen vertoonen sijnde ons 't bedect van uEd.le hooch achtbare geene brieven toegebracht, 't geene ons vermoeden doet, dat deselve naer alle apparentien eenige lange tijt aldaer blyven, nietteenin deselve dagelycx met verlangen te gemoet sien en den Heere geve dat in corten mogen te voorschyn comen, als wanneer wy den ijders wijdere addresse ten exactsten procureeren sullen, en uEd.le Ho: A: intusschen gesupplicceert werden het soodanich van ons gelieven te sieden —

Onsen brief vanden 14e stantij aen haer Ed.le A: tot Bata over Ceylon en Cormandel ter oversloopen werde voort gemaakt en copielijck hier by gevoecht, derwat ontslandich den toestant van uEd.le Ho: A: saaken alhier, en voorkomende ons verbindich daer aen gedragen, wendsh sullen aenhalen 't geene voor present uEd.le Ho: A: verder te notificeeren noodich achten, aenvanckelijck met schuldich respect dienende tot de Heer directeur voorn. op de becomende licentie van verlossinge op den 15e ofte daags daer aan in persoon naer Batavia vertrocken is, waermede sijn E. met het felix Macassar in deselfs comp. hebbende de jachten Sumatra, en Elisabeth, mitsgaders 't fluytie de Mole dees rheede verlaten heeft, en naer Ceylon gezeylt is, van waer geseijde bodems verder naer Cormandel ofte daer ten dienste van d'E. Comp. mochten noodich

wesen

Van Persia dato den 7:e Septemb: Ao 1682

vaetjes, versonden staan te werden, en den brande van ijgelijk nevens alle verdere comp:s schepen ter geduchtende plaatse salvo gelieve te laten aanmerken —

Het waer in bestaende cargasoen, en hoe wij met den anderen quantiteijt per gem: heer directeur met voorsz: kielen van hier gevent staat specifice in voorsz: batavias missive gementioneert, soo mede waet successive alreede aan coopmanschappen is aangebragt des hier van om u Ed: hoo: a: met geen vierdertige volume moeijte te vallen geen de minste repetitie maken maer ons daer een eerwentelijk refererende, ten dese noch inderneren sullen, waet effecten per gem: sijn E. voor desselfs departement, nevens de bruijlingen, deselfs schulden, ongelopende huijsmeubelen alhier in dese directie in vaetjes sijnde aanden opperkoopman Justus van Leijde getransporteert bestaende naede dat sijn persoon op 't schrijven ende recommandatie van d'Ed: heer gouverneur generael en d'Ed: heeren Raden van India voor alle 's comp:s supposten alhier, in qualiteijt van p:e opperhooft gaut[h]oriseert, en hem de behoorlijk obedientie van sijn van heeres commando afgevordert hadde alle in soodanige quant: en qualiteijt als tot dato 8 april — geschiedet volgens de loopende negotie boeken in effe bevonden waren, en u Ed: hoo: a: uijt het vervolch gelieven 't contbaren, te vaten —

105587 3/8 m:s in contant à 8½ st: p:s geldwaert comt		f 44874:12:11
9: lb. groffel nagelen	f 5"8"—"	
1½ lb. nooten	" 1"—"	
19. lb. caneel	" 5"14"—"	
795274. lb. bang: porceleijn lijnen	"76486"11"14"	

Transporteere f 76496"14"14 f 44874:12:11

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ano 1682

Per transport	f 76496:14:14	f 44874:12:11
56 p:s fluweelen	1984:5.7	
11 p:s wollen alcatyven	1048:13.12	
9539 p:s japanse porceleynen	1467:7.12	
2873 p:s cassa bengalen	9114:13.12	
6 p:s salempoeris	16:12.–	
2979 p:s zijde sivetadassen	36596:8.1	
4 p:s alegias [illegible]	14:1.5	
12000 p:s zijde hiouckoniassen	9241:17.9	
6 p:s mallemollen	16:16.–	
20 lb peper	3:10.–	
120000 lb tin	40335:7.3	
7 p:s dongrys	8:12.6	
16 p:s cammericx doeck te vertheren kalwe	418:10.4	
199872 lb bandanesche [illegible]	3735:4.6	
40500 lb nieuwe persiaanse zijde	202998:17.3	
Comt voor de coopmansch.e		383498:11:14
23 p:s paerden en muylen benevens een ezel namentlijk		
20 p:s paerden costende	f 3913:8.–	
2 p:s muylen	288:11.8	
1 graauwen ezel	42:10.–	
23 stucx soo paerden muylen als ezel kosten		4244:9:8
2 p:s goutwercke als		
1 fijn schaal kosten	f 572:10.–	
1 goude kroon	1724:6.–	
2 p:s goutwercke kostende		2296:16.–
61 p:s diverse silverwercke ten gebruijcke van het comptoir te weeten —		
55 p:s soo kandelaars, taffelborden, rookvat, spoelbeckens, schenckbort, wijnflessen, kroonen, fonteynen als andere in [illegible] kostende	f 2014:13.3	
6 p:s out silverwercke onder eenander partije in den boedel van den gewesen gamnouder lantog zendelaar bevonden	73:15.8	
61 p:s diverse soorten silverwerck t'samen beloopen		3688:1:8
Transporteere		f 438602:11:9

Van Persia dato onder 7e September 1684

per Transport ... f 438602:11:9

160: lb ijser en staal tsamen ter somma van ... f	9:2:-	
20. ps Schilt geweeren ... "	305:13:5	
12. ps Zyd gewerck ... "	30:11:-	
240. lb canon scherp ... "	86:14:-	
2. ps canons ... "	706:16:4	
505. lb Zeijlgaren ... "	133:8:2	
125. ps diverse balansen en gewichten ... "	3312:5:-	
766. ps nieuwe Bengaalse goelings ... "	248:19:-	
20. ps metaale vogels ... "	137:8:14	
69. ps coper gereedschap ... "	334:18:-	
16. ps ofte no lb soo oude als nieuwe koopere ketels voor de paarden ... "	78:1:14	
		" 5383:16:7

6794. ps Persiaensche mamoedies onder den dispositie tot dagelijxe guastos pro nu staende berustende, belopende à 8½ st. per yder gerekent ... " 2887:9:-

diversche huijsen en thuijnen mitsgaders quade schulden waer van weijnich te verwachten is, en buyten de linie derhalven per memorie voort loopen te vaeren

3. stx huijsen, als

1. d° alhier binnen gamron kostende	f 16079:19:-
1. d° in Ispahan ...	" 12522:8:11
1. d° in Laer ...	" 470:16:-

3. stx huijsen tsamen kostende ... f 29073:3:11

diverse desperate schulden namentlijck

van den Naracq, alias Cagosie ...	f 15384:12:5
Mamet Momin beeck ...	" 5858:7:1
Mhosin beeck ...	" 85018:11:-
Sephie Coelie sulthan ...	" 3147:14:-
Vellie sulthan ...	" 910:19:-
Canachan en Constant beijde Armenische coopluijden ...	" 340:8:-
Dernoga en Radacks van abadga	" 203:19:4
	110864:10:10

Transportere ... f 139937:14:5 / f 446873:17:-

Van Persia dato 7e September Anno 1665

per transport . . . . f 139937:14:5 . f 416873:17:–

vanden gewesen maakelaar Simsie
voor soo veel ao 1664: 255000 pa –
visiapoursche pagoden op commande
minder gerendeert hebben als hem
daer voor betaelt is geweest – f 4196:10:4

Soo veel den selven op sijn overlijden
aan compes cassa ten achteren is
gebleven, afgetrocken 'tgene
bedraet is ingecomen . . . . // 617020:13:13 // 621217:4:1.

f 761154:18:6.

3: stn huysen en dispense schulds mentveis

6: stn en thuynen divers gelegen en d'E: compe uyt den boedel
van voorsz maakelaar aangecomen vaerden procedido
by vercoop 't comtoir geint staat godt gedaen van voorsz sijne
nook afgesz ne vaerden –

diversche huysmeubelen, packhuys en oorlogs gereetschap
mitsgaders paarde tuych, die thuis alle meest schleten
en langen bij naer onbruyckbaer geweest ongedragen
voort loopen –

In Sparan, te weten

248203 3/8 mas in contant a 8 1/2 st. yder	. . . .	f 105486:12:15
4. paarden, en een Dhol	. . . .	// 680:–:–
1. silvere degen fees	. . . .	// 240:14:3
260. pa diverse huysmeubelen kostende	. . . .	// 1334:10:4
306. pa zyde mandiles	. . . .	// 2801:18:14
16953. pa zyde zjoncoriassen	. . . .	// 15395:14:10

Item over 'tvoorgaende, dat naer 'tsluyten van
de comptoirs boecken naer den vaderes gedemitt.
is en aldaer verantwoordt moet werden te weten
over wissels ter somme van . . f 15363:15:–
over 'twelcke aen den onder
coopman burgh graaf tot sijn opreyse // 255:–:–
over eenich paarde goet . . . . // 6:2:–

Comt voor 't negotie van 't compe Sparan . // 141563:7:14 –

Transportere . f 558437:4:14

Van Persia onder dato 7:e Septemb: Ano 1682

per Transport . . . f 588437"4"1

In Bassoura, te weten

3565 8½ m:s in contant à Rs. 14 st:s per ijder gerekent f 15154"17"4

5217: lb Couqinse anijs, die mits deselve ongevallet maar voor soo veel gelden sal mogen, te vercoopen g'ordonneert is- . . . f 2060"18"9"

2: pk:s wolle alcatijven . . . . . . " 231"16"12"

aan oncosten op coopmansz:n " 47"13"3" | " 2340"8"8"

Eenige huijsmeubelen bestaande in partije leden kussens, stoelen, koopere werken en groote ijsere evenaar, en vijf p:s metale gewichten die g'ordonneert sijn te verantwoorden ijder nae behooren ende nevens de boeckjes te geven alsoo mettere andere ongetax:t voortloopen . . . . . . " — " — " —

Hier bij comt noch het bedragen van 1417 m:s soo veel met het visiteren deser contanten dit jaer van daer ontfangen soo van ongangbaere munt als te cort bevonden is, en de compl:e ter lastermode comen montrens " 602"4"8"

Comt voor Bassoura t'samen . . . " 18097"10"4

Somma der generale effecten in dese Persische directie soo alhier als ter comptoire Spahan, en Bassoura berust ende monterende met en andere der somme van f 606534"15"2

Alle welcke nevens de na dato aangebragte coopmansz:n als inde Bataviase brief te sien en waren aan ons ordinarie dankelijke gedragen, by vrijden gevolch van comp:s negotie, ende ommeslach alhier genoemde opperkoopman van kennis vertrout UEd:le Ho: A: mettertijt soodanich gedienigheit sullen vinden, dat Expedient UEd:le Ho: A: hem in vrijheit met d'absolute qualiteijt van directeur sullen gelieven te honoreren, 't geene geschiedende sich ten hoogsten verplicht sal vinden en die gratie door alle practicabile

practicabile vigilantie tot uEdele hoo. a: genoegen tragten
daarinne te maaken

Hoedanigen memorie aan gem. van Leenen ten ondersoek
Edele tot batavia tsijnder vertrekinge p. den directeur
Casembroot is nagelaten sal uEdele hoo. a: de copia hier
nevens annex vertoonde int lange, daar aan ons eenbiedig
om kort te gaan refererende, hullende hij daarnaar int
verrigten van comp.s aldus lopende affaires wegens
volgens de conditie der tyden reguleeren en geen debvoirs
sparen, omme soo hoo mogelyk tuwaar Edele hoo. a: contentement
te verstrekken, soo mede belangende de recommandatie
van gem. sijn E. omme met den Gouverneur, Sabandaar en
verdere regenten, alder in goede concordantie te leven
nietteminn goede actinge te nemen staande dat de E.
Comp. in hun g'obtineerde previlegien, met en sorgelijkheid,

De drie soorten van coopmansz. den 26e maij passo door
gem. sijn E. vercoft ten prijse als hier onder gementiont
hebben wij bij leveurantie aande cooplieden bevonden
te renderen, namentlijke

De thin, afstaande in 16952 3 lb à 28 larijn de 30. offe gst
$14\frac{3}{4}$ premium yder lb advancheerde met 682 lb
overwicht sijnde $51\frac{1}{2}$ p. c.to

Bengaalse suijker 90253 lb à 10 larijn de 30 offe 3 gst.
$8\frac{8}{11}$ premium yder lb daar op 43192 lb onderwigt
gevallen en veroorsaakt is door de saake
die meer als anno passo door geslroopt
en in plaats van 6 lb op de 2 do. gelijk in
Bengale gerekent werdt, op yder $13\frac{1}{6}$ lb
bevonden hebbende advanceerde bovendien
en $\frac{3}{4}$ p.a dat welke saak meerder als ander
verleden gecocht heeft noch sijnde $82\frac{3}{8}$
p. c.to

De

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ao 1682

De peper Zijnde. … etc a 18. larijnen de 30. ofte 6 3/8 stuyvers
ydere etc waren van hoedanich in gewicht en
advance gerendeert, alsoo die noch niet
gecomt is uEdele Hoog Ed. a: niets sekers
berichten connen, en het tot den naesten
geschreevens blijft, evenwel naer ruyger
overslach de winsten niet minder dan die
van verleden Jaer wesen Zullen —

En gevolgentlijk niet onsmaakelijk vallen, die by dien
[illegible] negotie oock wel gecontinueert maer vermits
alsoo deselve hier in menichte gedurich verhuert werdt
waerommen dan oock jegens aenstaende jaer wederom een
redelijke quantiteyt vande Mallabaarse rijst gewenscht
hebben, nevens goede partije cardamom, die teghen-
woordich van een schoone demande is, en wel te wenschen
was, dat die van anno courant wat ryckelijker voorsien
waren geworden 'tgeene de winsten die althans aan
alle kanten van naeuwkeurigheden moeten behartigt
werden, dubbelt vergroot souden hebben, en in alle
manieren onse mede participanten voornamentlijk
d'Engelse, die het procureren der meeste proffyt geerne
gedencken, daerop niet seker contanten vreden, moeten kraghs
tontsetten, hebbende gaarne d'andere werelt geen soorten
mede tot wat naemwaerdigen advantie gedebiteert
[illegible] ons niet willen volgen, maer sijn genoodt-
saakt geweest, om het verminderen van die en andere
merchandise die niet andere negotianten gemeen
hebben naer gelegentheijt des tijts te reguleeren, of
souden anders daermede wel lichtelijk aende hant hebben
beginnen setten, 'tgeene op beeden qualijk slagen soude,

en

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ao. 1684

en voor al, schoon de vrienden niet naer de scheyding gesuccedt
eenmael, 't diviederen was, vervolgens ook docht datmen
sich van den coers vande marckt voeghen, dan sich in sijne
door een goede koop van merckelijk advance tot bysondere
gunst gefrustreert te vinden, en speciaal met de —
mineraal waaren aan groot capitaal raeckt, en voor
eenigen tyt in apparentie scheynt dat daerop de noodige
voordeelen te bedingen souden wesen, derhalven het ook
niet schaeden can, om het allengskens weder in beter estime
te brengen, datmen onder submissie van UEdele hooch achtbare
vrye weysen en beter insicht oordeel, daermede noch voor
een wijl supersedeert, om nadien deselve althans geen
naemwaardige advance opwerpt, en door den Persiaan
weynich meer getrocken, maer in groote quantiteyt in
handen particulieren opgesloten bewaert werd, door dien die
bij nae teenemael buyten naervragen en sulx bygecomen
is, sedert dat in Masipel mooy aanderwercken hebben
beginnen te maecken waermede hare althans voor 't
meeste behelpen, daer in voorige tyden niet anders dan
copere wercken gebruyckten, tot welckers vertiering
de meeste tin verbesigt werdt, en ten dien regarde
de Japanse porceleynen, ook jegenwoordich teenemael
int vaderlant leggen, maer met de sodanich het een
heel ander aansicht heeft soo waer deese inlanders
haer al veel gesleten met het sinoop maecken van
sodanige kleyn dingsjes sonder veel kennis genaemt
egter soodanich niet of heeft de tijd, die haer in
alle occasien te passe comt, en niet missen connen
weshalven noch redelyke quantiteyt benoodigt, waer

omme

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ao 1682

omme dan ooke wedder een goedden dijsch naer Bengale gesonden
hebben, met hoope dat die 't ons eeven gegunt, en watten
als die van anno courant, wederkeer al wat bruyn weer
sal voortcomen, niet 'twijffelende of sullen daerop die
gedesidereerde winsten al vinden, en waertoe wy ook
te meer g'animeert worden, om dat de Engelse vrylieden
dit jaer haere handel aende proffyten niet heel bequaem
gehad hebben, en den Nederlantse vrij coopman pieter-
willemse, noch geene, en al met zijn partye, die
over de 2000: packjes aende hant bleyft sitten, gevolgens
niet veele lust sullen hebben, omme in contra dien handel
te hervatten; 'tgeene voor d'E. Compe schynt niet dan tot
groot voordeel te sullen verstrecken, en den heere ook –
soodanich genadelyk geliefde te beschicken, mitsgaders
haere traffique al omme meer en meer florisant te maken,

Sedert voor aengeroerden datum, is niemant vande Compes
coopmansch. comen spreken, haer gesamentlyk soo hoogh
en afkeerich houdende, als of sy noch niet gesint waren
met ons te handelen; Invoegen het schynt dat wy
weder in een coopstadt maer sonder cooplieden bevinden
ten andere 't samen soodanich syn dat een yder op gestemt
hebben, onse aende hant hebbende goederen, tot een seer
lage prys in te negotieren, ofte anders ons geheel en al
daermede te laten sitten; 'tgeene wy haer evenwel wijse
wel beletten souden konnen; immers soo resolveren –
wilden, van gelde wat naer Suratten op te senden (gelyk
wel eer, en menichmalen in soodanige casus positie –
geschiet is geweest) maer geconsidereert wy aldaer
met de pachters noch vergeefs haere pretentie in
dis: puyt

Van Persia onder dato 7.e Septemb.e Ano 1682

dispuijt, en die lieden op haer lijnen vaerder leggen, om by
aencomste eeniger goederen deselve aen te slaen ten eynde
aen haer garant te foorderen geraecken mogten, en wy in
soodanigen geval souden seylen te koms souden gaen, moeten
dat noch soo de nodelykheyt plaats geven van eenige
importantie wesen soude, maer te beduchten is dat zy ons
seer onvermydelyk, mits ten tweede niemant te vinden soude
schreven souden, en 't slimst van allen die lastige schrijvinge
welckers niets en mits ons subject te maecken stonden
en selfs die aldaer aen te langen goederen, in fine en eene
caravansera, in plaats van Comp.s woninge neffens
andere gemeene mercanten 't gene den luyster van de E.
Comp.e gebruijcks lyden kan, doch verkoopen souden soo
hebben wy tot dat voornemen niet al te gevoeglyk konnen
vinden dat de cooplieden ook soodanich niet bewust waren
hare te opiniatre wachten dat vervolgens ook hier ons altans
onderwinden laten, maer niettemin dese harde banden
spanninge, door alle practicabele middelen tegengaen
en in harer opinie soo veel mogelyk te abuseren souden
sullen, en daertoe were de bequaemste maniere wesen soude
onder coopmans.en niet billyetten neffens den prys op eenige
publicque plaatsen te affigeren, edoch dan vaerder te
prejuisponderen is, mits het mousson al ten meesten deele
verloopen is, en de magtigste negotianten buyten die met
de E. Comp.e gewoon syn te handelen, reets naer de boven
quartieren vertrocken bennen, dat daermede ook seer
weynich advantagie souden, des ons laatste plight ontrent
te gronden soude moeten wesen, 't gene is, by aldien
op voorgenoemde wysen niet het uytbreecken van
eenige kleyne quantiteyt aende cooplieden van

neffens

Van Persia dato onder 7e Septemb Ao 1682

Verders, en d'alrins memorerende varietelicks niet tot
onse intentie geraeken konden, als dan onse gedachten
naer elders te wenden en derwaerts sodanigh gedeelte op
te laten voeren, mitsgaders op de bequaemste wijse te gelde
te maken, alwaer noch van alle schattingen geliberreert
souden blijven, of ten waere daertoe alvoorens een speciael
mandament verleent wierde, 't geene niet al te waer-
nemelijk is, want in 't verkrijgen van dien te vele
moeijte gelegen is, uijttersin hopen mogen, dat die-
saeck niet sullen hoeven in te stellen maer inde complotteringe
in weijden der schattinge voorvallen sal, vervolgens
inclinerende zullen om niet ons daer te vinden en naer de
cours van de markt te handelen, 't geene geschiede inde
inde 't bode eenichsints bijcomende, voor de Comp.e
ook 't best achten, want het onderkomen van uEd.le E.a.
fexe dit in sijn oordeel seer geraetsaemt is de totale
parthije voor een raisonnable prijs, in een klomp te debiteren
dan op hoope van daer meerder ons in groote moeylykheden
te steeken, ten anderen het ook ons niet al te vaire
dusdanigen wijse succederen soude oorsaeke de goederen
op andere plaatsen met kleijne parthijen, en niet in contant
maer op 3 à 4 maanden tijd verengageert werden, 't
dat gehele en al voor de Comp.e niet alleen ondoenlijke
maer ten hooghsten ook om diverse insichten, en van te
bijsonderen consequentie en tegens haer Ed.le maximen,
alsoo het aan vreemde, en onbekende handelaers toestaen
soude moeten, hetwelk mede strijdich is, dies wij weinich
der coopmans.en niet anders dan naer de constitutie
der tijden ons reguleren konnen 't geene uEd.le ho: agtb
ook

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ano 1682

ook geliefden te vertrouwen, dat sich ons schultplichtich—
en ten meesten dienste eerlangh sal vinden, maer buyten
dese accidenten, het slimste van allen noch is, niet alleen
met partye sware slaven, en coopluyden derwaerts dienaeren
te doen heeft dan in voorige tyden waeren, die zyn afgecomen,
en int negotieren resolutien nemen, want de presente gemelte
koopers te naeu de laeste patroonen onder gebonden bennen,
uyt vreese van ondanck qualyk der prin. dan gelimiteert
bieden derven, ten anderen alhoewel in dit ryk tot langen tot
grooten schaedelyck van capitael vermindert werdt, bij particulieren
ontstaende om dat een groot gedeelte vande beste munte
naer d'Indische quartieren gevoert en notabile partye in
's Conincx tresoir alwaer deselve, als in een put verdoncken
leggen blyft, gebracht werden, sonder op 't slaen van eenige
andere van goede aloy te dencken, 't geene nacht eenige
jaeren hier te lande al vrij gemancqueert heeft, gelyck
ook den handel van d'E. Compe. daer door niet weynich
gedeclineert. Ja soodanich gedeclineert is geworden,
dat wy nu soo laet int jaer met soo aensienelyke —
quantiteyt diversche coopmanschappen onverkocht zyn
blyven sitten, van welcke verscheyde noch vande begeert,
maer om voorsz. redenen, als d'onmacht der negotianten
ons aende hant gelaten werden, en waer van ons in langen
noch geen bekenschap konnen geloven, om dat wy geexperim-
enteert hebben, de mercanten hoe langer hoe meer sannich
en onmachtiger werden, ten deele door den kleynen sleet
van welke goeden, die vanden gemeenen man geconsumeert
en niet dan met groote oncosten naer de boven quartieren
vervoert, en aldaer ...iginael met weynich proffijt moeten

afgestaen

ooke ontwijffelijcke niet sonder duijmkenijnge aanden Sabandaar
te schrijven verkregen hebben, want geen Comd. hadde
niets int minste willen volgen laten, maer in contra
verclijden eijt, dat over sulcke sluijkerijen, die al doorsnelt
niet meer dan al te notoir benne, en waerlijcke pointe
sij overal, ten eersten beledigen, aen 't hof te doleren
gesint was, 'tgeene mede sijn voortgangh genomen
hadde dapper quals voor d'Engelse geslagen soude hebben,
sijnde onderstucheijt door haer siniester sterkheijt; daer
den voorsz. Comd. ten volle is achter gecomen, alsulcx
in soodanige kleijnachtinge geraeckt dat langer niet int
alderminste aen lant conden brengen, of mochten de visite
gedogen, en daertegens haer opposeren, willende "wederstande" seven
schreuder publicq op straet met stocke slagen begroet
waer mijn ... genoeghsaam afmetten conden in
wat schimp dese natie bij dese Inwoonders gehouden
werden, en intusschen deze manieren van doen d'E. Compe. int
minste niet schaden kan, —

De portugesen sijn weder om met eenige scheepen in dese
golph verschenen, en hebben 12 à 13 soo moorse, arabische
als andere kielen in Congo opgebracht, waerlijck alle sij
aldaer met een sware boodems g'aenschept konden houden
te willen gedogen, dat iemant van boort aen lant gaat,
verwachtende noch 8 à 9 scheepen, alle soo gemelt
werdt, beladen met materialen omme aldaer een fort
op te werpen, welcker succes en waer toe aen dit-
sijt geaffecteert laten; intusschen soo 't schijnt haer
meer over haere zaken seer loslijcke gecommitteert
althans te corrigeren gesint benne; 'tgeene ooke waer

te

Van Persia onder dato 7.e Septemb.r anno 1682

te gelooven is, want bedekte meer aan t'hooft van het
gebiedende hooft der fidalgos het mandament door den
persischen coninck versegelt overleverende is het
selve mits het in effecten niet en continueerde soodanich
als gecontracteert hadden, opgenomen belooft, en vorder
vaerdich voor syne Hoogen geschreven, mitsgaders tot den
inbondigen kleijnachtinge van deses Majt. niet verders
getreden, ook den brengen van dien uijttermaten vilipenderens
overtol, en toe naer lant gejaagt, waer liever van eijndelijk
groeijen sal leeren den tijt, wanneer tegens vande —
meeste gesustineert dat dit gedoente door den dienende
ruijn hier van den auteur is, alsoo het contract ten
eerste door sijn bestier g'eleveert is geworden, niet
veel goeds sal uijtwercken, dat ooke waer wesen moght
vreesen, en onwijsselijk bij menige resolutie, vermits het
accoort achtervolgens de lettere commissariaal
vanden coninck op hem verleent getroffen had om syne
particuliere interesten, specialijck soodanich gekoopt
werdt t'gene wij voor soolange getemporiseert
laten, en jegens deese maniere van doen d'E. Comp.e
gants niet schaden, maer voor d'Europiaanen int generaal
noch al eenich merckelijk respect en dikwe vertoonde heeft
kan —

Vande fransche negotie vanden vangiddelen boeck acht.
niet anders te participeren, dan dat het daerinne seer
weijnich geschiet, en die soo goet als stil staet hebbende
in eerlijke jaren geene naemwaardige coopmansch.
en voor present den 26.e Januarij per schip Felix den
vaultoun genaemt maer partij peper, indigo, en

grove

en grove Suratse kleeden voor reke gs van Bandar Comp:e
aangebragt, sijnde voorders meest met vragtgoederen,
beladen, die hij alleen gelost, en de rest op den — daar aan
naer Bassoura gevoert hebben, op hoope van een goedige
marckt aldaer te sullen aantreffen 'tgeene haer althans
ook wel eenichsints schijnt te sullen gelucken, en dat
om redenen alle passerende scheepen, en vaartuygen
van de portugesen in Congo in arrest werden aangehouden,
sonder eygentlijk te konnen vernemen, wat in fine met
alle deselve intentie hebben, des dienvaere bevindinge
aan d'ontdeckinge van alles getemporiseert laten /
en UEdele E:a op hun tijt schriftelijk werd
overgebracht, ter mede een wat sijnde in jongst werde
een Pools ambassadeur van natie een Fransman
in Spahan is aangecomen /

Dese drie verre gesz:n en verbaerdiet sijnde, hebben den
22e dito de koopluijden voorde tweedemaal
bij ons werden vervoegt, en getracht de nagelen, noten
en cannehl, tot de bijlage bevoorens geboden prijs
als in de Bat:as missive te sien (waer aan ons met
schuldige respect refereren) af te handelen, maer
siende wij daertoe niet te disponeren waren, en voor
de twee eerste soorten, de verleden jaers somme
nevens 130 la: voorde cannehl begeerden soo sijn se
wederom onverrigter saaken van ons afgescheyden, ten
principalen reflecterende door de ongemeene slechte
gestalte, van voor aangehaelde bast, die indedaet
seer grof bevonden, en sonder eenige reuck of smaak

Zae

Van Persia onder dato 7.e Septemb. Ao ibid. —

tal soodanich in effectie, als noijt naer costij, gedurende de comp.es
Persische negotie gevonden is, in vougen met patientie afwagten
moeten, tot dat daermede in fine sal vallen afloopen en ingetreden,
tot ventien vande selve, ten meesten profijte vande E. comp.e
onse uijtterste diligentie te adhiberen staen, 'tgeene wij ook
in alle eerbiedichheijt UEd.le Ho: Ag.le suppliceren, ons soodanich
ten vollen gelieven toe te vertrouwen —

Wat goederen wij tot voortsettinge vanden handel naer Bassoura
per 't schip 't wapen van Middelburch den 28.e maij passo. gesonden
hebben sal UEd.le hooch achtbare uijt dicto geciteerde Batav.a
missive, waer aen ons om cort te gaen alnu de eerbiedich
refereren, evidentelijck connen, inhoudende dat d.o cargasoentje
met een fanabelijke winst sal vertiert werden, ende
boden ons ten spoedighsten te rugh toecomen, omme in tijts
van hier met de Zyde naer Batavia versonden te connen
werden, van welckers quantiteijt en hoedanich die geleevert
wij 'tonser verwonderinge tot dato noch geen kennisse
gekregen hebben, vervolgens oock onmachtich bevinden
(hoewel dese letteren daeromme al eenige dagen te-
langen sijn opgehouden) UEd.le Ho: Ag.le te participeren, dies
tot betere nevens de prijsen, soo als die als in Bassoura
voorde coopmansch.en int generael te bedingen, totten
naesten swannent dien alles uijtslaen noch te vernemen hopen
te wachten, en den hemele geve dat naer de schickinge tot
soulaes van comp.es bevaren casten mogen uijtvallen —
ondertusschen, geduerende blijft, als wanneer wij
niet manquerende naer sentiment UEd.le hooch achtb.e
alles van in dese directie moeht geoccureert wachten
ontledigen

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ao 1682

ontledigen sullen —

Van d'Indische quartieren hebben wij voor uEd:le Hoo: Achtb:
soodanige brieven becomen als de bijgevoegde registers
van Ceylon, de Custe Cormandel, Coutchin, en Sumatra
uEd:le Hooch: Ag: sullen connen aenwijsen, die Ag: presentelijck
hier nevens alles dubbel overgaen, except die van
Ceylon, en Sumatra welcke maer enckel ontfangen
en int packet littera A. g'includeert hebben,

Tot Comp:s cleeden, alleen in dese schijnen de coopluijden
goede genegentheijt te hebben, om ons af te handelen
vermits deselve Ag: presentelijck van een redelijcke demande
bevinden, maer aengesien wij noch met de [illegible]
trachten t'accorderen (die ten aensien vande Cormandel
voor als noch geen hert hebben willen [illegible]) soo niet
het een met t'ander te gelijck vande hant te schuijven
soo is daer van noch niets gevallen, invoegen hier moeten
toe sien sal schicken, waermede de peper sal uijt
gelevert werden, waermede niets besich bevinden
en verder negotianten naer dien ontfanck mogelijck
hare nadere intentie ons verclaren sullen, t'geene
dan ooc voor soo lange gelimpenteert laten, en uEd:le
Hoo: A: bij eerste occagie, schultplichtelijck wert over
geschreven. Hiermede &ca: onder sluijt uEd:le Hoo: A: onder
danichste dienst bij genent, en trouwe schuldichste dienaers,
was geteeckent Justus van heuvel, Constantin Verdonck,
Js Sanger, en Florentius vander beke Secrets, in margine
Gamron den 29e Junij int Jaer 1682: noch lager
stont uEd:le hooch achtb: heeren de weinsten van 5 1/2 p. c.o

opde

Van Persia onder dato 7.e Septemb Ano 1682

op den thin gevallen, als op sijn plaats gemainteneert souden veele
meriteren, omme in dier negotie te continueren ende—
geconsidereert die gesproken sijn uijt voorgeleverde
overwicht en dat dit jaer op yder baal van 375 lb: 7 gl
minder dan ano passo in factura gebracht staat als
veele principaal, datmen int vinden van andere gedigte
gevoilde waeren, die ongelijk in quantiteijt veel meer
beloopen, en merckelijk grooter advancen beloopen
souden als en dat niemmer niet bij doorgedrongen
werdt, deselve dan missen moet, en soude evidentelijk
genoech consteren, dat die van geen belangh soude—
vallen, en dienhalven alderaengenaamst wesen onder
Submissie van uEd.le hoog achtbare veele wijs oordeel
mits die thans gansch niet meer getrocken is, maar
t'eenemaal soo goet als int vaderlant legt, met dattet
mede tot deselve weder te rijsen quam voor eenigen
tijt supererenderde(?), niettemin, dit en alles aan uEd.le
hoog achtb.le goet vinden, die alles diepsin in siet, en rijpelijk
overwegen, onderdanichlijk gedefereert laten—

Instructie waernaer den Onderkoopman Arnout Burgh Graaf [illegible] deses comptoirs sich int uijtvoeren van Comp.es negotie als anders sal hebben te reguleren—

Naerdemael haer Ed.le achtb.le bij missive vanden 15.e 7ber ano passo, en de heeren [illegible] [illegible] [illegible]
onsen

Van Persia onder dato 7e Septemb.r Ano 1682

onder allen opgegeleiden by syn E.E.s missive de dato –
17e februarij desp.re dato courant hebben geliefden mij te
ontbieden, om een keure nae Gamron te doen, ten fine
en om nademael als inde selve geen expresselijck staet, –
staet aen mij dan oock, om nadelen te mijden, verbiedick
gedrage, en 'tondernemen al alvoorens 'tselve 'tondernemende
met een schriftelijcke Instructie tot narichtinge te
versien, tot welcke goet g'acht in voldoeninge van dien
boeck te versenden bevolen, en conform den inhouds
van gemelte letteren, al tot dirigeringe van Comp.s affaires
te stellen, en ingevolge het hier onder geposeerde tot
reglement voort te schryven, werdende aenvanckelijck
is, om in alles, wat aengaende d'E. Comp.ie sal connen
voor te vallen circumspectie en bij offerte eenige
saecken die van Importantie wesen mochten daer over
met d'adsistenten Justus Mesdach en Daniel de
Cocke, die beyde nugteren en vigilante borsten sijn
te consulteren om alsoo naer rijpe deliberatie nodigh
achten het raedsaemst te bevinden, 'tgeene niet dan
groote gerustheijt ten dienste van d'E. Comp.ie baren
kan, en d'eerstgem.e mits sijn vijf jarige residentie
alhier, vervolgens door desselfs bekomen bevarentheijt
al eenigsints daertoe te stade te sullen komen, van
welcke experientie is Immers bij provisie, tot het
te verwachten opperhooft alhier geprecedeert sal sijn,

Om nu een behoorlijcke verdeelinge aengaende
houden den dito comptoirs negotie boeckjes mitsg.rs
het dach register te doen soo heeft het werck wesens
't Comp.o:

Van Persia onder dato 7e Septemb: Ao 1682

't Compareeren deser te schrijvende brieven aen u.l. en
't naaste aenden adsistent midsdaer gedestineert met
recommandatie, om in alles fidel, en circumspect
te gaen omme datgeene alles t'sy comp:s handel, als
anders concerneerende, dagelijcx sal occurreerende —
t'annoteeren, omme meerder ervarentheijt te verkrijgen
en daer door bequaem te worden omme bij offererende
occagie d'E. comp:e met te meerder kennisse te konnen
dienen, die de quaslos kent, sal deselve maendelijcx
met sijn naem onderteijkent overleveren, vermits naer
dan den boeckhouder deselve 't uit onkost boeck gebragt
hebbende, aen d'eene zijde benedden aan gelijke in
gebruijcke is, derhalven sal, dat dito [illegible] bij hem
naer gesien voor goet aengenomen en geboeckt is, —
mitsgaders sijn signature daer onder stellen. 'tgeene
in tijt ende wijlen van gamron voor d'Indische quartieren
g'eijscht moeten werden sal [illegible] ick soo laest daer van
beschrijt becomt, persoonlijck in schoon uijtgelesen
goet ten minsten prijse alhier opkoopen, ofte —
noch om wat beter waer te becomen, 'tgeene belangende
de sluwaelen, en andere zijde stoffen gelegt [illegible] p:r
bekende luijden, in Cassjan, ende [illegible] [illegible] die ~~[illegible]~~
plaetsen cofij geleegen (gelijck [illegible] in [illegible]
requireert) doen maeken, en voorts soo spoedick af-
senden, als immers doenlijck naer gamron, sonder —
[illegible] op [illegible], en alsdan van daer door andere voort
geschickt te werden, 'tgeene [illegible] groote [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sal, gelijck mede de

goude

Van Persia onder dato 7en Septemb. Ano 1682

goude en silvere lakenen, in 't gevoelen van de
hun civielsten prijs sult trachten te bemachtigen
edoch alvoorens die aan te slaan dan wel dien betalinge
te laten volgen eerst door goede kenders dan wel op de
bazaar laat vraachtije doen prijsen uitvolgens op
die wijse soo veel mogelijk, om te duijnen inkoop
trachten te prevenieren, alsoo het opperhooft Im-
gamron, van 't geene hier in negotie, als anders ten lande,
dat d'E. Comp.e mochte raaken, pertinent volcomen
advijs gedaen, moet verders sal ik 't geene occagie, die
met 't overtreeden der coopluijden bodems ondertusschen
en continueerde naer te vernemen hebbe, voor bij laten
gaen, ook tot dat 't welcke van groot belangh, en consideratie
is, mitsgaders niet tot gelegde offensie afgewacht
om vanden altijt den expresse loopen gebruijcken,

Den ingeleijde lijst D. van Condanich de marckt aengaende
alle coopmansz.en, hier is, insgelijcx de behoorlijke
kennisse op te doen, sal in tijden gelijk boven vande
binden verklaert, den prijs couvrant van silvere waren
gesonden dienen, als daerinne d'E. Comp.e gewoon is
te negotieren, en ond.s in mijn residentie is afgeschickt
edoch om deselve op 't accuraatst te bevonden sal ik
die niet alleen van Comp.es maakelaar naader
afvorderen, en opnemen, maer daer boven met andere
van buijten consulteren, omme daerinne soo veel
mogelijk de waerheijt te treffen, en eenige misleydingen
te prevenieren vermits deselve gem.e [illegible]
den goederen ten nadeele van d'E. Comp.e bysonder
beide kennis doen afsnijden, dies daer op seker naeuw-

regaert

Van Persia onder dato 7e Septemb.er Anno 1682

regaart genomen dient, en 't welke ik ten hoogsten gerecom-
mandeert vinde, —

Bij geval ik door eenige coopl.n moet aangesocht werden
om op den naem van d'E. Comp.e voor haer eenige realen
ofte goude ducaten af te schieten onder beloofte van een
gevoeglijcke proffijt, soo sult ghij 't selve in geenderleij
manieren inwilligen, maer geheel en plat afslaen, als
een saecke sijnde, die d'E. Comp.e bij den expressen Co:
heeren: strict, en op poene van confisquatie verboden
is, oorsaecke door sulcken weijgeren geven de luijster
van onse natie niet alleen, meer en meer gedeeltelijckt
maer ook ik bijsondere disfortuijn tot eijgen schande en
mijne straf veroorsaeckt te werden, —

Op de handelinge der Engelse en Fransche te Deshi hiede
dient mede goede achtinge genomen, soo ook wat op en af
vorderende sijn, sentiment naer gaeren overgeschreven dat
aengaende den aanbrengh der Moorsche officiaans uijt-
[illegible] over de vaert van Caudelaek mede doen, en
geenen derde naelaticheijt vallen sult —

Voor costgelt sal ik voor sich selven 42 maen en de
adsistenten ijder 28 d.os fanams in reeckening brengen
sonder iets meer, dan den E. heer directeur bij miss.ve
van den 5e Febr.ij geordonneert is, soo mede ingevolge
den contenue resp.e drie paarden, daer onder die van het
forte St. David begrepen, ten stalle, omme bij voorval
daer van te dienen, aenhouden, en aen voeragie voor
ijder een fan.m daegs ter caste brengen, gelijck 't selve
oudts altijt in usu geobserveert is gevonden, en
jnde ingoine borbijs altijt ter comptoire berustende
ampel en clare can naer gesien werden die ik tot

[illegible]

Van Persia onder dato 7e Septemb Ao 1682

speciaele verrichtingen mitsgaders als een vaste
wagter noodigen dienaer, doch bevaijse ik nu nootig, als 2en
nummoneren siet, soo sullen noch een meer ten tale dienen,

Om dit complein met geene onnoodige dienaers te beswaren
sal ik met al de volgende maandelijcxe tractamenten (al-
vooren 't welcke in specificatie boeke nevens 't kostgelt
als andere oncosten, longo gestelt [illegible]) in reeckeningh
te brengen, te weten —

Een portier	m.e 30:-	's maants
Een kruijer	" 35:-	
Een looper ofte chiattier	" 35:-	
Een dienaer tot ulieder dienst . .	" 30:-	

Waarmede genoechsaam te stellen sal wesen, en eenige
andere, buijten die wanden welcke nevens geconsinueert
sal werden, genuts tot nader ordre van opgemelte
E. Heer directeur Gudents aenkomende tot derselver
contentement eijgen beurse sullen moeten aenspreken,
maer aengesien althans het complete getal deser
animale te verminderen valt, soo sal ik op approbatie
van d'E. Heer directeur Casembroot noch een mogen
daer boven continueren mogen laten, gelijck de
vaste die a° presenti met wel te missen sal wesen,

Sonder yets ten boven verhoogt of geneqüist mogen
werden, als by voorval de noot soude komen [illegible]
soo sal ik het dienen te reguleren, nae de saake
in sich selven leijt, onder tyden practiseren, als onder
onder eenige administratie die soude bevonden te
werden, sonder dat ik eenigen ik het minste —
reglement kan voorschrijven, dan alleen dat ik het
concipieerde

Van Persia onder dato 7e Xber Anno 1682

concipieren vande requesten in observatie te houden
heeft dat die kort bondich, en naer de rechte meyninge
opgestelt werden, en ook altijt in gebruijcke sijn, om die
in onse taele eerst op 't papier te ontwerpen, en dan door den
tolcke als persiaanse schrijver, soo naeuwkeurich als
jemmers doenelijk te laten translateren sonder veele om-
standicheden ofte complimenten, vermits al te groote
aendrachtigh te schrijven, en tot d'overleveringe vandien
alsoo den dienst ons in persoon geen acces soodanich
daeromme gesolliciteert wort, soo heeft vallen toestaen
en d'andere rijxgrooten om geen jalousie te veroorsaken,
daer vaele schijn te geven, van door ons gecorrumpeert
te werden, 't welcke ook altijt excuseren den voorn. Sultan
insgelijx, neffens de bevorderinge van alle andere
voorvallende saeken, modest gebruijkt en toevertrout
werden, doch of buijten vermoeden mochte gebeuren,
dat ick bij d'een of d'ander vande regenten in persoon
geroepen werde, soo recommandeere ick op 't hoochste,
alles soo voorsichtich en discreet te dirigeren dat voor
soo veele 't geschieden kan, een ijegelijcke door ul gedoente
gecontenteert, ook d'E. Compe respect en dienst betoont
gevordert werde, 't welcke ick met modest antwoort
en vriendelijcke bejegeningen, vaek onder geluckelijke
te volbrengen, een groote ende bequaemste werck baent
sal, voornamentlijck al ick soodanige persoonen, waermede
d'E. Compe meest mede te doen moeste hebben
en tot hare sich aengelegen laet, als den rijx-
vertrouwde raden, moostoffie Chasse, den gouverneur

d'Espen

deser vrede, en dienvolgens, met gerequireerde bescheydenthe-
ende genegentheyt tot onse natie, tragt te brengen, 'twelck
d'E. Comp.e bij alle occasien int procureren van haere
nodige affayres seer dienstig, en ook tot speciale glorie
strekken sal, welcke is waerlick sulx van seer weynige
apparentie schijnt, ten aansien d'E. Comp.e althans bij
niemant geestimeert, veel min in eenige deele,
uijt vrese voor den Chan die alle Europianen en
Christenen den bittersten vijant is, gepatrocineert
werdt doch vaer veel veranderingen de tyden dickwils
souden konnen mede brengen, en dienvolgens ik als-
noch op't serieuste aanbevolen werdt, om op den ijdgels
op't civielste te ondergaen, want daermede veel meer-
werdt uijtgewerckt dan met bolderen, en nonquedons
'tgeene niet anders als groote verbitteringe causeert
en om den geenen wiens hulpe jnwijlen mochte van
noden hebben, met den ordinarie recognitie te
beschencken als 'tprincipaelste beweegh instrument
wesende, waer door dese baetsugtige meeren losse
gemoederen gewonnen werden, 'twelcke voorwal, en voorna-
emelijck in dese slimme constitutie van tyden veel
requireren, maer aengesien sulx too van haer Ed.le
achtb.e als onsen E. heer directeur seer scherp verboden
is, hav selfs niets te promitteren, dan met
advijs en approbatie van gemelte sijn E.E. oorsaecke velle
schermtragien genoegsaem als omnit gesprendeert

Zijn

Van Persia onder dato 7e Septemb: Ao 1682

sijn gevonden, en noch door ader verdreven, ons maer —
met deselfde vrienden partijden, soude het beloofde effect
beletten geraeken, soo dient dit tot verandering van de
ceremonie, en weet nu de Sick als een stocke vogel —
sonder afsnijdinge sal weeten te rechten, ofte het contrarie
daghen bewijsen, en contenteert de uijt sich selfs geen
onderwindende het selve sult weeten te vernantwoorden
dus dit per governo —

Den Tolck agasie, ofte opperstalmeester van den Coninck
slaven, in sich selven geconsidereert is een persoon —
waermede d'E. Comp.en gants niet te doen heeft, maer —
naedemael hij een Extreem groot minjon van den Coninck
en speciale Jndes selfs gunste geniet, en volgens
van seer groot vermogen is, soo moet hij vooral, om des
selfs faveur te bewaren, ten fine sich in vrijheijt daer
van te connen dienen om voordeel te genaken, geen
bequamer middele versiet, dan hem bij voorval om
sijne hulpe te versoeken, onder beloften van daer over
naer genoegen te sullen schrijven, en bij gevolgen uijt [illegible]
niet en twijffele, of sijn voordeelen gunste soude niet
ongerecognosceert, maer naer merite met een behoorlijcke
erkentenisse gerecompenseert worden, soude de
in menige pronoscke saijden t'engageren, t'geene ooke in
gelijcken voegen van alle d'andere grooten, die d'E. Comp.en
bij voorval moochten te stade komen, gemeijnt wert,
en ooke vertrouwe dat op die wijse, t'aldereerst bij
een ijder te recht raeken sult te meerder vrijen
dat jemant ongequalificeert zijnde, ijets uijt sich
selven

selven te bewaren, en sich op sijn oppergesach [illegible]
beroepende het selve onder dese naame een onnoselick
argument is, en ik sich dan oock met die opperlie-
haare afsetten en voor soo lange daermede gaende houden
ooke sich daer naer totaliter richten kunt, als alles
sijnde wat ik dienthalven te participeren hadde —

By dit comptoir blijven alle geschriften, en papieren soo
negotie boeckjes met dachregisters journalen, versonden en
ontfangene missiven, daechregisters die successive
ontfangene mandamenten, alle andere documenten,
gelijck het selve successive bij d'acte van transport
te vernemen is, daer van ik sich soodanich kan dienen,
als bevinden sal naer den meesten dienst van d'E.
Compie. te verstrecken —

Uijt voorsz. bovenschriften sal ik blijken, onder wat
conditien en praeminentien Compes. negotie te drijven
van den persiaenschen coninck en g'accordeert is, die ik
nevens alle d'andere papieren [illegible] dickwils mach
overlesen, om bij occasie van eenige te practiseren
[illegible], Sijt antwoorden niet ongelegen te
vervallen, maer sich op [illegible] daer tegen te houden,
en gevendiens tot de eene, of andere pretentie, die
gesmeet mochte werden, tot betalinge, often vare
eenige [illegible] te contesteren, maer in alle
vigeur 'tselve tegen gaen, en schoon ik met eenige
onwedelijckheijt, al mocht bejegent werden, om ik
daer door tot haer intentie te krijgen, soo sal ik

eghter

Van Persia onder dato 7e Septemb Ao 1682

egter sich constant moeten houden, en geensints tot het een of ander resolveren, maer sich alles geduldichlijk moeten getroosten, en dienaengaende op 't spoedigste naer gamron advijs geven, van waer alsdan ick met de nodige orders versien sult werden, en ick dienvolgens in allen yver en getrouwicheyt schultplichtiges gelijck ongeveinsde dienaers betaemt, sonder afwijken te reguleren hebbe —

Comp:es vooninge, soodanigh als in esse, sal ick sonder eenige veranderinge t'ondernemen, dan vaste van andere te gedogen, in sijn geheele laten, en yets hoognoodich vereysschende (egter niet apparent is) alvooren het selve bijder hant te nemen, naer gamron bekent maken, en daerop resposte afwachten, ofte ter contrarie doende, sult 't selve te verantwoorden hebben,

De gemelte vooninge is bevorens diverse malen pretentie gemaakt, maer de pretendeerders wel tamelijck haer hooft gestooten, en ondervonden hebbende niet te konnen obtineren, soo sijn s'[30] in lange jaren niet te voorschijn gecomen, en alhoewel vertrouwe, nu sij haer soo lange stille gehouden, en daerom niet gesproken hebben, dat se vrijdich vaste achter blijven, en d'E. Compe ongemolesteert laten sullen, soo heb ick egter niet ondienstich geacht, om of het contrarie eenige opinie mochte uytvallen, ul. hier bij te verstendigen soodanich debvoir in cas sulcke actie gepretendeert mochten, sult hebben af te wijsen, —

aenvanckelijk

Van Persia onder dato 7e 7ber 1682

aanvoerende, segghende dat hij dien defensie niet
den coopbrief kunnen heeft, oorsaake die niet naer
usance van 't ligte voorden sjeegh Elysheam, of cadie,
maer alleen onder 't segel van den verkooper, en vier
voornaame getuygen gepasseert is, en dienhalven, sulcx
gevondert wiert d.E. sick deszelfs heeft van die niet te
hebben, maer in gemoen te berusten, vertoonende in desselfs
plaetse d'originele copie brief (die d.E. benevens
alle compes effecten mede getransporteert is) nevens
't bovenschrift, waerby dat huys aen Josephaga, door
den coninck Sephie, in eygendom en besitt gegeven
is geweest, niet macht om 't selve te mogen
possideren, of verkoopen aan een iegelijck, wiens eij-
gendom &ca, en dat van beyde acten alleen in
effe, alle pretendenten gevoeghelijck heeft connen af-
weysen, en schoon dat den selven gepretendeerde eygendom
regtmatich waar, soo sijnde niet gequalificeert
hun actie tegens d.E. compie in te stellen, maer
moeten die vergaderinge bij den coninck soecken, want
sijn majst die de woninge aan voorsz. Josephaga
geschoncken heeft, geraeckt is dese questie te
verantwoorden, ingevolge het mandament by d.E.
heer Lairesse zal. anno .. geobtineert sulcx
dat hierin voor d.E. compie niet swaricheyt
te verwachten is, gelijck ook den sjeegh Elysheam,
die ongetwijffelt de coopbrief als andere bewijsen
gesien heeft, het by hem gevoelde gedeelte niet
soude

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ao 1682

souden aangeslagen hebben, indien daerby niet genoegsaem
bleek, dat d'E. Comp.e de voorsz. vorderinge gerechtich
was toebehoorende, midtsgaders d'E. bij voorval sich
beide van dienende kan /

Wat coopmans.e ick uE. ten hout gesielt hebbe sal al het
gedaene transport amplel en claer vertoonen, die ick
gaerne voor mijn vertreck in contant verschaft hadde,
en oock daertoe mijn uijtterste debvoir gedaen, sod selfs
om dies respect te genieten, het door des Comp.s tolex-
broeder gerenteert, Edoch daerinne tot heden toe het
vaste het gedesireerde scopus egter niet konnen bereij-
cken hebben, oorsaeke in langer tijden in dese stadt
soo groote, en extreme schaersheijt van capitael, als
present niet is vernomen, gevoegt en ten anderen
den toevoer van dergelijke soorten per lindoijs lautscher
casteels over de vaert van candehaer al mede ons
grooten hinder toegebracht hoeft gehadt, dus volgens
mij in alles deselve gefrustreert gevonden hebbe,
en dat veele principale ten reguarde niet alleen, soodanige
maer oock andere kleden meer van dien oirt per caravan
hier mede boven van stoffe en tot civielder prijse
per de coopls. cortij gedebiteert werden, en vervolgens
volgende d'order niet quijt raken konnen hebben, oock
sulcx mede veele apparent is, dat de geschreven staet
alvooren d'e negotianten de kavas (?) sulcks uijt gebruijckt
hebben, gelijck mij 't selve oock eenigsints getoont heeft
is, want die van d'E. Comp.e sijn selfs, schoon gesoge
die in plaets van op 3 a 4 ten dach (gelijck de negotie
lien

Van Persia onder dato 7e Septemb. Anno 1682

dien ordinaris de mercanten voort moest gedebiteert werde, tot soo veel minder, dan ontrent den interest van dien mogte beloopen af te staen, gelyckment soo eygen daermede niet is te voorderen geweest, invougen, een bequame gelegentheyt moet afgewacht werden, en by die occasie ik ten hooghsten deselve waernemen, en geenderints voorby te laten gaen gerecommandeert werd, gelyk dan ook tot ik reglement by aldien daertoe eenige grage koopers ware in weijlen (alderhande en den Heere) geene mogten presenteren, sulx onder uitvoer ter neder stellen, tot soodanigen pryse deselve sult vermogen te negotieren te werden —

de Zyde Zjoucounachsen, als —

d'eerste soort in 28: pakken	yder ps tot 4 1/4: a: 4 1/5:	}	
de tweede do. In 59: dos. ...	yder ps tot 3 3/5: a: 3 1/2:	}	met een
Zyde mandiesin 5: dos. ...	yder ps tot 33: a: 32:	}	[illegible]

[illegible] werden komende bedingen, daermede by sonderling Comp.s proffyt, en ik dyzen [illegible] grootelycx staat g'augmenteert te werden, doch daertoe het niet te brengen werdende, het veel geraatsaam werden sal sich naer den gemeenen marckt reguleren, en die maer soo best doenlyk, alsoo het niet allemans, maer eendlyk der [illegible] gadinge is, waerinne men syn stringh niet soo styf, als met andere veel gewilde goederen spannen kan, te laten springen, daerby Comp.s dienst veel meer staat gevordert te werden, dan die op een ydele hoope van veel meerder te bedingen, vruchteloos aende hant te houden, volgens by aanbrengingen van andere dergelyke soorten die van de Comp.s dan

veel

Van Persia onder dato 7e 7ber Ao 1682

vele andere te gemoet hebben, het een en ander instelligh
te maaken 'tgeene tot comps extreme prejuditie strekken
soude, en voor al geprædomineert moeten vaerden, ooke
gevoegelijke geschieden kan, soo vermeen ik deselve bij
2. à 3. parthen tessens komt nijt te kennen, want
om de heele partije, in een klop van pud.e te doen
verhandelen, daerom nogt soodanige handelaers sijn
aantreffen, en dierhalven daerop goede acttinge te
slaen, en 'tselve volcomen 'tachtervolgen hebt gelijk
ooke voor al, dat in cas van verkoop, alvoorens die nijt
den huijs te laten dragen, ik verst verborgt dien
provenido seekerlijk in cassa ontfangen hebt, omme
op die wijse alle becommeringen van eenige banque-
rotten voor te comen, die ik anders seer licktelijk, ten
aansien vande presente overslimme constitutie
van tijden dat de negotie meer en meer verhangt
vervolgens nauwelijcx iemant meerder te sicheren
is, te verwachten souden hebben, 'tgeene ik niet alleen
groote gerustheijt baren, maar daer door ooke de voorlange
wedergegeven order van haer Ed.e Eeu. actis uwe spec. schult.
plictich, en soo dat behoort, achtervolgt vaerden sal
en dierhalven deselve exacte volcomen, sonder daer-
tegens eenige circumbicten [?] te practiseren, te
observeren hebt of in contra de toevallingen, en
ligt gebeurlijke accidenten, ieinmant tot de lasten
en voor uwe reeke blijven sullen, desgelijcx moet
ik vaste exactelijk recommanderen, dat door niemant
int wennen van voorsz. goederen quiteijt vaerd, en

om

Van Persia onder dato 7e Septemb: Anno 1682

om het selve soo veel mogelijk te verhoeden, het
niet alleen op den maakelaar sal laten aankomen
(die ordinaris op eygen voordeel uyt is), en om niet
de minste moeyten gequelt te zijn, altijt ik sal
aanwijsen om die maar voor het te doene bodt af
te staen, als denkende, soodanich die moeten sorgh
vinden, het voor hem om zijne maakelaardije belanges
deeselve penn: vindt is, maar ook door andere vaardere
vaardije ten naauwkeurigsten overal, en vraag maar
eenigsints mogelijk door Inquireren, en verder soodanige
devoirs om 't selve vast te doorgronden, aanwendende
als ik verder sal oordeelen te vereyschen; 't geene ik
dan ook ik heenemaal aanbevolen late,

Andere visites aan d'een of d'ander onnodich te geven
sullen ik om mij geen contra besoekingen subject
te maken, soo veel mogelijk ontslagen, oorsaake
't selve aan de meeste groote occagie verschaffen soude,
neme van ik vaten volgens de Comp.ie mogen
passeren, contrarie 't geene 't openbaren, voor al in deese
constitutie van tyden ordinantie maar weynighste
te beroeren is, en deshalven al ieders Jemant
begroetende, dan aan uE in contra gedaen vaardende,
op voorsichtigste en met alle gerequireerde beleefdheyts
sleyt te houden als vaste principale van eenige
debauches, die de voorste van alle quaat is, speciale
te abstineren hebbe, middelmin by voorval met een
yder een beleefden omme gaende, 't geene groote vrientsch.
baart

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ao 1682

beidt zoo nu en dan, modestelijk onderhouden kunt –

Wat aangaat de zaake jegens de parteije den 1. pn. – ho
Rs. inquestie soude wij in desse wat langs uijt breijden
maer aangesien dien toestant inde daer registers klaer
en ampel geapprehendeert kan werden daer aan mij ook
om te konnen te geven refereere, soo sal ick niettemin,
omme uE. int vervolch daer naer te konnen reguleeren verder
kennisse ontledigen 't geene dien vaegen bij nadere aanspraake
geobserveert dient, en eenvoudelijk leggende dat hij mij voor
eerste om de restn. vande tot dato successive aangebracht
goederen aangesprooken maer heb; In antwoort gegeven
hadde dat die niet van sints waer heb, te laten volgen
oorsaake dezelve haer menichmaal geinterrogeert
hadde, en hij de faveur begeerende, heb daer naer niets,
en dien protestatie op maken vervolgens aan ons, om
daer 't behoorde geadsumeert te werden, terwijl sulks
kende met advertentie, nochtans dat nooyt tot dien –
voldoeninge goetwilliglijk souden coordineeren souden, vaak
bij het soodanich voor eenigen tijt was bleven steeken
maer niet te vermoeden, dat langer dingen soude, gelijk
het selve ooke geschiet is, want die niet met fatsoen
langer te refuseeren, vreesende maer haer brutaligh
aansteekende, en die absoluijt begeerende, sonder het
langer te konnen excuseeren; soo heb ick die saak in
evengelijker maniere als voor heenes geschiet onlangs
naer laten volgen, gelijk uE. ontwaeren kunt, uijt de
originele d.o acte uE. hier nevens werdt gesteld, en dat

naer

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ano 1682

vaek principael uijt insicht, omme den chan daer door
te doen blijcken, dat den selven opsnijen gants frivol,
en niet van soodanich Importantie is, als bij 't hof vaek
wijs gemaeckt hebben, en bij dieshalven daerjuine te-
meer gemaintineert werden maer mogelijk daer door
uijt te vorsschen dat voorsz:n chan sijnde landen rijck
van Egipten belanght is, ons daer van geheel, waer te lichten
komt vervolgens in onse pretensien continuerende
laet, gelijk daer aen ooke by naer niet en twijffele evenwel
jegens mijne opinie uijtvallende alsdan ik bij nieuwe
request bij Imperadoor of yder den selven vraegen, en
om des selfs goede gunste, ten eijnde daer van exempt
te blijven, versoecken mitsgaders 't longelijk, dat ons
uwe Edele gedaen vaert, duijd' en behoefdelijk voor
oogen stellen sult, bij elders geschreven, gelijk tot noch
gevoegt is, ik weijnige tocht vinden, en verder gepatrocineert
werden sult, edoch 't selve mislukkende gelijk vaek
soude konnen geheuren, oorsaecke bij 't lands indignatie
van gem:n chan is, en dat ons niet alleen, ik sede vaek beweese
soo salt niet ondienstlick wesen, alsoo geen andere
middel tot preventie van wijder schuldige, en voor
d'E. Comp:ie onverdragelijkheijt vande verwaendicheden respect
dat ik voorsz:n nergens doen den malcontentisaek, en
andere aendienelijke middelen weten, en soodanig
als de manier is, nederschrijven laet, en naderhant tot
selve per req:te aen voorsz:n chan bekent gemaekt
met vertooninge hoe geringh de saeke by de pagters

gestelden

Van Persia onder dato 7^e September anno 1682

Extreem hooch op geven, eygentlijke in effecte is, en
derhalven sijn hoocht. supplicerende, om des selfs gratie,
ten fine van die last, en servituyt, waerdoor op particuliere
mercanten, maer niet d'E. comp^en, die onder een contract
staet, en waer van sij altijt volgens de privilegien boven
alle andere vrij is geweest, ontslagen kan werden, Uit
vervolgh ook bij geschrifte expt gedeclareert moest
werden, allegerende, daer nevens soodanige redenen, en
motiven meer, als successive per negs^tn gedaen, en inde
daghregisters ten genoegen te sien is, waer door niet
en dubiteren of geraden sijn hoocheyt sal van sijn voornemen
mogelijk desisteren, dan wel conniveren, onder den schijn
van voorsz^e plegens ondernemen, om d'E. comp^en. dien vragen
niet verder moeste te vallen, maer bij lastige vonnige -
tijdelijk sij alle nieuw en verder lasten beijven, 'tgeene voor-
waer een goede sake soude wesen, en den handel soodanig
beschicten, niettemin seker ~~[illegible]~~ op alsnoch ons niet te
veel contrarieren mogen, en dat ten respecte van sijnen
toegenomen last, die hij 'tsedert de possessie van sijn rijcke
gedurigh gedemonstreert heeft, en daer komen al eenighsints
bedught sijn, of al sijn gegeven ordre [illegible], en niet
waere om ons die pretentie op te leggen, en betalen,
als hij aenbevelen sal 'tgeene geschiedende sullen egter
het selve niet [illegible] 'tsal vervolgen, maer [illegible]
al verder afwijsen, en seggen dat wij [illegible] daertoe
gants niet gequalificeert zijn, maer die naer gaande
het gepasseerde naer gamron over te brengen, en daer op
ordre tot narichtinge afwachten sult, en onder tusschen

wij

Van Persia onder dato 7e Septemb: Anno 1682

een copie autentiq van het coninx mandament
nevens den pachters requ: en antwoort van dien daer
daerop g'appostilleert is het niet door den Sjeeck Elieschan
'tselve niet en vermogt te geven, ten minsten door
'sconinx brieff of andere hooch beampte ministers
verbeteret in uliede handen souden te krijgen, en by verly-
tinge van dien haer dochmede draelende te houden daer
vare schoon geweygerend des niet tegenstaende tot
geene voldoeninge conde verstaen maer haer al vrijder
te gemoet voeren dat de contractie en maekwe landigh
niet vry, maer de coopers der goederen schuldich bleven
per consequens sonder speciale last daertoe niet
heffen kunt, maer in alle manieren exceptie te spreeken
geobligeert sijnt en schoon ul voorgeschreven varen der indien
gevallen haer soeck te kennen geven, van die mekanten
vrienden, om het van haer te koomen vorderen, soo sullen
egter haer 'tselve niet te kennen geven, maer ul derselves
met de exceptie, dat het selfs niet en vaert, ten oorsaake
die beyde partyes niet bekent staen, en met stallen
overleden, dan vele vreemde negotianten gevaeght komen
en alles buyten ul notitie verhandelt is, gevolglijk
nergens van kenntschap hebt, want het selve haer
openbarende nevens den quant en qualiteyt als den
prys van dien om haere gerechtigheyt daer van te vorderen,
gants niet geraden, maer in tegendeel geheel en
ondienstich is, alsoo dat [illegible] van d'E. comp. souden
strecken, gemerckt ijder coopman op d'ongelden voor
eerst sijn vaste voorde[illegible] maekt dat de goederen su-
vrijher

Van Persia onder dato 7e September anno 1682

vrijheijt te minder soude doen gelden, dies die coopluijden, ende
die moeten gevreest zijn, dan noch vele hier naermaels —
werden tegens gemelte persoonen in alle vigeur en courage
sult trachten te mainteneren, en ook selver als vast stelle
dat ick op die wijse daer omme geen hele groote affronts
sullen aangedaen werden, want het den regel van [illegible]
te verre te buijten gaen, en by haer [illegible] alvorens
"schriftelijk gecommandeert waere sig hier naer te"
dien wegen [illegible] [illegible], [illegible] sonder [illegible]
schicken en schoon al wijders in haere boosheden voort waeren
het egter met lijdtsaemheijt sult dienen te verdragen, ende
soodanige van ganschen soodanich daerinne te handelen, respective
te gemoet sien, als een saeke zijnde die ons van haer Edele
achtbaere [illegible] uijt de brieven respective verneemende kunnen te
hoogsten gerecommandeert werdt, en d'E. Compe ten uijtersten
daer aen gelegen leijt, principaelijk ter oorsaeke dat
soo [illegible] meer haer liever te vallen was, en soo —
ligt ons gegunt werdt waeruijt dese natie veele —
[illegible] menige [illegible] [illegible] sonder [illegible] gelooven,
al met haer pols tot tegenovers springen souden, [illegible]
voor al ten dien regarde, als van wij te [illegible]
verschil en importantie weesende, met alle mogelijke
industrie gewaakt dient, en dese materie ook hier by —
voegen laten, verders hier noch tot nader bericht
bijvoegende dat [illegible] ick Joden saeke niet verre
aenstootten meer sullen voorkomen, uijt [illegible] —
[illegible] groote instantie doen, omtrent [illegible]
sullen beswaerde en groot [illegible] van den [illegible] —
ten zijnde onder seekere conditien haere goederen
met Compes schepen naer Souratta, en van daer naer

Cochy

Van Persia onder dato 7e Septemb. Anno 1682

costy mochten opvragt overgevoert werden, en Sijn Ed. doch
over bydien ministers voor een wyze geleerden genoopen heeft
gevaerlyk, als waermede hem het menigvuldige beschryt
laten geven, en onder andere doleantien, dese saecke in questie
gants niet verdragen ooke daerop in antwoort bekomen
hebbe dat hy ons daerinne niet syn adsistentie favoriseren
soude, welcke bevindinge egter getempereert late
niettemin dienvolgen andermael gemoveert werdende,
ul. sich naer dito persoon vervoegen, en om syn gunst
beleefdelyke versoecken laten kunt, dat daer van gelieft
mogen blyven, en 't selve refuserende egter aan voorsz
degens geen de minste voldoeninge hiet toewilligen,
maer sich in alles te getroosten, soo selfs dat zy
gevaer gebruycken, en deese valsche pretentie uyt
't Compser voorige hebben gelyke per missive dito dato
17e February per d'E. heer directeur is aangesz, en
voorsz onder ooke soodanich als voorgem te spaeren
te achtervolgen hebt —— /

De goederen voor d'Indische quantiteyt gevorderde gelyke
inden eysch als daer registere te sien is, sal ul. inden
naesten niet verdienende à costy naer Gamron te
demitteeren, want hebbende dat die behoorlyk schoongt
werden, of anders souden deselve te bederven, waer
door niet alleen d'oncosten verlooren, maer daerenboven
ooke niemant van gediende soude wesen, diens daerop
te letten hebt, als wel principael dat die in tyds
in Gamron mogen aanlangen, omme voor 't vertreck
der schepen hare voort pertinge verlangen, alsoo

deselve

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ao 1682

deselve anders aldaer soude moeten overblijven en ligtelijk
door de ondierenwelicht met ploeteren staende, uijt te
slaen vervolgens nergens toedienstlick wesen —

De wijle opgem.te haer Ed.le die vande hooge regeringe
van India nevens d'E. heer directeur Casembroot ed.e
per tweede hoogh te vereeren, en voorens geciteerde —
missive mij hebben gelieven aan te bevelen, om het prov.l
opperhooft die mij mocht komen te vervangen, van een
bondige instructie te voorsien, waernaer hij sich int
ontfangen der zyde soude konnen reguleeren, en deselve
alleen noch niet gepractiseert, maer wel om als secunde
te resideren g'deligeert is, soo sal ick in voldoeninge van
mijn schuldige plicht, aenvanckelijk wel verstendigen
dat belangende het Contract hoedanich per d'E. comp.e
met den overleden Persischen Coninck Abbas de tweede
Ao 1652 gemaakt, en onder wat conditien bedongen
sulx ampel en klaer gesien kan werden, uijt de notulen
en aanteekeningen, wegens 't gepasseerde tusschen d'E.
heer Joan Cunaeus ord.s raat van India, en expresse
ambassadeur aan dit hof voorgevallen, en ook wel uijt de
verdere boeken en papieren, volgens transport
overgelevert, waer aan mij dan ook vriendelijk gedrage,
soo mede concerneerende het afpacken der Zijde, als
anders wat daer g'observeert dient, als het extract
vande memorie dienthalven p.r gemelte E. heer
directeur Ao 79. aen mij gelaten voor hooft naer
costij, tot reglement opgegeven, en althans als wel
mede g'interrogeert, daer jmme alles soo ampel en
klaer

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ao 1682

hebben staet aengewesen, dat in dese materie niets duydelijcker
kan bygevoegt werden, overzulx so sal ick het principaelste
daer van, alsmede van 't geene ick hier voor onder achter
tot desselvige ampliatie hebbe te gedragen, gelijck dan
ook int vervolgh het dese noch tot nader berigt
dienende, dat alvoorens de totale geleverde partije
't zij van [illegible], [illegible] of [illegible], geheel sal
[illegible] is egeene quitantie uyt ul. handen overgegeft
[illegible] noch soo lange de [illegible] ul. dagelijx
daer over moeylijcke vallen, want deselve geresolt.
hebbende, en [illegible] onder d'[illegible] partije noch
eenige [illegible] [illegible], by bevindinge geen
[illegible] [illegible] sult komen te erlangen, 't geene anders
onwijffelijck [illegible] naer [illegible] volgen sal, als
de principaelste [illegible] [illegible], waerdoor tot ul.
ongerief geraken kunt, en hoewel in soodanigen
geval eenige [illegible] wat [illegible] mochten
aenstellen, om ul. daer door naer haere pijpen te
doen dansen, so moet ul. sich egter daer aen gants
niet keeren, want dese natie die manieren ond.
in iden hebben, om yemant naer haer [illegible] te doen
dansen, maer infine ziende daermede niet 't advanceert,
als dan allengskens haere snaeren ontspannen, [illegible]
[illegible] tot ul. [illegible] te [illegible] [illegible]

Het afstrecken der [illegible] vande [illegible] zyde bales
soodanich [illegible] in [illegible] toegaet, sal ul. uyt
voorsz. extract mede int lange [illegible], des daer van
almede

Van Persia onder dato 7e Septemb: Ao 1682

almede geen swarigheden vermaeck maaken, maer eyndelyk hier
noch bij voegen sal, dat naer den gewesenen cours op die van
[illegible] Claziaen, niet te seggen valt, want die oud^s niet
bevonden te vragen comen, dan daer voor ons vragens de
Lahof &a. vaert goet gedaen nietteemin daerop te letten
hebt, als wel speciaal belangende die van [illegible],
waerinne door debaucha het contrarie en groote difficultie
bevonden ick t'selvens in presentie van 's Coninex
gecommitteerdens, niet aen presentatvinge omme dien
onregtmatichyt voor haere oogen te vertoonen, het
gedesiderende redenis, soo wel, niet in die selfde instantie,
maer door het sluyten vande quitantie te verklaren
in sine verkregen [illegible], 't geen ooc soodanich te achtervolgen
en verwerken, ick bij desen schrivens geen commandement
weet, bij aldien den naer 't verscheden vande syde trafila
anderen partye mochte aencomen, en ick opgedrongen
werden, soo sal ick om gevinge redenen deselve hebben
t'aenvaerden, maer totaliter niet gevorquirerende
beschreydenheyt af vragen, en seggen dat bij aldien die ick
was geweest gevonden, alvoren voorn^m gesien was
afgesonden, ick die alsdan g'accepteert soude hebben;
maer apparent daerlou gants niet gequalificeerdt bent,
ooc sulx niet t'ondernemen vermits oorsaacke deselve
het Zyde Serix niet beloopen konde, en die tot inhouden
interest van d'E. Comp^e in Gambron soude moeten opblyven
't geen van haer Ed^le op 't schrift verboden was, t'volgende
uyt diens hoofde stock, dat die tot nader occagie in
's Coninex magasynen mogte opgeslagen werden, door
verlegen manieren ick naer apparentie daer van occasies
gemeens geen te grooten overlast aan doen sullen, en

schoon

schoon al contrarie geschildende tgeen om hooch of laegh
daertoe niet treden wilt, gelijck ooke by aldien ik int
departeeren eenige onleverbaere Zyde quam te bevinden,
die ik opstonts soo veel aande gecommitteerdens, als
traveidedaers verthoonde, en haer voorhouden wilt, dat die
gelieven weder om te nemen, dan wel alvoorens de kaffila
vertrocken was, andere in plaetse te leveren, of by 't contrarie
ik die niet accepteeren soude, en om 'tselve te beter
te verlangen 'tgeraetsaemst is, pr. nogt aanden dienste
te kunnen te geven, waer intyts dan wel de nodige
ordres stellen sal, en schoon niet op syn tyt doende, egter
uyt geene consideratie tot dese verrijkinge resolveeren,
maer gedueldelijk afwachten moet 'tgeene dese wegens
waer over hare vastinge bekommeringe maken, mogten
occurreeren ——

Int sorteeren van voorsz. gespin dient d'accuraetste omsig-
tigheyt gebruykt, als mede datter geen loot aan eenige
strengen vast gelegt, dan wel pertije ruyghe Zyde
niet schoone buyten omtrocken, bevonden werden
op dat de klachten van haer Edle Ed:e a: onse heeren —
majores, en die vande hooge regeringe van India resp.
eenmaele ophouden en daer jnne haer gedesireerde —
contentement erlangen mogen, om 'tselve behoorlijk
te doen, souden een bequame plaetse, en meerder tyt
om die af te passen, requireeren, edoch die althans
eenighsints ontbrekende, en de helft metter haest afgesonden
werdende, soo moet ik, niettemin, om soo veel mogel.
in schuldich devoir te quyten, en satisfactie te

geven

Van Persia onder dato 7.e Septemb.r Ano 1682

geven, teltemens daags bevorens, wanneer aan 't Imbaleer
goet, soo veel balen uit partelijs laten losmaken, en
visiteeren, als 't UEdele sult oordeelen tot het inpackeren
noodich te wesen, en deselve in drie soorten, als d'eerste
tweede en derde, yder apart, en accuraat te verdeelen,
en soo veel mogelijk verhoeden, dat deselve niet onder
den anderen gemengd, maer yder int bysonder wel
gescheyden blijven, gelijk in mijn aanwesen successive
naer vermogen gedaen hebbe, en hoewel het soodanich
niet te volbrengen of daer loopen somwijlen onder d'e.
soort wel eenige weijnige stringen, vande tweede
en onder de tweede vande derde, soo moet het selve egter
ter nauwkeurigheijt b'ijvert werden, waertoe uE goede
toesicht seer veel contribueren kan, onderhalven het
dan ook soodanich tot eygen lof, en eere, te achter-
volgen hebt, gelijk ook wanneer deselve in factuire
brengt, dat sulx van yder soorte, en van wat quantiteit
distinctelijk gespecificeert geschiede, door vaste
maniere als anno passo by my gedaen, en inde boekjes
als anders te sien is, men ten eynden dier differentien
ondervinden kan, en daer door d'E. Comp.e geen [illegible]
[illegible] staat

De contanten, die tot betalinge der 't ontfangene Zyde
requireeren sullen, staen als jaarlijx in uw p.o [illegible]
uytgaande over gemitteert te werden, die naer dier
Sultaan (waertoe prompt wachten moet) g'ymt
hebbende, tot dat tijt wanneer de voldoeninge volgen
laet in cassa wel versekert behouden, en sulcx in
geenderhande aan iemant a deposito uytgeven sult

oorsaake

Van Persia onder dato 7e Septemb Ano 1682

oorsaake de meeste koopluyden die hier gelt op-
genoomen hebben niet te vertrouwen bevinde, des dit
per advijs —

Eemmer de 3/m sal ik een extract van't negotie Journael
raakende de posten van 't hooft Comptoir naar gamron
senden, ten eynde die aldaar geconfronteert en naar
gesien mogen werden, of in alles met een anderen d'accorde
gaen —

Met de tyde van den commerce 't ontfangen, en naar gamron
te senden, sal gelijk ond's ingebruijcke gehouden is, gecontinueert
moeten werden, te weten dat ik sullen werk maken dat
deselve soo vroeg gelevert werdt, dat die ontrent
den 20. à 25en augusti, ten uijttersten aldaar is, om met
het ond's daerop te wachten sijnde schip, naar Batavia
gesonden te konnen werden, anders soude geen draat de
retour vloot naar 't patria niet konnen beloopen
en noodsaakelijk tot bysondere schade van d'E. Compe.
een jaar moeten overleggen blijven, 't geene voor al
gevoordert dient en het werk ook daar henen gevoeglijk
kan aangeleght werden —

Alsoo den onderkoopman Bunglgraaf costij noch niet
geprenesteert is ('t geene van Londen wel anders gaerne
gesien hadde) en d'E. heer directeur in sodanigen
geval gelieft heeft 't ordonneren, om in desselfs absentie
aen ul. beyde adsistenten, en tot hooft van deselve
gemelt, van alle Compes effecten behoorlijk transport
te doen, om die op desselfs comste aan hem weder over
te geven, soo sullen uliedens deser ordonnantie voor soo
lange

Van Persia onder dato 7e Septemb. Anno 1662

lange, als op uliedens eygen naeme gelegt aennemen
en dien conform reguleren voornamentlijck achtervolgens
dicterende volgens Inhouden vande miss.e de dato
5e xbris des voorleden Jaers, dat ick by voorval van
saecken voors.n Caelman, die een out ervaren dienaer is,
alles sult hebben te communiceren, en sonder sijn
advijs niet vermogen t'ondernemen, maer op dat alles
ten meesten dienste van d'E. Comp.e mach vorderen, Enigh
den anderen niet en dael adsisteren, en een goede vreedsame
correspondentie onderhouden, op dat by 't contrarie comp.s
dienst sick door niet verdwijnt, maer in allen deele
behoorlijck betrachtigt werden, 't welcke ooch van d'E.
dierectie soodanich geexpecteert werdt, alsmede dat
den selven conform den teneur vande franschen brief
aen hem overgelevert voor uliedens die voorrangh
sult hebben te geven, verachtende de bevelen van opgem.n
sijn E.E., soo dat onwedersprekelijck betaemt, gehoorsaemt
sullen werden, en icke ick beyde, tot de compste van
gem.te onderkoopman, andermael per deese op 't serieuse
recommandere, soo mede dat niets besteeden sult, dan
dat gesamentlijck daer bij present sijt, om alsoo by af-
lyvight. van d'een of d'ander van comp.s staet, noch
reghte openinge t'erlangen, en niet berooft geloont
te werden, sooder eenich labourinth mochte ontstaen
't selve eenelijck door den afgestorvene gecommitt.t
is geleycke wat voor desen, soo hier, als elders, ten
ondienste van d'E. Comp.e geschiet is —

Hiermede allen bedenckelijcke Industrie aengewendt

[illegible]

R.

Van Persia onder dato 7.e Septemb. Ano 1682

oorsaake de meeste koopluijden die hier geheel op-
getrocht soeken niet te verkrouwen beneven, dus dit
per advijs —

Onder de 3/m sal ik een extract van 't negotie journael
raakende de posten van 't hooft comptoir nae gamron
senden, ten eijnde die aldaer geconfronteert en nae
gesien mogen werden, of in alles met een anderen d'accorde
gaen —

Met de tijde van den comincke t' ontfangen, en nae gamron
te senden, dat geld ord.s ingebruijcke gehouden is, gecontinueert
moeten werden, te weten dat ik sullen werke maaken dat
deselve soo vroeg gelevert werd, dat die omtrent
den 20. à 25.e augustij, ten uijtterste aldaer is, om met
het ord.s daerop te wachten schip, nae batavia
gesonden te konnen werden, anders soude geen daar de
retour vloot nae 't patria niet konnen beloopen
en noodsaakelijk tot bijsondere schade van d'E. comp.e
een jaar moeten overleggen bleijven, 't geene voornamelijk
gevaerdt dient, en het werck ook daer heen gevoeght
kan aangeleght werden, —

Alsoo den onderkoopman Bungelgraaf tot hij noch niet —
gepraeoccupeert is ('t geen van harten wel anders gaeren
gesien hadde) en d'E. heer directeur in sodanigen
geval geliefst heeft t'ordonneren, om in desselfs absentie
aen ik beijde adsistenten, en sijt hooft van desse —
gemelt, van alle comp.s effecten behoorlijk transport
te doen, om die op desselfs comste aan hem weder over
te geven, soo billen ulieden deser memorie voor soo
lange

Van Persia onder dato 7e Septemb Ano 1662

lange, als op uliedes eygen naeme gesigt aannemen
en dies conform ingelijcks voornamentlijck achtervolgen
dienende volgens Inhouden vande missive de dato
5e xbris des voorleden Jaers, dat ul by voorval van
saecken voorsz. Ladman, die een out dienaer dienaer is,
alles sult hebben te communiceren, en sonder sijn
advijs niet vermogen t'onderneemen, maer op dat alles
ten meesten dienste van d'E. Compe. maer verders eenigh
den anderen niet en dade adsisteren, en een goede vreedsame
correspondentie onderhouden, op dat by 't contrarie Compes.
dienst sulx door niet verswijmt, maer in allendeele
behoorlijck behartight werden, 't welcke ooke van U.E.
discretie soodanich geexpecteert werdt, als mede dat
den selven conform den tenuer vande fransche brief
aen hem overgelevert voor uliedens de voorrangh
sult hebben te geven, vermits de schulden van opgem.
sijn E.E., soo dat onverdeckenthijt beteekent, geoordeelt
sullen werden, en icke ul beyde, tot de comptoire van
gemelte ondercoopman andermael seer deste op 't serieuse
recommandere, soo mede dat niets bestaen sult, dan
dat gesamentlijck daerby present sijt, om alsoo by af-
lyvight. van deen of d'ander van Compes. staat, noch
eenige openinge t'erlangen, en niet bekoft geloont
te werden, soodene weinich laboriuse moeite ontstaen
'tselve eenmael door den afgestorvene gecommitt.
sy gelijcke wede voor desen, soo sulx, als seders, ten
ondienste van d'E. Compe. geschiet is –

Hiervan alle bedenckelijcke Industrie aengewendt

[illegible]

R.

Van Persia onder dato 7e Septemb. Ao 1682

waar omme het restant van 'sConincx Zijde schult zijnde
m: . . . te betaelen, en die verder tot aliter te —
verschoven; dat selfs, door 't presenteeren van een negst aande
tresaurier het gedestineerde scopus belangen, soo heeft
het selve tot mijn leetwesen niet vallen kunnen, —
oorsaake der incoorde nauwelijks hulp verhindert
heeft, alsdan mede zij int visite geven en te neemen
dienende dagen naer haare gewoonlijke superstitie
doorbrengen, houden d'edele over te belangende, —
vervolgens daartoe de gewenste occagie niet —
hebbe konnen aantreffen, en d'E. heer directeur mij
heeft aanbevolen, omme uytterlijk tegens medio-
april in gamron te wesen, ook bij deese conjunctie dispositie
niet langer tarderen kan, maar ten hoogsten genootsaect
ben op reyse te begeven, en soo veel mogelijk te
spoedigen, soo sij dan uyt dien hoofde genecessiteert
een iedereens do somme 't intercogeeren, en op 't hoogste
te recommanderen deselve wel verdeelt in
compe gelt kist te bewaren sulx eenstwijlen
geschiet bij deesen, onder [illegible] dat soo lange voorn.
Sr. Burghgraef hier niet gepraedisteert sal wesen, daar
mede soolange onder ul. te behouden, en daarnaer —
door hem dier betalinge gedaen kan werden, nochtans
verdacht zijnde, 't selve niet verder uyt den huys laten
gaen, dan alvoorens een [illegible] quitantie door den
vaarden deser Stede nevens den Zeddik, alsoo den —
sheeck Elysdam doot, en geen ander Judes selfs plaats
[illegible]

Van Persia onder dato 7en Septemb. Ao. 1682

gesurrogeert is, behoorlyk geboekeert Hurenders loot,
en den vrijlieden pek den volcke, en molla berigt is, sonder
mancquement of verwachtinge van nadere maninge, naer
vermogen gecomponeert te sijn, edoch weele liever gelijk
ook gevoegelyk geschieden kan, daermede soolange te
supercederen, ten tijt en regten van d'E. heere directeur
geaccordeert sal wesen, hoedanich daer iemant geliefst
gehandelt te hebben, 't geene de meeste securiteyt
baren sal, ook wave soolange dien paggament kan
draeliende gehouden werden, alsoo eerstdaags aan dien
antwoort te gemoeten sebb, en althans aan dien lastige
uytkeeringe soo grooten haest niet is, om redenen, nadat
alle expanantie dit saek vande zyde 't ontfangen staet,
en nu daermede niets tot de nootsaakelykheyt niet
en prefereert, niets verachtet maer weel eer soo wede
niet aanslaende uyt gevoerens sal werden, dat zy ons bij
een slechte negotie, dan wede gebruik van pen. op sijn
pas daer over soo kort, dan wede anders doen zoude, niet
moveren, en in tegendeele eenige respyt egiemen stellen,
't geene ons anders ligt ontschieten konde, en de wagen
sijnde coninck mandament tot wederkeeren in copie
autentiq is overgelevert de somma vande wijsle te
nigh gegevene zyde abusive meerder gestelt is, dan
eygentlijk moeten, en den donkere opden waardie by appostil
geordonneert heeft om 't selve vande waardie van 't hooft
te wonderen sonder ons daer over te moeyen, soo geliefst
verdagt te wesen dat tot bedragen van dien, niet volgens

laat

Van Persia onder dato 7en Septemb. Ano 1682 =

laat dan eyndelijk uyt verclarende van een copije articulq
van voorsz. requeste en appostil 'tgeene ick aan ulieden ten
principaal al mede hebbe te laat gestelt, en d.e. compe.
in soodanige voorvallen, om gelijcken vuylen draet te weeren
te geven grootelijcx dienen kan —

Het resterende capitael 'tgeene tot liquidatie van voorsz. Zijde
schult, noch gebreckt, sal ul lieden, of by vercoop der aande
kant hebbende goederen, kunt gemackelick vinden, en soo
niet, als dan het selve, nevens 'tgeene tot huysgeraet tot
vindinge vande gevonderde [illegible], volgens den
Eysch mitsgaders de vachtagie van do. gesp. requirent
vande coopluyden Lazie y Sopk, montalie ofte Sjeeck
namen Chalonlijnen, en dat van wisselbrieven in forma
passeren omme in gemeen Sur. coopmanszen, als in Indie,
aen onse ondercooplieden mochten geaddresseert te werden,

Wijders niet voordevrucht kunnende tot bevrijt yets
nader ulieden te participeren, als alleen ter deser —
g'informeert hebbende 'tgeene om by occagie te kunnen
dienen, noodich is, sonder te vermoeden, dat buyten 'tselve
yets Extraords. sal comen te occurreren, soo bevele ul
voorts sorge met alle lust en yver comps. vdaene
dienst te betragten, in alles een dieynige spaersaemheyt
en menage als hier voren aengewesen, sonder yets
meer daer boven in reeckg te brengen, alsoo 'tselve
niet gevalideert soude werden, te onderhouden, en ick
naer des Sehoutevelts, Hemelryck tot naarder, onder
van d.e. [illegible] ondertusschen alle oppergesag [illegible]

[illegible]

Van Zersia onder dato 7en Septemb Ano 1682 ~

[illegible] zijne lieveljke te negulleren, en voor al Godes heylige

[illegible] voor oogen te houden, mitsgaders zijne Goddelijke —

[illegible] gesamentlijk met dagelijksche Christelijke —

Oeffeningen, om zijn genadigen zegen van gantscher herten

dienen, en bidden, voor uliedens, en een yder bijsonder het

heylsaamste gunnen wilde, 't geen uliedens van herten worde

toegewenscht + van die naer vriendelijke groete R.a onder

stout + uliedex gants genegene vrunt en was geteekent

Justus van Heuvel. In margine Spahan 't Nederlants

Comptoir adij 28e maart Ano 1682. ~

dit voorenstaande door onze expresse gecommitteerdens gecollationeert en met zijn principaal bevonden te accorderen, batavia int casteel den 4e maert ao 1683:

J. Marchand

[illegible] 1683

Joannes van Rees

[illegible] Broecke